

Τ Η Ζ  
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ  
Α Π Α Ν Τ Α.  
NOVI TESTAMENTI

Libri omnes, recens nunc editi:

*Cum Notis & Animadversionibus doctissimorum,  
præsertim vero,*

ROBERTI STEPHANI,  
IOSEPHI SCALIGERI, &  
ISAACI CASAVBONI.

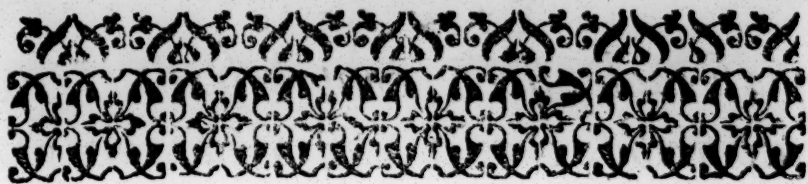
*Varia item, Lectiones ex antiquissimis exemplaribus, &  
celeberrimis Bibliothecis, desumptæ.*



LONDINI,  
¶ Apud IOANNE M BILLIVM,  
Typographum Regium. 1622.







AVGVSTISSIMO

& Potētissimo


MAGNÆ BRITANNIÆ

Franciæ & Hiberniæ,

MONARCHÆ,

Fidei defensori &c.

REX AVGVSTISSIMI

 *Væ duæ calamitates, rem-  
frumentariam maxime affli-  
gere solent ; penuria, quæ  
maciem ; & ærugo, quæ æ-  
gritudines hominibus affert : eadem in  
re literariâ sepiùs contingunt ; vt vel  
præ librorum inopiâ, studiosi sterile-  
scant ; vel eorundem editione morbosâ,*  
( 2 *quasi*

# EPISTOLA

quasi malè affecti, contabescant. Quæ incommoda cum in omni studiorum genere graua sunt, tum in Sacræ Theologiæ studio, minimè ferenda; eoq; minùs, quod animæ humanæ grauiùs, quàm corpora, vel marcescere soleant. vel ægrotare.

Hoc fretus consilio, nouam Noui Testamenti, non tam dico editionem, quam impressionem, Vestris (Rex clementissime) auspicijs, genuino, id est, Græco idiomate sum molitus: vt & exemplarium multitudo, caritatem præuerteret, & recensio elimatior (quam Stephano, Scaligero, & Casaubono Tuo acceptam referimus) non solum corruptelæ labem omnem elueret, sed etiam lucem aliquam legentibus admo-ueret. Ad Te verò (Rex potentissime me) qui fidei assertor meritò nuncupa-

# DEDICATORIA.

ris, imprimis spectat, ut hoc Testamen-  
 tum (quod est oraculum fidei, & mira-  
 culum veritatis) protegas & defendas:  
 ne illud vel rumpatur à sceleratis, vel à  
 schismaticis rapiatur. Tuâ enim istuc  
 refert maximè, utpote cui, plus ex hoc  
 Testamento legatum & delegatum sit,  
 quam cæteris hominibus: & qui Cura-  
 tor, Administrator, & familiæ Eccle-  
 siasticæ herciscundæ Arbiter, meritò a-  
 pud nos constituaris. Testamentum, cu-  
 ius virtute, hæres mortuus in viui Testa-  
 toris bona succedit: Pactum, in quo sti-  
 pulator fidem creditoris præstat: Con-  
 uentus, ex quo pretium nostræ emancipa-  
 tionis non sine pœnâ Victoris soluitur,  
 & naulum pro vecturâ ita penditur, ut  
 salvis vectoribus, ipse Nauclerus in  
 Crucis scopulum impegerit:  
 Vnum pro multis dabitur Caput.

## EPISTOLA

Pergat igitur Vestra Maestas  
 supellectilem literariam lautam, &  
 ornatam servare; præsertim istud in-  
 strumentum, cælitus ad nos demissum;  
 non ex ære Corinthiaco conflatum, sed  
 ex obryzo excodto & expurgato, quod  
 diminui mutariue iam nullâ explo-  
 ratione potest: & ad quod tanquam  
 ad obrussam cætera scripta sunt exi-  
 genda: quo nihil in Aulâ Regiâ ele-  
 gantius, preciosius, divinius, vel ad sa-  
 lutem exponi, vel ad usum potest possi-  
 deri. Hic hydriæ, ad aquas vitæ æterna  
 hauriendas, prostant: hic poculum sa-  
 lutis & charitatis, quo ultimum sumi-  
 mus viaticum, exuberat; Cophini, frag-  
 mentis, quæ superauerunt ipsos panes fra-  
 ctos superant; Candelabra præfulgent.  
 Hic verus Crucifixus Θεαυτοπρωτ exaltatur.



# DEDICATORIA.

hic imagines Sanctorum verae, viuae,  
 & spirantes graphicè depinguntur;  
 atque ( vt uno verbo dicam ) nihil  
 hic desideratur, quod vel ad vitam in-  
 stituendam, vel redintegrandam, vlllo  
 modo possit esse necessarium. Pergat  
 denique Vestra Serenissima Ma-  
 iestas, Legum decreta ex Veteri Te-  
 stamento, ad populi mores instituendos,  
 promulgare; gratiae <sup>aequatae</sup> ex nouo, ad  
 publicam salutem, illustrare; fidei  
 mysteria ex utroque, ad Orbis Christi-  
 ani commoditatem propagare. Sic enim  
 fiet, vt Remp. Tuae clientelae commis-  
 sam, prudenter administrare; Ecclesi-  
 am quam moderaris, sanctam & illiba-  
 tam piè conseruare; pacem afflictam  
 consilio, quo polles diuino possis restau-  
 rare: vt eo modo non Tui solum, sed &  
 alienigenae

EPISTOLA &c.

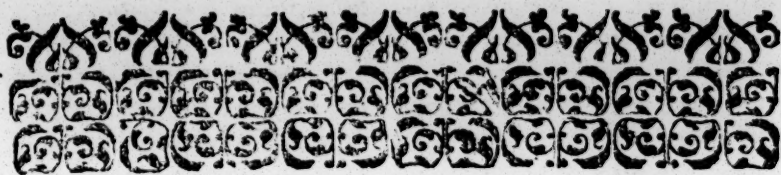
*alienigenæ Te quasi Iouem Salutarem,  
Hospitalem, & Statorem agnoscant,  
in cuius tutelâ<sup>A</sup> salus hominum colloca-  
tur.*

Matis Vestræ Serenissimæ

è seruis & subditis

infimus humillimus,

Ioannes B



# ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

## ΚΑΤΑ ΜΑΤ.

### ΘΑΙΟΝ.

α.

**Β**ΕΙΒΛΟΣ γυνέστας Ιησὺς  
Χριστῶ, υἱὸς Δαβίδ, υἱὸς Α-  
βραάμ.

2 Αβραάμ ἐγέννησε  
τὸν Ισαάκ. Ισαάκ δὲ ἐγέννη-  
σε τὸν Ιακώβ. Ιακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ιού-  
δαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ.

3 Ιούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρί-  
σην καὶ τὸν Σαδδουκαῖον. Φαρί-  
ση δὲ ἐγέννησε τὸν Ελισαφάρ. Ελισαφάρ δὲ ἐγέννησε τὸν Α-  
βελ.

4 Αβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Αμνὸν. Αμ-  
νὸν δὲ ἐγέννησε τὸν Ναμάν. Να-  
μάν δὲ ἐγέννησε τὸν Σαμὺήλ.

5 Σαμὺήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὺζ καὶ  
τὸν Ραχάβ. Βοὺζ δὲ ἐγέννησε τὸν Οὐρ. Οὐρ  
δὲ ἐγέννησε τὸν Ισάκ.

6 Ισάκ δὲ ἐγέννησε τὸν Δαβίδ τὸν  
βασιλέα. Δαβίδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε  
τὸν Σολομὼν καὶ τὸν Νεμάν.

7 Σολομὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Βοοζ. Βοοζ  
δὲ ἐγέννησε τὸν Αβιά. Αβιά δὲ ἐ-  
γέννησε τὸν Ασά.

8 Ασά δὲ ἐγέννησε τὸν Ιωσαφάτ.  
Ιωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ιωράμ. Ιωράμ  
δὲ ἐγέννησε τὸν Οζίας.

9 Οζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ιαθὰμ.  
Ιαθὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Αχά. Αχά δὲ  
ἐγέννησε τὸν Εζεκίας.

10 Εζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ.  
Μανασσῆ δὲ ἐγέννησε τὸν Αμὼν. Αμὼν δὲ  
ἐγέννησε τὸν Ιωσάβηθ.

11 Ιωσάβηθ δὲ ἐγέννησε τὸν Ιε-  
χονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μη-  
τροῦς Βαβυλῶνος.

12 Μετὰ δὲ τὴν μεττανάστασιν Βαβυλῶ-  
νος Ιεχονίας ἐγέννησε τὸν Σεδεκίαν. Σεδ-  
εκίαν δὲ ἐγέννησε τὸν Σορδαβή.

13 Σορδαβὴ δὲ ἐγέννησε τὸν Αβιέ-  
λ. Αβιέλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ελκιάν. Ελ-  
κιάν δὲ ἐγέννησε τὸν Αζάρ.

14 Αζάρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδὼκ. Σα-  
δὼκ δὲ ἐγέννησε τὸν Αχίμ. Αχίμ δὲ ἐ-  
γέννησε τὸν Ελιέζα.

15 Ελκιάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ελκιάν.  
Ελκιάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν. Ματθάν δὲ  
ἐγέννησε τὸν Ιακώβ.

16 Ιακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ιωσήφ τὸν  
ἀνδρα Μαρίας, ἧς ἡς ἐγεννήθη Ιησὺς, ὁ  
κατακλυτὸς Χριστός.

17 Πάσαι οὖν αἱ γυναικες ἀπὸ Αβραάμ  
ἕως Δαβίδ, γυναικες δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ  
Δαβίδ ἕως τῆς μεττανάστασιν Βαβυλῶνος  
γυναικες δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετα-  
νάστασιν Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ, γυναι-  
κες δεκατέσσαρες.

18 Τὸ δὲ Ἰησὺ Χριστὸς ἡ γεννηθεὶς ἔτι  
ἡ. μεττανάστασιν γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ  
Μαρίας

A

Μαρίας

Μαρίας τῆς Ἰασηρ, πρὶν ἢ συνηλθεῖν αὐ-  
τες, ἱυρίσθαι ἐν γαστρὶ ἔχουσαι ἐν πνύμα-  
τος ἁγίου.

19 Ἰωσήρ ὃ ὁ αὐτῆς δόξαζεσθαι ὦν,  
καὶ μὴ θελὼν αὐτῷ παρεδεδωκεῖσθαι,  
ἐβελήθη λάβειν ἄπολυστα αὐτῷ.

20 Ταῦτα ὃ αὐτῷ ἐδωκεν ἰδοὺ,  
ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφαίνετο αὐτῷ, λέ-  
γων, Ἰωσήρ ὦς Δαβὶδ, μὴ φοβήσῃς πα-  
ρελθεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκα σου· τὸ γὰρ ἐν  
αὐτῇ γνησθὲν ἐν πνύματός ἐστι ἅγιος.

21 Ἰστέτω ὃ ὦν καὶ καλέσει τὸ ὄνομα  
αὐτῆς Ἰησοῦ. αὐτῇ γὰρ σώσῃ τὸν λαὸν αὐτῷ  
ἐκ τοῦ ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

22 Τότε ὃ ὅλον γένονεν ἵνα πληρωθῇ  
τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου, διὰ τοῦ περὶ  
τῶν λίγωντος,

23 Ἰδοὺ, ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ  
τίξεται υἱὸν καὶ καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ  
Εμμανὴλ, ὃ ὅτι μεθερμηνεύεται, μετ'  
ἡμῶν ὁ Θεός.

24 Διηγερθεὶς ὃ ὁ Ἰωσήρ ὑπὸ τοῦ ὕ-  
πνου, ἐποίησεν αἰς περὶ τῆς αὐτῆς ὁ ἄγ-  
γλος Κυρίου, καὶ παράλαβε τὴν γυναῖκα  
αὐτοῦ.

25 Καὶ ὡς ἰγνώσκον αὐτῷ, ἵως οὗ  
ἔτι καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς ἡ περὶ τῆς αὐτῆς, καὶ ἡ  
καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΙΗΣΟΥΤΗΝ.

β.

**Τ**Οῦ ὃ Ἰησοῦ γνησθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῇ  
Ἰουδαίᾳ, ἐν ἡμέραις Ηρώδης τοῦ βα-  
σιλέως, ἰδοὺ μέγας ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ πα-  
ρῆναι εἰς Ἱερουσόλυμα,

2 Αἰγυπτίους, Πού ὅτι ἐν τῇ πόλει βα-  
σιλεὺς ἦν Ἰουδαίων· εἰδομένη γὰρ αὐτῷ τὸν  
ἄστρον ἐν τῇ αἵματι, καὶ ἡλδομένη περὶ  
σκυλίσσῃ αὐτοῦ.

3 Ακούσας ὃ Ηρώδης ὁ βασιλεὺς ἐ-  
ταράχθη, καὶ πᾶσα Ἱερουσόλυμα μετ' αὐτοῦ.

4 Καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς  
καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπιστάμενος περὶ  
αὐτοῦ πᾶς ὁ Χελεὺς γινώσκων.

5 Οἱ ὃ εἶπον αὐτῷ, Ἐν Βηθλεὲμ τῆς

Ἰουδαίας· οὕτω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ ποι-  
φίτου,

6 Καὶ σὺ Βηθλεὲμ γῆ Ἰούδα, ἔδω-  
κας ἐλαχίστην εἰς αἰ τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα  
ἐν σὺ γὰρ ἔξελύσῃται ἡ πόλις σου, ὅστις ποι-  
μαίνει τὸν λαὸν μετὰ τὸν Ἰσραὴλ.

7 Τότε Ηρώδης λάβειν κατέλαβεν αὐ-  
τοὺς, ἐκρίβωσεν παρ' αὐτοῦ τὸν χρό-  
νόν τοῦ φαινομένου ἀστέρους.

8 Καὶ πύμνας αὐτοῦ εἰς Βηθλεὲμ  
εἶπε, Πορευθέντες ἀκρίβως ἐξετάσατε πε-  
ρὶ τοῦ παιδίου· ἐπειδὴ ὃ εὗρηται, ἀπαγγέλου-  
μαι μοι, ὅπως κατὰ ἐλθὼν περὶ σκυλίσσου αὐτοῦ.  
9 Οἱ ὃ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως  
ἐπερὶ ἔλθον. καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ ὅν εἶδον  
τῇ αἵματι, περὶ αὐτοῦ, ἵως ἔλθον  
ἔστη ἐπὶ τῷ οὐρανῷ τὸ παιδίον.

10 Ἰδόντες ὃ τὸν ἀστὴρα, ἐχάρησαν  
καὶ ἐμαρτύρουν σφόδρα·

11 Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, ἔ-  
βην τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μη-  
τρός, καὶ προσκύνησαν αὐτῷ, καὶ  
ἀνέβαντες ἐπὶ θησαυροὺς αὐτοῦ, περὶ  
ἐλθον αὐτῷ ὄδον, χρυσόν, καὶ λίβανον,  
σμύρνην.

12 Καὶ γινώσκοντες κατ' ὄναρ  
αἰσχυρῶς περὶ Ηρώδου, δι' ἁλλης ἐ-  
αἰσχυρῶς εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

13 Απαχρησάμενοι ὃ αὐτοῦ, ἰδοὺ ὁ  
ἀστὴρ Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰω-  
σήρ, ἐγερθεὶς παρὰ τὸ παιδίον  
τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἐβῆ εἰς Αἴγυπτον  
καὶ ἔσθι ἐκεῖ ἵως αἰ εἶπω σοί. μή τις  
Ηρώδης ζητῇ τὸ παιδίον, τὸ ἀπαλλάξαι  
αὐτό.

14 Ο ὃ ἰγνώσκει περὶ ἐλθόντος τοῦ παι-  
δίου καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἀνι-  
σθῇ εἰς Αἴγυπτον·

15 Καὶ ὡς ἐκεῖ ἵως τῆς πλείους  
Ηρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ  
Κυρίου, διὰ τοῦ περὶ τῶν λίγωντος, Εξ  
γῆς ἐκάλυψεν τὸν υἱὸν σου.

16 Τότε Ηρώδης ἰδὼν ὅτι ἐκάλυψεν

ὑπὸ τοῦ μέγαν, ἐθυμάθη λίαν, καὶ ὑπο-  
στάλας ἀνέειλε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν  
Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὄρεσι αὐτῆς,  
ὑπὸ διαβόλῃ, καὶ κατωτέρεω, καὶ τὸν χρόνον  
ὃν ἐκρίβασε παρὰ τοῦ μέγαν.

17 Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ  
Ιερμίας τῷ αερωφίτῃ, λέγοντος,

18 Φωνὴ ἐν Ραμᾷ ἠκούσθη, θρήνος καὶ  
κλαυθμός, καὶ ὁδυρμός πολὺς, Γαγγλ  
κλαίοντα τὰ τέκνα αὐτῆς· καὶ ἐκ ἡδολα πα-  
ρεκκληθῆναι, ὅτι ἐκ εἰσὶ.

19 Τελευτήσας οὖν τῷ Ἡρώδῃ, ἰδὼς  
ἀρχὴς Κυρεῖς κατ' ὁδὸν εἰσίνεταί τῃ Ιω-  
σὴφ ἐν Αἰγύπτῳ,

20 Λέγων, Εγερθεὶς παρῆλας τὸ παγ-  
δίον καὶ τὴν μνίτρα αὐτοῦ καὶ πορεύε εἰς  
γῆν Ισραὴλ. πειθήσασθαι γὰρ οἱ ζητῆταις  
τὴν ψυχὴν τῷ παγδίῳ.

21 Οὗ ὅ γ' ἐγερθεὶς παρῆλας τὸ παγδί-  
ον καὶ τὴν μνίτρα αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν  
Ισραὴλ.

22 Ἀκούσας ὅ γ' ὅτι Ἀρχάγγελος βασι-  
λεῖς ὅτι τῆς Ἰουδαίας ἀπὸ Ἡρώδῃ τῷ  
πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπαλθεῖν.  
ζημιωθῆναι ὅ γ' κατ' ὁδὸν, ἀνεχώρησεν  
εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας·

23 Καὶ ἰδὼν κατῴκησεν εἰς πόλιν  
λεγομένην Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῇ τὸ  
ῥηθὲν διὰ τοῦ αερωφίτου, Ὅτι Ναζαρεῖος  
κληθήσεται.

γ.

**Ε**Ν ὅ τῃς ἡμέραις ἐκείναις παρεχρί-  
νεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστής, κηρύσσων ἐν  
τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας,

2 Καὶ λέγων, Μετανοεῖτε· ἤρξεται γὰρ  
ἡ βασιλεία τοῦ ἑσπέρου.

3 Οὗτοι δὲ ἦσαν οἱ ῥηθῆναι ὑπὸ Ἡ-  
σαΐα τῷ αερωφίτῃ, λέγοντος, Φωνὴ βοῶντος  
ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυ-  
ρίου, ὁδοῦν ποιῆτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

4 Αὐτοὺς ὅ γ' ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἱνδυμα  
αὐτοῦ διὰ τοῦ πειλῶν χαμῶα, καὶ Ζώνην  
διημετήναι περὶ τὴν ὀσφυῖ αὐτοῦ. ἡ ὅ γ'

ἔσθ' αὐτῷ λινὸν ἀκρίδης καὶ μύλα ἄγειον.

5 Τότε ἔξεπορεύετο πρὸς αὐτοὺς Ἰερο-  
σολύμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περι-  
χώρος τῆς Ἰουδαίας.

6 Καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ  
ὑπὸ αὐτοῦ, ἔξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας  
αὐτοῦ.

7 Ἰδὼν ὅ γ' πολλοὺς τοῦ Φαρισαίου καὶ  
Σαδδουκαίου ἐρχομένους ὅτι τὸ βάπτισμα  
αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, Γενήματα ἰουδαίων,  
τίς ὑμῶν εἰσίν ἡμῖν φυγεῖν διὰ τῆς  
μετάνοιας ὁρῆσαι;

8 Ποιήσατε οὖν καρτὲς ἀξίας τῆς με-  
τανοίας·

9 Καὶ μὴ δόξετε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,  
Πατέρες ἔχουμε τὸν Ἀβραάμ. λέγων γὰρ ὁ  
μὴν ὅτι διώκεται ὁ θεὸς ἐν τοῖς υἱοῖς τῶν  
ἰουδαίων· τίνα τῶν Ἀβραάμ.

10 Ἦδη ὅ γ' καὶ ἡ ἀξίωσις πρὸς τὸ ῥήμα τοῦ  
θεοῦ ἐγενήθη. πάντες οὖν δίδοντες μὴ ποι-  
εῖν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπεται, καὶ εἰς πῦρ  
βλήσεται.

11 Ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι  
εἰς μετάνοιαν· ὁ ὅτις μετ' ἐρχόμενος,  
ἰουδαίος μετ' ἐστίν, ὃς ἐκ εἰμὶ ἰκανὸς τὰ  
ὑποδείγματα βαστάσαι, αὐτοῖς ὑμεῖς βαπτί-  
σθ' ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρὶ.

12 Οὗ τὸ πῦρον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,  
διακαθαριεῖ τὴν ἁγίαν αὐτοῦ, καὶ συμ-  
μύσει τὸν σῆτον αὐτοῦ εἰς τὴν ὁδοποιήσιν,  
τὸ ὅ γ' ἀχρον κατακαύσθαι πυρὶ ἀσβέσῳ.

13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς διὰ τῆς  
Γαλιλαίας ὅτι τὸν Ἰουδαίῳ, πρὸς τὸν Ἰω-  
άννην, τὸ βαπτισθῆναι ὑπὸ αὐτοῦ.

14 Οὗ ὅ γ' Ἰωάννης διεκάλει αὐτόν,  
λέγων, Ἐγὼ χρεῖμα ἔχω ὑπὸ σὺ βαπτί-  
σθῃς, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με;

15 Αποκριθεὶς ὅ γ' ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς  
αὐτόν, Ἀρεῖς ἀρεῖ, ἔγω γὰρ ἀρέπον ἔστιν ἡ-  
μῖν πληροῦσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. Τότε  
ἀφίενται αὐτόν·

16 Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη ἀπὸ τοῦ  
ὑδατος, καὶ ἰδὼς ἀνίσταται αὐτοῦ οἱ  
ἄγγελοι.

Αἱ 2

ἔρχεται



ἐρχοί, καὶ εἶδεν τὸ πνεῦμα τῷ Θεοῦ κατα-  
βαῖνον ὡσεὶ περὶ σελήν, καὶ ἐρχομένον ἐπ'  
αὐτόν.

17 Καὶ ἰδὼν φωνὴ ἐκ τοῦ ἑρανοῦ, λί-  
γυσαι, οὕτως ὅθι ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός,  
ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ δικαιοσύνη.

Δ

**Τ**ὸ πῶς ὁ Ἰησοῦς ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἱερου-  
σάλην τῷ πνεύματι, περιπατῶν ἐπὶ  
τῆς διαβολῆς.

2 Καὶ ηἰσθύνων ἡμέρας πωπερεύεσθαι,  
καὶ ὑπνίας πωπερεύεσθαι, ὕστερον ἐπέτασεν.

3 Καὶ θεωροῦντων αὐτὴν ὁ περιέζων  
εἶπεν, Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπέ ἵνα οἱ  
λίθοι ἔσονται ἄρτοι γίνωται.

4 Ο ὅς δ' ἀποκριθεὶς εἶπε, γάρραππα,  
οὐκ ἐπ' ἄρτου μοῖρα ζῆσται αἰθερώπορι,  
ἀλλ' ὅτι παντὶ ῥήματι ἐκπερευομένη δια-  
βολῆς τοῦ Θεοῦ.

5 Τότε παρὰ ἀμβλῆν αὐτὸν ὁ δια-  
βολος εἰς τὴν ἄγριαν πόλιν, καὶ ἵστησιν αὐ-  
τὸν ὅτι τὸ περιύμνον τῷ ἱερεῖ.

6 Καὶ λέγει αὐτῷ, Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ,  
βάλε σκῶτόν σου ὧς. γάρραππα γὰρ, ὅτι  
τοῖς ἀγγέλοις αὐτῷ ἐπιλάττειται σὺν σέ, καὶ  
ὅτι χειρὸν ἀρᾷς σε, μήποτε θεωροῦμένης  
καρῆς λίδον τὸν πόδα σου.

7 Εφ' αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Πάλιν γάρρα-  
ππα, οὐκ ἐκτελεῖσθαι κύριον τὸν Θεόν σε.

8 Πάλιν παρελαμβάνει αὐτὸν ὁ δι-  
άβολος εἰς ὄρεα ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυ-  
σιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου  
καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ.

9 Καὶ λέγει αὐτῷ, Ταῦτα πάντα σοι  
δώσω, εἰ πρὸς με περὶ σελήνης μοι.

10 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε  
σατανα. γάρραππα γὰρ, κύριον τὸν Θεόν  
σε θεωροῦμένης, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύ-  
σεις.

11 Τότε ἀρίστην αὐτὸν ὁ διάβολος.  
καὶ ἰδὼν ἄγγελοι θεωροῦντες, καὶ δικαιοσύνην  
αὐτοῦ.

12 Ακούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰακώβους

περιβύθην, ἀνελθόντων εἰς τὴν Γαλιλαίαν,

13 Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρέτ, ἵ-  
στῶν κατοικήσας εἰς Καφαρναῦμ τὴν παρὰ  
θαλάσσιον, ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφ-  
θαλείμ.

14 Ἴνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ηλιῆ  
τῷ κερῆτις, λέγοντος,

15 Ἴν Ζαβουλὼν καὶ γὰρ Νεφθαλείμ,  
ἰδὲν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλι-  
λαία ἦν ἰδιότης,

16 Ὁ λαὸς ὁ κατ' ὄψιν ἐκπέσει, εἰδὼν  
ὅτις μίση, καὶ τοῖς κατ' ὄψιν ἐκπέσει, εἰδὼν  
καὶ οὐκ ἐκπέσει, ὅτις αὐτῶν αὐτοῖς.

17 Ἀπὸ τούτου ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν  
καὶ λέγει, Μετανοεῖτε. ἤρξατο γὰρ ἡ βασιλεία  
τοῦ ἑρανοῦ.

18 Περιπατῶν δ' ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν  
θαλάσσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελ-  
φούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ  
Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλοντες  
ἀμφόδυστρον εἰς τὴν θαλάσσαν, (ἵνα  
γὰρ ἀλιεῖς.)

19 Καὶ λέγει αὐτοῖς, Δεῦτε ὀπίσω  
μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνδρόπων.

20 Οἱ δ' ἰσχυρῶς ἀρέσας τὰ δίκτυα  
ἠκολούθησαν αὐτῷ.

21 Εφ' αὐτῶν ἐκείθεν, εἶδεν  
ἀλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν καὶ Ζαβ-  
δαῖν, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ  
πλοίῳ μετ' Ἰακώβου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ  
ταρπίζοντες τὰ δίκτυα αὐτοῦ. καὶ ἐκῆλσαν  
αὐτούς.

22 Οἱ δ' ἰσχυρῶς ἀρέσας τὸ πλοῖον  
τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἠκολούθησαν αὐτῷ.

23 Καὶ πρὸς ἄλλῳ τῷ Γαλιλαίᾳ  
ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς  
αὐτοῦ, καὶ κερῆσαι τὸν μαθητῆν τῆς βα-  
σιλείας, καὶ θεωροῦντων πάντων ὅτις  
πᾶσαν μαλακίαν ἐκ τῆς λαοῦ.

24 Καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην  
τὴν Συρίαν, καὶ θεωροῦντας αὐτῷ πάντας  
τοὺς κακῶς ἔχοντας, πανκίαις νόστοις  
καὶ βαιοῖς συνιζομενούς, καὶ δαμνοῦν-  
τας.

15

μήκεις, καὶ σβλήμαζομήκεις, καὶ παραλυτικὰς,  
καὶ ἰδεράπτυσεν αὐτάς.

25 Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί  
δοτο τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλειος καὶ  
Ιερουσαλὴμ καὶ Ιουδαίας, καὶ πύρου τῶ Ιορδάνου.

6.

Ἰδὼν ὃ ὅτι ὄχλος, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρεος καὶ  
καθίσαντος αὐτοῦ, προσήλθον αὐτῷ οἱ  
μαθηταὶ αὐτοῦ,

2 Καὶ ἀποῖξας τὸ τόμα αὐτοῦ, εἰδὼς  
σκην αὐτοῦ, λέγων,

3 Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι,  
ὅτι αὐτοῖς ἔστι ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.

4 Μακάριοι οἱ πνιθῆντες, ὅτι αὐτοῖς  
παράκληθῆσονται.

5 Μακάριοι οἱ τραεῖς, ὅτι αὐτοῖς  
κληρονομήσουσιν τὴν γῆν.

6 Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶν-  
τες, ὅτι αὐτοῖς δοθήσονται ὕδωρ ζωῆς δωρεάν.

7 Μακάριοι οἱ ἐλεημένους, ὅτι αὐτοῖς  
ἐλεηθῆσονται.

8 Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ,  
ὅτι αὐτοῖς τὸν Θεὸν ὁρῶσιν.

9 Μακάριοι οἱ εἰρηνωποιοί, ὅτι αὐ-  
τοῖς ὁ Θεὸς κληθήσονται.

10 Μακάριοι οἱ διδιωκόμενοι ἕνεκα  
τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου, ὅτι αὐτοῖς ἔστι ἡ βασιλεία  
τοῦ θεοῦ.

11 Μακάριοι ἔστε ὅταν διεισέπωσι ὑ-  
μῶν καὶ διώξωσι, καὶ εἰπωσιν παρὰ πορνῶν ῥή-  
μα κατὰ ὑμῶν ψευδόμενοι, ἕνεκα ἡμῶν.

12 Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς  
ὑμῶν πολὺς ἐστὶν ἐν τοῖς ἔργοις τοῦ κυρίου.

13 Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἄλας τῆς γῆς. ἐὰν ὃ  
ἄλας σαλευθῇ, ἐν τίῳ ὁμιλῶσιν αὐτόν; καὶ  
ἐὰν οὕτως ᾖ, ἐν τίῳ ἁλισθήσεται αὐτόν; καὶ  
ἐὰν οὕτως ᾖ, ἐν τίῳ ἁλισθήσεται αὐτόν;

14 Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ σώματος. ἢ  
ἐὰν τὸ φῶς ἐκ τῆς κεφαλῆς σου ἐκέλθῃ, ὅπως  
ὁ κόσμος ἴδωται τὸ φῶς τῆς κεφαλῆς σου;

15 Οὐδὲν καλὸν λόγον, καὶ πῶς ἴδωσιν  
τὸ φῶς τῆς κεφαλῆς σου;

αὐτὸν ὑπὸ τὸν μίσθον, διὰ ὅτι τὸ λυχνίον,  
καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ.

16 Οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν  
ἔμπροσθεν τοῦ κόσμου, ὅπως ἴδωσιν  
ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ διξάτωσιν ἡ πα-  
τήρ ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς ἔργοις.

17 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦ-  
σαι τὸν νόμον, ἢ τὰς ἐντολὰς τοῦ κυρίου· ἐγὼ ἦλ-  
θον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι.

18 Ἀλλὰ γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅτι πα-  
τήρ ὑμῶν ἐστι ὁ θεὸς, ὅτι ὁ θεὸς ὁ πατήρ  
ὑμῶν ἐστι ὁ θεός, ὅτι ὁ θεὸς ὁ πατήρ ὑμῶν  
ἐστι ὁ θεός.

19 Οἱ ἐὰν ἐν λύτῃ μίαν ἑστῇ ἐντο-  
λῶν τῶν ἐντολῶν καὶ διδάξῃ, ὅτι  
ὁ θεὸς αὐτοῦ ἐστι, ἐλάττωτος κληθήσεται ἐν  
τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ ὅτι ὁ θεὸς αὐτοῦ  
ἐστι ὁ θεός, ὅτι ὁ θεὸς αὐτοῦ ἐστι ὁ θεός.

20 Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ φερατέ-  
σιν ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλέον ἢ τῆς  
δικαιοσύνης καὶ φερατέσιν, ὅτι μὴ εἰσέλθῃτε  
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

21 Ἡκεκαται ὅτι ἐφῆκεν τοῖς ἀρχαίοις,  
Οὐ φοιτέτε· ὅτι ὅτι ὁ θεὸς φοιτέσιν, ὅτι ὁ θεὸς  
φοιτέσιν τῇ κρίσει.

22 Εἰπὼν ὃ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ὀρ-  
γισμὸς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐκείνῃ, ὅτι ὁ θεός  
ἐστι τῇ κρίσει. ἐς ὃ αὐτοῖς τῇ ἀδελφῇ  
αὐτοῦ ῥαχὶς, ὅτι ὁ θεός ἐστι τῇ σωτηρίᾳ.  
ὅτι ὅτι αὐτοῖς, μαρτυρῶν, ὅτι ὁ θεός ἐστι  
ἐν τῇ κρίσει.

23 Εἰπὼν ὃ φερατέσιν τὸ δῶρον σου  
ὅτι τὸ δικαιοσύνην καὶ μισθὸν ὅτι ὁ θεός  
ἐκείνῃ σὺ ἐκείνῃ τῇ κρίσει.

24 Ἀφῆκεν ἐκείνῃ τὸ δῶρόν σου ἔμπρο-  
σθεν τοῦ δικαιοσύνης, καὶ ὑπαγε, φερατέον  
δικαιοσύνης τῇ ἀδελφῇ σου, καὶ τίττι ἐλ-  
θὼν φερατέον τὸ δῶρόν σου.

25 Ἰδοὺ ἔρχεται τῇ ἀποκάλυψιν σου τῇ  
γῇ, ὅτι ὅτι ἐκείνῃ τῇ κρίσει κατὰ αὐτόν,  
μήποτε σὺ παραδῷ ὁ ἀποκάλυψιν τῇ κρι-  
σὶ, καὶ ὁ κριτής σὺ παραδῷ τῇ ὑποκρί-  
σει;

τη, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ.

26 Ἀμὴν λέγω σοι, ἔμὴ ὑξέλθῃς ἐκείθεν ὥστε αὐτὸν ἀποδώσῃ τὸν ἔχοντα καὶ δέχοντά.

27 Ἡκέσεται ὅτι ἱρρέσῃ τοῖς ἀρχαίοις, Οὐ μοιχεύσῃς.

28 Εἰ καὶ ἡ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἤδη μοιχέυσιν αὐτῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

29 Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σε ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ὕψαιε αὐτὸν, καὶ βάλε ὑπὸ πῦρ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπολήνῃς ἐν ᾧ ἢ μὴ ἐν τῷ, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σε βληθῇ εἰς γέναι.

30 Καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σε χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἐκκοψον αὐτήν, καὶ βάλε ὑπὸ πῦρ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπολήνῃς ἐν ᾧ ἢ μὴ ἐν τῷ, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σε βληθῇ εἰς γέναι.

31 Ἐρρέσῃ δὲ ὅτι ὁ ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ὁ βλάπτει αὐτὴν ἀποστάντων.

32 Εἰ καὶ ἡ λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτός λόγου πορεύσας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχεύσασθαι· καὶ ὁ ἐξ αὐτοῦ ἀποληνυμένου γαμήσῃ, μοιχεύεται.

33 Πάλιν ἠκέσεται ὅτι ἱρρέσῃ τοῖς ἀρχαίοις, Οὐκ ὀπορμήσῃς, ἀποδώσῃς δὲ τῇ κυρίῳ ὅτι ὁρκῇς σε.

34 Εἰ καὶ ἡ λέγω ὑμῖν, μὴ ὁμῶσαι ὅλας, μήτις ἐν τῇ ἑσχέρῃ, ὅτι θρόνος ὅτι τῷ Οἷ.

35 Μήτις ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τὸ πῦρ αὐτῷ· μήτις εἰς Ιερουσαλὴμ, ὅτι πόλις ὅτι τῷ μεγάλῃ βασιλεῖ.

36 Μήτις ἐν τῇ κεφαλῇ σε ὁμίσης, ὅτι ἐκείθεν ἔμειναι τρέχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιήσῃ.

37 Εἴπω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, καὶ καὶ ἔσθ'· τὸ δὲ φησὶν τέττον ἐκ τῷ ποιῶν ὅτι.

38 Ἡκέσεται ὅτι ἱρρέσῃ, ὀφθαλμὸν ἐκ τῷ ὀφθαλμῷ, καὶ ὁδόντα ἐκ τῷ ὁδόντος.

39 Εἰ καὶ ἡ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιστάναι

τῷ πορνῷ· καὶ ὅστις σε ῥαπιδῶς ὁπλίσθῃ, δεξιὰ σε σταθῇ, στήθεσιν αὐτοῦ καὶ τῷ ὀφθαλμῷ.

40 Καὶ τῷ θέλοντί σοι κολυτῶσαι, τὸν χεῖρά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτοῦ καὶ ἱμάτιον.

41 Καὶ ὅστις σε ἀρξάμενος μάλισιν ἐν τῷ πατρὶ ἁπὸ αὐτοῦ δέ.

42 Τῷ αἰτῶντί σε δίδω· καὶ τὸν ἐλόντα ὑπὸ σε δαιμόνια, μὴ ἀποστρέφῃς.

43 Ἡκέσεται ὅτι ἱρρέσῃ, Ἀγαπήσεις πάντοτε σε, καὶ μισήσῃς τὸν ἐχθρόν σου.

44 Εἰ καὶ ἡ λέγω ὑμῖν, ἀγαπήσεις ἐχθρὸς ὑμῶν, ὁλοκαίῃς ὅτι κατεργασθῇ ὑμῶν, καλῶς ποιήσῃς ὅτι μισήσας ὑμῶν καὶ πρὸς τὸν ἐχθρόν σου ὅτι ἐπηρεάζονται ὑμῶν καὶ διωκότων ὑμῶν.

45 Ὅπως γάρ ποτε οἱ τοῦ πατρὸς μὴ τῷ ἐν ἐσχέρῃ, ὅτι ἡλίων αὐτοῦ, νατέλλει ὅτι πορνῆς καὶ ἀγαθῆς, καὶ ὅτι δικάζῃς καὶ ἀδικῇς.

46 Εἰ καὶ ἡ ἀγαπήσῃς ὅτι ἀγαπήσῃς ὑμῶν, τί φησὶν ποιήσῃ; ἐχθρὸς καὶ οἱ πρὸς τὸ αὐτὸ ποιῇ;

47 Καὶ εἰ καὶ ἀποστρέφῃς ὅτι ἀδελφῶν μὴ μόνον, τί φησὶν ποιήσῃ; ἐχθρὸς καὶ τῷ ἐχθρῷ ὅτι περὶ;

48 Εἴπω δὲ ὑμῶν τέλει, ὅτι πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς ἐσχέρῃς τέλει.

**Π**ροσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην, μὴ ποιῆν ἡμετέροις ὅτι ἐλπίσῃ πρὸς τὸ θεοῦ αὐτοῖς· εἰ δὲ μὴ, αὐτοὶ ἐκ ἐχθρῶν παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν ἐν τοῖς ἐσχέρῃς.

2 Ὅταν ἂν ποιῇς ἐλεημοσύνην, σιωπῆσαι ἡμετέροις σε, ὥστε οἱ ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἐν τῇ σιωπῇ καὶ ἡμῶν, ὅπως δοξάσῃς τὸν πατέρα σου. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἀπὸ τῆς ἀποδοχῆς αὐτοῦ.

3 Σε δὲ ποιῶντος ἐλεημοσύνην





28 Καὶ φεῖ ἐσθύματος τί μεριμνή-  
τι· καταμέλει τὰ κρίνα τῷ ἀγρῷ πῶς  
αὐξάνει· ἔκ κοπῶ, ἔξ ἰνῆθαι·

29 Λέγω ὅ ὑμῖν ὅτι ἡ Σολομὼν ἐν  
πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτῇ περιεβάλετο ὡς ἐν  
τούτων.

30 Εἰ ὅ ἡ χόρταν τῷ ἀγρῷ σήμερον ὄν-  
τα, καὶ αὖριον εἰς κλίβανον βληθήσονται ὁ  
Θεὸς οὕτως ἀμείνυσεν, ἔ πολλὰ μᾶλλον  
ὑμεῖς, ὀλιγίπτοι;

31 Μὴ οὖν μεριμνήσῃτε, λέγετε, τί  
φάγωμεν, ἢ τί πίωμεν, ἢ τί φοβησώμεθα;

32 Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζη-  
τεῖ· εἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐξουσίος ὅτι  
χρηρίζει τῶν αὐτῶν.

33 Ζητεῖτε ὅ ἡ καρδίαν τὴν βασιλείαν  
τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτῆς, καὶ ταῦ-  
τα πάντα προστεθήσονται ὑμῖν.

34 Μὴ οὖν μεριμνήσῃτε εἰς τὴν αὐ-  
ριον· ἢ γὰρ αὖριον μεριμνήσῃ τὰ ἑαυτοῦ.  
ἀρκούν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

## Z

**Μ**Η ΚΡΙΝΕΤΙ, ἵνα μὴ κερδήνῃτε.

2 **Ε**ν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε,  
κρινήσασθε· καὶ ἐὰν ᾧ μέτρω μετρήσῃτε, ἀν-  
τιμετρηθήσεται ὑμῖν.

3 Τί ὅ βέλπει τὸ κέρφος τὸ ἐν  
τῇ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σε, τί ὅ ἐν τῇ  
σὺ ὀφθαλμῷ δοκῶν ἐκταπεινῇ;

4 **Η** πῶς ἱρεῖς τῇ ἀδελφῷ σε, Ἀρεῖς  
ἐκβέβηκε τὸ κέρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σε·  
καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῇ ὀφθαλμῷ σε;

5 **Τ**πορευτὰ ἐκβάλε προῦτον τὴν δο-  
κὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σε καὶ τότε διέλθῃ.  
ψεῖς ἐκβλεψὴν τὸ κέρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ  
τοῦ ἀδελφοῦ σε.

6 Μὴ δύνῃτε τὸ ἄγιον τοῖς κυσὶ, μὴ  
ὅ βλάπτῃ τοῦ μαρμαίρει ὑμῶν ἱμῶν.  
οὐ γὰρ κρίματι· μήποτε καταπατήσω-  
σιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ τρα-  
φῇσιν ἡμέρας ὑμῶν.

7 **Α**ἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε,  
καὶ εὕρησεν· κρούετε, καὶ ἀνοίγησεται ὑμῖν.

8 Πᾶς γὰρ ὁ αὐτῷ λαμβάνει, καὶ  
ὁ ζητῶν εὕρισκεν, καὶ τῇ κρούσῃ ἀνοίγῃ  
συντα.

9 **Η**τίς ἔστιν ὁ ὅς ὑμῶν ἀνθρώπου, καὶ  
ἐὰν ἀνθρώπου ὁ ὅς αὐτῶν ἀνθρώπου, μὴ λυθῇ ὅτι  
δύσκει αὐτοῦ;

10 Καὶ ἐὰν ἰχθυὺ ἀνθρώπου, μὴ ὅτι  
ὅτι δύνῃ αὐτοῦ;

11 Εἰ οὖν ὑμεῖς, ποταμοὶ ὅτις, οἱ δὲ  
τὸ δόματὰ ἀγαθὰ διδόντες τοῖς τέκνοις  
ὑμῶν, πῶς μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς  
ἐξουσίαις, δώσκει ἀγαθὰ τοῖς αἰτῶσιν αὐτοῦ;

12 Πάντα οὖν ὅσα αἰτεῖσθε ἐν  
τῇ καρδίᾳ ὑμῶν οἱ ἀνθρώποι, ἔστω καὶ ὑμεῖς  
ποιεῖτε αὐτοῖς· ὅτι γὰρ ἔστιν ὁ νόμος·  
οἱ ἀνθρώποι.

13 **Ε**ἰσέλθῃτε διὰ τῆς στενῆς πόλης· ὁ  
πλατεῖα ἡ πόλις, καὶ ἐν ἑστέρας ἡ ὁδὸς ἡ  
πύρρυστα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσὶν  
οἱ εἰσὶν ἐν τῇ πόλει αὐτῆς.

14 **Ο**τι στενὴ ἡ πόλις, καὶ τὸ ἐν τῇ πόλει  
ἡ ὁδὸς ἡ ἀπώρυστα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὅτι  
οἱ εἰσὶν οἱ εὕρισκοντες αὐτῶν.

15 **Π**ροσέχετε ὅ ἀπὸ τοῦ ψευδοπρο-  
φητοῦ, οἱ οἱς ἐρχονται πρὸς ὑμῶν ἐν  
τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου, ἵνα δύνῃτε εἰς τὴν  
ἀπάτην.

16 **Α**πὸ τοῦ καρπῶν αὐτοῦ ὅτι γὰρ  
σταθεῖ αὐτοῦ. μήτε συλλέγεσθαι ἀπὸ  
καρπῶν σταυλοῦ, ἢ ἀπὸ τοῦ σταυλοῦ αὐτοῦ.

17 **Ο**ὕτως πᾶν δὲ ὅτι ἀγαθὸν καὶ  
ποῦς καλὸς ποιῇ· τὸ ὅτι σταθερὸν δὲ ὅτι  
καρπὸς ποιεῖται ποιῇ.

18 **Ο**ὐ δύνῃτε δὲ ὅτι ἀγαθὸν καὶ  
ποῦς ποιεῖται ποιῇ, ἐὰν δὲ ὅτι ἀγαθὸν  
καρπὸς καλὸς ποιῇ.

19 **Π**ᾶν δὲ ὅτι ἀγαθὸν καὶ ποιεῖται  
καλὸν ἐκκρίνεται, καὶ εἰς τὸν σταυρὸν.

20 **Α**ρα ἀπὸ τοῦ καρπῶν αὐτοῦ  
ὅτι γὰρ αὐτοῦ αὐτοῦ.

21 **Ο**ὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε  
κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ  
κυρίου· ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ  
κυρίου.



πατέρες με τῷ ἐν ἑκατοῖς.

22 Πολλοὶ ἱρᾶσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, ἐν τῇ σῇ ὀνόματι προσεφονεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαυμόνια ἔξελεῖν ἡμεῖς, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν;

23 Καὶ τότε ὁμολογήστω αὐτοῖς, ὅτι ἐξέποιον ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς ἐν τῇ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

24 Πᾶς ὃν ὕστερ ἀκούει με τοῦ λόγου τούτου, καὶ ποιεῖ αὐτῷ, ὁμοιωσάτω αὐτὸν ἄνθρωπος φρονίμος, ὅστις ἀποδίδωμι τὴν οἰκίαν αὐτῷ ὅτι τὴν πέτραν.

25 Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἐπνευσαν οἱ αἵμοι, καὶ προσέκτισαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔκτισεν τὸ θεμελίον τοῦ ὅτι τὴν πέτραν.

26 Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων με τοῦ λόγου τούτου, καὶ μὴ ποιεῖν αὐτῷ, ὁμοιωθήσεται ἄνθρωπος μαρμαῖ, ὅστις ἀποδίδωμι τὴν οἰκίαν αὐτῷ ὅτι τὴν ὄμμον.

27 Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἐπνευσαν οἱ αἵμοι, καὶ προσέκλειψεν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσε καὶ ἡ πῶσις αὐτῆς μεγάλη.

28 Καὶ ἐγλύβετο ὅτε συμετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοῦ λόγου τούτου, ἔξελήσθη οἱ ἄνθρωποι ὅτι τὴν διδασκᾶ αὐτῷ.

29 Ἡ γὰρ διδάσκων αὐτῷ αἰς ἔξασιν ἔχων, καὶ ἔχων οἱ γραμματεῖς.

η.

**Κ**αταβάνει ὁ ἀπὸ τοῦ ὄρους, καὶ ἡκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί.

2 Καὶ ἰδὼς λεγὼν εἰδὼν, προσεκύκλιεν αὐτῷ, λέγων, κύριε, ἐὰν θέλῃς, δυνάσσεαι με καθαρίσαι.

3 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥλατο αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, θέλω, καθαρεύω, καὶ ἡθελῶς ἐκαθαρεύω αὐτῷ ἡ λέσθω.

4 Καὶ λέγων αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅρα μηδὲν εἰπῆς ὅτι ὅτι ὕπαγε, σταυτὴν δεῖξοι τῇ ἡμέρᾳ, καὶ προσέτιγχε τὸ δάκρυον ὁ προσέταξε μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

5 Εἰσιελθόντι γὰρ τῷ Ἰησοῦ εἰς κατάρτα, ἀπὸ τοῦ ὄρους αὐτῷ ἐκατόνταρχος παρεκάλων αὐτὸν,

6 Καὶ λέγων, κύριε, ὁ παῖς μου βέβηκεν ἐν τῇ οἰκίᾳ παρεκλυπηκὲς, δεινὰς βασιλικὰς ἐκείνους.

7 Καὶ λέγων αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ἐγὼ εἰδὼν διεκλείψω αὐτόν.

8 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἐκατόνταρχος εἶπε, Κύριε, ἐκ εἰμὶ ἰσχυρὸς ἵνα μου ὑπὸ τῷ ἐγγὺν εἰσελθῇς ὅτι ὁ μόνον εἶπε λέγων, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου.

9 Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπος εἰμι ὑπὸ ἔξουσίαν ἔχων ὅτι ἐμαυτὸν ἐκλείψω, καὶ λέγων πύτω, πορεύσεται, καὶ πορεύεται καὶ ὄψω, ἔρχου, καὶ ἔρχεται καὶ τῷ δούλῳ μου, ποίησιν τὸ, καὶ ποιῇ.

10 Αἰκίσας γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐβούλετο, καὶ εἶπε τῷ ἀποκλεισθῆναι, ἀμὲν λέγων ὑμῖν, ἐὰν ἐν τῇ ἰσχυρίᾳ τοσαύτῃ πᾶσι εὖ εἴδω.

11 Λέγων γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπαταλῶν καὶ ὑποκριτῶν ἔξουσιν, καὶ ἀνελθόντων μετ' Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ ἐκείνου.

12 Οἱ γὰρ οἱ τῆς βασιλείας ἐκκλησίου σονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἔξωθεν ὅτι ἐστὶν ὁ κλαυθμὸς, καὶ ὁ βόρυγμος τοῦ ὀδύρου.

13 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἐκατόνταρχῳ, ὕπαγε, καὶ αἰς ὅτις τις γινώσκῃ τὸν πατέρα σου, καὶ ἰάσῃ ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

14 Καὶ εἰδὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν πύτω, εἶδε τὴν πύττω αὐτῷ βεβηκέντῃ καὶ πυρέσσουσιν.

15 Καὶ ἥλατο τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἀφῆκεν αὐτῷ ὁ πυρετός καὶ ἐγύθη, καὶ ὀνόματι αὐτοῦ.

16 Οἱ γὰρ οἱ γινώσκοντες προσήκουσαν αὐτῷ δαμονιοζομένους πολλούς, καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ πάντας τοῦ καθαίρειν ἔχοντας ἐκείνους.

17 Ὅπως πληροῦσθαι τὸ ῥηθὲν διὰ ἡ-

αἷς τῷ πνεύματι, λέγοντες, Αὐτὸς τὰς ἀ-  
δικίας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νότους ἐκά-  
τευσεν.

18 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλὰς ὄχλους πρὸς  
αὐτὸν, ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν.

19 Καὶ προσελθὼν εἰς γαλιλαίας, εἶπεν αὐτῷ, διδασκαλε, ἀκολουθήσω σοι  
ὅπου, καὶ ἀπέρχῃ.

20 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, αἱ θυγατέ-  
ρες θωλῶν ἐχέουσιν, καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἔχοντα  
κατακυλίσουσιν· ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ αἵματος ἐκ  
ἐξῆς πρὸς τὴν καρδίαν κλίνει.

21 Ἐπεὶ δὲ ἦν μεθ᾽ ἑαυτὸν αὐτῷ εἶ-  
πεν αὐτῷ, κύριε, ὁπίστροφον μοι ποσὶν  
ἀπελθεῖν, καὶ δεῦνα τὸν πατέρα μου.

22 Οὗ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, ἀκολούθη-  
μοι, καὶ ἄρως σὺν τῷ κερὲς δεῦνα σὺν ἐ-  
αυτῷ κερὲς.

23 Καὶ ἐμβαίνει αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον,  
ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μεθιπταὶ αὐτοῦ.

24 Καὶ ἰδὲ σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν  
τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον κυλίσσασθαι  
ὑπὸ τοῦ κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκένθησε.

25 Καὶ προσελθόντες οἱ μεθιπταὶ αὐτοῦ,  
ἤρξατο αὐτὸν, λέγοντες, κύριε, σῶσον ἡμᾶς,  
δοπολύμια.

26 Καὶ λέγει αὐτοῖς, τί δειλοί ἐστε  
ὁλιγόπλοιοι; τότε ἤρξατο ἐπιτίμωσαι τοῖς  
αἵμασι καὶ τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐγένετο γα-  
λῶν μεγάλη.

27 Οἱ δὲ ἀνδρες οὗτοι ἐθαύμαζον, λέ-  
γοντες, Ποταπὸς ἐστιν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ αἵμοι  
καὶ ἡ θαλάσσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

28 Καὶ ἰδούτι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν  
εἰς τὴν χώραν τοῦ Γερρασηῶν, ὑπώ-  
πυσαν αὐτῷ δύο δαίμονες ὀνόματι ἐν τοῖς  
μαθηταῖς ἐξαρχόμενοι, γαλεοὶ λίαν, ὥ-  
στε μὴ εἶχεν πινὰ παρῆθεῖν διὰ τῆς  
ὀδῆς ἐκείνης.

29 Καὶ ἰδὲ ἐκράξαν, λέγοντες, Τί ἡμῖν  
καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; ἡμεῖς οὖν ποῦ  
καρμὲ βασιλεύσῃς ἡμᾶς;

30 Ἦν δὲ μακρὰ ἀπ' αὐτοῦ ἀγέλη

χοίρων πολλῶν βοσκομένη.

31 Οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐ-  
τὸν, λέγοντες, Εἰ ἐκράξῃς ἡμᾶς, ὁπίστρο-  
φον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τοῦ  
χοίρων.

32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὑπάγετε. Οἱ δὲ  
ἐξῆθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τοῦ  
χοίρων. Καὶ ἰδὲ ὄρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη  
τοῦ χοίρων καὶ τὰ κρημνὰ εἰς τὴν θά-  
λασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδατιν.

33 Οἱ δὲ βόσκοιτες ἔφυγον, καὶ ἀπῆλ-  
θόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ πρὸς  
τοῦ δαίμονος ὀνόματι.

34 Καὶ ἰδὲ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν  
εἰς συναθροῖσθαι πρὸς Ἰησοῦ· καὶ ἰδόντες αὐ-  
τὸν, παρεκάλουν ὅπως μεταβῇ ὑπὸ τοῦ  
ὄρους αὐτοῦ.

θ.

**Κ**Αὶ ἐμβαίνει εἰς τὸ πλοῖον, διατρέκει,  
καὶ ἔλθει εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

2 Καὶ ἰδὲ, φερόμενον αὐτῷ παρα-  
λυτικὸν ὅτι κλίνει βεβηλημένον· καὶ ἰδὼν  
ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτοῦ, εἶπε τῷ παρα-  
λυτικῷ, Ἐγὼ σοὶ λέγω, ἀρστήτω σοι αἱ ἀ-  
μαρτίαι σου.

3 Καὶ ἰδὲ πῶς τοῦ γαλιλαίου εἶ-  
πεν ἐν ἐαυτοῖς, ὅτι βλασφημεῖ.

4 Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις  
αὐτοῦ, εἶπεν, Ἰνα τί οὕτως ἐνθυμῶσαι πονη-  
ρεῖ ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὕμνους;

5 Τί ἄρ' εἶναι δοκοῦν πρὸς εἰπεῖν, ἀ-  
φίστα σοι αἱ ἀμαρτίαι; ἢ εἰπεῖν, ἐγὼ σοὶ  
λέγω, ἀρστήτω;

6 Ἰνα δὲ εἰδῇτι ὅτι ἐξουσίαν ἔχει  
ὑπὸ τοῦ αἵματος ὅτι τῆς γῆς ἀφίστα ἀ-  
μαρτίας· (τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ) Ἐ-  
γὼ σοὶ λέγω, ἀρστήτω σοι τὴν κλίνην, καὶ ὑπάγε  
εἰς τὸν οἶκόν σου.

7 Καὶ ἐγὰρ εἰς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶ-  
κόν αὐτοῦ.

8 Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμαζον, καὶ  
ἐδόξαζον τὸν Θεόν, τὸν δόντα ἐξουσίαν τοῖς  
αὐτοῖς τοῖς ἀνθρώποις.

9 Καὶ παρ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς ἐκείθει, εἶδον αὐθροποὶ κατ' ἐξέμνησιν ὅτι τὸ τελευτῶν, Ματθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. Καὶ αἰσγὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.

10 Καὶ ἐρχέτο αὐτῷ αἰακίμους ἐκ τῆς οἰκίας, καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τελευτῶν καὶ ἀμάρταν-  
λοι, ἰλθόντες, συναγέμενοι πρὸς Ἰησοῦ καὶ  
τούς μαθητάς αὐτοῦ.

11 Καὶ ἰδόντες οἱ φαρισαῖοι εἶπον  
τούς μαθητάς αὐτοῦ, Διὰ τί μὴ σὺ τι-  
λωνῶν καὶ ἀμάρτανλων ἐσθίῃς ὁ διδάσκαλος  
ὑμῶν;

12 Ο ὅς Ἰησοῦς ἀκέσας, εἶπεν αὐτοῖς,  
Οὐ κατὰ ἐξουσίαν οἱ ἐχρόντες ἐσθίει, ἀλλ'  
οἱ κακῶς ἐχρόντες.

13 Παραδείκνυς ὅς μὴ εἴτε τί ἐστιν, Ε-  
λεῖν θύειν καὶ ἐκ θύρας. καὶ ὁ Ἰησοῦς κα-  
λέσας διδάσκατος, ἀλλ' ἀμάρτανλους εἰς μα-  
τθαῖον.

14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μα-  
θητὰς Ἰωάννης, λέγοντες, Διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ  
φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλὰ, οἱ ὅς μαθη-  
ταί σου ἐκ νηστεύουσιν;

15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ διω-  
κεται οἱ υἱοὶ τοῦ νομοφύτου πινθεῖν ἐφ' ὅ-  
σον ματ' αὐτῷ ἔστιν ὁ νομῶν; ἐλεύσονται  
ὅς ἡμεῖς ὅταν ἀπαρτίθῃ ἀπ' αὐτοῦ ὁ νομ-  
ῶν, καὶ τότε νηστεύουσιν.

16 Οὐδεὶς ὅς ἐπιθυμῶν ἐπιβλεψαὶ ῥά-  
κου ἀγιάφου ὅτι ἡμεῖς παλαῶ. ἀρεῖ  
καὶ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ὅτι τῷ ἡμεῖς, καὶ  
καὶ ἄλλοι ἡμεῖς.

17 Οὐδὲ βδελύσσονται οἶνον νέον εἰς ἀσ-  
κὸς παλαιῶν· εἰ ὅς μὴ, ῥήγνυται οἱ ἀσ-  
κοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ὀπο-  
λουῦνται· ἀλλ' ἐκ βδελύσσονται οἶνον νέον εἰς ἀσ-  
κὸς παλαιῶν, καὶ ἀμφοτέρω σωτηρῶνται.

18 Ταῦτα αὐτῷ λέγοντος αὐτοῖς, ἰδοὺ  
ἄρχοντες ἰλθόντων προσκαίει αὐτῷ, λέγων, Οἱ  
ἐκ θύρας καὶ ἀπὸ ἐκ τῶν ἰλθόντων  
ἐκ τῶν ἰλθόντων καὶ ἀπὸ αὐτοῦ καὶ ἰλθόντων.

19 Καὶ ἐλθόντες ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν

αὐτῷ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

20 (Καὶ ἰδοὺ ἡμεῖς αἰμακίμους διδόντες  
ἐπὶ τὴν ποροβύουσαν ὑπαρῖν ἢ φάτο τῷ κε-  
πὶς τῷ ἡμεῖς αὐτοῦ.

21 Εἰς τὴν γὰρ ἐκ αὐτοῦ, Εὐὸ μόνον αὐ-  
φωμα τῷ ἡμεῖς αὐτοῦ, σωθήσεσθαι.

22 Ο ὅς Ἰησοῦς ἐπὶ σφαφίς, καὶ ἰδοὺ αὐ-  
τῷ, εἶπε, Οὐδὲς δύναται ἢ πίστεως σίτω-  
κίς. Καὶ ἰδοὺ ἡ γὰρ ὅτι τῆς ἀρεῆς  
ἐκείνης.)

23 Καὶ ἰλθόντων ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν  
τῷ ἀρχόντος, καὶ ἰδοὺ ἐκ τῶν αὐτῶν, καὶ τὸν  
ἐχλον θυροβύουσαν,

24 Λέγει αὐτοῖς, Διαχωρεῖτε· καὶ ὁ ἀ-  
πίστεος τὸ κορὶν, ἀλλ' καὶ ἀπὸ αὐτοῦ. Καὶ  
καταγέγων αὐτοῦ.

25 Οἱ ὅς ἐκ τῶν ἰλθόντων ὁ ἐχλος, εἰς τὴν  
θῶν ἐκείνης τῆς χεῖρος αὐτοῦ· καὶ ἡμεῖς  
τὸ κορὶν.

26 Καὶ ἐκ τῶν ἰλθόντων ἡ φῶν αὐτοῦ εἰς ὁ-  
λὴν τὴν γὰρ ἐκείνης.

27 Καὶ παρ' αὐτοῦ ἐκείνης τῷ Ἰησοῦ, ἡ-  
κολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κέκοντες, καὶ  
λέγοντες, Εἰς τὴν ἡμεῖς ἐκ τῶν ἀρεῶν.

28 Εἰς τὴν ἡμεῖς εἰς τὴν οἰκίαν, προσ-  
ἡλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-  
σοῦς, Πιστεύετε ὅτι διώματι τοῦ ποιῶν;  
λέγει αὐτοῖς, Ναὶ Κύριε.

29 Τότε ἡ φῶν τῷ ἐκ τῶν αὐτοῦ,  
λέγων, Κατὰ τὴν πίστιν ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς.

30 Καὶ αἰσώχθησαν αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν αὐτοῦ,  
καὶ ἐκ τῶν αὐτοῦ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων,  
Οὐδεὶς ἡμεῖς ἡμεῖς.

31 Οἱ ὅς ἐκ τῶν ἰλθόντων διδόντες αὐτοῦ  
ἐκ τῶν ἡμεῖς ἡμεῖς.

32 Αὐτοῖς ὅς ἐκ τῶν αὐτοῦ, ἰδοὺ, προσ-  
ἡλθον αὐτοῖς αὐθροποὶ καὶ ἀπὸ τῶν αὐτοῦ  
ἐκ τῶν αὐτοῦ.

33 Καὶ ἐκ τῶν ἰλθόντων τῷ διαμονίῳ, ἐκ-  
λθον ὁ κατὰ. καὶ ἰδοὺ αὐτοῦ οἱ ἐκ τῶν  
λέγοντες, Οἱ ἐκ τῶν ἰλθόντων οὕτως ἐκ τῶν  
ἰλθόντων.

34 Οἱ ὅς φαρισαῖοι ἐλθον, ἐκ τῶν ἀρ-  
χόντων

χοπι τῆς δαιμονίας ἐκδύει τὰ δαιμόνια.

35 Καὶ περὶ αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς ταῖς πόλεις πᾶσαι καὶ τοὺς κάμους διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτοῦ, καὶ κηρύσσων τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου βασιλείας, καὶ θεραπεύων πάντας νόσους, καὶ πάντας μελαγχίας ἐν τῷ λαῷ.

36 Ἰδὼν δὲ ὁ πῶς ὕψαυε, ἐπαιλαγχρίσθη πρὸς αὐτόν, ὅτι ἦσαν ἐκτελευτήσαντες καὶ ἱερῆται ὡσεὶ περὶ βεβατα μὴ ἔχοντα πεινίαν.

37 Τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Ὁ μὲν θρησκὸς πολὺς, οἱ δὲ ἱεράται ὀλίγοι.

38 Δειδότες αὐτὸν τὴν κυρίαν τὴν θρησκῶν μὴ ὅπως ἐκβάλλει ἱεράτας εἰς τοὺς θρησκῶν αὐτοῦ.

## 1.

**Κ**αὶ περὶ καλοῦ ἀνθρώπου τοῦ διδάσκοντος μαθηταῖς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἀγγελίαν πνιμώτοι ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκδύειν αὐτοὺς, καὶ θεραπεύειν πάντας νόσους καὶ πάσας μελαγχίας.

2 Τῶν δὲ διδόντων ἀποστόλων τὰ ὀνόματα· ὅτι ταῦτα· Φίλιππος, Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Ἰακώβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ.

3 Φίλιππος, καὶ Βαρθολομαῖος· Θωμᾶς, καὶ Ματθαῖος ὁ τελωνὴς· Ἰακώβος ὁ τοῦ Ἀλφάι, καὶ Λεββαῖος ὁ ὑπὸ κληρίδος Θεοδωλῆς.

4 Σίμων ὁ Καταρίτις, καὶ Ἰσίδωρος ἰσχυριώτης, ὁ καὶ παρεδὸς αὐτόν.

5 Τύττος τὸς διδόντας ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, παραγγέλλας αὐτοῖς, λέγων, Εἰς ἵδὼν ἔειπὼν μὴ ἐπὶ λήθητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρείαν μὴ εἰσελθῆτε.

6 Πορεύεσθε δὲ μακρὸν πρὸς τὰ βοσκατα τὰ ἀποκαλιότα οἶκα Ἰσραὴλ.

7 Πορεύεσθαι δὲ κηρύσσοντες, λέγοντες, ἔτι ἤρκειν ἡ βασιλεία τοῦ κυρίου.

8 Ἀδυνατούντες θεραπεύετε, λέγοντες καὶ θάβετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε, θύματα ἐλάετε, θύματα ὀδοῦ.

9 Μὴ κηρύσσετε χρυσὸν, μή τι ἄλλο, μὴ δὲ ἀλλοῖς εἰς τὰς ζάτας ὑμῶν.

10 Μὴ πῶρεν εἰς ὄδον, μηδὲ εἰς ὁδὸν ἡγίας, μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ ῥάβδον ἄξιος γὰρ ὁ ἱεράτης τῆς ἑσφῆς αὐτῶν ὅτι

11 Εἰς τὴν πόλιν ἢ καμῖνον εἰσελθῆτε, ἐξετάσσετε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστι κακεῖ μίνατε ὥστε αὐτὸν ἐξελεῖντε.

12 Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, ἀπαύσατε αὐτήν.

13 Καὶ ἐὰν μὴ ἡ οἰκία ἄξια, ἐλθῆτε ἐν εἰρήνῃ ὑμῶν ἐπὶ αὐτῶν· ἐὰν δὲ μὴ ἄξια, ἐκβλήτε ὑμῶν πρὸς ὅπου ἂν ᾖ.

14 Καὶ ὅς ἐστι μὴ δεχόμενοι ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούοντες τοῦ λόγου ὑμῶν, ἐξέρχόμενοι τῆς οἰκίας καὶ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐκπύναζαντον κατοικίαν τὴν πόλιν ὑμῶν.

15 Ἀμὲν λέγει ὑμῖν, ὁ ἐκτελέπων ἡσυχίαν καὶ ἡσυχίαν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

16 Ἰδὲ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς βοσκατα ἐν μέσῳ λύκων. γίνεσθε ὡς φερίμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀνέμοι ὡς αἱ περὶ σελήνη.

17 Προερχόμενοι δὲ ἀπὸ τοῦ κυρίου αὐτοῦ πρὸς πόλιν καὶ οἰκίαν εἰς συνάγειαν, καὶ ἐν συναγωγῇ αὐτοῦ μαθητεύετε ὑμᾶς.

18 Καὶ ὅτι ἡγεμονίας καὶ βασιλείας ἀρνήσασθε ἵνα ἵνα ἵνα, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

19 Ὅταν δὲ παραβῆτε ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσετε πῶς ἢ τί ληθήσεται, διδόντες γὰρ ὑμῖν ἐστὶν ἐκείνη τῇ ὥρᾳ τί ληθήσεται.

20 Οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ ληθόντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ πατρὸς ὑμῶν τὸ ληθόν ἐν ὑμῖν.

21 Παραβῶντες δὲ ἀδελφοί, ἀδελφοί εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον καὶ πατριάρχον τέκνα ὅτι γονεῖς, καὶ θάνατος αὐτοῦ.

22 Καὶ ἔσονται μισοῦντες ὑμᾶς ἀπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομα μου, ὃ ἐν ὑμῖν εἰς τέλος, ὅτι συνήσεται.

23 Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φύγετε εἰς τὴν ἑσφῆν. Ἀμὲν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Ἰσραὴλ, ὡς αὐτὸς ἔλεγε ὁ κύριος τῷ δούλῳ.



24 Οὐκ ἔστ' ἡμετέρας ὑπὲρ τὸν διδά-  
σκοντα, ἐν δούλῳ ὑπὲρ τὸν κίριον αὐτοῦ.

25 Ἀρκτεὺν τῷ μαθητῇ ἴσα ᾤχετο·  
 αἱ δὲ διδασκαλίαι αὐτῆς, καὶ ὁ δόλος αἰς ὃ  
 μένος αὐτῆς, ἐπὶ τὸ οικοδομεῖν τὴν Βασιλείαν  
 ἐκλήθηται, πότερ' ἢ μᾶλλον ἐπὶ οἰκιστικῆς αὐτῆς;

[illegible]

27 Ο λόγος ὑμῶν ἐν τῇ σκολίᾳ, εἴπατε  
ἐν τῷ φωτί· καὶ ὁ θεὸς ἀκούσει, καὶ κηρύξεται.  
ἐν τῇ δόξῃ τῶν δουλμάτων.

28 καὶ μὴ φοβήθητε δοτὶ τοῦ ἀποκρι-  
σάντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυνά-  
μεται ἀποκριεῖν. φοβήθητε δὲ μόνον τὸν  
ἐκ δυνάμεως καὶ ψυχῆ καὶ σώματος ἀπολέσασθαι  
οὐκ ἔχοντα.

29 Οὐχὶ δὴ σπουδαῖα ἀνταρεῖς πολέ-  
ται, καὶ ἐν ᾧ αὐτῶν ἡ πιστεῖται ὅτι τῶν  
αὐτῶν αὐτῶν πᾶσι τοῖς υἱοῖς:

30 Ὡς δὲ καὶ αἱ πείρας τῆς καρτῆς  
πάντων ἡμετέρων εἰσὶ.

31 Μὴ εἴν' ὁδοιῶντες· πολλῶν ἐπαύσεων  
κατέχετε ὑμεῖς.

32 Πᾶς ἐν ἕστε ἰμολογήσῃ ἐν ἑμοῖς·  
 παθεῖν ἡγ' ἀθρόων, ἰμολογήσῃ καὶ ὁ  
 ἐν αὐτῇ, ἑμπαθεῖν τῷ πατρὶς μετὰ ἐν  
 ἐμοῖς·

33 Οὗτος δὲ αὖ ἀνήστανται με ἔμπροσ-

24 Μὴ νομίσῃτε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰς  
 τὴν γῆν· οὐκ ἔστιν· ἀλλ' εἰς τοῦτο  
 ἵνα πάντα μακάριον ᾖ.

35 ἤλθον γὰρ διδάσκει ἀνθρώπον καὶ  
ὡς πατὴρ αὐτοῦ, καὶ συγκατέχευεν τῆς μη-  
τρὸς αὐτοῦ, καὶ νόμιζεν καὶ τῆς πνευματικῆς  
αὐτοῦ.

35 καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου, οἱ εἰμια  
καὶ αὐτοῦ.

37 Ο φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ  
ἐμὲ, ἐν ὅτι με ἀξίος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν  
ἀγαπᾷ ὑπὲρ ἐμὲ, ἐν ὅτι με ἀξίος.

Dis

38 Καὶ ὅς ἐ λαιβαίνει τὸν σπυρὸν αὐ-  
τοῦ, καὶ ἀπολαθεῖ ὑπὸ τοῦ ποδοῦ μου, ἐκδοξί με ἄξιος.

39 Ο εὐθεὶς τῷ ψυχῷ αὐτοῦ, δο-  
λέσθαι αὐτῷ· ἢ ὁ δοτολέσας τῷ ψυχῷ  
αὐτοῦ ἔπαιον ἔμμε εὐρήσθαι αὐτῷ.

40 Ο δὲ χεῖρρος ὑμῶν, ἡμεῖς δέχεται·  
καὶ ὁ ἡμεῖς δὲ χεῖρρος, δέχεται τὸν ὁποσεί-  
λα γὰρ με,

41 Ο θεὸς ἰσχυρὸς ἀποφάνηται εἰς ἔθνη·  
ἀποφάνηται, μετὼν ἀποφάνηται λέγειται· ἢ ὁ  
θεὸς ἰσχυρὸς διεκράτησεν εἰς ἔθνη· διεκράτησεν μετὼν  
διεκράτησεν λέγειται.

42 Καὶ ὅτε ἐὰν ποτίσῃ ἕνα τὸ μικροῦν τῶ-  
των ποτήριον ψυχῆς μίτον, εἰς ὅσους μα-  
θητὰς, ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ἔ μὴ ὑπολέσῃ τὸ  
μισθὸν αὐτοῦ.

14.

**Κ**ΑΙ ἐξήλθετο ὑπὲρ ἰταλείου ὁ Ἰησοῦς δι-  
ατάσων τοῖς δούλοις μαθηταῖς αὐ-  
τοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τῇ διδασκαλίᾳ καὶ κηρύ-  
σσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτοῦ.

2 Ο ὁ Ιωάννης ἀκούσας ὃ τῷ δεσμο-  
τηρίῳ τὰ ἔργα τῆ Χρυσῆς, πίμπλεις δύο τῶν  
μαθητῶν αὐτοῦ.

3 Εἴπω ἀπὸ, Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἡ  
ἐπὶ τὴν ἀρετὴν ἀποδοκίμα;

4 Καὶ ὑποκείμενοι ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-  
τοῖς, Πορευθέντες ἀπαρτίζετε ἰσχυρὰ καὶ  
ἀνέχεσθαι καὶ βλάπτειν.

5 Τυφλοί ἀναβλέπουσι, καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λιγυροὶ κραυγάζουσιν, καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, καὶ νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ πᾶς ὁ δούλος αὐτοῦ.

6 καὶ μακρότερος ἐστὶν ὅς ἐκείνῃ σκαν  
δαλιστῇ ἐν ἐμοί.

7 Τέτοιον παρενοχλῶν, ἤρξατο ὁ Ιωάννης λέγειν τοῖς ὄχλοις πρὸς τὸν Ιωάννην, Τί ἔστιν ἡλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεῖσταται; καὶ λέγει ὁ Ιωάννης πρὸς τοὺς ὄχλους, ὁ ἄνθρωπος ὃς λέγει ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός.

8 Ἀλλὰ τί ἔχάλετε ἰδεῖν; ἀνθρώπου  
 πον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ὑψιστεμνῶν; ἰ-  
 δέ, οἱ τα μαλακὰ φορεῖντες, ἐν τοῖς οἴκοι  
 τοῦ βασιλέως εἰσίν.

9 Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἐφ' ἡν; ἀποφθίτω



ταῖς, λ' ἔγω ὑμῖν, καὶ περισσύτερον θεωρή-  
ται.

10 Οὕτως ἄρ' ὅτι φεῖ οὗ γέγραπται  
Ἰδὲ ἐγὼ ἀποστείλω τὸν ἀγγέλόν μου πρὸς  
σε, ὅς κατασκευάσῃ τὴν ὁδὸν  
σε ἵνα θεωρῶν σε.

11 Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ἐκ ἐνῆεντα καὶ  
ζήκοντος ἡμερῶν, κείθων Ἰωάνης τῷ Βα-  
πτιστῇ. ὁ δὲ μακρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῇ  
ἐρχομένη, μείζων αὐτῷ ὅστις.

12 Ἀπὸ τοῦ ἡμερῶν Ἰωάνης τῷ Βα-  
πτιστῇ ἕως ἄρτι, ἡ βασιλεία τοῦ ἐρχομένου  
βιάζεται, καὶ βιάσεται ἀρπάζουσιν αὐτὴν.

13 Παῖτες γὰρ οἱ θεωρήσαντες καὶ ὁ νόμος  
ἔως Ἰωάνης θεωρήσαντες.

14 Καὶ εἰ θέλετε δι' ἐξουσίας, αὐτὸς ὅστις  
Ἠλίας ὁ μὲν αὖ ἐρχεται.

15 Ὁ ἔχων ὕδατος ἀκένει, ἀκένει.

16 Τίς δὲ ὁμοιωσάτω τὴν χυρῆν ταύ-  
την; ὁμοία ὅστις παρορῶν ἐν ἀγροῦσι  
καθήμενος, καὶ θεωροῦντες τοὺς ἐταίρους  
αὐτοῦ,

17 Καὶ λέγουσιν, Ὑψηλοτάτω ὑμῖν, καὶ  
ἐκ ὀρηκτάων· ἐδρῶντο ὑμῖν, καὶ ἐκ  
ἐκέντα.

18 Ἠλθε γὰρ Ἰωάννης κατὰ ἰδίαν, μὴ-  
τι πίνω, καὶ λέγουσιν, Δαμιόων ἐχθρὸς.

19 Ἠλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἰδίαν,  
καὶ πίνω· καὶ λέγουσιν, Ἰδὲ ἀνθρώπος φά-  
ρος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἀμμο-  
τωλῶν. καὶ ἐδίκησάν τινες αὐτὸν ὅτι  
τίκτει αὐτὸς.

20 Τότε ἤρξαντο οὐκ εἰδέντες τὰς πόλεις  
ἐν αἷς ἐχθροὶ αὐτῷ πλεῖστοι διωόμενοι αὐτῷ,  
ὅτι ἐμνημόνευσαν.

21 Οὐαὶ σοὶ Χορραζίν, καὶ σοὶ Βηθ-  
σαΐδαν· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐχθροί  
αὐτῷ διωόμενοι αὐτὸν γινώσκουσιν ἐν ὑμῖν, πάλ-  
λα αὐτὸς ἐν σάμαρ καὶ ἀποδοῦ μνημόνε-  
υσαν.

22 Πάλιν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι  
ἐκκλήσεις ἕως ἐν ἡμέρᾳ κρείσσεως, ἢ ὑ-  
μῶν.

23 Καὶ σὺ Καρφαῖς ἢ ἕως τοῦ ἔσχα-  
του ὑφ' αὐτοῦ, ἕως ἡμέρας κατασκευασθῆναι  
ἐπὶ εἰς ἐν Σοδόμοις ἐχθροὶ αὐτῷ διωόμενοι  
αὐτὸν γινώσκουσιν ἐν σοὶ, ἔμειναν αὐτὸν μέγας  
σήμερον.

24 Πάλιν λέγω ὑμῖν ἐπὶ τῇ Σοδόμῳ  
ἐκκλήσεις ἕως ἐν ἡμέρᾳ κρείσσεως,  
σοὶ.

25 Εἰ ἐκεῖνα τὰ κατὰ τὸν νόμον ἐπὶ  
Ἰησοῦ εἶπεν, Ἐξουσιοδοτῶ σοὶ, πάτερ  
κύριε τῶ ἐρχομένου καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπὸ  
φύσεως ταῦτα ἔδοξε σοὶ καὶ σωτηρίᾳ, καὶ  
πικρὰ αὐτὰ ἡμῖν.

26 Ναὶ ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐχθροὶ  
δοξοῦνται ἵνα θεωρῶν σε.

27 Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πα-  
τρός μου· καὶ ὁ υἱὸς ἐπιταγῆς τὸν υἱόν  
μὴ ὁ πατήρ· ἐπεὶ τὸν πατέρα τίς ὅστις  
ἐκείνη εἰ μὴ ὁ υἱός, καὶ ὁ υἱὸς βέλτερος  
ὑπὸς ἀποκαλύψαι.

28 Δεῦτε πρὸς με παῖτες οἱ κοπι-  
οῦντες καὶ περιπορῶντες, καὶ ἐγὼ ἀπαλάσσω  
με.

29 Ἀρχετὶ τὸν ζυγόν μου ἐφ' ἡμέρας  
μακάρις ὁ ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ὡς εἰμι, καὶ  
πεινὸς τῇ καρδίᾳ· καὶ εὐφρανέσθαι ἀπάλαστον  
τῇ ψυχῇ ὑμῶν.

30 Ὁ γὰρ ζυγὸς μου ῥηστὸς, καὶ τὸ φο-  
ρῶν μου ἔλαφρος ὅστις.

ΕΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰη-  
σοῦς ταῖς πόλεσιν διὰ τῆς ἀποκαλύψεως  
μακροτέρως αὐτῷ ἐπιτάσας, καὶ ἤρξαντο τὸ  
λεγεῖν τὰς πόλεις, καὶ ἰδίαν.

2 Οἱ δὲ φορῶντες ἰδίαν εἶπον αὐτῷ  
καὶ ἰδίαν οἱ μακάριοι οἱ μακάριοι.

3 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ἀνέχου-  
σιν ἰδίαν δακρύων, ὅτι ἐπιτάσας αὐτοῖς  
οἱ ματ' αὐτῷ.

4 Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον  
Οὐκ, καὶ τοῦ ἀρτους τῆς φειδύλλης ἐφ'  
γινώσκουσιν ἐκ ἐξουσίας αὐτῷ φαγεῖν, ἐπὶ τῇ  
μὴ.



τῷ αἰθερόπου ἀφαιρῶνται αὐτοῖς· ὅς ἐστι  
αὐτῇ εἴπῃ καὶ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ, ἐκ ἀ-  
φαιρῶνται αὐτοῖς οὕτως ἐν τῷ τῷ αἰ-  
ῶνι οὕτως ἐν τῷ μέλλοντι.

33 Ἡ ποιῶντες τὸ δεινὸν καλόν, καὶ  
τὸν καρπὸν αὐτῶ καλόν· ὃ ποιῶντες τὸ  
δεινὸν σαφὲς, καὶ τὸν καρπὸν αὐτῶ σα-  
φές· ἐκ γὰρ τῷ καρπῷ τὸ δεινὸν γι-  
νώσκεται.

34 Γενήματα ἐχθρῶν πῶς θύα-  
σθαι ἀγαθὰ λαλεῖν ποιεῖν ὄντες· ἐκ γὰρ  
τῷ πειρασμούματος τῆς καρδίας τὸ γένη-  
σθαι.

35 Ὁ ἀγαθὸς αἰθερόπου ἐκ τῷ ἀγα-  
θοῦ θησαυρῷ τῆς καρδίας ἐκδίδει καὶ  
ἀγαθὰ· καὶ ὁ ποιητὴς αἰθερόπου ἐκ τῷ  
πονηρῷ θησαυρῷ ἐκδίδει ποιητὰ.

36 Λέγω ὅτι ὅμιν ὅτι παῖς ἡμεῶν ἀφ-  
ρὸν, ὃ ἐὰν ληθίσωσι οἱ αἰθερόπου, ὁπο-  
δύσωσι περὶ αὐτῷ λόγον οἱ ἡμέτεροι κρι-  
στὰς.

37 ἐκ γὰρ ἡμεῶν λέγων σε διημερίσθαι  
καὶ ἐκ ἡμεῶν λέγων σε καταδικάσθαι.

38 Τότε ἀπεκρίθησάν τινες ἡμε-  
μασίαν καὶ φαρμακίαν, λέγοντες, Διδύ-  
σκασθε, διόλου γὰρ ὅτι σὺ σημεῖον ἰδεῖν.

39 Ὁ δὲ δοκρυβεῖς εἶπεν αὐτοῖς,  
Γινώσκοντες καὶ μιχαλὶς σημεῖον ὅτι-  
ζητεῖ, καὶ σημεῖον ὃ δεικνύεται αὐτῇ εἰ-  
μὴ τὸ σημεῖον ἰσχυρὰ τῷ φερόμεν.

40 Ὡς γὰρ ἡμεῖς ἰσχυρὰ ἐν τῇ κοιλίᾳ  
τῷ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, ὅπως  
ἔσται ὁ υἱὸς τῷ αἰθερόπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῷ  
γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας.

41 Ἀνδρες Νινευῖταις ἀγασσένται ἐν  
τῇ κρείττῃ μὲν τῷ γῆρας ταύτης, καὶ κα-  
τακρίνεται αὐτῷ· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ  
κίρυγμα ἰσχυρὰ· καὶ ἰδοὺ πλεῖον ἰσχυρὰ ὡς.

42 Βασιλεύσατο νότου ἐγερθήσεται ἐν  
τῇ κρείττῃ μὲν τῷ γῆρας ταύτης, καὶ κα-  
τακρίνεται αὐτῷ· ὅτι ἦλθεν ἐκ ἡμεῶν περὶ-  
των τῆς γῆς ἀκρῶς τῷ σφίγι Σολομῶν-  
τος· καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶντος ὡς.

43 Οὕτως ὅτι τὸ ἀκαθάρτον πνεῦμα  
ἐξέλθῃ ὅπου τῷ αἰθερόπου, δεικνύεται ἐκ  
αὐτοῦ τῶν τόπων, ζητεῖται αἰάταισιν· καὶ  
ἐκ ἐυρίσκει.

44 Τότε λέγει, ὅπως ἐλθὼ εἰς τὸν οἶκον  
μου, ὅθεν ἐξέλθῃ. Καὶ ἐλθὼν ἐυρίσκει ὅτι  
καίτοι, σπινθηρίον, καὶ κίρκον, καὶ κίρκον.

45 Ὡς πορεύεται, καὶ παρελαύνει  
καὶ ἡμεῖς αὐτοῖς ἐπὶ τῷ πνεύματι πο-  
ρεύεται αὐτοῖς, καὶ εἰσπύονται καὶ πο-  
ρεύεται, καὶ γίνεται τὰ ἔργα τῷ αἰθερόπου  
ἐκείνῃ χεῖρτι ἡμεῶν πρὸς τῶν· ὅπως ἐκ  
καὶ τῇ γῆρας ταύτης τῇ πονήρῃ.

46 Ἐπὶ ὅτι αὐτῷ λαλῶντες τοῖς ὅλοις  
ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῇ εἰς  
κίρκον ὡς, ζητεῖται αὐτοῖς λαλῶντες.

47 Εἶπε δὲ τις αὐτῷ, ἰδοὺ ἡ μήτηρ  
σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ὡς ἐξήλθον, ζη-  
τεῖται σοὶ λαλῶντες.

48 Ὁ δὲ δοκρυβεῖς εἶπε τῷ εἰπόντι  
αὐτῷ, Τίς ὅστις ἡ μήτηρ μου, καὶ τί  
εἰσιν οἱ ἀδελφοί μου;

49 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐ-  
τοῦ ἐπὶ μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν, ἰδοὺ  
μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὅπως  
αὐτῷ ποιῇ τὸ θέλημα τῷ πατρὶς μου  
ἐν ἔργοις, αὐτοῖς μου ἀδελφοῖς, καὶ ἀδελ-  
φῇ, καὶ μήτηρ ὅστις.

17

ΕΝ ὅτι τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξέλθον  
ἰσχυρὰ ὅπου τῷ οἴκῳ, καὶ ἰδοὺ παρὰ  
τῷ δόλῳ.

2 Καὶ συλλήβησαν περὶ αὐτὸν ὅλοι  
πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸ πλεῖον ἐμπε-  
καθίσταναι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ὅστις τὸν ἀφ-  
αλὸν εἰσέεικε.

3 Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν  
ἐκβολαῖς, λέγων, ἰδοὺ ἐξέλθῃ ὁ ἀπὸ  
ἐκ τῷ ἀπείρῳ,

4 Καὶ ἐν τῇ ἀπείρῳ αὐτὸν, ἀφ-  
ἔπειτα παρὰ τῷ ὅδῳ, καὶ ἦλθεν τὰ  
πρὸς, καὶ κατέφυγεν αὐτῷ.

5 Ἄλλα ὅτι ἔπειτα ὅτι τὰ περὶ τοῦ  
ὅτι

ὅπου ἐκ εἴρου γλῶσσοι ποιοῦν, καὶ θύνας ὀξυαίνουσιν, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς·

6 Ἡλίς ᾧ εὐαγγελιστὴς ἐκαυχᾶται, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν, ὀξυκρήνη.

7 Ἀλλὰ ᾧ ἔπαινον ὅτι τὰς ἀκαθάρσιας, καὶ ἀπέπνιξεν αὐτά.

8 Ἀλλὰ ᾧ ἔπαινον ὅτι τὴν γλῶσσαν τὴν κακὴν, καὶ ἰδίαν καρτὸν, ὃ μὲν ἔκατον, ὃ δὲ ὀξυκρήνηται, ὃ δὲ σπειράσκειται.

9 Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούει, ἀκούτω.

10 Καὶ θεωροῦντες οἱ μαθηταὶ εἶπον αὐτῷ, Διατί ἐπαραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς;

11 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ὅτι ὑμῖν δίδωται γινῶσθαι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ οὐρανοῦ, ἐκείνοις δὲ ἢ δίδωται.

12 Ὅστις γὰρ ἔχει ἀκοῦσεται αὐτοῦ, καὶ κρυπτευθήσεται· ὅστις δὲ ἢ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀφ' ἑσθίεται ἀπ' αὐτοῦ.

13 Διὰ τοῦτο ἐπαραβολαῖς αὐτοῖς λαλεῖ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέποισιν, καὶ ἀκούοντες ἢ ἀκούουσιν, καὶ οὐ συνιῶσιν.

14 Καὶ ἀπακηνοῦται ἐπ' αὐτοῖς ἡ θεωρητικὴ Ἠσαΐου ἡ λέγουσα, Ἀκοῦ ἀκούσεται, καὶ ἢ μὴ συνιῶσι· καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδωσι.

15 Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τῆς λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ κεκλείεται ἡκουσάν, καὶ οὐ ὁρῶσιν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ· ἐκθύμωσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνιῶσι, καὶ ὁπιστρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.

16 Ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπετε, καὶ τὰ ἄτα ὕμῶν, ὅτι ἀκούετε.

17 Ἀμὲν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ θεωροῦται καὶ δίκαιοι ἐπιθύμωσαν ἰδεῖν τὸ βλέπετε, καὶ ἢ ἴδωσι· καὶ ἀκούσαι αὐτοῦ, καὶ ἢ ἀκούσωσι.

18 Ὑμεῖς οὖν ἀκούετε τὴν παραβολὴν τῆς ἀπειρογίας.

19 Πάντες ἀκούοντες τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιῶντες, ἔρχεται ὁ ποιητὴς, καὶ ἀρπάζει τὸ ἱσχυρόν ἐκ τῆς καρδίας αὐτοῦ. οὕτως ἔστιν ὁ πειρὰ τὴν ἰδὴν ἀπαρτίαν.

20 Ὁ δὲ ὅτι τὰς παρὰ τὴν ἀπαρτίαν ἀπαρτίαν, οὕτως ἔστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ θύνας μὲν χαρὰς λαμβάνων αὐτὸν,

21 Οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ ὡς σπικαρεὶς ὅτι· ἀναιδέως δὲ διωκομένου διὰ τὸν λόγον, ὁ θύνας σπικαρεῖται.

22 Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκαθάρσιας ἀπαρτίαν, οὕτως ἔστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων· καὶ ἡ μέριμνα τῶν αἰώνων τούτων καὶ ἡ ἀπάτη τῆς πλάνης συμπύρριξ τὸν λόγον, καὶ ἀκαρπὸς γίγνεται.

23 Ὁ δὲ ὅτι τὴν γλῶσσαν τὴν κακὴν ἀπαρτίαν, οὕτως ἔστιν, ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιῶν, ὅς δὲ καρπιοῦται, καὶ ποιεῖ, ὃ μὲν ἔκατον, ὃ δὲ ὀξυκρήνηται, ὃ δὲ σπειράσκειται.

24 Ἀλλὰ παραβολὰν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων, Ὡμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τοῦ οὐρανοῦ ὁμοιωθήσεται ἀπειρογίας ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ.

25 Εἰ δὲ τῷ μακάριον τοῦ ἀπειρογίου, ἡλθον αὐτῷ ὁ ἔχων, καὶ ἔπειρα ζιζάνια ἀπὸ μέλου τῆς σπόρου, καὶ ἀπῆλθεν·

26 Ὅτι δὲ ἐβλάστησεν ἡ χόρτος, καὶ καρτὸν ἐποίησε, τότε ἔρδην καὶ τὰ ζιζάνια.

27 Προελθόντες δὲ οἱ δούλοι τῶν οἰκοδεσπότων, εἶπον αὐτῷ, Κύριε ἔρχε καλὸν ἀπὸ τῆς σποῆς ἀρχῆς; πόθεν οὖν ἔχει τὰ ζιζάνια;

28 Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς, Ἐχθρὸς ἀπειρογίου τῶν οἰκοδεσπότων. Οἱ δὲ δούλοι εἶπον αὐτῷ, Θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλεῖσθαι αὐτά;

29 Ὁ δὲ ἔφη, Οὐ· μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκερῶσιντε ἅμα αὐτοῖς τὸν σπόρον.

30 Ἀλλὰ συναρπάξτε αὐτοὺς μέχρι τῆς θείας· καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς θείας ἐν τῇ θείᾳ θείᾳ, συλλέξατε πρὸς τὰ ζιζάνια, καὶ δόξατε αὐτὰ εἰς διαμάχην, ὅτι τὸ κατὰ τὴν αὐτῶν αὐτῶν. ὁ δὲ σπόρον συναρπάξτε εἰς τὴν ὑποθήκην καὶ.

B Ἀλλὰ



31 Ἄλλω παραβολῇ παράστηκεν αὐτοῖς, λέγων, Ὁμοία ὄντι ἡ βασιλεία τῆς ἡ-  
ραβῶν κίρκω σπινάριας, ὃν λαβὼν ἀφ' ἑρ-  
ποῦ ἔσπειρεν ἐν τῇ ἀγρῷ αὐτῇ·

32 Ὁ μικρότερον μὲν ἔστι πάντων τῶν  
σπειριζόντων, ὅταν ᾗ ἀνέστη, μείζον τῶν  
λαχάνων ὄντι, καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλ-  
θεῖν τὰ πετεινὰ τῷ ἔραυ, καὶ κατασπύσωσιν  
ἐν τοῖς κλάδοις αὐτῷ.

33 Ἄλλω παραβολῇ ἐλάλησεν αὐτοῖς,  
Ὁμοία ὄντι ἡ βασιλεία τῷ ἔραυ ὃν ζήμεν  
λαβὼσα γυνὴ ἀπέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα  
τοῦα, ὥς οὗ ἐξυμῶσιν ὅλον.

34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς,  
καὶ παρεβόλῃς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρεῖς πα-  
ρεβόλῃς ἐκ ἐλάλει αὐτοῖς,

35 Ὅπως πληροῦσθαι τὸ ῥῆθον διὰ τῶν  
κωρυήτων λέγοντος, Ἀνοίξω καὶ παρεβο-  
λῇς τὸ σύμας μου· ἐρεῖξομεν κακρυμμένα  
ὑπὸ καταβολῆς κόσμου.

36 Τότε ἀφῆκε ὁ Ἰησοῦς καὶ ὡρμήσεν εἰς  
τὴν οἰκίαν· ὁ Ἰησοῦς, καὶ ὡρμήσεν αὐτῷ  
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Φερόσιν ἡμῖν  
τὴν παραβολὴν τῆς ζιζανίας τῇ ἀγρῷ.

37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ὁ  
σπείρων τὸ κῆρον σπείρει, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ  
ἀνθρώπου·

38 Ὁ δὲ ἀγρὸς, ὅτι ὁ κόσμος· τὸ δὲ  
καλὸν σπείρει, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς  
βασιλείας· τὰ δὲ ζιζανία, εἰσὶν οἱ υἱοὶ τοῦ  
πονηροῦ.

39 Ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρων αὐτῷ, ὅτι  
ὁ διάβολος· Ὁ δὲ θερισμὸς, συνάρισις τοῦ ἀγ-  
ῶνος ὄντι· οἱ δὲ θερισταί, ἀγγελοὶ εἰσιν.

40 Ὡς περ αὐτὸ συνέχεται τὰ ζιζανία,  
καὶ πυρὶ κατακαίεται· οὕτως ἔσται ἐν τῇ  
σωτηρίᾳ τῷ ἀγῶνι τέτα.

41 Ἀποστέλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ  
ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συνάξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας  
αὐτοῦ πάντα τὰ σκιδνάλα, καὶ σὺ ποιήσας  
τὴν δόξάν σου,

42 Καὶ βλάσφημι αὐτοῦ ἐν τῷ κεί-  
μην τῷ πυρὶ· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ

ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

43 Τότε οἱ δίσκοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ  
ἥλιος, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Ὁ  
ἔχων ἄτα ἀκούει, ἀκούτω.

44 Πάλιν ἡμοῖα ὄντι ἡ βασιλεία τῇ  
ἐραβῶν σπασμῶν κακρυμμένων ἐν τῇ ἀγρῷ,  
ὃν εὗρον ἀφ' ἑρποῦς ἀπέκρυψεν, καὶ ὑπὸ τῆς χα-  
ρὸς αὐτοῦ ὑπὸ ἀγρῷ, καὶ πάντα ὅσα ἔχει, πωλεῖ,  
καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45 Πάλιν ἡμοῖα ὄντι ἡ βασιλεία τῇ ἡ-  
ραβῶν ἀφ' ἑρποῦς ἐμπόρου, ζητοῦντι καλὴν  
μετρίαν,

46 Ὁς εὗρον ἕνα πολύτιμον μετρίαν  
ρίτιον, ἀπελθὼν πέντε πωλεῖ πάντα ὅσα εἶ-  
χε, καὶ ἠρξεν αὐτόν.

47 Πάλιν ἡμοῖα ὄντι ἡ βασιλεία τῇ  
ἐραβῶν σαζανῶν βλαστήσῃ εἰς τὸ δάσος  
αὐτοῦ, καὶ ἐκ πατρὸς γένος σαζανῶν.

48 Ἦν ὅτε ἐπληρώθη, ἀποβόσκοντες  
ὅτι τὸν αἰμαλὸν, καὶ κηδεύοντες αὐτῷ  
λέξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγρῶν, τὰ δὲ σα-  
ζανῶν ἔβαν ἐκ αὐτοῦ.

49 Οὕτως ἔσται ἐν τῇ σωτηρίᾳ τῇ  
αἰῶνι, ὅτι ἐκείνοι οἱ ἀγγελοι, καὶ ἀφ' ἑρποῦς  
ὁ ποιητὴς ἐκ μέσου τῆς δικαιοσύνης,

50 Καὶ βλάσφημι αὐτοῦ ἐν τῷ κεί-  
μην τῷ πυρὶ· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ  
ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

51 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Συνήκα-  
ταῦτα πάντα· ἀγροῦσιν αὐτοῦ, καὶ κεί-  
ναι.

52 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Διὰ τούτου πᾶ-  
ν γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὴν βασι-  
λείαν τῆς ἡραβῶν, ἡμοῖος ὄντι ἀφ' ἑρποῦς οἱ  
κοιδασπῆται, ὅστις ἐκβλήκει ἐκ τῆς δικαιοσύνης  
αὐτοῦ κατὰ καὶ παλαμῇ.

53 Καὶ ἐξήρτη ὅτι ἐπέλεσεν ὁ Ἰησοῦς  
ταῖς παρεβόλῃς ταύτας, μετὰ τὴν ἐκείναι.

54 Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ,  
ἐκβλήκει αὐτοῦ ἐκ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, ὅ-  
στε ἐκπληρῶσαι αὐτοῦ, καὶ λέγει, Πόθεν τῷ  
τοῦ ἡ σοφίας αὐτοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις;

55 Οὐχ ὅτις ἔστι ὁ τῶν τέκτωνος υἱὸς

ἐχὲν ἡ κατὰ τὴν ἀνάγκην λέγειται Μαρίαμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰακώβος καὶ Ἰωσὴς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας·

56 Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ἐχὲν πάντας τοὺς ἡμέτεροι εἰσι· πῶθεν οὖν τέτταρα ταῦτα πάντα;

57 Καὶ ἐκκαταλείποντο ἐν αὐτοῖς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ἔστι θεωρητὴς ἀπίστος, εἰ μὴ ἐν τῇ πιστεὶ αὐτῷ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

58 Καὶ ἐκ ἐπέσειεν ἐκεῖ θυμῶν πικρῶν, διὰ τὴν ἀπίστιν αὐτῶν.

ΙΔ.

**Ε**Ν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσαν Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὴν ἀκολοῦν Ἰησοῦ,

2 Καὶ εἶπε τοῖς πασιν αὐτοῦ, Οὐτὶς ἐστὶν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς· αὐτὸς ἠρῶν ἐν τῷ ᾧ νεκρῶν, καὶ διὰ τούτου αἱ θυμῶν ἐκέρχοντο ἐν αὐτοῖς.

3 Ὁ δὲ Ἡρώδης κοιτῶν τὸν Ἰωάννην, ἔδωκεν αὐτὸν καὶ ἔδωκε ἐν τυλακῇ, διὰ Ἡεροδιάδα τὴν θυμῶν Φίλιππου τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

4 Ἐλεγεν γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, Οὐκ ἔξεστι σοὶ ἔχειν αὐτόν.

5 Καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἐροῦσέν τινι τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς θεωρητὴς αὐτὸν εἶχε.

6 Γενούσων δὲ ἀπορμήτων τῷ Ἡρώδου, ἀφῆλτο ἡ θυμῶν τῆς Ἡεροδιάδος ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἦρσε τῷ Ἡρώδῃ.

7 Ὅθεν ᾧ ὄρκῳ ἀμωλόγησεν αὐτῇ δουλεῖν ὅ ἐκ ἀιτίσται.

8 Ἡ δὲ θεωρεῖσά τινα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, δὶς μοι, φασὶν, ὅτι ὅτι πίνακι τὴν κατὰ τὴν Ἰωάννην τῷ Βαπτιστῇ.

9 Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς· διὰ δὲ τῷ ὅρκῳ καὶ τῷ συμμακακισμῷ, ἐκέλευσε δοθῆναι.

10 Καὶ πέμψας ἀπεκρίθησεν τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ τυλακῇ.

11 Καὶ ἠρώδης ἡ κατὰ τὴν ἀνάγκην πίνακι, καὶ ἔδωκε τῷ κορασίῳ, καὶ ἠρώδης τῇ θυμῷ αὐτοῦ.

12 Καὶ θεωρεῖσά τινα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, δὶς μοι, φασὶν, ὅτι ὅτι πίνακι τὴν κατὰ τὴν Ἰωάννην τῷ Βαπτιστῇ.

13 Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκείθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἱερὸν τόπον κατὰ ἰδίαν. Καὶ ἀκούσας οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ περὶ τῶν ἡμερῶν.

14 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπαραγμένην ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἐβόησεν τῷ ἀρῶν αὐτοῦ.

15 Οφίας δὲ θυμῶν, θεωρεῖσά τινα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, δὶς μοι, φασὶν, ὅτι ὅτι πίνακι τὴν κατὰ τὴν Ἰωάννην τῷ Βαπτιστῇ. ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ θέλω ἔχειν ἀπελθεῖν· διὰ αὐτοῦ ὁμοῦ φαίνεται.

16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ θέλω ἔχειν ἀπελθεῖν· διὰ αὐτοῦ ὁμοῦ φαίνεται.

17 Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ, Οὐκ ἔχοντες αὐτὸν εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύες.

18 Ὁ δὲ εἶπε, Φέρετέ μοι αὐτοῦ αὐτὸν.

19 Καὶ καλέσας τὸν ὄχλον ἀνακλινάμεναι ὅτι τῷ ἄρτους, καὶ λαβὼν τὸν πέντε ἄρτους καὶ τὸν δύο ἰχθύες, ἀνακλίνας εἰς τὸν ἔρπον, ὁμοῦ, καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τῷ ἄρτους· οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοι.

20 Καὶ ἔφαθον πόλλες, καὶ ἐχορεύοντο, καὶ ἦσαν τὸ ἀφῆλτο τῷ κλασμάτω, δίδωκε κοφίνους πλήρεις.

21 Οἱ δὲ ἰδόντες ἦσαν ἀδελφοὶ αὐτοῦ πνικακισμοῦ, χωρὶς θυμῶν καὶ παιδίας.

22 Καὶ ὁμοῦ ἠρώδης ἠρώδης ὁ Ἰησοῦς τῷ μαθητῇ αὐτοῦ ἐμβάλλας εἰς τὸ πλοῖον, καὶ θεωρεῖσά τινα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, δὶς μοι, φασὶν, ὅτι ὅτι πίνακι τὴν κατὰ τὴν Ἰωάννην τῷ Βαπτιστῇ.

23 Καὶ ἀπολύσας τὸν ὄχλον, ἀφῆκε εἰς τὸ ἔρπον κατὰ ἰδίαν θεωρεῖσά τινα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, δὶς μοι, φασὶν, ὅτι ὅτι πίνακι τὴν κατὰ τὴν Ἰωάννην τῷ Βαπτιστῇ.

24 Τὸ ἥ πλοῖον ἦδη μέσση τῆς θαλάσσης· ἡ βασιανζυμῶνον ὑπο ἧς κυμαῖται· ἡ γὰρ ἀνεμὸς ὁ ἀνεμος.

25 Ἰερότηρ ἡ φυλακὴ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε· ὥστε αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς, περιπατῶν ὅπῃ τῆς θαλάσσης.

26 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ὅπῃ τῷ θαλάσσει περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν, λέγοντες, Οὐ φεῦτασμα ἐστὶν καὶ ἄπο τοῦ ῥόβου ἐκρηξάν.

27 Εὐθέως ἡ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Θαρσύνε· ἐγὼ ἐμὴ μὴ φοβῶμαι.

28 Ἀποκριθεὶς ἡ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε, Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κἀκεῖνός με φέρε σε ἰλθεῖν ὅπῃ τὰ ὕδατα.

29 Ο ἡ εἶπε, Ἐλθέ. Καὶ καταβὰς ἄπο τοῦ πλοῖου ὁ Πέτρος, περιπατήσει ὅπῃ τὰ ὕδατα, ἰλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

30 Βλέπων ἡ τὸν ἄνεμος ἰσχυρὸν, ἐφύση· καὶ ὁ ῥεύματις καταπαυμένηται, ἔκρηξε, λέγων, Κύριε σῶσόν με.

31 Εὐθέως ἡ ὁ Ἰησοῦς ἐπιείκεις τῷ χεῖρ, ἰπελάετο αὐτῷ, καὶ λέγει αὐτῷ, Οὐλ· ῥύψιν, εἰς τί ἰδίστασαι;

32 Καὶ ἐμβάτων αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος.

33 Οἱ δὲ ἐκ τῆς πλοῖου, ἰλθόντες πρὸς αὐτὸν, λέγοντες, Ἀληθῶς θεοῦ εἶς εἶ.

34 Καὶ διαφράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν· ῥημοσαρέν.

35 Καὶ ὅπῃ ἰδόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῷ τόπου ἐκίθη, ἀπίστησαν εἰς ὅλῳ τῷ φείχων ἐκείνῳ· καὶ φροσίνεσαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ κακὰ ἔχονταί.

36 Καὶ παρεκάλει αὐτὸν ἵνα μόνον ἔλθῃ αὐτῷ, καὶ ὅσοι ἤψαντο, ἐπιστάθησαν.

11  
ΤΟΙΣ φροσίνεσιν τῷ Ἰησοῦ οἱ ἄπο Ἱερουσαλὴμ ῥαμματιῖς καὶ φαρσαῖοι, λέγοντες,

2 Διατί οἱ μαθηταὶ σου παραφροσίνε; καὶ γὰρ ἡ πλοῖον τὰς χεῖρας αὐτῶν, ἔσαν ἀρτῇ ἰδίσαν.

3 Ο ἡ ἄποκριθεὶς εἶπε αὐτοῖς, Διατί καὶ ὑμῖς παραφροσίνε τῷ ἐπολῶν τῷ θεῷ, διὰ τῷ παραφροσίνε ὑμῖν;

4 Ο γὰρ θεὸς ἐβίβηκατο, λέγων, Τί τὸν πατέρα σου καὶ τῷ μητέρα· καὶ ὁ κληρονομῶν πατέρα ἡ μητέρα, δυνάται τελευτάται.

5 Ὑμῖς ἡ λέγατε, Ος αἱ εἶπῃ πατέρα, ἡ τῇ μητέρα, ἄσθεν ὁ ἰσὺς ἐξ ἡμοῦ ἀφῆρηθῃ;

6 Καὶ ἐκ μὴ πινύσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἡ τῷ μητέρα αὐτοῦ· καὶ ἡκυρώσεται τῷ ἐπολῶν τῷ θεῷ διὰ τῷ παραφροσίνε ὑμῖν.

7 Ὑποκριταί, καλὰς φροσίνεσιν αὐτῷ ὑμῶν Ἡσαίας, λέγων,

8 Ἐγὼ εἶμι ὁ λαὸς ἔστις τῷ γέμῃ αὐτῷ, τοῖς χεῖρας με πᾶ· ἡ ἡ καὶ διὰ αὐτῷ πόρῃ ἀπὸ τῷ ἡμοῦ.

9 Ματῶν ἡ σέβεται με, διδασκαλίας διδασκαλίας, ἀπολύματα αὐτῷ πῶν.

10 Καὶ φροσινιστάμενος τὸν ὄχλον εἶπε αὐτοῖς, Ἀκούε καὶ συνίστη.

11 Οὐ τὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν μακοῖν τὸν ἀποφροσίνε· ἀλλὰ τὸ ἐκπρὸς ἡμῶν ἐκ τοῦ στόματος, τῷ καὶ τῷ ἀποφροσίνε.

12 Τότε φροσινιστάμενος οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον αὐτῷ, Οἶδας ὅπῃ οἱ φροσινιστάμενος ἀκούσονται τὸν λόγον, ἰκανοδαλίσανται;

13 Ο ἡ ἄποκριθεὶς εἶπε, Πᾶσαι φροσίνε, ἡ καὶ ἐφύτῃσιν ὁ πατὴρ μου ὁ ἐράνιος, ἐκελῶσινται.

14 Ἀκούε αὐτοῦ· ὁ δὲ ἡ εἶπε τῷ τῷ φροσίνε. τῷ φροσίνε ἡ τῷ φροσίνε ἐκ ὁ δὲ ἡ εἶπε τῷ φροσίνε εἰς βῆδῃσιν πιστωῖται.

15 Ἀποκριθεὶς ἡ ὁ Πέτρος εἶπε αὐτῷ, Θεός ἐστις ἡμῖν τῷ παραφροσίνε ταῦτῳ.

16 Ο ὃ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀκμῶν καὶ ὑμῖς ἀσωμένιοι ἐστέ ;

17 Οὕτω νοεῖτε ὅτι παῖ τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα, εἰς τίω κοιλίσθη χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφαιρέσιον ἐκβλήσεται ;

18 Ἰὰ ὃ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ὑπερχέται, καὶ κτεῖναι καὶ τοὺς ἀνθρώπους.

19 Ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ὑπερχόνται διδωκοίμοι ποικίλοι, φόβοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι·

20 Ταῦτά ἐστι τὰ κοινῶς τὸν ἀνθρώπου. τὸ ὃ αἰνέσις χειρὸς φαγεῖν, καὶ καὶ τοὺς ἀνθρώπους.

21 Καὶ ὑπερχόντων ἐκείθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνιχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδωνος.

22 Καὶ ἰδοὺ γυνὴ χαναναία διπλὸν ἔρχεται ἐκείθεν ὑπερχόντων, ἐκκαλεῖται αὐτὴν λέγουσα, Ἐλέησον με Κύριε, ὅτι Δαδίδου, ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαμονίζεται.

23 Ο ὃ ἐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λέγων. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτῆς, ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Ἀπολύσει αὐτὴν, ὅτι κραγεῖ ὅπως ἡμῶν.

24 Ο ὃ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Οὐκ ἀπελεύσεται εἰ μὴ εἰς τὰ ὄψατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ.

25 Ἡ δὲ ἰδούσα προσεκύνησεν αὐτῇ, λέγουσα, Κύριε βοήθει μοι.

26 Ο ὃ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Οὐκ ὅτι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τοῦ τέκνων, καὶ βαλεῖν πρὸς τοὺς κυωνίους.

27 Ἡ δὲ εἶπε, Ναὶ κύριε. καὶ γὰρ τὰ κυωνία ἐδίδοι διπλὸν τοῦ ψίχων τοῦ πλεονόντων διπλὸν τοῦ τραπεζῆς τοῦ κυρίων αὐτοῦ.

28 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, Ὡ γυνὴ, μεγάλη σου ἡ πίστις· γενηθήτω σοι ὡς θέλεις. Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς διπλὸν τῆς ὥρας ἐκείνης.

29 Καὶ μεταβὰς ἐκείθεν ὁ Ἰησοῦς, ἦλθεν παρὰ τῇ θάλασσῃ τοῦ Γαλιλαίας, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ.

30 Καὶ προσήλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, ἔχοντες μὴ ἰασηνέας, τυφλούς, κωφούς, κωλῆς, καὶ ἑτέρους πολλούς, καὶ ἔβριψαν αὐτὸν παρὰ τοῦ πόδα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐκτεράπτυσεν αὐτοὺς,

31 Ὡς τοῦ ὄχλου θανατοῦσαι βλέποντας, κωφούς λαλοῦντας, κωλῆς ὀρεῖς, χωλὸς· ὡφειπτοῦντες, καὶ τυφλὸς βλέποντας· καὶ ἐδίδξατο τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ.

32 Ο ὃ Ἰησοῦς προσκαθίσταμενος τοῦ μαθητῆς αὐτοῦ, εἶπε, Σπλαγχνίζουσι ὅτι τὸν ὄχλον, ὅτι ἡδὴ ἡμέρας τρεῖς προσμένουσιν μοι, καὶ ἐκ ἔχουσι τί φάγωσι· καὶ ὑπολύσει αὐτὸν ἰησοῦς καὶ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ἰδέῃ.

33 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν ἡμῶν ἐν ἐρημίᾳ ἔρτοι τισὶν αὐτοῖς φάγῃ ὄχλον τιστον ;

34 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πόσους ἄρτους ἔχετε ; Οἱ δὲ εἶπον, Ἐπτά, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια.

35 Καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις ἀναπαύσιν ἐν τῇ γῇ.

36 Καὶ λαβὼν τοῦ ἐπτά ἄρτους καὶ τοῦ ἰχθύος, ὕψωσεν αὐτοὺς ἑκάστα, καὶ ἔδωκε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· οἱ δὲ μαθηταὶ τῷ ὄχλῳ.

37 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορηγήσαν. καὶ ἦσαν τοῖς ὡφειπτοῦσι τοῖς ἰσχυροῦσι.

38 Οἱ δὲ ἰδόντες ἦσαν πεπληρωμένοι αἰδρίας χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

39 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, εἰςεν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαργαλα.

15.

**Κ**Αὶ προσελθόντες οἱ φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι, πειράζοντες ἐπιρωτῶσαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ ὕδατος ὅπως εἴη αὐτοῖς.

2 Ο ὃ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ὁ ψίχας γινώσκεις λέγει, Εὐδία· πυρρᾶζες γὰρ ὁ ἔσχατος.

3 Καὶ προσελθόντες οἱ ἑβραῖοι καὶ ὁ ἔσχατος



78 συλλάβει ὁ ἐχθρὸς. ὑπεκρίθη τὸ μὲν  
 πρὸς τοὺς ἀντιπάλους αὐτοῦ ἐχθρὸν ὡς ἐχθρὸν  
 τὸ δὲ πρὸς τοὺς ἀντιπάλους αὐτοῦ ἐχθρὸν ὡς  
 φίλον ;

4 Γεῖνὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖ-  
ον ὄψῃ· καὶ σημεῖον ἐ δεικνύσεται αὐ-  
τῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωῶν τῷ φερρήνῃ.  
καὶ καταλιπὼν αὐτοῦ, ἀπῆλθεν.

5 καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτῶν  
εἰς τὸ πέραν, ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν.

6 Ο Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ὁρατε καὶ  
προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ φαρισσαίου  
καὶ Σαδδουκαίου.

7 Οἱ ὃ διηγοῦντο αὐτοῖς, λέγον-  
τες, Ὅτι ἄρτις ἐκ ἐλαβόμεθα.

8 Γὰρ ὃ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ἵνα  
 διδωροζήσατε ἐν ἑαυτοῖς ὁλιγρότεροι, ὅτι ἀρ-  
 τας οὐκ ἔλαβετε·

9 Οὐπω νοεῖτε ἐφ' ἡμικενόετε δο-  
κίτε ἄρτις τῷ πεντακισχίλων, καὶ πύ-  
σους κοφίνας ἐλάβετε ;

10 Οὐδὲ γὰρ ἐπὶ αὐτοὺς τῶν τετρα-  
μαχίλων, καὶ πόσαι ἀπορίαι ἔλαβετε;

II Πᾶς ὁ νοῦτε ὅτι ὁ ἀπὸ ἀρτῆς ἐ-  
ποι ὑμῖν, θεσίσχεν διὰ τῆς ζύμης τῆς  
φαισάνης καὶ σαδδουκαίων;

12 Τότε συνήκον ὅτι ἐκ εἰς πεντήκον-  
 την ἀπὸ τῆς ζώνης τοῦ ἄρτου, ὅντι δὲ  
 τὴ διδαχῆς τῆς κυριακῆς καὶ Σαββαταρχαίου

13 ΕΛΘΑΝ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ μέγα καὶ  
σαρεάς τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς μαθητάς  
αὐτοῦ, λέγων, τίνα με λέγουσιν οἱ αἰθροῦ  
τοὶ ἐκεῖ, πῶς ἔστιν αὐτῷ ἠρῶν;

14 Οἱ δὲ εἶπον, οἱ μὲν Ἰουδαῖοι τὸν βασι-  
 λεύσαντες, ἦσαν δὲ, ἡλίαν· ἐπεὶ δὲ Ἰερουσαλὴμ  
 ἦν ἐν ἁπλῇ ἀποστασίᾳ.

15 Διὰ αὐτοῖς, ἡμεῖς ὃ πάντα με λή  
 24 πρὸς ἡμᾶς;

16 Αποκριθεὶς ὁ Σίμων Πέτρος εἶπε  
Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ ζῶντος Θεοῦ.

17 Καὶ ἀπεκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·  
Μακάρι οἱ Σίμων βάρ Ιακώβ, ὁ πατήρ  
καὶ ἄμφω ἐκ ἀπὸ κάλυψός σου, ὅτι ὁ πατήρ  
ἐκ τῶν ἁγίων ἔκρυψε αὐτοὺς.

18 Καὶ δὲ σὺ λόγῳ ὅτι σὺ εἶ πῶς  
 ἔσθι, καὶ ὅτι ταῦτα τῇ πέτρᾳ ἐκδομήμα  
 ἐστὶν τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ πόλις ἔσθι ἡ  
 πύλις αὐτῆς.

19 Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βα-  
σιλείας τοῦ ἔρχαν· καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ  
τῆς γῆς, ἔσται δεδεμμένον ἐν τοῖς ἔργοις  
καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον  
ἐν τοῖς ἔργοις.

20 Τότε διεπέλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα κηρυνή εἰπωσιν ὅτι αὐτός ἐστὶν Ἰησοῦς ὁ Χριστός.

21 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς διὰ  
ἐν τοῖς μεσσηταῖς αὐτοῖς, ὅπ ἦν αὐτὸς  
ἀπελθεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ πολλὰ πο  
θεῖν κατὰ τῆς περιουσίας καὶ ἀρχιερέων  
καὶ γραμματέων, καὶ δοκτωθῆναι, καὶ  
πάντα ἡμέρα ἐμμελῶσαι.

22 Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος, ἤρξατο ὁμιλεῖν αὐτῷ, λέγων, ἰδοὺ σὺ Κύριε, καὶ μὴ ἔσται σοὶ τῆτο.

23 Ο ὁ γραφὸς εἶπε τῇ Πίττει·  
 παῖς ἐπίσω με σάτανῃ, σκαῖδαλόν με  
 εἶ· ὅτι ἐ φερνεῖς τὰ τῷ Οὐῖ, ὁμὰ τὰ  
 ἀνθρώπων.

24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Ἐἴπετε θύλαι ὑπὸ τῷ μανθρίῳ, καὶ παρανομιᾶς αὐτοῦ, καὶ ἀράτω τὸν σαρδόν αὐτοῦ, καὶ ἀκλυσθεῖτω μοι.

25 Ος γὰρ αὐτὴν ἔβλεπεν πλὴν ψυχῇ αὐτῆς  
 σῶσαι, ἀποπέσει αὐτῇ· ὅς δ' αὐτὴν ἀπο-  
 ση πλὴν ψυχῇ αὐτῆς ἔτεκεν ἱεροῦ, εὐφραν-  
 αὐτῇ.

26 Τί γὰρ ἀφ' ἧται ἀνθρώπου, ἐν  
κόσμῳ ὅλον κερδίσει, τὴν δὲ ψυχὴν  
τῆ ζήμιας ; ἢ τί δώσει ἀνθρώπου  
πάντα ταῦτα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ;

27 Μένει γὰρ ἡ ψὴς τοῦ ἀνθρώπου περὶ  
 χεῖρας ἐν τῇ ὁδοῇ τοῦ περὶ τοῦ  
 τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ· καὶ τότε ὁ παῖς αὐτοῦ  
 εἶπε καὶ πρὸς αὐτὸν·

28 Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, εἰ τί πινεῖς τὸ  
αἶμα ἰσχυρότατον· ὅτι πινεις ἐμὴν καὶ ζωὴν ἔχεις.

ἰστέ, ἵνα αἱ ἰδῶσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου  
ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

ΙΖ.

**Κ**ΑΙ Μὲν ἡμέρας ὡς παρελαβέαιε ὁ  
Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰακώβον καὶ Ἰω-  
άννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐ-  
τοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν.

2 Καὶ μετεμορφάσθη ἔμπροσθεν αὐ-  
τῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ ὡροσώπον αὐτοῦ ὡς ὁ  
ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἔχρυσον λευκῶ  
ὡς τὸ φῶς.

3 Καὶ ἰδὼς ὠφθῆσαν αὐτοῖς Μωσὴς  
καὶ Ἠλίας, μετ' αὐτοῦ συλλαλόντες.

4 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν τῷ Ἰη-  
σοῦ, Κύριε καλὸν ἔστιν ἡμεῖς ὅδε εἶναι. εἰ  
θέλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνᾶς, σὺ  
μία, καὶ Μωσὴ μία, καὶ Ἠλίας μία.

5 Ἐπ' αὐτῷ λέγουστος, ἰδοὺ νεφέλη  
φωτὶνὴ ἐπισκίασεν αὐτούς, καὶ ἰδὼς φωνή  
ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς  
μοῦ ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ὁ βούλησθε, αὐτὸ ἀ-  
κούετε.

6 Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταί, ἔπεσον  
ἐπὶ ὡροσώπον αὐτοῦ, καὶ ἐβρόχθησαν  
σφόδρα.

7 Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἤψατο αὐ-  
τοῦς, καὶ εἶπεν, Ἐγέρθητε, καὶ μὴ φοβεῖσθαι.

8 Ἐπέρχιντες δὲ τοῦ ὄφθιδυμος αὐτοῦ,  
ἰδὲνα εἶδον, εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον.

9 Καὶ κραταβάνοντων αὐτοῦ δὲ τῷ ὄ-  
ρει, ἀπετίλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων, Μη-  
δὲν εἴπητε τὸ ἔρχεσθαι, ἵνα οὐ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-  
θρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.

10 Καὶ ἐπιερῶσι αὐτὸν οἱ μαθηταί  
αὐτῷ λέγοντες, Τί οὐκ οἱ γραμματεῖς λέ-  
γουσιν, ὅτι Ἠλίου δεῖ ἰλθεῖν πρῶτον;

11 Ο δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐ-  
τοῖς, Ἠλίας καὶ ἔρχεται πρῶτον, καὶ ἀποκα-  
ταστήσῃ πάντα.

12 Λέγων δὲ ὑμῖν ὅτι Ἠλίας ἦδη ἦλθε,  
καὶ οὐκ ἀγίνωσκον αὐτὸν, ὅτι ἐπείσθησαν ἐν  
αὐτῷ ὅσα ᾤθέλονσαν. οὕτω καὶ ὁ υἱὸς τοῦ  
ανθρώπου μέλλει παρῆναι ὑμῖν αὐτοῦ.

13 Τότε συνήκον οἱ μαθηταί, ἐπὶ ὄρει  
Ἰαβὴν τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.

14 Καὶ ἐλθόντων αὐτοῦ, ὡρὸς τὸ ὄχ-  
λον, προσήλθεν αὐτῷ ἀνθρώπος γεννητὸς  
αὐτοῦ.

15 Καὶ λέγων, Κύριε ἐλέησόν με τὸν  
υἱόν, ὅτι σελιωάζεται καὶ κακῶς πάσχει·  
πολλὰκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλὰ-  
κις εἰς τὸ ὕδωρ.

16 Καὶ προσήνεγκε αὐτὸν τοῖς μα-  
θηταῖς σου, καὶ ἐκ ἡλιωήθησαν αὐτὸν δι-  
εραπύσσει.

17 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ὁ γε-  
νὴ ἀπίστες καὶ διεστραμμένος, ἵνα πότε ἐ-  
σται μετ' ὑμῶν; ἵνα πότε ἀνέξομαι ὑ-  
μῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ὅδε.

18 Καὶ ἐπιτίμωσεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ  
ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ διερα-  
πύσθη ὁ παῖς δὲ τῆς ὄρας ἐκεῖνης.

19 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταί  
τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν, εἶπον, Διὰ τί ἡμεῖς  
ἐκ ἡλιωήθημεν ἐκδοῦν αὐτόν;

20 Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Διὰ τὸ ἀπί-  
σαι ὑμῶν. ἀλλὰ γὰρ λέγω ὑμῖν, ἵνα ἔχητε  
πίστιν ὡς κοῦκον σινάπης, ἵνα ἐπὶ τῷ ὄρει  
τῷ τούτῳ, Μισθώσῃ ἀντιδύει ἐκεῖ, καὶ μετα-  
στήσεται, καὶ ἐδὲν ἀδωκατισθῇ ὑμῖν.

21 Τί τοι δὲ τὸ γνῶναι ἐκ ἐμπορεύσθαι εἰ  
μὴ ἐν καιροσυχνῇ καὶ νηστείᾳ.

22 Διαστρεφόμενων δὲ αὐτοῦ ἐν τῇ Γαλι-  
λαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Μέλλει ὁ υἱὸς  
τοῦ ἀνθρώπου παρελθὼν εἰς χεῖρας ἀν-  
θρώπων.

23 Καὶ ἀποκλινέσθαι αὐτὸν, καὶ τῇ σεί-  
τῃ ἡμέρᾳ ἐρεθίσσεται. καὶ ἐλυπηθήσεται  
σφόδρα.

24 Ἐλθόντων δὲ αὐτοῦ εἰς Καφαρναῦν,  
προσῆλθεν οἱ τὸ δίδραχμα λαμβάνοντες  
τῷ Πέτρῳ, καὶ εἶπον, Ο διδραχμὸς ὑμῶν  
ἐτελεῖ τὰ δίδραχμα;

25 Λέγει, Ναί. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς  
τὴν οἰκίαν, ὑπερέβησαν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέ-  
γων, Τί σοι δοκεῖ, Σίμων, οἱ βασιλεῖς

τῆς γῆς δὸτὸ πᾶν λαμβάνουσιν τέλη, ἡ κύνες; δὸτὸ τῆς ὑμῶν αὐτῶν, ἡ δὸτὸ τῆς δημοτείας;

26 Διὰ αὐτῶν ὁ Πίπρος, Ἀπὸ τῆς δημοτείας. Εφ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς, Ἀρχαὶ ἐλευθερίας εἰσὶν οἱ ὑμῶν.

27 Ἴνα ᾧ μὴ σκατοδαλίσωμεν αὐτοῦ, πορευθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν, βάλε ἄγκυρον, καὶ τὴν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθυῖον ἤρθη· καὶ ἀνείξας τὸ σῶμα αὐτοῦ, εὐρήσας στατήρα. ἐκείνου λαβὼν δὲς αὐτοῖς ἀπὸ ἑμοῦ καὶ σὺ.

ΙΗ

**Ε**Ν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, θεωροῦντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες, Τίς ἔρχεται ὅστις ἐν τῇ βασιλείᾳ τῆς οὐρανῶν;

2 Καὶ θεωροῦσάμεντος ὁ Ἰησοῦς πεπνυμένος, ἔφη αὐτῷ ἐν μέσῳ αὐτῶν,

3 Καὶ εἶπεν, Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ σταθῆτε, καὶ ὑποσχεθῆτε ὡς τὰ παγία, καὶ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῆς οὐρανῶν.

4 Ὅστις οὖν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παγίον, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῆς οὐρανῶν.

5 Καὶ ὅς ἐστιν διέξωμεν παγίον τοῦτον ἐν ὅτῳ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται.

6 Ὃς δ' αὖ σκατοδαλίσῃ ἵνα τῆς μικροῦν τέττω τῆς πενυόντων εἰς ἐμὲ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κερμαδῇ μύλος ὀνίκος ὅτῳ τὸν τεράχην αὐτοῦ, καὶ καταπονηθῇ ἐν τῷ πελόρῳ τῆς θαλάσσης.

7 Οὐαὶ τῷ κόσμῳ δὸτὸ τῆς σκατοδαλῶν. ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἐλθεῖν τὰ σκατοδαλά. πάλιν ἐπ' αὐτῷ ἀντιφάσις ἐκείνου δι' ὅτὸ σκατοδαλὸν ἔρχεται.

8 Εἰ ᾧ ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς σου σκατοδαλίσῃ, ἐκκοψον αὐτὰ, καὶ βάλε δὸτὸ σου. καλόν σοι ὅστις εἰσιλθεῖ εἰς τὴν ζωὴν ὡλόν ἢ κυλόν, ἢ δὺο χεῖρας ἢ δὺο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον.

9 Καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκατοδαλίσῃ, ζήσῃ, ἔξῃ αὐτὸν καὶ βάλε δὸτὸ σου. καλόν σοι ὅστις μορφωθῇ εἰς τὴν ζωὴν εἰσιλθεῖν, ἢ δὺο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέννησιν τῆς πυρὸς.

10 Οὐαὶ μὴ καταφρονήσῃς ἑνὸς τῶν μικροῦν τέττων· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐν ἑκατοῖς διὰ παντός βλάπτουσιν τὸ σῶμα σου τὸ πατρὸς μου τῷ ὀφθαλμῷ.

11 Ἡ δὲ γὰρ ὁ ὕψος τῆς ἀντιφάσεως σου τὸ δόξα σου.

12 Τί ὑμῖν δικά; ἐὰν γὰρ ἡμεῖς πεπνυμένοι ἦμεν, καὶ πλανηθῇ ἐν ὕψι αὐτοῦ, καὶ ἀφείδῃ τὰ ἀντιφάσις, ἐπὶ τῷ ὕψι πορευθεὶς ζήσῃ τὸ πλῆθος;

13 Καὶ ἐὰν γὰρ ἡμεῖς ἔνδοξοι αὐτοῦ, ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι καὶ ἐπὶ αὐτῷ μετὰ ὅτῳ τῷ ἀντιφάσις τοῖς μὴ πεπνυμένοι.

14 Οὕτως καὶ ὅστις θέλῃ μαρτυρεῖν τὸν πατέρα ὑμῶν τῷ ὀφθαλμῷ, ἵνα δόξαται εἰς τῆς μικροῦν τέττων.

15 Εὰν ᾧ ἀμαρτία εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε καὶ ἔλεξον αὐτὸν μετὰ σου καὶ αὐτὸς μόνος· ἐὰν σου ἀκούσῃ, ἐκέρσησαι τὸν ἀδελφόν σου.

16 Εὰν ᾧ ἀκούσῃ, παρὰ τοῦ μὴ εἶπαι ἵνα ἢ δὺο, ἵνα ὅτῳ τῷ σῶματι δὺο μαρτυροῦν ἢ ἑκατὸν σταθῇ παρὰ ῥῆμα.

17 Εὰν ᾧ παρακούσῃ αὐτοῦ, εἰπὲς τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν ᾧ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔγωγε σὺ ὡς ὁ ἔθνος καὶ ὁ πᾶς λαός.

18 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεσμευμένη ἐν τῷ ὕψι· καὶ ὅσα ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λυγμένη ἐν τῷ ὕψι.

19 Πάλιν, λέγω ὑμῖν, ἐπὶ ἐὰν δὺο ἢ μὲν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς πρὸς πᾶν τὸν παράνομον, οὐ ἐὰν αἰτήσωσιν, γὰρ οὐκ αὐτοῖς παρὰ τὸ πᾶν μου τῷ ὀφθαλμῷ.

20 Οὐ

20 Οὐδ' εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.

21 Ὅτε προσελθὼν αὐτὰ ὁ Πέτρος εἶπεν, Κύριε, ποσάκις ἀφελήσῃς εἰς ἐμὲ ὁ ἀδικῶς με, καὶ ἀφίσσω αὐτὰ; ὥς ἐπιάνεις;

22 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Οὐ λέγω σοι, ὥς ἐπιάνεις, ἀλλ' ὥς ἐξοδηκονταίκις ἐπ' αὐτόν.

23 Διὰ τὸ τοῦ αἰμαίνεσθαι ἡ βασιλεία τοῦ ἐρχομένου ἀποδοθῆναι βασιλείᾳ, ὅς ἡδίκησεν σωμάτων λόγον μὲν τοῦ θύειν αὐτῷ.

24 Ἀρξάμενος δ' αὐτὸς συναίρειν, προσελθὼν αὐτῷ εἰς ὁρεϊλίτης μυρίαν ταλάντων.

25 Μὴ ἔχοντες δ' αὐτὸν Σπυριδῶν, ἐκάλειυσεν αὐτὸν ὁ κύριος αὐτὸν φρεσίνῃ καὶ τῷ γυναικί αὐτοῦ καὶ ταῖς τέκναις, καὶ παῖτα ὅσα εἶχε, καὶ ἀποδοθῆναι.

26 Πιστῶν οὖν ὁ δοῦλος προσκυνοῦν αὐτῷ, λέγων, Κύριε μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα σοι ἀποδώσω.

27 Σπυλαγχινοὶς δ' ὁ κύριος τῷ δούλῳ ἐκέλευεν, ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τὸ δαίειν ἀφῆκεν αὐτόν.

28 Ἐξελθὼν δ' ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὗρεν ἵνα τοῦ σωδύλου αὐτοῦ, ὅς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δινάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπειρε, λέγων, Ἀπόδος μοι ὅ,τι ὀφείλεις.

29 Πιστῶν οὖν ὁ σωδούλος αὐτοῦ εἰς τοῦ πύλαις αὐτοῦ, παρεκάλει αὐτὸν, λέγων, Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα ἀποδώσω σοι.

30 Οὗ δ' ἐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ἀπειλῶν ἔκαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ὥς οὐ δύνατο ὁ ὁρεϊλόμενος.

31 Ἰδόντες δ' οἱ σωδούλοι αὐτοῦ τὰ γυνώμενα, ἐλυπηθήσαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάρεσκον τῷ κυρίῳ αὐτοῦ πάντα τὰ γυνώμενα.

32 Τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγει αὐτῷ, Δούλε πονηρὸς πᾶσαν τὴν ὁρεϊλίαν ἐκείνην ἀφῆκε σοι, ἐπὶ παρεκάλεισάς με.

33 Οὐκ ἴδεν καὶ οἱ ἐλθόντες ἡ συνάδελφοί σου, ὡς καὶ ἔλασεν ἡλήσας;

34 Καὶ ὁρμηθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παύσας αὐτὸν τῷ βασιλευσίν, ὥς ἡ δύναμις παῦ τὸ ὁρεϊλόμενον αὐτοῦ.

35 Οὕτω καὶ ὁ πατήρ μου ὁ ἐν ἐσχάτοις ποιήσῃ ὑμῖν, ἵνα μὴ ἀφῆτε ἕνατος τῶν ἀδικῶν αὐτῷ λόγῳ τοῦ καρδιῶν ἰμῶν τὰ παρεκλήματα αὐτοῦ.

19.

**Κ**Αὶ ἐρχέτο ὅτι ἐτάξεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μίσθην δὲ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἄλθεν εἰς τὰ ὄρια τῆς Ιουδαίας πέραν τῆς Ιερουσαλῆμ.

2 Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐνδοξάπυσεν αὐτῷ ἐκεῖ.

3 Καὶ προσήλθον αὐτῷ οἱ φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν, καὶ λέγοντες αὐτῷ, εἰ ἔστιν ἀποδοθῆναι ἀποδοῦναι τῷ γυναικί αὐτοῦ καὶ πᾶσαν ἀγίαν;

4 Οὗ δ' ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ἀγνοαίη ὅτι ὁ ποιῶνς ἀπ' ἀρχῆς, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς;

5 Καὶ εἶπεν, Ἐκεῖν τούτου καταλείψει ἡ ἀδελφὸς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται τῇ γυναικί αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.

6 Ὡς ἐκ ἐπὶ εἰσι δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία. ὁ μυστήριον τοῦ Θεοῦ σιωπῶν, ἀδελφὸς μὴ γινώσκων.

7 Λέγουσιν αὐτῷ, Τί οὖν Μωσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποδοθῆναι, καὶ ἀποδοῦναι αὐτῷ;

8 Λέγει αὐτοῖς, Ὅτι Μωσῆς φερεῖ σκληροκαρδίαν ὑμῶν, ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀποδοῦναι τὰς γυναῖκας ὑμῶν, ἀπ' ἀρχῆς δ' οὐ γίνονται οὕτω.

9 Λέγω δ' ὑμῖν, ὅτι ὁ ἀποδοῦναι τῷ γυναικί αὐτοῦ εἰ μὴ ὅτι πορεύεται, καὶ γαμήσῃ ἄλλῳ, μοιχάται· καὶ ὁ ἀποδοῦναι γαμήσας μοιχάται.

10 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Εἰ ὕτως ὅτι ἡ αἰτία τῆς ἀδελφῆς μὴ

τῆς



τῆς γυναικὸς, οὐ συμμέμνηται γαμήσιον.

11 Ὁ ὅς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ παύετε  
χωρεῖν τὸν λόγον τούτου, ὅτι οἱς δέ-  
δοται.

12 Εἰσὶ γὰρ οἱ ἑταῖροι, οἵ πνεύματι καὶ χάριτι  
ἐργασθῆναι ὁπότε καὶ εἰσὶν οἱ οὐνοὶ, οἵ  
ποτε οὐνοῦ ἑταῖροι, οἵ ποτε οὐνοῦ ἑταῖροι  
καὶ εἰσὶν οἱ οὐνοὶ, οἵ ποτε οὐνοῦ ἑταῖροι  
διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ ἑταῖρου. Ὁ οὐνοῦ  
ἑταῖρος χωρεῖν, χωρεῖται.

13 Τότε φωνήσας αὐτὴν παῖδα,  
ἵνα τὰς χεῖρας ὅπως αὐτοῖς, καὶ φωνήσας  
αὐτὴν. οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπὶ τῇ μνησῇ αὐτοῖς.

14 Ὁ ὅς Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀρετὴ τὰ πα-  
τρίαν, καὶ μὴ κολύβετε αὐτὴν ἐλθεῖν φωνή  
μα· ὅτι γὰρ τοιοῦτων ὅστις ἡ βασιλεία  
τοῦ ἑταῖρου.

15 Καὶ ὅπως αὐτοῖς, τὰς χεῖρας, ἐ-  
πορεύθη ἐκεῖθεν.

16 Καὶ ἰδοὺ εἰς φωνήσας αὐτὴν εἶπεν  
αὐτῇ, Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ἀγαθὸν ποιήσω,  
ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον;

17 Ὁ ὅς εἶπεν αὐτῇ, Τί με λέγεις ἀ-  
γαθόν; ὅστις ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός.  
εἰ ὅς θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τη-  
ρήσον τὰς ἐντολάς.

18 Λέγει αὐτῇ, Ποίαν; Ὁ ὅς Ἰησοῦς  
εἶπε, τὸ, Οὐ φονεύσεις, Οὐ μοιχεύσεις,  
Οὐ κλέψεις, Οὐ ψευδομαρτυρήσεις,

19 Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μη-  
τέρα, καὶ, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς  
σεαυτὸν.

20 Λέγει αὐτῇ ὁ ἱερέας, Παῖτα  
ταῦτα ἐφυλάξαμένω ἐκ νεότητός μου, τί  
ἐπ' ὕστερό;

21 Εφη αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Εἰ θέλεις τέ-  
λειος εἶναι, ὅπως πώλησόν σου τὰ ἐπαρ-  
χοντα, καὶ δός τῷ πτωχῷ, καὶ ἔξεις ζωὴν  
ἐκ τῶν οὐρανῶν· καὶ δεῦρα ἀκολουθή μοι.

22 Ἀκούσας ὅς ὁ πατήρ σου τὸν λόγον,  
ἀπῆλθεν λυπόμενος· ὡς γὰρ ἔχων κτήμα-  
τα πολλά.

23 Ὁ ὅς Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς

αὐτοῖς, Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ δύναται  
πλῆθος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν  
τοῦ ἑταῖρου.

24 Πάλιν ὅς λέγω ὑμῖν, ἐλκομένοι  
εἰν ὅτι κτήματα διὰ τρυφήματος ἑαφί-  
δος διελθεῖν, καὶ πλῆστον εἰς τὴν βασιλεί-  
αν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν.

25 Ἀκούσας ὅς οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,  
ἔξελθοντες σφύροντες, λέγοντες, Τίς ἀρε-  
τὴν αὐτῶν σωθήσεται;

26 Ἐκείλθας ὅς Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς,  
Παρελθόντες τοῦτο ἀδελφῶν ὅστις πα-  
ρελθόν ὅς Θεὸς πάντα διὰ τὰς ἐντο-  
λάς.

27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν  
αὐτῷ, Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφῆκα πάντα, καὶ  
ἡκολούθησαμένω σοι· τί ἀρετὴν ἔσται ἡμῖν;

28 Ὁ ὅς Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ἀλλὰ  
λέγω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντες  
μοι ἐκ τῆς παλιγγενεσίας, ὅπως καὶ εἰς  
τὴν αἰωνίου τοῦ Θεοῦ δόξης αὐτοῦ,  
καὶ εἰς τὴν καὶ ὑμεῖς ὅτι δώδεκα θρόνους  
καθίσαντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ.

29 Καὶ πᾶς ὅς ἀφῆκεν οἰκίαν, καὶ ἀδελ-  
φούς, καὶ ἀδελφάς, καὶ πατέρας, καὶ μητέρας,  
καὶ γυναικας, καὶ τέκνα, καὶ ἀγροὺς, καὶ  
ὅν ὅμοιος με, ἐκτετατα πλάσιον αὐτῶν  
καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει.

30 Πολλοὶ ὅς ἔσονται πρὸς τοὺς ἑταῖρους  
καὶ ἑταῖροι, πρὸς τοὺς.

31 Πολλοὶ ὅς ἔσονται πρὸς τοὺς ἑταῖρους  
καὶ ἑταῖροι, πρὸς τοὺς.

32 Πολλοὶ ὅς ἔσονται πρὸς τοὺς ἑταῖρους  
καὶ ἑταῖροι, πρὸς τοὺς.

33 Πολλοὶ ὅς ἔσονται πρὸς τοὺς ἑταῖρους  
καὶ ἑταῖροι, πρὸς τοὺς.

34 Πολλοὶ ὅς ἔσονται πρὸς τοὺς ἑταῖρους  
καὶ ἑταῖροι, πρὸς τοὺς.

35 Πολλοὶ ὅς ἔσονται πρὸς τοὺς ἑταῖρους  
καὶ ἑταῖροι, πρὸς τοὺς.

36 Πολλοὶ ὅς ἔσονται πρὸς τοὺς ἑταῖρους  
καὶ ἑταῖροι, πρὸς τοὺς.

37 Πολλοὶ ὅς ἔσονται πρὸς τοὺς ἑταῖρους  
καὶ ἑταῖροι, πρὸς τοὺς.

ἐκ τῶν καὶ ἀνατὺν ὄραν, ἐποίησεν ὡ-  
σώτως.

6 Περὶ ὃ τῶν ἐδουλοῦν ἄραν ὕψ-  
βυθῶν, εἶπεν ὁ κύριος ἐς τὴν ἀρχὴν, καὶ λέ-  
γει αὐτοῖς, Τί ὁ δὲ ἐστὶν ἡμεῖς ὅτι οὐ  
μῖται ἀρχαί;

7 Λέγουσιν αὐτῶν, Ὅτι οὐδεὶς ἡμεῖς  
ἐμυθίστατο. Λέγει αὐτοῖς, Ὑπακούετε καὶ ὑ-  
μεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὁ καιρὸς ὁ δι-  
κμον λήψεται.

8 Οὕτως ὁ γεωργὸς λέγει ὁ κύριος  
τῷ ἀμπελῶντι τῷ ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ, Κάλει-  
σιν ὅσοι ἐργάται, καὶ ὁ κύριος αὐτοῖς τὸν μι-  
θόν, ἀρχὴν μισθοῦ ὑπὸ ἡμέρᾳ ἐργάτων ἵνα  
ἐπὶ πρὸς τὸν.

9 Καὶ ἐλθόντες οἱ ὅτι τῶν ἐδουλο-  
τῶν ὄραν, ἔλαβον αἰῶν δούλων.

10 Ἐλθόντες ὁ οἱ πρὸς τοὺς αἰῶνας  
ὅτι πλείονα λήψονται· καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ  
αἰῶν δούλων.

11 Λέγουσιν ὁ ἐργάζοντες καὶ τῷ οἰκο-  
δομητοῦ,

12 Λέγουσιν, ὅτι οὗτοι οἱ ἔργατοι μί-  
αι ὄραν ἐποίησαν, καὶ ἵσους ἡμῖν αὐτοῖς ἐ-  
ποίησαν, τοῖς βασιλεῦσι τὸ βῆμα τῆς  
ἡμέρας, καὶ τὸν καὶ ὅτι.

13 Ὁ ὁ ὑποκριτὴς εἶπεν ἐν αὐτοῖς,  
Εἰπάμεν, ὅτι ἀδικῶ σε· καὶ ἡμεῖς οὐκ ὁμολο-  
γοῦμεν σοί;

14 Ἀλλὰ τὸ σὺν, καὶ ὑπακούετε. Εἰπάμεν ὁ  
κύριος τῷ ἔργατῳ δούλῳ καὶ σοί.

15 Ἡ ἐκ ὅτι μοι ποιήσῃς ὁ κύριος  
ἐν τοῖς ἡμέραις; εἰ ὁ ὁφθαλμὸς σε ποιη-  
ρὸς ὅτι, ὅτι ἐγὼ ἀγαθὸς εἰμι;

16 Οὕτως ἵσταται οἱ ἔργατοι, περὶ  
τοῦ καὶ πρὸς τοὺς ἔργατοι. Πολλοὶ δὲ εἰσι  
κλητοὶ, ὅλγος δὲ ἐκλεκτοί.

17 Καὶ ἀναβάντων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱερου-  
σαλὴμ, παρέλαβε τὸν δούλον μαθητῆς καὶ  
ἰδίαν ἐν τῇ ἰδίᾳ καὶ εἶπεν αὐτοῖς,

18 Ἰδοὺ ἀποστέλλω εἰς Ἱερουσαλὴμ  
καὶ ὁ κύριος τῷ ἀποστόλῳ παραδίδίσκεται τοῖς  
ἀρχιερεῖσι καὶ γραμματέσι καὶ κατεκρί-  
νεται αὐτῷ θανάτῳ,

19 καὶ παραδώσκειν αὐτὸν τοῖς ἱε-  
ρεῖσι εἰς τὸ ἐμπαίζαι καὶ βασανίσαι καὶ  
ἐκτελέσαι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσει.

20 Ἰδοὺ τὸ πρὸς τοὺς αὐτοῖς ὁ κύριος  
ἐπὶ τῶν Ζεβεδαίου, καὶ τῶν αὐτοῖς, πρὸς  
κυβερνῆται καὶ ἀρχιερεῖς πρὸς αὐτοῖς.

21 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Τί θέλετε; Λέ-  
γει αὐτοῖς, Εἰπὲ ἵνα κατελέσῃ τοι οἱ κύριοι  
ἐν μέν, εἰς ἐν δεξιῶν σε, καὶ εἰς ὅτι ὁ κύριος  
ἐν τῇ βασιλείᾳ σε.

22 Ἀποκριθεὶς ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Οὐκ  
οἶδατε τί αἰτεῖσθε. οὐκ οἶδατε πῶς τὸ πο-  
τήριον, ὅτι ἐγὼ μέλλω πίνειν· καὶ τὸ βάπτισ-  
μα ὅτι ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῶν; Λέ-  
γουσιν αὐτοῖς, Δυνάμεθα.

23 Καὶ λέγει αὐτοῖς, Τὸ μὲν ποτήριον με-  
μῆναι, καὶ τὸ βάπτισμα ὅτι ἐγὼ βαπτίζομαι, βα-  
πτισθῶν· τὸ δὲ κατελέσῃ ἐν δεξιῶν με καὶ  
ὅτι ὁ κύριος ἐν μέν, εἰς ἐν δεξιῶν με, καὶ οἱ  
ἀποστόλοι με ὑπὸ τῷ πατρὶος με.

24 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δὲ ἔλα ἡμεῖς κλη-  
σιν ἐπὶ τῷ κύριῳ δούλοι.

25 Ὁ δὲ Ἰησοῦς περὶ τῶν ἀποστόλων αὐ-  
τοῖς, εἶπεν, Οἶδατε ὅτι οἱ ἀρχόντες ἐπὶ ἱε-  
ρῶν κατεκτείνουσιν αὐτοῖς, καὶ οἱ μεγάλοι  
κατεκτείνουσιν αὐτοῖς.

26 Οὐκ οὕτως δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ'  
εἰς ἰδὼν θάνατον ἐν ὑμῖν μῆρας ἡμεῖς, ἔσται  
ἐν ὑμῖν διάκονοι.

27 Καὶ ὅς ἐστιν θάνατον ἐν ὑμῖν ὅτι πρὸς  
τοῖς, ἔσται ἐν ὑμῖν δούλοι.

28 Ὡς ὁ κύριος ὁ κύριος ὁ κύριος ἐκ ἡλίου  
δικαιοσύνην, ἐκ δικαιοσύνης, καὶ δόξα ἐν  
τοῖς αὐτοῖς ἡμέραις ἐν τῇ πολλῇ.

29 Καὶ ἐκπορευομένων αὐτοῖς ἀπὸ Ἱε-  
ρουσαλὴμ, ἐκλήθηεν αὐτοῖς ὁ κύριος πολλοί.

30 Καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ κατὰ μέσους  
παρὰ τῶν ὁδῶν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς πα-  
ροῦς ἐκείθεν λέγουσιν, Ἐλπίστον ἡμεῖς Κύ-  
ριε κύριε Δαβὶθ.

31 Ὁ δὲ ἔχλος ἐπιτίμησεν αὐτοῖς ἵνα  
σιγήσωσιν, οἱ δὲ μᾶλλον ἐκραζοῦν, λέγουσιν,  
Ἐλπίστον ἡμεῖς Κύριε κύριε Δαβὶθ.

32 Καὶ εἰς τὸ ἵδιον ἐφώνησαν αὐ-  
τῶν, καὶ εἶπεν, τί θέλετε ποιῶσαι ὑμῖν;

33 Λέγουσιν αὐτῷ, Κύριε, ἵνα ἀποκριθῶ-  
σιν ὑμῖν οἱ ὀφθαλμοί.

34 Σπαραγχνιδίς ᾧ ὁ Ἰησοῦς ἤφατο  
τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ· καὶ ἀνέειπεν αὐ-  
τῷ, ἵνα ἀποκριθῶσιν ὑμῖν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἡκολούθησαν  
αὐτῷ.

κα.

**Κ**Αὶ ὅτε ἤλθον εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ  
ἦλθον εἰς Βεθαθαῖν πρὸς τὸ ὄρος τῷ  
ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθη-  
τάς,

2 Λέγων αὐτοῖς, Πορεύθητε εἰς τὴν  
κωμόν τὴν ἀπέναντι ὑμῖν, καὶ ἀνέειπεν ὁ  
ὄνος διδόμενός, καὶ πῶλον μετ' αὐ-  
τῆς· ὅπως ἀγαθὰ ᾖ μοι.

3 Καὶ ἐὰν περ ὑμῖν εἴπῃ τί, ἐρεῖτε  
ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ λέγει· ἀκούετε τῶν  
ἀποστόλων αὐτῶν.

4 Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρο-  
θῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῆς προφητείας λέγοντες,

5 Εἴπατι τῇ θυγατρὶ Σιών, ἰδοὺ ὁ  
βασιλεὺς σου ἐρχεται σοι προσεῖν, καὶ ὅτι-  
ς ἐβουλόμην ὅτι ὄνομα, καὶ πῶλον ὑπὸν ὑποζυγίης.

6 Πορεύσιντες δὲ οἱ μαθηταί, καὶ ποι-  
ήσαντες κατὰ τὸν προσηγορευμένον αὐτοῖς ὁ Ἰ-  
ησοῦς,

7 ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ  
ἐπέβησαν ἐπ' αὐτὰ αὐτοῦ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,  
καὶ ἐπορεύοντο ἐπ' αὐτὰ αὐτοῦ.

8 Ὁ δὲ πλείους ὄχλος ἐβόων ἑαυ-  
τοῦ τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ· ὅμοιον δὲ ἑκα-  
πτον κλάδους ὑπὸ τῷ ἥδιον, καὶ ἐβόων-  
των ἐν τῇ ὁδῷ.

9 Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προερχόμενοι καὶ οἱ  
ἐκκαλεσθέντες ἐκέρχοντο, λέγοντες, Ωσαννὰ  
τῷ υἱῷ Δαβὶδ, ὁλοκληρῶς ὁ ἐρχόμενος ἐν  
ὀνόματι Κυρίου, Ωσαννὰ ἐν ταῖς ὑψίστοις.

10 Καὶ εἰσελθόντες αὐτοὶ εἰς Ἱερουσό-  
λυμα, ἐπέβησαν πᾶσαι ἡ πόλις, λέγουσα,  
τίς ὅστις ὅστις;

11 Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, Οὕτως ὅστις

Ἰησοῦς ὁ προφητὴς ὁ ὑπὸ Ναζαρετ τῇ  
Γαλιλαίᾳ.

12 Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἵ-  
ερὸν τῷ Βαυβὶ, καὶ ὅτι ἐβόων πᾶν τὸ  
πῶλον καὶ ἀνέειπεν αὐτοῖς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ  
ταῖς τετακταις τῷ κολλυβιστῶν κατεστρέψατο,  
καὶ τὰς καθεδράς τῷ πωλοῦντων τὰς  
φειστεράς·

13 Καὶ λέγει αὐτοῖς, γέγραπται, Ὁ οἶ-  
κός μου, εἴ τις προσευχῆς κληρονομήσῃ  
ὑμῖν δὲ αὐτὸν ἐποιήσατο ἀσπλάγχνον ἡ-  
γῶν.

14 Καὶ προσελθὼν αὐτῷ τυροὶ καὶ  
χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐδιδοῦσιν αὐ-  
τούς.

15 Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ-  
ματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησε, καὶ ὅτι  
παῖδας κερύοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ λέγον-  
τας, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ, ἠγανάκτη-  
σαν,

16 Καὶ εἶπον αὐτῷ, Ἀκούεις τί οὗτοι  
λέγουσιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Ναὶ,  
ἐθέλωτε ἀγνοεῖτε, ὅτι ἐκ γένετος ἡ πόλις  
καὶ ὁ ναὸς οὗτος κτισθὲν ἕως ἡνῶν;

17 Καὶ καταλιπὼν αὐτοῦ, ἔβηκεν ἔξω  
τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ ἠυλόηκεν αὐ-  
τῷ.

18 Προφῆας δὲ ἱκανῶς εἰς τὴν πό-  
λιν, ἐπείνασε·

19 Καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ὅτι τῆς ὁ-  
δοῦ, ἦλθεν ἐπ' αὐτήν, καὶ ἐβόων εὖρεν ἐν αὐ-  
τῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον. καὶ λέγει αὐτῷ,  
Μηκέτι ἐκ σὲ καρπὸς γίνεσθαι εἰς τὸν ὄ-  
ντα. Καὶ ἔβηκεν παρὰ τὴν συκῆν.

20 Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταί ἐθαύμα-  
σαν, λέγοντες, Πῶς παρὰ τὴν συκῆν  
ἔβηκεν καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ;

21 Αποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-  
τοῖς, Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν, καὶ  
μὴ διακρινέσθαι, ἔσται ὑμῖν τὸ τῆς συκῆς  
ποιεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ τῷ ὅτι τέτταρ' εἶπεν,  
Ἀρθεῖτε, καὶ βλήθητε εἰς τὴν θάλασσαν,  
γινώσκοντες·

22 Καὶ πᾶν ὅσα καὶ ἀνέστητε ἐν τῇ  
προσευχῇ

καρσισυχῇ πεινύοιτε, λήψατε.

23 Καὶ ἰλθόντι αὐταὶ εἰς τὸ ἱερὸν,  
 προσήλθον αὐταὶ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς  
 καὶ οἱ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, λέγοντες· Ἐν ποίᾳ  
 ἔξοισα ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σὺ ἐδάδικα  
 ταῦτα; ἔξοισαν ταῦτα;

24 Απεκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-  
τοῖς, Εξουσιοδοτῶ ὑμᾶς καὶ τὸν λόγον ἔνα, ὃν  
ἐγὼ εἰπητὲ μοι, καὶ τὸν ὑμῖν ἐγὼ εἰ ποιᾶ-  
τε. ὅτι ὅτι ἐὰν εἰπῇτε τῷ ὄρει, ἔστω· καὶ ποιᾶ-  
ται.

25 Τὸ βέλτιστον Ἰωάννης πόθεν ᾔδ', ὅς  
ἐρχεῖ, ἢ ὅς ἀνθροπῶν; ἡ δὲ διαλογίζου-  
σα παρ' αὐτοῖς, λέγοντες, ἔαν εἰπωμεν, ὅς  
ἐρχεῖ· ἔρεϊ ἡμεῖς διατί οὐκ ἐκθυσέσται-  
σι αὐτὰ;

26 Εὐὸ δὲ εἰπωμένῳ, ἔξ αἰθεράπων·  
φύεσθαι τὸν ὄχλον. πάντες γὰρ ἔχουσιν  
τὸν Ἰωάννην ὡς ἀσπληνῆν.

27 Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπον,  
Οὐκ οἶδαμεν. Εφ' αὐτοῖς καὶ αὐτὸς, Οὐδὲ  
ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἑξαεσίᾳ ταῦτα  
ποιᾷ.

28 τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; Ἀνθρώπος ἦγε  
τίκνει δούλῳ ἐξ ἐρεσιν αὐτῶν τῶν  
παιδῶν, τίκτει δὲ πατέρα, σήμερον ἐργάζε-  
ται καὶ τὴν ἑσπέραν ἀμπελῶνι μετὰ.

29 Ο δὲ ὑποκριθεὶς εἶπεν, Οὐ θέλω.  
ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς, ἀπῆλθεν.

30 Καὶ πρὸς ταύτων τῇ δευτέρῳ, εἶπεν  
ἀσώτως. Ο δὲ ὀπακαριθεὶς εἶπεν, Εγὼ  
κύριε, καὶ ἐκ ἀπῆλθι.

31 Τίς ἐκ ἧς δού ἐποίησε τὸ εὐαγγ-  
 γελιον τοῦ πατρὸς; Λέγουσιν αὐτῇ, ὁ πρῶτος.  
 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἅμεις λέγω ὑμῖν, ὅτι  
 οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρται προέρχονται ὑμᾶς  
 εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

32 ΕΛΘΕ γὰρ σὺς ὑμᾶς Ιωάννης ἀπο-  
 δῶ διχασιώως, καὶ ἐκθίψετε αὐτῶν.  
 οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρραι ἐθίψουσιν αὐ-  
 τῶν. ὑμεῖς δὲ ἰδόντες ἐμεταμελήθητε ὅ-  
 στερον, τῷ πεσεῖσθαι αὐτὰ.

33 Ἀλλὴ παρεβολὴ αἰκύνεται. Ἀν-  
θρώπος τις ὡς οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύ-

τρῦσαι ἀμπέλων, καὶ φοιτῶν αὐτῇ πᾶσι  
 ἐθαίκε, καὶ ὄφρ' ἕξει αὐτὰ ἡλυσὶν, καὶ ἀκο-  
 ῶσιν ἐπύργον, καὶ ἔξιστο αὐτὸν γαρ-  
 ροῖς, καὶ ἀπεδήμουν.

34 Οτι δὲ ἐγγίσειν ὁ χαρὸς τοῦ καρ-  
πῶν, ἀπὸς τῆς τοῦ δόξας αὐτοῦ τοῦ τοῦ  
τοῦ τοῦ, λαβὲν τοῦ καρπὸς αὐτοῦ.

35 Καὶ λαβόντες οἱ μαθηταὶ τοῦ θεοῦ  
αὐτοῦ, ὃν μὲν ἔειπεν, ὃν δὲ ἀπέκλειον, ὃν δὲ  
ἐλειθοβόλησαν.

36 Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δύο πλείους ἢ τοὺς πρῶτους· καὶ ποιεῖσαι αὐτοῖς ὁσαύτως.

37 Ὑστερον δὲ ἀπέστειλε ποσὸς αὐτῶν τὸν  
υἱὸν αὐτοῦ, λέγων, Ἐντραπήσονται τὸν υἱὸν  
μου.

38 Οἱ δὲ γάμοι ἰδόντες τὸν υἱόν, ἔ-  
πυν ἐν αὐτοῖς, οὐδὲς ἔστιν ὁ κληρονόμος,  
δεύτε, λαοκτείνεσθαι αὐτὸν, καὶ καταχ-  
μεῖν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.

39 Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἔξεδυσαν ἔξω  
τῆ ἀμπελῶνος, καὶ ἀπέκλειαν.

40 Όταν οὖν ἦλθεν ὁ κύριος τῶ ἀμπε-  
λῶνος, τί ποιήσῃ τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις;

41 Λήρωσι αὐτὰ, καὶς κακῶς ἀπο-  
λίσσῃ αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀμπελῶνα ἐκδοῦσιν  
ἐμμεν γεωργῶν, οἵτινες ἀποδώσουσι αὐτῇ  
τοῦ καρπὸς ἐν τοῖς χειρῶν αὐτῆς.

42. Ἀλλὰ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ ἔστιν ἐν-  
 ἵκνῃται ἐν ταῖς ἡγεμονίαις, Ἀλλ' οὐδ' ἀποδο-  
 κίμασαν οἱ ὑποδομουμίτις, ὥστε ἰβήθη εἰς  
 κεφαλῇ ζωίας, παρὰ Κυρίῃ ἰβήθητο ἔν-  
 τη, καὶ ὅτι διαμνησθὲν ἐν ἑρμηνείᾳ ἡμῶν

43 Διὰ τῆς τοῦ λέγων ὑμῖν ὅτι ἀρξήσεται  
ἀπ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁδοθήσεται  
ἐν ᾧ ποιουμένῃ ἅπας καρπὸς αὐτῆς.

44 Καὶ ὁ πωλὼν ὅτι τὸν λίθον αὐτοῦ,  
σωμαθλαθήσεια· ἰφ' ὃν δ' αὖ πέτρῃ, λιχμύ-  
σθ' αὐτόν.

45 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ  
φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἐβίβωσαν ὅτι  
πρὸς αὐτῷ ἴδιον λέγει·

46 Καὶ ζητοῦντες αὐτὸν μετὰ φόβου,



ἐρουλήθησαν τοῖς ὄχλοις, ἵππειοὶ ὡς ἑξή-  
 φητις αὐτὸν εἶχον.

к Б

**Κ** αὶ ὑποκριταὶς ὁ Ἰησοῦς, πάλιν εἶπεν  
αὐτοῖς ὡς παρεβόλαις, λέγων,

2. Οιμοιωτική ή βασιλεία τῶν ἐρχομένων  
ἐκθροπίζει βασιλεῖς, ὅσους ἵποκρίσαστε γάμους  
τοῦ γὰρ αὐτοῦ,

3 καὶ ἀπίστευε τὸν δόλου αὐτοῦ,  
πράξιται τὸν κληκμηρὸς εἰς τὸν γάμου·  
ἢ ἐκ ἡθελον ἰλθεῖν.

4 Πάλιν ἀπέστειλεν αὐτοὺς δούλους,  
λέγων, Εἰπάτε τοῖς κατεκλημένοις, Ἰδοὺ τὸ  
ἔργον μου ὑποτάσσει, οἱ ταῦτέ μου καὶ  
τὰ στήσαι τετυμμένα, καὶ πάντα ἔτοιμα·  
δεῦτε εἰς τὸν γάμον μου.

5 Οἱ ὅ, ἀμύνησαντες ἀπ' αὐτοῦ, ὁ μὲν  
εἰς τὸν ἴδιον ἀγρὸν, ὁ δ' εἰς πῶς ἐμπορεύαν  
αὐτῷ.

6 Οἱ ὃ λοιποὶ κρατήσαντες τοῦ δό-  
λους αὐτῶ ἐβρίσαν, καὶ ἀπέκτειναν.

7 Ακούσας ὁ βασιλεὺς ἐργάζεσθαι, καὶ  
πύμψας τὰ στρατεύματα αὐτῷ, ἀπέλασεν  
ἐκ τῶν ποταμῶν ἐκείνων, καὶ τὴν πόλιν αὐτοῦ  
εἰσέλασεν.

8 Τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ, Ὁ  
μὲν γάμος ἐτοιμὸς ὅστις, οἱ δὲ πεκλημένοι  
οὐκ ἦσαν αὐτοί.

9 Παρεύθε οὐδ' ὀπί τας διεδόκας  
τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσας αἰ εὗρηται, καλέσατε  
εἰς τὸ γάμον.

10 Καὶ ἔξελθόντες οἱ δούλοι ἐκείνοι  
εἰς τὰς ἰσθμὺς, συνήγαγον πάντας ὕστους  
οὖρον, ποτηρίης τε καὶ ἀγαθῆς· καὶ ἐπηλάθει  
ὁ γάμος εὐακαιμένον.

1-1 Εἰσοχλιδὴν ᾧ ὁ βασιλεὺς διεῖπεν αὐτὴν  
 τοῖς ἀναγκασμένοις, εἰσὶν ἐκεῖ δι' ὅλον χρόνον καὶ  
 ἀφ' ἑσθ' αἰῶνος ἰσοφύτοις ἡμέρας.

12 Καὶ λέγει αὐτῇ, Ἐταῖρε, πῶς εἰ-  
σὺλθετε ὧδε, μὴ ἔχον ἐνδύμα γάμου; Ὁ  
ᾧ ἐφωμώθη.

13 Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακό-  
νοις, Δόξατε με αὐτῇ πίστει καὶ χεῖρας, ἃ-

ραπ αὐτὸν καὶ ἐκβέλει εἰς τὸ σκότος· τὸ 2  
 ἔξωτον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ἡ 2  
 βρυγμὸς τῶν ἐδόντων. 2

14 Πολλοὶ γὰρ εἰσι κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ τοῖς  
ἐκλεκτοῖς.

15 Τότε πορευθέντες οἱ μαθηταὶ συ- 3  
βέβηκον ἐλαβόν, ὅπως αὐτὸν παραθέσωσι 4  
ἐν λόγῳ.

[illegible]

17 Εἰπέ αὐτῷ ἡμεῖς, τί σοι δοκεῖ, ὅτι  
 εἶμι Δούλος ἡμετέρου Καίσαρος, ἢ ὅτι;

18 Ἰδοὺς ὃ ὁ Ἰησοῦς τὴν πομπὴν 3  
αὐτῆς, εἶπε, Τί να πειράζετε ὑποκριταί; ὁμοίως

19 Ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τῆς κτῆσεως ὑμῶν. οἱ ὅτι παρασπένδον αὐτὸ τοῦ δυνάμιον.

20 Καὶ λέγει αὐτοῖς, Τίνος ἢ εἰκὸς μακροτέρῃ, καὶ ἡ ὑπερβαλή;

2.1 Λίθοισιν αὐτοῖς, καὶ πυργοῖς. Τότε καὶ  
 καὶ αὐτοῖς, ἀπέσπευον πρὸς τὰς καὶ πυρ-  
 γὰς καὶ πυρῶν, καὶ πρὸς τὰς πυρῶν καὶ πυρῶν.

22 Καὶ ἀκούσαντες ἰθαὺς ἔσσαν· καὶ  
φίητες αὐτὸν ὁππληθύνον.

23 Εἰς αἰὼν τῇ ἡμέρᾳ προσήλθοντες αὐτῇ  
τῇ Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες μὴ εἶναι αὐτὴν  
σταθῆναι καὶ ἐπηροφῆται αὐτὴν.

24. Αἰρεῖτε, ἀδελφοί μου, Μωσῆς εἶπε  
Εἰς τίς ἀποστάθμης μὴ ἔχωσι τέκνα, ὅτι μαρ-  
τυροῦντο ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ πᾶσι ζωοῦντα αὐ-  
τοῦ, καὶ ἀναστήσεται ἀπὸ τῶν νεκρῶν αὐ-  
τοῦ.

25 Ὅταν ᾗ παρ' ἡμῖν ἐπὶ αὐτοὺς ὁ  
 ὁ θεὸς, γαμήσας ἑαυτὸν αὐτοῖς \* καὶ  
 ἔχων σπέρμα, εἴποιεν τὴν γενεάν αὐτῶν  
 πατρίσιν αὐτῶν.

26 Ομοίως καὶ ὁ δυνάστης, καὶ ὁ πα-  
 τερ. ἵνα ὁ υἱὸς ἐπιβῇ.

27 Ἰστέον ὅ πάντων ἀπέναντι καὶ

28 Ἐν τῇ αὐτῇ αἰσχύλῃ, τίνας ἔτι ἐπὶ αἰσχυρίῃ; πάντες γὰρ ἔχον αὐτῶν.

29 Αποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς γραφάς, μήδὲ τίτῳ διδάσκον τὸ Θεοῦ.

30 Ἐν γὰρ τῇ θάλασσῃ ἔτι γαμῶσιν, ἕτι ἐγκαμίζονται, ἀλλ' οὐκ ἀγγέλοι τοῦ Θεοῦ ἐκεῖ ἐσσι.

31 Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως ἡρῶν νεκρῶν αὐτῶν τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τῷ Θεῷ, λέγοντες,

32 Ἐγὼ εἶμι ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ. ἐκ ὧν ὁ Θεός, Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.

33 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ὕψι πληθύνοντο ἐπὶ τῷ διδάσκει αὐτοῦ.

34 Οἱ δὲ φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐκείνῳ ἡμῶν τῷ Σαδδουκαίου, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό.

35 Καὶ ἐπεσφύθησαν εἰς ὅς αὐτῷ νομικός, πιεῖσθαι αὐτὸν, καὶ λέγων,

36 Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ;

37 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἀγαπήσεις κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ δυνάμει σου.

38 Αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή.

39 Δευτέρη δὲ ὁμοία αὐτῇ, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν.

40 Ἐν ταύταις ταῖς δυοῖν ἐντολαῖς ἐκπληροῦνται ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κείμεναι.

41 Σιωπήσαντες οὖν οἱ φαρισαῖοι, ἐπεσφύθησαν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς

42 Λέγων, Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τῷ Χριστῷ; τίνας ὑμεῖς ὄντι; Λέγουσιν αὐτῷ, ὡς Δαβὶδ.

43 Λέγει αὐτοῖς, Πῶς οὖν Δαβὶδ ἐκπληροῦνται Κύριον αὐτὸν καλεῖ, λέγων,

44 Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως αὐτοῦ τοῦ ἐκθέσθαι σου ὑποπόδιον ἡρῶν ποδῶν σου;

45 Εἰ οὖν Δαβὶδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον,

οἱ, πῶς ὑμεῖς αὐτὸν ὄντι.

46 Καὶ ἐλθὼς ἐδυνάτω αὐτῷ ὁππότε δυνάμει λόγον· ἐν δὲ ἐπὶ λημνοῖς τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπεσφύθη αὐτὸν ἐκίπναι.

κγ

**Τ**ὸ πᾶν Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,

2 λέγων, Ἐπὶ τῆς Μωσέως κατεδόξατο ἐκδόσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι·

3 Πάντα οὖν ὅσα αὐτοῖς εἴπωσιν ὑμῖν τηρεῖν, τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε· καὶ ὅσα ἐγὼ αὐτοῖς μὴ ποιῶ· λέγουσι γὰρ, καὶ οὐ ποιοῦσι.

4 Δις τμήσεις γὰρ φορτία βαρέα καὶ θυμωτάτα, καὶ ὑποπίψασιν ἐπὶ τοῦ ὄμου ἡρῶν ἀνθρώπων· τῷ δὲ βακτύλῳ αὐτῶν ἐπιτίθεται κνήμη αὐτῶν.

5 Πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι ὥστε τὸ διαδιδῶναι τοῖς ἀνθρώποις· πληθυνώσιν δὲ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν, καὶ μαγαλιώσιν τὰ κεράσια τῶν ἱματίων αὐτῶν.

6 Φιλοῦσι τε τίτῳ ὀρθοκλισίᾳ ἐν τοῖς δίστοις, καὶ τὰς ὀρθοκλισίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς,

7 καὶ τὸν ἀστυγμοῦς ἐν ταῖς ἀρχαῖς, καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ ἡρῶν ἀνθρώπων ῥαββί ῥαββί.

8 Ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε ῥαββί· εἰς γὰρ ὅτι ὑμῖν ὁ μαθηθητής, ὁ Χριστός, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστέ.

9 Καὶ πατήρ μὴ καλεῖσθαι ὑμῖν ὅτι τὸ ῥῆς. εἰς γὰρ ὅτι ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

10 Μηδὲ κληθῆτε μαθηταί· εἰς γὰρ ὅτι ὑμῖν ὁ μαθηθητής, ὁ Χριστός.

11 Ὁ δὲ μείζων ὑμῶν, ἔσται ὑμῶν διὰ ἀκρίβους.

12 Ὅστις δὲ ὑψώσῃ ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται· καὶ ὅστις ταπεινώσῃ ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.

13 Οὐαὶ δὲ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἐκλείετε τίτῳ βασιλείαν ἡρῶν ἐναντίον ὑμῶν ποιοῦν ἡρῶν ἀνθρώπων ὑμῖν

ὁμοῖς γὰρ καὶ ἐντορῆσθαι, καὶ τοῖς ἐντορῆσθαι  
 ἡμῶν ἀφίστα ἐντορῆσθαι.

14 Οὐκ ἔστι ἐμὴν γραμματικὴ καὶ φωνή  
 ὡς ὑποκείμενον, ὅτι κατεπίστανται αἱ οἰκί-  
 ας τῆς γῆς, καὶ σποράς μακρὰ σπορευ-  
 χύθουσιν· διὰ τούτου καὶ φερεῖται ὡς αὐτὸ  
 κείμενον.

15 Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρι-  
σαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιέχετε τὴν δια-  
βόλην καὶ τὴν ἐξέχον, ποιῆσατε ἵνα παρ-  
σῆλυται καὶ ὅσα ἔμνη, περὶ αὐτὸν ὑπὸν  
γράμματος διαπόρευον ὑμῶν.

16 Οὐκ ἐμὴν ἐδουλοῦντες τυράννοι, οἱ λέ-  
γοντες, Ὅς αὐτοὶ ἐμὸν ἐν τῇ ναυί, καὶ ἐν  
ὄρει· ὅς σ' αὐτοὶ ὁμῶς ἐν τῇ χειρὶ τῆς ναυῆ,  
ὁρεῖλθι.

17 Μαροὶ καὶ τυφλοὶ, τίς γὰρ μιάζων ὅτιν,  
ὁ χρυσός, ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιάζων τὸν χρυσόν;

18 Καὶ ὅς ἐαὶ ὁμόση ἐν τῇ θυσίᾳ-  
είῳ, ἕξιν ἔστι· ὅς δὲ ἐν ὁμόση ἐν τῇ  
δωρεῇ τῷ ἐπαίῳ αὐτῷ, ὁρεῖται.

19 Μαρεῖ καὶ τυφελοὶ, τί γὰρ μεῖζον.  
τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιάσειον τὸ ἀγιάζον  
τὸ δῶρον;

20 Ο οὐὶ ὁμόσαι ἐπὶ θυσιαστηρίῳ, ὁ  
 τῶν ἐκ αὐτοῦ, καὶ ἐκ πάντων τοῖς ἱερεῶσι συν-

21 Καὶ ὁ ὁμοῦς ἐν τῇ ἰαφῇ, ὁμοῦς ἐν αὐτῇ καὶ ἐν τῇ καταικνίῃ αὐτῶν·

22 Καὶ ὁ ἐμάπαρ ἐν τῇ ἑρατῇ, ὁμοῦ  
ἐν τῇ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν τῇ κρατῇ-  
μύῳ ἱστῶσιν αὐτῶν.

23 Οὕτω ὑμεῖς γεγραμμένοι ἐστέ φερεσθῆ-  
ναι ὑποτακταί, ὅτι λαοδικατοῦτος τὸ ἡ-  
γεύσασθαι, καὶ τὸ ἀγαπᾶν, καὶ τὸ κύριον· καὶ  
ἀφίσταται τὰ βαρυτίγχεα τοῦ ἥματος, πλὴν κρί-  
στιν, καὶ τὸν ἔλεον, καὶ πλὴν πίστεν ταῦτα  
ἐξεί πεποιται, κἀκεῖνα μὴ ἀφίσταται.

24 Οδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ διυλίζοντες  
τὸν κώωπα, πῶς ᾗ καμνηλὸν κατιπύ-  
νοντες.

25 Οὐκ ὑμῖν χαριστεῖς καὶ φαισῶσι  
ἐπακριταί, ὅτι κερδοῦντες τὸ ἐξῆσθαι  
αὐτῶν ποτηρίῃ καὶ τῆς παρελθούσης, ἐσώθη

ὅ γάμοισιν ἐξ ἀπαρχῆς καὶ ἀκροῦ αἰ.

26 Φαρισαῖς τυφλὲ, καθαίρεισιν πρὸς  
τοὺς οὐκ ὄντες τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς πα-  
ψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ οὐκ ὄντος αὐτῶν  
καθαρόν.

27 Οὐκ ὑμῖν χρημενέτε· καὶ φαρμακοὶ  
ὑποκαταί, ὅτι παρεμποδίζετε τοῖς κα-  
κοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἔχουσιν μὴ φαίνεσθαι  
ἐν ὑμῖν, ἵνα οὐκ ᾔδειται ὅτι ἐκεῖ  
καὶ πάντες ἀνακαταστήσονται.

၂၈ ဝိသေသ နှင့် ပုံဆွဲခြင်း ဝိသေသများကို ပုံဆွဲခြင်း  
ပုံဆွဲခြင်း နှင့် ပုံဆွဲခြင်း ဝိသေသများ၊ ဝိသေသများ  
ပုံဆွဲခြင်း နှင့် ပုံဆွဲခြင်း ဝိသေသများ နှင့် ပုံဆွဲခြင်း

29 Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φα-  
 ραῖς ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὸν τοῦ  
 θανάτου τῆς ψυχῆς, καὶ οὐκ ἐστε δεῖνοι  
 τοῦ σώματος τοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ  
 αἵματος, ὅτι οὗτος ἐκτρέφεται καὶ  
 ἀλλοτριεῖται.

30 Καὶ λέγατε, ἡμῶν ἐν ταῖς ἡμέ-  
ραις τῆς πατρίδος ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔστι ἡμῶν κα-  
τανοεῖται αὐτοῦ ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀποστόλου.

31 Ὡς μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς, ὅτι  
υἱοὶ ἐστε τοῦ θεοῦ τοῦ ὀφεισθέντος ὑμῖν ἀποδοῦναι.

32 Καὶ ὑμεῖς πληροῦσθε τὸ μέτρον  
πατίρων ὑμῶν.

33 Ὁρεῖς, ῥησύνεσθε ἐχθρῶν, π  
φύγετε. το τῆς κρίσεως τῆς γέντης;

34 καὶ ἔτι πρὸς τοὺς ἀποστόλους  
ἔφη, ἀγαθήτας, καὶ σοφίας, καὶ ἡ-  
μετέας· καὶ ἔξ αὐτῶν διακρινεῖται καὶ ἡ  
ἐξουσία, καὶ ἔξ αὐτῆς μετρησέσθαι  
ταῖς συναγωγαῖς ἡμῶν, καὶ διαξέειν  
πόλιν εἰς πόλιν·

35 Ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς παῦ ἀν-  
δραῖον, ἐκχωρήσαντων ὅππῃ τῆς ᾧς, καὶ  
τῷ αἵματι Ἀβελὺ δικαίου, ἵνα τῷ αἵ-  
ματι τοῦ Ζαχαρίου καὶ Βαρεχίας, ὃν ἐφ'  
ἐνύστατε μεταξὺ τῷ κυοῦ καὶ τῷ θυσια-  
ρίου.

36 Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γλυνεὰν ταύτην.

37 Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλὴμ ἡ ἀποκτε-  
νοῦσα τοὺς προφῆτας, καὶ λιθοβολοῦσα  
τοὺς ἀπεσταλημένους πρὸς αὐτήν, ποσὶ

20 Οὕτως ὁ μὲν σὰς ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ὁ μὲν δὲ ἐν αὐτῷ καὶ ἐν παντί τοῖς ἐπαύω αὐτοῦ.

21 Καὶ ὁ μὲν σὰς ἐν τῷ ναοῦ ὁ μὲν δὲ ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ καθεκέντι αὐτόν.

22 Καὶ ὁ μὲν σὰς ἐν τῷ ἑκκλῆσιᾳ, ὁ μὲν δὲ ἐν τῷ θρόνῳ τῷ Θεῷ καὶ ἐν τῷ καθεκέντι αὐτόν.

23 Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεχόμενοι τὸ κλέψαι καὶ τὸ ἁρῆσαι καὶ τὸ κρύπτειν, καὶ ἀφῆκατε τὰ βαρύνοντα τὸ νόμον, καὶ κλέβετε καὶ τὸ ἑλεεινὸν καὶ τὸ πῖπτον ταῦτα ἐν τῇ προίᾳ, καὶ κύναι μὴ ἀφίεναι.

24 Ὁ δὲ τῶν τυφλῶν, οἱ διυλίζοντες τὸ κύναι, καὶ δὲ κύναι καὶ κύναι.

25 Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι καθεκέντε τὸ ἐξωθεν τῷ ποτηρίῳ καὶ τῷ παροσφύδῳ, ἐσωθεν ὅμως ἔσονται ἐκ ἁρπαγῆς καὶ ἀκαταστασίας.

26 Φαρισαῖοι τυφλοὶ, καθεκέντε τὸ ποτήριον καὶ τὸ παροσφύδῳ, καὶ τὸ ἐκ τῶν αὐτῶν καθεκέντε.

27 Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι πυρομαχάετε τὰ φοιτῶντες καὶ ἀκαταστασίας, οἵτινες ἐξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἐσωθεν δὲ ἔσονται ἐκ ἁρπαγῆς καὶ ἀκαταστασίας.

28 Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἐξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δικαιοὶ, ἐσωθεν δὲ μετὰ ἐξωθεν ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας.

29 Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ κρύβετε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων.

30 Καὶ λέγετε· Εἰ ἡμεῖς ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ αὐτὸν καίνομεν αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν.

31 Ὡς τε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς, ὅτι ὑοῖ ἐστε τῶν φονευσάντων τὰς προφητάς.

32 Καὶ ὑμεῖς κατακτενεῖτε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν.

33 Ὑποκριταί, ἡμεῖς ἐκ τῶν προφητῶν, ὡς καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν, οὐκ αὐτὸν καίνομεν αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν.

34 Διὰ τούτων, ἰδοὺ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφητάς, καὶ σοφούς, καὶ γραμματεῖς καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ κατακτενεῖτε, καὶ ἐκ αὐτῶν κατακτενεῖτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν, καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν.

35 Ὡς ἔλεγε ἔφ' ὑμᾶς πάντες αἱμα δίκαιον, ἐκχυρόμενον ἐπὶ τῇ γῆς ἀπὸ τῶν αἱματῶν. Ἀλλὰ τῶν δικαίων ἕως αἱματῶν. Ζαχαρίας καὶ Βαραχίας, ὃν ἐροῦσθε μετὰ τῶν ναῶν καὶ τῶν θυσιαστηρίων.

36 Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ἡ ἐξ αὐτῶν πάντων ἐπὶ τῷ ἡρώδῃ ταύτῃ.

37 Ἐρροῦσθε τὰς προφητάς, καὶ κατακτενεῖτε τὰς ἀποκτενεῖσθαι αὐτῶν, ποσάκις ἡτέληκεν ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα τῶν ὁσίων ἐπὶ τῶν ναῶν καὶ τῶν θυσιαστηρίων, καὶ οὐκ ἡτέληκεν;

38 Ἰδοὺ, ἀφίσταται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος.

39 Λέγω γὰρ ὑμῖν· Οὐ μὴ με ἴδητε ἀπ' ἀρχῆς, ἕως ὅτε εἴπητε· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Κεφ. κδ'. 24.

Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τῶν ἱερῶν καὶ προσήλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδειξάμενοι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τῶν ἱερῶν.

2 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ βλέπετε πάντα ταῦτα; ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ὅτι μὴ ἀφῆθη ὁ θεὸς λίθον ἐπὶ λίθῳ, ὃς ἐμὴ κατασκευασταί.

3 Καθεκέντε δὲ αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὁσίων ἱλαίων, προσήλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ καὶ ἰδοὺ, λέγοντες· Εἰπέ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν αἰῶνων;

4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ.

5 Πολλοὶ γὰρ ἐλθούσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματι



μαζὶ μὲς, λέγοντες· Ἐγὼ εἰμι ὁ Χριστός·  
καὶ πολλὰς πλανήσουσιν.

6 Μελλήσετε ὃ ἀκούειν πολέμους, καὶ ἀ-  
κούας πολέμων. ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ  
πάντα γινώσκειν· ἀλλ' ἔγωγε ἐπὶ τὸ τέλος.

7 Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ  
βασιλεὺς ἐπὶ βασιλεῖαν· καὶ ἔσονται  
λοιμοὶ ἐν τοῖς λαοῖς, καὶ σεισμοὶ καὶ πόδες.

8 Πάντα ὃ ταῦτα δοχὴ ἀδύναμι.

9 Τότε ὡρμηθῶσιν ὑμεῖς εἰς θλί-  
ψιν, ἐν ἀποκρίνεσιν ὑμῶν· καὶ ἔσονται μι-  
σέμφοροι ὑπὸ πάντων ἐθνῶν ἅμα τὸ ὄνο-  
μά μου.

10 Καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολ-  
λοί· καὶ ἀλλήλους ὡρμηθῶσιν, καὶ μι-  
σήσουσιν ἀλλήλους.

11 Καὶ πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐγερ-  
θήσονται, ἐν πλανήσουσιν πολλὰς.

12 Καὶ ἅμα τὸ πλεθυνθήσονται τὸ ἀνο-  
μίου, ψυχήσεται ἡ ἀγαπή τῶν πολλῶν.

13 Ὅτι ὑπομένειν εἰς τέλος, ἕτοι-  
μώσεται.

14 Καὶ κηρυχθήσεται τὸ εὐα-  
γγέλιον τῆ βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκ-  
μένῃ, εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι·  
καὶ τότε ἔξει τὸ τέλος.

15 Ὅταν οὖν ἴδῃς τὸ βδελυγμὸν τὸ  
ἐρημώσεως, τὸ ρηθὲν ἅμα Δαυὶδ ὅτι  
ᾠροῦνται, ἕως ἐν τῷ πόρῳ ἀγίου· (ὁ ἀνα-  
γινώσκων νοεῖτω.)

16 Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰερουσαλὴμ φεύγετω.  
σαν ἐπὶ τὰ ὄρη·

17 Ὅτι ἐν τῷ ὁρώμεν, μὴ κτερίζαι-  
νέτω ἄρα πᾶς τὸ οἶκος αὐτῶν.

18 Καὶ ὁ ἐν τῷ ἄρῳ, μὴ ἐπιστρέψα-  
τω ὀπίσω ἔργου τοῦ ἰμάτια αὐτοῦ.

19 Οὐαὶ οἱ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχέουσιν  
καὶ ταῖς θηλαζέουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς  
ἡμέραις.

20 Προσέχετε ὃ ἵνα μὴ γίνηται ἡ  
φυγὴ ὑμῶν χειμῶντος, μηδὲ ἐν στα-  
βάτῳ.

21 Ἐσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη, οἷα  
ἐν γένει ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν,  
ἐν ᾧ οὐ μὴ γίνηται.

22 Καὶ εἰ μὴ ἐκκοινοῦνται αἱ ἡμέ-  
ραι ἐκείναι, οἷα ἂν ἐσθῆναι πᾶσα σὰρξ·  
ἅμα ὃ τὰς ἐκκλησίας ἐκκοινοῦνται  
αἱ ἡμέραι ἐκείναι.

23 Τότε ἂν πᾶς ὑμῶν εἴπῃ· Ἰδοὺ, ὡς  
ὁ Χριστός, ἡ ὥδ'· μὴ πιστεύσῃς.

24 Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδοχριστοὶ ἐν  
ψευδοπροφητείᾳ, καὶ δώσουσι σημεῖα  
μεγάλα καὶ τέρατα· ὥστε πλανήσονται, ἐν  
διωκτόν, ἐν τὰς ἐκκλησίας.

25 Ἰδοὺ, παρείρηκα ὑμῖν.

26 Ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν· Ἰδοὺ, ἐν τῇ  
ἐρήμῳ ἐστὶ· μὴ ἐξέλθῃς. Ἰδοὺ, ἐν τοῖς πε-  
δίνοις· μὴ πιστεύσῃς.

27 Ὡς περὶ γὰρ ἡ ἀσραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ  
ἀναβλῶν, καὶ φαίνει· ἕως δυσμῶν, ἕως  
ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

28 Ὅπως γὰρ ἐὰν ἡ τὸ πῶμα, ἐκ  
συναχθήσονται οἱ ἄεθροι.

29 Εὐθὺς ὃ μὲν τὸ θλίψιν τῶν ἡμερῶν  
ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοιοῦνται, καὶ ἡ σελήνη  
ἐν δώσῃ τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ  
ἀστὲρες περὶνται ἀπὸ τοῦ θρόνου, καὶ αἱ  
δυναμεῖς τῶν θρανῶν σαλευθήσονται.

30 Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ  
υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ θρόνῳ· καὶ τότε κη-  
ρύσονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τὴν γῆς, ἐν ᾧ  
φυγῶνται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν  
νεφελῶν τοῦ θρόνου, μετὰ δυναμείας καὶ  
δόξης πολλῆς.

31 Καὶ ἀποσείλει τὰς ἀγγέλους αὐτοῦ  
μετὰ πύλων φωτὸς μεγάλης καὶ ἐπι-  
συνάξουσιν τὰς ἐκκλησίας αὐτῶν ἐκ τῶν  
πεσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἀκρῶν θρανῶν  
ἕως ἀκρῶν αὐτῶν.

32 Ἀπὸ τῆς συκῆς μάτερε τὸ ὡρμη-  
θῶν· ὅταν ἴδῃς ὁ κλάδον αὐτῆς γίνε-  
ται ἀπαλός, καὶ τὰ φύλλα ἐκφύει, γι-  
νώσκεις ὅτι ἐγγὺς τὸ ἔαρ.

33 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἰδῇτε πάν-  
τη ταῦτα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ  
θύραις.

34 Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ἂν μὴ παρέλθῃ ἡ  
γλυκὴ αὐτῆς, ἕως ἀν' πάντα ταῦτα γῆναι.

35 Ὁ ἔρανος ἐν ἡ γῇ παρελθούσῃ·  
οἱ δὲ λόγους μὲν ἂν μὴ παρέλθωσι.

36 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς  
ῥάρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἀγγέλοι τῆς ἐρα-  
νῶν, ἐκ μὴ ὁ πατὴρ μὲν μόνος.

37 Ὡς περὶ τῆς αἰῆς ἡμέρας τῆς Νῶε, ἕως  
ἔσται καὶ ἡ παρουσία τῆς ἡμέρας τῆς ἀνθρώπων.

38 Ὡς περὶ τῆς ἡμέρας ἐν ταῖς ἡμέραις  
ταῖς αὐτῆς καὶ κατακλυσμὸς τῶν ἀνθρώπων  
ἐκείνης, καὶ πᾶν τὸ ἐκείνης καὶ ἀνθρώπων,  
ἄλλοι τῆς ἡμέρας ἐκείνης Νῶε ἐκείνης τῆς  
κρίσεως.

39 Καὶ ὅσα ἐγνωσαν, ἕως ἡλθεν ὁ κα-  
τακλυσμὸς, καὶ ἦσαν ἀπαντες ἕως ἔσται  
ἐκείνης ἡ παρουσία τῆς ἡμέρας τῆς ἀνθρώπων.

40 Τότε δύο ἔσονται ἐν τῇ ἀρχῇ· ὁ  
εἷς ὡς λαμβάνει, καὶ ὁ εἷς ἀφίεται.

41 Δύο ἀλήθευσαν ἐν τῇ μύλωνι· μία  
ὡς λαμβάνει, καὶ μία ἀφίεται.

42 Γενησέσθαι οὐκ, ὅτι ὅσα οἶδα πε-  
ποία ὥρα ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται.

43 Ἐκείνη δὲ γινώσκεις, ὅτι ἐκείνη δὲ  
οἰκοδομησέσθαι ποία φυλακὴ ὁ κλέπτης  
ἔρχεται, ἐρηγέσθαι ἀν, καὶ ὅσα ἀν' εἶσθε  
διοργανώσας τῶν οἰκίαν αὐτῶν.

44 Διὰ τῆς καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἑτοι-  
μοι· ὅτι ἡ ὥρα ἔστιν ὁ κύριος τῆς ἀν-  
θρώπων ἔρχεται.

45 Τίς ἀρχὴ ἐπὶ ὁ πιστὸς δούλος καὶ  
φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύριος αὐτῶν  
ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτῶν, τῆς διδόναι αὐ-  
τοῖς τῶν τροφῶν ἐν καιρῷ.

46 Μακάριος ὁ δούλος ἐκείνος, ὃν ἐλθὼν  
ὁ κύριος αὐτῶν εὖ ποιήσει ἕως.

47 Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς  
ἐκείνοις αὐτῶν καὶ ἐκείνοις αὐτῶν.

48 Ἐάν τῃ εἴπῃ ὁ κύριος δούλος ἐκεί-  
νος ὅτι ἡ ὥρα.

10 ὅτι τῇ καρδίᾳ αὐτῶν· Χρονίζῃ ὁ κύ-  
ριος μὲν ἐλθεῖν.

49 Καὶ ἀρχὴ τῆς τύπῃ τῶν σωθῆ-  
ναι, ἐκείνοις τῆς πίστεως καὶ μὴ τῶν σω-  
θῆναι.

50 Ἡ δὲ ὁ κύριος τῆς δούλας ἐκείνης ἐν  
ἡμέρᾳ τῇ ἐκείνῃ, καὶ ἐν ὥρᾳ τῇ ἐκ-  
είνῃ.

51 Καὶ διηγεσάμενος αὐτῶν, καὶ τὸ μέρος  
αὐτῶν καὶ τῶν σωθῆναι τῶν ἐκείνῃ ἐσται  
ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων.

Κεφ. κβ. 25.

Τότε οἱ σωθῆναι καὶ βασιλεία τῶν  
ἐκείνῃ δὲ καὶ παρθένοις, αἵ πνευ-  
ματικαὶ λαμβάνουσιν αὐτῶν, ἐκείνῃ  
ἐκείνῃ ἀπάντησιν τῶν νυμφῶν.

2 Πέντε δὲ ἦσαν ἐκ αὐτῶν φρόνιμοι,  
καὶ πέντε μωραί.

3 Αἵ πνευ-  
ματικαὶ αὐτῶν, λαμβάνουσιν αὐτῶν, ὅσα ἐλαβον μετ' αὐ-  
τῶν ἑλθόντες.

4 Αἱ δὲ φρόνιμοι ἐλαβον ἑλθόντες ἐν  
τοῖς ἀνθρώποις αὐτῶν καὶ λαμβάνουσιν  
αὐτῶν.

5 Χρονίζῃ τῶν νυμφῶν, ἐκείνῃ  
ἐκείνῃ πᾶσαι, καὶ ἐκείνῃ.

6 Μείσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γένηται·  
ἰδὲ, ὁ νυμφίος ἔρχεται, ἐκείνῃ  
ἐκείνῃ ἀπάντησιν αὐτῶν.

7 Τότε ἡμέρησιν πᾶσαι αἱ παρθέ-  
νοι ἐκείνῃ, ἐκείνῃ λαμβάνουσιν  
αὐτῶν.

8 Αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φροσίμοις εἶπον·  
Δότε ἡμῖν ἐκ τῶν ἐλαίων ὑμῶν· ὅτι αἱ  
λαμπάδες ἡμῶν σβέννυσθαι.

9 Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγον-  
τες· Μήποτε ὅσα δούλῃς ἡμῶν καὶ ὑμῖν  
πορεύσθε τῇ μωρῶν ὥστε τῶν πωλῶν-  
ται, καὶ ἀπορροῦσθαι αὐταῖς.

10 Ἀπεκρίθησαν δὲ αὐτῶν ἀπορροῦσθαι,  
ἡλθεν ὁ νυμφίος· καὶ αἱ ἐτοιμοὶ ἐκείνῃ  
ἐκείνῃ μετ' αὐτῶν ἐκείνῃ, ἐκείνῃ  
ἐκείνῃ ἡ ὥρα.

11 Ὑστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ πωρῆται, λέγουσαι· Κύριε, κύριε, ἀνοίξον ἡμῖν.

12 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς.

13 Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν ἣν ἐλθεῖ ὁ κύριος.

14 Ὡς περ γὰρ ἄνθρωποι ἀπεδημῶν ἐκάλασε τὰς ἰδίους δούλους, καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰς ἐκείνων οὐκ ἀρχιστάτους αὐτῶν.

15 Καὶ ὡς μὲν ἔδωκε πέντε ταλάντα, ὡς δὲ δύο, ὡς δὲ ἓν· ἐκάτω καὶ τὴν ἰδίαν δυνάμειν· καὶ ἀπεδημῆσεν ὁ κύριος.

16 Πορεύθη δὲ ὁ κύριος πέντε ταλάντα λαβὼν, ἐργάσασθαι ἐν αὐτοῖς, ἵνα ἐποίησιν ἄλλα πέντε ταλάντα.

17 Ὡς περ οὖν καὶ ὁ κύριος, ἐκέρδησεν καὶ αὐτοὺς ἄλλα δύο.

18 Ὁ δὲ τὸν ἐν ταλάντῳ, ἀπελθὼν ἄρυσεν ἐν τῇ γῇ, ἵνα ἀπὸ κρυφίου τοῦ θησαυρίου τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

19 Μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος, ἵνα δέλῃ τὰς ἐκείνων, καὶ συνάγῃ μετ' αὐτῶν λόγον.

20 Ὡς περ οὖν ἀποσπασθῶν ὁ κύριος πέντε ταλάντα λαβὼν, ἀποσπασίαν γενεᾶν πέντε ταλάντα, λέγων· Κύριε, πέντε ταλάντα μοι παρέδωκας· ἴδε, ἄλλα πέντε ταλάντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς.

21 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ κύριος· αὐτῶν· Εὖ, δούλος σου εἰμι· ἐπὶ ὅλην τὴν πίστιν σου ἐπέθηκες ἐπὶ ἐμοί, καὶ ἔκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς.

22 Προσπλῆθον δὲ ὁ κύριος δύο ταλάντα λαβὼν, εἶπεν· Κύριε, δύο ταλάντα μοι παρέδωκας· ἴδε, ἄλλα δύο ταλάντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς.

23 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ κύριος· αὐτῶν· Εὖ, δούλος σου εἰμι· ἐπὶ ὅλην τὴν πίστιν σου ἐπέθηκες ἐπὶ ἐμοί, καὶ ἔκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς.

24 Προσπλῆθον δὲ ὁ κύριος τὸν ἐν ταλάντῳ ἐληφθῶς, εἶπεν· Κύριε, ἔγνω σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θεράζων ὅπως ἐκείνων·

25 Καὶ φοβηθεὶς, ἀπελθὼν ἐκρυψατο τὰ ταλάντα ἐν τῇ γῇ· ἵνα ἐλθὼν τὸ σὸν.

26 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτῶν, εἶπεν αὐτῷ· Πονηρὲ δούλε καὶ ὀκνηρὲ ἡδεις ὅτι θεράζων ὅπως οὐκ ἐσσις, ἵνα σιωπῶν ὅτι ἐκείνων σιωπῶν.

27 Εἰδὼς δὲ σε βαλεῖν τὸ θησαυρίον μου τοῖς τοῖς περὶ τὴν γῆν καὶ ἐλθὼν ἐργάζεσθαι ἐν ἐμοί, καὶ τὸ ἐμὸν σὺν τῷ κέρτει.

28 Ἀρᾶτε οὖν ἀπ' αὐτῶν τὰ ταλάντα, καὶ δότε τῷ ἐργαζομένῳ ἐν ἐμοί ταλάντα.

29 (Τῷ γὰρ ἐργαζομένῳ ἐν ἐμοί δοθήσεται, ἵνα ὁ κύριος ἐκέρδησιν· ἀλλὰ τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ἐν ἐμοί, καὶ ὁ ἐργαζόμενος ἐν ἐμοί.)

30 Καὶ τὸ ἀρχεῖον δέλῃ. ὁ κύριος αὐτῶν εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

31 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ κύριος ἐπὶ τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσθαι ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ.

32 Καὶ συναχθήσονται ἐμπροσθεν αὐτοῦ πάντες οἱ ἄγγελοι καὶ ἀποκριθῶν αὐτοῖς· ἀπ' ἀλλήλων, ὡς περ ὁ ποιμὴν ἀφορᾶ τὰς ἐκείνων· ἀπὸ τῶν ἐκείνων.

33 Καὶ εἰσὶν οἱ μὲν ἀποκριθῶντες ἐν δόξῃ αὐτοῦ, καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ ἐκ δόξης αὐτοῦ.

34 Τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· Δεῦτε οἱ σύνομοί μου· ἐσθίετε καὶ πίνετε, καὶ κληρονομήσατε τὴν πόλιν μου.

35 Εἰπάτωσαν γὰρ καὶ ἐκείνοι· ὁ κύριος αὐτοῦ· ἔσθιτε καὶ πίνετε, καὶ ἐκείνοι μετ' αὐτοῦ· ἔσθιτε καὶ πίνετε, καὶ ἐκείνοι μετ' αὐτοῦ.

36 Γυμνὰς καὶ ἀποκριθῶντες αὐτοῖς· ἐκείνοι αὐτοῦ· ἔσθιτε καὶ πίνετε, καὶ ἐκείνοι μετ' αὐτοῦ.

37 Τότε ἀποκριθήσονται αὐτοῖς οἱ δίκαιοι,

δικαιοι, λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἶδον πεινῶντα, καὶ ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα, καὶ ἐποτίσαμεν;

38 Πότε δὲ σε εἶδον ἔξον, καὶ σιωπῶντα; ἢ γυμνόν, καὶ ᾠσειβάλομεν;

39 Πότε δὲ σε εἶδον ἀδελφεῖν, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἡλθομεν πρὸς σε;

40 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς, ἐρεῖ αὐτοῖς· Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐν ταύταις τῷ ἀδελφῷ μου τῷ ἐλαχίστῳ, ἐμοὶ ἐποιήσατε.

41 Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ Ὀωνύμων· Πορεύεσθε ἀπ' ἐμῶς οἱ κληρονομοὶ εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ Ἀβελῶν καὶ τοῖς ἀγέλοις αὐτοῦ·

42 Εἰπέναντι γὰρ, ἐστὶν ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδύψηκα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με·

43 ἔνθεν ἡμῶν, καὶ ἐσιωπήξατέ με· γυμνός, καὶ ἐᾶσεβάλετέ με· ἀδελφεός, καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπεσκέψαστέ με.

44 Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοί, λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἶδον πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ἔξον, ἢ γυμνόν, ἢ ἀδελφεόν, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἐδουλοῦντάς μοι;

45 Τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς, λέγων· Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐν ταύταις τῶν ἐλαχίστων, οὐδε ἐμοὶ ἐποιήσατε.

46 Καὶ ἀπελθόντες νῦν ἔτοι εἰς κήλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Κεφ. κς'. 26.

**Κ**αὶ ἐρχόμενος ὅτε ἐπέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τὰς λόγους ταύτας, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·

2 Οἶδάμεν ὅτι μὲν δύο ἡμέρας τὸ πάρεχον γίγεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ᾧ ἔσται δοδέναι εἰς τὸ σαυρωθῆναι.

3 Τότε σιωπήθησαν οἱ δόκιοι καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὸ αὐτῷ τοῦ δόκιοι καὶ τοῦ πρεσβυτέρου τοῦ λαοῦ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ᾧ ἔσται δοδέναι εἰς τὸ σαυρωθῆναι.

4 Καὶ σιωπῶντων τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἀποκρίναντων.

5 Ἐλεγον δὲ· Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θορυβῶν γινώσκται ἐν τῷ λαῷ.

6 Τῷ Ἰησοῦ γινώσκοντι ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπτεροῦ,

7 Προσηλθεν αὐτῷ γυνὴ ἐλάδοσπον μύρου ἔχουσα βαρυτίμη, καὶ κρατεῖν ἐπὶ τῷ κεφαλῷ αὐτοῦ ἀνακειμένης.

8 Ἰδόντες ἡ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠγανάκησαν, λέγοντες· Εἰς τί ἡ ἀπόλειψαι αὐτοῦ;

9 Ἡ δὲ αὐτῷ γυνὴ ἔλεγε· καὶ δοδέναι πτωχοῖς.

10 Γινέσκει ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί κήρυξ παρέχει τῇ γυναικὶ; ἔργον γὰρ καλὸν ἐργάσατο εἰς ἐμὲ.

11 Πάντοτε γὰρ τὰς πτωχὰς ἔχει μεθ' ἐσωτῶν· ἐμὲ δὲ πάντοτε ἔχει.

12 Βαλεῖται γὰρ αὐτῇ τὸ μύρον τῷ ἐπὶ τοῦ σώματος μου, πρὸς τὸ ἀναφύσσει με ἐποίησεν.

13 Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ὅπως ἴδον κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον ταῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὁ ἐποίησεν αὐτῇ· εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

14 Τότε πορεύθεις εἰς τὸ δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰσκαριώτης, πρὸς τὰς δόκιοις,

15 Εἶπε· Τί θέλεις μοι δεῖναι, καὶ ὡς ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; Οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ πρὸς τὸ δόκιοι.

16 Καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτησεν ὁ καὶ αὐτὸν πρὸς τὸ δόκιοι.

17 Τῇ δὲ ᾠσῇ τῇ ἀξίῳ των πρὸς τὸν οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες αὐτῷ· Πῶς θέλεις ἐτοιμασθῆναι μοι φαγεῖν τὸ πᾶν;

18 Οἱ δὲ εἶπεν· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸ δεῖναι, καὶ εἰπάτε αὐτῷ· Οἱ διδασκαλοὶ λέγουσιν· Οἱ καιροὶ μου ἐγγύς ἐστιν, πρὸς σε ποῖα τὸ πᾶν μὲν τῷ μαθητῶν μου.

19 Καὶ ἐπὶ τῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ σιωπῶντες.



ἐπαξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἠτοίμασαν τὸ πιάχμα.

20 Οὐσίας ᾗ θηρομάρης ἀνέκειτο μὴ τῷ δάδεκα.

21 Καὶ ἐδιδόντων αὐτῶν, εἶπεν· Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσκει με.

22 Καὶ λυπέμενοι σφόδρα, ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ ἕκαστος αὐτῶν· Μή τι ἐγώ εἰμι, Κύριε;

23 Οἱ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Οὐ μοῦψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τευθολίῳ τίω χεῖρα, ὅτις με πᾶσι δώσκει.

24 Οὐ μὲν υἱὸς εἶ ἀνθρώπου ὑπάρα, καὶ γὰρ γέγραπται περὶ αὐτοῦ· καὶ ᾗ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' ὃ ὁ υἱὸς εἶ ἀνθρώπου πᾶσι πᾶσι δώσκει· καλὸν ᾧ αὐτῷ, εἰ σὺ ἐξηγητῇ ὁ ἀνθρώπος ἐκείνου.

25 Ἀποκριθεὶς ᾗ ἰούδας, ὁ πᾶσι δώσκει αὐτὸν, εἶπε· Μή τι ἐγώ εἰμι, ῥαββί; λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶπας.

26 Ἐδιδόντων ᾗ αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸ αἶμα, καὶ εὐλογήσας, ἔκλασε· καὶ εἰδὼς τοὺς μαθηταίους, καὶ εἶπε· Λάβετε, φάγετε· τῷτο ἐστὶ τὸ σῶμά μου.

27 Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων· Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες.

28 Τῷτο γὰρ ἐστὶ τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχωρημένον εἰς ἅφεςιν ἁμαρτιῶν.

29 Λέγω ὑμῖν, ὅτι ἔτι μὴ πῶς ἀπ' αἵματος ἐκ τέρας εἶ θνητῶν τῷ ἀμπίλῳ, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πῶς μετ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς μου.

30 Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρη πῶν ἐλαιῶν.

31 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοί ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· γάρ γε γέγραπται γὰρ· Παταίξω τὸ ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τοῦ ποιμένος.

32 Μετὰ ᾗ τὸ ἐλθῆναι με, πᾶσι λέγω ὑμῖς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

33 Ἀποκριθεὶς ᾗ ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· Εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ ὅμως οὐ σκανδαλισθήσομαι.

34 Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὲν λέγω σοι, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ, πρὶν ἂν ἐκθῇς φωνῆσαι, τρίς ἀπαρνήσῃ με.

35 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Καὶ ὅμως με σὺν σοί ἀποθανεῖν, ἔτι μὴ σε ἀπαρνήσομαι. Ομοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταίαι εἶπον.

36 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανὴ καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· Καθίσαιτε αὐτῷ, ἕως ὅς ἀπελθὼν προσεύξωμαι ἐκεῖ.

37 Καὶ πᾶσι λαβὼν τὸ Πέτρον καὶ τὸν υἱὸν Ζεβεδαίου, ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ ἀδυνατεῖν.

38 Τότε λέγει αὐτοῖς· Περιάλυτός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μένει αἶμα ὅμως, καὶ προσεύξομαι μετ' ἐμοῦ.

39 Καὶ πᾶσι λαβὼν μικρὸν, ἔπεισεν ἐπὶ πρὸς αὐτοὺς, προσεύχεσθαι, καὶ λέγων· Πάτερ μου, εἰ δύνασθαι ἐς, παρελήτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τῷτο. Πᾶν ὅμως ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σὺ.

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθηταίους, καὶ εὐλογῶν αὐτοὺς καθύδοντες, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Οὕτως σὺ ἐκχύσεις μίαν ὥραν προσεύχεσθαι μετ' ἐμοῦ;

41 Προσεύχεται καὶ πᾶσι προσεύχεσθαι, ἵνα μὴ ἐσέλθῃ εἰς πειρασμόν. τὸ γὰρ πνεῦμα πειράσκει, ἡ δὲ σὰρξ ἀδυνατεῖ.

42 Πάλιν ἐκ δούτερος ἀπελθὼν πρὸς τοὺς μαθηταίους, λέγων· Πάτερ μου, εἰ δύνασθαι τῷτο τὸ ποτήριον παρελθεῖν ἀπ' ἐμοῦ ἐὰν μὴ αὐτὸ πῶς, γρηγορήτω τὸ θέλημα σου.

43 Καὶ ἐλθὼν εὐλογῶν αὐτοὺς πάλιν καθύδοντες· ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι.

44 Καὶ ἄφες αὐτοὺς ἀπελθὼν πάλιν, προσευξάμενοι ἐκ τῆς νυκτὸς ἕως ἡμέρας.



70 Ο ὃ ἡρηνόσας ἔμπροσθεν πάντων λέγων· Οὐκ οἶδα τί λέγεις.

71 Ἐξελθόντες ὃ αὐτὸν εἰς τὴν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλῃ καὶ λέγει τοῖς ἐκεί· Καὶ εἶπεν· ὡς μὲν Ἰησοῦς τῷ Ναζωραίου.

72 Καὶ πάλιν ἡρηνόσας μετ' ὅρκου· Ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον.

73 Μετὰ μικρὸν ὃ παροπλύνοντες οἱ ἐκείνοι, εἶπον τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς ἐσὺ εἶς αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δὴ λόγον σε ποιεῖ.

74 Τότε ἡρξάμενος καταναστεματίζων, καὶ ὁμνῶν· Ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. Καὶ σύνθεως ἀλέκτως ἐφώνησε.

75 Καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τὸν ῥήματι· ὃ Ἰησοῦς, ἐρηκτόν· αὐτῷ, ὅτι πρὶν ἀλέκτως φωνῆσαι, τρεῖς ἀπειρήνησεν με. Καὶ ἐξελθὼν ἔξω, ἔκλαυσε πικρῶς.

Κεφ. κζ'. 27.

**Π**ρώτας δὲ γινωσκόντες, συμβόλιον ἔλαβον πάντες οἱ δόχαιρες καὶ οἱ παρ' ἐσούτεροι τῷ λαῷ καὶ ὃ Ἰησοῦς, ὥς ἐστιν ἀναπαύσασθαι αὐτόν.

2 Καὶ δυνάστες αὐτὸν, ἀπήγαγον, ἐπαρέδωκαν αὐτὸν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.

3 Τότε ἰδὼν Ἰέσας ὁ πῦρ διδῶς αὐτόν, ὅτι κατεκρίθη, μετὰ μεληθεῖς, ἀπίστωσε πρὸς τὴν κρίσιν καὶ τῶν δόχαιρων τοῖς δόχαιροις ἐπὶ τοῖς παρ' ἐσούτεροις,

4 Λέγων· Ἐμαρτον, πῦρ διδῶς αἵμα καὶ ῥῶν. Οἱ ὃ εἶπον· Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὅψῃ.

5 Καὶ ρίψας τὰ δόχαιρα ἐν τῷ ναῷ, ἀνεχώρησε καὶ ἀπελθὼν, ἀπήγαγον.

6 Οἱ ὃ δόχαιρες λαοὶντες πρὸς τὸν ἡγεμόνα, εἶπον· Οὐκ ἔστι βαλὲν αὐτὸν εἰς τὸν κρηναῖον· ἐπεὶ πρὸς αἵματός ἐστι.

7 Συμβόλιον ὃ λαοὶντες, ἡρξάμενος ἐξ αὐτῶν τὸν ἀρσεν τῷ κρηναῖῳ, εἰς τὴν φωνὴν τοῖς ξένοις.

8 Διὸ ἐκλήθη ὁ ἀρσεν ἐκείνῳ, ἀρσεν αἵματός, ἕως τῆς σήμερον.

9 (Τότε ἐπαρήγαγε τὸ ῥήμα ἐκείνῳ τῷ ἀρσενί· Καὶ ἔλαβον πρὸς τὴν κρίσιν καὶ τῶν δόχαιρων τοῖς δόχαιροις, ὃν ἐπὶ τῇ κρίσει Ἰσραὴλ.)

10 Καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὸν ἀρσεν τῷ κρηναῖῳ, καὶ τὸν σπινθῆρα τῷ Κούρῳ.)

11 Οἱ ὃ Ἰησοῦς ἐπὶ ἔμπροσθεν τῶν ἡγεμόνων· ὃ ἐπὶ τῇ κρίσει αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν, λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Οἱ ὃ Ἰησοῦς ἐφώνησεν· Σὺ λέγεις.

12 Καὶ ἐν τῷ κρηναῖῳ αὐτὸν ὑπὸ τῶν δόχαιρων καὶ τῶν παρ' ἐσούτων, ἐδὲν ἀπεκρίνατο.

13 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Οὐκ ἀκρίβεις πόσες σε καταμαρτυροῦσι;

14 Καὶ ἐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς ἐλπίδα ῥήματος· ὥς ἐστιν ἡ μαρτυρία τῶν ἡγεμόνων λίαν.

15 Κατὰ τὸν ἰσχυρὸν ἐλπίδα ὁ ἡγεμὼν ἀπολύει ἕνα τῶν ὀχλῶν δέσμιον, ὃν ἡθέλον.

16 Εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπὶ τῇ μαρτυρίᾳ Βαραββᾶν.

17 Σιωπῶντων δὲ αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν; Βαραββᾶν, ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν;

18 Ἡ δὲ γὰρ ὅτι ἐπὶ τῇ κρίσει ψῆφον παρέδωκεν αὐτόν.

19 Κατὰ τὸν ἡγεμόνα ὃ αὐτὸς ἐπὶ τῇ κρίσει, ἀπίστωσε πρὸς αὐτὸν ἡ κρίσις αὐτῆς, λίαν· Μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ ἐπὶ τῇ κρίσει κατ' ὄναρ δὲ αὐτόν.

20 Οἱ ὃ δόχαιρες ἐπὶ οἱ παρ' ἐσούτεροι ἐπεισαν τοὺς ὀχλούς, ἵνα ἀπολύσωσιν τὸν Βαραββᾶν, τὸν ὃ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν.

21 Ἀποκριθεὶς ὃ ὁ ἡγεμὼν, εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; Οἱ ὃ εἶπον, Βαραββᾶν.

22 Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν; Λέγουσιν αὐτῷ πάντες· Σταυρώστω.

23 Οἱ δὲ ὁ ἡγεμὼν ἐφώνησεν· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Οἱ ὃ ἀπεκρίναν· ἔκρινον, λίαν· Σταυρώστω.

24 Ἰδὼν ὃ ὁ Πιλάτος, ὅτι ἐδὲν ὠφε-  
λεῖ, ἀλλὰ μάλλον θόρυβος γίνεσθαι, λαβὼν  
ὕδωρ, ἐπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι  
τοῦ ὄχλου, λέγων· Ἀγῶς ἐμὶ δὲ τοῦ  
μαρτυροῦμαι ὑμῖν δικαίαι τέτα. ὑμεῖς ὁψοσθε.

25 Καὶ δὲ το κελεύεις πᾶς ὁ λαὸς, εἶ-  
πε· Τὸ αἶμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ  
τέκνα ἡμῶν.

26 Τότε ἀπῆλυσεν αὐτοῖς τὸ Βαραβ-  
βᾶν· τὸν ὃ Ἰησοῦν φαρασάσας παρέδω-  
κεν ἵνα σταυρωθῇ.

27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνου,  
ὡς θαλασσοῦντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώ-  
ριον, συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὅλους τὸν σπῆρα.

28 Καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, ὡς ἐθέ-  
λων αὐτὸν χλαμύδα ἐκκένιναν.

29 Καὶ πηλῆξαντες ἐφάνον ἐξ ἀκαν-  
θίων, ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ  
ἐκάλαιον ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ, καὶ ἡρι-  
πύσαντες ἐμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαιζον  
αὐτὸν, λέγοντες· Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τοῦ  
Ἰουδαίου.

30 Καὶ ἐμπύσαντες εἰς αὐτὸν, ἔλα-  
βον τὴν ἐκάλαιον, καὶ ἔτυπον εἰς τὴν κε-  
φαλὴν αὐτοῦ.

31 Καὶ ὅτε ἐνέπαιζαν αὐτὸν, ἐξέδυ-  
σαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα, καὶ ἐνέδυσαν  
αὐτὸν τὴν ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἀπήγαγον  
αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι.

32 Ἐξερχόμενοι δὲ, ὄρον ἀνθρώπων  
Κυρῶσαι, ὀνόματι Σίμωνα· τῷ τινι  
ἠγάρουσιν ἵνα ἄρῃ τὸ σταυρὸν αὐτοῦ.

33 Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον  
Γολγοθᾶ, ὅς ἐστι λεγόμενος κρανίος τόπος,

34 Ἐδώκαν αὐτὸν πεῖν ὅσον μὲν χο-  
λῆς μεμικμύρον· καὶ γούσσινον, ὅσον  
ἤθελε πεῖν.

35 Σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν, διμερίσαν-  
το τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον  
ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ἐν τῷ περὶ τῆς  
Διμερείου τῶν ἱματίων καὶ αὐτοῖς, ὅτι  
ἐπὶ τὴν ἱματισμὸν μετ' ἑαυτοῦ κληρὸν.

36 Καὶ κατήμενοι, ἐθήρην αὐτὸν ἐκεῖ.

37 Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τὴν κεφαλὴν  
αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην·  
ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ ΙΗΣΟΥΣ  
Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥ-  
ΔΑΙΩΝ.

38 Τότε σταυρῶσαι αὐτὸν δύο λε-  
γαί· εἰς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἰς ἐκ ἀριστερῶν.

39 Οἱ δὲ ὡς ἀπορρόμφοι ἐδρα-  
σθήμεν αὐτὸν, κινῶντες τὰς κεφαλὰς  
αὐτῶν.

40 Καὶ λέγοντες· Ὁ καὶ αὐτὸν τὸν  
καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐκσταθῶν, ὡς  
σταυρῶν· εἰ ὑὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὡς  
ἐκσταυρῶν.

41 Ομοίως δὲ καὶ οἱ δεξιῶν, ἐμπαί-  
ζοντες μὲν τὴν γεγραμμένην καὶ πει-  
σῶν, ἔλεγον·

42 Ἄλλος ἐστὼν, ἵνα τὸν ἐδωάτω  
σταυρῶν· εἰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστὶ, καὶ ὡς  
σταυρῶν, καὶ πεισῶν αὐτὸν.

43 Πέποιθεν ἐπὶ τὸ Θεόν· ὥς  
σταυρῶν, εἰ ἡλὶ αὐτόν. εἶπε γὰρ· Ὅτι  
Θεὸς ἐμὶ ὑὸς.

44 Τὸ δὲ αὐτὸ καὶ οἱ λεγαί, οἱ συ-  
σταυρῶντες αὐτὸν, ὡς ἐκσταυρῶν αὐτὸν.

45 Ἀπὸ δὲ ἐκ τῶν ὥρας σκότος ἐγένετο  
ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, ὥς ὥρας ὀκταῆς.

46 Περὶ δὲ τὴν ὥραν αὐτὴν ὡς ἐκσταυ-  
ρῶν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· Ἡλὶ,  
Ἡλὶ, λαμὲν σταυρῶν; τῷ τ' ἐστὶ, Θεέ  
με, Θεέ με, ἵνα με ἐγκατέλιπες;

47 Τινὲς δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐκσταυρῶν  
αὐτοῦ, ὡς ἐκσταυρῶν αὐτοῦ.

48 Καὶ ὡς ἐκσταυρῶν αὐτοῦ, ὡς ἐκσταυ-  
ρῶν αὐτοῦ, ὡς ἐκσταυρῶν αὐτοῦ, καὶ  
ὡς ἐκσταυρῶν αὐτοῦ, ὡς ἐκσταυρῶν αὐτοῦ.

49 Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον· Ἄφες, ἵδω-  
μεν εἰ ἔρχεται Ἡλίας σώσαι αὐτόν.

50 Οἱ δὲ Ἰησοῦς, πάλιν φωνῇ  
μεγάλῃ, ὡς ἐκσταυρῶν αὐτοῦ.

51 Καὶ ἰδὼν, τὸ καὶ ἐκσταυρῶν αὐτοῦ  
καὶ ἐκσταυρῶν αὐτοῦ.



ἐξήλθη εἰς δύο δὲ ἀνῶθεν ἕως ἡμέτῃ· καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη· ὃ αἱ πέτραι ἐξήλθονται·

52 Καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεσχηθησαν· καὶ πολλὰ σῶματά· τὰ κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη.

53 Καὶ ἐξεληθόντες ἐκ τῶ μνημείων μὲν τὸ ἔργον αὐτῶν, ἐσηλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς.

54 Οἱ δὲ ἐκείθεν παρελθόντες καὶ οἱ μετ' αὐτῶν, τηρεῖντες τὸ ἰησοῦν, ἰδόντες τὸ σεισμὸν καὶ τὰ θηρόμυρα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες. Ἀληθῶς οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ κυρίου.

55 Ἦσαν οὖν ἐκεῖ γυναικίαι πολλαί, ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, διὰ τοῦτο αὐτῶν.

56 Ἐν αἷς δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου καὶ Ἰωσήφ μητρί, καὶ ἡ μήτηρ τοῦ υἱοῦ Ζεβεδαίου.

57 Οὐσίας οὖν θηρομύρας, ἤλθεν ἀνθρῶπος πωλοῦν ἀπὸ Ἀρμεθαίας, τέννομα ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν τῷ ἰησοῦ.

58 Οὗτος παρελθὼν τῷ Πιλάτῳ, ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος ἐκίλευσεν ἀποδοῦναι τὸ σῶμα.

59 Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ ἰωσήφ, εἰσέτιλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ.

60 Καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ κοινῷ αὐτῶν μνημείῳ, ὃ ἐλαβόμενον ἐν τῇ πέτρᾳ· καὶ περισκελίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου, ἀπῆλθεν.

61 Ἦν δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καὶ ἡ μητέρα πάντων τούτων.

62 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις ἐστὶ μὲν πρῶτον ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου, σιωπήθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον,

63 Λέγοντες· Κύριε, ἐμνήθημεν ὅτι ἐκέλευσεν ὁ πατριάρχης εἶπαι, ἐπὶ ζῶν. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρωμα.

64 Κέλυσεν οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸ

τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας· μή ποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς, κλέψωσιν αὐτόν, καὶ εἰπωσιν τῷ λαῷ· Ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν· καὶ ἔσται ἡ ἐχάτη πᾶσι νη χείρων τῶν πρῶτης.

65 Ἐφ' ἣν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Ἐχρεώσεσθαι· ὑποτάξαι, ἀσφαλισαῖτε ὡς οἴδατε.

66 Οἱ δὲ παρελθόντες ἡσφαλίσαντο τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον, μὲν τῆς κερωσίας.

Κεφ. κη'. 28.

Ὅτι δὲ τὰς δύο ἡμέρας, τῇ ἐπιφωσκέσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, θεωροῦσαι τὸν τάφον·

2 Καὶ ἰδὼν, σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος κυρίου καὶ κυρίας καὶ ἑσθλῶν, παρελθὼν ἀπεκύλισεν τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτῶν.

3 Ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτῶν ὡς ἀσπλην, καὶ τὸ ἐνδομυα αὐτῶν λυμῆν ὡς εἰς χεῖρας.

4 Ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτῶν ἐσείσθησαν οἱ τηρεῖντες, καὶ ἐχλύοντο ὡς εἰς νεκροί.

5 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος, εἶπε ταῖς γυναιξί· Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς· οἶδα γὰρ ὅτι ἰησοῦς τὸ ἐκταφέναι ζητεῖτε.

6 Οὐκ ἐστὶν ὧδε ἡγέρθη γὰρ, κατὰ τὸ εἶπαι· δεῦτε, ἰδετε τὸ τόπον ὅπου ἐκεῖτο ὁ κύριος.

7 Καὶ ταχὺν παρελθόντες, εἰπάτε τοῖς μαθηταῖς αὐτῶν, ὅτι ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν· καὶ ἰδὼν, παρελθὼν ὑμῶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὁψείθε· ἰδὲ, εἰποι ὑμῖν.

8 Καὶ ἐξελθόντες ταχὺν ἀπὸ τοῦ μνημείου μὲν φόβος καὶ χαρὸς μεγάλῃς, ἰδὼν μὲν ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτῶν.

9 Ὡς δὲ ἐπαύριον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτῶν, καὶ ἰδὼν, ὁ ἰησοῦς ἀπέκλιπεν αὐταῖς, λέγων· Χαίρετε. Αἱ δὲ παρελθόντες ἐκράτησαν αὐτῶν τὸ πόθος, καὶ περισκελύνθησαν αὐτῶν.

10 Τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβέσθε· ὑπάγετε, ἀπαγγέλατε τοῖς ἀδελφοῖς μὲ ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴ Γαλιλαίαν, καὶ ἐκεῖ με ὁψονταί.

11 Πορεύσασθαι αὐτῶν, ἰδὲ, πῆρες τῆ κενταρίας ἐλθόντες εἰς τὴ πόλιν, ἀπήγγελλον τοῖς δροχερεῦσιν ἅπαντα τὰ ῥηνόμενα.

12 Καὶ συναχθέντες μετ' αὐτοῦ πρεσβυτέρων, συμβούλιόν τε λαβόντες, δροχὴν ἐκινῶν ἐδωκαν τοῖς γραμματεῖς,

13 Λέγοντες· Εἴπατε, ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἐκλείψαν αὐτὸν ἡμῶν κριμαρμένων.

14 Καὶ ἐὰν ἀκρωθῇ τῷτο ἐπὶ τῷ ἡγεμῶνι, ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν, καὶ ὡς ἀμερόμενος ποιήσομεν.

15 Οἱ δὲ λαβόντες τὰ δροχία, ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. καὶ διεφημίωθη ὁ

λόγος αὐτοῦ παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς ἡμέρας.

16 Οἱ δὲ ἐνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴ Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος τὸ ἐπὶ τῷ ὄρει.

17 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, προσκυλῶντες αὐτῷ· οἱ δὲ ἐδίδασκον.

18 Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐλάλησεν αὐτοῖς, λέγων· Ἐδόθη μοι πάντα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς.

19 Πορεύθέντες ἔν μαθητεύσατε πάντες τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος.

20 Διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδὲ, ἐγὼ μετ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τοῦ συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

## ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ

### ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. α'. Ι.



ΡΧΗ· τὸ ἀρχαίως Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς ἐστὶ Θεός.

2 Ὡς γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις· Ἰδὲ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸ ἄγγελόν μου πρὸς σέ, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.

3 Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, οὐθείας ποιῆτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

4 Ἐρχέτο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἅφεισιν ἁμαρτιῶν.

5 Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ ἱεροσολυμίται· καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑποταίς αὐτοῦ, ἐξομολογέμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

6 Ἦν δὲ Ἰωάννης ἐνδεκαμύητος καὶ καμῆλος, καὶ ζώον διεκμήλων πρὸς τὸ ὄσφω αὐτοῦ· καὶ ἰσθίων ἀκρίδας ἐν μέλι ἄρτων.

7 Καὶ ἐκήρυσσε, λέγων· Ἐρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, καὶ ἐσθὲ ἐμὲ ἱκανός, κύψας λῦσαι τὸ ἰμάγιον τοῦ ὑποδημάτων αὐτοῦ.

8 Ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι· αὐτοὺς δὲ βαπτίσω ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

9 Καὶ ἐρχέτο ἐν σκηνῇ ταῖς ἡμέραις, ἡλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ τῆ Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννη ἐν τῷ Ἰορδάνῃ.

10 Καὶ οὕτως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε ῥομφαίους τρεῖς ἔσχατους, καὶ τὸ πνεῦμα ὡς εἰς πτερὰ, καὶ ὡς ἄνθρωπον ἐπ' αὐτόν.

11 Καὶ

II Καὶ φωνὴ ἐξ ἑνὸς ἐκ τῶν ἑρασμῶν· Σὺ  
εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ δούλευσα.

12 Καὶ δίδως τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλεις ἐν τῷ ἔρημῳ.

13 Καὶ ὡς ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας  
 πεσασσάντων, πεσασσάντων ὑπὸ τῇ  
 Σαββᾶ. καὶ ὡς μὲν τῶν θηρίων. Ἐοὶ ἄγ-  
 γελοι διηκόνει αὐτῶν.

14 Μετὰ δὲ τὸ πρὸς τοὺς μαθητὰς τὸν  
Ἰωάννην, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλι-  
λαίαν, κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βα-  
σιλείας τοῦ Θεοῦ.

15 Καὶ λέγων· Ὅτι πεπλήρωται ὁ και-  
ρὸς, ἔρχηται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετὰ  
τοῦτο, καὶ πᾶσι δώσει τὸ δέχα.

16 Περιπατῶν δὲ πρὸς τὴν θάλασσαν  
τῆς Γαλιλαίας, εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν  
τὸ ἀδελφὸν αὐτοῦ βάλλοντας ἀμφίπλοον  
ἐν τῇ θαλάσσῃ· (ἦσαν γὰρ ἀδελφεοί.)

17 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε  
ὁπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμῶς γνησίως  
ἀλιεῖς ἀνθρώπων.

18 Καὶ οὕτως ἀφέντες τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ.

19 Καὶ παροῦσας ἐκέλευεν ὀλίγον, εἶδεν  
Ἰάκωβον τὸν υἱὸν Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν  
ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἑστώτας ἐν τῇ πλοίᾳ  
καταρπάζουσας τὰ ὀϊστία.

20 Καὶ οὕτως ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ  
ἐφέντες τὸ πατέρα αὐτῶν Ζεβοδαῖον  
ἐν τῇ πόλει· καὶ τῶν μισθωτῶν, ἀπῆλ-  
θον ὀπίσω αὐτῶν.

21 Καὶ ἐκπορεύονται εἰς Καπρυ-  
ναίμ· καὶ δοῖναι τοῖς σιδοῦσιν ἐπισλ-  
γὴν εἰς σιναγωγῶν, ἐδίδασκε.

22 Καὶ ἐξεπλήσθη ἐπὶ τῇ διδασκῇ  
αὐτῶ· ἰὼ γὰρ διδάσκειν αὐτὸς ὡς ἐξ-  
ουσίαν ἔχων, καὶ ὡς οἱ γραμματεῖς.

23 Καὶ ὡς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν  
ἄνθρωποι ἐν πλούθει ἀκατάεστα, καὶ  
ἀνέκραξε,

24. Λέγων· Ἐγὼ, πὶ ἡμῶν καὶ σὶ Ἰησοῦ

Ναζαρεὺν; ἤλθες ἀπολίσσασθαι ἡμᾶς; οἰ-  
δὼς σε τίς εἰ, ὁ ἄγιος Θεὸς.

25 Καὶ ἐπέλμυσεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέ-  
γων· Φιμώθητι, ἵνα ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ.

26 Καὶ ἀπαράξιν αὐτὸν τὸ πνεῦμα  
τὸ ἀκατάρακτον, καὶ κράξιν φωνῇ μετὰ-  
λη, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ.

27 Καὶ ἐθαμώθησαν πάντες, ὡς ἐ-  
συζητῶν πρὸς αὐτούς, λέγοντες· Τί ἐ-  
στὶν τοῦτός τις ἡ διδασχὴ ἡ καινὴ αὐτῶν, ὅτι καὶ  
ἐξέστειλεν τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκατά-  
τοις ἐπιτάσσει, ὥστε ἀκούσκειν αὐτούς;

28 Εἰς ἣν δὲ ἡ ἀγγελὴ αὐτῷ εὐφρύνει  
ὅλῳ τῷ πείλαρον τῆς Γαλιλαίας.

29 Καὶ οὕτως ἐκ τῆς πωρυγωγῆς ἐξ-  
ελθόντες, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος  
καὶ Ἀνδρέου, καὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.

30 Ἡ δὲ πεντηχὸς Σίμων<sup>α</sup> κατέκειτο  
 πυρέσσουσα· καὶ οὐθέως λέγουσιν αὐτῇ  
 ὡς αὐτῆς.

31 Καὶ παροσλῶν ἤχερεν αὐτὴν, κρα-  
τήσας τ' ἑσπερὸς αὐτῆς· ἔαφῆκεν αὐτὴν  
ὁ πυρετὸς δούθεως· καὶ διηχόνει αὐτοῖς.

32 Οψίας δὲ γλυκομένης, ὅτε ἐδὺ ὁ ἡ-  
λιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντες τὰς  
κακῶς ἐλθὺς καὶ τὰς δαιμονιζομένας.

33 Καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπισυναγμένη  
 ἐν ᾧ πρὸς τὴν θύραν.

34 Καὶ ἑτεράποδοι πολλὰς κακὰς  
ἔχοντας ποικίλαις νόσοις· καὶ δαιμόνια  
πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ ὅσα ἤφιε λαλεῖν τὰ  
δαιμόνια, ὅτι ἠδεδισαν αὐτόν.

35 Καὶ παροῖ ἐννύχον λίαν ἀναστὰς,  
ἐξῆλθε· καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον,  
καὶ οὕτως προσεύχετο.

36 Καὶ χαριεδώξαν αὐτὸν ὁ Σίμων ἔ  
οι μετ' αὐτῷ.

37 Καὶ δοῦντες αὐτὸν, λέγουσιν αὐ-  
τῷ· Ὅτι πάντες ζητοῦσί σε.

38 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἀγῶρευ εἰς τὰς  
ἐκκλησίας καὶ πόλεις, ἵνα καὶ ἐκ κηρύ-  
ξω· εἰς τὸ ποτὶ ἰσχυρήσεται.

39 Καὶ ἡ κηρύσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ πρὸ δαιμόνια ἐκβάλλων.

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς λεπρός, πρὸς ἡραλῶν αὐτὸν καὶ θορυπῶν αὐτοὺς, ἐ λέγων αὐτοῖς· Ὅτι, ἐὰν θέλῃς, δύνασθαί με καθαρίσαι.

41 Ὁ δὲ ἰησοῦς ἀσπαρχισθεὶς, ἐκέλευεν τὴν χεῖρα, καὶ ψαύσας αὐτοῦ, καὶ λέγων αὐτοῖς· Θέλω, καθαρίσθῃς.

42 Καὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, οὐδέως ἀπηλθὼν ἀπ' αὐτῶν ἢ λέπρας, ἐ καθαρίσθη.

43 Καὶ ἐμβρομησάμενος αὐτοῖς, οὐδέως ἐξέβαλεν αὐτοὺς.

44 Καὶ λέγων αὐτοῖς· Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἶπης· ἀλλ' ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε κατὰ τὴν καθαρισμὸν σε ὡς προσέτιζε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

45 Ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσει πολλὰ, καὶ διέφηνιζεν τὸ λόγον, ὥς ἵνα μή τις αὐτὸν δύνασθαι φανερώσῃ εἰς πόλιν ἐπελθεῖν· ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμοις τοῖς τοῖς ἡ, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτοὺς πυνθίζοντες.

Κεφ. β'. 2.

**Κ**αὶ πάλιν ἐσθλὴν εἰς Καπερναεμ δι' ἡμερῶν. Ἐκ ἐκεῖθεν ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι.

2 Καὶ οὐδέως συνήχθησαν πολλοί· ὥς ἵνα μὴ κέποι χωρεῖν μηδὲ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸ λόγον.

3 Καὶ ἔρχομαι πρὸς αὐτοὺς, πρὸς ἡραλῶν αὐτοὺς, φέροντες αἰρόμενον ὑπὸ πεσάρων.

4 Καὶ μὴ διωάμενοι προσετίσαν αὐτοῖς, λέγων τὸν ὄχλον, ἀπεσέβασαν τὸ σέβω ὅτι ἐκ ἐξορύσσας χαλῶσι τὸ πρὸς βαλόν, ἐφ' ᾧ ὁ πρὸς ἡραλῶν κατέκειτο.

5 Ἰδὼν δὲ ὁ ἰησοῦς τὸ πρὸς αὐτῶν, λέγων τῷ πρὸς ἡραλῶν· Τέκνον, ἀφίενται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι σε.

6 Ἦσαν δὲ πνὴς τὸ γραμματεῖον καὶ ἡραλῶν, καὶ διέφηνιζον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν.

7 Τί ἔστι τὸ ἔγω λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφίεναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός;

8 Καὶ οὐδέως ἐπιγνὼς ὁ ἰησοῦς τῷ πρὸς ἡραλῶν αὐτοῦ, ὅτι ἔτις διέφηνιζον ἐν αὐτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί ταῦτα διέφηνιζετε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;

9 Τί ἔστιν ὁ καθαίρων, ἐπεὶ τῷ πρὸς ἡραλῶν, ἀφίενται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι· ἢ εἶπεν, Ἐγείρω, καὶ ἄροι σε τὸ πρὸς βαλόν, καὶ καθαρίσῃ;

10 Ἰὼν δὲ ἐν ἡμέρῃ ὅτι ἐξυσίαν ἔχῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφίενται ἐπὶ τῇ γῆς ἁμαρτίας· (λέγων τῷ πρὸς ἡραλῶν)

11 Σοὶ λέγω, ἐγείρω, καὶ ἄροι τὸ πρὸς βαλόν σε, καὶ ὕπαγε εἰς τὸ οἶκόν σε.

12 Καὶ ἡρέθη οὐδέως, καὶ ἄρας τὸ πρὸς βαλόν, ἐξῆλθεν ἐναυλὸν πάντων· ὥς ἵνα ἐξίστασθαι πάντες, καὶ δοξάζειν τὸν Θεόν, λέγοντες· Οὐκ ἐδὲ ποτε ἔτις εἶδομεν.

13 Καὶ ἐξῆλθε πάλιν πρὸς τὴν γαλιλαίαν, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐδίδουσαν αὐτοῖς.

14 Καὶ πρὸς ἡραλῶν εἶδε Λουῖν τὸν υἱὸν Ἀλφαίου καὶ ἡραλῶν ἐπὶ τὸν τελώνιον, καὶ λέγων αὐτοῖς· Ἀκολουθε μοι. Καὶ ἀναστὰς ἡκολούθησεν αὐτοῖς.

15 Καὶ ἡρῶν ἐν τῷ καθαίρει αὐτοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συναίκεντο τῷ ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοὶ, καὶ ἡκολούθησαν αὐτοῖς.

16 Καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι ἰδόντες αὐτοὺς ἰδοῦντα μὴ τὸν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Τί ὅτι μὴ τὸν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἰδοὺς ἐπὶν;

17 Καὶ ἀκούς ὁ ἰησοῦς, λέγων αὐτοῖς· Οὐ γάρ ἐστιν ἔχουσι οἱ ἰσχυροὶ ἰατρῶν, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· ὅτι ἡλθον καθαρίσαι δις, ἀλλὰ ἁμαρτωλὸς εἰς μετένοον.



18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννη καὶ οἱ  
 τῷ Φαρισαίων νησούους· ἔρχονται καὶ  
 λέγουσιν αὐτῷ· Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάν-  
 νη καὶ οἱ τῷ Φαρισαίων νησούουσιν, οἱ δὲ  
 σοὶ μαθηταὶ οὐ νησούουσιν;

19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύ-  
 νανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ  
 νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶ, νησούειν; ὅσον  
 χρόνον μεθ' ἐαυτῶν ἔχουσιν τὸ νυμφίον,  
 οὕτως αὐτοὶ νησούουσιν·

20 Ἐλθούσιν ἡ ἡμέρα ὅταν ἀπαρ-  
 θῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νη-  
 σούουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

21 Καὶ ὁδοὶ ἐπὶ ὁδοῦ ῥάκας ἀγνά-  
 φος ἐπὶ ῥάκῃ ἐπὶ ἡμέρᾳ παλαιᾷ· εἰ δὲ  
 μὴ, αἶψά τοι πλήρωμα αὐτῆς τὸ καινὸν  
 τῷ παλαιῷ, ὃ χεῖρον κρίσος γίνεται.

22 Καὶ ὁδοὶ βιάλλει οἶνον νέον εἰς ἀ-  
 σκὺς παλαιάς· εἰ δὲ μὴ, ῥήσεται ὁ οἶνος ὁ  
 νέος τὰς ἀσκύς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται,  
 καὶ οἱ ἀσκοὶ δαποῦνται· ἀλλὰ οἶνον νέον  
 εἰς ἀσκύς καινὰς βλητέον.

23 Καὶ ἐγγύς ἐστι πορεύεσθαι αὐ-  
 τὸν ἐν τοῖς σάββασι· ἀλλὰ τὸ πορεύεσθαι,  
 καὶ ἡ ἐξουσία οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν  
 πολλοὺς τὰς σάββας.

24 Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐλέγον αὐτῷ· Ἰδε,  
 τί ποιεῖς ἐν τοῖς σάββασι; ὅτι οὐκ ἐξέστι;

25 Καὶ αὐτὸς ἐλεγεν αὐτοῖς· Οὐδέ-  
 ποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαβὶδ, ὅτε  
 χρόνος ἔρχετο, καὶ ἐπέπεισεν αὐτὸς καὶ οἱ  
 μετ' αὐτοῦ;

26 Πῶς ἐσηλθεν εἰς τὸ οἶκον τοῦ Θεοῦ  
 ἐπὶ Ἀβιάθου τοῦ ἀρχιερέως, καὶ τὰς ἁρ-  
 τας τοῦ ὑψίστου ἐφαρξάμενος, ὥς οὐκ ἐξέστι  
 φαγεῖν ἐν τοῖς ἱεροῦσι, καὶ ἐδωκε καὶ  
 τοῖς συν αὐτῷ φαγεῖν;

27 Καὶ ἐλεγεν αὐτοῖς· Τὸ σάββατον  
 ἀφ' οὗ ἀνθρώπου ἐκτίθηται, καὶ ὁ ἀνθρώ-  
 πος ἀφ' οὗ σάββατον.

28 Ὡς περὶ κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-  
 που καὶ τοῦ σάββατος.

Κεφ. γ'. 3.

Καὶ ἐσηλθεν πάλιν εἰς τὴν συναγω-  
 γήν· καὶ ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμ-  
 μένῳ ἔχων τὸ χεῖρος·

2 Καὶ παρατήρην αὐτὸν ἐν τοῖς σάβ-  
 βασι θεράπευσεν αὐτὸν, ἵνα κρατηθῇ-  
 σωσιν αὐτὸς.

3 Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμέ-  
 νῳ ἔχον τὸ χεῖρος· Ἐγείρω σε ἐν τῷ μέσῳ.

4 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐξέστη τοῖς σάβ-  
 βασι ἀναποποίησιν, ἡ κηρυχθῆσιν;  
 ψυχῶν σωσάτω, ἢ δόλοισιν; Οἱ δὲ  
 ἐσιώπων.

5 Καὶ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς μετ'  
 ὀργῆς, συλλυπέμενος ἐπὶ τῇ πωρόσει τοῦ  
 καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· Ἐκ-  
 τεῖνον τὸ χεῖρός σου, καὶ ἐξέτεινε· καὶ ἀπο-  
 κρατεσθῆναι ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη.

6 Καὶ ἐξελητόντες οἱ Φαρισαῖοι, ὁρῶντες  
 μὴ τὸν Ἡρώδιαν συνδοξάσθαι ἐπὶ αὐ-  
 τῷ, ὅπως αὐτὸν δαποῦσιν.

7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετ' ὧν μαθη-  
 τῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν γαλιλαίαν· καὶ πολὺ  
 πληθύνθη δὲ τὸ Γαλιλαίας ἡκολούθη-  
 σαν αὐτῷ, καὶ δὲ τὸ Ἰερουσαλὴμ,

8 Καὶ δὲ τὸ Ἱεροσόλυμον, καὶ δὲ τὸ Ἰδου-  
 μαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ οἱ περὶ  
 Τύρον καὶ Σιδῶνα, πληθύνθησαν αὐτῷ, ἀκ-  
 αταῖς ὅσα ἐποίει, ἡλθον πρὸς αὐτόν.

9 Καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα  
 ἀποστείλουν πρὸς αὐτὸν τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ ἐλθεῖν αὐτόν.

10 Πολλὰ γὰρ ἐθεράπευσεν ὡς ἐπὶ ἐπι-  
 πίπτειν αὐτοῖς, ἵνα αὐτοῖς ἀψωνται, ὅσοι  
 εἶχον κράνη.

11 Καὶ περὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἀκράτῃ,  
 ὅταν αὐτὸν ἐθεώρῃ, ἀποσπέντεται αὐ-  
 τῷ, καὶ ἐκράζει λέγοντα· Ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς  
 τοῦ Θεοῦ.

12 Καὶ πολλὰ ἐπέμεινε αὐτοῖς, ἵνα  
 μὴ αὐτὸν φανερὸν ποιήσωσι.

13 Καὶ ἀναβάντες εἰς τὸ ὄρος, καὶ  
 ἀποσπέντεται αὐτοῖς.

προκαλεῖται εἰς ἡγelen αὐτός· καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν.

14 Καὶ ἐποίησε διδάσκειν, ἵνα ὡς μετ' αὐτῆς, καὶ ἵνα διπρέσβη αὐτὰς κηρύσσουσιν,

15 Καὶ ἔχουσιν ἐξουσίαν θρακύνειν τοὺς πόδας, καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια.

16 Καὶ ἐπέθηκε τῷ Σίμωνι ὄνομα Πέτρον.

17 Καὶ Ἰάκωβον τὸν υἱὸν Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· (καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὄνομα Βοανεργῆς, ὅ ἐστιν, υἱοὶ βροντῆς)

18 Καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον τὸν υἱὸν Ἀλφαίου, καὶ Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην.

19 Καὶ ἰδὼν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν· καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον.

20 Καὶ συνέρχεται πάλιν ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτὰς μήτε ἀρεῖν φαγεῖν.

21 Καὶ ἀκένωτες οἱ παρ' αὐτῆς, ἐξήλθον κερτῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ, ὅτι ἐξέστη.

22 Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καὶ βοῶντες, ἔλεγον· Ὅτι Βεελζεβὺλ ἐξή, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῷ δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

23 Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτὰς, ἐν τῷ ὄχλῳ αἰσῶντες ἔλεγον αὐταῖς· Πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν;

24 Καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτῷ μερισθῇ, καὶ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη;

25 Καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτῷ μερισθῇ, καὶ δύναται σταθῆναι ἡ οἰκία ἐκείνη.

26 Καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἀνίστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ μεμείρισται, καὶ δύναται σταθῆναι, ἀλλὰ τί οὐκ ἐξή;

27 Οὐ δύναται ἐδεῖν τὰ πᾶντα τῷ ἰσχυρῷ, εἰς τῶν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς, ἀλλὰ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτῆς ἀφαιρεῖται.

28 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τὰ ἁμαρτήματα τοῖς υἱοῖς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ βλασφημία ὅσας αὐτοὶ βλασφημήσωσιν·

29 Ὅς δὲ αὐτὸν βλασφημήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὅτι ἐξή ἀφῆσιν εἰς τὸ αἰῶνα, ἀλλ' ἐνοχὸς ἐστὶν αἰωνίᾳ κρίσεως.

30 Ὅτι ἔλεγον· πνεῦμα ἀκράτου ἐξή.

31 Ἐρχομαι εἰς οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς· καὶ ἔξω ἐσώτες ἀπέσειλαν πρὸς αὐτόν, φωνεῖντες αὐτόν.

32 Καὶ ἐκλήθη ὄχλος πρὸς αὐτόν· εἰπὼν τῷ αὐτῷ· Ἰδὲ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζητοῦσί σε.

33 Καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων· Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου ἢ οἱ ἀδελφοί μου;

34 Καὶ περιβέβηκε κύκλῳ τὰς περὶ αὐτόν καθήμενὰς, λέγων· Ἰδὲ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου.

35 Ὅς γὰρ αὐτὸν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἔσονται ἀδελφοί μου καὶ ἀδελφὴ μου καὶ μήτηρ ἐγώ.

Κεφ. δ'. 4.

Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν τοὺς ὄχλους καὶ θαλάσσαν καὶ συνήχθη πρὸς αὐτόν ὄχλος πολὺς, ὥστε αὐτόν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἡθῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὸ θαλάσσαν ἐπὶ τῇ γῆς ἦν.

2 Καὶ ἐδίδασκεν αὐτὰς ἐν τῷ πλοῖῳ πολλὰ, καὶ ἔλεγον αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτῆς.

3 Ἀκούετε· Ἰδὲ, ἐξήλθεν ὁ σπέρων τοῦ σπέρματος.

4 Καὶ ἐρῶντες ἐν τῷ σπέρῳ, ὁ μὲν ἔπεισε τοὺς ἄλλους καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὸν.

5 Ἄλλος ἔπεισε ἐπὶ τὸ πετρεῶδες, ὅπως ὅτι ἐχε γῆν πολλήν· καὶ ὁ ἄλλος ἐξέειπε, ἀλλὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς.

6 Ἡλίος δὲ ἀνατείλων ἐκκαταλείπει,

αἰη, καὶ ἀφ' τὸ μὴ ἔχῃ ρίζαν, ἐξηρανόη.

7 Καὶ ἄλλο ἔπescen εἰς τὰς ἀκύνθους· ἔ  
ἀνέστησαν αὖ ἀκαυθαί, καὶ συνῆπνιξαν  
αὐτὸν, καὶ καρπὸν σὺν ἔδωκε.

8 Καὶ ἄλλο ἔπescen εἰς τὴν γλῶτταν κα-  
λῶν· καὶ ἐδίδοε καρπὸν ἀναβοαίνοντα· ἔ  
αυξάνοντα· καὶ ἔφερον, ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν  
ἐξήκοντα, ἔ ἐν ἑκατόν.

9 Καὶ ἔλεγε αὐτοῖς· Ὁ ἔχων ὅταν  
ἀκύνειν, ἀκύνειτω.

10 Ὅτε ἡ ἐρήμους καὶ ἐμύνας, ἡρώτη-  
σαν αὐτὸν οἱ ὡρεῖ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδε-  
κα τῶν ὡρεοκόλων.

11 Καὶ ἔλεγε αὐτοῖς· Ὑμῖν δίδεται  
γινῶσθαι τὸ μυστήριον τοῦ βασιλείας τοῦ  
Θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω, ἐν ὡρεοκό-  
λοις ταῖς πάντα γίνεται.

12 Ἴνα βλέποντες βλέπωσι, καὶ μὴ  
ἴδωσι· καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι, ἔ μὴ συνιῶ-  
σι· μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ ἀφίθῃ αὐ-  
τοῖς ταῖς ἀμαρτήματά.

13 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐκ οἶδατε τίνα  
ὡρεοκόλων ταῦτων; καὶ πῶς πάσαις  
ταῖς ὡρεοκόλοις γινώσκει;

14 Ὁ σπέρων, τὸ λόγον σπέρων.

15 Οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ ὡρεοκοί τῶν ὁδῶν,  
ὅταν σπέρηται ὁ λόγος· καὶ ὅταν ἀκύν-  
σωσιν, οὕτως ἐρχεται ὁ σπέρων, καὶ  
αὐρὴ τὸ λόγον τὸ ἑσπεριζόμενον ἐν ταῖς  
καρδίαις αὐτῶν.

16 Καὶ ἔτι εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ ταῖς  
πετραῖς σπέρων, οἱ ὅταν ἀκύνωσι  
τὸ λόγον, οὕτως μετὰ χαρῆς λαμβάνου-  
σιν αὐτὸν.

17 Καὶ σὺν ἔχουσι ρίζαν ἐν αὐτοῖς,  
ἀλλὰ ὡρεοκαίροι εἰσιν· εἴπα ἡσπομῆς  
θλίψεως ἢ διωγμῶ ἀφ' τοῦ λόγον, οὕ-  
τως σκανδαλίζονται.

18 Καὶ ἔτι εἰσιν οἱ εἰς ταῖς ἀκύνθους  
σπέρων, οἱ τὸ λόγον ἀκύνοντες.

19 Καὶ αὖ μέλαιναι τῶν αἰώνων τέτρα, ἔ  
ἢ ἀπὸ τῆς τῶν αἰώνων, καὶ αὖ ὡρεῖ ταῖς λαι-

παῖ ἐπιθυμία· ἐσποροδύμηναι συμπα-  
γασι τὸ λόγον, καὶ ἀκύνωσι γίνεται.

20 Καὶ ἔτι εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν κα-  
λὴν σπέρων, οἱ πνεύς ἀκύνωσι τὸ λόγον,  
καὶ ὡρεοκαίροι· καὶ ὡρεοκαίροι εἰ-  
σιν ἀκύνωσι, ἔ ἐν ἐξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.

21 Καὶ ἔλεγε αὐτοῖς· Μήτι οὐ λυχνῶ  
ἐρχεται ἵνα ὑποτὸ τὸ μύθον τιθῇ, ἢ ὑποτὸ  
τὸ κλινῶν; ἔ ἵνα ἐπὶ τὸ λυχνῶν ἐπιθεῖ;

22 Οὐ γάρ ἐστὶ πὶ κρυπτόν ὁ ἐὰν μὴ  
φανερῶθῃ· ἐδὲ ἐρήμους δὲ σποροφῶν, ἀλλ'  
ἵνα εἰς φανερόν ἔλθῃ.

23 Εἰ πὶς ἐχθρὸς ἀκύνειν, ἀκύνειτω.

24 Καὶ ἔλεγε αὐτοῖς· Βλέπετε τί ἀ-  
κύνετε. ἐν ᾧ μέτρω μετρεῖτε, μετρηθή-  
σεται ὑμῖν, καὶ ὡρεοκαίροι εἰσιν ὑμῖν τοῖς  
ἀκύνωσιν.

25 Ὅς γὰρ αὐτὸν ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ· ἔ ὅς  
σὺν ἔχῃ, καὶ ὁ ἐχθρὸς δοθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

26 Καὶ ἔλεγε· Οὐτως ἐστὶν ἡ βασι-  
λεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐὰν ἄνθρωπος βάλῃ  
τὸ σπορόν ἐπὶ τὴν γῆν.

27 Καὶ ὡρεοκαίροι, καὶ ἐγέρηται νύ-  
κτα· ἔ ἡμέραν· καὶ ὁ σπορὸς βλαστῇ,  
καὶ μακρῶνται ὡς σὺν οἶδιν αὐτοῖς.

28 Αὐτομάτη γὰρ ἡ γῆ ὡρεοκαίροι,  
ὡρεοκαίροι ὡρεοκαίροι, εἴπα σπέρων, εἴπα τῶν  
ρησῶν ἐν ταῖς σπέρων.

29 Ὅταν ἡ ὡρεοκαίροι ὡρεοκαίροι, οὕ-  
τως δὲ σπέρων τὸ ὡρεοκαίροι, ὅπ' ὡρεο-  
καίροι ὡρεοκαίροι.

30 Καὶ ἔλεγε· Τίνι ὡρεοκαίροι τῶν  
βασιλείας τοῦ Θεοῦ; ἢ ἐν ποῖα ὡρεοκαί-  
ροι ὡρεοκαίροι αὐτῶν;

31 Ὡς ὡρεοκαίροι σπέρων, ὅς ὡρεοκαίροι  
ἢ ἐπὶ τὴν γῆν, μικρότερον πάντων  
ὡρεοκαίροι ἐπὶ τὴν γῆν.

32 Καὶ ὡρεοκαίροι σπέρων, ἀναβοαίνῃ, καὶ  
γίνεται πάντων τὸ λαχάνων μέζων, καὶ  
ποῖα κλάδους μεγάλας, ὡς ἐδὲ ὡρεοκαίροι  
ὡρεοκαίροι σπέρων τῶν σπέρων τῶν σπέρων  
ὡρεοκαίροι.

πῶς ἐζητέτο τῇ δαμνοιοζομένη, καὶ πῶς  
αὐτὴ χεῖρεσιν,

17 Καὶ ἤρξαντο παρκαλεῖν αὐτὴν ἀ-  
πειθεῖν, ὅτι αὐτὴ ὤρειον αὐτῇ.

18 Καὶ ἰμβαλὲν αὐτὴ εἰς τὸ πλοῖ-  
ον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαμνοιοζὸς ἵνα ᾖ  
μετ' αὐτῆς.

19 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐκ ἀφῆκεν αὐτὸν,  
ὅμως λέγει αὐτῇ, Ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου  
φοῦς τοῦ σου, καὶ ἀνέστηλόν αὐτοῖς ὅσα  
σοι ὁ Κύριος ἐποίησε, καὶ ἠλέησέ σε.

20 Καὶ ἀπῆλθεν, καὶ ἤρξατο κηρύσσειν  
ἐν τῇ δεκαπόλει, ὅσα ἐποίησεν αὐτῇ ὁ  
Ἰησοῦς· καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

21 Καὶ διαπερπάσαντες τὸ Ἰησοῦς ἐν τῇ  
πλείῃ πάλιν εἰς τὸ πῆλιν, συνήχθη ὄχ-  
λος πολλὸς ἐπ' αὐτὸν, καὶ ὡς παρεβλήθη  
δύλασσαν.

22 Καὶ ἰδὼν ἔρχεται εἰς αὐτὸν ἀρχιτω-  
μαγῶν, ὀνόματι Ἰάκωβος, καὶ ἰδὼν αὐ-  
τὸν, πίπτει φερέσιν πύδας αὐτῆς,

23 Καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν πολλὰ, λέ-  
γων, Ὅτι τὸ θυγάτηρόν μου ἰσχυρῶς ἔχει,  
ἵνα ἰδῶν ἐπιθῇ αὐτῇ τὰς χεῖρας, ὅ-  
πως σωθῇ καὶ ζήσεται.

24 Καὶ ἀπῆλθε μετ' αὐτῆς καὶ ἠκολού-  
θει αὐτῇ ὄχλος πολλὸς, καὶ συνελθόντες  
αὐτὸν.

25 (Καὶ γενῆ τις οὕσα ἐν βύσσιν αἵμα-  
τος ἔτη δώδεκα,

26 Καὶ πολλὰ παθούσα ὑπὸ πολλῶν  
ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς  
πάντα, καὶ μηδὲν ἀφελθεῖσα, ὅμως μάλ-  
λον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθούσα,

27 Ακούσασα πῶς τῷ Ἰησοῦ, ἐλθούσα  
ἐν τῷ ὄχλῳ ὅπῃ τις, ἤφατο τῆς ἱματίου  
αὐτοῦ.

28 Εἰπὼς γὰρ, Ὅτι καὶ ἡμεῖς ἱματίον  
αὐτοῦ ἀφύμασθαι, σωθήσομαι.

29 Καὶ ἀποκρίσας ἐξερῶσθαι ἡ πηγὴ τῆς  
αἱματός αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῇ σώματι, ὅτι  
ἦτορ ὅτι τῆς μάστιγος.

30 Καὶ ἀποκρίσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι, γούε ἐν

ἑαυτῇ τῷ ὅτι αὐτῇ δυνάμει ἐξῆρξον, ὅ-  
πως φέρεται ἐν τῷ ὄχλῳ, εἰπὼς, Τίς μου  
ἤφατο τῆς ἱματίου;

31 Καὶ ἔλεγον αὐτῇ οἱ μαθηταὶ αὐ-  
τοῦ, Βλέπεις τὸν ὄχλον συνελθόντά σε, καὶ  
λέγεις, τίς μου ἤφατο;

32 Καὶ ἀπεκρίσας αὐτῇ, τίς τὸ τοῦτο  
ποιῶσά σου.

33 Ἡ δὲ μὴ φοβηθεῖσα καὶ τῶν μαθη-  
τῶν, εἰδὼσα ὅτι γένοιτο ἐπ' αὐτῇ, ἦλθε καὶ ἑσθ-  
σέπασεν αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ πάντας τῶν  
δυνάμεων.

34 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, Θύγατερ, ἡ πῆ-  
στις σε σώσασθαι· ὑπάγε εἰς ἑστῆς, καὶ  
ἔσθι ὑγιᾶς ὅτι τῆς μάστιγος σε.)

35 Ἐπ' αὐτῇ λαλοῦντες, ἔρχεται ὁ  
τῶν ἀρχιτωμαγῶν, λέγοντες, Ὅτι ἡ θυ-  
γάτηρ σου ἀπέθανε, τί ἔπαι σκύλλεις τὸν  
διδάσκαλον;

36 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίσας τὸν  
λόγον λαλῶντων, λέγει τῇ ἀρχιτωμαγῶν,  
Μὴ φοβού, αἰῶνον πίστευι.

37 Καὶ ἐκ ἀφῆκεν ὅτινα αὐτῇ σωα-  
κολοθῆσται, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰακώβον, καὶ  
Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου.

38 Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τῆς ἀρ-  
χιτωμαγῶν, καὶ θεωρεῖ θέρμερον κλαίον-  
τας καὶ θρηνῶντας πολλὰ.

39 Καὶ εἰσαλθὼν λέγει αὐτοῖς, Τί θρ-  
νέετε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον ἐκ ἀπέ-  
θανε, ὅμως καὶ ζῶν.

40 Καὶ κρατῶν αὐτῆς· ὁ δὲ ἰακώ-  
βου ἀπαντᾷ, παρακαλεῖ τὸν πατέρα  
τῆς παιδὸς καὶ τῷ μνηστῇ, καὶ ὅτι μετ'  
αὐτῆς, καὶ εἰσαγορεύεται ὑπὸ ὧν τὸ παιδίον  
αἰσχυρίζεται.

41 Καὶ κρατῶν τῆς χειρὸς τῆς παι-  
δίδος, λέγει αὐτῇ, Ταχὺ καὶ κοῦμ, ὅτι ἐστὶ  
μυθρομυθία, τὸ κοράσιον (σοὶ λέγω)  
ζῶν.

42 Καὶ εὐθὺς αἶσθη τὸ κοράσιον, καὶ  
ἀπεκρίσας· ὡς γὰρ ἐστὶν δώδεκα, καὶ ἐξ-  
στῆσαν ἐκείνη μνηστῆς.



43 Καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα  
μυθίῃ γινώσκοντες, καὶ εἶπε διδύμωι αὐτῷ  
φωγῆν.

5.

**Κ**Αὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν  
πατρίδα αὐτοῦ καὶ ἀκολούθησεν αὐτῷ  
οἱ μεθῃται αὐτοῦ.

2 Καὶ ἡρωῶντος σαββάτου ἤρξατο ἐν  
τῇ συναγωγῇ διδάσκειν, καὶ πολλοὶ ἀκού-  
οις ἐξηπλήσαντο, λίθοντες, ποθὼν τέτοι-  
αῦτα; καὶ τίς ἢ σοφία ἢ δύναμις αὐτῷ,  
ὅτι καὶ δυναμίς τοιαύτη δια τῆς χειρὸς  
αὐτοῦ γίνεται;

3 Οὐχ οὐκ ἔστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς Μα-  
ρίας, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου καὶ Ἰωσὴφ καὶ Ἰάκωβ  
καὶ Σίμωνος; καὶ ἐν οἷσιν αἱ ἀδελφαὶ αὐ-  
τοῦ οὐδε πῶς ἤμετε; καὶ ἰσχυροὶ αὐτοῦ  
ἐν αὐτῷ.

4 Εἰσαγγέλλει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἐν  
ὅτῳ θεωρεῖσθαι ἔπειτα, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρί-  
δι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς συγγενέσι, καὶ ἐν τῇ οἰ-  
κίᾳ αὐτοῦ.

5 Καὶ ἐν ἡδυνάτο ἐκεῖ ἐδιδάμην δυνα-  
μιν ποιῶντα, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστους ὅπι-  
θεν· ταῖς χεῖρας, ἰσχυροὺς.

6 Καὶ ἰδοὺ μοι εἰς τὴν τὴν ἀπίστην  
αὐτοῦ. καὶ περιῆν ταῖς κώμας κύκλῳ δι-  
δάσκων.

7 Καὶ θεωροῦνται αὐτὸν δάδονα, καὶ  
ἤρξατο αὐτοῦ δόξα δοῦναι, καὶ ἰδί-  
ου αὐτοῖς ἐξοστὶν ἥτις πνευματικῶν αὐ-  
κροῦστων.

8 Καὶ παρεγγέλλειν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν  
ἄρουν εἰς ὅσον, εἰ μὴ ἰατρὸν μόνον· μὴ  
πῆμα, μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὸ ζῶναι χαλχόν,

9 Ἀλλ' ὡς θεοὶ σαρδάνια· καὶ μὴ  
ἐνδύσθαι δόξα χαλχῶς.

10 Καὶ ἐλθὼν αὐτοῖς, ὅπου ἐὰν εἰσ-  
έλθωσι εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένει ὥστε αὐτοὶ  
ἐλθόντες ἐκεῖθεν.

11 Καὶ ὅσοι αὐτὸν μὴ δίδωσιν ὁμῶς,  
μηδὲ ἀκούσιν ἐν ᾧ, ἐκπεριτρέφει ἐκεῖ-  
θεν, ἐκπιάττει τὸν ἄνθρωπον τὸν ὑποκρίνεται ὅτι

ποδὼν ὑμῶν, εἰς μετρίαν αὐτοῖς. ὁ μὴ  
λίγος ὑμῶν, ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σοδομῆ  
Γομάρους ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, καὶ τῇ πόλει  
ἐκείνῃ.

12 Καὶ ἐξελθόντες ἐκέρυσαν ἵνα μα-  
νοῦσιν.

13 Καὶ θαυμάσια πολλὰ ἐξέτελλον, καὶ  
ἤλειπον ἰλαίρην πολλὰς ἀρρώστους, καὶ ἰδι-  
οῦσιν.

14 Καὶ ἔκκεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης  
(φαίρεται γὰρ ἐν τῷ ὄνομα αὐτοῦ) καὶ  
ἐλθὼν, ὅτι ἰατρὸς ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς  
ἡμέραις, καὶ διὰ τὸ ἐμμελῶς αἱ δυναμίς  
ἐν αὐτῷ.

15 Ἀλλοὶ ἔλεγον, ὅτι Ἡλίας ἔστιν· ἄλλοι  
δὲ ἔλεγον, ὅτι Εὐφραίμης ἔστιν, ἢ ὡς εἰς  
τὸν ὄνομα.

16 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης ἔπειτα, ὅτι  
ἐν τῷ ἀπεκτελέσθαι Ἰακώβου, οὗτός ἐστιν· ὅ-  
τις ἡγάγη ἐν ταῖς χεῖρας.

17 Αὐτοὺς γὰρ ὁ Ἡρώδης, δόξα δοῦναι  
ἐκέρυσεν τὸν Ἰακώβου, καὶ ἰδοὺ αὐτοὺς  
τῇ φυλακῇ διὰ Ἡρώδη τὴν γυναῖκα  
Φιλίππου τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ὅτι αὐτῷ ἡ  
μυστήριον.

18 Εἰσαγγέλλει δὲ ὁ Ἰακώβος τῷ Ἡρώδῃ,  
ὅτι ἔξελθοντες ἔχει τὴν γυναῖκα τῷ ἀδελφῷ  
αὐτοῦ.

19 Ἡ δὲ Ἡρώδης ἐκείνην αὐτῷ, καὶ ἐν  
ταῖς αὐτῶν δόξα δοῦναι, καὶ ἐν ἡδυνάτο.

20 Ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐδοῦναι τὸν Ἰα-  
κώβου, εἰδὼς αὐτὸν ἀδελφὸν δικαίου καὶ ἡ-  
γῶν καὶ συνετὴν αὐτοῦ, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ, πολλὰ  
ἐποίησεν, καὶ ἡδύνατο αὐτοῦ ἡκού.

21 Καὶ ἡρωῶντος ἡμέρας δεκάτρε, ὁ  
Ἡρώδης τοῖς ἡρωῶντος αὐτῷ δίδωσιν ἵνα  
τοῖς μεγιστάσι αὐτοῦ καὶ τοῖς χαλιάρχοι  
τοῖς πρῶτοις τῆς Γαλιλαίας,

22 Καὶ εἰσιλθόντος τῆς θυγατρὸς  
τῆς τῆς Ἡρώδης, καὶ ὀρχηστῶντος,  
ἀρμαστῆς τῇ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς πνευμα-  
τοῖς, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κοροδαί, Ἀν-  
δρὲ μὴ ὁ ἐν τῇ δόξῃ, καὶ δώσω σοι.



θαλάσσης, καὶ ἤθελον παρῆλθιν αὐτούς.

49 Οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν φεβιπαυώμενοι ὅτι τῆς θαλάσσης, ἐβόησαν φάταγμα ἐν, καὶ ἐπέκρουσαν·

50 Πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον, καὶ ἱταράχθησαν, καὶ θυθείας ἐλάλησαν μετ' αὐτοῦ, καὶ λέγοντες αὐτοῖς, Θαρσύνετε· ἐγὼ εἰμι, καὶ φοβεῖσθε.

51 Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον· καὶ ἐκόντασιν ὁ αὐτὸς· καὶ λίαν ἐκ φεικτοῦ ἐν ἰαυτοῖς ὑψίσταντο, καὶ ἐθαύμαζον.

52 Οὐ γὰρ συνήκον ὅτι τοῖς ἄρτοις. ὡς γὰρ ἡ καρδία αὐτοῦ πιπτορομένη.

53 Καὶ διαφράσσοντες ἡλθον ὅτι τὴν γλῶσσην συνεπαρέτ, καὶ φεβισιμύθησαν.

54 Καὶ ὑψίσταντο αὐτοῦ ἐκ τῆς πλοῖας, θυθείας ὁπτηνόντες αὐτὸν,

55 Περιεραμύνοντες ὅλῳ τῷ σείχων· ἐκείνῳ, ἤρξαντο ὅτι τοῖς κεραββάτοις· ὅτι κακῶς ἐχρίστας φεβίρειν, ὅπου ἤκον ὅτι ἐκεί· ὅτι.

56 Καὶ ὅπου ὅτι εἰσπορεύετο εἰς κώμας, ἢ πόλεις, ἢ ἀγρούς, ἐν ταῖς ἀγροῖς ἐπὶ θιν· ὅτι ἀδινουῦντας, καὶ παρεκάλων αὐτὸν ἵνα καὶ τῷ κεραββάτῳ τῷ ἱματίῳ αὐτοῦ ἀφωγῆται· καὶ ὅσοι ὅτι ἠπτόντο αὐτοῦ, ἰσώζοντο.

?

**Κ**ΑΙ συνάγρονται πρὸς αὐτὸν οἱ φαισαῖοι, καὶ τινες ἄλλοι γεραμματεῖς ἰσώζοντες ὅτι ἱεροσολύμων·

2 Καὶ ἰδόντες τινὰς ἄλλοι μαθητοῦ αὐτοῦ κοινῶς χερσὶ, τῷ ὅτι ἀνιπτοῖς, ἐδίνοντας ἄρτους, ἐμίμνηντο.

3 Οἱ γὰρ φαισαῖοι καὶ παῖτες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐν μὴ πυγμαῖ ἐφωγῆναι τὰς χεῖρας, ὅτι ἰδοῖσι, κεχτοῦντες τὴν παράδοσιν ἣν ὁρισβυτέρον·

4 Καὶ ὅτι ἀρροῖς, ἐν μὴ βαπτίζονται, ἐκ ἰδοῖσι· καὶ ὅτι πολλὰ ὅτι ἀπαλάβον κεχτεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξιστῶν καὶ χαλκίων καὶ κλιῶν.

5 Ἐπιπτα ἐπερωτῶσι αὐτὸν οἱ φαισαῖοι καὶ οἱ γεραμματεῖς, Διὰ τί οἱ μα-

θηταὶ οὐ ἐπερωτῶσι καὶ τὴν παράδοσιν ἣν ὁρισβυτέρον, ὅτι αἰπτοῖς χερσὶν ἰδοῖσι τὸν ἄρτον;

6 Οἱ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ καλῶς φεβισήτευσιν Ἠσαῖας· ὅτι ὁ μὴ ἦν ὑποκριτὴς, ὡς γὰρ καπετα, Οὐτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖρσιν μα πικρὰ, ἢ ὅτι καρδία αὐτοῦ πόρῳ ἀπὶχθ' ἀπ' ἐμοῦ.

7 Μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐπὶ ἄλματα ἀνδρόσπον.

8 Ἀνέιτες γὰρ τὴν ἐντολὴν τῷ Θεῷ, κεχτεῖται τὴν παράδοσιν ἣν ἀνδρόσπον, βαπτισμοὺς ξιστῶν καὶ ποτηρίων· καὶ αἰπτα παρῶντα τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖται.

9 Καὶ ἐλεγχον αὐτοῖς, Καλῶς ἀνιτέτε τὴν ἐντολὴν τῷ Θεῷ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὁ μὴ τῆρησῃ.

10 Μωσῆς γὰρ εἶπε, Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου· καὶ ὁ κεκαλωῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τιμωρεῖται·

11 Τίματε δὲ λέγετε, Ἐὰν εἶπῃ ἀνδρόσπος τῷ πατρί ἢ τῇ μητρί, κορβαῖ (ἵβρι, δῶρον) ὁ ἐὰν ὅτι ἐμοῦ, ἀφηνήσῃ.

12 Καὶ ἐκῆτι ἀφίστη αὐτὸν ἐδὲν πῶσαι τῷ πατρί αὐτοῦ ἢ τῇ μητρί αὐτοῦ,

13 Ἀκυροῦντες τοὺς λόγους τῷ Θεῷ τῇ παραδόσιν ὁ μὴ ἢ παρεδῶκατε· καὶ παρῶντα τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖται.

14 Καὶ φεβισαλισάμενοι αὐτὰ τὴν ὅχλον, ἐλεγχον αὐτοῖς, Ἀκούετε μου παῖτες, καὶ συνίετε.

15 Οὐδὲν ὅτι ὑψώθῃ τῷ ἀνδρόσπον εἰσπορεύμενον εἰς αὐτὸν, ὁ δυνάμει αὐτοῦ κοινῶσαι· ὅτι καὶ ἐκπορεύμενα ἀπ' αὐτοῦ, ἐκείνῳ ὅτι τὰ κοινουῦντα τὸν ἀνδρόσπον.

16 Εἶπε ἔχει ὅτι ἀκούειν, ἀκούειν.

17 Καὶ ὅτι εἰσῆλθον εἰς οἶκον ὅτι τῷ ὅχλου, ἐπηρεῶντων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τῆς παραβῶν·

18 Καὶ λέγοντες αὐτοῖς, Οὕτω καὶ ὁ μὴ ἀκούει ὅτι; καὶ ἵσῃται ὅτι καὶ τὸ ὑψώθῃ

εἰσπορεύ

εἰσπριυόμενον εἰς τὸν θῆσαν, ἡ δὲ  
ναταὶ αὐτὸν κοινῶσι.

19 Οἱ ἅπαντες εἰσπριυόμενοι αὐτῷ εἰς τὴν  
καρδίαν, ἡμέα εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν  
ἐσθέρων ἐκπριυόμενοι, καθαρίζον πάντα  
τὰ βρώματα;

20 Εἰσαὶ ὅτι ἐν τῷ θῷ εἰσπριυόμενον  
ἐκπριυόμενον, ἐκείνο κοινῶσι τοῖς ἀσθέρων.

21 Εἰσπριυόμενον γὰρ ἐν τῇ καρδίᾳ τῷ  
θῷ εἰσπριυόμενον οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκ-  
πριυόμενοι, μοιχεύει, πορνεία, φόνος,

22 Κλοπαὶ, πλεονεξίαι, πορνείαι, δόλος,  
ἀσέλγεια, ὀφθαλμοὶ πορνείας, βλασφημίαι,  
ἐπισηφασία, ἀφροσύνη.

23 Πάντα ταῦτα τὰ πορνεία εἰσπριυόμενον  
ἐκπριυόμενοι, καὶ κοινῶσι τὸν θῷ εἰσπριυόμενον.

24 Καὶ ἐκείνη ἀνέστη, ἀπῆλθεν εἰς  
τὰ μέγαρα Τύρου καὶ Σιδῶν. καὶ ἐπελ-  
θὼν εἰς τὴν οἰκίαν, ἔδωκεν ἡμεῖς γυναικαὶ  
καὶ ἐκ ἡδυνήθη λαθεῖν.

25 Ἀκούσας γὰρ ἡ γυνὴ αὐτῆς, ἥς  
εἶχε τὸ θυγάτηρ αὐτῆς πνεῦμα ἀκα-  
θάρτου, ἰδούσα θεωροῦσα πρὸς τὸν  
πίδας αὐτῆς.

26 (Ἡ γὰρ ἡ γυνὴ ἰσχυρῶς, Σαρδηνί-  
α, καὶ τῶν γυναικῶν) καὶ ἠρώτα αὐτὴν ἵνα τὸ  
δαμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς.

27 Οἱ ἱεροὶ εἶπον αὐτῇ, Ἀπὸ πρὸς  
τον χορταδίων τὰ τέκνα. ἡ γὰρ καλὴν  
ὅτι λαθεῖν τὸν ἄρτον τῷ τέκνῳ, καὶ βα-  
λεῖν τοῖς κυναρίοις.

28 Ἡ γὰρ ἀπεκρίθη, καὶ λέγει αὐτῇ, Ναί  
κύριε. καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ὑποκρίνται τῷ τρε-  
πῆς ἐδῶκεν ἀπὸ τῷ ψυχῆς τῷ παθῶν.

29 Καὶ εἶπεν αὐτῇ, Διὰ τοῦτον τὸν  
λόγον ὑπαγε. Ἐξῆλθε νῦν δαμόνιον ἐκ  
τῆς θυγατρὸς σου.

30 Καὶ ἀπελθούσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς,  
αὐρὴ τὸ δαμόνιον ἐξῆλθεν, καὶ τὴν θυ-  
γατέρα βεβημένῃ ἐπὶ τῆς κλίνης.

31 Καὶ πάλιν ἐξῆλθεν ἐκ τῷ ὄρει  
τῷ καὶ Σιδῶν, ἡλθε πρὸς τὴν θά-  
λασσαν τῆς Γαλιλαίας, αἰτῶν ἡμεῖς τὸν

εἶναι Δεκαπόλει.

32 Καὶ φέρονται αὐτῇ κωφὸν μογι-  
λῶν, καὶ παρακαλεῖται αὐτὸν ἵνα ὁμιλήσῃ  
αὐτῇ τὴν χεῖρα.

33 Καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ  
ὄχλου κατ' ἰδίαν, ἔθηκεν τῷ δακτύλῳ  
αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ πύσας ἤψατο  
τῆς γλώσσης αὐτοῦ,

34 Καὶ αἰσθάνων εἰς τὸν ὄχλον, ἐξῆλθε,  
καὶ λέγει αὐτῇ, Εὐχαριστῶ, ὅτι ὅτι διακρίθητι.

35 Καὶ ἔδωκεν δακτύλῳ αὐτοῦ αἰ-  
σθάνων, καὶ ἔδωκεν ὁ δισμὸς τῆς γλώσσης  
αὐτοῦ, καὶ ἔλαλε ὑμῶν.

36 Καὶ διετίλατο αὐτοῖς ἵνα μὴ  
εἰπῶσιν. Ἦσαν ὅτι αὐτοὶ αὐτοῖς διετίλατο,  
μᾶλλον φησὶν αὐτοῖς ἐκίρυσαν.

37 Καὶ ἐκφραστῶς ἐξῆλθεν αὐτοῖς, λέ-  
γων, Καλῶς πάντα πεποίηκε. καὶ τὸν και-  
ρος ποιῆσαι αὐτοῖς, καὶ τὸν ἀσέβητος λαλεῖν.

Η

ΕΝ ἐκείναις ταῖς ἡμέραις παμπόλως  
ὄχλου ὄντος, καὶ μὴ ἔχοντων τί φά-  
γωσι, θεωροῦσιν αὐτοῖς ὁ ἱεροὺς τῷ  
μαθηταῖς αὐτοῦ, λέγει αὐτοῖς,

2 Σπλαγχιζόμενοι ὅτι τὸν ὄχλον,  
ὅτι ἡμεῖς τρεῖς θεωροῦμεν αὐτοῖς, καὶ  
ἐκ ἔχουσιν τί φάγωσι.

3 Καὶ ἐπὶ ἀπολύσει αὐτοῦ ἡμεῖς εἰς  
οἶκον αὐτοῦ, ἐκλυθίσοντα ἐν τῷ ὄρει.  
πρὸς ὅτι αὐτοῖς μακρόθεν ἦσαν.

4 Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῇ οἱ μαθη-  
ται αὐτοῦ, Πόθεν τούτους διακρίναι τις  
ὅτι χορτασθῶν ἄρτων ἐπ' ἐρημίας;

5 Καὶ ἐπηρώτα αὐτοῦ, Πόσους ἔχετε  
ἄρτους; Οἱ γὰρ εἶπον, Ἐπτά.

6 Καὶ παρήρτησε τῷ ὄχλῳ ἐναποσῶν  
ὅτι τῆς γῆς. καὶ λαβὼν τὸν ἄρτον,  
ἐκλαρίσας ἔκλασε, καὶ ἰδίαν τοῖς μα-  
θηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παραδώσιν. καὶ παρῆ-  
ρτησαν τῷ ὄχλῳ.

7 Καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα, καὶ ἔλα-  
γισας, εἶπε παραθεῖναι καὶ ὑμῖν.

8 Εὐχαριστῶν ὅτι ἔχοντες αὐτοῖς. καὶ ἔδωκεν  
αὐτοῖς.

D 3

αὐτοῖς



παρασύματα κλασμάτων ἐπὶ ἀσπερίδας.

9 (Ἦσαν ὃ οἱ φαγόντες ὡς τετρακιχλίαι·) καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς.

10 Καὶ διῴκτισεν ἑμῶς εἰς τὸ πλοῖον μὲν ἡμεῖς μεθ' ἡμῶν αὐτῶ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανυδαί.

11 Καὶ ὑψήλουν οἱ φαροῦχοι καὶ ἡρώατο συζητεῖν αὐτὰς, ζητιυώτες περὶ αὐτῶ σημεῖον διὰ τὸ ὅτι ἦσαν, πειράζοντες αὐτόν.

12 Καὶ ἀναστάντας τῆς πνύματι αὐτῶ, λέγει, Τί ἢ ζητεῖτε αὐτῶ σημεῖον ὅτι ζῆτε; ἀλλ' ὡς λέγω ὑμῖν, εἰ δοκίμηση τῇ ῥῆσιν ταύτῃ σημεῖον.

13 Καὶ ἀρεῖς αὐτῶ, ἑμῶς καλὸν εἰς τὸ πλοῖον, ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν.

14 Καὶ ἐπελάθοντο λαλεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἓνα ἄρτον ἔκ εἶχον μὴ ἰαυτῶ ἐν τῇ πλοίῳ.

15 Καὶ διετέλεστο αὐτοῖς, λέγων, Ὁρᾶτε, βλέπετε, διὰ τῆς ζύμης τῆς φαροῦχου, καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου.

16 Καὶ διαλογίζοντο, ὅτις ἡμῶν λέγοντες, ὅτι ἄρτους ἔκ εἶχον.

17 Καὶ γὰρ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Τί διαλογίζεσθε, ὅτι ἄρτους ἔκ εἶχετε; ἔγω νοεῖτε, ἑδὲ σωσάμε; ἐπὶ πεπωρομένῳ ἔχετε τίς καρδίας ὑμῶν;

18 Ὁφθαλμοὺς ἔχοντες καὶ βλέπετε, καὶ ὅτι ἔχοντες καὶ ἀκούετε; καὶ ἔμνημονεύετε,

19 ὅτι ὅτι πάντα ἄρτους ἐκλασας εἰς αὐτῶ πεντακισχίλους, πόσους κεφαλαίους πλήρεις κλασμάτων ἔφαγε; λέγουσιν αὐτὰς, Δωδεκά.

20 ὅτι ὅτι αὐτῶ ἐπὶ εἰς αὐτῶ τετρακιχλίαις, πόσων ἀσπερίδων πληρέματα κλασμάτων ἔφαγε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἐπτά.

21 Καὶ ἔλεγον αὐτοῖς, Πᾶς ὁ σωσάμε;

22 Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδά, καὶ φέροντες αὐτὰς πεφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτὰς ἀφῇται.

23 Καὶ ὁπλαιοὶ αὐτῶν ἔξω τῆς κώμης, καὶ

πύσας εἰς τὰ ὕμματα αὐτῶ, ὁπλοῖς ταῖς χεῖρας αὐτὰς, ἐπηρεῖται αὐτὸν εἰς βλάβην.

24 Καὶ ἀναβάντας ἔλεγον, Βλέπω αὐτῶ ἀνθρώπους ὅτι εἰς δόξαν ὁρᾷ παραπαιτεῖται.

25 Εἶτα πάλιν ἐπὶ δόξαν ταῖς χεῖρας ὅτι αὐτῶ ὁφθαλμοὺς αὐτῶ, καὶ ἰποῖσιν αὐτῶν ἀναβάντας, καὶ δοκίμησηται, καὶ εἰς βλάβην παρακαλοῦσιν αὐτῶν.

26 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὴν οἶκον αὐτῶ, λέγων, Μηδὲ εἰς τίς κώμης εἰσέλθῃς, μηδὲ εἰπῇς τινὲς ἐν τῇ κώμῃ.

27 Καὶ ὑψήλουν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μεθ' αὐτῶ εἰς ταῖς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππων· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρεῖται αὐτῶ, λέγων αὐτοῖς, Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι ἔξω;

28 Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, καὶ ἄλλους ἑλέους, ἄλλοι δὲ ἓνα τῶν φερόμεν.

29 Καὶ αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς, Τί με λέγετε ἔξω; Ἀπεκρίθεις δὲ ὁ Πέτρος λέγει αὐτῶ, Σὺ εἶ ὁ Χριστός.

30 Καὶ ἐπετίμησιν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν λέγουσιν ὅτι αὐτῶ.

31 Καὶ ἔρχεται διδάσκειν αὐτῶ, ὅτι αὐτῶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ δοκίμασθαι διὰ τῶν πρὸς τοὺς ἄνθρωπους καὶ ἁγίων καὶ γραμμάτων, καὶ δοκίμασθαι καὶ μὲν τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι.

32 Καὶ παρήγγειλε τὸν λόγον ἐλάλει. Καὶ φερόμενος αὐτῶν ὁ Πέτρος, ἔρχεται ὅτι αὐτῶν αὐτῶ.

33 ὅτι ὁπλοῖς αὐτῶ, ἰδὼν αὐτῶ μεθ' αὐτῶ, ἐπετίμησε τῇ Πέτρῳ, λέγων, Ἐπαγα ὑπόσω με σατανά, ὅτι ὁ φερόμενος τὸν Θεοῦ υἱὸν ταῖς χεῖρας αὐτῶν ἀνθρώπων.

34 Καὶ φερόμενος αὐτῶ, εἶπεν αὐτῶ, Ὅτις εἰς ὑπόσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάμενος ἐμαυτὸν, καὶ ἀρᾶτω τὸν σταυρὸν αὐτῶ, καὶ ἀκολουθήτω μοι.

25 ὅτι ὁ δὲ εἰς δόξαν τὴν ψυχὴν αὐτῶ σώσει, ἀπολέσει αὐτήν· ὁ δὲ ὁ ἀπολέσει αὐτήν, σώσει αὐτήν.

τῷ ψυχῷ αὐτῷ ἵκεαν ἑμὸς καὶ τῷ θυμῷ, ὥς σωθῇ αὐτῷ.

36 Τί γὰρ ἀφιλῶς αἰθέροθεν, καὶ καρδίῃ τὸν κόσμον ἔσται, καὶ ζήμιον τῷ ψυχῷ αὐτοῦ;

37 Ἡ γὰρ δόξα αἰθέροπος αἰτάλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.

38 Οὐ γὰρ εἰς ἐπαχθυομένη καὶ ὅτι ἡμῖς λόγους ἐν τῇ γῆσι ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὃς τῷ αἰθέροθεν ἐπαχθυομένη αὐτὸν ἔσται ἰδὼν ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μὴ τῷ ἀγῶνι.

Θ

**Κ**ΑΙ ἔλεγον αὐτοῖς, Αὐτὸ λέγει ὑμῖν, ὅτι εἰσὶ πῖτες οἱ αἰετοὶ ἐκ τῶν οἰσίνων οὐ μὴ γένωνται θανάτου ἕως αἰῶνος ἢ ἀπολείπει τὸ Θεοῦ ἰληνυθῆεν ἐν δυνάμει.

2 Καὶ μετὰ ἡμέρας ὅτε παρελαμνάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀποφασίζοντες αὐτοῖς εἰς ὅσον ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μοῦρος· καὶ μεταμορφωθὲν ἡμερῶν αὐτοῦ.

3 Καὶ ταῖς ἑαυτῶν αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἐλθόντες, λευκαὶ λίαν αἵ χεῖρες, οἷα γλαυκῶν ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δυνάμεται λευκῶναι.

4 Καὶ ὡς αὐτοῖς ἡλίας σιωπῶντες, καὶ ἦσαν συλλαλῶντες τῷ Ἰησοῦ.

5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ, Ραββί, καλὸν ἔστι ἡμῶς ὅδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, σὺ μίαν, καὶ Μωσὴ μίαν, καὶ Ἠλὶ μίαν.

6 Οὐ γὰρ ἦσθι τί λαλήσῃ· ἦσαν γὰρ ἡρόδοτοι.

7 Καὶ ἐγένετο περὶ αὐτὸν ἐπισκιάζουσα αὐτοῦ· καὶ ἦλθεν φῶς ἐκ τῆς περὶ αὐτοῦ, λευγόντα, οὗτος ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀγαπητοῦ, αὐτὸν ἀκούει.

8 Καὶ ἔξαιπνα ἀφελὼν φάσμα, ἐκπύουσαν αἶσαν, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦ μόνον μετὰ αὐτοῦ.

9 Καταβαίνοντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους

διεσείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδὲν διηγήσονται αὐτοῖς, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ῥησθή.

10 Καὶ τὸν λόγον ἐπράττεισαν πρὸς ἑαυτοῦ, συζητοῦντες, τί ὅτι τὸ ἐκ νεκρῶν ῥησθή.

11 Καὶ ἐπερωτῶν αὐτὸν, λέγοντες, Ὅτι λέγεσθαι οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἠλίας δεῖ ἔλθῃν πρῶτον;

12 Οὗ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ἠλίας μὲν ἔλθῃν πρῶτον, ἀποκριθεὶς αὐτοῖς, καὶ πῶς γέγραπται ὅτι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξευδαιμόνη.

13 Ἀλλὰ λέγει ὑμῖν, ὅτι καὶ Ἠλίας ἔλθῃ (καὶ ἐπίσταται αὐτοῖς ὅσα ἠθέλησαν) καὶ ὁ γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

14 Καὶ ἔλθῃ πρὸς τοῦ μεθῃς εἰδὼν ὅτι πολλὰ ἀφ' αὐτοῦ, καὶ γραμματεῖς συζητοῦντες αὐτοῖς.

15 Καὶ ἔσθαι πῶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν ἐξευδαιμόνη, καὶ πρὸς τρεῖς αὐτόν.

16 Καὶ ἐπερωτῶντες τοὺς γραμματεῖς, τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς;

17 Καὶ ἀποκριθεὶς εἰς ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπε, Διδάσκαλε, ἡμεῖς τὸν υἱὸν σου πρὸς σὺν, ἔχοντα πνεῦμα ἀλλοτρίον,

18 Καὶ ὅπου αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσας αὐτόν, καὶ ἀφελὼν, καὶ πρὸς τοῦ ὀδόντος αὐτοῦ, καὶ ἐκταίνοντα· καὶ εἶπεν πρὸς μεθῃς σὺ ἵνα αὐτὸ ἐκβάλῃς, καὶ ἐκταίνῃς.

19 Οὗ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς, λέγει, Ὁ υἱὸς ἀπίστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἵσχυος; ἕως πότε ὀρέξουμαι ὑμῖν; οἶμαι αὐτὸν πρὸς με.

20 Καὶ ἡμεῖς αὐτὸν πρὸς αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἔσθαι τὸ πνεῦμα ἰσχυρῶν αὐτόν, καὶ πρὸς ὅτι τῆς γῆς, ἐκταίνοντα ἀφελὼν.

21 Καὶ ἐπερωτῶν τὸν πατέρα αὐτοῦ, Πίστις γὰρ ὅτι ὅτι, ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτοῦ; ὁ δὲ εἶπε, Παιδείαν.

22 Καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πύρ ἐ-  
βηκε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν. ὁ δὲ  
εἶπε θύνασαι, βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνι-  
στὴς ἐφ' ἡμᾶς.

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Τὸ εἰ θύ-  
νασαι πνεύματι, πάντα δυνατὰ τῷ πνεύ-  
ματι.

24 Καὶ διδίδως κραῖδας ὁ πατὴρ τῷ πα-  
τρίῳ μου· δακρύων ἔλεος, Πιστεύω Κύριε,  
βοήθει μου τῇ ἀσπίδι.

25 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ὀπισσωτρεῖται  
ὄχλος, ἐπιτίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀ-  
καθάρτῳ, λέγων αὐτῷ, Τὸ πνεῦμα τὸ ἁ-  
λάλον καὶ κωφόν, ἐγὼ σοὶ ὁμιλήσω, ἐξέλθε  
ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσελθὴς εἰς αὐτόν.

26 Καὶ κραῖδας, καὶ πολλὰ ἀπεκράξεν  
αὐτόν, ἐξῆλθεν· καὶ ἐβριετο αὐτοῖς νεκρῶς, ὥστε  
πολλοὶς λέγειν ὅτι ἀπέθνηκεν.

27 Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτόν τῆς  
χερὸς, ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ὤρεσεν.

28 Καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν εἰς ὄκον,  
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρεάζον αὐτὸν κατ'  
ἰδίαν, ὅτι ἡμεῖς καὶ ἡδυνήθημεν ἐκδοῦν  
αὐτόν;

29 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί τοῦ γήρους  
ἐν ἐκτὴν θανάτου ἐξεληλύθει, εἰ μὴ ἐν ὥσπερ  
ευχή καὶ γνῆσις.

30 Καὶ ἐκείθεν ἐξεληθόντες παρεπορεύ-  
οντο διὰ τῆς Γόμφαίας, καὶ ἐκ ἡδεῖαν ἵνα  
τίς γῆς.

31 Ἐδίδασκε γὰρ τοῦ μαθητᾶς αὐτοῦ,  
καὶ ἰληγνῶ αὐτοῖς, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου  
παρεδίδεται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀ-  
ποκτενεῖται αὐτόν· καὶ ἀποκτανθεὶς, τῇ τρί-  
τῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

32 Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἠφο-  
ρῶντο αὐτὸν ἐν ῥησιν.

33 Καὶ ἦλθεν εἰς Καφαρναῦμ· καὶ ἐτῆ  
οἰκία· ἡρώδης αὐτὸν ἐπηρεάζει, τίς ἐν τῇ  
ὁδῷ ὥστε ἑαυτοῦ διελογίζεσθαι;

34 Οἱ δὲ ἰσχυρίζονται ὥστε ἀνὴρ καὶ γὰρ  
διελήχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μαίζαν.

35 Καὶ κρατήσας ἱερῶν τοῦ δώδεκα,

καὶ λέγει αὐτοῖς, Εἶπε Σίλβ' πρὸς τοῦτον· ἔγωγε  
ἐστὼ πάντων ἔχων· καὶ πάντων διὰ κροῖ.

36 Καὶ λαβὼν παθρίον, ἐξήνεον αὐτὸ  
ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐαγαλίσταίμεν αὐ-  
τό, εἶπεν αὐτοῖς,

37 Ὅς ἐὰν ἐν τῷ τοῖστων παθρίῳ  
ἐξήνται ὅτι τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται,  
καὶ ὅς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, ἐκ ἐμὲ δέχεται,  
ὅμοιόν τὸν δόξασται με.

38 Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, λέγων,  
Διδάσκει, εἰδὼς ἅπαντα τὰ ὀνόματί σου  
ἐκδόμηνται θαυμάσια, ὅς ἐκ ἀκολουθεῖ ἡ  
μῶν· καὶ ἐκαλύπτεται αὐτόν, ὅτι ἐκ ἀκολου-  
θεῖ ἡμῖν.

39 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μὴ καλύπτει αὐ-  
τόν. ἐθέλει ἄρ' ὅτιν ὅς ποιήσῃ θανάτου  
ὅτι τῷ ὀνόματί μου, καὶ θωήσεται τὰ  
κακολογήσά με.

40 Ὅς γὰρ ἐκ ἐστὶ κατ' ὁμολογίαν, ἑστὶν ὁ  
μῦθος ὅτιν.

41 Ὅς γὰρ αἱ ποτίσῃ ὁμᾶς ποτίσῃ  
ὑδάτω· ἐν τῷ ὀνόματί μου, ὅτι Χριστὸς  
ἐστὶν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἢ μὴ ἀπολέσῃ τὸ  
μαθὲν αὐτοῦ.

42 Καὶ ὅς αἱ σκαυδαλίσῃ ἕνα τῶν  
μικρῶν τῶν πνευμένων εἰς ἐμὲ, καλὸν  
ἔστι αὐτῇ μῶλλον, εἰ φέρει τὸ λῶμα μω-  
λικὸς πρὸς τὸν πᾶνχρον αὐτοῦ, καὶ βέβαιον  
ταῖς εἰς τὴν θάλασσαν.

43 Καὶ ἐὰν σκαυδαλίσῃ σε ἡ χεὶρ σου,  
ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν σοὶ ὅτι μὴ ὅτιν εἰς  
τὸ ζῶν εἰσελθεῖ, καὶ τὰς δύο χεῖρας ἐχρῆς  
ἀπὸ τῆς εἰς τὴν γῆρας, καὶ τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον.

44 Ὅπου ὁ σκαυδᾷ αὐτῷ ἢ πλεονεχῇ,  
καὶ τὸ πῦρ ἢ σβέννεται.

45 Καὶ ἐὰν ὁ πᾶς σε σκαυδαλίσῃ σε,  
ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν σοὶ εἰσελθὴν  
εἰς τὴν ζῶν καλὸν, ἢ τὸν δύο πᾶδας ἐ-  
χρῆς βλαβήναι εἰς τὴν γῆρας, εἰς τὸ  
πῦρ τὸ ἄσβεστον,

46 Ὅπου ὁ σκαυδᾷ αὐτῷ ἢ πλεονεχῇ,  
καὶ τὸ πῦρ ἢ σβέννεται.

47 Καὶ ἐὰν ὁ σκαυδᾷ σε σκαυδαλίσῃ

ζη σὲ, ἐκείδῃ αὐτόν· κηόν σοι ἔστι μονοφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γένεσιν τῆς πυρὸς,

48 Οπου ὁ σκόλεξ αὐτοῦ ἐπιλυτᾷ, καὶ τὸ πῦρ ἐσείνεται.

49 Πῶς γὰρ πυρὸς ἀλιθύνεται, καὶ πῦρ σαθρὸν ἀλὶ ἀλυνύεται.

50 Καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας ἀναλινθῇ, τίς αὐτὸ ἀρτύσει; ἔχει αἱ αὐτοὶς ἅλας, καὶ εἰμυνέται ἐν ἀκλήλοις.

1.

**Κ**ΑΚΕῖΘΙ Αἰσας ἐρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας, διὰ τὴν πύραν τοῦ Ἰερουσαλὲμ, καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτὸν, καὶ ὡς εἶπεν, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτοὺς.

2 Καὶ προσελθόντες οἱ φαρισαῖοι ἐπιρρώτησαν αὐτόν, εἰ ὕψιζεν ἀνθεὶς γυνή, καὶ ἀπολύσει, πιερίζοντες αὐτόν.

3 Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Τί ὑμῖν ἀντίπατο Μωσῆς;

4 Οἱ δὲ εἶπον, Μωσὴς ἐπέτελε βιβλίον ἀποστασεῖς γυναῖκα, καὶ ἀπολύσει.

5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πρὸς τί τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔρχεσθαι ὑμῖν τὴν ἐπιτολήν ταύτην.

6 Ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου κτιστοῦς ἄρσεν καὶ θήλυ ἐποίησεν ὁ Θεός.

7 Ἐκκεν τέσσαρα καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

8 Καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μιάν. Ὡς ἐκείνι εἰσὶ δύο, ὅμως μία σὰρξ.

9 Οὕτως ὁ Θεὸς συνήγειρεν, ἀνδρῶν πλὴν μὴ χωρίζω.

10 Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ πρὸς τὴν αὐτὴν ἐπιρρώτησαν αὐτόν.

11 Καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὁς ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμήσῃ ἄλλον, μοιχεύεται ἐπ' αὐτὴν.

12 Καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ γαμήσῃ ἄλλον, μοιχεύεται.

13 Καὶ προσέφθερον αὐτῷ μαθηταί, ἵνα ἀφῇται αὐτοῦ· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπιτίμων τοῖς προσφθερισιν.

14 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἠγαπήνησεν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀφετε τὰ μαθητὰ ἐρχεσθαι πρὸς με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά, ὅτι γὰρ τοῖς τούτων ἔστι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

15 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅς ἐστι μὴ δέξινται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, καὶ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

16 Καὶ ἀναγκασιτάμην αὐτὰ, πνεῖται τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά, ὑπολογεῖ αὐτά.

17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδόν, προσερχομένων εἰς καὶ γονυπετήσας αὐτόν, ἐπιρρώτῃ αὐτόν, Διδάσκουσα ἀγαθὸν, τί ποιήσω ἵνα ζωῶ αἰώνιον κληρονομήσω;

18 Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, Τί με λίσσεται ἀγαθόν; ἐστὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἰς, ὁ Θεός.

19 Τίς ἐπιτολὰς οἶδας, Μὴ μοιχεύσης, Μὴ φονεύσης, Μὴ κλέψης, Μὴ ψευδομαρτυρήσης, Μὴ ἀποστερήσης, Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.

20 Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ, Διδάσκουσα, ταῦτα πάντα ἐβουλόμην ἐκτελεῖν με.

21 Ο δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῇ, ἠγάπησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῇ, Εἰ σοι ὕστερον ὕπαρξαι, ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ δός τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρον ἀκολούθει μοι, ἄρας τὸν θάνατον.

22 Ο δὲ συγκατάειπεν αὐτῇ λέγων, ἀπῆλθεν ὑποκύβητος· ὡς γὰρ ἔχον κτήματα πολλά.

23 Καὶ σφραγισάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Πῶς δύσκολόν ἐστι τὸ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν.

24 Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβώοντο ὅτι τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Ο δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς, Τίνα, πῶς δύσκολόν ἐστι τοῦ πεπειθότατος ὅτι τοῖς χρήμασι, εἰς τὴν



τῷ βασιλείᾳ τῷ Θεῷ εἰσαλθεῖν.

25 Εὐκοπώτερόν ἐστι καὶ μῆλον διὰ τῆς  
σηρυγμῆς τῆς ραφίδου εἰσαλθεῖν, ἢ  
πλοῦτοι εἰς τῷ βασιλείᾳ τῷ Θεῷ εἰσα-  
λθεῖν.

26 Οἱ δὲ σθεναρῶς ἐξεπλήθυνον, λέ-  
γουσιν πρὸς ἑαυτοὺς, καὶ τῆς δυνάμεως σου  
δυνάμει;

27 Ἐμελίψαμε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέ-  
γει, Παρελθόντες ἀδελφοί μου, ὅτι οὐ  
παρελθὲν τῷ Θεῷ. πάντα γὰρ δυνάμει ἐστὶν πα-  
ρελθὲν τῷ Θεῷ.

28 Καὶ ἤρξατο ὁ Πέτρος λέγειν αὐ-  
τῷ, ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολού-  
θησάμεθα σοι.

29 Αποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Α-  
μὲν λέγω ὑμῖν, ἡδὲ ἐστὶν ὅς ἀφῆκεν υἱ-  
κίας, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρας, ἢ  
μητέρας, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, καὶ ἀγροὺς, ἢ  
νικαν ἑμὲ καὶ τῷ δουλεύειν,

30 Ἐὰν μὲν λαβὴν ἑκατονταπλασίονα  
ταῦτα καὶ τῷ καμῶ τέτρωται, καὶ ἀδελφούς,  
καὶ ἀδελφάς, καὶ μητέρας, καὶ τέκνα, καὶ ἀγροὺς,  
μὴ διωγμὸν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ  
ζῶν ἀθάνατον.

31 Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ  
οἱ ἔσχατοι πρῶτοι.

32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ἰδιᾷ ἀκαθαίροντες εἰς  
Ἱερουσόλυσαν, καὶ ἡμεῖς πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,  
καὶ ἐθαμβουῶντο, καὶ ἀκολουθεῖν οὐκ ἐφο-  
βουῶντο. Καὶ παρελαθὼν πάντων τῶν δώδε-  
κα, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα  
ἐν τῇ συμβαίνειν,

33 Ὅτι ἰδοὺ ἀκαθαίροντες εἰς Ἱερουσό-  
λυσαν, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παρελθόντες  
τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς γραμματέυσιν, καὶ  
κατακτενεύσιν αὐτοὺς θανάτῳ, καὶ παρα-  
δώσουσιν αὐτοὺς τοῖς ἔθνεσιν,

34 καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτοὺς, καὶ μαστιγώ-  
σουσιν αὐτοὺς, καὶ ἐμπύσουσιν αὐτοὺς, καὶ ἀποκτε-  
νεύσουσιν αὐτοὺς, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσει.

35 Καὶ παρασπύροντες αὐτοὺς Ἰακώβος  
καὶ Ἰωσήφος οἱ υἱοὶ Ζαβδαίου, λέγουσιν, Δι-  
εσκαλε, θέλοντες ἵνα ὁ πατήρ ἡμῶν

ποιήσῃς ἡμῖν.

36 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Τί θέλετε ποι-  
ῆσαι με ὑμῖν;

37 Οἱ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Δὸς ἡμῖν ἵνα ἡμεῖς  
ἐκ διεξιῶν σου καὶ ἐκ ἐξ ἐθελόμενοι σε κα-  
τίσωμεν ἐν τῇ πόλει σου.

38 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ὁ-  
δεῖται τί ἀντιδῶ. Δυνάμει παρὶν τὸ πο-  
τήρειν ὁ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βέλπισμα ὁ ἐγὼ  
βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι;

39 Οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς, Δυναμέμεθα. Ὁ δὲ  
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Τὸ μὲν ποτήρειν ὁ ἐγὼ  
πίνω πάντως, καὶ τὸ βέλπισμα ὁ ἐγὼ βαπτί-  
ζομαι βαπτισθῆναι.

40 Τὸ δὲ κατῆλθον ἐκ διεξιῶν μου καὶ  
ἐξ ἐθελόμενοι μου, ἐκ ὅσων ἡμῶν δυνάμει  
ἀλλ' οἷς ὑπομένετε.

41 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀ-  
γασσασθαι πρὸς Ἰακώβον καὶ Ἰωσήφον.

42 Ὁ δὲ Ἰησοῦς πρὸς καὶ αὐτοὺς αὐτοῖς, Οἶδατι ὅτι οἱ διεξι-  
τες ἀρχὴν τῇ ἰδιᾷ κατακυριεύουσιν αὐτοῦ, καὶ  
οἱ μεγάλοι αὐτοῦ κατεξουσιάζουσιν αὐτοῦ.

43 Οὐκ οὕτως δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν. ὅτι ἡ  
ἐὰν θέλῃ γηρύνει μῆκος ἐν ὑμῖν, ἔσται δι-  
άκοι ὑμῶν.

44 Καὶ ὅς ἐστιν θέλη ὑμῶν γηρύνει πρῶ-  
τον, ἔσται πάντων ἐσχάτον.

45 Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ ἡλίου  
διακονηθήσεται, ἀλλὰ διακοιῆται, καὶ ἐπὶ τῇ  
ψυχῇ αὐτοῦ ἔσται πικρὰν.

46 Ἐὰν ἐρχονται εἰς Ἱερουσόλυσαν καὶ ἐκπο-  
νήσουσιν αὐτὴν ὑπὸ Ἱερουσόλυσαν, καὶ ἡ πόλις καθε-  
στῆται αὐτοῦ, καὶ ὅχλος ἑταίρων, υἱὸς Ἰακώβου  
Γαρβριέλ ὁ τυφλὸς ἐκείνου παρὰ τὸ  
ἰδοὺ πρὸς αὐτοῦ.

47 Καὶ ἀκούετε ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζα-  
ρεθὶς ἐστίν, ἤρξατο καθεῖν καὶ λέγειν, Ὁ  
υἱὸς Δαβὶδ Ἰησοῦ, ἐλθόν σου.

48 Καὶ ἐπιτίμων αὐτοὺς πολλοὶ ἵνα σ-  
ωπῆσθαι. ὁ δὲ πολλὰ μέλλον ἐκράζειν, καὶ  
Δαβὶδ, ἐλθόν σου.

49 Καὶ εἰς τὸ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ὅτι  
καὶ ἐλθόν σου.

ἠθύναν. καὶ ποιῶσι τὸν πυλὸν, λέγοντες  
αὐτῶν, Θάραξ, ἔρχεται· φοβεῖ σέ.

50 Ὁ δὲ ἀποβάντων τὸ ἱμάτιον αὐτῶν,  
ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

51 Καὶ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῶν ὁ Ἰη-  
σοῦς, Τί θέλεις ποιῶσαι ; Ὁ δὲ τυφλὸς  
εἶπεν αὐτῶν, Ραββὶ, ἵνα ἀναβλέψω.

52 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῶν, Τί γὰρ ἡ πί-  
στις σε σώσει σέ. Καὶ διδόντες αὐτῶν ἄμφω· καὶ  
ἀκολούθει τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.

ΙΑ.

**Κ**ΑΙ ὅτι ἐγγίζουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰς  
Βηθθαῖν καὶ Βηθαϊδὴν πρὸς τὸ ὄ-  
ρθον ἤνθρωποι, ἀποστρέφει δύο ἄνδρες μω-  
ροὺς αὐτῶν,

2 Καὶ λέγει αὐτοῖς, Τίθετε εἰς τὴν  
καμὴν τὴν κατήσαντι ὑμῶν. Καὶ διδόντες  
ἐπαρνευόμενοι εἰς αὐτῶν, ὑμῶσθε πῶ-  
λον διδόμενοι, ἵνα ὅν ἐδεῖτε ἀπορρίπτων  
κακῶς· λύσαντες αὐτὸν ἀράγετε.

3 Καὶ ἐὰν τις ὑμῶν εἴπῃ, Τί ποιεῖτε  
τῷτο· εἶπατε, Ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν ῥεῖται ἐ-  
ξ· καὶ διδόντες αὐτὸν ἀποστρέφει ὡς.

4 Ἀπῆλθον δὲ καὶ εὗρον τὸν πῶλον δι-  
δόμενον πρὸς τὴν θύραν ὅτε τὸ αὐτῶν  
ἦν, καὶ λύουσιν αὐτόν.

5 Καὶ πινεσ ἄνθρωποι ἐσθλῶν ἑλε-  
γον αὐτοῖς, Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον ;

6 Οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς κατὰ τὸν νόμον  
ἡτοῦ ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκεν αὐτοὺς.

7 Καὶ ἦσαν τὸν πῶλον πρὸς τὸν  
Ἰησοῦν, καὶ ἐπέβηον αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐ-  
τῶν· καὶ ἐκάθιστον ἐπ' αὐτῶν.

8 Πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔρριπον  
εἰς τὴν ὁδόν· ὅμοιοι δὲ σοβαδαὶ ἐκοπὸν ἐν  
τῷ δρόμῳ, καὶ ἐσπῆνυσαν εἰς τὴν ὁδόν.

9 Καὶ οἱ ἀπορρίπτοντες καὶ οἱ ἀκολου-  
θῶντες ἔκρυον, λέγοντες, Ὡς οὐκ ἐστὶν  
ἡτοῦ ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου·

10 Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν  
ὀνόματι Κυρίου, τῷ πατρὶ ἡμῶν Δαβὶδ  
Δαυὶδ ἐν τοῖς ἡμέραις.

11 Καὶ εἰσβάντων εἰς Ἱερουσαλὴμ ὁ Ἰη-  
σοῦς,

σοῦς, καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιεβλεψάμενος  
πάντα, ὁψίας ἰδὼν οὐσας τὰς ὄψεις, ἔλεγ-  
εν εἰς Βηθανίαν μὲν ἄνθρωποι δίδωκεν.

12 Καὶ τῇ ἑπαύρῳ ἔξελθόντων αὐ-  
τῶν ὅσοι Βηθανίας, ἐπέτασεν·

13 Καὶ ἰδὼν σὺν τῷ μακρόθεν ἔρχουσαν  
φύλλα, ἦλθεν εἰς αὐτὴν ἵνα αὐτῇ.  
καὶ ἰδὼν ἐπ' αὐτῇ, ἔειπεν εὐρεῖ εἰ μὴ  
φύλλα· καὶ γὰρ ὡς χεῖρες σκέαν.

14 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ,  
Μηκέτι ἐκ σὺ εἰς τοὺς αἰῶνας μηδεὶς καρ-  
πὸν φέρει. καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,

15 Καὶ ἔρχεται εἰς Ἱερουσαλὴμ· καὶ εἰς  
ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, ἤρξατο ἐκδο-  
λῆναι τὸν πωλοῦντα καὶ ἀγοράζοντα ἐν  
τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπεζὰς ἄνθρωποι κολλυβιστῶν,  
καὶ τὰς καθέδρας ἄνθρωποι πωλοῦντων τὰς πε-  
ριστερας, κατέσκιε.

16 Καὶ ἐκ ἡφίεν ἵνα τις διεήκῃ σκεῦος  
διὰ τὸ ἱερόν.

17 Καὶ ἰδὼν οὐκ ἐπὶ αὐτοῖς, Οὐ γὰρ  
ῥαπαγ, Ὅτι ὁ οἶκος μου, οἶκος προσευχῆς  
κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσι ; Τίτις δὲ  
ἐπαίσηται αὐτὸν ἀσπῆλαιον ληστῶν.

18 Καὶ ἤκουσαν οἱ ραββίματις καὶ οἱ  
ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτησαν πᾶς αὐτὸν ἀπολέσ-  
σιν· ἐφοβῶντο γὰρ αὐτὸν ὅτι πᾶς ὁ ἔχλη-  
ος ἔξελθῶντος ὅτι τῇ διδασκῇ αὐτοῦ.

19 Καὶ ὅτι ἐν τῷ ἱερῷ, ἔξελθόντος  
ὅτε πᾶς πόλεως·

20 Καὶ πρὸς παρεμπορεύμενοι, εἶπεν  
τῷ σὺν τῷ ἑξαρχῇ ἐν ῥιζῶν·

21 Καὶ αἰματωδὴς ὁ Πίτερ· λέγει  
αὐτῶν, Ραββί, ἵνα καὶ σὺν τῷ κατεχόντῳ ἔ-  
ληνται.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς Ἰησοῦς λέγει αὐ-  
τοῖς, Ἔχετε πίσιν Θεοῦ.

23 Ἀλλὰ γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁς ἀεί-  
πῃ τῷ ὄρει τῷτο, ἔρρηξεν, καὶ ἐλθὼν εἰς  
τὴν θάλασσαν· καὶ μὴ διακριθῶν ἐν τῇ καρ-  
δίᾳ αὐτοῦ, ὅτι πιστός ἐστι αὐτῷ γί-  
νεται, ἔσται αὐτῶν ὁ ἐὼν εἶπῃ.

24 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα ἐν  
τῷ

φροσυχόμενοι ἀπὸ τῆς πίστεως, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν.

25 Καὶ ὅταν στήκητι φροσυχόμενοι, ἀφίστε εἰς τὴν ἐκκλησίαν κατὰ πνεῦμα, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς ὕδασι ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

26 Εἰ δὲ ὑμεῖς ἐκ ἀφίστε, ὅτε ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς ὕδασι ἀφῇ τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ σελιπτουῦνται αὐτοῖς, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φρισάριοι,

28 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, καὶ τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταῦτῳ ἰδοὺς, ἵνα ταῦτα ποιῇς;

29 Οὗ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ὑπερστίσω ὑμᾶς καθὼς ἕνα λόγον, καὶ δοτακείναιτέ μοι, καὶ ἐξῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

30 Τὸ βᾶπτισμα Ἰωάννου ἔξ ὕδατος ἢ ἔξ ἁγίου πνεύματος; ἀποτακείναιτέ μοι.

31 Καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες, ἐὰν εἴπωμεν, ἔξ ὕδατος, ἔρει, διατί οὐκ ἐκ ἐπιστεύεται αὐτῷ;

32 Ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν, ἔξ ἁγίου πνεύματος; ἐφοβούμετο τὸν λαόν. ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην, ὅτι ὄντως φροσφῆτης ἦν,

33 Καὶ ἀποκριθεὶς λέγουσιν τῷ Ἰησοῦ, Οὐκ οἴδαμεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποτακθεὶς λέγει αὐτοῖς, Οὐδὲ ἰσθὶ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

ιβ.

**Κ**Αὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν, Ἀμπελῶνα ἐφύττυεν ἄνθρωπος, καὶ ἀπέπεσε φραγκὸν, καὶ ὄρυξαν ὑποκλίον, καὶ ἐκοσμούμισε πύργον, καὶ ἐξέσθου αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδύμισε.

2. Καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν γεωργοὺς τῶν καμῶν δουλοῖν, ἵνα παραγγίλῃ γεωργῶν λαόν, ὅπως τῷ καμῶν τῷ ἀμπελῶνι.

3 Οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν ἐδίδραν, καὶ ἀπέστειλαν κύνες.

4 Καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἄλλους δύο λόγους· κύνες οὖν λιθοβολήσαντες αὐτὸν φθύναντες, καὶ ἀπέστειλεν ἡγεμῶνα.

5 Καὶ πάλιν ἄλλους ἀπέστειλε· καὶ οὗτοι ἀπέκτειναν, καὶ πολλὰς ἀλλὰς, ὅσους μὲν ἔσθοντες, ὅσους δὲ ἀποκτείναντες.

6 Ἐπὶ οὗτῳ ἕνα υἱόν ἔχων ἀγαπήναι αὐτῷ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσθον, λέγων, Ὅτι ὡς ἀπὸνισαντες τὸν υἱόν μου.

7 Εκείνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον πρὸς ἑαυτοὺς, Ὅτι οὗτος ὁ κληρονόμος, δολοφονήσονται αὐτὸν, καὶ ἡμῶν ἡ κληρονομία.

8 Καὶ λαβόντες αὐτὸν ἀπέκτειναν, ἐξέβαλον ἐξω τῷ ἀμπελῶνι.

9 Τί οὖν ποιήσῃ ὁ κύριος τῷ ἀμπελῶνι; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσῃ αὐτὸν γεωργοὺς, καὶ δώσῃ τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.

10 Οὐδὲ τὴν γεωργίαν ταύτην ἀγνοῦντες; Αἶδον ὅτι ἀποδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, ὅτι ἐξηύθη εἰς καρπὸν γεωργίας.

11 Παρὰ Κυρίου ἐξήντη αὐτῇ, καὶ ὅτι σταυρώσῃ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

12 Καὶ ἐξήντη αὐτῷ κεκοπήσῃ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον. ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτὸν τὴν παραβολὴν εἶπε, καὶ ἀφέντι αὐτὸν ἀπὸ τῆς πόλεως.

13 Καὶ ἀποστάντες πρὸς αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς φασίμην καὶ ὁ λαὸς Ἡεροδωτῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύουσι λόγῳ.

14 Οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ, Ἄνδρα δάσκαλε, οἰδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ ἐμὴν σοὶ ἀρετὴν ἐθέλεις· καὶ γὰρ βλίπτεις εἰς παράσπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τῷ Θεῷ διδάσκεις· ἐξέλιθον κύνες, καὶ καταρῖναι δοῦναι, ἢ οὐ; δῶμεν, ἢ μὴ δώμεν;

15 Οὗ δὲ εἰδὼς αὐτοῖς τὴν ὑπόκρισιν, εἶπεν αὐτοῖς, Τί με πειρίζετε; φέριτέ μοι δολάριον, ἵνα ἴδω.

16 Οἱ δὲ ὑμῶν γεωργῶν καὶ λέγει αὐτοῖς, Τί-

ἢ εἰκὼν αὐτοῦ καὶ ἡ ὁμορφία; Οἱ δὲ  
ἀπεκρίθη αὐτοῖς, καὶ εἶπεν·

17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-  
τοῖς, Ἀποδοτε τὰ Καὶσαρ (Καίσαρι, ἢ  
τὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐταμίωσαν ἑν-  
αύτα'.

18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐ-  
τὸν, οἵτινες λέγουσιν αἰσάσπιν μὴ εἶναι, καὶ  
ἐπιθεσθῆσαν αὐτὸν, λέγοντες,

19 Διδάσκοντες, Μασσής ἐξουφεν ἡμῖν,  
ὅτι ἰαί πινθ' ἀδελφός δοδοταῖς, καὶ κατα-  
λίπη μιαιῖκε, καὶ τέκνα μὴ φόη, ἵνα λα-  
βῇ ὁ ἀδελφός αὐτοῦ πάλιν μιαιῖκε αὐτοῦ, καὶ ἐξ-  
μασῇ σὺν αὐτοῖς πάλιν ἀδελφῶ αὐτοῦ.

20 Ἐπὶ ἀδελφοὶ ἦσαν, καὶ ὁ πρῶτος  
ἵλασε θυμῷ κα, καὶ ὑποδινήσιων ἐκ ἀφῆκε  
σώματα·

21 Καὶ ὁ δεῦτερον ἔλαβεν αὐτῶν, καὶ ἀπέδωκεν, καὶ ἐξέ αὐτοὺς ἀφῆκε σπέρμα· καὶ ὁ τρίτον αἰσάμπως,

22 Καὶ ἔλαβον αὐτῷ οἱ ἰππᾶ, καὶ ἐκ  
ἀφῆκεν ἀσέριμα· ἰσχύει παύτων ἀπέδαν  
καὶ ἡ γυνή.

23 Εἰ τῇ οὐκ ἀναστὰς, ὅταν ἀναστὰς  
 οἱ, τὴν αὐτῇ ἵστα γυνή, οἱ γὰρ ἡπὶ ἔχον  
 αὐτῇ γυναικα.

24 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-  
τοῖς, Οὐ διὰ τούτου πληρώσατε, μὴ εἰδότες  
τὰς μηχανάς, καθὼς ἔστι δυνάμει τοῦ Θεοῦ;

25 Όταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, ὅτε  
 γαμοῦσιν, οὕτε γαμίσκονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς  
 ἄγγελοι οἱ ἐν ταῖς ἑβρανοῖς.

26 Περι ᾧ ἡμεῖς ἐπὶ γέρονται,  
ἐκ ἀγνοίας αὐτῆς βίβλου Μωσίου, ὅτι τὸς  
βέβηλος εἶπεν αὐτῇ ὁ Θεὸς, λέγων, Ἐγὼ  
ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θε-  
ὸς Ἰακώβ.

27 Οὐκ ὄζειν ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ Θε-  
ὸς ζώντων. ὑμεῖς οὖν πολὺ πληροῦσθε.

28 καὶ φερσινύτων εἰς τῆς γραμματί-  
αι, ἀκέραι αὐτῆς συζητουμένων, ἰδὼς ὅτι  
καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτησεν αὐ-  
τὴν, ποῖα ὅτι περὶ τῆς πιασέν ἐν πολλῇ;

29 Ο ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτοῖς, ὅτι  
πρώτη πᾶσιν ἡμῶν ὅτι ὠτολάτ, Λακευ Ἰερ-  
ηλ, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, Κύριε εἰς ὅζι.

30 Καὶ ἀγαπήσῃς Κύριον τὸν Θεόν σου  
ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυ-  
χῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅ-  
λης τῆς ἰσχύος σου. αὕτη προσήκουσα ἐπιτολή.

31 Καὶ δευτέρᾳ ὁμοίᾳ, αὐτῇ, Ἀγαπή-  
σῃς τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὴν, μίζον  
τάτων ἄλλη ἑπταλὴ ἐκ ὅσῃ.

32 Καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ γραμματεὺς, Κα-  
λῶς διδάσκαλε ἐπ' ἀληθείας εἶπας, ὅτι  
εἰς ἐστὶ Θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλο· πλὴν αὐτῆς

33 καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς  
καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνείσεως καὶ ἐξ  
ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ  
τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, πληροῦ  
ἔστι πύτων ἡμῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ ἡμῶν  
θυσιῶν.

34 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ἔπαινε-  
 χῶς ἀπεκρίθη, εἰπὼν αὐτῷ, Οὐ μακρὸν ἐστὶ  
 ὑπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἔδωκεν  
 ἰκρίν ἐτόλμα αὐτὸν ἐπιροπῆσαι.

35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν, δι-  
δάσκων ἐν ταῖς ἱερῇ, Πῶς λέγουσιν οἱ γραμ-  
ματεῖς, ὑπὸ Χερσὺς, ὡς ὅτι Δαβὶδ;

36 Αυτὸς γὰρ Δαξίῳ εἶπεν ὅτι τῇ παρ-  
 ὤνῃ τῇ ἐξῆς, Εἶπεν ὁ Κύριος ὁ Θεὸς  
 μου, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος θεὸς, ὅτι οὐκ ἔστιν  
 ἄλλος θεὸς ὡς ἐγώ, ὁ Θεός σου.

37 Αὐτὸς οὐκ ἀπέβη λέγει αὐτὸν κί-  
ριον, καὶ πῶς ἐπὶ αὐτῷ ἔστι ; καὶ ὁ πολὺς  
ὄγκος ἡκούει αὐτῷ ἠδύως.

38 καὶ ἔλεξεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδασκαλίᾳ  
αὐτῇ, βλέπετε ὅπου ἔχῃ γραμματίων, ἧς  
θελοῦντων ἐν σοδαῖς σφραττίζῃ, καὶ ἀποστα-  
μὸς ἐν ταῖς ἀγοραῖς.

39 καὶ ἀνέστη καὶ εὐχέσθης ὑπὲρ  
συνωχουμένης, καὶ προστοκλισίας ὑπὲρ τοῖς  
δύπτοις·

40 Οἱ καρπιοὶ τῆς τῆς οἰκίας τοῦ τοῦ  
 ὄντος, καὶ ἀποβάλλει μακρὰ ἀποστειλόμενοι.  
 ὅτι τοὶ ἀφ' ὧν ἀποβάλλονται καὶ μακρὰ.



41 Καὶ κρατίσας ὁ Ἰησοῦς κατήειπεν τῷ  
ζαζοφυλάκιου, ἰδεώρει πῶς ὁ ὄχλος βόη-  
λει χαλκῶν εἰς τὸ ζαζοφυλάκιον. καὶ πολλοὶ  
πλάσσει ἔχοντο πολλὰ.

42 Καὶ ἰλθούσα μία χίρα πῶς ἔλα-  
λε λαπῶν, οὗτος, ὃ ὅτι κοδράντης.

43 Καὶ φερεμένησάμηνον ὅτι μαρτυ-  
αὐτῷ, λέγει αὐτοῖς, Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι  
ἡ χίρα αὐτῇ ἡ πῶς πλεῖον παύται βί-  
βλικα ἥν βαλόντων εἰς τὸ ζαζοφυλά-  
κιον.

44 Παίπτε γὰρ ἐν τῷ φερατούργον  
αὐτοῖς ἔκαλον· αὐτῇ ὅτι ἐν τῷ ὑπερήστως  
αὐτῷ παύται ὅσα εἶχον ἔχον, ἔλον τὸν  
βίον αὐτῆς.

17.

**Κ**ΑΙ ἐκπορευομένη αὐτὴ ἐκ τοῦ ἱεροῦ,  
λέγει αὐτῇ εἰς ἥν μαρτυρῶ αὐτῇ,  
Διδέσκατε ἰδε ποταπὴ λίθον, καὶ ποταπὴ  
αἰκοδομαί.

2 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐ-  
τῇ, Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας αἰκοδο-  
μάς; καὶ μὴ ἀφειδῶ λίθον ὅτι λίθον, ὅς ἐ-  
μὴ καταλυθῇ.

3 Καὶ κατηνέχου αὐτῇ εἰς τὸ ὅριον  
ἥν ἔλασεν κατήναι τῷ ἱερῷ, ἰππερῶτων  
αὐτῇ κατ' ἰδίαν Πέτρον καὶ ἰάκωβον καὶ  
Ἰωάννην καὶ Ἀνδρέαν,

4 Εἰπὶ ὑμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ πῶς  
τὸ σημεῖον ἔσται μὲν καὶ πάντα ταῦτα σω-  
τηριεύεται.

5 Ὁ ὅτι Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς αὐτοῖς, ἤρξατο  
λέγειν, Βλέπτε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ.

6 Πολλοὶ γὰρ ἐλπίσονται ὅτι τὰ ἐν-  
κατ' ἐμὲ, λέγοντες, ὅτι ἰσχυροὶ ἐμὲ καὶ πολ-  
λὰς πλανήσονται.

7 Οὗτοι ὅτι ἀκούσιν πολλὰς καὶ ἀκού-  
σονται, μὴ θροῦνται· οὗτοι γὰρ ἰσχυροὶ  
ἐμὲ οὕτω τὸ τέλος.

8 Εγερθήσεται γὰρ ἱσχυροὶ ὅτι ἱσχυροὶ,  
καὶ βασιλεία ὅτι βασιλεία. καὶ ἵσονται σῶ-  
σμοι καὶ τέπτες, καὶ ἵσονται λιμοὶ καὶ τα-  
ραχῆς ἀρχαὶ αἰθίωσι ταῦτα.

9 Βλέπτε ὅτι ὑμῖς ἑαυτοὺς παρα-  
σώσῃτε ὑμᾶς εἰς συνώδρια, καὶ εἰς σω-  
τήρας διαθήσασθαι, καὶ ὅτι ἰσχυροὶ καὶ βα-  
σιλεία σταθίσασθαι ἑαυτοὺς ἑμὲ, εἰς με-  
τῶν αὐτοῖς.

10 Καὶ εἰς πάντα τὰ ἱσχυροὶ διὰ πε-  
ρὶ κερυζάντων τὸ ἑαυτοῦ.

11 Οὗτοι ὅτι ἀγάσονται ὑμᾶς παρα-  
δοῦναι, μὴ φερεμένησάμηνον τί λαλῶσιν  
μὴδὲ μαλατῶν, ὅτι ὁ ἑαυτοῦ ἑμὲ ὅ-  
τι ἐκείνη τῇ, ἄρα, τῷ λαλῶν· καὶ γὰρ ἑ-  
μὲ οἱ λαλῶντες, ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ  
ἑμὲ.

12 Παραδοῦναι ὅτι ἀδελφὸς ἀδελφῷ  
εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἰππερῶ-  
σιν τῇ τῇ ὅτι γονεῖς, καὶ θανατώσιν  
αὐτούς.

13 Καὶ ἑαυτοὺς μισοῦντες ὑμᾶς πα-  
τῶν διὰ τὸ ὅτι καὶ καὶ ὅτι ὑμᾶς ὑμᾶς  
τῇ, ὅτι σὺ σὺ σὺ.

14 Οὗτοι ὅτι ἱσχυροὶ τὸ βδελύσσειν  
ἑμὲ, τὸ ἑμὲ ὑμᾶς Δαυὶδ τῷ ὅτι  
φῆτε, ἰσχυροὶ ὅτι καὶ ὅτι, (ὁ αἰσχυρὸς καὶ  
εἶπω,) τότε οἱ ἐν τῇ ἱσχυρῇ σὺ σὺ  
εἰς τὰ ὅτι.

15 Ὁ ὅτι ὅτι τῷ ὅτι, καὶ κατ-  
εἶπω εἰς τῷ οἰκίαν, καὶ εἰσέλθῃτε  
εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῶν.

16 Καὶ ὁ εἰς ὅτι ὅτι, καὶ ὅτι  
ἑμὲ εἰς τὰ ὅτι, ἄρα τὸ ἑμὲ αὐτῶν.

17 Οὗτοι ὅτι τῇ εἰς κατ' ἑμὲ ἑμὲ  
τῇ σὺ σὺ σὺ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἑμὲ  
ἑμὲ.

18 Πεσοῦνται ὅτι ἑμὲ μὴ ἑμὲ  
ἑμὲ ὑμᾶς χεῖρ.

19 ἑμὲ γὰρ ὅτι ἑμὲ ἐκείνῃ ὅτι  
ἑμὲ οἱ καὶ ἑμὲ τοιαῦτα ἀπ' ἀρχῆς κατ-  
εἶπω ὅτι ὅτι ὅτι, ἑμὲ τῷ ἑμὲ, καὶ ἑμὲ  
ἑμὲ.

20 Καὶ εἰ καὶ καὶ ἐκείνῃ ἐκείνῃ  
ἑμὲ, καὶ αὐτῇ ἑμὲ πᾶσα σὺ σὺ· αὐτῇ  
διὰ ὅτι ἐκείνῃ οὗς ἐκείνῃ, ἐκείνῃ  
κατ' ἑμὲ ἑμὲ.

21 Καὶ τότε ἰάσθις ὑμῖν εἶπῃ, ἰδοὺ ἔδε ὁ Χρῆστος, ἢ ἰδοὺ ἐκεῖ, μὴ πιστεύσῃτε.

22 Εὐαγγελίσονται γὰρ ψευδοχρῆστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ τέρατα, ὥστε τὸ δοκίμαζον, εἰ δυνάτων, καὶ τοῦ ἐκλεκτοῦ.

23 Ὑμεῖς ὅτι βλέπετε· ἰδοὺ περιήρχεσθαι ὑμῶν πάντα.

24 Ἀλλ' εἰ ἐκείναις ἡμέραις, μὴ τίλῃ ἐλπίσιν ἐκείνῳ ὁ πᾶσι σκοπιώτης, καὶ ἡ σελήνη ἢ δώσῃ τὸ φῶς αὐτῷ,

25 Καὶ οἱ ἀστέρες τὴν ἑσπέρην ἵστανται ἐκπύοντες, καὶ εἰ δυνάμεις εἰς τοὺς ἔσχατοὺς σταυρώσονται.

26 Καὶ τότε ὁφονταὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἰσχυρότεροι ἐκ νεφέλης μὲν δυνάμεις πολλὰς καὶ δόξης.

27 Καὶ τότε δόξασθαι τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ, καὶ ὁπισθεῖναι τοῦ ἐκλεκτοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ πνεύματος αἱμάτων, ἀπ' ἀκροῦ γῆς ἕως ἀκροῦ ὕδατος.

28 Ἀπὸ τοῦ τῆς συνῆς μένεται ἡ παρεβλήν. ὅταν αὐτῆς ἦσθ ὁ κλάδος ἀπαλὸς γήινος, καὶ ἐκφυῖ τὰ φύλλα, γινώσκῃτε ὅτι ἐγγὺς τὸ τέλος ἐστίν.

29 Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ταῦτα ἴδῃτε γινόμενα, γινώσκῃτε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ὁ καιρὸς τοῦ υἱοῦ.

30 Ἀλλὰ λίαν ὑμῖν, ὅτι ἢ μὴ παρέλθῃ ἢ γῆρας αὐτῇ μέγας εὖ πάντα ταῦτα γήνηται.

31 Ὁ ἔσχατος καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου ἢ μὴ παρέλθωσι.

32 Περὶ τοῦ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας ἐπεὶ οἶδεν, ἔδει οἱ ἀγγελοὶ οἱ ἐκ ἐξουσίας, ἔδει ὁ υἱὸς, εἰ μὴ ὁ πατήρ.

33 Βλέπετε, ἀρχηγοὶ καὶ ὑποτάκται. καὶ οἶδατε γὰρ ποῦ καὶ ποῦ ἐστίν.

34 Ὡς εἰδούσης τὴν δόξαν αὐτοῦ ἀφ' οὗ οὐρανὸς ἐσείσθη, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐκείνην τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τὸν υἱοῦ αὐτοῦ ἐκείνην τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τὸν υἱοῦ αὐτοῦ ἐκείνην τὴν δόξαν αὐτοῦ.

35 Γενεθήτω οὖν· (καὶ οἶδατε γὰρ ποῦ καὶ ποῦ ἐστίν)

ὁ κύριος τῆς οὐρίας ἔρχεται, ὁ ψῆς, ἡ μισοτυκία, ἡ δικαιοσύνη, ἡ σωτηρία.)

36 Μὴ ἰδοὺν ἐξείνους, εὐρὺ ὑμῶν καὶ δυνάμεις.

37 Ἀὖτις ὑμῖν λίαν, πᾶσι λίαν, γενεθήτω.

ιδ.

ΗΝ δὲ τὸ πάθος καὶ τὰ ἄλλα μὲν οὐκ ἡμέρας· καὶ ἐκείνῳ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, πᾶς αὐτὸν ἐκείνῳ δόλῳ κατεπείσαντες, δόκίμασαν.

2 Ἐλθὼν δὲ, μὴ εἰς τὴν ἑρτὴν, μάλιστα δύνουσαν εἶσαι τὴν λαόν.

3 Καὶ ὅτε αὐτὸς εἰς Βηθανίαν, εἰς τὴν οἰκίαν Σιμωνος τοῦ λεποῦ, κατεκαμύψθη αὐτῷ, ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάστρον μέγαν, ἀργύρου πιστικῆς πολλοῦ ἀξίας· καὶ συναγείρας τὸ ἀλάστρον, κατέχευεν αὐτῷ τῶς κεφαλῆς.

4 Ὅσον δὲ πηκτὸς ἀγαλακτωπὶς ὡρῆς· ἰαυτοῦ, καὶ λήγοντες, εἰς τὴν ἀπόλειαν αὐτῇ τὸ μέγαν γέννηται.

5 Ἠδυνάτω γὰρ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐκείνου πειρασάσαν δυνάμει, καὶ δόξασθαι τοῖς πτωχεῖς, καὶ ἐκείνῳ αὐτῇ.

6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφίετε αὐτῷ, τὸ αὐτῇ κόπον παρέχει· καὶ ἄλλοι ἔργον ἐργάζονται εἰς ἡμῖν.

7 Πάντοτε γὰρ τοῦ πτωχοῦ ἔχει ἡμῖν ἰαυτοῦ, καὶ ὅταν θύλῃ δυνάμει αὐτοῦ εὖ πύσεται· ἡμῖν δὲ πάντοτε ἔχει.

8 Ὁ εἶπεν αὐτῇ, ἐποῖντες· ἐκείνῳ μωροῦται· μετὰ τὸ σῶμα εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβήσονται.

9 Ἀλλὰ λίαν ὑμῖν, ὅπου αἱ κεφαλῆς τὸ δυνάμει αὐτοῦ εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὁ ἐκείνου αὐτῇ λαλεῖται εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ.

10 Καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῇ δυνάμει, ἐπῆλθε ὡρῆς τοῦ ἀρχιερέως, ἵνα παρορῇ αὐτὸν αὐτοῦ.

11 Οἱ δὲ, ἀκούσαντες ἡχάρων, καὶ ἐπὶ γὰρ λαλοῦντες ἀργύρου δυνάμει, καὶ ἐκείνῳ

ἐζητείτω ὅπως διασώσῃς αὐτὸν παρὰ τοῦ θανάτου.

12 Καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἦν ἀζύμων  
ὅτι τὸ πάχα ἔδυσον, λέγουσιν αὐτῇ οἱ  
μαθηταὶ αὐτῇ, Πού θέλεις ἀπελθόντες  
ἐτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάχα;

13 καὶ ὤπισθεν αὐτοῦ δύο ἄλλοι καθίστηνται  
αὐτῷ, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε εἰς πᾶν  
τὸν κόσμον, καὶ ἀπαγγέλλετε τὸν εὐαγγέλιον  
ἐν ὅλῃ τῇ κτίσει· ὁ ἀκούων καὶ πιστεύων  
βαπτισθήσεται ἐν ὕδατι ἐν ὀνόματι τοῦ  
πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος·

14 Καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ, εἴπατε τῷ  
οἰκοδεσπότῃ, ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει,  
Πῶς ὄντι τὸ κατάλοιπον ὅπου τὸ πᾶν  
μὲν τῷ μεθῃστί μου φάγω;

15 Καὶ αὐτοὶ ὑμῖν δείξει ἀνάγνωτον με-  
γα ἱερῶν, ἵνα ἴσμεν· ἐκὼς ἵσταται  
ἐκείν.

16 Καὶ ἤλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,  
καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν· καὶ εὗρον κειμένον  
εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἠτάμεσαν τὸ πάρα.

17 Καὶ οὕτως γλυκομύτης ἐρχεται μὲν  
τὸ δώδεκα.

18 Καὶ ἀνακαμψάντων αὐτῶν καὶ ἐκείνων  
πάν, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὲν λέγω ὑμῖν,  
ὅτι εἰς ἕξ ὑμῶν παραθήσεται με, ὁ ἐκείνων  
μετ' ἐμοῦ.

19 O: ὁ ἡρξάμενος λυπεῖσθαι, καὶ λέγει  
 αὐτῷ: εἰς ἡμέραν εἰς ἡμέραν, μήτις ἐγώ;  
 καὶ εἰς ἡμέραν, μήτις ἐγώ;

20 Ο ὁ Ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς,  
Εἰς ἐκ τῆς δώδεκα ὁ ἑμβαπτισμένος μετ'  
ἡμοῦ εἰς τὸ πεύλιον.

21 Ο μὲν πόδες τῆς ἀποθροῦντος ὑπάρχοντες  
καὶ τῶν γόμφων καὶ τῶν ποδῶν αὐτῶν ὅτι τὰ πόδια  
ἀποθροῦντος ἐκείνου. δι' οὗ τὸ πόδες τῆς ἀποθροῦ-  
ντος παρὰ τὸν πόδα. καὶ τὸν ποῦ αὐτῶν, ἐκ τῶν  
ἐν τῇ πόδι καὶ τὸ ἀποθροῦντος ἐκείνου.

22 Καὶ ἐκτίσθη αὐτοῖς, λαβὼν ὁ Ἰη-  
σοῦς ἄρτον, ἐβλογγίσας ἔκλασεν, καὶ ἔδωκεν  
αὐτοῖς, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε· τοῦτο  
ἔστι τὸ σῶμά μου.

23 Καὶ λαβάν τὸ ποτήριον, διχαρυσήσας  
ἰδῶσαν αὐτοῖς· καὶ ἔπειτα ἔξ αὐτῆ παύσεις.

24 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τὴν ὁδὸν τὴν  
 μου τὴν τοῦ πατρὸς διαθήκετε, τὴν  
 πολλῶν ἐκχυμῶμενον.

25 Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ἐπὶ ἐνέπῳ οὐ  
πίνα ἐκ τοῦ γηθημάτων. τῆς ἀμπέλου,  
τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πῖνον γε-  
νῶν ἐν τῷ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

26 Καὶ ὑμῶσωντες ἐξῆλθον εἰς τὸ  
ὄρη τὸ ἐλαιῶν.

27 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οὐ  
πάντες σκαθαρεύετε ἐν ἐμοί ὡς τῇ  
τῆς ταύτης, ὅτι γίγνηται, Πατάξω  
ποιμνίαν, καὶ διασκορπισθήσεται τὰ  
βάτα.

28 Αλλὰ μὲν τὸ ἐξαπατῶναι με, ὅτι  
ἄξω ὑμᾶς εἰς πλὴν Γαλιλαίαν.

29 Ο ὁ Πέτρος ἔφη ἅπασι, Καὶ εἰ πο-  
τες σκαμνολιθίσσονται, ὅμι' ἐκεῖ ἰστέ.

30 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Αὐτῶ λέ-  
γουσι, ὅτι σήμερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, οἱ  
ἡ δὲ δις δέκα τοὺς ἐκλήθησιν τοῖς ἀποστόλοις

31 Ο ὃς ἐκ περιουσίας ἔλεγε μακάριον, ἐν  
 με δὲν συναποθνήσκει σοι, ἢ μὴ σε ἀπο-  
 θνήσκουσι. Πιστώπῳς ὃς ἐκ πάντες ἔλεγε.

32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον ἐν τῷ ἔρει-  
 Γεθσημανῇ. καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ  
 καθίσαιτε ὧδε ἕως ἀποστείλωμαι.

33 Καὶ παραλαμβάτει τὸν Πέτρον  
τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μὲν ἑαυτῷ, καὶ ἔρχεται  
το ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδυνατεῖν.

34 Καὶ λέγει αὐταῖς, Παρίλυπός ἐστι  
ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου. μείνατε ὡς  
ἐν κέντρῳ.

35 Καὶ περὶ τὰν χειρῶν, ἔπειτα ἡ  
τῆς γῆς, καὶ καθάρυσθε ἵνα εἰ δυνά-  
μει, παύσῃτε αὐτὰ ἀπὸ τῆς ἡμέρας.

36 Καὶ ἔλεγεν, Ἀβὲν ὁ πατήρ, πάντες  
 δύναται σὺ· παρένεικε τὸ ποτήριον ἀπὸ  
 τοῦ οὐρανοῦ· ἡμῶν δὲ τὸ ποτήριον ἔλαβε ἡμῶν τὸ

37 Καὶ ἔρχεται, καὶ εὐρίσκει αὐτὸν  
καθεύοντα, καὶ λέγει πρὸς Πέτρον, Σίμω  
καθεύδεις; ἰδοὺ ἔρχεται ἡ μίαν ὥραν ἡσυχίαν  
ῥῆσται·

38 Γρηγορεῖτε καὶ προσεύξατε ἵνα μὴ ἐπέλθῃτε εἰς πειρασμόν. τὸ μὲν πνεῦμα πειράσκει, ἡ δὲ ἡ σὰρξ ἀδικεῖ.

39 Καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσεύξατο, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν.

40 Καὶ ὑπεκρίψας εὗρεν αὐτοῦ πάλιν κεκλιμένον. (ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ βεβαρημένοι) καὶ ἐκ ἡθείας τὴν αὐτὴν ἀποκριθῶσι.

41 Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ λέγει αὐτοῖς, Καθεύετε τὸ λοιπὸν καὶ διαπαιδεύετε. ἀπέχ. ἦλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ παραδίδεται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀμαρτωλοῦ.

42 Εγείρεσθε, ἀγρόφυ. ἰδοὺ ὁ παρὰ διδύς με ἤρξατο.

43 Καὶ ὁ τρίτος, ὅτε αὐτὸν λαλοῦντος παρατίθεται ἰούδας εἰς αὐτὸν τὸν δόλοκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλῳ πολλῷ μαχησθὲν καὶ ξύλων, παρατρίβει ἀρχιερεῖν καὶ τοῦ γραμματεῖα καὶ τοῦ προσβυτέρου.

44 Διδώκει δὲ ὁ παραδιδύς αὐτὸν, στήθεσιν αὐτοῖς, λέγων, Οὐδὲ φιλήσω, αὐτὸς ἔτι· κοχτήσατε αὐτὸν, καὶ ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς.

45 Καὶ ἰδὼν, ὁ τρίτος προσελθὼν αὐτὸν λέγει, Ράββι· ράββι· καὶ καταφίλησεν αὐτόν.

46 Οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἐκράτησαν αὐτόν.

47 Εἰς δὲ πρὸς τοῦ παρεστηκότων ἀποσπάρθῃ τὴν μάχον, ἔπαυσε τὸν δόλον τῶν ἀρχιερέων, καὶ ὁφείλαν αὐτὸν τὸ ὥρον.

48 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ως ὅτι ληστὴν ὑξήλατε μετ' ἐμαυτοῦ καὶ ξύλων συλλαβεῖν με;

49 Καὶ ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς πρὸς οὐδὲν αὐτὸν ἰερὸν διδάσκον, καὶ καὶ ἐκράτησατέ με. διὰ ἵνα πληρωθῶσι αἱ γραφαί.

50 Καὶ ἀρέντες αὐτὸν πάντες ἔφορον.

51 Καὶ εἰς πηνίσιον ἡκολούθη αὐτὸν, περιβεβλημένον σιδήνα ἐπὶ γυμνοῦ· καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεκροί.

52 ὁ κατεταπὼν τὴν σινδὸν αὐτοῦ ἰδὸς ἔφη, ἄπ' αὐτοῦ.

53 Καὶ εἰπάμενον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ προσβυτέρου καὶ οἱ γραμματεῖς.

54 Καὶ ὁ Πίτρου ἀπὸ μακρόθεν ἡκούσθησεν αὐτῷ· ἔως ἔσω εἰς τὸν αὐλὸν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ὡς συγκαθήμενον μετ' αὐτοῦ ὑποκρίσας, καὶ διαμαρτυρήσας πρὸς τὸ φῶς.

55 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλοι τὸ συνέδριον ἐξήκουον κατὰ τὸν Ἰησοῦν μαρτυρεῖν· εἰς τὸ θανατώσασιν αὐτόν· καὶ οὐκ εὗρισκον.

56 Πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουσιν κατ' αὐτόν, καὶ ἴσμεν αἱ μαρτυρίαι ἐκ ἥσων.

57 Καὶ πρὸς ὁμολογούντες ἐψευδομαρτύρουσιν κατ' αὐτόν, λέγοντες,

58 Ὅτι ἡμεῖς ἡκούσαμεν αὐτὸν λέγοντα, Ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον καὶ χεῖροποίητον, καὶ διὰ πενθῶν ἡμερῶν ἀλλοῦν ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω.

59 Καὶ οὐδὲ οὕτως ἴσμεν ὅτι ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

60 Καὶ ὁμολογῶν ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον, ἐπιρροῖται· Ἰησοῦν, λέγων, Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; τί εἶπες σου καταμαρτυροῦσι;

61 Ὁ δὲ ἰσάπα, καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπιρροῖται αὐτόν, καὶ λέγει αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ δαυλοῦ;

62 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐγὼ εἰμ· καὶ ὁφείλω τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ θανάτου, καὶ ἐρχόμενον μετ' αὐτοῦ ἐλθεῖν τὸ κράτος.

63 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τὸν ἱμαῶνα αὐτοῦ, λέγει, Ἦντιν ἡμεῖς ἐχόμεθα μαρτυροῦν;

64 Ἠκούσαμεν τῆς βλασφημίας· τί ὑμῶν φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτόν ὅτι ἔνοχον θανάτου.

65 Καὶ ἤρξαντο πικρὰ μωγεῖν αὐτόν, καὶ κατακαυχόμενοι τὸν ὀνειδίζον αὐτόν, καὶ κολα-



οἶζεν αὐτὸν, καὶ λέγων αὐτῷ, θεωρήτευσον.  
καὶ οἱ ὑποκείμενοι ἰαπομύσιν αὐτὸν ἐξ ὧν

66 Καὶ ὄντων τῶ Πέτρου ἐν τῇ αὐλῇ  
καί τω, ἔρχεται μία τῶν παθολογῶν τῶ ἀρ-  
χιερέως,

67 Καὶ ἰδὼσα τὸν Πέτρον διεμαρμόμενον,  
ἡμιέλεψατο αὐτὴν, λέγων, καὶ σὺ μὲν τῶ Να-  
ζαρελίου Ἰησοῦ πῶτα.

68 Ὁ δὲ ἠρώσαστο, λέγων, Οὐκ οἶδα  
ἐξ ὧν ὀφείσασθαί τί σὺ λέγῃς. καὶ ἔξῃλθεν  
ἐξ αὐτοῦ τὸ θεωρεῖν καὶ ἀλέκτωρ ἐφάνησε.

69 καὶ ἡ παθολογία ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν,  
ἤρξατο λέγειν τοῖς παρρησιάζουσιν, ὅτι ὅτι  
ἔξ αὐτῶν ὅτι.

70 Ὁ δὲ πάλιν ἠρώσας. καὶ μὲν μικρὸν  
πάλιν οἱ παρρησιάζοντες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ, Ἀ-  
ληθῶς ἔξ αὐτῶν εἶ. καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ,  
καὶ ἡ λαλιὰ σου ὁμοιάζει.

71 Ὁ δὲ ἤρξατο ἀναδευατίζεσθαι καὶ ὁμ-  
νεῖν, ὅτι ἐκ οἷδα τοὺς ἀνθρώπων τῶν ὅτι  
λέγει.

72 καὶ ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφάνησε.  
καὶ ὁμιλήσας ὁ Πέτρος τῶν ἰματίων αὐτοῦ  
εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι φῶν ἀλέκτορα φη-  
σῶσαι δὲς, ἀπαρνήσῃ με τῶς. καὶ ὅτι βα-  
λὼν ἑκάλες.

15.

**Κ**ΑΙ ΔΥΤΙΩΣ ὅτι τὸ θεωρῶ συμβέβηκε  
πολλοὶς οἱ ἀρχιερεῖς μὲν τῶν φη-  
σῶντων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ συνέ-  
δριον, δῆσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπλώσαντες, καὶ  
παράδωκαν τῷ Πιλάτῳ.

2 καὶ ἐπερωτήσας αὐτὸν ὁ Πιλάτος,  
Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀπο-  
κριθεὶς εἶπεν αὐτῷ, Σὺ λέγῃς.

3 καὶ κατηγοροῦμαι αὐτῶν οἱ ἀρχιερεῖς  
πολλοί.

4 Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπερωτήσας  
αὐτὸν, λέγων, Οὐκ ἀποκρίνην ὁδὸν; ἰδε  
πῶς σε καταμαρτυροῦσι.

5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐκεῖ ὁδὸν ἀπεκρίθη,  
ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον.

6 Καὶ τὸ ἰερὸν ἀπέλυσεν αὐτοῖς ἵνα

δέσμιον, ὅναρ ἡ τοῦτο.

7 Ἡ δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μὲν  
τῶν συσκευαστῶν διεμαρμόμενος, οἷον αὐ-  
τῶν σάου φῶν πεποιήσασθαι.

8 καὶ ἀναβάντας ὁ ὄχλος ἤρξατο  
ἀπειλᾶσαι, καὶ οὗτος αὐτοῖς.

9 Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς,  
λέγων, Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλῆα  
τῶν Ἰουδαίων;

10 ἐρώσας γὰρ ὅτι διὰ φθόνου πα-  
ραδόωκεσαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς.

11 οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνίστανται τοὺς ὄχλους,  
ἵνα μὴ ληθῇ Βαραββᾶν ἀπολύειν αὐτοῖς.

12 Ὁ δὲ Πιλάτος ἀποκριθεὶς πάλιν  
εἶπεν αὐτοῖς, τί οὖν θέλετε ποιῶν ὁ ὄχλος;  
βασιλῆα τῶν Ἰουδαίων;

13 οἱ δὲ πάλιν ἐκραζόν, Σταύρωσον  
αὐτὸν.

14 Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγε αὐτοῖς, τί  
γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν ὅτι  
κραζόν, Σταύρωσον αὐτὸν.

15 Ὁ δὲ Πιλάτος βεβλήμενος τῷ ὄχ-  
λῳ τὸ ἱκετὸν ποιῶν, ἀπέλυσεν αὐτοῖς  
τὸν Βαραββᾶν. καὶ παράδωκε τὸν Ἰησοῦν  
φραγελλώσας, ἵνα τιμωρηθῇ.

16 οἱ δὲ στρατιῶται ἀπῆλθον αὐτὸν  
ἵσω τῆς αὐλῆς, ὅτι ἀπεκρίθησαν, καὶ συγ-  
κατέστη ὅλον τὸν ποταμὸν,

17 καὶ ἀφύοντο αὐτὸν πορεύεσθαι, καὶ  
ἀπειλῶντες αὐτὸν πλέσαντες ἀκράδην  
εἶσαν.

18 καὶ ἤρξατο ἀσπάζεσθαι αὐτὸν  
Χαίρε βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

19 καὶ ἔπαινον αὐτῷ τῷ κεφαλῷ καὶ  
λάμῳ, καὶ αἰτῶντες αὐτὸν, καὶ πέναντες αὐτὸν  
κατὰ θεωρητικῶν αὐτῶν.

20 καὶ ὅτε ἀπέμειναν αὐτῶν, ὁ δὲ  
αὐτὸν τῷ πορεύεσθαι, καὶ ἀφύοντο αὐ-  
τὸν ἰσχύοντες τὸ ἴδιον. καὶ ὁ δὲ ἀκούσας αὐτῶν,  
ἐμωρσυσεν αὐτὸν.

21 καὶ ἀφῆκεν παρόντας τὰς αὐτῶν  
μοῖα Κυβερνήτου, καὶ ἄλλους αὐτῶν ἀφῆκε  
πατέρας Ἀλεξάνδρου καὶ Ρόφου, ἵνα ἀφῆκεν

τὸν σωρὸν αὐτοῦ.

22 Καὶ φέρεσιν αὐτὸν ὅτι Γολγοθᾶ πόπον, ὃ ὅτι μετεφωμυνοῦμενον, κρατὶς τούτου.

23 Καὶ ἐδίδου αὐτῷ πλεῖν ἱμνωπύλον οἶνον· ὃ ἔκ ἐλασε.

24 Καὶ σωροῦσαντες αὐτὸν, διαμέριζον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλήρον ἑαυτοῖς, τίς τί ἀρή.

25 Ἦν ὃ ἄρα πείτη, καὶ ἐσαύροσαν αὐτόν.

26 Καὶ ὡς ἡ ὀπιθραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ὅτι παρεχόμενος, Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

27 Καὶ σὺ αὐτῷ σωροῦσι δύο λίθους, ἵνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἐκ ἐξ ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.

28 Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ λέγουσα, Καὶ μὴ αὐτῶν ἐλογίζηται.

29 Καὶ οἱ παρεχόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτόν, κινῶντες τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ, καὶ λέγοντες, Οὐαὶ, ὃ καταλύει τὴν ἰατρικὴν καὶ αἰτεῖ τὴν ἡμέραν οὐκ οὐκ οὐκ.

30 Σῶσον σαυτὸν, καὶ καταβά ὑπὸ τῷ σωρῷ.

31 Ομοίως ὃ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες, πρὸς ἀλλήλους μὴ ἦν παρεχόμενος ἔλεον, ἄλλως ἔκωσαν, ἑαυτὸν ἐδιώκειν σῶσαι.

32 Ὁ Χριστὸς ὁ βαπτιστὴς τῷ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ὑπὸ τῷ σωρῷ, ἵνα ἰδοῦμεν καὶ πιστεύσωμεν. Καὶ οἱ συνωστισμένοι αὐτῷ ἀνέδιδον αὐτόν.

33 Γενομένης ὃ ὥρας ἑκτῆς, σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ὥς ὥρας ὀκτῆς.

34 Καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ὀκτῇ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων, Ελοὶ Ελοὶ, λαμμὰ σαββαθαν; ὃ ὅτι μετεφωμυνοῦμενον. Ὁ Θεὸς μου ὁ Θεός μου, εἰς τί με ἐγκαταλίπεις;

35 Καὶ πῃς ἦν παρεστηκότων ἀκούσαντες, ἔλεγον. Ἰδοὺ ἡλίαν φεῖ.

36 Δεσμῶν ὃ εἰς καὶ γαμύσας ἀσπύρον ἔξεν, φειδύς τι καλῶς, ἐπὶ τῇ αὐτῇ,

λέγων, Ἀφίτη, ἰδοῦμεν εἰ ἔρχεται ἡλίαν καθελεῖν αὐτόν.

37 Ὁ ὃ Ἰησοῦς ἀφείλετο φωνῇ μεγάλῃ, ἔξενυσεν.

38 Καὶ τὸ καταπίπτειν αὐτοῦ ἐκ ἐξ ὀφθαλμοῦ εἰς δύο ὑπὸ αὐτοῦ ἐκ ἐξ ὀφθαλμοῦ.

39 Ἰδὼν ὃ ὁ καυτοῦ ὁ περὶ τῆς αἰτίας αὐτοῦ, ὅτι οὕτω κρατὶς ἔξενυσεν, εἶπεν, Ἀληθὲς ὁ ἀδελφός σου, ὃς ὡς ὡς Θεοῦ.

40 Ἦσαν ὃ καὶ γυναικες ὑπὸ μακρόθεν συνεστῆσαν, ἐκ ὧν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τῇ Ἰακώβ τῷ μικρῷ καὶ Ἰωσήφ ὁ καλεῖται, καὶ Σαλώμη,

41 Αἱ καὶ ὅτε ὡς ἐκ τῇ Γαλιλαίᾳ, ἡ κολλῶσα αὐτῷ καὶ διηκούσῃ αὐτοῦ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συνακαθίσαντες αὐτῷ εἰς Ἰερουσαλὴμ.

42 Καὶ ἦσαν ἐν ἡμέρᾳ γυναικες, (ἐπὶ ὧν παρεστῆσαν, ὃ ὅτι παρεστῆσαν)

43 Ἦσαν Ἰωσήφ ὁ ὑπὸ Λεμαθαίας, ὁ καλεῖται βασιλεὺς, ὃς καὶ αὐτὸς ὡς παρεστῆς ὁ καλεῖται τῷ βασιλεὶ τῷ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον, καὶ ἤνυσεν τὸ σῶμα τῷ Ἰησοῦ.

44 Ὁ ὃ Πιλάτος ἰδοῦσας ἐκ τῶν περὶ αὐτοῦ καὶ παρεστῆσαντες τὸν καυτοῦ ὁ καλεῖται, ἐπερώτησεν αὐτὸν εἰ πάλα ἀπιδαν.

45 Καὶ γινώσκων τὸν καυτοῦ ὁ καλεῖται, ἐπαρώσκει τὸ σῶμα τῷ Ἰησοῦ.

46 Καὶ ἀρῶσας σινδῶνα καὶ καθελεῖν αὐτόν, εἰσέλησε τῇ σινδῶνι, καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐκ τῆς σινδῶνος ὁ καλεῖται λαλατομένης ἐκ τῆς σινδῶνος, καὶ παρεστῆσαντες ἔλεον ὅτι τῷ σῶμα τῷ καυτοῦ.

47 Ἦν ὃ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰωσήφ ἰδοῦσας ποδὶ πίπτει.

15.

Καὶ διαχωρήσας τῷ σαββάτῳ, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τῇ Ἰακώβ καὶ Σαλώμη ἠρώσαντες τὸν σῶμα, ἵνα ἐλθῶσιν ἀλείψασιν αὐτόν.

2 Καὶ λίαν πρὸς τῆς μῆρας αὐτῶν ἔρχονται

Ε 2

χρονται

χρηται ὅτι τὸ μνημεῖον, αἰατοῦσαν· τὸ τῷ  
 ἡλίου.

3 Καὶ ἔλαβον πρὸς ἑαυτάς, τίς ὑπο-  
 κυλίσῃ ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ  
 μνημείου;

4 (Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσι ὅτι  
 ὑποκυλίσται ὁ λίθος.) ὡ γὰρ μέγας  
 σφύρεα.

5 Καὶ εἰσπεποῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον,  
 εἶδον νεανίσκον μαθητὸν ἐν τοῖς θείτοις,  
 περιβεβλημένον σιλλῷ λευκῷ· καὶ ἔξειταμ-  
 νήθησαν.

6 Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς, Μὴ ἐκθαμβεῖ-  
 σθε. Ἰησοῦ ζητεῖτε τὸν Ναζαρεὺν τὸν  
 ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, ὡς ὅτι ὦδε. Ἴδε ὁ  
 τύπος ὅπου ἔθηκεν αὐτόν.

7 Ἀλλ' ὑπάγετε, εἴπατε τοῖς μαθη-  
 ταῖς αὐτοῦ, καὶ ταῖς Πίττει, ὅτι πρὸς ὑ-  
 μᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψα-  
 σθε, καθὼς εἶπεν ὁ κύριος.

8 Καὶ ἔξιελθούσαι ταχὺ ἔρουον· ἀπὸ  
 τοῦ μνημείου. εἶχε δὲ αὐταῖς φόβος καὶ  
 ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ ὧν εἶπον· ἐφο-  
 βουῶτο γὰρ.

9 Ἀνεστὶς δὲ, πρὸς πρῶτον σαββά-  
 τος ἐφύθη πρῶτον Μαρία τῇ Μαγδαλεμ-  
 νῇ, ἀφ' ἧς ἐκβεβλήκει ἐπὶ δαμόνια.

10 Εκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλε τοῖς  
 μετ' αὐτῆς ἡγουμένοις, πενθοῦσι καὶ κλαί-  
 οισι·

11 Εκείνοι ἀπέστηντες ὅτι οὐκ ἔδει-

αἶδεν ὑπὸ αὐτῆς, ἠπείσηται.

12 Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἑξ ἑαυτῶν  
 περιπατήσιν ἐφανέρωθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ,  
 πορευομένοις εἰς ἀγρὸν.

13 Εκείνοι ὑπελθόντες ἀπήγγειλαν  
 τοῖς λοιποῖς· ὅδε ἐκείναις ἐπίστυσται.

14 Ὑστερον, ἀνακρινόμενοι αὐτοῖς τοῖς  
 ἐνδεκα ἐφανέρωθη, καὶ ἀνέειπε τῷ ἀπ-  
 στήν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι τοῖς ἐνδε-  
 κασμένοις αὐτὸν ἠγηρεμένοι, ἐκ ὁπίστω-  
 σαν.

15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες ἐν  
 τὸν κόσμον ἀπαγγεῖλαι, κηρύττειν τὸ εὐαγγέ-  
 lion παντὶ τῷ κτίσῃ.

16 Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς, σωθή-  
 σεται· ὁ δὲ ἀπισήσας, κατακριθήσεται.

17 Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύουσιν  
 ταῦτα παρακολουθήσῃ· ἐὰν ὀνόματι τοῦ  
 κυρίου ἐκβαλοῦσι· γλίσσαις λαλήσουσι  
 καὶ αἰς·

18 Ὅφεις ἀροῦν· καὶ σαύματα  
 πᾶσι, ἐὰν αὐτοὶ βλέψῃ· ὅτι ἅπαν-  
 τος κτίους ὁπῆσισται, καὶ καθὼς ἔχει.

19 Ὁ μὲν οὖν Κύριος, μετὰ τὸ λαλῆ-  
 σαι αὐτοῖς, ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ  
 ἐκάθισεν ἐν δεξιῶν τοῦ Θεοῦ.

20 Εκείνοι δὲ ὑπελθόντες ἐκέρουον  
 πανταχοῦ, τῷ Κυρίου σιωπῶντι· καὶ  
 τὸν λόγον βεβαιώοντι, διὰ ὅτι ἐπα-  
 λουμένων σημείων, αἰμῶν.

## ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

α.



Πειθήντο πολλοὶ ἐπιχειροῦσαι ἀκατάστατον διηγήσασθαι ὅτι πολλοὶ πληροφορημένων ἐν ἡμῖν περιμένονται,

2 Καθως παρέδωκαν

ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑποκρίτου γλωσσοῖ τοῦ λόγου,

3 Εὐδοκίᾳ καὶ οὐ παρρησιασθέντες ἀναθεῖναι πάντι ἀκριβῶς, κατέχευε σοι γράψαι κατέπευθε Θεόφιλε,

4 Ἰνα ὁπποῦντος ἀπὸ τῶν κατηχημένων λόγων τίτῳ ἀσφαλίσαι.

5 Ερχέσθαι ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰσδαίας, ἱερὸς τις ἐνόματι Ζαχαρίας, ὃς ἐφημερίας Ἀβιά· καὶ ἡ γυναὶ αὐτοῦ ἐκ τῆς θυγατέρος Ἀαρῶν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ελισάβετ.

6 Ὅσοι ὅτι δίκαιοι ἀμφοτέρω ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πίστει ταῖς ἐπιτοχαῖς καὶ δικαιοσύμασι τοῦ Κυρίου ἀκριβοῦσι.

7 Καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν τέκνον, κατέχευε ἡ Ελισάβετ τῷ σπέρματι καὶ ἀμφοτέρω ἀφελόμενοι ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς ἦσαν.

8 Ερχέσθαι ὅτι ἐν τῇ ἱερατείᾳ αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔστανε τοῦ Θεοῦ,

9 (Κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας, ἔλαχε τῷ θυμῷ αὐτοῦ, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου·)

10 Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ τῷ προσευχόμενον ἔβω τῇ ᾠρᾷ τοῦ θυμῷ αὐτοῦ.

11 Ὡς δὲ ὁ αὐτὸς ἀφελόμενος Κυρίου,

ἔστανε ἐκ δεξιῶν τοῦ θυμῷ αὐτοῦ.

12 Καὶ ἐπαρέχθη Ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ εἶπε· ἐπέπεσον ἐπ' αὐτόν.

13 Εἶπε ὁ Θεός αὐτὸν ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβοῦ Ζαχαρία· διότι εἰσῆκούσθαι ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυναὶ σου Ελισάβετ γένήσῃ ἕν σοι, καὶ καλέσῃς τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἰωάννην,

14 Καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ὅτι τῇ γέννησὶ αὐτοῦ χαρήσονται.

15 Ἐσται γὰρ μὲν ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου, καὶ αἰὶν καὶ σίκερ καὶ μὴ πῖν, καὶ πνεύματι ἁγίῳ πληθήσῃ· ἐπὶ ἐκ καλίας μητρὸς αὐτοῦ,

16 Καὶ πολλὰς τῶν ἁγίων Ἰσραὴλ ὁπιστρέψει ὅτι Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν.

17 Καὶ αὐτὸς προσελύπεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυναμει Ἡλιοῦ, ὁπιστρέψει καρδίας πατέρων ὅτι τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει διακρίνων, ἐτοιμάσας Κυρίου λαὸν κατεσκευασμένον.

18 Καὶ εἶπε Ζαχαρίας Θεὸς τὸν ἄγγελον, Κατὰ τὴν γνώμην τούτο· ἰσχυρὸς εἰμι φερσβύτης, καὶ ἡ γυναὶ μου προσέβηκεν ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς.

19 Καὶ ὁπορευθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ, Ἐγὼ εἰμι Γαβριὴλ ὁ παριστηκὸς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀπεστείλω λαλήσασθαι σοι, καὶ διαγελήσασθαι σοι ταῦτα.

20 Καὶ ἰδὼν ἴση σιωπῶν, καὶ μὴ δυναμὸς λαλήσασθαι ἄχρι τῆς ἡμέρας γέννησιν ταῦτα, ἐφ' ὧν ἐκ ὁπίσθεν τοῖς λόγοις μου, οἵτις πληροῦνθαι εἰς ἡμέραν αὐτοῦ.

21 Καὶ ὡς ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν· καὶ ἰδούμενον ἐν τῇ χοροῖν αὐτοῦ.



αὐτὸν ἐν τῇ νυφί.

22 Ἐξῆθον ὃ ἐκ ἡλυώτετο λαλῆσαι αὐτοῖς· καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὑπ᾿ αὐτὸν ἰσχυροὶ ἐν τῇ γαμῇ. καὶ αὐτοὶ ὡς διακρίναν αὐτοῖς, καὶ διέμενε κοφύς.

23 Καὶ ἐρχέτο αἰεὶ ἐπληθύνοντες αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπὸ πλὴν εἰς τὸ οἶκον αὐτοῦ.

24 Ματθαῖος δὲ ταῦτας ταῖς ἡμέρας συνήλασεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ σφραγίσαντος ἑαυτὴν μὴ μίας πέντε, λέγουσα,

25 Ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεὶ ὤκνησεν ἀφελῆναι τὸ ὑπερδύς μου ἐν ἀνδράσιν.

26 Ἐν δὲ τῇ μὴν τῇ ἑκτῇ ἀπεστάλη ὁ ἀγγελὸς Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας ἣ ὄνομα Ναζαρέτ,

27 Πρὸς παρθένον μεμεινευμένην ἀνδρὶ ὡς ὄνομα Ἰωσήφ, ὃς οἶκε Δαβὶδ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ.

28 Καὶ εἰσέλθων ὁ ἀγγελὸς πρὸς αὐτήν, εἶπε, Χαίρε κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ, ὀλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν.

29 Ἡ δὲ ἰδοῦσα διαταράχθη ὅτι τῇ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς ἐσθῆ.

30 Καὶ εἶπεν ὁ ἀγγελὸς αὐτῇ, Μὴ φοβοῦ Μαριάμ· εὕρες γὰρ χάριν παρὰ τοῦ Θεοῦ.

31 Καὶ ἰδοὺ συνηήνη ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦ.

32 Οὗτος ἔσται μέγας, καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώσῃ αὐτῇ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,

33 Καὶ βασιλεύσῃ ὅτι τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοῦ αἰῶνος, καὶ τὸ βασιλείας αὐτοῦ ἐκ ἔσται τέλος.

34 Εἶπε δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἀγγέλον, Πῶς ἔσται τούτο, ἐπεὶ ὁ ἄνδρς οὐ γινώσκω;

35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀγγελὸς εἶπεν αὐτῇ, Πνεῦμα ἅγιον ἐπιτελεῖται ἐν σοί,

καὶ διὰ τοῦτο ὑψίστος ὀνομασθήσεται· διὸ καὶ ἡ γυνὴ κληθήσεται ὅτι υἱὸς Θεοῦ.

36 Καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενὴ σου, καὶ αὐτὴ συνηλίκου ὑδὲ ἐν γήρα αὐτῆς· καὶ ἐστὶ μὲν ἐκ τῆς δέξιν αὐτῆς τῇ κελευμένη σείρα·

37 Ὅτι ἐκ ἀδυνατίης παρὰ τῇ Θεῷ παρῇ ἤματι.

38 Εἶπε δὲ Μαριάμ, Ἰδοὺ ἡ δοῦλὸς Κυρίου, γινώσκω μοι καὶ τὸ ῥῆμα σου. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἀγγελὸς.

39 Ἀναστῆσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἵστατο εἰς τὴν πόλιν ἱερὴν μετ' ἀποστόλης, εἰς πόλιν Ἰούδα,

40 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἑστάτα τῇ Ἐλισάβετ.

41 Καὶ ἐρχέτο αἰεὶ ἥκεσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαριάμ, ἵστατο τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· ἐπληθύνοντες οὖν αἱ αἰῶνες ἡ Ἐλισάβετ.

42 Καὶ ὁμιλοῦντες φωνὴ μεγάλη, καὶ ἔπει, Ευλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν, καὶ ὀλογημένη· ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου.

43 Καὶ πόθεν μοι τούτο, ἵνα ἔλθῃ μὴτέρα τοῦ Κυρίου μου πρὸς με;

44 Ἰδοὺ γὰρ αἰεὶ ἐρχέτο ἐναντὶ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ῥῆματά μου, ἵστατο σὺ ἐν ἀγαθῇ τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου.

45 Καὶ μακαρεῖα ἡ πιστεύουσα, ἐπὶ τῇ τελείωσιν τῆς λελελημμένης αὐτῇ παρὰ Κυρίου.

46 Καὶ εἶπε Μαριάμ, Μαγαλιώτι ψυχῇ μου τὸν Κύριον,

47 Καὶ ἠγάπησε τὸ πνεῦμά μου τῇ Θεῷ τῇ σωτῆρί μου.

48 Ὅτι ἐπέβλεψεν ὅτι νῦν ταπείνωσεν τῆς δούλης αὐτοῦ. ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ νῦν μακαρεῖός με πάντῃ αἱ γυναικες·

49 Ὅτι ἐποίησέ μοι μαγαλιὰ ὁ δυνάστης, καὶ ἄγαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

50 Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γυναικῶν τῶν φοβουμένων αὐτόν.

51 Ἐπειδὴ

51 Εποίει κρείττον ἐν βερεχίου αὐτῷ·  
ἀποκρίπτον ἐσθρηφάτους διατοίᾳ καρδίας  
αὐτοῦ.

52 Καθεῖλε θωάδας δὲ τοῦ θρόνου,  
καὶ ὤψασε ταπεινός·

53 Πεινῶνται ἐπέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ  
πλετοῦντας ἐξάπεσσε κενός.

54 Ἀπελάβετο ἱσχυρὰ πυχῆς αὐτοῦ,  
μυηδύων ἐλπίους,

55 (Καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέ-  
ρας ὑμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ Ἀβραάμ  
αὐτοῦ) εἰς τὸν αἰῶνα.

56 Ἐμενὴ ἡ Μαριάμ σὺ αὐτῇ ἄσπι  
μῶνας τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον  
αὐτῆς.

57 Τῇ ἡ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χεῖ-  
ρον αὐτῆς τεκεῖν αὐτῷ, καὶ ἐγέννησεν υἱόν.

58 Καὶ ἤκουσας οἱ ἀφείλικτοι καὶ οἱ συγ-  
χρηεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμαγάλυνεν Κύριος τὸ ἔ-  
λκος αὐτῶν μετ' αὐτῆς, καὶ σωζόμενον αὐτῇ.

59 Καὶ ἐγένετο, ἐν τῇ ὁγδοῇ ἡμέρᾳ ἡλ-  
θον ἀειταμεῖν τὸ παρθεῖον, καὶ ἐκάλουν αὐ-  
τὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζα-  
χαρίας.

60 Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶ-  
πεν, Οὐχ, ὀνόμα κληθήσεται Ἰακώβ.

61 Καὶ εἶπον πρὸς αὐτῷ, Ὅτι οὐ-  
δαίς ὅστις ἐν τῇ συγγείᾳ σου, ὅς κελεύει-  
ται τῷ ὀνόματι τούτῳ.

62 Εἰπάουσι ἡ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, τὸ τί  
αὐ δέλοι κελεύεσθαι αὐτόν.

63 Καὶ ἀπίστους πικακίδιον, ἔγραψε,  
λέγον, Ἰακώβ ὅστις τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ ἐ-  
δούλωσεν πάντες.

64 Ἀπώρχει ἡ τὸ εἶμα αὐτοῦ παρε-  
στῆκε, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει θυ-  
λογῶν τὸν Θεόν.

65 Καὶ ἐγένετο ἐπὶ ταύτας ῥόβους τοῦ  
ἀπειλοκαυτάς αὐτοῦ· καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὁρεσὶ  
τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήμα-  
τα ταῦτα·

66 Καὶ ἔδωκε πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν  
τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, Τί ἀρετὸ πυχ-

δίου τοῦτο ἐστίν; Καὶ χεῖρ Κυρίου ἡμῶν αὐτῷ.

67 Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐ-  
πλήσθη πνεύματος ἁγίου, καὶ προσεφί-  
πυσε, λέγων,

68 Ευλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσ-  
ραὴλ· ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρω-  
σιν τῷ λαῷ αὐτοῦ,

69 Καὶ ἔθηκε κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν  
τῇ οἰκῇ Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

70 Καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος ἡ  
ἀγίας ἡμῶν ἀπ' αἰῶνος πρὸς τὸν αὐτόν,

71 Σωτηρίαν ἔξ ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ  
χειρὸς πάντων τῶν μιστοῦντων ἡμᾶς.

72 Ποίησαι ἡμῶν μὴ ὅτι πατέρον  
ἡμῶν, καὶ μυηδύων διαθήκης ἀγίας αὐτοῦ·

73 Ὅρκον ὃν ὤμοσε πρὸς Ἀβραάμ ὁ  
πατήρ ἡμῶν, τῷ δουλῷ ἡμῶν,

74 Ἀφ' οὗ ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡ-  
μῶν ἐνδύντας, λατρεύειν αὐτῷ·

75 Ἐν ἐσθότῃ καὶ δικαιοσύνῃ ἐνάποιον  
αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

76 Καὶ σὺ παρθεῖον προσφόντης ἐψέψα  
κληθήσθαι· προσπορεύσῃ γὰρ πρὸς προσώπου  
Κυρίου, ἰστομάσθαι ὁδούς αὐτοῦ·

77 Τὸ δουλάσθαι νῶτον σωτηρίας τῷ λαῷ  
αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτοῦ,

78 Διὰ ἀσπάζεσθαι ἱέουσας Θεοῦ ἡμῶν,  
ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς θάνατον ἔξ ὕψους,

79 Ἐπειράσθαι τοῖς ἐν σκότει καὶ στείᾳ  
θανάτου κεκοιμημένοις, τῷ κεκοιμημένῳ τοῦ  
πύδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

80 Τὸ ἡ παρθεῖον ἡμῶν καὶ ἐκκεκασμένον  
πνεῦμα· καὶ ἡμῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέ-  
ρας ἀναδείξας αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ.

β

Εἶπεν ἡ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐμείνας,  
ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος· Ἀν-  
θρώπων, ἀποχρεμάσθαι πᾶσιν τῷ οἴκῳ  
ἡμῶν.

2 Αὐτῇ ἡ ἀπογραφὴ, πρὸς τὴν ἐγένετο  
ἐγμονεύοντο· τῆς Συρίας Κυρηνάιν.

3 Καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀποχρεμά-  
σθαι, ἕως εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

Ε 4

4 Ἀνθ

ἀνέβη ὃ καὶ Ἰασηφ υἱὸς τῆς Γαλιλαίας, ἐκ πόλεως Ναζαρέτ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν Δαβὶδ ἣτις καλεῖται Βηθλέεμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατρὸς Δαβὶδ.

5 Ἀπογράψαντα σὺν Μαριὰμ τῇ μητρὶ αὐτοῦ αὐτὴν μετὰ τῆς ἐκείνου.

6 Ἐβλήθη ὃ ἐν τῇ εἰρήνῃ αὐτοῦ κατεῖναι, ἐπλήθυνον αἱ ἡμέραι τῆς τεκνῆς αὐτοῦ.

7 Καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἰσπαργάσεν αὐτὸν, καὶ ἐκάλειν αὐτὸν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, διότι ἐκ τῶν αὐτοῦ τῶς τόπος ἐν τῇ καταλύματι.

8 Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρα τῇ αὐτῇ ἀρχαυλῶντες, καὶ φυλάσσοντες φυλάκας τῆς νυκτὸς ὅπῃ τῶν ποιμένων αὐτοῦ.

9 Καὶ ἰδὼν ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ εὐχὰ Κυρίου ἐπέβη αὐτοῖς, καὶ ἐφοκῶντο φόβον μέγαν.

10 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβεῖσθε· ἰδὼν γὰρ ἀσπληγίσματα ὑμῖν χαρὸς μεγάλην, ἥτις ἔστι παντὶ τῷ λαῷ.

11 Ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὃς ἐστὶ Χρῆστος Κύριος, ἐν πόλει Δαβὶδ.

12 Καὶ περὶ ὑμῶν τὸ σημεῖον· εὐρήσετε βρέφος ἰσπαργαμμένον, καί μωρον ἐν τῇ φάττῃ.

13 Καὶ ὑψάμενος ἐβλήθη σὺν τῷ ἀγγέλῳ πολλοὺς γραμματεῖς ἔχοντας ἀναισθητῶν τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων,

14 Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ὅτι γῆς εἰρήμην, ἐν ἀνθρώποις ἀδικία.

15 Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον αὐτὸν αὐτοὶ εἰς τὸν ἔρηκτον οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ ἀσθενοὶ οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Διείδωμεν δι' αὐτοῦ Βηθλέεμ, καὶ ἰδωμεν τὸ βῆμα τῆς τοῦ μωροῦ, ὃ ὁ Κύριος ἐκγινώσκων ἡμῖν.

16 Καὶ ἦλθον ἀπεύθυντες, καὶ ἀνῆλθον πρὸς τὴν Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰασηφ, καὶ τὸ βρέφος καὶ μωρον ἐν τῇ φάττῃ.

17 Ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν αὐτὸ τὸ βρέφος καὶ λαλῶντες αὐτοῖς πρὸς τὸν παῖδα τῆς.

18 Καὶ πάντα οἱ ἀκούσαντες ἰδοῦσαν αὐτὸν τῷ λαλῶντων ὑπὸ τῷ ποιμένι πρὸς αὐτούς.

19 Ἡ δὲ Μαριὰμ πάντα συνέπιπεν τῇ ψυχῇ αὐτῆς, συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

20 Καὶ ἐπεσφάσαν οἱ ποιμένες, δεξιοζόντες καὶ ἀνούτες τὸν Θεόν ὅτι πάντα οἷς ἠκούσαν καὶ εἶδον, κατὰ τὸν λόγον αὐτοῦ.

21 Καὶ ὅτε ἐπλήθυνον ἡμέραι ἐκείναι πάλιν ἐβλήθη τὸ παιδίον, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθεῖν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸς τὴν συνήθειαν αὐτοῦ ἐν τῇ κοιλίᾳ.

22 Καὶ ὅτε ἐπλήθυνον αἱ ἡμέραι καὶ κατακειμένη αὐτῷ, καὶ τὸν νόμον Μωσέως, ἀνῆλθον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, παραστήσαι τῷ Κυρίῳ,

23 (κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖεν μήτραν, ἄρσεν τῷ Κυρίῳ κληθήσεται).

24 Καὶ πάλιν εὐνοῖαν καὶ τὸν ἄρσεν ἐν νόμῳ Κυρίου, ζεύγος τρυφῆς ἢ δύο ἡσασθε ἀφαιρέσθαι.

25 Καὶ ἰδὼν τὸν ἀσθενοῦς ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὃ ὄνομα Συμεὼν, καὶ ὁ ἀσθενοῦς ὢν δίκαιος καὶ δολαφίς, προσεδέχοντο παρακληθῆναι τῷ Ἰσραὴλ· καὶ πνεῦμα ἄγιον ἦν ἐν αὐτῷ.

26 Καὶ αὐτὸν κατεκρίθησαν ὑπὸ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν τὸν Χρῆστον Κυρίου.

27 Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν αὐτὸν πρὸς τὸ παιδίον Ἰησοῦν, τὸ ποιῆσαι αὐτοῦ καὶ τὸ εἰδομένον τῷ νόμῳ πρὸς αὐτὸν,

28 Καὶ αὐτοῖς ἐδεξάτο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεόν, καὶ εἶπεν,

29 Νυνὶ ἀπολύεις τὸν δούλον σου ἐνώπιόν σου, καὶ τὸ βρέφος σου, ἐν εἰρήνῃ.

30 Ὅτι εἶδον οἱ ὀρθοταλεῖς μου τὸ σωτήριόν σου,

31 Ο ἰπόμεσται καὶ φερουσιν πάντων ἡβλ λαόν·

32 Φῶς εἰς δοκίμην ἐλθόν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ιερουσαλ.

33 Καὶ ὡς Ιακώβ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ συμμάχουσι ὑπὸ τοῖς λαομαχίοις πρὸς αὐτόν·

34 Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ Συμεὼν, καὶ εἶπε πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, Ἰδοὺ αὐτὸ καί τι εἰς πῶσιν καὶ αἰστανται πολλῶν ἐν τῇ Ιερουσαλ, καὶ εἰς σημείον ἐπιτελεσμένων.

35 (Καὶ σὺ ὅτι αὐτὸς τὴν ψυχὴν διέδωκεν ὑμῖν, ὅπως δὲ δοκίμην ᾗ ἐν πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.

36 Καὶ ὡς Ἀννα πρεσβυτέρα θυγατρὸς Φαρισαίου ἐν φυλῇ Ασσαρ, αὐτὴ περιεβόηα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήτασα ἔτι μὲν αἰετός ἐπὶ δότῃς παρθένιας αὐτοῖς,

37 Καὶ αὐτὴ χρεὼς ὡς ἐπὶ ἐργον καταπαύσεσθαι, ἢ ἐκ ἀρίστου δότῃ τῷ ἱεροῦ, πρὸς καὶ δέησις λατρεύουσα νότα καὶ ἡμέραν.

38 Καὶ αὐτὴ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὀπίσσω, αἰδωολογέτω τῇ φέρῃ, καὶ ἐλάλει πρὸς αὐτὴ πάντοτε τοῖς περιεχόμενοις λύτρωσιν ἐν Ιερουσαλῇ.

39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ὑπερέβαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ Ναζαρέτ.

40 Τὸ ὅτι παῖδα ἦσαν καὶ ἐκρεταγμένοι πνεύματι, πληροῦντο σφίας· καὶ χάρις Θεοῦ ὡς ἐπ' αὐτοῦ.

41 Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτῶν κατ' ἐπὶ Ιερουσαλὴμ τῇ ἰορτῇ τῇ πάρᾳ.

42 Καὶ ὅτε ἐλθόντο ἐπὶ δώδεκα, ἀναβάντων αὐτῶν εἰς Ιερουσαλὴμ, καὶ τὸ ἔτος τῆς ἰορτῆς,

43 Καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῇ ὑπερέβαιν αὐτῶν, ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ιερουσαλῇ· καὶ ἐκ ἐκείνου Ἰησοῦς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

44 Νομίσαντες ὅτι αὐτὸν ἐν τῇ συνο-

δίᾳ ἦν, ἦλθον ἡμέρας δύο, καὶ ἀνέβη-  
τον αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν τοῖς  
γινασίοις·

45 Καὶ μὴ εὗροντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν  
εἰς Ιερουσαλὴμ, ζητοῦντες αὐτόν.

46 Καὶ ἐλθόντο, μὴ ἡμέρας τρεῖς εὗ-  
ρον αὐτὸν ἐν τῇ ἱερῇ καθεζόμενον ἐν μέ-  
σῳ ἡβλ διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα ἀκούον, καὶ ἐπεροῦντο αὐτούς.

47 Εξίσταντο ὅτι πᾶντες οἱ ἀκούον-  
τες αὐτὸν ὅτι τῇ συνέσει καὶ τῇ δόξαντι-  
σιν αὐτοῦ.

48 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, ὀκνησάντων·  
καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπε, Ἰάννη,  
τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; Ἰδοὺ ὁ πατήρ σου  
καὶ ἐγὼ δούλωμαί σου ἐζητεῖμεν σε.

49 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοῦ, Τί ὅτι ἐζη-  
τεῖτέ με; ἐκ εἰδότε ὅτι ἐν τοῖς τῷ πα-  
τρί μου δεῖ εἶναι με;

50 Καὶ αὐτοὶ οὐ συνήκαν τὸ ῥῆμα ὃ  
ἐλάλουν αὐτοῖς.

51 Καὶ κατέβη μετ' αὐτοῦ, καὶ ἦλθον  
εἰς Ναζαρέτ. καὶ ὡς ὑποκαταβάντων αὐ-  
τοῖς, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διατίθει πάσα τὰ  
ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

52 Καὶ Ἰησοῦς προσέκοπτε σοφία καὶ ἡ-  
λικία καὶ χάριτι παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

γ

**Ε**Ν ἔτει ὃ περικυβερνᾷ τῆς ἡγε-  
μονίας Τιβεριῆς Καίσαρος, ἡγεμονεύ-  
οντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ιουδαίας, καὶ  
τετραρχούντος τῆς Γαλιλαίας Ηεροδίου,  
Φιλίππου ὃ τῆς Ἀβιθαῖ αὐτοῦ τετραρχού-  
ντος τῆς Ιπυρίας καὶ Τετραρνήδος χείρας,  
καὶ Αυσταίου τῆς Αβιλιῶν τετραρχού-  
ντος,

2 Ἐπ' ἀρχαίᾳ Ἀννα καὶ Καϊάφα,  
ἐλθόντο ῥῆμα Θεοῦ ὅτι ἰσχυρῶς τὸν τῷ  
Ζαχαρίᾳ ὡς ἐν τῇ ἐρήμῳ.

3 Καὶ ἦλθον εἰς πᾶσαν τὴν οὐρανίαν  
ἐν τῇ Ιορδάνῳ, κηρύσσον βαπτίσματα με-  
τανοίας εἰς ἀρετὴν ἀκαταπύετον,

4 ὡς γράπτει ἐν βιβλίῳ λόγων Ησαΐ-  
ου τῷ



ου τῷ κοροσύνῃ, λέγοντες, Φωνὴ βοᾶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ετοιμασάτε τὴν ὁδὸν Κυρίου, ὅπως ἵδωμεν τὴν δόξαν αὐτοῦ.

5 Πᾶσα φάραξ πληροφάνηται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται. καὶ ἔσται τὸ σκολιὸν εἰς ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ εἰς ὁδὸν λαοῦ.

6 Καὶ ὁφείτω πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τῷ Θεῷ.

7 Ἐλεγε οὖν αὐτῷ τοῖς ἐμπορευομένοις ὄχλοις βαπτίζοντες αὐτὸν ἐν ἰσχυροῦς, τίς ἐσθλὸς ἐστὶν ὑμῖν ζῆλος ἀπὸ τῆς μέγαλης ὁδοῦ;

8 Ποιῶσιν οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, καὶ μὴ ἀρξινὸν λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Πάτερ ἰσχυρῷ τὸν Ἀβραάμ, λέγων γὰρ ὑμῖν ὅτι ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τέλει ἰσχυρὰ τέκνα τῷ Ἀβραάμ.

9 Ἦδη ὅτι καὶ ἡ ἀξίη τοῦ ζήλου δέδεικται, καὶ οὖν αὐτὸν δέδεικται μὴ ποιεῖν καρπὸν καλὸν ἐκκόπεται, καὶ εἰς πῦρ βράζεται.

10 Καὶ ἐπηρεάζον αὐτὸν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, Τί οὖν ποιῶσιν;

11 Απεκρίθας ὁ λέγων αὐτοῖς, Ὁ ζῆλος τοῦ χητεῖν, μεταδίδτω τῷ μη ἐχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα, ὁμοίως ποιείτω.

12 Ἦλθον ὅτι καὶ τελευτῶν βαπτίζοντες, καὶ εἶπον τοῖς αὐτοῖς, Διδάσκαλε, τί ποιῶσιν;

13 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν προσοσιπ.

14 Ἐπηρεζόντων δὲ αὐτὸν καὶ στρατιῶται, λέγοντες, Καὶ ἡμεῖς τί ποιῶσιν; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μηδένα διαστρίψετε μηδὲ συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκεῖν τοῖς ὁφειλόμενοις ὑμῖν.

15 Προσδοκῶντες δὲ τὸ λαὸν, καὶ διαλογιζόμενον πάντων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ὅτι καὶ τῷ Ἰωάννῃ, μάλιστα αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός,

16 Απεκρίνατο ὁ Ἰωάννης ἀπαντὰ λέγων,

Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς, ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ ἐκ εἰμὶ ἰσχυρὸς λύσασθαι τὸν ἰμάντα τοῦ ὑποδηματίων αὐτοῦ, αὐτὸς τοὺς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρὶ.

17 Οὗ τὸ πῦρον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαυθεῖ τὴν ἀλυσίδα αὐτοῦ, καὶ συναΐξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἁβύσσῳ.

18 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα παρρησιᾶν ἐλογίζετο τὸν λαόν.

19 Ὁ δὲ Ηρώδης ὁ τετράρχης ἐλογίζοντο αὐτὸν καὶ τῷ Ηρώδῃ τῷ βασιλεὺς Φιλίππου τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ ὅτι ἐποίησε ποιητῶν ὁ Ηρώδης,

20 Προσέθηκε καὶ τὸ ὅτι πᾶσι, καὶ καὶ ἐκείνῃ τῇ ἰσχυρίᾳ ἐν τῇ φυλακῇ.

21 Ἐρχέμετο δὲ αὐτὸν βαπτισθῆναι ἀπαντὰ τὸ λαόν, καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος, καὶ κοροσυνχομένου, ἀποχρίσας ὁ ἑρῶν,

22 Καὶ κατακλῶν τὸ πνεῦμα τὸ ἀγαθόν, ὡς εἶδεν ὅτι αὐτὸς ὡς ἐκείνῃ γινώσκων, καὶ γινώσκων, δὲ εἶ ὅτι ὁ ἄγαθός ἐστιν ὁ ἰσχυρός.

23 Καὶ αὐτὸς ὡς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐστὶν τέλει αὐτοῦ ἀρχέμενος αὐτῶν, ὡς ἐκείνῃ ὡς Ἰωάννης τῷ Ἠλῷ,

24 Τῷ Ματθαίῳ, τῷ Λευί, τῷ Μάρκῳ, τῷ Ἰωάννῃ, τῷ Ἰωσὴφ,

25 Τῷ Ματθαίῳ, τῷ Ἀμώε, τῷ Ναῦμ, τῷ Ἰσὶ, τῷ Ναββαί,

26 Τῷ Ματθαίῳ, τῷ Ματθαίῳ, τῷ Σιμὼν, τῷ Ἰωσὴφ, τῷ Ἰσὶ,

27 Τῷ Ἰωάννῃ, τῷ Πρωτῷ, τῷ Ζωροβὰβὴλ, τῷ Σαλμὼν, τῷ Ναρὶ,

28 Τῷ Μελλῷ, τῷ Ἀδδῷ, τῷ Κασαίμ, τῷ Ἰωσὴφ, τῷ Ἠρ,

29 Τῷ Ἰωσὴφ, τῷ Ἰλνί, τῷ Ἰωσὴφ, τῷ Ματθαίῳ, τῷ Λευί,

30 Τῷ Σιμὼν, τῷ Ἰωσὴφ, τῷ Ἰωσὴφ, τῷ Ἰωσὴφ,

Ιωανν, τῷ Ελιακίμ,

31 Τῷ Μιλαῖ, τῷ Μαϊναῖ, τῷ Ματθα-  
σαι, τῷ Ναθαν, τῷ Δαβίδ,

32 Τῷ Ιεσσαί, τῷ Ωσηῖ, τῷ Βοὸζ, τῷ  
Σαμὺὲλ, τῷ Ναασών,

33 Τῷ Ἰσνιβαάδ, τῷ Αἰθίμ, τῷ Εσ-  
ραῖμ, τῷ Φαρὲς, τῷ Ισάακ,

34 Τῷ Ιακώβ, τῷ Ισαάκ, τῷ Αἰσάμ,  
τῷ Οὐρ, τῷ Ναχωρ,

35 Τῷ Σαρῶ, τῷ Ραχαὺ, τῷ Φαλέκ, τῷ  
Εβέρ, τοῦ Σήμε,

36 Τῷ Καϊνὰ, τοῦ Αβραάμ, τοῦ  
Σὴμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ,

37 Τῷ Μαθεάμ, τοῦ Ενώχ, τοῦ  
Ιαφὲ, τοῦ Μήθελ, τοῦ Εἰσὲ,

38 Τῷ Ενώ, τοῦ Σὴθ, τοῦ Αδάμ, τοῦ  
Θεοῦ.

οἱ

Ἰησοῦς ὁ πνεύματι ἁγίῳ πλήρως ὑπέ-  
στρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰουδαίου· καὶ ἦλθε εἰ  
πρὸς πνεύματι εἰς τὴν ἑρμηνείαν,

2 Ἡμετέρας πνευματικῆς πειρασμο-  
νισμοῦ ὑπὸ τοῦ διαβόλου. Καὶ ἐκ ἐφάρου ἐ-  
δίδετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· καὶ συντελε-  
σάμενος αὐτῷ, ὕψιστος ἐπείνεσεν.

3 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διαβόλος, Εἰ  
ὕψος εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπέ τῷ λίθῳ τέταρ-  
τον ἵνα γῶνται ἄνω.

4 Καὶ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν,  
λέγων, Γέγραπται, Οὐκ ἐκ ἐπ' ἄνθρωπον μέτρο  
ζήσεται ὁ ἀνθρώπος, ἀλλ' ὅτι πᾶσι ῥα-  
μασι Θεοῦ.

5 Καὶ αἰμαζὼν αὐτόν ὁ διαβόλος,  
εἰς ὅρῳ ὁ φηλὸν, ἐδείξεν αὐτῷ πᾶσας τὰς  
βασίλειας τῆς οὐρανόθεν εἰς τὴν γῆν.

6 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διαβόλος, Σὺ  
δίδως τὴν ὑπακοήν σου τῷ σατανᾷ, καὶ  
τίς δύναται αὐτῷ· ὅτι ἐμοὶ παραδόχεται,  
καὶ ὅ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτῷ.

7 Σὺ αὖτ' ἐὰν προσκυνήσῃς ἀπέναν-  
τός μου, ἔσται σου πάντα.

8 Καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ εἶπεν ὁ Ἰη-  
σοῦς, Ὑπακούω ὁπίσω με σατανᾷ· ἀλλὰ ἡ

γῆ, Προσκυνήσῃς Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ  
αὐτῷ μόνῳ λατρεύσῃς.

9 Καὶ ἦραξεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ,  
καὶ ἔστηεν αὐτὸν ὅπου τὸ πτερυγεῖον τοῦ ἱεροῦ,  
καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εἰ ὁ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε  
σταυρὸν ἐν τούτῳ κτήτω·

10 Γέγραπται γάρ, Οὐκ ἐκ τῶν ἀγγέλων  
αὐτῷ ἐπιτίμειται περὶ σου· διαφυλάξαι σε·

11 Καὶ ὅπου ὅπου χειρὸν ἀρῶσί σε, μή-  
ποτε ἀποσπῇς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

12 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰη-  
σοῦς, ὅτι εἰρηται, Οὐκ ἐκπειράσῃς Κύριον τὸν  
Θεόν σου.

13 Καὶ σωτελέους πάντα πειρασμοὶ ὁ  
διαβόλος· ἀπέστη ἐπ' αὐτῷ ἄχρι καὶ νῦν.

14 Καὶ ὑποστρέφει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν ἑρμηνείαν  
τῷ πνεύματι· εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ  
ῥήματι ὑψώθη καὶ ὅλος τῆς περιουσίας  
αὐτοῦ.

15 Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγω-  
γαῖς αὐτοῦ, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

16 Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ, ὅπου  
ἐπιδεχόμενος, καὶ εἰσὼν ἐν τῷ εὐαγγε-  
λίῳ εἰς τὴν ἡμέραν ἥτις σαββάτω εἰς τὴν  
συναγωγὴν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶν.

17 Καὶ ἐπεδίδετο αὐτῷ βιβλίον Ἡσαΐας  
τοῦ προφήτου. καὶ ἀνοίξας τὸ βιβλίον, εὗ-  
ρε τὸν τόπον ὅτι γεγραμμένον,

18 Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμὲ, ὅτι ἐπέκει  
ἐλπίσεν με ἀναγγελλέμεν πᾶσι τοῖς ἀποστόλοις  
καὶ με, ἐκτελέσει τὸν συντελεσμένον τὴν  
καρδίαν, κηρύξαι αἰχμαλώτους ἀφίστην, καὶ  
τυροῖς ἀνῃλεῖν, ἀποστείλας τε δεσμώ-  
τους εἰς ἀφίστην,

19 Κηρύξαι ἐν αὐτῷ Κυρίῳ δικαίον.

20 Καὶ πύξας τὸ βιβλίον, ἀποδοὺς τῷ  
ὑπαφῆρτι, ἐκείσθη· καὶ πᾶσι τοῖς ἐκ τῆς συνα-  
γωγῆς οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀπὸ τῶν αὐτῶν.

21 Ἠρώτητο ὁ λαὸς πρὸς αὐτὸν, Οὐ  
σήμερον πεπληρώθη ἡ γραφή αὐτῇ ἐν τοῖς  
ὀφθαλμοῖς;

22 Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ, καὶ  
ἐθαύμαζον ὅτι τοῖς λόγοις τῆς χάριτος·

τοῖς

τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ,  
καὶ ἔλεγε, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ υἱὸς Ἰακώβ;

22 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Παῖτες ἐ-  
ρεῖτέ μοι τιτὸν παρὰβολὴν ταύτην. Ἰακώβ,  
θεωροῦντες πάντες ὅσοι ἐκπορευόμενοι  
ἐκ τῆς Καθαρὰς, πίπτον καὶ ὁδὸς ἐν  
τῇ πατρίδι σου.

24 Εἶπε ὅ, Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐσεῖς  
πρὸς φθίτον διεκίς ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐ-  
τοῦ.

25 Ἐπὶ ἀληθείας ὃ λέγω ὑμῖν, πολ-  
λὰ χρεῖα ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλίου ἐν  
τῇ Ἰερουζαλὴμ, ὅτι ἐκλείδῃ ἐν οὐρανὸς ὅτι ἐπι-  
τεία καὶ μύσας ὄξ, αἱ ἐρχέτο λιμὸς μέγας  
ὅτι πάντων τῶν γένων.

26 Καὶ πρὸς ἐλθόντων αὐτοῦ ἐπέμψθη  
Ἡλίας εἰ μὴ εἰς Σάριππα τῆς Σιδωνίου,  
πρὸς ἡμετέρας χρεῖας.

27 Καὶ πολλοὶ λαοὶ ἦσαν ὅτι ἑλίσ-  
σαντο τῷ πρὸς φθίτον ἐν τῇ Ἰερουζαλὴμ, καὶ ἐ-  
δίδετο αὐτοῦ ἐκασταλὴν εἰ μὴ Νιμαὺς ὁ  
Σύρος.

28 Καὶ ἐπληρώθησαν πάντες θυμῷ ἐν  
τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα.

29 Καὶ αὐσώοντες ἔθελλον αὐτὸν ἔξω  
τῆς πόλεως, καὶ ἤραρον αὐτὸν ἕως τῆς ὀ-  
φρῦθου τοῦ ὄρους, ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐτοῦ ἐκ-  
κοδόμηντο, εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν.

30 Αὐτὸς ὅ ἐκλεῖπεν διὰ μέσου αὐ-  
τοῦ, ἐπορεύετο.

31 Καὶ κατήλθεν εἰς Καθαρὰν πό-  
λιν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ὡς διδάσκων αὐτοῦ  
ἐν τοῖς σάββασι.

32 Καὶ ἔξελθοντες ὅτι τῇ διδαχῇ  
αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἑξορίᾳ ὡς ὁ λόγος αὐτοῦ.

33 Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ὡς αἰθροῦ-  
σεν ἔχων πνεῦμα δαμονίῳ ἀκαθάρτῃ,  
καὶ θύερεας φωνὴ μεγάλη,

34 Λέγων, Εἰ, τί ὑμῖν καὶ σοὶ Ἰησοῦ  
Ναζαρεμῶ; ἢ λέγεις ὀπποῖσθα ἡμεῖς; οἶδά σε  
τίς εἶ, ὁ ἀγίου τοῦ Θεοῦ.

35 Καὶ ἐπετίμωσεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέ-  
γων, Θιμώδην, καὶ ἔξῃσθε ὄξ αὐτοῦ. Καὶ

ἦσαν αὐτὸν τὸ δαμονίον εἰς τὸ μῆλον,  
ἐξῃλθεν ἀπ' αὐτοῦ, μὴδὲν βλάψεν αὐτόν.

36 Καὶ ἐρχέτο δαμόνιον ὅτι παῖτας,  
καὶ σωαλάου πρὸς ὁμήλους, λέγοντες,  
τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἑξορίᾳ καὶ δυνά-  
μει ὀπποῖσθα τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύματι,  
καὶ ἐξέρχονται;

37 Καὶ ἐξοπορεύετο ἡ ἁγία πνεῦμα αὐτοῦ  
εἰς πάντα τόπον τῆς ἀσχετοῦ.

38 Ἀναστῆς ὅ ἐκ τῆς συναγωγῆς, εἰς-  
ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος· ἡ πηδι-  
αὶ ὅ τῷ Σίμωνος ὡς συναρχιερέως πυρ-  
ρῇ μεγάλῃ, καὶ ἔρρηκται αὐτὸν πρὸς αὐ-  
τοῦ.

39 Καὶ ὀπποῖσθα ἐπ' αὐτοῦ, ἐπεπ-  
μυσε τῷ πνεύματι, καὶ ἀφῆκε αὐτοῦ πα-  
ραχρῆμα ὃ ἀναστάσει δικαιοῖαι αὐτοῦ.

40 Διόντες ὅ τῷ ἁλίου πάντες ὅτι  
εἶχον ἀδινουῦτας νόστις παικίαις, ἤγα-  
γον αὐτοῦ πρὸς αὐτόν. ὁ ὅ ἐν ἑξορίᾳ  
αὐτοῦ ταῖς χρεῖαις ὀπποῖσθα, ἐδιδάσκων  
αὐτοῦ.

41 Εξέρχεται ὅ καὶ δαμόνιον διὰ πολ-  
λῶν, κερῶνται καὶ λέγοντα, Οὐ σὺ εἶ ὁ  
Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὀπποῖσθα ἐκ  
εἰς αὐτὰ λαλῶν ὅτι ἠέσθη τὸν Χριστὸν  
αὐτὸν εἶναι.

42 Γενομένης ὅ ἡμέρας ἐξῃλθεν ἐπο-  
ρεύθη εἰς ἔκκον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐξ-  
ιόντων αὐτοῦ, καὶ ἡλθον ἕως αὐτοῦ, καὶ κρα-  
τεῖον αὐτὸν σὺ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτοῦ.

43 Ο ὅ εἶπε πρὸς αὐτοῦ, Οὐ καὶ ταῖς  
ἐτέραις πόλεσιν διδάσκεις αὐτὰς; καὶ εἰς τὴν  
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ὅτι εἰς τὸ ἀπέσταλ-  
μα.

44 Καὶ ὡς κηρύσσων ἐν ταῖς συναγω-  
γαῖς τῆς Γαλιλαίας.

**Ε**Γίνετο ὅ ἐν τῇ τὸν ὄχλον ὀπποῖσθα  
αὐτοῦ τῷ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ,  
καὶ αὐτοῦ ὡς ἕως παρὰ τὴν λίμνην  
Γεμετρίαν.

2 Καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἐστῶτα παρὰ  
τῶν

τῶ λίμνῳ· οἱ ᾗ ἁλεῖς ὑποβαίνετε ἀπ' αὐτοῦ, ἀπέπλωσαν τὰ δίκτυα.

3 Εὐεῖας ᾗ εἰς ἐν τῷ πλοίῳ· ὁ δὲ τῷ Σίμωνι, ἠρώσκει· αὐτὸν ὑπὸ τῆς ῥῆς ἐπαγγελίᾳ ὀλίγη· καὶ καθίστας ἐδίδασκεν ἐν τῷ πλοίῳ τοῦ ὄχλου.

4 Ὡς ᾗ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα, Ἐπαναγὰς εἰς τὸ βαθύ, καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄρξαν.

5 Καὶ ὑποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπεν αὐτῷ, Ἐπιστάτα, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπάσαστες, ἔδεν ἐλαχίστην ὅτι ᾗ τῷ ῥήματι σε χαλάσω τὸ δίκτυον.

6 Καὶ τῷ το ποιήσαντες, συνέκλεισαν ἰχθύων πλῆθος πολὺ. διεῖρήνυντο ᾗ τὸ δίκτυον αὐτοῦ,

7 καὶ κωπύνοντες τοῖς ματόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ, τῷ ἰδιότητος συναβείδων αὐτοῖς. καὶ ἦλθον, καὶ ἐπλησάν αἰμα φόνερα τὰ πλοῖα, ὥς βυθίζεσθαι αὐτά.

8 Ἰδὼν ᾗ Σίμων Πέτρον, προσέειπε τοῖς ῥήμασι τοῦ Ἰησοῦ, λέγων, Ἐξέλθε ἀπ' ἡμῶν ὅτι ἀνὴρ αἰμαρτωλὸς εἰμι, Κύριε.

9 Θάμβησθε γὰρ ὡς ἐβίβαν αὐτὸν καὶ παῖτας, τοῦ σὺ αὐτῷ, ὅτι τῷ ἄρξῃ τῷ ἰχθύων ἢ συνέλασεν.

10 Ομοίως ᾗ καὶ Ἰακώβον καὶ Ἰωάννην, υἱὸς Ζαβδαίου, οἱ ᾗσαν κεινητοὶ τῷ Σίμωνι. καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβοῦ· ὑπὸ τῷ καὶ αὐθροῦς ἔσθ' ἰσχυρῶς.

11 Καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ὅτι τῷ γὰρ, ἀφίντες ἅπαντα, ἠκολούθησαν αὐτῷ.

12 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔθ' αὐτὸν ἐν μεσῇ τῇ πύλῳ, καὶ ἰδὼν ἀνὴρ πλήρης λίπρας, καὶ ἑλθὼν τὸν Ἰησοῦν, πτωχὸν ὅτι πρὸς ὡσπον, ἐδεῖξεν αὐτῷ, λέγων, Κύριε, ἐὰν θέλῃς δωάσαι με καθαρίσαι.

13 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐ-

τοῦ, εἰπὼν, Θέλω· καθαρίσῃ. Καὶ εὐθὺς ἡ λίπρα ἀπώλθεν ἀπ' αὐτοῦ.

14 Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μὴδε· καὶ εἶπεν· Ἀλλὰ ἀπέλθων διέξω σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ καθαρίσῃ καὶ τῷ καθαρίσθαι σου, καθὼς καθαρίσθαι Μωσὴς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

15 Διήρχετο ᾗ μετὰ τὸν ὅλον τῷ πρὸς αὐτῷ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκέννι, καὶ διερχόμενοι ὑπὸ αὐτῷ ὑπὸ τῷ αὐθροῦ αὐτοῦ.

16 Αὐτὸς ᾗ δὲ ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμιας, καὶ προσευχόμενος.

17 Ἐὰν ἐγένετο ἐν μεσῇ τῇ ἡμερᾷ, καὶ αὐτὸς δὲ διδάσκων· καὶ ᾗσαν κατὰ μῆκος φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἱ ᾗσαν ἰληυδοῦτες ἐν πάσις καίμας τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ διώκοντες Κυρίου δὲ εἰς τὸ ἰαθεῖν αὐτούς.

18 Καὶ ἰδὼν αὐτοὺς φέροντες ὅτι κλίτης αὐθροῦ ὅς δὲ ὑπὸ παρθενίᾳ, καὶ ἐξήτοιμα αὐτὸν εἰσελθεῖν καὶ εἶναι ἐν αὐτῷ.

19 Καὶ μὴ εὐρέντες διὰ ποῖας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν, διὰ τὴν ὄχλον, αἰσχυρῶς ὅτι τὸ δῶμα, διὰ τῷ κατὰ μῆκος κατὰ μῆκος αὐτὸν σὺ τῷ κληιδῷ εἰς τὸ μέσον ἔκωσεν τῷ Ἰησοῦ.

20 Καὶ ἰδὼν τῷ πρὸς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ, Αὐθροῦ, ἀφένταί σου ὡς ἀμαρτία σου.

21 Καὶ ἦσαν διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι, λέγοντες, Τί ὅτι ὅτι ὅς καλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφέναι ἀμαρτίας, εἰ μὴ μόνον ὁ Θεός;

42 Ἐπώνες ᾗ ὁ Ἰησοῦς τοῦ διαλογισμοῦ αὐτοῦ, ὑποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοῦ, τί διαλογίζεσθαι ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;

23 τί ὅτι δοκώτερον, εἰπεῖν, ἀφένταί σου αἱ ἀμαρτίαι σου· ἢ εἶπεν, ἔχρηξαι καὶ καθαρίσθαι;

24 Ἰνα ᾗ εἰδῇτε ὅτι ὕψιστος ἔχει ὁ υἱός



ἡς τῷ ἀποστόλῳ ἐπὶ τῆς γῆς ἀφαιρού-  
μαρτίας ( εἶπε τῷ παύλῳ μετὰ ) Σοὶ  
λέγω, ἰσχύει· καὶ ἀπὸ τοῦ κλειδίου σου, πο-  
ρεύου εἰς τὸν οὐρανόν σου.

25 Καταρχήν αὐτοὺς ἐκείτον αὐ-  
τῷ ἄρας ἐφ' ᾧ κατέκντο, ἀπῆλθον εἰς  
τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἐδξάμην τὸν Θεόν.

26 Καὶ ἕκαστος ἔλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐ-  
 λήξαζον τοὺς Θεοὺς, καὶ ἐπλήθυνον οἴκους,  
 λέγοντες, Ὅτι ἐσθλὸν παροῦσθε σήμερον.

27 καὶ μὲν πάντα ἔλαβεν, καὶ ἔειπεν  
αὐτὸ τελείως ὁνόματι κυρίου, καὶ ἀνέστη  
ἐκ τοῦ πλάνου, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀκολού-  
θε μοι.

28 καὶ κατὰ ἡπίων αἵταιτα, αἰετὶς  
ἐκκαύσεν αὐτά.

29 καὶ ἐπίστευον ὅτι καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ Δεῦς  
ἀπαύρει τὴν θάλασσαν αὐτῶν· καὶ ὡς ὅταν  
πλησθῇ ποταμοί, καὶ ἔλθωσιν οἱ ὕδατος μετ'  
αὐτοῦ κατακλύσει.

30. Καὶ ἐρχόμενοι εἰς ῥωμαίους αὐ-  
τοὺς καὶ εἰς παρισίους αὐτοὺς μαθηταὶ  
αὐτοῦ, λέγοντες, διατί οὕτως πολλοὶ ἐκ  
ῥωμαίων ἐπίστευον καὶ πίστευον;

21 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς, οὐδεὶς ἔρχεται εἰς ἐμοὶνοντες ἐμὲ, ἀλλ' οἱ κλητοὶ ἔχοντες.

32 Οὐκ ἐλάληθα καλίσσας δικαίους,  
ἐν ᾧ ἐμαρτυροῦς εἰς μετανοίαν.

33. Οὐ γὰρ ἔστιν ἄρα αὐτοῖς, διὰ τὴν οὐ  
μεγαλυντὶν ἰσχυροῦ πιστεύοντες πικρὰ καὶ δε-  
νόσας πεινῶντας, ἰμῶντας καὶ οἱ τῶν φαρ-  
μακῶν οἱ δὲ οὐ ἰδιώταις καὶ πίνουσιν;

34 Ο ) ἔπειτα πρὸς αὐτοὺς, Μὴ δυνά-  
μις τῶν ὁδῶν τῶν νεμεῶνται, ἀλλ' ὁ νεμεῖ-  
ται μετ' αὐτῶν ὅτι, πλεῖστοι κατέστιν;

35 ἐλευσεται ἡ ἡμέρα καὶ ὅπως ἀποφ-  
 θῇ ἀπ' αὐτῆς ὁ θυμὸς τῶν πτωχῶν καὶ τῶν  
 οὐκ ἐκείων τῶν ἡμερῶν.

36 Ελεγε ὅτι καὶ παραβέβηκεν πρὸς αὐτοὺς.  
Οὐ οὐδὲν ἐπὶ πᾶσι ἰσχυροῦ καὶ ὅτι  
βούλει ὅτι ἰσχυροὶ παλαιῶν· εἰδὲ μέγα  
καὶ τὸ κακοῦ εἶναι, καὶ τὸ παλαιῶν ὁ σωμα

φαίνεται ὁπίσθην τὸ Δπὸ 7 κρηνοῦ.

37 Καὶ ἔδωκεν βίβλιν οἷον πέσοντες ἀ-  
νεῖς παλαιὸς· εἰ ἤμνη, ῥήσεις δὲ τοῦ οἴ-  
κου σου ἀσκήσεις, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται, καὶ  
οἱ ἀπόκοι δαπλουται.

38 Αλλὰ οἱ τοῦτο εἰς ἀσκήσεις καὶ  
βλητίαι, καὶ ἀνυπόκριτοι σωτηριῶντες.

39 καὶ ἐδίδες πρὸς πάραν, ὁμοιωσας δὲ  
 νόον λέγει γὰρ, ὁ παλαιὸς χρηστότερος ὄντι.

5.

ΕΓΙΝΤΟ ΤΙΣ ΕΝ ΣΑΒΒΑΤΩ ΔΕΥΤΕΡΟΚΑΘΑΡΤΗ  
 ΔΕΥΤΕΡΟΚΑΘΑΡΤΗ ΑΥΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΙ-  
 ΜΑΝ. ΚΥ ΠΕΠΛΗΘΟΝ ΟΙ ΜΕΛΗΝΤΩΣ ΑΥΤΗΝ ΤΩΝ ΕΝ-  
 ΖΩΝΤΩΝ, ΚΥ ΘΕΛΟΝΤΩΝ ΠΛΗΘΥΝΟΥΣ ΤΑΙΣ ΧΕΡΣΙ.

2. Τίς ἐξ ὑμῶν φαρμακὸν εἶπον αὐ-  
τοῖς, τί ποιᾷτι ὃ ἐκ ἰσχύος ποιᾷν ἐν τοῖς  
σώμασιν;

3 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε·  
 Ἰησοῦς, οὐδὲ γὰρ αἰνέωτε ὁ ἐπὶ πάντε Δαβὶδ  
 ἵππότης ἐπείνασεν αὐτοὺς καὶ ἐμὴ ἀντὶ ὅλης,

4 Ως εισήλθεν εἰς τὸ οἶκον τὸ Θεοῦ, καὶ  
τοῦ ἁγίου τῆς κοινότητος ἔλαβεν καὶ ἔφαγε, καὶ  
ἐδωκεν καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ, ὅτι ἐκ ἰσχυρῶς  
ἦν εἰ μὴ μόνος τοῦ ἱερέως;

5 Καὶ ἔλεγον αὐτοῖς, Ὅτι κύριός ἐστι  
ὁ ἔως τῆς ἀνθρώπου καὶ τῆς σαββάτου.

6 Εὐχόμενος καὶ ἐν ἑσέρας οὐρανῶν εἰς  
 οὐρανὸν αὐτὸν εἰς τὸν οὐρανὸν ἡμῶν, καὶ ἡ  
 δόξα σου καὶ ἡ ἰσχύς σου αἰὲν ἀποπληθύνονται, καὶ ἡ χάρις  
 σου ἡ δεξιὰ σου ἡ ἐξουσία.

7 Παριστῶσα δὲ αὐτὴν οἱ γενο-  
μεντες καὶ οἱ βασιλεῖς εἰς τὴν συν-  
έδρον διεκρίνουσι, ἵνα σέβουσι κατὰ τοὺς  
νόμους αὐτῆς.

8 Αὐτὸς ὁμοῖται τῷ διδασκαλῷ αὐ-  
 τοῦ, καὶ ὡς πατὴρ αἰθεράτος καὶ ξυνοῦ  
 ἔσται πρὸς τοὺς μαθητὰς, καὶ συνήθως  
 αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἀκούων ἐστὶν.

9 Ἐάν τις ἐκ τούτων ἀκούσῃ αὐτῶν  
ἐκφραστῶν ὑμῶν, τί ἔσται τῶν πειρασμῶν  
αὐτοῦ ποιεῖται, ἢ κραταῖται; ἢ ἰσχυρὸς  
συν, ἢ ὑπομένει;

10 Km

10 Καὶ περικυβερνῶντος πάντας αὐτοῦ,  
 εἶπε τῇ ἀνδρὶ πατρὶ, Ἐκτενον τὴν χεῖρα  
 σου. ὃ ἐποίησεν αὐτῷ, καὶ ἔδοξα περὶ αὐτοῦ  
 ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑψηλὴ αἰς ἡ ἀνθρῶ.

II Αὐτοὶ ᾧ ἐπληρώθησαν αἰσῶς, καὶ δι-  
 ῖξαν τοὺς πόδας ἐν ἀνέμοις, ὡς ποιεῖσθαι πρὸς  
 ἰσορροπία.

12 Ερχέσθ· ὃ ἡ παῖς ἡμέραις ταύ-  
της, ἔξῃθεν εἰς τὸ ὄρθ· προσευχάσθ,  
καὶ ὡς διαλυκεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ  
Θεοῦ.

13 Καὶ ὅτε ἐρχέσθῃ ἡμέρα, παραστὰς  
πρὸς αὐτὸν μαθῆται αὐτὸς· καὶ ἐκλῆξάμενος  
ἐκ αὐτῶν δώδεκα, εἰς καὶ δευτέρους ἀπο-  
σταλῇ,

14 (Σίμωνα, ὅν καὶ οὐνόμασιν Πέτρον, καὶ  
 Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰακώβον καὶ Ἰω-  
 ἀνῆλ, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον,

15 Ματθαῖον ἢ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν  
τῷ Ἀλφάου, ἢ Σίμωνα τὸν καλεσμένον Ζε-  
λωτῶν,

16 Ἰδοὺ Ἰακώβου, καὶ Ἰδοὺ Ἰσραὴλ-  
τιν, ὅς καὶ ἐξήλυτο ἀπὸ δόμης.)

17 Καὶ καταβὰς μοι αὐτοῦ, ἔστι δὲ  
πίστε πιστοῦ, καὶ ὄχλῳ μαθητῶν αὐτοῦ  
καὶ πολλῷ πλὴν τοῦ λαοῦ διὰ πάντων τῶν  
Ἰσραήλ καὶ ἰερουσαλὴμ, καὶ τῆς παρεκκλησίας  
τύπῃ καὶ Σιδῶνι,

18 Οἱ πολλοὶ ἀκούσας αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆ-  
ναι ἀπὸ τῆς νόστος αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμο-  
ὕπο πνευματικῶν ἀκαθάρτων· καὶ ἰδοὺ  
πύοντο.

19 Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐξήρπασεν αὐτοὺς, ὅτι διώκεις παρ' αὐτῶν ὑξήρατο, καὶ ἐξέτο πείνῃς.

20 καὶ αὐτὸς ἐπιφάνει ὁ ὁρατός αὐ-  
τῷ εἰς τὸ ἐκκεκρυμμένον τῷ πνεύματι, Μαχα-  
ρίτοι οἱ ἄγγελοι· ὅτι ὑμῖν ἐκ δυνάμεως ἡ βασι-  
λεία τῆς οὐρανῶν.

21 Μακάριοι οἱ πεπρωμένοι καὶ ὁ  
 χρημαθισθεῖς. Μακάριοι οἱ κλαυόντες καὶ  
 ὁ πρηλατοῦν.

22. Μαγείας δὲ ὅταν μιμήσωνται ὁ

μας οἱ ἀδελφοί, καὶ ἔτσι ἀφελίστως ὑ-  
μας καὶ διατίσωσι, καὶ ἐκλύσῃ το ἔνμα  
ὑμῶν ὡς ποτε, ἔμαθ' ὅ ὑοὺ ὅ ἀδελφ-  
ποι.

23 Χαίρετε ἐν κυρίῳ τῇ ἡμέρᾳ συνι-  
στήσατε· ἰδοὺ ὁ μισθὸς ὑμῶν ποιεῖ καὶ τὰ  
ἐρχόμενα, καὶ ταῦτα γὰρ ἐποίησαν τοῖς προφῆ-  
ταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

24 Πάλιν καὶ ὁμῶς πρὸς ἅλους· ὅτι  
ἀπέρχεται τὴν παρεχόμεν ὁμῶς.  
25 Οὐδὲ ὁμῶς οἱ ἐμπροσθεν· ὅτι  
πινύσονται, καὶ ὁμῶς οἱ ῥαγῶντες καὶ ὅτι  
πινύσονται καὶ κλάσονται.

26 Οἱ αὖ ὁμῶς ὕμῳ καὶ ᾠδῇ ἀπῶς  
 πάντες οἱ ἀδελφοί· ᾧ τάλαν γὰρ ἐπέ-  
 σαι ἡμεῖς ἑαυτοὺς ὡς καὶ πατὴρ ἀγαπᾷ.

27 Αὐτὸς ὁμῶς λέγει τοῖς ἀκούουσιν, Ἀ-  
γαπήτε ἅνθρωποις ὁμοίως, καὶ λαοῖς πᾶσι  
ὡς ἐμὲ αὐτὸν.

28 Εὐλογίῃ τῶν καρπῶν ὑμῶν  
καὶ ἀσπένδοις ὑμῶν ἃ ἐπικραζέσθων ὑμῶν

29 Ἰδὲ τότε πρὸς αὐτοὺς τὸν πατέρα  
 παρέχετο τὸν ὁμῶν· καὶ λέτο ὅτι αἰσχρονομία  
 τοῦ ἰσάπου, καὶ τὸν ἁγῶνα καὶ καλῶς.

30 Παντί ὃ πρὸ αἰτουῦν σε θλῆς, καὶ  
ἀπὸ τῆς αἰσχυρῆς τοῦ πρὸ σὲ μὴ ἀπαίτης.

31 Καὶ χαρὸς διέστη ἵνα ποιῶσι ὑ-  
μῖν οἱ ἀδελφοί, ὃ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐ-  
τοῖς ὁμοίως.

32 καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τὸν ἀγαπῶντα  
 ὑμᾶς, πῶς ὑμῖν χάρις ὂντι· ἢ γὰρ οὐκ  
 μαρτυροῖ τὸν ἀγαπῶντα· αἰτὸν ἀγαπῶν

33 Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῇτε ἐν ἀγαθοποι-  
οιῦντας ὑμεῖς, ποῖα ὑμῖν χάρις ὀφείλει ἔχειν  
οἱ ἀγαποῦντες τὸ αὐτὸ ποιεῖν.

34 Καὶ ἐὰν συνείζητε παρ' αὐτῶν ἰλ-  
λῆτε ἀπολαβεῖν, ποταμοὶ χάριτος εἰσι· καὶ  
ἡ δὲ ἀκαρπώτης ἀκαρπώτης συνείζησιν  
καὶ ἀπολαβεῖται καὶ ὅσα.

35 Πάλιν ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, ἵνα  
 χαροποιεῖτε, καὶ θειάζετε, ὡς οἱ ἀπὸ τοῦ  
 ἸΟΥΔΕΑΣ· ἐπεὶ ὁ μαθὼς πολλὰς καὶ ὕψους

သို့မဟုတ် အခြား ချစ်ခင်ရင်းနှီးသူများ၏ အကူအညီဖြင့် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ἐπὶ τοῦ ἀρχαρίους καὶ ποιητοῦ.

36 Γινώσκοντες οὐκ ἄρμονις, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἐκτίκμων ἔστι.

37 καὶ μὴ κενήετε, καὶ ἔμὴ κενήητε· μὴ καταδικάζετε, καὶ ἔμὴ καταδικάζεσθαι. ἀποκρίσετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε.

38 Διδότε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν. μέτρον μετρίον πεπιστῆναι καὶ σεσαλευμένον καὶ ὑπερεκχωρόμενον δώσωσιν εἰς τὴν κόλπον ὑμῶν· τῷ γὰρ αὐτῷ μέτῳ ᾧ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.

39 Εἶπε ὁ παρεχόμενος αὐτοῖς, Μήτι δυνάται τυφλὸς τυφλὸν ἰδῆναι; ἔτι ἀμφοτέρω εἰς βυθίων πιστωμάτων;

40 Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ, κατηχησάμενος ὁ πῶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.

41 Τί ὃ βλέπεις τὸ κάρφον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ καὶ κατανοεῖς;

42 Ἡ πῶς δυνάσασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου, Ἀδελφε, ἀρετὴ ἐκβάλλε τὸ κάρφον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν ἔβλεπεν; Ὑποκριταί, ἐκβαλε προῖτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

43 Οὐ γὰρ ἔστι δίδωρεν καλὸν ποιῶν καρπὸν σαπρὸν, ἔσθ' ἐν δένδρῳ σαπρὸν ποιῶν καρπὸν καλόν·

44 Ἐκαστον γὰρ δίδωρεν ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκουμεν, ἔσθ' ἐν ἀκανθῇ συλλέγουσι σῆμα, ἔσθ' ἐν βλάτῃ τρυφῶσι σφυλιά.

25 Ο ἀγαθὸς αἰθεροφύτης ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θεοσυμμετοῦ τῆς καρφίας αὐτὸς περιφέρει τὸ ἀγαθόν· καὶ ὁ ποιητὴς αἰθεροφύτης ἐκ τοῦ ποιητοῦ θεοσυμμετοῦ τῆς καρφίας αὐτὸς περιφέρει τὸ ποιεῖν· ἐκ γὰρ τοῦ θεοσυμμετοῦ τῆς καρφίας λαλεῖ τὸ σῶμα αὐτοῦ.

46 Τί δέ με καλεῖται, Κύριε, Κύριε, καὶ ἔ

ποιεῖται ἂν λόγος;

47 Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με, καὶ κοῦσας με τῷ λόγῳ, καὶ ποιῶν αὐτοῦ, δεῖξάς μοι τὴν ὁδὸν ζωῆς.

48 Οὐκ εἶπε ὅτι αἰθεροφύτης οἰκοδομησάμενος οἰκίαν, ὅς ἐσκαψεν καὶ ἐκδόμωσεν, καὶ ἐκδομῶν ὅτι τὴν πέτραν· πλημμελῶς γινώσκων, περιστρέψεν ὁ ποταμὸς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, καὶ ἐκ ἰσχυρῆς σαλευσάμενος αὐτὴν πεινέμεναι γὰρ ὅτι τὴν πέτραν.

49 Ὁ ὁ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας, ὁμοῦς ὅστις αἰθεροφύτης οἰκοδομησάμενος οἰκίαν ὅτι τὴν γῆν χωρεῖς θεμελίου, ἡ περὶ ἐρρήξεν ὁ ποταμὸς, καὶ ὁδοῦται ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ τὸ ῥήγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μερῶς.

5.

Επειδὴ ἡ πληθύνουσα πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσὶν δὲ εἰς Καφαριναίου.

2 Ἐκτενιστὰς δὲ πρὸς τοὺς δούλους κακῶς ἔχων ἡμεῖς πλεονεκτήσας, ὅς ἐκ αὐτοῦ ἔνιμα.

3 Ἀκούσας ὁ πᾶς τῶ Ἰσραὴλ, ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἀποσταλτέλους τῶν ἱερῶν ἐρευνᾶν αὐτοὺς ὅπως ἔλθον διανομήσας τοὺς δούλους αὐτοῦ.

4 Οἱ δὲ παρεκλήθησαν πρὸς τοὺς Ἰσραηλῆς, παρεκλήθησαν αὐτοὺς ἀποσταλτέλους λέγοντες ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν παρὰ τῶν ἱερῶν.

5 Ἀγαθὰ γὰρ τὸ ἔσθαι ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγῇ αὐτοὺς ἀκοδομησάμεναι.

6 Ὁ δὲ Ἰσραὴλ ἐπορεύετο πρὸς αὐτοὺς ἡδὴ ὁ αὐτὸς καὶ μακρὸν ἀπέχοντο· καὶ τῆς οἰκίας, ἐπεμύνη πρὸς αὐτοὺς ὁ ἐκτενιστὰς φέλλας, λέγων αὐτοῖς, Κύριε, καὶ σκύλας· ἔσθ' εἰμι ἱκανὸς ἵνα ὑποτάξω τὴν ἐκκλησίαν μου εἰς ἑσέας.

7 Διὸ ἔσθ' ἐκτενιστὰς ἡξίωσεν πρὸς αὐτοὺς ἐλθεῖν. ἀλλὰ εἰπὼς λόγους, καὶ ἐκδομῶν πρὸς με.

8 Καὶ γὰρ ἐγὼ αἰθεροφύτης εἰμι καὶ ἐξουσίαν

ἐξουσίαν ταυτοῦ· ἔχων ὑπὸ ἱμνίῳ  
ῥαψῳδίαις, καὶ λέγων τούτω, πορεύθητι, καὶ  
πορεύεται· καὶ ὄψω, ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ  
τῷ δούλῳ μου, ποιῶσι τὰτα, καὶ ποιεῖ.

9 Ακούσας ὅτι ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἔταυ-  
μασεν αὐτόν· καὶ ραψαίς, τῷ ἀκολουθού-  
ντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε, Λέγω ὑμῖν, ἔδω ἐν  
τῷ Ἰσραὴλ πτωχὸν πῖσιν εὖρεν.

10 Καὶ ὑποσπένοντες οἱ πεμφθέντες,  
εἰς τὸν οἶκόν, εὖρεν τὸν ἀδινουῦτα δοῦ-  
λον ὑπαίοντα.

11 Καὶ ἐρχέτο ἐν τῇ ἐξῆς, ἐπορεύετο  
εἰς πόλιν κελυμνίῳ Ναϊν, καὶ σωεπο-  
ρεύετο αὐτῷ· οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοί, καὶ  
ὄχλῳ πολλῷ.

12 Ὡς ὅτι ὤρῃσε τῇ πόλει τὴ πόλεως,  
καὶ ἰδὼν ὑπεκρίβετο τεθνηκώς υἱὸς μοι-  
ρῆος τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ ἡ χήρα,  
καὶ ὄχλῳ τῆς πόλεως ἱκανὸς συνὺ αὐτῇ.

13 Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος, ἰαλαγχ-  
νίσθη ἐν αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, Μὴ κλαίει.

14 Καὶ περὶ ληθὼν ἤφατο τῆς σора·  
οἱ ὅτι βασιλεύοντες ἐσησαν. καὶ εἶπε, Νισί-  
σκε, σοὶ λέγω, ἐγείνηται.

15 Καὶ αἰσχεύονται ὁ νεκρὸς, καὶ ἤξα-  
το λαῖν. καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτοῦ.

16 Ἐλαβὲ ὅτι εἶδον ἅπαντας, καὶ ἰδὼν  
ζὸν τὸν Θεόν, λέγοντες, Ὅτι περὶ τῆς μέ-  
ρας ἐγένηται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπισκέφατο  
ὁ Θεὸς τὸν λαόν αὐτῶ.

17 Καὶ ὑπελάθην ὁ λόγος ἐστὶ ἐν ὅλῃ  
τῇ Ἰουδαίᾳ· ἀπὸ αὐτοῦ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ πε-  
ρίῳ.

18 Καὶ ἀπήγειλαν Ἰωάννη οἱ μαθηταὶ  
αὐτοῦ ἀπὸ πατίων τούτων. Καὶ περὶ καλε-  
σάμεν· δύο πινὰς ὅντων μαθητῶν αὐτοῦ  
ὁ Ἰωάννης,

19 Ἐπεμψε περὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγων, Σὺ  
εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ὅμως περὶ σπουδαίῳ;

20 Παρεχρήσθησαν ὅτι περὶ αὐτὴν οἱ  
ἀδελφοὶ εἶπον, Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλ-  
λαν ἡμᾶς περὶ σε, λέγων, Σὺ εἶ ὁ ἐρχό-  
μενος, ἢ ὅμως περὶ σπουδαίῳ;

21 Ἐν αὐτῇ ὅτι τῇ ἀρᾷ ἰδερχέμενοι  
πελλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαρτυρίων καὶ πνευμά-  
των ποικίλων, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἰσαί-  
στατο τὸ ἐλάπειν.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-  
τοῖς, Πορεύθητε ἀπαρτίλατε Ἰωάννη· ὅ  
εἴδετε καὶ ἠκούσατε· ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέ-  
ποισι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθα-  
ρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσιν, νεκροὶ ἐγείρον-  
ται, πᾶσι δὲ διαγγέλλονται,

23 Καὶ μακάριός ἐστιν ὁ ἰσὺ μὴ σκα-  
δαλίσθῃ ἐν ἐμοί.

24 Ἀπελθόντων ὅτι τῶν ἀγγέλων Ἰωάν-  
νου, ἤρξατο λέγειν περὶ τοῦ ὄχλου ἀπὸ  
Ἰωάννου, Τί ὑπερβύδατε εἰς τὴν ἔρημον  
δικτάσασθαι; κέλαμον ὑπὸ δούλου σα-  
λευόμενος;

25 Ἀλλὰ τί ὑπερβύδατε ἰδεῖν; ἀνθρώ-  
πον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμεμεμένον; ἰδὼ  
οἱ ἐν ἱματίοις ἐσθῆτος καὶ περὶ ὑμῶν ὑπάρ-  
χοντες, ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσιν.

26 Ἀλλὰ τί ὑπερβύδατε ἰδεῖν; περ-  
σφῆτιν; καὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περὶ αὐτοῦ  
περὶ τοῦ.

27 Οὗτός ἐστι περὶ τῷ ῥαψῳδίᾳ, ἰδὲ  
ἐγὼ ἀπελθὼν τὸν ἀγγέλον μου περὶ περ-  
σφῆτος, ὅς ἐκτασκεύασθαι τὴν ὁδὸν σου  
ἐμπερὶν σε.

28 Λέγω γὰρ ὑμῖν, μέλαιν ἐν ῥηματοῖς  
ζωαίων περὶ τῆς Ἰωάννου τῷ βαπτιστῇ  
ἐλπίς ἐστι· ὅτι μετὰ τὸν ἐν τῇ βαπ-  
τίσῃ τῷ Θεῷ, μέλαιν αὐτοῦ ὅτι.

29 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τι-  
λαῖα ἰδὼν ἐκρίναντες τὸν Θεόν, βαπτίζοντες  
τὸ βαπτισμῷ Ἰωάννου.

30 Οἱ ὅτι φαρμακοὶ καὶ οἱ ἰομικοὶ τὴν  
βελίαν τῷ Θεῷ ἠδύτησαν εἰς ἑαυτοῦ, μὴ  
βαπτίζοντες· ὡς αὐτοῖς.

31 Εἶπε ὅτι ὁ Κύριος, Τὴν αὐτὴν ὁ-  
μοιώσω ἐν ἀνθρώποις τῆς ῥημᾶς ταῦ-  
της; καὶ τίς ἐστὶ ἡμῶν;

32 Οἱμοὶ εἰσι παῖδες τοῖς ἐν ἀρχῇ  
καθήμενοι, καὶ περὶ φωνῶντων ὁμολοῖς, καὶ  
F λήγουσι



λέγουσιν, Ηολίσταμην ὑμῖν, καὶ ἐν ᾠρήσασα-  
δι· ἱερωνήσταμην ὑμῖν, καὶ ἐκ ἐκκαλύ-  
πτει.

33 Ελάλυσθε γὰρ Ἰακώβους ὁ βαπτιστὴς  
μήτε ἄρτοι ἐσθίετε, μήτε οἶνοι πίνετε, καὶ  
λίγητι, θαμνοῦντες ἔχει·

34 Ελάλυσθε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐ-  
σθίει καὶ πίνει, καὶ λέγετε, ἰδοὺ ἀνθρώπου  
φάγον καὶ οἰνοπότης, τιλωτὴν οἶλον καὶ  
ἀμφοτρωλὸν.

35 Καὶ ἰδιουαῶσιν ὁ σοφία ὑπὸ τῆς  
τίκται αὐτῆς πάντων.

36 Ἡρώτα δὲ τις αὐτὸν τί φερεσθῆ-  
αν, ἵνα φέρῃ ματ' αὐτῆς· καὶ ἐπελθὼν εἰς  
τὴν οἰκίαν τοῦ φερεσθῆαντος, ἀπελίσθη.

37 Καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἐν τῇ πόλει, ἥτις ἠδὲ  
ἀμφοτρωλὸς, ὅπου οὐσα ὑπὸ ἀνέκειται ἐν  
τῇ οἰκίᾳ τοῦ φερεσθῆαντος, κομίσασθαι ἀλά-  
λαςρον μέρου,

38 Καὶ εὗρετα παρὰ τοῦ πόδας αὐτῆς  
ὁπίσω κλαίονσα, ἥρξατο βρέχων τοῦ πόδας  
αὐτῆς τοῖς δάκρυσι, καὶ ταῖς θραξὶ τῆς  
κεφαλῆς αὐτῆς ὑψέμασι, καὶ κρατεῖν τοῦ  
πόδας αὐτῆς, καὶ ἡλεψε τὴν μέσσην.

39 Ἰδὼν δὲ ὁ φερεσθῆαν· ὁ κρατεῖται  
αὐτὸν, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, λέγων, Οὗτος εἰ  
ἠδὲ θεωρήτης, ἰνῆρασκεν αὐτὴς καὶ ποταπὴ  
ἢ γυνὴ ἥτις ἀπῆται αὐτῆς, ὅτι ἀμφοτρωλὸς  
ὄζει.

40 Καὶ ὑποκρυθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς  
αὐτοῖς, Σίμων, ἔχω σοι τι εἰπεῖν. Οὐδὲν  
σι, Διδάσκαλε, εἰπέ.

41 Δύο χρεωφιλῆται ἦσαν θανείς· ἦ τι-  
νι· ὁ εἰς ἄφελον δυνάμει παντακόσια, ὁ  
δὲ ἑτέρου πενήνητα.

42 Μὴ ἔχοντων δὲ αὐτῶν ὑποδυνάμει  
ἀμφοτέροις ἵστασθαι. τίς οὖν αὐτῶν,  
εἶπε, πλεοναὺς αὐτοῖς ἀγαθῶς;

43 Αποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν, Ὑ-  
ποκαταβαίνω ὅτι ὁ πλεοναὺς ἵστασθαι.  
Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ὁρθῶς ἐκελεύεις.

44 Καὶ γραφεὶς τοῖς τῷ γυνάμει,  
ὅτι Σίμων ἔρη, Βλέπεις ταύτην τὴν γυ-

ναίκα; εἰσπλῆθον σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὅθεν  
ὅπου τοῦ πόδας μου ἐκ ἔδωκας· αὐτῇ  
δὲ τοῖς δάκρυσι ὑψέμας μου τοῦ πόδας,  
καὶ ταῖς θραξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ὑψέ-  
μας.

45 Θέλωμαί μοι ἐκ ἔδωκας, αὐτῇ δὲ  
ἐφ' ἧς εἰσπλῆθον, ἐ δίδωμι κρατεῖν αὐτῆς  
μου τοῦ πόδας.

46 Ελπίτω τὴν κεφαλὴν μου ἐκ ἡλεψας  
αὐτῇ δὲ μέρου ἡλεψας μου τοῦ πόδας.

47 Οὐ χρεὼν, λέγω σοι ἀφῆκται  
ἀμφοτρωλὴ αὐτῆς αἰ ποταπῇ, ὅτι ἡράκη  
πολύ. ὅτι δὲ ὄλινον ἀφῆκται, ὄλινον ἀγα-  
πῆ.

48 Εἶπε δὲ αὐτῇ, ἀφῆκται σου ἐφ' ἡ-  
μερσίαι.

49 Καὶ ἥρξαντο οἱ συνακαίμενοι ἡ-  
ρῶν ἐν αὐτοῖς, τίς οὖν ὄζει καὶ ἀμφο-  
τας ἀφῆκται;

50 Εἶπε δὲ τοῖς τῷ γυνάμει, Ἡ  
τις σου πιστεύει σε, πορεύε εἰς εἰρήνην.

α.

**Κ**Αὶ ἰδὼν ἐν τοῖς κρυπτοῖς, καὶ αὐτῇ  
διδάσκων αὐτὴν πόλιν καὶ καμίν, κηρύ-  
σων καὶ βασιλείαν τοῦ βασιλείου  
ἐσθλῆ· καὶ οἱ δώδεκα αὐτῷ ἀπῆλθον,

2 Καὶ γυνάμεις τινες αὐτῶν πῶς  
ἐκπεμπόμενοι ὑπὸ πνευματικῶν πνευμάτων  
ἀποσπῶν, Μαρία ἡ καλεσθεῖσα Μαρθαλαῖα  
ἐφ' ἧς θαμνοῖα ἐπὶ ὑψέμας,

3 Καὶ Ἰακώβου Καζαῖ ὁππότε  
Ἡρώτα, καὶ Σατανᾶ, καὶ ἑταίροι πολλοί, αὐ-  
τῆς διηκούουν αὐτῷ ὑπὸ τῆς ὑποκρυθεί-  
αυτῆς.

4 Σαμῶντι δὲ ὁ ὄχλος πολλῶν, καὶ  
αὐτῇ πόλιν ὁππότε κηρύσων τοῖς αὐτοῖς,  
ὅτι διὰ παρεκδοκῆς,

5 Εἰδὼν δὲ ὁ ἀσπείρων τῷ ἀσπείρει  
αὐτῶν αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς ἀσπείροι αὐτοῖς,  
μὴ ἔπαιε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κρατεῖται  
καὶ τὰ πηλὴν τῶν ἐκείνῃ κρατεῖται αὐτῶν.

6 Καὶ ἔπαιε ἔπαιε ὅτι τὴν πόλιν  
καὶ φωνὴν ὑψέμας, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἱμῶν

7 Καὶ ἔτερον ἔπεισεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκαθάρτων, καὶ συμφέειται αὐτὸν ἀκαθάρτων ἀπέπαιζαν αὐτόν.

8 Καὶ ἔτερον ἔπεισεν ὅτι πῶς γὰρ ἡ ἀκαθάρτων, καὶ φρενὲς ἐποίησαν καρποὶ ἐκστατοῦ· πλαστοῦρα. Ταῦτα λέγων, ἔφασκε, Ὁ ἔχων οἶα ἀκούειν, ἀκούειτω.

9 Ἐπηρεσάτων ὃ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες τίς εἶναι ἡ παρεβολὴ αὐτοῦ.

10 Ὁ δὲ εἶπεν, Ὑμῖν δέδοται γινώσκειν τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παρεβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν.

11 Ἐστὶ δὲ αὐτῷ ἡ παρεβολὴ· Ὁ ἀπορροῖν δὲ λόγῳ τοῦ Θεοῦ.

12 Οἱ δὲ παρὰ πῶς ὁδοῖν, εἰσὶν οἱ ἀκούοντες, εἶτα ἔρχεται ὁ διαβολὴ, καὶ αἶψά τοι λόγον δόξας καρδίας αὐτοῦ, ἵνα μὴ πιστεύσωτες σωθῶσιν.

13 Οἱ δὲ ὅτι τῆς πέτρας, οἱ ὅταν ἀκίσσωσι, μὴ χαρὸς δέχονται τὸν λόγον· καὶ οὗτοι ῥίζαν ἔκ τῆς καρδίας, οἱ πορὸς καμὲν πιστεύουσιν, καὶ ἐν καρτῇ πρῶτον ἀφίστανται.

14 Τὸ δὲ εἰς ταῦτα ἀκαθάρτων πεσοῦν, οὐτοὶ εἰσιν οἱ ἀκίσσωτες, καὶ ὑπὸ μεμεμνῶν καὶ πλάτῃ καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορεύομενοι συμπηρῶνται, καὶ ἐν τελειοφροσύνῃ.

15 Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὐτοὶ εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσας τὸν λόγον, κατέχουσιν, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

16 Οὐδὲν δὲ λόγῳ ἀψαύει, καλὴν αὐτὸν σκεύει, ἡ ὑποκατὰ κλίνας τιθῇσιν· ὅτι λυχνίας ὁππότες, ἵνα οἱ εἰσπορεύομενοι βλέπωσι τὸ φῶς.

17 Οὐδὲν ὅτι κρυπτόν ὃ ἐφανερόν γινώσκεται, καὶ δὲ δόξα κρυφόν, ὃ ἐγνωσθένται, καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ.

18 Βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε. ὅς γὰρ αὐτὸν ἔχει, δεικνύεται αὐτῷ· καὶ ὅς αὐτὸν μὴ ἔχει, καὶ ὃ δεικνύει ἔχειν, ἀρνησεται ἀπ' αὐτοῦ.

19 Παρηγοῦντο δὲ πορὸς αὐτὸν ἡ μὴ πῶς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκ ἡδονῶν αὐτοῦ.

σωτυρεῖν αὐτὰ διὰ τὸν ὄχλον.

20 Καὶ ἀπηγγέλλει αὐτῷ, λέγονται, Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σε ἐκζητοῦν ἰδεῖν, ὁδοῖν σε θέλουσιν.

21 Ὁ δὲ δόξα κρυφῶς εἶπε πορὸς αὐτοῦ, Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου ἐπὶ εἰσὶν οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες, καὶ ποιῶντες αὐτόν.

22 Καὶ ἐχρῆστο ἐν μεσῇ τῇ κερῇ, καὶ αὐτὸς ἐβόηε εἰς πολλοὺς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπε πορὸς αὐτοῦ, Διὰ τὸ μῆναι εἰς τὸ πέδον τῆς λίμνης. Καὶ ἀπῆχθησαν.

23 Πλέοντι δὲ αὐτῷ ἀνέπηγε, καὶ κατέβη λαίλαψ αἰῶντος εἰς πῶς λίμνῃ, καὶ συνεπληρώθη, καὶ ἐκινεῖσθαι.

24 Περιελατόντες δὲ διὰ χερσὶν αὐτοῦ, λίθους, Ἐπιστάτα ὁπιστάτα, δόξα κρυφῶς. Ὁ δὲ ἐκρῶντος ἐπέπαινε τὴν αἰῶνα καὶ τὴν κλίσθιν τοῦ ὕδατος· καὶ ἐπαύσατο, καὶ ἐχρῆστο γαλιλαῖα.

25 Εἶπε δὲ αὐτοῖς, Πᾶσι δὲ ἡ πίστις ὑμῶν· Φοβηθέντες δὲ ἰδαύματα, λέγοντες πορὸς ὑμῶν, τίς ἀρετὴ ὅτι δὲν, ὅτι καὶ τοῖς αἰῶσις ὁππότες καὶ τῇ ὑδατι, καὶ ὑποακούουσιν αὐτῷ.

26 Καὶ κατεπλευσεν εἰς πῶς γῆρας τῷ Γαββαριῶν, ἡ τις δὲν ἀντιπέραν τῆς Γαλιλαίας.

27 Ἐξῆθοντι δὲ αὐτῷ ὅτι πῶς γῆρας, ὑποκρίνεται αὐτῷ αἰὲρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὅς εἶχε δεικνύοντα ἐκ γῆρας ἱκετῶν, καὶ ἰμῶν ἐκ ἐκδιδόναι, καὶ ἐκ οἰκίας ἐκ ἡμῶν, ὅτι ἐν τοῖς κτήματι.

28 Ἰδοὺ δὲ τὴν ἰσχυρὰν, καὶ αἰσχυρὰν, πορὸς εἶπεν αὐτῷ, καὶ εἰς μεγάλη εἶπε, τί ἰμοὶ καὶ σὺ ἰσχυρὸς καὶ τῷ Θεῷ τῷ ὑψίστῳ, δόξα σου, μή με βασάνης.

29 Παρηγοῖται γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, ὅτι δὲν δόξας αὐτοῦ, πολλοῖς γὰρ χρόνους συνεπείχε αὐτόν, καὶ ἰδομεῖτο ἀλῶσεν καὶ πύλας φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσαντων τὰ δεικνύοντα, ἡλαλῶντο ὑπὸ τῷ δαίμονι εἰς τὰς ἡμέρας.

30 Επεσθίητε ὃ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέ-  
γει, Τί σὺν ὄζειν οἰομαί; Ὁ ὃ εἶπε, Λέγει·  
ὅτι δαμάσκηα πολλὰ εἰσῆλθαι εἰς αὐτὸν.

31 Καὶ παρεκάλει αὐτὸν ἵνα μὴ ὀπι-  
τάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν αἰῶνα ἀπελθεῖν.

32 Ἦν ὃ ἰκεῖ ἀγάλλῃ χεῖρας ἱκανῶν  
βουκομφίαν ἐπὶ τοῦ ἔρει· καὶ παρεκάλει αὐ-  
τὸν ἵνα ὀπισθεύῃ αὐτοῖς εἰς οἰκίαν εἰσ-  
ελθεῖν, καὶ πίνεσθαι αὐτοῖς.

33 Εξελθόντα ὃ τὰ δαμάσκηα διὰ  
τὴν αἰθροπνίαν, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χεῖρας, καὶ  
ἀφῆκον ἢ ὄζον καὶ τὸ κερμαὶ εἰς τὴν  
ἀγῶν, καὶ ἀπέστην.

34 Ἰδοὺτε ὃ οἱ βόσκοντες τὸ γένη-  
μα, ἔφυγον· καὶ ἀπελθόντες ἀπὸ τῆς ἐλ-  
πίδος εἰς τὴν πόλιν, καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς.

35 Εξῆλθον ὃ ἰδοὺν τὸ γένος, καὶ ἡλ-  
θον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὗρον κραθήμενον  
τὸν αἰθροπνίαν· καὶ τὰ δαμάσκηα ἐξελ-  
κνυον, ἱκανοὶ καὶ σαρκομαζῶντα, παρὰ  
τοῦ πόδας τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐρεβόθησαν.

36 Ἀπῆλθον ὃ αὐτοῖς καὶ οἱ ἰδίους,  
πῶς ἰσάδῃ ὁ δαμονιεύς.

37 Καὶ ἡρώτησαν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆ-  
θος· πῶς σαρκομαζῶν καὶ τὰ δαμάσκηα ἐ-  
κπλῆθον ἐπ' αὐτῷ, ὅτι φίλος μεγάλη  
συνείργησεν αὐτοῖς ὃ ἐβας εἰς τὸ πλοῦτον,  
ὀπίσθευεν.

38 Εἰρήνη ὃ αὐτῷ ὁ αὐτὸς αὐτῷ οὐ ὄζε-  
λκνυται τὰ δαμάσκηα, ἐν τῷ αὐτῷ. ἀ-  
πέλυσεν ὃ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων,

39 Ὑπέρβασις εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ δι-  
κῶς ὅσα ἰσάδῃ σοι ὁ Θεός. Καὶ ἀπῆλθε,  
καθ' ὅλως τὴν πόλιν κηρύττειν ὅσα ἐ-  
πίπασεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

40 Εἰρήνη ὃ ἐπὶ τῷ ὑποσέφῳ τὸν  
Ἰησοῦν, ἀπεβέβατο αὐτὸν ὁ ὄχλος, ὅσων  
γὰρ πάντες κερσοδικῶντες αὐτὸν.

41 Καὶ ἰδοὺ ἦλθεν αὐτὸν ὁ ὄνομα Ἰά-  
κωβος, καὶ αὐτὸς ἄρχων πῶς σαρκομαζῶν-  
τήρης, καὶ πᾶσι παρὰ τοῦ πόδας τοῦ Ἰη-  
σοῦ, παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν  
οἶκόν αὐτοῦ,

42 Ὅτι θυγάτηρ κερσοδικῶν· καὶ αὐτῷ  
αἰεὶ ἐπὶ δάδακα, καὶ αὐτῷ ἀπῆλθον.  
(Εἰ ὃ τῷ ὑπέρβῃ αὐτοῖς, οἱ ὄχλοι σαρ-  
κομαζῶντες αὐτὸν.)

43 Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύτῃ ἀμαρτω-  
λοῦ ἐπὶ δάδακα, ὥς εἰς ἰατρὸς κερσο-  
δικῶντα ὄλον τὸν βίον, ἐκ ἰσχυρῶν ὑπὸ  
ἐκείνου κερσοδικῶντα,

44 Περσελιδεύσα ὀπαδὴν, ἡψατο τῇ  
κεφαλῇ τῷ ἱκανῶς αὐτοῦ, καὶ σαρ-  
κομαζῶν ἐν ἡ ῥύτῃ τῷ ἀμαρτω-  
λῷ.

45 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Τίς ὁ ἀφάρ-  
μος μου; Ἀκριβῶς ὃ πατὴρ, εἶπεν ὁ Πέ-  
τρος· καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, Ἐπιστάται, οἱ ὄχλοι  
συνέχεον σε καὶ ὑποσέφῃ, καὶ λίγος, πῶς  
ἀφάρμος με;

46 Ὁ ὃ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἠψατο με πῶς  
ἐγὼ γὰρ ἔγνω δυνάμει ὑπερδυνάμει αὐ-  
τοῦ.

47 Ἰδοὺτε ὃ ἡ γυνὴ ὅτι ἐκ ἑλκός,  
τρεῖς μῆνες ἦλθε, καὶ κερσοδικῶντα αὐτῷ  
διὰ τὴν ἀπῆλθον ἡψατο αὐτοῦ ἀπῆλθον αὐ-  
τῷ ἐκείνῳ παιτὸς τοῦ λαοῦ, καὶ αἰεὶ ἰατρὸς  
παρὰ τῷ κεφαλῇ.

48 Ὁ ὃ εἶπεν αὐτῷ, Θέλω τὸ θυγά-  
τηρ· ὃ πῶς σου σέσωκέν σε, πορτοῦ ἐκ  
ἐκείνου.)

49 Ἐπ' αὐτῷ λαλοῦντῷ, ἔρχεται τῷ  
παρὰ τῷ σαρκομαζῶντος, λέγων αὐτῷ,  
Ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ σκῶν  
λατὸν διδάσκαλος.

50 Ὁ ὃ Ἰησοῦς ἀκούσας, ἀπεκρίθη αὐ-  
τῷ, λέγων, Μὴ φοβῆ. μένος πίστεως, καὶ σαρ-  
κομαζῶν.

51 Εἰσελθὼν ὃ εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ  
ἀφῆκεν εἰσελθεῖν ἑλθεῖν εἰς τὴν Πέτρον καὶ  
Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ τὸν πατέρα  
πατρός καὶ τὴν μητέρα.

52 Ἐκλήθη ὃ πάντες καὶ ἐκείνῳ αὐ-  
τῷ. Ὁ ὃ εἶπεν, Μὴ κλείετε· ἐκ ἀπῆλθον,  
ὅπως κερσοδικῶν.

53 Καὶ κερσοδικῶν αὐτοῦ, εἰδοὺς ὃ  
ἀπῆλθον.





σέβειν ἡμῖνα ἐκ τῆς πόλεως.

23 Εἰσαὶ ὃς φέρε πάντας, Εἰ πε θεί-  
λει ὁπίω μου ἰλθῆναι, ἀπαρτιστέω αὐ-  
τὸν, καὶ ἀράτω τὸν σωματὸν αὐτοῦ κατὰ ἡ-  
μέραν, καὶ ἀκαταλείπει με.

24 Ος γὰρ αὐτὸν ἔβλεπεν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ  
σώπαι, δοκίμαζεν αὐτὴν ὅς ἐστι αὐτοκράτης  
τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἵνα κεν ἴμεθ, ὥστε σώπαι  
αὐτὴν.

25 Τί γὰρ ἀρεταίαι αὐτοῦ φανεροῦνται κερ-  
δήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἰαυτὸν ὃς δοκίμα-  
σας, ἢ ζήμιωσις;

26 Ος γὰρ αὐτὸν ἐπαρεμύθη με καὶ ὅτι  
ἴμεθ λόγους, τὴν τὸν ὅτι αὐτοῦ ἐπα-  
ρεμύθησεται, ὅταν ἰλθῇ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ  
καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἀγίαν ἀρχαίαν.

27 Λόγος ὃς ὑμῖν ἀληθὺς, εἰσὶ πῆρες  
ὅτι ὅτι ἐξηκῶν, οἱ ἐ μὴ γινώσκοντες  
θαυμάζουσι, ὡς αὐτὸν ἴδωσι τὴν βασιλείαν  
τῆς Θεοῦ.

28 Εἰρήνη ὃς μὴ ὅτι λόγους τούτους ὡ-  
σεὶ ἡμέραν ὅτι, καὶ παρελαβὼν τὸν Πά-  
τερ καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, αἰτέειν εἰς τὸ  
ἔργον τοῦ φερετέον αὐτοῦ.

29 Καὶ ἐλθόντες ἐν τῇ φερετέον αὐ-  
τὸν, τὸ ἔειπεν τῷ φερετέον αὐτοῦ ἔπειτα καὶ ὁ  
ἴμεθ πῶς αὐτοῦ λευκὸς ἔξασπασιν.

30 Καὶ ἰδὲ ὁμοίως δύο σωματῶν αὐ-  
τοῦ, ὅτι πῆρες ἵστα Μωσὴ καὶ Ἠλίας,

31 Οἱ ἐφάντην ἐν δόξῃ, ἔλεγον τῷ  
ἔχοντι αὐτοῦ, καὶ ἴμεθ πληροῦ ἐν ἱερ-  
σάλῃ.

32 Ος ὃς Πάτερ καὶ οἱ σὺ αὐτοῦ ἴ-  
σαν βουλήν μου ὅτι. διακηρυχθέντες  
ὃς ἔειπεν τῷ δόξαν αὐτοῦ καὶ ὅτι δύο ἀνδρες  
ὅτι σωματῶν αὐτοῦ.

33 Καὶ ἐλθόντες ἐν τῇ διαχωρίζοντι  
αὐτοῦ ἀπὸ αὐτοῦ, εἰπὼν ὁ Πάτερ καὶ τὸν  
Ἰησοῦν, ἔπειτα, καλὸν ἔστιν ἡμῖν ὅτι  
ἔστι καὶ ποιῶμεν σκηνὰς ἡμεῖς, μίαν σοί,  
καὶ Μωσὴ μίαν, καὶ μίαν Ἠλίας, μὴ εἰδὼς  
ὁ λόγος.

34 Ταῦτα ὃς αὐτοῦ λέγοντες ἐλθόντες

ἡφάνη, καὶ ἐπεσκέασεν αὐτοὺς. ἐφοβήθησαν  
ὃς ἐν τῇ ἐκείνης εἰσελθόντες εἰς τὴν  
φίλῃ.

35 Καὶ φανὴ ἐλθόντες ἐκ τῆς νεφελῆς,  
λόντες, Οὐτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπῶ-  
τος, αὐτοῦ ἀκούετε.

36 Καὶ ἐν τῇ φερετέον τῷ φερετέον  
ἔειπεν ὁ Ἰησοῦς μόνον καὶ αὐτοῦ ἐστὶν  
καὶ ὅτι ἀπὸ φερετέον ἐν ἐκείνης τῆς  
ἡμέρας ὅτι ὡς ἐφάνησαν.

37 Εἰρήνη ὃς ἐν τῇ ἔειπεν ἡμέραν, καὶ  
ἐλθόντες αὐτοῦ ὅτι ὅτι φερετέον, σωματῶν  
σεν αὐτοῦ ὅτι πολλοί.

38 Καὶ ἰδὼν αὐτοῦ ὅτι ὅτι φερετέον αὐ-  
τοῦ, λέγοντες, διδάσκοντες, δέοντες σου, ὅτι  
ἐλθόντες ὅτι τὸν υἱὸν μου, ὅτι φερετέον  
με,

39 Καὶ ἰδὲ πῶς λαμβάνει αὐτοῦ  
καὶ ἔξασπασιν καὶ φερετέον αὐτοῦ  
μὴ ἀφέν, καὶ μόνος φερετέον ἀπὸ αὐ-  
τοῦ, σωματῶν αὐτοῦ.

40 Καὶ ἐλθόντες ὅτι φερετέον αὐτοῦ  
ἐλθόντες αὐτοῦ, καὶ ἐκ ἡμετέρας.

41 Ἀπεκρίθη ὃς ὁ Ἰησοῦς εἰπὼν, ὅτι  
καὶ ἀπὸ φερετέον καὶ διαχωρίζοντες, ὡς φε-  
ρετέον φερετέον ἡμῖν, καὶ ἀφέν καὶ ὅτι  
φερετέον ὅτι τὸν υἱὸν σου.

42 Ἐπὶ ὃς φερετέον αὐτοῦ, ὅτι  
αὐτοῦ τὸ φερετέον, καὶ σωματῶν αὐτοῦ  
ἐπετέον ὃς ὁ Ἰησοῦς τῇ πνεύματι  
ἐκφάνη, καὶ ἔειπεν τὸν φερετέον, καὶ  
πίδωκαν αὐτοῦ τῇ πατρί αὐτοῦ.

43 Ἐξελθόντες ὃς πάντες ὅτι τῇ φε-  
ρετέον τῷ Θεοῦ. Πάντων ὃς φερετέον  
ζήτων ὅτι πᾶσι εἰς ἐποίησιν ὁ Ἰησοῦς  
εἰπὼν φερετέον φερετέον αὐτοῦ.

44 Ὅτι ἡμεῖς εἰς τὰ ἅτα ὅτι ὅτι  
λόγους τούτους ὃς γὰρ ὅτι τῷ φερετέον  
μὴ φερετέον εἰς χεῖρας ἀνδρῶν  
πῶν.

45 Οἱ ὃς ἡμεῖς τὸ φερετέον, καὶ  
καὶ φερετέον αὐτοῦ ἀπὸ αὐτοῦ, ὅτι φε-  
ρετέον αὐτοῦ καὶ φερετέον φερετέον  
αὐτοῦ



καὶ θύλωνται ὑμεῖς, ἰδοὺ τὰ παραπύ-  
μνα ὑμῶν,

9 Καὶ θιροαπύετο αὐτὸ ἐν αὐτῇ ἀνι-  
στῆς καὶ λέγετο αὐτοῖς, ἤλθικεν ἐφ' ὑμεῖς  
ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

10 Εἰς ἡμέραν δ' αὖ πάλιν εἰσέρχουσι, καὶ  
μὴ θύλωνται ὑμεῖς, ἐξελθόντες εἰς τὰ πλα-  
τείαις αὐτοῖς, εἶπατε,

11 Καὶ τὸν καιρὸν τὸν κολληθέντα  
ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν, ἀπομαρτυρεῖται  
ὑμῖν. πάλιν τὸτο γινώσκετε, ὅτι ἤλθικεν  
ἐφ' ὑμεῖς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

12 Λέγω ᾧ ὑμῶν, ὅτι Σαδδουμαῖοι ἐν  
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὀνικτότερον ἔσται ἢ τῇ  
πόλει οὐκείῃ.

13 Οὐαὶ σοὶ Χιχεζῖν, καὶ σοὶ Βηθ-  
σαιδᾶ, ὅτι εἰ ἐκ Τύρου καὶ Σιδῶνι ἐλθ-  
οντο εἰς διωγμοὺς εἰς χυθρίδας ἐν ὑμῖν,  
πάσαι αὖ ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθή-  
μεθα μετείνωσθαι.

14 Πάλιν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότε-  
ρον ἔσται ἐν τῇ κεφαλῇ, ἢ ὑμῖν.

15 Καὶ σὺ Καφαρναὺμ ἡ ἕως τοῦ ἔ-  
ρατος ὑψωθήσῃ, ἕως ὅτου καταβιβασθῇ.

16 Ο ἀκούων ὑμῶν, ἡμεῖς ἀκούει· καὶ  
ὁ ἀδικοῦν ὑμῶς, ἡμεῖς ἀδικεῖ· ὁ δὲ ἡμεῖς ἀ-  
δικεῖ, ἀδικεῖ τὸν δασιευόμενον μα.

17 Ὑπερέβαν ὁ οἱ ἐξεδιμένοντα μὲν  
γραῖας, λέγοντες, Κύριε, καὶ τὰ θαμνίνα  
ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῇ ὀνόματι σου.

18 Εἶπε ὁ αὐτοῖς, Ἐδώσω τὸν σα-  
ταμὶν ὡς ἀγραπὴν ἐν τῷ ἔθνει πεσόντα.

19 Ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν πλὴν ἑξουσίαν  
τοῦ πατεῖν ἐπ' αὐτῶν ὄρεων καὶ σκορπίων,  
καὶ ὅτι πᾶσαν πλὴν θάλασσαν τῆς ἐχθροῦ, καὶ  
ἔστιν ὑμεῖς οὐ μὴ ἀδικήση.

20 Πάλιν ἐν τῷ μὴ κατέχετε, ὅτι τὰ  
πνεύματα ὑμῶν ὑποτάσσεται· χαίρετε ὁ  
μᾶλλον ὅτι τὰ ὄνματα ὑμῶν ἐξέρχεται ἐν  
τοῖς ἔθνεσιν.

21 Εἰ αὐτῇ τῇ αἰρᾷ ἡγαλλιάσατο τῇ  
πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν, Ἐξομολογού-  
μαί σοι πατήρ, κύριε τῶ ἔρατος καὶ τῆς γῆς

ἐπ' ἀπεκρυφίας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ σο-  
φῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. καὶ ὁ  
πατήρ· ὅτι ἔτως ἐγχετο ἐλοδία ἐμμε-  
δέν σου. Καὶ γραφεῖς πρὸς αὐτὸν μαθηταί,  
εἶπε,

22 Πάντα κειμήλια μοι ὑπὸ τοῦ πα-  
τρός μου· καὶ ἐδίδες γινώσκει τίς ἐστιν ὁ  
υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ· καὶ τίς ἐστιν ὁ πατήρ,  
εἰ μὴ ὁ υἱός, καὶ ὁ ἰσὺς βέβηται ὁ υἱός ἀπὸ  
καλῶς.

23 Καὶ γραφεῖς πρὸς αὐτὸν μαθηταί,  
κατ' ἰδίαν εἶπε, Μακάριοι οἱ ὀφθαλ-  
μοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε.

24 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ θεω-  
ρεῖται καὶ βασιλεὺς ἰδεῖν αὐτὸν ἃ ὑ-  
μεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκούσθαι ἃ  
ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

25 Καὶ ἰδοὺ νομικὸς τις ἀνέστη, ἐκ πε-  
ρὶ αὐτὸν, καὶ λέγων, Διδάσκαλε, πῶς  
πνέουσιν ζωὴν ἀνέμῳ κληρονομίῳ;

26 Ο ὁ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐν τῇ  
νόμῳ πῶς γέγραπται; πῶς ἀμαρτανόσεις;

27 Ο ὁ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἀγαπήσεις  
κύριον τὸν θεόν σου ὡς ὅλος τις καρδίας  
σου, καὶ ὡς ὅλος τῆς ψυχῆς σου, καὶ ὡς ὅλος  
τῆς ἐξουσίας σου, καὶ ὡς ὅλος τῆς διακίνας  
σου· καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν.

28 Εἶπε ὁ αὐτῷ, Ὁρθῶς ἀπεκρίθης.  
τὸτο ποιεῖ, καὶ ζήσῃ.

29 Ο ὁ δὲ δὸν διέκριμα ἑαυτὸν, εἶ-  
πε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Καὶ τίς ἐστὶ μοι  
πλησίον;

30 Ὑπολαβὼν ὁ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Αἱ-  
θερπὸς τις κατεβάνει ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ  
εἰς Ἱερὺζαλὴμ, καὶ ληστὰς ἀπέπνευσεν, οἱ καὶ  
ἐκδύσαντες αὐτὸν, καὶ πληγὰς ὀπιδήντες  
ἀπῆλθον, ἀφίντες ἡμιθαῖν τυλχάνοντα.

31 Κατὰ συνικυρεῖν ὁ ἱερεὺς τις κα-  
τέβανεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτοὺς,  
αἰπαυήθη.

32 Ομοίως ὁ καὶ λευίτης χυθρίμῳ  
καὶ τὸν πῦρ, ἰδὼν καὶ ἰδὼν ἀπῆλθον  
αὐτὸν.

33 Σαμαρείταις δὲ πρὸς οὐδέν, ἥλθε κατ' αὐτοὺς, καὶ ἰδὼν αὐτοὺς, ἐπὶ ἀγαλλήνῃ.

34 Καὶ προσήλθον κατέβηκε τὰ τραύματα αὐτοῦ, ὅπου ἔχον ἑλκυσμὸν καὶ οἰκόν· ὅπου ἐβάστας ὁ αὐτὸν ὅπου τὸ ἴδιον κτείνῃ, ἵνα ἴδῃ αὐτοὺς εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμύνησεν αὐτοῖς·

35 Καὶ ὅτι τὴν αὐτοὺς ἐξήχων, ἐκβαλὼν δύο δυνάμεις ἐδωκε τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐπεμύνησθι πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ αὐτῷ προσεδοκίμησας, ἵνα ἐν τῷ ἐπιτηδεύῃ με, δοποδύσω σοι.

36 Τίς ἐστὶν τὸ τοιοῦτον ὅτι τοιαῦτα δοκεῖ σοι πληροῖσι γεγενηαῖς τῷ ἐμπεισέντος εἰς αὐτὸν ληστῆς;

37 Οὗτος εἶπεν, Οὐ ποιήσεις τὸ ἐλεῖσθαι αὐτοῦ. Εἶπεν αὐτῷ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς, Πομπήν, καὶ σύ ποιεῖς ὁμοίως.

38 Ἐρχέτο ὁ ἐν τῷ παρευδῇ αὐτοῦ, καὶ αὐτοῖς εἰσηλθὼν εἰς κώμην πηλὴν. γυνὴ δὲ πρὸς οὐρανὸν Μάρθα προσέειπε αὐτὸν εἰς τὸν οἶκόν αὐτῆς.

39 Καὶ τῇ δὲ κυρίᾳ ἀδελφῇ καλουμένην Μαρίαν, ἥ καὶ παρακαθίστατο παρά αὐτοῦ πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἠκούον τὸν λόγον αὐτοῦ.

40 Ἡ δὲ Μάρθα ἀφεισάμενα ἀφελὲς πολλὰ θιγομένη. ὁπότε αὐτὴ εἶπε, Κύριε, ἔμνησται σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνη με κατέλιπε διακονεῖν; εἰπέ αὐτῇ αὐτὴ ἡμεῖς μοι συναπλάττειται.

41 Ἀποκριθεὶς ὁ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς, καὶ τυρβάζῃ ἀπὸ πολλὰ·

42 Ἐνδὲ δὲ ὅτι χρειά. Μαρίαν δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδαν ἐξέλεξατο, ἥτις ἐκ ἀφαιρέσεται, ἀπ' αὐτῆς.

12

**Κ**Αὶ ἐρχέτο ἐν τῷ ἔθῃ αὐτὸν ἐν τῷ πρὸ τῆς θεωσευρόμενος, ὡς ἐπαύσατο, εἶπε πρὸς τὴν μαθητὴν αὐτοῦ πρὸς αὐτοὺς, Κύριε, δίδου ἡμῶς θεωσευρόμενος καὶ Ἰωάννης ἐδιδάκετο αὐτὸν μαθητὰς αὐτοῦ.

2 Εἶπε ὁ αὐτοῖς, Οὕτως θεωσευρόμενοι, λίγατε, Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,

ἀγαθόντω τὸ ὄνομα σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· ἡ γρηγορήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐρατὸν, καὶ ὅπου τις γῆς.

3 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ὅπως σοὶ δίδου ἡμῶν τὸ κατὰ ἡμέραν.

4 Καὶ ἀφες ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν· καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀριστὸν πατὴρ ἐφείλοντο ἡμῖν, καὶ μὴ εἰσέλθῃς ἡμῶς εἰς πειρασμὸν, ὅτι ἡμεῖς ῥύσαι ἡμᾶς δότο τῷ ποιητῇ.

5 Καὶ εἶπε, ὁρᾷς αὐτοῦ, Τίς ἐστὶν ὁ μὲν ἔχει φίλον, καὶ παρεύεται πρὸς αὐτὸν ματαιουκίαν, καὶ εἰπὴ αὐτῷ, Φίλε γέγονόν μοι τρεῖς ἄρτους;

6 Ἐπεὶ δὲ φίλος μου παρεγύστα ἔξω πρὸς με, καὶ ἐκ ἔχου ὁ παραθήσω αὐτῷ.

7 Κἀκεῖνος ἐπαύει· ἀποκριθεὶς εἶπε, Μὴ μοι ματαιουκίαν παρέχε· ἥδη ἡ δύναμις κέκλειται, καὶ τὰ πλεονάζοντα με κατὰ ἑαυτὸν εἰς τὴν κοίτην εἰσὶν· ἡ δυνάμις δυνάσας δοῦναι σοι.

8 Λέγει ἡμῖν, εἰ καὶ ἐδιδάκτε αὐτὸν ἀναστὰς, διὰ τὸ ἔχει αὐτὸν φίλον, διὰ τὴν τὴν ἀκούσαν αὐτοῦ ἐχαρθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσαυτα θέλει.

9 Καὶ ὁ ἡμῖν λέγων, Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὕρεσθε· κρούετε, καὶ ἀνοίγησεται ὑμῖν.

10 Πᾶς γὰρ ὁ αὐτῷ λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὕρεσκει, καὶ τὸν κρούον ἀνοίγησεται.

11 Τίνα δὲ ὁ ἡμῶν τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς ὕψος ἄρτον, μὴ λείδον ὅπως αὐτῷ; εἰ καὶ ἔχουσιν, μὴ ὅπως ἔχουσιν ὅπως ὅπως αὐτοῖς;

12 Ἡ καὶ ἐὰν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, μὴ ὅπως αὐτῷ σκορπῶν;

13 Εἰ οὖν ὑμεῖς πατέρες ὑποτάσσοντες, οὐδαμῶς ἀγαθὰ δοῦναι ἐθέτετε τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μάλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐν οὐρανοῖς δώσει πνεῦμα ἄγιον τοῖς αἰτοῦσι αὐτόν.

14 Καὶ ὡς ἐκβάλλων δαυμῶνον, καὶ αὐτὸ ὡς κωφόν, ἐρχέτο ὁ τῷ δαυμῶνι ἐξήδησεν, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐπαύμασται εἰς ὄχλους.

15 Τίς



15 Τίτις ἡ ὕψ' αὐτῆς εἶπε, Ἐν Βασι-  
λειᾷ ἀρχοῦντι ᾧ δαμνῶνι ἐκδόμῃσι τὰ  
δαμνῶντα.

16 Ἐπεὶ ἡ περὶ ἄλλοις, σημῖον παρ  
αὐτῆς ἐξήκουσεν ὡς ἐρατοῦ.

17 Αὐτὸς ἡ εἰδὼς αὐτῆς τὰ διανοή-  
ματα, εἶπεν αὐτοῖς, Πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἐ-  
αυτὴν διαμεριδιῶσα ἐρημοῦται, καὶ οἶκος  
ὅπου οἶκος πίπτει.

18 Εἰ ἡ καὶ ὁ σαταναὶ ἐφ' ἑαυτοὶ δι-  
μεριδιῶν, πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐ-  
τῆς; ὅτι λέγεται ἐν Βιβλίῳ ἐκδόμῃσι τὰ  
δαμνῶντα.

19 Εἰ ἡ ἰσὺς ἐν Βιβλίῳ ἐκδόμῃσι τὰ  
δαμνῶντα, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ὡς τίνοι ἐκδόμῃσι;  
διὰ τοῦτο κρατεῖ ὑμῶν αὐτοὶ ἵστανται.

20 Εἰ ἡ ἐν σαρκὶ ὅτι ἐκδόμῃσι τὰ  
δαμνῶντα, ἀρεὰ ἐφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βα-  
σιλεία τοῦ Θεοῦ.

21 Οὔτε ὁ ἰσχυρὸς κραυγῶν ἰσχυρῶν  
φυλάσσει τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ὅτι  
τὰ ἐπαρχοῦντα αὐτῆς.

22 Ἐπεὶ ἡ ὁ ἰσχυρὸς αὐτῆς ἐπὶ ἑ-  
αυτῶν νικῶν αὐτὸν, τὴν παντοκράτορα αὐτῆς  
ἄρει ἐφ' ἡ ἐπιποιοῦν, καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς  
δικαίωσιν.

23 Ο μὴ ὅτι μὴ ἑμὸς, καὶ ἑμὸς ὅτι καὶ  
ὁ μὴ σωζόμενος μὴ ἑμὸς, σκορπίζει.

24 Οὔτε τὸ ἀκράδαιτον πνεῦμα ὕψι-  
ον ἐπὶ τῷ αἰθερά, διέρχεται δι' αἰ-  
θέρος τόπων, ζητῶν ἀνάπαυσιν, καὶ μὴ εὐ-  
ρίσκει, λέγει, Ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου,  
ὅθεν ὕψιον.

25 Καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει σιταρομύρον  
καὶ κκοσμημύρον.

26 Τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει  
ἐπὶ αὐτῆς πνεύματα πορεύεται ἑαυτῆς,  
καὶ εἰσιλδοῦναι κατοικεῖ ἐκεῖ. καὶ γίνονται  
τὰ ἔργα τῷ αἰθερά, οἷον καὶ χεῖρα  
αὐτῆς φέρων.

27 Ἐρχοῦντο ἡ ἐν τῇ λέξει αὐτὸν ταῦ-  
τα, ἐπαρχοῦντα περὶ καὶ ζωὴν ἐν τῷ ὄχλῳ,  
εἶπεν αὐτῇ, Μακροῖα ἡ κοιλία ἡ βασι-

στασία σε, καὶ μαρτοὶ εἰς ἐξήλασας.

28 Αὐτὸς ἡ εἶπε, Μακροῖα μακροῖα  
οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ φυλά-  
σσετε αὐτόν.

29 Τῶν ἡ ὄχλων ἐπαρχοῦνται ἡ  
ἐκ τοῦ λέγει, Ἡ γὰρ αὐτῆς πνεύμα ὅτι ση-  
μῖον ὅτι πνεύμα, καὶ σημῖον ἐν διδασκίᾳ  
αὐτῆς, εἰ μὴ τὸ σημῖον ἰσχυρῶν τῷ αἰθερά.

30 Καθὼς ἡ ἐξήλατο ἰσχυρῶς σημῖον  
τοῖς Νινευίταις, ὅπως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ  
Θεοῦ τῇ γὰρ αὐτῆς.

31 Βασιλεία τότε ἐγερθήσεται ἐν τῇ  
κρίσει μὴ τῇ αἰθερά, πῶς γὰρ ὅτι ταῖς  
τῆς, καὶ κρατεῖ αὐτῆς. ἐπὶ ἡλθὼν  
αὐτῆς πνεύμα τῆς γὰρ ἀκούσας τὴν σαρ-  
κα Σολομῶντος. καὶ ἰδὲ πλεῖον Σολομῶ-  
ντος ὡς.

32 Αἰθερὶς Νινευί ἀκράδαιτον ἐν τῇ  
κρίσει μὴ τῆς γὰρ αὐτῆς, καὶ κρα-  
τεῖ αὐτῆς. ὅτι μετῴκησαν εἰς τὴν  
κρίσιν ἰσχυρῶν καὶ ἰδὲ πλεῖον ἰσχυρῶν ὡς.

33 Οὐδὲν ἡ λύχνος αὐτῆς, εἰς τὴν  
πῶν πῶν, ἐξ ὧν τὸν μόδιον, ὅτι  
τὴν λύχνος, ἵνα οἱ ἐκπορεύομενοι τῇ  
φίλῃ βλάβῃ.

34 Ο λύχνος τῷ σώματι ὅτι ὅτι  
δαλμός. ὅταν αὐτὸς ὁ δαλμός σε ὅτι  
ἡ, καὶ ὅλον τὸ σῶμα σου φωτεινὸν ὅτι.  
παρὶ ἡ ποιητὴς ἡ, καὶ τὸ σῶμα σου σα-  
τεινόν.

35 Σκόπη αὐτῷ μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ  
σκορπῇ ὅτι.

36 Εἰ αὐτῷ τὸ σῶμα σε ὅλον φω-  
τεινόν, μὴ ἔχον πῶς μέρῃ σκοτεινόν, ὅτι φω-  
τεινόν ὅλον, ὅτι ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀρε-  
τῇ φωτίσῃ σε.

37 Ἐν δὲ τῇ λαλήσει, ἡρώτα αὐτὴν  
φαισάμεις περὶ ὅπως ἀρετῆς παρὶ αὐτῆς  
εἰσιλδοῦναι δι' αὐτῆς.

38 Ο δὲ φαισάμεις ἰδὼν ἐδάμνασιν  
ὅτι ἐν φωτὶ ἑκαπῖσθαι ὅτι τῷ ἀρετῶν.

39 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος φέρει αὐτῇ  
Νῦν ὑμεῖς οἱ φαισάμεις τὸ ὕψιον τῷ πο-

παιδίου καὶ τὸ πῖνακ' καθαρὸν ἔσται· τὸ δὲ ἔσθαι ὑμῶν γάρμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας.

40 Αἰθερίες, ἔχ' ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν, καὶ τὸ ἐσωθεν ἵποίσεις;

41 Πλὴν τὰ ὄντα ὅτε ἐλθὼσιν αὐτοὶ, καὶ ἰδῶσι πάντα καθαρά ὑμῶν ἔσθιν.

42 Αλλ' εἰ μὴν τοῖς φαρμακοῖς, ὅτι ὑποδεδυκότες τὸ ἰδιόσημον καὶ τὸ πάραυτον καὶ πᾶν λείχων, καὶ παύρηντες πῶς καὶ πῶς ἀγάπῃ τῷ Θεῷ. ταῦτα ἴδει ποιῶν, καὶ εἶνα μὴ ἀορίστα.

43 Οὐαὶ ὑμῖν πῶς φαρμακοῖς, ὅτι ἀπατᾶτε πῶς περὶ τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ ἐν ἀσπασμοῖς ἐν ταῖς ἀγῶνις.

44 Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ ραββίνοι ὑπεκρίνατε, ὅτι ἐστὶ ὡς τὰ μνημεῖα τῶν ἀνθρώπων, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ σκευάσας ἐπαύουν ἐκ οὐδενός.

45 Αποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτοῖς, διδάσκουσι, ταῦτα λέγον καὶ ἡμεῖς ὑπεκρίνατε.

46 Οὗ δὲ εἶπε, καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς εἰ, ὅτι φορτίζετε τὸν ἀνθρώπου φορτίον ἀνθρώπου, καὶ αὐτοὶ ἐν τῷ δακτύλῳ ὑμῶν οὐ προσέβατε τοῖς φορτίοις.

47 Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν νεκρῶν, οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς.

48 Ἀλλ' μαρτυρεῖτε, καὶ συνουθεύετε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν. ὅτι αὐτοὶ μὴ ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε αὐτοὺς τὰ μνημεῖα.

49 Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τῷ Θεῷ εἶπεν, Ἀπελεῶ εἰς αὐτοὺς συνέστασις καὶ ὑποστάσις· καὶ ἔξ αὐτῶν ἀποκτενεύσιν καὶ ἐκδοθήσονται.

50 Ἰνα ἐκζητηθῇ τὸ αἶμα πάντων τῶν νεκρῶν, τὸ ἐκχυμώμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γῆρας ταύτης.

51 Ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβρὰμ, καὶ τοῦ αἵματος Ζαχαρίας τῷ ἀπολομένῳ μεταξὺ τῶν συσταγῶν καὶ τῶν οἰκῶν. καὶ λέγων ὑμῖν,

ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γῆρας ταύτης.

52 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἔχετε πῶς κλειδί τῆς βασιλείας· αὐτοὶ ἐκ εἰσέλθοντες, καὶ ἐν εἰσέλθοντες ἐκκαλύπτει.

53 Λέγοντες δὲ αὐτοὶ ταῦτα πρὸς αὐτούς, ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρμακοὶ δεινῶς ἐνέχον, καὶ διςτριματίζειν αὐτοὺς πλεόντως.

54 Ἐκδικούντες αὐτοὺς, καὶ ζητοῦντες ἀποκτενεῖν αὐτούς ἐν τῷ ἑσπέρῳ αὐτῶν, ἵνα καταγορησώσιν αὐτούς.

12.

ΕΝ οἷς ἐπισυναχθεῶν τῶν μαθητῶν τῶν ὅλων, ὥστε καταπατεῖν δαίμονας, ἤρξαντο λέγειν πρὸς τὸν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τοὺς, Περσέχετε ἐαυτοὺς ἀπὸ τῆς ζήμης τῶν φαρμακῶν, ἡ τις ἔστιν ὑποκρίσεις.

2 Οὐδὲν δὲ συγκαταλυμένον ἔστιν, ὅ ἐκ ἀποκαταστάσεως· καὶ κρυπτόν, ὅ ἐκ γινώσκουσιν.

3 Ἀνδ' ὦν ὅτε ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε, ἐν τῇ φανερῇ ἀπεκρίνεσθαι· καὶ ὁ Θεὸς τὸ ἔξ ἐκκαλύπτει ἐν τοῖς ταμίαις, καὶ ὑποκρίσεις ὅτι τῶν δακτύλων.

4 Λέγων δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτενούντων τὸ σῶμα, καὶ μὴ ταῦτα μὴ ἐχέτω περὶ τὸν σῶμα ἐν τῇ πειρασῇ.

5 Ὑποδείξω δὲ ὑμῖν, πῶς φοβηθῆτε. φοβηθῆτε τὸν μὴ τὸ ἀποκτενεῖν, ὅτι οὐκ ἔχει ἐξουσίαν εἰς τὸ ζῆναι. καὶ λέγων ὑμῖν, τὸν φοβηθῆτε.

6 Οὐχὶ πᾶσι γνωστὸν παλεῖται ἀστυνόμος ὄνο, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἐκ τῶν ἀποκαταστάσεων ἐνέποι τῷ Θεῷ;

7 Ἀλλὰ καὶ αἱ σφαῖρες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσι ἡγεμονεύουσι, μὴ οὐ φοβηθῆτε πολλῶν σφαιρῶν διαφύματα.

8 Λέγων δὲ ὑμῖν, Πᾶς ὅς ἐστι ἐμολογήσῃ ἐν ἑαυτῷ ὅτι ἀνθρώπος, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐμολογήσῃ ἐν αὐτῷ ὅτι ἀνθρώπος, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐμολογήσῃ ἐν αὐτῷ ὅτι ἀνθρώπος.

9. Ο γ. ἀρνησάμενός με εἰώπων ἦν  
ἀντιθέτῳ πῶν, ἀπαρνησῆσεται, εἰώπων ἦν  
ἀντιθέτῳ πῶ Θεοῦ.

10 Καὶ πᾶς ὁς ἔρε λόγον εἰς τὸν υἱὸν  
καὶ ἀνέροπον, ἀφαισθῆται αὐτοῖ· τὰ δὲ  
εἰς τὸ ἔργον πενῶνα βλασφημῆται καὶ  
ἀφαισθῆται.

11 Οταν ὁ περσέφουσι υμᾶς ἐπὶ ταῖς  
συναγωγαῖς καὶ ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἑξασι-  
σθε μὴ μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί ἀπολογηθή-  
σθε, ἢ τί εἰπῆτε·

12 Τὸ γὰρ ἀγίων πνεύμα διδάξει ὑ-  
μᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀποδοῦναι εἰπεῖν.

13. Εἴπε δὲ πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ ὄχλου, δι-  
δάσκαλε, εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερόσσις  
μετ' ἐμοῦ τῷ κληρονομίαν.

14 Ο ὃ εἶπεν ἀπὸ, Ἀνδραπαι, τίς με  
κατέστησε δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμῶς;

15 Εἰπε ὁ κύριος αὐτοῖς, Ὁρατε κρη-  
 νάδας διὰ τῆς πληροφάνειας· ὅτι ἐκ ἐ-  
 νὸς κρηναίου πρὶν ἢ ζῆν αὐτὸς ἔστι ἐκ τῆς  
 ἰσχυροσύνης αὐτοῦ.

16 Εἰπε ὁ παρθολὼς πρὸς αὐτοῦ,  
λέγων· Ἀνδρέου πρὸς πλουσίς ἐυφρίσκει  
ἡ χάρις.

καὶ 17 καὶ διαλογίζετο εἰ αὐτοῦ, λέγων, Τί  
παίησω; ὅτι ἐκ ἔχου πρὸς συναξαρεῖς τοῦ κλη-  
ροῦ κ.κ.

18 Καὶ εἶπε, Τοῦτο ποίησω, κατελθὼ  
 με πρὸς δαδύνας, ἢ μεζονας οἰκοδομή-  
 σω, ἢ σιναῶν ἐκεῖ πᾶσι τὰ ξυλλήματα  
 με καὶ τὰ ἀγαθὰ μου.

19 Καὶ ἐξῶς τῆ ψυχῇ μου, ψυχῇ ἐχθρῇ  
πολλὰ αἰσάδα καί ποτα εἰς ἔτη πολλὰ, αἰ-  
νετήσας, φέγγε, πῖε, εὐφραίνε.

20 Εἰπε ὁ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, Αφρονεῖ, τὰ  
καὶ τῆς οὐκ ἐν τῷ φρονεῖ σε ἀπαγορεύει  
ἀπὸ τοῦ εἶναι ὁποῖόν σου, τίς ἐστί :

21 Οὕτως ὁ θεσπεύζων ἑαυτῷ, καὶ  
μὴ εἰς θεὸν πλατῆς.

22 Εἰπε ὁ κυριος τοῦ μαθηταῖς αὐτοῦ,  
 Δὲν ἔστω ὑμῖν λέγω, μὴ μεριμνᾶτε τῇ  
 ψυχῇ ὑμῶν, πὶ ὀφείλητε· μὴ δὲ τῷ σώματι·

ਸ, ਤ' ਚੰਦ੍ਰਿਕਾਵਿਧਿ।

23 Η ψυχὴ πλείον ἐστὶ τῆς ἑσθῆς,  
τὸ σῶμα τὸ ἰδύμετον.

24 Κατανοήσατε τὸν λόγον, ὅτι  
ἀποβύσθη, ἐξ ἧς ἐβλήθη· οἷς ἐκ βίπτου  
μαίον ἐξ ἧς ἐβλήθη, καὶ ὁ θεὸς παρέδωκε  
αὐτὸς · πόση μένηται ὑμῖς διαφύεσθαι τοῦ  
πυλῶν;

25 Τίς ὃ ἐξ ὑμῶν μεριμνᾷ, διὰ  
τῆς φθορᾶς αὐτοῦ τί τὸ πλεονέκτην αὐτοῦ κερ-  
γῶν ἔνα;

26 Εἰ οὖν οὕτως ἐλάττωσον διώκεται,  
ὥς τῆς λογικῆς μεμνημένοι;

27- Κατασφραγίσαντες τὰ κεφάλια πῶς ἀν-  
αί, ἡ κοπιᾷ, ἐστὶ ἡδύται· λέγει ὁ οὐρανὸς  
ἐπὶ Σολομῶνι ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ π-  
ριεβόλητο ὡς ἐν πάντων.

28 Εἰ δὲ τὸν χάρτην ἐν τοῖς ἀγγείοις  
μερὲν ὄντα, καὶ αὐτοὺς εἰς κλίβανον βάλω-  
μενοι ἐκ Θεοῦ οὕτως ἀμφίετοι, πῶς αὖτε  
ἀν ὑμᾶς, ὁληθῶσιν;

29 Καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τὴν φύσιν  
ἢ τὴν πῖνται, ἀλλὰ μὴ μετασβέζετε.

30 Ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἐξ ἡμῶν καὶ  
μου ὀφείζετε. ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδε ὅ  
ἀνέχετε τούτων.

31 Πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν  
Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα ῥησέσθαι περὶ  
ὑμῶν.

32 Μη φοβού, τὸ μικρὸν ποίμνιον· ἡ  
δοῦλός σου ὁ πατήρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν  
βασιλείαν. Πράξτε τοὺς ἐπάρχους καὶ  
τοὺς ἡγεῖς, ὥστε ἐλεημοσύνην.

33 Ποιήσατε ἑαυτοῖς θηλάκια μὴ  
παλαγέμματα, θιγαμὸν ἀνέκλητον ἐν τοῖς  
σπλάχνοις, ὅπου κλέπτεις καὶ ἐγγίξεις, ἵνα σὺ  
δικαιοσύνης.

34 Οὐκ γάρ ἐστιν ὁ Νικηταρχὸς ὑμῶν  
ὁκτὶ καὶ ἡ μαρτυρία ὑμῶν ἔσται.

35 Εξωπαθ' ὑμῶν αἱ ἰσφύεις· πᾶσι  
λασιμόναι, καὶ οἱ λόγγοι χαϊρόμενοι,

36 Καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις ὄντες  
διχομύοις τὸν κύριον ἑαυτῶν, πότε αἰσ

λυσθ' ἐκ τῆς γαμῶν. ἵνα ἰδόντες· καὶ κερύσωσιν, ὡς ἔστιν αὐτοῖς ἐν αὐτῇ.

37 Μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, ὡς ἰδόντες ὁ κύριος· ἐνῆσεν γρηγορουμένους· ἀμύνετε ὑμῖν, ὅτι περιεσώσεται, καὶ ἀνακληθεῖ αὐτοῦ, καὶ παρελθὼν διακονήσῃ αὐτοῖς.

38 Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ, καὶ ἴσῃ οὕτως, μακάριοι εἰσιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι.

39 Τὺτο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ᾗδε ὁ οὐκ ἐκαστός τις ποιεῖ ἄρα ὁ κλέπτης ἔρχεται, γρηγορήσῃ αὐτῷ, καὶ ἐκ αὐτοῦ ἀρῇται θροῦνός, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ.

40 Καὶ ὑμεῖς οὐδὲ γινώσκετε ἑτοίμοι· ὅτι ἡ ὥρα καὶ οὐκ οἴκατε, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

41 Εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Πάτερ· Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τίς παρεκώλυται τοῦτον λέγει, καὶ πρὸς παύτας;

42 Ἔπε δὲ ὁ Κύριος· Τίς ἀρεῖ ὅστις ὁ πρὸς οἰκονόμῳ καὶ ρούμῳ, ὃν καταστήσῃ ὁ κύριος ὅτι τὸς διακονίας αὐτοῦ, καὶ δοῦναι ἐν χειρὶ τοῦ σιτημέτερος;

43 Μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, ὃι ἰδόντες ὁ κύριος· αὐτῷ ἐνῆσεν ποιῶντα οὕτως.

44 Ἀλλ' ὡς λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅτι πᾶσι τοῖς ὑποτάκτοις αὐτοῦ καταστήσῃ αὐτόν.

45 Εὖ δὲ εἶπεν ὁ δόλος ἐκεῖνος· ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Χερσίζει ὁ κύριός μου ἔρχεται, καὶ ἀρῇται τύπῃν ἐπὶ τοῦ βασιλεῖ καὶ τοῖς παρθενοῦς, ἐδίδον τὸ καὶ πίνειν καὶ μεθύσκοντα.

46 Ἦξει ὁ κύριος καὶ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν ἡμέρᾳ ἢ ἐκ περὶ σποῆς, καὶ ἐν ὥρᾳ ἢ ἐκ γινώσκου· καὶ διχοτυμῇ αὐτὸν, καὶ τὸ μίλλον αὐτῷ μὲν τῷ ἀπίστῳ θήσει.

47 Εκείνῳ δὲ ὁ δόλος ὁ γινώσκων τὸ δόλῳ καὶ κυρίου ἐκείνου, καὶ μὴ ἵτοιμάσας μὴ δὲ ποιήσας πρὸς τὸ δόλῳ αὐτοῦ.

Διηρῶνται πολλὰς·

48 Οὗ δὲ γινώσκων, ποιήσας δὲ ἀρεῖα πληρῶν, διηρῶνται ὀλίγας. παντὶ δὲ ἡ δόξα πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ· καὶ ὅτι παρ' ἐντολῶν πολλῶν, περισσώτερον αὐτῷ σέσωται αὐτοῦ.

49 Περὶ ἡλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν, καὶ τί δόλος εἰ ἡδὴ ἀνέστη;

50 Βαπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχουσι ἐκείνους οὗ τελευτή;

51 Διηρῶνται ὅτι εἰς αὐτὴν παρεκώλυται δοῦναι ἐν τῇ γῇ· ἔρχετο, λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ διαμεμερισμένη.

52 Εἰσπῶν δὲ ἀπὸ τοῦ νῦν πάντες ἐν οἴκῳ ἐν διαμεμερισμένοι, πρὸς ὅτι δύσιν, καὶ δύο ὅτι τρεῖς.

53 Διαμεμερισμένη πατὴρ ἐφ' υἱόν, καὶ υἱὸς ὅτι πατερί· μήτηρ ὅτι θυγατρί, καὶ θυγατὴρ ὅτι μητρί· πενθερά ὅτι τῷ νόμῳ αὐτοῦ, καὶ νόμῳ ὅτι τῷ πενθερῷ αὐτοῦ.

54 Εἰς δὲ καὶ τοῖς ὅλοις, ὅταν ἴδῃται τῷ νεφέλῳ ἀνατέλλουσιν ἀπὸ δύστην, ὡς ἔστιν λέγει, Ὁμοῦ δὲ ἔρχεται· καὶ γινώσκου οὕτως.

55 Καὶ ὅταν ὅσοι ποιῶνται, λέγει, Ὁπῶς οὐκ ἔστιν· καὶ γινώσκου.

56 Ὑποκριταί, τὸ περισπωπὸν τῆς γῆς καὶ τῆς ἐκείνης οὐκ ἀπὸ δόλῳ, τὸν καὶ καὶ ἐν τοῖς πῶς ἐκ δόλῳ;

57 Τί δὲ καὶ ἀπ' ἐκείνου καὶ κρίνετε τοὺς δικαίους;

58 Ὡς γὰρ ὑποκριταί, καὶ τῷ αὐτοῦ δουλοῦ ἐπ' ἀρχαί, ἐν τῇ ὥρᾳ δὲ ἐργασίαν ἀπὸ ἀπὸ ἀρχαί, ἀπ' αὐτοῦ, μὴ ποτε κατασπῇ σε πρὸς τὸν κελεύει, καὶ ὁ κελεύει σε παρὰ τῇ περὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ περὶ αὐτοῦ σε βλάπτει εἰς φυλακὴν.

59 Λέγω σὺ, καὶ μὴ ὡς ἔλθῃς ἐκείνου· ἐκείνους καὶ τὸ ἔχοντα λεπτὸν ὑποδύει.

ιγ.

Π Ἀρῇται δὲ πᾶς ἐν αὐτοῖς τὸ καὶ ὅτι ἀπαρχαίοντες αὐτοῦ πρὸς τῷ Γαλιλαίᾳ,



λιλαίαν, ὡς τὸ ἄμα Παλατῶ· ἡμεῖς μὲν  
τῇ διουσίᾳ αὐτῇ.

2 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς,  
Δακρύετε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὐτοὶ ἀμαρτωλοὶ  
πολλὰ πάσας τῶν Γαλιλαίων ἐγίνοντο, ὅτι  
τοιαῦτα πεπόισαν;

3 Οὐχὶ, λέγων ὑμῶν, ὅτι ἐὰν μὴ μετα-  
νοήτε, πάντες ἀποθνήσκειτε.

4 Ἡ οὖν οἱ εἰ δέκα καὶ ὀκτώ, ἐφ'  
οὓς ἔπαιον ὁ πύργος ἐν τῇ Σιλαζῇ, καὶ  
ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, δοκίμειτε ὅτι οὕτως ὀ-  
φειλέται ἐξέρχονται παρὰ πάντας ἀνθρώ-  
πους τῶν καρπικῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ;

5 Οὐχὶ, λέγων ὑμῶν, ὅτι ἐὰν μὴ με-  
τανοήτε, πάντες ὁμοίως ἀποθνήσκειτε.

6 Ἐλεγα ὅτι ταῦτά τινος παροξύνω  
Συκὴν εἶχεν τις ἐν τῇ ἀμπελοῦν αὐτῇ  
πεφυτευμένῃ, καὶ ἦλθε καρπὸν ζητῆναι αὐ-  
τῇ, καὶ ἔχεν εὖεν.

7 Εἶπε ὁ κύριος τὸν ἀμπελουργόν, Ἰδὲ  
τοῖα ἐστὶν ἐργασία ζητῆναι καρπὸν ἐν τῇ  
συκῇ ταύτῃ, καὶ ἔχεν εὖεν· ἔκκαψαν αὐ-  
τῇ· ἵνα τί καὶ τὴν γῆν καταργαί;

8 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ, Κύριε,  
ἄφες αὐτῇ καὶ τὸ τοῦτο, ἵνα ὅτε  
σκάψω πάλιν αὐτῇ, καὶ βάλω καρφίαν,

9 Καὶ ῥῆναι πάλιν καρπὸν· εἰ δὲ  
μὴ, εἰς τὸ μέλλον ἐκκίψει αὐτῇ.

10 Ἡ δὲ διδάσκων ἐν μὲν τῇ συνα-  
γωγῇ ἐν τοῖς σαββάσι.

11 Καὶ ἰδοὺ γυνὴ μετὰ πνεύματος ἐργασίας  
ἀδελφείας ἐστὶν δεκά καὶ ὀκτώ, καὶ μετὰ συλ-  
πίσας, καὶ μετὰ ὁμοφύλων αἰκνύσας εἰς  
τὴν παιδείαν.

12 Ἰδὼν δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς προσε-  
φώνησε· καὶ εἶπεν αὐτῇ, Γυναίκα, ὁποῦ ἐστι  
ἡ ἀδελφεία σου.

13 Καὶ ἐπεὶ ἔκρινεν αὐτῇ τὰς χεῖρας·  
καὶ παρὰ χεῖρας αἰσθάνθη, καὶ ἐδίδασκεν τὸν  
Θεόν.

14 Αποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος,  
ἀγαπητῇ ὅτι τῇ σαββάτῳ ἐθεράπευ-  
σεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῇ ὄχλῳ, Ἐξ ἡμέρας

εἰσὶν ἐν αἷς οἱ ἐργάζονται· ἐν ταύτῃ  
καὶ ἐργάζονται θεοσέβους, καὶ μετὰ τῇ ἡ-  
μέρᾳ τῇ σαββάτῳ.

15 Αποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος, καὶ  
εἶπεν, Ὑποκριταί, ἔκκαψαν ὑμεῖς τὴν σαββά-  
τον ἐλθεῖν τὸν βῆν αὐτῇ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς  
στάβης, καὶ ἀπαγαγὼν ποτίσει;

16 Ταῦτά τινος ὁ θυγάτηρ Ἀβραάμ ἐ-  
στίν, μετὰ τῇ σαββάτῳ ἰδοὺ δεκά καὶ  
ὀκτώ ἐστίν, καὶ ἐστὶν λυθῆναι ἀπὸ τῆς δι-  
κῆς τῆς ἡμέρας τῇ σαββάτῳ;

17 Καὶ ταῦτα λέγοντες αὐτῷ κατακλῆ-  
οντο πάντες οἱ ὑποκριταὶ αὐτῷ· καὶ πάλιν  
ὁ ὄχλος ἐχάρη· ἐπὶ πάντοτε τοῖς ἰσχυροῖς  
τοῖς γραμματεῦσι ὡς αὐτῷ.

18 Ἐλεγα ὅτι, ἵνα ὁμοίως ὅσιν ἢ βασι-  
λεῖα τῷ Θεῷ, καὶ τὴν ἰμοιώσω αὐτῷ;

19 Ὅμοια ὅτι κόκκον σιτάπεως, ὅτι  
λαβὼν ἐδίδουσαν· ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑα-  
ντῷ, καὶ ἡύξησε, καὶ ἐξήλυστο εἰς δένδρον  
μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τῷ ἔρανον καρ-  
πὸν αὐτοῦ ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

20 Καὶ πάλιν εἶπε, ἵνα ἰμοιώσω τῇ  
βασιλείᾳ τῷ Θεῷ;

21 Ὅμοια ὅτι ζύμη, μετὰ λαβὼν γυνὴ  
ἐκρυψεν εἰς θύρας σάτα τοῖα, ὡς ἡ  
ζύμη ἐν ἄλλῳ.

22 Καὶ διεπορεύετο καὶ πόλεις καὶ  
κώμας διδάσκων, καὶ πορεύων ποιῶν αὐτῷ  
εἰς Ἱερουσαλὴμ.

23 Εἶπε δὲ τις αὐτῷ, Κύριε, εἰ ὁ ὅλος  
τοῖς σαββάτοις; Ὁ δὲ εἶπε, ὡς αὐτῷ.

24 Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν, διὰ τὸ πᾶν  
τοῖς πόλιν· ὅτι πολλοὶ, λέγων ὡς, ζητοῦ-  
σιν εἰσελθεῖν, καὶ οὐκ ἔχουσιν.

25 Ἀπὸ δὲ αὐτῶν ὁ οἰκοδομῶν, καὶ  
δοκίμους τῷ θυρῶν, καὶ ἐργάζονται ἐξ  
ἐστῆναι, καὶ κερταῖν τῷ θυρῶν, λέγοντες,  
Κύριε Κύριε, ἀνοῖξον ἡμῖν· καὶ ἀποκριθεὶς  
ἰπὸς ὑμῶν, Οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστὶ.

26 Τότε ἀρξάμεθα λέγειν, Εὐαγγέλιον ἀ-  
νάγειν σου καὶ ἐπὶ ὅμοιαν, καὶ ἐν ταῖς πόλιν  
αἰς ἡμεῖς ἐδιδάσκας.

27 Καὶ ἰστέ, Ἀβρα ὦμιν, ἐκ οἶδοι ὁ-  
μας πίνει· ἐστὶ δ' ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πα-  
τες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας.

28 Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγ-  
μὸς ὅν' ὀδόντων, ὅταν ὄψῃται Ἀβραάμ καὶ  
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ πύτους ἐκὼν περιφάντας  
ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ὅμοιους ὅς ἐβαλ-  
λομένους ἐξ αὐ.

29 Καὶ ἔξοσθ' ὅσοι ἀνατολῶν καὶ δυ-  
μῶν καὶ πρὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ αἰακκισθόν-  
ται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

30 Καὶ ἰδοὺ εἰπὼν ἔρχεται οἱ ἴσονται  
πρὸς τοὺς, καὶ εἰσι πρὸς τοὺς οἱ ἔλνεται ἔρχεται.

31 Εἰ αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ περισπῶν-  
τες φαρισαῖοι, λέγοντες αὐτῷ, Ἐξῆγδε, καὶ  
πορεύου εἰς πύθιν, ὅτι Ηρώδης θέλει σε  
ἀποκτείνειν.

32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Πορεύσιντες εἴ-  
πατε τῇ θυράνῃ ταύτῃ, ἰδοὺ ἐκβάλλω  
δαίμονα, καὶ ἐατέρας ὀπιτελῶ σήμερον καὶ  
αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελευτήσω.

33 Πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον  
καὶ τῇ ἔρχομαι πορεύεσθαι, ὅτι ἐκ ἐδὲχ-  
ται περισπῶντι ὑπολείπειται ἐξ Ἱερουσαλὴμ.

34 Ἱερουσαλὴμ Ἱερουσαλὴμ ἡ ἀποκτείν-  
ουσα ἐκὼν περιφάντας, καὶ λιθοβολοῦσα ἐκὼν  
ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτὴν, ποσάκις ἠθέ-  
λησα ὀπιτελᾶσαι τὰ τέκνα σου, ὅν' ἠρό-  
πον ὄνεις τὴν ἑαυτῆς νοσῶναι ὑπὸ τὰς  
πέτρας, καὶ ἐκ ἠδελύσαστε.

35 Ἰδοὺ ἀρίσται ὦμιν ὁ οἶκός ἐμὸς  
ἐν Ἱερουσαλὴμ ὅς λέγω ὦμιν, ὅτι ἐ μὴ με  
ἴδῃτε ἕως ὃς ἤξῃ ὅτε εἴπατε, Ευλογη-  
μένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΙΔ

**Κ**Αὶ ἐρχόμενος ἐν τῇ ἑλθεῖν αὐτὸν εἰς  
οἶκόν τινα ὅν' ἐρχόντων ὅν' φα-  
ρισαῖοι σαββάτου φαρεῖν ἄρτον, καὶ αὐ-  
τοὶ ἦσαν παρατηρήματα αὐτόν.

2 Καὶ ἰδὲ ἀνθρώπος τις ἦν υἱὸς ὀφθαλ-  
μοῦ ἐκπερῶν αὐτῷ.

3 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς ἐκὼν  
νομικοὺς καὶ φαρισαῖους, λέγων, Εἰ ὕψις

τῇ σαββάτῃ διατηρεῖται;

4 Οἱ δ' ἤνυχον· καὶ ὀπιτελόμενος  
ἔλεγε αὐτὸν καὶ ἀπίλυτε.

5 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν εἶπε,  
Τίνα ὁ νόμος ὅν' ἢ βῆς εἰς φάρα ἑμ-  
πιστεύεται, καὶ ἐκ δυνάμεως εἰσαγάγῃ αὐτὸν  
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;

6 Καὶ ἐκ ἔχοντος αὐτοῦ ἀποκριθεὶς  
αὐτῷ πρὸς ταῦτα.

7 Ἐλεγε δ' πρὸς ἐκὼν κακῶς  
παραβολῶν, ἐπείγει πῶς τὰς περὶ πολλὰς  
σας ὕψις ἔργον, λέγων πρὸς αὐτὸν,

8 Ὅταν κληθῇς ὑπὸν τινα εἰς γά-  
μους, μὴ κατακληθῇς εἰς τὴν περὶ πολλὰς  
κλησίαν, μήποτε ἐπιμώτερός σου ἢ κακῶς  
μὲν ὑπὸν αὐτῷ.

9 Καὶ ἔλθων ὁ σὲ καὶ αὐτὸν κα-  
λέσας, ἔρεε σοι, Δὸς τούτῳ τύπον· καὶ  
τότε ἄρξῃ μετ' αὐτοῦ τὸν ἔρχεται τὸ-  
πον κατέχειν.

10 Ἀλλ' ὅταν κληθῇς, πορεύεαι ἀ-  
νέπειρος εἰς τὸν ἔρχεται τύπον, ἵνα ὅταν  
ἔλθῃ ὁ κακῶς σε, εἴπῃ σοι, Φίλε, φρασ-  
σάσθαι ἀνέπτερον· τότε ἔσται σοι δοξὰ  
ἀνάπτερος ὅν' σωματικῶς καὶ σοί.

11 Ὅτι παρ' ὁ ὑψὸν ἑαυτὸν ταπει-  
νωθήσεται, καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψο-  
θήσεται.

12 Ἐλεγε δ' καὶ τῷ κακῶς αὐτόν,  
Ὅταν ποιῇς ἄρεσιν ἢ δειλοῖς, μὴ φάνεις  
ἐκὼν φίλους σου, μηδὲ ἐκὼν ἀδελφεούς σου,  
μηδὲ ἐκὼν συγγενεῖς σε, μηδὲ γείτονας  
πλεσίους, μήποτε καὶ αὐτοὶ σε ἀνταπο-  
κρίσονται, καὶ γένηται σοι ἀνταπόδομα.

13 Ἀλλ' ὅταν ποιῇς δόξαν, καὶ ἐν πᾶσι  
χρῆς, δούλους, χωλούς, τυφλούς.

14 Καὶ μακάριός ἐστι, ὅτι ἐκ ἔχον-  
τον ἀνταποδοῖσά σοι· αὐτοῦ ἀνταποδοθήσεται  
γάρ σοι ἐν τῇ ἀκριθείᾳ ὅν' δικαίαν.

15 Ακούσας δὲ τις ὅν' σωματικῶς  
καὶ ταῦτα, εἶπεν αὐτῷ, Μακάριός ἐστι φά-  
ρμακον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

16 Ὅς ἦν αὐτῷ, Ἀνθρώπος τις ἐπείνη-

σε δίδινον μέγα, καὶ ἐκάλισσε πολλούς·

17 Καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὁρᾷ τῷ δέειπεν εἰπεῖν τοῖς κληρικαῖς, Ἐρχεσθε, ὅτι ἤδη ἔπειμα ἔστι πάντα.

18 Καὶ ἤρξαντο δὸς μὲς παρατεῖ-  
σθαι πάντες. Ο ἄρχοντες εἶπεν αὐτῷ, Ἀ-  
γῶν ἡγορεῖται, καὶ ἔγω ἀνέγκω ἐξελεῖν  
καὶ δίδιν αὐτὸν, ἵνα ἴδῃς σε, ἔχει με παρητη-  
μῶν.

19 Καὶ ἔπερθε εἶπε, Ζεῖν βοῶν ἡγο-  
ρεῖται πῦντι, καὶ πορεύου δομῶνται αὐ-  
ταῖς, ἵνα ἴδῃς σε, ἔχει με παρητημῶν.

20 Καὶ ἔπερθε εἶπε, Γυνῆκα ἔγω-  
μα, καὶ διὰ τούτου ἐ δυνάμει ἵλθειν.

21 Καὶ παραγγέλλων ὁ δὸς αὐτῷ ἐπέ-  
ειπεν ἀπήρχειτε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα.  
τότε ὁρῶντος ὁ εὐκοδοῦντος εἶπεν τῷ  
δούλῳ αὐτοῦ, Ἐξελετε παῖδας εἰς τὰς πλε-  
τίας καὶ ῥύμους τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτω-  
χὰς καὶ ἀναπύρους καὶ ῥωλὰς καὶ τυφλὰς εἰς-  
αγαγὰ ὁδοῦ.

22 Καὶ εἶπεν ὁ δὸς αὐτῷ, Κύριε, γέγο-  
ναι οἱ ἐπὶ τὰς, καὶ ἔτι τούτου ἔστι.

23 Καὶ εἶπεν ὁ κύριος αὐτῷ πρὸς τοὺς δού-  
λους, Ἐξελετε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φερέτε, καὶ  
ἀνέγκουσιν εἰσελεῖν, ἵνα γυνώσκῃ ὁ οἰ-  
κὸς μου.

24 Λέγω ὑμῖν ὅτι ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ἐλ-  
θῶν ἐκείνην ὁδὸν κληρικῶν γινώσκῃ  
με τῷ δέειπεν.

25 Συνεπορεύοντο ὅτι αὐτῷ ὄχλοι πλε-  
τοί· καὶ γραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτοῦ,

26 Εἶπες ἔρχεται πρὸς με, καὶ ἐ μιστῇ  
τὸν πατέρα ἰαυτῶ καὶ τὴν μητέρα καὶ  
τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τὸν ἀδελ-  
φόν καὶ τὰς ἀδελφάς, ἵνα ὅτι καὶ τὴν ἰαυ-  
τῶ ψυχῇ, ἐ δυνάμει μου μαθητὴς εἶ.

27 Καὶ ὅστις ἐ βασιλεύει τὸν σωτῆρα  
αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου ἐ δυνάμει μου  
εἶ μαθητὴς.

28 Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, ἐλθὼν πύργον οἰ-  
κοδομῶν, ἐλθὼν πρὸς τὸν κηδίστα ψεύζεται  
ἡ δυνάμει, εἰ ἔχει τὰ πρὸς ἀπαρτισμῶν,

29 ἵνα μὴ ποτε δέηται αὐτῷ δυνά-  
μει, καὶ μὴ ἔχοντος ἐκτελέσῃ, πάντες  
ἐκτελέσῃ ἀρχόντες ἱματιστῶν αὐτῶν;

30 Λέγοντες, ὅτι ὅτι ὁ ἀνδρῶν  
ἔρχεται οἰκοδομῶν, καὶ ἐκ ἔχοντος ἐκτελέ-  
σῃ.

31 Ἡ δὲ βασιλεὺς πορεύωντος αὐ-  
τῷ ἐτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλιν, ἐκ  
κηδίστα πρὸς τὸν βασιλεῖται εἰ δυνά-  
μει ἐν δυνάμει κληδόν αὐτῶνται τῇ  
εἰκασί κληδόν ἱερουργῶν ἐπ' αὐτῶν;

32 Εἰ ὅτι μὴ, ἵνα αὐτῷ πόρρω ὄντι  
καταβείη δυνάμει ἐκτελέσῃ τὰ πρὸς  
μὴν.

33 Οὕτως αὖ πᾶς ἐξ ὑμῶν, ἐάν  
ἐκτελέσῃ πᾶσι τοῖς ἰαυτῶ ἐκτελέσῃ  
ἐ δυνάμει μου εἶ μαθητὴς.

34 Καλὸν τὸ εἶναι· ἵνα ὅτι τὸ εἶναι  
μωραῖον, ἐν τῇ ἀρτυρήσῃ; ὅτι ἐ  
γὰρ,

35 Οὕτως εἰς κατὰ ἐκτελέσῃ ὅτι ἐκ-  
τελέσῃ αὐτό. Ο ἔχων ὅτα ἀκούει, καὶ  
καὶ τῷ.

16.

**Η** Σὺν ὅτι ἔρχονται αὐτῷ παῖτες  
πλετοί καὶ οἱ ἀμαρτωλοί, ἀκούει  
αὐτῶν.

2 Καὶ διηγῶντος οἱ φαρμακοὶ καὶ  
ζημιαῖς, λέγοντες, ὅτι ὅτι ἀμαρτω-  
λὸς ἐκτελέσῃ, καὶ σωσθήσιν αὐτοίς.

3 Εἶπεν ὅτι πρὸς αὐτοῦ τὴν παρ-  
βολὴν ταύτην, λέγων,

4 Τίς ἀνδρῶν ἐξ ὑμῶν ἔχων  
κατὸν κηδίστα, καὶ ἀπολέσας ἐν ἐξ αὐτῶ  
ἐ καταλείπει τὰ ἐκτελέσῃ αὐτῶ ἐν  
ἐρήμῳ, καὶ πορεύεται ὅτι τὸ ἀπολωλός,  
εὗρη αὐτό.

5 Καὶ εὗρη ὅτι πλετοί ὅτι τὸν  
μου ἰαυτῶ χαίρει,

6 Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συγκα-  
τὸν εἶλες καὶ τὸν γέγονας; λέγων αὐτοῖς  
Συγκαίρει μοι, ἵνα εὗρη τὸ πρὸς  
μου τὸ ἀπολωλός;

7 Λέγω ὑμῖν, ὅτι οὕτω χάρε' ἔσται  
ὡς τῇ οὐρανῷ ὅταν ἐν ἀμάρτυρά μετανο-  
ωῶσι, ἢ ὅταν ἐκδικηθῶσιν δικαίους,  
οἵτινες ἐχρεώσονται μετανοήσαι.

8 Ἡ τίς γυνὴ δαρχυμὸς ἔχουσα θί-  
κας, καὶ ἀπολέσῃ δαρχυμὸν μίαν, ἐχρήσ-  
ται λύχινον, καὶ σαρκοῖ τῶν οἰκείων, καὶ ζη-  
τήσιν ὁπμιθῶς, ἕως ὅτου εὕρῃ.

9 Καὶ εὐρεῖται συζηλεῖται τὰς φί-  
λας καὶ τὰς γαίους; λέγουσα, Συγχαί-  
μιτέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν δαρχυμὸν ᾧ ἀ-  
πώλεσα.

10 Οὕτω, λέγω ὑμῖν, χάρε' γίνεσθαι  
ὡς τοῖς ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ὅσοι ἐν ἀ-  
μάρτυρά μετανοῶσι.

11 Εἶπε ὁ Ἀνδρεῖος πρὸς εἷς δι-  
δύς.

12 Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερός αὐτῶν τῷ  
πατρὶ, Πάτερ, δός μοι τὸ ὅππῃ ἄλλοι μέ-  
ροῦ πρὸς ἑστίαν. Καὶ διέδωκεν αὐτῷ τὸν  
βίον.

13 Καὶ μετ' ἐκ πολλῶν ἡμερῶν συνα-  
γαγόντες πάντες ὁ νεώτερος ὅσος, ἀπεδήμη-  
σεν εἰς χώραν μακρὰν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε  
τὴν ἑστίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως.

14 Διατηρήσαντος ὁ αὐτὸς πάντα,  
ἐβόησε λιμὸς ἰσχυρὸς καὶ τὴν χώραν ἐ-  
κείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι.

15 Καὶ πορευθεὶς ἐκονήσθη ἐν τῷ πο-  
λίῳ τῆς χώρας ἐκείνης· καὶ ἐπεμψεν αὐ-  
τὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χίρως.

16 Καὶ ἐπεθύμει γεμίσειν τὴν κοι-  
λάαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερκῶν ὧν ἥδιον  
οἱ χεῖρες· καὶ ἐδίδετο ἰδίῳ αὐτοῦ.

17 Εἰς αὐτὸν ὁ ἰλθών, εἶπε, Πέσοι  
μώλοι τοῦ πατρὸς μου ἀφαισθεύουσιν ἄρ-  
των, ἐγὼ δὲ λιμῶ ἀπολλύμεθα.

18 Ἀναστὰς πορεύσου μετὰ τὸν πα-  
τέρα μου, καὶ ἑσθὲ αὐτῷ, Πάτερ, ἡμαρτον  
εἰς τὸν ἔρανον, καὶ ἐκείνου σου.

19 Καὶ ἐκείνῳ εἰμὲν ἄξιόν κληθῆναι  
ὅς σου· ποίησόν με ὥς ἵνα τῷ μισθῷ  
σου.

20 Καὶ εἰσάρας ἤλθεν μετὰ τὸν πα-  
τέρα αὐτοῦ. ἔτι δὲ αὐτὸς μακρὰν ἀπέχει-  
το, εἰς αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλα-  
χνίσθη· καὶ δαρχυμὸν ἐπέπεσεν ὅταν τὸν ἦρα-  
νον αὐτοῦ, καὶ κατερίληπεν αὐτόν.

21 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱὸς, Πάτερ, ἡμαρ-  
τον εἰς τὸν ἔρανον, καὶ ἐκείνου σου, καὶ ἐ-  
κείνῳ εἰμὲν ἄξιόν κληθῆναι ὅς σου.

22 Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ μετὰ τοῦ υἱοῦ  
αὐτοῦ, Ἐξήγησέν μοι τὴν γλῶσσαν σου μετὰ  
τῶν, καὶ ἐνύσταται αὐτὸν, καὶ ὅστις δακτύ-  
λον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδόματα  
εἰς τοὺς πόδας.

23 Καὶ οἰκίσαντες τὸν μόρον τοῦ σ-  
τευτοῦ δύσκατε, καὶ φαργόντες ὀφθαλμοῦ.

24 Οἱ δὲ υἱὸς ὁ υἱὸς μου κερεὶς ᾧ, καὶ  
ἐβόησεν· καὶ ἀπολαλῶς ᾧ, καὶ ἐβόησεν. Καὶ  
ἤρξαντο ὀφθαλμοῦ.

25 Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ ἀφελὸς τοῦ  
ἐν ἀρχῇ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἔλθον τῇ οἰκίᾳ,  
ἤκαστε συμφορὰς καὶ χρεῶν.

26 Καὶ ἀφελόμενος αὐτοῦ ἵνα ἡ παί-  
δα αὐτοῦ, ἐπιστάται πᾶσι εἰς ταῦτα.

27 Οἱ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Οἱ ἀδελφοί σου ἡμῶν  
καὶ ἔδυσεν ὁ πατὴρ σου τὸν μόρον τοῦ σ-  
τευτοῦ, ὅτι ὑμῶν αὐτοῦ ἀπέλαβεν.

28 Ἐβόησεν δὲ, καὶ ἐκ ἡδονῆς εἰσελθὼν  
ὁ υἱὸς πατὴρ αὐτοῦ ὑπεβόησεν παρὰ καλῶς  
αὐτόν.

29 Οἱ δὲ ἀφελόμενος Εἶπε τῷ πατρὶ,  
Ἰδοὺ ποσὺν ἔτι δουλεύω σοι, καὶ ἐδύ-  
κατε ἐν τοῖς σου περὶ ἡλθον, καὶ ἐμοὶ οὐ-  
δέποτε ἐδύκατε ἐμοί, ἵνα μὴ τῷ φίλῳ  
μου ὀφθαλμοῦ.

30 Οἱ δὲ υἱὸς σου εἶπεν, ὁ καταφα-  
γῶν τὸν βίον μου πορνῶν, ἡλθον, ἐ-  
δύκατε ἀπὸ τοῦ μόρου τὸν στευτόν.

31 Οἱ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Τέκνον, σὺ πάντοτε  
μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὺ  
ᾔσῃ.

32 Εὐφρανόμενος δὲ καὶ χαρμῶν ἔδωκε,  
ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ εἶπεν κερεὶς ᾧ, καὶ αὐ-  
τόν· καὶ ἀπολαλῶς ᾧ, καὶ ἐβόησεν.



15

**Ε**λθα ἢ ἡ καρὸς τοῦ μαθηταῦ αὐτοῦ, Ἀ. θροπός τις ὡς πλούσιος, ἔς ἐρχον οἰκονομοῖ, ἢ οὐκ ἐπιβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζον τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

2 Καὶ φωνήσας αὐτόν, εἶπεν αὐτῷ, τί πῦρ ἀκούω πρὸς σου; ἀπὸ τοῦ τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου ἔχῃ δωρήσῃ ἐπὶ οἰκονομεῖν.

3 Εἶπε ἢ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος, τί πνίψω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀπαρτίζεται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; οὐκ ἔπειτα ἔκ ἐμοῦ, ἐπαγγεῖν ἀχλύωμαι.

4 Ἐρῶν τί πνίψω, ἵνα ὅταν με περπατῶ τῆς οἰκονομίας, δέξωμαι με εἰς τοῦ οἴκου αὐτοῦ.

5 Καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἑῷ ἔκαστον ὅτι ἡρεσκεῖται αὐτῷ πρὸς αὐτοῦ, ὅτι αὐτὸς τῷ πατρὶ, πόσον ἀρεῖται τῷ κυρίῳ μου;

6 Ο ἢ εἶπεν, Ἐκστὸν βέβαιος ἐλάττω. Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Δέξαι σου τὸ γράμμα, ἢ καδίς τας ταχέως γράψω πνεύματα.

7 Ἐπειτα ἑτέρω εἶπε, Σὺ ἢ πρὸς ὁφείλεις; Ο ἢ εἶπεν, Ἐκστὸν κέρως σίττα. Καὶ λέγει αὐτῷ, Δέξαι σου τὸ γράμμα, ἢ γράψω ὁρδόνδεκα.

8 Καὶ ἐπὶ τὸν κύριον τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι φοβήσας ἐποίησεν ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρὸς τούτου φοβημώτεροι ὑπάρ' αὐτοῦ ἢ εἰς αὐτὸν εἰσι.

9 Κἀγὼ ὑμῖν λέγω, Ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπηται, δέξωται ὑμᾶς εἰς τὰς ἀιώνους σκηνάς.

10 Ο πῆρς ἐν ἐλαχίστῳ, ἢ ἐν πολλῷ πῆρς ὅτι ἢ ἐν ἐλαχίστῳ ἀδικῶν, ἢ ἐν πολλῷ ἀδικός ἐστιν.

11 Εἰ οὐκ ἐπὶ ἀδικίᾳ μαμωνᾶ πῆρς ἐκ ἐλπίδος, τὸ ἄνθρωπον πῆρς ὑμῖν πῆρς;

12 Καὶ εἰ ἐν τῇ ἀνομιᾷ πῆρς ἐκ ἐλπίδος, τὸ ὑμῖν πῆρς;

13 Οὐδεὶς οἰκίτης δυνάται δοῦν πῆρς δούλῳ ἢ ἡ γὰρ τὸν ἑαυτοῦ μισθόν, ἢ τὸν ἑαυτοῦ ἀγαθόν ἢ ἡ αὐτοῦ ἀνδρεία, ἢ τὸ ἑαυτοῦ κτηνοτροφία, ἢ δυνάμις δούλου ἢ κτηνοτροφίας.

14 Ἐκστὸν γὰρ πῆρς ἢ οἱ πῆρς εἰσάγει εἰς τὸν οἶκόν, ἢ ἡ αὐτοῦ ἀνδρεία, ἢ ἡ αὐτοῦ κτηνοτροφία, ἢ ἡ αὐτοῦ δυνάμις.

15 Ἐὰν εἶπεν ἑαυτοῖς, ὅτι εἰς οἱ διακονοῦντες ἑαυτοῖς ἐνώπιον τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ἢ ὁ Θεὸς γὰρ οἶκται τας καρδίας ὑμῶν ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλόν, βεβλυσμένον τὸ Θεῷ ἐστιν.

16 Ο ἢ εἶπεν, ἢ οἱ πῆρς εἰσάγει εἰς τὸν οἶκόν, ἢ ἡ αὐτοῦ ἀνδρεία, ἢ ἡ αὐτοῦ κτηνοτροφία, ἢ ἡ αὐτοῦ δυνάμις.

17 Ἐκστὸν γὰρ πῆρς ἢ οἱ πῆρς εἰσάγει εἰς τὸν οἶκόν, ἢ ἡ αὐτοῦ ἀνδρεία, ἢ ἡ αὐτοῦ κτηνοτροφία, ἢ ἡ αὐτοῦ δυνάμις.

18 Πᾶς ὁ ἀπλῶν τὴν γαλήνην αὐτοῦ, ἢ γαλήνην ἑτέραν, μακροῦς ἢ πᾶς ὁ ἀπλῶν μακροῦς ἀνδρός γαλήνην, μακροῦς.

19 Ἀνδρὸς γὰρ πῆρς ἢ οἱ πῆρς εἰσάγει εἰς τὸν οἶκόν, ἢ ἡ αὐτοῦ ἀνδρεία, ἢ ἡ αὐτοῦ κτηνοτροφία, ἢ ἡ αὐτοῦ δυνάμις.

20 Πῆρς γὰρ πῆρς ἢ οἱ πῆρς εἰσάγει εἰς τὸν οἶκόν, ἢ ἡ αὐτοῦ ἀνδρεία, ἢ ἡ αὐτοῦ κτηνοτροφία, ἢ ἡ αὐτοῦ δυνάμις.

21 Καὶ ὅτι τὸν πῆρς ἢ οἱ πῆρς εἰσάγει εἰς τὸν οἶκόν, ἢ ἡ αὐτοῦ ἀνδρεία, ἢ ἡ αὐτοῦ κτηνοτροφία, ἢ ἡ αὐτοῦ δυνάμις.

22 Ἐὰν εἶπεν ἢ οἱ πῆρς εἰσάγει εἰς τὸν οἶκόν, ἢ ἡ αὐτοῦ ἀνδρεία, ἢ ἡ αὐτοῦ κτηνοτροφία, ἢ ἡ αὐτοῦ δυνάμις.

23 Ἐὰν εἶπεν ἢ οἱ πῆρς εἰσάγει εἰς τὸν οἶκόν, ἢ ἡ αὐτοῦ ἀνδρεία, ἢ ἡ αὐτοῦ κτηνοτροφία, ἢ ἡ αὐτοῦ δυνάμις.

24 Καὶ αὐτὸς βανήσας εἶπεν Πῆρς γὰρ πῆρς ἢ οἱ πῆρς εἰσάγει εἰς τὸν οἶκόν, ἢ ἡ αὐτοῦ ἀνδρεία, ἢ ἡ αὐτοῦ κτηνοτροφία, ἢ ἡ αὐτοῦ δυνάμις.

εἴθε, καὶ καταψέξῃ τὴν γλῶσσάν μου· ὅπως  
ὁμιλήσωμι ἐν τῇ φρονίᾳ ταύτῃ.

25 Εἶπε ὁ Ἀβραάμ, τέκνοι, μὴ δόξητε  
ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζυῇ  
σου, καὶ ἀΐξῃς ὁμοίως τὰ κακά· ἰὼ δὲ  
ὁδε παρεκλείπτει, σὺ δὲ ὁμιλᾷς.

26 Καὶ ὅτι πᾶσι τέτοις, μεταξὺ ἡ-  
μῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστὶν ἰσχυρὸν, ὅ-  
πως οἱ θέλοντες διαβῶντες ὑπερβῶντες  
ἡμᾶς, μὴ διώκονται, μηδὲ οἱ ἐκείθεν  
πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν.

27 Εἶπε ὁ, Ερωτῶ οὖν σε πάτερ, ἵνα  
πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκόν· πατήρ μου·

28 Ἐγὼ γὰρ πέντε ἀδελφούς, ὅπως δια-  
κηρύσσεται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἐλ-  
θῶσιν εἰς τὸν τόπον ταῦτο τῆς βασιλείας.

29 Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ, Ἐχέσις Μα-  
σίας, καὶ τοῦ πατρὸς σου ἀκούσάτωσαν αὐ-  
τοῦ.

30 Ο ὅς εἶπεν, Οὐχὶ πατήρ Ἀβραάμ  
ἦν· ἐὰν τις δὲ ποτε πορεύῃ πρὸς αὐ-  
τοῦ, μετανοήσουσιν.

31 Εἶπε ὁ αὐτῷ, Εἰ Μασίας καὶ ἡμεῖς  
προσέγγιντο ἐκ ἀκούσειν, ἐπεὶ ἐὰν τις ἐκ νε-  
κρῶν ἀνάσῃ, παιδίσκοντα.

ιζ.

Εἶπε ὁ πρὸς τοῦ μεθισταί, Ἀντίθεκτον  
ὅτι τὸ μὴ ἐλθεῖν ταὶ σκαυόμενα, καὶ  
ὅς δὲ ἔρχεται·

2 Αἰσπελεῖ αὐτῷ εἰ μὴ ὅτι ὁμοίως  
φείκεται πρὸς τὸν τρέχοντα αὐτῷ, καὶ ἐρ-  
μηνεύει εἰς τὴν θαλάσσαν, ἢ ἵνα σκαυο-  
μένη ἵνα τοῦ μικρῶν τέτων.

3 Προσέχετε ἑαυτοῖς. Ἐὰν ὁ ἀμαρ-  
τη εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὅπως ἡμῶν αὐτῷ  
καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄρτις αὐτῷ.

4 Καὶ ἐὰν ἐπὶ τῆς τῆς ἡμέρας ἀμαρτη  
εἰς σὲ, καὶ ἐπὶ τῆς τῆς ἡμέρας ὁμοίως  
ὅπως σὲ, λέγων, Μετανοῶ, ἀφίσης αὐτῷ.

5 Καὶ εἶπον οἱ ἀποστόλοι τῷ Κυρίῳ,  
Προσέχεις ἡμῖν πῶς.

6 Εἶπε ὁ Κύριος, Εἰ εἶχες πίστιν  
ὡς κόκκον σινάπης, ἐλέγξαι αὐτῷ τῇ συ-

καμίᾳ ταύτῃ, ἐκείθεν ἔσθῃ, καὶ φυτεύῃ  
ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ ὑποκαταστήσει αὐτῷ ἡμῖν.

7 Τίς ὁ ὅς ὑμῶν δόλον ἔχων ἀπο-  
τελεῖται ἢ ποιμαίνει, ὅς εἰσιλθόντι ἐκ  
τῆς ἀγροῦ ἔρει ἐλθέας, Παρελθὼν ἀνέπεσε·

8 Ἀνὴρ ἔρει αὐτῷ, Ἐπίμενοι τί  
δειπνήσω, καὶ ἀφίστασθαι μου· διακρίνομαι,  
ἕως ἔσθῃ καὶ πίῃ, καὶ μετὰ ταῦτα φάγηται  
καὶ πίῃ σὺ·

9 Μὴ χάρις ἔχῃ τῷ δόλῳ ἐκείνῳ, ὅτι  
ἐπίμενοι τὰ διαταχθέντα αὐτῷ· ἐ δὲ δικαῖα.

10 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσῃτε παύ-  
τα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε, Ὅπως δὲ  
καὶ ἀρχαῖοι ἔσονται· ὅτι ὁ ἀφείλετο ποιεῖ-  
σθαι, πεποιθήσεται.

11 Καὶ ἐλθόντι ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐ-  
τὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ  
μέσου Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας.

12 Καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς πικρὰ  
μύλον, ἀπώλειται αὐτῷ δέμας λεωροῦ αἰ-  
δρεῖ, οἱ ἔστησαν πύρρασαι·

13 Καὶ αὐτοὶ ἦσαν οὐκ ὀκνῶντες, λέγοντες,  
Ἰησοῦ ὁμοίως ἐλθόντι ἡμᾶς.

14 Καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς, Περιουσί-  
τες ὅπως εἰσάγετε ἑαυτοὺς τῆς Ἱερουσῆ. Καὶ ἐ-  
λθόντι ἐν τῷ ὑποτάξῃ αὐτοῦ, ἐκπαυρί-  
σθαι.

15 Εἰς ὁ ὅς αὐτῷ ἰδὼν ὅτι ἰσχυρὸς ὑπὲρ  
ἐστὶν, μετὰ τῆς μεγάλης δεξιότητος ὁ Θεός·

16 Καὶ ἔπειτα ὅτι πρὸς ὅσους παρελ-  
θὼν πόδας αὐτοῦ, ὁμοίως αὐτῷ· καὶ αὐ-  
τὸς ὡς Σαμαρείταις.

17 Αποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Οὐχὶ  
οἱ δέμας ἐκπαυρίσθαι· οἱ δὲ ἀνέκα πᾶς

18 Οὐχὶ ἐν ἑαυτοῖς ὑποσφραγίσαντες δὲ-  
ναι δοῦναι τῷ Θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἀλλοτρίως  
τοῦ.

19 Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀναστὰς· πορεύου·  
ἢ πῶς σου σίσταται σε.

20 Ἐφωτισθεὶς ὁ ὑπὸ ἡμῶν οὐρανῶν  
σήμερον πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ,  
ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν, Οὐκ ἔρχεται ἡ  
βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ πρὸς ὑμᾶς,



ἀνθρώπων ἄρπαγες, ἄδικαι, μαιχρί, ἢ καὶ ὡς ἐστὶ τὸ τελείως.

12 Νηστεύω ὡς τῷ σαββάτῳ, ἀποστῆ-  
κωτῶ παρὰ τὰ ὅσα κτωμεν.

13 Καὶ ὁ πηλῶντες μακροθύμῳ ἵστας ἐκ  
ἤθελαν ἔδωκεν ὡς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρα-  
νὸν ἰπάραι, ὡς ἐπὶ πᾶσι εἰς τὸ σῆθ' αὐ-  
τῶ, λίγων, Ὁ Θεὸς ἰλασθήσεται μοι τῇ ἀ-  
μαρτωλίᾳ.

14 Λίγων ὡμῶν, κρατεῖν ἐστὶ δικαιο-  
μαρτυρεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν, ὃ ἐκεί-  
σθ' ὅτι πᾶς ὁ ἐφ' ὃν αὐτῶν ταπεινωθήσεται·  
ὃ ὃ ταπεινῶν ἰσχυρῶν ὑψωθήσεται.

15 Προσέειπον ὃ αὐτοὶ καὶ τὰ βρέφη,  
ἵνα αὐτοὶ ἀπῆλθον. ἰδόντες ὃ οἱ μαθηταὶ  
ἐπετίμησαν αὐτοῖς.

16 Ὁ ὃ ἰησοῦς κορονηλασάμενος  
αὐτοὶ, εἶπεν· φερετε τὰ παρὰ τὸν ἑαυ-  
τοῦς με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ· ὅτι γὰρ  
παισίων ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

17 Ἀλλὰ λίγων ὡμῶν, ὅς ἐάν μὴ δι-  
ξῆται τῷ βασιλεὶ τοῦ Θεοῦ ὡς παῖδον,  
ὃ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτοῦ.

18 Καὶ ἐπηρώτησάντες αὐτὸν ἄρρων,  
λίγων, διδάσκαλε ἀγαθὲ, πᾶσι πᾶσι ζα-  
λὼ ἀνάμνησον κληρονομίαν;

19 Εἶπε ὃ αὐτοὶ ὁ ἰησοῦς, Τί με λέ-  
γετε; ὅτι ἀγαθός, εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός.

20 Τὰς εἰσοχὰς οἴσας, Μὴ μοιχύ-  
σας, Μὴ φονεύσας, Μὴ κλέψας, μὴ ψευδο-  
μαρτυρήσας· τίνα τὸν πατέρα σου καὶ τὸ  
μητέρα σου.

21 Ὁ ὃ εἶπε, Ταῦτα πάντα ἐφυλαξ-  
άμην ἐκ νεότητός μου.

22 Ακούσας ὃ ταῦτα ὁ ἰησοῦς εἶπεν  
αὐτῷ, Ἐπὶ ἐν σοὶ λέγει· πάντα ὅσα ἐ-  
χεις πώλησον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἐ-  
ξέλθῃς ἀκολουθεῖν μοι.

23 Ὁ ὃ ἀκούσας ταῦτα, πείλυτος  
ἦλθεν· ὡς γὰρ πλῆθος σφύδρα.

24 Ἰδὼν ὃ αὐτὸν ὁ ἰησοῦς πείλυτον  
ἡρώμενον, εἶπε, Πᾶς δυσκόλος οἱ τοῦ

χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν  
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

25 Εὐκατάπεροι γὰρ ὅτι ἐκείνων διὰ  
την μαλακίαν ῥαφίδος εἰσβήσιν, ἢ πλέπον  
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσβήσιν.

26 Εἶπον ὃ οἱ ἀκούσαντες, Καὶ τίς  
δυνάται σωθῆναι;

27 Ὁ ὃ εἶπε, Τὰ ἀδύνατα παρὰ  
ἀνθρώποις, δυνατὰ ὅτι παρὰ τοῦ Θεοῦ.

28 Εἶπε ὃ ὁ Πέτρος, Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀ-  
φήκαμεν πάντα καὶ ἠκολούθησάμεν σοι.

29 Ὁ ὃ εἶπεν αὐτοῖς, Αὐτὸν λίγων  
ὡμῶν, ὅτι ἔστιν ὅτιν ὅς ἀφῆκαν οἰκίαν, ἢ  
γονεῖς, ἢ ἀδελφούς, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα,  
ἵνα ἵναι τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,

30 Ὅς ἐκ τῆς ἀπολαβῆς πολλὰ πλεονέ-  
οα ἐκ τῆς χαρᾶς τούτου, καὶ ἐκ τῆς αἰῶ-  
νις τῆς ἐρχομένης ζωῆς αἰῶνος.

31 Παρεκλάσας ὃ τὸν δούλικον,  
εἶπε πρὸς αὐτοῦ, Ἰδοὺ ἀναβάνμενος εἰς  
ἱερουσαλὴμ, καὶ τελεωθήσεται πάντα τὰ  
γεγραμμένα διὰ τοῦ κορονητοῦ τοῦ ἐφ' ὃ  
ἀνθρώπου.

32 παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσι, καὶ  
ἐμπαυθήσεται, καὶ ὑβριζήσεται, καὶ ἐμ-  
πυδύσεται,

33 Καὶ μαρτυρήσονται ἀποκτενοῦν  
αὐτὸν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται.

34 Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων σωθήσονται,  
καὶ ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐ-  
τοῦ, καὶ ἐκ ἐξήντησεν τὰ λεγόμενα.

35 Ἐβόησε ὃ ἐκ τῆς ἐξήντησεν αὐτὸν  
εἰς ἱερουσαλὴμ, τυφλὸς τις ἐνάδητο παρὰ  
τῷ ὁδῷ κορονητοῦ.

36 Ακούσας ὃ ὄχλου διαπορευομένης,  
ἐπυθάρμοτο τί εἴη τούτου.

37 Ἀπὸρρίψας ὃ αὐτὸν, ὅτι ἰησοῦς ὁ  
Ναζαρεθαῖος παύρηται.

38 Καὶ ἐβόησε, λίσσων, Ἰησοῦ ἡγε-  
τοῦ, ἐλίσσον με.

39 Καὶ οἱ κορονηντες ἐπετίμων αὐ-  
τῷ, ἵνα σωθῇ· αὐτὸς ὃ πολλὰ μέλλον  
ἐκράζει, ἡγετοῦ, ἐλίσσον με.



40 Σταθίς ᾧ ὁ Ἰησοῦς ἐπέλευσεν ἀπο-  
τὸν ἀχθύναν πρὸς αὐτόν. ἐξίσταντο ᾧ  
αὐτὸς ἐπεφύνησεν αὐτόν,

41 Λέγων, Γί σοι θέλει ποιήσω; Ὁ ᾧ  
εἶπε, Κύριε, ἵνα ἀναβῶ.

42 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἀνάβλε-  
ψον· ἡ πίστις σου σεσώκε σε.

43 Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠ-  
κολάθει αὐτὰ δοξάζειν τὸν Θεόν. καὶ πᾶς  
ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

ιβ.

**Κ**Αὶ ἐπελθὼν διήρχετο τὴν Ἰεριχὴν·  
2 Καὶ ἰδὼς αὐτὸν ὁ ἄρχιεπίσκοπος  
μαρτυρῶν Ζακχαῖον, καὶ αὐτὸς ἠὲ ἀρχιεπί-  
σκπος, καὶ ὅσοι ἦσαν μετ' αὐτοῦ,

3 Καὶ ἐξῆλθεν ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς  
ἔστι, καὶ ἵνα ἰδῶναι αὐτὸν τὸ ἔρχεσθαι, ὅτι τῇ  
ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν.

4 Καὶ προσερχομὲν ἑμπεδύνει, αἰ-  
σῶν ὅτι συκοφαντοῦν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν· ὅτι  
οὐδεὶς ἐκεῖνος ἦμμεν διήρχεσθαι.

5 Καὶ ὡς ἦλθεν ὅτι τὸν τύπον, ἐπέ-  
βλεψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς  
αὐτόν, Ζακχαῖε, ἀπέστειλε κατὰ σοὺ σὴ-  
μιον γὰρ ἐν τῇ οἰκῇ σου δεῖ με μετ-  
εἶναι.

6 Καὶ ἀπέστειλε κατὰ σοὺ, καὶ ἐπεβί-  
βητο αὐτὸν χαίρειν.

7 Καὶ ἰδόντες ἅπαντες διεγέρθησαν,  
λέγοντες, Οὐ παρέλθοντες ἀμαρτωλοὶ αἰδοῦν-  
τες καταλύσαι.

8 Σταθίς ᾧ Ζακχαῖον εἶπε πρὸς  
τὸν Κύριον, Ἰδὲ τὰ ἡμῶν ἔργα ὑποκαρπύων  
μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἡ  
τιμὴν πρὸς σου καταστήσω, ὅτι δίδωμι πτω-  
χοῖς.

9 Εἶπε ᾧ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Οὐ  
σήμερον σωτηρία τῇ οἰκῇ τῇ ἐξῆς, ὅτι  
κατέτις καὶ αὐτὸς ὡς Ἀβραάμ ὄν.

10 Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζη-  
τῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολλόμενον.

11 Ἀκούοντων ᾧ αὐτῷ ταῦτα, προσ-  
εβίβητο εἶπε πικραδολῶν, διὰ τὸ ἰδεῖν αὐτόν

ἔν τῃ Ἱερουσαλὴμ, καὶ δεῖν αὐτῷ ὅτι παρὰ  
χρῆμα μέλει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ αἰ-  
φαινέσθαι.

12 Εἶπεν αὐτῷ, Ἀνθρώπος τίς δύναται  
ἐπορεύθαι εἰς χώραν μακρὰν, λαβεῖν ἐκ-  
ταύ βασιλείαν, καὶ ὑποστρέψαι.

13 Καλέσαι ᾧ δέκα δούλους ἐαυτοῦ, ἐ-  
δωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπε πρὸς  
αὐτοῦ, Πραγματεύεσθε ἕως ἔρχεσθαι.

14 Οἱ ᾧ πολλοὶ αὐτῷ ἐμίσουν αὐτόν,  
καὶ ἀπέστειλεν προσβέβηκεν ὑπὸ αὐτοῦ, λέ-  
γοντες, Οὐ θέλομεν ὅτι βασιλεύσῃς ἐν  
ἡμῶν.

15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἐπιταλαίᾳ αὐ-  
τὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπε ἐκ-  
κλήσας αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους, οἱ ἐ-  
δωκε τὸ ἀργύριον, ἵνα γὰρ τίς τίς δι-  
πραγματεύεσθαι.

16 Παρήγγετο ᾧ ὁ προστάτης, λέγων,  
Κύριε, ἡ μὲν αὖτε προσέταται δέκα μνᾶς.

17 Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εἰ ὅραθαι δεῖν  
ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πρὸς ἐγένου, ἵνα ἔξω-  
ται ἔχων ἐπαύρα δέκα πόλει.

18 Καὶ ἦλθεν ὁ δευτέρου, λέγων, Κύ-  
ριε, ἡ μὲν αὖτε ἐποίησε πέντε μνᾶς.

19 Εἶπε ᾧ καὶ τούτῳ, Καὶ σὺ γὰρ  
ἐπαύρα πέντε πόλει.

20 Καὶ ἔτιον ὁ τρίτος, λέγων, Κύριε,  
ἰδὲ ἡ μὲν αὖτε σου, ἠὲ εἶχεν ὑποκαρπύων  
σουδωρῶν.

21 Εὐδοκίμῳ γὰρ σε, ὅτι ἀνθρώπος  
ἀσχερὲς εἶ· ἄφρων ὁ ἐκ ἐθνεσιν, καὶ δε-  
εἶξας ὁ ἐκ ἑσπεριεσιν.

22 Λέγει ᾧ αὐτῷ, Ἐκ τοῦ γόματι  
κελεύει σε, ποιητὴ δέξαι. ἠδὲ ὅτι ἐν ἐλ-  
θόντων ἀσχερὲς εἰμι, αἶσθη ὁ ἐκ ἐθ-  
νεσιν, καὶ διεξίον ὁ ἐκ ἑσπεριεσιν.

23 Καὶ διὰ τὸ ἐκ ἑσπεριεσιν τὸ ἀργύ-  
ριον μὲν ὅτι τὴν τράπεζαν, καὶ ἐν ἐλ-  
θόντων τὴν αὖτε πρὸς αὐτόν;

24 Καὶ τοῖς πρὸς αὐτὸν εἶπεν, Ἀφ-  
αὐτῷ αὐτῷ τὴν μνᾶν, καὶ ὅτι τῇ ταύτῃ  
καὶ μνᾶς ἔχοντι.

25 Καὶ εἶπον αὐταί, Κύριε, ἔχει δέμας  
μῆας.

26 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι παντὶ τῷ ἐ-  
λθόντι δοθήσεται· ὅσο ὃ τῷ μὴ ἔχει· τῷ,  
καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

27 Πλὴν ὅσο ἔχουσιν με ἐκείνους, ὅσο  
μὴ θελήσανταί με βασιλεύσει ἐπ' αὐτοῦ,  
ἀγαγετέ με, καὶ μετασφραξάτε ἐμὰς  
ὁδοὺς μου.

28 Καὶ εἰπὼν ταῦτα, ὑπορέετο ἐκ-  
πορεύει ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσόλυμα.

29 Καὶ ἰστέτο αὐς ἤρξινεν εἰς Βηθσα-  
νθὴ καὶ Βηθανίαν, ὡς τὸ ὄρθον τὸ καλὸν·  
ἄνθρωποι ἑλθόντες ἀπεστείλε δύο ἄνδρες  
αὐτοῦ,

30 Εἰπὼν, Ὑπάγετε εἰς τὴν κρῖναν-  
τι καὶ ῥίον· ἐκεῖ, εἰσπαιρὲν ῥομφαίαν ἐν-  
τρέψαντες πῶλον δεξιέρῳ, ἐφ' ὃν ἔδεσθε ποσὶτε ἀν-  
θρώπων ἐκάθιστε· λύσαντες αὐτὸν ἐλά-  
γετε.

31 Καὶ ἰαί τις ὕψος ἱερῶ διατί-  
λυσθε, ὥτως ἔρετο αὐταί, ἐπὶ ὃ Κύριος  
αὐτὰ χρεῖαν ἔχει.

32 Απελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι, εὖ-  
ρον κρῖνα· εἶπεν αὐτοῖς.

33 Ἀνόντων δὲ αὐτῶ τὸν πῶλον, εἶ-  
πον οἱ κύριοι αὐτῶ ὡς αὐτοῦ, Τί λύετε  
τὸν πῶλον;

34 Οἱ δὲ εἶπον, Ὁ Κύριος αὐτῶ χρεῖ-  
αν ἔχει.

35 Καὶ ὤρσαν αὐτὸν ὡς τὸν Ἰη-  
σοῦ· καὶ ὁππότε ἦσαν αὐτῶ τὰ ἱμάτια  
ὅτι τὸν πῶλον, ἐπέβασαν τὸν ἵππον.

36 Πορευομένου δὲ αὐτοῦ, ὑπεσφράνκον  
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.

37 Εργίζοντο δὲ αὐτῶ ἡδὴ ὡς τῷ  
καταβάντι τῷ ὄρει ἡλίου, ἤρξαντο ἀ-  
παγε τοὺς πλῆθος ἡμῶν μαθητῶν χαίροντες,  
ἀνείη τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλῃ σφεί πνεύματι  
ὡς εἶδον δυνάμει.

38 Λέγοντες, Ευλογημένος ὁ ἐρχόμενος  
βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου· εἰρήνη ἐν ὑ-  
μῖν, καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

29 Καὶ πάλιν ἡμεῖς φησὶς ὅτι τῷ  
ὄρει αὐτοῦ ὡς αὐτοῖς, διδάσκων, ὅτι  
πῶς τῷ μαθητῇ.

40 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Λέγω  
ὑμῖν ἐπὶ ἐν ὅτι σταθισωσιν, οἱ λίθοι  
καταβάντες.

41 Καὶ ὡς ἤρξινεν, ἰδὼν τὴν πόλιν,  
ἐλάλουν ἐπ' αὐτῇ,

42 Λέγων, ὅτι εἰ ἔγνων καὶ σὺ, καὶ γὰρ  
ἐν τῇ ἡμέρᾳ σε ταῦτα, τὰ ὡς εἰρήνῃ  
σε· καὶ ὃ ἐρῶν ὅσο ἐφθάλμῳ σε.

43 Ὅτι ἤρξινεν ἡμεῖς ὅτι σε, καὶ  
ἀφελῶντες οἱ ἔχοντες σου χαίροντες σοι,  
καὶ ἀφελῶντες σε, καὶ ἀφελῶντες σε  
παύσεται,

44 Καὶ ἰδὼν τοὺς σε, καὶ τὰ τέκνα σε  
ἐν σοὶ· καὶ ἐκ ἀφίστασιν ἐν σοὶ λίθον ὅτι  
λίθον· αὐτῶ ὅτι ἐγὼς τὸν καμῶν τῆς  
ἐπισκοπῆς σου.

45 Καὶ εἰσπλύνοντες εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξαντο  
ἐκδοῦν ὅσο πωλοῦντας ἐν αὐτῇ καὶ ἀρ-  
χόντες,

46 Λέγων αὐτοῖς, Γέγραπται, Ὁ οἶκος  
με, ὅτι καὶ ὡς εἶπεν ὁ Θεὸς ὑμῖν ὃ αὐ-  
τὸν ἐπισκοπεῖτε ἀπὸ τῆς λαοῦ.

47 Καὶ ὡς διδάσκων τὸ κατὰ ἡμέ-  
ραν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ-  
ματεῖς ἐξέπαινον αὐτὸν διαλέγοντες, καὶ οἱ  
ῥαββίνοι τὸ λαόν,

48 Καὶ ἐκ εὐσεβίου τὸ τί ποιήσω-  
σιν· ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξέκρινεν αὐτὸν ἀ-  
κρίαν.

**Κ**Αὶ ἰστέτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐκεί-  
νῃ διδάσκων τῷ λαῷ ἐν  
τῷ ἱερῷ, καὶ ὑποβελίζοντες, ἐπέστησαν οἱ  
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῷ ὡς ὡς  
ἐν τῇ λαῷ.

2 Καὶ εἶπον ὡς αὐτὸν, λέγοντες,  
Εἰπά ἡμῖν ἐν ποίᾳ ὕψει ταῦτα ποιεῖς, ἢ  
τὸς Θεὸς ὁ δὲς σοὶ τὴν ὑπερίαν ταύτην.

3 Αποκριθεὶς δὲ εἶπε ὡς αὐτοῦ,  
Προφήτου ὡς κατὰ ἕνα λόγον, καὶ εἶπα-  
ντί μοι.

4 Τὸ βᾶσισμα Ἰωάνη ἔξ ἔρχεν  
 ὡς, ἢ ἔξ ἀνθρώπων;

5 Οἱ ὃ συναλοῦσαντο πρὸς ἰωάνην,  
 λέγοντες, Οὐ καὶ εἰπωμεν, ὅτι ἔρχου, ἱρεὶ,  
 διατί οὐκ ἐκρίνευσατε αὐτὸν;

6 Εἰπὼν ὃ εἰπωμεν, ὅτι ἀνθρώπων, πῶς  
 ὁ λαὸς καταδικάζει ἡμᾶς; πῶς ἰσχυροῦ  
 ἔστιν Ἰωάνης κερσύνειν ἐν;

7 Καὶ ἀπεκρίθησαν μὲν εἰδέναι πύ-  
 ρον.

8 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐδὲ  
 ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἃ ποιεῖ. Ἐξουσία ταῦτα  
 ποιεῖ.

9 Ἡρξάτο ὃ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν ὃ  
 παρεβόλῃ ταῦτῳ. Ἀνθρώπος τις ἐφύ-  
 πτυεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδωκε αὐτὸν γεω-  
 ραῖς, καὶ ἀπεδήμησε χρόνους ἑκατὲς.

10 Καὶ ἐκ χειρὸς ἀπέστειλε πρὸς αὐτοῦ γε-  
 ωργούς, διδοὺς αὐτοῖς τὴν ἀμ-  
 πελῶνα. ὁ δὲ πρῶτος ἀπέ-  
 στειν αὐτὸν, ἐξαπέστειλε καὶ ἄλλον.

11 Καὶ προσέειπε πρὸς τὸν ἀμπελῶ-  
 να, οἱ ὃ καλλίον δίδου καὶ ἀμπε-  
 λῶνα, ἐξαπέστειλε καὶ ἄλλον.

12 Καὶ προσέειπε πρὸς τὸν ἀμπελῶ-  
 να, οἱ ὃ καλλίον δίδου καὶ ἀμπε-  
 λῶνα, ἐξαπέστειλε καὶ ἄλλον.

13 Εἶπεν ὃ κύριος τῷ ἀμπελῶ-  
 να, Τί ποιεῖς; πρὸς τὸν ὅτι καὶ  
 ἀγαπήτην. Ἰσως αὐτὸν ἰδόντες ἐκτραπύ-  
 σονται.

14 Ἰδόντες ὃ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ, διέλο-  
 γίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες, Οὐτως ἔστιν  
 ὁ κληρονόμος. δέδοται ἡ ἀμπελῶνα αὐ-  
 τοῖς, ἵνα ἡμεῖς ἴδωμεν καὶ κληρονομήσωμεν.

15 Καὶ ἐμβαλόντες αὐτὸν ἔξω τῷ ἀμ-  
 πελῶνα, ἀπέκταναν. Τί οὐκ οὐκ οὐκ  
 τοῖς ὁ κύριος τῷ ἀμπελῶνα;

16 Ἐλεύσεται καὶ ἀποκόψει τὸν γεωργόν  
 τούτον, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. Ἀ-  
 κούσαντες ὃ εἶπον, Μὴ γίνωτο.

17 Ὁ ὃ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπε, Τί  
 οὐκ ἔστι τὸ γεγραμμένον ταῦτο, ἵνα ὅτι  
 ἐκδοθήσονται οἱ οἰκοδομοὶ αὐτοῖς, καὶ ἡ

δομή εἰς κερσύνειν καὶ ἄλλοις;

18 Πᾶς ὁ πιστὸς ἐκείνων τὸν λαόν,  
 συναθροισθέντων, ἐφ' ὃν ὃ καὶ πᾶς, λι-  
 μήσει αὐτὸν.

19 Καὶ ἐκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ  
 γραμματεῖς ὅτι ἐκρίθησαν ἐπ' αὐτὸν καὶ χι-  
 ρὰς ἐπ' αὐτὸν τὴν ὥραν, καὶ ἐφθέγγοντο τὸν  
 λαόν. ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοῦ τὴν  
 παρεβόλῃ ταῦτῳ εἶπε.

20 Καὶ παρεβόλῃ ταῦτα ἀπέστειλε ἱε-  
 ρεῖς καὶ ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς  
 ἐν, ἵνα ὅτι ἐκρίθησαν αὐτὸν λέγου, εἰς τὴν  
 παρεβόλῃ αὐτὸν τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἐξου-  
 σίαν τὴν ἡγεμονίαν.

21 Καὶ ἐπεκρίθησαν αὐτὸν, λέγοντες,  
 Διδοῦμεν, οἱ γεωργοὶ ὅτι ὁ δὲ λαὸς καὶ  
 διδοῦμεν, καὶ ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ ἐξουσία, ὅτι  
 ἐπ' ἀληθείας τὴν ἰδὼν τὸ Θεοῦ διδοῦ-  
 σκεῖς.

22 Ἐξέειπεν ἡμῖν καὶ αὐτοῖς φέρον δὲ  
 καὶ ὃ;

23 Κατανοήσατε ὃ αὐτὸν τὴν παρ-  
 ούσα, εἶπεν πρὸς αὐτοῦ, Τί με πειρά-  
 ζετε;

24 Ἐπεδείξατέ μοι δὴ αὐτοῖς, τίνα  
 ἔχετε εἰκόνα καὶ ὅτι ἐκρίθησαν; Ἀποκριθὼν  
 ὃ εἶπεν, Καὶ αὐτοῖς.

25 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀποδοτε τὸν  
 ναὸν τῷ Κυρίῳ. Καὶ αὐτοῖς, καὶ τὰ τῷ Θε-  
 οῦ τῇ Θεῷ.

26 Καὶ ἐκ ἰσχύος ὅτι ἐκρίθησαν αὐ-  
 τοῖς ἐκρίθησαν ἐκρίθησαν τῷ λαῷ. καὶ αὐτοῖς  
 αὐτοῖς ὅτι τῇ ἀποκρίσει αὐτοῖς, ἐκρίθησαν.

27 Προσεβόλησαν δὲ πρὸς τὸν Θεόν  
 δεκτέον, οἱ ἀντιλήγοντες ἀνέστησαν καὶ ἐν  
 ἰσχύος αὐτοῖς.

28 Λέγοντες, Διδοῦμεν, Μαθηταὶ ἔχον-  
 τες ἡμῖν, ἐκρίθησαν αὐτοῖς ἀδελφὸς ἀποδοῦναι  
 καὶ αὐτοῖς, καὶ αὐτοῖς ἀπὸ τῆς ἀποδοῦναι,  
 ἵνα λαβὼν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῖς τὴν ἀποδοῦναι,  
 καὶ ἐκρίθησαν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς ἀποδοῦναι αὐ-  
 τοῖς.

29 Ἐπὶ οὐκ ἀδελφοὶ ἦσαν, καὶ ὁ  
 πρὸς αὐτοῖς.

προσθεῖναι λαβὼν ἡμῶν, ἀπέδαναι ἀπὸ τῆς οὐκ.

30 Καὶ ἔλαβεν ὁ δεῦτερος τὴν γυναικα, καὶ οὕτως ἀπέδαναι ἀπὸ τῆς οὐκ.

31 Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτὴν ὁ δὲ πρῶτος δὲ καὶ οἱ ἑπτά καὶ κατέλειπον τέκνα, καὶ ἀπέδαναι.

32 Ὑστερον δὲ παύτων ἀπέδαναι καὶ ἡ γυνή.

33 Ἐν τῇ οὖν αἰσχύᾳ, τὴν αὐτὴν γίνεταί γυνή; οἱ γὰρ ἑπτά ἔχον αὐτῇ γυναικα.

34 Καὶ δοπομενίδης εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τῆς γαμοῦς καὶ ἐν γαμήσιονται.

35 Οἱ δὲ καταξινδύντες τὸ αἶμα τῶν ἐκείνων τοῦ καὶ τῆς αἰσχύνης τῆς οὐκ ἔχον, ὅτε γαμοῦσιν, ὅτε ἐν γαμήσιονται.

36 Οὐτε γὰρ δοπομενίδης ἐπὶ διώκωνται ἰσχυροὶ ἄνδρες εἰσι καὶ υἱοὶ εἰσι τοῦ Θεοῦ, τῆς αἰσχύνης υἱοὶ ὅλως.

37 Ὅτι δὲ ἐγίνοντο οἱ νεκροὶ, καὶ Μωσὴς ἐμύνησεν ὅτι τῆς βάρης, ὡς λέγει Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβραάμ, καὶ τὸν Θεὸν Ἰσαάκ, καὶ τὸν Θεὸν Ἰακώβ.

38 Θεὸς δὲ ἐκ ὧν νεκρῶν, ἡμεῖς ζῶντων παύτες γὰρ αὐτῶν ζῶσιν.

39 Αποκρινόμενος δὲ πῶς ἦν ἡ γαμῶν εἶπεν, Διδάσκων, καλῶς εἶπας.

40 Οὐκ ἐπὶ δὲ ἐτόλμων ἐπαρταῖν αὐτὸν ἐδόν.

41 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Πῶς λέγετε τὸν Χριστὸν υἱὸν Δαβὶδ εἶναι;

42 Καὶ αὐτοὶ Δαβὶδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν, Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ κυρίῳ μου, καὶ οὐκ ἐκ δεξιῶν μου,

43 Ἐὰν αὐτὸς τῶν ἐχθρῶν σου ὑποπόδιον ᾖ τοῦ ποδῶν σου;

44 Δαβὶδ αὖθις Κύριον αὐτὸν καλεῖ, καὶ πῶς υἱὸς αὐτοῦ ὅστις;

45 Ακούσθη δὲ πάντες τῷ λαῷ, εἰς τοὺς μεθῃστας αὐτοῦ,

46 Προσέχοντες δὲ τῷ ἡγεμῶνι τῶν διδόντων ἀντιπαλεῖν ἐν σοφίᾳ, καὶ ἐν λογισμῶν ἀσπασμῶν ἐν ταῖς ἀρεταῖς, καὶ προστοκλιτικῶν ἐν ταῖς συνωγαῖς, καὶ προστοκλιτικῶν ἐν τοῖς δειπνοῖς.

47 Οἱ κατεδίοισι τὰς οἰκίας τῶν ἡγεμῶν, καὶ ἀντιπαλεῖν μακρὰ προσεχόμενοι. οὗτοι λήγονται ἀντιπαλεῖν καίμα.

κα.

**Α**ναβλέψας δὲ εἶδε τὸν βίβλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ μαρτυροῦν πολλοῖς.

2 Εἶδεν δὲ καὶ πῶς ἡμεῖς πενιχρὰ βίβλονσαν ἐκείνῳ δύο λεπτά,

3 Καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χρεὴς ἡ πτωχὴ αὐτῇ πλεονεκτήσει ἐλασιν.

4 Ἀπαντες γὰρ οὗτοι ἐκ τῶν ἀντιπαλεῖν οὐκ αὐτοῖς ἔδωκεν εἰς τὰ δῶρα τῷ Θεῷ, αὐτῇ δὲ ἐκ τῶν ὑπερήμας αὐτῆς ἀπαντα τὸν βίον ὃν εἶχε ἔδωκεν.

5 Καὶ πῶς ἡγεμῶντων ἀντιπαλεῖν τῶν ἱερῶν, ὅτι λίθους καλοῖς καὶ ἀκαθάρτους κακοσμηται, εἶπεν,

6 Ταῦτα αἱ θεωρεῖτε, ἐλθόντες ἡμεῖς ἐν αἷς ἐκ ἀντιπαλεῖν λίθους ὅτι λίθους ὅς ἐκ καταλυθήσεται.

7 Ἐπηρεήθησαν δὲ αὐτοὶ, λέγοντες, Διδάσκων, πότε αὖθις ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα, γίνεσθαι;

8 Ὁ δὲ εἶπε, Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλθόντες ὅτι τῷ ὀφθαλμῷ μου, λέγοντες, ὅτι ἡμεῖς εἰμι, καὶ ὁ καθερὸς ἡμεῖς· καὶ αὖθις παρεσθῆτε ἰσχυροὶ αὐτῶν.

9 Ὅταν δὲ ἀκούσῃς πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, καὶ πλῆθος· δὲ γὰρ ταῦτα γίνεσθαι προσέταται, ἀλλ' ἐκ θυμῶν τὸ τέλει.

10 Τότε ἔλθῃ αὐτοῖς, Ἐγερθήσεται ἔθνη ὅτι ἔθνη, καὶ βασιλεία ὅτι βασιλεία.

11 Σήμοι τε μεγάλοι καὶ πόλεις καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται· ῥέοντα τε καὶ σημεῖα



σημεία ἀπ' ἐξαυτοῦ μεγάλα ἔσται.

12 Πρὸς ὃ πάντων ἀπαύτων ὀπλίσθησιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ διαξέουσι, παραδιδόντες εἰς σωτηρίαν καὶ φυλάξαι, ἀρμόνους ὅτι βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἔτεκεν τὰ οὐρανόθεν μοι.

13 Αποδείχεται ὃ ὑμῖν εἰς μαρτύριον.

14 Οἶδετε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν μὴ θεωρεῖσθαι ὀφθαλμοφανῶς.

15 Ἐγὼ γὰρ δίδωμι ὑμῖν δύναμις καὶ σφίαν, ἥ οὐ δύνασονται ἀντιτείνειν οὐδὲ ἀντιστῆναι παῖσι τοῖς ἀντικειμένοις ὑμῖν.

16 Παραδοθήσονται ὃ καὶ ὑπὸ γυναικῶν καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ κατατάσσουσιν ἐξ ὑμῶν.

17 Καὶ ἔσονται μισοῦμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὀνόματί μου.

18 Καὶ θείξαι ἐν τῇ κεφαλῇ ὑμῶν ἐμὴ δόξα.

19 Ἐν τῇ ὑπερωβῇ ὑμῶν κινήσονται τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

20 Ὅταν ὃ ἴδῃτε κυκλομενῶν ὑπὸ στρατιῶν τινῶν ἱερουσαλὴμ, τότε γινώσκετε ὅτι ἤρξεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς.

21 Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φεγγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη· καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ἐκχωρεῖτωσαν· καὶ οἱ ἐν ταῖς χερσαῖς, μὴ εἰσέλθωσαν εἰς αὐτήν.

22 Ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταί εἰσι, τῷ πληροφύωσιν πάντα τὰ γρηγορήματα.

23 Οὐαὶ ὃ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχουσιν καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ αἰάλη μεγάλη ὅτι τῆς γῆς, καὶ ἔρρη ἐν τῷ λαῷ τούτῳ.

24 Καὶ πταυνήσονται σὺν ὑμῖν μαχαίρες, καὶ ἀνικαλισθῶσιν εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἱερουσαλὴμ ἔσται παταμμένη ὑπὸ ἐθνῶν, καὶ πληροῦσθαι καὶ ἐθίων.

25 Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἀστροῖς, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς σεισμοὶ ἐθνῶν ἐκ ἀπορίας, καὶ ἐκείσε διαιρέσεις καὶ σάλευς,

26 Αποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τοῦ ἐπιτελεσθῆσαν τῇ ἀποκαλύψει. καὶ γὰρ δυνάμεις τοῦ ἐξαυτοῦ σταλευθήσονται.

27 Καὶ τότε ὕψισται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκρήξουσιν ἐκ νεφελῶν μετ' δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.

28 Ἀρχομένην ὃ πάντων γίνεσθαι, ἀνακύψαι καὶ ἐπάρχειν τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, ὅτι ἐκείνη ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.

29 Καὶ αἶψα παραδοίω αὐτοῖς· ἴδωτε τὴν συνῆν καὶ πάντα τὰ διεσπασμένα.

30 Ὅταν θεωρήσῃσιν ἡδὴ, βλεπομένη ἀπ' ἑαυτῶν γινώσκουσιν ὅτι ἡδὴ ἐξῆς τῆς ἐκείνης ὁραν.

31 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδῃτε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐξῆς ὁραν βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

32 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ ἡμέρα αὕτη, ἕως αὐτῶν πάντα γίνεσθαι.

33 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.

34 Περιέχετε ὃ ἑαυτοῖς, μήποτε βλαφτεῖσιν ὑμῶν καὶ καρδίαν ἐκ κραιπνῆς καὶ μέθης καὶ μεθύσεως βριαρκείας, καὶ εἴπωσιν ὑμῖν ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνη.

35 Ὡς παρὶς γὰρ ἐπιβεύεσθαι ὅτι πάντα τοῦ κατὰ τὸν νόμον ὅτι θεωροῦσιν πρὸς τῆς γῆς.

36 Ἀρροπνεῖτε οὖν ἐν παντὶ καὶ ἐν ὅροις, ἵνα καταξιωθῇτε ἐκφυγεῖν τῶν πάντων τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ σωθῆτε ἐκ χειρὸς τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

37 Ἦν ὃ ταῖς ἡμέραις ἐν ταῖς ἡμέραις διδασκων, ταῖς ὅντας ὑπερχρόνους ἡλικίας τοῖς τοῖς ὄντι τοῖς κατὰ τὸν νόμον ἰσχυροῖς.

38 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀρροπνεῖ καὶ θεωρεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀκούειν αὐτοῦ.

καὶ

**Ε**ΓΡΕΞΕ ὃ ἡ ἑορτὴ τοῦ ἀγίου, ἡ ἡμέρα τῆς ἡμέρας.

2 Καὶ ἐξήντησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς.

μαρτίς τὸ πὺς ἀέλωσιν αὐτόν· ἐροῦμαι  
τὸ γὰρ τὸν λαόν.

3 Εἰσῆλθε ὃ ὁ σαττανᾶς εἰς Ἰουδαίαν  
τὴν ὀπιθελομένην Ἰσκαριώτῳ, ὅτα ἐν  
τῷ ἀγέθῳ ᾧ δίδεκε.

4 Καὶ ἀφῆκὼν συλλέληκε τοῖς ἀρ-  
χιερεῖσι καὶ τοῖς γραμματεῖσι τὸ, πὺς αὐ-  
τὸν παραδῶ αὐτοῖς.

5 Καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ  
ἀρῆσαι αὐτόν.

6 Καὶ ὁξυμοχόρησε, καὶ ἐξήπει ὀκαρίαν  
τῷ παραδιδόντι αὐτὸν αὐτοῖς ἀπὸ ὀχλῶ.

7 Ἦλθε ὃ ἡμέρα ᾧ ἀζύμων, ἐν  
ᾧ ἔδει θύειν τὸ πάχα·

8 Καὶ ἀπέστῃ Πέτρος καὶ Ἰωάννης,  
εἰπὼν, Πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ  
πάχα, ἵνα φάγωμεν.

9 Οἱ ὃ εἶπον αὐτῷ, Ποῦ θέλεις ἐ-  
τοιμάσωμεν;

10 Ο ὃ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰδοὺ εἰσπλύν-  
γων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν, σιμωνήσῃ ὁ-  
μῖν ἀνδρὸς τῷ κερήμεν ὀδατος βαπτί-  
ζαν· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν  
οὗ εἰς πορεύεται·

11 Καὶ ἔρετε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς  
οἰκίας, λέγει σοὶ ὁ διδάσκαλος, Πῶς ἐστὶ  
τὸ κατάλυμα, ὅπου τὸ πάχα μὲν ᾧ  
καθίστηται μου φάγω;

12 Καὶ αὖτις ὁμῖν δίδει ἀνέστη  
μέγα ἐρημνόν· ἐκεῖ ἐτοιμάσεται.

13 Απελθόντες ὃ εὗρον κεικῶς εἰρηκεν  
αὐτοῖς, καὶ ἡπείμασαν τὸ πάχα.

14 Καὶ ὅτε ἰζήσαντο ἡ ὄρα, αἶψα  
καὶ οἱ δώδεκα δούλοισι σὺν αὐτῷ·

15 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοῦ, Εἰσδυμῖα  
ἐπεδύμωσα τὸτο τὸ πάχα φαγεῖν μὲ ὁ-  
μῶν, πρὸ τῷ με παθεῖν·

16 Λέγω γὰρ ὁμῖν, ὅτι ἐκίπτε ἐμὴ φά-  
γω ὅς αὐτὸ ἕως ὅτου πληροθῇ ἐν τῇ βα-  
σιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

17 Καὶ διεξάμνηται ποτῆριον, ὀκα-  
ριστίας εἶπε, Λάβετε τῦτο, καὶ διαμερί-  
σατε ἑαυτοῖς·

18 Λέγω γὰρ ὁμῖν, ὅτι ἐκίπτε πᾶσα δόξα  
τῷ θρηνηματῷ τῆς ἀμπέλας, ἕως ὅτα ἡ  
βασίλειά τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ.

19 Καὶ λαὸν ἄρτον, ὀκαριστίας ἐ-  
κλασε, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων, Τοῦτο  
ὅτι τὸ σῶμα μου, τὸ ὅσον ὁμῶν διδόμενον·  
τὸτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.

20 Ὁσαύτως καὶ τὸ ποτῆριον μὲν τὸ  
δειπνῶν, λέγων, Τὸτο τὸ ποτῆριον, ὃ  
κατὰ διαθήκην ἐν τῷ ἀγέθῳ μου, τὸ ὅ-  
σον ὁμῶν ἐκχυόμενον.

21 Πᾶν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόν-  
τος με μετ' ἐμοῦ ὅτι τίς τραπεζῆς.

22 Καὶ ὁ μὲν ὅς τῷ ἀνδρὸς πο-  
ρεύεται καὶ τὸ ὀκαρήμενον, πᾶν εὐαὶ τῷ  
ἀνδρὸς ἐκείνῳ δι' ἐ παραδιδόντι.

23 Καὶ αὐτοὶ ἦρξαντο συζητεῖν πρὸς  
ἑαυτοῦ τὸ, τίς ἀρα εἴη ὁμῶν ὁ τὸτο  
μελλῶν πορεύεται.

24 Ἐξήσαντο ὃ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς,  
τὸ, τίς αὐτῶν δοκίμῃ μείζων.

25 Ο ὃ εἶπεν αὐτοῖς, οἱ βασιλεῖς ᾧ  
ἔθνεσιν κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ὀκαριστίας  
ζοντες αὐτῶν, ὀκαρήμενοι καλουῦνται.

26 Ὑμεῖς ὃ ἐκ οὕτως, ὅς ὁ μείζων  
ὡς ὁμῖν, θύειται αὐτῷ ὁ πατήρ· καὶ ὁ ἡ-  
γεμνῶν, αὐτῷ ὁ διακονῶν.

27 Τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀγαμέμνων, ἢ  
ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀγαμέμνων; ἰδοὺ  
δὲ εἰμι ἐν μέσῳ ὁμῶν αὐτῷ ὁ διακονῶν·

28 Ὑμεῖς δὲ ἐστὲ οἱ διαμνησκόμενοι  
μετ' ἐμοῦ ὡς τοῖς πειρασμοῖς μου·

29 Κατὰ διαθήκην ὁμῖν, κατὰς δι-  
δόντος μοι ὁ πατήρ μου βασιλείας,

30 ἵνα ἰδοῖτε καὶ πίνετε ὅτι τῆς τρα-  
πέζης μου, ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ κα-  
θίσαιτε ὅτι θρόνον καίοντες κατὰ δώδεκα  
φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ.

31 Εἶπε ὃ ὁ Κόρης, Σίμων, Σίμων,  
ἰδοὺ ὁ σαττανᾶς ὅς ἡγήσατο ὁμῶν, τὸ σι-  
μῶνα αὐτῷ τὸν σῶτον·

32 Ἐγὼ ὃ ἰδοῦμαι ἀπὸ σῶ, ἵνα μὴ ἐκ-  
λείπῃ ἡ πίστις σε, καὶ σὺ ποτε ὀκαρήμενος  
στρέψῃ

στρέξον ἐπὶ ἀδελφές σου.

33 Ὁ ὃ εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, μὴ σε ἐπιμαίω εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεται.

34 Ὁ ὃ εἶπε, Λέγω σοι Πέτρε, οὐ μὴ φλησθή σήμερον ἀλέκτωρ, ὡρὴν ἢ τις ἀπαρήσῃ μὴ εἰσεῖναι με.

35 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Οἱ ἀπίστῳι ὁμοῖς ἄτερ βαλακίου καὶ πῆρας καὶ ἰσσοδημάτων, μὴ πιστοῦ ὑστερήσατε; Οἱ ὃ εἶπεν, Οὐδένες.

36 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς, Ἀλλὰ τῷ ὁ ἔχων βαλακίον, ἀράτω, ὁμοῖως καὶ πῆραν· καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀγοράσάτω μίχληραν.

37 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ τῷ τῷ γεγραμμένῳ δεῖ τελεθῆναι ὡς ἐμοί, τοῦ καὶ μὴ ἀνόμων ἰλογισθῆ· καὶ γὰρ τὰ ὅσα ἐμοῦ τέλει ἔχει.

38 Οἱ δὲ εἶπον, Κύριε, ἰδὲ μίχληραν ὅδε ὄνο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰκενὸν ὄνο.

39 Καὶ ἔξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρη τῷ ἰλαυνῶν· ἡκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

40 Γενομένη δὲ ὅτι τῷ τόπῳ, εἶπεν αὐτοῖς, ὡς ἐντολὴν μὴ εἰσελθεῖν εἰς πνευματικόν.

41 Καὶ αὐτὸς ἀπεσπάρθη ἀπὸ αὐτῶν ὥστε λίθου βολῆν, καὶ οὕτως ταχέως ὡς ὁρῶν, ἔφυγε.

42 Λέγων, Πάτερ, εἰ θούλῃς παύσαι με τὸ ποτήριον τούτου ἀπὸ ἐμοῦ· πλημὴν τὸ θέλω με, ἀλλὰ τὸ σοι γινώσκω.

43 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ἄρτιον ὅτι ἐρεχνόθῃς αὐτόν.

44 Καὶ γινόμενος ἐν ἄλῳ ἔειπε, ἔπειθεσθαι ὡς ἐντολὴν. ἔφη γὰρ ὁ ἰδὼς αὐτὸν ὡς ἐντολὴν ἀμαρτάνῃ καταβάντις ὅτι τῷ γὰρ.

45 Καὶ ὡς αὐτὸς ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἔφυγε, ἔλθων πρὸς τοὺς μαθητάς, εὗρεν αὐτοὺς κοιμώμενους ἀπὸ τῆς λύπης.

46 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τί καθεύδετε;

καταλείπετε τὸν κύριον, ὃς ἔειπεν, ἵνα μὴ εἰσελθῇ εἰς πνευματικόν.

47 Ἐπὶ δὲ αὐτῷ λαλοῦντι, ἰδὼν ἔρχεσθαι τὸν λαόν, καὶ ὁ λαὸς ἔρχεσθαι εἰς τὸν ὄρειν, ὡς ἐντολὴν αὐτοῦ, καὶ ἔφη, ἵνα μὴ εἰσελθῇ εἰς πνευματικόν.

48 Ὁ δὲ ἰδὼς αὐτῷ, ἰδὼς αὐτὸν φιλῶν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παρὰ τὸν λαόν, ἔφη, ἵνα μὴ εἰσελθῇ εἰς πνευματικόν.

49 Ἰδὼν δὲ οἱ ὅτι αὐτὸν τὸ ἰσχυρόν, εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, εἰ πατάξῃς ἡμᾶς;

50 Καὶ ἐπαύσατο εἰς τὸν ὄρειν αὐτοῦ τὸν λαόν, καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν τὸν ὄρειν.

51 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰσχυρὸς εἶπεν, ἔπειθεσθαι τούτους. Καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν τὸν λαόν, ἵνα μὴ εἰσελθῇ εἰς πνευματικόν.

52 Εἶπεν δὲ ὁ ἰσχυρὸς ὡς ἐντολὴν αὐτοῦ, ἵνα μὴ εἰσελθῇ εἰς πνευματικόν, καὶ ὡς ἐντολὴν αὐτοῦ, ἵνα μὴ εἰσελθῇ εἰς πνευματικόν, καὶ ὡς ἐντολὴν αὐτοῦ, ἵνα μὴ εἰσελθῇ εἰς πνευματικόν.

53 Καὶ ἡμέρας ὄντων μετὰ ὑμῖν ἐν τῷ ἔθει, ἵνα ὡς ἐντολὴν αὐτοῦ, ἵνα μὴ εἰσελθῇ εἰς πνευματικόν, καὶ ὡς ἐντολὴν αὐτοῦ, ἵνα μὴ εἰσελθῇ εἰς πνευματικόν.

54 Συνελθόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον, καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πίπτος ἡκολούθει μετὰ αὐτοῦ.

55 Ἀφῆκεν δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς ἀνάκλησης, καὶ συζητήσαντων αὐτῶν, ἐκείνην ὁ Πίπτος ἐν μέσῳ αὐτῶν.

56 Ἰδὼν δὲ αὐτὸν παθόντα τὸν πῦρ, καὶ αἰτίαν αὐτοῦ, εἶπεν, καὶ ὡς ἐντολὴν αὐτοῦ, ἵνα μὴ εἰσελθῇ εἰς πνευματικόν.

57 Ὁ δὲ ἡγήσατο αὐτόν, λέγων, γύναι, ἵνα οἶδα αὐτόν.

58 Ἐπὶ δὲ ἔρχεσθαι αὐτὸν ἰδὼν αὐτόν, ἔφη, καὶ σὺ ὡς αὐτῷ εἶ. Ὁ δὲ Πίπτος εἶπεν, Ἀνθρώπε, ἵνα εἰμι.

59 Καὶ διατίθησιν ὡς ἐντολὴν αὐτοῦ, ἵνα μὴ εἰσελθῇ εἰς πνευματικόν.

λατὸς πῶς διῆκουζέτο, λέγων, Ἐπ' ἀληθείας  
καὶ μετ' αὐτῷ ὡς καὶ γὰρ Γαλιλαῖός  
ἐστιν.

60 Εἶπε ὁ Πέτρος, Ἀνθρώποι, ἐκ  
οὗτος ὁ λόγος. Καὶ παρεχρήμα, ἐπὶ λαλοῦ-  
σθαι αὐτὸς, ἐφώνησεν ὁ ἀλέκτωρ.

61 Καὶ γραφεὶς ὁ Κύριος ἐβέβηκε  
πρὸς Πέτρον καὶ ἐπεμνήσθη ὁ Πέτρος τῷ  
λόγῳ τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ, Ὅτι φησὶ  
ἀλέκτωρ φωνῆσαι, ἀπαρήσῃ με τῷ.

62 Καὶ ὑπελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἐκλα-  
σιπικεῖτο.

63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνείχοντες τὸν  
Ἰησοῦν, ἀπέπαζον αὐτὴν, δέροντες.

64 Καὶ πεταλάσαντες αὐτὸν, ἐτυ-  
πῶν αὐτὸν τὸ πρῶτον, καὶ ἐπηρεῶν αὐ-  
τὸν, λέγοντες, Περιφάντισον, τίς ἐστιν ὁ πα-  
τήρ σου;

65 Καὶ ἔπειτα πολλὰ βλασφημιῶντες  
ῥήγνεν εἰς αὐτὸν.

66 Καὶ ὡς ἤρξατο ἡμέρα, συνήχθη  
τὸ πρῶτον ἐπὶ τῷ λαῷ, ἀρχιερεῖς τε καὶ  
γραμματεῖς, καὶ ἀνίσταρον αὐτὸν εἰς τὸ συ-  
νῆδρον ἰαυτῶν.

67 Λέγοντες, Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός; εἰπὺ  
ἡμῖν. Εἶπε ὁ αὐτός,

68 Ἐὰν ὑμῶν εἴπω, ἢ μὴ πιστεύετε·  
ἐὰν δὲ ἐρεθίσω, ἢ μὴ ὑποκριθῆτέ μοι,  
ἢ ὑπολύσητε.

69 Ἀπὸ τῶ νῦν ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-  
που καθήμενος ἐκ δεξιῶν τοῦ θρόνου  
δαυὶδ τοῦ Θεοῦ.

70 Εἶπον ὁ παῖτες, Σὺ οὐκ εἶ ὁ υἱ-  
ὸς τοῦ Θεοῦ; Ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη, Ὑμῖς  
λέγετε ὅτι ἱσθὶ εἰμι.

71 Οἱ δὲ εἶπον, Τί ἐπὶ χρεῖαν ἔχου  
μαρτυρίας; αὐτὸς γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ  
βῆματος αὐτοῦ.

κγ.

Καὶ ἀναστὰς ἀπ᾽ αὐτὸν τὸ πλῆθος αὐ-  
τῶν, ἤγαγεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλά-  
τον.

2 Ἠρώτητο ὁ κριστηγὸς αὐτὸν, τίς

γενεῖς. Τοῦτον εὐρεῖν διεκρίνοντα τὸ  
ἔθνος, καὶ κἀκούοντα καὶ καταρτίζοντες διδ-  
ναι, λέγοντα ἰαυτὸν Χριστὸν βασιλέα  
εἶναι.

3 Ὁ δὲ Πιλάτος ἐπηρεῶν αὐ-  
τὸν, λέγων, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσρα-  
ελ; Ὁ δὲ ὑποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη, Σὺ λέ-  
γεις.

4 Ὁ δὲ Πιλάτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρ-  
χιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους, Οὐδεὶς εὐρίσκει αἴ-  
τιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ.

5 Οἱ δὲ ὄντας, λέγοντες, Ὅτι ἀνα-  
στῆναι τὸν λαόν, διδάσκων κατὰ ὅλης τῆς  
Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας  
ἵνα αὐτὸν.

6 Πιλάτος ὁ ἀκούσας Γαλιλαῖον, ἐ-  
πηρεῶν αὐτὸν εἰ ὁ ἀνθρώπος Γαλιλαῖός  
ἐστιν.

7 Καὶ ὄντας ὅτι ἐκ τῆς Ἰουδαίας  
Ἠρώδης ἐστίν, ἀπέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἠ-  
ρώδην, ὅτι καὶ αὐτὸν ἐκ Ἰερουσαλὴμ ἐκ  
ταύτης τῆς ἡμέρας.

8 Ὁ δὲ Ἠρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐ-  
χάρη λίαν ὡς γὰρ θέλων ἐκ ἑαυτοῦ ἰδεῖν  
αὐτὸν, διὰ τὸ ἀκούειν πολλὰ περὶ αὐτοῦ·  
καὶ ἠλπίζετο σημεῖον ἰδεῖν ὡς αὐτὸς γινώ-  
σκων.

9 Ἐπηρεῶν αὐτὸν ἐκ λόγους ἰσχυ-  
ροῦς αὐτὸς ὁ Ἠρώδης ἀπεκρίνατο αὐτῷ.

10 Εἰσήκισεν ὁ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ  
γραμματεῖς ὅτι πῶς κριστηγὸς αὐ-  
τοῦ.

11 Ἐξεδιήσας ὁ αὐτὸν ὁ Ἠρώδης  
σὺν τοῖς γραμματέσιν αὐτοῦ, καὶ ἐμπαίζας,  
περιβαλὼν αὐτὸν ἰδῆτα λαμπρῶς, ἀνέ-  
πεμψεν αὐτὸν πρὸς Πιλάτον.

12 Ἐγένετο ὁ φίλος τοῦ Πιλάτου καὶ  
ὁ Ἠρώδης ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλή-  
λων· περὶ ἧς γὰρ ἐκείνη ὄντας πρὸς  
ἑαυτούς.

13 Πιλάτος ὁ συγκαταστήμενος τοῖς  
ἀρχιερεῖς καὶ τοῖς ἀρχοντας καὶ τὸν λα-  
όν,



14 Εἶπε πρὸς αὐτοῦ, Προσινέκατέ  
μαι τὸν ἠθροσπον τῆτον ὡς δοποσέροντα  
τὸν λαόν, καὶ ἰδοὺ ἔγω ἐνώπιον ὑμῶν ἀ-  
νακρίνας, οὐδὲν εὖρον ἐν τῷ αἰθροσπο  
τούτῳ αἶπον. ὦν κατηρεῖτε κατ' αὐτῶν.

15 Αὐτὸς δὲ Ηροδῆς· ἀνέπτυμα γὰρ  
ἔμμεν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἀξίον  
θανάτου ὅτι πεπονημένον αὐταί.

16 Παθύνσεις οὖν αὐτὸν δολύσω.

17 Ἀνέκην ὃ εἶχε δολύειν αὐτοῖς  
καὶ ἰορτῶν ἔα.

18 Ἀνέκαξαν ὃ παμπληθεὶ λέγον-  
τες, Αἶρε τῆτον, δολύσων ὃ ἡμῖν τὸν  
Βασιλέα.

19 Ὅστις γὰρ δια γένον πρὸς ἡμο-  
νήν ἐν τῇ πόλει καὶ φόρον, βεβλημένοι  
εἰς φυλακὴν.

20 Πάλιν οὖν ὁ Πιλάτος· πρὸς-  
φαίνετε θῆλον δολύσω τὸν Ἰουδαῖον.

21 Οἱ δὲ ἐπεφάνουν, λέγοντες, Σταυ-  
ροσπον, σταυροσπον αὐτὸν.

22 Ὁ δὲ πάλιν εἶπε πρὸς αὐτοῦ, Τί  
γὰρ κακὸν ἐποίησεν αὐτῷ; οὐδὲν ἔπον θανά-  
του εὖρον ἐν αὐτῷ. παθύνσεις οὖν αὐτὸν  
δολύσω.

23 Οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναὶ μεγάλας,  
αἰτοῦντες αὐτὸν σταυροσπῆσαι, καὶ κατ-  
ίσχουν αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τοῦ ἀρχιερέων.

24 Ὁ δὲ Πιλάτος ἐπέκειντο ἡρώδῃ  
τὸ αἰτεῖν αὐτῶν.

25 Ἀπέλυσε ὃ αὐτοῖς τὸν δια γένον  
καὶ φόρον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν, ὃν  
ἠτοῦσπον· τὸν δὲ Ἰουδαῖον παρέδωκε τῷ  
Δελιῳ π αὐτῶν.

26 Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτὸν, ὀπλασ-  
μένοι Σιμωνῆς π αὐτῶν Κυριανῆς τῆ ἐρχο-  
μένης ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκεν αὐτῷ τὸν σταυ-  
ρον εἶναι ὅπως αὐτὸν τῷ Ἰουδαῖον.

27 Ηκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος  
τῶ λαῶ, καὶ γυναικῶν, αἱ καὶ ἐκόπιοντο καὶ  
ἐθελῶσπον αὐτὸν.

28 Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐταῖς ὁ Ἰουδαῖος  
εἶπε, Θυγατέρες Ἰερουσαλὴμ, μὴ κλαίετε

ἐπ' ἐμὲ, πλὴν ἐφ' ἑαυταῖς κλαίετε, καὶ ὅτι  
τὰ τέκνα ὑμῶν.

29 Ὅτι ἰδοὺ ἐρχονται ἡμέραν ἐν ᾗ  
ἐροῦσι, Μακάριαι αἱ γυναικες, καὶ καλῶν  
αἱ ἐκ ἐρήνης, καὶ καλοὶ οἱ ἐκ ἐρήνης.

30 Τότε ἀρξονται λέγειν τοῖς Ἰουδαῖοις,  
Πένετε ἐφ' ἡμῶν· καὶ τοῖς βουδαῖς, Κα-  
λύψατε ἡμῶν.

31 Ὅτι ἐν τῷ ἡρώδῃ ἐξέλεγε ταῦτα  
ποιῆσπον, ἐν τῷ ἡρώδῃ π αὐτῶν;

32 Ἠγνοτο δὲ καὶ ἔπειτα δύο κακοῦργον  
σὺν αὐτῷ δαμάσπον.

33 Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ὅτι τὸν τόπον τῶν  
καλῶν κεραιῶν, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐ-  
τοῖς, καὶ τὸν κακοῦργον, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν,  
ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν.

34 Ὁ δὲ Ἰουδαῖος εἶλεγε, Πάτερ, ἀφ' ἡμῶν  
αὐτοῖς· καὶ γὰρ οἶδασι τί ποιεῖσπον. Διαμαρ-  
τύρομαι δὲ τὰ ἡμῶν αὐτῶν, ἐβαλον κληρο-

35 Καὶ εἰσέκει ὁ λαὸς σταυροῦ. Ἐκ  
μνηστικῶν δὲ καὶ οἱ ἀρχοντες σὺν αὐτοῖς  
λέγοντες, Ἀλλοὺς ἔστωσπον, σωσάτω αὐτοῖς  
εἰ ὅστις ἔστιν ὁ Χριστὸς ὃ τῷ Θεῷ ἐκλεκτός.

36 Εἰσπαῖον δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ στρατῶν  
πρὸς τὸν σταυρὸν, καὶ ὅς τῳ πρὸς τὸν σταυρὸν  
αὐτῶν.

37 Καὶ λέγοντες, Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς  
τῶν Ἰουδαίων, σῶσπον σεαυτὸν.

38 Ἡν δὲ καὶ ἐπὶ τῇ σταυρῷ ἐκτεταμένον  
αὐτῷ σταυρῶσπον ἐκτεταμένον καὶ Ρωμαῖ-  
κοῖς καὶ Ἑβραῖοις, ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ  
Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

39 Εἰς δὲ τῇ σταυρῷ κεραιῶντων κακῶν  
γων ἐκλασθήκει αὐτοῖς, λέγων, Εἰ σὺ εἶ  
Χριστὸς, σῶσπον σεαυτὸν καὶ ἡμῶν.

40 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἑτεροῦ ἐπέμμεν  
αὐτῷ, λέγων, Οὐδὲ φιλῶ σὺ τὸν Θεόν, ἐν  
τῷ αὐτῷ κέρματι εἶ;

41 Καὶ ἡμεῖς μὲν διχαίως· ἀξία γὰρ  
ὦν ἐκταῖσπον δολομαχίῳ. αὐτῷ  
οὐδὲν αἰτοπον ἐκταῖσπον.

42 Καὶ ἔλεγε τῷ Ἰουδαῖον, Μνήσθητι

Κύριον

Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

43 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὲν  
λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῇ  
παράδεισῳ.

44 Ἡν ᾧ αἶσιν αἶρα ἔκπη, καὶ σκότος ἐ-  
γίνετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ἕως αἶρας ἐνάντης.

45 Καὶ ἐσκοπῶν ὁ ἡγεῖται, καὶ ἐξήκωσεν  
τὸ χρυσάπετασμα τῆς γαλῆς αὐτοῦ.

46 Καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰη-  
σοῦς εἶπε, Πάτερ, εἰς χεῖρας σου παραδι-  
δοίμαι τὸ πνεῦμά μου. Καὶ ταῦτα εἰπὼν  
ἐκέλευσεν.

47 Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος τὸ γέ-  
 ῖον, ἰδὼν αὖτε τὸν Θεόν, λέγων, Οἷος ὁ  
 ἄνθρωπος ἐστὶ δίκαιος ὢν.

48 καὶ πάντες οὐ συμπαραγλύμφοι ὄχ-  
λοι ὅτι τῷ θεῷ εἰς ταύτην θεοσυνώ-  
πασιν, τὴν γλυμμένην, τὴν πονομένην ἐμὴν τὰ σῆμα  
ἐν ὁσέως φον.

49 Εἰσὶν κενετοὶ ὅ πάντες οἱ γρασοὶ  
αὐτοῦ μαλ' ἔσται, καὶ γυναῖκες αἱ συνακο-  
λouthήσουσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἰο-  
ρῶσαι πρὸς αὐτόν.

50 καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰασῆφ, βε-  
λευτὴς ἐπαύρων, αἰὲρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος

§1 Οὗτος ἐκ τῶν συγκατατεθειμένων  
τῇ βούλῃ καὶ τῇ πράξει αὐτοῦ, ὅτι Ἀρι-  
μαθαίας πόλεως ἡ Ἰουδαίων, ὅς καὶ ὡροσε  
λέγετο καὶ αὐτὸς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ

52 Οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ  
ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ·

53 Καὶ καθελὼν αὐτὸ ἐπετύλιξεν αὐτὸ σινδῶν, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ ἐκ τῷ ὁδῷ περὶ εἰς κείνου.

54 Καὶ ἡμεῖς αὐτὴν παρασκευή, καὶ στέβαν  
 τὴν ἐπέρωσαν.

55 Κατακληθήσασαι ὃ καὶ γυναῖκες  
 ἦσαν· ἵνα συνηλυθῇ αὐταὶ ἐν τῇ  
 Γαλιλαίᾳ, ἐδεύοντο τὸ μνημεῖον, καὶ αὐτὴν  
 ἐπέθη τὸ σῶμα αὐτῆς.

56 ὑπερέψαται ὃ ἠτοίμασται κρη-  
ματα καὶ μύρα. καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡ-  
συχάτω καὶ πῶς ἐντολῶ.

५६

Τῇ μὲν τῶν σαββάτων ὁρθροῦ βα-  
 θύου ἤλθοι ἐπὶ τὸ μνηθεῖον, φέρου-  
 σαι αὐτὸν ἡτοίμασθαι ἀράματα, καὶ πλεῖς αὐ-  
 τῶν.

2. Ἐξουθενῶ τὸν λίθον ἀπεκαυλισμένον  
ἀπὸ τοῦ μαρμαρίου,

3 Καὶ εἰσελθούσαι οὐχ εὖρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

[illegible]

5 Εμφάνει ὁ χρομέτων αὐτῶν, καὶ  
κλινουσὶν τὸ πρῶτον εἰς πᾶν γῆ, εἴ-  
πον πρὸς αὐτάς, Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα  
μὲν ὁ νεκρῶν;

6 Ουκ ἐξέσται ὁμοῖα, ἐπὶ ἡγήρῃ. Μὴ  
 ὡς ἐλπίσῃ, ὡς ὅτι ἐπὶ  
 Γαλιλαίᾳ,

7 Δεγων, Ο π δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου  
που παραδεδωθήναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων  
ἀμνηστῶν, καὶ σωρευθῆναι, καὶ τῇ στεί-  
τῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι.

8 Καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ρημάτων αὐτῶν.

9 Καὶ ὑποσχεσάμεθα ὑπὸ τοῦ μνημείου,  
ἀπὸ τῶν ταῦτα πάντα τοῖς ἐνδο-  
ξε καὶ ἡ πᾶσι τοῖς λοιποῖς.

10 Ἦσαν ὃ ἡ Μαργαρίτῃ Μαρία καὶ  
 Ἰωάννῃ καὶ Μαρτίᾳ Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ  
 συν' αὐτῆς, αἵ ἔλαβον παρὰ τοῦ ἀποστό-  
 λου ταῦτα·

II Καὶ ἐράνησαν διάπουν αὐτῆς ὡς  
σὺν λῆρῃ τὰ ῥήματα αὐτῆς, καὶ ὑπὸ τῶν  
αὐτῆς.

12 Ο ὁ Πίπρος αἰσθασὶν ἰδραμνὸν  
τὸ μικροῦτον, καὶ παρακύνφας βλάπτει τὰ  
δοῦνα κύμαθι μόνον· καὶ ἀπῆλθε, πρὸς  
αὐτὸν σαυμαζῶν τὸ γιγνόμενον.

13 Καὶ ἰδοὺ δὺς ἔξ αὐτῶν ἦσαν π  
 ρεσβύητοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς καὶ  
 ἀπέχουσι σταθῶς ἐξήκοοντα διὰ ἱερου  
 λὴμ, ἢ ὄνομα Εμμανουῆλ·

14 Καὶ αὐτοὶ ἀμίλουσιν εἰς θανάτον

πρὸς πάντας τοὺς ἀκούοντας τούτων.

15 Καὶ ἤρξατο ἐν τῷ ἱερῷ αὐτοῦ καὶ συζητεῖν, καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγρίσας συνιπυρεύετο αὐτοῖς.

16 Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐκρέιντο τὸ πρὸς μὴ ὀφθαλμίζεσθαι αὐτόν.

17 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι, ὅτι ἀπεθόμην πρὸς ἀνθρώπους παρῶντες, καὶ ἐστὶ σκευερτοί;

18 Αποκριθεὶς δὲ ὁ εἰς τὸ ὄνομα Κλεόπας, εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἐκ ἡμερῶν ταύτων;

19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Πῶς; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, Γὰρ πρὸς Ἰησοῦ τῷ Ναζαρεθαίῳ, ὃς ἤρξατο ἀνὴρ ποιητῆς, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ, αὐτοῖς τῷ Θεῷ καὶ παντὶ τῷ λαῷ.

20 Ὅπως δὲ παρέδωκεν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἀρχόντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἰσχυροῦσαν αὐτόν.

21 Ἡμεῖς δὲ ἠλπίσαμεν ὅτι αὐτὸς ἔστι ὁ μέλλων λυθῆναι τὸν Ἰσραὴλ. ἀλλὰ γὰρ σὺ πάντας τούτους πείτῃς ταύτῃς ἡμέραις ὅλης σήμερον, ἅφ' οὗ ταῦτα ἤρξατο.

22 Ἀλλὰ καὶ γυναῖκες πῶς ἔβλεπον ἡμεῖς, ἡρώδης ἐξέτισεν ἡμᾶς, ἡρώδης ἐρρωσάμενος ὅτι τὸ μυστήριον.

23 Καὶ μὴ εὐρέσκει τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἔλθοντες, λέγουσιν καὶ ὁπασίας ἀγγέλων ἐκράναι, οἱ λέγουσιν αὐτὸν ζῶν.

24 Καὶ ἀπελθόντες πῶς ἔβλεπον αὐτὸν καὶ αὐτὸς ἔβλεπον αὐτὸν καὶ αὐτὸς ἔβλεπον αὐτὸν καὶ αὐτὸς ἔβλεπον αὐτὸν.

25 Καὶ αὐτοὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὡς οὐκ ἐστὶν καὶ βεβαίως τῇ καρδίᾳ τῇ πνεύματι ὅτι πάντες οἱ ἰσχυροὶ οἱ ποιηταί.

26 Οὐκ ἐστὶν ταῦτα ἰδεῖν παθεῖν τὸν Χριστόν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν;

27 Καὶ ἀρξάμενος δὲ τὸν Μωσέως καὶ δὲ τὸν πάντων τῶν προφητῶν, διημελύνουσιν αὐτοῖς οἱ πόσις τῆς γραφῆς τὰ πρὸς αὐτόν.

28 Καὶ ἤρξατο εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν πορεύεσθαι, καὶ αὐτοὶ προσεπείετο πορεύεσθαι.

29 Καὶ παρέβλεπον αὐτόν, λέγοντες, Μείνον, μὴ ἡμῶν. ὅτι πρὸς ἰσχυροὺς καὶ κλέπτας ἡμεῖς. Καὶ εἰσῆλθεν τῇ μητρὶ αὐτοῦ.

30 Καὶ ἤρξατο ἐν τῇ κατὰ κλειδίον αὐτόν, λαβὼν τὸν ἄρτον ὅλην ἡμέραν, καὶ κλάσας ἐπέδιδεν αὐτοῖς.

31 Αὐτοῖς δὲ διημελύνουσιν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπὶ τὴν αὐτὴν καὶ αὐτοὶ ἀρῶντες τὸ ἰσχυρὸν αὐτοῦ.

32 Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Οὐκ ἔστι καρδία ἡμῶν καμμένη ὡς ἐν ἡμῖν, αὐτὸς λαλεῖ ἡμῖν ἐν τῇ ὁδοῦ, καὶ ὡς διημελύνει ἡμῖν τὰς γραφάς;

33 Καὶ αἰσταντὶς αὐτῇ τῇ ὁδοῦ, ἐπέβλεπον εἰς Ἰερουσαλὴμ, καὶ εὐρον σωμαθρομῆνους τῶν ἰσχυρῶν καὶ τῶν αὐτῶν αὐτοῖς.

34 Λέγοντες, ὅτι ἡρώδης ὁ Κούριος ὄντως καὶ ἔβλεπον Σίμων.

35 Καὶ αὐτοὶ ὁρῶντες τὰ ἐν τῇ ὁδοῦ, καὶ αὐτοὶ ἰσχυροὶ αὐτοῖς ἐν τῇ κλειδί τῇ ἁγίᾳ.

36 Ταῦτα δὲ αὐτοῖς λαλοῦντων, αὐτοὶ ὁ Ἰησοῦς ἔβλεπον ἐν μέσῳ αὐτοῦ, καὶ λέγοντες αὐτοῖς, Εἰρήνη ὑμῖν.

37 Πνεύματι δὲ καὶ ἡμῶν ἐκείνῳ ἰδόντες αὐτόν.

38 Καὶ εἶπον αὐτοῖς, Τί τεταραμένον ἐστὶν, καὶ διαπύ διαλογισμοὶ αἰσθάνονται ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν;

39 Ἰδοὺ τὰς χεῖρας μου καὶ τὸν πόδα μου, ὅτι αὐτοὶ ἰσχυροὶ εἰμι. Πνεύματι δὲ αὐτοῖς με καὶ ἰδοὺ, ὅτι πνεῦμα σφραγίσας καὶ ὅτι ἐκείνῳ, καὶ αὐτοὶ ἰσχυροὶ εἰμι.

40 Καὶ ὅτε εἶπεν ἐπὶ τὴν αὐτὴν τὰς χεῖρας καὶ τὸν πόδα.

41 Ἐπὶ δὲ πνεύματι αὐτοῦ δὲ πᾶσι χεῖρας, καὶ δαμασκόντων, εἶπεν αὐτοῖς, Ἐκείνῳ τῇ βεβήσῃ ἐκείνῳ;

42 Οἱ ὃ ἐπέδωκαν αὐταὶ ἰσχύου ὁ  
πρὸς μέρθ, καὶ ὁπὸ μελιαιτίς κηρίσ.

43 Καὶ λαβὼν ἐνάπον αὐτῷ ἱσχυ.

44 Εἶπε ὃ αὐτοῖς, Οὐτε οἱ λόγοι  
ἐς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἐπὶ ᾧ σὺν ὁ-  
μῖν, ὅτι δι' πληροθυμίας πάντα τὰ γε-  
γενημένα ἐν τῇ νόμῳ Μωσέως καὶ προ-  
φηταῖς καὶ ψαλμοῖς ὡσαύτως ἐμοῦ.

45 Τίτε διηκώξεν αὐτῷ τὸν νοῦν, τὸ  
συνίεναι τὰς γεγραμμένας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς,

46 Οἱ οὕτω γέγραπται, καὶ οὕτως ἐδὲ  
παθεῖν τὸν Χριστόν, καὶ θρασύνει ἐκ νεκρῶν  
τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ,

47 Καὶ κηρυχθῆναι ὅτι τῷ ὀνόματι  
αὐτοῦ μεταίτεον καὶ ἀφισιν ἀμαρτιῶν εἰς παύ-  
τα τὰ ἔσθην, ἀρχαί μὲν ὡς Ἰερουσαλήμ.

48 Ταῖς δὲ ἔστε μαρτυρεῖς τούτων.

49 Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀπεστέλλω πρὸς ὑμᾶς  
μαρτυροῦντας μὲν ἐφ' ὑμᾶς, ὑμῖν δὲ  
μαρτυροῦντας ἐν τῇ πόλει Ἰερουσαλήμ, ἕως  
ἂν ἐκδοσῇτε δυνάμει ἐξ ὑψους.

50 Εξήγαγε ὃ αὐτοῦ ἔξω ἕως εἰς Βη-  
θαίαν· καὶ ἐπέρας τὰς χάριτας αὐτοῦ, ὁλο-  
κρινεν αὐτούς.

51 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁλοκρίναι αὐτὸν  
αὐτοῦ, διέση ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀνέβητο εἰς  
τὸν οὐρανόν.

52 Καὶ αὐτοὶ προσκυνησάμενοι αὐτόν,  
ἐπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μα-  
χαλῆς·

53 Καὶ ὅσοι διακονοῦν ἐν τῷ ἱερῷ,  
ἀγαπῶντες καὶ ὁλοκρινόμενοι τῷ Θεῷ ἀληθῶς.

# ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΟΑΝΝΗΝ

ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

α.

**Ε**Ν ἀρχῇ ὡς ὁ λόγος καὶ ὁ  
λόγος ὡς πρὸς τὸν Θεόν,  
καὶ Θεὸς ὡς ὁ λόγος.

2 Οὗτος ὡς ἐν ἀρ-  
χή πρὸς τὸν Θεόν.

3 Παῖτα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς  
αὐτοῦ ἐγένετο ἕτερον, ὃ γέγονεν.

4 Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ  
φῶς τῷ ἀνθρώπῳ,

5 Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει,  
καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ ἐκατέβη.

6 Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος  
παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννης·

7 Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα  
μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πί-  
στύσωσι δι' αὐτοῦ.

8 Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἦν  
μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

9 Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φαίνει  
πάντα ἀνθρώπων ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσ-  
μον.

10 Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι'  
αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.

11 Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐ-  
τὸν ἐπέβησαν.

12 Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς  
ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πι-  
στύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ,

13 Οἱ ἐκ τῆς ἀμαρτίας, ἐδὲ ἐκ γενέ-  
ματος σαρκοῦ, ἐδὲ ἐκ σαρκὸς ἀνθρώπου  
ἦν ἐκ Θεοῦ ἐξημάνισται.

14 Καὶ ὁ λόγος σαρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκή-  
νωσεν ἐν ἡμῖν, (καὶ ἐπεστέλλετο πρὸς ὅσους  
αὐτὸν εἶδαν ὡς μονογενὲς παρὰ πατρός,)  
πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.

15 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ  
κρίνει, λέγων, Οὗτος ἦν ὃν εἶπεν, ὁ ὁ-

Η

πρὸς



πίσω με ἐρχόμεθα, ἐμπαθεῖν με γέ-  
νοι· ὅτι παθεῖσθαι με βω.

16 Καὶ ἐν τῷ πληρώματι αὐτοῦ ἡ-  
μῖς παῖτες ἰλασμοῦ, καὶ χάριτι ἀντὶ χά-  
ριτος.

17 Οτι ὁ νόμος δια Μωσέως ἐδόθη,  
ἢ χάρις καὶ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ  
ἐλάβομεν.

18 Θῶν ἐδίδες ἐόρακα πόποτε ὁμο-  
νυχθῆς υἱός, ὁ ἄνεις τὸν κῆλπον τοῦ πατρὸς,  
ἐκείνῳ ὅλῳ κησται τοῦ.

19 Καὶ αὕτη ὅτι ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰω-  
άννου, ὅτι ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἕξ ἱερο-  
σολύμοι ἱερεῖς καὶ λευίτας, ἐκείροισι τὴν  
αὐτὴν, Σὺ πῶς εἶ;

20 Και αμολόγησε, η δε ἐρρήσαστο·  
η αμολόγησε, Οτι εἰμι ἐγὼ ὁ Χριστός.

21 Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, τί οὖν; Η-  
λίας εἶ σύ; Καὶ λέγει, Οὐκ εἰμὶ. Ὁ πα-  
τερὶς εἶ σύ; Καὶ ἀπεκρίθη, Οὐ.

22 Εἰπον αὐτῷ ἱεροί, τίς εἶ, ἵνα δοτό-  
κρισιν δώμῳ τῆς πέμψασιν ὑμᾶς; τί λέ-  
γῃς ὡς εἰ σεαυτῷ;

[illegible]

24 Καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐν τῷ  
χειριστήν,

25 Καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐ-  
τῷ, Τί οὐκ βαπτίζεις, εἰ σὺ καὶ εἶ ὁ Χρι-  
στὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ;

26 Απεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἱερεὺς, λέγων,  
 Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσθ' ἡ ὑμῶν ἐ-  
 σσηκεν ἢ ὑμεῖς ἐκ οἰδατε,

27 Αυτός ὅστις ὁπίσω με ἐρχόμενος,  
ὃς ἐμπορεύσθαι μου θέλει, αὐτὸν ἐξέ-  
μει ἀξίωμα ἵνα λύσω αὐτὸ πῦρ ἡμέτερον  
τῷ ὑποδηματί.

28 Ταῦτα δὲ Βινταλαῖα ἐξήμετο πύ-  
θυν τῆς ἰορδαίου, ὅπου καὶ ἰωάννης βαπτί-  
ζεν.

29 Τὸ ἑπαύριον βλέπει ὁ Ιωάννης τὸν  
 Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει·

Ἰησὺς ὁ ἀγαπᾷς τὴν Θεοῦ ὁ ἀγαπᾷς πρὸς ἀγαπᾷ  
 πρὸς τὴν κόσμῳ

30 Οὐ πλεῖν ἐστὶ παρὰ τοῦτο· εἴ ποτε, οὐ  
πίστω καὶ ἔρχεται αὐτὸ· ὅς ἐμεσσομένη μου  
γὰρ ἔσται· ὅτι παρὰ τοῦτο καὶ λέω·

31 Καὶ γὰρ ἐκείθεν ἀντὶν, ἀλλὰ ἵνα φανερωθῇ τῇ Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ  
ἐν τῇ ὁδοῦ κατακταίαν.

32 Καὶ ἐκάρησεν Ἰαν<sup>ης</sup> καὶ λέγων, Οὐ  
π<sup>ο</sup>τε δέξασθαι τὸ πνεῦμα κατεβάντων ἐν  
σὺν πνεύματι ὡς ἐξ οὗ, καὶ ἐμνησθῆναι  
αὐτόν·

33 ὁ δὲ λέγει καὶ ἡδυνάτω αὐτοὺς, ἀλλ' ὁ πῶς  
 ἴσται με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐπεὶ οὗτος μου  
 εἶπεν, Ἐσ' ὃν αἱ ἰσθμοὶ τὸ πνεῦμα κατα-  
 βαίνει καὶ μένον ἐπ' αὐτοῖς, οὗτοι ὄντι ὅπου  
 πῦρ καὶ ἐν πνεύματι ἀγία.

34 Καὶ ἡ ἐκκλησία καὶ ἡ μαρτυρία  
τοῦ ἁγίου ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

35 Ἡ ἐπαύριον πάλιν εἰσηλὴ ὁ ἴσ  
αῖνος καὶ ἐν τῇ μεσητῇ αὐτῆς δύο·

36 Καὶ ἐμβλέψας πρὸς ἑαυτὸν ὁ ἄνθρωπος  
πλῆρης ἦν τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ λέγει ὁ ἄνθρωπος τῷ Θεῷ.

37 Καὶ ἤκουσαν αὐτὴ οἱ δύο μαθη-  
ται αὐτοῦ, καὶ ἐκελύθησαν τὰ ἱκανῶς.

28 Στρεφεις ὃ ὁ Ἰησοῦς, καὶ θεοσάμην  
αὐτὸν ὁ κολουθῶντας, λέγει αὐτοῖς,

39 τί ζῆτε ; οἱ δ' εἶπον ἀντί-  
 ραββί (ὁ λέγεται ἐμίμνησθον, διότι  
 σκεθεῖ) περ μένεις ;

40 Αὐτὰς αὐτοῖς, Ἐρχομε καὶ ἴδετε. Ἦ-  
σαν καὶ ἑσθον τοῦ μέλει, καὶ πάλιν αὐτοὶ ἔ-  
σαν τοῦ ἡμεῶν σκεῖνω. Ὅτε οὖν ἦν ἡ  
δυσκείνη.

41 Ἡν Ανδρίας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος  
Πέδρ, υἱὸς ἐκ τοῦ δύο τοῦ ἀκαστάντων πα-  
τερων κ. ἀκακαστάντων αὐτῶν.

42 Εὐρίκῃ τῇ ἀφ' ἧς τὸν δόκ-  
τον τὸν ἴδιον Σίμωντα, κ. λέξῃ ἀπ' αὐτῆς, Εὐρί-  
καρδῃ τὸν Μιστήν, ὃ ὅτι μετὰ τὴν  
μύθον ὁ Χρῆστος.

43 Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὴν Ἰερουσαλὴμ ὃς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Σὺ

Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ· σὺ κληθήσῃ Κιφᾶς, ὃ ἑρμηνεύεται Πέτρος.

44 Τῇ ἑπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἔξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ εὐρίσκει Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι.

45 Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος Σατο Βηθσαϊδῶν ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου.

46 Εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ, καὶ λέγει αὐτῷ, Ὁν ἔγραψα Μωσῆς ἐν τῇ ῥάμῃ καὶ οἱ πορεύονται, εὐρήκαμεν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Σατο Ναζαρέτ.

47 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναὴλ, Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ Φίλιππος, Ἐρχε καὶ ἴδω.

48 Ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἰδοὺ ἀληθῶς Ἰσραηλῆτις, ἐν ᾧ δόξα ἐστὶν.

49 Λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ, Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὅτι ἐκ τῆς πόλεως συνῶν, εἶδόν σε.

50 Ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ, Ραββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.

51 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὅτι εἶπός σοι, εἶδόν σε ὑποκείμεν τῆς σκῆης, πιστεύεις; μεῖζον τούτων ὄψει.

52 Καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ἡμῖν, Ἀπ' ἄρτι ὄψει τὸν ἐκείνου ἀεὶ ῥόητα, καὶ ὅτι ἀγάλλεις τὸ Θεοῦ ἀνακαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ὅπου τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

β.

Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πεντῇ γάμοι ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ.

2 Ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ γάμον.

3 Καὶ ὑστερήσαντο οἶνος, λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν, Οἶνον ἔκχεον.

4 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Τί ἡμεῖ καὶ σοὶ γυναῖκα; ἔγωγε καὶ ὁ πατήρ μου.

5 Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς δούλοισιν,

Ὅ, πᾶσι λέγει ἡμῖν ποιήσατε.

6 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαὶ λίθιναι ὅτι κείμεναι κατὰ τὸν καθαρισμὸν τοῦ Ἰουδαίου· ἡχοῦσαι αἰεὶ ματηνὰς δύο ἢ τρεῖς.

7 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατι. Καὶ ἐγίμωσαν αὐτὰς ἕως αἵας.

8 Καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἀνέληστε τὴν καὶ φέρετε πρὸς ἀρχιτεκνόν. Καὶ ἠκούσαν.

9 Ὡς δὲ ἐγένετο τὸ ἀρχιτεκνόν· τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον, καὶ ἐκείνους τὸν οἶνον· οἱ δὲ δούλῳι καὶ οἱ ὑδρῶν· φωνεῖ τὸν θυμῶν, ὁ ἀρχιτεκνόν.

10 Καὶ λέγει αὐτῷ, Πᾶς ἀνθρώπος ποιεῖ τὸν καλὸν οἶνον πρῶτον, καὶ ὅταν μεθυσθῶσι, τότε τὸν ἑλᾶτον· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι.

11 Ταῦτῳ ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τοῦ σημείου ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ· καὶ ὁπίσθενται εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

12 Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναῦμ αὐτοῦ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔμεναν ἕως ἡμεῶν.

13 Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάχος τοῦ Ἰουδαίου, καὶ κλήεις Ἰεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς.

14 Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ πολυεύτου βίβας καὶ κεβέλα καὶ κεισσερεῖς, καὶ τοῦ κερματιστῆς καὶ μετρητῆρος.

15 Καὶ ποιήσας θραυλίον ἐκ χοινέων, πάντας ἔκβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τὰ τε κεβέλα καὶ τὰ βίβας· καὶ τοῦ κοκορέωντος ὤρετο τὸν κέρμα, καὶ τὰς θραυλίας αὐτοῦ ἔσπασε.

16 Καὶ τοῖς τὰς κεισσερεῖς πολλοὺς εἶπεν, Ἀρχετε ταῦτα ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου, οἶκον ἐμπορίου.

17 Ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν, Ὁ οἶκος τοῦ οἴκου σου κατέαρῳ μου.

18 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶ-

πει αὐτὰ, Τί σημεῖον δεῖκνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς;

19 Απεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Λύσεται τὸν ναὸν τούτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερθεῖ αὐτός.

20 Εἴπεν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, Τεσσαράκοντα καὶ ὅτε ἔτι στήναι ἠκούσαμεν τὸν ναὸν τούτον, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερθεῖς αὐτόν;

21 Εκείνου ἡ ἰσχυρία ὡς τὸ ναοῦ τῷ σώματι αὐτοῦ.

22 Οὗτοι οὖν ἠγάρθη ἐκ περὶ τὸν ναὸν αὐτοῦ, καὶ ὅτι σέβουσιν τὴν γραφὴν, καὶ τῆς λόγου ἧς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

23 Ὡς ἡ γὰρ ἐν Ἱερουσάλοις ἐν τῷ παλάτι ἐν τῷ ἱερῷ, πολλοὶ ὅτι σέβουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διεκρούετε αὐτὸν τὰ σημεῖα αὐτοῦ.

24 Αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐκ ὁπίσθεν ἐλάττει αὐτοὺς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκουσιν παύτως,

25 Καὶ ὅτι οὐ γινώσκουσιν ἵνα τις μαρτυρήσῃ ὡς τὸ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ὁρῶντας τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

γ

**Η**Ν ἡ ἀνθρώπου ἐκ τῆς φρεσίνων, Νικόδημος ὁνομάζων αὐτὸν, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων.

2 Οὕτως ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτός, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ραββί, οἶδα μὲν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐλάλησας διδάσκων· οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἢ σὺ ποιεῖς, ἰὰν μὴ ἡ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ.

3 Απεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀμὲν ἀμὲν λέγω σοι, ἰὰν μὴ τις γνησθῇ ἀπ' αὐτοῦ, ἢ δυνάται ἰδὲν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

4 Ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος, Πῶς δύναται ἄνθρωπος γνησθῆναι; καὶ οἱ ἄνθρωποι εἰς τί πῶς κοίτῃσιν αὐτῷ δύναται εἰσελθεῖν, καὶ γνησθῆναι;

5 Απεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὲν ἀμὲν

λέγω σοι, ἰὰν μὴ τις γνησθῇ ὅτε ἴδωται καὶ πεύμας, ἢ δυνάται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

6 Τὸ γνησθῆναι ἐκ τῆς σαρκὸς, σαρεῖ ὅτι; καὶ τὸ γνησθῆναι ἐκ τοῦ πνεύματος, πνεύματι ὅτι.

7 Μὴ θαυμάζεις ὅτι εἶπὼν σοι, δεῖ ὑμᾶς γνησθῆναι; ἀπάντη.

8 Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὸ φωνῶν αὐτὸ ἀκούεις, ἀλλ' ἐκ οὐδενος πόθεν ἔρχεται, καὶ πᾶν ὁ ἀνθρώπος οὕτως ὅτι πᾶς ὁ γνησθῆναι ἐκ τοῦ πνεύματος.

9 Απεκρίθη Νικόδημος, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Πῶς δύναται ταῦτα γινώσκειν;

10 Απεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἰ ὁ διδάσκων ὡς Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα ἢ γινώσκεις;

11 Ἀμὲν ἀμὲν λέγω σοι, ὅτι ὁ ἀνθρώπος λαλῶν, καὶ ὁ ἐκ τῆς σαρκὸς μαρτυρῶν, καὶ ὁ μαρτυρῶν ἡμῶν ἢ λαλῶν.

12 Εἰ τὰ ὅτι εἶπον ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς πιστεύετε, πῶς ἰδὼν εἶπον ὑμῖν τὰ ἐπουράνια, πιστεύετε;

13 Καὶ ὁ ἀνθρώπος ἀπεβίβηκεν εἰς τὸν ἕρποντα, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ ἕρποντος καταβῆκεν, ὁ ἄνθρωπος ἀνθρώπος ὁ ἀνθρώπος ἐν τῷ οὐρανῷ.

14 Καὶ ὁ ἀνθρώπος Μωσῆς ὁ ἔλεγε τὸν ἕρποντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὁ ἀνθρώπος εἰς τὸν ἕρποντα ἀνθρώπου,

15 ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπολῇται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον.

16 Οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν ἕρποντα τὸν κοίτῃσιν ἰδὼν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπολῇται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον.

17 Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν ἕρποντα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

18 Ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, οὐ κρίνεται· ὁ μὴ πιστεύων, ἡδη κρινεται, ὅτι μὴ πιστεύων εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

19 Αὕτη ἡ κρίσις, ὅτι τὸν ἕρποντα

ἤλυθεν εἰς τὸν κλόμεν, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἀφ' ἑσθ' ἡμέρας τὸ σκότος, ἢ τὸ φῶς. ὡς γὰρ ποιῶν αὐτῷ τὰ ἔργα.

20 Πῶς γὰρ ὁ φῶς ἀφ' ἑσθ' ἡμέρας, μὴ τὸ φῶς, καὶ ἐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

21 Ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἡμέραν, ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτῷ τὰ ἔργα. ὅτι ἐν Θεῷ ὅστις εἰσαγαγόμενος.

22 Μετὰ πάντα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἐκεῖ διέτριβεν μετ' αὐτῶν, καὶ ἐβάπτιζεν.

23 Ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἵδμεν τῆς Σαλαμῆς, ὅτι ὕδατα πολλὰ ὡς ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο.

24 Οὐπω γὰρ ὡς βεβηκέναι εἰς τὴν βουλήν ὁ Ἰωάννης.

25 Ἐρχόμενος δὲ Ζήτις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετ' Ἰουδαίων πρὸς καθαρισμῶν.

26 Καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην, καὶ εἶπον αὐτῷ, Ραββί, ὅς ὡς μετ' οὗ πέραν τῆς Ἰορδάνου, ὅς σὺ μαρτυρήσῃς, ἵνα ἐκεῖ βαπτίζῃς, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.

27 Ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν, Οὐ δύναται ἀφ' ἑσθ' ἡμέρας λαμβάνειν ἕλιν, ἵνα μὴ ἡ δόξα αὐτοῦ ἐκ τῆς ἑσθ' ἡμέρας.

28 Αὐτοὶ οὖν μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον, Οὐκ εἰμὶ ἔγωγε Χριστός, ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

29 Ὁ ἔχων τὴν νύμφην, θυμῶν ὅτι ἐλθὼν τῇ νύμφῃ ὁ ἐσθ' ἡμέρας καὶ ἀκούει αὐτῶν, χαρὰ χεῖρε δια τὴν οὐκίαν τῆς νύμφης. αὐτὴ οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπληρωμένη.

30 Ἐκείνους δὲ αὐξάνει, ἵνα δὲ ἔλθῃ τοῦτο.

31 Ὁ αἰῶνις ἱερέμης, ἐπαύει πάντων ὅστις. ὁ αὖ ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστὶ, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. ὁ ἐκ τῆς ἑσθ' ἡμέρας ἱερέμης, ἐπαύει πάντων ὅστις.

32 Καὶ ὁ ἐσθ' ἡμέρας καὶ ἡκούσε, τὸ μαρτυρεῖ, καὶ ὁ μαρτυρεῖ αὐτῷ ἵνα λαμβάνῃ.

33 Ὁ λαὸς αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν, ἵνα φανερωθῇ ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθὴς ἐστίν.

34 Οἱ γὰρ ἀπὸ τῆς Θεοῦ, τὰ ἔργα τῆς Θεοῦ λαλεῖ. καὶ γὰρ ἐκ μέσῃ διδάσκῃ ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα.

35 Ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

36 Ὁ πνεῦμα εἰς τὸν υἱόν, ἐκείνους ἀφ' ἑσθ' ἡμέρας τὴν ἡμέραν, ἐκ ὅσων ζῶν, ὡς ἡ ἐργὴ τῆς Θεοῦ μὴ ἐπ' αὐτῶν.

Δ.

Ως ἐν ἑσθ' ἡμέρας ὁ Κύριος ὅτι ἡκούσε οἱ φανερωθῇ ὅτι Ἰησοῦς πλείους μαθητῶν ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης.

2 (Καὶ τοῖς Ἰησοῦς αὐτοῖς ἐκ ἐσθ' ἡμέρας ζῶν, ὡς οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ)

3 Ἀφ' ἑσθ' ἡμέρας Ἰουδαίαν, καὶ ἀπὸ τῆς παλιν εἰς τὴν Ἰερουσαλὴμ.

4 Ἐστὶ δὲ αὐτὸν διέρχοντα διὰ τῆς Σαμαρείας.

5 Ἐρχεται οὖν εἰς πόλιν τὴν Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τῆς χωρὸς ὁ ἱδμεν Ἰακώβ Ἰωσήφ τῆς ἡμέρας αὐτοῦ.

6 Ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τῆς Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κακοπαθεῖς ἐκ τῆς ὁδοπορίας, ἐκείνους οὕτως ὅτι τῇ πηγῇ. ὡς ὡς αὐτοῖς ἐκείνους.

7 Ἐρχεται γὰρ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσας ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Δός μοι πίνειν.

8 Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα ἔσθ' ἡμέρας ἀφ' ἑσθ' ἡμέρας.

9 Λέγει οὖν αὐτῇ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρείτις, Πῶς σὺ Ἰουδαίος ἀνὴρ παρ' ἐμῶν πίνει αὐτοῖς οὕτως; μαρτυρεῖς Σαμαρείταις; καὶ γὰρ συγχρόνως Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις.

10 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ, Εἰ ᾔδεις τὸν πατέρα τῆς Θεοῦ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι, ὅς μοι πίνειν, σὺ αὖ ἡγήσασαι αὐτόν, καὶ ἴδμεν αὐτοῖς ὕδωρ ζῶν.

11 Λέγει αὐτῇ ἡ γυνὴ, Κύριε, ἔτε ἀντλήμα ἔχεις, καὶ τὸ φέρας ἐστὶ βαθύ. πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν;



12 Μὴ σὺ μείζων εἴ τῷ πατρὶς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ὑμῖν τὸ φῶς, καὶ αὐτὸς ὥς αὐτὸς ἔπει, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θύμματα αὐτοῦ;

13 Απεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ, Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, διψᾷ πάλιν·

14 Οὗ δὲ ὃν πῖν ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐξω δώσω αὐτῷ, οὐ μὲν διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, ζῴησεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἑλισσόμενου εἰς ζωὴν αἰώνιον.

15 Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, ὃς μοι τούτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ ἔρχομαι εἰς ταῖς ἀγέλης.

16 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε, φάτισον τοῖς ἀδελφοί σου, καὶ ἐλθέ εἰς ταῖς ἀγέλης.

17 Απεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν, Οὐκ ἔχω ἀδελφά. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Καλῶς εἶπας, Ὅτι ἀδελφὰ ἐκ ἐγώ·

18 Πίνετε γὰρ ἀδελφοί ἐξ ἐγώ, καὶ νῦν ὃν ἔχετε, ἐκ ἐγώ σου αἶμα, τούτο ἔσθις εἰρήνης.

19 Λέγει αὐτῇ ἡ γυνὴ, Κύριε, θεωρῶ ἔπι πορφύρας εἶναι σὺν.

20 Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν πότει πλῆρεις πορευόμενοι, καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἰερουσολύμοις ἔστιν ὁ τέλει, ὅπου εἰ πορευομένη.

21 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Γυνὴ, πιστεύου μοι, ὅτι ἔρχεται ἄρα ὅτε οὗτοι ἐν τῇ ἔρει τούτῳ, οὗτοι ἐν Ἰερουσολύμοις πορευομένησιν ἐν τῇ πατρί.

22 Ὑμεῖς πορευομένητε ὅτι ἐκ εἰδέναι ἡμῖς πορευομένησιν ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ὅτι ἐν σωτηρίᾳ ἐκ τῆς Ἰουδαίας ἔσθιν.

23 Ἀλλ' ἔρχεται ἄρα καὶ νῦν ἔστιν, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι πορευομένησιν πορευομένησιν τῇ πατρί ἐκ πνεύματος καὶ ἀληθείας· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιοῦτους ζητεῖ ὅτι πορευομένησιν αὐτοῖς.

24 Πνεῦμα ὁ Θεὸς, καὶ ὅτι πορευομένησιν αὐτοῖς, ἐκ πνεύματος καὶ ἀληθείας ὅτι πορευομένησιν.

25 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ, Οἶδα ὅτι Μωσῆς ἔρχεται ὁ λεγόμενος Χριστὸς ὅτι ἐγὼ ἔλθω ἐκ τῆς Ἰουδαίας, ἀναγγελεῖ ὑμῖν πάντα.

26 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Εγὼ εἰμι, ἡ λαλῶν σοι.

27 Καὶ ὅτι τούτῳ ἤλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺσαντες ὅτι μὲν γυναικὸς ἡ λαλῶν ὅτις λέγει, Πίε ζῴησιν; ἡ πᾶσι λαλῶν μετ' αὐτοῦ;

28 Ἀφῆκεν αὐτῷ τὴν ὕδραν αὐτοῦ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀδελφοῖς,

29 Δεῦτε, ἴδετε ἀνθρώπον ὃς εἶπεν μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. μὴ οὐκ ἔστιν Χριστὸς;

30 Ἐξῆλθον αὐτῷ ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἔρχομαι πρὸς αὐτόν.

31 Ἐν τῇ πόλει μεταξὺ ἡρώτων αὐτοῦ ἡ μαθηταὶ, λέγοντες, Ραββί, εἰπά.

32 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Εγὼ βροτοῖς ἔχω φαγεῖν, ὡς ὑμεῖς καὶ οἱ Ἰουδαῖοι.

33 Ἐλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, Μὴ τις βωσκεῖν αὐτὸν φαγεῖν;

34 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εμοὶ βρωμὴ ἔστιν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ τελειῶ αὐτὸ τὸ ἔργον.

35 Οὐχ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἐπὶ τῇ πόλει μὴν ἔστι, καὶ ὁ διεσπασμένος ἔρχεται; ἴδε λέγω ὑμῖν, Ἐπάρτε ὅτι ὀφθαλμοὺς ἡμῶν, καὶ δεῖσθε τὰς χάριτας, ὅτι λαλοῦντες πρὸς διεσπασμένον ἴδον.

36 Καὶ ὁ διερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συναρᾷ καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ ἀνέστην ὁμῶς χάρις καὶ ὁ διερίζων.

37 Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἔστιν ὅτι λαλοῦντες, ὅτι ὁμῶς ἔστιν ὁ ἀνέστην, καὶ ὁ λαλῶν ὁ διερίζων.

38 Εγὼ ἀπέστλα ὑμᾶς διερίζοντες ὅτι ὑμεῖς κεκοπήκατε ὅτι κεκοπήκατε ὅτι ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτοῦ εἰσεληλύθατε.

39 Ἐκ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐστῆσαν εἰς αὐτόν ὅτι Σαμαρειτῶν, ὅτι ὁ λόγος τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης, ὅτι

ἐπὶ τοῖς πόσις ὅτι ἐποίησαν.

40 Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἡρώτων αὐτὸν μετ' αὐτοῖς· καὶ ἔμελλεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας.

41 Καὶ πολλοὶ πλείους ὀπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ.

42 Γῆ τε γυναικί ἔλεγον, Ὅτι ἐκ ἐπὶ διὰ τὴν σὺν λαλῶν πιστεύουσιν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόσαμεν, καὶ ἰδόμεθα ὅτι ἐστὶ ὅτι ἀληθὺς ὁ σποτήρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός.

43 Μεταί ὃ παρ' οὗτο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

44 Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐμμετάρησεν ὅτι πρὸς αὐτοῖς ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ πατερίδι τιμῇ ἐκ ἔχει.

45 Ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδίδξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντες ἐμαρτυροῦντες αὐτὸν ἐπὶ ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ ἰσορῇ· καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἐνορίαν.

46 Ἦλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον· καὶ ἡ πρὸς βασιλεὺς ἦ ὁ υἱὸς ἡδυνῆς ὁ Καπριναίου.

47 Οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ ἡρώτων αὐτὸν ἵνα καταβῇ καὶ ἰδοὺ αὐτὸν πρὸς τὸν υἱὸν· ἡμεῖς γὰρ δοποδύσκωμεν.

48 Εἶπε οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδῃτε, ἔμελλεν πιστεύετε.

49 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικὸς, Κύριε, καταβῇτι πρὸς ἐμὲ δοποδύσκωμεν τὸ παιδίον μου.

50 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πορεύου· ὁ υἱὸς σου ζῇ. καὶ ὀπίστευσεν ὁ ἀνδρὸς πρὸς τὸν λόγον ὅτι εἶπεν αὐτῷ Ἰησοῦς, καὶ πορεύετο.

51 Ἦδη ὃ αὐτὸς καταβάντων, οἱ δούλοι αὐτοῦ ἀπήγγειλαν αὐτῷ, καὶ ἀπήγγειλαν λέγοντες, Ὅτι ὁ παῖς σε ζῇ.

52 Εὐφρόνουν οὖν παρ' αὐτοῦ τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ κομψόπερον ἔχει· καὶ εἶπον αὐ-

τοῖς, Ὅτι χρεὶς ἄρην ἐκδοῦναι ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός.

53 Ἐγὼ οὖν ὁ πατήρ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ὁ υἱὸς σου ζῇ, καὶ ὀπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη.

54 Τοῦτο πάλιν διέπτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἔλθων ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

**Μ**ΕΤΑ ΤΑΥΤΑ ὡς ἐπὶ τῇ ἰσορῇ Ἰουδαίων καὶ ὁ υἱὸς ὁ Ἰησοῦς εἰς ἱεροσόλυμα.

2 Ἐστὶ ὃ ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις ὅτι τῇ περὶ αὐτοῦ κορυμνίσθη ἡ ὀπίσθησιν Ἐφραΐμ Βηθσαῖ, πάντες οὖν ἔχουσιν.

3 Ἐν ταύτῃ κατέκειτο πληθὺς πολλὴ αἰσχρομύτων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκτεταγμένων τῶν τοῦ ὕδατος κίμων.

4 Ἀγέμενοι γὰρ καὶ κατέκειντο ἐπὶ τῇ κορυμνίσθῃ, καὶ ἐπείρασεν τὸ ὕδωρ ὁ οὖν περὶ αὐτοῦ ἡμέρας μὴ τὴν περὶ αὐτοῦ τὸ ὕδωρ, ὅτι ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκείνῃ.

5 Ἦν δὲ τις ἀνδρὸς ἐκεῖ περὶ αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ.

6 Ἦντοι ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακλιμῆναι, καὶ γὰρ ἐπὶ πολλῶν ἦδη χρόνῳ ἔχει, λέγει αὐτῷ, Θέλεις ὕδατος χυθῆναι;

7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀνδρὸς, Κύριε, ἀνδρὸς ἐκείνῃ, ἵνα ὅταν περὶ αὐτοῦ τὸ ὕδωρ, βάλλῃ με εἰς τὴν κορυμνίσθῃ· ἐν ᾗ ὃ ἐκείνῃ ἐκείνῃ, ἀλλὰ πρὸς ἐμὲ καταβάνει.

8 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμι, ἄρην τὸν κεράβατον σου, καὶ ἀπείπαται.

9 Καὶ διότι ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἦν τὸν κεράβατον αὐτοῦ, καὶ περὶ αὐτοῦ. ὡς ὃ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

10 Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ περὶ αὐτοῦ Σάββατον ἔστιν. ἐκ ἐκείνῃ σὺ ἀρεῖ πρὸς κεράβατον.

11 Απεκρίθη αὐτοῖς, Ὁ πατήρ μου ὑμῶν, οὐκ ἐστὶν ὁμοιωτής σου, καὶ παρπατάει.

12 Ηρώτησαν οὖν αὐτὸν, Τίς ὅστις ὁ ἀνθρώπος τοῦτο εἰπὼν σοι, Ἄρτι τὸν κελεύειν σου καὶ παρπατάει;

13 Ὁ ὅς ἐστις ἐκ ἧδεις τίς ὅστις ὁ γὰρ Ἰησοῦς ὁξέκυσεν ὅλῳ ὄντι· ἐπὶ τῷ πνεύματι.

14 Μετὰ ταῦτα ἐξέσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τῇ ἱερῇ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰδοὺ ὑμεῖς γάρ ἐστε· μηκέτι ἀμαρτάνετε, ἵνα μὴ χεῖρ ἐπὶ σοὶ γῇ.

15 Απῄλθεν ὁ ἀνθρώπος τοῦτο, καὶ ἀνέστη· λέγει τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑμῶν.

16 Καὶ διὰ τοῦτο ἰδοὺ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐξήκουσαν αὐτὸν δοκτείνου, ὅτι ταῦτα ἐποίησεν ἐν σαββάτῳ.

17 Ὁ ὅς Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, Ὁ πατήρ μου ἔως ἄρτι ἐργάζεται, καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι.

18 Διὰ τοῦτο οὖν πολλοὶ ἐξήκουσαν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι· δοκτείνου, ὅτι ὁμοίον ἔλαβε τὸ σάββατον, ὅτι καὶ ὁ πατήρ ἐποίησεν ἡμεῖς τὸν Θεόν, ἵσον αὐτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ.

19 Απεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁμοιωτής ὁμοῦ ποιεῖν ἄλλ' ἑαυτοῦ ὅτι ἐγὼ, ἐὰν μὴ τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα· ἐγὼ γὰρ οὐκ ἐκείνου ποιῶ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ.

20 Ὁ γὰρ πατήρ φιλεῖ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ· ὅτι αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μετὰ ταῦτα δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς πιστεύετε.

21 Ὡστε γὰρ ὁ πατήρ ἐγείρει ἐμὲ νεκρὸς, καὶ ζωοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς ἀεὶ δίδωσι ζωοποιεῖ.

22 Οὐδὲ γὰρ ὁ πατήρ κρίνει ὅτι ἐγὼ, ὅτι καὶ τῷ κρίνει πάντες δίδωκε τῷ υἱῷ.

23 ἵνα πάντες πιστεύσιν τὸν υἱόν καὶ ὁ υἱὸς κρίνει τὸν πατέρα. ὁ μὴ πιστεύων τὸν

υἱόν, ἐπὶ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν.

24 Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι τὸν λόγον μου ἀκούον, καὶ πιστεύον τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

25 Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ὅστις, ὅτι οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται.

26 Ὡστε γὰρ ὁ πατήρ ἔχει τὴν ζωὴν ἐαυτοῦ, οὕτως ἔδωκε καὶ τῷ υἱῷ τὴν ζωὴν ἵνα κρίνῃ ἐν αὐτῷ.

27 Καὶ ὁ υἱὸς οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι ὁ υἱὸς ἀνθρώπου ὅστις.

28 Μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ.

29 Καὶ ἐκπορεύονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ τὰ κακά ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

30 Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἄλλ' ἑαυτοῦ ὅτι ἐγὼ· κατὰ ἀκτὴν, κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἐμὴ δικαία ὅτι· ὅτι ἐπὶ τῷ δέλωκα τοῦ ἐμοῦ, ἀλλὰ τὸ δέλωκα τῷ πέμψαντί με πατρί.

31 Εὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἐστὶν ἀληθινή.

32 Ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθινὸς ὅτι ἡ μαρτυρία τοῦ μαρτυροῦντος περὶ ἐμοῦ.

33 Ὑμεῖς ἀπεστάλητε παρὰ Ἰακώβου, καὶ μαρτυρῆτε τῇ ἀληθείᾳ.

34 Εγὼ δὲ παρὰ ἀνθρώπου τῇ μαρτυρίαν λαμβάνω, ὅτι ταῦτα λέγω, ἵνα ὑμεῖς πιστεύετε.

35 Ἐκείνος τοῦ ὁ λόγιος ὁ καὶ ὁμοῦ καὶ εἰς τὸν υἱόν, ὅτι ὁμοῦ καὶ εἰς τὸν υἱόν, ὅτι ὁμοῦ καὶ εἰς τὸν υἱόν.

36 Εγὼ δὲ ἐγὼ τῷ μαρτυρίαν μετὰ τῷ Ἰακώβου· τὰ γὰρ ἔργα αὐτοῦ ἰδοὺ μοι ὁ πατήρ ἵνα τελειώσῃ αὐτὰ, αὐτὰ τὰ ἔργα

καὶ ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ ὅτι ἐμοὶ ὅτι  
ὁ πατήρ με ἀπέσταλκε·

37 Καὶ ὁ πέμψας με πατήρ, αὐτὸς μαρτύρηκε ὅτι ἐμοὶ. οὐτε φωνῇ αὐτοῦ ἀκηκόατε πρόποτε, οὐτε εἶδ' αὐτοῦ ὀφθαλμοί·

38 Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐ ἔχετε μέμνηται ἐν ὑμῖν, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκείν' ὁ, τέτοι' ὑμεῖς ἐπιστεύετε.

39 Γινώσκετε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκιματε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν, καὶ ἐκεῖνα εἶπον αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ·

40 Καὶ ἐθέλετε ἐλθεῖν πρὸς με, ἵνα ζωὴν ἔχητε.

41 Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων ἐλάβετε·

42 Ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὑμεῖς, ὅτι τὴν ἀγάπην τῷ Θεῷ οὐ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.

43 Εγὼ ἐλήλυθα ἐν τῇ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἐλάβετε με· ἐὰν ἄλλος ἴδῃ ἐν τῇ ὀνόματι τῇ ἰδίᾳ, ἐκείνον κήψετε.

44 Πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῖσαι, δόξαν παρὰ ἀνθρώπων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ ἐζητῆτε;

45 Μὴ δοκιματε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῖν πρὸς τὸν πατέρα· ὅτι ὁ κατηγορεῖ ὑμῖν Μωσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε.

46 Εἰ γὰρ ὁπιστεύετε Μωσῇ, ὁπιστεύετε καὶ ἐμοί· ὅτι γὰρ ἐμὲ ἐκείν' ὁ ἐξαγαγόν.

47 Εἰ γὰρ τοῖς ἐκείνου γράμμασι πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύετε;

5.

**Μ**ετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας πρὸς Τιβεριάδα·

2 Καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολλός, ὅτι ἰσάρον αὐτὸν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίησεν ἐν τῇ ἀδαυνοῦπτον.

3 Ἀνῆλθε γὰρ εἰς τὸ ὄρ' ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετ' ἐπὶ μαθητῶν αὐτοῦ.

4 Ἦν γὰρ ἐγγὺς τὸ πέραν ἡ ἑορτὴ τῆς Ἰουδαίας.

5 Ἐπάραι οὖν ὁ Ἰησοῦς ἐκ τοῦ ὄφθαλμοῦ, καὶ δεξαμένην ὅτι πολλὸς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον, Πῶθεν ἀρχαί τοι μὴ ἄρτες, ἵνα θάρωσιν οὗτοι;

6 (Τότε γὰρ ἔλεγε πειράζον αὐτὸν· αὐτὸς γὰρ ἴδεν πῶς ἐμελλε ποιεῖν.)

7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος, Διὰ κοστὴν δυνάμεων ἄρτι ἐκ ἀρκούσιν αὐτοῖς, ἵνα ἔσθωσιν ὅτι πολλοὶ βραχυὶ τι λάβω.

8 Λέγει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμων· Πέτρε,

9 Ἐπὶ παρὰ τὸν ἄνθρωπον ὃν ἴδεν ὁ ἐχρ' πέντε ἄρτας κριθίνες, καὶ δύο ὑψάκια· διὰ ταῦτα πῶς ὅτι εἰς τοσούτους;

10 Εἶπε γὰρ ὁ Ἰησοῦς, Ποιήσατε τὸ ἀνθρώποις δοῦναι φαγεῖν. Ἦν γὰρ ἄρτοι πολλοὶ ἐν τῷ τόπῳ· ἀνέπεσον οὖν οἱ ἄνθρωποι τὸν ἀριθμὸν ὥστε πεντακισχίλιοι.

11 Ἐλαβε γὰρ τὸν ἄρτος ὁ Ἰησοῦς, καὶ δοξαρισθείς διέδωκε τοῖς μαθηταῖς, οἱ γὰρ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὑψάκων ὅσων ἤθελον.

12 Ὡς γὰρ ἐσπλήθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Συνομαζήτε τὰ περισσεύοντα κλάσματα, ἵνα μὴ τι ἀπολοίται.

13 Συνομαζοντες οὖν, καὶ ἱζύμενοι διὰ δικὰ κοφίνους κλασμάτων, ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἀπερίεσυσσε τοῖς βιβρακίοσι.

14 Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὅτι ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον, Ὅπου ὅτι ὅτι ἀληθῶς ὁ φερφίτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.

15 Ἰησοῦς οὖν γινὼς ὅτι μέλλουσιν ἐρχεσθαι καὶ ἀρπάξαι αὐτόν, ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλεῖα, ἀνελώρισσε ταῖς εἰς τὸ ὄρ' αὐτοῦ μόνον.

16 Ὡς γὰρ ὅψα ἐχρ' ἐκείνη, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τὴν θαλάσσαν,

17 Καὶ ἰμβαλόμενοι εἰς τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέραν



πίσαι τῆς θαλάσσης εἰς Κασαρνάμ. καὶ  
σποπία ἤδη ἐγαγρεῖ, καὶ ἔτι ἐλαλύθει πρὸς  
αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς,

18 Ἡ τε θαλάσση αἰέμας μεγάλην πῆ-  
οντι· διηγίρετο.

19 Ἐληλακότες οὖν αἱ σκαφίδες εἰκο-  
σιπέντη ἢ τριῶντα, θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν  
περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἰσχυ-  
ρὸς τῶ πλοῖον κυβερνῶν, καὶ ἐροῦσιν αὐτῷ.

20 Ο ὃ λέγει αὐτοῖς, Ἐγὼ εἰμι, μὴ  
φοβεῖσθε.

21 Ἡδελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ  
πλοῖον, καὶ ὁδοῦν τὸ πλοῖον ἰσχύετο ἐπὶ  
τῆς γῆς εἰς τὴν ὑπὸ ἡσθη.

22 1<sup>η</sup> ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐσκαφὴς  
πίσαι τῆς θαλάσσης ἰδὼν ἐπὶ πλοῖον  
ἄλλο ἐκ τῶ ἐκεῖ, εἰ μὴ ἐν ἐκείνῳ εἰς ὃ  
εἰσέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἡ σωφρο-  
νία τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ  
πλοῖον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ  
ἀπῆλθον·

23 Ἀλλὰ ἡ ἡλθε πλοῖον ἐκ Τίβερ-  
αῖδος ἐγγὺς τῶ τυπὸς ὅπου ἐφαρῶν τὸν ἄρ-  
τον, ὁλοκαυτῆσαι τὸν Κούριον·

24 Ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς  
ἐκ ἐξῆς ἐκεῖ ἐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἰσέ-  
βησαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς  
Κασαρνάμ, ζητῶντες τὸν Ἰησοῦν·

25 Καὶ εὐρίσκοντες αὐτὸν πέραν τῆς θα-  
λάσσης, εἶπεν αὐτῷ, Ραββί, πότε αὐτὸ γέ-  
νηται;

26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶ-  
πεν, Ἀλλὰ ὑμῶν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με  
ἐξ ὅτι εἰδότε σημεῖα, ἀλλ' οὐκ ἐρεζετε  
ἐν τῇ ἄρτων καὶ χειρῶν ἰσχύει.

27 Εργάζεσθαι μὴ τιμὴν βροσθῶν τῶν ἀ-  
ποικομῶν, ἀλλὰ τιμὴν βροσθῶν τῶν μόνων  
εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου  
ἰμὴν δόσθαι· ὅτι ὁ πατὴρ ἰσχυρὸς  
γινώσκων ὁ Θεός.

28 Εἶπον αὐτὸς αὐτοῖς, Τί ποιῶ-  
μεν, ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ;

29 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς,

Τοῦτο ὅτι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεύ-  
σῃ εἰς τὸν ἀποστόλον ἐκεῖνον.

30 Εἶπον αὐτῷ αὐτοὶ, Τί αὐτῷ ποιῆσαι  
σημεῖον, ἵνα ἰδωμεν καὶ πιστεύσωμεν σοὶ;  
ἔργον;

31 Ο πατέρες ἡμῶν τὸ μέντοι ἔφαρ-  
εν τῇ ἐρήμῳ, καθεύδοντες ἐπὶ γαζαμμένον, Ἀρ-  
τον ἐκ τοῦ ἔρρατος ἔδωκαν αὐτοῖς φαγεῖν.

32 Εἶπεν αὐτῷ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀλλὰ  
ἐμὼ λέγω ὑμῖν, Οὐ Μωσῆς δέδωκεν ἡ-  
μῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ ἔρρατος διὰ τὸ πατὴρ  
μεκ δόσθαι ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ ἔρρατος  
τὸν ἀληθινόν·

33 Ο γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ὁ κατὰ  
ἐμὸν ἐκ τοῦ ἔρρατος, καὶ ζωὴ διδοὺς τῷ κτί-  
σματι.

34 Εἶπον αὐτῷ σοφὸς αὐτὸν Κύριε, πα-  
τερ δὲ ἡμῖν τὸν ἄρτον τούτων.

35 Εἶτε ὃ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰ-  
μι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ἐρχέμεν· καὶ σαρξ  
με, καὶ μὴ πενήτη· καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ  
μὴ ἐνέψω πώποτε.

36 Ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἐρωτάμεν  
με, καὶ ἡ πιστεύετε.

37 Πᾶν ὃ δίδωμι μοι ὁ πατὴρ, σοφὸς  
ἐμὸς ἔχει· καὶ τὸν ἐρχόμενον σοφὸς με καὶ  
ἀνέμω ἔξω.

38 Ὅτι κατεβέβηκα ἐκ τοῦ ἔρρατος, ἐκ  
ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ ἐμῶν, ἀλλὰ τὸ  
θέλημα τοῦ πέμψαντός με.

39 Τοῦτο δὲ ὅτι τὸ θέλημα τοῦ πέμ-  
ψαντός με πατρός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκε μοι  
μὴ ἀπολλίσω ἔξ αὐτοῦ, ἀλλὰ αἰσίσσω αὐ-  
τῷ ἐν τῇ ἰσχύει ἡμέρα.

40 Τούτου δὲ ὅτι τὸ θέλημα τοῦ πέμ-  
ψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ  
πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἔχη ζωὴν αἰώνιον, καὶ  
αἰσίσσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἰσχύει ἡμέρα.

41 Ερχόμενον αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ αὐ-  
τοῦ, ὅτι εἶπεν, Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ κατὰ  
ἐμὸν ἐκ τοῦ ἔρρατος·

42 Καὶ ἔλεγον, Οὐχ ἔστιν ὅστις Ἰησοῦς ὁ  
υἱὸς Ἰακώβ, ὃς ἡμεῖς οἰδαμεν τὸν πατέρα;

ἢ τὴν μητέρα· πῶς οὖν λέγει ὁ Θεός, ὅτι ἐκ τῆς ἕκτατος καταβίβηκα;

43 Απεκρίθη οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων.

44 Οὐδεὶς δυνάται ἐλθεῖν πρὸς με, ἐὰν μὴ ὁ πατήρ ὁ πέμψας με, ἐκλήσῃ αὐτόν, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτόν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

45 Ἐστὶ γερραμιδίον ἐν τοῖς σφεσφύταις, καὶ ἔσονται πάντες διδρακτοὶ τῷ Θεῷ· Πᾶς οὖν ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθὼν, ἔρχεται πρὸς με·

46 Οὐχ ὅτι τὸν πατέρα τίς ἐάσκειν, εἰ μὴ ὁ αὖν παρὰ τοῦ Θεοῦ· ὁ γὰρ ἐάσκει τὸν πατέρα.

47 Ἀλλὰ ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, ἔχει ζωὴν αἰώνιον.

48 Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς.

49 Οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον τὸ μένμα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέθανον·

50 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τῆς ἕκτατος καταβίβηκας, ἵνα τίς ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ.

51 Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τῆς ἕκτατος καταβίβηκας· ἐὰν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτος, ζήσεται εἰς τὴν αἰῶνα· καὶ ὁ ἄρτος ὃν ἐγὼ δάσω, ὃ σὰρξ μου ἐστίν, ἡ ζωὴ ἐγὼ δάσω ὑμῶν τῆς τῆ κόσμου ζωῆς.

52 Εὐαχρίστοι οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Πῶς δυνάται ὑπάρχειν ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν;

53 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀλλὰ ἀλλὰ λέγω ὑμῖν· ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ πίνετε αὐτὸ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς·

54 Ὁ πρῶτον μου τὴν σάρκα καὶ πίνον με τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτόν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

55 Ἡ γὰρ σὰρξ μου ἀληθῶς ἐστὶ βρώσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστὶ πόσις.

56 Ὁ πρῶτον μου τὴν σάρκα, καὶ πίνον μου τὸ αἷμα, ὁ ἐμὸς μένεις, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.

57 Καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν πατήρ, καὶ ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα· καὶ ὁ πρῶτον μου, καὶ ἐγὼ ζήσεται δι' ἐμέ.

58 Οὐτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τῆς ἕκτατος καταβίβηκας, καὶ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ μένμα, καὶ ἀπέθανον· ὁ πρῶτον τῶν τῶν ἄρτων, ζήσεται εἰς τὴν αἰῶνα.

59 Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδασκῶν ἐκ Καφαρναῦμ.

60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτοῦ εἶπον, Σκληρὸς ἐστὶν οὗτος ὁ λόγος, τίς δυνάται αὐτὸ ἀκούειν;

61 Εἰδὼς ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ, ὅτι γινώσκοντες σφὲς τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, ἴδοτε ὅπως σκανδαλίζετε;

62 Ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβάντα ἐκ τῆς γῆς πρὸς τὸν πατέρα.

63 Τὸ πνεῦμα ὅτι τὸ ζῶν πνεῦμα, ὃ σὰρξ καὶ ὡφελὲς ἐστίν, τὰ ῥήματα αὐτοῦ λαλοῦν ἐμὴν, πνεῦμα ὅτι καὶ ζῶν ἐστίν·

64 Ἀλλ' εἰσὶν οἱ ὑμῶν πῖνες οἱ ἐπιστολοῖσι. ἤδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς πῖνες εἶσιν οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδόξων αὐτόν.

65 Καὶ ἔλεγεν, διὰ τοῦτο εἶμυι ὑμῖν, ὅτι ἐξ ὧν δυνάται ἐλθεῖν, πρὸς με, ἐὰν μὴ ἡ διδασκαλία αὐτοῦ ἐκ τῆς πατρὸς μου.

66 Ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπὸ τῶν τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὸ ὀπίσω, καὶ ἐκ ἐνὶ μετ' αὐτοῦ σφραγίσαντο.

67 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δαδίσκας, Μὴ καὶ ὑμεῖς θίξετε ὑπαρξίαν;

68 Απεκρίθη οὖν αὐτῷ Σίμων Πέτρος, Κύριε, ποῦς πῖνα ἀπεισώμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰώνις ἔχεις·

69 Καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνωκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

70 Απεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς ἐκ δαδίσκας ὑποδείκνυμι, καὶ ἐξ ὑμῶν εἰς διδασκῶν ἐστίν;

71 Ἐλεγε ὅτι ἰδὼν Σίμον τὸ Ἰσραήλ τὴν.

τῶν· οὗτοι γὰρ ἤλθον αὐτὸν παρεθιθῆναι,  
εἰς ὧν ἐκ τῆς δόξης.

ζ.

**Κ**Αὶ ἀπειπάται ὁ Ἰησοῦς μὲν ταῦτα ἐν  
τῇ Γαλιλαίᾳ· ἔτι δὲ ἤθελεν ἐν τῇ Ἰε-  
ρουσαλὴμ ἀπειπατεῖν, ὅτι ἐξήτειν αὐτὸν οἱ  
Ἰουδαῖοι σκοπεῖν.

2 Ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῆς Ἰουδαίας  
ἡ σκηνωσιγία.

3 Εἶπον οὖν ὡς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ  
αὐτοῦ, Μεταβῆθι ἐντευθεν, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν  
Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταί σου ἀκη-  
σωσι τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς.

4 Οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπῷ τι ποιεῖ, καὶ  
ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι, εἰ ταῦτα  
ποιεῖς, φαίεσθαι στυγερὸν τῇ κόσμῳ.

5 Οὐδεὶς γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὅτι-  
σιν εἰς αὐτόν.

6 Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ὁ κληρὸς  
ὁ ἐμὸς οὐκ ἔστι παρθεῖν· ὁ δὲ κληρὸς ὁ ὑμεῖς τε-  
ρεσ παύσατε ὅτιν ἔτοιμος.

7 Οὐ δύναται ὁ κόσμος μιστὴν ὑ-  
μῶν· ἐμὲ δὲ μιστὴν, ὅτι ἰσχυρὸς πε-  
ρὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ ποιεῖ ὅτιν.

8 Ὑμεῖς ἀναβῆτε εἰς τὴν ἑορτὴν  
ταύτην· ἰσχυρὸς ἐκείνην εἰς τὴν ἑορ-  
τὴν ταύτην, ὅτι ὁ κληρὸς ὁ ἐμὸς οὐ-  
κ ἔστι πεπληροσται.

9 Ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς, ἔμεινεν ἐν  
τῇ Γαλιλαίᾳ.

10 Ως δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ,  
τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτὴν, ἔφα-  
νεσθαι, ὅτιν οἷς ἐν κρυπῷ.

11 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐξήτειν αὐτὸν ἐν  
τῇ ἑορτῇ, καὶ ἔλεγον, Πῶς ὅτιν ἐκεῖνος;

12 Καὶ ὁ Ἰησοῦς πολὺς περὶ αὐτοῦ  
λέγει πρὸς ὅλους· οἱ μὲν ἔλεγον, ὅτιν ἀγα-  
θὸς ὅτιν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον, ἔτιν ἀλλὰ πλῆθος  
τὸν ὅλον.

13 Οὐδεὶς μὲντοι παρρησίᾳ ἐλάλει  
περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸν φόβον τῆς Ἰουδαίας.

14 Ἦν δὲ τῆς ἑορτῆς μεσσηνίας ἀνέβη  
ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐδίδασκεν.

15 Καὶ ἰδοὺ αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, λέγον-  
τες, Πῶς ὅτιν γράμματα οἶδε μὴ μαθη-  
ταὸς;

16 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔ-  
πει, Ἡ ἐμὴ διδασκαλία ἐκ ὅτιν ἐμὴ, ὅτιν ἐ-  
κ πατέρους μου.

17 Εἰ τις θέλει τὸ δίδαγμα αὐτοῦ ποι-  
εῖν, ἀναγκαῖον περὶ τῆς διδασκαλίας, πότερον ἐκ  
θεοῦ ὅτιν, ἢ ἐκ ἀνθρώπου ἐμαυτοῦ λαλεῖ.

18 Ὁ ἀνθρώπος αὐτοῦ λαλῶν, τίς δὲ  
τίς ἰδοὺ ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν τίς δὲ  
πρὸς αὐτόν, οὗτος ἀληθινὸς ὅτιν, καὶ ἐ-  
κ θεοῦ ἐκ αὐτοῦ ἐκ ὅτιν.

19 Οὐ Μωσῆς δίδασκεν ὑμῖν· ἀλλὰ  
καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ποιεῖ· ὁ υἱὸς τοῦ  
ἀνθρώπου ἐκ θεοῦ ἐκ ὅτιν;

20 Ἀπεκρίθη ὁ ὅλος καὶ εἶπε, Δαμι-  
ανὸν ἔχεις· τίς σε ζητεῖ σκοπεῖν;

21 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐ-  
τοῖς, Ἐν ἔργῳ ἐποίησα, καὶ πάντες θαυμά-  
ζετε, διὰ τῶν.

22 Μωσῆς δίδασκεν ὑμῖν τίς περὶ  
τομῶν, (ὅτιν ἐκ τοῦ Μωσέως ὅτιν, ὅτιν ἐκ  
τῆς πατρίδος,) καὶ ἐκ σαββάτου περιετιμ-  
νεται ἀνθρώποις.

23 Εἰ περιετιμῶ λαμβάνει ἀνθρώποις  
ἐκ σαββάτου, ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μω-  
σέως, ἐμὲ γὰρ ὅτιν ὅλοι ἀνθρώποις ὅτιν  
ἐποίησαν ἐκ σαββάτου;

24 Μὴ κρίνετε κατὰ ὅτιν, ὅτιν τὴν  
δικαίαν κρίνιν κρίνατε.

25 Ἐλεγον αὐτὸς τις ἐκ τῆς Ἰερουσα-  
λήμ, ἔχων ὅτιν ὅτιν ἐν ζητοῦσιν σκο-  
πεῖν;

26 Καὶ ἰδοὺ παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ ὅτιν  
αὐτὸς λέγει· μὴποτε ἀληθινὸς ἔργισται ἐκ  
ἀρχόντων ὅτιν ὅτιν ἀληθινὸς ὅτιν;

27 Ἀλλὰ τῶν οἰδαμένων ποῦ ἐκ ὅτιν  
ὅτιν Χριστὸς ὅτιν ἔργισται, ἐκείνους ζητῶσιν  
ποῦ ἐκ ὅτιν.

28 Ἐκράξαν οὖν ἐν τῇ ἑορτῇ διδάσκον  
ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγον, Καμὲ οἶδατε καὶ οἶδατε  
ποῦ ἐκ εἰμι, καὶ ἀπὸ ἐμαυτοῦ ἐκ ἐκείνων,  
ὅτιν

ἡ ἔστιν ἀνηθὺς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἰδατε.

29 Εγὼ δὲ οἶδα αὐτὸν, ὅτι παρ' αὐτῆς ἔμεινεν, καὶ κληθεὶς με ἀπέστειλεν.

30 Εξήκουσεν οὖν αὐτὸν πᾶσι· καὶ ἐκείνους ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὕτω ἐληλύθει ἡ ἀρχὴ αὐτῆς.

31 Πολλοὶ δὲ ἐκ τῶ ὄχλου ὁπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον, Ὅτι ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μὴτι πλείονα σημεῖα τούτων ποιήσει ὢν ὡς ἐπὶ ἐποίησεν;

32 Ἦκουσαν οἱ φαρισαῖοι τῆ ὄχλου ῥηρίζοντες· καὶ αὐτῶν ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ὑποκριτὰς, ἵνα πάσωσιν αὐτόν.

33 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐπικροτεῖτε ἅνθρωποι ὑμῶν εἰμὶ, καὶ ὑποκρίνομαι πρὸς τὸν πέμψαντά με.

34 Ζητήσατέ με, καὶ ἔχ' εὐρήσετε· καὶ ἵπου εἰμὶ ἐγὼ, ὑμεῖς δὲ διδάσθε ἐλθεῖν.

35 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτοὺς, Πῶς οὗτος μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὐρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὸν διασπορῶν ἤβ' Ἐκκλησίαν μέμεινεν πορεύεσθαι, καὶ διδάσκειν ὡς Ἐκκλησιαστής;

36 Τίς ὅστις οὗτος ὁ λόγος; ὃν εἶπε, Ζητήσατέ με, καὶ ἔχ' εὐρήσετε· καὶ ὅπως εἰμὶ ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;

37 Ἐν δὲ τῇ ἑξατῇ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰσέεικε ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκράζει, λέγων, Ἐγὼ τις διδάσκει, ἐρχόμενος πρὸς με, καὶ πνέτω.

38 Ὁ πνεύμας εἰς ἐμὲ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ μύουσιν ὕδατος ζῶντος.

39 (Τὸ δὲ εἶπε καὶ τῷ πνεύματι οὗ ἡμῶν λαμβανέιν οἱ πνεύματες εἰς αὐτόν· οὕτω γὰρ ἡ πνεύμα ἁγίον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐδέχθη ἐκτελέσειν.)

40 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον, Οὗτος ὅστις ἀνηθὺς ὁ πομφήτης.

41 Ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτος ὅστις ὁ Χρι-

στὸς ἄλλοι δὲ ἔλεγον, Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται;

42 Οὐχὶ ἡ γραφή εἶπεν, ὅτι ἐκ τῆς ἀσέβειας τοῦ Δαβὶδ, καὶ τοῦ Βυθλαῖα τῆς καίτης ὅπου ἡ Δαβὶδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται;

43 Σχίσμα οὖν ἐν τῇ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν.

44 Τίνας δὲ ἠθέλοντο ἐξ αὐτοῦ πάσαις αὐτὸν· ὅτι ἐκείνους ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν ταῖς χεῖρας.

45 Ἦλθον οὖν οἱ ὑποκρίται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ φαρισαίους· καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκείνοι, Διατί ἐκ ἡγάγετε αὐτόν;

46 Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑποκρίται, Οὐδέν· οὕτως ἐλάλησεν ὁ ὁδοφύλαξ, αἰς τοὺς ὁ ἀνθρώπου.

47 Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ φαρισαῖοι, Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλανηθεῖτε;

48 Μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ὁπίστευσε εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν φαρισαίων;

49 Ἄν' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον, ὅπως ἀποκρίνεται εἰς.

50 Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτόν, ὁ ἔλθων σαρκὶς πρὸς αὐτόν, εἰς ἃν ἔξω αὐτῶν;

51 Μὴ ὁ ἄνθρωπος ἡμῶν κρίνει τὸν ἀνθρώπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸν, καὶ γινώσκῃ τί ποιεῖ;

52 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ, Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρευνῶσι καὶ ἴδωσι ὅτι πομφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας ἐκ ἡμετέρων.

53 Καὶ ἐπορεύθη ἕκαστος εἰς τὸ οἶκόν αὐτοῦ.

Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἰουδαίων.

2 Ὁρθευ δὲ πάλιν παρερχέτο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ καθίστας ἐδίδασκεν αὐτούς.

3 Ἀγριστὸν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι πρὸς αὐτόν γινώσκοντες ἐκείνους ἐκτελέσειν αὐτῶν ἐν μίσῳ.

4 Λέγουσιν



4 Λέγουσιν αὐτῇ· Διδάσκαλε, αὐτὸ ἡμεῖς  
κατηγόροισι ἐπαυτοφάρον μαρτυροῦμεν·

5 Ἐν ᾧ τῇ νόμῳ Μωσέος ἡμῖν ἐστει-  
λὸν τοὺς τοιαύτας λιθοβολοῦσθαι· οὐ ἐν  
τῇ λέξει;

6 Ἰσοῦς ᾧ ἔλεγον περιέχοντες αὐτὴν  
ἵνα ἔχῃσι κατηγορεῖν αὐτῇ. ὁ ᾧ ἰσοῦς  
εἶπε· κῆρυξ, τῷ διακλώω ἔρχομαι εἰς  
τὴν γῆν.

7 Ὡς ᾧ ἐπέαθόν ἐχθροὶ αὐτῶν,  
καὶ αὐτῆς εἶπε· σοὺς ὠδῶν, Ὁ διακλώ-  
ων τὴν γῆν, ποῦ εἶσιν οἱ λίθοι ἐπ'  
τὴν γῆν;

8 Καὶ πάλιν κῆρυξ κῆρυξ ἔρχαται  
εἰς τὴν γῆν.

9 Ὡς, ἀκούετε, καὶ ὑπὸ τῆς  
συνέσεως καὶ χροῦ ἐξορχήντο εἰς  
τὸν ἰσοῦν. ὁ δὲ πάλιν εἶπε· οὐκ ἐστὶν  
ἐν τῇ νόμῳ καὶ κατελείπει μόνον  
τὸν νόμον καὶ τὴν γῆν ἐν μέσῳ ἑαύτου.

10 Ὡς αὐτῶν ὁ ἰσοῦς, καὶ μετέπειτα  
εἶπε· ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν τῶν γεωργῶν, εἶπεν  
αὐτοῖς. Ἡ γῆ, ποῦ εἰσιν οἱ λίθοι οἱ κα-  
ταλείπει σου; οὐκ οὐ σε κατέλειπε;

11 Ὡς εἶπεν· Οὐδεὶς, κύριε. Εἶπε  
αὐτοῖς ὁ ἰσοῦς· Οὐδὲ ἐγὼ σε κατα-  
λείπω πάλιν, καὶ μετέπειτα ἀμαρτίας.

12 Πάλιν οὖν ὁ ἰσοῦς αὐτοῖς ἐλά-  
λουν λέγων, Ἐγὼ εἰμι το φῶς τῆ κόσμου.  
ὁ ἀκούων ἐμὲ, οὐ μὴ περιπατήσει  
ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τὸ ζῆν.

13 Εἶπεν οὖν αὐτῇ οἱ φαρισαῖοι,  
Σὺ ποῦ σεαυτὴς μαρτυρεῖς; ἡ μαρτυρία  
σου ἐν ἑστὶν ἀληθής;

14 Ἀπεκρίθη ἰσοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς,  
Ἐγὼ ἐγὼ μαρτυρῶ πρὸς ἑαυτὸν, ὅτι ἐγὼ  
εἶμι ἡ μαρτυρία μου· ὅτι οἶδα πάντας  
ἡνδύν, καὶ ποῦ ὑπάρχω. ὑμεῖς ᾧ ἐκ οὐ  
δατε πάντας ἔρχομαι, καὶ πᾶς ὑπάρχω.

15 Ὡς καὶ τὴν σάρκα κρέντι, ἐ-  
γὼ οὐ κρένω ἐμένα.

16 Καὶ ἐὰν κρένω ᾧ ἐγὼ, ἡ κρένεις ἡ  
ἐγὼ ἐκ τῆς ἐστίν· ὅτι μόνον ἐκ ἐμὲ, ἐγὼ  
ἐγὼ καὶ ὁ πέμφας με πατὴρ.

17 Καὶ ἐν τῇ νόμῳ δὲ τῇ ὑμῶν  
γέγραπται, ὅτι εἰς ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία  
ἀληθής ἐστίν.

18 Ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν πρὸς ἑαυ-  
τὸν, καὶ μαρτυρεῖ πρὸς ἑαυτὸν ὁ πέμφας με  
πατὴρ.

19 Ἐλεγον οὖν αὐτῇ, Ποῦ ὅστις ὁ  
πατὴρ σου; Ἀπεκρίθη ὁ ἰσοῦς, Οὐκ  
ἐγὼ οἶδατε, οὐκ οἶδα τὸν πατέρα μου. εἰ  
ἐμὲ ἡδύετο, καὶ τὸν πατέρα μου ἡδύ-  
ετο δὲ.

20 Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλουν ὁ  
ἰσοῦς ἐν τῇ γαζοφυλακίᾳ, διδάσκων  
ἐν τῇ ἱερῇ· καὶ οὐδεὶς ὅπισθεν αὐτῇ  
ὅτι οὐκ ἐλάλῃ οὐδὲ ὡς αὐτῇ.

21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ ἰ-  
σοῦς, Ἐγὼ ὑπάρχω, καὶ ζητήσετε με  
καὶ ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθαι  
ὅπου ἐγὼ ὑπάρχω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε  
ἐλθεῖν.

22 Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, Μὴ δύνα-  
ται ἑαυτὸν ὅτι λέγει, ὅπου ἐγὼ ὑπάρχω  
ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;

23 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐκ τῆς  
γῆ ἐστὲ, ἐγὼ ἐκ τῆς ἀνω ἐίμι· ὑμεῖς  
ἐκ τῆς κόσμου τῆτου ἐστὲ, ἐγὼ ἐκ ἐμὲ  
ἐκ τῆς κόσμου τῆτου.

24 Εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθαι  
ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πε-  
νύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖσθαι ἐν τῇ  
ἀμαρτίᾳ ὑμῶν.

25 Ἐλεγον οὖν αὐτῇ, Σὺ τίς εἶ;  
Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰσοῦς, Τίτω ἀρχὴ  
ὅτι καὶ λαλῶ ὑμῖν.

26 Πολλὰ ἔχω πρὸς ὑμῶν λαλεῖν καὶ  
κρίνειν, ἀλλ' ὁ πέμφας με ἀληθής ἐστι  
καρῶν ἀπὸ ποταμοῦ παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγω  
εἰς τὸν κόσμον.

27 Οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα  
αὐτοῦ ἔλεγον.

28 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ ἰσοῦς, Ὅταν  
ὑψώσῃ τὸν υἱὸν τῆς ἀνθρώπου, τότε  
γνώσεσθαι ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπ' ἑμαυτοῦ  
ποιῶν

ποῦ ἔδεν, διὰ καὶ τοῦτο ἐδίδασκέ με ὁ πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ.

29 Καὶ ὁ πέμψας με, μετ' ἐμοῦ ἐστίν. ἐκ ἀφ' ἧς με λόγον ὁ πατήρ, ἐπὶ τῷ τῷ ἀρεστῷ αὐτοῦ ποιῶ πάποτε.

30 Ταῦτα αὐτὸς λαλοῦντ' πολλοὶ ὁρίστανται εἰς αὐτόν.

31 Ἐλθὺν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκέντας αὐτῷ Ἰουδαίους, ἑαὶ ὑμεῖς μάλιστα ἐν τῇ λόγῳ τῇ ἐμῇ, ἀληθῶς μαθηταὶ μου ἐστέ,

32 Καὶ γινώσκατε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθεροῦσθ' ὑμᾶς.

33 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμὲν, καὶ ἔδεν διδουλεύειν ἡμῶν πῶποτε· πῶς σὺ λέγεις, ὅτι ἐλεύθεροι γίνουσθε;

34 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀλλ' ἂν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ πιστὸς τῷ ἀρεστῷ, δουλὸς ἐστὶ τῆς ἀρεστῆς.

35 Ὁ δὲ δὲλ' οὐ μένει ἐν τῇ αἰκῇ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ ὅς ἐστιν ἐκ τῶν αἰῶνων.

36 Ἐὰν οὖν ὁ ὅς ἐστιν ὑμῶς ἐλευθερώσῃ, ὅπως ἐλεύθεροι ἔσεσθε.

37 Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε, διὰ ζητεῖτέ με διδοικεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς ἐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν.

38 Ἐγὼ δὲ εἰώρακα παρὰ τῷ πατρὶ μου, λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ὁ ἐρεσθίζετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν, ποιεῖτε.

39 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ, Ὁ πατήρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστίν. Λέγῃ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἰ τέκνα τῶ Ἀβραάμ ἦτε, τὰ ἔργα τῶ Ἀβραάμ ἐποιεῖτε ὄν.

40 Νυνὶ δὲ ζητεῖτέ με διδοικεῖναι, ἀνθρώπων ὅς τῷ ἀλήθειαν ὑμῶν λαλῶντα, ὡς ἡκούσα παρὰ τῷ Θεῷ· πῶς Ἀβραάμ ἐκ ἐποίησεν.

41 Ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τῶ πατρὸς ὑμῶν. Εἶπον οὖν αὐτῷ, Ἡμεῖς ἐκ πορείας ἐ γεννημένοι· τί πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν.

42 Εἶπον οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἰ ὁ Θεὸς πατήρ ὑμῶν ὡς ἡγαπατε αὐτὸν ἐμὸν, γὰρ ἐκ τῶ Θεοῦ ἔξελθον, καὶ ἡκού· ἐδὲ γὰρ αὐτὸν ἐμὸν τὸν ἀλήθειαν, διὰ τοῦτο ἐκείνους με ἀπέστειλε.

43 Διατί τὴν λαλίαν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι ἐ δόξα ἀκούειν τὴν λόγον τὸν ἐμὸν.

44 Ὑμεῖς ἐκ πατρὸς τῷ διαβόλῳ ἐστέ, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τῶ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ὅθεν οὐκ ἀνθρώπων οὐκ ἔσκαθεν ὅτι ἐκ δόξῃ ἀλήθειαν ἐκ αὐτοῦ. ὅταν λαλῇ τὸ ψέδος, ἐκ τοῦτο ἴσταν λαλεῖ· ὅτι ψεύδους ἐστίν, καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ.

45 Ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, ἐπιστεύετε μοι.

46 Τίς ἔξ ὑμῶν ἐλέγχει με πρὸς ἀρεστήτας; εἰ δὲ ἀλήθειαν λέγω, διατί ὑμεῖς ἐ πιστεύετε μοι;

47 Ὁ αὖν ἐκ τῶ Θεοῦ, τὰ ῥήματα τῶ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς ἐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τῶ Θεοῦ ἐκ ἐστέ.

48 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ, Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς, ὅτι Σαμαρείτας εἶ σὺ, καὶ σαματινὸν ἔχεις;

49 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἐγὼ σαματινὸν ἐκ ἔχω, διὰ πρῶτον τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀπισθεῖτέ μοι.

50 Ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἐστὶ ὁ ζητῶν καὶ κρίνον.

51 Ἀλλ' ἂν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ἐὰν πε τὸν λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ, σωθήσεται οὐ μὴ διακρίσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.

52 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Νυνὶ ἡγοῦμεθα ὅτι σαματινὸν ἔχεις· Ἀβραάμ ἀπέθανε καὶ οἱ φερόμεθα, καὶ σὺ λέγεις, Ἐὰν πε τὸν λόγον μου τηρήσῃ, ἐμὸν γὰρ σέσωται σωθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα;

53 Μὴ σὺ μέζων εἶ τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅς ἐκ ἀπέθανε; καὶ οἱ φερόμεθα ἀποθνήσκοντες, τίνα σέσωται σὺ ποιεῖς;

54 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἐὰν ἔγωγ δὲ ἀξίον ἔχω τὸν

ἐμαυτὸν, ἢ δόξα με ἐδίδόν ὅτιν · ὅτιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι Θεὸς ὑμῶν ὅτι.

55 Καὶ ἐκ ἐκινώχετε αὐτὸν, ἐγὼ ὃ οἶδα αὐτὸν · καὶ ἂν εἶπω ὅτι ἐκ οἶδα αὐτὸν, ἰσομαχοῦμαι ὑμῶν, ψεύστης · ἀλλ' οἶδα αὐτὸν, καὶ τὸν λόγον ἀπὸ τῆς ᾠδῆς.

56 Ἀβραάμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλιάσατο ἵνα ἰδῇ τὴν ἡμίραν τὴν ἐμὴν · καὶ εἶδε, καὶ ἠγάγη.

57 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτὸν, Πάντοτε ταῖς ἐπιθυμίαις, καὶ Ἀβραάμ ἐραχθεῖς;

58 Εἶπε αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀλλὰ ἀμύνω λόγον ὑμῶν, ὅτιν Ἀβραάμ χηρεύων, ἐγὼ εἰμι.

59 Ἦσαν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτὸν Ἰουδαῖοι ὅτι ἐκρέθη, καὶ ἐξήλθεν ἐκ τῆ ἱερῆς, διελευσὶν διὰ μέσου αὐτῆς, καὶ παρεῖχε οὕτω.

θ.

**Κ**ΑΙ παρεῖχον εἶδεν ἀνδρῶν τυφλὸν ἐκ γένεως.

2 Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ραββί, τίς ἡμερτεν, εὖ αὖ οἱ γινέεις αὐτὸν, ἵνα τυφλὸς γινώσκῃ;

3 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὐτε οὐδ' ἡμερτεν ὅτε οἱ γινέεις αὐτὸν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ.

4 Εγὼ δὲ ἰσχυρίζομαι τὰ ἔργα τῆ πέμφαντός με ἕως ἡμέρας ὅτιν · ἐρχεται ἡμέρα ὅτε ἐγὼ δυνάμει ἰσχυρίζομαι.

5 Οὕτως ἐν τῷ κόσμῳ αὖ, φῶς εἰμι τῷ κόσμῳ.

6 Ταῦτα εἰπὼν, ἔπυσσε χλαυρά, καὶ ἐπέπαισε πηλὸν ἐν τῷ πνεύματι, καὶ ἐπέχρισεν τὸν πηλὸν ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ τῷ τυφλῷ,

7 Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὑψα, ἴψα εἰς τὴν κορυμνὴν τῆ Σιλαάμ, ὁ ἑρμηνεύεται ἀπεσταλμένος. Ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἤλθε βλέπων.

8 Οἱ οὖν γαίτορες καὶ οἱ διαρωγῶτες

αὐτὸν τὸ πρῶτον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον, Οὐκ οὐδ' ὅτιν ὁ κηρύσσων καὶ πρῶτον αὐτοῦ;

9 Ἄλλοι ἔλεγον, Ὅτι ἔσθ' ὅτιν ἄλλοι ὅτι, Ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ὅτιν Ἐκεῖνος ἔλεγον, Ὅτι ἐγὼ εἰμι.

10 Ἐλεγον οὖν αὐτῷ, Πᾶς ἀνέχων σὰν σου οἱ ὀφθαλμοί;

11 Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Ἀνδρῶν λαγρόν, Ἰησοῦς πηλὸν ἐπέχρισεν, καὶ ἐπέχρισέ με τῷ ὀφθαλμῷ, καὶ εἶπέ μοι, Ὑψα εἰς τὴν κορυμνὴν τῆ Σιλαάμ, καὶ ἴψα. Ἀπῆλθεν ὃ καὶ ἐνίψατο καὶ εἶδεν.

12 Εἶπεν οὖν αὐτῷ, Ποῦ ὅτιν, ἐκεῖνος; λέγει, Οὐκ οἶδα.

13 Ἀρκεῖν αὐτὸν πρὸς τὸν φαιστούς τὸν ποτε τυφλόν.

14 Ἦν ὃ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐπέπαισε ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέβη αὐτὸς εἰς τὸν ὀφθαλμόν.

15 Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ φαρισαῖοι πῶς ἀνέβη. ὁ ὅτιν εἶπεν αὐτοῖς, Πηλὸν ἐπέπαισε ἐπὶ τῷ ὀφθαλμῷ μου, καὶ ἐνίψατο, καὶ βλέπω.

16 Ἐλεγον ὅτιν ἐν τῷ φαρισαῖον τῷ νῦν, Οὗτος ὁ ἀνδρῶν ἐκ ὅτιν παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον ἐκ τῆς. Ἄλλοι ἔλεγον, Πᾶς δυνάμει ἀνδρῶν ἀμείνων τοιούτῃ σημεῖα ποιεῖν; Καὶ χίμα ἦν ἐν αὐτοῖς.

17 Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν, Σὺ πᾶς λέγεις πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἡμεῖς σου τῷ ὀφθαλμῷ; ὁ ὅτιν εἶπεν, Ὅτι πρὸς φῶς ὅτιν.

18 Οὐκ ὀπίσθεσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτὸν, ὅτι τυφλὸς ἦν, καὶ ἀνέβη, ἵνα ὅτου ἐφανῆται τῷ γινέει αὐτοῦ τῷ αἰσθάνοντι,

19 Καὶ ἠρώτησαν αὐτοῦ, λέγοντες, Οὐ τὸς ὅτιν ὁ ὅτιν ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγινώσκῃ; πῶς οὖν ἐρεβλέπει;

20 Ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ γινέεις αὐτοῦ καὶ εἶπον, Οἶδα μὲν ὅτι ὅτιν ὁ ὅτιν ὑμῶν

ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγλυνῆθη.

21 Πῶς ὃ νῦν βλέπει ἐκ οἰδαμῶν, ἢ πῶς ᾤοντο αὐτὸν ὁρθαλωμένους, ἡμεῖς ἐκ οἰδαμῶν. αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐ-  
ρωτῶσιν· αὐτὸς ἀπελὼν αὐτῶν λαλήσῃ.

22 Ταῦτα εἶπον οἱ ῥητεῖς αὐτῷ, ὅτι ἰφοῦντο τὸν Ἰουδαῖον· ἥδη γὰρ συζητή-  
θητο οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα ἐὰν περ αὐτὸν ὁ-  
μολογήσῃ Χριστὸν, ὁποσυνάχαρος γένηται·

23 Διὰ τούτου οἱ ῥητεῖς αὐτῷ εἶπον, Ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτῶσιν.

24 Ερωτήσαντες οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ᾤδωρον ὡς ᾤ τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ, ὡς ᾤξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἰδαμῶν ὅτι ὁ ᾤδωρον· ὅτι ἀμαρτωλὸς ὅστις.

25 Απεκρίθη αὐτῷ ἐκείνῳ καὶ εἶπεν, Εἰ ἀμαρτωλὸς ὅστις, ἐκ οἶδα· ἐν οἶδα, ὅτι τυφλὸς εἶμι, ἀρτι βλέπω.

26 Εἶπον ὃ αὐτῷ πάλιν, Τί ἰπέποισέν σοι; πῶς ᾤοντάς σε τὸν ὁρθαλωμένον;

27 Απεκρίθη αὐτῷ, Εἶπον ὑμῖν ἥδη, καὶ ἐκ ἀκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτῷ μαρτυρεῖν ὅτι ὁρθαλός;

28 Ελοιδόρησαν οὖν αὐτὸν, καὶ εἶπον, Σὺ εἰ μαρτυρῶς ἐκείνου, ἡμεῖς ὃ τῷ Μωϋσείῳ ἐσμεν μαρτυραί·

29 ἡμεῖς οἰδαμῶν ὅτι Μωϋσὴν λελάληκεν ὁ Θεός, τῶντο ὃ ἐκ οἰδαμῶν πόθεν ὅστις.

30 Απεκρίθη ὁ ᾤδωρος καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐν γὰρ τούτῳ θαυμάζον ὅστις, ὅτι ὁμοίως ἐκ οἶδατε πόθεν ὅστις, καὶ ἀνέξομαι τὸν ὁρθαλωμένον.

31 Οἰδαμῶν ὃ ὅτι ἀμαρτωλὸν ὁ Θεός ἐκ ἀκούει, ὅτι ἐὰν περ ἡθοῦς ᾖ, καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τότε ἀκούει.

32 Ἐκ τῶ ἀνθρῶπου ἐκ ἡκούθη ὅτι ἡτοιξάτο περ ὁρθαλωμένους τυφλοὺς γελυνήσας.

33 Εἰ μὴ ᾤοντο πᾶσι Θεοῦ, ἐκ ἡθώατος ποιεῖν ἄδεν.

34 Απεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ, Ἐν ἀμαρτίαις σου ἐγλυνῆθης ὅλῳ, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ ὤξισαλον αὐτὸν ὅξω.

35 Ἠκούσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ὤξισαλον

αὐτὸν ὅξω, καὶ ὑπερὸν αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ, Σὺ πηγεύεις εἰς τὸν ὕδιν τῷ Θεῷ;

36 Απεκρίθη ἐκείνῳ καὶ εἶπεν, Τίς ὅστις Κύριος, ἵνα πητεύω εἰς αὐτόν;

37 Εἶπε ὃ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Καὶ ἰώρα-  
κας αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μὲν σοῦ, ἐκείνους ὅστις.

38 Ὁ ὃ ἔφη, Πητεύω Κύριος· καὶ πηγεύω ἐκύνησεν αὐτῷ.

39 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Εἰς κοῖμα ἰσθὲν εἰς τὸν κόσμον πάντων ἡλθόν, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι, καὶ οἱ βλέποντες τυ-  
φλοὶ γένηνται.

40 Καὶ ἡκούσας ἐκ τῆς συναγωγῆς ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ, Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν;

41 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ εἴχατε ἀμαρτίαν· νῦν ὃ λέγετε, Ὅτι βλέπωμεν· ἡ αὐτῷ ἀμαρτία ὑμῶν μὴ ἔστι.

**Α** Μὴ ἀμὲν λέγω ὑμῖν, Ὁ μὴ εἰσπ-  
ρήξῃ τὸ διὰ τῆς θύρας εἰς τὸ ἀ-  
νῶν τὸ πορθεῖν, ἀλλὰ ἀναβαίνειν ἀπὸ τοῦ  
ἐκείνου· κλέπτης ὅστις καὶ ληστὴς.

2 Ὁ ὃ εἰσπρήξῃ τὸ διὰ τῆς θύ-  
ρας, ποιμὴν ὅστις τῶν πορθεῖν.

3 Τέταρτος ὁ θυροφύλαξ ὁ πορθεῖν, καὶ τὰ πορ-  
θεῖν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἰδία  
πορθεῖν καλεῖ κατ' ὅνομα, καὶ ὅξισα  
αὐτῷ.

4 Καὶ ὅταν τὰ ἰδία πορθεῖν ἐκεί-  
νη, ἡ πορθεῖν αὐτοῦ πορεύεται, καὶ τὰ  
πορθεῖν αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδατε τὴν  
φωνὴν αὐτοῦ.

5 Ἀποτείω ὃ ἐκ ἀκολουθήσας, ἀλλὰ  
φύξεται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι ἐκ οἶδατε  
τῆς ἡγορείας τὴν φωνήν.

6 Ταῦτῳ τῷ παραιμῶν εἶπεν αὐ-  
τοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκείνους ὃ ἐκ ἐγνώσαντες  
ᾤοντο αὐτοῖς.

7 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ  
θύρα τῶν πορθεῖν.

8 Πάντες ὅσοι πορθεῖν ἡλθόν, κλέ-  
πται.



πῶς εἰσὶ καὶ ληστές· ὅτι ἐκ ἡκουσας αὐτοῦ  
τὰ ῥητάτα.

9 Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· ὁ ἵμω εἰς με  
εἰσελθόν, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ  
ἐξέλθουσα, καὶ νομίω εὐνοήσῃ.

10 Ὁ κλέπτης ἐκ ἔρχεται εἰς με ἵνα κλέ-  
ψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἵλθον ἵνα ζώ-  
ω ἐκ τῆς, καὶ ῥησιν ἐκ τῆς.

11 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ ποι-  
μὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ  
τοῦ ῥησιν.

12 Ὁ μισθωτὸς δὲ καὶ ἐκ τῆς ποιμνίας,  
ὅτι ἐκ εἰσὶ τὰ ῥητάτα ἰδοὺ, θεωρεῖ τὸν  
λόγον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίστη τὰ ῥητάτα,  
καὶ φεύγει, καὶ ὁ λόγος ἀρπάζει αὐτὰ, καὶ  
σκορπίζει τὰ ῥητάτα.

13 Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτὸς  
ἔστι, καὶ οὐ μὴν αὐτῷ ῥησιν τοῦ ῥησιν.

14 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ  
γινώσκω τὰ ἐμὰ, καὶ γινώσκουμαι ὑπὲρ  
ἐμῶν.

15 Καθὼς γινώσκει με ὁ πατήρ, κα-  
θὼς γινώσκω τὸν πατέρα· καὶ τὴν ψυχὴν  
μου τίθημι ὑπὲρ τοῦ ῥησιν.

16 Καὶ ὅσα ῥητάτα ἔχω ἀπὸ τοῦ ῥησιν  
ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνά με διδά-  
σκειν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσῃ, καὶ  
ῥησινται μία ποίμνη, εἰς ποιμνίαν.

17 Διὰ τοῦτο ὁ πατήρ με ἀγαπᾷ, ὅτι  
ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν  
λάβω αὐτήν.

18 Οὐδεὶς ἀφίει αὐτὴν ἀπὸ ἐμοῦ, ὅτι  
ὁ πατήρ με ἀγαπᾷ· ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν  
ψυχὴν μου, καὶ ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν  
ψυχὴν μου, καὶ ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν  
ψυχὴν μου, καὶ ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν  
ψυχὴν μου.

19 Σχίσμα οὐκ ἔστι πάλιν ἐν τῇ  
ἐκείνῃ διὰ τοῦ λόγου τούτου.

20 Ἐλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτοῦ, Διὰ τοῦ-  
το ἔχει καὶ μέγα· πᾶσι αὐτοῦ ἀκούσῃ;

21 Ἄλλοι ἔλεγον, Ταῦτα τὰ ῥητάτα ἐκ  
τοῦ σατανᾶ ἐκέρχονται. μὴ σατανᾶς διδάσκει  
τοῦτο, ὅτι ὁφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐκέρχονται;

22 Ἐρχέτο δὲ τὰ ῥητάτα ἐκ τοῦ  
ἐκέρχονται, καὶ χειρὶν ἐμῶν,

23 Καὶ ῥησινται ὁ ἱσχυρὸς ἐκ τῆς ἡ-  
ρῆς ἐκ τῆς ῥησιν τῆς Σαλομῶντος.

24 Ἐκέρχονται οὐκ αὐτὸν οἱ ἱσχυροί,  
καὶ ἔλεγον αὐτῷ, Ἐκέρχονται τὴν ψυχὴν ἐ-  
μὴν ἀφίει; εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπέ ἡμῖν  
παρήγορα.

25 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἱσχυρὸς, Εἰπέ  
ὑμῖν, καὶ ἐπιστεύετε. τὰ ῥητάτα ἀπὸ τοῦ  
ἐκ τῆς ἡρῆς τῆς πατρὸς μου, ταῦτα  
ῥησινται ἐκ ἐμοῦ.

26 Ἀλλ' ὑμεῖς οὐ πιστεύετε· οὐ γάρ ἐστι  
ἐκ τοῦ ῥησινται ὅτι ἐμὸν, καὶ οὐκ εἶπε  
ὑμῖν.

27 Τὰ ῥητάτα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς  
μου ἀκούετε, καὶ γινώσκου αὐτὰ, καὶ ἐκ-  
έρχονται μοι,

28 Καθὼς ζῶντες ἀνέγοντο διδόναι αὐτοῖς  
καὶ ἐκ ἐμῶν ἀκούσῃ, εἰς τὴν ἀφίει, καὶ ἐκ  
ἀφίει τῆς αὐτῶν ἐκ τῆς χειρὸς μου.

29 Ὁ πατήρ μου ὅς ἐδωκέ μοι, καὶ  
ζῶν πατρίων ἐστίν, καὶ οὐδεὶς διδάσκει ἀφίει  
ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς μου.

30 Ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἑστέιν.

31 Ἐκέρχονται οὐκ πάλιν λίσουσι ὁ  
ἱσχυρὸς, ἵνα λίσουσιν αὐτόν.

32 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἱσχυρὸς, Πᾶσι  
καὶ ῥητάτα ἔδωκε ὑμῖν ἐκ τῆς πατρὸς μου  
ἐκ τῆς αὐτοῦ ῥησιν λίσουσι τῆς.

33 Ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ ἱσχυροὶ ἡ-  
ρῆς, Περὶ καλῶς ῥησιν καὶ λίσουσι τῆς  
ἐκ τῆς φωνῆς βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ αὐτοῦ  
πᾶσι αὐτοῦ πικρὸς σταντὸν Θεόν.

34 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἱσχυρὸς, Οὐ  
ἔστι γινώσκου ἐκ τῆς ἡρῆς ὑμῶν, Ἐκ  
εἶπα, Θεοὶ ἐστε;

35 Εἰ ἐστέιντες εἶπα Θεοὶ, ποῦ ἐστι  
ὁ λόγος τῆς Θεῶν ἐκέρχονται, καὶ οὐκ ἀκούσῃ  
ἐκ τῆς ῥησιν,

36 Οἱ δὲ πατήρ ἡρῆς καὶ ἀφίει  
εἰς τὴν ἀφίει, ὑμεῖς λέγετε, ὅτι βλα-  
σφημῆτε· ὅτι εἶπον ὑμεῖς τῆς Θεοῦ εἶμι;

37 Εἰ ἐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς μου, μὴ πιστεύετε μοι·

38 Εἰ ὅ ποιῶ, καὶ ἐμοὶ μὴ πιστεύετε, ποῖς ἔργοις πιστεύετε, ἵνα γινώτε καὶ πιστεύητε ὅτι ἐ ἐμοὶ ὁ πατήρ, καὶ γὰρ ἐ ἐγώ.

39 Εξήκουσεν ἡ πόλις αὐτὸν πάντως· καὶ ἐξήλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ.

40 Καὶ ἀπῆλθεν πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὴν τέπρον ὅπου Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζεν, καὶ ἔμενεν ἐκεῖ·

41 Καὶ πολλοὶ ἤλθον πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔλεγον, Ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν ἡμῖν, πάντα ὅ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου, ἀληθὴ ἴδω.

42 Καὶ ὅπισθεν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτὸν. 14.

**Η**Ν δὲ περὶ ἀθηνῶν Λάζαρος υἱὸς Βηθανίας, ἐκ τῆς πόλεως Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.

2 (Ἡν ὁ Μαρίας ἡ ἀλείψασα τὴν κύβην μου, καὶ ἐμύξατο τὸ πόδι αὐτῆς θοιξίν αὐτῆς, ἥς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠδύνει.)

3 Ἀπέστειλεν οὖν αὐτὴν ἀδελφὰς πρὸς αὐτὸν, λέγουσας, Κύριε, ἵδε ὃν φίλεις ἀδυνεῖ.

4 Ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Αὕτη ἡ ἀδελφὴ ἐκ ἐστὶ πρὸς θάνατον, ὅμως ἔσθ' ἡ τῆς θύτης τοῦ Θεοῦ, ἵνα δοξάσῃ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς.

5 Ἡγάπησεν ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον·

6 Ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀδυνεῖ, τότε μὲν ἔμενεν ἐν τῷ ᾧ ἦν τέσσαρες ἡμέρας,

7 Ἐπειτα μετὰ τούτου λέγει τοῖς μαθηταῖς, Αἰνῶμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν·

8 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, Ραββί, καὶ ἐξήκουσέν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάρχει ἐκεῖ·

9 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὐχὶ δῶδε καὶ ἐσθ' ὥρα τῆς ἡμέρας· ἐγὼ περὶ αὐτῆς ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἐπεσομένη, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει·

10 Ἐὰν δὲ περὶ αὐτῆς ἐν τῇ νυκτὶ, ἐπεσομένη, ὅτι τὸ φῶς ἐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ.

11 Ταῦτα εἶπεν, καὶ μετὰ τούτου λέγει αὐτοῖς, Λάξατε· ὁ φίλος ὁ υἱὸς καὶ ὁ ἀδελφὸς ὁμοῦ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν.

12 Εἰποὶ οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Κόρει, εἰ καὶ ὁ υἱὸς καὶ ὁ ἀδελφὸς, σωθήσεται.

13 Εἰρῆκεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸ θάνατον αὐτοῦ, ἡκούοντες ὅτι ἔλεγον ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ υἱοῦ λέγει·

14 Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ, Λάξατε· ἀπίστες,

15 Καὶ χαίρει δι' ὑμᾶς, (ἵνα πιστεύσῃτε,) ὅτι ἐκ ἡμῶν ἐκεῖ· ὅμως ἀγωνίζομαι πρὸς αὐτόν.

16 Εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος ὁ ἀδύμνητος, τοῖς συμμαθηταῖς, Αἰνῶμεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα δοξαζώμεθα μετ' αὐτοῦ.

17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἥδη ἔχοντα ἐν τῇ κοίτῃ.

18 (Ἡν ὁ Βηθανίας ἐξῆς τῆς Ἰερουσαλὴμ αἰς τὸν σκεδὸν λεγόμενον·)

19 Καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλυθόσαντες πρὸς αὐτὸν Μάρθαν καὶ Μαρίας, ἵνα παρηγορησάντων αὐταῖς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

20 Ἡτοῦ Μάρθα αἰς ἡκούσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρίας ὁ ἐν τῇ οἰκῇ ἐκαθήζετο.

21 Εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, εἰ ἥς ᾤει, ὁ ἀδελφός μου ἐκ ἀνέπεθίκε·

22 Ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα αἰσθήσῃ τὸν Θεόν, δώσῃ σοι ὁ Θεός.

23 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἀναστήτω ὁ ἀδελφός σου.

24 Λέγει αὐτῇ Μάρθα, Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἡμέρᾳ.

25 Εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Εἰς ἡμῖν ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, καὶ ἀποθνήσκει, ζήσεται·

26 Καὶ πᾶς ὁ ζῶν, καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ,

ἡ μὴ ἀποθανῇ εἰς τὴν αἰώναν. πιστεύετε  
τούτο;

27 Λέγει αὐτῇ, Ναὶ Κύριε· ἰσχύει πε-  
πιστωκεῖν ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ,  
ὃ εἰς τὴν κόσμον ἔρχομαι.

28 Καὶ ταῦτα εἰπούσα ἀπῆλθεν, καὶ ἡ-  
φώτισε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λέ-  
γουσα, Εἰπούσα, Ὁ διδάσκαλός τοῦ πατρὸς καὶ  
φωτίζει σε.

29 Ἐκείτη ὡς ἤκουσεν, ἰσχυρίσθη ταχέως,  
καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν.

30 Οὕτως ἡ ἀγαθὴ οὐκ ἔστιν ἡ ἰσχυρὴ εἰς  
τὴν καὶ μὴ, ἀλλ' ὡς ἐν ταῖς τέτταρσι ὅπου ὑ-  
πνώπῃσιν αὐτῇ ἡ Μάρθα.

31 Οἱ αὐτῇ Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐ-  
τῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ παραμυθεύοντες αὐτῇ,  
ἰδοῦντες τὴν Μαρίαν, ὅτι ταχέως ἠνέστη καὶ  
ἔξηλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, λέγοντες, Ὅτι  
ὑποβῇ εἰς τὸ μνημαῖον, ἵνα κλαύσῃ  
εἰς αὐτήν.

32 Ἡ αὐτῇ Μαρία ὡς ἔλθον ὅπως ὡς ὁ  
Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτόν, ἔπεισεν εἰς τοῦ πόδας  
αὐτοῦ, λέγουσα αὐτῇ, Κύριε, εἰ ἦς ὁ Θεὸς ἐκ  
αὐτῶν ἀπὸ τῶν νεκρῶν, εἰς αὐτὴν.

33 Ἰησοῦς αὐτῇ ὡς εἶπεν αὐτῇ κλαί-  
ουσαν, καὶ τοῦ συλλεγόντος αὐτῇ Ἰουδαί-  
ου· καὶ οἱ ἄλλοι, ἐπεβρομῶντες τῇ πένθει,  
καὶ ἰσχυρίζοντο αὐτῇ.

34 Καὶ εἶπε, Πῶς πενθεῖτε αὐτόν;  
λέγουσιν αὐτῇ, Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε.

35 Ἐδάκρυον ὁ Ἰησοῦς.

36 Ἐλεγεν αὐτῇ οἱ Ἰουδαῖοι, Ἰδοὺ πῶς ἡ  
φίλη αὐτοῦ.

37 Τίτις ἡ ἡμεῖς αὐτῇ εἶπον, Οὐκ ἡ  
δύναμις αὐτοῦ ὁ αἰὼν· τοῦ φθόνου τῶ  
τοῦ φθόνου, πῶς αὐτῇ μὴ ἀποθανῇ;

38 Ἰησοῦς αὐτῇ πάλιν ἐμβρομῶντος ὡς  
αὐτῇ, ἔρχεται εἰς τὸ μνημαῖον ὡς ἀπῆ-  
λθεν, καὶ ἰδοῦς ἐπικέκλειτο ἐπ' αὐτῇ.

39 Λέγει ὁ Ἰησοῦς, Ἀρχὴ τὴν λίθον.  
Λέγει αὐτῇ ἡ ἀδελφὴ τῆς πενθούσης  
Μαρίθου, Κύριε, ἥδη ὕψος πενταρτηκῶν ἐστὶν ὅτι.

40 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ ἐπὶ πόσῃ

ὅτι καὶ πιστεύετε, ὅτι τὴν δόξαν τῆς  
αὐτοῦ;

41 Ἦσαν οὖν τὸν λίθον, οὗ ὡς ὁ πῶς  
ἠκούσας καὶ μὴ. Ὁ Ἰησοῦς ἦν τοῦ φθόνου  
μὴς αὐτῇ, καὶ εἶπε, Πάτερ, ὁμοθυμαδὸν  
ὅτι ἠκούσατε μου.

42 Ἐγὼ ἡμεῖς ὅτι πᾶσι τοῖς μου  
ἠκούσας, ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν πενθόντων  
εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας.

43 Καὶ ταῦτα εἶπα, ὅτι ἡμεῖς ἡμεῖς  
ἠκούσας, ἀκούσας. ἀκούσας ὅτι.

44 Ἦσαν οὖν οἱ πενθόντες διδόντες  
αὐτῇ τοῦ πόδας καὶ τὰς χεῖρας καὶ εἶπον,  
ἡ ὅτι αὐτῇ τοῦ πόδας καὶ τὰς χεῖρας καὶ εἶπον,  
αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, ὡσαύτως αὐτῇ, καὶ ἀπῆλ-  
θεν.

45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων οἱ ἐκ  
ἐκείνης πρὸς τὴν Μαρίαν, καὶ διασπείροντες  
αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, ὅτις τὸν εἰς αὐ-  
τόν.

46 Τίτις ἡ ἡμεῖς αὐτῇ ἀπῆλθεν ὅτι  
αὐτῇ τοῦ πόδας καὶ τὰς χεῖρας καὶ εἶπον,  
αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς.

47 Σιωπήσαν οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ  
φαρισαῖοι συνάροντες, καὶ εἶπον, Τί ποιεῖ  
ὅτι οὗτος ὁ ἀνθρώπος πολλὰ σημεῖα ποιῇ.

48 Ἐὰν ἀρῶμεν αὐτὸν ἔτι, πᾶσι  
πιστεύουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλθούσιν ἐπὶ  
Ρωμαιοὶ, καὶ ἀρῶσιν ἡμεῖς καὶ τὸν τόπον  
τοῦ Ἰερουσαλὴμ.

49 Ἦσαν δὲ περὶ αὐτοῦ Καϊάφας, ἀρχι-  
ερεὺς ὅτι τῶν αἰώνων ἐκεῖνος, εἶπεν αὐτοῖς  
Τίτις ἐκ αὐτῶν ὅτι.

50 Οὕτως διαλογίζοντο ὅτι συμφέρειν  
μὴν ἵνα εἰς ἀνθρώπον ἀποθανῇ ὑπὲρ ὅ  
λαοῦ, καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀποκλῇται.

51 Τῷ ἔτι ὅτι ἀπὸ αὐτοῦ ἐκ εἶπον, ὅτι  
ἀρχιερεῖς αὐτῇ τῶν αἰώνων ἐκεῖνος, περὶ  
πιστεύουσιν ὅτι ἡμεῖς ὁ Ἰησοῦς ἀποκλῇται  
ὑπὲρ τῶν ἡμεῖς.

52 Καὶ ἔχοντες αὐτῇ τῶν ἡμεῖς μόνον, καὶ  
ἵνα καὶ τὰ τέκνα τῶν Θεῶν τὰ διανομοῦσιν  
συνεργῶν εἰς αὐτήν.

53 Ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας συνελθόντων, ἵνα δοκίμωσιν αὐτὸν.

54 Ἰησοῦς οὖν ἐκ τῆς παρήγοιας ἀνέπαυεν τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι αὐτοὶ ἀπὸ τῆς ἐκείνης εἰς τὴν νῦν χρόνον, ἐξ ἧς τῆς ἰρήμευ, εἰς Εφραὶμ λεγεμῆναι πολλοὶ, καὶ ἐκεί οὐδεὶς μὲν τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

55 Ἦν δ' ἐξ ἧς τὸ πάθος τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἀνέστησαν πολλοὶ εἰς Ἱερουσόλυμα ἐκ τῆς χώρας παρὰ τὴν παράστασιν αὐτῶν.

56 Ἐξήκοντα οὖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἐσθλοῖς, τί δοκίμῳν, ὅτι ἐκ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἰερουσόλυν;

57 Διδοῦναι τὸν ὅτι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι ἀποκρίναντο ἵνα ἐκείνους τῶν ἰερῶν μὴ μὴν, ὅπως πείσωσιν αὐτόν.

Ἰ

Ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη ὅτι ἡμεῖς τὸ πάθος ἔχοντες εἰς Βηθανίαν, ὅπου καὶ Ἀλέξανδρος τῶν πεντηκόντων, ὃν ἤρξεν ἐκ νεκρῶν.

2 Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ διπλὸν ἐκείνῳ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει, ὃ δ' Ἀλέξανδρος εἰς τὸν ἵππον συνανακαταμύθων αὐτῷ.

3 Ἡ οὖν Μάρθα λαβούσα λίτραν μύρου ἰσίδου πιστικῆς πολυτίμου, ἠλείψατο πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔξιδμαξεν αὐτῶν θύμην αὐτῆς ἐκ πόδας αὐτοῦ· ἡ δ' οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου.

4 Λέγει οὖν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σαμαρεῖταις, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδοῖσθαι.

5 Διατί τὸτο τὸ μῶρον ἐκ τῆς ἰσίδου σμακασίας ὀσμωρῶν, καὶ ἰδοὺ πηροῦ;

6 Εἶπε δ' αὐτῷ ὅτι ἐπὶ τῷ πρῶτῳ ἱμῶν αὐτοῦ, ὅτι καὶ κλίπης καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε, καὶ τὸ βαλάντιον ἰσάστει.

7 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς, Ἀγέε αὐτῶν· εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἀποφασίμου μου τῆς πόλεως αὐτοῦ.

8 Τοὺς πῶρους γὰρ πάντοτε ἔχετε μετ'

ἑαυτῶν, ἐμὲ δ' οὐ πάντοτε ἔχετε.

9 Ἐγένετο οὖν ἔχληθος πολλὴ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἔκει· καὶ ἄλλοι οὐκ εἰς τὸν Ἰησοῦν μένουν, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἴδωσιν, ὃν ἤρξεν ἐκ νεκρῶν.

10 Ἐβουλεύσαντο δ' οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἀποκτείνωσιν.

11 Ὅτι πολλοὶ δὲ αὐτὸν ὑποῦντο τῶν Ἰουδαίων, καὶ ὁπίσθουν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

12 Τῇ ἰπταύσει ὁ ἔχληθος πολλὸς ὁ ἔλθων εἰς τὴν ἰερουσόλυν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱερουσόλυμα.

13 Ἐλαβον τὰ βατὰ τῶν φοινίκων, καὶ ἔκλινον εἰς ὑποθήκην αὐτῶν, καὶ ἔκλινον, ὡς πεντα, ὁλοκληρῶν ὁ ἐρχόμενος ἐκ τῶν ἰουδαίων ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας.

14 Εὐθὺς δ' ὁ Ἰησοῦς ὀνόμαζεν, ἐκείνους ἵνα αὐτὸν, καὶ οὗτοι ὅτι γαλαθαῖοι.

15 Μὴ οὐκ εἴδατε Σιών· ἵδου ὁ βασιλεὺς σὺν ἔρχεται κρατῶν τὸν πῶλον τοῦ οἴου.

16 Ταῦτα δ' ἐκ τῶν ἰουδαίων οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον, ὅτι ἰδοὺ ἔκει· ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γαλαθαῖοι, καὶ ταῦτα ἰποῦσαν αὐτοῦ.

17 Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ αὖτις αὐτοῦ ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἐφώτισεν ἐκ τῆς μνήμης, καὶ ἤρξεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

18 Διὰ τὸτο καὶ ὑποθήκην αὐτοῦ ὁ ἔχληθος, ὅτι ἔκουσε τὸτο αὐτὸν πεποιθέναι τὸ σημεῖον.

19 Οἱ οὖν φαρισαῖοι εἶπον πρὸς αὐτὸν, Θίμαρῃς ὅτι ἐκ νεκρῶν ἔδειξεν ἵδου ὁ κόσμος ὑπὸ αὐτοῦ ἀπῆλθεν.

20 Ἦσαν δ' ἡ πηρὶς ἑκείνη ἐκ τῶν ἀναβάντων, ἵνα ὁμοθυμαδὸν αὐτῷ τῷ ἰερῷ.

21 Οὗτοι οὖν ὁμοθυμαδὸν Φίλιππος τῶν ἀπὸ Βηθανίας τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἄλλων αὐτῶν, Λίοντις, Κύρις, Ἰσχυρὸς τῶν Ἰησοῦν ἰδόντων.

23 Ἦσαν δ' αὖτις Φίλιππος καὶ Λίοντις καὶ Κύρις καὶ Ἰσχυρὸς λέγοντες.



ῥοισι τῷ Ἰησοῦ.

23 Ο ὃ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, λέγων, Ἐβλήθυεν ἡ ἀρεὰ ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24 Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ἵαν μὴ ὁ πόθος τῶ σόφου περὶν εἰς τὴν γλῶσσο-  
σταυρῶν, αὐτοὺς μόνους μὴδ'· ἵαν ὃ ἀποθανῇ,  
πολὺν καρπὸν φέρῃ.

25 Ο φιλήν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπο-  
λίσθ' αὐτῇ· καὶ ὁ μισθὸν τὴν ψυχῇ αὐ-  
τοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τέτω, εἰς ζωὴν αἰώνιον  
φυλάξει αὐτὴν.

26 Ἐὰν ἔμοι διακομῇ τις, ἔμοι ἀκο-  
λασθήτω· καὶ ὅπως εἰμι ἰσθῶ, ἐκεῖ καὶ ὁ  
θιάκων· ὁ ἐμὸς ἔστιν. καὶ ἵαν τις ἐμὸν  
διακομῇ, τιμῇται αὐτὸν ὁ πατήρ.

27 Νυνὶ ἡ ψυχὴ μου τετάρακται. καὶ  
τί εἶπω; Πατήρ σῶσόν με ἐκ τῆς ὥ-  
ρης ταύτης. ὅμως διὰ τοῦτο ἤλθον εἰς τὴν  
ἀρεὰν ταύτην.

28 Πατήρ δοξάσόν σε τὸ ὄνομα. Ἠλ-  
θεν ἐν φωνῇ ἐκ τοῦ ἔρατος, καὶ ἐδόξασαι καὶ  
πάλιν δοξάσῃ.

29 Ο ἔν ὄχλῳ· ὁ ἰσθὼς καὶ ἀκούσας  
ἔλεγε βροτηῶν γερμένῳ· Αἰῶες ἔλθον,  
ἀρξέσθ' αὐτῇ· ἀλλήλῃ.

30 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Οὐ  
δὲ ἐμὲ αὐτὴ ἡ φωνὴ γέροντι, ὅμως δὲ ὑμῶς.

31 Νυνὶ κρίσις ἐστὶ τῷ κόσμῳ τέτω·  
ἡμῶν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκδεδι-  
σται· ὅμως.

32 Καὶ γὰρ ἵαν ὑψωθῇ ἐκ τῆς γῆς,  
παντὺς ἐλευσὼν τοὺς ἐμμετῶν.

33 (Τέτω ὃ ἔλεγε, σημεῖον πρὶν θεί-  
ναι τὸν ἡμῶν ἀποθήσκειν.)

34 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλῳ, Ἡμεῖς  
ἐκτάμεθα ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μὴδ'  
εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ πᾶς σὺ λέγεις ὅτι δεῖ  
ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστιν  
ἐστὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

35 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐπ'  
σημεῖον γέροντι τὸ φῶς μὴ ὑμῶν· ὅτι. φει-  
νται ὅτι τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκο-

πία ὑμεῖς καταλάβετε. καὶ ὁ ἀποστόλος  
τῷ σκοπῷ, ἐκ οὗτο πᾶς ὑμῶν.

36 Ἐκ τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς  
τὸ φῶς, ἵνα υἱὸς φωτὸς γένησθε. Ταῦτα  
ἐλάλουν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπαλθὼν ἐκρίβη  
ἀπ' αὐτοῦ.

37 Ἰσαύτως ὃ αὐτὸ σημεῖον πεπο-  
κότε· ἐμμετῶν αὐτοῦ, ἐκ οὗτοι σὺν εἰς  
αὐτὸν.

38 Ἰνα ὁ λόγος Ἡσυχίας τοῦ ἀποστόλου  
πληρωθῇ, ὃν εἶπεν, Κύριε; τίς ὁπίστηται  
τῇ ἀκρίῃ ἡμῶν, καὶ ὁ βραχύνει Κυρίως τὴν  
ἀπεκρίβη;

39 Διὰ τοῦτο ἐκ ἡδωδῶτος πιστεύει,  
ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσυχίας,

40 Τετύφληκεν αὐτοῦ τὸ ὄφθαλμὸν,  
καὶ πεπώροκεν αὐτοῦ τὴν καρδίαν, ἵνα  
μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ νοήσῃ τῇ  
καρδίᾳ, καὶ ὁπίστροφῃ, καὶ ἰάσῃται αὐ-  
τοῦ.

41 Ταῦτα εἶπεν Ἡσυχίας ὅτι ἴδεν τὸν  
δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν.

42 Ομοῦς μὴδ' καὶ ἐκ τῆς ἀρχῆς  
πολλοὶ ὁπίστησαν εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ οὐ  
τὸν φαρμακίαν, ἐκ αὐτολόγιον, ἵνα μὴ  
ἀποστασάτω γινώσκωνται.

43 Ἡσυχίας γὰρ τὴν δόξαν τῆς ἀ-  
ποστόλου μακάριον ἡσυχίας τὴν δόξαν τοῦ  
Ἰησοῦ.

44 Ἰησοῦς ὃ ἐκρίβη, καὶ εἶπεν, Ο π-  
στεύον εἰς ἐμὲ, καὶ πιστεύετε εἰς ἐμὲ, καὶ  
εἰς τὸν πέμψαντά με.

45 Καὶ ὁ ἀποστόλος ἐμὲ, ἀποστόλος τὸ  
πέμψαντά με.

46 Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον, ἐλά-  
λησα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ἐκ  
σκοπία μὴ μείνῃ.

47 Καὶ ἵαν τις με ἀκρίῃ τῆς ῥήμα-  
τος, καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἵνα ἐκρίβη αὐτὸν  
Οὐ γὰρ ἤλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, καὶ  
ἵνα σώσω τὸν κόσμον.

48 Ο ἀποστόλος ἐμὲ, καὶ μὴ λαμβάνω  
ῥήματά με, ἐκ τὸν κρίνοντα αὐτὸν.  
λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκρίβη· κρίνει ἡμῶν  
αὐτὸν

ἡ τῇ ἑατέῃ ἡμέρᾳ·

49 Οτι ἰζώ ὕψ ἱμαυτὲ ἐκ ἐλαλήσαι, ἀλλ' ὁ πέμφας με πατὴρ, αὐτὸς μοι ὠταλῶ ἰδῶκε, τί εἶπω καὶ τί λαλήσω·

50 Καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐπιτολὴ αὐτῆς ζωὴ αἰώνιος ἔστιν. ἃ ἔν λῶγῳ ἰζώ, καθεὼς εἰ-  
μὲ μοι ὁ πατὴρ, οὕτω λῶγῳ.

17.

**Π**Ρὸς τῆς ἑορτῆς τῆς παύσεως, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐλήλυθεν αὐτὸς ἡ ἄρχη ἵνα μεταβῇ ἐκ τῆ κόσμου τέττι· ὡς τὴν πατέρη· ἀγαπήσας αὐτὸν ἰδὼς αὐτὸν ἐν τῇ κόσ-  
μῳ, εἰς τέλῃ ἡγάγησεν αὐτόν.

2 Καὶ δέειπεν γλυκερόν, ( τοῦ δι-  
αβόλου ἡδὴ βεβηκότος· εἰς τὴν καρ-  
δίαν Ἰούδα Σίμων· Ἰσκαριώτου, ἵνα  
αὐτὸν παρεκθῇ )

3 Εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα δι-  
δῶκαν αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας,  
καὶ ὅτι διὰ τοῦ Θεοῦ ὀψήληθε, καὶ ὡς τὸν  
Θεὸν ὠκάρη,

4 Εἰρήσεται ἐκ τῆ δέειπης καὶ τίθησι  
τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντον δέξεται ἐ-  
αυτὸν·

5 Εἶτα βάλκει ὕδωρ εἰς τὸν ἡπῆρα,  
καὶ ἤρατο ἵππεν αὐτὸν πόδας ἡδὴ μεσητήρ,  
καὶ ἐμύρασεν τὴν λεντίαν ὅτι ἡ δειγματομένης.

6 Ερχεται οὖν ὡς Σίμων Πέτρος,  
καὶ λέγει αὐτῷ ἐκείνῳ, Κύριε, σὺ μες ἵ-  
ππεις αὐτὸν πόδας;

7 Απεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ,  
Ὁ ἰζώ ποιῶ σὺ ἐκ οἶδας ἄρτι, γινώσκῃς  
μὲ ταῦτα.

8 Λέγει αὐτῷ Πέτρος, Οὐ μὴ ἤψης  
αὐτὸν πόδας μες εἰς τὴν αἰῶνα. Απεκρίθη  
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Εἰ μὴ ἤψης σε, ἐκ ἔχεις  
μέσος μετ' ἐμοῦ.

9 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, Κύριε,  
μὴ αὐτὸν πόδας μες μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς  
χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν.

10 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὁ λελεμμένος  
καὶ ῥεῖται ἔχει ἡ αὐτὸν πόδας ἡψαμένη, ὅτι  
ἔτι καθεὼς ὀλῇ· καὶ ὑμεῖς καθεὼς.

εἰς ἐς, ὅτι ἔχει παύσεως.

11 Ἡδεῖ γὰρ τὸν παρεκθῆντα αὐτὸν,  
διὰ τῆς εἶπης, Οὐχὶ πάντες καθεὼς ἐς.

12 Οτι οὖν ἔνιψεν αὐτὸν πόδας αὐτῷ,  
καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτῷ, ἀναπνῶν πά-  
λαι, εἶπεν αὐτοῖς, Γινώσκετε τί πεποι-  
νηκε ὑμῖν;

13 Ὑμεῖς φωνεῖτέ με, ὁ διδάσκαλος,  
καὶ ὁ κύριος· καὶ καλῶς λέγεται· εἰμὶ ἄρ.

14 Εἰ οὖν ἰζώ ἔνιψα ὑμῖν αὐτὸν πό-  
δας, ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑ-  
μεῖς ὀφείλατε ἀμύλαν ἵππεν αὐτὸν πόδας·

15 Ὑποδείγμα γὰρ ἰδῶκε ὑμῖν, ἵνα  
καθεὼς ἰζώ ἐποιήσας ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιήτε.

16 Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ἐκ ὅτι  
ἔλῃ· μείζων τῆ κυρίας αὐτῷ, ἐδὲ διὰ το-  
σῶν μείζων τῆ πέμψαντος αὐτόν.

17 Εἰ ταῦτα οἶδατε, μακάριοί ἐστε,  
ἐὰν ποιήτε αὐτά.

18 Οὐ φεῖ πάντων ὑμῖν λέγω· ἰ-  
ζώ οἶδα οὗς ἐξῆλθεν ἀμὲν. ὅτι ἵνα ἡ ῥα-  
φὴ πληρωθῇ, Ὁ τρώγων μετ' ἐμὲ τὸν  
ἄρτον, ἑπάρει ἐπ' ἐμὲ τὴν πείραν αὐτῷ.

19 Ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν ὡς τὸν γλυ-  
κῆρα, ἵνα ὅταν γλύκῃτε, πιστεύσητε ὅτι ἰζώ  
εἰμι.

20 Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, Ὁ λαμ-  
βαίνων ἐὰν πῖνα πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει· ὁ δὲ  
ἐμὲ λαμβάνων, λαμβάνει τὸν πέμψαντά  
με.

21 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐπαράχθη  
τὸν πεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε καὶ εἶπεν, Ἀ-  
μὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰς ὕψ ὑμῖν  
παρεκθῶ με.

22 Ἐλπίσπον οὖν εἰς ἀμύλας οἱ μεθῶ-  
ντες, ἀπαρῆμνοι φεῖ πῖν· λέγει.

23 Ἡ δὲ ἀνακαίμενος εἰς τὴν μεθῶ-  
ντος αὐτῷ ἐν τῇ κόλπῳ τῷ ἱππῶ, ὅτι ἡγά-  
πα ὁ Ἰησοῦς·

24 Νέοις οὖν τέττω Σίμων Πέτρος πυ-  
θῶς τίς αὐτῷ εἶν φεῖ ὅτι λέγει.

25 Ἐππῶσιν δὲ ἐκείνῳ ὅτι τὸ σῆδος  
τῷ Ἰησοῦ, λέγει αὐτῷ, Κύριε, τίς ὅτι;

26 Αποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, Ἐκτείνου· ὅτι  
ἡ ἐγὼ βάλω τὸ ψαμίον ὀπισθώσω. Καὶ  
ἠμείψας τὸ ψαμίον, δίδωσιν Ἰουδαί-  
μων· Ἰσκαριώτη·

27 Καὶ μὲν τὸ ψαμίον τότε εἰσῆλθεν  
εἰς ἱκανὸν ὁ σταταῖος. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ  
Ἰησοῦς, Ὁ ποιεῖς ποίησον τάχιστα.

28 Τότε ὁ ἑδείς ἔγνω τῷ ἀνακειμέ-  
νῳ· πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ·

29 Τίς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλαυκώ-  
κομον εἶχεν ὁ ἰάσας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς,  
Ἀγρεύσον ὡς χρεῖαν ἔχοντες εἰς τὴν ἰορ-  
τὴν· ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῶ.

30 Λαβὼν οὖν τὸ ψαμίον ἐκτείνου,  
δοῦναις ὑψῆλθεν· ὡς ὅτι νῦν

31 Ὅτε ὑψῆλθεν. Λέγει ὁ Ἰησοῦς, Νυνὶ  
ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς  
ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ·

32 Εἰ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ  
Θεὸς δοξάζει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ οὐδὲς  
δοξάζει αὐτόν.

33 Τεκνία, ἐπιμνεστέ μὴ ὑμῶν εἰμυ. Ζη-  
τήσατέ με, καὶ κερδαῖς εἶπον τοῖς ἰσχυροῖς,  
Ὅτι ὅπου ὑπάγω ἐγὼ, ὑμεῖς ἐ δυνάστε  
ἰλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι.

34 Ἐντολὴν χαρινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα  
ἀγαπᾶτε ἀγγέλους· κερδαῖς ἀγαπᾶσαι ὑμᾶς,  
ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀγγέλους.

35 Ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι  
ἡμεῖς μεμνηταί ἐστε, καὶ ἀγάπῃ ἔχοντες ἐν  
ἀγγέλοις.

36 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, Κύριε, πῶς  
ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὅπου  
ὑπάγω, ἐ δυνάσασθαι μοι νυνὶ ἀκολουθεῖσθαι,  
ὑστερον ὅ ἀκολουθήσεις μοι.

37 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, Κύριε, διὰ τί ἐ  
δυνάμην σοι ἀκολουθεῖσθαι ἄρτι; τίς ψυ-  
χῶς με ἔσθ' σὺν θῆσω.

38 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τίς  
ψυχὴ σε ἔσθ' ἐμὲ θῆσας; Ἀλλ' ὡς ἀλλῶς  
λέγω σοι, ἐ μὴ ὑμῶν φανήσθαι ὥς οὐ ἀ-  
πορήσῃ με πρὸς.

ὅτι

**Μ**Η ταχέως ἰδοὺ ἡ καρδία, πιστέ-  
ις εἰς ὁ Θεὸν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύει.

2 Ἐν τῇ οἰκῇ τοῦ πατρὸς με μοι  
πολλὰ εἶπον. Εἰ γὰρ, εἶπεν αὐτῷ, πο-  
ρεύμεθα ἐπιμαίεσθαι τόπον ὑμῖν.

3 Καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἐπιμαίεσθαι ὑ-  
μῖν τόπον, πόλιν ἔρχομαι, καὶ παραλήψω  
με καὶ ὑμᾶς πρὸς ἐμὸν τὸν, ἵνα ὅπου εἰμι  
ἐγὼ, καὶ ὑμεῖς ἦτε.

4 Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε, καὶ  
τίς ὁδὸν οἴδατε.

5 Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς, Κύριε, ἐκ οὗ  
δεῖν ποῦ ὑπάγεις; καὶ πῶς δύναμαι ἡ  
ὁδὸν εἰδέναι;

6 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι ἡ  
ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ. ὁ δὲ ἔρχεται  
πρὸς τὸν πατέρα, εἰ μὴ δι' ἐμοῦ.

7 Εἰ ἐγνώκετέ με, καὶ τὸν πατέρα με  
ἐγνώκετε αἱ, καὶ ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐ-  
τόν, καὶ ἰσχυράτε αὐτόν.

8 Λέγει αὐτῷ Φίλιππος, Κύριε, δεῖξ-  
οι ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν.

9 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τὸς τοῦ χρί-  
στον μὴ ὑμῶν εἰμι, καὶ ἐγνώκας με Φίλιπ-  
πε; ὁ ἐν εὐαγγελίῳ ἐμῷ, ἐγνώκας ὅτι πατέρα καὶ  
πῶς σὺ λέγεις, δεῖξον ἡμῖν ὅτι πατέρα;

10 Οὐ πιστεύεις ἐπὶ ἐγὼ ἐν τῷ πατρί,  
καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί· ὅτι; Ἰὰ ῥήματα ἃ  
ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, ἀπ' ἐμῶν οὐ λαλῶ·  
ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ μένων, αὐτὸς ποιῶ  
τὰ ἔργα.

11 Πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πα-  
τρί, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί· εἰ γὰρ μὴ, διὰ  
τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε μοι.

12 Ἀλλ' ὡς ἀλλῶς λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύ-  
ων ἐν ἐμοί, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, καὶ ἐκεί-  
νῳ ποιήσθαι, καὶ μέγιστον τέτοιον ποιήσθαι· ὅτι  
ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύομαι,

13 Καὶ ὁ, πᾶσι ἀνθρώποις, ἐν τῷ ὄνο-  
ματί μου, τὸ τοιοῦτον ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ  
πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ.

14 Ἐὰν πᾶσι ἀνθρώποις ἐν τῷ ὀνόματί  
μου, ἐγὼ ποιήσω.

15 Εὰν ἀγαπᾷτε με, τὰς ἐντολάς παῖ ὑμῶν τηρήσατε.

16 Καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα, καὶ ὁ θεὸς παρακληθῇ δι' ἐσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ μὴ ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα,

17 Τὸ πνεῦμα πῶς ἀληθεύει, ὃ ὁ κόσμος οὐ δυνάται λαβεῖν· ὅτι ἐθεωρεῖ αὐτὸ, οὐδὲ γινώσκει αὐτό. ὑμεῖς ὅμως γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῶν μέλει, καὶ ἐν ὑμῶν ἔστι.

18 Οὐκ ἀφῆστο ὑμῶς ὀφθαλμούς· ἔρχομαι πρὸς ὑμῶς.

19 Ἐπὶ μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με ἐκ ἐπὶ θεωρεῖ, ὑμεῖς ὅμως θεωρεῖτέ με· ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς ζήσατε.

20 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γινώσκειτε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοί, καθὼς ἐν ὑμῖν.

21 Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με. ὃ ὁ ἀγαπῶν με ἀγαπηθῆσεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἑμφανίσω αὐτὸν ἐμυμνῆν.

22 Διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ πατρὸς, ἐκ τοῦ Ἰσραηλῆ, Κύριε, τί γένοιται ὅτι ἡμῖν μάλα ἐμφανίσεν σεαυτὸν, καὶ οὐχ ἐν κόσμῳ;

23 Απεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Εὰν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσῃ, καὶ ὁ πατὴρ μου ἀγαπήσῃ αὐτόν, καὶ θεωρῇ αὐτὸν ἡγουμένον, καὶ μόνον παρ' αὐτοῦ ποιήσεμν.

24 Ὁ μὴ ἀγαπῶν με, οὐ λόγους με οὐ τηρεῖ. καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε, ἐκ ὅσων ἐμὸς, διὰ τοῦ πέμψαντός με πατρὸς.

25 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῶν μόνον.

26 Ὁ ὁ παρακλητός τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, ὃ πέμψῃ ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνός ὑμῶς διδάξῃ πάντα, καὶ ὑπομνήσῃ ὑμῶς πάντα ὃ εἶπον ὑμῖν.

27 Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην ἣ ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν· μὴ παρεστέ-

δω ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω.

28 Ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, ἵνα παύω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμῶς· εἰ ἠγαπάτε με, ἐχάρητε αὐτῷ, ὅτι εἶπον, πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα· ὅτι ὁ πατὴρ μου μέλει μου ὅτι.

29 Καὶ νῦν εἶρηκα ὑμῖν πρὸς τὸν ἡγουμένον, ἵνα ὅταν ἡγῆται, πιστεύσῃτε.

30 Οὐκ ἐπὶ πολλὰ λαλήσω μὴ ὑμῶν· ἔρχεται γὰρ ὁ τῷ κόσμῳ τέτου ἀρχὼν, καὶ ἐγὼ ἐκ ἐχθρῶν εἰμι.

31 Ἀλλ' ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἐπέτατό μοι ὁ πατὴρ, ἔγω ποιῶ. Ἐγείρατε, ἀγνοοῦντες ἐντιθέων.

18

Εἰ μὴ ἡ ἀμπελὶς ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατὴρ με ὁ γεωργὸς ὅς.

2 Πᾶν κλήμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρει καρπὸν, αἶρε αὐτό· καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρει, καθαίρει αὐτό, ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ.

3 Ἦδη ὑμεῖς κρίσατέ με διὰ τῶν λόγων ὃν λελάληκα ὑμῖν.

4 Μείνατε ἐν ἐμοί, καθὼς ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλήμα ἐδυνάται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἐαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῷ ἀμπελῶν, ὅπως ἐν δὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μένητε.

5 Εἰ μὴ εἰμι ἡ ἀμπελὶς, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ μὴ ἐν ἐμοί, καθὼς ἐν αὐτοῖς· οὐκ ἐφείρεται καρπὸν πολὺν· ὅτι χωρὶς ἐμοῦ ἐδυνάται ποιῆν ἐμῖν.

6 Εὰν μὴ τις μείνῃ ἐν ἐμοί, ἐκλήθη ὕψω ὡς τὸ κλήμα καὶ ἔσθληται, καὶ συναρῶσιν αὐτόν, καὶ εἰς πῦρ βάλλουσιν καὶ καίεται.

7 Εὰν μένητε ἐν ἐμοί, καὶ τὰ ῥήματα μου ἐν ὑμῖν μένῃ, ὃ ἐὰν θέλητε ἐπιτελεῖν, καὶ ἡγοῦσεται ὑμῖν.

8 Ἐν τέτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατὴρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε, καὶ ἡγοῦσεται ἐμοὶ μαθηταί.

9 Καθὼς ἠγαπήσέ με ὁ πατὴρ, καὶ ἐγὼ ἠγάπησέν ὑμῶς· μένατε ἐν τῇ ἀγάτῃ τῇ ἐμῇ.

10 Εἰ



10 Εάν τὰς ἐπιτολάς μου τηρήσητε, μὴ εἶτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καὶ οὕτως ἰσχύει τὰς ἐπιτολάς τῶ πατρὸς μου τηρήσας, καὶ μόνον αὐτὸ ἐν τῇ ἀγάπῃ.

11 Ταῦτα λαλάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ χάρις ἡ ἐμὴ εἰς ὑμῖν μείνη, καὶ ἡ χάρις ὑμῶν πληρωθῇ.

12 Αὐτὸν ὅτιν ἡ ἐπιτολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀγαπάτε ἀλλήλους, καὶ οὕτως ἠγάπησα ὑμῶς.

13 Μείζονα ταύτης ἀγάπης ὁδοὺς ἔχει, ἵνα πῶς πῶς ψυχῶν αὐτῶν θῇ ὑπὸ τῆς φιλίας αὐτῶν.

14 Τυχεῖς φίλοι μου ἐστέ, ἐὰν ποιῇτε ὅσα ἰσχύει ἐπείνομα ὑμῖν.

15 Οὐκ εἶπὺ ὑμῶς λόγους δέλας, ὅτι ὁ δὲ λαλῶν, καὶ οἷός τε τί ποιεῖ αὐτὸν ὁ κύριος· ὑμῶς ὃ εἶρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἀἰκνοῦσα ἡ πατρὶς μου, ἠγάπησα ὑμῖν.

16 Οὐχ ὑμῖς με ἐξελίξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελίξαμην ὑμῶς, καὶ ἔδικα ὑμῶς ἵνα ὑμεῖς ὑπακούετε, καὶ καρπὸν φέριτε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μόνον· ἵνα εἴπω ἀπὸ ἀπὸς τὸν πατέρα ἐν τῇ διόματι μου, δι' ὑμῖν.

17 Ταῦτα ἐπείνομα ὑμῖν, ἵνα ἀγαπάτε ἀλλήλους.

18 Εἰ ὁ κόσμος ὑμῶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν μίσησεν.

19 Εἰ ἐκ τῶ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος αἰτῶν ἰδοὶν ἐφίλει· ὅτι ὃ ἐκ τῶ κόσμου ἐκ ἐστὲ, ἐν ἡ ἰσχύει ἐξελίξαμην ὑμῶς ἐκ τῶ κόσμου, διὰ τὸ μισεῖ ὑμῶς ὁ κόσμος.

20 Μικροψύχοι τῶ λόγου οὗ ἰσχύει εἶπον ὑμῖν, Οὐκ ἔστι διδύχα μείζων τῆ κυρίου αὐτῶ. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμῶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμῖν ἐπείνοσα.

21 Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιῶντες ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομα μου ὅτι ἐκ οἷός τε πᾶσι πᾶσι.

22 Εἰ μὴ ἔλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς ἀμαρτίαν ἐκ εἰχρῶν· νῦν ὃ ὁ πατὴρ αὐτῶν ἐκ εἰχρῶν πᾶσι τῆς ἀμαρτίας αὐτῶν.

23 Ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν πατέρα μου

24 Εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς, ἀλλ' ὁδοὺς ἄλλας ποιοῦντες, ἀμαρτίαν ἐκ εἰχρῶν· νῦν ὃ καὶ ἐξελίχθη, καὶ μισήσονται καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου.

25 Ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος, ὁ ὁ γινώσκων ἐν τῇ διόματι αὐτῶν, ὅτι ἐμὲ μισοῦν με δυνάται.

26 Ὅταν ὃ ἐλθῇ ὁ παρὰ κλητῶν, ἐν ἡ ἰσχύει ἐμὲ παρὰ τῶ πατρὸς, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ παρὰ τῶ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνός ἐστι μαρτυρῶν περὶ ἐμὲ.

27 Καὶ ὑμεῖς ὃ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἐκ ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστίν.

15.

**Τ**αῦτα λαλάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκατοῦσιν.

2 Ἀποστασάτους ποιῶντες ὑμῶς· ἀλλ' ἔρχεται ὁ πατὴρ ἵνα πᾶς ὁ δόξας ὑμῶς, δέξῃ λατρείαν προσκυμένη τῷ Θεῷ.

3 Καὶ ταῦτα ποιῶντες ὑμῖν ὅτι ἐκ ἐγώ εἰμι.

4 Ἀλλὰ ταῦτα λαλάληκα ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἐλθῇ ἡ ὥρα, μνημονεύετε αὐτῶν, ὅτι ἰσχύει εἶπον ὑμῖν. ταῦτα ὃ ὑμῖν ἐκ ἀρχῆς ἐκ εἶπον, ὅτι ἐκ ὑμῶν ἡμῶν.

5 Νῦν ὃ ὑπακούετε πρὸς τὸν πᾶσι πᾶσι, καὶ ὁδοὺς ἐκ ὑμῶν ἐξελίχθη, καὶ ὑμῶς ἐκ εἰχρῶν.

6 Ἀλλ' ὅτι ταῦτα λαλάληκα ὑμῖν, ἐκ τῶ πνεύματος ὑμῶν ἐκ τῶ πνεύματος.

7 Ἀλλ' ἰσχύει πῶς ἀληθείαν λόγους ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἰσχύει ἀπὸ αὐτῶν· ἐκ μὴ ἀπὸ αὐτῶν, ὁ παρὰ κλητῶν ἐκ ἐκ εἰχρῶν πρὸς ὑμῶς· ἐκ ὃ τοῦ πνεύματος αὐτῶν πρὸς ὑμῶς.

8 Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνός ἐκ εἰχρῶν ἐκ ἀμαρτίας καὶ πᾶσι δικαιοσύνης καὶ πᾶσι κρίσεως.

9 Περὶ ἀμαρτίας αὐτῶν, ὅτι ἐκ πνεύματος εἰς ἐμὲ.

10 Περὶ δικαιοσύνης ὃ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα μου ὑπακούω, καὶ ἐκ ἐπὶ δικαιοσύνης.

11 Περὶ

11 Περὶ τῆς κρέσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τῆς κόσμου τέττα κίκεται.

12 Ἐπὶ πολλὰ ἔχον λόγον ὑμῖν, ὅτι ἐν ὁμοθυμῇ βασιλεύει ἄρτι.

13 Ὅταν ᾗ ἔλθῃ ἐμὲν ὁ πατήρ, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὁδηγήσεται ὑμᾶς εἰς πάντας τὰς ἀληθείας· καὶ ὅτι λαλήσεται ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι ὅσα ἀν' ἀκρότητος λαλήσεται, καὶ τὰ ἔρχομενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

14 Ἐκείνη ἡμέρα δοξάσει, ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

15 Πάντες οὗτοι ἔχει ὁ πατήρ, ἐμὲν ὅτι διὰ τῶν εἰρηνῶν ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

16 Μικροὶ καὶ ἐν θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικροὶ καὶ ὁφθαλμοί μου, ὅτι ἐγὼ ὑπακούω τοῦ πατρός.

17 Εἶπον οὖν ἐν τῇ μαθητικῇ αὐτοῦ πρὸς τοὺς μαθητάς, ἵνα ὅτι τῶν ὁ λόγος ἡμῖν, Μικροὶ καὶ ἐν θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικροὶ καὶ ὁφθαλμοί μου; καὶ ὅτι ἐγὼ ὑπακούω τοῦ πατρός;

18 Ελεγον οὖν, ἴσθι τί ὅτι ὁ λόγος, τὸ μικρὸν; καὶ οἰδαμεν τί λέγει.

19 Ἐγὼ οὖν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἠθέλον αὐτὸν ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Περὶ τέττα ζητεῖτε μετ' ἀληθείας, ὅτι εἶπον, Μικροὶ καὶ ἐν θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικροὶ καὶ ὁφθαλμοί μου;

20 Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι καὶ ὅτι κληρονομήσετε καὶ ὁφθαλμοί μου· ὅτι ὁ κόσμος ὁ γὰρ ἡμῖν ἐκείνη ἡμέρα ὅτι λαλήσεται· ὑμεῖς ὅτι λαλήσεται, ὅτι ὁ λόγος ὑμῖν εἰς χάριν λαλήσεται.

21 Ἡ γυνὴ ὅταν πικρὰ λύπῃ ἔχει, ὅτι ἡλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν ὅτι γυνήσῃ τὸ πνεῦμα, καὶ ὅτι μνημονεύει τῆς ἀληθείας διὰ τῆς χάριτος, ὅτι ἐγὼ ἡμῖν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον.

22 Καὶ ὑμεῖς οὖν λύπῃ με καὶ ἡμῖν ἡμῖν, πάλιν ὅτι ὁφθαλμοί μου, καὶ χαρήσεται ὑμῖν ὁ καρπὸς, καὶ τὸν καρπὸν ὑμῖν ἐκείνη ἡμέρα ἀφ' ὑμῖν.

23 Καὶ ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲν ἐκείνη

ἐροῦσιν ἐμὲν. Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅτι αὐτὸν αἰτήσιν τὸν πατέρα ἐν τῇ ὁμοθυμῇ μου, δώσει ὑμῖν.

24 Ἐν ὅτῃ καὶ ἡμῖν ἐκείνη ἡμέρα ὁφθαλμοί μου· ἀπείτε, καὶ λήψεται, ἵνα καὶ χαρήσιν ὑμῖν ὁ καρπὸς ὑμῖν.

25 Ταῦτα ἐν παροιμίαις λαλήσκει ὑμῖν· ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε καὶ ἐπὶ ἐν παροιμίαις λαλήσκει ὑμῖν, ὅτι παρρησία πρὸς τὸν πατέρα ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

26 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῇ ὁμοθυμῇ μου αἰτήσεται· καὶ ἐκείνη ἡμέρα ὅτι ἐγὼ ἐροῦν τὸν πατέρα πρὸς ὑμῖν.

27 Αὐτοὶ γὰρ ὁ πατήρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲν πεφίληκατε, καὶ πιστεύετε ὅτι ἐγὼ παρὸς τῆς Θεοῦ ἔξωλθον.

28 Ἐξήλθον παρὰ τῷ πατρὶ, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίμι τὸν κόσμον, καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα.

29 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἰδοὺ νῦν παρρησία λέγεις, καὶ παροιμίας ἐκείνην λέγεις·

30 Νῦν οἰδαμεν ὅτι οἶδας πάντα, καὶ ἐκείνη ἡμέρα ἵνα τίς σε ἐροῦν· ὅτι ἐκείνη πιστεύομεν ὅτι ὁ Θεὸς ἔξωλθες.

31 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀρτὶ πιστεύετε;

32 Ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐλθὼν, ἵνα σκορπώσιν ἑαυτοὺς εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἐμὲ μόνον ἀφίμι, καὶ ἐκείνη ἡμέρα μου, ὅτι ὁ πατήρ μετ' ἐμὲν ὅτι.

33 Ταῦτα λαλήσκει ὑμῖν ἵνα ἐκείνη εἰρήμην ἔχητε. ἐν τῇ κόσμῳ ἐλθὼν ἔξωλθες· ὅτι ἐκείνη θεωρεῖτε· ἐγὼ πεφίληκα τὸν κόσμον.

2.

Ταῦτα ἐλάλουν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκείνη ὅτι ὁφθαλμοί αὐτοῦ εἰς τὸν ἐκείνη, καὶ εἶπεν, Πάτερ, ἐλθὼν ἡ ὥρα, δόξα σου εἰς πάντας τὰς αἰῶνες, ἵνα καὶ ὁ κόσμος δοξάσῃ σε.

2 Καθὼς ἔδωκε αὐτῷ ἑξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὁ δόξας αὐτοῦ, δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον.

Αὐτῷ

3 Αὐτὴ δὲ ὅστις ἡ ἀνάγκη τοῦ ζῆναι, ἵνα γινώσκωσιν σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν.

4 Εγὼ σε ἐδέξαμαι ὅτι τῆς γῆς· τὸ ἔργον ἐπιτελεῖς ὁ δίδωκός μοι ἵνα ποιῶ·

5 Καὶ νῦν δέχασθαι με σὺ πατήρ πατέρα σταυρώ, τῇ δόξῃ ἣ εἶχει πρὸς τὸν κόσμον· ἦν παρὰ σοῦ.

6 Εφαίνεσθαι σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις ὡς δίδωκός μοι ἐκ τοῦ κόσμου. (οὐκ ἴσταν, καὶ ἡμεῖς αὐτοῦ δίδωκας,) καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασι.

7 Νῦν ἔγνων ὅτι πάντα ὅσα δέδωκός μοι, παρὰ σοῦ ὄντι·

7 Ὅτι τὰ βήματα ἃ δέδωκός μοι, δίδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἔξῃλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας.

9 Εγὼ πρὸς αὐτοῖς ἔρωτῶ· ἢ πρὸς τὸν κόσμον ἔρωτῶ, ὅμως πρὸς αὐτὸν δέδωκός μοι, ὅτι σοὶ εἶσι·

10 Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὺ εἶς, καὶ τὰ σὰ ἐμὰ, καὶ δεδέξαμαι ἐν αὐτοῖς.

11 Καὶ ἐκ ἐπὶ εἰμὶ ἐν τῇ κόσμῳ, καὶ εἶποι ἐν τῇ κόσμῳ εἶσι, καὶ ἐγὼ πρὸς σε ἔρχομαι. πᾶν ἄγιο, τήρησον αὐτοῦ ἐν τῇ ἐνέργειᾳ σου, ὡς δέδωκός μοι, ἵνα ὧσι ἐν χάριτι ἡμεῖς.

12 Ὅτι ἡμεῖς μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κόσμῳ, ἐγὼ ἐν ὄνομα σου αἶς δέδωκός μοι ἐφύλαξαι, καὶ ἡδὲ ἐξ αὐτοῦ ἀπώλειτο, εἰ μὴ ὁ ὕψος τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ χάρις πληρωθῇ·

13 Νῦν ὃ πρὸς σε ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῇ κόσμῳ, ἵνα ἔλθωσι πλὴν χάριτι πλὴν ἡμεῖς πληρωθῶμεν ἐν αὐτοῖς.

14 Εγὼ δίδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτοῦ, ὅτι ἐκ εἶσιν ἐκ τοῦ κόσμου, καὶ ἐγὼ ἐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου.

15 Οὐκ ἔρωτῶ ἵνα ἔρῃς αὐτοῦ ἐκ τοῦ κόσμου, ὅτι ἵνα τηρήσῃς αὐτοῦ ἐκ τοῦ ποτηρίου.

16 Ἐκ τοῦ κόσμου ἐκ εἶσι, καὶ ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου ἐκ εἰμὶ.

17 Ἀγάπην αὐτοῦ ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, ὁ λόγος· ὁ σὸς ἀληθείᾳ ὄντι.

18 Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον,

19 Καὶ ἐὰν αὐτοῖς εἶω ἀγάξω ἡμεῖς, ἵνα καὶ αὐτοὶ ὧσι ἡγάπητοι ἐν ἀληθείᾳ.

20 Οὐ πρὸς τὴν γῆν ἐρωτῶ μόνον, ὅμως καὶ πρὸς τοῦ πνεύματος σου διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ εἰς ἐμὲ·

21 ἵνα πάντες ἐν ὧσι, καὶ ἐγὼ σὺ πατήρ ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ὧσι· ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σὺ με ἀπέστειλας.

22 Καὶ ἐγὼ πλὴν δέξαι μὲ δίδωκός μοι, δίδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὧσι ἐν χάριτι ἡμεῖς ἐν ἰσμεν.

23 Εγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσι πιστευμένοι εἰς ἐν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ με ἀπέστειλας, καὶ ἡγάπησας αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἡγάπησας.

24 Πάτερ, ὡς δέδωκός μοι, τίλω ἵνα ὧσι εἰμὶ ἐγὼ, καὶ ἐγὼ ὡς μετ' ἐμοί, ἵνα διακρίνῃ πλὴν δέξαι πλὴν ἐμὲ μὲ δίδωκός μοι, ὅτι ἡγάπησας με πρὸς καταβολὴν κόσμου.

25 Πάτερ δέχαι, καὶ ὁ κόσμος σὺ ἐν ἐγνώ, ἐγὼ δὲ σε ἔγνω. καὶ εἶποι ἔγνωσεν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας·

26 Καὶ ἐγνώρισε αὐτοῖς τὸ ὄνομα σου, καὶ ἐγὼ εἶπω, ἵνα ἡ ἀγάπη μὲ ἡγάπησας, ἐν αὐτοῖς ἡ, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτοῖς.

18.

**Τ**Αῦτα εἶπεν ὁ Ἰησοῦς ἔξῃλθαι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρὸς τὸν χρόνον ὅτι κέλετο, ὅπως μὲν κληθῶ, εἰς ἐν εἰσῆλθαι αὐτοῖς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

2 Ἡ δὲ καὶ ἡ ἰσμεν ὁ παρεστὸς αὐτοῦ, τὸν τόπον, ὅτι πολλὰς συμμέτρῃς ὁ Ἰησοῦς ἐκείνῃ μὲν ἡ μαθητὰ αὐτοῦ.

3 Ὁ οὖν ἰσμεν λαλῶν πλὴν ἀπὸ τῆς, καὶ ἐκ τῆς ἀρχαίας καὶ παλαιάς ὑποστάσεως, ἔρχεται

ἵρχεται ἐκεῖ μὲν φαίνων καὶ λαμπρόδωτον καὶ ἱππῶν.

4 Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτοῖς, ἐξήγγειλεν εἰπὼν αὐτοῖς, Τίνα ζητεῖτε;

5 Ἀπεκρίθησαν αὐτὰ, Ἰησοῦ τῶν Ναζαρεθίων. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμὶ. Εἰσὶν αὐτοῖς καὶ ἱουδαῖοι ὁ παραδιδόντες αὐτὸν, ματ' αὐτοῖς.

6 Ὡς οὖν εἶπὼν αὐτοῖς, Ὅτι ἰσά εἰμι, ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἔπεινον χαμαί.

7 Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἠπηρεσώθη, Τίνα ζητεῖτε; Οἱ δ' εἶπον, Ἰησοῦν τὸν Ναζαρεθίον.

8 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Εἶπον ὑμῖν πῶς εἰμὶ. εἰ οὖν ἰμὲ ζητεῖτε, ἀρετὴ πύπτει ὑπάρχει.

9 Ἰτα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπον, Ὅτι οὗς δέδωκε μοι, ἐκ ἀπάλλομαι ὅς αὐτοῖς ἐδίδωκε.

10 Σίμων ἐν Πέτρῳ ἔχων μαχάρεα, ἤκουον αὐτοῦ, καὶ ἔπαυσε τὸ τῷ ἀρχιερεῖσι δέλαι, καὶ ἀπέκλωκεν αὐτὸν τὸ ὡπλὸν τὸ διεξίον ὡς ὁ ὀμα τῷ δέλῳ Μάλχους.

11 Εἶπὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ, Βάλε τὸν μαχάρεά σου εἰς τὸν θήκη· τὸ ποτήριον ὃ δέδωκε μοι ὁ πατήρ, οὐ μὴ πῶς αὐτό;

12 Ἡ οὖν ἀπεῖρε καὶ ὁ χεῖραρχος καὶ οἱ ὑποφύλακες τοῦ Ἰουδαίου, συναίλαστον τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔδωκαν αὐτὸν,

13 Καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἀναν ἑρῶτον· ὡς γὰρ πενθερὸς τῷ Καϊάφᾳ, ὅς ὡς ἀρχιερεὺς τῷ ἔτι αὐτὸν ἐκείνου.

14 Ἡν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλευσας τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι συμφέρει ἵνα ἀποθνήσκῃ ὁ ἄνθρωπος τῷ λαῷ.

15 Ἡκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ὅς μαθητὴς ἐκείνος ὡς γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεσθλάει τῷ Ἰησοῦ εἰς τὸν αὐλὸν τῷ ἀρχιερεῖ.

16 Ὁ δὲ Πέτρος εἰσῆκε πρὸς τὴν θύραν, ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος ὅς ὡς γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπε τῷ θυρω-

ρῷ, καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον.

17 Λέγει οὖν ὁ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ, Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ; τῷ ἀνθρῶπου τέτα; Λέγει ἐκείνος, Οὐκ εἰμὶ.

18 Εἰσῆκεσαν δὲ οἱ δέλοι καὶ οἱ ὑποφύλακες ἀνθρῶποι πεπεισμένοι ὅτι ψυχρὸς αὐτός, καὶ ἐδερμαίνοντο. ἦν δὲ μὲν αὐτοῖς ὁ Πέτρος ἵσως καὶ διεμαρτύρηθη.

19 Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ τῶν διδασκῶν αὐτοῦ.

20 Ἀπεκρίθη αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ παρ' ἡσέφ' ἐλάλησα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ παύετε ἐδίδαξα ἐν τῇ συναγωγῇ, καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπως πάντοτε οἱ Ἰουδαῖοι συναίρουνται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδενί.

21 Γί με ἰσφωτάς; ἰσφωτῆσον τοὺς ἀκούοντας, τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε ἔτσι οἶδασιν ἂν εἶπον ἐγώ.

22 Ταῦτα δὲ αὐτὸς εἰπὼν, εἰς τοῦ ὑποφύλακος παρρησιακῶς ἔδωκε βάπτισμα τῷ Ἰησοῦ, εἰπὼν, Οὕτως δοτοκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ;

23 Ἀπεκρίθη αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς, Εἰ καὶ ὡς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τῷ κακῷ· εἰ δὲ καλός, τί με δίρεις;

24 (Ἀπέστειλεν αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος δεσφύριον πρὸς Καϊάφην τὸν ἀρχιερεῖα.)

25 Ἡν δὲ Σίμων Πέτρος ἵσως καὶ διεμαρτύρηθη· εἶπο, οὖν αὐτὰ, Μὴ καὶ σὺ ἐκ τοῦ μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; Ἡρώτατο ἐκείνος, καὶ εἶπεν, Οὐκ εἰμὶ.

26 Λέγει εἰς ἐκ τοῦ δούλων τῷ ἀρχιερεῖ, συζητῶν ἂν οὐδ' ἀπέκλωκε Πέτρος τὸ ὡπλόν, Οὐκ ἰσά σε εἶδον ἐν τῷ κόσμῳ μὲν αὐτοῦ;

27 Πάλιν οὖν ἠρώτατο ὁ Πέτρος, καὶ ἔδωκεν ὁ ἄνθρωπος ἐφάπτεσθαι.

28 Ἀρῶσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ὡς τῷ Καϊάφᾳ εἰς τὸν αἰματωμένον· ὡς τῷ πρῶτῳ καὶ αὐτοῖς ἐκ ἐσθλάειν εἰς τὸν αἰματωμένον, ἵνα μὴ μαινοῦσιν, ἀλλ' ἵνα φέρωσι τὸ πάθος.

29 Εξῆλθεν οὖν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐτοῦ, καὶ εἶπε, Τίνα κατηγορεῖσαι ῥίπτει κατὰ αὐτοῦ ἀνθρώπου πύλας;

30 Ἀπεκρί-





λόγον, ἡγαγὼν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν  
ἐπὶ τῇ βήματι εἰς τόπον λεγόμενον Λαθό-  
φροντον, Ἐξελθὼν δὲ Γαββαθα.

14 Ην ὃ παρασκευὴ τῆ πάρα, ὅρα ὃ  
ἀπὶ ἑκτῇ· καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις, Ἰδοὺ ὁ  
βασιλεὺς ὑμῶν.

15 Οἱ ὃ ἐκ ἐξούσιας, ἄρον, ἄρον, στα-  
 ροῦσι αὐτὸν. Λόγι αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, Τὸν  
 βασιλεῖα ὑμῶν σταυρώσου; Ἀπεκρίθησαν οἱ  
 ἀρχιερεῖς, Οὐκ ἐχρῆν βασιλεῖα εἰ μὴ Καί-  
 σαρ.

16 Τότε οὐδὲ παρέδωκεν αὐτὸν αὐ-  
τοῖς ἵνα βασανηθῇ. Παρέλασεν δὲ τὸν Ἰη-  
σοῦν καὶ ἀπήγαγον.

17 Καὶ βασιλεύει τὸν σαρκενὸν αὐτοῦ  
ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίς τόπον,  
ὅς λέγεται Ἐβραϊστὶ Γολγοθᾶ,

18 Οὗτοι αὐτὸν ἰσχυρότατον, καὶ μᾶλλον  
αὐτῷ ἀντικεινὸν ἐπαύθον, καὶ ἐπαύθον,  
μῆτις ᾧ τὸν Ἰησοῦν.

19 Εξερψε δὲ καὶ πῦλον ἐκ Πιλάτου, καὶ  
 ἔθηκεν ἐπὶ τῷ σταυρῷ· ὡς δὲ γεγραμμένον,  
 ἸΗΣΟΥΣ Ο ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ Ο ΒΑ-  
 ΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

20 Τῷτον αὐτὸν τίτλον πολλοὶ ἀνι-  
γινσκται ἡδ' Ἰουδαίων, ὅτι εἶχεν αὐτὸς τῆς  
πόλεως ὁ τύπος ὅπως ἐστυχερόση ὁ Ἰησοῦς·  
ὃς αὐτὸς γεγραμμένος Ἐβραϊστὶ, Ἑλλωνιστὶ,  
Ρωμαϊστὶ.

27. Ελεγον ουκ ην Πιλάτος ο αρχι-  
 υτης τῶν Ιουδαίων, Μὴ γάρ φησι, Ο βασιλεὺς  
 τῶν Ιουδαίων· ἀλλ' ὅτι ἔλεγε· Εἶπε, Βα-  
 σιλεὺς εἰμι τῶν Ιουδαίων.

22 Απεκρίθη ὁ Πατριάρχ., Ο γέγραφα,  
μήχαφα.

23 Οἱ οὖν γραπῶται, ἐπ' ἐκείνου  
τῶν ἱστυῶν, ἔλαβον τὰ ἑμάτια αὐτοῦ (καὶ  
ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστω γραπῶ-  
τι μέρει), καὶ τὸν χιτῶνα. ὡς δὲ χιτῶν  
ἄλλος ἐστίν, ἐν τῷ αὐτῷ ὑφαντὸς δι' ὅλης

24 Εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους, Μὴ χά-  
σμεθα αὐτὸν, ἀλλὰ λάχωντες περὶ αὐτοῦ,  
πίνετω· ἵνα ἡ ῥεσφὴ πληροσθῇ ἡ λέ-

γευσά, διημερίσαντο τὰ ἱμάτια με ἐαυ-  
 τοῖς, καὶ ὅτι τὸν ἱματισμὸν με ἔδωκεν ἀλλί-  
 ρον. Οἱ μὲ οὖν σκαπῶται τὰς τὰ ἐπιόψαν.

25 Εἰσὶν αὖτε ὁ παρὰ τῷ σταυρῷ τῷ  
 Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μη-  
 τρὸς αὐτοῦ Μαρία ἡ τῷ Κλωπᾷ, καὶ Μαρία  
 ἡ Μαγδαληνὴ·

26 Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα, καὶ τὴν  
μαθῆται παριστῶντα ὁν ἠγάπα, λέγει τῇ  
μητρὶ αὐτοῦ, Γυναίκα, ἰδοὺ ὁ υἱός σου.

27 ἔπειτα λέγει πρὸς μαθητὴν, Ἰδοὺ ἡ  
μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' οὐκείνης τῆς ὥρας ἔ-  
λαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια.

28 Μετὰ τούτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάν-  
τα ἥδη πετέλειται, ἵνα τελεωθῇ ἡ γραφή,  
λέγει, Διψῶ.

29 Σκεῦθ' οὐκ ἔκλειτο ὄξυς μέσῳ·  
οἱ δ' πλήτταντες ἀπὸ ὄξυς καὶ ὑδάτων  
ἀφ' ὧν, ἀποκλίνοντες αὐτὴν τῷ γούνατι.

30 ὅτι οὐδ' ἔλαβε τὸ ὄζω· ὁ ἰησοῦς,  
εἶπεν, Τετέλειται· καὶ κλίνας πλὴν κεφαλῶν,  
παρίδωκε τὸ πνεῦμα.

31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, (ὅτι μὴ μείνη  
ὅτι τῷ τσαυρῇ τὰ σάματα ἐν τῷ σαββα-  
τῷ· ἐπὶ παρασκευῇ ἡ· ἡ' ἡ' μαζὰ  
ἡ ἡ' ἐξ ἐκείνου τῷ σαββάτῳ) ἐρώτησαν  
τὸν Πιλάτην ἵνα κατεργάσῃ αὐτοῖς τὰ  
σάματα, καὶ ἀφθῶσιν.

32 Ηλθον οὖν οἱ γραμματεῖς, καὶ τῷ μὲν  
 πατρὶος κατέβησαν τὰ σκέλη καὶ τῷ ἑμῷ  
 τῷ συζευρωθῆντι αὐτά,

33 Ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν ἑλθόντες, ὡς εἶ-  
δον αὐτὸν ἥδη τεθηκότα, ἔκχαπάζον  
αὐτὸς τὰ σκέλη·

34 Αλλ' εἰς τῆς φραπῆς τῆς λογικῆ αὐ-  
τῆς πλὴν παλευεῖν ἐνθεῖ, καὶ ἐνδοῖς ἐξελθεῖν  
αἰετα καὶ ὑδωρ.

35 Καὶ ὁ ἱεροκλῆς μαρτυροῦμαι, ὅτι  
ἀληθινὴ αὐτῶν ἐστὶν ἡ μαρτυρία· κακεῖν  
οἶδεν ὅτι ἀληθὴ λέγει, ἵνα ὑμεῖς πιστεύ-  
σητε.

36 Εἰρήνη γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφή  
πληρωθῇ, ὅστις ἐ συνταβίστηκε αὐτῷ.

37 Καὶ πάλιν ἐπέεα γραφὴ λέγει, Ο-  
ψονται εἰς τὸν Ἰερουσαλὴμ.

38 Ματθαῖος ὁ ταῦτα ἠρώτησε τὸν Πι-  
λάτον ὁ Ἰουδαῖος ὁ υἱὸς Ἀριμαθαίας, (ὁν  
μαθητὴς τῆς Ἰησοῦ, κεκρυμμένον ἦν διὰ τὸν  
φόβον τοῦ Ἰουδαίου,) ἵνα ἀρῇ τὸ σῶμα τῆς  
Ἰησοῦ. καὶ ἐπέτευσεν ὁ Πιλάτος. ἤλθεν  
οὖν καὶ ἦν τὸ σῶμα τῆς Ἰησοῦ.

39 Ἦλθεν ὁ καὶ Νικόδημος ὁ ἐλθὼν  
πρὸς τὸν Ἰησοῦν νεκρὸς τὸ πνεῦμα, θέ-  
ρσιν μύρου σμύρνης καὶ ἀλόνος ὡσεὶ λίτρας  
ἐκέντη.

40 Ἐλαβον οὖν τὸ σῶμα τῆς Ἰησοῦ, καὶ  
ἐθήκεν αὐτὸ ἐν ὀστέοις μὲν τοῦ χειρουργῶν,  
καθὼς ἐστὶν ἐν τοῖς Ἰουδαίοις ἐταφι-  
αζειν.

41 Ἦν ὁ ἐν τῇ πόλει ὅπου ἐταφρεύ-  
θη, κηρὸς, καὶ ἐν τῇ κήπῳ μνημεῖον κα-  
τὸν, ἐν ᾧ ἐθήκετο ὁ εἰς ἐπέτη.

42 Εκεί οὖν διὰ τὴν παρεκκλισίαν  
τοῦ Ἰουδαίου, ἐπὶ ἤρως καὶ τὸ μνημεῖον, ἔ-  
θηκεν τὸν Ἰησοῦν.

κ.

**Τ**ῆς ἡμέρας τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μα-  
θαλιώ ἐρχεται πρὸς σιοτίαν ἐπὶ  
ἔσπε, εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λί-  
θον ἠρμῶν ἐν τῷ μνημεῖον.

2 Τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμων-  
να Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν  
ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἦσαν τὸν  
κύριον ἐν τῷ μνημεῖον, καὶ ἐκ οὐδαμῶς πᾶς  
ἐθηκεν αὐτὸν.

3 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλ-  
λος μαθητὴς, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον.

4 Ἐπείχον ὁ οὖν υἱὸς Ἰωάννου, καὶ ὁ ἄλλος  
μαθητὴς προσέειπε τάχα τῷ Πέτρῳ, καὶ  
ἦλθε πρὸς εἰς τὸ μνημεῖον,

5 Καὶ παρὰ τὴν βλέπει κείμενα  
τὰ ὀστέα, καὶ ἔμνηστο εἰσῆλθεν.

6 Ἐρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀ-  
καλεσθὼν αὐτῶν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖ-  
ον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀστέα κείμενα,

7 Καὶ τὸν σουδαριον, ὃ καὶ ἐπὶ τῆς

καφαλῆς αὐτοῦ, καὶ μὲν τὸν ὀστέον κείμενον,  
ὅλας χερεῖς ἐτετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον.

8 Τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μα-  
θητὴς ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦ εἰς τὸ μνη-  
μεῖον, καὶ εἶδε, καὶ ὁπίστευεν.

9 Οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τίνα γραφὴν  
ὅτι εἶπεν αὐτοῖς ἐν νεκρῶν αἰσθήσει.

10 Ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς αὐτοῦ  
οἱ μαθηταί.

11 Μαρία ὁ εἰσήκει πρὸς τὸ μνη-  
μεῖον κλαίονσα ἔξω. αἰς οὖν ἔκλαψε, παρ-  
κένει εἰς τὸ μνημεῖον,

12 Καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς  
καθήμενους, ἓνα πρὸς τὴν καφαλὴν, καὶ ἓ-  
να πρὸς τοὺς πόδας, ὅπως ἵκετο τὸ σῶμα  
τῆς Ἰησοῦ.

13 Καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι, Γυναίκα,  
κλαίεις; Λέγει αὐτοῖς, Οἱ ἦσαν τὸν κύ-  
ριόν μου, καὶ ἐκ οὐδαμῶς ἐθηκεν αὐτόν.

14 Καὶ ταῦτα εἰπούσα ἐγράφη εἰς τὴν  
ὁπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα, καὶ  
ἔειπεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστὶν.

15 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Γυναίκα, τί κλά-  
εις; τίνα ζητεῖς; Ἐκείνη ἀποκρίσκει ὅτι ὁ κυ-  
ριός μου ἐστὶν, λέγει αὐτῇ, Κύριε, εἰ σὺ ὁ  
κύριός μου, εἰπέ μοι ποῦ αὐτὸν ἔθε-  
κες, καὶ ἐγὼ αὐτὸν ἀρῶ.

16 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Μαρία, Στή-  
ρεται ἐκείνη λέγει αὐτῇ, Ραββουὶ, ὁ λέγει  
ταῖς διδασκαλαῖς.

17 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Μὴ με ἀπὸ  
(οὐπο γὰρ ἀναβέβηκε πρὸς τὸν πατέρα  
μου) πορεύου ὁ πρὸς τοὺς ἀδελφεοὺς μου,  
καὶ εἰπὲ αὐτοῖς, Ἀναβάντες πρὸς τὸν πα-  
τέρα μου καὶ πατέρας ὑμῶν, καὶ Θεὸν μου  
καὶ Θεὸν ὑμῶν.

18 Ἐρχεται Μαρία ἡ Μαθαλιώ ἐν  
παράλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἐώρακεν  
τὸν κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

19 Οὗτος οὖν ὁφείλει τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ  
ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου, καὶ τοῦ κυρίου κειμένου  
ἐν τῷ μνημεῖον ὅπως ἵσταντο οἱ μαθηταί σιωπῶντες  
διὰ τὸν φόβον τοῦ Ἰουδαίου, ἤλθον ὁ Ἰη-  
σοῦς

αὐτὸς καὶ ἔστι εἰς τὸ μέγεθος, καὶ λέγει αὐτοῖς,  
Εἰρήνη ὑμῖν.

20 Καὶ τῷτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς  
χεῖρας καὶ τὰς πλευρὰς αὐτοῦ. ἐχάρησαν  
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον.

21 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πα-  
λη, Εἰρήνη ὑμῖν. καὶ δεξιὰ ἀπέστειλός μοι ὁ  
πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς.

22 Καὶ τῷτο εἰπὼν, ἀνέφυσήτε, καὶ λέ-  
γει αὐτοῖς, Δέξεσθε πνεῦμα ἁγίον.

23 Ἀντιπαραδόντες τὰς ἁμαρτίας, ἀ-  
φήται αὐτοῖς· αὐτῶν καὶ ἡμεῖς, καὶ ἐκ-  
τινάξωμεν αὐτάς.

24 Θυμῶς ὅ, εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ  
λεγομῆνός· Διδύμος, ἐκ τῶν μετ' αὐτῶν  
ὅτι ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς.

25 Ἐλεγον αὐτῷ αὐτὰ οἱ ὄντες μαθη-  
ταί, Ἐσθλακαίμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐ-  
τοῖς, Ἐάν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸ  
τύπον τοῦ ἥλων, καὶ βάλω τὸ δάκτυλόν μου  
εἰς τὸ τύπον τοῦ ἥλου, καὶ βάλω τὸ χεῖρός  
μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, ἔγωγε πιστεύσω.

26 Καὶ μὲν ἡμέρας ὅκτω πάλιν ἴσταν  
τοὺς οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ θυμῶς μετ' αὐ-  
τῶν ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τοῦ διερχέμεν κακίαν  
ἀνθρώπων, καὶ ἔστι εἰς τὸ μέγεθος, καὶ εἶπεν, Εἰ-  
ρήνη ὑμῖν.

27 Εἶπα λέγει τῷ θυμῷ, φέρε τὸ δάκ-  
τυλόν σου ὧδε, καὶ ἴδε τὰς χεῖρας μου, καὶ  
φέρε τὸ χεῖρός σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν  
μου· καὶ μὴ γίνῃς ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός.

28 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ θυμῶς καὶ εἶπεν  
αὐτῷ, Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου.

29 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι ἐν ὁμοθυμῇ  
με θυμῷ, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ  
ῥηόντες, καὶ πιστεύοντες.

30 Πολλὰ μὲν αὐτῷ καὶ ὅσα σημεῖα ἐ-  
ποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ  
ἐὰν ἔστι γεγραμμένα ἐν ταῖς βιβλίαις ταύταις.

31 Ταῦτα ὅ, γέγραπται ἵνα πιστεύοιτε  
ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες, ζήσωμεν ἐν τῷ ὀνόματι  
αὐτοῦ.

κα.

**Μ**ΕΤΑ ΤΑΥΤΑ ΕΡΑΝΕΡΕΘΕΝ ἑαυτοὶ πα-  
λη ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ὅτι  
τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος, ἐρα-  
νέρεσθαι ὅ, ὕδατος.

2 Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ  
Θαμῶς ὁ λεγομῆνός· Διδύμος, καὶ Να-  
θαναὴλ ὁ υἱὸς Κανα τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ  
τῶ Ζεβεδαίου, καὶ ὄντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐ-  
τοῦ δύο.

3 Λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος, Ὑπά-  
γω ἀλυσάμενοι. Λήρυσιν αὐτὰ, Ἐρχόμεθα  
καὶ ἡμεῖς σὺν σοι. Ἐξῆλθεν καὶ ἀνέστησαν  
εἰς τὸ πλοῖον δύο, καὶ ἐκείνη τῇ νυκ-  
τι ὄπισθεν αὐτῶν.

4 Περίεστι ὅ, ἡδὴ γυμνασθεῖσθαι ὁ Ἰη-  
σοῦς εἰς τὸν αἰμακλόν, ἐν ᾧ μὲντοι ἡδυνάται  
οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ὄντι.

5 Λέγει αὐτῷ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Παιδίκα,  
μή τι φροσφάξωμεν ἔχει; Ἀπικρίθησαν  
αὐτῷ, Οὐ.

6 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐλάτε εἰς τὰ  
δεξιὰ μέρη τῶν πλοίων τὸ δίκτυον, καὶ εὐ-  
ρήσετε. Ἐβάντο δι, καὶ ἐκ τῶν πλοίων ἐκλυσά-  
μενοι ἀπὸ τῶν πλοίων τοῦ ἰχθύων.

7 Λέγει αὐτῷ ὁ μαθητὴς ἐκείνος, ἐν  
ἡμέραις ὁ Ἰησοῦς, τῷ Πέτρῳ, Ὁ Κύριός ἐστι.  
Σίμων ἐν Πέτρῳ ἀκούσας ὅτι ἐκείνός ἐστι,  
τὸν ἰσχυρότερον διεξάσασθαι (ὡς γὰρ γυμ-  
νός.) καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θαλάσσαν.

8 Οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ  
ἦλθον· (ἐς γὰρ ἴσαν μακρὰ ἀπὸ τῆς γῆς,  
ὅ, αὐτὸς ἀπὸ σπηλαίων διακοσίων) συσπρῆντες  
τὸ δίκτυον τοῦ ἰχθύων.

9 Ὡς ἂν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν,  
βλέπεσιν ἀνθρώπων κειμένων, καὶ ὄψα-  
σθαι ὁμοκείμενον, καὶ ἄρτον.

10 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐβίβατε  
ἀπὸ τοῦ ἰσχυροῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῆς γῆς,

11 καὶ Σίμων Πέτρος, καὶ ἐκλυσσε  
τὸ δίκτυον ὅτι τῆς γῆς, μετὰ ἰχθύων μα-  
κρὰν ἰχθύων παντοκτονασάντων καὶ ποσάτων  
ἄντων ἐκ τῶν πλοίων τῶν δίκτυων.

Κ

12 Λέγει



12 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Δεῦτε ἀρεσθή-  
σατε. Οὐδεὶς ὃ ἐπολεμα τῆς μαθητῆς ὡς-  
επάσκει αὐτὸν, Σὺ τίς εἶ ; εἰδότες ὅτι ὁ  
Κύριός ἐστιν.

13 Ἐρχεται οὖν ὁ Ἰησοῦς, καὶ λαμβάνει  
τὸν ἄρτον, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὄψα-  
ρειν ὁμοίως.

14 Τοῦτο ἔδωκεν ἰφαισεσθῆναι ὁ  
Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἰερθεῖς ἐκ  
τεκροῦν.

15 Ὅτε οὖν ἠρέσθησαν, λέγει τῷ Σί-  
μων Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς, Σίμων Ἰακώβ, ἀγα-  
πάς με πλεον τέτων ; Λέγει αὐτῷ, Ναί  
Κύριε· σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ,  
Βόσκε τὰ ἀρνία μου.

16 Λέγει αὐτῷ πάλιν δευτέρῳ, Σίμων  
Ἰακώβ, ἀγαπάς με ; Λέγει αὐτῷ, Ναί Κύριε·  
σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ, Ποί-  
μας τὰ κοτέατά μου.

17 Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον, Σίμων Ἰω-  
νά, φιλεῖς με ; Εὐαγγέλιον ὁ Πέτρος, ὅτι  
εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον, φιλεῖς με· καὶ εἶ-  
πεν αὐτῷ, Κύριε, σὺ παῖτα οἶδας· σὺ γε-  
νώσκεις ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς,  
Εὖ σοι τὰ κοτέατά μου.

18 Ἀμὲν ἀμὲν λέγω σοι, ὅτε ἡς νεώ-  
τερῳ, ἐξώμενος σεαυτὸν, καὶ ἀρεσπώμενος  
ὅπως ἡθελες· ὅταν ὃ γεράτης, ἐκταίης ταῖς

χίτῃς σου, καὶ ἄλλῳ σε ζήσῃ, καὶ οἷον  
ὅπως ἐ δέλεος.

19 Τοῦτο ὃ εἶπε, σημαίνει ποῖος θα-  
νάτου δόξασι τὸν Θεόν. καὶ τῷτο εἰπὼν,  
λέγει αὐτῷ, Ἀκολουθεῖ μοι.

20 Ἐπεμψαίς ὃ ὁ Πέτρος βλέπει  
τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, ἀκολου-  
θῶντα, ὃς καὶ ἀνέπυσεν ἐπὶ τῷ δέπνῳ ὅτι  
τὸ σπῆσθαι αὐτὸν, καὶ εἶπε, Κύριε, τίς ἐστιν ὁ  
παρεχόμενος σε ;

21 Τῶτον ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰη-  
σοῦ, Κύριε, ὅτι τί ;

22 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Εὖ αὐτὸν δι-  
καιο μόνον ἕως ἔρχομαι, τί φέρες σε ; σὺ  
ἀκολουθεῖ μοι.

23 Ἰδὼν οὖν οὖν ὁ λόγος ὅτι εἰς τὸν  
ἀδελφόν, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκείνος ἐκ ἀπο-  
θνήσκει· καὶ ὅτι εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι  
ἀποθνήσκει, ὅτι· Εὖ αὐτὸν δέλεος μόνον  
ως ἔρχομαι, τί φέρες σε ;

24 Οὕτως ἐστὶν ὁ μαθητὴς ὁ μαθη-  
τὴν πρὸς τούτων, καὶ γεράτης ταῦτα, καὶ  
οἷον μόνον ὅτι ἀληθινός ἐστιν ἡ μαρτυρία  
αὐτοῦ.

25 Ἐστὶ ὃ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐπο-  
σεν ὁ Ἰησοῦς, ἀπὸ ἐὰν γεράτης καὶ  
ἐν, ἐδὲ αὐτὸν οἶμα τὸν κόσμον γεράτης  
ταὶ γεράτης βεβελία. ἀμὲν.

I have known when I was  
young (had been upon good  
fear of my father's hand)  
ΠΡΑΞΕΙΣ

# ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ

ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

α.



ΟΝ μὲν πρῶτον λόγον  
ἔποιοντο περὶ παύ-  
των, ὃ Θεόφιλος, ἀνὴρ-  
ξατο ὁ Ἰησοῦς ποτεῖν τε  
καὶ διδάσκειν,

2 Ἀρχὴ ἥς ἡμέτερος ἀπελάμβραμεν τοῖς  
ἀποστόλοις διὰ πνεύματος καὶ ἀγάπης, ἥς ἐξ-  
ελέξατο, ἀεικήρῃ,

3 Οἷς καὶ παρέστηεν ἑαυτὸν ζῶντα  
μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν, καὶ πολλοὺς τεκμη-  
ρίους δι' ἡμερῶν πειρασάμεντα ὑπακούμε-  
ναι αὐτοῖς, καὶ λέγοντα τὰ ἀπὸ τῆς βασιλεί-  
ας τοῦ Θεοῦ.

4 Καὶ συναλιζόμενοι παρέστηεν  
αὐτοῖς, ὑπὸ Ἱερουσαλὴμ μὴ χωρίζεσθαι,  
ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς,  
ὣς ἡκούσαμεν.

5 Οἱ Ἰωάννης μὲν ἐκάπυσεν ὕδατι,  
ὅμοιος ᾧ βαπτιστὴς ποιεῖ ἐν πνεύματι ἀγίῳ  
καὶ μετὰ πολλοὺς ταύτας ἡμέρας.

6 Οἱ μὲν οὖν συναλεθόντες ἐπερο-  
ποῦν αὐτὸν, λέγοντες, Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρό-  
νῳ τούτῳ ὑποτάσσεται τὴν βασιλείαν  
τοῦ Ἰσραὴλ;

7 Εἶπε ὁ θεὸς αὐτῶν, Οὐχ ὑμεῖς ἐπι-  
γινώκετε χρόνους ἢ καιροὺς; ἢς ὁ πατὴρ ἐ-  
δεκεν ἐν τῇ ἰδίᾳ ὀφείσεια.

8 Ἀλλὰ λήψατε δυνάμειν ἐπελθόντος  
τοῦ ἀγίου πνεύματος ἐς ὑμᾶς, καὶ ἐπεσθε  
μοι μαρτύρους ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πά-  
σῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ, καὶ ὡς ἐλά-  
βη τῆς χάριτος.

9 Καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλεπόντων αὐ-  
τῶν ἐπ' ἡμέρην, καὶ μετέβη ὑψέλαθεν αὐτὸν

ὑπὸ τῷ ὀρθοστάτῳ αὐτῶν.

10 Καὶ ὡς ἀπικνίζοντες ἦσαν, εἰς τὸν  
ἐρχόμενον ποταμὸν αὐτῶν, καὶ ἰδὲ ἀδελφοὶ δύο  
παρεστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἰσθμῷ λευκῇ,

11 Οἱ καὶ εἶπον, Ἀδελφοί Γαλιλαῖοι, τί  
ἐστήκατε ἡμετέροις εἰς τὸν ἔρανον; εὖτε  
ὁ Ἰησοῦς ἐἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν, εἰς τὸν ἔρα-  
νον, ὥτως ἐλεύσεται ὃν προσποιεῖσθε αὐτὸν  
πορευόμενον εἰς τὸν ἔρανον.

12 Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ  
ὑπὸ ὄρους τοῦ κολιμβήσκειον ἰλαγῶν, ὃ ἐστιν  
ἐγγὺς Ἱερουσαλὴμ παλαιάτος ἔχον ὄρεον.

13 Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέστησαν εἰς τὸ  
ὑπόγειον, καὶ ἦσαν κατακείμενοι οἱ, Πέτρος  
καὶ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωάννης, καὶ Ἀνδρέας, Φίλιπ-  
πος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖ-  
ος, Ἰάκωβος ἀλφαιῶν καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτής,  
καὶ Ἰσίδωρος Ἰακώβου.

14 Οὕτως πάντες ἦσαν κατακείμε-  
νοι ἡμετέροις ἐκείνοις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ  
τῇ διήκῃ, σὺν μαριᾷ, καὶ Μαρίᾳ τῇ μη-  
τρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῖς.

15 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις αἰα-  
σας Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν εἶπεν  
(ὡς τεύχος ὁνομάτων ὑποτακτῶν ὡς ἐ-  
κατὴν εἰσεν)

16 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐδὴ πληροῦσθε  
τὴν χάριν ταύτην, ὡς ἀκούετε τὸ πνεῦ-  
μα τὸ ἀγίον διὰ τῶν ἐντολῶν τοῦ Δαβὶδ, ἀπὸ  
ἧς τὰς χρονομίας ὁδοῦ τοῖς συνακουσάν-  
τες Ἰησοῦ,

17 Οἱ κατακειόμενοι ὡς σὺν ἡ-  
μῖν, καὶ ἔλαβον τὸν κληῖον τῆς διακονίας  
ταύτης.

18 Οὗτος μὲν οὖν ἐπέσχετο χάριον  
καὶ

ἐκ τῷ μισθῷ τῆς ἀδικίας, καὶ περιωχῇ γε-  
νόμενῃ ἐλάλησε μέσσοι, καὶ ἐξερχόμενοι παύ-  
τα τὰ ἀσάχηρα αὐτῆς,

19 Καὶ γενόμενοι ἐβύζισαν πᾶσι τοῖς κα-  
τοικοῖσι τῆς Ἱερουσαλὴμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χω-  
ρεῖο ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀ-  
κελδαμα, καὶ ἐστὶ χωρεῖο ἀμαρτίας.

20 Γέγονεν γὰρ ἐν βέλῳ φλογὶ, ἡ  
Γενικήτω ἡ ἑταιρεία αὐτῶν ἔρημος, καὶ μὴ  
ἔστω ὁ κατεκκῶν ἐν αὐτῇ. Καὶ τὴν ὀπι-  
σκοπῶν αὐτῶν λάβοι ἑπὶ τοῦ.

21 Δεὶ οὖν ὅτι σωζόμενων ἡμῶν  
ἀδελφῶν ἐν παντὶ χρόνῳ, ἐν τῇ εἰσόδῳ καὶ  
ἐξόδῳ ἐν ἡμέρᾳ ὁ Κύριος Ἰησοῦς,

22 Ἀρχάμενοι δὲ τοῦ τῆς βασιλείας  
Ἰωάννου τοῦ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήφθη ἀφ'  
ἡμῶν, μετέφερα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γε-  
νόμενῳ σὺν ἡμῖν ἕνα τέτων.

23 Καὶ ἐγένετο δύο, Ἰωσήφ τὸν καλέ-  
μενον Βαρσαββαί, ὅς ἐπικλήθη Ἰσχυρὸς καὶ  
Μαθθίας.

24 Καὶ προσευξάμενοι εἶπον, Σὺ Κύ-  
ριε κερδοποιήσῃς πάντων, ἐκείδειξον ἐν  
τόπῳ ὅθι δύο ἕνα, ὅτι ἐξελέξω

25 Λαβεῖν τὸν κληρον τῆς διακονίας  
ταύτης καὶ διαστολῆς, ἐξ ἧς παύσῃ Ἰσίδας  
πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον.

26 Καὶ ὥλκισεν κληρέως αὐτῶν, καὶ ἔ-  
πιπεν ὁ κληρὸς ἐπὶ Μαθθίαν, καὶ συγκατε-  
ψηφίσαντες ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀποστόλων.

β.

**Κ**Αὶ ἐν ταῖς συμπληρωθείαις τῶν ἡμερῶν  
τῆς πεντηκостаῆς, ἥσαν ἅπαντες ὁμο-  
θυμητοὶ ὅπῃ αὐτοῦ,

2 Καὶ ἐβύζισαν ἀφ' οὗ ἐν τῷ ἔργῳ ἡ-  
χας ὥσπερ εἰρημῶν πνοῆς βιάντας, καὶ ἑ-  
πλήρωσεν ὅλον τὸ οἶκον ὅς ἦσαν κληρονομοί,

3 Καθ' ὅρθην αὐτοῦ διαμεμεξέμενοι  
γλῶσσαι αὐτῶν πυρὸς ἐκείνου ἐπὶ τῇ ἑνῇ  
ἐκείνου αὐτῶν.

4 Καὶ ἐπλήθυνον ἅπαντες πνεύμα-  
τος ἀγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἐπέμνε γλῶσ-  
σαις, καὶ ὡς τὸ πνεῦμα ἐλάλει αὐτοῖς ἀ-  
παύειν αὐτοῦ.

5 Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦ-  
ντες Ἰουδαῖοι ἀπὸ τῆς συλαθείας ἀπὸ παν-  
τὸς ἔθνους ὅθι ἔστω τὸν ἑαυτοῦ.

6 Γενόμενος δὲ τῆς φωνῆς ταύτης,  
συνήλθε τὸ πλῆθος, καὶ συνερχόμενοι, ὅπ-  
ῃ αὐτοῖς εἰς ἑκάστη τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λα-  
λοῦντων αὐτῶν.

7 Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμα-  
ζον, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Οὐκ ἰδοὺ πα-  
ντες οὗτοι εἰσὶν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι;

8 Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἑκάστη  
τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ἡ ἐκκλησίᾳ ἡμῶν

9 Παρδοὶ καὶ Μηδοὶ καὶ Ελαμίται,  
καὶ οἱ κατεκκῶντες τὴν Μισσοποταμίαν,  
Ἰουδαῖοι, καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ  
τὴν Ἀσίαν,

10 Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Ἀγρυ-  
ππὸν, καὶ τὰ μέρη τῆς Ἀσίης τῆς ἐν  
Γαλίᾳ, καὶ οἱ ὀπθινόμενοι Ρωμαῖοι,

11 Ἰουδαῖοι τε καὶ προσήλυτοι, Κρή-  
τες καὶ Ἀραβῆς ἀκούομεν λαλοῦντων αὐ-  
τῶν ταῖς ἡμετέροις γλώσσαις τὰ μυστη-  
ρία τοῦ Θεοῦ.

12 Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπέρην,  
ὅτι αὐτοῖς ἄκουον λέγοντες, ὅτι οὗτοι  
ταῦτα εἶπεν;

13 Ἐπεὶ δὲ ἡλεάζοντες ἔλεγον, Οἱ  
γλωσσῶντες μεμεστωμένοι εἰσὶ.

14 Στεθεὶς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἀδελ-  
φοῖς, ἔφη τῶν φωνῶν αὐτῶν, καὶ ἀπεφώνη-  
σεν αὐτοῖς, Ἄνδρες Ἰσραήλ, καὶ οἱ κατε-  
κκῶντες Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες, ταῦτα ἔμνη-  
στα ἔστω, καὶ ἀκούετε τὰ ῥήματα μου

15 Οὐ γὰρ, ὡς ἡμεῖς ὑπολαβόμεθα,  
οὗτοι μεθύουσιν ὅτι γὰρ ὅτι αὐτοὶ ταῖς  
ἡμέραις.

16 Ἀλλὰ ταῦτα ἔστι τὸ εἰρημῶν διὰ  
τῆς προσήλου ἰαλῆς,

17 Καὶ ἔστω ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμέρᾳ  
(λέγει ὁ Θεός), ἐκείνη δὲ τῆς πνεύμα-  
τός μου ἐπὶ πάντας σάρκα· καὶ προσ-  
πέσει οἱ οὗτοι ὅθι καὶ αἱ ἀνταρτίαι ὁ-  
μῶν, καὶ οἱ γενήσκοντες ὅθι καὶ ὅθι καὶ  
καὶ

καὶ οἱ φερσβύτες ὑμῶν ἀποπία ἀυπνια-  
δύπνουν.

18 Καί γε ὅτι τοῦ θούλου μου καὶ ὅτι  
πρὸς θούλους με ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις  
ἐκείνῳ ὅτι τῷ πνεύματός μου, καὶ φερ-  
ρητύσονται.

19 Καὶ δάσω τέρετα ἐν τῇ οὐρανῷ  
αὐτῶν, καὶ σημεία ὅτι τῆς γῆς καὶ τῶν ἀνέμων  
καὶ τῶν ἀνέμων καὶ τῶν ἀνέμων.

20 Ο ἡλίος μεταφρασίεται εἰς  
σύντομον, καὶ ἡ σελήνη εἰς ὅμα, ὡς ἡ  
ἐκείνη τῶν ἡμέραν Κυρίου τῶν μεγάλων  
καὶ ὅμα.

21 Καὶ ἔσται, Πᾶς ὁς ἀνὴρ ἐκτελέσεται  
τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθήσεται.

22 Ἀνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοῦ  
λόγου τούτου· Ἰησοῦ τὸν Ναζαρεθῶν,  
αἰσθεσθὲν τῷ Θεῷ ἀποδεδειγμένον εἰς  
ὑμᾶς θανάτου καὶ τέρετα καὶ σημεία,  
οἷς ἐποίησε δι' αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ ὑ-  
μῶν, καὶ οὐκ ἐν αὐτοῖς οὐδαμῶς.

23 Τούτου τῇ ἀρεσκείῃ βουλὴ καὶ  
φρονήσει τῷ Θεῷ ἐκδοτὸν λαβόντες διὰ  
χειρῶν ἀνέμων, φερσβύσαντες αἰεῖτε.

24 Οὐ γὰρ ὁ Θεὸς ἀνέστη, λύσει τις  
ἀδύνατον τῷ θανάτῳ, καὶ οὐκ ἐν αὐτῷ  
τῷ κατεστῆται αὐτὸν ὑπὸ αὐτοῦ.

25 Δαβὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτὸν, Περὶ  
ἐσθίου τοῦ Κυρίου ἐκείνου με διὰ πει-  
νῆς, ὅτι ἐν δεξιᾷ μου ὄσιν, ἵνα μὴ σταλευθῶ.

26 Διὰ τούτου ὁ φερσβύτης ἡ καρδία μου,  
καὶ ἡ καρδία μου ἡ γλώσσά μου. ἔπαιον καὶ ἡ  
σὰρξ μου κατεσπινώσεται ἐπὶ ἐλπίδι.

27 Οὐ γὰρ ἐκκαταλείψης τῶν ψυχῶν  
μου εἰς ἄδου, οὐδὲ δάσῃς τὸν ὅσιόν σου.  
ἐκείνῳ διαδοθῆναι.

28 Ἐγὼ ἐκείνους μοι ὁδοὺς ζωῆς, πλε-  
ροῦντες με ὁ φερσβύτης μου τῷ φερσβύτῳ  
σου.

29 Ἀνδρες ἀδελφοί, ἔξω εἰπεῖν μου  
πρόφητας φερσβύτης καὶ τῷ πατρὶ ἐρχε-  
σθαι, ὅτι καὶ ἐπληρώθη καὶ ἐπείρη, καὶ τὸ μῦ-  
θος αὐτοῦ ὅτι ἐν ἡμῖν, ἔχει τὴν ἡμέραν ταύτην.

30 Περὶ τῆς αὐτῆς ὑπαρχόν, καὶ εἰδὼς  
ὅτι ὁρκω ὁμοσεν αὐτῷ ὁ Θεὸς ἐν καρ-  
πῷ τῷ ὁσφύος αὐτοῦ τὸ καὶ σάρκα αἰετήσῃ  
τὸν Χριστόν, καὶ οὕτως ὅτι τῷ θανάτῳ αὐτοῦ,

31 Περὶ δὲ ἐκείνου καὶ τῆς αἰετή-  
σεως τῷ Χριστῷ, ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ ψυ-  
χή αὐτοῦ εἰς ἄδου, οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ ἐκείνῳ  
διαδοθῆναι.

32 Τούτου τὸν Ἰησοῦ ἀνέστην ὁ Θε-  
ός, οὐ πάντες ὑμεῖς ἴσμεν μέρετε.

33 Τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ τῷ Θεῷ ὑψωθείς,  
τῶν τε ἐπαγγελιῶν τῷ ἀγίῳ πνεύματι  
λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς, ἔχει τὸ  
καὶ ὑμεῖς ἐλπίετε καὶ ἀκούετε.

34 Οὐ γὰρ Δαβὶδ ἀνέκθῃ εἰς τὸν ἔρυνος,  
λέγει ὁ αὐτός, Εἶπαι ὁ Κύριος τῷ κυρίῳ  
μου, καὶ οὐκ ἐν δεξιᾷ μου,

35 Ἐκείνῳ αὐτῷ τῷ ἔρυνος σου ὑπο-  
ποδίσαι τῶν ποδῶν σου.

36 Ἀσφαλὼς αὐτῷ γνωστέω πᾶς ὁ  
καὶ Ἰσραὴλ, ὅτι καὶ Κύριος καὶ Χριστὸν αὐ-  
τὸν ὁ Θεὸς ἐποίησε, τῶν τε τὸν Ἰησοῦ ὅν  
ὑμεῖς ἴσμεν.

37 Ἀκούετε τῇ καρδίᾳ τῇ καρ-  
δίᾳ, εἰπὼν τῷ φερσβύτῳ τὸν Πέτρον καὶ τοῖς  
ποδοδιστοῦς, Τί ποιήσωμεν ἄνδρες ἀ-  
δελφοί;

38 Πέτρος ὁ ἴσθι φερσβύτης αὐτοῦ, Μετα-  
νοήσατε, καὶ βαπτισθῆτε ἐκείνῳ ἡμῶν ὅτι  
τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν α-  
μαρτιῶν, καὶ ἡ λύτρωσις τῶν ὁσφύων τῷ ἀγίῳ  
πνεύματι.

39 Ὡς ὅτι ὅτι ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς  
τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακρὰν,  
ὅσοις ἀνὰ φερσβύτην Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

40 Ἐπίστετε τῷ λόγῳ πλείστοι διμερ-  
τύροιο καὶ παρκαλέει, λέγων, Σάωτε τοῖς  
τῆς γῆς τῆς σελήνης ταῦτες.

41 Οἱ μὲν αὐτῷ ἐκείνῳ ἀποδεδειγμένοι  
τὸν λόγον αὐτοῦ ἐκείνῳ ἀποδεδειγμένοι,  
καὶ φερσβύτης τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῳ ψυχῇ ὅσις πε-  
ρσβύτης.

42 Ἡμεῖς ὁ φερσβύτης φερσβύτης τῇ  
Κ 3 διδοχῇ





δρακονομήσαν ὑμῖν Ἰησοῦ Χριστῷ,

21 Οὐ δὲ εὐραυνὸν μόνον δέξασθαι ἀρχὴν γέροντας δοκονταστέτας παύσαντων ἐλάλησεν ὁ Θεὸς διὰ στόματός σου· παύσαντες ἄνθρωποι προσφώνησάν σου ὡς ὅτι.

22 Μαρτυρῶν γὰρ σοὶ πατέρας ἔπεν, ὅτι προσφώνον ὑμῖν ἀνθρώποι κύριος ὁ Θεός· ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀρχῆς ὡς ἡμεῖς, ἀπὸ ἀκούσεως καὶ παύσαντες ὅσα ἐν λαλήσει σοὶ ἔμαθες.

23 Ἐσται δὲ, πάντα ψυχὴ ἥτις δὴ μὴ ἀκούσῃ τῆς κεφαλῆς σου αὐτοῦ, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ.

24 Καὶ πάντες οἱ προσφώνοντες σου Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεστῶτες, ὅτι ἐλάλησεν, καὶ προσφώνησαν τὰς ψυχὰς ταύτας.

25 Ὑμεῖς ἐστὶν οὖν τῶν προσφώνοντων, καὶ τῆς διαθήκης ἥς διεθετο ὁ Θεός σοι πατέρας ἡμεῖς, λέγων σοὶ Ἀβραάμ, καὶ τῶν ἀνέκματι σου ἐνυλορηθισσόντων περὶ αὐτοῦ πατρὸς τῆς γῆς.

26 Ὑμῖν προσφώνον ὁ Θεός διαθήκας τὰς παλαιὰς αὐτῷ Ἰησοῦ, ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐνυλορηθῆναι ὑμῶς ἐν τῇ διαθήκῃ ἡμεῖς, ὑπὸ τῆς ποιότητος ὑμῶν.

δ

**Α**λλοιούτων δὲ αὐτῶν σοὶ τὸν λαόν, ἐπέστηται αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι.

2 Διανομήσαντες διὰ τὸ διδάσκουσιν αὐτῶν τὸν λαόν, καὶ κραταρθεῖν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὸν ἀναστάντα τὸν ἐκ νεκρῶν.

3 Καὶ ἐπέβλεπον αὐτοῖς τὰς χάριτας, καὶ ἔδεικτο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον· ὡς γὰρ ἰσχυρὸς ἦν.

4 Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον, ὥπισθεν, καὶ ἰβηδὸν ὁ ἀρχιερεὺς τῶν ἀδελφῶν ἀσπὶ χαλεπῶς πένει.

5 Ἐβλήθη δὲ ὅτι τὴν αὔριον συναχθῶν αὐτῶν τῶν ἀρχιερέων, καὶ γραμματέων καὶ γραμματέων εἰς Ἱερουσαλὴμ,

6 Καὶ Ἀνακτόν ἀρχιερεὺς καὶ Καϊάφα καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσοι ἦσαν

ἐν γήρῳι ἀρχιερεσιν.

7 Καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῇ μέσῃ, ἔπαιον αὐτοὺς, Εἰ ποῖα λέγουμεν ἢ ἐν ποῖᾳ ὑπόμειπται ἐποίησάτε τὸ τοῦτο ὑμεῖς;

8 Ἰστέ Πέτρος πληθύς πτόματός σου ἀρχὴ εἶπε σοὶ αὐτῶς, Ἀρχιερεῖς τοῦ λαοῦ, καὶ γραμματεῖς καὶ Ἰσραὴλ,

9 Εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακαθίσταμεν ὅτι ἐνυλορηθῶμεν ἀδελφοί, ἐν τίνι ἐστὶν σέσωται,

10 Ἰστέ ἔγω πάντες ὑμῖν καὶ πάντες τῶν λαῶν Ἰσραὴλ, ὅτι ἐν τῇ ὑπόμειπται Ἰησοῦ Χριστῷ τῷ Ναζωραίου, ἐν ὑμῖν ἐστὶν ἐνυλορηθῶμεν, ἐν ᾧ Θεὸς ἀρχὴν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ ἐστὶν παύσαντων ὑμῶν ὡς ὅτι ὑμεῖς.

11 Οὐ πῶς ὅταν ὁ λαὸς ὁ ἐξουθενήσῃς ὑφ' ὑμῶν τῶν οικοδομησάντων, ὁ Ἰησοῦς ἐν καὶ κατὰ τὴν γῆν.

12 Καὶ ἐκ ἔστιν ἐν ἀνὰ οὐρανῷ ἡ συναγωγή αὐτῶν γὰρ ὑμεῖς ἔστιν ἔπεν ὑπὸ τῷ θεῷ τὸ διδομένον ἐν ἀδελφοί, ἐν ᾧ δὲ ἐν σὺν τῷ λαῷ ἡμεῖς.

13 Οἱ γραμματεῖς δὲ τῶν τῶ Πέτρῳ παρρησίας καὶ Ἰησοῦ, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἀδελφοί ἀρχιερεσιν εἶπεν καὶ ἰδιώταις, ἐνυλορηθῶν, ἐπὶ τῇ κατὰ τὴν αὐτῶν ἐν σὺν τῇ ἰσχύϊ ἡμεῖς.

14 Τὸν δὲ ἀδελφοί βλέποντες αὐτοὺς ἔστω τὸν τῶν ἀρχιερέων, οὐδὲν εἶχον ἀντεπεῖν.

15 Κατέκριναν δὲ αὐτοῖς ἔξω τοῦ συναγέροντος ἀπὸ τῆς συναγωγῆς ἀδελφοί.

16 Λέγοντες, Τί ποιήσαντες τοῖς ἀδελφοίς καὶ τοῖς, ἐν μὲν γὰρ γινώσκοντες σιμὸν γέροντα δι' αὐτῶν, πάντες τοῖς γραμματέων Ἱερουσαλὴμ γινώσκον, καὶ οὐδὲν ἀντιτάττει.

17 Ἀλλ' ἔκ μὲν ὅτι πλείον διακρινόμενοι εἰς τὸν λαόν, ἀπὸ τῆς ἀπειλήσας αὐτοῖς μὴ ἐπὶ λαλῶν ὅτι τῇ ὑπόμειπται τὸ τοῦτο μὴ ἐν ἀδελφοί.

18 Καὶ γινώσκοντες αὐτῶν, παρρησία αὐτοῖς

αὐτοῖς τὸ καρδίᾳ μὴ φθίζεσθαι μὴ δὲ διδίδασκειν ὅτι τῇ ὁμολογίᾳ τῷ Ἰησοῦ.

19 Ο ὅ Πέτρος καὶ Ἰακώβους ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς εἶπον, Εἰ δικαιοῦν ὅτι κρίνωμεν τὸ Θεοῦ, ὑμεῖς ἀκούειτε μακάριοι ἢ τὸ Θεοῦ, κρινάτε.

20 Οὐ διωκόμεθα γὰρ ἡμεῖς ὡς εἰδομένη καὶ ἠκούσασθαι, μὴ λαλεῖν.

21 Οἱ δὲ πρὸς ταπεινολογίαν ἀπέλυσαν αὐτοὺς, μηδὲν ἐνείκοντες τὸ, πῶς καλοῦσονται αὐτοὺς, διὰ τὴν λαλῶν, ἐπιπαύετε ἐξέστατοι πρὸς Θεὸν ὅτι τῇ γρηγορίᾳ.

22 Ἐπὶ γὰρ ὡς πλείονα τὰ παρέρχοντα ὁ ἀνθρώπος ἐφ' ὃν ἐργάζηται τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἐλάσεως.

23 Ἀπελυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εἶπον.

24 Οἱ δὲ ἀκούσαντες, ἰμοδιμαδὸν ἤσαν φωνῇ πρὸς τὴν Θεὸν, καὶ εἶπον, Δέσποτα, σὺ ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὴν ἕρπην καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς,

25 Ο διὰ φόβου τοῦ Δαβὶδ τῷ πετρῷ σε εἰπὼν, Ἰσχυρὸν ἐφύλαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κατὰ:

26 Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἀρχιερεῖς συνήχθησαν ὅτι τὸ αὐτὸ κατὰ τοὺς Κύριους καὶ κατὰ τοὺς Χριστοὺς αὐτοῦ.

27 Συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀγαθίας ὅτι τὸν ἄγιον πνεῦμα σε Ἰησοῦν, ὃν ἔχρησται, Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος Πιλάτος, σὺ ἰδοῦσι καὶ λαοὶ Ἰσραὴλ,

28 Ποίηται ὅσα ἡ χεὶρ σε καὶ ἡ βουλή σε πεποιθότες ἡγήσῃς.

29 Καὶ τὰ ὡς Κύριε ἐπιθεὶς ὅτι ταῖς ἀπειλαῖς αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῖς δόλοις σε, κατὰ τὴν ἐπισημάνειαν πάντας λαλεῖν τὸν λόγον σε,

30 Ἐν τῇ τῷ χεῖρά σε ἐκτίθειεν σε εἰς Ἰαπὸν, καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου πετρῷ σε Ἰησοῦ.

31 Καὶ διωκόμενοι αὐτοὺς ἐπαλεύθη ὁ πῶτος ἐκ τῶν ἡγετῶν συνωμότης, καὶ ἐπλήσθη

παν ἀποστὰς πνεύματος ἁγίου, καὶ ἐλάλει τὸν λόγον τῷ Θεῷ κατὰ τὴν ἐπισημάνειαν.

32 Τοῦ δὲ πλήθους τοῦ πεποιημένου ὡς ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία, καὶ ὅτι ἐπὶ τῇ ὑπαρχόντων αὐτῇ, ἐλαττοῦ ἰδοῦν τοῦ, διὰ τὸ αὐτοῖς ἀπαντᾶ καὶ αἰετῶς.

33 Καὶ μεγάλη δύναμις ἀπεδιδόθη τῇ μαρτύρει οἱ ἀποστόλοις τῆς αἰσθησάμενης τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ὡς ὅτι πάντας αὐτοὺς.

34 Οὐ δὲ γὰρ ἐνδείης περὶ ὑπαρχόντων αὐτοῖς ὅτι κατὰ τὴν χάριν ἡ ἐκκλησία ὑπαρχόντων, πολυαῖτες ἐφίεον τὰς τιμὰς τοῦ πεποιημένου αὐτοῦ.

35 Καὶ ἐτίθειεν παρὰ τοῦ πόδας τοῦ Χριστοῦ διὰ τὸ ὅτι ἐκείνους κατέπαυον πορναίαν εἶχεν.

36 Ἰακώβος δὲ ὁ ἀποκλινθεὶς Βαρνάβαν ὑπὲρ τοῦ ἀποστόλου, (ὁ ὅτι μεθ' ἡμῶν ἐκείνους, ὡς παρὰ τὴν ἐκκλησίαν,) λαίτῃς, ἐκαστοῦ τῇ γῆς.

37 Ὑπαρχόντων αὐτῇ ἀρχῇ, πολλοὺς αὐτοῖς τὸ γῆρας, καὶ ἰδοὺ παρὰ τοῦ πόδας τοῦ Χριστοῦ.

6.

**Α**νὰ δὲ περὶ Ἀναίας ἰδοῦν, σὺ Σαπφείρῃ τῇ γυναίκεϊ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν κατὰ τὴν γῆν,

2 Καὶ ἐπιστάμενος τὸν τὴν τιμὴν, σὺ δὲ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐκείνους μέριμνα παρὰ τοῦ πόδας τοῦ Χριστοῦ ἐκείνους.

3 Εἶπε δὲ Πέτρος, Ἀναία, διατὸ ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν Σαπφείρῃ τῇ γυναίκεϊ σου, ψεύσασθαι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ τοῦτο ἐκείνους τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον;

4 Οὐχὶ μέγιστον σοὶ ἔμελλεν, καὶ περὶ αὐτῇ σὺ ἔχουσα ὑπαρχόντων; τί οὖν ἰδοὺ τῇ καρδίᾳ σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον; καὶ ἐψεύσας ἀνθρώποις, ὅσα τῇ Θεῷ.

5 Ἀκούει δὲ Ἀναίας τοῦ λόγου τούτου, πρὸς τὸν ἑαυτοῦ καὶ ἐκείνους φόβου μέγιστον ὅτι πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

6 Ἀγαθόντες δὲ οἱ κατὰ τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῦ

αὐτὸν καὶ ὁμοῖοντες ἔδειξαν.

7 Ἐβόησαν ὡς ἀκούον θείαν δια-  
σημῆς, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδὺς τὸ γε-  
γνησέναι, εἰσῆλθεν.

8 Ἀπεκρίθη ὁ αὐτῇ ὁ Πέτρος, εἰπὼν  
μοι τοσούτοις τὸ χωρεῖν ἀποδοῦναι. Ἡ δὲ  
εἶπε, Ναί, τοιόδε.

9 Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτήν, τί  
ἐπ' συμφέρει ἡμῖν παρεῖσθαι τὸ πνεύ-  
μα Κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες ἡτοῦ διαβαί-  
ναι τὸν ἀνδρα σου, ὅτι τῇ θυμῷ, καὶ ὁμο-  
κρίσει σε.

10 Εἰπεν δὲ ὁ παραχρῆμα παρὰ τοῦ πνεύ-  
ματος αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο. Εἰπελθὼν περὶ οἱ  
καίτοι οὐκ ἔβλεπον αὐτὴν νεκρὴν, καὶ ὁμοκρί-  
σαντες ἔδειξαν αὐτῇ τὸν ἀνδρα αὐτῆς.

11 Καὶ ἔβλεπον ἐξ ὧν μέγας φόβος ἦν αὐ-  
τῇ ἐκκλιπῆναι, καὶ ὅτι πάντα τοῦ ἀνέ-  
στητος ταῦτα.

12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν ἡτοῦ ἀποστόλου  
ἔβλεπον σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῇ λαῷ  
πολλῇ, καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ  
ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ.

13 Τῶν δὲ λαῶν ἐξ ἧς ἐτόλμα κολ-  
ῶσθαι αὐτοῖς, ὅντι ἐμεγάλυνεν αὐτοῦ ὁ  
κύριος.

14 Μᾶλλον δὲ προστίθεντο πιστεύοντες  
τῷ Κυρίῳ, πλείονι ἀνδρῶν ἢ καὶ γυναι-  
κῶν.

15 Ὅτε καὶ παρὰ πλείους ἐκέρχοντο τοῦ  
ἀδωντος, καὶ πείνοντο ὅτι κλινῶν καὶ κρεβά-  
των, ἵνα ἐρχομένων Πέτρους καὶ ἡ σκιά ὅπου  
σπίλῃται αὐτοῦ.

16 Σιωπῶντο δὲ καὶ τὸ πλῆθος ἡτοῦ  
πύριον πόλεον εἰς Ἱερουσαλὴμ, φέροντες ἀ-  
δυνατίαν καὶ ὀχλαμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀ-  
καθάρτων, οἵτινες διτραπεύοντο ἅπαντες.

17 Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ  
συνῆσαν, ἠΐσα ἀίρεσις ἡτοῦ Σαδδουκαίων,  
ἐπληρώθησαν ζήλῳ,

18 Καὶ ἐτίβαλον παρὰ χειρὸς αὐτοῦ  
ὅτι τοῦ ἀποστόλου, καὶ ἔθεντο αὐτοῦ ἐν τρυφῇ  
δημοσίᾳ.

19 Ἀνελθὼν δὲ ὁ κύριος διὰ τῆς νυκτὸς  
ὑπὸ τῇ σκιά τοῦ θυμῷ τῆς φυλακῆς, ὁμοθυμαδὸν  
ἔβλεπον, εἶπε,

20 Παρεῖσθε, καὶ καταθέτες λαλεῖτε ἐν  
τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ λαῷ πάντως ταῖς ῥήματι τῆς ζω-  
ῆς ταύτης.

21 Ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρ-  
θρον εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκον. παρα-  
χρῆμα δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ συνῆσαν αὐτοῖς,  
συμμετέχοντες τὸ συνέδριον καὶ πάντων  
τῶν γεγενησάντων ἡτοῦ ἡτοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέ-  
στειλαν εἰς τὸ δικαστήριον, ἀφ' αὐτῶν αὐ-  
τοῦ.

22 Οἱ δὲ ὑποκρίσαντες παραχρῆμα οὐκ  
ἔβλεπον ὡς ἐπὶ τῇ φυλακῇ. ἀναστρέψαντες  
δὲ ἀπήντησαν,

23 Λέγοντες, Ὅτι τὸ μὴ δικαστήριον  
ἐξ ὧν κακισμῶν ἐν πάσῃ ἀσφальτῇ,  
καὶ τοῦ φυλακῆς ὡς ἐστὶν ἐστὶν πρὸς  
θυμῷ, ἀνίσταντες δὲ, ἔσω οὐδένα ἐξ ὧν  
μὴ.

24 Ὡς δὲ ἤκουσαν τοῦ λόγου τούτου, ὁ  
κύριος καὶ ὁ γραμματεὺς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρ-  
χιερεῖς, διηπόρουν περὶ αὐτοῦ, τί αἰ γέ-  
νοιτο τούτο.

25 Παρεχρῆμα δὲ περὶ ἀπήντησαν  
αὐτοῖς λέγων, Ὅτι ἰδοὺ οἱ ἄνδρες ἐκ Ἰερου-  
σαλὴμ ἐν τῇ φυλακῇ, εἶπον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐστὶν καὶ  
δικαίοντες τὸν λαόν.

26 Τότε ἀπελθὼν ὁ γραμματεὺς συνῆσαν τοῖς  
ὑποκρίσαντες, ἡτοῦ αὐτοῦ ἐμὴ βίαις ἐφοῦντο  
τῷ τῶν λαῶν ἵνα μὴ λιδαδῶνται.

27 Ἀγρόντες δὲ αὐτοῦ ἐστῆσαν ἐν τῇ  
συνεδρίᾳ καὶ ἐπερώτησαν αὐτοῦ ὁ ἀρχι-  
ερεὺς,

28 Λέγων, Οὐ παραχρῆμα παρηγεί-  
λας ὑμῖν μὴ διδάσκον ὅτι τῇ ἐκκλησίᾳ  
τῇ ἐκκλησίᾳ; καὶ ἰδοὺ πεπληρωμένη τῷ Ἰε-  
ρουσαλὴμ τῆς διδασκῆς ὑμῶν, καὶ βέβαιον  
ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμῶν τὸ αἶμα τῶν ἀνδρῶν  
τῶν τούτων.

29 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἀπό-  
στολοι εἶπον, Γενομένην δὲ τῇ Θεῷ μέγα-  
λα





11 Τότε ὑπέβαλον αὐδρας λέγοντας, Ὅπως ἀναπομφαυτὸν αὐτὸν λαλοῦντος ῥήματα κλάσθηκα εἰς Μισυλίην καὶ τὸν Θάιν.

12 Συνεκλήθησαν δὲ τὸν λαόν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ οὗτοι ῥαββίματις, καὶ ὅπως οὐκ ἀνέστησαν αὐτῷ, καὶ ἤμαρτι εἰς τὸ συνέδριον.

13 Ἐσηπὼν τε μαρτυρεῖται ψευδὲς λόγους, Ὁ αὐθροπος εἶπεν ἡ παύσηται ῥήματα βλάσφημα λαλᾶν καὶ περὶ τοῦ αἵματος τέτα καὶ τοῦ νόμου.

14 Ἀνακράμεν γὰρ αὐτὸν λέγοντες, ὅτι Ἰσὼς ὁ Ναζαρεθὶς εἶπεν καταλύει τὸν νόμον τοῦτον, καὶ ἀγιάζει τὰ ἔθνη ἃ πατέδωκεν ἡμῖν Μωϋσής.

15 Καὶ ἀποκρίσας εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνέδριῳ, εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὅτι προσέσπον ἀγγέλου.

ζ.

Εἶπε δὲ ὁ κρησενεύς, Εἰ ἀρχαὶ ταῦτα ἔπος ἐστὶν

2 Ὁ δὲ ἐφίη, Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούετε· Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ἀρθεὶς πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ ὅντι ἐν τῇ Μισσοποταμίᾳ, φωνὴ ἡ κροτομένη αὐτὸν ἐν Χαλδίᾳ,

3 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐξῆλθε ἐκ τῆς σελῆς καὶ ἐκ τῆς συρρίνειας σου, καὶ διῆρο εἰς γῆν ἡν ἄν σὺ δεῖξαι.

4 Τότε ἐξῆλθεν ἐκ γῆς Χαλδαίαν, κατέκλιτο ἐν Χαλδίᾳ. Κακείθεν, μετὰ τὸ ὑποδαίνειν, τὸν πατέρα αὐτοῦ, μετακίνησεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἡμῶν ὁμοίαν καὶ κατοικεῖτε,

5 Καὶ ἐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, ὅδε βῆμα πόδος· καὶ ἐπηγείλατο αὐτῷ δοῦναι εἰς κατάρασιν αὐτῷ, καὶ τῇ ἀνέμω αὐτὸν μετ' αὐτὸν, ἐκδοῦν αὐτῷ τέκνα.

6 Ἐλάλησε δὲ ἔτι ὁ Θεός, Ὅπως οὐκ ἀνέστη αὐτὸς παρήμενος ἐν γῇ ἀνομιᾶς, καὶ δαλώσειεν αὐτὸ καὶ κακώσειεν ἔτι τι τραχύς,

7 Καὶ τὸ ἔθνη ὅσα ἐὰν δαλώσωσι, κροῶ ἐγὼ, εἶπεν ὁ Θεός, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξήρουντο καὶ λατρεύοντο μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.

8 Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην αἰετομύης, καὶ ἔτιως ἐγγύησεν τὸν Ἰσάακ, καὶ ἀπέμνησεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐγγύῃ· καὶ ὁ Ἰσάακ δὲ Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακώβ δὲ δώδεκα πατεράρχας.

9 Καὶ οἱ πατεράρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰσὼς ἀπέδωκεν εἰς Αἰγύπτου· καὶ ἡμεῖς ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ,

10 Καὶ ἐξήλθετο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν ἐλπίων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ὡς τῷ Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐγγύημον ἐπ' Αἰγύπτου καὶ ἡλόντων οἶκον αὐτοῦ.

11 Ἦλθε δὲ λαὸς ἐφ' ὅλῳ τῷ γένει Αἰγύπτου καὶ Χαναν, καὶ ὅλῃς μετὰ αὐτοῦ, καὶ ἐκ ὑποστροφῆς χειρὸς αὐτοῦ οἱ πατέρες ἡμεῶν.

12 Ἀέρας δὲ Ἰακώβ, ὅτι οὗτοι ἐν Αἰγύπτῳ, ὑπεκρίθησαν τοῦ πατρὸς ἡμεῶν πρὸς τὸν,

13 Καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀγνωσθέντι Ἰωσήφ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐγγύησεν τῷ Φαραὼ τὸ γένος τῷ Ἰωσήφ.

14 Ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ μετεκλέσασθαι τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακώβ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἐν ψυχῇ ἐδοκίμακοντα πάντα.

15 Κατεῖν δὲ Ἰακώβ εἰς Αἰγύπτου, καὶ ἐπεδούλωσεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμεῶν.

16 Καὶ μετετέθησαν εἰς Συχέμ, καὶ ἐτέθησαν ἐν τῇ μύμῳ ἐν ὁμήσῳ Ἀβραάμ πρὸς ἀργυροῦς παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμέρ τοῦ Συχέμ.

17 Καθὼς δὲ ἤρῳζεν ὁ γένος τῷ ἐπιπληθείας ὡς ὅμοιον ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ἠύξηνεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληρώθη ἐν Αἰγύπτῳ,

18 Ἀρχεῖ δὲ ἀνέστη βασιλεὺς ἐπ' αὐτοῦ, ὅς ἐκ ὑπὸ τῇ Ἰασίᾳ.

19 Οὗτος

19 Οὗτ' ἔτι κηρυττομένη τὸ γένος ἡμῶν ἐκείνου πατέρες ἡμῶν, τῷ πατρὶ ἐκδίδου τὰ βέβαια αὐτῇ, εἰς τὸ μὴ ζήλοισθαι.

20 Εἰ δὲ χαρῶ ἐλθούσῃ Μασσῆς, καὶ ὡς ἀσπείθῃ τῷ Θεῷ, ὅς αἰτησάσθαι μὴ τις γένηται ἐν τῇ οἰκῇ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

21 Εκπεσέτω ἡ αὐτὸν ἀεικέλιος αὐτὸν ἢ θυγάτηρ Φαραὼν, καὶ ἀνεδρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν.

22 Καὶ ἐπαυθούσῃ Μασσῆς πύση σοφίαν Αἰγυπτίαν· ὡς δὲ διωατὸς ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις.

23 Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῇ πνευματικωτάτης χάριτος, αἶτέη ὅτι τὴν καρδίαν αὐτῆς, ὑπεκρίνασθαι τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τοῦ υἱοῦ Ισραὴλ.

24 Καὶ ἰδὼν πᾶς ἀδελφόν, ἡμίνατο, καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῇ καταπονεμένη, πατάξας τὸν Αἰγυπτίον.

25 Εὐλόμει δὲ συνήλθον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι ὁ Θεὸς διὰ χειρὸς αὐτῆς ἴδουσαν αὐτοῖς σωτηρίαν. οἱ δὲ ἐσυνώκησαν.

26 Τῇ τε ὁπάσῃ ἡμέρᾳ ὥρθη αὐτοῖς μαχημένοις, καὶ συνήλασεν ἑαυτὴν εἰς εὐφροσύνην, εἰπὼν, Ἀδελφοί, ἀδελφοί ἐστε ὑμεῖς· ἐὰν ἀδικαίτε ἀλλήλους;

27 Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπάνστατο αὐτὸν, εἰπὼν, Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς;

28 Μὴ ἀνέλθῃ με σὺ θέλεις, ἐν τῷ ποιεῖν αἰτίαν ἔξω τὸν Αἰγυπτίον;

29 Ἐφυγε δὲ Μασσῆς ἐκ τῆς λόγῳ τέτρωτο, καὶ ἐλθὼν παύσατο ἐν γῇ Μαδίμ, ὅθεν ἐλθόντων υἱὸς Δίου.

30 Καὶ πληροῦντων ἐν τῇ πνευματικῇ, ὥρθη αὐτοὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὅρου Σιναῖ ἀγγέλου Κυρίου ἐκ φλογὸς βλεπτοῦ.

31 Ὁ δὲ Μασσῆς ἰδὼν ἰθαύμασε τὸ ἔκτατον. προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοήσας, ἐλθὼν εὐαγγέλιον Κυρίου πρὸς αὐτόν.

32 Ἐξὼ δὲ Θεὸς ἐν τῷ πατέρι σου, ὁ

Θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ. Ενδομύθη δὲ γινώσκουσιν Μασσῆς ἐν τῷ ἔκτατον.

33 Εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Κύριος, Ἀκούετε ἐπαγγελίας τοῦ πατρὸς σου· ὁ γὰρ τὸς αὐτοῦ ἡ ἐστὶν, καὶ ἡ ἀρχὴ ἐστίν.

34 Ἰδὼν εἶδον τὴν ἐκκένωσιν τοῦ λαοῦ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὴν σκλαβίαν αὐτοῦ ἡκούσας, καὶ κατέβη ἐξ Αἰγύπτου αὐτοῖς, καὶ καὶ διῶν, ἀποστειλὰς σε εἰς Αἴγυπτον.

35 Ἰστοῦν τὴν Μαύσῃ ἐν ἡμετέροις, εἰπόντες, Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν; οὕτως ὁ Θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτῶν τὴν ἀπέσπλιν ἐν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὁδοῦ τοῦ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκκένωσιν.

36 Οὗτ' ἔτι ἐξήγαγόν αὐτοῦ, πείσας τίς ἐστι καὶ σμῆμα ἐν γῇ Αἰγύπτου καὶ ὁ ἐρυθρὰ θάλασσαν, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐπὶ πνευματικῶν.

37 Οὗτ' ἔτι ἐστὶν ὁ Μασσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, Προσφύτω ὑμῖν ὁδοῦς καὶ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῆς ἀδελφῆς ὑμῶν αἰς ἡμᾶς, αὐτὴν ἀκούσας.

38 Οὗτος ἐστὶν ὁ γινώσκων ἐν τῇ ἐκκένωσιν καὶ τῇ ἐρήμῳ, καὶ τὴν ἀγγέλου τοῦ λαοῦ αὐτοῦ αὐτῇ ἐν τῇ οἰκῇ Σιναῖ, καὶ τῇ πατέρων ἡμῶν, ὅς ἰδὲν λόγια ζῶντα διῶν ἡμῶν.

39 Ὡς ἐκ ἐκείνου ἐκείνου γινώσκων οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλ' ἀπάνστατο, καὶ ἐπὶ φησιν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον.

40 Εἰπόντες τῷ Ααρὼν, Παύσαν ἡμῖν Οἱκοὶ ὁ προσερχόμενος ἡμῶν. ὁ γὰρ Μασσῆς αὐτὸν ὅς ἐξήγαγον ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐκ οἰκῆς τῆς γῆς αὐτοῦ.

41 Καὶ ἐκκαρπύσας ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐκκαρπύσας διὰ τὴν εὐδοκίαν, καὶ ὁφθαλμοῦ ἐν τοῖς ἔργοις τοῦ γινώσκων αὐτοῦ.

42 Ἐπεὶ δὲ ὁ Θεὸς, καὶ παρὰ τὸν λαόν, λατρεύειν τῇ σκηνῇ τοῦ ἐκείνου, καὶ ὁφθαλμοῦ ἐν βίβλῳ τοῦ προσφύτου, καὶ σφάγια καὶ θυσιὰς προσελύκωνται μὴ

ἐν πατὲρ κλοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ οἰκῶ  
Ιερὴλ ;

43 Καὶ ἀειλεῖτε τὴν σκηνὴν τῆς Μο-  
λῆ, καὶ τὸ ἄστρον τῆς Θεᾶς ὑμῶν Ρεμεαί,  
ὅτι τύπους οὓς ἐπιήσαστε πορνεύειν αὐ-  
τῆς· Καὶ μετονομάσθητε ἐπὶ τὰς Β. Βυ-  
λὴν.

44 Ἡ σκηνὴ τῆς μαρτυρείου ᾧ ἐν τοῖς  
παρασπιν ἡμῶν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ὡς διετά-  
ξαι το ἄγγεον τοῦ Μωσῆ, πωήσας αὐτῷ  
ἐν τὸν τύπον ὃν ἐποίησεν,

45 Ἡ καὶ εἰσέλαζον διαβεβήμενοι  
οἱ πατέρες ἡμῶν μὲν Ἰησοῦ ἐν τῇ κατα-  
στάσει τῇ ἐν τῷ, αὐτοὶ ἔχοντες ὁ Θεὸς δὲ  
προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῆς  
ἡμερᾶς Δαβὶδ,

46 Οἱ εὖρε χεῖρ ἐνώπιον τῆς Θεοῦ, καὶ  
ἐπὶ τὸν εὖρε σκηνώμα τῆς Θεᾶς Ιε-  
ρὴλ.

47 Σαλμὼν δὲ ὁ ἀποβόησεν αὐτῇ οἰ-  
κῶ.

48 Ἀλλ' ἐχ ὁ ὕψους ἐν τῇ χερσὶ τοῦ  
τοῦ ἱεροῦ κατεκεί, καὶ ὡς ὁ πορνεύτης  
λέγει,

49 Ο ἔρχεσθε μοι θεοὶ, ἡ δὲ γὰρ  
ἐπιπείθον τῶν ποδῶν μου. ποῖον οἶκον  
ἀποδομήσετε μοι; λέγει Κύριος· ἡ πῆς το-  
πῆς τῆς καταπαύσεώς μου;

50 Οὐχὲ ἡ χεῖρ μου ἐπὶ τὴν ταῦτα  
ποιεῖ;

51 Σαλμοστράχηλοι, καὶ ἀφείνεται  
τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὤσιν, ὑμεῖς δὲ τῇ  
πύλῳ τῇ ἀγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πα-  
τέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς.

52 Τὰ τῶν ἀποφθιόντων ἐν ἐδίαξαν οἱ  
πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκταναν ὅτι πορνεύ-  
σαντες αὐτοὶ τῆς ἐλευθέρου τῆς δι-  
καίου τοῦ ὑμῶν πορνεύει καὶ φορεῖς  
γυμνάς,

53 Οἱ πῆρες ἐλάλετε τὸν νόμον εἰς δι-  
αταγὰς ἀγγέλων, καὶ ἐν ἐφωλῶσαν.

54 Λύοντες δὲ ταῦτα, διεφύοντο τῆς  
καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐβρυχον τοῦ ὀδύνης

ἐν αὐτοῖν.

55 Παύσαν δὲ πλήρης πνεύματος ἀ-  
γίου, ἀπέναις εἰς τὸν θεόν, εἰδὲ δέξαν  
Θεοῦ, καὶ Ἰησοῦ ἐξάγα ἐν δόξαν τοῦ  
Θεοῦ,

56 Καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ δευρὸς τοῦ ἔρα δὲ  
αἰσθημάτων, καὶ τὸν ἕτον τῆς ἀνθρώπου ἐν  
δόξαν ἐξάγα τῆς Θεοῦ.

57 Κραζάντες δὲ ὁσάτῃ μεγάλῃ, συνέ-  
χον τὰ ὅσα αὐτῶν, καὶ ἄρμυσαν ἡμεθυ-  
μασθὲν ἐν αὐτοῖν.

58 Καὶ ἐκβαλόντες ἐξ ὧν τῆς πόλεως,  
ἐλιδόλου καὶ οἱ μαρτύρες ἀπέναις τὰ  
ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοῦ πύδατος ναίου  
καλεμέρου Σαῦλ,

59 Καὶ ἐλιδόλου τὸν Στέφανον,  
ὅππασμα καὶ λέγοντα, Κύριε Ἰησοῦ, δέ-  
ξαι τὸ πνεῦμά μου.

60 Θεὸς δὲ τὰ γόνυ, ἐκχεῖ φωνῇ  
μεγάλῃ, Κύριε, καὶ σπῆς αὐτοῖς τὴν ἀ-  
μαρτίαν ταυτῶν. Καὶ τὸτο εἰπὼν ἐκοι-  
μήθη.

η.

ΣΑΔΛΩ δὲ ὡς συνωδοῦσαν τῇ ἀναι-  
ρέσει αὐτῇ. ἐχέοντο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ  
ἡμέρᾳ διεγυῖς μίγας ὅτι τὴν ἐκκλησίαν  
τὴν ἐν Ἱερουσολύμοις, τὰν περ τε διασπαρ-  
σαν ἐν ταῖς χώραις τῆς Ἰουδαίας καὶ Σα-  
μαρείας, πλὴν τῶν ὑποσπόντων.

2 Συνωδόμεται δὲ τὸν Στέφανον ἀν-  
δρας ὁδοκαίς, καὶ ἐπιήσαστο κοπιῶν με-  
γαν ἐν αὐτοῖς.

3 Σαῦλ δὲ ὁ ἐλυμῆτο τὴν ἐκ-  
κλησίαν, καὶ τοῦ οἴκου εἰς πορνείῳ, καὶ  
σὺν τε αἰσθημάτων καὶ γυναικῶν παρεδίδου  
εἰς φυλακὴν.

4 Οἱ μὲν οὖν διασπαρῆντες διήλθον  
ἐκκλησιάζοντες τὸν λόγον.

5 Φίλιππος δὲ ὁ κατελθὼν εἰς πόλιν  
τῆς Σαμαρείας, ἐκήρυσεν αὐτοῖς τὸν Χρι-  
στὸν.

6 Προπύχον τε οἱ ὅχλοι τῆς λεγο-  
μένης ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμῶν, ἐν  
τῇ



τα ἀκούει αὐτοῦ καὶ βλέπει τὰ σημεῖα αὐτοῦ ἐπίκει.

7 Πολλοὶ γὰρ ἦν ἔχοντων πνεύματα ἀκαθάρτα, βοῶντα μεγάλην φωνήν, ὑξίζοντες· πολλοὶ δὲ περικαλυμμένοι καὶ χυλοὶ ἐδραπευδισαν.

8 καὶ ἐξήκετο φασὶν μεγάλη ἐν τῇ πόλει αὐτοῖν.

9 Αὐτὸν δὲ πρὸς ἑνὶ Σίμων φαρμακὸν ἔχοντα ἐν τῇ πόλει μαγείαν καὶ ὑξίζοντα τοῖς ἱσθμοῖς τῆς Σαμαρείας, λέγων ἔφη· πῶς ἐαυτοὶ μέγα,

10 ὁ φαρμακὸν παῖτες ὑπὸ μικροῦ ἔκαστος μαγείας, λέγοντες, οὐδὲν ἔστιν ἡ δυνάμις τοῦ Θεοῦ ἢ μεγάλη.

11 Προσέειχεν δὲ αὐτὸς, διὰ τὸ μέγα φησὶν τῆς μαγείας ὑξίζεσθαι αὐτοὺς.

12 Ὅτε δὲ ὑπέστειλαν τῷ Φιλίππῳ βαπτίζοντες αὐτοὺς τὸ ὄνομα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο αὐτοὶς τὸ καὶ ἑνὶ ὀνόματι.

13 Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτοὺς ὑπέστειτε, καὶ βαπτίζοντες, ὡς φαρμακὸν τῷ Φιλίππῳ, διεσέθη τε σημαία καὶ δυνάμις μαγείας φησὶν ὁ μαγιστὸς, ὑξίζατο.

14 Ακούσαντες δὲ οἱ ἐκ Ιερουσαλὴμ ἀπεσπῆσαν ὅτι δίδεται ἡ Σαμαρεία ἢ λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν φησὶν αὐτοῦ τὸν Πέτρον καὶ Ἰακώβον,

15 Ὅπως καταβύθους προσήλθοντες αὐτῷ ὅπως λαλοῦσι πρὸς αὐτὸν ἄξιον.

16 Οὕτως γὰρ ὡς ἔφη ἡ ἐκκλησία ἐκ τῆς ἑκκλησίας, μένει δὲ βλεπόμενος ὑπὸ τὸν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

17 Ὅτε ἐπεβύθωνται τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἐλαττοῦν πνεύμα ἄξιον.

18 Οὐκ αὐτοῖς δὲ ὁ Σίμων ὅτι δια τῆς ὑποτίσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ πνεῦμα τὸ ἄξιον, φησὶν αὐτοῖς φησὶν ὁ μαγιστὸς,

19 Λέγων, Δότε καὶ ἐγὼ τῷ ἔκδοτῳ ταύτῃ, ἵνα ὡς ὑμεῖς τὰς χεῖρας λαμβάνετε, καὶ πνεῦμα ἄξιον.

20 Πέτρος δὲ ἔφη φησὶν αὐτὸν, τὸ ἀργυρίον σου σὺ μοι εἶς εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τίς δύναμις τοῦ Θεοῦ ἐν ἐμοί, φησὶν ὁ μαγιστὸς, φησὶν ὁ μαγιστὸς.

21 Οὐκ ἔστι σοι μερὶς ἐν ἐκκλησίᾳ τῷ λόγῳ ταύτῃ· ἡ γὰρ καρδία σου ἐστὶν ἐν θανάτῳ αἰσίου τοῦ Θεοῦ.

22 Μετανοήσων αὐτὸς ὅτι τῆς καρδίας σου ταύτης, καὶ διήθηται τῷ Θεῷ, εἰ ἀρεστήσεται μοι ἡ ὑπόνοια τῆς καρδίας σου.

23 Εἰς γὰρ πολλὰ πηλείας καὶ σωμάτων ἀδικίας ἔσθ' ὅτι οὐκ.

24 Αποκαθάρσεις δὲ ὁ Σίμων ἔφη, Δίδεται ὑμῖν ὑπὲρ ἑμοῦ φησὶν τὸν Κύριον, ὅπως μὴ δὲ ἐπὶ τῇ ἐμῇ ἐν ἐμῇ φησὶν.

25 Οἱ μὲν αὖτε διαμαρτυρήθησαν καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὑπέστεισαν εἰς Ιερουσαλὴμ, πολλὰς τε καὶ Σαμαρείαν δὲ ἐκκλησίαν.

26 Ἀγέλος δὲ Κυρίου ἐλάλησε φησὶν Φίλιππον, λέγων, Ἀνάστη καὶ περεύου καὶ μεσομύδιαν, ὅτι τῷ ὁδῶν τῷ κατακτείνουσαν ὑπο Ιερουσαλὴμ, εἰς Γάζαν· αὐτὸς δὲ ἐν ἔρημῳ.

27 Καὶ εὐαγγελιστὴς ἵσταται· καὶ ὁδὸς αὐτῷ διδοῖται φησὶν, δυνάμις καὶ ἐκκλησία τῆς βασιλείας τοῦ Κυρίου, ὅτι ὅτι πάσης τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅς ἐκκλησία φησὶν καὶ εἰς Ιερουσαλὴμ.

28 Ἦν τὸ ὑποστρέφειν, καὶ ἐκκλησία φησὶν ὅτι τῷ ἔρχεται αὐτῷ, καὶ ἀντιλαμβάνει τὸν φησὶν τῷ φησὶν.

29 Ἐπεὶ δὲ τὸ πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ, Πέτρος καὶ ἡ ἐκκλησία τῷ φησὶν τῷ φησὶν.

30 Προσδεδωκένον δὲ ὁ Φίλιππος φησὶν αὐτῷ ἀντιλαμβάνοντος τὸν φησὶν τῷ φησὶν, καὶ ἔπειτα, Ἀνάστη γινώσκεις ὅτι ἀντιλαμβάνεις;

31 Ὁ δὲ ἔφη, Πῶς γὰρ ἂν ἀντιλάβωμαι ἐκ τῆς ἐκκλησίας μου; Παρακλήσεις πᾶσι τοῖς Φίλιππον, ἀντιλαμβάνει καὶ εἰς τὸν φησὶν.

32 Η δὲ πειλοχὶ τῆς χειρὸς αὐτῆς ῥήσασκεν, ὡς αὐτῇ, Ὡς παρῆλθεν ὅτι σφαγὴν ἤρθη, καὶ ὡς ὁμοῦς ἀναπῆσι πρὸς αὐτὸν αὐτὸν ἄφωτον, οὕτως ἐκ αἰοῦν πρὸς σήμερον αὐτῇ.

33 Εν τῇ ταπεινώσει αὐτῆς ἡ καρδία αὐτῆς ἤρθη· τίς δὲ ῥήσαι αὐτῇ τίς διηγήσεται ὅτι ἔπαυται ὑπὸ τῆς ῥῆσιν αὐτῆς.

34 Αποκριθεὶς δὲ ὁ ἐλυσσὺς τῷ Φιλίππῳ, εἶπε, Δέουμαι σου, ἀπὸ πῶτος ὁ παρῆλθεν ἐκ τούτου; ἀπὸ ἐκείνου, ἢ ἀπὸ ἐπερὺ πῶτος;

35 Απορίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ σῶμα αὐτῷ, καὶ ἀρξάμενος ὑπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἐκρηγνύσκει αὐτῇ τὸν ἱστίον.

36 Ὡς δὲ ἐπορεύετο καὶ τὸν ὁδὸν, ἤλθον ὅτι τι ὕδαρ· καὶ φησὶν ὁ ἐλυσσὺς, Ἰδοὺ ὕδωρ· τί κωλύει με βαπτισθῆναι.

37 Εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος, Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔσθω. Αποκριθεὶς δὲ εἶπε, Πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἔχον τὸν ἱστίον Χριστόν.

38 Καὶ ἐκέλευσε σῆναι τὸ ἄρμα, καὶ ῥατέοντες ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ἔτε Φίλιππος καὶ ὁ ἐλυσσὺς, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν.

39 Οὗτος δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, περὶ μα Κυρίου ἤρπασε τὸν Φίλιππον, καὶ ἐκ εἶδεν αὐτὸν ἐκεῖ ὁ ἐλυσσὺς. Επορεύετο γὰρ τὸν ὁδὸν αὐτῷ ῥατέον.

40 Φίλιππος δὲ ἐνέβη εἰς Ἀζατον, καὶ διηρχόμενος ἐκρηγνύσκει τὰς πόλεις· πάσας τὰς τὰς ἐλθόντας αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

θ.

Ὁ δὲ Σαῦλ ὁ ἐπὶ ἐμπόσιον ἀπειλῶς καὶ φόβου εἰς τὸν μαθητῆς τοῦ Κυρίου, παρελθὼν πρὸς ἀρχιερεῖς,

1 Ητήσαντο παρ' αὐτῆς ὁποῦτος εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συμμαχίας, ὅπως ἐκείνητας εὖρη τῆς ὁδοῦ ὅπως ἀνέβη τε καὶ μνησθεὶς, διελθὼν ἀρχὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ.

2 Εν δὲ τῇ πορείᾳ, ἐλθόντος αὐτοῦ ἐλθὼν τῷ Δαμασκῷ, καὶ ἐξείφθη ἀπὸ τῆς γραφῆς αὐτοῦ ὡς ὑπὸ τῷ ἔργῳ,

4 Καὶ πρὸς ὅτι τὴν γλῶσσαν, ἔκλυσε φωνὴν λέγουσαν αὐτῇ, Σαῦλ Σαῦλ, τί με διώκεις;

5 Εἶπε δὲ, Τίς εἶ Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν, Εγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν συ διώκεις, σκληρὸν σοι παρὸς κέντησθαι κακίαν.

6 Ἰρμένοντε καὶ θαμβῶν εἶπε, Κύριε, τί με θέλεις ποιῆσαι; Καὶ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν, Ἀνάστη καὶ εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαλήσεις σοι τί σε εἰ ποιῶν.

7 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ οἱ σωμαδεῖον αὐτοῦ εἰσέλασαν αὐτόν, ἀκούοντες μὴ τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θαυμάζοντες.

8 Ἠγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος ὑπὸ τῆς ῥῆσιν ἀναταράσσων δὲ τῷ ὁδομαρτῇ αὐτοῦ, καὶ ἔβλεπε, χειροκρουῶν δὲ αὐτὸν εἰσάγων εἰς Δαμασκόν.

9 Καὶ ὡς ἤλθοντες τρεῖς μὴ βέλτον, καὶ ἐκ ἐκείνου ὁδὸς ἤπειν.

10 Ἦν δὲ περὶ μαθητῆς ἐν Δαμασκῷ ὄντας Ἀναίας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Κύριος ἐν ὁδομαρτίᾳ, Ἀναία. Ὁ δὲ εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγώ Κύριε.

11 Ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτόν, Ἀναίας πορεύου ὅτι τὴν ὁδομαρτίαν τὴν καλεῖται Εὐδοκίαν, καὶ ζήτων ἐν αὐτῇ Ἰδὼ Σαῦλον ὄντα, Ταρσία. Ἰδοὺ γὰρ παρῆλθεν.

12 Καὶ εἶδεν ἐν ὁδομαρτίᾳ ἀνδρα ἐκμαχῆ Ἀναίαν εἰσέλθοντα καὶ ὁποῦτος αὐτῇ χεῖρα, ὅπως ἀνέβη.

13 Αποκρίθη δὲ ὁ Ἀναίας, Κύριε, ἀκούσας ὅτι πολλὰ ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τέτα, ὅσα καὶ ἐποίησε τοῖς ἀδελφοῖς σου ἐν Ἱερουσαλὴμ.

14 Καὶ ὡς ἔχει ἔξωθεν παρὰ τῆς ἀρχιερείας, δῶκεν τῷ πατρί τῶν ὁδομαρτῶν.

15 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Κύριος, Πορεύου, ὅτι σκευὸς ἐκλογῆς μοι ὄντις σὺς, τὸ βασίλειον τὸ ὁδομαρτίαν μου ἐνώπιον Ἰδὼν καὶ βασιλεῖον, ἡδὺν τε Ἱερουσαλὴμ.

16 Εγὼ γὰρ ὑποτίθω αὐτῷ ὅτι δὲ αὐτόν

τὴν ἑσφ' οὗ ὀνόματις μου παθεῖν.

17 Ἀπῆλθε ἡ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ὅπως ἐπ' αὐτὸν ταῖς χεῖρας, εἶπε, Σαὺλ ἀδελφέ, ὁ Κύριος ἀπέσταλκε με ἰησοῦς ὁ ὀφθαλμοὶ σε ἐκ τῆς ἑσφ' ἥ ἤρχου, ὅπως εἰσαέλῃς καὶ πληρώῃς πνεύματος ἁγίου.

18 Καὶ ὁδοῦντες ἀπέπεσον ἐπὶ τοῦ ἁγίου θαλάμῳ αὐτοῦ ὡς ἐκ λειψίδος, ἀνέβλεψαν περὶ αὐτοῦ, καὶ αἰσάται, ἐκπαίδων,

19 Καὶ λαβὼν ἔβλεψεν εἰς αὐτόν. Ἐγένετο δὲ ὁ Σαὺλ ὡς ἡμεῖς ἐκ Δαμασκού μεθ' ἡμῶν ἡμέρας πρὸς.

20 Καὶ ὁδοῦντες ἐκ ταῖς συναγωγαῖς ἐκέρυσσε τὸν Χρῆστον, ὅτε ἔσθ' ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

21 Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες, καὶ ἔλεγον, Οὐχ οὕτως ὅταν ὁ περιβόητος ἐκ Ἱερουσαλὴμ τοῦ ἐπιμαλυνόμενος τοῦ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὁ δὲ εἰς τοῦτο ἐληλύθει ἐκ αἰσθημάτων ἀποδοῦν ἄρα καὶ ὅταν τὸν ἀρχιερεῖς;

22 Σαῦλος δὲ μετὰ τὸν ἐκδικαστικόν, καὶ συνελάμβανεν τοῦ Ἰουδαίου τοῦ κατακτείναντος ἐν Δαμασκού, συμβιβάζων ὅτι οὕτως ὅταν ὁ Χρῆστος.

23 Ὡς δὲ ἐπληρώσεν ἡμεῖς ἡμεῖς, συνεβούλευσαν οἱ Ἰουδαῖοι αἰελεῖν αὐτόν.

24 Ἐγένετο δὲ τῷ Σαύλ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτοῦ· παρτίσιν τε τὰ πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς, ὅπως αὐτὸν ἀφάσῃ.

25 Λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μεθ' αὐτοῦ νυκτὸς, κατέκταν διὰ τοῦ πύργου, χαλᾶσαντες ἐκ αὐτοῦ.

26 Παρεχόμενος δὲ ὁ Σαῦλος εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐπὶ τῷ κολλᾶσθαι τοῖς μεθ' αὐτοῦ· καὶ πάντες ἐβουλόμην αὐτὸν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ὅτι μεθ' αὐτοῦ.

27 Βαρνάβας δὲ ὁ ὀπαδόμενος αὐτόν, ἤγαγε αὐτὸν ἐπὶ δασκῶν, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐκ τῆς ἑσφ' ἐκ τῶν Κυρίων καὶ ἐπὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς, καὶ πῶς ἐκ Δαμασκού ἐπαφύσηται αὐτὸν ἐκ τῆς ἑσφ' ἡμεῖς.

28 Καὶ ὡς μετ' αὐτοῦ εἰσπορεύοντες καὶ ἐκπορεύοντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ παρτίσιν σαζόμενος ἐκ τῆς ἑσφ' ἡμεῖς Κυρίου Ἰησοῦ,

29 Ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει αὐτοῖς τοῦ ἐκκλησιασμοῦ. οἱ δὲ ἐπεχίρουν αὐτὸν ἀντιπῶν.

30 Ἐπληρώσαντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτόν εἰς Καισάρειαν, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτόν εἰς Τυρόν.

31 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι κατ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν καὶ Γαλιλαίαν καὶ Σαμαρείαν ἔχον εἰρήνην, οἰκοδομώμενη καὶ πορευόμενη τὰ ὅσα τοῦ Κυρίου, καὶ τῆς παρεκλήσεως τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπληθύνοντο.

32 Ἐγένετο δὲ Πέτρος ἐπεχόμενος διὰ πάντων, κατέλειπεν καὶ αὐτοῖς τοῦ ἁγίου τοῦ κατευοδῶντος Ἀποστόλου.

33 Ἐν τῷ ὅτι αὐτὸς ἀφ' ὧν πᾶσι πᾶσι ἀνὴρ ὁ ὀνόματι, ὅς ἐστιν ἐκ τῶν κατευοδῶντων ὅτι κατέλειπεν, ὅς ὡς παρεκλήσεως,

34 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πέτρος, Ἀδελφοί, ταῖς σε ἰσθῶς ὁ Χρῆστος· ἀνάστη, καὶ στήθι σταντοῖς. Καὶ ὁ δὲ αὐτοῖς αἰελεῖ.

35 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς πάντες οἱ κατεκτείναντες Ἀποστόλους καὶ τὸν Σαββᾶτον, οἵτινες ἐπέσταν ὅτι τὸν Κύριον.

36 Ἐν ἰσθῶν δὲ τις ὡς μεθ' αὐτοῦ ἐκ τῆς ἑσφ' ἡμεῖς, ἡ διεραλυσμένη λίγη καὶ δοκὴ· αὐτὴ ὡς πᾶσι ἀγαθὰν ἔργον καὶ ἐλεημοσιῶν ὡς ἐπαίει.

37 Ἐγένετο δὲ ἐκ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀδελφίσαντο αὐτὸν Σπυριδῶν. λέγουσι δὲ αὐτοῖς ἔδωκεν ἐκ τῆς ἑσφ'.

38 Ἐγένετο δὲ οὕτως Ἀποστόλων ἰσθῶν μεθ' αὐτοῦ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ὅταν ἐκ τῆς ἑσφ' ἀπέστειλαν ὅσοι εἶδον αὐτοῖς παρεκκλησίου μὴ ὀκλήσας διαλεῖν ἡμεῖς αὐτοῖς.

39 Ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῶλθεν αὐτοῖς ἐν παρεκκλησίᾳ κατήγαγον εἰς τὸν ἑσφ' ὅτι, κατέστησαν αὐτοῖς πᾶσι καὶ χρεώματα, καὶ ὁπότε ἀνέστη καὶ χρεώματα, καὶ

ἡμεῖς

ἰμάτια ὅσα ἐποίει μετ' αὐτοῖς ὅσα ἡ Δορκίς.

40 Εκβαλὼν ὃ ὕψος πάντας ὁ Πέτρος, θείας τὰ γόνατα προσκύνῃ· καὶ ὑποστράψας πρὸς τὸ πῶμα, εἶπε, Ταβιθα, ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ᾤσθη· ἐπὶ ὀφθαλμοῖς αὐτῆς, καὶ ἰδούσα τὸν Πέτρον ἀνέκλυσσε.

41 Δεὺς δὲ αὐτῇ χεῖρας, ἀνίστηεν αὐτῇ· φωνήσας δὲ ἐπὶ ἀγίους καὶ τοὺς χεῖρας, παρέστηεν αὐτῇ ζῶσα.

42 Γινώσκοντες δὲ ἰσχύοντο καὶ ὅλης τῆς Ἰόπης, καὶ πολλοὶ ὀπισθεύοντες ὅτι τὸν Κύριον.

43 Ἐρχόμενος δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μετὰ αὐτὸν ἡ Ἰόπῃ παρὰ τῇ Σίμωνι βυρσεῖ.

1.

**Α**νὴρ δὲ τις ᾤκει Καυσαρεῖα· ὀνόματι Κορνήλιος, ἐκατοντάρχης ἐκ αἰσίου τῆς καλαμῆς Ἰταλικῆς.

2 Εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν, σωπῶν τὰ οἶκον αὐτοῦ, πωλὼν τε ἡλεημοσύνας πολλὰς τοῖς λαοῖς, καὶ δεινόμενος τῷ Θεῷ διαπαντός·

3 Εἶδεν ἐν ὁράματι φανερόν, ὥστε ἄρχειν ἐν αὐτῷ τῶν ἡμερῶν, ἀγγέλου τῷ Θεῷ ἐπιστάτην πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπὶ πάντα αὐτῷ, Κορνήλιε.

4 Ο δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἐμφοβούμενος εἶπε, Τί βράβειός μοι; Εἶπε δὲ αὐτῷ, Αἰ προσευχάσῃς καὶ ἐλεημοσύνης ἀνέστης εἰς μηκόσυμοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

5 Καὶ νῦν πέμψον εἰς Ἰόπῃ αὐδρας, καὶ μετὰ πηχέας Σίμωνι ὡς ὀπισθεύοντα Πέτρον·

6 Οὗτος ἐκρίνεται παρὰ τῇ Σίμωνι βυρσῇ, ἧ ὅστις οἰκία παρὰ θαλάσσης. οὗτος λαλήσει σοι τί σε δεῖ ποιεῖν.

7 Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἀγγέλ· ὁ λαλῶν τῇ Κορινθίᾳ, φωνήσας δύο ἄλλοι οἰκιστοὶ αὐτοῦ, καὶ στρατιώτῃ θυσιῇ ἧστ' ὀπισθοκαρπωμένοι αὐτοῖς,

8 Καὶ ὑπερνησάμενος αὐτοῖς ἑπτατα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόπῃ.

9 Τῇ δὲ ἑπαύριον ὁδὸν περιώτων ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ἀνέβη Πέτρος ὅτι τὸ δέμα προσκυνῶν, ὡς ἄρχειν ἐκτὺν.

10 Ἐρχόμενος δὲ προσετίθει, καὶ ἤθιλε γούστασθαι. παρασκευαζόντων δὲ ἐκείνων, ἐπέπινεν ἐπ' αὐτὸν ἕκτασις.

11 Καὶ διερεῖ τὸν ἔχοντα ἀνεγκλόμενον, καὶ καταβάντων ἐπ' αὐτὸν σκευὸς τι αἰς ὀπίσω μετὰ αὐτὸν, τίς αὐτον ἀρχαῖς δεδεμένον, καὶ κατεδέμενον ὅτι τῆς γῆς,

12 Εἰ δὲ ὡς ὡς ἦρχε παρὰ τὰ ταπεινά· οὐκ αὐτῶς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἔρπετα, καὶ τὰ πετεινά τῷ ἔρχεσθαι.

13 Καὶ ἰσχύοντο φωνῇ πρὸς αὐτὸν, Αἰσχύς Πέτρε· θύσον καὶ φάγε.

14 Ο δὲ Πέτρος εἶπε, Μη λαμῶς Κύριε· ὅτι ἐδύποτε ἔφαγον παρὰ κείνους ἢ ἀκαθάρτων.

15 Καὶ φωνῇ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτοὺς, Α ὁ Θεὸς ἐκκαθάρει, σὺ μὴ κοίτου.

16 Τότε δὲ ἰσχύοντο ὅτι τρεῖς, καὶ πάλιν ἀνῆλθον τὸ σκευὸς εἰς τὸν ἔχοντα.

17 Ὡς δὲ ἐν ἑαυτοῖς διασπείρει ὁ Πέτρος τὸ ἀν' εἴη τὸ ὄραμα ὁ εἶδε, καὶ ἰδὼς οἱ ἀδελφοὶ ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τῇ Κορινθίᾳ, διασπείροντες τὴν οἰκίαν Σίμωνος, ἐπέστησαν ὅτι τὸν πωλῶνα·

18 Καὶ φωνήσας τὸν πωλῶνα εἰς Σίμωνι ὁ ὀπισθεύοντα Πέτρον· ἐνθάδε ἐκκρίνεται.

19 Τὸ δὲ Πέτρος ἀνέμεινεν πρὸς τὸν ὄραμα, εἶπεν αὐτοῖς τὸ πνεῦμα, ἰδὼς ἀδελφοί τρεῖς ζητοῦσιν σέ·

20 Ἀλλὰ ἀναστὰς κατὰ ἐνθῆ, καὶ πορεύου σὺ αὐτοῖς μηδεὶν διακρινόμενος, ὅτι πᾶσι ἐστὶν ἀπέσταλται αὐτοῖς.

21 Κατὰ αἰς δὲ Πέτρον πρὸς ἐπὶ ἀδελφῶν ἐπὶ ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τῇ Κορινθίᾳ πρὸς αὐτόν, εἶπεν, ἰδὼς ἐγὼ εἰμι ὃν ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία δι' ἣν πάριστε;

22 Οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλιος ἐκατοντάρ-



ρης, ὁρῶν δίκης καὶ φοβούμενον τὸ Θεόν, μαρτυρούμενος τὰ ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους ὅτι Ἰουδαίον, ἔχρημα πώδη ὑπὸ ἀγγέλου ἀγίου μεταπέμψαντά σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκλινοῦν ῥήματα παρὰ σοῦ.

23 Εἰσαλεσάμενον αὐτὸν αὐτοὺς ὤξινισεν. Ἦν δὲ ἐπαύριον ὁ Πέτρος ὠξήλθεν αὐτοῖς, καὶ πινε ὅτι ἀδελφὸν ἦν ἀπὸ τῆς ἰσπανίας συνηλθόντα αὐτῷ.

24 Καὶ τῇ ἐπαύριον εἰσηλθὼν εἰς τὴν Καίσαρειαν, ὁ δὲ Κορινθίων ὡς προσδοκῶν αὐτὸν, συγκαλεσάμενον αὐτὸν συζητεῖς αὐτῷ καὶ τοῖς ἀναγκάσις φίλοις.

25 Ὡς δὲ ἤρξατο εἰπελεῖν τὸν ῥῆτον, συναρτίσας αὐτῷ ὁ Κορινθίων· πρὸς τὸν ὅτι αὐτὸς ποδὶς προσεκύνησεν.

26 Ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν ἤγαγεν, λέγων, Ἀνάστη καὶ ἄνω αὐτὸς ἀνθροπὸς εἰμι.

27 Καὶ συνομιλῶν αὐτῷ, εἰσηλθὼν, καὶ εὐρέσκει συναγλυπτάς πολλους,

28 Ἐξεν τε πρὸς αὐτὸν, Ὑμεῖς ὅτι-σταδὶ αἱ ἀδύμυτον ὄντι ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ, καλλάδωμ ἢ προσέρχεται ἀναφύλω· καὶ ἐμοὶ ὁ Θεὸς εἰδείξει μνηστὴ καὶνὸν ἢ ἀκρό-σταρτιν λέγειν ἀνθροπον.

29 Διὸ καὶ ἀναπλήρωτος ἦλθον μεταπεμψαί-μεν αὐτὸν, ἵνα λόγον μετιπέμψαδὲ με;

30 Καὶ ὁ Κορινθίων ἔφη, Ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἡμεῖς ἡμεῖς, καὶ τίς ἐν αὐτῷ ὡρεν προσευχόμενον· οἱ τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἰδοὺ ὁρῶν εἰσι εἰσάγον· μου εἰ εἰδήσι λυμωρῶν,

31 Καὶ φασι, Κορινθίαι, εἰσκούδω σε ἢ προσευχῇ, καὶ εἰ ἐλεημοσύνην σε ἐμνή-στησεν εἰσάγον· τῷ Θεῷ.

32 Ἦμιν αὐτὸ εἰς ἰσπανίαν, καὶ μετα-κλήσειν Σύμωνα ὃς ὀπταλμῶν Πέτρος· ὅτι ξηρίζεται ἐν οἴκῳ Σύμων· βυρπας παρὰ θαλάσσαν, ὃς παρεχόμενον λα-λήσει σε.

33 Ἐξ αὐτῶν αὐτὸ ἐπεμψα πρὸς σε, σὺ τε καλῶς ἐπαύρις παρεχόμενον.

αὐτὸν αὐτὸν περὶ τῆς ἡμεῖς εἰσάγον· τῷ Θεῷ παρεχόμενον, ἀκρόσας παρὰ ταῖς ὡρεσις παρ-μέμειναι σοὶ ὑπὸ τῷ Θεῷ.

34 Αἰοῖζας δὲ Πέτρος τὸ ῥῆμα, εἶπεν, Ἐπ' ἀλλοθείας καταλαμβάνομαι ὅτι ἐκ εἰς προσεχόμενῃς ὁ Θεός,

35 Ἀλλ' εἰ περὶ τῆς εἰσάγον· ὁ φοβούμενον αὐτὸν καὶ ἐραζόμενον· δικαιοσύνην, δικ-τὸς αὐτῷ ὅτι.

36 Τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλε τοῖς ἡμεῖς Ἰσραὴλ, ἀναγόμενον· εἰρήνην διὰ τοῦ Χριστοῦ, (ὅτι ὅτι πάντα Κύριον.)

37 Ὑμεῖς οἴδατε τὸ ῥῆμα ῥῆμα καὶ ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρχαίον· ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ τὸ ῥῆμα ὁ ἐκέρχων Ἰουδαίαν.

38 Ἰσχυρὸν τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ, ὃς ἐγγεν-σεν αὐτὸν ὁ Θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνά-μει, ὃς ἐδήλωση ὁμολογῆσαι καὶ ἰσχυρὸς πα-τας τοῦ καταδυναστευόμενος ὑπὸ τῷ ὅτι ὁ Θεός, ὅτι ὁ Θεὸς ὡς μετ' αὐτῶν.

39 Καὶ ἡμεῖς ἔσμεν ῥῆμα ῥῆμα πάντα αἱ ἐπαύρις ἐν τῇ τῇ χώρῃ ὅτι Ἰουδαίαν καὶ ἰσχυρὸν, οἱ αἰετὶς κριμῶν ὅτι ὅτι.

40 Ἰσχυρὸν ὁ Θεός ἡγέρη τὸ πνεῦμα ἡμῶν, καὶ ἐδήλωση αὐτὸν ἰσχυρὸν ῥῆμα.

41 Οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μετὰ τοῖς ῥῆμα κριμῶν ὅτι ὅτι ὁ Θεός ἡμῶν, οἱ πνις συνεσάμεν καὶ συνεσάμεν αὐτῶν, καὶ τὸ ἀνέστην αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

42 Καὶ παρήγγειλεν ἡμῶν κριμῶν τῷ λαῷ καὶ διαμαρτυρεῖται ὅτι αὐτῶν ὅτι ἀρεσκόμενον ὑπὸ τῷ Θεῷ καὶ τῶν ζῶν καὶ νεκρῶν.

43 Τούτῳ πάντες οἱ προσεχόμενοι μαρτυροῦν, ὅτι αὐτῶν ἀρεσκόμενον καὶ τῶν ζῶν καὶ νεκρῶν αὐτῶν πάντα τὸν πνεῦμα εἰς αὐτὸν.

44 Ἐπὶ λαλοῦντες τῷ Πέτῳ τὸ ῥῆμα ταῦτα, ἐπέπεσε τὸ πνεῦμα πάν-τον ὅτι πάντα τοῦ ἀκρόσας ὁ λόγος.

45 Καὶ ὤξινισαν οἱ ἐκ ἐκέρχων.





ηκε, ἀπὸ τῆς χάριτος ἐκ ἧς οὐκ ἐπὶ τὸν πωλῶ-  
μα, εἰσδραμῶν τῇ ἀπὸ τῆς εἰλεν ἐστὶναι τὸν  
Πίστον πορὶ τῶ πωλῶν.

15 Οἱ δὲ πορὶ αὐτῶν εἶπον, Μάρτυ. Ἡ  
δὲ διήκουσεν αὐτῶν ἔχον. Οἱ δὲ ἐλεγον,  
Ὁ κῆρυξ αὐτῶν ἔστι.

16 Ὁ δὲ Πέτρος ἐπὶ μὲν κρέν. αὐτοί-  
ξωπος δὲ εἶδον αὐτὸν, καὶ ἐξέστησαν.

17 Κατατίσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σημεῖον,  
διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξ-  
ήρατο ἐκ τῆς φυλακῆς· εἶπε δὲ, Απαγεί-  
λατε ἰακώβω καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. Καὶ  
ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἑτέρην τόπον.

18 Γενομένης δὲ ἡμέρας, ὡς τέσσαρες  
ἐκλήρος ἐν τοῖς γραπτοῖς, τί ἄρα ὁ Πέ-  
τρος ἵζητο.

19 Ἡρώδης δὲ ὀπθιήνους αὐτὸν καὶ μὴ  
ὄντα, ἀνταρτίας τῶν φύλακας, ἐκέλευεν  
ἀπαρτῆσαι. καὶ κρατῆσαι ἀπὸ τῆς ἰουδαίας εἰς  
τὴν Καισαρείαν διέστειλεν.

20 Ἦν δὲ ὁ Ἡρώδης θυμομαχῶν Τυρίαις  
καὶ Σιδωνίοις· ἰοδουμαδὸν δὲ παρήσαν πορὶ  
αὐτῶν, καὶ πείσαντες Βλάσαν τὸν ὄπῃ τῶ κοι-  
τῆς τῶ βασιλέως, ἡτοιμάτο εἰσέλθω, διὰ  
τὴν περὶ αὐτῶν τὴν χάριν ὡπὶ τῆς βασι-  
λευκῆς.

21 Τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης ἐδυσά-  
μηντο ἰδῆναι βασιλικῶν, καὶ κρατίσας ὅπῃ  
τῶ βῆματες, ἐδημηγερει πορὶ αὐτῆς.

22 Ὁ δὲ δῆμος ἐπρωῖται, Θεὸς φωνὴ καὶ  
ἐκ αὐθροῦς.

23 Παραρτήμα δὲ ἐπατάξεν αὐτὸν ἀγ-  
γέλῳ Κυρίῳ, αἰθ' ὅτι ἐκ ἐδωκε τὴν δό-  
ξαν τῷ Θεῷ· καὶ κῆρυξ αὐτῶν σικαλικόερα-  
ται, ἐξέφυγεν.

24 Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ἔβαινε καὶ ἐπληθύνετο.

25 Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος ἐπίσταναν  
ἐξ Ἰερουσαλὴμ πληρώσαντες τὴν διακο-  
νήν, συμπαραλαβόντες καὶ Ἰωάννην τὸν ὀπι-  
κλιθῆντα Μάρκον.

17.

**Η**σαν δὲ πρὸς ἡ Ἀντιόχεια καὶ τὴν ἑσσω  
ἐκκλησίαν πορὶ τῆ καὶ διδασκαλοί,

ὁ, τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλεόμενος  
Νίμφος, καὶ Λέκιος ὁ Κυρίως, Μαννῶ  
τε Ἡρώδης τῶ τετραρχῆς σικαλικῶν, καὶ  
Σαῦλος.

2 Λειτουργοῦνται δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ  
κηρύσσοντες, εἶπε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, Α-  
ποστείλατε δὴ μοι τὸν τε Βαρνάβαν καὶ τὸν  
Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ πορὶ σικαλικῶν αὐ-  
τοῖς.

3 Τότε κηρύσσοντες καὶ πορὶ περὶ ἡμα-  
νοι, καὶ ὀπθιήνους τὰς χάριτας αὐτοῖς, ἀπέ-  
λυσαν.

4 Οὗτοι μὲν ἐν ἐκπιφθόντες ὑπὸ τῷ  
πνεύματι τῷ ἁγίῳ, κατήλθον εἰς τὴν Σικυ-  
αν, ἐκεῖθεν τε ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύ-  
προν.

5 Καὶ κῆρυξ αὐτῶν ἐν Σαλαμῇ, κατήγ-  
γαστο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγω-  
γαῖς τῆς Ἰουδαίας. Εἶχε δὲ καὶ Ἰακώβου ὀπι-  
κλήν.

6 Διελθόντες δὲ τὴν Κύπρον ἔχοντες Πάφον,  
εὗρον τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαί-  
ον, ὃ ὄνομα Βαρνῆβας,

7 Ὃς ὡς αὐτῶν τῶν ἐκπιφθῶν Σεργίῳ  
Πάφῳ, ἀφ' οὗ σικαλικῶν· ἐστὶ πορὶ σικα-  
λικῶν Βαρνάβας καὶ Σαῦλος, ἐπιζητήσαντες  
αὐτοὺς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

8 Ἀντίστατο δὲ αὐτοῖς Ἠλῆμας (ὁ μα-  
γος· ὅτι ὡς μαντικῶν καὶ τῶν ὀνομα αὐ-  
τῶν) ζήτησεν διαστρέφειν τὸν ἀνδρῶν ἀπὸ  
τῆς πίστεως.

9 Σαῦλος δὲ, ὁ καὶ Παῦλος, πλη-  
θεῖς πνεύματος ἁγίου, καὶ ἀνένιστος εἰς αὐτὸν,

10 Εἶπεν, Ὁ πλήρης παντὸς δόξης καὶ  
πίστεως ἰουδαϊκῆς, ἡ δὲ διαβόλος, ἐκβῆρ πά-  
σης διαμαρτυρίας, ἐκ πρῶτη διαστρέφειν τὰς  
ἐδὲς Κυρίῳ τὰς ἐδὲς;

11 Καὶ ἰὼν ἰδὲ χεῖρ τοῦ Κυρίου ὅπῃ  
σε, καὶ ἔση τυρῶς, μὴ βλάπῃ τὸν ἥλιον  
ἔχει καὶ. Παραρτήμα δὲ ἐπίσταν ἐπὶ  
αὐτὸν ἀλλὰ καὶ σκόπε, καὶ φειδόμενος ἵζηται  
χεῖρα γὰρ.

12 Τότε ἰδὼν ὁ ἀνδρῶν τὸ γὰρ-



νός, ἐπέστειλεν, ἐμπλησνύμενος ὅτι τῇ δι-  
αρχῇ τῆ Κυρίας.

13 Αναχθίντες ὁ δὲ τῆς Γάρου οἱ πατέ-  
ρες Παύλου, ἤλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυ-  
λίας. Ἰακώβος ὁ συνοχωρήσιος αὐτῷ,  
κατέστρεψεν εἰς Ἱερουσόλυμα.

14 Αὐτοὶ ὁ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέρ-  
γης, παρερχόμενοι εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πιπι-  
δίας, καὶ ἐπισπέντες εἰς τὴν συναγωγὴν  
τῇ ἡμέρᾳ τῇ σαββάτων, ἐκράδιναν.

15 Μετὰ ὅ τινι ἀνέγνωσαν τὰ νόμους καὶ  
τῷ θεωρητῇ, ἀπέστειλαν αἱ ἀρχιεραρχίαι  
καθὼς ἠκούοντες, λέγοντες, Ἀδελφοί,  
εἰ ὅτι λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως καθὼς  
τὸν λαόν, λέγετε.

16 Ἀναστὰς ὁ Παῦλος καὶ καταστήσας  
τῇ χειρὶ, εἶπεν, Ἀδελφοὶ Ἰσραηλῖται, καὶ οἱ  
φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἀκούσατε.

17 Ὁ Θεὸς τῷ λαῷ τέτατος Ἰσραὴλ ἐξε-  
λέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὅ-  
πως ἐν τῇ παροιμίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ  
καὶ μετὰ βασιλεὺς ὑψώσῃ ἐξήγαγεν αὐτοὺς  
ἐξ Αἰγύπτου.

18 Καὶ ὡς πωπερχονταὶ τῷ χρόνῳ ἐ-  
τυποφύοντες αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ.

19 Καὶ καθελὼν ἔδωκεν ἐπὶ αὐτῶν τὴν  
Χαναὰν, κατεκληροδότησεν αὐτοῖς τὴν  
γῆν αὐτῇ.

20 Καὶ μετὰ ταῦτα ὡς ἔπει τι τρακο-  
σίαις καὶ πενήτηκοιτα ἔδωκεν κρατίας ἕως Σα-  
μάρᾳ τῷ θεωφίτῃ.

21 Καὶ αὖτις ἠτήσαντο βασιλεῖα, καὶ ἐ-  
δωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν Σαὺλ υἱὸν Κίρ, ἀν-  
δεα ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν, ἔτι πωπερχό-  
μοιτα.

22 Καὶ μεταστήσας αὐτὸν, ἤρρεν αὐ-  
τοῖς τὸν Δαβίδ εἰς Βεπλῖα, ὃ καὶ εἶπε  
μετρησίαις, Εὖ ἐν Δαβίδ τὸν τῷ Ἰεσῶν,  
αἰδεα καὶ τῷ καρδίαις με, ὡς ποιήσῃ  
πάντα τὰ θελήματά με.

23 Τότε ὁ Θεὸς ἀπὸ τῆς σπέρματος  
κατ' ἐπαγγελίαν ἤρρεν τῷ Ἰσραὴλ σωτή-  
ρα Ἰησοῦ.

24 Περιηρξάμενος Ἰωάννης καθὼς θεωροῦ-  
μεν τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βαπτίσματις μαθηταίς  
παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ.

25 Ὡς ὁ ἐπὶ ἡμέρας ἑκατὸς τὸν δόξου,  
ἔλαλε, Τίνα με ὑπονοεῖτε; ἐγὼ εἰμι ἰσχυ-  
ρὸς ἰδοὺ ἔρχεται μετ' ἐμοῦ, ὃς εἰμι ἀξίος  
τοῦ ὑποδέχεσθαι τὸν ποδῶν λῦσιν.

26 Ἀδελφοὶ ἀδελφοί, οἱ γὰρ ἡμεῖς  
καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν Θεόν, ὁ-  
μῶν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἀπὸ  
σταυροῦ.

27 Οἱ γὰρ κατακλινοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ  
καὶ οἱ ἀρχιεραρχαὶ αὐτῷ τῶτον ἀγνοήσαντες, καὶ  
ταῖς φωναῖς τῷ θεωρητῇ ταῖς καὶ παῦ σπῆ-  
λατον αἰαρινοσκομίας, κείναντες ἐπὶ  
ἐρσαν.

28 Καὶ μετὰ ταῦτα ἀπῆλθον αὐτὸν  
ἐρσαντες, ἠτήσαντο Πιλάτον αἰαρινοδῶν  
αὐτόν.

29 Ὡς ὁ ἐτέλεισεν ἅπαντα τὰ δεῖν  
τῷ γέγραμμεν, καθελὼν τὸν τῷ ζύλῳ ἐκ-  
καὶ εἰς μακροῦν.

30 Ὁ δὲ Θεὸς ἤρρεν αὐτόν ἐκ τοῦ  
κροῦ,

31 Ὡς ἄρρη ὅτι ἡμέρας πλείους πᾶσι  
συνακοῦσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ  
Ἱερουσαλὴμ, ὅτι πᾶσι εἰσι μετρητοὶς αὐτῷ  
καθὼς τὸν λαόν.

32 Καὶ ἡμεῖς ὑμεῖς διαβόλημα τῷ  
καθὼς ἐδὲ πατέρας ἐπαγγέλιαν γνησί-  
ων,

33 Ὅτι ταῦτα ὁ Θεὸς ἐμπληροῦσε πᾶσι  
τέκνοις αὐτῷ ἡμῖν, αἰαρησίαις Ἰησοῦ, αἱ  
ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπται  
Τίος με εἶ σύ, ἰσχυρὸς σήμερον γένηται  
καὶ σὺ.

34 Ὅτι ὁ αἰαρησίαις αὐτόν ἐκ νεκρῶν  
μετὰ τὴν μέλλουσαν ὑποσφραῖναι εἰς διαφθορὰν  
ἐπὶ τῶν εἰρηκεν, Ὅτι δώσω ὑμῖν τὰ ὅσα ἐ-  
βίη τὰ πνεύματα.

35 Διὸ καὶ ἐν ἐτέρῳ λόγῳ, Οὐ δώσω  
ὑμῖν οὐδὲν διαφθορᾶν.

36 Δαβίδ μετὰ γὰρ ἰδοὺ ἡμεῖς ὑπερπείσθη

σαι τῇ τῷ Θεοῦ βουλῇ· κοιμηθήσῃ, καὶ  
προσετίθη· πρὸς τοῦ πατέρος αὐτῆς, καὶ  
εἶδε διαφθοράν·

37 Ὁν ὁ Θεὸς ἤγαγεν, ἐκ εἶδε δια-  
φθοράν.

38 Γινώσκον οὖν ἔγωγε ὑμῖν, ἀδελφε-  
οὶ, ὅτι διὰ τά τε ὑμῖν ἀφιστάμενοι ἀμαρτιῶν  
καταλείπονται, καὶ ὑπὸ πάντων ὧν ἐκ ἐδω-  
κίητε ἐκ τῆς νόμου Μωσέως διακω-  
λύεται,

39 Ἐν τούτῳ πάντες ὁ πιστεύων διακωλύ-  
ται.

40 Βλέπετε ὅτι μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς  
τὸ κήρυγμα ἐν τοῖς κερφαῖς,

41 Ἰδὲτε οἱ καταφρονεῖται, καὶ θαυ-  
μάσατε καὶ ἀφροσύνητε, ὅτι ἔργον ἐγὼ  
ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔρ-  
γον ὃ ἐκ μὴ πιστεύετε, ἐὰν τις ἐκδη-  
γήται ὑμῖν.

42 Εξόντων ὁ ἐκ τῆς συναγωγῆς  
τοῦ Ἰερουσαλὴν, παρεβίβαν τὰ ἔθνη εἰς τὸ  
μιαρὸν σαββάτον λαλῶντες αὐτοῖς τὰ ῥή-  
ματα ταῦτα.

43 Αὐθιῶσις ὅτι τῆς συναγωγῆς, ἡ-  
κοιούσης πολλοὶ τοῦ Ἰερουσαλὴν καὶ τοῦ  
ἐκλεκτοῦ κερφαλύτων τοῦ Παύλου καὶ  
τοῦ Βαρνάβου, οἵτινες προσελαλῶντες  
αὐτοῖς, ἐπειθον αὐτοῦ ὁμιλεῖν τῇ χά-  
ριτι τοῦ Θεοῦ.

44 Τῷ ὁ ἐργαζόμενος σαββάτω χάριν  
πάντα ἡ πόλις συναχθεὶς ἀκούει τὸν λόγον τοῦ  
Θεοῦ.

45 Ἰδόντες ὁ οἱ Ἰερουσαλὴν ὅτι ὅχλος, ἐ-  
κλήθησαν ζήλῃ, καὶ αἰτέαρον τοῖς ὑπὸ τοῦ  
Παύλου λειτουργοῖς, ἀνιστάντες καὶ βλασ-  
φημῶντες.

46 Παρόντες αὐτοῖς ὁ Παῦλος καὶ ὁ  
Βαρνάβας εἶπον, Ὑμῖν ὡς ἀπαγγέλλομαι κερ-  
φαλῶν λαλῶν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ  
ὁ ἀποδείξω αὐτὸν καὶ ἐκ ἀξίως κείνους ἐ-  
κ αὐτοῦ τῆς αἰωνίας ζωῆς, ἵδ' ἐκ σφραγίσθαι εἰς  
τὰ ἔθνη.

47 Οὕτως ὁ ἐτέταλται ἡμῖν ἐκέρχεται,

Τὴν ἐκείνην σὺ εἰς φῶς ἐθιῶν, τῷ ἔθ' σὺ εἰς  
σωτηρίαν ἵνα ἐκέρχεται τῆς γῆς.

48 Ακούοντα ὁ τὰ ἔθνη ἐκέρχεται, καὶ ἐδω-  
κίησεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ ὁπίστυ-  
σαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζῶν ἀνά-  
μνησιν.

49 Διέφερετο ὁ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου δι'  
ὅλης τῆς χώρας·

50 Οἱ ὁ Ἰερουσαλὴν παρώτρυναν τὰς σε-  
κορμίας γυναικας καὶ τὰς θυγατέρας, καὶ τοῦ  
πρόστας τῆς πόλεως, καὶ ἐπήγαγον διακωλύ-  
ον τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν, καὶ ἔβρι-  
σαν αὐτοὺς ὑπὸ τῷ ὀρέον αὐτῶν.

51 Οἱ ὁ κλητὰς αὐτοῖς τὸν κοινὸν  
τοῦ ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐτοῦ, ἤλθον εἰς Ἰ-  
κόνιον.

52 Οἱ ὁ μαθηταὶ ἐπληρέθησαν χάριτος καὶ  
πνεύματος ἁγίου.

ιδ.

**Ε**γένετο ὁ ἐκ Ἰκονίου καὶ τὸ αὐτὸ εἰσελ-  
θόντων αὐτοῦ εἰς τὴν συναγωγὴν τοῦ  
Ἰερουσαλὴν, καὶ λαλῶντες ἕως ὥστε πιστεῦ-  
σαι Ἰερουσαλὴν τε καὶ ἡλλώτων πολὺ πλῆ-  
θος.

2 Οἱ ὁ ἀπειθῶντες Ἰερουσαλὴν ἐπήγαγον  
καὶ ἐκέρχεται τὰς ψυχὰς τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ  
ἀδελφῶν.

3 Ἰκάνοντες ἐκ χρόνον δύνανται παρ-  
ρησιαζόμενοι ὅτι τῷ Κυρίῳ καὶ μαρτυροῦνται  
τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, καὶ διδόντες ση-  
μεῖα, καὶ τέρατα γίνονται διὰ τοῦ κερχῶν  
αὐτοῦ.

4 Εξήλθον ὁ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως καὶ  
οἱ μὲν ἦσαν σὺ τοῖς Ἰερουσαλὴν, οἱ ὁ σὺ  
τοῖς ἀποστόλοις.

5 Ὡς ὁ ἐξήλθο ὁρμῇ τοῦ ἔθνους καὶ  
Ἰερουσαλὴν σὺ τοῖς ἀρχισιν αὐτοῦ, ὕβριστη  
καὶ λιθοβολήθη αὐτοῦ,

6 Συναθρόντες κατέβησαν εἰς τὰς πο-  
λεις τῆς Λυκαονίας, Λύστραν καὶ Δέρβαν, καὶ  
τὴν περιέχοντες,

7 Καὶ ἐκείνην ὁ δυνάστης ἐκέρχεται.

8 Καὶ τις ἀνὴρ ἐκ Λύστρας ἀδελφά-

τῶ τοῖς ποτὶν ἐκείνῳ, ὥστε ἐν και-  
ρίας μετὰ αὐτὸ ὑπάρχον, ὅς οὐδέ-  
ποτι ἀπειπατήκει·

9 Οὗτος ἔκειτο πρὸ Παύλου λαλῆντος.  
ὅς ἐπέπαιε αὐτὸν, καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει  
τῷ σωτήρι,

10 Εἶπε μεγάλη τῇ φωνῇ, Ἀνάστη-  
θι ὅτι τοῦ πόδας σου ὄρθος. Καὶ ἤλλετο  
καὶ ᾤκει.

11 Οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες ὅ ἐπέπαιε ὁ  
Παῦλος, ἔπρεον τῷ φησὶ αὐτοῦ, Λυ-  
κασί, λέγοντες, Οἱ Θεοὶ ἰμοιοῦντες ἀν-  
θρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς·

12 Ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βαρνάβαν, Δία·  
τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρμῶν, Ἐπειδὴ αὐτὸς ὡς  
ὁ ἡγεμὼν τῷ λόγῳ.

13 Οἱ δὲ ἱερεῖς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ  
τῆς πόλεως αὐτοῦ, ταύρους καὶ ἑμίματα  
ὅτι τοῦ πολλὰς εἰκόνας, σὺν τοῖς ὄχλοις  
ᾤδετε θύειν·

14 Ακούσαντες δὲ οἱ ἀπίστοι Βαρνά-  
βαν καὶ Παῦλον, διαμύθεοντες τὰ ἱμάτια  
αὐτοῦ εἰσεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κα-  
λοῦντες,

15 Καὶ λέγοντες, Ἄνδρες, τί ταῦτα  
ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς ἰμοιοπαθεῖς ἴσμεν ὑ-  
μῶν ἀνθρώπων, βλαφημῶντες ἡμᾶς  
ἀπὸ τούτων ὅτι ματαίαν ὀμιλοῦμεν ὅτι  
τὸν Θεὸν ἡ ζῶντα, ὅς ἐπέπαιε τὸν νεανίαν  
καὶ τῷ γῶν καὶ τῷ δάλασαν, καὶ πάντα  
τὰ ἐν αὐτοῖς,

16 Ὅς ἐν ταῖς παρεμβολαῖς γενεαῖς  
εἶπας πάντα τὰ ἔθνη περιεῖναι ταῖς ὁ-  
δεῖς αὐτοῦ·

17 Καὶ τοι γὰρ ἐκ ἀμαρτυρίων ἰσχυρῶν  
ἀνέστη ὁ σταυρῶν, ὑπερέβη ἡμῖν ὑ-  
περ τοῦ διδόντος καὶ κατὰ καρποφόρους, ἐμπι-  
πλῶν ὧφους καὶ ὑπερσωμῶντας τὰς καρδίας  
ἡμῶν.

18 Καὶ ταῦτα λέγοντες, μέλεις κατέ-  
παυσαν τοὺς ὄχλους τῷ μὴ θύειν αὐτοῖς.

19 Ἐπὶ δὲ τῷ ὄντι Ἀποχίας καὶ Ἰ-  
κονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους,

καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον, ἔστησαν ὅλη  
τῆς πόλεως, νομίζοντες αὐτὸν τεθνήκα.

20 Κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν τῶν μαθη-  
τῶν ἀνταγὰς ἐσπλάγην εἰς τὴν πόλιν, καὶ τῇ  
ἐπαύρῳ ὁρμήσαντες αὐτὸν τῇ Βαρνάβαν εἰς  
Δέρβην.

21 Εὐαγγελιστὰ ἄνθρωποι τε τῷ πόλιν ἰ-  
κεῖν, καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς, ὑπε-  
στράξαντες εἰς τὴν Λύτραν καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀ-  
πόχειαν,

22 Ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μα-  
θητῶν, περὶ καλοῦντες ἡμᾶς ἐν τῇ πόλει  
καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δὲ ἡμᾶς ἐσ-  
πλάγην εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

23 Χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς κρεσσυ-  
τέρους καὶ ἐκκλησίαν, προσευξάμενοι μὴ  
μετῴσθαι, παρέδωκεν αὐτοῦ τῇ Κυρίῳ εἰς τὴν  
πειρασμένην.

24 Καὶ διβήντες τὴν Πισιδίαν, ἦλ-  
θον εἰς Παμφυλίαν.

25 Καὶ λιθάσαντες ἐν Πέργῃ τὸν ὄχλον,  
κατέβησαν εἰς Ἀπάλειαν·

26 Κακεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀπόχει-  
αν, ὅθεν ἦσαν παραδεδωμένοι τῇ χερείῃ  
τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν.

27 Παραχρῆμα οὖν καὶ ἐκ συναγαγόν-  
τες τῷ ἐκκλησίᾳ, ἀνέστησαν ὅσα ἰσχυ-  
ρῶς ὁ Θεὸς μετὰ αὐτοῦ, καὶ ὅτι ὡς οὐκ  
ἔθνη οὐκ ἔχοντες πίστιν.

28 Διέπειλον δὲ καὶ χεῖρον ἐκ ὁλήν  
σὺν τοῖς μαθηταῖς.

11.

**Κ**ΑΙ ΠΙΝΕΣ ΚΑΤΕΛΘΟΝΤΕΣ ἀπὸ τῆς Ἰου-  
δαίας, ἰδίως οὖν τοῦ ἀδελφοῦ, Ὁπ-  
τιανὸν μὴ ἀπελπίσαντες τῇ ἐξῆς Μουσείῳ,  
καὶ δυνάμει σιδηρώῃ.

2 Γενόμενοι οὖν ἐστάσαντες καὶ συζητή-  
σαντες ἐκ ὁλίγης τῇ Παύλῳ καὶ τῇ Βαρνά-  
βαν πρὸς αὐτοὺς, ἔταξαν ἀναστῆναι Παῦ-  
λον καὶ Βαρνάβαν καὶ πᾶσι αἰσῶν ἐξ αὐτοῦ  
πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ κρεσσυτέρας εἰς  
Ἱερουσαλὴμ, ὥστε τῷ ζητήματι τούτῳ.

3 Οἱ μὲν οὖν κεραιμαυροῦντες ἑα-  
σάντες

τῆς ἐκκλησίας, διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ Συρίαν, ἐκδιηγόμενοι τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἰσχύος, καὶ ἐποίουν χάριν μεγάλην παντὶ τοῖς ἀδελφοῖς.

4 Παραγγέλλομαι ἡ εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἀπελθόντων ὑποὶ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ὑπερβολῆς, τῆς ἀρεσβυτέρας, ἀνιχνεύαντες ὅτι ὁ Θεὸς ἐποίησε καὶ αὐτῶν.

5 Ἐξάγεισθαι δὲ πῖναι τὸ δόξασμα τῆς φαρμακίας πεπιστευότες, λέγοντες, ὅτι οὐδεὶς ἀπολείπει αὐτοὺς, παραγγέλλομαι τε τρεῖν τὸν νόμον Μωυσέως.

6 Σιωπήσονται οἱ δόξασται καὶ οἱ ἀρεσβυτοὶ ἰδεῖν αὐτὰς τὸ λόγον τοῦτου.

7 Πόλλης ἡ συζητήσιος γλυκομένης, ἡστέ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄδελφοι ἀγαθοί, ὑμεῖς ὁρίσασθε ὅτι ἀπὸ ἡμερῶν ἀρχάν, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξελίχεται, διὰ τὴν σημάτως μου ἀκούσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ πιστεῦσαι.

8 Καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς ἐμαρτύρηται αὐτοῖς, δοὺς αὐτοῖς τὸ πνεῦμα πᾶσι, καὶ ἡμῖν.

9 Καὶ ὅθεν δέχομαι μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει καθαρῶς τὰς καρδίας αὐτῶν.

10 Νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν Θεόν, ἐπαθεῖν, ζυγὸν ὅτι τὸν ἡγετὴν τῶν καρδίων, ὃν οὐτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὐτε ὑμεῖς ἰχθυοῦμεν βασιλεῖται;

11 Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος Κυρίου ἡστέ Χριστοῦ πνεύματος σωθῶμαι, καὶ ὃν τρόπον κἀκεῖνοι.

12 Ἐπύνητε ἡ παῖς τὸ πλῆθος, καὶ ἡ κωνο Βαρνάβη καὶ Παύλου ἐξηγουμένων ὅτι ἐποίησαν ὁ Θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσι δι' αὐτῶν.

13 Μετὰ ἡ τὸ σιγῆσαι αὐτοῦ, Ἀπὸ κείνης ἰακωβίου, λέγων, Ἄδελφοι ἀγαθοί ἀκούσατε μου.

14 Συμεὼν ἐξηγήσατο καὶ οὕτως πρὸς τοὺς ὁ Θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἑθνῶν λαὸν ὅτι τῶν ὀρέμεται αὐτοῦ,

15 Καὶ τοῦτο συμφανέστι οἱ λόγοι τῶν ἀρεσβυτῶν καὶ τῶν γέγραπται.

16 Μετὰ ταῦτα αἰσρέτης καὶ αἰσινοςδομῶσι τὴν σκληρὰν δακτύλῳ τῶν πτωχῶν, καὶ τὰ κατεσκευασμένα αὐτῆς αἰσινοςδομῶσι, καὶ ἀνορθώσιν αὐτῶν,

17 Ὅπως αἱ ἐκζητήσασιν οἱ κατὰλοιποι τῶν ἀνθερόπων τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπακλήθηται τὸ ὄνομα μου ἐπ' αὐτοῦ, λέγει Κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα.

18 Γιατὰ ἀπ' αἰῶνός ἐστι τῶν Θεῶν πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ.

19 Διὸ ἰδοὺ κἀνὰ μὴν παρεσχέθη τοῖς δόξασται τῶν ἐθνῶν ὑπερβόλαι ὅτι ὁ Θεός,

20 Ἀλλὰ ὑπερβόλαι αὐτοῖς τὰ ἀπὸ τῆς ὑπερβολῆς τῶν ἐθνῶν ἐξελίχεται καὶ τῆς πορείας καὶ τῆς πικρίας καὶ τῆς ἀμαρτίας.

21 Μωσῆς γὰρ ἐκ γλυκῶν ἀρχάνων καὶ πόλιν ὅν κηρύσσοντες αὐτὸν ἔχει, ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πᾶσι σάββατον ἀναγινώσκουσιν.

22 Ὅτι ἰδοὺ τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς ἀρεσβυτοῖς σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους ἀνδρας ἐξ αὐτῶν πέντε, εἰς Ἀποχρίαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβῃ, Ἰούδαν τὸν ἐπηκαλούμενον Βαρσαβᾶν, καὶ Σίλαν, ἀνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς,

23 Γράψατε διὰ χειρὸς αὐτῶν πάντα. Οἱ ἀποστολὴ καὶ οἱ ἀρεσβυτοὶ καὶ οἱ ἀδελφοί, τοῖς καὶ τῷ Ἀποχρίαν καὶ Συρίαν καὶ Βιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἑθνῶν, χαίρειν.

24 Ἐπειδὴ ἡκούσαμεν ὅτι πῖναι ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες ἐπαράσαν ὑμᾶς λόγους, ἀποσκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λένοντες πειρασμοὺς καὶ τρεῖν τὸν νόμον, οὗ οὐ διεσπλάγμην.

25 Ἐδοξεν ἡμῖν γλυκοῦν ὑμᾶς ὁμοθυμαδόν, ἐκλεξαμένους ἀνδρας πέντε πρὸς ὑμᾶς, σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβῃ καὶ



ὁμῶς, σὺν τοῖς ἀγαπῆτοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ  
καὶ Παύλῳ,

26 Ἀνθρώποις παρεδιδόκισι τὰς  
ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου  
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

27 Ἀπεστελλόμενοι οὐκ ἴδον καὶ Σί-  
λαι, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ  
αὐτά.

28 Ἐδοξε γὰρ τῷ ἀγίῳ πνεύματι καὶ ἡ-  
μῖν μὴδὲν πλέον ἐπιτίθεισθαι ὑμῖν βέβη-  
λω ἥνδ' ἐπαγγαγίας τέτων,

29 Ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵμα-  
τος καὶ πικρῆς καὶ πορείας, εἷς ἂν διαπι-  
στυώτες ἑαυτῶν, εὐωχεῖσθε. Ἐβένετε.

30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς  
Ἀπόχειαν, καὶ συλλαγχόντες τὸ πλῆθος,  
ἐπέδωκαν τῷ Ἐπισηλῷ.

31 Αἰαγρόντες ὃ, ἐξέχρησαν ἐπὶ τῇ  
παρεκλήσει.

32 Ἰούδας τε καὶ Σίλας, καὶ αὐτοὶ ωρε-  
σθῆται ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρεκλε-  
σαν τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ ἐπεστήριξαν.

33 Ποιήσαντες ὃ χρέον, ἀπελύθησαν  
μετ' εἰρήνης ἀπὸ ἥνδ' ἀδελφῶν ὡς τοῦ  
ἀποστόλου·

34 Ἐδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι αὐ-  
τῷ.

35 Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας διέτεινον  
ἐν Αἰπορχίᾳ, διδάσκοντες καὶ διὰ χειρὸς ἐ-  
κκλησίαις, καὶ ἑτέρων πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ  
Κυρίου.

36 Μετὰ δὲ πιας ἡμέρας εἶπε Παῦ-  
λος πρὸς Βαρνάβαν, Ἐπιστρέψαντες δὴ  
ἐπισκεψόμεθα τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν καὶ πα-  
τρὸς πόλιν, ἐν ᾗς κατηγήσαμεν τὸν λόγον  
τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσιν.

37 Βαρνάβας δὲ ἐβουλεύσατο συμπα-  
ραλαβεῖν τὸν Ἰωάννην τὸν καλεόμενον Μάρ-  
κον·

38 Παῦλος δὲ ἡζίου, τὸν ἀποστάτα  
ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας, καὶ μὴ συμβι-  
δόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπα-  
ραλαβεῖν τῷτον.

39 Ἐλήντο οὖν παρεξουμῶς, ὅτι ἐ-  
ποχορεύοντο αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν π  
Βαρνάβαν παρὰδόντα τὸν Μάρκον, ἐκ-  
πέμψαντες εἰς Κύπρον·

40 Παῦλος δὲ ἐπιλαβόμενος Σίλαν,  
ἐξῆλθε, παραδοθείς τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ  
ὑπὸ ἥνδ' ἀδελφῶν.

41 Διήρχετο δὲ τῷ Συρίαν καὶ Κιλικί-  
αν, ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

15.

**Κ**ΑΤ' ἰδίαν δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύτρα,  
καὶ ἰδοὺ μαθητῆς πρὸς αὐτὸν ἐκεί, ὁ-  
μακαὶ Τιμίθεος, υἱὸς γυναικὸς πρὸς ἑ-  
αίας πρεσβυτέρου καὶ Ἐκκλησίας,

2 Ος ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ ἥνδ' ἐκ  
στρεῖς καὶ Ἰωνίου ἀδελφῶν·

3 Τῶτον ἡθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν  
αὐτῷ ἐξελθεῖν, καὶ λατὼν ἀπεπείρω αὐ-  
τοῖς, διὰ τοῦ ἰσχυροῦς τοῦ ὄντος ἐν τοῖς  
τόποις ἐκείνοις· ἡδίστατο γὰρ ἀπαγεῖν πρὸς  
πατρίαν αὐτῶν ὅτι Ἐκκλησία ὑπάρχον.

4 Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις,  
παρεδίδων αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγμα-  
τα τὰ κεκριμένα ὑπὸ ἥνδ' ἀποστόλων καὶ  
ἥνδ' ἀρεσκουσέων ἥνδ' ἐκκλησίαις.

5 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαις ἐστρεψά-  
ντο τῇ πίστι, καὶ ἐπείστανον τῷ ἀρεσκίῳ  
καθ' ἡμέραν.

6 Διελθόντες δὲ τῷ Φρυγίαν καὶ τῷ  
Γαλατικῷ χώρῳ, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ  
ἀγίου πνεύματος ἀλγίστα τὸν λόγον ἐν  
τῇ Ἀσίᾳ,

7 Ἐλθόντες καὶ τῷ Μεσίαν, ἠπείρα-  
ζον καὶ τῷ Βιθυνίῳ περὶ αὐτῶν· καὶ ὡς  
εἶπεν αὐτοῦ τὸ πνεῦμα,

8 Παρελθόντες δὲ τῷ Μυσίᾳ, καὶ  
ἐκίσταντες εἰς Τροάδα.

9 Καὶ ὅραμα διὰ τῆς νυκτὸς ὁφθαλ-  
μοῦ Παύλου· Ἄνθρωπος πρὸς αὐτὸν Μακεδόν, ἐστὼς  
παρεκλήθη αὐτὸν, καὶ λέγων, Διαβὰς εἰς  
Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν.

10 Ὡς δὲ τὸ ὄραμα εἶδεν, ὁμοθυμῶν ἐ-  
κίνησαν αὐτὸν εἰς τῷ Μακεδονίᾳ,  
συμμε-

συμβιβάζοντες ὅτι προσκείμεται ἡμῶς ὁ  
Κύριος· διαγρησάτω αὐτὸς.

11 Διαγρήντες αὐτὸν ἀπὸ τῆς Τροάδος,  
διουδερμίσαντες εἰς Σαμοθράκην· τῇ τε  
ᾧπρὶν εἰς Νεάπολιν·

12 Εὐαγγέλιον τι εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶ  
περὶ τῆς μηδέως τῆς Μακεδονίας πό-  
λεως, καλεώμεται. Ἡμεῖς δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει  
διατείνοντες ἡμέρας πλείους·

13 Τῇ τε ἡμέρᾳ ᾧπρὶν σταδίων ὀξυλ-  
δομήν ὤξω τῆς πόλεως· παρὰ ποταμὸν,  
ὃ ἐοικότερον προσευχῇ ἐστίν, καὶ καθίσταται  
ἡλαττομὴ τῆς συνελθούσης γυναικί.

14 Καὶ τις γυνὴ ὀνόματι Λυσία, πορ-  
φυροπώλης, πόλεως Θυατίου, σκευομήτη  
τὸν Θεόν, ἥκουσα, ἥς ὁ Κύριος διωκόμε-  
νός ἐστιν, προσέρχεται τοῖς λαλεμένοις  
ὑπὸ τοῦ Παύλου.

15 Ὡς δὲ ἐκατίσθην, καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς,  
περιέλασε λέγουσα, Εἰ κινεῖσθε με  
πρὸς τὴν Κυρίαν ἐστίν, εἰσελθόντες εἰς τὸν  
οἶκόν μου, μένετε. Καὶ περιεβάλλεται ἡμεῖς.

16 Ἐβλύετο δὲ πορευομένη ἡμεῖς εἰς  
προσευχὴν, πνευματικῶς πνέουσαν πνεύ-  
ματι Πύθωνος· ἀπαντῶντες ἡμῖν, ἥτις ἐρ-  
γαίας πνευματικῶς παρῆναι τοῖς κυρίοις αὐ-  
τῆς μενεαυμένη.

17 Αὐτὴ κατακολυθίσασα τὴν Παύ-  
λον καὶ ἡμῖν, ἐκράζε λέγουσα, Οὗτοι οἱ  
ἀδελφοί, δόξα τῷ Θεῷ τῷ ὑψίστῳ εἰσιν,  
οἵτινες καταργήνοισι ἡμῖν ὁδὸν σωτη-  
ρίας.

18 Ἰστοῦ δὲ ἐποίησεν ὅτι πολλὰς ἡμέρας  
διαπονήσεις· ὁ Παῦλος καὶ ὁπρὸς πέρας,  
τὴν πνεύματι εἶπε, Περιγυλῶσαι ἐν τῇ  
ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅξυλδομῃ ἀπ' αὐ-  
τῆς. Καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ.

19 Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλ-  
θεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας αὐτῇ, ὅπ-  
λαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, ἐλ-  
κυσαν εἰς τὴν ἀρχαίαν ὅτι ἐκείνη ἀρχαία·

20 Καὶ προσευχαγόντες αὐτοῦ τοῖς  
ἐργασίαις, εἶπον, Οὐκ οἱ ἀδελφοί ἐκ-

τεράσσουσιν ἡμῶς τίς πόλιν Ἰουδαίῳ ὑ-  
πάρχεις;

21 Καὶ καταγέλοισι ἐξ ἡμῶν ἐκ ἐξ-  
ου ἡμῖν παρεδέχθη ὁδὸν ποιεῖν, Ρω-  
μαίοις οὕτως.

22 Καὶ συνεπέσει ὁ ὄχλος κατ' αὐ-  
τῷ, καὶ οἱ στρατηγὸν περιήρξαντες αὐτῷ τὰ  
ἰμάτια, ἐκέλευον βασδεῖν·

23 Πολλὰς τε ὁπρὸς αὐτοῖς πλη-  
γὰς, ἐκάλον εἰς φυλακὴν, παρεγγίλαται  
τῇ δεσμοφύλῃ, ἀσφοδῶς τηρεῖν αὐτὸς.

24 Ὃς παραγέλιας τοιαύτως εἰλη-  
ρῶς, ἐκάλον αὐτοῦ εἰς τὴν ἰσχυτέραν φυ-  
λακὴν, καὶ ἐκείνους αὐτῷ ἐσφαλίσαντο  
εἰς τὸ ξύλον.

25 Κατὰ δὲ τὸ μισοῦντων Παῦλον καὶ  
Σίλαν προσευχόμενοι ὑμῶν τὸν Θεόν·  
ἐπικρατῶντο δὲ αὐτῷ οἱ δέσμοι.

26 Ἀρῶν δὲ σέσημοις ἐλθόντες μέγας, ὡ-  
ς σαλευθῶναι τὰ θεμέλια τῆς διοικη-  
τικῆς· ἐκράχθησαν τε παραγέλιας αἱ δύ-  
ρα πάντων, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ αὐτῶν.

27 Ἐξυπνος δὲ γλυόμενος ὁ δεσμοφύ-  
λαξ, καὶ ἰδὼν αἰαγμένης τῆς θύρας τῆς  
φυλακῆς, ἀπεσπόμενος μέγχεσθαι ἔμελλεν  
ἐαυτὸν ἀπαρεῖν, νομίζων ἐκπεφυγῆναι ἐκ  
δεσμῶν.

28 Εφάμυσεν δὲ φωνὴ μεγάλη ὁ Παῦ-  
λος, λέγων, Μηδὲν κακῶς σταυρῶ κακόν·  
ἀπαντες γὰρ ἴσμεν ἐνθάδε.

29 Αἰτίους δὲ πάντα, εἰσιπύδισεν, καὶ  
ἐνδυμνος γλυόμενος προσέειπε τῇ Παύλῳ  
καὶ τῇ Σίλᾳ·

30 Καὶ παρακαλῶν αὐτοῦ ἔξω, ἔρη,  
Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ;

31 Οἱ δὲ εἶπον, Πίστευσον ὅτι τὸν Κύ-  
ριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ  
οἶκος σου.

32 Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ  
Κυρίου καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

33 Καὶ παραλαβὼν αὐτοῦ ἐκείνη  
τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλειυσεν ἀπὸ τῆς πλε-  
γμῆς.

ζῶν, καὶ ἐβαπτίσθη αὐτοὺς καὶ οἱ αὐτοὶ πάντες  
παρεχρησάμεθα.

34 Αἰταγάζοντι τὸ αὐτῷ εἰς τὸν οἶκον  
αὐτοῦ, παρέδωκεν τρεῖς ἄνδρας, καὶ ἡρακκιάσατο,  
παινεῖν πεπιστευκούς τῷ Θεῷ.

35 Ἡμεῖς δὲ ἡγομενικῶς ἀπέστειλας οἱ  
γραμματεῖς τοῦ ῥαββίσκου, λέγοντες, Ἀπό-  
λυσον τοὺς ἀνδράσους ἐκείνους.

36 Ἀπήγγειλε δὲ ὁ δεσποφύλαξ τοῦ  
λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον, ὅτι ἀ-  
πεστείλασιν οἱ γραμματεῖς, ἵνα ἀπολυθῇ·  
τί· καὶ οὐκ ἔβληδόντες πορεύεσθαι ἐν ἐι-  
ρήνῃ.

37 Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτοῦ,  
Δείχοντες ἡμᾶς δικασίαν, ἀκατακρίτους,  
ἀνδράσους Ρωμαίους ὑπάρχοντας ἐδόχον  
εἰς φυλακὴν, καὶ καὶ λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλ-  
λουσιν; ἢ γὰρ· ἀλλὰ ἔλθοντες αὐτοὶ ἡμᾶς  
ἐξαγαγίτωσαν.

38 Ἀπήγγειλε δὲ τοῖς γραμματέσι οἱ  
ῥαββίδοι τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ ἐφοβή-  
θησαν ἀκούσαντες ὅτι Ρωμαῖοί εἰσι,

39 Καὶ ἔλθοντες παρεκάλεσαν αὐτοῦ,  
καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἐξελθεῖν τῆς πό-  
λεως.

40 Ἐξελθόντες δὲ ἐν τῇ φυλακῇ εἰσ-  
ῆλθον εἰς τὴν Λυσίαν· καὶ ἔδόντες αὐτῷ ἀδελφούς,  
παρεκάλουν αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθον.

ἰδ.

Διοφύσαντες δὲ τῷ Ἀμφίπολιν καὶ Ἀ-  
πολλωνίαν, ἦλθον εἰς Θιασαλονίκην,  
ὅπου ὡς ἡ σωμαγωγὴ τοῦ Ἰουδαίου.

2 Κατὰ δὲ τὸ εἰσὸς τῷ Παύλῳ εἰσ-  
ῆλθε πρὸς αὐτοῦ, καὶ ὅτι σάββατα τρία  
διελήγατο αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ ἡρώτων.

3 Διαοίρων καὶ παραπιδέμεν· ὅτι  
τὸν Χριστὸν ἰδοὺ παθεῖν καὶ κηρύττειν ἐν νε-  
κροῖς, καὶ ὅτι αὐτῷ ὅτι ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς, ὃν  
ἐγὼ καταήλθον ὑμῖν.

4 Καὶ πῖες ἐξ αὐτῶν ἐπέδωκαν, καὶ  
προσεκλήροθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλῳ,  
ὅτι τε σινοβόρην ἐκλήων πολὺ πλῆθος, καὶ  
καὶ τὸ τοῦ ἡρώτων ἐκ ἐλπίδος.

5 Ζηλοῦσαντες δὲ οἱ ἀπειθεῖς Ἰουδαῖοι  
οἱ, καὶ προσλαβόμενοι τοῦ ἡρώτων πῖας  
ἀνδρες ποινῆς, καὶ ὀχλοποιήσαντες ἰδοὺ  
ἔσω καὶ πόλιν· ὅπως αὐτοὶ ἵτε τῇ οἰκίᾳ  
Ἰάσονος, ἐξήκωσαν αὐτοῦ ἀρχαγῶν εἰς τὴν  
δύμην.

6 Μνησθόντες δὲ αὐτοῦ, ἔστρεψον τὸν ἰα-  
σονα καὶ πῖας ἀδελφούς ὅτι αὐτῷ πολλοί  
ἀρχαγῶν, βουόντες, ὅτι οἱ τῷ οἰκιστῇ  
ἐκστατώσαντες, οὗτοι, καὶ ἐνθάδε πάφ-  
θον,

7 Οὗς ἀποδέδεκεν Ἰάσων· καὶ ἔπι  
παῖτες ἀπέναντι τοῦ θυμῶτος Καίσαρος  
ἀφῆκτοισι, βασιλείᾳ λέγοντες ἔτεροι τοῦ  
Ἰησοῦ.

8 Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ αὐτῷ πο-  
λιτάρχῃ ἀκούοντες ταῦτα.

9 Καὶ λαόντες τὸ ἰκεῖν παρὰ τῷ  
Ἰάσωνι καὶ τοῖς λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐ-  
τούς.

10 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὁδίας διὰ τῆς  
νυκτὸς ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν  
Σίλαν εἰς Βέρεαν· οἵ πῖες παρεχόμενοι,  
εἰς τῷ σωμαγωγῇ τοῦ Ἰουδαίου ἀπῆσαν.

11 (Οἱ οὗτοι δὲ ἦσαν θυμῶτες τοῦ ἰα-  
σονος, οἵ πῖες ἐδέξαντο τὸν λόγον  
μὲν πάσης θεωρίας, τὸ καὶ ἡμῶν  
ἀκούοντες τὰς γραφάς, εἰ ἔχει ταῦτα  
οὕτως.

12 Πολλοὶ μὲν οὐκ ἐξ αὐτῶν ὅπως ἐ-  
σαν, καὶ τοῦ ἐκλήων καὶ θυμῶτος τοῦ  
θυμῶτος, καὶ ἀνδρῶν ἐκ ἐλπίδος.)

13 Ὅς δὲ ἦσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θιασα-  
λονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βερέᾳ κατὰ  
ἡμέλῃ ὡς τῷ Παύλῳ ὁ λόγος τῷ Θεῷ  
ἦλθεν κηρύττειν, σαλεύοντες αὐτοὺς ὅλους.

14 Εὐδοκῶν δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπ-  
σάλας οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς ὅτι τῷ  
θαλάσσῃ· ὑπάρκοντες δὲ, τε Σίλας καὶ ὁ  
Τιμόθεος ἐκεῖ.

15 Οἱ δὲ καθίσκοντες τὸν Παῦλον, ἡ-  
γαγον αὐτὸν εἰς Ἀθῆνας· καὶ λαόντες ἐ-  
πὶ τῷ Θεῷ τῷ Σίλῳ καὶ Τιμόθεῳ, ἵνα  
αὐτοὶ

αὶ τήχεται ἰδῶσι πρὸς αὐτὸν, ἐξέστην.

16 Ἐν ᾗ ταῖς Αδελύταις ἐκδηχρυσίου ἡμῶν τῇ Παύλῃ, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτῆς ἐν αὐτῇ, θεωροῦντι κατεπίδωλον οὖσαν τὴν πόλιν.

17 Διαλέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ιουδαῖοις καὶ τοῖς σκεδαμμένοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς ᾧ παρεστῆσαντες.

18 Γινέσθῃ οὖν Ἐπικυρεῖαν καὶ τῇ Στωϊκῶν φιλοσόφων συνέδρῳ αὐτῇ· καὶ πηκε ἔλεγον, Τί αὖ θέλοι ὁ ἀπερμολόγητος ἑστὶ λέγειν; Οἱ δὲ, Ἐάντι δαυμοσίαν δοκῇ καταθέλειν ἐν τῷ ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν αἵστανιν αὐτοῖς διηγελλίζετο.

19 Ἐπικυρεῖαί τε αὐτῇ, ὅτι τὸν Ἀρμενὸν πᾶρον ἤκαρον, λέγοντες, Δυναμίδια γινώσκῃ τίς ἡ κατὰ αὐτὴν ἡ ὑπὸ σὺ λαλομένη διδασκαλία;

20 Ξερίζοιτα γὰρ πῃ εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν, βολόμεθα οὐκ ἄγνοον τι αἱ θέλεις ταῦτα εἶναι.

21 (Αδελύταις δὲ πάντες καὶ οἱ ὁπθιμώτεροι ξένου εἰς ἃς ἐπὶ ἔπρεον διακρίσασθαι ἐν λέγειν τι καὶ ἀκούειν καμώτερον.)

22 Σταθεῖς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τῷ Ἀρείῳ πάγου, ἔφη, Ἄνδρες Αδελύταις, καὶ πάντα ὡς ἐφοσιωμένοι ἐστέ ἐμὰς θεωνεῖν.

23 Διερχόμενος γὰρ καὶ ἀνὰ θεωνεῖν ταῖς ἐκδόμασι ὑμῶν, εὐρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπιγίνεσκον, Ἀγνώσκω Θεῷ. Οὐ οὐκ ἀγνοοῦντες ὁσπερεῖτε, τῶν ἐν κατὰ γένεσιν ὑμῶν.

24 Ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, οὗτος ἐστι καὶ ἡμεῖς οὐκ ἀγνοοῦντες, ἐκ ἐν χειροποιήτοις ταῖς κατεκτινῇ,

25 Οὐδὲ ὑπὸ χερσὶν ἀνθρώπων διεσπένετο, ὡς ἐσθλὸς μὲν πᾶσι, αὐτὸς διδούς πᾶσι ζωὴν καὶ πνεῦμα καὶ πάντα.

26 Ἐποίησέν τε ἐξ ἐνὸς ἁμάρτιας πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατεκτινῇ ἐπὶ πᾶν

τὸ πρῶτον πᾶσι ἡμῖν, ὁρίσας θεωρητῶν μινους καμάρτια, καὶ τὰς ἐρεθισίας τῆς κατεκτινῆς αὐτῶν,

27 Ζητεῖν τὸν Κύριον, εἰ ἄρα καὶ ψηλαφῆσαν αὐτὸν καὶ εὐρεῖν, καὶ ταῖς οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἐκείνου ἡμῶν ὑπάρχοντα.

28 Ἐν αὐτῇ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἵσμεν, ὡς καὶ πᾶσι τῇ κατὰ ὑμῶν ποιητῇ εἰρήνευσεν, ἡ γὰρ καὶ ἡμῶν ἵσμεν.

29 Γίνεσθαι οὐκ ὑπάρχοντες τῷ Θεῷ, ἐκ θεοῦ μὲν τομιζέμεν· χροσθὴν ἢ ἀργύρου ἢ λίθου, κατεκτινῇ τέχνης καὶ ἐκδυμῆστος ἀνθρώπου, τὸ θεῖον ἐν ὁμοίῳ.

30 Τοῦς μὲν οὖν χροσθῶν τῆς ἐκτινῆς ὑπάρχειν ὁ Θεός, τὰ καὶ παραγὰν τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι κατεκτινῇ μετακτείν,

31 Διότι ἐσησεν ἡμεῖς ἐν ᾧ μάλλιν κτενῇ τὴν οἰκουμένην ἐν διακρίσασθαι, ἐν ἀνδρῶν ὡς ἐρεθισ, πίστιν παρακλῇ πᾶσιν, ἀλαστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

32 Ἀκούσαντες δὲ αἵστανιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ ἔπειον, Ἀκούσμεθα σου πάλιν πρὸς τούτου.

33 Καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μίσου αὐτῶν.

34 Γινέσθῃ δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῇ, ὁπίσθευσαν· ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀριστογίτης καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμωρις, καὶ ἔπρεον σὺν αὐτοῖς.

III.

**Μ**ΕΤΑ δὲ ταῦτα χωρεῖν τοῖς ὁ Παῦλος ἐκ τῆς Αδελύταις, ἦλθεν εἰς Κόρινθον.

2 Καὶ εὐρεῖν πῃ Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλῃ, Ρομικὸν τῇ γυναικί, ὡς ἐρεθιστὴς ἑλληνιστὴς ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Περσεκίλλαν γυναῖκα αὐτῇ, (διὰ τὸ διατεταχέναι Κλαύδιον χωρεῖν πᾶσιν ἐκ τῆς Ρώμης,) ὡς ἐρεθιστὴς αὐτοῖς.

3 Καὶ διὰ τὸ ὁμοτέχον ἐν τῇ, ἔμενον παρ



παρ' αὐτοῖς, καὶ εἰρηάζετο· (ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τῷ τίτῳ.)

4 Διελίγετο δ' ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, ἐπιτιθεὶς τὴν Ἰουδαίαν· καὶ Ἑλλήνας.

5 Ὡς δ' ἡ καταλήθει δόξοι τῆς Μακεδονίας, ὅτε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῇ πνεύματι ὁ Παῦλος, διαμαρτυρούμενος τοῖς Ἰουδαίοις τὸν Χριστὸν, Ἰησοῦν.

6 Αντιπαιστωμένῳ δὲ αὐτῷ καὶ ἐλασφημοῦσιν, ἐκπνεύσαντες τὰ ἴμφοτα, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τὸ εὐαγγέλιον ὅτι τῷ κεφαλῷ ὑμῶν· Χριστῷ ἰσχύει τὸ πᾶν εἰς τὰ ἔθνη πορεύεσθαι.

7 Καὶ μεταφάσις ἐκείθεν, ἦλθεν εἰς οἰκίαν πρὸς ὄνοματι Ἰσίου, σφοδρῶς τὸν Θεόν, οὗ ἡ οἰκία ᾧ συναμμενύσα τῇ συναγωγῇ.

8 Κρείσσος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ὁπίστευσε τῇ Κυρίῳ συνὺλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ πολλοὶ τῇ Κορινθίων ἀκούοντες ὁπίστυον καὶ ἱεραπίζοντο.

9 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος δι' ἰσχυρίας ἐν νυκτὶ τῇ Παύλῳ, Μὴ φοβῆ, ἀλλὰ λάλει, καὶ μὴ σιωπήσης,

10 Διότι ἰσχύει εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ ἐδείξω ὅτι οὕτως εἰμι τῷ Χριστῷ, διότι λαός ἐστι μοι πολλὸς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ.

11 Εκείθεν τε ἐκινῶν καὶ μέλλας εἶς, διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

12 Γινώσκοντες δὲ αἰδουπατεύοντες τῆς Ἀχαΐας, κατεπίσταντο ἰμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῇ Παύλῳ, καὶ ἔταρον αὐτὸν ὅτι τὸ βῆμα.

13 Λέγοντες, Ὅτι παρὰ τὸν νόμον τοῦτο αἰσχυρίζεται τοῦ ἀντιθέτους σέβειν τὸν Θεόν.

14 Μένοντος δὲ τῷ Παύλῳ αἰοίχῃ τὸ σῶμα, εἶπεν ὁ Γινώσκων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Εἰ μὴ ἐν τῷ αἰσχυρίζεσθαι πᾶσι ἡ ἀδελφότης ποιεῖν, ὡς Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον αὐτῶν ἡ ἐξουσία ὑμῶν.

15 Εἰ δὲ ζήτησέ τις πρὸς τὸν λόγον καὶ

ἐνομιζέτω καὶ νόμου τῷ Χριστῷ ὑμῶν, ὅψαται αὐτοῖς· κριτὴς γὰρ ἰσχύει τῶν ἐβόλων ἐξ).

16 Καὶ ἀπύλασεν αὐτοὺς δόξοι τῷ βήματος.

17 Επιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ Ἑλλήνες Συναδίνοντες τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπον ἐμ. πρὸς τὸν Χριστῷ, καὶ ἐδὲν ταύτῃ τῇ Γινώσκῃ ἐμμεν.

18 Ὁ δὲ Παῦλος ἐπὶ πρὸς μετὰ ἡμέρας ἵκανε, τοῖς ἀδελφοῖς διποταξίμῳ· ἐξήγαγε εἰς τὴν Συρίαν, (καὶ σὺν αὐτῇ Πρίσκιλλῃ καὶ Ἀκύλῃ) κατερχόμενος τὴν κεφαλὴν ἐν Καρχηδῶν· εἶχε γὰρ ὁ ἄνθρωπος.

19 Κατήλπισε δὲ εἰς Ἑφέσον, καὶ ἐκεῖ κατέλιπε αὐτοῖς. αὐτοὺς δὲ εἰσλθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν διελίχθη τοῖς Ἰουδαίοις.

20 Ἑφεσίωντων δὲ αὐτῷ, ὅτι πλείονα χρόνον μέναι παρ' αὐτοῖς, ἐκ ἐπέμυσται.

21 Ἀλλ' ἀπετάξατε αὐτοῖς, εἰπὼν, Δεῖμα πάντως τῷ ἱερτῷ τῷ ἱερμῷ τῷ ποιῆσαι εἰς ἱεροσύνην, πάλιν δὲ ἀναρχόμενος πρὸς ὑμᾶς, τῷ Θεοῦ δίδονται. Καὶ αἰνέχοντες δόξοι τῆς Ἑφέσου.

22 Καὶ καταβὰς εἰς Καρχηδῶν, ἀναβὰς καὶ ἀστυνόμενος τῷ ἐκκλησίᾳ κατέβη εἰς Ἀπολῶν.

23 Καὶ ποιήσας χρόνον πνὴ, ὅτε ἦλθεν, διερχόμενος κατεξῆς τῷ Γαλακκίῳ χόρῳ καὶ Φρυγίᾳ, ὁπισθεύων πάντας τοὺς μενοειδῆς.

24 Ἰουδαῖος δὲ τις Ἀπολλῶν ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, αὐτὸς λόγιος, κατελῶνται εἰς Ἑφέσον, δυνατὸς αὐτῷ ἐν τῇ γροφῇ.

25 Οὗτος ὡς κατηχημένος τῷ ὁδῷ τῷ Κυρίου, καὶ ζῶν τῷ πνεύματι, ἐλάτῃ καὶ ἐδιδάσκων ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Κυρίου, ὁπισθεύων μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου.

26 Οὗτος τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. Ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας

Αυτῶς καὶ Περίσπυλλα, ἀποσπλάγχθοντο αὐ-  
τὸν, καὶ ἀκρόβυστον αὐτῷ ὕψιθεντο τὴν  
τῷ Θεῷ ὁδόν.

27 Βυλομήνῃ ὃ αὐτὴ διήχθη ἐν τῷ  
Λαίῳ, πορευτέμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἐγκα-  
ψαι τοῖς μαθηταῖς ἀποδείξαι αὐτὸν. ὅς  
παρεβύμβηθη συνελθόντο πολὺ τοῖς  
πιστευούσιν ἐκ τῆς χειρὸς.

28 Εὐτόνος γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακα-  
κίσθητο διανοία, ὅπως ἐκινῶν διὰ τοῦ  
ῥαφῶν ἦν τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

19.

Εἴνετο ὃ ἐν τῷ τὸν Ἀππλῶ εἶπα ἐν  
Κορίνθῳ, Παύλον διήχοντα τὰ ἀ-  
ναγκαστὰ μέρη, ἰλθῆναι εἰς Ἑφεσὶν καὶ ἐν-  
εῖν πρὸς μαθηταίς,

2 Εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Εἰ πνεῦμα ἔχον  
ἰσχύετε πιστεύσατε; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς  
αὐτὸν, Ἀλλ' ὅδε εἰ πνεῦμα ἔχον ὄν,  
ἡκούσαμεν.

3 Εἶπε τε πρὸς αὐτοὺς, Εἰς τί οὖν  
ἰσαπίσθητε; Οἱ δὲ εἶπον, Εἰς τὸ Ἰωάννου  
βάπτισμα.

4 Εἶπε ὁ Παῦλος, Ἰακώβος μὲν ἰσα-  
πίσθη βαπτισμα μετνοίξας, τῷ λαῷ λέγων,  
εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτὸν ἵνα πισ-  
ποσῇ, ταῦτα, εἰς τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

5 Ἀκούετε ὃ ἰσαπίσθησαν εἰς τὸ  
ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ,

6 Καὶ ὅπως τις αὐτοῖς τοῦ Παύλου  
ταῖς χεῖρας, ἦλθε τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον ἐν  
αὐτοῖς, ἐλάλουν τε γλώσσας, καὶ ὡς ἐφί-  
πουν.

7 Ὅταν ὃ οἱ παῖδες ἄνδρες αὐτοῖς δε-  
κνύο.

8 Εἰσπλῶν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν,  
ἐπαρρησιάζετο, ὅτι μὲν τις πρὸς διαληρ-  
μήν, καὶ πείθων τὰ πρὸς τῆς βασιλείας  
τοῦ Θεοῦ.

9 Ὡς δὲ πρὸς ἰσχυρῶς καὶ ἡπεί-  
δων, ἡκολογούμην τῷ ὁδῶν ἐν ὁδῶν  
τῷ πλάτουν, ἀποστὰς ἐκ' αὐτοῦ ἐφάρ-  
ξεν τοῖς μαθηταῖς, καὶ ἡμέραν διαλεγόμενος  
ἐν τῇ σχολῇ τελέωντος πρὸς.

10 Τὸ δὲ ἐρχέμεν ὅτι ἐν τῷ ὁδῶν, αὖτε  
παύτας τοῖς κατοικοῦσι τῷ Ἀσίῳ, ἀ-  
κούσαν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, Ἰουδαί-  
ους τε καὶ Ἑλλήνας.

11 Δυναμὶς τε ἐν ταῖς ψυχαῖς ἐποίησεν  
ὁ Θεὸς διὰ τοῦ χειρὸς Παύλου,

12 Ὡς καὶ ὅτι τοῖς ἀδελφοῖς ταῖς ὁπι-  
ερείαις ἀπὸ τοῦ ῥαφῶν αὐτῶν σουδῶρα ἢ  
σιμικίνθια, καὶ ἀπαλλοτρίωνται ἀπ' αὐτοῦ  
ταῖς νόστις, τὰ τε πνεύματα τὰ ποτηρὰ  
ὑψίστης ἀπ' αὐτοῦ.

13 Επιχειρήσαντο δὲ πρὸς τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ  
ἐρχόμενον Ἰουδαίων ὑποκριστῶν ὁμομαθεῖν  
ὅτι τοῖς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ ποτη-  
ρα τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες,  
Ὁρμίζομεν ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν, ὃν ὁ Παῦλος  
κηρύσσει.

14 Ὅταν δὲ πρὸς τοῖς Σκευᾶ Ἰουδαίου  
ἀρχιερέως ἐπὶ οἱ τῷ ποιούμην.

15 Ἀποκρινθὲν ὃ τὸ πνεῦμα τὸ ποτη-  
ρὸν εἶπε, Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ ὁ Παῦ-  
λος ὁπίστανται ὑμεῖς ὃ πρὸς ἐστίν;

16 Καὶ ἐφακλόμην ἐκ' αὐτοῦ ὁ αὐ-  
θροπῶν ἐν ᾧ ὁ πνεῦμα τὸ ποτη-  
ρὸν, καὶ κατακυριεύσας αὐτοῦ ἔχουσι κατ'  
αὐτοῦ, αὖτε γυμνοὺς καὶ τετραμαρτυρού-  
νους ἐκέρχον ἐν τῷ οἴκῳ ἐκείνου.

17 Τὸ δὲ ἐρχέμεν γινώσκον πάντις Ἰου-  
δαίοις τε καὶ Ἑλλήσις τοῖς κατοικοῦσι τῷ  
Ἑφεσῶν, καὶ ἐπέπεσε φόβος ὅτι πάντας αὐ-  
τοῦ, καὶ μεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου  
Ἰησοῦ.

18 Πολλοὶ τε τοῦ πιστευούτων ἤρ-  
χοντο ὑποκλινομένοι καὶ ἀσπάζοντες  
ταῖς πόσιν αὐτοῦ.

19 Ἰκανοὶ δὲ τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ  
αἰτῶν συνελθόντες τὰς βίβλους κατέ-  
καμον ἐνάποιον πάντων, καὶ συνεψήφισαν  
ταῖς πρὸς αὐτοῦ, καὶ εὐρεν ἀργυρίου μυ-  
ριάδας πέντε.

20 Οὕτω καὶ κρατὸς ὁ λόγος τοῦ Κυ-  
ρίου ἡύξανε καὶ ἔχον.

21 Ὡς ὃ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔειπεν  
ὁ Παῦλος

ὁ Παῦλ· ὁ ἐν τῇ πύμῃ, διαλῶν τὴν Μα· θονίαν καὶ Ἀχαΐαν, πορεύεται εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰπὼν, Ὅτι μὲν τὸ ὑψώμαί με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ Ῥώμῃ ἰδεῖν.

22 Αποστείλας ὃ εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τοῦ διακονοῦντος αὐτοῦ, Τιμόθεον καὶ Ερραστίνην, αὐτὸς ἐπὶ ἔρχεται Ῥώμην εἰς τὴν Ἀσίαν.

23 Ἐρχέτο ὃ καὶ τὸν κατ' ἐνάτην τάχατος ἐκ ὁλίγος ἀπὲρ τῆς ὁδοῦ.

24 Δημιτρεῖται γάρ τις ὀνόματι, ἄρτυρος· καὶ ταῦτα κατὰ ἀρτυροῦς ἀρτιμύδος, περιέχεται τῆς τεχνίτης ἐργασίας ἐκ ὁλίγων,

25 Οὗς συναθροίσας καὶ τοῦ ἀπὲρ τὰς πωλῶντας ἐργάτας, εἶπεν, Ἀδελφοί, ὅπως ἔσται ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ ὑποχρεῖα ἡμῶν ὄντι·

26 Καὶ διεκρίετε καὶ ἀνάπετε ἐν ὑμῶν ὀφείστω, ἀλλὰ χρεῖον πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλ· οὗτοι πίστεως μετήνευσεν ἡμετέροις ὅλοις, λέγων ὅτι ἐκ εἰσὶ Θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι.

27 Οὐ μόνον ὃ τὸ τοῦ κινδυνεύει ἡμῶν τὸ μέγεθος εἰς ἀπελθόντων ἰδεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης διαῆς Ἀρτιμύδος ἱερῶν εἰς ἔσθ' ἐκ λογισμῶν, μέλει· ὃ καὶ κατὰ κρίσιν τὴν μεγαλόπρεπον αὐτοῦ, ὡς ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται.

28 Ἀκούσαντες ὃ καὶ ὑποβόρῃσι πλήρως θυμῷ, ἐκέρχον λέγοντες, Μεγάλη ἡ Ἀρτιμύδος Ἑρεσίη.

29 Καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις ὅλη συζήσας, ὥρμησάν τε ὑποθυμασθὲν εἰς τὸ διακρίναι, συναρπάσαντες τὰς ἰσχυρὰς καὶ Ἀρτιμύδην Μακεδόνα, συνεκδήμους τῷ Παύλῳ.

30 Τοῦ ὃ Παύλου βουλομένη εἰσελθεῖν εἰς τὸ δῆμον, ἐκ εἶν αὐτὸν οἱ κρατῆται.

31 Τίνας ὃ καὶ τοῦ Ἀσιαρχῶν ὄντες αὐτοῦ φίλοι, πῶς πάντες φέρει αὐτὸν, παρεκάλει μὴ δοῦναι αὐτὸν εἰς τὸ δῆμον.

32 Ἀνοίξαντες αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἐκέρχου· ὡς

γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκληρονομήσῃ, καὶ οἱ πλείους ἐκ ἡδύσσαν τὴν· ἐπὶ αὐτῇ συνεκλήθησαν.

33 Ἐκ ὃ καὶ ὅλως ἀπεδείχθησαν Ἀλ· ξανδρῶν ἀπεκαλύπτων αὐτὸν τοῦ Ἰουδαίου· ὃ ὃ Ἀλέξανδρος καταστῆναι τὴν χεῖρα ἵλθαι διπολοῦνται τῇ δόμῳ.

34 Επιγινώσκων ὃ ὅτι Ἰουδαῖος ὄντι, φωνῇ ἐρχέτο μία ἐκ πάντων αἰς ὅτι ὄντι δύο κραζόντων, Μεγάλη ἡ Ἀρτιμύδος Ἑρεσίη.

35 Καταστῆλας ὃ ὁ γεγενημένος τῇ ὄλῳ, φωνῇ, Ἀδελφοί Ἐφέσιοι, τίς γὰρ ὄντι ἀνδραποῦς οὗς ἐκινῶσιν τὴν Ἑρεσίην πόλιν νεώτερον ὄντων τῆς μεγάλης διαῆς Ἀρτιμύδος, καὶ τῆς Διοπετίης;

36 Λιαντῆρῶντων αὐτῶν ὄντων τῶντων, ὄντι ὑμᾶς κατὰ λαμβάνοντες ὑποχρεῖται μὴδὲν ἀπεκαλύπτειν.

37 Ἡγάγετε γὰρ τοῦ ἀνδραποῦ τῶντων οὐτὶ ἱεροσύλας οὐτὶ βλασφημιῶν τὴν διακρίν ὑμῶν.

38 Εἰ μὴ οὐκ ἀντιμύεται καὶ οἱ αὐτοῦ τεχνίται φέρει πῶς λόγον ἔχοντες, ἀρτυροῦς ἀρτῶνται, καὶ αἰδύπατοι εἰσιν ἡμετέροις ὅλοις.

39 Εἰ δέ τι ἀπὲρ ἐτέρων ὀπζητεῖται, ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐπὶ ἀντιμύεται.

40 Καὶ γὰρ κινδυνεύοντες ἐκκλησίᾳ γάτος ἀπὲρ τῆς σήμερον, μὴδὲν αἰτῶν ὑποχρεῖται, ἀπὲρ οὐκ ἀντιμύεται ἀπὸ δυνάμει λόγον τῆς συστροφῆς ταύτης. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπῆλυσεν τὴν ἐκκλησίαν.

κ.

Μετὰ ὃ τὸ παύσασθαι τὸν δῆμον, ἀπεκαλύπτειν ὁ Παῦλος τὸν κρατῆται καὶ ἀσπασιάνους ἐξῆλθε πορεύσθαι εἰς τὴν Μακεδονίαν.

2 Διαλῶν ὃ τὰ μέρη ἐκείνη, καὶ παρεκάλει αὐτὸν λόγῳ πολλῷ, ἵλθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα,

3 Ποίησαι τε μέλλας τρεῖς, ὑπομῶντες αὐτῷ ἐκβουλίᾳ ὑπο τοῦ Ἰουδαίου μέλλων

λογο

λοιπὴ αἰχμαδίαν εἰς τὴν Συρίαν, ἐξήρτη  
γρῶμιν τῇ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας.

4 Συναίπειτο ὃ ἀπὸ ἀρχῆς τῆς Ἀσί-  
ας Σώπατρος Βιερσαῖος· Θεσσαλονικέων  
ἡγούμενος καὶ Σεκουνδὸς καὶ Γάιος Δαρ-  
δανῶς· καὶ Τιμόθεος· Ἀσσιοὶ δ', Ὑρ-  
κός καὶ Τερσίμαχος.

5 Οὗτοι ἀπεβήδοντες ἕμεινον ἡμᾶς ἐν  
Τροάδι·

6 Ἡμεῖς δ' ὁδεύοντες ἀπὸ μὲν ταῖς ἡ-  
μέρας τοῦ ἀζύμιων ὁδοῦ Φιλίππων, καὶ ἡλ-  
θὼντες ὡς ἐκ τῆς Τροάδος ἀ-  
ρχὴς ἡμερῶν κέντε, οὐ διετείφαμεν ἡ-  
μέρας ἰπτά.

7 Ἐν δὲ τῇ μετὰ τοῦ σαββάτων, σιν-  
ημίνοι τοῦ μαθητοῦ τῷ κλάσῳ ἄρτοι,  
ὁ Παῦλος διήγετο αὐτοῖς μέλλων ὕψι-  
σαι τῇ ἵπτασθαι, παρίτελλε τοὺς λό-  
γους μέχρι μεσονυκτίου·

8 Ἦσαν δ' ἀκαμπέδες ἱκαναὶ ἐν ταῖς  
ὥραις ὅσας σινημένοι.

9 Καθήμενος δὲ πρὸς κανίαν ἐνέμει-  
νοντες ὅππῃ τῆς Συρίας, κατεπερήμε-  
νοι ὕπνῳ βαθεῖ, διαλαρυμένοι τῷ Παῦ-  
λῳ ὅππῃ πλῆτο, κατεσχέθη δὲ αὐτὸν τὸ ὄ-  
πνυ, ἐπείγει δὲ τὸ πρῶτον καὶ τὸ  
ἑξῆς.

10 Καταβὰς δ' ὁ Παῦλος ἐπέειπεν  
αὐτοῖς, καὶ συμβουλεύσας αὐτοὺς, Μὴ θυ-  
μίζεσθαι ἢ γὰρ ψυχὴ αὐτῶν ἐν αὐτοῖς ὄντι.

11 Ἀναβὰς δ' ἐκ κλάσους ἄρτων καὶ χυ-  
σάμενος, ἐφ' ἱκανὸν τοῖς ἱμερόενσι ἀρχὴς  
αἰῶνος, οὕτως ἔειπεν.

12 Ἡμεῖς δ' ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, καὶ  
παρεκλήθησαν οὐ μετῴκως.

13 Ἡμεῖς δ' ἀπεβήδοντες ὅππῃ τὸ  
πλοῖον, ἀνέχθημεν εἰς τὴν Ἀσίαν, ἐκ-  
είδον μέλλοντες ἀναλαμῶσθαι τὸν Παῦλον·  
οὕτω γὰρ ἡμεῖς διαταγμένους, μέλλαν ἀν-  
τιπρῶτον.

14 Ὡς δ' ἐσυνέβησαν ἡμῖν εἰς τὴν Ἀ-  
σίαν, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἡλθοντες εἰς Μι-  
νηλίαν.

15 Κἀκεῖθεν ὁδοπολεύοντες, τῇ ὁπ-  
τή κατέλυσαν ἀπὸ τοῦ κυρίου. Τῇ δ'  
ἐπ' αὐτῇ περὶ ἡμερῶν εἰς Σάμον, καὶ μέναν-  
τες ἐν Τροάδι, τῇ ἡμέρᾳ ἡλθοντες  
εἰς Μίλητον·

16 Ἐκεῖθεν γὰρ ὁ Παῦλος παρεπλεύ-  
σας τὴν Ἑφέσον, ὅπως μὴ γνοίηται αὐτῷ  
χρηστέῳ ὅππῃ ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἵσταται γὰρ,  
εἰ δυνατὸν ἡμεῖς αὐτοῖς, ὅτι ἡμεῖς τῆς Γεν-  
τικῆς γινώσκοντες εἰς Ἱερουσόλαν.

17 Ἀπὸ δὲ τῆς Μίλητος πλεύσας εἰς  
Ἑφέσον, μετνηχάστατο αὐτῷ ἀριστοτέλους  
τῆς ἐκκλησίας.

18 Ὡς δ' ἐπερνήσαντο ὡς αὐτὸν,  
εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ὁπίστανται, ἀπὸ ἀντι-  
στοιχίας ἀπὸ ὅς ἐπέλπει εἰς τὴν Ἀσίαν  
πῶς μὴ ὁμῶς τὸν πάντα χρόνον ἐξου-  
μένω,

19 Δουλεύοντες τοῖς κυρίοις μὴ πάσης  
ταπεινοφροσύνης καὶ πολλῶν δακρύων καὶ  
πειρασμῶν, τοῖς συμβαίνουσιν μοι ἐν ταῖς  
ὁδοῖς ταύταις τοῦ Ἰουδαίου·

20 Ὡς ὅτε ὑποστρέψαντες ὑμῖν συμ-  
φρονῶντες, τῷ μὴ ἀντιτάσσαι ὑμῖν καὶ δι-  
δάσκειν ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἶκον,

21 Διαμαρτυρόμενος ὅτι ἡμεῖς τε καὶ  
Εὐδοκίμῳ εἰς τὸν Θεὸν μεταστάντες, καὶ  
οἵτινες τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμεῖς Ἰησοῦν  
Χριστόν.

22 Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ δεδιμένος τῷ  
πνεύματι, πρὸς εἰς Ἱερουσόλαν, τὰ  
ἐν αὐτῇ συναντῶσιν μοι εἰδώς,

23 Γνωσκὼν τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον καὶ  
πολλὴν διαμαρτυρίαν, λίγον ἐπὶ δέπματι  
καὶ θλίψεσι μένουσι·

24 Ἀλλ' οὐδέτις λόγον ποιῶμαι, ὅ-  
τι ἐγὼ τὴν ψυχὴν μου τιμᾶν ἑμαυ-  
τῷ, ὥς περὶ αὐτῶν τὸν δόξαν μου μὴ χα-  
ρῆς, καὶ τὴν δόξαν μου ἵλασθαι παρὰ τῷ  
κυρίῳ Ἰησοῦ, διαμαρτυρούμαι τὸ δα-  
γάλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

25 Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ εἶδα ὅππῃ ἐπὶ  
ὁφθαλμοῖς τοῖς ἀνθρώποις μου ὡς πάντες, ἐν



ἔς διῆλθον κηρύσσων τῷ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

26 διὸ μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῷ σήμερον ἡμέρα, ὅτι καθάπερ ἐγὼ ἀπὸ τοῦ ἤματι τοῦ παύτων·

27 Οὐ γὰρ ὑποσφάλλωμαι τὴν μὴ ἀποκρίσθαι ὑμῖν πῶσαι τὴν βασιλίαν τοῦ Θεοῦ.

28 Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμένι, ἐν ᾧ ὑμεῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον ἐξέτε οὐποσκόπους, ποιῶντες τῷ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ, ᾧ ὡς ἐκτετατατοὶ διὰ τοῦ ἰδίου ἤματι.

29 Εγὼ γὰρ οἶδα πάντες, ὅτι εἰσελεύσεται μοι τὴν ἀφίξιν, με λόκοι λαρεῖς εἰς ὑμεῖς, μὴ φοβήσθαι τὸ ποιμεῖν,

30 Καὶ ὅς ὑμεῖς αὐτὸ ἀνέστητε ἀδελφοί, λαλοῦντες διαστρεμμένα, τὰ ὁποῦντα ἐν ὑμῖν ἀποκαταστήσιν ὑμῖν αὐτοῖς.

31 Δὸ χρηροεῖτε, μημνησθέντες ὅτι περὶ τὴν ῥύσιν καὶ ἡμέραν ἐκ ἐκτατατοῦ μοι διακρίναι τοῦτο ἔστιν ἔκαστον·

32 Καὶ ταυτὸ παραπράττω ὑμεῖς, ἀδελφοί, τῷ Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τοῦ ἡγεῖντος ὑμῶν, τῷ διωκτῇ ὑποκοδομένη καὶ διωκῇ ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πάντι.

33 Ἀργυροῦν ἢ χρυσὸν ἢ ἡμετέρας οὐδένος ἐπιδοκίματε·

34 Αὐτοὶ δὲ γινώσκοντες ὅτι πάντες χρεῖσταις με καὶ τοῖς ὅσις μετ' ἐμὲ ἐστίν, ἐκτετατατοὶ ἐν ταῖς χρεῖσταις αὐτῶν.

35 Πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτω κοπιῶντας δεῖ ἀνταρκαχάσασθαι τῷ αὐτοῦ καὶ ταῖς, μημνησθέντες τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε, Μακροῦν ἔστι διδόναι μέλλοι ἢ λαμβάνειν.

36 Καὶ ταῦτα εἰπὼν, δεῖς τὰ γένηται αὐτῷ, σὺ πάντι αὐτοῖς προσήγατο.

37 Ἰκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων καὶ ὅτι πείσθησαν ὅτι τὸν πρέσβητον τὸν Παύλου, κατερίσκει αὐτὸν,

38 Οδυνάμενος μέλλοις ὅτι τὸν λόγον ὃν εἶρηκεν, ὅτι ἐκτετατατοὶ τὸ προσ-

ῥατοῖς αὐτῷ διακρίναι. ἀπεπέμψαντο δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

κα.

Ως δὲ ἐγένετο αἰκλιῶν ἡμέρας ἀποσταθόντας εἰς τὸν αὐτὸν, ἐλθόντες μέταυτος ἡλδοφίς εἰς τὴν Κῶν, τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν Ρόδον, κατέστησαν εἰς Πάταρον.

2 Καὶ εὗροντες πλοῖον διασφῶν εἰς Ταιήνην, ὅπως αὐτὸς ἀνέβη.

3 Αναβάντες δὲ τὴν Κῶσιν καὶ καταλόντες αὐτῷ δαίνυσθαι, ἐπὶ τῷ εἰς Συρίαν, καὶ κατήλθοντες εἰς Τύρον· ἐκείνη γὰρ ἡμερὰ τὸ πλοῖον ἀποροπίζοντο πύρρον.

4 Καὶ ἀνευρίτες ἐν τῷ μαθητῇ, ἡ περὶ τὸν αὐτὸν ἡμέρας ἐπὶ αὐτῷ οὐκ ἔστιν ἡμερὰ ἕτερον δια τὸ πνεῦμα τοῦ, καὶ ἀναβάντες εἰς Ἱερουσαλὴμ.

5 Ὅτι δὲ ἐγένετο ἡμέρας ἕξαρπάζει τὰς ἡμέρας, ὅς ἐστιν ἡμερὰς ἐπὶ αὐτῷ, ἀπορροπίζοντες αὐτῷ σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ἕως ἔξω τῆς πόλεως. καὶ δεῖτες τὰ γένηται ὅτι τὸν ἀνέβη, προσήγατο.

6 Καὶ ἀναβάντες εἰς τὸ πλοῖον, ἐκείνη δὲ ἡμέρα εἰς τὸ πλοῖον· ἐκείνη δὲ ἡμέρα εἰς τὸ πλοῖον.

7 Ἡμερὰ δὲ τὴν πλοῖον διακρίναι, ἀπὸ Τύρου κατήλθοντες εἰς Πάταρον, καὶ ἀναβάντες ἐν τῷ ἀδελφῷ, ἐκείνη δὲ ἡμέρα εἰς τὸ πλοῖον.

8 Τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆς δεῖτες οἱ οὗτοι τὸν Παύλον ἡλδοφίς εἰς Καρσάρην· καὶ εἰς ἐλθόντες εἰς τὸν ὄκλον Φιλίππου τὸν ἀρχιεπισκόπου τῆς πόλεως ἐν τῷ ἡμέρᾳ, ἐκείνη δὲ ἡμέρα εἰς τὸ πλοῖον.

9 Ἰκανὸς δὲ ἐγένετο γινώσκοντες πάντι τὰς ἡμέρας ἀπορροπίζοντες.

10 Ἐπιβάντων δὲ ἡμερὰς πλοῖον, κατήλθοντες εἰς τὸν ἡμερὰς ἀπορροπίζοντες, ἐκείνη δὲ ἡμέρα εἰς τὸ πλοῖον.

11 Καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμέρας, καὶ ἀνέβη ζῶν τὸν Παύλου, δεῖτες τε αὐτῷ τὰς χρεῖσταις καὶ ἐν τῷ πρὸς, εἶπε, Τάδε λόγος τοῦ πνε-

μο



πάτας, ἵπαυτα το τυπώντες τὸν Παῦλον.

33 Τότε ἰχθίσεα ὁ χιλιάρχος ἐπελά-  
ετο αὐτῷ, καὶ ἐκέλευσε διδιδῶν αὐτότε-  
σι θυτῇ· καὶ ἐτιωθᾶντο τίς αὐτῷ εἴη καὶ τί  
ᾧς πεποιηκώς.

34 Ἄλλοι δὲ ὅμοι πὶ ἐβόαν ὅτι τῷ ὅ-  
χλῳ. καὶ διωκόμενῳ ὃ γινώσκων τὸ ἀσφα-  
λὲς διὰ τὴν δόρυον, ἐκέλευσεν ἀγέσθαι  
αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν.

35 Οτε δὲ ἐγγύστο ὅτι τοῦ αἰαλαθ-  
μῆς, συνελθὼν βασταζέσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῆς  
στρατιᾶς διὰ τὴν βίαν τῷ ὅχλῳ.

36 Ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τῷ λαῷ  
κρούον, αἶρε αὐτὸν.

37 Μέναν τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν  
παρεμβολὴν ὁ Παῦλος, λέγει τῷ χιλι-  
άρχῳ, Εἰ ἔχεις μοι εἰπεῖν τι πρὸς σε;  
Ὁ δὲ ἔφη, Ἐκλίσσι γινώσκεις;

38 Οὐκ ἔρε σὺ εἴ ὁ Αἰγύπτῳ ὁ  
πρὸς τοῦτων τῆς ἡμερῶν δραστηριότητος καὶ  
ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ τετρακισ-  
λίους ἀνδρας τῆς σκευῶν;

39 Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος Ἐγὼ ἀνδραπο-  
μῶν εἰμι Ἰουδαῖον Ταρσῆς, τῆς Κιλικίας ἐκ  
ἀσίου πόλεως πόλεως. δέομαι δὲ σου,  
ὅπως ἐνέμῃ μοι λαλῶσαι πρὸς τὸν λαόν.

40 Ἐπηρεζόμενος δὲ αὐτῷ, ὁ Παῦλος  
ἔσως ὅτι τῇ ἀναβασμῶν κατέσφιν τῇ χί-  
λῃ λαφύλλῳ καὶ τῇ στήθῃ γυμνῶν, πρὸς  
ἐφάνητε τῇ Ἐβραϊστὶ διαλέκτῳ, λέγων,  
καὶ

**Α**Νδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσα-  
τέ με τῇ πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀπολογία

2 (ἀκούσατε δὲ ὅτι τῇ Ἐβραϊστὶ  
διάλεκτῳ προσηνέει αὐτοῖς, μετῴκει παρ-  
έχει ἡνυχῆν, καὶ φησιν,)

3 Ἐγὼ μὲν εἰμι ἀπὸ Ἰουδαῖον, γε-  
νητομῶν ἐκ Τερσῶ τῆς Κιλικίας, ἀνα-  
τετρακισμῶν δὲ ἐκ τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ  
τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτη, πεπαλαμῶν καὶ  
ἀκρεβῶν τῷ πατρὶ καί μοι, ἡλικίας ὑπάρ-  
χον τῷ Θεῷ, καὶ τῶν πατέρων ὑμῶν ἐστὶ  
σήμερον.

4 Οἱ τοῦτον τὴν αἰὶν ἐβραϊστὶ α-

χει θανάτου, διέμεινον καὶ παραδιδούς εἰς  
φυλακὰς εἰδὼς τε καὶ μισῶντας.

5 Ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μετῴκει μοι,  
καὶ πᾶν τὸ πρὸς βυτίον, παρ' ὧν καὶ  
ὁπποῦν διέμεινον πρὸς τοῦ ἀδελφοῦ,  
εἰς Ἀμακὸν ἐπορεύμεν, ἄρην καὶ τοῦ  
ἐκείσε ὄντας, διεδιμῶντας εἰς Ἱερουσα-  
λὴν, ἵνα τιμωρηθῶσιν.

6 Ἐγγύστο δὲ μοι πορευομῶν καὶ ἐγ-  
γίζοντι τῇ Ἀμακῶν ὅτε μεσημέριον,  
ἐξείρηκεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φελαστράφει φῶς  
ἰκανὸν εἶναι ἐμῷ,

7 Ἐποῦν τε εἰς τὸ ἐλαφῶν, καὶ ἡκ-  
ου φαῖς λαλῶντας μοι, Σαουλ Σαουλ,  
τί με διώκεις;

8 Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, Τίς εἴ Κύριε;  
Εἶπε τε πρὸς με, Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Να-  
ζαρεθαῖον ὃν σὺ διώκεις.

9 Οἱ δὲ συνῆλθον ὄντες τὸ μὲν πρὸς  
ἐνδοξαστο, καὶ ἐμφοδοὶ ἐγγύστο, τὴν δὲ  
φωτὴν ἐκ ἡκούσαν τῷ λαλῶντις μοι.

10 Εἶπον δὲ, Τί ποιῶν Κύριε; Ὁ δὲ  
Κύριος εἶπε πρὸς με, Ἀκούεις παρῶν  
εἰς Ἀμακὸν, καὶ εἰς λαλῶνταις ἐν  
παύτων ὅτι τέτακται σοι ποιῶνται.

11 Ὡς δὲ ἐκ ὀφθαλμοῦ τοῦ τοῦ  
τῷ φωτὶ ἐκείνῃ, χειροκροτῶμεν ὑπὸ  
τῇ συνόντων μοι, ἡλθον εἰς Ἀμακὸν.

12 Ἀνείκας δὲ τις αὐτῷ δυσχερὲς καὶ  
νόμον, μετῴκει μὲν ὑπὸ παύτων τῇ  
κατοικῶντι Ἱερουσῶν,

13 Ἐλθὼν πρὸς με καὶ ὁπποῦν εἶπε μοι  
Σαὺλ ἀδελφε, ἀνέβλεψον. Καὶ αὐτῷ τῇ  
ὥρᾳ ἐκέλευσα εἰς αὐτὸν.

14 Ὁ δὲ εἶπε, Ὁ Θεὸς τῆς πατρίδος  
ἡμῶν πρὸς χειροκροτῶν σε γινώσκων τὸ θέλη-  
μα αὐτοῦ, καὶ ἐδίδου τοι δίκαιον, καὶ ἀκούω  
φωνῶν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

15 Ὅτι ἴση μερῶν αὐτῷ πρὸς πάντας  
ἀνδραπομῶν, ὡς ἰσάρεκας καὶ ἡκούσας.

16 Καὶ καὶ τί μέλει; ἀκούσας βέ-  
πισται, καὶ ἀκούσται τὰς ἀμαρτίας σου  
ὁπποῦν τῶν τοῦ Θεοῦ καὶ Κυρίου.

17 Ἐγγύστο

17 Εξήλυτο δὲ μοι ὑποσφράναι εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ περιεπορεύετο με ἐν τῇ ἱερῇ, ἡρώδης με ἐν κύβητι,

18 Καὶ ἰδὲν αὐτὸν λέγοντάς μοι, Σπεύσον καὶ ἔξωθε ἐν τάχει ἔξ Ἱερουσαλὴμ, διότι ἐπαρξέσονται σε τὴν τὴν μερτυρεῖν φερέμεθα.

19 Καὶ γὰρ εἶπον, Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστηται ὅτι ἐγὼ ἡμῶν φυλακίζω καὶ δέξομαι καὶ παρὰ σωτηρίας τοῦ πιστεύοντός ἐπὶ σε.

20 Καὶ ὅτε ἔρχετο τὸ αἶμα Σπαρανὸς καὶ μερτυρὸς σε, καὶ αὐτὸς ἡμῶν ἰφιστος καὶ σωματοκτὴν τῇ αἰμασίᾳ αὐτῇ, καὶ φυλάσσων τὰ ἱμάτια τοῦ αἰμαρυνώτου αὐτοῦ.

21 Καὶ εἶπε πρὸς με, Παρέυε, ὅτι ἐγὼ εἰς ἰδίαν μεκρεὶν ἔξωπτεσθῶ σε.

22 Ηκούσῃ αὐτῇ ἄχρι τούτου τῷ λόγῳ, καὶ ἐπῆρκεν τὴν φωνὴν αὐτῇ, λέγοντες, Αἰμαρυνὸς τῆς γῆς τὸν τυτθίον· ἐ γὰρ κατεδικάσθη αὐτὸν ζῶν.

23 Κεκορυζόντων, ὃ αὐτῇ καὶ ὑπὸ κινήτων τὰ ἱμάτια καὶ κορυφὸν βελόνων εἰς τὸν αἶμα.

24 Ἐκάλυπεν αὐτὸν ὁ χαλκῶρος ἡρώδης τὴν περιβολὴν, εἰπὼν μετίζειν ἀποσφραγίσαν αὐτὸν, ἵνα ὅταν ὅς τῳ αὐτῶν οὕτως ἐπεφάνη αὐτῇ.

25 Ὡς ὃ περιέτεινεν αὐτὸν τοῖς ἱμασσί, εἶπε πρὸς τὸν ἐξώτα ἐκαστὸν ταρχὸν ὁ Παῦλος, Εἰ αἰθροποὶ Ρωμαῖοι καὶ ἀκατάκριτοι ἔσονται ὑμῖν μετίζειν;

26 Ἀκούσας ὃ ὁ ἐκαστὸν ταρχος, προσελάθον ἀπύρρεται τῷ χαλκῶρος, λέγων, Οὐκ ἡμέλλεις ποιεῖν. ὁ γὰρ αἰθροπος τοῦ Ρωμαῖοῦ ὅς.

27 Προσλαθὼν ὃ ὁ χαλκῶρος εἶπεν αὐτῇ, Λίγη μοι, εἰ σὺ Ρωμαῖός εἶ; ὁ δὲ ἔφη, Ναί.

28 Ἀπεκρίθη τε ὁ χαλκῶρος, Εγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκποσέμην. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη, Εγὼ δὲ καὶ γνήσιος ἄστυς.

29 Εὐθέως ἐν ἐπίστασι αὐτῇ αὐτῇ οἱ μέλλοντες αὐτὸν αὐτῇ, καὶ ὁ χαλκῶρος ὃ ἰεροδότης, ὅταν ὅς ἐπὶ Ρωμαῖοῦ ὅς, καὶ ὅτι ὡς αὐτὸν δεδικάσας.

30 Γὰρ ὃ ἰπαύειον βελόνων καὶ γινώσκων τὸ ἀσφαλὲς, τε, πὶ κατηγορεύει παρὰ τῷ Ἱεροδότη, ἔλυσεν αὐτὸν ὅσο ὅς δεσμῶν, καὶ ἐκέλευεν ἐλθεῖν τοῦ ἀρχιερεὶς καὶ ὅλοι τὸ συμβεβηκὸς αὐτῇ· καὶ καταπαρὰ τὸν Παῦλον, ἔστην εἰς αὐτῇ.

κγ.

**Α** Τηνίκα ὃ ὁ Παῦλος τῷ συμβεβηκὸς εἶπεν, Αἰδμε ἀδελφοί, ἐγὼ πάση συμβεβηκὸς ἀγαθῇ πεπλάτισμαι τῷ Θεῷ, ἀρχὴ ταύτης τῆς ἡμέρας.

2 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξε τῷ πρὸς ἐσθλὴν αὐτῇ, τυτθίον αὐτῇ τὸ σῶμα.

3 Τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπε, Τυτθίον σε μένει ὁ Θεός, πῶς κινοναμῆς· καὶ σὺ καὶ κινοναμῆς καὶ τὸν νόμον, καὶ παρανομῆς καὶ αἰμαρυνὸς καὶ τυτθίον;

4 Οἱ δὲ περιεστώτες εἶπον, Τὸν ἀρχιερεὺς τῷ Θεῷ λοιδόρει;

5 Ἐπὶ τε ὁ Παῦλος, Οὐκ ἔστιν ἀδελφοί, ὅτι ὅς ἀρχιερεὺς. γινώσκων γὰρ, Ἀρχιερεὺς τῷ λαῷ σε καὶ ἐπὶ καὶ ὅς.

6 Γινώσκων ὃ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρεσιν ὅς Σαδδουκαῖον, τὸ δὲ ἐπὶ τῷ φαρισαῖον, ἐκέρχεν ἐν τῷ συμβεβηκὸς, Αἰδμε ἀδελφοί, ἐγὼ φαρισαῖος εἰμι, φῶς φαρισαῖος· φερέμεθα καὶ αἰμαρυνὸς καὶ ἐγὼ καὶ τὸ καὶ.

7 Τῷ δὲ αὐτῇ λαλήσαντος, ἐξήλυτο σάπης τοῦ φαρισαῖου καὶ τοῦ Σαδδουκαῖου, καὶ ἐξήλθον τὸ πλῆθος.

8 Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσι μὴ εἶναι αἰμαρυνὸς, μὲν δὲ ἀρτέλον, μὴ τι περὶ φαρισαῖοι δὲ ὁμολογεῖ τὰ αἰμαρυνὸς.

9 Εξήλυτο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες οἱ ἱεροδότης τῷ μέρεσιν τοῦ φαρισαῖου διημέλουν, λέγοντες, Οὐδὲν κακὸν εὐερίσμοις ἐν τῷ αἰθροπῇ τῷ φαρισαῖοι· εἰ δὲ περὶ φαρισαῖοι ἐλθόντων αὐτῇ ἡ ἀγέλης καὶ φαρισαῖοι.





λον, ἤρχον διὰ τῆς τυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατερίδα.

32 Τῇ δὲ ἱππάρχῳ εἰσάγουσιν ἐκὼν ἰπποπύς πορεύσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπερέβαινεν εἰς τὴν παραβολὴν.

33 Οἱ πῖες εἰσέλθοντες εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ αἰσθόντες τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἡγεμονίας, παρέστησαν καὶ τῷ Παύλῳ αὐτοί.

34 Αἰσίου δὲ ὅτι ἡγεμὼν καὶ ὑπερεπὶ πύκνους ἐκ πύκνους ἐπαρχίας ἐστὶν καὶ ποδάρχης ἐπὶ τῷ Καίκεϊ,

35 Διακούσας σου, ἔσθι, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγγέλλωνται. Εὐκλείους πάλιν οἱ τῷ στρατηγῷ τῷ Ηρώδῳ ἐνέειπεν.

καὶ

**Μ**ετά δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχαῖος Ἀνανίας μετ' ἧν προσβυτέρων καὶ ῥήτορες Τέρτυλλος πῖες, οἱ πῖες δευτέρου καὶ ἡγεμὼν καὶ τῷ Παύλῳ.

2 Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν, ἤρχοντο καταγορεῖν ὁ Τέρτυλλος, λέγων,

3 Ποιῶς εἰρήνης τυχεύοντες διὰ τοῦ κατεργασμένου γεννηθέντος τῷ ἔθνει τῷ διὰ τῆς σῆς φρονίας, πάντι τε καὶ παιταρῶν ἀποδείκνυμαι, κρατῆς Φίλιξ, μετ' αὐτοῦ ὁ χαλάρης.

4 Ἰνα δὲ μὴ ἔτι πλείον σε ἡδέσθῃ, παρακλῶ ἀκούσθαι σε ἡμεῖς συνώμενος τῇ σὴ δίκῃ.

5 Εὐρόντες γὰρ ὅτι ἀδίκῃ πῶτον λοιμοί, καὶ γενόμενα εἴπῃ πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς καὶ τῷ οἰκουμένῳ, φρονησάντων τε τῶν καὶ Νυζαρχίου αἰρέσεις,

6 Ὅς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπέχεσθαι βέβηλωσεν, ἐν καὶ ἐκκαταμένῳ, καὶ καὶ τὸν ἡμέτερον νόμον ἡδελισμένῳ κρίνειν.

7 Περὶ δὲ τῆς Ἀσίας ὁ χαλάρης, μετ' αὐτοῦ βίας ἐκ τῆς χειρὸς ἡμεῶν ἀπήγαγε,

8 Κελεύσας τοὺς κατηγέροντας αὐτῶν ἐρῶντας ὅτι σε. παρ' ἡμεῶν αὐτοὺς εἰς νεκρίας ἀπὸ πάντων τέτων ὀφείλονται, ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ.

9 Σωθέντες δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, κρίνοντες ταῦτα αὐτῶς ἔχουν.

10 Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος, νύστατος αὐτῶν τῶν ἡγεμῶν λέγων, Ἐκ πολλῶν ἔτων ὄντα σε κρίνω τῷ ἔθνει τῷ ἐπιταρμένῳ, ἀδυνατοῦσιν τὰ πρὸς ἡμεῖς ἀπολογεῖσθαι,

11 Διαμαρτύρῃ σε γινώσκων ὅτι ἐπὶ πλείους εἰσι μοι ἡμέραι ἢ δεκάδ' αὖ, ἀφ' ἧς ἀπέβην προσκυνησάν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

12 Καὶ οὕτως τῷ ἱερῷ εὐρύν με φέρει πᾶσι διαλεγόμενον, ἢ ὅπως εἰσὶν ποιεῖται ὄχλος οὗτος ἐν τῇ συνειδήσει, ὅτι καὶ τὴν πόλιν,

13 Οὐτε παραστήσει με δύναται φεῖσθαι ἐν τῷ κατηγοροῦσί με.

14 Οὐδὲ γὰρ ἡ πέτῃ σοι, ἐπὶ καὶ τῷ ὀδῶν καὶ λέγουσιν ἀρεσθῆναι, ὅπως λατρεύω τῷ πατρὶ ὁ Θεός, πιστεύω πᾶσι τοῖς καὶ τῶν νόμων καὶ τοῖς σοφίαις γεγραμμένοις.

15 Ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεόν, καὶ αὐτοὶ ἔπειτα φέρωνται, αἰσθάνονται μάλιστα ἔπειτα νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων.

16 Ἐν τούτῳ δὲ αὐτοὺς ἀσπῶν ἀποφασίζοντες συνέειδον ἔχειν φέρει τῷ Θεῷ καὶ ἐκ ἀδελφότητος διαπαντός.

17 Δι' ἐπὶ δὲ πλείονας παραγγέλλω ἐλεημοσύνας ποιεῖν εἰς τὸ ἔθνος με καὶ φρονησάντων.

18 Ἐν οἷς εὐρύν με ἡγεμονίαν ἐν τῷ ἱερῷ οὐ μετ' ὄχλου καὶ μετ' ἀπορίας πῖες ὅδε τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι,

19 Οὓς δὲ ὅτι πᾶσι παρῆναι καὶ καταγορεῖν, εἴπῃ ἔχοντες φέρει με.

20 Ἡ αὐτοὶ ἔπειτα εἰπαυόντων εἴπῃ εὐρύν ἐν ἡμεῖς ἀδικίαν, εἰπὼν καὶ με ὅτι τῷ συνεδρίῳ,

21 Ἡ ἀπὸ μᾶς ταύτης φωνῆς, ἥς ἐκράξα ἔως ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἀδικίας νεκρῶν ἐγὼ κρίνωμαι σήμερον ὑφ' ὑμῶν.

22 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φίλιξ αἰσθάνεται αὐτοῦ, ἀκριβεστέρως εἰδὼς τὰ πρὸς

τῆς οὐδοῦ, εἰπὼν, Οὕτως Ἰουδαῖοι ὁ χιλιάρχος κρατεῖ, διαρ' ἀπομνηνέτω καὶ ὑμεῖς.

23 Διαταξαμένης τῆς τῆς ἐκκατηγόρου περιεῖλαι τὸν Παῦλον, ἔχθη τε εἰπεῖν, ἐμμένειν κωλύειν ἥτις ἰδίῳ αὐτοῦ ὑποκρεται ἢ ἀποστήσει αὐτῶν.

24 Μαρτὶς ὁ ἡμέτερος πᾶσι παραγνόμενῳ ὁ Φίλιξ σὺν Διοκρίτῳ τῷ γυναικί αὐτοῦ οὕτως Ἰουδαῖοι, μετεπέμψατο τὸν Παῦλον, ἐν ἧκασεν αὐτῷ φεῖ τῆς εἰς Κίρκον πίστεως.

25 Διακριθὲς ὁ αὐτῷ φεῖ δικαιοσύνης καὶ ἐμμενείας καὶ τῆς κρείματος τῆς μέλλουτος ἐπείκει, ἐμφεῖσθ' ἡρώδῃ ὁ Φίλιξ ἀπεκρίθη, Τὸ νῦν ἔχον περιὺς, καλεῖν ἡ μεταλαβὼν μεταλλάσσεται.

26 Ἀρχὴ καὶ ἐλπίσθ' ὅτι χρημέτα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τῆς Παύλου, ὅπως λύσῃ αὐτόν· διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενῳ, ἀμείλει αὐτῶν.

27 Διατίνας ὁ πληροδοσίους ἔλαβε δίδωχαι ὁ Φίλιξ Πόρκιο. Φῆσιν· θύλακον τε καὶ χρυσοῦς καταδύσας τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φίλιξ, κατέλειπε τὸν Παῦλον δεδεμένον.

κα.

**Φ** Ἦσαν οὖν ὅπως τὰ ἐπαρχία, μετ' ἑτῆς ἡμέρας ἀνέειν εἰς Ἱερουσόλυσαν τοῦ Καισαρείας.

2 Ἐκείνῳ ὁ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ ἀποστόλοι ἦν Ἰουδαῖοι καὶ τῷ Παύλῳ, καὶ παρεκάλουν αὐτόν.

3 Αἰτήσαντες ἔχον κατ' αὐτῶν, ὅπως μεταπέμψωται αὐτὸν εἰς Ἱερουσόλυσαν, εἰδόμενοι πᾶσι τοῖς ἀνελείν αὐτὸν καὶ ἰδὼν ὁ δὸν.

4 Οἱ δ' ἔνθα φῆσιν ἀπεκρίθη, περιεῖλαι τὸν Παῦλον ὁ Καισαρεία, ἰαυτὸν ὁ μέλλων ὁ τόχ' ἐκπορεύεσθαι.

5 Οἱ οὖν δυνάται ὁ ὕμν, φασί, συγκαταβάσεις, εἰ περὶ ὁ τῆς ἀνδρὸς τούτου, κατηγόρηται αὐτῶν.

6 Διατρέχοντες ὁ αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ἢ δέκα, κατεβὰς εἰς Καισαρείαν,

τῇ ἑαυτοῦ κατὰ τὴν τῶν ἡμετέρων, ἐκέλευσε τὸν Παῦλον ἀφ' αὐτοῦ.

7 Περιεχόμενῳ ὁ αὐτῷ, περιεῖλαι οἱ δὲ Ἱερουσαλῶν κραταεδικταῖς Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρὺ ἀπίματα φέροντες καὶ τῷ Παύλῳ, ὁ καὶ ἔχον δόξασεν.

8 Απολογησάμεν αὐτῷ, Οἱ οὐτε εἰς ἡμέραν ἦν Ἰουδαῖοι, ὅτε εἰς τὸ ἔχον, ὅτε εἰς Καισαρείαν ἦμαρτον.

9 Οὕτως ὁ τοῖς Ἰουδαίοις θέλων καλεῖν κατὰ δέχον, ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπε, Θέλεις εἰς Ἱερουσόλυσαν ἀναβῆναι, ὅκα φεῖ τούτων κρείνῃς ἐπ' ἡμῶν;

10 Εἶπε ὁ Παῦλος, Ἐπὶ τῷ βήματι Καισαρείας εἶμι, καὶ με δεῖ κρείνῃς. Ἰουδαῖοι ἔδον ἡδίκηται, αἷς καὶ συγκαλῶν ὅτι καὶ οὐκ.

11 Εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ, καὶ ἔχον θανάτου πέποιθα, καὶ ἐκκατηγόρηται τοῦ ἀποδυνάμειν· εἰ δ' ἔνθα ὅσον ὅτι κατηγόρηται με δυνάμει αὐτοῖς καλεῖσθαι. Καίτοι ὅτι καὶ οὐκ.

12 Τότε ὁ Φῆσιν συλλαβήσας μετ' αὐτοῖς, ἀπεκρίθη, Καίτοι ὅτι καὶ οὐκ.

13 Ἡμετέροις ὁ διακριθὲς πᾶσι, Ἀρχιερεὺς ὁ βασιλεὺς καὶ Βασιλεὺς κατὰ τὴν πᾶσι εἰς Καισαρείαν, ἀσπασόμενοι τοῖς Φῆσιν.

14 Ὡς ὁ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆσιν πᾶσι καὶ αὐτῶν τοῖς καὶ τῷ Παύλῳ, λέγον, Ἀνὴρ τις ὅτι κατελαβόμενῳ ὑποφάσκας δέσποισι.

15 Περιεχόμενῳ καὶ εἰς Ἱερουσόλυσαν, ἀναβῆναι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἀποστόλοι εἰς Ἱερουσόλυσαν, ἀντήσαντες κατ' αὐτῶν δίδωχαι.

16 Ἡμετέροις ἀπεκρίθη, ὅτι ἐκ ὅσον ὁ Περιεχόμενῳ κατὰ τὴν πᾶσι ἀποδυνάμειν, ὅτι ὁ κατηγόρηται καὶ ἀποδυνάμειν ὅτι κατηγόρηται, τὸ καὶ ἀποδυνάμειν λαβεῖν φεῖ τῷ ἐκκατηγόρηται.

17 Συλλαβόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε, ἀναβῆναι ἀποδυνάμειν πᾶσι κατὰ τὴν πᾶσι.

ἔχον καὶ τίς οὐκ ἔστιν ὁπὶ τῷ βύβατος, ἐκλείουσα ἀχλὺν τὸν αἰθέρα·

18 Περί τῶν σαδόντων οἱ κατήγεροι ἐδωκέναι· αἱ ἐπέφερον ὧν ἐπὶ τὸν ἐγγύς,

19 Ζητούμενα δὲ πῶς περὶ τῆς ἰδίας διαπορεύσεως ἐχόντες αὐτὸν, καὶ περὶ τῆς 18· ἐπεὶ καὶ ποῦ, ὅν ἐφασκεῖ ὁ Παῦλος.

20 Απορέμενοι ὅτι ἐγγὺς εἰς τὴν πᾶν τότε ζήτησιν, ἔλεγον εἰ βέλοιο πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ κεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων.

21 Τῷ δὲ Παύλῳ ὅτι καλεσάμενος τηρήσων αὐτὸν εἰς τὴν τῷ Σεβαστῇ διαγνώσῃ, ἐκλείουσα τηρεῖσθαι αὐτὸν ἐκείνῃ πᾶν αὐτὸν πορεύεσθαι.

22 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φίλοτιμον, Ἐβελόμην καὶ αὐτὸς τῷ ἀνδρὶ ὅτι ἀνέστη. Οὗ δὲ, Ἀύριον, φησὶν, ἀκούσῃ αὐτῇ.

23 Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐλθόντες τῷ Ἀγρίππῃ καὶ τῷ Βερνίκῃ μὲν πολλὰς φαντασίας, καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον σὺν τοῖς ἡγεταῖς καὶ αἰδούσιν τοῖς κατ' ἕξω· ἰδὼσιν τῆς πόλεως, καὶ καλεῖσθαι τὸν Φίλον, ἤρχον ὁ Παῦλος.

24 Καὶ φησὶν ὁ Φίλος, Ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τὸν περὶ τῶν παῶν τὸ πλῆθος τῶν ἰουδαίων αἰτιούντων μοι ἵνα τε Ἱερουσαλῶν καὶ αὐτοῖς, ὁποῦσιν μὴ δεῖν ζῶν αὐτὸν μὴ κεῖν.

25 Ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος μὲν ἐξουθενῶν καὶ αὐτὸν περὶ τῶν κατὰ τὴν αὐτῇ δὲ τότε ὅτι καλεσάμενος τὸν Σεβαστῇ, ἐκείνῃ πύμπειν αὐτόν·

26 Περί τῶν ἐσφαλῶν πρὸς τὴν ταῖς κυρίως ἰσχυρῶ· διὸ θεωροῦμεν αὐτὸν ἐφ' ἐμῶν, καὶ μέγιστα ὅτι σὺ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς ἀδικήσεως ἡγουμένης, ἔχῃ τὴν πρὸς τὴν.

27 Ἀλογονοῦν μοι δοκεῖ, πᾶν ποιεῖται δέεμον, μὴ καὶ ταῖς κατὰ αὐτῇ εἰπάς σημαῖν.

κς.

**Α** Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔειπεν, Ἐπιτρέπεταί σοι ἵνα ἴδῃς αὐτὸν λέ-

γειν. Τότε ὁ Παῦλος ἀπελογεῖτο, ἐκτίνας τὴν χεῖρα,

2 Περὶ πάντων ὧν ἵσταμαι ὑπὸ Ἱουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἡγήσασθαι ἐμαυτὸν μακάριον, μέλλων ἀπολογεῖσθαι ὅτι σὺ σήμερον,

3 Μαλιστα γράσω ὅτι σε παύσω ἵνα καὶ Ἱουδαίους ἐδῶν τε καὶ ζήτημάτων. διὸ δεομαι σου, μακροθύμως ἀκούσά με.

4 Τὴν μὲν οὖν βίβλιν μου τὴν ἐν νουότητι, ἣ ἀπ' ἀρχῆς ἡγουμένη ἐν τῇ ἰδίᾳ μου ἐν Ἱερουσαλῶν, ἵστασι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι,

5 Περιγράφουσιν οὖν αἰῶνι, (ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν,) ὅτι καὶ τὴν ἀκρίβειαν αἰρεσὶν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἵστασι φησὶν αὐτῷ.

6 Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς πρὸς σοὶ πατέρας ἐπαγγελίας ἡγουμένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἵσταμαι καὶ ἐν ὑμῖν.

7 Εἰς τὴν τὸν Δουλιχέουλον ἡμῶν ἐκτενέειν καὶ ἡμέρας κατασκευάζειν ἐλπίδας κατὰ τὴν αὐτῇ· περὶ τῆς ἐλπίδος ἡγουμένης βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων.

8 Ἴδῃς ἄρα κρίνεταί περὶ ὑμῖν, εἰ ὁ Θεὸς νεκρὸς ἐγείρει;

9 Ἐγὼ μὲν οὖν ἰδὼν ἐμαυτῇ πρὸς τὸν Θεόν ἵσταμαι τὴν Ναζωρεὺς οὖν πολεῖν ἐναντία πρὸς τὴν.

10 Οὗ καὶ ἐποίηται ἐν Ἱερουσαλῶν, καὶ πολλὰς τῶν ἀγίων ἐγγὺς φησὶν κατὰ κλεισθῆναι, τὴν παρὰ τῶν ἀρχαίων ὅτι οὐκ ἔστιν αἰαρέμενον τε αὐτῶν κατὰ τὴν φησὶν.

11 Ἰὰ καὶ τῇ πάσης τῆς συναγωγῆς πολλὰς τιμωρῶν ὑμῶν, ὑμῶν καὶ βλασφημῶν· περὶ τῶν ἐμμενῶν αὐτοῖς, ἰδὼν καὶ ἐκείνους εἰς τὰς ἑξῆς πόλεις.

12 Ἐν οἷς καὶ περὶ ὑμῶν εἰς τὴν ἀκακοῦν μὴ τῶν ἑξῆς καὶ ὅτι τῶν τῆς παρὰ τῶν ἀρχαίων.

13 Ἡμέρας μάλιστα, καὶ τὴν οὖν εἰδὼν, βαπ-



βασιλεῦ, ἐρανοῦντες ἑαυτὸν τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου, ἀπαλάμψαντες με φῶς καὶ τοῦ σωτῆρος μου πορευομένους.

14 Πάντων ὃ καταπιστότων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἡκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρὸς με, καὶ λέγουσαν τῇ Εὐφροδίᾳ διαλέκτῃ, Σαουλ Σαὺλ, τί με διακούς; καὶ λέγοντι σοὶ πρὸς κέντρον λακτίζειν.

15 Εγὼ δ' εἶπον, Τίς εἶ Κύριε. Ο ὃ εἶπεν, Εγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διακούς.

16 Αλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στήθισθι τοῦ πόδας σου εἰς ἔσθον γὰρ ὡφείλω σοι, ἀποχρηστῶσά σοι ὑποθήκην καὶ μάρτυρα ὃν τε εἶδες, ὃν τε ὠφείλουμαι σοι.

17 Ἐξαερόμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἱερέων, εἰς οὗς καὶ σὺ διατίσθης,

18 Αὐτοῖς ἐρριπύλας αὐτῶν, καὶ ἐπιτίσας ὑπὸ σκώτους εἰς φῶς, καὶ τῆς ἀξιοσύνης τοῦ σπαταῖν ὅτι τὸν Θεόν, τὸ λαβεῖν αὐτοῦ ἀφισπᾶ ἀμαρτιῶν, καὶ κληρονομεῖν τοῖς ἡμετέροις, πίστιν τῇ εἰς ἐμὲ.

19 Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἐκ ἰσχυροῦ ἀπειθῆς τῇ οὐρανόθεν ὑπακοῇ,

20 Ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ προσέειπεν καὶ Ἱερουσόλοιμοις, εἰς πᾶσι τοῖς χώροις τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἱεροῖς ἀπαγγέλλαντες κατασκευῆναι, καὶ ὁμολογεῖν ὅτι τὸν Θεόν, ἀξία τῆς μετάνοιας ἔργα ποιῶντας.

21 Εἶπερ οὕτως με οἱ ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ἐν τῇ ἱερῇ, ἐπιτρέψον διαχειροδοῦσά σοι.

22 Ἐπικουρίας αὐτῷ τυχεῖν τῶς παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἄλλοι τῆς ἡμέρας ταύτης ἔσονται μάρτυροί μοι μικρῶ τε καὶ μεγάλῳ ὅθεν ἐκ τῶν λόγων ὃν τε οἱ προσήτοι ἐλάλησαν μοι μένουντων γινώσκω, καὶ Μαρίν.

23 Εἰ παθητὸς ὁ Χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάντας πρὸς πάντας μέλλει καλεῖσθαι πάντας τοὺς ἡμέτεροις.

24 Ταῦτα ὃ αὐτῷ δοπολογομένου, ὁ Φίλιππος μεγάλην τῇ φωνῇ ἔφη, Μαρίνη Παύλε, τὰ πολλὰ σε γράμματα εἰς μάστιγας αἰτεῖται.

25 Ο ὃ, Οὐ μαρτυροῦμαι, ἐκ τῆς ἀποστολῆς, ἀλλ' ἀποδείκνυμι καὶ σωφροσύνης ἔργα ταῖς ἀποδείξεσιν.

26 Ἐπιστάτω γὰρ ὁ λαὸς πάντων ὁ βασιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ παρ' ἡμετέρας ἡμετέρας λαλοῦντες γὰρ αὐτῶν καὶ πάντων τῶν πειθόμενῳ οὐκ ἐν τῇ ἰσχύϊ ἐν γυναικὶ πειθόμενον τῶν.

27 Πιστεύεις βασιλεῦ Ἀγρίππα τῆς ἀποδείξεως; εἶδα ὅτι πιστεύεις.

28 Ο ὃ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Εἰ ὅλως με πείθεις χριστιανὸν γινώσκω.

29 Ο ὃ Παῦλος εἶπεν, Εὐχόμενος εἰμι τῷ Θεῷ, καὶ ἐν ὅλῳ καὶ ἐν πᾶσι οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ καὶ πάντας τοῦ ἐκείνου καὶ μου σύμφρονος, ἡμῶν τοῖς τοῖς καὶ καὶ εἰμι, παρεκτός τῶν διαφόρων τούτων.

30 Καὶ ταῦτα εἰπόντων αὐτῶν, αὐτὸς ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἡγεμῶν, ἡ τε Βερνίκη, καὶ οἱ συνέχοντες αὐτοῖς,

31 Καὶ ἀποχρησάμενοι ἐλάλουν πρὸς τοὺς ἀκούοντες, λέγοντες, ὅτι ὅθεν δεῖται αὐτῶν ἡ διαδοχὴ πρὸς τὸν αὐτῶντος ἔσθιν.

32 Ἀγρίππας ὃ πάλιν Φίλιππος ἔφη, Ἀποδείκνυμι ἰδού σοι ὁ ἀνδρόπρεπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκράλητο Καίσαρα.

καὶ.

Ως ὃ ἐκείνου τὸ ἀποπλεῖν ἡμῶν εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρεδίδωμι πρὸς τὸν Παῦλον καὶ πρὸς ἑτέρους δεσμιῶν ἐκπομπὴν ἡγεμῶν, ὀνόματι Ἰουλίᾳ, ἀπὸ τῆς Σεβαστῆς.

2 Ἐπὶ ταῖς δὲ πλοῖς Ἀδριατικῆς μέλλοντες πλεῖν αὐτῶν καὶ τὴν Ἀσίαν πρὸς αἰγυπτιανὴν, ὅπως συνῇ ἡμῶν Ἀριστάρχης Μακεδόνων Θεσσαλονικέας.

3 Ἰὼν τε ἑτέρα καὶ ἡμετέρας εἰς Σιδῶνα. φιλαδέφελος τε ὁ Ἰουλίος τῇ Παύλῳ χριστιανῶν ἐπέτρεψε πρὸς ἑαυτοὺς πορευδέντας ὁμιλίαν τυχεῖν.

4 Καὶ ἐκείθεν ἀναβάντες ὑποπλεῖν

5  
6  
7  
8  
9  
10  
11  
12  
13  
14  
15  
16  
17  
18  
19  
20  
21  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30  
31  
32  
33  
34  
35  
36  
37  
38  
39  
40  
41  
42  
43  
44  
45  
46  
47  
48  
49  
50  
51  
52  
53  
54  
55  
56  
57  
58  
59  
60  
61  
62  
63  
64  
65  
66  
67  
68  
69  
70  
71  
72  
73  
74  
75  
76  
77  
78  
79  
80  
81  
82  
83  
84  
85  
86  
87  
88  
89  
90  
91  
92  
93  
94  
95  
96  
97  
98  
99  
100  
101  
102  
103  
104  
105  
106  
107  
108  
109  
110  
111  
112  
113  
114  
115  
116  
117  
118  
119  
120  
121  
122  
123  
124  
125  
126  
127  
128  
129  
130  
131  
132  
133  
134  
135  
136  
137  
138  
139  
140  
141  
142  
143  
144  
145  
146  
147  
148  
149  
150  
151  
152  
153  
154  
155  
156  
157  
158  
159  
160  
161  
162  
163  
164  
165  
166  
167  
168  
169  
170  
171  
172  
173  
174  
175  
176  
177  
178  
179  
180  
181  
182  
183  
184  
185  
186  
187  
188  
189  
190  
191  
192  
193  
194  
195  
196  
197  
198  
199  
200  
201  
202  
203  
204  
205  
206  
207  
208  
209  
210  
211  
212  
213  
214  
215  
216  
217  
218  
219  
220  
221  
222  
223  
224  
225  
226  
227  
228  
229  
230  
231  
232  
233  
234  
235  
236  
237  
238  
239  
240  
241  
242  
243  
244  
245  
246  
247  
248  
249  
250  
251  
252  
253  
254  
255  
256  
257  
258  
259  
260  
261  
262  
263  
264  
265  
266  
267  
268  
269  
270  
271  
272  
273  
274  
275  
276  
277  
278  
279  
280  
281  
282  
283  
284  
285  
286  
287  
288  
289  
290  
291  
292  
293  
294  
295  
296  
297  
298  
299  
300  
301  
302  
303  
304  
305  
306  
307  
308  
309  
310  
311  
312  
313  
314  
315  
316  
317  
318  
319  
320  
321  
322  
323  
324  
325  
326  
327  
328  
329  
330  
331  
332  
333  
334  
335  
336  
337  
338  
339  
340  
341  
342  
343  
344  
345  
346  
347  
348  
349  
350  
351  
352  
353  
354  
355  
356  
357  
358  
359  
360  
361  
362  
363  
364  
365  
366  
367  
368  
369  
370  
371  
372  
373  
374  
375  
376  
377  
378  
379  
380  
381  
382  
383  
384  
385  
386  
387  
388  
389  
390  
391  
392  
393  
394  
395  
396  
397  
398  
399  
400  
401  
402  
403  
404  
405  
406  
407  
408  
409  
410  
411  
412  
413  
414  
415  
416  
417  
418  
419  
420  
421  
422  
423  
424  
425  
426  
427  
428  
429  
430  
431  
432  
433  
434  
435  
436  
437  
438  
439  
440  
441  
442  
443  
444  
445  
446  
447  
448  
449  
450  
451  
452  
453  
454  
455  
456  
457  
458  
459  
460  
461  
462  
463  
464  
465  
466  
467  
468  
469  
470  
471  
472  
473  
474  
475  
476  
477  
478  
479  
480  
481  
482  
483  
484  
485  
486  
487  
488  
489  
490  
491  
492  
493  
494  
495  
496  
497  
498  
499  
500  
501  
502  
503  
504  
505  
506  
507  
508  
509  
510  
511  
512  
513  
514  
515  
516  
517  
518  
519  
520  
521  
522  
523  
524  
525  
526  
527  
528  
529  
530  
531  
532  
533  
534  
535  
536  
537  
538  
539  
540  
541  
542  
543  
544  
545  
546  
547  
548  
549  
550  
551  
552  
553  
554  
555  
556  
557  
558  
559  
560  
561  
562  
563  
564  
565  
566  
567  
568  
569  
570  
571  
572  
573  
574  
575  
576  
577  
578  
579  
580  
581  
582  
583  
584  
585  
586  
587  
588  
589  
590  
591  
592  
593  
594  
595  
596  
597  
598  
599  
600  
601  
602  
603  
604  
605  
606  
607  
608  
609  
610  
611  
612  
613  
614  
615  
616  
617  
618  
619  
620  
621  
622  
623  
624  
625  
626  
627  
628  
629  
630  
631  
632  
633  
634  
635  
636  
637  
638  
639  
640  
641  
642  
643  
644  
645  
646  
647  
648  
649  
650  
651  
652  
653  
654  
655  
656  
657  
658  
659  
660  
661  
662  
663  
664  
665  
666  
667  
668  
669  
670  
671  
672  
673  
674  
675  
676  
677  
678  
679  
680  
681  
682  
683  
684  
685  
686  
687  
688  
689  
690  
691  
692  
693  
694  
695  
696  
697  
698  
699  
700  
701  
702  
703  
704  
705  
706  
707  
708  
709  
710  
711  
712  
713  
714  
715  
716  
717  
718  
719  
720  
721  
722  
723  
724  
725  
726  
727  
728  
729  
730  
731  
732  
733  
734  
735  
736  
737  
738  
739  
740  
741  
742  
743  
744  
745  
746  
747  
748  
749  
750  
751  
752  
753  
754  
755  
756  
757  
758  
759  
760  
761  
762  
763  
764  
765  
766  
767  
768  
769  
770  
771  
772  
773  
774  
775  
776  
777  
778  
779  
780  
781  
782  
783  
784  
785  
786  
787  
788  
789  
790  
791  
792  
793  
794  
795  
796  
797  
798  
799  
800  
801  
802  
803  
804  
805  
806  
807  
808  
809  
810  
811  
812  
813  
814  
815  
816  
817  
818  
819  
820  
821  
822  
823  
824  
825  
826  
827  
828  
829  
830  
831  
832  
833  
834  
835  
836  
837  
838  
839  
840  
841  
842  
843  
844  
845  
846  
847  
848  
849  
850  
851  
852  
853  
854  
855  
856  
857  
858  
859  
860  
861  
862  
863  
864  
865  
866  
867  
868  
869  
870  
871  
872  
873  
874  
875  
876  
877  
878  
879  
880  
881  
882  
883  
884  
885  
886  
887  
888  
889  
890  
891  
892  
893  
894  
895  
896  
897  
898  
899  
900  
901  
902  
903  
904  
905  
906  
907  
908  
909  
910  
911  
912  
913  
914  
915  
916  
917  
918  
919  
920  
921  
922  
923  
924  
925  
926  
927  
928  
929  
930  
931  
932  
933  
934  
935  
936  
937  
938  
939  
940  
941  
942  
943  
944  
945  
946  
947  
948  
949  
950  
951  
952  
953  
954  
955  
956  
957  
958  
959  
960  
961  
962  
963  
964  
965  
966  
967  
968  
969  
970  
971  
972  
973  
974  
975  
976  
977  
978  
979  
980  
981  
982  
983  
984  
985  
986  
987  
988  
989  
990  
991  
992  
993  
994  
995  
996  
997  
998  
999  
1000

παρὸ τῶν Κυβερνητῶν τὸ πᾶν ἀνέμενε· τῇ ἀντίπρως.

5 Τὸ, τε πύλαρος τὸ κτλ ἡ Καλικιανὴ καὶ Παμφυλιανὴ διαπλεύσαντες, κατήλθον εἰς Μύρα τῆς Λυκίας·

6 Καὶ ἐὺ εὗρον ὃ ἐκροτόνταρχος πλοῦσι Ἀλκιμαχίδειον πλοῖον εἰς τὴν Ἰππλίαν, ἐπέβασεν ἡμεῖς εἰς αὐτό.

7 Εἰς ἱκαναῖς ἡ ἡμέραις βραδύπλουῦντες, καὶ μόλις γινόμενοι κτλ τὴν Κιόδον, καὶ προσεγγίσαντες ἡμεῖς τὸ αἶμα, ἀνέπλευσεν παρὸ τῶν Κιόδων κτλ Σαλμῶν.

8 Μόλις τε παραλεγομένην αὐτῶν, ἤλθον εἰς τόπον τινα καλούμενον Καλὸς λιμένας, ὃ ἐξῆς ἐστὶν τῆς Λαυσηας.

9 Ἰκεῖν δὲ γρήνου διαγρομήνους, καὶ ὅτι ἡ ἡμετέρα ὁπιοφάγος τῶν πλοῦν, διὰ τὸ καὶ τὴν ἡμετέραν ὁπιοφάγος, ταχύνει ὁ Παῦλος,

10 Λέγων αὐτοῖς, Ἀδελφοί, δευρῶ ὅτι μὴ ὑβρεῖς καὶ πορνῆς ζημίας οὐ μένουν τῶν φόρων καὶ τῶν πλοῦν, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἐπελθεῖν τὸν πλοῦν.

11 Ὁ δὲ ἱκετόνταρχος τῇ κυβερνήτῃ καὶ τῇ ναυκλήρῳ ἐπέβητο μῶνον, ἡ τοῖς ὑπὸ τῷ Παύλῳ λεγομένοις.

12 Ἀνεύδοντες δὲ τῇ λιμνῇ ὑπάρχοντες ποῦς παραχειμασίαν, οἱ πλείους ἔδεντο βαλὼν, ἀναβάντες κακίστην εἰς πῶς ὁμιλῶν κατανύσσοντες εἰς τοῖς παραχειμασίαν, λιμένας τῆς Κρήτης βλέποντες κτλ ἡμεῖς καὶ κτλ ὡς.

13 Ὑποτινύμενοι δὲ ὅτε, ὁρῶντες τῆς προσέσεως κακιστάτης, ἀραντες ἄνοι, παρήγοντο τὴν Κρήτιν.

14 Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔλαβον κατ' αὐτῆς αἵμα· τυφαιμένοι, ὃ καλούμενοι ὁρεκλῶν.

15 Συναρπάζοντες δὲ τὸ πλοῖον, καὶ μὴ δυναμένους ἀνταδελφῶν τῇ ἀνέμῳ, ὅπως ἔμελλε ἐφευρεῖν.

16 Νησίαν δὲ πρὸς ὑποδραμάτις κα-

λούμενον Κλαυδίῳ, μόλις ἰσχύσαμεν σφαιρεῖς γινόμεναι τῆς σφαίρας,

17 Ἦν ἀραντες, βραδύπλαις ἐχρῶντο, ὑποζοοῦντες τὸ πλοῖον. ῥοδόμενοι τε καὶ εἰς τὴν σύρτην ἐκπέσωσι, χαλάσαντες τὸ πλοῖον, οὕτως ἐφύεροντο.

18 Σφοδρῶς δὲ χειμαζομένην ἡμῶν, τῇ ὕμῃ ἐβελίω ἵππωντο.

19 Καὶ τῇ τρίτῃ αὐτοχρῆς ὁ σκευὴν τὸ πλοῖον ἐβελίω.

20 Μῆτε δὲ ἡμεῖς, καὶ ἀσφαῖς ὁπιοφάγος ὅτι πλείους ἡμέρας, χειμῶνς τε καὶ ὅλην ὁπιοφάγος, ἵππωντο σφαιρεῖς τὸ πλοῖον ἔλπις τῆς σωζόμεν ἡμεῖς.

21 Πολλοὶ δὲ ἀπὸ τῆς ὑπάρχουσιν, τότε σταθείς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν, εἶπεν, Ἐδοξέ μοι, ὅτι ἀδελφοί, περὶ ταῦτα μοι, μὴ ἀναγκασθῇ ὑπὸ τῆς Κρήτης, περὶ ταῦτα τε τὴν ὑβρὶν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν.

22 Καὶ ταυτὴν παρακαλῶ, ὑμεῖς οὐδὲν μὴν ἀποβλήτῃ τῇ ψυχῇ· ὁδὸς ἐστὶν ὅτι ὑμῶν, πλοῖον τὸ πλοῖον.

23 Παρέστη γάρ μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἄγγελος τῷ Θεῷ οὗ εἰμι, ὃ καὶ λατρεύω,

24 λέγων, Μὴ φοβῶ Παῦλε, καὶ σφαιρεῖς δὲ παρεστῆναι· καὶ ἰδοὺ κακιστάτης σφαιρῆς ὁ Θεὸς πάντας αὐτὸν πλείους μετὰ σοῦ.

25 Διὸ δουλεύετε ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ Θεῷ, ὅτι οὕτως ἐστὶν κατ' ὃν τρόπον λελάληται μοι·

26 Εἰς ἵππον δὲ πρὸς δὲ ἡμεῖς ἐκπέσιν.

27 Ὡς δὲ ἡ παρρησιασθέντων καὶ ἐχρῶντο, διαγρομήνους ἡμῶν ὃ τῇ Ἀδελφῇ καὶ μένουν τῆς νυκτός, ἀνέναντος οἱ αὐτῶν σφαιρεῖς πρὸς αὐτοῖς χόρται.

28 Καὶ βολίσαντες εὗρον ὁρμαῖς εἰκασίαι, βραχὺ δὲ διαστήματος, καὶ πάλιν βολίσαντες, εὗρον ὁρμαῖς διακρίντες.

29 Φρονοῦντες τε μήπως εἰς παρακαλῶν

τόπους ἐμπέσωσι, ἐκφύμῳσι ῥίψαντες αἰ-  
κίερε τίπταρε, κὺχοντο ἡμέραν χρο-  
νιά.

30 Τῶν ἧ ἰαντῆρ ζήτησύντων φυγαῖν ἐν  
τῷ πλοίῳ, κὺ χαλασύντων τῷ σκάφῳ εἰς  
τῷ θάλασσαν φεραῖσι αἶς ἐν πτόρεσσιν  
μλόντων αἰκίερεσ ἐκτεείν,

31 Εἶπεν ὁ Παῦλ· τῷ ἐκατοτάρχη  
κὺ τοῖς στρατιώταις, ἐὰν μὲ οὗτοι μείνωσιν ἐν  
τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σὺδωα ἐ δυνάσθ.

32 Τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ  
ροῖα τῆς σκάφης, κὺ εἴσαν αὐτῷ ἐκπε-  
σεῖν.

33 Ἀχρὶ ἧ ἔμλιν ἡμέρα γινώθ, πα-  
ρηχάει ὁ Παῦλ· τῷ ἀπειτας μεταλαβείν  
Ἑρῆς, λέγων, Τεωρεσθαι μετὰ τῷ σήμε-  
ρον ἡμέραν φερεσθκῶντες, ἄσπει διατελεί-  
τε, μὴ δὲν φερεσθκῶντες.

34 Διὸ παρεκχάθῃ ὑμᾶς φερεσθκῶν  
Ἑρῆς· πῶτε γὰρ φερε τῆς ὑματέρεσ σωτη-  
ρίας ἐκάρχη· ἐδεῖος γὰρ ὑμῶν θρεῖς ἐκ  
τῆς κεφαλῆς πρεσείτα.

35 Εἰπὼν ἧ ταῦτα, κὺ λαβὼν ἄρτον,  
ἀναχρίσσε τῷ Θεῷ ὡσπὼν πάντων, κὺ  
κλάσας ἤρξατο ἰδίειν.

36 Εὐδουμοὶ δὲ γλυρόμφοι πάντες, κὺ  
αὐτοὶ φερεπλάοντο Ἑρῆς.

37 Ημερὶ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι  
ψυχαὶ διακόσαι ἐδομνησιν ταῖς.

38 Κορεδέντες δὲ Ἑρῆς, ἐκέφιζον τὸ  
πλοῖον, ἐκδόνμενοι τὸν σῶτον εἰς τῷ θά-  
λασσαν.

39 Οπὶ δὲ ἡμέρα ἐλγῆτο τῷ γλῶ ἐν  
ἐπρηγῶσθον· κώλον δὲ πῖα καπνῶν ἔ-  
χοντα ἀγμῶν, εἰς ὃν ἐβόλεύσαντο, εἰ  
δυνάμην, ἐξῶσαι τὸ πλοῖον.

40 Καὶ τὰς αἰκίερεσ φερεθόντες εἶον εἰς  
τὸ θάλασσαν, ἀμα αἰέντες τὰς ζευκτηρίας  
τῷ πλοῖῳ, κὺ ἐπαράτες τὸν ἀρτέμο-  
να τῇ πρεσῇ, κατέχον εἰς τὸν ἀγμῶν.

41 Περιεπεσόντες δὲ εἰς τόπον διδά-  
λασσοι, ἐπώκειλαν τῷ γλῶ· κὺ ἡ μὲν φερε-  
ρε ἐρείσασα ἔμεινεν ἀπέλευτος, ἡ δὲ φερε

μεινέτο ἐπὶ τῆς θείας τῷ κυμαῖον.

42 Τὸν δὲ στρατὸν βελέν ἐλγῆτο  
ἐπὶ διασύντας ἀποκτείναντες, μὴ τις ἐκκα-  
λυμῆσας διαφύγει.

43 Ο ἧ ἐκατοτάρχος βελένμεν  
διασύνει τὸν Παῦλον, ἐκώλυσεν αὐτὸν τῷ  
βελένμεν, ἐκείλευσέ τῷ ἐπὶ διωκῶν  
καλυμῆσθαι, δότε ῥίψαντας φερεθῆς ἐπὶ τῷ  
γλῶ ἐλγῆναι.

44 Καὶ ἐπὶ λοιπῶς, οὗς μὲν ὅπῃ σπείσῃ,  
οὗς ἧ ὅπῃ πῖαν τῷ ἀπὸ τῷ πλοῖον· κὺ εἶται  
ἐλγῆτο πάντας διασύνειν ὅπῃ τῷ  
γλῶ.

κμ.

**Κ** αὶ διασύνειν, τῷ ἐπρηγῶσθαι ὅπῃ  
Μελίτη ἡ ἡσος κατέειται.

2 Οἱ ἧ βάρβαροι κατέχον ἐ τῷ τῷ  
χῶσθαι φιλιερεπῶν ἡμῶν ἀνάψαντες γὰρ  
πυρεν φερεπλάοντο πάντας ἡμᾶς, διὰ  
τὸν ὑετὸν τὸν ἐρεσῶα κὺ διὰ τὸ ψῶρε.

3 Συρέψαντες ἧ τῷ Παύλῳ φρυγῶν  
πλῆθος, κὺ ὅπῃ τῶς ὅπῃ τῷ πυρεν, ἐ-  
χθῶνα ἐκ τῆς θέρμης ἐξελθῶσα κατέψῃ  
τὸ χερεθῶν.

4 Ως ἧ εἶδον οἱ βάρβαροι κατέμλιν  
τὸ θηρεῖον ἐκ τῆς χερεθῶν αὐτῶ, ἐλγῶν φερε  
θμῆλεις, Πάντως φερεθῶν ἐν ὃν ἀφθερεπῶ  
ὅπῃ, ὃν διασύνειν ἐκ τῆς θαλάσσης· ἐ  
δίνκζω ὡς εἴσαν.

5 Ο μὲν δὲ ἀποπνέζας τὸ θηρεῖον εἰς  
τὸ πύρ, ἐπαδει ἐδὲν κακόν.

6 Οἱ ἧ φερεσθκῶν αὐτοὶ μείνειν  
πίμπεσθαι, ἡ κατεπῆπειν, ἀρῶν νεκρῶν.  
ὅπῃ πολὺ ἧ αὐτῷ φερεσθκῶντων, κὺ θα-  
ρέντων μὴ δὲν ἀποπον εἰς αὐτὸν γινώμην  
μεταβανόμενοι ἐλγῶν Θεῶν αὐτῶν  
τῷ.

7 Ἐν ἧ τοῖς φερε τὸν τόπον ἐκεί-  
νοι ὑπῆρχε χωρία τῷ φερεθῶ τῆς ἡ-  
σοῦ, ἐνὸνται Ποπλία, ὃς ἀναδιδόμεν  
ἡμᾶς φερε ἡμέρες φιλερεθῶν ἐξεί-  
σιν.

8 Ἐλγῆτο ἧ τὸν πατέρεα τῷ Ποπλίῳ  
πυρε-

πυρ τοῖς κ' ὁυσεν τερεῖα σωιζόμενοι, κατὰ-  
κρίσας, ὥς ὅτι ὁ Παῦλος εἰσελθὼν κ' ὁ  
προστυξάμενος, ὅπως τις χεῖρας ἀν-  
τ', ἵστατο αὐτοῖς.

9 Ἰέτο δ' ἐν χροσμοῖς, κ' οἱ λοιποὶ εἰ-  
ζήσαντες ἀδινείας ἐν τῇ νήσῳ, ὡρεσχο-  
ν, κ' ἰδιερχεύοντο,

10 Οἱ κ' πολλὰς πικρὰς ἐτίμησαν ἡ-  
μέρας, κ' αἰαχόμενοι ἐπέδοντο τὰ ὡρὸς τῆς  
χρείας.

11 Μετὰ δὲ τρεῖς μῶνας αἰήθημιον ἐ-  
πὶ πλοῖον παρακαλεῖσθαι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀ-  
λεξανδρίῳ παρὰ στήμῳ Διοσκουρίδῃ.

12 Καὶ καταρχθέντες εἰς Συρακῶνας,  
ἐπιμύναμεν ἡμέρας τρεῖς.

13 Ὄθεν φεωλθόντες κατὰ νήσους ἐμ-  
εῖς Ρήμον, κ' μετ' ἡμῶν ἡμεῖς ἐπὶ χροσμοῖς  
ἡτοῦ δευτεράτου ἡλδομοῖς εἰς Ποπύ-  
λους,

14 Οὗ εὐρόντες ἀδελφὸς παρεκλήθημεν  
ἐπὶ αὐτοῖς ὁπμιέναι ἡμέρας ἐπτά, κ' ὥτως  
εἰς τὴν Ρώμην ἡλδομεν.

15 Κακεῖθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ  
ὅσα ἡμεῖς ἔχοντες εἰς ἀπαύτησιν ἡμῶν ἄ-  
ρχαι Ἀπώιος φόρος κ' Τριῶν ταξερῶν· οὗς  
ἰδὼν ὁ Παῦλος, ὁμαρξήσας τὴν Θεῶν,  
ἔλαβε δάφρος.

16 Ὅτε δὲ ἡλδομεν εἰς Ρώμην, ἐ-  
κείνην ἡμεῖς παρὸν δὲ Θεοῦ δέσμιος τῶν γρα-  
τοπιδάρχη· τὴν δὲ Παῦλος ἐπετρέχευ  
μῆρας καθ' ἑαυτὸν, οὐδὲ τὰ φυλάσσοντι  
αὐτὸν γραπαῖται.

17 Εξήλθοτο δὲ μετ' ἡμῶν τρεῖς συγ-  
κεκλήσας τὸν Παῦλον ἐν ὄντας τῶν Ἰουδαί-  
ων ὡρεστές· συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλα-  
βε ὡρὸς αὐτῶν, ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ ἐξ ἐν  
ἀντιτοῖς ποιήσας τῶν λαῶν ἢ τοῖς ἔδωκε τοῖς  
πατρίσιν, δέσμιος ἐξ Ἱερουσαλὴμ παρεδό-  
δωκε τις χεῖρας τῶν Ρωμαίων,

18 Οἵτινες ἀναικρίναντες με ἐβόλοντο  
ἀπολῦσαι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἀγτίαν θανα-  
του ὑπάρχειν ἐν ἐμοί.

19 Ἀντιλερόντων δ' ἐπὶ Ἰουδαίῳ, ἡ-

ναὶ καὶ αὐτῶν ὁπμιένων καὶ σατα, οὐχ  
ὡς τὰ ἔδωκε μου ἔχων π κατηγόρηται.

20 Διὰ ταῦτ' οὐδὲν τὴν ἀγτίαν παρ-  
αχέσας ὡρὸς ἐξ ἑνὲς κ' ὡρεσθέντων· ἔ-  
νεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τῆς Ἰουδαίᾳ τὴν ἄ-  
λυσιν ταῦτ' ἐκείνημα.

21 Οἱ δ' ὡρὸς αὐτῶν εἶπον, Ἡμεῖς  
οὐτε γράμματα φέει τῶν ἐξ ἑαυτῶν ἀπὸ  
τῆς Ἰουδαίας, οὐτε παραχρῶμῶς τις τῶν  
ἀδελφῶν ἀπήρξαι ἢ ἐλάλῃς π φέει σὺ  
πονηρῶν.

22 Ἀξίως δ' ἐπὶ παρὰ σοῦ ἀκούσας ἂν  
φρονέις· φέει μὲν γὰρ τῆς ἀρίστεως ταύτης  
γινώσκῃ ὅτι ἡμῶν ἐπὶ πανταχού ὁπμιένων.

23 Ταξάμενοι δ' αὐτῶν ἡμέρας, ἦσαν  
ὡρὸς αὐτῶν εἰς τὴν ξυρία πλείους, εἰς  
ἐξήπτητο διαμαρτυρόμενοι τὴν βαπ-  
τίσιν τῆς Θεῶν, πῶς τὸν αὐτὸν τὰ φέει  
τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ τῆς νόμου Μωσέως κατὰ  
ὡρεσθέντων, ἀπὸ ὡρὸς τῆς ἰσχυρίας.

24 Καὶ οἱ μὲν ἐπὶ δέοντο τοῖς λεγόμε-  
νοις, οἱ δ' ἡπίστους.

25 Ἀσύμφωνοι δ' ὅτι οὗτοι ὡρὸς ὁπμιένων,  
ἀπαικίζοντο, εἰπόντες τῶν Παύλου ἡμῶν ἐν,  
ὅτι καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον ἐλάλῃς  
διὰ Ἡσαΐας τῶ ὡρεσθέντων ὡρὸς ἐν πα-  
τίσας ἡμῶν.

26 Λέγων, Πορεύσθαι ὡρὸς τὴν λαὸν  
τῶν τοῦ, κ' εἰπὶ, Ἀκούσας, κ' οὐ μὴ  
συνῆτοι· κ' βλέποντες ἐλπίσας, κ' οὐ μὴ  
ἰδῇς.

27 Ἐπαχύνον γὰρ ἡ καρδία τῶ λαοῦ  
τούτου, κ' τοῖς ὡρὸς βαρύνει ἡκούσας, κ'  
ἐν ὡρεσθέντων αὐτῶν ἐκείνημα, μήπο-  
τε ἰδῶσι τοῖς ὡρεσθέντων, κ' τοῖς ὡρὸς ἀ-  
κούσας, κ' τῶ καρδία συνῆτοι, κ' ὡρε-  
σθέντων, κ' ἰσχυρίας αὐτοῦ.

28 Γιαρὶν οὐδὲν ἔγω ὑμῶν ἐπὶ τοῖς  
ἔδωκεν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον τῶ Θεοῦ,  
αὐτοῖς κ' ἀκούσας.

29 Καὶ ταῦτα αὐτῶν εἰπόντων ἀπὸ ἡ-  
δον οἱ Ἰουδαῖοι, πολλὰ ἔχοντες ἐν ἑαυ-  
τοῖς συζητοῦν.



30 Εμενε ὁ δὲ Παῦλος διεπύαν ἐ-  
λθω αἰδίου μισῶματι, καὶ ἀπεβίβη το παύ-  
τας τοῦ εἰσπορευομένου πρὸς αὐτὸν.

31 Κηρύσσων τῷ βασιλείᾳ τῷ Θεῷ,  
καὶ διδάσκων τὰς ψαῖς τῷ Κυρίου Ἰησοῦ  
Χριστοῦ μὴ ποιεῖς πλεονέκτης ἀκαλύτους.



ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΤΗ ΠΡΟΣ

Ρωμαίους ὁπισθῆναι.



ΑΥΛΘΣ δοῦλος  
 Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς  
 ἀποστόλου, ἀφωρισ-  
 μένῳ εἰς εὐαγγέλι-  
 ον Θεοῦ,

[illegible]

3. Παρά τῃ πόλει αὐτῆς, (τῆς ἡμε-  
τέρας ἐν ἀπορμυαῖσι Δελφῶν) ἔστι στήλη,

4 Τὸ ἐξαδικεῖν τοῦ ἰσχυροῦ Θεοῦ καὶ ἀπο-  
ἀμει, καὶ παύειν τὴν σωτηρίαν, εἰς ἀναστά-  
σεις περὶ τὴν Χρείαν τοῦ Κυρίου ἡ-  
μῶν,

5 Δὲ οὐ λαθόντες χάριεν ἢ ἀποστο-  
λὴν εἰς ὑποκομιὰ πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς  
ἔθνεσιν, ὑμῶν τῇ οὐκίστατος ἀποστολῇ,

6 Εἰ οὖν ἔστι καὶ ὑμεῖς, κλητοὶ τοῦ  
Χριστοῦ.)

7 Πᾶσι τοῖς ὄντι ἐν Ῥώμῃ, ἀγαπῶ-  
 τες Θεοῦ, καλοῖς ἀγαίοις, χάριτι ὑμῶν  
 καὶ εἰρήνῃ ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυ-  
 ρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8 Πρώτον μὲν ἐλθόντων τῶν Θεῶν  
μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα πάντες ὁ-  
μολῶν, ὅτι ἡ πίστις ἐμὴ κατεργεμένηται ἐν  
ἐλπί τῇ κόσμου·

9 Μάρτυς γάρ μου ἔστιν ὁ Θεός, ὃς λα-  
τρεύω ἐν τῇ πίστει ἀπ' ἐμοῦ, ἐν τῇ δὲ  
αἰσθίᾳ τοῦ ὑοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως

μυσίαν ὑμῶν πείλαι

10 Παύλος ὁ κτλ. ἀποστολὴν ἔστειλε  
 δι' ἡμεῶν· ὁ πῶς ἦν πρὸς τοὺς ἀποστόλους  
 ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἑλλάδος, ἐλθόντων ἀποστόλων  
 ἡμῶν·

11 Επειδὴ γὰρ ἴδεν ὑμεῖς, ἵνα π  
μεταδῶ χάρισμα ὑμῶν πνευματικόν το  
τὸ ἑνεργεῖν ὑμῶς,

12 1870 δὲ ἔτι, συμπαρακληθῶν  
 δι' ἡμῶν διὰ τῆς αὐτῶν ἀγαθῶν πίστεως ἡμῶν  
 τε καὶ αὐτῶν.

13 Οὐ δύνανται οὖτοι ἀρτίζειν, ἀλλὰ  
 φαί, ὅτι ποικίλεις ἀντιθέμενοι ἐνθεῖν ποιεῖ  
 οὖτοι (καὶ ἐκκαλεῖσθαι ἀλλοτὴν τοὺς οὖτοι), ἵνα  
 καὶ τὸν τινα ἔχει καὶ οὐκ ἔχει, καὶ οὖτοι καὶ οὐ  
 τοῖς λαοῖς ἐξίστησι.

14 Ελπίς τε καὶ ἀφ' ἧς, σοφοῖς π  
καὶ ἀνόητοις ὁρεσθέντι εἰμί.

15 Οὕτω τε καὶ ἐν τῷ πρῶτῳ κῆρυξ  
μὲν τοῖς ἐν Ρώμῃ ἀναγγελίσασθαι.

16 Οὐ γὰρ ἐπαυχόμεθα τὸ δαδάλειν  
τὰ Χριστοῦ· διώσμις γὰρ Θεοῦ ὄντι ἐν  
συντηρίᾳ πᾶσι τῇ ψευδότητι, ἰουδαίᾳ π  
ἀπὸ τοῦ καὶ Εὐλαίου·

17 Διγαμωμένη γὰρ Θεοῦ ἐν αὐτῇ λατρεῖν ἠνάγκασται ἐν πίστει εἰς πίστιν, καὶ διὰ τὴν ἡγάπησιν, ὁ δὲ διγαμῶν ἐν πίστει ζῆσιν.

18 Αποκαλείπεται γὰρ ἡρὴ Θεοῦ ἀπὸ  
οὐρανῶν, ὅτι πῦρ αἰσθάνεται καὶ ἀιδίαν  
ἀδράσκει.

[illegible]

αἰθερόπου· ἡ δὲ πλὴν ἐκλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ  
καταχέροντες·

19 Διότι τὸ γνωστὸν τῷ Θεῷ φαίνεται ὅτι  
ἐν αὐταῖς· ὁ γὰρ Θεὸς αὐτοῖς ἐρατίεσσιν·

20 Ὡς γὰρ αἰσθάνεται αὐτὸν ἡ πόσις  
καὶ τὸν ποιῆμασιν νοοῦντα καὶ ἀποφύ-  
γειν, ἢ τὴν ἀδίκην αὐτῶν ἀνάμνησιν καὶ τιμω-  
ρῆσιν, εἰς τὸ ἔχειν αὐτοὺς ἀκαπολογητούς,

21 Διότι γνώσιν τὸν Θεόν, ὅτι ὡς Θεὸν  
ἐκλήθειαν ἢ οὐ κατέστησαν, ἀλλ' ἐκκαταστάθη-  
σαν ἐν τοῖς δικαιοσυνῶν αὐτῶν, καὶ ἐσκο-  
πίθη ἢ ἀποκρίσεις αὐτῶν κατέβη·

22 Φάσκοντες ἔχειν σπουδὴν, ἐμμελεῖν  
αὐτοῖς,

23 Καὶ ἠνέχοντες πλὴν δοῦσαν τῷ ἀ-  
φάρτου Θεοῦ ἐν ἐμοῖς ἡμῶν εἰκόνα  
φθαρτὴν αἰθερόπου, καὶ πεπεισμένων καὶ τε-  
τραπυμένων καὶ ἐρπετῶν.

24 Διὸ καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς  
ἐν τῇ οὐκ ἐπιθυμίᾳ τῇ κατὰ φύσιν αὐτῶν  
εἰς ἀκαταρίαν, καὶ ἀπεμάζινεν τὰ σώ-  
ματα αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς,

25 Οἵτινες μετέλλαξαν πλὴν ἐκλήθει-  
αν τῷ Θεῷ ἐν τῇ ψεύδει, καὶ ἐπελάθθησαν καὶ  
ἐλάττωσαν τὴν κτίσιν παρὰ τὸν κτίσαντα,  
ἥ ἐστι· ἐυλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμὴν.

26 Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς  
εἰς πᾶσιν ἀπειρίας· ἃς τε γὰρ διήλθεν καὶ αὐ-  
τῶν μετέλλαξαν πλὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν  
παρὰ φύσιν·

27 Ομοίως τε καὶ οἱ ἀρρεῖς ὅσους  
πλὴν φυσικὴν χρῆσιν καὶ ἐκδοκίαν ἔχοντες  
ἔσονται ἐν τῇ ἐρέσει αὐτῶν καὶ ἐκλήτους,  
ἀρρεῖς ἐν ἀρρεσὶ πλὴν καὶ ἀποκρίσεων κα-  
ταχέροντες, καὶ πλὴν ἀντιμαρτυρίας καὶ ἐξ  
τῆς πλάνης αὐτῶν, ἐν ἑαυτοῖς ἀποκαταστά-  
ντες.

28 Καὶ κατὰ τὴν ἐκδοκίαν τὸν  
Θεὸν ἔχον ἐν ἐπιθυμίᾳ, παρέδωκεν αὐ-  
τοῖς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιῶν τὰ  
μὴ κατὰ φύσιν,

29 Παπλοφρονοῦντες πᾶσιν ἀδικίᾳ,  
πορνείᾳ, ποικίλᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ· με-

τὰς φθόνου, φόβου, ἐριδίας, δόλου, κα-  
καθείας·

30 Ψευδειςτάς, καταλάλους, δυσουγείς,  
ὕβριστα, ὑβριστάς, ἀλαζόνας, ἐριμυταίς  
καυῶν, γυνῶσιν ἀπειθεῖς,

31 Ασυνέτους, ἀσυνεθέτας, ἀσέβητους,  
ἀπὸ δούλου ἀπελθόντας·

32 Οἵτινες τὸ διχάζεσθαι τῷ Θεῷ  
ἐπιτηδόντες, (ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πρά-  
σονται ἀγνοοῦντες τὰ αἰατὰ εἶναι·) οὐ μόνον  
αὐτὰ ποιοῦντες, ἀλλὰ καὶ συνευθύνοντες τῷ  
πράσσοντι.

Ε.



Ἰὸ ἀκαπολόγητος εἶ, ὃ αἰθερόπε πᾶς  
ὁ κρεῖναι· ἐν ᾧ γὰρ κρεῖναι τὸν ἑτα-  
ρον, σεαυτὸν κατακρεῖναι· τὰ γὰρ αὐτὰ  
κατέστιν ὁ κρεῖναι.

2 Οἵτινες ὅτι τὸ κρεῖναι τῷ Θε-  
ῷ ἐστι κατὰ ἐκλήθειαν ὅτι τοῦ τὰ τοιαῦτα  
πράσσοντας.

3 Ἀντίθετον ὅτι τὸ αἰθερόπε ὁ κρεῖ-  
νον τοῦ τὰ τοιαῦτα πράσσοντας, καὶ ποιῶν  
αὐτὰ, ἔπιν σὺ ἐκφύγη τὸ κρεῖναι τῷ Θεῷ;

4 Ἡ τῷ πλάττει τῆς κτίσεως καὶ  
αὐτῶν καὶ τῆς αἰσεσθῆς καὶ τῆς κατεργασίας  
καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ κρεῖναι τοῦ  
Θεοῦ εἰς μεταβολὴν σε ἀρχή;

5 Κατὰ τὴν πλὴν σκληρότητά σου καὶ  
ἀμετανόητον καρδίαν, διανοεῖς σεαυ-  
τὸν ὅρρωσιν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς, καὶ κατακαλύψε-  
ται δικαιοκρατίας τῷ Θεῷ,

6 Οἱ ἀποκρίσεις ἐκείνων κατὰ τὰ ἔργα  
αὐτῶν.

7 Τοῖς μὲν κατὰ ὑπομνήμην ἔργον  
ἀγνοοῦν, δίδωσιν καὶ πικρὴν καὶ ἀφθαρτίαν  
ζήτησιν, ζῆλον ἀφύμνητον·

8 Τοῖς δὲ ἐξ ἐκδοκίας, καὶ ἀπειθοῦ-  
σι μὲν τῇ ἐκλήθειᾳ, πειδομένους δὲ τῇ ἀ-  
δικίᾳ, δουλοῦν καὶ ὀργῇ.

9 Ὅτι καὶ ἐν στενοχωρίᾳ ὅτι πᾶσιν  
ψυχῇ αἰθερόπου τῷ καταργησθέντι τὸ  
κακὸν, λουδοῦν τε φερόντι καὶ ἐκλήτους·

10 Δόξα δὲ καὶ πικρὴ καὶ εἰρήνη παντὶ  
ταῖς

τῶ ἱραξισμῶν τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαῖοι π  
 ποροῦντες καὶ Ἑλλῆνες·

11 Οὐ γὰρ ὅτι ποροῦντες πολλὰ παρὰ  
 τῷ Θεῷ·

12 Οσοὶ γὰρ ἀνέμωσι ἱμαρτοὶ, αὐθι-  
 μως καὶ ὑποκαύονται· καὶ ὡς οἱ νόμοι ἡ-  
 μαρτοὶ, διὰ νόμου κηρύσσονται.

13 Οὐ γὰρ οἱ ἀκούοντες τῶ νόμου δι-  
 καίονται παρὰ τῷ Θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιῶντες τῶ  
 νόμῳ δικαιώσονται.

14 (Ὅτι γὰρ ἔστιν τὰ μὴ νόμοι ἔχοντες,  
 φύσις τὰ τῶ νόμου ποιῶν, οὗτοι νόμοι μὴ  
 ἔχοντες, ἰαυτοῖς εἰσι νόμοι·)

15 Οἱ πῆκεν ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τῶ νόμου  
 γραπτοῖν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρ-  
 τυρίσκει αὐτοὶ τὸ σκεῦός, καὶ μεταξὺ  
 ἀγγέλων αὐτῶν λογισμῶν κατηρτισμένων· καὶ  
 καὶ ὑπολογισμῶν·)

16 Ἐν ἡμέρᾳ ὅτι κρινῶ ὁ Θεὸς τὰ  
 κρυπτὰ ὡς ἀνθρώπων, καὶ τὸ ἀποκάλυψεν,  
 διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

17 Ἰδοὺ σὺ Ἰουδαῖ· ἱποποιεῖς, καὶ  
 ἱπαταπαύῃ τῷ νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ,

18 Καὶ γνώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δο-  
 κῶναι τὰ διατιθέμενα κατηχούμενος  
 ἐν τῷ νόμῳ,

19 Ἡποποιεῖς τι σαυτῇ, ὁδὸν ἑνὶ  
 τυφλῷ, εἰς τὸν οὐρανόν,

20 Παύλῳ τῷ ἀφροῦν, διδάσκαλον  
 ἡγῶν, ἔχοντα τὴν μέσσην τῆς γνώ-  
 σις καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ·

21 Οὐκ οὐκ διδάσκων ἑστῶν, σαυτῇ  
 οὐκ διδάσκεις; ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτης,  
 κλέπτης;

22 Οὐκ οὐκ μὴ μοιχεύειν, μοιχεύεις·  
 ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἰδωλά, ἱερου-  
 λῆις;

23 Ὁς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς  
 παραβάσεως τῶ νόμου τὸν Θεόν ἀπει-  
 ζεις;

24 Ἰδοὺ γὰρ ὅτι τῷ Θεῷ δι' ἡμᾶς βλασ-  
 φημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ὡς γέγρα-  
 πται.

25 Περιτομή μὴ γὰρ ἀρετὴ, ἐν ἡ-  
 μῖν φέρεται· ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖ,  
 ἡ περιτομή σου ἀκρόβυστος γένοιτο.

26 Ἐὰν οὐκ ἡ ἀκρόβυστος τὰ δικαιο-  
 ματα τῶ νόμου φυλάσῃ, οὐκ ἔστιν ἐκ  
 οὗτος εἰς περιτομὴν λογισθῆναι;

27 Καὶ κρινῶ ἡ ἐκ φύσεως ἀκρόβυστος  
 τὸν νόμον πείσσει, ἐν τῷ δικαιοματί  
 καὶ περιτομῇ περὶ τῶν νόμων;

28 Οὐ γὰρ ἐν τῷ φανερῷ, Ἰουδαῖοις  
 ὅτι ἡ ἐν τῷ φανερῷ, ἐν σαρτί, περιτομή·

29 Ἀλλ' ὅτι ἐν τῷ κρυπτῷ, Ἰουδαῖοι  
 καὶ περιτομή καρδίας, ἐν πνεύματι, ἐν χάριτι  
 μαρτυροῦν ἐν ἡμῖν· ἐκ ὧν ἀνθρώπων  
 ὅτι ἐν τῷ Θεῷ.

Τὸ οὖν τὸ ἀποστόλου τῷ Ἰουδαίῳ, ἡ πῆ-  
 ῖς ἡ ἀφάθεια τῆς περιτομῆς;

2 Πολλοὶ καὶ πάντες ἡρώδεις, φέρονται  
 μὴ γὰρ ὅτι ὁποῖον τὸν νόμον τῷ Θεῷ

3 Ἰδοὺ γὰρ, εἰ ἡπίστους τινες; μὴ ἡ ἀπ-  
 ρία αὐτῶν πῶς τῷ Θεῷ καταργηται;

4 Μὴ γένοιτο· γινώσκω ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθὴς  
 πᾶσι· ὁ ἀνθρώπος φέρεται, καὶ ὡς γέγραπται,  
 Ὅπως ἀν' ἀνθρώπου ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ  
 νικήσῃς ἐν τῷ κρινέμεναι σου.

5 Εἰ ὅτι ἀδικία ἡμῶν Θεῷ δικαιο-  
 νίαν συνίστησι, τί ἐροῦμεν; ἀδικίαν ἐν  
 ὅς ὁ ὁποῖον τῷ ὁρῶν; (καὶ ἀνθρώ-  
 πος λέγει.)

6 Μὴ γένοιτο· ἐπὶ πῶς κρινῶ ὁ  
 Θεὸς τὸν κόσμον;

7 Εἰ γὰρ ἡ ἀδικία τῷ Θεῷ ἐν τῷ  
 ἡμῶν φέρεται ἐπερωτῶν εἰς τὸ εἶναι  
 αὐτῶν, τί ἔπ' αὐτῶν ὡς ἀμαρτωλὸς κρι-  
 νεται;

8 Καὶ μὴ (καὶ ὡς βλασφημία, καὶ  
 καὶ ὡς φασὶν πῆκεν ἡμᾶς λέγει,) ὅτι  
 ποιῶμεν τὰ κακά, ἵνα ἴδῃ τὰ ἀγα-  
 θά, ὡς τὸ καὶ ἡμεῖς ἴδομεν ὅτι.

9 Τί οὖν; φερόμεθα; οὐ πάντως  
 φερόμεθα γὰρ Ἰουδαῖοις καὶ Ἑλλῆσι  
 πάντας ὡς ἀμαρτωλὸν ἔχοντες,

10 Καὶ ὡς

10 Καθὼς γάρ γε καὶ, ὅτι ἐκ ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ ἐκείνη, ἐκ τούτων οὐκ ἔστιν ὁ σωτισμός.

11 Οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν Θεόν.

12 Πάντες ἔβηκλαν, αἷμα ἡρεσώσων, ἐκ τῶν πωλῶν χρηστέτητα, ἐκ ὧν ἔστιν ἡ ζωὴ.

13 Ταῦτα εἰσαγγέλλει ὁ ἀνθρώπος πρὸς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ὅς ἐστιν ὁ σωτὴρ πάντων τῶν ἀσεβούντων.

14 Ὁ δὲ τὸν νόμον ἀρᾷ καὶ πικρίας ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ.

15 Καὶ ὁ δὲν εἰρήνης ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ.

16 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

17 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

18 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

19 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

20 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

21 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

22 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

23 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

24 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

καὶ οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

27 Πρὸς τοὺς ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

28 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

29 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

30 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

31 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

32 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

33 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

34 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

35 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

36 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

37 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

38 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

39 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

40 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.

41 Οὐδὲν ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ, οὐκ ἔστιν ὁ σωτὴρ ὁ ἐκ τῶν ὧν ἐστὶν ἡ ζωὴ.



πατέρα πάντων τῶν πισυνόντων δι' ἀκρο-  
βυστίας, εἰς τὸ λογιζόμεναι καὶ αὐτοῖς τίμω  
δικαιοσύνην.

12 Καὶ πατέρα ἀρετοῦ καὶ τοῖς καὶ ἐν  
ἀρετοῖς μένον, ὅμως καὶ τοῖς τειχεύουσιν  
τοῖς ἰχθεῖσι καὶ τῇ ἀκροβυστία πίστεως  
τῷ πατρὶ· ἡμῶν Ἀβραάμ.

13 Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία  
τῇ Ἀβραάμ, ἢ τῇ ἀπέρμοσιν αὐτοῖς,  
τὸ κληρονομήσει αὐτὸν ἐν τῷ κόσμῳ, ὅμως  
διὰ δικαιοσύνης πίστεως.

14 Εἰ γὰρ οἱ ἐν νόμῳ, κληρονομοῖ,  
κλονεῖται ἡ πίστις, καὶ κενώρηται ἡ ἐ-  
παγγελία.

15 Οὐ γὰρ νόμος ὁργίζω καταργεῖται.  
οὐ γὰρ καὶ ἐστὶ νόμος, αὐτὴ παράστασις.

16 Διὰ τοῦτο ἐν πίστει, ἴσα καὶ χεί-  
ρει, εἰς τὸν τῷ βεβαιῶν τίμω ἐπαγγελίαν  
πατρὶ τῇ ἀπέρμοσιν, καὶ τῷ ἐν τῷ νόμῳ,  
μὴ ἐν ἀρχῇ τῇ ἐν πίστει Ἀβραάμ, ὅς  
ἐστὶ πατὴρ πάντων ἡμῶν.

17 (Καθὼς γάρ γε πατέρα, ὅτι πατέρα  
πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε.) κατέναντι  
ἐν ὁπίσταντος Θεοῦ, τῷ ζυγοποιῶν τῷ  
πορῶν, καὶ καλωποῖ τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα.

18 Οὐ παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ὁπί-  
στατο εἰς τὸ ἰσχυρῶν αὐτὸν πατέρα  
πολλῶν ἐθνῶν, καὶ τὸ ἐν μέρει, ὡς ὅπως  
ἴσται τὸ ἀπέρμοσιν σου.

19 Καὶ μὴ ἀδυνάτους τῇ πίστει, οὐ  
καταργεῖται τὸ ἰαυτὴ σώμα ἡδὴ νεκρο-  
μένων, ἐκ τῶν τῶν πονηρῶν, καὶ τίμω  
νέκρουν τῆς μήτρας Σάρρας.

20 Εἰς τὴν τίμω ἐπαγγελίαν τῷ Θεῷ οὐ  
διεκρέθη τῇ ἀπίστῃ, ὅμως ἐκλεισμάθη  
τῇ πίστει ὅθεν ἔδωκε τῇ Θεῷ.

21 Καὶ πληροπορεῖς ὅτι ὁ ἐπὶ ἐλπίδα,  
διωκόμενος ὅτι καὶ ποιεῖται.

22 Διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτὰ εἰς δικαιο-  
σύνην.

23 Οἷον ἰσχυρὸν τὸ αὐτὸν μένει  
ὅτι ἐλογίσθη αὐτὰ.

24 Ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἷον μένει λογι-

ζόμεθα, τοῖς πιστεύουσιν ὅτι τὸν ἰσχυρῶν  
ἰσχυρὸν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν.

25 Οἱ παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώ-  
ματα ἡμῶν, καὶ ἡγάθη διὰ τίμω δικαιοσύ-  
νῃς ἡμῶν.

Δι' ἰσχυρῶν οὐ καὶ πίστεως, εἰρήνην  
ἰσχυρῶν καὶ τοῖς ἀπὸν διὰ τὸν  
ἐν, ἡμῶν ἰσχυρῶν Χειρῶν.

2 Διὸ οὐ καὶ τίμω καταργεῖται ἰσχυ-  
ρῶν τῇ πίστει εἰς τίμω χεῖρι τῶν  
ἐν τῇ ἐπὶ ἐλπίδα, καὶ καυχήματα ἐπ' ἐλπίδι  
τῆς δόξης τῷ Θεῷ.

3 Οὐ μόνον τὸ, ὅμως καὶ καυχήματα  
τῶν ἐλπίδων, εἰδότες ὅτι ἡ ἐλπίς ἐν  
μὴν καταργεῖται.

4 Ἡ τὴν ἐλπίδα ἐν μὴν, ἡ τὴν ἐλπί-  
δα ἐν μὴν.

5 Ἡ τὴν ἐλπίδα ἐν καταργεῖται, ἐπὶ  
ἀρχῇ τῷ Θεῷ ἐκκαταργεῖται ἐν τῇ  
πίστει ἡμῶν διὰ πᾶν κατὰ ἐλπίδα  
ἐλπίδων ἡμῶν.

6 Εἰ γὰρ Χεῖρς ὄντων ἡμῶν ἀπὸ  
ἐλπίδα, καὶ κατὰ ἐλπίδα ἀπὸ ἐλπίδα.

7 Μόλις γὰρ ἐλπίδα δικαιοσύνης ἐλπί-  
δα ἐλπίδα ἐλπίδα γὰρ τῷ Θεῷ τὰ καὶ  
καὶ κατὰ ἐλπίδα ἐλπίδα.

8 Σωτηρὸν τὴν τίμω αὐτὴ ἀρχῇ  
ἐλπίδα ἐλπίδα, ἐπὶ ἐλπίδα ἀρχῇ ἐλπίδα  
ἐλπίδα, Χεῖρς ἐλπίδα ἡμῶν ἀπὸ ἐλπίδα.

9 Πολλοὶ οὐ μόνον δικαιοσύνης  
ἐλπίδα ἐλπίδα αὐτῇ, σωτηρὸν ἐλπίδα  
ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα.

10 Εἰ γὰρ ἐλπίδα ἐλπίδα κατὰ ἐλπίδα  
ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα  
ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα  
ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα.

11 Οὐ μόνον τὸ, ὅμως καὶ καυχήματα  
ἐν τῇ ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα  
ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα.

12 Διὰ τοῦτο ὡς ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα  
ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα  
ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα.

εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διὰ τὴν ἁρτίαν, ὅτι πάντες ἥμαρτον.

13 Ἀλλὰ γὰρ νόμον ἁμαρτίας ἡμεῖς ἐκ νόμου ἔχοντες, μὴ ὅπως ἔμελλεν.

14 Ἀλλ' ἐκκαταλείπει ὁ θάνατος διὰ τὸν νόμον μίαν ἡμετέραν, καὶ ὅτι τὸν μὴ ἐμμενέμεν. ὅτι ἐκκαταλείπει τὴν παρανομίαν ἡμετέραν, ὅτι τύπος τῆς μετέλευστος.

15 Ἀλλ' οὐχ ὅτι τὸ παρανομία, οὐτω ἐκκαταλείπει ἡμετέραν, εἰ γὰρ τὸν τῆς ἐκκαταλείπει οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλὰ μάλιστα ἡμετέραν, καὶ ἡ θάνατος ἐκκαταλείπει τὴν ἐκκαταλείπει τοῦ θανάτου ἡμετέραν, οὐτω ἐκκαταλείπει τὴν ἐκκαταλείπει.

16 Καὶ ἐκκαταλείπει διὰ τὸν ἀνθρώπον, τὸν θάνατον, τὸν μὴ ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, τὸν ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, τὸν ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, τὸν ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει.

17 Εἰ γὰρ τὸν τῆς ἐκκαταλείπει ὁ θάνατος ἐκκαταλείπει διὰ τὸν ἐκκαταλείπει, πολλὰ μάλιστα οἱ πολλοὶ ἀπέθανον τὸν ἐκκαταλείπει, καὶ τὸν θάνατον τὸν ἐκκαταλείπει λαμβάνει, ἐκκαταλείπει βασιλεύσει διὰ τὸν ἐκκαταλείπει.

18 Ἀλλὰ οὐκ αἶμα διὰ τὸν παρανομία, εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς ἐκκαταλείπει, οὐτω καὶ διὰ τὸν ἐκκαταλείπει, εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς ἐκκαταλείπει.

19 Ὅτι γὰρ διὰ τὸν παρανομία, οὐτω ἐκκαταλείπει ἁμαρτωλοὶ ἐκκαταλείπει, οἱ πολλοὶ, οὐτω καὶ διὰ τὸν ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, οἱ πολλοὶ.

20 Νόμος γὰρ παρεστὶς, ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράνομον, οὐ γὰρ ἐκκαταλείπει ἁμαρτίαν, ἐκκαταλείπει ἁμαρτίαν, ἐκκαταλείπει ἁμαρτίαν.

21 ἵνα ὡς ἐκκαταλείπει ἁμαρτίαν ἐκκαταλείπει, οὐτω καὶ ἡ ἐκκαταλείπει βασιλεύσει διὰ τὸν ἐκκαταλείπει εἰς ἐκκαταλείπει διὰ τὸν ἐκκαταλείπει.

5.

**Τ**Ι οὐκ ἐκκαταλείπει; ἐκκαταλείπει τὴν ἁμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐκκαταλείπει πλεονάσῃ;

2 Μὴ γινώσκοντες οἱ πάντες ἀνθρώποις τὴν ἁμαρτίαν, πῶς ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει;

3 Ἡ ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, εἰς ἐκκαταλείπει, εἰς ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει;

4 Συναρπάσσει οὐκ ἐκκαταλείπει διὰ τὸν ἐκκαταλείπει, εἰς ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει.

5 Εἰ γὰρ ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει.

6 Τὸν γινώσκοντες, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει.

7 Οὐ γὰρ ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει.

8 Εἰ γὰρ ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει.

9 Εἰδὼς γὰρ ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει.

10 Οὐ γὰρ ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει.

11 Οὐ γὰρ ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει.

12 Μὴ οὐκ ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει.

13 Μὴ οὐκ ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει.

14 Ἀλλὰ γὰρ ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει.

15 Τί οὐκ ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει.

16 Οὐκ οἶδατε ὅτι ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει, ἐκκαταλείπει ἐκκαταλείπει.

ὑποκαταστή, ἥτοι ἀμαρτίας εἰς δαίμονι, ἢ  
ὑποκαταστή εἰς διακονοῦσά σου;

17 Χρεῖς ἡ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἥτις δούλοι  
τῆς ἀμαρτίας, ὑποκαταστή ἡ εἰς καὶ δαίμονι  
εἰς ὃν ταῦ εἰδότες τύπον διακονοῦσά σου.

18 Ελευθερωθέντες ἡ ἀπὸ τῆς ἀμαρ-  
τίας, ἰδὲ ἀποδοῦναι τῇ διακονοῦσά σου.

19 Ἀνδρόφων ἐλπίς, ἡ δὲ τῶν ἀ-  
δελφῶν σου σαρκοῦς ὑμῶν, ὡς ἀπὸ τοῦ πα-  
τρὸς σου ταῦ μέλη ὑμῶν, ὅθεν τῇ εὐκα-  
ρῶν καὶ τῇ εὐνοίᾳ εἰς τὴν εὐνοίαν, ὡς  
εὐνοία καὶ παρρησία ταῦ μέλη ὑμῶν  
ὅθεν τῇ διακονοῦσά σου εἰς ἀγαθόν.

20 Οἱ γὰρ δούλοι ἥτις τῆς ἀμαρτίας,  
ἰδὲ ἀποδοῦναι τῇ διακονοῦσά σου.

21 Τίνα οὖν καρποὺς εἴχετε πρὸς τὸν  
ὅς καὶ ἡ παρρησία; τὸ γὰρ τῇ εὐνοίᾳ  
καὶ, δαίμονι.

22 Νυνὶ ἡ ελευθερωθέντες ἀπὸ τῆς  
ἀμαρτίας, δούλοι ἐστέ τῇ τοῦ Θεοῦ, ὡς  
τοὺς καρποὺς ὑμῶν εἰς ἀγαθόν, τὸ ἡ  
καὶ, δαίμονι.

23 Ἰὰ γὰρ ἡ εὐνοία τῆς ἀμαρτίας, δαί-  
μονι. τὸ ἡ χάρισμα τῆς εὐνοίας καὶ  
καὶ, δαίμονι.

**Η** Ἀποδοῦναι τῇ εὐνοίᾳ (καρδοκίαν) γὰρ  
τοῦτον, λαλῶν) ὅτι ὁ (εὐνοία) καὶ  
εὐνοία, τὸ ἀποδοῦναι τῇ εὐνοίᾳ καὶ  
καὶ, δαίμονι.

Η γὰρ ὑποκαταστής σου καὶ τῇ εὐνοίᾳ  
καὶ, δαίμονι. τὸ ἀποδοῦναι τῇ εὐνοίᾳ  
καὶ, δαίμονι.

Η γὰρ ὑποκαταστής σου καὶ τῇ εὐνοίᾳ  
καὶ, δαίμονι. τὸ ἀποδοῦναι τῇ εὐνοίᾳ  
καὶ, δαίμονι.

4 Ὡς ἀδελφοί μου, καὶ οὕτως ἡ εὐνοία  
καὶ, δαίμονι. τὸ ἀποδοῦναι τῇ εὐνοίᾳ  
καὶ, δαίμονι.

5 Οἱ γὰρ δούλοι εἰς τῇ εὐνοίᾳ καὶ  
καὶ, δαίμονι.

ἡ εὐνοία τῇ εὐνοίᾳ καὶ τῇ εὐνοίᾳ  
καὶ, δαίμονι.

6 Νυνὶ ἡ εὐνοία τῇ εὐνοίᾳ καὶ τῇ  
εὐνοίᾳ καὶ τῇ εὐνοίᾳ καὶ τῇ εὐνοίᾳ  
καὶ, δαίμονι.

7 Τὸ οὖν εὐνοία τῇ εὐνοίᾳ καὶ τῇ  
εὐνοίᾳ καὶ τῇ εὐνοίᾳ καὶ τῇ εὐνοίᾳ  
καὶ, δαίμονι.

8 Αποδοῦναι τῇ εὐνοίᾳ καὶ τῇ  
εὐνοίᾳ καὶ τῇ εὐνοίᾳ καὶ τῇ εὐνοίᾳ  
καὶ, δαίμονι.

9 Ἡ γὰρ ἡ εὐνοία τῇ εὐνοίᾳ καὶ τῇ  
εὐνοίᾳ καὶ τῇ εὐνοίᾳ καὶ τῇ εὐνοίᾳ  
καὶ, δαίμονι.

10 Ἡ γὰρ ἡ εὐνοία τῇ εὐνοίᾳ καὶ τῇ  
εὐνοίᾳ καὶ τῇ εὐνοίᾳ καὶ τῇ εὐνοίᾳ  
καὶ, δαίμονι.

11 Η γὰρ ἡ εὐνοία τῇ εὐνοίᾳ καὶ τῇ  
εὐνοίᾳ καὶ τῇ εὐνοίᾳ καὶ τῇ εὐνοίᾳ  
καὶ, δαίμονι.

12 Ὡς ἀδελφοί μου, καὶ οὕτως ἡ εὐνοία  
καὶ, δαίμονι.

13 Ὡς ἀδελφοί μου, καὶ οὕτως ἡ εὐνοία  
καὶ, δαίμονι.

14 Ὡς ἀδελφοί μου, καὶ οὕτως ἡ εὐνοία  
καὶ, δαίμονι.

15 Ὡς ἀδελφοί μου, καὶ οὕτως ἡ εὐνοία  
καὶ, δαίμονι.

16 Εἰ γὰρ ὁ ὅς εὐνοία καὶ τῇ εὐνοίᾳ  
καὶ, δαίμονι.

17 Νυνὶ ἡ εὐνοία τῇ εὐνοίᾳ καὶ τῇ  
εὐνοίᾳ καὶ τῇ εὐνοίᾳ καὶ τῇ εὐνοίᾳ  
καὶ, δαίμονι.

18 Οἱ γὰρ δούλοι εἰς τῇ εὐνοίᾳ καὶ  
καὶ, δαίμονι.

ἢ θέλει παράκειται μοι, τὸ ὃ κατη-  
ρίσθαι τὸ καλὸν, ἔχ' εὐρίσκω.

19 Οὐ γὰρ ὁ θέλω ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλ'  
οὐ θέλω κακόν, τὴν τοῦ σφάλλου.

20 Εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω ἐγὼ περὶ ποιῶ,  
καὶ ἐπ' ἐγὼ καταγίζομαι αὐτὸ, ἀλλ' ἡ  
καὶ οὐκ εἶμι ἀμαρτία.

21 Εὐρίσκω ἀρετὴν τὸν νόμον τῆς δι-  
καιοσύνης ποιεῖν τὸ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ  
κακὸν παράκειται.

22 Συνώδωκα γὰρ τῇ νόμῳ τοῦ Θεοῦ  
καὶ τὸν ἴσω ἀνέθερον.

23 Βλέπω δὲ ἔπειτα, νόμον οὐ τοῖς  
μυστέρις με ἀντιστρατεύομαι τῇ νόμῳ τοῦ  
θεοῦ, καὶ ἀνταγωνίζομαι με τῇ νό-  
μῳ τοῖς ἀμαρτίαις τῇ ὅτι οὐκ εἶμι μέλας  
αὐτοῦ.

24 (Ταλαίπωρος ἐγὼ ὁ ἄνθρωπος, τίς  
με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου  
τούτου;

25 Εὐχαριστῶ τῇ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ  
Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν) Ἀρετὴ οὐκ ἀ-  
πὸ ἐγὼ τῇ μὲν τοῖς δουλεύω νόμῳ Θεοῦ,  
τῇ δὲ σαρκί, νόμῳ ἀμαρτίας.

η.

Ὅτι, ἀρετὴ κατὰ νόμον τοῖς ἐν  
Χριστῷ Ἰησοῦ μὴ κατὰ σὰρκα φει-  
τεῖται, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα.

2 Ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τοῦ  
ζῆτος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἡλευθέρωσέν με ἀπὸ  
τοῦ νόμου τοῖς ἀμαρτίαις καὶ τοῦ θανάτου.

3 Τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου ἐν ᾧ  
ἰδοὺ διὰ τῆς σαρκὸς, ὁ Θεὸς τὸν ἑα-  
νὸν ὑπὸ πίεσιν ἐν ὁμοιότητι σαρκὸς  
ἡμαρτίας, καὶ ὡς ἀμαρτίας κατέκρινεν  
τὴν ἀμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί.

4 Ἦν τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πλη-  
ροῦν ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σὰρκα φει-  
τεῖται, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα.

5 Οἱ γὰρ κατὰ σὰρκα ὄντες, τὰ τῆς  
σαρκὸς φρονοῦσιν· οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα, τὰ  
τοῦ πνεύματος.

6 Τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς, θάνατος.

τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος, ζωὴ καὶ εἰρήνη.

7 Διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς,  
ἐχθρὰ εἰς Θεόν· τῇ ᾧ τὸ νόμῳ τοῦ Θεοῦ ἔχ'  
ὑποτάσσεται· ἐδὲ γὰρ δυνάται.

8 Οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες Θεῷ ἀρίστοι  
δυνάται.

9 Ὑμῖς δὲ ἐν ἑστὲ ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν  
πνεύματι, εἴθε πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑ-  
μῖν. εἰ δὲ τίς πνεῦμα Χριστοῦ ἐκ ἐχθρῶν  
ὄντες ἐκ ἑστὲ αὐτοῦ.

10 Εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὴ σῶμα  
νεκρὸν εἶ ἀμαρτίας, τὸ δὲ πνεῦμα ζῶν  
διὰ δικαιοσύνης.

11 Εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἡγιασμένου  
Ἰησοῦ ἐκ νεκρῶν, οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἡγια-  
σμένος τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν, ζωοποιήσῃ καὶ  
τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν, διὰ τὸ οἰκεῖν  
αὐτῷ πνεῦμα ἐν ὑμῖν.

12 Ἀρετὴ οὐκ, ἀδελφοί, οφείλεται ἑσ-  
μῶν οὐ τῇ σαρκί, τοῦ κατὰ σὰρκα ζῆν.

13 Ἦν γὰρ κατὰ σὰρκα ζῆν, μέμνηται  
ἀποδεδειγμένον· εἰ δὲ πνεύματι τῶν φράσεις  
τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζῆτε.

14 Ὅσοι γὰρ πνεύματι Θεοῦ ἀγνίσκωνται,  
οὗτοι εἰσὶν υἱοὶ Θεοῦ.

15 Οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας  
πάλιν εἰς φόβον, ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἱο-  
θεσίας, ἐν ᾧ κρατοῦμεν, ἀλλὰ ὁ πατήρ.

16 Αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμετρῶν τῇ  
πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα Θεοῦ.

17 Εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρο-  
νόμοι μὲν Θεοῦ, συγκαληρονόμοι δὲ Χριστοῦ,  
εἴθε συμπαρονομήνῃ καὶ συμδεδειγμένῃ.

18 Αἰσχροφροναί γὰρ ὅτι ἐκ ἀξίας τὰ πα-  
θήματα τοῦ νῦν κατὰ τὸν πᾶν μέλλου-  
σαν δοῦναι ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς.

19 Ἦν δὲ ἀποκαλυφθῆναι τὰ κρίματα τῇ  
ἀποκαλύψει τῇ ᾧ ὅτι τῇ Θεῷ ἀπειθείαν.

20 Τῇ ᾧ μεταμέτει καὶ κατὰ τὸν ὑποτάξαντα  
ἐν ἡμῖν.

21 Ὅτι καὶ αὐτὸν ἡ κρίσις ἐ-  
λευθέρωσεν ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς



ῥοδοῦσιν· τίς ἐλευθερίαν τῆς δόξης ἔσται  
τεκνίον τοῦ Θεοῦ.

22 Οὐδαμῶς ὅρ' ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις  
συστηνέσθαι ἐν σωσθῆναι ἄρχῃ τοῦ κυρίου.

23 Οὐ μόνον ὅ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τίς  
ἀπαρχὴ τοῦ πνεύματος ἔχοντες, καὶ ἡμεῖς  
αὐτοὶ ἐν αὐτοῖς στενάζομεν, ὑποδισκῶντες ἀ-  
πικλεχόμενοι τίς ἀπολύσει τὴν σάρκα-  
ν ἡμῶν.

24 Τῇ ὁρ' ἐλπίζει σωθῆναι ἡμῶν, ἐλπίζ-  
ει βλεπομένη, καὶ ἔστιν ἐλπίς· ὁ ὁρ' βλε-  
σσυ πος, π' καὶ ἐλπίζει.

25 Εἰ ὅ, ὁ οὐ βλεπομένη ἐλπίσμεν,  
εἰ ὑπομένει ἀπικλεχόμενα.

26 Γνωστὸς ὅ, καὶ τὸ πνεῦμα σω-  
απλοφρονέται περὶ ἡμῶν· τὸ  
ὁρ' π' κορυφαίον καὶ δεῖ, καὶ οἰ-  
δαμεν, ὅτι αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερβύχων  
ὑμῶν στεναγμοῖς θαλαττοῖς.

27 Ὁ ὅ, ἱερῶν ταῖς καρδίαις, οἷον  
τί τὸ ῥεθύνει τὸ πνεύματος, ὅτι καὶ  
Θεὸν ὑπερβύχων ὑμῶν ἄγαν.

28 Οὐδαμῶς ὅ, ὅτι τῆς ἀγαπῶσι τὸν  
Θεὸν πάντα σωσθῆναι εἰς ἀγαθόν, τοῖς καὶ  
κορυφαίον κλητοῖς ὄντιν.

29 Ὅτι εἰς κορυφαίον, καὶ κορυφαίον  
συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ κυρίου αὐτοῦ, εἰς  
τὸ ὅτι αὐτὸν κορυφαίον ἐν πολλοῖς ἀ-  
γαθοῖς.

30 Οὗτος ὅ, κορυφαίον, τέκνους καὶ ἐκ-  
κλητοὺς καὶ εἰς ἐκκλησίαν, τέκνους καὶ ἐκκλησίαν  
σιν· εἰς ὅ, ἐκκλησίαν, τέκνους καὶ ἐκκλησίαν.

31 Τί οὖν ἔσθ' ἡμῶν κορυφαίον; εἰ  
ὁ Θεὸς ὑμῶν ἡμῶν, τίς καὶ ἡμῶν;

32 Ὅτι τὸ ἴδιον ὑμῶν ἐκ ἐκκλησίας,  
ὅτι ὑμῶν ἡμῶν πάντων παρὶς αὐτοῦ,  
πῶς ἐκ καὶ οὖν αὐτοῦ τὰ πάντα ἡμῶν χα-  
ρίσονται;

33 Τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐκκλησίᾳ Θεοῦ;  
Θεὸς ὁ δικαστής.

34 Τίς ὁ κατακρίνων; Χριστὸς ὁ ἀπο-  
σταλὴν, ῥαλλόντες καὶ ἡμεῖς, ὅς καὶ ἔστιν ἐν  
ἀγάτῃ τοῦ Θεοῦ, ὅς καὶ ἀντιλήψεται ὑμῶν ἡμῶν.

35 Τίς ἡμεῖς χαρίσεται ἀπὸ τῆς ἀγα-  
πῆς τοῦ Χριστοῦ, θαλίης, ἡ στενοχωρία, ἡ  
δυστυχία, ἡ ἡμέρα, ἡ γυναικίς, ἡ κακοτυχία,  
ἡ κακοτυχία;

36 (Καθὼς ἡμεῖς ἡμεῖς. Ὅτι ἡμεῖς  
θανατοβόμας ἄλλων τῶν ἡμεῖς, ἐκκλησίαν  
ἡμῶν εἰς κορυφαίον στεναγμοῦ.)

37 Ἀλλ' ἐν τούτοις πάντιν ὑμῶν κα-  
μῶν διὰ τὴν ἀγαπῶσιν ἡμῶν.

38 Πίπτεται ὁρ' ὅτι οὗτοι θαλάττοι,  
οὗτοι ῥαλλόντες, οὗτοι ἀρχαί, ἐν  
δυστυχίαις, ἐν ἀγαθοῖς, ἐν μέλλουσιν.

39 Οὗτοι ὑμῶν, ἐν καὶ ὁρ' ὅτι  
πῶς κτίσις ἐπὶ τῇ ἀγαπῇ τοῦ Θεοῦ, τῆς ἐν Χρι-  
στῷ ἡμεῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

9.

Αἰδέσθαι λίαν ἐν Χριστῷ, ὅ, φρό-  
νως, συμμμετρεῖσιν μοι τῆς σ-  
τηνῆς μοι, ἐν πνεύματι ἁγίῳ,

2 Ὅτι λύθη μοι ὅτι μεγάλη, καὶ ἀδύ-  
νηται ὁ δόξῃ τῇ καρδίᾳ μου.

3 Ἡμεῖς ὁρ' αὐτοῖς ἐκ ἀγαπῆς  
ἡμῶν τοῦ Χριστοῦ ὑμῶν ὅτι ἀδύνηται μοι  
ὅτι συζητῶν μου καὶ σάρκα.

4 Ὅτι πῶς εἰσι Ισραηλῖται, ἐν ἡ  
δυστυχία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ διαθήκαι καὶ ἡ  
μετρίαις, καὶ ἡ λατρεία, καὶ ἡ ἐπαγγελία,

5 Ὡς οἱ πατέρες, καὶ εἰς ὅν ὁ Χριστός,  
τὸ καὶ σάρκα, ὁ οἱ ὅτι πάντων Θεὸς  
δυστυχίαις εἰς τὸν αἰῶνα. ἀμὴν.

6 Οὐχ ὅτι ὅ, ὅτι ἐκπνεύσαν ὁ λό-  
γος τοῦ Θεοῦ· ἐν ὁρ' πάντες οἱ εἰς Ισραὴλ,  
εἰσι Ισραὴλ.

7 Οὐδ' ὅτι εἰσι σάρκα Ἀβραάμ,  
πάντες τέκνα· ὅτι ἐν Ισαὰκ κληθήσονται  
οἱ σάρκα,

8 Τετέστιν, οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς  
τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς  
ἐπαγγελίας λογιζέται εἰς σάρκα.

9 Ἐπαγγελίας ὁρ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, κα-  
τὰ τὸν καθεὶν τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ἔστι  
τῇ Σάρτῃ ὑμῶν.

10 Οὐ μέλει σοι, ὅτι καὶ ἐβίβηκα ἔξ  
ἐκείνου καὶ τὴν ἔχουσα Ἰσαὰκ τὴν πατέρα σου.

11 Μήποτε ἄρ' ἡμεῖς ἀδελφεοί  
ἐσμεν τῇ ἀγαθῇ ἢ κακῇ; (ἢ καὶ  
καλοῦμαι τὴν Θεὸν ἀγαθὴν καὶ κακὴν) ἐκ ἑξ  
ἑσῶν, ὅτι ἐκ τῆς καλοῦσιν.

12 Εἰρήνη ἀντιῶν, ὅτι ὁ μίσηται δὲ  
καλοῦται τὴν ἐλπίσιν.

13 Καθὼς γὰρ ἐκπαιδεύθη, τὸν Ἰακώβ ἡγά-  
πησα, πῶς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

14 Τί οὖν ἐρεῖς; μὴ ἀδικία παρὰ  
τῆς Θεοῦ; Μὴ γινώσκου.

15 Τῷ ἄρ' Μωσῇ λέγει, Ἐλπίσω ὃν  
ἐκ ἑσῶν, καὶ οἰκτιρήσω ὃν ἐκ οἰκτιρήσας.

16 Ἀλλ' οὐκ ἐκ τῆς θέλει τὴν ἐλπίσιν  
τῆς Θεοῦ, ὅτι ἐκ τῆς θέλει τὴν Θεοῦ.

17 Λέγει ἄρ' ἡ γὰρ τῆς Θεοῦ, ὅτι  
ἐκ αὐτοῦ τὴν ἐλπίσιν σε, ὅπως ἐκ ἐλπίσιν  
καὶ σοὶ τὴν δυνάμειν μου, καὶ ὅπως δι-  
αγγαλῇ τὸ ὅτι ἐκ μου ἐκ πάσης τῆς γῆς.

18 Ἀλλ' ἐν ὃν θέλει ἐλπίσιν, ὃν ὁ θέ-  
λει σκεπτεται.

19 Εἴρεται ἔν μοι, τί ἐπὶ μέμνηται; τῷ  
ἄρ' βλαβήματα αὐτῶν τίς ἀδικήσας;

20 Μενέτω, ὃ ἀδικήσας, σὺ τίς εἶ;  
ὁ ἀδικήσας καὶ τὴν Θεοῦ; μὴ ἐρεῖ τὸ  
πλάσμα τῆς πλάσας, τί με ἐποίησας ὅ-  
πως;

21 Ἡ ἐκ ἐξ ἑσῶν ἐκ καὶ καὶ τὴν  
πλῆθος, ἐκ τῆς αὐτῆς φουράσας ποιήσας ὁ  
μὴ εἰς πλῆθος σκεπτεται, ὃ εἰς ἀπώλειαν;

22 Εἰ ὁ θέλει ὁ Θεὸς ἐκ ἐλπίσιν  
τὴν ὀργὴν, καὶ γινώσκου τὸ δυνάμειν αὐτοῦ,  
καὶ πολλὰ μακροθυμία σκεπτεται ὁ  
ἄρ' ἐκ τῆς πλῆθος εἰς ἀπώλειαν.

23 Καὶ ἵνα γινώσκου τὸν πλάστον τῆς  
ἑσῶν αὐτῶν ὅτι σκεπτεται ἐκ ἀπώλειαν  
καὶ εἰς δόξαν.

24 (Οὐκ ἐκ ἐλπίσιν ἡμεῖς, οὐ μὴ-  
τον ἐκ Ἰουδαίων, ὅτι καὶ ἐκ ἐλπίσιν).

25 Ὡς καὶ ἐκ τῆς ὀργῆς λέγει, Καλέσω  
πῶς ἐκ λαόν μου, λαόν μου, καὶ τὴν ἐκ ἡγα-  
πησίν, ἡγαπησίν.

26 Καὶ ἑσῶν, ἐκ τῆς τύπῃς ἐκ ἐλπίσιν  
αὐτοῖς, Οὐ λαός μου ὡς ἐκ, ἐκ ἐλπίσιν  
ταῦ καὶ Θεὸς ζῶν.

27 Ὡς καὶ ἐκ ἐλπίσιν τῆς Ἰσραὴλ,  
καὶ ὁ ἐκ ἐλπίσιν τῆς Ἰσραὴλ ὡς ἡ  
ἀμμι τῆς θαλάσσης, τὴν κατελεμμενα  
σκηπτεται.

28 Λόγος γὰρ σωτηρίας καὶ σωτηρίας  
ἐκ δικαιοσύνης, ὅτι λόγος σωτηρίας  
πρὸς Κύριον ὅτι τῆς γῆς.

29 Καὶ καθὼς ἐκ ἐλπίσιν Ὡς καὶ,  
Εἰ μὴ Κύριον Σαδὰθ ἐκ ἐλπίσιν ἡ-  
μῶν σωτηρίας, ὡς Σαδὰθ ἐκ ἐλπίσιν  
καὶ ὡς Γομάρρα ἐκ ἐλπίσιν.

30 Τί οὖν ἐρεῖς; ὅτι ἐκ τῆς καὶ  
δικαιοσύνης δικαιοσύνης, κατελεμμενα δικαιο-  
σύνης, δικαιοσύνης ὅτι τὴν ἐκ ἐλπίσιν.

31 Ἰσραὴλ ὅτι δικαιοσύνης νόμος δικαιο-  
σύνης, εἰς νόμος δικαιοσύνης ἐκ ἐλπίσιν.

32 Δικαιοσύνη; ὅτι ἐκ ἐκ ἐλπίσιν, ὅτι ὡς  
ἐκ ἐλπίσιν νόμος. κατελεμμενα γὰρ τῆς λίσας τῆς  
κατελεμμενα.

33 Καθὼς γὰρ ἐκ ἐλπίσιν, Ἰδοὺ τίς ἐκ  
Σαδὰθ λίσας κατελεμμενα, καὶ πρὸς  
σκαδὰθ καὶ ὡς πρὸς ὁ πρὸς ἐκ αὐτῶν  
κατελεμμενα.

Δεδοται, ἡ καὶ ὁ δόξα τῆς ἐλπίσιν  
κατελεμμενα, καὶ ἡ ἐλπίσιν ἡ κατελεμμενα  
Θεὸς καὶ τῆς Ἰσραὴλ ὅτι εἰς σωτηρίας.

2 Μακροθυμία γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῶν Θεοῦ  
ὁ ἐκ ἐλπίσιν, ὅτι οὐ κατ' ἐλπίσιν.

3 Αἰσχρολογία γὰρ τὴν τῆς Θεοῦ ἐκ  
κατελεμμενα, καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνης ἐκ  
κατελεμμενα, τῆς δικαιοσύνης τῆς Θεοῦ  
ὅτι κατελεμμενα.

4 Τίς γὰρ νόμος Χριστός, εἰς δι-  
καυσίν τῶν τῶν πρὸς.

5 Μακροθυμία γὰρ κατελεμμενα τὴν δικαιο-  
σύνης τὴν ἐκ τῶν νόμων, ὅτι ὁ πρὸς αὐ-  
τῶν ἀδικήσας ζῶνται ἐκ αὐτοῖς.

6 Ἡ ὅτι ἐκ ἐλπίσιν δικαιοσύνης οὕτως  
λέγει, Μὴ εἴπῃς ἐκ τῆς κατελεμμενα, τίς ἐκ  
ἐλπίσιν

θήσεται εἰς τὸν ὄρατόν· τὸτ' ἔστι Χεῖρὸν κατεργαζομένη.

7 Ἡ, τίς καταλήπεται εἰς τὴν αἵ-  
βωσιν· τὸτ' ἔστι Χεῖρὸν ἐκ πικρῶν ἀνα-  
ργαζομένη.

8 Ἀλλὰ τί λέγῃ, Ἐγὼς σου τὸ ῥῆμα  
ἔστιν ἐν τῇ συνέσει σου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ  
σου. τὸτ' ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὁ κη-  
ρύσσοντος.

9 Οἱ ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῇ ἐν-  
μαλίστῃ Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν  
τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτοῦ ἠγάπησεν  
ἐκ πικρῶν, σωθίσῃς.

10 Καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιο-  
σύνην, σώματι δ' ὁμολογείται εἰς σωτη-  
ρίαν.

11 Λέγῃ γὰρ ἡ γραφή, Πᾶς ὁ πιστεύων  
ἐπ' αὐτῷ, κατεργαζοθήσεται.

12 Οὗ γάρ ἐστι διαβολὴ Ἰουδαίου τοῦ  
καὶ Ἐμμελίου· ὁ γὰρ αὐτὸς Κύριος ποιεῖ-  
ται πληροῦς εἰς πάντας τοὺς ὀφθαλμοῦ-  
ς αὐτοῦ.

13 Πᾶς γὰρ ὅς αὐτὸν ἐπικαλέσεται τὸ  
ὄνομα Κυρίου, σωθίσεται.

14 Πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν  
ἐκ ὀπίσσω; πῶς δ' πισύσονται καὶ ἐκ  
ἡκιστα;

15 Πᾶς δ' ἀκούσῃς χροεὶς κηρύσσον-  
τος; πῶς δ' κηρύξουσιν, ἐὰν μὴ ὑπο-  
σταλῶσι; καὶ οὕτως γὰρ γράψεται, Ὡς ἀγαθοὶ οἱ  
πόδες αὐτοῦ διασπείζοντες εἰρήνην, καὶ  
διασπείζοντες τὰ ἀγαθά.

16 Ἀλλ' ἐκ πάντες ὑποήκουσαν τῇ  
ἐπαγγελίᾳ. Ὡς γὰρ λέγῃ, Κύριε, τίς  
ὀπίσσω; καὶ αὐτοὶ ἡμῶν;

17 Ἀλλ' ἡ πίστις ὅς ἀκαθῆ, ἢ ὅς ἀκαθὴ  
ἐκ ῥήματος Θεοῦ.

18 Ἀλλὰ λέγω, καὶ ἐκ ἡκούσας; μὴ  
αὐτοὶ εἰς πάντας τὴν γῆν ἔβησαν ὁ  
ἐδοξάθη αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς  
ἐκκλησίας τὰ ῥήματα αὐτοῦ.

19 Ἀλλὰ λέγω, Μὴ ἐκ ἡμεῶν Ἰσρα-  
ήλ; φερόντος Μωϋσῆ λέγῃ, Ἐγὼ παρὰ

ἡλώσσω ὑμᾶς ἐπ' ἐκ ἡμεῶν ὅτι ἔστιν,  
ἀσυνέτως παροργισθῆναι.

20 Ὡς γὰρ δὲ ὑποταλῶν, καὶ λέγῃ, Ἐν-  
δόξω τίς ἐμὴ καὶ ὑποταλῶν, ἐμῶντος ἐ-  
κδομένη τοῖς ἐμοῖς καὶ ἐπερωτῶσι.

21 Περὶ δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγῃ, Ὡς  
τὴν ἡμέραν ἐκπέταστα τὰς χεῖρας μου  
πρὸς λαὸν ἀπειθῶντα καὶ ἐμπέ-  
ρυντα.

1α.

Ἄ Εἰς οὖν, καὶ ἀπέρχεται ὁ Θεὸς πρὸς  
λαὸν αὐτοῦ; Μακάριον· καὶ γὰρ ἡ  
Ἰσραὴλ πρὸς ἐμὴ, ἐκ ἀπεργασίας Ἀβρα-  
άμ, φυλῆς Βαυί. μή.

2 Οὐκ ἀπέρχεται ὁ Θεὸς τὸν λαὸν  
αὐτοῦ, ἐν ἀπεργασίᾳ. Ἡ ἐκ ἡμεῶν ἐκ ἡμεῶν  
τί λέγῃ ἡ γραφή; ὡς ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ  
καὶ τῇ Ἰσραὴλ, λέγῃ,

3 Κύριε, τὸν ἀπεργασίας σου ἀπὲρ-  
κτείναν, καὶ τὰ θυσιάζοντά σου κατέπα-  
σαν· καὶ γὰρ ἐπὶ τῇ χάριτι μου, καὶ ἡμεῶν  
σι τὴν ψυχὴν μου.

4 Ἀλλὰ τί λέγῃ αὐτοῖς ὁ χρηματισ-  
μός; Κατέλιπον ἡμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι  
αὐτοῦ, οἱ πρὸς ἐκ ἐκμετρίων τῇ Βα-  
αλ.

5 Οὕτως οὖν καὶ ἐκ τῇ καὶ καὶ  
λεῖμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γάρου.

6 Εἰ δὲ χάρις, ἐκ ἐπὶ ὅς ἐργῶν  
ἐπὶ ἡ χάρις ἐκ ἐπὶ γίνεται χάρις. εἰ δὲ  
ὅς ἐργῶν, ἐκ ἐπὶ ὅς χάρις· ἐπὶ τῇ ἐρ-  
γῶν ἐκ ἐπὶ ὅς ἐργῶν.

7 Τί οὖν; ὁ ὀπίσσω Ἰσραὴλ, τέττοι  
ἐκ ἐπέτρεχεν, ἢ ὁ ἐκλογὴ ἐπέτρεχεν, οἱ δὲ  
λοιποὶ ἐπερωτῶσι,

8. Καὶ οὕτως γὰρ γράψεται, Ἐδοξεν αὐτοῖς  
ὁ Θεὸς πνεῦμα κατὰ τὴν χάριν, ὁ δὲ τὸν  
μὴ βλέπειν· καὶ αὐτὰ τὴν καὶ ἀκούειν, ἐκ  
τῆς σήμερον ἡμεῶν.

9 Καὶ δακρύων λέγῃ, Γαρνηθῆτω ἡ τρά-  
πεζα αὐτοῦ εἰς πνεῦμα καὶ εἰς δόξαν καὶ  
εἰς ἡμεῶν δόξαν, καὶ εἰς ἡμεῶν δόξαν αὐ-  
τοῖς.

10 Σκοπιδήτωσαν οἱ ἰφθαλμοὶ αὐτοῦ· καὶ μὴ βλέπειν, καὶ τὴν ἰστίαν αὐτοῦ διαπαντός σύλκεμαίην.

11 Λόγω οὖν, μὴ ἐπιᾶσαι, ἵνα πέσῃ· Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τῷ αὐτοῦ παρηγορησθῇ ἡ σωτηρία τοῖς ἔθουσιν, εἰς τὸ παραχρηλᾶσθαι αὐτούς.

12 Εἰ δὲ τὸ παρὰ πνεῦμα αὐτοῦ πλεονεξίας, καὶ τὸ ἡπικρα αὐτοῦ πλοῦτος ἐσθίων, πόσω μείζων τὸ πλεονεξία αὐτοῦ;

13 Ὡς γὰρ λόγῳ πῶς ἐθνεσιν, ἐφ' ἵσιν μὴ εἰμὶ ἐγὼ ἐθνώ, δοῦλος τοῖς, τίμω διακοίμαι με δοῦλά σου,

14 Ἐπεὶ παραχρηλᾶσω με τίμω σάρκα, καὶ σώσω πᾶς ἐξ αὐτοῦ.

15 Εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτοῦ, καταλαβὴ κόσμου, τίς ἡ περιουσία; εἰ μὴ ὅτι ἐκ νεκρῶν;

16 Εἰ δὲ ἡ ἀπογὰρ ἀρχή, καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ρίζα ἀρχή, καὶ οἱ κλάδοι.

17 Εἰ δὲ πῶς τοῦ κλάδου ἔξεκλάδισαν, οὐ δὲ ἀργεῖλαιος ἀν' ἐκκεντρίως ἐκ αὐτοῖς, καὶ συγκαταίνας τῆς ρίζης καὶ πῶς πῶς τοῖς τῆς ἐλπίδος ἐγγύς,

18 Μὴ κατακυριεύσῃ τοῦ κλάδου. εἰ δὲ κατακυριεύσῃ, δὲ οὐ τίμω ρίζα βασιλεύει, ἀλλ' ἡ ρίζα σέ.

19 Ερεῖς οὖν, Ἐξεκλάδισαν εἰ κλάδοι, ἵνα ἐγὼ ἐκ νεκρῶν.

20 Καλῶς· τῇ ἀπιστίᾳ ἔξεκλάδισαν, οὐ δὲ τῇ πίστι· ἐσημα. μὴ ὑψηλοφροῖς, ἀλλὰ ῥοδῶ.

21 Εἰ γὰρ ὁ Θεὸς τοῦ καὶ ῥοδῶ κλάδου ἐκ ἐρείσεται, μήπως ὅδε οὐ φέρεται.

22 Ἰδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποταμίαν Θεοῦ· ὅτι μὴ οὐκ πεσόντας, ἀποτομίαν· ὅτι δὲ σε χρηστότητα, ἐκ ἀποταμίης τῇ χρηστότητι· ἐπεὶ καὶ οὐ ἐκκοπήσῃ.

23 Καὶ ἐκεῖνοι δὲ, ἐὰν μὴ ἀποταμίωσιν τῇ ἀπιστίᾳ, ἐκκεντρίωσιν· ἀποταμίωσιν γὰρ ὅτι ὁ Θεὸς πάλιν, ἐκκεντρίωσιν αὐτούς.

24 Εἰ γὰρ οὐ ἐκ τῆς καὶ φύσιν ἔξεκλάδισαν ἀργεῖλαιος, καὶ παρὰ ῥοδῶ ἐκκεντρίως εἰς καλλιέλαν, πόσω μείζων ἐστὶ οἱ καὶ φύσιν, ἐκκεντρίωσιν τῇ ἰδέᾳ ἐλπίς;

25 Οὐ γὰρ οὐκ ἐλπίς ἀποταμίωσιν, ἀλλὰ οὐκ, τὸ καυχήσῃ οὐκ, (ἵνα καὶ ἦτε παρὰ ἑαυτοῖς φροῦνοι,) ὅτι παρὰ οὐκ ἀποταμίωσιν τῇ ἰσχυρίᾳ γάρου, ἀλλὰ οὐκ τὸ πλεονεξία τοῦ ἐθνῶν ἐστὶν,

26 Καὶ οὐκ πᾶς ἰσχυρὸς σωθήσεται, καὶ οὐκ γάρου, ἔξοις ἐκ Σιών ὁ ῥοδῶ, καὶ ἀποταμίωσιν ἀποταμίωσιν ἀποταμίωσιν.

27 Καὶ αὐτὴ αὐτοῖς ἡ παρὰ ἑαυτοῦ ἀποταμίωσιν, ὅτι ἀποταμίωσιν τὰς ἀποταμίωσιν αὐτοῦ.

28 Κατὰ μὴ τὸ ἐκκεντρίωσιν, ἐκκεντρίωσιν δὲ οὐκ ἐλπίς καὶ τῇ ἐκκεντρίωσιν, ἀποταμίωσιν δὲ οὐκ παρὰ.

29 ἀποταμίωσιν γὰρ τὰ ἀποταμίωσιν καὶ ἡ κληρὸς τῷ Θεῷ.

30 Ὡς γὰρ καὶ οὐκ ἐλπίς ἡ ἀποταμίωσιν τῇ Θεῷ, καὶ ἡ ἀποταμίωσιν τῇ τοῦ ἀποταμίωσιν.

31 Οὐκ ἐλπίς καὶ οὐκ ἐλπίς καὶ ἡ ἀποταμίωσιν τῇ οὐκ ἐλπίς ἐλπίς, ἵνα καὶ αὐτοῖς ἐκκεντρίωσιν.

32 Σωθήσεται γὰρ ὁ Θεὸς οὐκ παρὰ εἰς ἀποταμίωσιν, ἵνα οὐκ παρὰ ἐκκεντρίωσιν.

33 Ὡς βέβαιον πλοῦτος καὶ πῶς καὶ γινώσκας Θεοῦ. ὡς ἀποταμίωσιν τὰ ἀποταμίωσιν αὐτοῦ, καὶ ἀποταμίωσιν αὐτοῦ.

34 Τίς γὰρ ἐκκεντρίωσιν Κυρίου, ἡ πῶς οὐκ ἐκκεντρίωσιν αὐτοῦ ἐγγύς;

35 Ἡ πῶς ἀποταμίωσιν αὐτοῦ, καὶ ἀποταμίωσιν αὐτοῦ;

36 Ὡς οὐκ ἐλπίς καὶ δὲ αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτοῦ τὰ πάντα· αὐτοῦ ἡ δὲ ἐλπίς εἰς οὐκ ἐλπίς, ἀμὴν.

Ἦ.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ οὐκ ἐκκεντρίωσιν τῷ Θεῷ, ἀποταμίωσιν

τῷ



τὰ σώματα ὑμῶν, θυσιάζωσαι, ἀγίαι,  
δούλοισι τῷ Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρεί-  
αν ὑμῶν.

2 Καὶ μὴ συγχυσιζέσθε τῇ αἰσεί-  
νότητι, ἀλλὰ μεταμορφώθε τῇ ἀνακατα-  
στάσει τοῦ σώματος ὑμῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑ-  
μῶς τί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀγαθόν  
καὶ ἀάρεστον καὶ τέλειον.

3 Λίγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τοῦ  
Θεοῦ μοι, παντὶ τῷ ὅτι ἐν ὑμῶν, μὴ  
ἐκφραστὴν παρ' ὁ Θεὸς φερεῖται, ἀλλὰ φε-  
ρεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκείνου ὡς ὁ Θεὸς  
ἰμέλισται μὲν πέντε.

4 Καθ' ὅσον ἂν ἐνὶ σώματι μέλη  
πολλὰ ἔχωμεν, τὰ ἅ μέλη πάντα ἐν τῷ  
αὐτῷ ἔχῃ κεράται.

5 Οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σώματι ἴσμεν  
ἐν Χριστῷ, ὃ ἡ κεφαλή, ἀρχὴ καὶ μέλη.

6 ἔχοντες ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ σώμα, ἡ κε-  
φαλή τοῦ σώματος, ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος,  
ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος.

7 Εἴτε διακοίαι, ἐν τῇ διακοίᾳ,  
εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ.

8 Εἴτε ὁ παρεκκλητὴς, ἐν τῇ παρεκ-  
κλησίᾳ, ὁ μεταδιδούς, ἐν ἀποστολῇ, ὁ φε-  
ρεῖς τὸ μέλος, ἐν ἀποστολῇ, ἐν ἀποστολῇ.

9 Ἡ ἀγάπη, αὐτοπόρετος. Ἀποσυ-  
νῶντες τὸ πνεῦμα, καὶ ἀποδοῦναι τῷ ἀγα-  
θῷ.

10 Τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀγάπην φιλο-  
δοῦναι. Ἡ τὴν ἀγάπην ἀποδοῦναι.

11 Τῇ ἀποδοῦναι μὴ ὀκνηροί. Ἡ πνεύ-  
ματι ζῶντες. Ἡ κατὰ δύναμιν.

12 Τῇ ἐλπίδι χαίροντες. Ἡ ἐλπί-  
δι ὑπομένοντες. Ἡ ἀποδοῦναι τῷ ἀγα-  
θῷ.

13 Τῇ ἀγάπῃ καὶ τῇ ἀγάπῃ καὶ τῇ ἀγάπῃ.  
Τὴν φιλοδοξίαν ἀποδοῦναι.

14 Εὐλογεῖτε τὸν Θεὸν πάντοτε ἐν ὀνόματι  
τοῦ Κυρίου καὶ μὴ καταλείποντες.

15 Χάρων μὴ χαίροντων, καὶ κλαί-  
οντων.

ἐν μὴ κλαίοντων.

16 Τὸ αὐτὸ εἰς ἀγάπην φερεῖται.  
Μὴ τὰ ὑψηλὰ φερεῖται, ἀλλὰ τὰ  
ταπεινά. Μὴ γὰρ ἐν ὑψηλοῖς.

17 Μὴ ἐν ὑψηλοῖς ἀπὸ κακῶν ὑπο-  
δόντες. Περιούμους καὶ ἀποδοῦναι τῷ  
ἀγαθῷ.

18 Εἰ δὲ σωστοί, τὸ ἔξ ὑμῶν, μὴ  
πάντων ἀποδοῦναι ἐκείνους.

19 Μὴ ἐκείνους ἐκείνους, ἀλλὰ  
τοὺς ἀγαθούς, ἀλλὰ τὸν ὅσον τῇ ὁρῇ.  
Ἡ ἐκείνους, ἐκείνους, ἐκείνους, ἐκείνους.

20 Εἰ δὲ ἐκείνους, ἐκείνους, ἐκείνους,  
ἐκείνους, ἐκείνους, ἐκείνους, ἐκείνους.  
Τὸ ὅσον τῇ ὁρῇ, ἀλλὰ τὸν ὅσον τῇ ὁρῇ.

21 Μὴ καὶ ὑπο τῷ κακῷ, ἀλλὰ τῷ  
ἀγαθῷ, τὸ κακόν.

22 Ὡς  
Π Ἀποδοῦναι ὑμῶν, ἀλλὰ τὸν ὅσον τῇ ὁρῇ.  
Ὡς γὰρ ὅσον τῇ ὁρῇ, ἀλλὰ τὸν ὅσον τῇ ὁρῇ.  
Εἰ μὴ ὅσον τῇ ὁρῇ, ἀλλὰ τὸν ὅσον τῇ ὁρῇ.

23 Ὡς ὅσον τῇ ὁρῇ, ἀλλὰ τὸν ὅσον τῇ ὁρῇ.  
Ὡς γὰρ ὅσον τῇ ὁρῇ, ἀλλὰ τὸν ὅσον τῇ ὁρῇ.

3 Οἱ γὰρ ἀρχόντες ἐκείνους, ἀλλὰ τὸν ὅσον τῇ ὁρῇ.  
Ὡς γὰρ ὅσον τῇ ὁρῇ, ἀλλὰ τὸν ὅσον τῇ ὁρῇ.

4 Θεοὺ ὅσον τῇ ὁρῇ, ἀλλὰ τὸν ὅσον τῇ ὁρῇ.  
Ὡς γὰρ ὅσον τῇ ὁρῇ, ἀλλὰ τὸν ὅσον τῇ ὁρῇ.

5 Διὸ ἀλλοιῶν ὑποτάσσονται, οὐ μόνον  
διὰ τῶν ὁρῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν  
σωμάτων.

6 Διὰ τῶν ὁρῶν καὶ φόβους πλεῖστον  
ἀποδοῦναι γὰρ Θεοῦ εἶναι εἰς αὐτὸ τῶν  
ἀποδοῦναι.

7 Απόδοτε οὖν πᾶσι τὰς ὑφειλὰς· πρὸς τὸν φόρον, τὸν φόρον· τῷ τὴν τέλῃ, τὸ τίλῃ· τῷ τὸν φόρον, τὸν φόρον· τῷ ᾧ τιμὴν· τῷ τιμὴν.

8 Μὴδὲν μὴδὲν ὑφείλατε, εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· ὃ δὲ ἀγαπᾶν τὸν ἑτερον, νόμον πεπλήρωκα.

9 Τὸ δὲ Οὐ μεμίσσητε, Οὐ φοβήσθε, Οὐ κλέψετε, Οὐ ψευδομαρτυρήσετε, Οὐκ ὀφθαλμοβόλητε, καὶ εἰ τις ἐπείρεται ἐν πολλῇ, ἢ πύττῃ τῇ λόγῳ ἐναγκαλισθῶμαι, ἢ πρὸς Ἀγαπήσθε τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτὸν.

10 Ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν ἐκ ἐργάζεται. πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη.

11 Καὶ τὸτο, εἰδότες τὸν καιρὸν, ὅτι ἄρα ἡμεῖς ὅδῃ ὅξ ὕμνου ἐργαζώμεθα ἡμῶν γὰρ ἡγούμεθα ἡμῶν ἢ σωτηρίᾳ, ἢ ὅτι ὀπι-  
στήσμεθα.

12 Ἡ τοῦ ἐκείνου, ἢ ἡ ἡμετέρας ἡγ-  
μεν. ἀποδοῦναι οὖν τὰ ἔργα τῷ σκό-  
τους, καὶ εὐδοκίᾳ τὰ ἔργα τοῦ φωτός.

13 Ὡς ἐν ἡμέρᾳ, δουλεύετε ὡς θεοπα-  
σάμεθα, καὶ καίτοι καὶ μετὰ, μὴ καίτοι  
καὶ ἀπολαύετε, καὶ ἔσθι καὶ βίβω.

14 Ἀλλ' ἀδύνατον τὸν Κύριον ἰ-  
σχυρῶς Χρεῖσιν καὶ τῆς σαρκὸς ἀντίστασιν μὴ  
πυκνῶν εἰς ὀπιθιμίας.

ιδ.

**Τ**ὸν ὃ ἀδυνατῶντα τῇ πίστει, φερε-  
σθαι ἀνέναντον, μὴ εἰς διακρίσεις δια-  
λογισμῶν.

2 Ὅς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὃ ὃ  
ἀδυνατῶν λαχῶνα ἐσθίει.

3 Ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα καὶ  
ἐξουσιεῖται, καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθί-  
οντα καὶ κρινέται. ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν περὶ  
ἐλέγξει.

4 Σὺ τις εἶ ὁ κρίνων ἀνόμοιον οἰ-  
κίῳ; τῷ ἰδίῳ κυρίῳ ἑστῆκε ἡ πίστις·  
ἐκδησιέται δὲ· διωκόμενος γὰρ ὅτι ὁ Θεὸς  
ἐστὶν αὐτόν.

5 Ὅς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέ-

ραν, οἱ ὃ κρίνει πάντας ἡμέρας. ἔκαστος  
ἐν τῷ ἰδίῳ τοῦ πληροῦσαι αὐτόν.

6 Ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ φρο-  
νεῖ· καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ ἐ-  
φρονεῖ. ὁ ἐσθίων, Κυρίῳ ἐσθίει· ὁ λαχῶν  
γὰρ τοῦ Θεοῦ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, Κυρίῳ ἐκ-  
ἐσθίει, καὶ ὁ λαχῶν τῷ Θεῷ.

7 Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτὸν ζῇ, καὶ  
οὐδεὶς ἑαυτὸν ἀποθνήσκει.

8 Ἐὰν τι γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ  
ζῶμεν· ἐὰν τι ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ  
ἀποθνήσκωμεν. ἐὰν τι οὖν ζῶμεν, ἐὰν τι  
ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἐσθίμεν.

9 Εἰς τὸτο γὰρ Χρεῖστος καὶ ἀπέθανε  
καὶ ἀνέστη καὶ ἀνέστη, ἵνα καὶ νεκροὶ καὶ  
ζῶντες σωθῶνται.

10 Σὺ ὃ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου;  
ἢ καὶ σὺ τί ἐξουσιεῖς τὸν ἀδελφόν σου;  
πάντα γὰρ παρασχετέμεθα τῷ βίῳ καὶ τῷ  
Χριστῷ.

11 Ἐργαζώμεθα γὰρ, Ζῶ ἐν τῷ, λέγει Κύριος,  
ὅτι ἡμεῖς καίμεθα πάντες γόνυ, καὶ πάντα  
γλῶσσαι ἐξομολογήσονται τῷ Θεῷ.

12 Ἀρα οὖν ἔκαστος ἡμῶν ἐπὶ ἑαυ-  
τοῦ λόγον δώσει τῷ Θεῷ.

13 Μὴκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνομεν,  
ἀλλὰ τὸτο κρίναται ἅλλοι, τὸ, καὶ πᾶσι  
μετὰ τὸν καιρὸν ἡ σκεπτικὸν.

14 Οἷον καὶ πᾶσι καὶ τῷ Κυρίῳ ἰ-  
σχυρῶς, ὅτι οὐδὲν κρινόντες ἑαυτοὺς· εἰ μὴ  
τῷ λογισμῷ καὶ τῷ καιρῷ, ἐκείνους κρινόντες.

15 Εἰ ὃ διὰ βεβαιότητα ὁ ἀδελφός σου  
λυπέται, καὶ ἐπὶ καὶ ἀγάπην ἀγαπάς·  
μὴ τῷ βεβαιότητι σου ἐκείνους ἀπὸ τῆς  
ἐκείνου οὐ Χρεῖστος ἀπέθανε.

16 Μὴ βλασφημιᾶτω οὖν ὁ μὲν τὸ  
ἀγαθόν.

17 Οὐ γὰρ ἐστὶ ἡ βλαπτικὴ τῷ Θεῷ,  
βρώσις καὶ πόσις, ἀλλὰ διανοητικὴ καὶ ἐι-  
ρήνῃ καὶ χάριτι ἐν πνεύματι ἀγαθῷ.

18 Ὁ γὰρ ἐν ταῦτοις δουλεύει τῷ  
Χριστῷ, ἐκείνους τῷ Θεῷ καὶ διὰ τῶν  
ταῦτοις ἀνθρώποις.

19 Ἀρα οὐκ τὰ τῆς εἰρήνης διακωλύει, καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους.

20 Μὴ ἵσταν βρομέας κατὰ λυγρὰ τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. πάντα μὲν καὶ καταρτίζονται, ἀλλὰ καὶ οἱ τῶν ἀνθρώπων τῶν διὰ τοῦ σπύργου καταρτίζονται.

21 Κόπον τὸ μὴ φαγεῖν κρέα, καὶ πίνειν οἶνον, καὶ ὅ ἐστιν ὁ ἀδελφός σου προσκοπῇ ἢ σκαυθάλῃται ἢ ἀδυνατεῖ.

22 Σὺ πιστὸν ἔχεις· καὶ σκεπτόντων ἐν ὁσίοις τοῦ Θεοῦ. μακάριοι οἱ μὴ κρίνοντες αὐτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζεται.

23 Οὗ δὲ διακρινόμενον, ἐὰν φάγῃ, κατακακείται, ὅτι ἐκ ἐκ πίστεως· πάλιν δὲ ὁ ἐκ ἐκ πίστεως, ἀμαρτία ἔστιν.

11.

**Ο**φείλομεν ὅς ἡμεῖς οἱ δωρεὰν τοῦ ἀδυνατήσαντος τοῦ ἀδυνατῶν βασιλεύειν, καὶ μὴ αὐτοῖς ἀρῶμεν.

2 Ἐκαστος γὰρ ἡμῶν τῶν πλησίων ἀρῶμεν εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομίαν.

3 Καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς ἑαυτὴν ἤρπεν, ἀλλὰ, καὶ τὸν γόνατον, οἱ ὀνειδισμοὶ τοῦ ὀνειδίζοντος οὐκ ἐπὶ ἡμῶν.

4 Ὅσα γὰρ τοῦ γόνατος, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν τοῦ γόνατος, ἵνα διὰ τῆς ὑποταγῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τοῦ γόνατος τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν.

5 Οὗ ὅτι τοῦ γόνατος καὶ τῆς παρακλήσεως δὲν ἡμῶν τὸ αὐτὸ φέρειν ἐν ἀλλήλοις, καὶ Χριστὸν Ἰησοῦν.

6 ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἡμῶν τῶν δοξαζόντων τὸν Θεὸν καὶ πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7 Διὸ προσλαμβάνοντες ἀλλήλους, καὶ τὸν Χριστὸν προστεταγμένον ἡμῶν εἰς δόξαν Θεοῦ.

8 Ἀγὼν ὅτι Ἰησοῦν Χριστὸν διακονοῦντες ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις Θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιώσαι τὰς ἐπαγγελίας τοῦ πατρὸς.

9 Ἰὰ ὅτι ἡμεῖς ἐν ἡμῶν ἐλπίδι δοξαζόμεν

τὸν Θεόν, καὶ τὸν γόνατον, διὰ τοῦ ὅτι ομολογούμεν ὅτι ἐν ἡμῶν, καὶ τῶν ὁμοίων τῶν σου ἡμεῶν.

10 Καὶ πάλιν λέγει, Εὐφρανέσθε ἰδὼν μὲν τὴν λαὸν αὐτῶν.

11 Καὶ πάλιν, Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ὑπακούετε αὐτοῖς πάντες οἱ λαοί.

12 Καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει, Ἐσὺ ἡ ρίζα τοῦ Ιεσά, καὶ ὁ ἀντιτάμνος ἀρχὴν ἔθνων, ἐπὶ αὐτῇ ἔθνη ἐλπίσαν.

13 Οὗ ὅτι τοῦ γόνατος ἐλπίδος πληροῦται ὑμεῖς πάντες χάριτι καὶ εἰρήνῃ ἐν τῇ πίστει, εἰς τὸ κατασκευεῖν ὑμεῖς ἐν τῇ ἐλπίδι, ἐν δυνάμει πνεύματος ἁγίου.

14 Πάσις μου, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτοὶ ἡμεῖς ἐν ἀγαθῇ συνείδησει, πεπληρωμένοι πάντες χάριτος, δυνάμεως καὶ δυνάμεως τοῦ Θεοῦ.

15 Τολμᾶτε γὰρ ὅτι ἔχοντες ὑμῶν ἀδελφοί, ὅτι μέγας, ὅς ἐστιν ἀγαθὸς καὶ ὑμῶν, διὰ τὴν χάριν τὴν δοξαζομένην ὑμῶν τοῦ Θεοῦ.

16 Εἰς τὸ ὅτι με λειτούργον Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱεροουργοῦντα τὸ δουλείαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορά τοῦ ἔθνος τοῦ ὁμοθυμαδόν, ἡγιασμένη ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

17 Ἐξ ὅτι οὐκ ἔχοντες ἡμεῖς Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Θεόν.

18 Οὐ γὰρ τολμᾶμε λαλεῖν τι ἂν ἐκτελέσασθαι χρεῖς δι' ἡμῶν, εἰς ὑπακοὴν ἔθνων, λόγῳ καὶ ἔργῳ.

19 Ἐν δυνάμει σημεῖον καὶ τέρας, ἐν δυνάμει πνεύματος ἁγίου, ὅς ἐστι μετὰ ἱεροσταλῆς καὶ κύκλου μέγας τοῦ Ἰησοῦ καὶ πεπληρωμένης τὸ δουλείαν τοῦ Χριστοῦ.

20 Οὕτω ὅτι εὐλογοῦμεν ὑμᾶς ἀλλήλους, ἐν ᾧ ὑποτασσόμενοι Χριστῷ, ἵνα μὴ ἐπὶ ὁμοθυμαδόν διακονοῦντες οἰκοδομήσῃ.

21 Ἀλλὰ, καὶ τὸν γόνατον, ὅς ἐστιν ἀγαθὸς καὶ ὑμῶν, ὅς ἐστιν ἀγαθὸς καὶ ὑμῶν, ὅς ἐστιν ἀγαθὸς καὶ ὑμῶν, ὅς ἐστιν ἀγαθὸς καὶ ὑμῶν.

ἀποστόλου, σωθήσονται.

22. Διὸ καὶ ἐκκατέβην τὰ πολλὰ τῷ ἰησοῦ περὶ ὑμῶν.

23. Νυνὶ δὲ μετέτι τόποι ἔχον ἐν τοῖς κλίμασι ταῦταις, ὁπποῖαν δὲ ἔχον τῷ ἰησοῦ περὶ ὑμῶν ὑπὸ πολλοῖν ἔστ',

24. Ὡς καὶ πορεύομαι εἰς τὴν Σπαρτὴν, ἐλευσόμεν περὶ ὑμῶν· ἐλπίζω γὰρ διαπορεύεσθαι ἀπὸ ἀπαιδευτῶν ὑμῶν, καὶ ὑφ' ὑμῶν καταμαρτυρεῖσθαι ἐκεῖ, καὶ ὑμῶν περὶ τοῦ ὑπο μέρους ἐμπληρώσθαι.

25. Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ διακονῶν τοῖς ἀγίοις·

26. Εὐδοκῶν γὰρ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ κεινάντας πινὰ ποταμῶν εἰς τὸν πόντον ἵπμι ἀγίον ἥμι ἐν Ἱερουσαλὴμ·

27. Εὐδοκῶν γὰρ, καὶ ὁφειλόμεν ἀπὸ τῆς πίστεως· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς ἀνὰ τῶν ἐκκοινωνούντων τὰ ἔθνη, ὁφείλοισιν καὶ τῶν σαρκετικῶν λειτουργήσαντα αὐτοῖς.

28. Ἰστα οὖν ὁπποῖαν, καὶ σφραγισάμεν αὐτοὺς τὸν χαρατὸν τῆς πίστεως, ἀπολύομαι δι' ὑμῶν εἰς τὴν Σπαρτὴν.

29. Οἶδα δὲ ὅτι ἐν ἔργῳ μου περὶ ὑμῶν, ἐκ πληρώματος βουλομένης τῆς βουλήσεως τῆς Χρείας ἐλευσόμεν.

30. Παρεχόμεν δὲ ὑμῶν, ἀδελφοί, διὰ τῆς Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρείας, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τῆς πνεύματος, σωματίζονται αὐτοῖς ἐν ταῖς περιστάσεσιν ὑμῶν ἡμῶν περὶ τὸν Θεόν,

31. ἵνα ῥυθῶ ὑπὸ τῶν ἀπειθουσῶν ἐν τῇ Ἰερουσαλῇ, καὶ ἵνα ἡ διακονία μου ἡ εἰς Ἱερουσαλὴμ ὑποβιβασθῇ γρήγορα πρὸς ἀγίους,

32. ἵνα ὡς χάρις ἔλθῃ περὶ ὑμῶν ἀπὸ θελήματος Θεοῦ, καὶ σωματίζωσιν ὑμῶν.

33. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης μὲν πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

15.

Στίχημι δὲ ὑμῶν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὗσαν φίλοντον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κερκεράς.

2. ἵνα αὐτοὶ καταβῇ ἐν Κυρίῳ ἀγίως ἵνα ἀγίον, καὶ παρεστῇ αὐτῇ ἐν τῇ ὑμῶν χάριτι καὶ ἀγάπῃ τῆς Χρείας πρὸς πολλοὺς ἰησοῦν, καὶ αὐτῇ ἐν μου.

3. Ἀπαύταδι Περισκεπῶν καὶ Αὐλῶν ἐν σωματίζωσιν μου ἐν Χρείᾳ ἡμῶν,

4. (Οἵτινες ὑμῶν τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸν ἑαυτῶν ὑποβιβασθῶν, ἀλλὰ καὶ πᾶσι ἀποκαταστήσῃ τῶν ἐθῶν.)

5. Καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. Ἀπαύταδι Ἐπαγγέλων τὸν ἀγαπητὸν μου, ὅς ἐστιν ἀπὸ τῆς Αχαΐας εἰς Χρείαν.

6. Ἀπαύταδι Μακεδόνων, ἡπερ πολλὰ ἐκοπίαν εἰς ἡμῶν.

7. Ἀπαύταδι Ἀνδρόνικον καὶ Τυνίαν ἐν συγγενεῖς μου καὶ σωματίζωσιν μου, οἵτινες εἰσιν ὁπποῖαν ἐν τοῖς ὑποβιβασθῶν οἱ καὶ περὶ ἡμῶν γρήγορον ἐν Χρείᾳ.

8. Ἀπαύταδι Ἀμφίαν τὸν ἀγαπητὸν μου ἐν Κυρίῳ.

9. Ἀπαύταδι Οὐρβανὸν τὸν σωματίζον ἡμῶν ἐν Χρείᾳ, καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητὸν μου.

10. Ἀπαύταδι Ἀπυλλῶν τὸν δίδου μου ἐν Χρείᾳ. Ἀπαύταδι ἐν ἐκ τῶν Αρετοῦλου.

11. Ἀπαύταδι Ηερδίαν τὸν συγγενῆ μου. Ἀπαύταδι ἐν ἐκ τῶν Νάρκισσου ἐν δότῃς ἐν Κυρίῳ.

12. Ἀπαύταδι Τρύφων καὶ Τρυφῶν τὰς κοπίδας ἐν Κυρίῳ. Ἀπαύταδι Περπίδα τὴν ἀγαπητὴν, ἡπερ πολλὰ ἐκοπίαν ἐν Κυρίῳ.

13. Ἀπαύταδι Ρούφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἡμῶν.

14. Ἀπαύταδι Ἀσκήριον, Φλόγοντα, Ἐρμῆν, Πατρίσκον, Ἐρμῆν, καὶ ἐν αὐτοῖς ἀδελφοῖς.

15. Ἀπαύταδι Θιλόγον καὶ Ιουλίαν, Νηρίαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπίαν.



παῦ, καὶ τοῦ σὺν αὐτοῖς· πάντα ἀγίως.

16 Ασπαζομένη ἡμῶν οἱ φιλόματι ἀγίως. Ασπαζόμεθα ὑμᾶς ἐν ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ.

17 Παρακαλῶ ὃ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τὸν ταῖς διχοστασίαις καὶ ταῖς σκανδαλισματικαῖς τῶν διδασκαλῶν ὑμεῖς ἐκεί-  
θετε, ποιούμεναι, καὶ ἐκκλίνετε ἀπ' αὐτῶν.

18 Οἱ γὰρ ποιοῦντες τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ἐ δουλεύουσιν, ὡς τῇ ἑαυ-  
τῶν κολίφῃ, καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ  
δουλοῦντος ὡς ἀπαυτῶν ταῖς καρδίαις τῶν ἀ-  
κακῶν.

19 Ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκεται. Χάρομαι οὖν τὸ ἐφ' ὑμῶν· ὅτι καὶ  
ἔτις οὗτος σὺν ὑμῖν ἐστὶν εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀ-  
κακίαις ὃ εἰς τὸ κακόν.

20 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης σιωπῶν  
τὴν σκευὴν ὑμῶν τὸν πόλεον ὑμῶν ἐν  
παύσῃ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-  
στοῦ, ὃ καὶ ὑμῶν.

21 Ασπαζόμεθα ὑμᾶς· Τιμὴ Θεοῦ  
συνεργῶν μου καὶ Λάμψου καὶ Ἰάσους καὶ Σο-  
φίας οἱ συνεργεῖς μου.

22 Ασπαζομένη ὑμᾶς ἐν τῇ Τρίτῃ· ἡ  
γενέσθαι τῶν ἐπιστολῶν ἐν Κυρίῳ.

23 Ασπαζόμεθα ὑμᾶς ἰσότητος ὁ ἔστιν  
μου καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης. Ασπαζόμεθα  
ὑμᾶς ἑκαστος ὁ ἐκκοσμός τῆς πόλεως, καὶ  
Κούαρτος ὁ ἀδελφός.

24 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ  
Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

25 Ἐγὼ δὲ ὁ Λωκάλῳ ὑμᾶς στήριγμα  
τὸ θεαγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ  
Χριστοῦ, καὶ ἀποκάλυψιν μυσηρίου χάριτος  
ἀγαθῆς στήριγμα μου.

26 (Θαυροδοκίαν ὃ καὶ διὰ τῆς γε-  
νῆς παρεστηκῶν, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ α-  
γγίου Θεοῦ, εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πᾶν  
ταῖς τῇ ἰδμ γενεαδοκίαις,)

27 Μόνη σὺν Θεῷ, διὰ Ἰησοῦ Χρι-  
στοῦ, ὃ καὶ ὁδὸς εἰς τὸν αἰῶνα. ἀμήν.

Πρὸς Ρωμαίους ἐγγράφιον ἀπὸ Κορίνθου διὰ Θεόφιλον τῆς διακονίας τῆς ἐκ-  
κλησίας.

Η Π Ρ Ο Σ

# Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟ.

ΡΙΝΘΙΟΤΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΩΤΗ.

α.

ΑΓΛΟΣ κλητὸς  
ἀποστόλῃ Ἰησοῦ Χρι-  
στοῦ, διὰ θηλήμα-  
τος Θεοῦ καὶ Σωτῆρος,  
ὁ ἀδελφός,

2 Ἦν ἐκκλη-  
σίᾳ τῷ Θεοῦ τῇ εὐ-



αἱ Κορίνθιοι, ἡμασμένοι ἐν Χριστῷ  
Ἰησοῦ, κλητοὶ ἁγίοις, οὗτοι πάντες ἐ-  
πιταξιμένοι τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν  
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν παντί κτῆσαι αὐτοῦ τι καὶ  
ἡμῶν.

3 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ ἀπὸ Θεοῦ  
πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸν με πάντοτε  
ἐν ὑμῶν, ὅτι τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δι-  
δασκίᾳ ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,

5 Ὅτι ἐν παντί ἐπιλατίζητε ἐν αὐ-  
τῷ, ἐν παντί λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει,

6 (Καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ  
ἐν ὑμῖν.)

7 Ὡς ὑμεῖς μὴ ὑστερεῖσθαι τῇ με-  
ντι χαρίσματος, ἀπειθενομήνους τῷ ἀπο-  
στόλῳ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ,

8 Ὅς καὶ βεβαιώσῃ ὑμᾶς ἵνα τέλους  
ἐπιγλήνῃτε, ἐν τῇ ἀγάπῃ τοῦ Κυρίου ἡμῶν  
Ἰησοῦ Χριστοῦ.

9 Πιστεῖς ὁ Θεός, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς  
κωνοῖαι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ  
Κυρίου ἡμῶν.

10 Περιεχόμενοι τῇ ἀγάπῃ, ἀδελφοί, διὰ  
τὴν ἐνδοκίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-

στοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγηται πάντες, καὶ μὴ ὅ-  
τι ὑμῖν χάρισμα, ὥστε ἡ καταρτισμένη  
ἐν τῷ αὐτῷ τοῦ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώσει.

11 Ἐθελήθη ὁρ' ἡμεῖς ὡς ὑμῶν, ἀ-  
δελφοί μου, ὥστε τῇ πλῆθει, ὅτι ἐρίδεις ἐν  
ὑμῖν εἶσι·

12 Ἰδὼν ὅτι πῦρ, ὅτι ἔχουσιν ὑμῶν λέ-  
γει, ἵνα μὴ εἴμ Παῦλος, ἵνα ὅτι Ἀπολλῶν,  
ἵνα ὅτι Κηρῶν, ἵνα ὅτι Χριστοῦ.

13 Μεμέρισται ὁ Χριστός; καὶ Παῦλ' ὅ-  
τι σαλευθῇ ὡς ὑμῶν, καὶ εἰς τὸ ὄνομα  
Παύλου ἐκατήχηται;

14 Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸν ὅτι ἕλθῃ ὑ-  
μῶν ἐκατήχισται, εἰ καὶ κρίσιν καὶ Γάλλῳ,

15 ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ὄνομα  
δογμα ἐκατήχισται.

16 Ἐκατήχισται ὅτι καὶ τὸν Σιμφῶν' ὁ-  
κον' λατῶν ἐκ οἴκου εἰς πᾶσι θεοῖς ἐκατήχισται.

17 Οὐ γὰρ ἀπέστηλ' ἐμὲ Χριστὸς βα-  
πτίζειν, ἀλλ' ἀναγγελλεῖσθαι, ἵνα ἐν σοφίᾳ  
λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

18 Ὁ λόγος γὰρ ὅτι τῷ σταυρῷ τοῖς μὲν  
ὑποτασσόμενοι μορτίᾳ ὕδατος, τοῖς ὅτι σωζόμε-  
νοι ὑμῖν δωάμενος Θεὸς ὁ δει.

19 Γέγραπται γὰρ, Ἀπολλῶ τῷ σοφίαν  
τῇ σοφίᾳ, καὶ τῷ σωίσῃ τῇ σωίσῃ  
αἰδετήσῃ.

20 Ποῦ σοφός; ποῦ γεωμετρίτης;  
ποῦ συνητητής τοῦ ὡσάν' τοῦ πῦρ; Οὐχὶ  
ἰμώμενος ὁ Θεὸς τῷ σοφίᾳ τοῦ κόσμου  
τούτου;

21 Ἐπιδὼν γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ ἵνα  
ἵνα ὁ κόσμος τοῦ δει τοῦ σοφίας τὸν Θεόν,  
ἀνδρῶν

ἀποδίδωσιν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μοιρίας τῆς κληρονομίας τοῦ πατρὸς ὡς πρεσβυτέρους.

22 Ἐπειδὴ καὶ Ἰσραὴλ οἱ σημεῖοι αὐτῶν, καὶ Ἑλλήνων σοφίαν ἔχουσιν·

23 Ἡμεῖς δὲ κληρονομήσωμεν Χριστὸν ἐσθνομίαν, Ἰσραηλῶσι μὴ σκανδαλίζοντες, Ἑλλήνισιν δὲ μοιρίαν·

24 Αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς Ἰσραὴλ τοῖς τε καὶ Ἑλλήσιν Χριστὸν Θεοῦ δυνάμειν καὶ Θεοῦ σοφίαν.

25 Ὅτι τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ σεφείτω ἐν ᾧ ἡμεῖς ἀνθρώπων ὄντες, καὶ τὸ ἀόρατον τοῦ Θεοῦ, ἡμετέροις ᾧ ἀνθρώπων ὄντες.

26 Βλέπει γὰρ τὴν κλησιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι καὶ πολλοὶ σκετοὶ καὶ σάρκα, καὶ πολλοὶ διωκαταί, καὶ πολλοὶ δουλοὶ,

27 Ἀλλὰ τὰ μυστήρια τοῦ κόσμου ἐξέκλειψεν ὁ Θεός· ναὶ τὸν σκεπτόμενος καταργήσας καὶ τὰ ἀόρατα τοῦ κόσμου ἐξέκλειψεν ὁ Θεός, ἵνα καταργήσῃ τὰ ἰσχυρά·

28 Καὶ τὰ ἀρρήθια τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐκκεκρυμμένα ἐξέκλειψεν ὁ Θεός, καὶ τὰ μυστήρια, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ,

29 Ὅπως μὴ καυχώσινται πάντα σαρρὶ ζωῶν αὐτῶν.

30 Ἐξ αὐτῶν δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐξυψώθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, ἀποκαλύψας τὰ καὶ ἀγασμάς καὶ ἀποκαλύψας.

31 Ἰνα, καθὼς γὰρ ἐκπαίει, ὁ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυχώμενος.

β.

**Κ**Αὐτὸς ἰλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἵνα ἡμεῖς καὶ ὑμεῖς ὑποταγώμεθα λόγῳ ἡ σοφίας, καταργήσαντες ὑμῖν τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ·

2 Οὐ γὰρ ἐκείνη τὴν εἰδήσειν πᾶσι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν ἐσθνομίαν.

3 Καὶ ἵνα ἐν ἀόρατοις καὶ ἐν ὄρατοις καὶ ἐν τῷ ὅρατον πολλὰ ἐξυψώμενος πρὸς ὑμᾶς·

4 Καὶ ὁ λόγος μὲν καὶ τὸ κήρυγμα μὲν ἐκ ἐν πνεύματι ἀνθρώπων σοφίας λόγος,

ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως,

5 Ἰνα καὶ πίστις ὑμῶν μὴ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυναμείᾳ Θεοῦ.

6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς πλείοις, σοφίαν δὲ καὶ τὴν ἀόρατον τοῦτου, ἐν ᾧ ἡμεῖς ἀρχοῦμεν τῶν ἀόρατων τέχνης ἧς καταργουμένης,

7 Ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν ἐν τῇ μυστηρίῳ, τὴν ἀποκαλυφθέντων, ὡς σεφείτω ὁ Θεός· πρὸς ᾧ αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν,

8 Ἡ ἐξ ἧς ἡμεῖς ἀρχοῦμεν τῶν ἀόρατων τούτων ἡμεῖς καὶ ἡ γὰρ ἡμεῖς, καὶ οἱ ἄλλοι Κύριοι τῆς δόξης ἐκκεκρυμμένων.

9 Ἀλλὰ καθὼς γὰρ ἐκπαίει, ὁ ἐκκεκρυμμένος ἐκ ἐφ' ἑκείνου, καὶ ἐκ ἐκείνου, καὶ ὅτι καταργήσας ἀνθρώπων ἐκ αὐτοῦ, ὁ ἡτοιμασμένος Θεός τοῖς ἀγαπώμενοι αὐτόν·

10 Ἡμῖν δὲ ὁ Θεός ἀπεκάλυψε διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ· τὸ γὰρ πνεῦμα παρὰ ἡμεῖς, καὶ τὰ βιβλία τοῦ Θεοῦ.

11 Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ ἡ ἀνθρώπων, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τὸ ἀνθρώπων τὸ ἐν αὐτοῖς; οὕτως καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ ἐξ ἑκείνου οἶδεν, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ.

12 Ἡμεῖς δὲ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἐλαλοῦμεν, ὡς καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἐν τοῖς ἡμεῖς, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὅσα τὸ Θεὸς χαρίσθηται ἡμῖν,

13 Ἀ καὶ λαλοῦμεν ἐκ ἐν διδασκαλίᾳ ἀνθρώπων σοφίας λόγους, ἀλλ' ἐν ὁδοῖς τοῦ πνεύματος ἀγίου, πνεύματος τοῦ ἡμεῖς συγκρίνομεν.

14 Ψυχὴ δὲ ἀνθρώπου ἐν δόξῃ τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ· μοιρία γὰρ αὐτοῦ ὄντος, καὶ ἐν δυνάμει γινώσκων, ὅτι πνεύματος ἀνθρώπου.

15 Ὁ δὲ πνευματικός ἀνακρίνει μὴ πάντα, αὐτὸς δὲ ὡς ἐκείνος ἀνακρίνεται.

16 Τίς γὰρ ἡμεῖς τοῦ Κυρίου ὡς συνεισέσας αὐτόν; Ἡμεῖς δὲ τοῦ Χριστοῦ ἐκχαρίσας.

γ.

**Κ**ΑΙ ΕΓΩ, ΑΔΗΦΟΙ, ΕΝ ΗΛΩΘΕΝ ΛΑ-  
ΛΗΣΑΙ ΥΜΙΝ ΩΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙΣ, ΘΗ-  
ΩΣ ΣΑΡΚΙΚΑΙΣ, ΩΣ ΝΗΠΙΑΙΣ ΕΝ ΧΕΙΡΩ·

2 ΓΑΛΑ ΕΜΕΣ ΕΠΟΤΙΣΑ, ΚΥ Ε ΒΡΩΜΕ·  
ΕΠΩ ΓΩ ΗΛΩΘΑΝ, ΘΗ· ΟΥΤΕ ΕΠ ΝΩ ΛΩ-  
ΑΝ·

3 ΕΠ ΓΩ ΣΑΡΚΙΚΟΙ ΕΣΤΕ. ΟΠΟΥ ΓΩ ΕΙ  
ΗΜΙΝ ΖΗΛΩ· ΚΥ ΕΙΣ ΚΥ ΔΙΧΟΣΤΑΣΙΑ, ΟΥΧΕ  
ΣΑΡΚΙΚΟΙ ΕΣΤΕ, ΚΥ ΧΥ ΑΜΕΣΟΠΟΝ ΑΣΠΑ-  
ΝΗ·

4 ΟΤΑΝ ΓΩ ΛΕΓΗ ΠΙΣ, ΕΓΩ ΜΗ ΕΙΜΙ  
ΠΑΥΛΟΥ· ΕΠΕΘ· Ή, ΕΓΩ ΑΠΟΛΛΩ, ΟΥΧΕ  
ΣΑΡΚΙΚΟΙ ΕΣΤΕ·

5 ΤΙΣ ΟΥΩ· ΕΒΕΙ ΠΑΥΛΩ, ΠΙΣ Ή Α-  
ΠΟΛΛΩΣ, ΘΗ· Η ΔΙΑΚΟΝΟΙ ΔΙ ΩΝ ΟΠΙΣΘΕΥΣΑΤΕ,  
ΚΥ ΕΚΑΣΤΩ ΩΣ Ε ΚΥΡΕΩ· ΕΙΘΑΚΕ·

6 ΕΓΩ ΕΦΥΤΕΥΣΑ, ΑΠΟΛΛΩΣ ΕΠΟΤΙΣΕΝ,  
ΘΗ· Ο ΘΕΟΣ ΝΥΞΑΝΕΝ.

7 ΩΣ ΟΥΤΟ Ο ΦΥΤΥΝ· ΕΒΕΙ ΠΙ, ΟΥΤΕ Ο  
ΠΥΖΑΝ, ΑΛ· Ο ΑΥΞΑΝΕΝ ΘΕΟΣ.

8 Ο ΦΥΤΥΝΕΝ Ή ΚΥ Ο ΠΥΖΑΝ· ΕΝ  
ΕΠΗ· (ΕΚΣΤΟΣ Ή ΤΟΝ ΙΔΙΟΝ ΜΑΘΟΝ ΛΗΨΑ-  
ΤΑΥ ΧΥ ΤΟΝ ΙΔΙΟΝ ΚΟΠΟΝ.)

9 ΘΕΟΥ ΓΑΡ ΕΙΣΘΗ ΣΥΛΕΡΓΟΙ· ΘΕΟΥ  
ΜΕΡΕΙΝ, ΘΕΟΥ ΟΙΚΟΔΟΜΗ ΕΣΤΙ.

10 ΚΑΤΑ ΤΙΩ ΧΑΡΕΙ ΤΩ ΘΕΩ ΤΙΩ  
ΔΙΔΩΣΑΙ ΜΟΙ, ΩΣ ΣΟΦΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΘΑ  
ΜΕΙΛΟΝ ΤΕΘΕΙΧΑ, ΑΛΩ· Ή ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΕΙ·  
ΕΚΑΣΤΩ Ή ΒΛΕΠΩ ΠΩΣ ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΕΙ.

11 ΘΕΜΕΛΙΟΝ ΓΩ ΑΛΛΟΝ ΟΥΔΕΙΣ ΔΙΩΑ-  
ΤΗ ΘΕΙΝΑΙ ΠΑΡΑ ΤΟΝ ΚΕΙΡΟΝ, ΕΣ· ΕΒΕΙ ΙΗ-  
ΟΙΣ Ο ΧΕΙΡΟΣ.

12 ΕΙ ΔΕ ΠΙΣ ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΕΙ· ΕΠΙ ΤΟΝ ΘΕ-  
ΜΕΛΙΟΝ ΤΕΤΟΙ, ΧΡΟΣΘΙ, ΑΡΓΥΡΟΣ, ΛΙΘΟΥΣ ΠΙ-  
ΜΟΥΣ, ΞΥΛΑ, ΧΟΡΤΟΝ, ΚΑΛΑΜΩ·

13 ΕΚΑΣΤΟ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΦΑΝΕΡΟΝ ΖΗΛΩΣΕ-  
ΤΑΥ· Η ΓΩ ΗΜΕΡΑ ΔΗΛΩΣΩ, ΟΠΙ ΕΝ ΠΥΡΕ  
ΔΗΚΑΛΩΠΕΤΑΥ· ΚΥ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΟΠΟΙΩΝ  
ΕΒΕΙ, ΤΟ ΠΥΡ ΔΑΚΥΜΑΣΩ.

14 ΕΙ ΠΝΩ· ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΜΗΕΝ· Ο ΕΠΦ-  
ΑΛΩΜΕΤΕ, ΜΑΘΟΝ ΛΗΨΑΤΑΥ·

15 ΕΙ ΠΝΩ· ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΚΑΤΑΚΑΛΩΠΕΤΑΥ,

ΖΗΜΩΔΗΣΕΤΑΥ, ΑΥΤΟΙΣ Ή ΣΩΘΗΣΕΤΑΥ, ΕΠΩ  
Ή ΩΣ ΔΙΑ ΠΥΡΟΣ.

16 ΟΥΚ ΟΙΔΑΤΕ ΟΠΙ ΚΑΘΕ ΘΕΟΥ ΕΣΤΙ, ΚΥ  
ΤΟ ΠΝΩΜΑ ΤΩ ΘΕΩ ΟΙΚΕΙ ΕΝ ΥΜΙΝ·

17 ΕΙ ΠΙΣ ΤΙΝ ΙΣΑΝ ΤΩ ΘΕΩ ΟΦΘΕΙΡΗ,  
ΦΘΕΡΕΙ ΤΩΤΟΝ Ο ΘΕΟΣ· Ο ΓΩ ΤΑΙΣ ΤΩ ΘΕΩ  
ΑΓΙΟΙΣ· ΕΒΕΙ, ΟΙΠΟΙΣ ΕΣΤΙ ΕΜΕΙΣ.

18 ΜΗΔΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ ΕΞΑΠΑΤΑΤΩ. ΕΙ ΠΙ  
ΔΙΔΕΙ ΣΟΡΟΣ· ΕΉ ΕΝ ΥΜΙΝ ΕΝ ΤΩ ΑΓΩΙ ΤΕ-  
ΤΩ, ΜΩΡΟΣ ΖΗΛΩΤΩ, ΕΝΑ ΖΗΝΤΑΥ ΣΦΕΟΣ·

19 Η ΓΩ ΣΦΙΑ ΤΩ ΚΟΣΜΩ ΤΕΤΕ ΜΩΡΙΑ  
ΠΑΡΕΙ ΤΩ ΘΕΩ ΕΒΕΙ, ΖΗΛΩΠΗ ΓΩ, Ο ΘΕΟΣ-  
ΣΕΜΕΙΟΣ· ΕΒΕΙ ΣΟΡΟΣ ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΡΓΩ ΑΥΤΩ·

20 ΚΑΘ ΠΑΛΙΝ, ΚΥΡΕΩ· ΖΗΛΩΣΕΙ ΕΒΕΙ  
ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ· ΕΉ ΣΟΦΩΝ ΕΠΙ ΕΠΙ ΜΕΤΑΤΟΙ.

21 ΩΣΤΕ ΜΗΔΕΙΣ ΚΑΥΧΕΣΘΩ ΕΙ ΑΝΘΡΩ-  
ΠΟΙΣ· ΠΑΙΤΑ ΓΩ ΥΜΩΝ· ΕΒΕΙ,

22 ΕΪΠΕ ΠΑΥΛΩ,· ΕΪΠΕ ΑΠΟΛΛΩ,·  
ΕΪΠΕ ΚΗΦΩΣ, ΕΪΠΕ ΚΟΣΜΩ,· ΕΪΠΕ ΖΩΝ, ΕΪΠΕ  
ΔΕΚΑΤΟΣ, ΕΪΠΕ ΕΝΣΩΤΑ, ΕΪΠΕ ΜΕΛΛΟΝΤΑ,  
ΠΑΙΤΑ ΥΜΩΝ· ΕΒΕΙ,

23 ΤΜΕΙΣ Ή ΧΕΙΡΩΣ, ΧΕΙΡΟΣ Ή ΘΕΩ.  
δ.

**Ο**ΥΤΩΣ ΗΜΕΙΣ ΛΟΓΙΖΕΣΘΩ ΑΝΘΡΩΠΩ  
ΩΣ ΥΠΟΚΕΙΤΑΙ ΧΕΙΡΕΣ, ΚΥ ΟΙΚΑΝΟΜΕΣ  
ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ ΕΒΕΙ·

2 Ο Ή ΛΟΙΠΟΝ, ΖΗΤΕΪΤΑΥ ΕΝ ΤΟΙΣ ΟΙ-  
ΚΑΝΟΜΟΙΣ, ΕΝΑ ΠΙΣΤΟΣ ΠΙΣ ΕΥΜΕΤΩ·

3 ΕΜΟΙ Ή ΕΙΣ ΕΛΑΧΙΣΤΟΝ· ΕΒΕΙ ΕΝΑ ΥΦ·  
ΥΜΩΝ· ΑΙΚΑΛΩΤΩ, Η ΥΠΟ· ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ Η-  
ΜΕΙΣ. ΘΗ· ΕΒΕΙ ΕΚΜΩΤΟΝ ΘΡΑΚΕΙΝΑ·

4 ΟΥΔΙΝ ΓΩ ΕΜΩΤΩ ΣΥΛΩΣΕΑ. ΘΗ·  
ΕΚ ΕΝ ΤΟΥΤΩ ΔΕΙΔΥΧΑΜΕ· Ο Ή ΑΙΚΑΛΩ-  
ΙΩΝ ΜΕ, ΚΥΡΕΙΣ· ΕΒΕΙ.

5 ΩΣΤΕ ΜΗ ΑΠΟ ΚΑΜΕΣΤ ΠΙ ΚΡΕΙΤΤΕ,  
ΕΒΕΙ ΑΪ ΕΛΘΗ Ο ΚΥΡΕΩ, ΕΣ ΚΥ ΦΩΤΙΣΤΗ ΤΑ  
ΚΡΥΠΤΑ ΤΩ ΣΚΟΠΕΥΣ, ΚΥ ΦΑΝΕΡΩΣΤΗ ΤΑΙ ΒΕ-  
ΛΑΙΣ· ΕΉ ΚΑΡΔΙΩΝ, ΚΥ ΤΕΤΟ Ο ΕΠΩΝΩ·  
ΖΗΛΩΠΕΤΑΥ ΕΚΑΣΤΩ ΔΑΠ ΤΩ ΘΕΩ.

6 Ταύτα Ή, ΑΔΗΦΟΙ, ΜΕΤΡΩ-  
ΜΑΠΣΤΑ ΕΙΣ ΕΜΑΥΤΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩ ΔΙ Υ-  
ΜΕΙΣ, ΕΝΑ ΕΝ ΗΜΩ ΜΕΤΩΠΙΤΕ ΤΩ ΜΗ ΥΑΦ·  
Ο ΖΗΛΩΠΗ ΦΘΕΝΕΙ, ΕΝΑ ΜΗ ΕΙΣ ΥΑΦ·  
Ο



τῷ ἐνὸς φεισάδε κτλ τῷ ἐτέρῳ.

7 Τίς γάρ σε διακρίνει; πῶς ἔχεις ὁ ἐκ ἑλπίσε; εἰς ἣν ἠλπίεις, πῶς χαυχάσαι αἰς μὴ λαβάν;

8 Ἦδη κικοροσμήριοι ἐστὲ, ἤδη ἐπλη-  
πίσται, χαίρει ἡμῶν ἰσαπλασύνετε· καὶ  
ὄφελόν γὰρ ἰσαπλασύνετε; ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑ-  
μῶν συμβασιλεύσωμεν.

9 Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοῦ ἀ-  
ποστόλους ἐχάτους ἀπέδειξεν αἰς ἐπιτανα-  
τίους, ὅτι θέλῃ ἐξηγήσασθαι τῷ κόσμῳ  
καὶ ἀρίστοις καὶ ἀεισέβοις.

10 Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ  
φρόνιμοι ἐκ Χριστοῦ· ἡμεῖς ἀδυνατοί, ὑμεῖς  
δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἡνδοξοί, ἡμεῖς δὲ ἄπμοι.

11 Ἀλλὰ τίς ἀρπάζει καὶ πιναμῶν,  
καὶ διψῶν, καὶ θυμητεῖσθαι, καὶ κολαφι-  
ζόμεθα, καὶ ἀσταυρώμεθα,

12 Καὶ καπνῶμεν, ἐργαζόμεθα ταῖς  
ἰδίαις χερσὶ· λοιδορούμεθα, βυλογώμεθα·  
διακόμεθα, ἀναχόμεθα.

13 Βλασφημέμεθα, παρεχόμεθα αἰς  
καταδίκην τῷ κόσμῳ ἐξηγήσασθαι,  
πάντων ἀνείψμεθα ἕως ἀρπ.

14 Οὐκ ἀντίποινα ὑμῶς γράφω ταῦ-  
τα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ ἰδεῖν.

15 Εὐὶ γὰρ μου εἰς παροργισμὸν ἔχη-  
ται ἐκ Χριστοῦ, ἀλλ' ἢ πολλὰς πατέρας· ἐν  
γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τῷ δουλείου ἐγὼ  
ὑμῶς ἐξηγῶμαι.

16 Παρεκκλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου  
γίνεσθε.

17 Διὰ τοῦτο ἐπεμψα ὑμῶν Τιμόθε-  
ον, ὃς ὅτι τέκνον μου ἀγαπητὸν καὶ πι-  
στὸν ἐκ Κυρίου, ὃς ὑμῶς ἀγαπήσεται τὰς ὁ-  
δοῦς μου τὰς ἐκ Χριστοῦ, καὶ τὰς παιτα-  
γὰς ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκει.

18 Ὡς καὶ ἐρχομένης δέ μου πρὸς ὑ-  
μᾶς, ἐφιστάσθησά περ.

19 Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως· ὅτε ὑμῶς,  
ἐγὼ ὁ Κύριος, ἀπλήρη καὶ γινώσκω ὅτι  
τὴν λόγον τοῦ πιστοποιήσαν, διὰ τοῦ  
δουλείου.

20 Οὐ γὰρ ἐκ λόγου ἡ φασμασία τοῦ  
Θεοῦ, ἀλλ' ἐκ δυνάμεως.

21 Τί θέλεις; ἐκ γὰρ εἰδὼν ἔλθε πρὸς  
ἐμὸς, ἢ ἐκ ἀγάπης, πνεύματι καὶ ἀρετῇ.  
Ε.

Ὅπως ἀκούεται ἐκ ὑμῶν πορνεία, καὶ  
πορνεία ὡς οὐδὲ ἐκ τῶν  
ἐθνεῶν ὀνομαζέται, ὅτε γυναικὰς πρὸς  
πατέρας ἔχει.

2 Καὶ ὑμεῖς περιστομῶντες ἐστὲ, καὶ ἔχ-  
μελλον ἐπιπλήτεται, ἵνα ἐξαφῇ ἐκ μέ-  
σου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας.

3 Εγὼ μὲν γὰρ αἰς αἰπὴν τῇ σάμῃ,  
παρὸν δὲ τῇ πύμῃ, ἡδὴ κέμεθα αἰς  
παρὰν, τὸν ὁδὸν τοῦτο κατεργασάμεθα.

4 Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-  
σοῦ Χριστοῦ, σωαρχέσθαι ὑμῶν καὶ τῷ κατὰ  
πύμῃ, οὐδὲ τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου  
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

5 Παραδιδόναι τὸν τοῖστον τῇ σατανᾷ  
εἰς ὁλοκλήρην τῆς σαρκὸς, ἵνα τὸ πύμῃ  
σώθῃ ἐκ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

6 Οὐ καλὸν τὸ καυχέσθαι ὑμῶν ἐν  
οἷσιν ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα  
ζυμοῖ;

7 Ἐκκαθάρατε οὖν τὸ πύμῃ  
ζύμη, ἵνα ἥτε ἵκοι φύραμα, καθαρὸν  
ἀζύμῳ· καὶ γὰρ τὸ πάχος ἡμῶν ἐστὶν  
ἐν τῇ Χριστῷ.

8 Ὡς ἐορτάζετε μὲν καὶ ζύμη παλαιά,  
μὴδὲ ἐν ζύμῃ κακίας, καὶ πορνείας, ἀλλ' ἐν  
ἀζύμοις εὐκλειείας καὶ ἀνιδείας.

9 Ἐργάσθε ὑμῶν ἐν τῇ ὁπισθῇ, μὴ  
σωφρονίζουσα πόρνοις.

10 Καὶ ἐκ πάντων αὐτῶν πόρνοις πύ-  
κτος τέτε, ἢ τοῖς πλεονέκτησι, ἢ ἀρ-  
παγῇ, ἢ εἰδωλολάτραις· ἐπεὶ ὀρέσκει  
ἀρετὴ ἐκ τῶν κίρκων ἐξέρχεται.

11 Νωπὶ δὲ ἐργάσθε ὑμῶν καὶ σω-  
φρονίζουσα, ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζέ-  
ται ἢ πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδω-  
λάτρης, ἢ λοιδορῶν, ἢ μέθυσις, ἢ ἀρπα-  
γὴ τῶν τοῖσιν μὴδὲ σωφρονίζουσα.

12 Τί γάρ μοι ἐν τῷ ἔξω κρίνεται; οὐχὶ τοῦ ἴσου ὑμεῖς κρίνετε;

13 Τὰς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς κρινεῖ. Καὶ ἔξεσθαι τὸν ποιητὸν ὅς ἐστιν αὐτῷ.

π.

**Τ**ΟΙΜΑΡ τις ὑμῶν, φερόμενος ἔχων πορὸς τὸν ἑαυτοῦ, κρινέτω ὅτι τὸ ἀδίκον καὶ οὐχὶ ὅτι τὸ εὖ κρίνεται;

2 Οὐκ οἴεσθε ὅτι οἱ ἄγγελοι τὸν κόσμον κρινούσι; καὶ εἰ ἐν ὑμῶν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀπείξιοι ἔσσι κριταί τῶν ἐλαχίστων;

3 Οὐκ οἴεσθε ὅτι ἀγγέλους κρινέτω; μήτι γὰρ βιωπικᾶ;

4 Βιωπικᾶ μὲν οὖν κριτική ἐστὶν ἰσχυρῆ, τοῦ ἐξουσιομηδὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, πάντους κρινέτω.

5 Περὶ εἰς τὴν ὑμῶν λέγω. εὐπρεπὲς ἐστὶν ἐν ὑμῶν σφῆς οὐδὲ εἶς, ὅς διωκόμενος διακρίνῃ αὐτὸν τὸ ἀδίκον αὐτῶν;

6 Ἀλλὰ ἀδικῶς μὴ ἀδικῶς κρίνεται, καὶ τὸ ὅτι ἀπίστον.

7 Ἡδὴ μὲν οὖν ὅλας ἡπίμας ἐν ὑμῶν ἔστιν, ὅτι κρίματα ἔχετε μὲν ἰσχυρῶν. διὰ τὴν ἐκ μὲν ἀδικησάντων; διὰ τὴν ἐκ μὲν ἀποστειλάντων;

8 Ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστελεῖτε, καὶ ταῦτα ἀφ' ἑαυτῶν;

9 Ἡ ἐν οἴεσθε ὅτι ἀδικοὶ βασιλείαν Θεοῦ ἐκ κληρονομίας; καὶ πλανᾶσθαι ἔτε πόροι, ἔτε εἰδωλολάτρεαι, ἔτε μοιχεῖ, ἔτε μαλακοί, ἔτε ἀρτυροκότοι;

10 Οὐτε κλέπτει, ἔτε πλεονέκτει, ἔτε μίσους, οὐ λυδίζετε, ἔτε ἄρπαγες βασιλείαν Θεοῦ ἐκ κληρονομίας.

11 Καὶ ταῦτα πῶς ἡμεῖς ὁμῶς ἀπελάσασθε, ἀλλὰ ἡγιασθήτε, ὁμῶς ἐδικαλωθήτε ἐν τῇ νόμῳ τῆ Κυρίας Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῇ πνεύματι τῷ Θεῷ ἡμῶν.

12 Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' ἐν πάντα συμμέμνημι· πάντα μοι ὕβρις, ἀλλ' ἐν ἐξῶ ὑποτασσάμενος ὑποπύπτῳ.

13 Τα βρώματα τῇ καλιᾷ, καὶ ἡ κοιλία τῶν βρώμασιν· ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταῦτά

καὶ ταῦτα καταργήσῃ. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορείᾳ, ὁμῶς τῇ Κυρίᾳ, καὶ ὁ Κύριος τῇ σάματι.

14 Ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἡγάρε, καὶ ἡμεῖς ἔξεμεθα διὰ τῆς διωκόμενης αὐτῶν.

15 Οὐκ ὠδοῦν ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν, μέλη Χριστοῦ ἔσσι; ἀρα οὖν τὰ μέλη τῆ Χριστοῦ, ποιήσω πόρους μέλη; Μὴ γινώσκω.

16 Ἡ ἐν οἴεσθε ὅτι ὁ κοιλιάμενος τῇ πόρῃ, ἐν σῶμα ἔστι; ἔστιται γὰρ φησι, οἱ δὲ εἰς σῶμα μία.

17 Ὁ δὲ κοιλιάμενος τῇ Κυρίᾳ, ἐν πνεύμα ἔστι.

18 Φεύγετε τὴν πορείαν. πᾶν ἀμαρτημα ὁ ἐν ποίῃ ἀποστειλόμενος, ἔστι τῷ σώματι ἔστι· ὁ δὲ πορεύων, εἰς τὸ εἶδον σώμα ἀμαρτανῶν.

19 Ἡ ἐν οἴεσθε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν, καὶ τῶν ἐν ὑμῶν ἀγίᾳ πνεύματι ἔστιν οὐ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ ἐν ἐν ἰσχυρῶν;

20 Ἡ γινώσκω γὰρ πᾶσι, ὁ δὲ ἀποστειλόμενος τὸν Θεὸν ἐν τῇ σάματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῇ πνεύματι ὑμῶν, ἀπὸ τῶ Θεοῦ.

Ζ

**Π**ΕΡΙ δὲ ἐν ἐγχαίλατε μοι, καλὸν ἀποφύγετε γυναικὸς μὴ ἀπὸ τῆς

2 Διὰ τὴν τὰς πορείας ἐκείνης τὴν ἰσχυρῶν γυναικὸς ἔχω, καὶ ἐκείνη τὸν εἶδον ἀνδρὸς ἔχω.

3 Τῇ γυναικὶ ὁ ἀπὸ τὴν ἰσχυρῶν γυναικὶ εὐνοῖαν ἀποφύγετε, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῇ ἀνδρὶ.

4 Ἡ γυνὴ τῇ ἰδίᾳ σώματι ἐκ ἑξῆς σιζῇ, ὅτι ὁ ἀπὸ ἑαυτῆς ὁ καὶ τῇ ἰδίᾳ σώματι ἐκ ἑξῆς σιζῇ, ὅτι ἡ γυνή.

5 Μὴ ἀποστειλόμενος ὁμῶς, εἰ μήτι ὁ ἐν σαρκοῖς πορὸς καρὸν, ἔτε φιλία. ζῆτε τῇ ἰσχυρῶν καὶ τῇ φερεσυχῇ καὶ πάλιν ὅτι τὸ αὐτὸ συνήρχατο, ἔτε μὴ περὶ τὸ ὅτι ὁ σαρκὸς διὰ τὴν ἀρετὴν ὑμῶν.

6 Ἰδοὺ δὲ λέγω καὶ συγχωρῶ, ἐν καὶ ὅτι τῇ.

7 Θέλω γὰρ πάντα ἀνθρώπους εἶναι  
ὡς καὶ ἡμευτοί· ὅτι ἔχουσιν ἴδιοι χειρ-  
μα ἔχει ἐκ Θεοῦ, ὅς μὴ οὕτως, ὅς ᾧ ἔτι.

8 Λέγω ᾧ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χή-  
ραις, χαλὸν αὐτοῖς ἔστι ἐπὶ μείνωσιν ὡς  
καὶ γὰρ.

9 Εἰ ᾧ ἐκ ἐλευθερώται, γαμπτέ-  
τωσαν· κρείσσον γὰρ ἔστι γαμψῶν ἢ πυ-  
ρρῶν.

10 Τοῖς ᾧ γαμμηκόσιν παραγγέλλω,  
ἐκ ἐγὼ, ἀλλ' ὁ Κύριος, γυναῖκα ὑπὸ αὐ-  
τῶν μὴ χωρεῖσθαι.

11 Εὰν ᾧ καὶ χωρεῖται, μὴ εἶναι ἀγα-  
μος, ἢ τῇ θυρῇ κατακαρήτω· καὶ ἀν-  
δρα γυναῖκα μὴ ἀφέναι.

12 Τοῖς ᾧ λοιπῶν ἐγὼ λέγω, οὐχ ὁ  
Κύριος, εἰ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἀ-  
πιστον, καὶ αὐτὴ συνωδκεῖ οἰκεῖν μετ'  
αὐτοῦ, μὴ ἀφέντω αὐτήν.

13 καὶ γυνὴ ἥ τις ἔχει ἀπίστον,  
καὶ αὐτὸς συνωδκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς,  
μὴ ἀφέντω αὐτόν.

14 Ἡγίαται γὰρ ὁ αἶψος ὁ ἅγιος ἐν τῇ  
γυναικί, καὶ ἡγιασάτω ἡ γυνὴ ἡ ἅγια ἐν  
τῇ ἀνδρί· ἐπεὶ ἅρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀ-  
κατάστατα ἔσιν, ὡς καὶ ἡμεῖς.

15 Εἰ ᾧ ὁ ἅγιος χωρίζεται, χω-  
ρίζεσθαι. καὶ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀ-  
δελφὴ ἐν τοῖς τοιοῦτοις· ἐν ᾧ εἰρῶν κέ-  
κληται ἡμεῖς ὁ Θεός.

16 Τί γὰρ ἰδὼς γυναῖκα, εἰ τὴν ἀνδρα  
σώσας; ἢ τί ἰδὼς αἶψον, εἰ τὴν γυναῖκα  
σώσας;

17 Εἰ μὴ ἐκείνη ὡς ἐμίσηται ὁ Θεός,  
ἔχουσι ὡς κέκληται ὁ Κύριος, εὐτὼ  
ἀφαιρῶνται· καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις  
πάντας διατάσσει.

18 Περιτεταμμένους τις ἐκλήθη· μὴ  
ὀπισθοδρομῶν· ἐν ἀκροβυσσῇ τις ἐκλήθη·  
μὴ ἀφαιρῶν.

19 Ἡ ἀφαιρῶν ὅστις ἔστι, καὶ ἡ ἀκροβυστία  
ὅστις ἔστι, ἡμεῖς πύργους ἐντελῶν Θεοῦ.

20 Ἐκείνους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἢ ἐκκλησίᾳ, ἐν

ταύτῃ μὴ εἶναι.

21 Διότι ἐκλήθη· μὴ σοὶ μάλιστα  
ἀλλ' εἰ καὶ διώσωμεν ἐλπίδας· γινώσκου,  
μὴ εἶναι.

22 Ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος,  
ἀπελευθερώσεται· Κυρίως ὅστις ὁμοίως καὶ ὁ ἐ-  
λευθερώσεται κληθεὶς, δοῦλος ἔστι Χριστοῦ.

23 Τιμὴς ἡγορεῖται, μὴ γὰρ ἐστὶ δό-  
λος ἀνθρώπων.

24 Ἐκείνους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀδελφοί, ἐν  
ταύτῃ μὴ εἶναι παρὰ τῇ Θεῷ.

25 Περὶ ᾧ τῇ παρθέτῳ ὀπισθοδρομῶν  
Κυρίως ἐκ ἔχου, γυναῖκα ᾧ δίδωμι ὡς ἐν  
κλημῇ· ὑποὶ Κυρίου πύργος ἔστι.

26 Νομίζω ὡς τὸ καλὸν ὑπακούειν  
διὰ τὴν ἐνταύτῃ ἀκλήτῃ, ὅτι καλὸν ἀν-  
θρώπων τὸ οὕτως ἔστι.

27 Δέδοσθαι γυναῖκα· μὴ ζητεῖς λύσιν·  
λέγουσιν ὑποὶ γυναικός· μὴ ζητεῖς γυναῖκα.

28 Εὰν ᾧ καὶ γυνή, οὐχ ἡμεῖς· καὶ  
ἐν γυναικί παρθέτος, οὐχ ἡμεῖς· ὁμι-  
λῶν ᾧ τῇ σαρὶ ἐξοισιν οἱ τοῖς τοῖς ἐγὼ  
ᾧ ὑμῶν σείδωμεν.

29 Τὸ τὸ φημι, ἀδελφοί, ὁ καλὸς  
σωσεσθαι· τὸ λοιπὸν ὅστις ἵνα καὶ οἱ ἐ-  
χούτες γυναῖκα, ὡς μὴ ἔχοντες ὄντες,

30 Καὶ οἱ κλαίοντες, ὡς μὴ κλαίοντες·  
καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες· καὶ οἱ  
ἀγροῦντες, ὡς μὴ ἀγροῦντες.

31 καὶ οἱ χαίροντες τῷ κόσμῳ τῷ τῷ,  
ὡς μὴ καταχρῶμεθα, παρὰ γὰρ τὸ γῆ-  
μα τὸ κόσμου τούτου.

32 Θέλω ᾧ ὑμῶν ἀμερόμους εἶναι, ἐν  
ἀγαμῇ μεμνημένους τὸ τὸ Κυρίως, πῶς ἀ-  
μείβεται τῷ Κυρίῳ.

33 Ὁ ᾧ γαμμάτος μεμνημένους τὰ τὸ πᾶν  
μεμνημένους ἀμείβεται τῇ γυναικί.

34 Μεμνημένους ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθέτος  
ἡ ἀγαμῇ μεμνημένους τὰ τὸ Κυρίως, ἵνα ᾧ  
ἀγία καὶ σώματα καὶ πνεύματα· ἢ ᾧ γαμ-  
μάτος μεμνημένους τὰ τὸ κόσμῳ, πῶς ἀμεί-  
βεται τῷ αἰνῷ.

35 Τὸ τὸ καλὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμ-  
φύει.

είσιν λέγω, ἔχ' ἵνα βεβόησιν ὑμῖν ὁπότε ἀ-  
λά, διὰ τοῦτο τὸ εὐχέλαιον καὶ διὰ τοῦτο  
δὲ τὴν Κυρίῳ ἀποστασάτω.

36 Εἰ δὲ τις ἀχρηματισθῇ τῷ παρ-  
δόνῳ αὐτοῦ τομίζῃ, ἐπὶ ἡ ὑπόστασις, καὶ  
ἔτις ὑπελείπει γίνεσθαι, ὁ δὲ λέγει πειρίτω  
ἐν ἀμαρτανῶν· γαμήτωσαν.

37 Ος ὅς ἐστιν ἐν δυνάμει ἐν τῇ καρ-  
δίᾳ, μὴ ἔχον διδόναι, ὑποστασὶς ὅς ἐστι  
πρὸς τῇ ἰδίᾳ διδόνει, καὶ τὸ τοῦτο κέ-  
κμηκεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τὸ τηρεῖν τῷ  
ἑαυτοῦ παρδόνῳ, καλῶς ποιεῖ.

38 Ὡς καὶ ὁ ἐκρημίζων, καλῶς ποιεῖ·  
ὁ δὲ μὴ ἐκρημίζων, κρείσσον ποιεῖ.

39 Γυνὴ δέδεται νόμῳ ἐφ' ὅσον χρε-  
στον ἔσ' ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐπὶ ὃ κοινῶς ὁ  
ἀνὴρ αὐτῆς, ἐλευθέρα ἐστὶν ὃ δίδει γα-  
μήτωρα, μόνον ἐν Κυρίῳ.

40 Μακαριώτερος δὲ ὅστις ἐστὶν ἐπὶ τῷ  
μῆτι, καὶ τῷ ἐνὶ τῷ γυνάμει. δοκῶ ὅς  
κατὰ πνεῦμα Θεοῦ ἔχειν.

Η.

Περὶ ὃ ἡμεῖς εἰδωλοῦμεν, οἵδε μὲν  
ὅτι πάντες γινώσκον ἐν χερσὶν. ἡ γινώ-  
σκε φησὶ, ἡ ὃ ἀγαπᾷ οὐκ ἀποδομαῖ.

2 Εἰ δὲ τις δοκᾷ εἰδέναι τι, ἐδέ-  
τω οὐδὲν ἰσχυρὰ καὶ τοῦτο δὲ γινώσκῃ.

3 Εἰ δὲ τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, οὗτος ἐ-  
γνωσται ὑπὸ αὐτοῦ.

4 Περὶ τῆς βεβόης· οὐδὲ ἡμεῖς εἰ-  
δωλοῦμεν, οἵδε μὲν ὅτι οὐδὲν εἰδωλόν ἐν  
κόσμῳ, καὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ Θεοῦ ἔτις εἰς·

5 Καὶ γὰρ εἴπερ εἰσι λαοὶ πολλοὶ θεοί,  
ὡς ἐν ἐκείνῳ, εἴτε ὅτι τῆς γῆς, (ὡς ἐπὶ  
ἡσὶ θεοὶ πολλοὶ, καὶ κύριοι ποταμοί,)

6 Ἀλλ' ὑμῖν εἴς Θεὸς ὁ πατήρ, ὃς  
ἐπὶ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν· καὶ εἰς  
Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, δὲ οὐ τὰ πάντα,  
καὶ ἡμεῖς δὲ αὐτοῦ.

7 Ἀλλ' ἐκ ἐν πᾶσιν ἡ γινώσκει. τινὲς  
ὅτι τῇ σωτηρίᾳ τῶ ἐκείνῳ ἔτις ἄρτι ὡς  
εἰδωλοῦμεν ἰδιόμοι, καὶ ἡ σωτηρία  
αὐτοῦ ἀδελφῶν οὕτως μοιῶνται.

8 Βεβόημε ὅς ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ Θεοῦ  
ἐπὶ γὰρ ἐπὶ φάσμα, ἀποστασάμεν· ἐπὶ ἐπὶ  
μὴ φάσμα, ὑπερβύδα.

9 Βλέπετε ὅς μὴ πως ἡ ὑποστασὶς ὑμῶν  
αὐτῇ ἀποδομα γινώσκῃ τοῖς ἀδελφῶν.

10 Ἐν τῷ περὶ ἐπὶ τὴν ἔχοντα  
γινώσκῃ, ἐν εἰδωλοῦ κατὰ καίμεν, ἐπὶ  
ἡ σωτηρία αὐτοῦ ἀδελφῶν οὕτως οὐκ ἀπο-  
δομα ἔτις εἰς τὸ τὰ εἰδωλοῦτα ἐπὶ τῇ;

11 Καὶ ἀποδομα ὁ ἀδελφῶν ἐπὶ τῇ  
ἐπὶ τῇ σὴ γινώσκῃ, δὲ ὅν Χριστὸς ἀπέδομα;

12 Οὕτως ὅς ἀποδομα ἔτις εἰς τὸν ἀ-  
δελφόν, καὶ τὸν πᾶν αὐτοῦ τῷ σωεί-  
δῃ· ἀδελφῶν, εἰς Χριστὸν ἀποδομα.

13 Διότι εἰ βεβόημε κατὰ καίμεν  
τὸν ἀδελφόν μου, καὶ μὴ φάσμα κρέα εἰς τὸ  
ἀφῶνα, ἐπὶ μὴ τὸν ἀδελφόν μου κατὰ καίμεν.  
θ.

Ὅτι εἰμι ἀποδομα· ἐπὶ εἰμι ἐπὶ  
ἐπὶ· ἐπὶ Ἰησοῦ Χριστὸν τὸν  
Κύριον ἡμεῶν ἐπὶ καὶ ἐπὶ τὸ ἔργον μου ὁ-  
μοῖς ἐπὶ ἐν Κυρίῳ;

2 Εἰ ὅμοιος ἐπὶ εἰμι ἀποδομα, διὰ  
καὶ ὑμῖν εἰμι· ἡ γὰρ σφεραγὶς τῆς ἐμῆς  
ἀποδομῆς ὑμῖν ἐπὶ ἐν Κυρίῳ.

3 Ἡ ἐμὴ ἀποδομα τοῖς ἐμῶν ἀνα-  
κρίνοισιν αὐτῇ ἐπὶ,

4 Μὴ ἐκ ἐν χερσὶν ὑποστασὶς φαρμακὶ καὶ  
πείν;

5 Μὴ ἐκ ἐν χερσὶν ὑποστασὶς ἀδελφῶν  
μου καὶ ἀδελφῶν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀποδο-  
μοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τῷ Κυρίῳ, καὶ Κυρίῳ;

6 Ἡ μὲν ἐπὶ ἐπὶ καὶ Βαρνάβας ἐπὶ ἐ-  
ν χερσὶν ὑποστασὶς τῷ μὴ ἐπὶ καίμεν;

7 Τίς φαρμακὶ ἰδίῳς ὑποστασὶς ποτὶς;  
τίς φαρμακὶ ἀποδομα, καὶ ἐπὶ τῷ καίμεν  
αὐτοῦ ἐπὶ καίμεν; ἡ τίς φαρμακὶ ποίμνῳ, καὶ  
ἐπὶ τῷ γαλακτικῷ τῆς ποίμνης ἐπὶ καίμεν;

8 Μὴ καὶ ἀποδομα ταῦτα λέγει;  
ἡ ἐπὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει;

9 Ἐν γὰρ τῷ Μωσῆϊ νόμος γίνεσθαι  
οὐκ ἐμῶν βουλῶν ἀποδομα. Μὴ ὅτι  
βουλῶν μὴ τῷ Θεῷ,



ΙΘ Η ΔΙ ἡμᾶς πᾶσις λέγει· δι ἡμᾶς γὰρ ἐργάσθῃ, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὁφείλει ὁ ἀρεταίων, ἀρεταίων, καὶ ὁ ἀλοῶν τῆς ἐλπίδος αὐτῶς ματίχην, ἐπ' ἐλπίδι.

11 Εἰ ἡμῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἰσχυροῦμεν, μήνα εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ σαρκικὰ διεκρίνομεν;

12 Εἰ ὅμοι τῆς ὁμοίας ὑμῖν μετέχουσιν, ἢ πολλοὶ ἡμῖς; ὅτι ἐκ ἰσχυροῦ μαθὰ τῇ ὁμοίᾳ ταύτῃ, ὅμοι πᾶσις ἐργάσθῃ, ἵνα μὴ ἐγκοπῶν πᾶσι δώμεν τῷ θαλασίῳ τῷ Χριστῷ.

13 Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργάζονται, ἐν τῷ ἱερῷ ἰδίσκων; οἱ τῷ θυσιᾷ ἀσπάζονται ἀσπάζοντες, τῷ θυσιᾷ ἀσπάζονται συμμερίζονται;

14 Οὕτω καὶ ὁ Κύριος διέταξε τοῖς τῷ θαλάσῳ καταργήσας, ἐν τῷ θαλάσῳ ζῶν.

15 Εγὼ ὅτι ἐδὲν ἔχοντάμεν τέττον. Οὐκ ἐργάσθῃ ταῦτα, ἵνα ἔτω γῆνται ἐν ἐμοί· καὶ ὅτι μοι πολλοὶ δοκῶσιν, ἢ τὸ καὶ ἡμᾶς με ἵνα πε κατασθῇ.

16 Εὰν γὰρ θαλασίῳ, ἐκ ὅτι μοι καὶ ἡμᾶς ἀνάγκη ὅτι μοι ὁφείλονται· ἀπὸ δὲ μοι ὅτι, ἐὰν μὴ θαλασίῳ.

17 Εἰ γὰρ ἐκὼν τὸ τοῦτο φέρω, μὴδὲν ἔχω· εἰ ὅτι ἄρην, οἰκονομία πεπίστευται.

18 Τίς οὖν μοι ὅτι ὁ μισθός; ἵνα θαλασίῳ ἀδελφοὶ δῶσιν τὸ ἀγαθόν τῷ Χριστῷ, εἰς τὸ μὴ καταργήσας τῇ ὁμοίᾳ με ἐν τῷ θαλάσῳ.

19 Ελευθερίῳ γὰρ ἂν ἐκ πᾶσις, πᾶσι ἐμῶν τῶν ἰδόντων, ἵνα ἐκ πλείονος κερδήσω.

20 Καὶ ἐργάσθῃ πᾶσις Ἰουδαίος ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαῖος κερδήσω· τοῖς ὑπο ἰσχυροῖς ὑπο ἰσχυρόν, ἵνα ἐκ ὑπο ἰσχυρόν κερδήσω.

21 Τοῖς αἰσθητοῖς ὡς αἰσθητοῖς (μὴ ὡς αἰσθητοῖς Θεῷ, ὅτι ἰσχυροῖς Χριστῷ) ἵνα κερδήσω αἰσθητοῖς.

22 Εργάσθῃ πᾶσις ἀδελφῶν ὡς ἀδελ-

φῶν, ἵνα ἐκ ἀδελφῶν κερδήσω· τοῖς πᾶσις ἰσχυροῖς τὰ πᾶσις, ἵνα πᾶσις πᾶσις σώσω.

23 Τοῦτο ὅτι ποιῶ διὰ τὸ θαλάσῳ, ἵνα συμμερίζονται αὐτῷ γῆνται.

24 Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σφαίρῳ ἰσχυροῖς, πᾶσις μὲν ἰσχυροῖς, εἰς ὃ λαμβάνει τὸ βροχόν; οὕτω ἰσχυροῖς ἵνα καταλάβω.

25 Πᾶς ὅτι ὁ ἀργυροῦ μὲν πᾶσις ἰσχυροῖς· ἐκείνοι μὲν οὖν ἵνα ὁδοῦ τὸν σφαῖρον λάβωσιν, ἡμεῖς ὅτι ἀρδαίω.

26 Εγὼ τὸν ὅτι ἰσχυροῖς, αἰς οὐκ ἀδελφῶν· οὕτω πᾶσις, αἰς οὐκ ἀδελφῶν.

27 Ἀλλ' ὑποκαταστήτω με τὸ σῶμα καὶ δουλαγῶν, μήπως ὅμοις κερδήσας, αὐτοῖς ἀδελφοῖς γῆνται.

1.

ΟΤΙ ΔΕΙΝΟΝ ὅτι ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πᾶσις ὑπο τῷ κατέλυσαν ἡσσαν, καὶ πᾶσις διὰ τῆς θαλάσῳς διήλθον.

2 Καὶ πᾶσις εἰς τὸν Μωσὴν ἐκπαίδευται ἐν τῇ νουρίᾳ καὶ ἐν τῇ θαλάσῳ.

3 Καὶ πᾶσις τὸ αὐτὸ βροχῶν πᾶσις μακρὸν ὄρασαν.

4 Καὶ πᾶσις τὸ αὐτὸ πῆμα πᾶσις μακρὸν ὄρασαν· ὅτι ἐκ πᾶσις πᾶσις κατεδόσαν πᾶσις· ἢ ὅτι πᾶσις ἡμῶν Χριστῷ.

5 Ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσι αὐτοῖς δουλόκων· Θεός· κατεργάσας γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

6 Ταῦτα ὅτι τύποι ἡμῶν ἐργάσας, εἰς τὸ μὴ ὅτι ἡμᾶς ὅτι πᾶσις κατὰ, κατὰς κατέκρινον ἐπιδόσαν.

7 Μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθαι, κατὰς πᾶσις αὐτοῖς, ὡς γὰρ πᾶσις, Εὐαγγελιστὶ ἡ λαὸς φέρει καὶ πᾶσις καὶ αἰσθητοῖς πᾶσις.

8 Μηδὲ πορνείᾳ, κατὰς πᾶσις αὐτοῖς ὑποκαταστήτω, καὶ ὅτι ἐκ πᾶσις ἡμῶν εἰκοπτεῖς χαλιδεῖς.

9 Μηδὲ ἐκπαίδευται τὸν Χριστὸν, κατὰς καὶ πᾶσις αὐτοῖς ἐπιδόσαν, καὶ ὑπο



6 Εἰ γὰρ ἐ κατακαλύπτεται γυνὴ, καὶ κτεράδω. εἰ ὅτι ἀγαθὸν γυναικὶ τὸ καίρειται ἢ ἐυεχθῆται, κατακαλύπτεται.

7 Ἀλλὰ μὲν γὰρ ἐκ ὁφείλει κατακαλύπτεται τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ δόξα Θεοῦ ὑπαρχῶν. γυνὴ ὅτι δόξα ἀνδρός ἐστίν.

8 Οὐ ὥς ὅτι αὐτὴ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός.

9 Καὶ γὰρ ἐκ ἐκτίθη αὐτὴ διὰ τὴν γυναικᾶ, ὡς γυνὴ διὰ τὸν ἀνδρα.

10 (Ὡς τὸ ὅτι ἐκτελεί ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ὅτι τῆς κεφαλῆς, διὰ τοῦ ἀρχαίου.)

11 Πάλιν οὐτε αὐτὴ χωρὶς γυναικός, οὕτως γυνὴ χωρὶς ἀνδρός ἐν Κυρίῳ.

12 Ὡστε γὰρ ἡ γυνὴ ἐν τῷ ἀνδρὶ, οὕτως καὶ ὁ αὐτὸς διὰ τῆς γυναικός, τὰ ὅτι παύται ἐν τῷ Θεῷ.

13 Ἐν ἡμῖν αὐτοῖς κείναιτε, ὥστε ὡς γυναικᾶ ἀνακαλύπτει τῇ Θεῷ προσεύχου;

14 Ἡ ἐξὲς αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει ὑμᾶς ὅτι αὐτὴ μὲν ἐκ κοινῆς ἀπομύα αὐτῇ ὅτι.

15 Γυνὴ ὅτι ἰδὼ κοινῆς, δόξα αὐτῇ ὅτι ἐστίν ἡ κοινὴ ἀπὸ ἀποβολῆς διδόνται αὐτῇ.

16 Εἰ δὲ τις δοκῇ φιλόνηκτος ὅτι, ἡμεῖς ποιῶντες συνήθειαν ἐκ ἐχθρῶν, ἐξὲς αὖ ἐκκλησίας τῷ Θεῷ.

17 Ἰδοὺ ὅτι παραγγέλλειν ἐκ ἐπαγγελίας, ὅτι ἐκ εἰς τὸ κρείττον, ὡς εἰς τὸ ἥπιο συνέρχεται.

18 Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχόμενοι ὑμῖν ὡς τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀπὸ χάριτος ἐν ὑμῖν ὑπαρχόν, καὶ μὲν πνεύματι.

19 Δεῖ γὰρ καὶ ἀφ' ὧν ἐν ὑμῖν ὅτι, ἵνα οἱ δοκῶντες φανεροὶ γινώσκων ἐν ὑμῖν.

20 Συνερχόμενοι οὕτως ὑμῖν ὅτι τὸ αὐτὸ, ἐκ ὅτι Κυριακὸν δίδωσι φανερῶν.

21 Ἐκείνους γὰρ τὸ ἴδιον δίδωσι φανεροῦς ἐν τῇ φανερῇ, καὶ ὅς μὲν πνεύματι, ὅς

ὅτι μὲν.

22 Μὴ γὰρ οἰκίας ἐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐκτελεῖν καὶ πίνειν, ἢ τῶς ἐκκλησίας τῷ Θεῷ καταφρονεῖτε, καὶ καταφρονεῖτε τοῦ μὴ ἐκτελεῖν; Γὰρ ὑμῖν ἐπὶ; ἐπαγγελίας ὑμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

23 Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ὅτι τῷ Κυρίῳ, ὅ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος ἡμεῶν οὗτος ἐν τῇ νυκτὶ ὅτι παρεδίδωτο, ἵνα ἐκτελεῖται.

24 Καὶ ὁ καταφρονεῖς ἐκκλησίας, καὶ ἐκτελεῖται, φάσκει τὸ τοῦ αὐτοῦ ὅτι τὸ ἐκτελεῖται τὸ ἐκτελεῖται ὑμῖν κατέβηκεν. τὸ τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναμνησθῆναι.

25 Ὡστε καὶ τὸ ποτίζειν μὲν τὸ δίδωσιν, λέγει, ἵνα τὸ ποτίζειν ἡ ἐκκλησία διαθήκη ὅτι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῇ τὸ ποτίζειν ἐκτελεῖται αὐτῇ πίνετε, εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναμνησθῆναι.

26 Ὡς καὶ γὰρ αὐτὸ ἐκτελεῖται τὸν αὐτὸν τὸ ποτίζειν, καὶ τὸ ποτίζειν τὸ ποτίζειν, τὸ ποτίζειν τῷ Κυρίῳ καταφρονεῖτε, ἀλλὰ οὐδὲν ἔλθῃ.

27 Ὡς καὶ αὐτὸ ἐκτελεῖται τὸν αὐτὸν τὸ ποτίζειν τῷ Κυρίῳ ἀναμνησθῆναι, ἵνα τὸ ποτίζειν τῷ Κυρίῳ ἀναμνησθῆναι.

28 Διὰ τὸ ποτίζειν ὅτι ἀνδρῶν τῷ αὐτῷ, καὶ οὕτως ἐν τῷ αὐτῷ ἐκτελεῖται, καὶ ἐκτελεῖται τὸ ποτίζειν πίνετε.

29 Ὁ γὰρ ἐκτελεῖται καὶ πίνετε ἀναμνησθῆναι, καὶ αὐτῷ ἐκτελεῖται καὶ πίνετε, μὴ διαφρονεῖτε τὸ ποτίζειν τῷ Κυρίῳ.

30 Διὰ τὸ ποτίζειν ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀδελφοί καὶ ἀφ' ὧν, καὶ κοινῶν ἐκτελεῖται.

31 Εἰ γὰρ αὐτῷ διαφρονεῖται, ἐκ τῷ ἐκτελεῖται.

32 Κρινόμενοι ὅτι, ὑπὸ Κυρίῳ πινόμενοι, ἵνα μὴ συνὸς τῇ κόσμῳ καταφρονεῖται.

33 Ὡς, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ ποτίζειν, ἀλλήλους ἐκτελεῖται.

34 Εἰ δὲ τις πινόμεν, ἐκ οἷου ἐκτελεῖται,

ἴνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχηται. Ταῦτα ὁ  
λοιπὸν αἶς οὗ ἔλπιω διατάξομαι.

15.

Περὶ ᾧ τῷ πνευματικῶν, ἀδελφοί,  
καὶ θέλω ὑμᾶς ἀγγοεῖν.

2. Οἶδατε ὅτι ἐν τῇ κτ, τοῦ τοῦ εἰ-  
 ῖν τοῦ αἵματος τοῦ ἡρώδου ἀπαγο-  
 ρεύει.

3 Διὸ χαρίζω ὑμῖν ὅτι ἐσθίτε ἐν  
πνεύματι Θεοῦ λαλοῦν, λόγῳ ἀγάπῃ καὶ  
ἰσχυρῶς, καὶ ἐσθίτε διωτάται εἰπεῖν Κύριον Ἰη-  
σοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἤχη.

4 Διαρέσθς δὲ χαρισμάτων ἐῖσι, τὸ  
δὲ αὐτὸ πνεῦμα·

5 καὶ διαρέσας διακοπῶν εἰσι, καὶ ὁ  
αὐτὸς Κύριος·

6 Καὶ δι' ἐπεί τις ἐργασάτω εἰπὶ,  
ὁ δὲ αὐτὸς ἔστι Θεὸς ὁ ἐργᾶν τὰ παύ-  
τα ἐν πάντι.

7 Ελάτω δὲ δίδεται ἡ παύρασις τῆς  
παύρας τῆς πρὸς τὸ συμπέρι.

8 Ω μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος διδ-  
 ναι λόγους σοφίας, ὅπως δὲ λόγους γνώσε-  
 ως, καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα·

9. Εἴπω δὲ πῶς, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι· ἄλλω ᾧ χαρίσματα λαμβάνων, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι·

10 Ἄλλω δὲ ἐπιρήματα δυνάμει,  
ἕκω δὲ θεωρητικά, ἕκω δὲ διακρίσεις πνευ-  
μάτων, ἐτέρω δὲ γλῶσσαι γλωσσῶν, ἕκω δὲ  
ἐκμυστία γλωσσῶν·

11 Πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν ἡμῖν  
τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διακρινὸν ἰδοὺ ἐκείνη  
καθὼς βέλεται.

Ι 2 Καθάαρ γδ' τὸ σῶμα ἐν ὅτῃ, καὶ μέ-  
 λι ἔχει πολλά, πάντα δὲ τὰ μέλη τῶ  
 σώματος τῇ ἐνὸς πολλὰ ὄντα ἐν ὅτῃ σῶ-  
 μα· οὕτω καὶ ὁ Χριστός.

13 Καὶ ὅτι ἐν τῇ κοινῇ τῆς  
 πλάνης εἰς τὴν σῶμα ἐκκλησίαν, εἴτε  
 Ἰουδαῖοι, εἴτε Ἕλληνες, εἴτε ὁμοῖοι, εἴτε  
 ἑτεροδοξοῦντες καὶ πλάνης εἰς τὴν κοινὴν ἐκ-  
 κλησίαν.

14 Καὶ γὰρ τὸ σῶμα ἐκ ὕλης ἐν μέ-  
λῳ, ἀλλὰ πλά.

15 Εὰν εἴπῃ ὁ πῦς, Ὅτι ἐκ εἰμὶ  
 χεὶρ, ἐκ εἰμὶ ἐκ τῆς σώματος· ὁ παρὰ  
 τῆς ἐκ ὅσιν ἐκ τῆς σώματος;

16 Καὶ ἐπὶ εἴπῃ τὸ ἕ, Ὅπ ἐκ εἰμὶ  
ὀφθαλμοῦ, ἐκ εἰμὶ ἐκ τῆ σῶματ<sup>ου</sup>· ἐ  
παρὲ τῆτο οὐκ ὅτι ἐκ τῆ σῶματ<sup>ου</sup>·  
εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμοῦ, ποῦ ἡ ἀ-  
κμή;

17 Εἰ ὅλον εἶχον, ποῦ ἡ ὀσφρησις;

18 Νυνὶ δὲ ὁ Θεὸς ἔδωκε τὰ μέλη,  
ἐν ἑαυτοῖς ἀλλήλοις ὡς τῇ σώματι, κραδῶς  
ἑνίζαντες.

19 Εἰ γὰρ ὡς τὰ πάντα ἐν μέλῳ,  
οὕτως τὸ σῶμα;

20 Νυν ὅ πολλὰ μὲν ἐλπίς, ὅ σῶμα.

21 Οὐ δυνάμει ᾧ ὀφθαλμοῖς εἰπῆται  
τῇ χειρὶ, Χρεῖαν σου οὐκ ἔχω· ἢ πάλιν  
ἢ κεφαλῇ τῷ πρὸς, Χρεῖαν ὑμῶν οὐκ  
ἔχω·

22 Αλλὰ πολλὰ μᾶλλον τοὶ δοκῶντες  
μέλη τῷ σώματι αὐτοῦ ἔσθαι ὑπαρχόν,  
καταρχαῖά ἐστι·

23 καὶ ὁ θεὸς αὐτοῦ ἀπεστόχευεν τὸ  
σώμα αὐτοῦ, τὰ τοιαῦτα πρὸς αὐτοῦ  
ἀπεστόχευεν· καὶ τὰ ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐκ-  
μασσεύειν ἀπεστόχευεν ἔχει.

24 Τὰ τῷ θυγέμονα ἡμῶν, οὐ χρεῖαν  
ἔχει. ἀλλ' ὁ Θεὸς συμπύκνωσε τὸ πνεῦμα,  
τῷ ὑπερῷον ἀφαιρούμενον διὰ τοῦ  
μυῖ.

25 Ἰτα μὴ ᾗ ῥάσμα ἐν τῷ σώματι,  
ἀλλὰ πρὸ αὐτοῦ ἕως ἀληθῶν μερμερῶσι  
τὰ μέλη.

26 καὶ εἴτε πόχει ἐν μέλῳ, συμ-  
πόχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται ἐν  
μέλῳ, συζαίνει πάντα τὰ μέλη.

27 Ὑμῖν δὲ εἶπὲν τὸ ὄνομα Χριστοῦ, καὶ  
μίλη ἐκ μέρους.

28 καὶ ἔς μὲν ἔειπε ὁ Θεὸς ἐν τῇ  
ἐκκλησίᾳ καθ' ὅσον ἀποστόλους, διύπνου  
καθ' ἡμᾶς, τρέπον διδασκάλους, ἵπνιται  
διωάμεις,





διήτεται τὸ λεγόμενον; ἴσμεν γὰρ εἰς ἄλλα  
ῥημάτωντες.

10 Ἰσχυροὶ τε, εἰ σύ γε, γένη θανάτου  
ἀκρίτου, καὶ ἐξέλθῃς αὐτοῦ ἄφρατος·

II Εαν καὶ μὴ εἶδῃ τίς δυνάμει  
τῆς ρωῆς, ἔπειτα τῇ λαλοῦντι βάρβαρος,  
ἡ ὁ λαλῶν, ἐν ἰσοῖ βάρβαρον.

12 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ἐκλήκατέ ἐστε  
πνεύματι, φοβέσθε τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκ-  
κλησίας ἡγιατίζετε, ἵνα ὁρίσασθῃτε.

13 Διότι ὁ λόγος γλαύσῃ, παρ-  
ουχίαν ἵνα διεργασθῇ.

14 Εὰν γὰρ περιστέχωμαι γλασση, τὸ  
πνεῦμα μου περιστέχεται, ὃ ὅτι ἰὼς μου  
ἀναρπός ἐστι.

15 τί οὐκ ὄντι; ἀποστέλλουσα τῷ πνεύματι, ἀποστέλλουσα ὅτι καὶ τῷ λόγῳ· ψαλλὼν πνεύματι, ψαλλὼν ὅτι καὶ τῷ λόγῳ·

16 Ἐπεὶ γὰρ ἀλογίστης τῆς πνεύμα-  
τος, ὁ ἀντιλαμβάνων τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου,  
πῶς ἔρεβεν τὸ ἀμύδι ὅτι τῇ σῇ ἀνταρ-  
ξίᾳ ἐπιβῇ τί λόγος ἔκαστος.

17 Σὺ μὲν γὰρ καλῶς ἐχαραγεῖς·  
ἀλλ' ὁ ἕτερος ἐκ οὐκοδομεῖται.

18 Εὐχαριστῶ τῇ Θεῷ με, πάντων  
ὑμῶν μετὰ πολλῆς γλαύσεως λέγων·

19 ΑΛΛ' ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λό-  
γους διὰ τῶν νοῦς μου λαβῆσαι, ἵνα ἡ ἀλ-  
λους κατηχίσω, ἡ μωρεῖς λόγους ἐ-  
γλώσσω.

20 Ἀδελφοί, μὴ παιδίᾳ γίνεσθε ταῖς  
φροσίνῃς, ὅτι ἡ κακία τυπάζετε, τοῦ-  
τοι τέλειος γίνεσθαι.

21 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς χαλκίτης, ὅπᾳ ἐ-  
πεσθλῶσται καὶ ἐὰν χαίλῃσιν ἐπέροι λα-  
λήσω τῇ λαῷ τέτῳ, καὶ ἐσθλῶς εἰς  
ἀπόστολῇ μὲν, λέγει Κύριος.

22. Ωστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖον εἰσὶν  
καὶ τοῖς πιστεύουσιν, ὅμως τοῖς ἀπίστοις· ἡ ὄψις  
καὶ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς πισ-  
τεύουσιν.

23 Εὐὶ οὐὶ σωέλθῃ ἡ ἐκκλησία  
ὅλη ὅπῃ τὸ αὐτὸ, καὶ πάντες γλώσσαι λα

လစ်တား၊ ခေါ်လစ်တား ဟဲ့ ဝါဝါထံက နဲ့ အနာပေါ၊ ခေါ်  
 ခေါ်ပုလ်တား ဝါက မုခ်ခါးလ်း ;

24 Εὰν ὅ πάντες συμφητεύωσιν, εἰ-  
έλθῃ δὲ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλθέτω  
ὑπὸ πᾶσι, ἀνακρίνεται ὑπὸ πᾶσι,

25 Καὶ οὕτω τὰ κρυπτά τῆς καρδίας αὐτοῦ φανεροῦν γίνεταί, καὶ οὕτω πᾶσιν ὅτι πορρωσποῦν ἀνυποκινήσῃ τῇ Θεῷ, ἀπαρμέναν ὅτι ὁ Θεὸς ὅπως ἐν ὑμῖν ὀρεῖ.

26 Τί οὐν ἔστιν, ἀδελφοί; ὅταν συνέρ-  
γητε, ἕκαστος ὑμῶν ἡ λαλῶν ἔχει, διδά-  
σκων ἑξῆς, ὡς ἔστιν ἔχων, ἀποκαλύψαν ἑαί, ὡς  
ἐρμηνεύειν ἔχει· πάντα πρὸς ἐνδοκρυμ-  
νῶτα.

27 Εἶπε γὰρ αὖτις ὁ ἀδελφεὸς, καὶ δύο ἢ  
τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρους, καὶ εἰς  
διεργασίας.

28 Εὰν ᾖ μὴ ᾖ διαρμυνομένη, σπα-  
τω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῇ ᾗ ἀγγείτω καὶ τῇ  
Θεῷ.

29 Προσῆλθον ὃ δὺς ἢ τρεῖς ἀληθεύω-  
σαι, καὶ οἱ ἄνθρωποι διακρινέωσαι·

30. Եւ յ' Եղիշ Եստակոս Բ-ի Կառնակն,  
 Եւ Եղիշ Եստակոս Բ-ի Կառնակն.

31 Διὶς ἀνδρῶν γὰρ καὶ ἵνα πάντες  
 ἀρεστητεύειν, ἵνα πάντες μαρτυρήσῃ, καὶ  
 πάντες παρακληθῶνται·

32 Καὶ πνεύματα ὁμοφροῦν ὁμοφρο-  
νίας ὑποτάσσεται.

33 Οὐδὲν ἔκαστα πᾶσι  
Θεός, ὁμῇ εἰρήνης, ὡς ἐν πάσι τῆς ἐκ-  
κλησίας τῇ ἀγίᾳ.

34 Αἱ γυναικες ὑμῶν ὡς τῆς ἐκκλη-  
σίας σιγαῖτωσαν ὡς ἡ ἐκκλησία αὐ-  
τῆς λαλεῖν, ὅτι ὑποτάσσεται, κραθεῖ-  
ται ὡς ὁ κύριος λέγει·

35 Εἰ δὲ π μωδεῖν θέλωσιν, ἐν αἷ  
κω τοῦ ἰδίου αἵματος ἱερὰ πάντα· αἱ  
ῥοὴν δὲ ὅθ' ἡμαρτίν ἐν ἐκκλησίᾳ λα  
λεῖν.

36 Η ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἔξ  
ἦλθεν; ἢ εἰς ὑμᾶς μέντοι κατελήλυθεν;

37 Εἶπε δὲ καὶ περὶ τῆς ἱᾶς ἡ πνεύματι  
! μετὰ τοῦ

μα πικρὸς, ὅπως νηυσέτω ἂν ῥαῖον ὑμῖν, ὅτι  
τῷ Κυρίῳ εἰσὶν ἐπιτολαί·

38 Εἰ δὲ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοεῖτω.

39 Ὡς ἀδελφοί ζηλεῖτε τὸ προσφω-  
τεῖν, καὶ τὸ λαλεῖν ῥησάσας μὴ κω-  
λύετε.

40 Πάντα δογματεύετε καὶ κατὰ τὰς  
ἐνστάσεις.

II.

**Γ**νωρίζετε ὃ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ δογμα-  
τιστὴν ὃ δογματισάμενον ὑμῖν, ὃ καὶ  
περιέλαβε, ὃ καὶ ἐξήκατε,

2 Αἱ δὲ καὶ συνέθετε, πῶς λέγει δογματι-  
σάμενον ὑμῖν, εἰ κατέχετε, ἐκτὸς εἰ μὴ  
ἐκ καὶ ὁπισθεύσατε.

3 Παρίδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν περσείοις ὃ  
καὶ περιέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέδωκεν ὑμῶν  
τὴν ἀμαρτίαν ἡμῶν, κατὰ τὰς ῥαφάς·

4 Καὶ ὅτι ἐπέσθη, καὶ ὅτι ἐγήγαρται  
τῇ τεύτῃ ἡμῶν, κατὰ τὰς ῥαφάς·

5 Καὶ ὅτι ὡφθη Κηφᾶ, εἴτα τοῖς  
ἀδελφοῖς·

6 Ἐπειτα ὡφθη ἰππαῖον πεντακοπί-  
οις ἀδελφοῖς ἐκπαῖξ, ὥς ὅτι οἱ πλείους  
μύθοισιν ἔως ἄρτι, πᾶσι καὶ κοιμη-  
θῆσαν·

7 Ἐπειτα ὡφθη Ἰακώβου, εἴτα τοῖς  
ἀποστόλοις πάντιν·

8 Ἐξαγορεύει τὸ πρῶτον, ἀπαρεῖ τῇ  
ἐκτενέμεν, ὡφθη καί μοι.

9 Ἐγὼ δὲ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀ-  
ποστόλων, ὅς οὐκ εἰμι ἰκανὸς καλεῖσθαι  
ἀπόστολος, ὅτι ἰδίῳ καὶ ἐκκλησίᾳ  
τῷ Θεῷ·

10 Χάρις ὃ Θεῷ εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ  
χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὴν οὐ κατὰ ἐλπίδα,  
ἀλλὰ φεισάμενον αὐτῶν πάντων ἐκπέτα-  
σα· ὅτι ἐγὼ καὶ ὁ Θεός ἡ χάρις τῷ Θεῷ ἡ  
σωτὴρ ἡμῶν.

11 Εἴπα οὖν ἐγὼ, εἴπα ἐκείνοις, οὕτω  
κατέστη, καὶ οὕτως ὁπισθεύσατε.

12 Εἰ καὶ Χριστὸς κατέστη, ὅτι ἐκ  
νεκρῶν ἐγήγαρται, πῶς λέγεσθαι πᾶσι ἐν

ὑμῖν, ὅτι ἀνίσταται νεκρῶν οὐκ ὅστις;

13 Εἰ καὶ ἀνίσταται νεκρῶν οὐκ ὅστις,  
ὅτι Χριστὸς ἐγήγαρται·

14 Εἰ καὶ Χριστὸς οὐκ ἐγήγαρται, κατὰ  
ἀρετὴν τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κατὰ καὶ ἡ πί-  
στις ὑμῶν.

15 Εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομαρτυ-  
ρεῖ τῷ Θεῷ, ὅτι μαρτυροῦμαι κατὰ τῷ Θεῷ  
ὅτι ἤγαγον τὸν Χριστόν· ὃ οὐκ ἤγαγον, εἴθε  
ἀρετὴν οὐκ ἐλάττωται·

16 Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, ὅτι  
Χριστὸς ἐγήγαρται·

17 Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγαρται, κα-  
τατὰ ἡ πίστις ὑμῶν, ὅτι ἐστὶ ἐν ταῖς ἀμαρ-  
τίαις ὑμῶν·

18 Ἀρετὴ καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ,  
ἀπόλλυνται.

19 Εἰ ἐν τῇ ζῇ ταύτῃ ἡλικίᾳ  
ἰσμεν ἐν Χριστῷ μόνον, ἑλαττωτέροι πάν-  
των ἀνθρώπων ἰσμεν.

20 Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγαρται ἐν νε-  
κρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κοιμημένων ἐν  
Χριστῷ·

21 Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θεός  
τῷ Θεῷ, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνίσταται νε-  
κρῶν·

22 Ὡστε γὰρ ἐν τῇ Ἀδαμ πάντες  
ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῇ Χριστῷ  
πάντες ζωοποιήσονται·

23 Ἐκαστὸς καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ τάξει,  
ἀπαρχὴ Χριστὸς, ἔπειτα οἱ Χριστοὶ ἐν τῇ  
πορείᾳ αὐτοῦ·

24 Εἴπα τὸ τέλος, ὅταν παρῇ  
τῷ βασιλεῖ τῇ Θεῷ καὶ πατέρι· ὅταν  
καταρτήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξου-  
σίαν καὶ δυνάμιν·

25 Αἱ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν, ἄρχῃ  
καὶ ἐν τῇ πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς ὑποτα-  
γῆς αὐτοῦ.

26 Ἐκατὸς ἐχθρὸς καταρτίζεται  
ἐν αὐτῷ·

27 Πάντα γὰρ ὑποτάξαι ὑποτα-  
γῆς αὐτοῦ. ὅταν καὶ εἴπῃ ὅτι πάντα  
ὑποτάξαι·

ὑποτίτακται, ὃν ἅλον ἔπι ἐκτός τῷ ὑποτά-  
ξαιτοῦ αὐτοῖς τὰ πάντα.

28 Όταν ὁ ὑποταγῇ αὐτοῖς τὰ πά-  
ντα, τότε καὶ αὐτός ὁ ἡμεῖς ὑποταγήσεται  
πρὸς ὑποτάξαιτο αὐτοῖς τὰ πάντα, ἵνα ὡς ὁ  
Θεὸς τὰ πάντα ἐν πάσι.

29 Εἰπὶ τί ποιήσεις οἱ βαπτίζου-  
μεν ὑμᾶς ὅτι νεκροί, εἰ ὅλος νεκρὸς ἐκ ἐ-  
ρίων; τί καὶ βαπτίζουσιν ὑμᾶς ὅτι νεκροί;

30 Ἦ καὶ ἡμεῖς κενωμένοι πάντων  
ὑμῶν;

31 Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκου, ἢ τίς  
ἡμεῖς καυχώσιν, ὡς ἔγω ἐν Χριστῷ  
Ἰησοῦ Κυρίῳ ἡμῶν.

32 Εἰ (καὶ ἀνδραπον) ἐξηρανώθη-  
σά ἐς Εφῆσω, τί μοι τὸ ὀφείλουμαι νεκρὸς  
καὶ ἐγείρεται; φάρμακον καὶ πικρὸν αὐρι-  
ον γὰρ ἀποθνήσκου.

33 Μὴ πλανᾷς. Φθείρεται ἡ δὴ  
χρὸς ὁμιλίαν κακῇ.

34 Εκνήλατε διαίτες, καὶ μὴ ἀμφο-  
ταῖς ἀγνεσίαις γὰρ Θεὸς πῶς ἔχει·  
σφῆς ἐξουσίᾳ ὑμῶν λόγος.

35 Αὐτὸς εἰρεῖ τις, Πᾶς ἐγείρεται οἱ  
νεκροί; ποῖον ὁ σῶμα τι ἔρχεται;

36 Αφρον, σὺ ὁ ἀπείρες ἐξουσιεῖ-  
ται, ἵνα μὴ ἀποθνήσκῃ.

37 Καὶ ὁ ἀπείρες ἐν τῷ σῶμα τὸ γε-  
νησόμενον ἀπείρες, ὅμως γυμνὸν κένον,  
ὡς τὸ γὰρ, σίτες, ἢ πνῆσθαι ὅτι λοιπῶν.

38 Ο ὁ Θεὸς αὐτοῖς δίδωσι σῶμα κα-  
τὰ τὸ ἡθέλησε, καὶ ἐκαστὸς ὅτι ἀπερμαίνων  
τὸ ἴδιον σῶμα.

39 Οὐ πάντα σαρξ, ἢ ὡς τὸ σαρξ,  
ὅμως ὅμως μὴ σαρξ ἀνδραπον, ὅμως ὁ  
σαρξ κτίμων, ὅμως ὁ ἰχθύων, ὅμως ὁ πτε-  
ρῶν.

40 Καὶ σόματα ἐπουράνια, καὶ σόμα-  
τα ἐπίγεια, ὅμως ἐπέλα μὴ ἢ ὅτι ἐπερμαίνων  
δύο, ἐπέλα ὁ ἢ ὅτι ἐπὶ ἀνθρώπων.

41 Αὐτὸς δύο ἡλίας, καὶ ὅμως δύο σε-  
λῶν, καὶ ὅμως δύο ἀστέρων ἀστὴρ γὰρ  
ἐστὶν διαφέρει ἐν δόξῃ.

42 Οὕτω καὶ ἡ αἰσθησις ὅτι νεκροί·  
ἀπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ.

43 Σπείρεται ἐν ἀτιμῇ, ἐγείρεται ἐν  
δόξῃ· ἀπείρεται ἐν ἀδυναμίᾳ, ἐγείρεται ἐν  
δυνάμει.

44 Σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγεί-  
ρεται σῶμα πνευματικόν. ὅςτις σῶμα ψυ-  
χικόν, καὶ ὅςτις σῶμα πνευματικόν.

45 Οὕτω καὶ γέγραπται, Ἐξήλτο ὁ  
πρῶτος ὁ ἀνδραπον Ἀδάμ εἰς ψυχικὸν  
ζῶσαν, ὁ ἔχωντος Ἀδάμ εἰς πνεῦμα ζῶ-  
σαν.

46 Αὐτὸς ἐκ πρῶτος τὸ πνευματικόν  
ὅμως τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν.

47 Ο πρῶτος ὁ ἀνδραπον ἐκ γῆς,  
χοϊκός· ὁ δεύτερος ἀνδραπος, ὁ Κύριος  
ὅςτις ἔστιν.

48 Οἷος ὁ χοϊκός, τοῖσιν καὶ οἱ χοϊ-  
κοί· καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοῖσιν καὶ οἱ  
ἐπουράνιοι.

49 Καὶ κατὰ ἐφορέματα τῶν εἰκό-  
να τῶν χοϊκῶν, φορέματα καὶ τῶν εἰκόνα τῶν  
ἐπουράνιων.

50 Τὸτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σαρξ  
καὶ αἷμα βαπτίζεν ὁ Θεὸς κληρονομήσαι ἐν  
δυνάμει, ἐξὲν ἢ φθορᾷ τῶν ἀφθαρσίαν  
κληρονομήσαι.

51 Ἰδοὺ μυστήριον ὑμῶν λόγος, Παύλος  
μὴ ἐκ κοινῆς σήμερον, πάντες ὁ ὅμως κλη-  
ρονομήσαι.

52 Ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥήπῃ ὀφθαλμοῦ, ἐν  
τῇ ἐσχάτῃ σαλπικῇ· σαλπικῇ γὰρ, καὶ οἱ  
νεκροί ἐγερθήσονται ἀφθαρτοί, καὶ ἡμεῖς  
κληρονομήσαι.

53 Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν αὐτοῦ ἐνδύσει-  
ται ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν αὐτοῦ ἐν  
ἐνδύσει αἰδιότητι.

54 Όταν ὁ τὸ φθαρτὸν αὐτοῦ ἐνδύσει-  
ται ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν αὐτοῦ ἐνδύ-  
σει αἰδιότητι, τότε γήνησεται ὁ λόγος  
ὁ γράμματος, Καὶ πόθεν ὁ θάνατος εἰς νίκης.

55 Πᾶς οὐ θάνατος, τὸ κενὸν ἐκ ποῦ  
οὐκ ἀλλοτὸν νίκης;



56 Τὸ ὃ κίνησον τῷ θανάτῳ, ἢ ἀμνηστία · ἢ ὃ δυνάμει τῆς ἀμνηστίας, ὃ νόμῳ.

57 Τῷ ὃ Θεὸς χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νόμῳ διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

58 Ὡς, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐδεχόμενοι γινώσκω, ἀμεταμέληται, ὥστε οὐδέντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδέτε ὅτι ὁ κόσμος ὑμῶν ἐκ ὅτι καὶ ἐν Κυρίῳ.

15.

**Π**ερὶ ὃ τῆς λογίας τῆς εἰς εὐδ' ἀρίστους, ἀσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖσθε.

2 Κατὰ μίαν σαββάτων ἔκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτοῦ πᾶσι τοῖς ὁμιλοῦσιν ὅτι ἐν ὁμοθυμαδόν, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω, τότε λογίῃ γίνωνται.

3 Ὅταν ὃ παρερχόμεθα, οὗς ἐὰν δοκιμάσῃτε δι' ὁμοθυμαδόν, τῆς πεμφθῆς ἀπιστητικῆς τῷ χάριτι ὑμῶν εἰς ἱερωσύνην.

4 Εὰν ὃ ἢ ἄξιον τοῦ καὶ με πορεύεσθαι, σὺν ἡμῶν πορεύσονται.

5 Ελευσόμεθα ὃ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν Μακεδονίαν διέλθω· (Μακεδονίαν γὰρ διέρχεται.)

6 Πρὸς ὑμᾶς ὃ τυχὸν παρεμφῶς, ἢ καὶ παρεχόμενος, ἵνα ὑμεῖς με πορευόμενοι οὐ ἐὰν πορεύσασθε.

7 Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόντι ἰδεῖν, ἐλπίζω ὃ ἔχοντι πᾶσι ὁμοθυμαδόν πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος ὁδηγήσῃ.

8 Εμφανῶς ὃ ἐν ἐξέσει ἕως τῆς πεντηκостῆς.

9 Θίξα ἰδοὺ μοι ἀθήνη μὴ μάλῃ καὶ ἑρμῆς, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί.

10 Εὰν ὃ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφύπαινε γρήγορα πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου ἐργάζεται αἰς καὶ ἐγώ.

11 Μὴ περ σὺν αὐτῷ ἐξουθενήσῃ, τοσοῦτον μάλιστα ὃ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλ-

θῃ πρὸς μοι· ἐνδέχεται γὰρ αὐτὸν ἔσθ' ἀδελφῶν.

12 Περὶ ὃ Ἀπολλῶς τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλει αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μὲν ἔσθ' ἀδελφῶν· καὶ πάντως ἐκ ἐμοῦ θέλω καὶ ἵνα αὐτὸν ἔλθῃ· ἰδούσεται ὃ ὅταν ὁμιλήσῃ.

13 Προσφύγετε εἰς τὴν πίστιν, ἀποδείξατε, κρατήσατε.

14 Πᾶσι ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινώσκω.

15 Παρεκάλει ὃ ἕως, ἀδελφοί, εἰδατε τὴν οἰκίαν Στεφάνου, ὅτι ἔστι ἀπαρτὴ τῆς Ἀχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἀγίοις ἵσταται αὐτοῦ.

16 ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσῃτε τοῖς ποιήτοισι, καὶ πάντι τῷ σωτηριῷ καὶ κατὰ τὴν.

17 Χαίρει ὃ ὅτι τῇ πεντηκστῇ Σιμωνᾷ καὶ Φωρυττανῶν καὶ Ἀχαΐαν, ἐπὶ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα ἔπει ἀνεπαύροισιν.

18 Ἀνεπαύσων γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ἐμὸν ὁδηγῶσθε ἐμὴν εὐδ' πείσας.

19 Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας· ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ ποῖα Λυκάς καὶ Περίουλος, σὺν ἡμεῖς οἱ ἐκ τῶν ἐκκλησιῶν.

20 Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάσις· ἀσπάζονται Δημόκριτος καὶ φιλόμαχος ἀγῶν.

21 Ὁ ἀστυνόμος τῶν ἐμῶν χειρὶ Παύλου.

22 Εἰ τις ἐρεῖται τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἔστω ἐκείθεν· μακάριος αὐτός.

23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετ' ὑμῶν.

24 Ἡ ἀγάπη μου μετ' πάντων ὑμῶν ἀπὸ Χριστοῦ Ἰησοῦ. Ἀμῆν.

Πρὸς Κορινθίους πρῶτον ἐγράφη ἀπὸ Φιλίππου διὰ Στεφάνου καὶ Φωρυττανῶν καὶ Ἀχαΐαν καὶ Τιμοθέους.

# Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟ.

ΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Δευτέρα.

α.



ΑΥΛΟΣ ΔΟΥΛΟΣ  
Ιησὺς Χριστοῦ, δια-  
βολήματος Θεοῦ, καὶ  
τιμωροῦ τοῦ ἀδελ-  
φοῦ, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ  
Θεοῦ τῇ οὐσίᾳ ἐν  
Κορίνθῳ, σὺν τοῖς

ἁγίοις πάντι τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Α-  
χαΐᾳ.

2 Χάρει ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ ἀπὸ Θεοῦ  
πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐλογοῦντες ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυ-  
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ ὁ εὐ-  
κρινὺς, καὶ Θεὸς πάντων παρεκλήσεως,

4 Ὁ παρεκάλει ἡμᾶς ὅτι πᾶσι  
τῇ ἐκκλησίᾳ ἡμῶν, εἰς τὸ σωθῆναι ἡμᾶς  
παρακαλεῖται ἐδὼ ἐν πάντα ἐκκλησίᾳ, διὰ τῆς  
παρακλήσεως ἧς παρεκαλέμεθα αὐτοὶ  
ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.

5 Ὅτι καὶ οὕτως ἀφαινεῖται τὰ παιδή-  
ματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτω διὰ Χριστοῦ  
ἀφαινεῖται καὶ ἡ παρακλήσις ἡμῶν.

6 Εἴτε ὅτι ἐκκλησιάζετε, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν  
παρακλήσεως, καὶ σωτηρίας τῆς ἐκκλη-  
σίας ἐν ὑπομονῇ τοῦ ἀντιῆλπατοῦ μαρ-  
τυρίου καὶ ἡμῶν πάροχον· εἴτε παρακα-  
λέμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως  
καὶ σωτηρίας,

7 Καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑ-  
μῶν· εἰδότες ὅτι ὡς ποτὶ κοίταις ἔστε τοῦ  
μαρτυρίου, οὕτω καὶ τῆς παρακλήσεως.

8 Οὐ γὰρ ἐλπίμεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀ-  
δελφοί, ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν τῆς γα-

λοῦμένης ἡμῖν ἐν τῇ Ασίᾳ, ὅτι καὶ ὑπὲρ  
ἐκκλησίας ἐκκλησιάζομεν ὑπὲρ σωμάτων, ὥστε  
ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τὸ ζῆλον.

9 Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν αὐτοῖς τὸ ἀπο-  
κρίμα τὸ σωτῆρα ἐκκλησιάζομεν, ἵνα μὴ πε-  
ποιδότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλ' ὅτι τῇ  
Θεῷ πάντ' ἐκτελέσονται ὅσα κελεύει,

10 Ὅς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ σωτῆρα ἐκτε-  
λείται ἡμᾶς καὶ ῥύεται, εἰς ἐν ἐκκλησιάζομεν  
ὅτι καὶ ἵπτι ῥύεται,

11 Συνυπεργέντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡ-  
μῶν τῇ δεικνύᾳ, ἵνα ἐν πολλῶν ἀφαινεθῶν  
τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν θυχα-  
ρῶν ἡμῶν,

12 Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὐτῇ ἐστίν,  
τὸ μαρτυρεῖν τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ὅτι  
ἐν ἀπλότῃ καὶ εὐκρινείᾳ Θεοῦ, ἐκ ἐν σο-  
φίᾳ σαρκική, ἐν ᾗ ἐκτελείται Θεοῦ ἀνι-  
στρέφοντο ἐν τῇ κόσμῳ· ἀφαινεθῶντες ὅ  
πρὸς ὑμᾶς.

13 Οὐ γὰρ ἀλλὰ γὰρ φοβούμεν ὑμῶν, οὐδὲ  
ἡ ἀφαινεθῶντες, ἡ καὶ ἀφαινεθῶντες· ἐλ-  
πίσω ὅτι ὅτι καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὑμῶν,

14 Καθὼς καὶ ἐπείνομεν ἡμᾶς ἀπὸ  
μέρες, ὅτι καὶ ὑμῶν ὑμῶν ἐκτελείται, καθὼς καὶ  
ὑμῶν ὑμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

15 Καὶ πάντῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκτελείται  
ἐκτελείται ὑμᾶς ἐκτελείται ὑμῶν ἵνα  
δευτέρῃ χάριτι ἐκτελείται,

16 Καὶ δι' ὑμῶν ἐκτελείται ἐκτελείται  
ἐκτελείται, καὶ πάντῃ ἀπὸ Μακεδονίας ἐκτελείται  
ἐκτελείται ὑμᾶς, καὶ ὑπὲρ ὑμῶν ἀφαινεθῶντες  
εἰς τὴν ἡμέραν.

17 Τὸ ἐκτελείται ἐκτελείται, ἐκτελείται

τῇ ἰλαθείᾳ ἰχνησάμεν· ἢ ἀ βαλεύομαι, καὶ σάφει βαλεύομαι, ἵνα ἢ παρ' ἐμοὶ τὸ καὶ καὶ, καὶ τὸ οὐ οὐ;

18 Πιστός ἢ ὁ Θεός, ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ ἐρχέτο καὶ καὶ οὐ·

19 Ὁ γὰρ τῷ Θεοῦ υἱὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ ἐκ ὑμῶν δι' ἡμῶν κηρυχθείς, δι' ἐμῆ καὶ Σαλαστῆ καὶ Τιμοθέου, ἐκ ἐγένετο καὶ καὶ οὐ, δηλὰ καὶ ἐκ αὐτῶν γέγονεν.

20 Οὕτω γὰρ ἐπαγγελία Θεῶν, ἐκ αὐτῶν τὸ καὶ, καὶ ἐκ αὐτῶν τὸ ἀμὲν, καὶ Θεὸς Θεὸς διδῶν δι' ἡμῶν.

21 Ὁ ἢ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν, καὶ χεῖρας ἡμῶν, Θεός,

22 Ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς, καὶ δυνὸς τὸν ἀράχωντα τῷ πνεύματι ἐκ τῆς καρδίας ἡμῶν.

23 Ἐγὼ ἢ μετὰ τὸν Θεὸν ὁπκαλέομαι ὅτι τὴν ἐμὴν ψυχὴν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν, καὶ τῶν ἡλθόντων εἰς Κόρινθον·

24 Οὐκ ὅτι κυριεύομαι ὑμῶν, τῆς πίστεως, ἀλλὰ σωεργὸν ἔσμεν τῆς χάριτος ὑμῶν. τῇ γὰρ πίστι ἰσχύεται.

β.

**Ε**Κεῖνα ἢ ἐμὲ καὶ τὸτο, τὸ μὴ παύλιν ἔλθωιν ἐκ λύπῃ Θεὸς ὑμῶν·

2 Εἰ γὰρ ἐγὼ λατῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ὅστις ὁ σφραγισάν με εἰ μὴ ὁ κυριεύομαι ὑμῶν;

3 Καὶ ἔγραψα ὑμῖν τὸτο αὐτὸ, ἵνα μὴ ἔλθωιν λύπῃ ἔχω ἀπὸ ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ὅτι πάντες ὑμῶν ὅτι ἢ ἐμὴ χάρις πάντων ὑμῶν ὅστις.

4 Ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ σωυχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν θαυμάτων, ὅχι ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γινώτετε ἔχω περισσότερας εἰς ὑμᾶς.

5 Ἐπεὶ δὲ περὶ λελύπηται, ἐκ ἐμῆ λελύπηται, ἀλλὰ ἀπὸ μερῶν, ἵνα μὴ ὁπκαλέσθαι πάντας ὑμᾶς.

6 Ἰκανὸν καὶ τοῦτο ἢ ὅτι πρὸς αὐτὴν ἢ ὑπὸ τῆς πλείων.

7 Ὡστε πῶς ἀντίον μάλλον ὑμῶν χαρίζεσθαι καὶ παρακαλεῖσθαι, μήπως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταπαθῇ ὁ τοιοῦτος.

8 Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπῃ.

9 Εἰς τὸτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γινώτετε δοκιμῇ ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπὸ καὶ ἐστὶ.

10 Ὡς δὲ πὶ χαρίζεσθαι, καὶ ἐγὼ καὶ γὰρ ἐγὼ εἰ πὶ καχερίσμεν, ὅτι καχερίσμεν, δι' ὑμῶν ἐκ περισσοτέρᾳ Χριστοῦ.

11 ἵνα μὴ πλεονεκτῶμεν ὑπὸ τῇ σατανᾷ· ἐκ γὰρ αὐτῆς τὰ νόματα ἀγνοούμεν.

12 Ἐλθὼν ἢ εἰς τὴν Τροάδα εἰς τὸ διαγγέλιον τῷ Χριστῷ, καὶ θύρας μὴ ἀνοίξωμεν ἐκ Κυρίου,

13 Οὐκ ἔρχομαι ἀπεῖν καὶ πνεύματι τί με, καὶ μὴ εὐρεῖν με τίτον τὸν ἀδελφόν μου· ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἔλθω εἰς Μακεδονίαν.

14 Γὰρ ἢ Θεὸς χάρις καὶ πάντοτε θριαμβεύοντες ἡμᾶς ἐκ τῷ Χριστῷ, καὶ τὴν δοξολογίαν τῆς γνῶσεως αὐτοῦ φανερωῖν δι' ἡμῶν ἐκ παντὶ τόπω.

15 Ὅτι Χριστὸς ἡμεῖς ἐσμὲν καὶ Θεὸς ἐκ τοῖς σωζομένοις καὶ ἐκ τοῖς ἀπαινοῦμενοις·

16 Οἷον· μὴ ὁσμὴ θανάτου εἰς θάνατον, εἰς ἢ ὁσμὴ ζωῆς εἰς ζωὴν. καὶ καθὼς ταῦτα τίς ἰκανός;

17 Οὐδὲν ἔσμεν, ὡς οἱ πολλοί, κατὰ πλεονεξίαν τὸν λόγον τῷ Θεοῦ, ὅτι οἱ ὅτι εὐκρινείας, ἀλλὰ οἱ ἐκ Θεοῦ, κατὰ πᾶν τοῦ Θεοῦ, ἐκ Χριστοῦ λαλοῦμεν.

γ.

**Α**Ρχόμεθα πάλιν ἑαυτοῦ συνεισέτιναι, εἰ μὴ χεῖρομεν, ὡς πρὶν, συστατικῶν ὁπκαλέων Θεὸς ὑμᾶς, ἢ ὅτι ὑμῶν συστατικῶν;

2 Ἡ ὁπκαλέων ἡμῶν ὑμῶν ἐστὶ, ἵνα γνησιμότης ἐκ τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ κυριεύομεν

νοσηρομένη καὶ αἰσχρονοσηρομένη ὑπὸ παι-  
των ἀνδρόπων,

3 Φανερούμενοι ὅτι ἐστὶ ὁππολὶ Χρυσ-  
τοῦ διακοινοῦσαι ὑμῶν ἡμῶν, ἐξηγαγμένοι  
ἐ μέλει, ὅμως πνεύματι Θεοῦ ζῶντες,  
καὶ ἐν πλάτῃ λήθειας, ὅμως ἐν πλάτῃ κρυ-  
φίας σαρκίνας.

4 Πεποιήσιν ὅ τοιαύτως ἐχούμεν  
διὰ τὸ Χρυστοῦ πρὸς τὸν Θεόν,

5 Οὐχ ὅτι κενεῖ ἴσμεν ἀφ' ἑαυ-  
τοῦ λογιζομεθα π, ὡς ὅτε ἑαυτοῖς, ὅμως ἡ  
κρυψὺς ἡμῶν ἐν τῷ Θεῷ,

6 Ὃς καὶ ἰκαίνομεν ἡμᾶς διακόνους  
κατὰ δαίμονας, καὶ γράμματα, ἀλλὰ  
πνεύματι· τὸ ὅτι γράμματα ἀποκρύπτει,  
τὸ ὅτι πνεῦμα ζῶσιν.

7 Εἰ ὅτι ἡ διακονία τῷ θανάτῳ ἐν  
γράμματι, ἐπιτεταμένον ἐν λήθεις, ἐξηγ-  
ηται ἐν δόξῃ; ὥστε μὴ θανάτου ἀποτίσται  
τοῦ ὧτος Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρὸς ὅσον Μω-  
σῆς, διὰ τὴν δόξαν τῷ πρὸς ὅσον αὐτοῦ  
τὴν καταργουμένην.

8 Πῶς οὐχὲ μέλλον ἡ διακονία τῷ  
πνεύματι ἐστὶ ἐν δόξῃ;

9 Εἰ ὅτι ἡ διακονία τῆς καταργεί-  
σας, δόξα, πολλὰ μέλλον φανερούει ἡ  
διακονία τῆς διακομιδῆς ἐν δόξῃ.

10 Καὶ γὰρ οὐδὲ διεδοξάμεθα τὸ διεδο-  
ξαμένοι ἐν τῷ τῷ μέλει, ἕκαστος τῆς  
ὑπερόψεως δόξης.

11 Εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον, διὰ δό-  
ξης, πολλὰ μέλλον τὸ μέλλον, ἐν δόξῃ.

12 ἔχοντες οὖν τοιαύτου ἐλπίδα,  
πολλὰ παρησία χρώμεθα,

13 Καὶ ἐκδεσφαι Μωσῆς ἐπ' αὐτῷ κα-  
λυμμα ὅτι τὸ προσωποῖ ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ  
μὴ ἀπίσται τοῦ ὧτος Ἰσραὴλ εἰς τὸ τί-  
λθαι τὴν καταργουμένην.

14 Ἀλλ' ἐπαρσέναι τὰ ἰόντα αὐ-  
τοῦ· ἀλλ' ὅτι τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κα-  
λυμμα ὅτι τῇ ἀναγνώσῃ τῆς παλαιᾶς  
διαθήκης μέλει μὴ ἀκαλυπτομένων, (ὅτι  
ἐκδεσφαι καταργεῖται)

15 Ἀλλ' ἔας σήμερον, ὡς αἰσχρο-  
νόσηται Μωσῆς, καλυμμα ὅτι τὴν κα-  
λύψαν αὐτοῦ καίται.

16 Ἡμεῖς ὅτι ὁ ὅτι φανερούμεν πρὸς  
Κύριον, φανερούμεν τὸ καλυμμα.

17 Ὁ ὅτι Κύριον τὸ πνεῦμα ὅτι οὐ  
ὅτι τὸ πνεῦμα Κυρίου, καὶ ἐλευθερία.

18 Ἡμεῖς ὅτι πάντες ἀκαλυπτομένων  
προσώπων τὴν δόξαν Κυρίου καταργε-  
ζόμενοι, τὴν αὐτὴν εἰκόνα μετατρέ-  
μεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καὶ ἀπὸ  
Κυρίου πνεύματι.

δ.

ΔΙΑ Τῶν ἔχοντες τὴν διακονίαν  
ταύτην, καὶ ὡς ἡλικίαν, ἐκ ἐκ-  
κακίαν,

2 Ἀλλ' ἀπὸ πνεύματος τὰ κρυπτά τῆς  
ἀγίας, μὴ φανερούμεν ἐν παρουσίᾳ,  
μὴ δὲ δόλου τὴν λόγον τῷ Θεῷ, ὅμως  
τῇ φανερούμεν τῆς ἀληθείας σωτηρίᾳ  
ἑαυτοῦ πρὸς πάντας σωείδωσι ἀνδρό-  
πων, ἐν ὧς τῷ Θεῷ.

3 Εἰ ὅτι καὶ ὅτι καλυπτομένων τὸ δι-  
ακρίβειον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀποκαλυπτομένοις ὅτι  
καλυπτομένων,

4 Ἐν οἷς ὁ Θεὸς τῷ αἰῶνι τέτοιον  
ἐτύλκεται τὰ ἰόντα ἡμῶν ἀπίστων, εἰς τὸ  
μὴ ἀγνοῦν αὐτοῖς τὴν φανερούμεν τῷ δι-  
ακρίβειον τῆς δόξης τῷ Χρυστῷ, ὅς ἐστιν ἐν-  
κὼν τῷ Θεῷ.

5 Οὐ γὰρ ἑαυτοῦ κρυπτομένων, ἀλλὰ  
Χρυστὶν Ἰησοῦ Κύριον, ἑαυτοῦ ὅτι δόλους  
ἡμῶν διὰ Ἰησοῦ.

6 Ὅτι ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους  
φῶς λάμψαι, ὅς ἐλαμψεν ἐν ταῖς χειρῶ-  
ν ἡμῶν, πρὸς φανερούμεν τῆς ἰουδαίας  
τῆς δόξης τῷ Θεῷ ἐν πρὸς ὅσον Ἰησοῦ  
Χρυστοῦ.

7 Ἐχούμεν δὲ τὸν Ἰησοῦν τῶν ἐν  
ὁρακίνοις σκέπειν, ἵνα ἡ ὑπερόψη τῆς  
διωκόμενης ἡ τῷ Θεῷ, καὶ μὴ ὅτι ἡμῶν.

8 Ἐν ταῖς ἀποκαλυπτομένοις, καὶ οὐ γὰρ  
ἡ  
τοῦ πνεύματος



ποχωρόμενοι· δοποροόμενοι, ἀλλ' ἐκ ἑξαποροόμενοι·

9 Διακείμενοι, ὅμη ἐκ ἐκσταλῆς πόρῃ· κατακείμενοι, ὅμη ἐκ δολιχῆς πόρῃ,

10 Πάμπαν τὴν ἐκδοσὶν τῆς Κυρίας Ἰησοῦ ἐν τῇ σώματι περικείμενοι, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τῆς Ἰησοῦ ἐν τῇ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ.

11 Αἰεὶ γὰρ ἡμῖς οἱ ζῶντες, εἰς πάντας παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦ, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν.

12 Ὡς ὁ μὲν παύσεται ἐν ἡμῶν ἐνέργειαι, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν.

13 ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, καὶ τὸ γρηγορόμενον, Ἐπίστευστα, διὸ ἐλάλησα· καὶ ἡμῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν·

14 Εἰδότες ὅτι ὁ ἐλάλησας τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ ἡμεῖς διὰ Ἰησοῦ ἔχοντες, καὶ παρρησίας οὐκ ἔχοντες ὑμῖν·

15 Τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πληροσάται διὰ τοῦ πληρόντος τὴν δωρεάν, περικείμενη εἰς τὴν δόξαν τῆς Θεοῦ.

16 Διὸ οὐκ ἐκκαθέμεθα· ὅμη εἰ καὶ ὁ ἕξ ἡμῶν ἀνδραγαθῶν διαφείρεται, διὸ ὁ ἕσται ἀνακαταστήσει ἡμέρας καὶ ἡμέρας·

17 Τὸ γὰρ παρωπία ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν, καὶ ὑπερβολὴ εἰς ὑπερβολὴν ἀνάγει βάρος· διὸ καὶ κατεργάζεται ἡμῖν,

18 Μὴ σκοποῦνται ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα, προσωκαίρα· τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα, ἀγάπη.

E.

Οἱ αὐτοὶ γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίκλησις ἡμῶν οἰκία τῆς σκηνῆς καταλυθῇ, οἰκοδομηθῇ ἐν Θεῷ ἔχοντες, οἰκίαν ἀχρεοπίστον, ἀπόστολον ἐν τοῖς ἕξ οἷς.

2 Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰ-

κητιρεῖν ἡμῶν τὸ ὅτι ἔχοντες ἐκπεπνευσταὶ ὀπιποδούμετες·

3 Εἰ γὰρ καὶ ἐκδοσόμενοι, ἐν γυμνῷ εὐεδοσόμεθα.

4 Καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῇ σκηνῇ στενάζομεν βαρύνοντες, ἵνα ἐκδοσόμεθα, ὅμη ἐκπεπνευσταὶ, ἵνα καταπαύσῃ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς.

5 Ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ ἔργο, Θεός, ὁ καὶ δοῦς ἡμῖν τὸν ἀνταρῶνα τῷ πνεύματι.

6 Θαρρύνοντες οὐκ παύομεν, καὶ εἰδότες ὅτι ἐκδοσόμενοι ἐν τῇ σώματι, ἐκδοσόμενοι ὑπὸ τῆς Κυρίου·

7 (Διὰ πίστεως γὰρ σωπατοῦμεν, ἐν εἰδότες·)

8 Θαρρύνοντες δὲ, καὶ διδομένοντες μάστιγιν ἐκδοσόμενοι ἐν τῇ σώματι, καὶ ἐκδοσόμενοι ὑπὸ τῆς Κυρίου.

9 Διὸ καὶ φιλοτιμώμεθα, εἰς ἐκδοσόμενοι, εἰς ἐκδοσόμενοι, ὁδοῦντες αὐτῷ ἔργο.

10 Τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωσάτω διὰ ἡμετέρας τῆς βίβλου τῆς Χρυσῆς, ἵνα κομισθῇ ἡ χάρις τοῦ διὰ τῆς σώματος, τοῦ ἐν τῇ Χρυσῇ, εἰς ἀγάπην, εἰς χάριν.

11 Εἰδότες οὐκ τὸν φόβον τῆς Κυρίου, ἀνδραγαθῶν περὶ τοῦ, Θεῷ δὲ περικείμεθα· ἐλπίζοντες δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ἡμῶν περικείμεθα.

12 Οὐ γὰρ πάλιν ἐαυτοὺς σωσάμενοι ὑμῖν, ἀλλὰ αἰσχυρῶς διδοῦντες ὑμῖν χάριν καὶ ὑπερβολὴν ἡμῶν, ἵνα ἔχηται ὅτι ἐν τῇ σωσάμεν καὶ κατεργασάμενοι, καὶ ἐκδοσόμενοι.

13 Εἴτε γὰρ ἔξιστημι, Θεῷ· εἴτε φερόμεν, ὑμῖν.

14 Ἡ γὰρ ἀγάπη τῆς Χρυσῆς σωσάμεν καὶ, κρινόμενοι τῷ Θεῷ, ὅτι εἰ εἰς ὑπερβολὴν ἀπείσαν, ἀρετὴ οἱ πάντες ἀπείσαν.

15 Καὶ ὑπερβολὴν πάντων ἀπείσαν, ἵνα ζῶντες, καὶ ἐν αὐτοῖς ζῶντες, ὅμη τῇ ὑπερβολῇ ἀποδοῦνται καὶ ἔξιστημι.

16 Ὡς ἡμῖς ὑπὸ τῆς καὶ ἐκδοσόμενοι



μα τῇ παρακλήσει, ὑπερπερασέμεθα τῇ χαρᾷ ὅτι πάση τῇ θλίψει ἡμῶν.

5 Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν, ὑπερίμην ἐρχομαι ἀεὶ σὺν ὑμῖν, ὅτι ἐν παντὶ θλιβόμενοι· ἐξωθεν μάχαί, ἰσχυρὸν φόβος.

6 Ἀλλ' ὁ παρακαλῶν ἑσὺ πατινῶς, παρεκάλειτο ἡμεῖς, ὁ Θεὸς, ἐν τῇ παρουσῇ Τίτου.

7 Οὐ μόνον γὰρ ἐν τῇ παρουσῇ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἡ παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγκάσαν ἡμῖν τὴν ὑμῶν ὀμπόδησιν, τὸν ὑμῶν ὀδὴμῶν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπερ' ἐμοῦ, ὥστε με μέλλον χαρῶμαι.

8 Οἱ εἰ καὶ ἐλυπήθητε ὑμεῖς ἐν τῇ ὀμπόδῃ, οὐ μεταμέλομαι, εἰ καὶ μεταμελόμην· βλάβη γὰρ ὅτι ἡ ὀμπόδη ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ἄλλον, ἐλυπήθη ὑμεῖς.

9 Νυνὶ χάρις ἔχῃ ἐν ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετανοίαν· ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ Θεόν, ἵνα ἐν μετάνοιᾳ ζήμασθε τὴν εὐλογίαν.

10 Ἡ γὰρ κατὰ Θεὸν λύπη μετανοοῖ εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον καταργήσεται· ἢ γὰρ τὸ κόσμος λύπη θανάτου καταργήσεται.

11 Ἰδοὺ γὰρ αὐτὸ πῶς, τὸ κατὰ Θεὸν λυπηθῆναι ὑμεῖς, πόσον καταργήσεται ὑμῖν σουδῶν, ἀλλὰ ὀλογοῖα, ἀλλὰ ἀναμνηστικῇ, ἀλλὰ φόβος, ἀλλὰ ὀμπόδησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλὰ ἐκδίκησιν· ἐν παντὶ σωθήσασθε ἑαυτοὺς ἀγνοοῦντες ὅτι ἐν τῇ παρούσῃ.

12 Ἀλλὰ εἰ καὶ ἐργασίαν ὑμῖν, ἔχ' εἰρηκεν τὴν ἀδικίαν ὑμῶν, ἔδ' εἰρηκεν τὴν ἀδικίαν ὑμῶν, ὅτι εἰρηκεν τὴν φανερὰν ἐν τῇ σουδῶν ὑμῶν τὴν ὑπερ' ἡμῶν πρὸς ὑμεῖς, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

13 Διὰ τοῦτο παρακαλέμεθα ὅτι τῇ παρεκλήσει ὑμῶν· περαστέρας γὰρ μέλλον ἐχάρημεν ὅτι τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπύπυσται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐπὶ πάντων ὑμῶν.

14 Οἱ εἰ πάλιν ὑπερ' ὑμῶν κατε-

ργήμα, ἢ κατεργασίαν· ἀλλὰ ὡς πάντα ἐν ὁμολογίᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καυχώσις ἡμῶν ἢ ὅτι Τίτου, ἀλλήθεια ἐργασίαν.

15 Καὶ τὰ ἀποστέλλει αὐτὸν περαστέρας εἰς ὑμεῖς ὅτι, ἀναμνηστικῶν ἢ πάντων ὑμῶν ὑπακούω, ὡς καὶ φόβος καὶ τρέμος ἐδίδου αὐτὸν.

16 Χάρις ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

Η.

ΓΝΑΡΚΟΜΕΝ ὅτι ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν ἐδοξασίαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Μακεδονίας,

2 Οἱ ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἢ περαστέρας τῆς χάριτος αὐτοῦ, καὶ ἡ κατὰ βίου πτωχεία αὐτοῦ ἢ ἐπελάττει εἰς τὴν πλῆθυν τῆς ἀποδοχῆς αὐτοῦ.

3 Οἱ κατὰ δύναμιν (μαρτυροῦν) καὶ ὑπερ' ἀνάμνησιν ἀνταρτίου,

4 Μετὰ πολλῆς παρεκλήσεως διόμην ὑμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν κακοπῆν τῆς διακοπῆς τῆς εἰς τὸν ἀγίον δίδου ἡμεῖς.

5 Καὶ ἡ κατὰ ἡλικίαν αὐτοῦ, ὅτι ἑαυτοῦ ἰδοὺς περὶ τὴν Κυρίαν, καὶ ἡμῶν διὰ διλήμματα Θεοῦ,

6 Εἰς τὸ παρεκλήσασθαι ἡμεῖς Τίτῃ, ἵνα κατὰς περὶ τῆς κατὰ τὴν ὀμπόδῃ εἰς ὑμεῖς καὶ τὴν χάριν ταύτην.

7 Ἀλλὰ ὡς ἐν παντὶ περαστέρας πίσει, καὶ λόγος, καὶ γνώσις, καὶ πάση ἀνδρῇ, καὶ τῇ ἔξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περαστέρας.

8 Οὐ κατὰ ὀμπόδῃ λόγος, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐπίσεως σουδῆς, καὶ τὸ τῆς ὑμῶν ἀγάπης γήθησις δοκιμάζον.

9 Γινώσκεις γὰρ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι ἐν ὑμῶν ἐπὶ τῇ πλῆθει ὧν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνῃ πτωχείᾳ πλεονήσῃτε.

10 Καὶ γνώμην ἐν τέτρω διδοίμεν τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες ἐν μὴν τὸ πλεονέσκει, ἀλλὰ καὶ τὸ θλίβει περὶ τῆς αὐτοῦ.

ಮೈ ಏತಂ ಪೇಶತಾ

II Νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιήσαι ὀπιτελέσαι-  
 πι, ὅπως καὶ αὐτῶν ἡ κορονομία τῆς θείας,  
 ἔτω καὶ τὸ ὀπιτελέσαι ἐκ τῆς ἐχθρῆς.

12. Ei yā n̄ āḡṣumia ṭorakenaiy, ka-  
n̄ iay ēḡ na, ēḡṭṭōḥekṭṭ, & kaḡṇ  
in ēḡ.

13 Οὐ γὰρ ἴνα ἄλλοις αἴσεις, ὑμῶν ὅ  
ἐλάβετε, ἀπὸ ἕξ ισότητος.

14 Ἐν τῇ αὐτῇ χειρὶ τὸ ὑμῶν σω-  
 σμα, εἰς τὸ κτείνειν ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ  
 κτείνειν περισυμεῖται ῥύσεται εἰς τὸ ὑμῶν  
 ὑστέρημα· ὅπως ῥύσεται ἰσότης,

15 Καθὼς γέγραπται, Ὁ τὸ πολὺ, ἐκί-  
πλόασε· καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, ἐκ ἡλατῆθησε.

၁၆ X'ရား ဒီ ကျ ဇာန် ကျ သိသော အ  
မူကွဲ မဟုတ်ဘူး ပုံမှန် ငါ တို့ ဆရာတော်  
ပေး၊

17 Ὅτι τὴν μὲν παρέκλυσεν ἐν ἡμέρᾳ,  
συνουσίατος τοῦ ᾧ ἐν ἀρχῶν, ἀνταίρετος  
ἐξ ἡλίου τοῦ ἐν ὑμῶν.

18 Συναπόμεθα ὅτι μετ' αὐτοῦ τὸν ἀ-  
δελφόν, ὃς ὁ ἐπαγγέλειται ὡς τοῦ θλασθέντος  
διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν.

19 Οὐ μόνον γὰρ ὅτι καὶ χεῖρα· καὶ οὐ  
 ὡς τῆς ἐκκλησίας σωτηρίας· ἡμῶν,  
 σωτὴ τῆς χεῖρα ταύτης τῇ διακομιδῇ  
 ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αἰσὶν τοῦ Κυρίου διδ-  
 ον, καὶ πρὸς τὴν ὑμῶν.

20 Στελλόμενοι τὸ το, μή τις ἡμᾶς μω-  
μίσῃται ἐν τῇ ἀδρότητι ταύτῃ τῇ διακο-  
νησίᾳ ὑφ' ἡμῶν,

21 Περιέμβουσι καὶ ὁ μόνον εἰσάπτον  
Κυρίε, ὅσα καὶ εἰσάπτον ἀνθρώπων.

22 Συναπένευσεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀ-  
δελφόν ἡμεῖς, ὃν ἐδοκίμασμεν εἰς πολλοῖς  
πολλὰς ἀποδοχὰς ὄντα, καὶ ὃ πολλὰ  
ἀποδοχότερον, πεποιθέντα πολλῇ τῇ εἰς  
ἡμᾶς,

23 Εἴτε ὑπὸ Τύτῳ, κοινοῦς ἐμὸς  
καὶ εἰς ὑμᾶς συμεργῆς, εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν,  
ὑπότρολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ.

၂၄ ဤသို့ ဝေဖန်ချက်ကို အသုံးပြု၍

μῶν, καὶ ἡμῶν χαρισίας ὑμῶν, εἰς  
ἀποδοὺν ἀνείκελναι, καὶ εἰς καθύπευρον ἡμῶν ἐκ-  
κλησίαν.

©

Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς οὐ-  
 τοῦ αἵματος καθαροῦ μοι ἔστι τὸ ἡμέ-  
 ρην ὑμῶν.

2 Οὐδὲ γὰρ τῶν ἀποδυμένων ἡμῶν,  
ὡς ἑσθὲ ἡμῶν χερσὶν μακαρίσται,  
ἐπ' ἀρχαία παρρησίας ἀπὸ πίστεως  
καὶ ὁ εἰς ἡμῶν ζῆλος ἡρέτισται τοῦ πλη-  
ρώσεως.

3 Επεμψα ὃ ἔστι ἀνέλφους, ἵνα μὴ  
τὸ κεύχμενα ἡμῶν τὸ ἔσθ' ὑμῶν κα-  
ναθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ· ἵνα, κρατῶς ἐ-  
λίσσον, παρεσκευασμένοι ᾖτε·

4 Μήπως ἐὰν ἰδῶσι σὺ καὶ Μα-  
κιδόνες, καὶ εὐροσι, ὑμεῖς, ἀπαλαυνέ-  
σους, καταχλωιδώμεν ἡμεῖς, ( ἵνα μὴ  
λίγωμεν ὑμεῖς, ) ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ  
τῆς κενυχίσεως·

5 Διαδικῆσαι οὖν ἡγοούμενον παρ-  
καλέσαι τὸν ἀπὸ τοῦ ἴα φερόμενον εἰς  
ὑμᾶς, καὶ φερεσθαι πρὸς τὸν φερεσθαι-  
γαλόμενον ἀποδοῦναι ὑμῶν, ταῦτ' ἐστιν ἐπι-  
μὴν εἶναι, οὕτως ὥς ἀποδοῦναι, καὶ μὴ ὥς  
ἀπὸ πλεονεξίας.

6 Τοῦτε ὅ, οἱ ἀπίστοι φθιδυμένοι, φθιδυμένοι καὶ διερίσθ· καὶ ὁ ἀπίστοι ἐπὶ ἐν λυγρίαις, ἐπὶ ἐν ὀργαίς καὶ διερίσθ.

7. Εγκλινε καρδίαν προσηρπείναι τῇ καρ-  
δίᾳ, μὴ ἐν λύπῃς ἢ ὀξυαίᾳ· ἰλασθὲν  
γὰρ δούλιον ἀγαπᾷ ὁ Θεός·

8 Διωκτες ὁ Θεὸς πάντας ῥαίνει  
 κείλονται εἰς ὑμᾶς, ἵνα ὁ πατήρ πάν-  
 τος πάντας ἀνταρξέται ἐχθρὸς κείλονται  
 ἡμεῖς εἰς πάν ἔργον ἡμῶν.

9 Καὶ τὸς ἰσχυροτάτοις, ἑσθλοτάτοις, ἰ-  
σχυροῦς τοῖς πνεύματι· ὁ δὲ ἰσχυροτάτος ἀπὸ  
μυῖα εἰς τὸν ἀνὴρα.

10 Ο ὁ ὁτιχομεναι παρμε τη απωθ  
ρωπι, κη ερτον εις βρωσιν χοινησται, κη πλυ



τῆς διανοουμένης ὑμῶν·

11 Ἐν παντὶ πλητίζεσθε εἰς πᾶσαν ἀπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν ὁ χαρισίαν τῇ Θεῷ,

12 Ὅπῃ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης ἐ μόνον ἔσται κοροστικῶς πλεονεξία τῶν ὑστερήματα τῆς ἀγίας, ὅπως καὶ περιστεύεται διὰ πολλῶν ὁ χαρισίαν τῇ Θεῷ,

13 Διὰ τῆς δικμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν Θεὸν ὅπῃ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ θαυμάσιον τῆς Χριστοῦ, καὶ ἀπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτὸν καὶ εἰς πάντας,

14 Καὶ αὐτῇ δέσῃ ὑμῶν, ὅπως ποδωμάτων ὑμῶν διὰ τὴν ὑπερέαλλευσαν χάριν τῆς Θεοῦ ἐφ' ὑμῶν.

15 Χάρις ἡ τῇ Θεῷ ὅπῃ τῇ ἀνεκδινητῇ αὐτῇ δωρεῇ.

1.

**Α**ὐτοῖς ὅ ἐν τῷ Παύλῳ παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς κορότητας καὶ ὁπτικαίας τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν κορόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὸ τῆς θαλάσσης εἰς ὑμᾶς.

2 Δέομαι ὅ τὸ μὲν παρὸν θαλάσσης τῇ πεποιθήσει, ἢ λογιζομαι τομῶνται ὅπῃ πᾶς τοῦ λογιζομένου ἡμᾶς ὡς καὶ σάρκα περπατοῦνται·

3 Ἐν σαρκε γὰρ περπατοῦντες, ἐκ τῆς σαρκὸς σπατοῦμεθα·

4 Ἐὰν γὰρ ὅπλα τῆς σπατίας ἡμῶν ἐ σαρκενὰ, ὅπως δυνάτῃ τῇ Θεῷ κορόσταιται ὁ χροσμάτω, λογισμοὺς κακομαρτυρίας,

5 Καὶ παρ' ὑμῶν ἐπαρμόδιον καὶ τῆς χάριτος τῆς Θεοῦ, καὶ ἀντανακλιζόμενοι παρ' ἡμῶν εἰς τὴν ὑπερέαλλευσαν τῆς Χριστοῦ,

6 Καὶ ἐν τοῖς ἔχοντες ἐκδικήσονται πᾶσαν παρακαλῶ, ὅταν πληροῦν ὑμῶν ἐν ὑπερέαλλευσαν.

7 Ὅ καὶ καὶ κορόσωπον βλέπεται· εἰ τις ἐπιποθεῖ αὐτῷ, χριστὸς ἔστιν, τὸ τοιοῦτον ὅπῃ ὅπῃ ἐαυτοῦ, ὅπῃ καὶ αὐτὸς Χριστὸς, ὅπῃ καὶ ἡμεῖς Χριστὸς.

8 Ἐὰν τι γὰρ καὶ κορόσωπον τὸ καὶ χροσμάτω κορό τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἥς ἐδοκεν ὁ Κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομίαν, καὶ ἐκ εἰς κατεργασίαν ὑμῶν, ἐκ ἀντανακλιζόμενοι,

9 ἵνα καὶ δοξῶντες αὐτὸν κορόσταιται ὑμῶν διὰ τῆς ὁπτικαίας,

10 Ὅπῃ καὶ μὲν ὁπτικαίας, κορόσταιται καὶ ἰσχυρά, ἢ ὅπῃ κορόσταιται τὸ σώματος ἀδικίας, καὶ ἐν λόγῳ ὑπερέαλλευσαν.

11 Ἐπεὶ λογιζόμεθα ὁ τοιοῦτος, ὅπῃ οὐδὲν ἐσθλὸν τῇ λόγῳ δι' ὁπτικαίας ἀποποιεῖται, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῇ ἔργῳ.

12 Οὐ γὰρ τομῶν ἐκείνων ἢ κορόσταιται αὐτοὺς πᾶσι τῇ αὐτοῦ σωματικῶν· ὅπως αὐτοὶ εἰς αὐτοὺς αὐτοῦ μετῴνται, καὶ σωματικῶν αὐτοῦ αὐτοῖς οὐ σωματικῶν·

13 Ἡμεῖς ὅ ἐκ εἰς τὰ αἵματα καὶ χροσμάτω, ἀλλὰ καὶ τὸ μὲν τῆς κακομαρτυρίας οὐδὲν ἐκείνων ἡμῖν ὁ Θεὸς μετῴνται ἐκείνων ἀχρεῖ καὶ ὑμῶν·

14 Οὐ γὰρ ὡς μὲν ἐκείνων εἰς ὑμᾶς, ὑπερέαλλευσαν αὐτοὺς· ἀχρεῖ καὶ ὑμῶν ἐφθασάμεν ἐν τῇ θαλάσσει τῇ Χριστοῦ,

15 Οὐκ εἰς τὰ αἵματα καὶ χροσμάτω ἐν ὁμοιότητι κόποις, ἐκείνων ὅ ἐκείνων, ἀντανακλιζόμενοι τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ἡμῖν μετῴνται καὶ τὸν κακομαρτυρίας ἡμῶν εἰς κορόσταιται,

16 Εἰς τὰ ὑπερέαλλευσαν ὑμῶν θαλάσσης σπατίας, ἐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κακομαρτυρίας εἰς τὰ τομῶν κακομαρτυρίας.

17 Ὅ καὶ κακομαρτυρίας, ἐν Κυρίῳ κακομαρτυρίας.

18 Οὐ γὰρ ἐαυτὸν σωσάτων, ἐκείνων ὅ ἐκείνων, ἀλλ' ὅν ὁ Κύριος σωσάτων.

12.

**Ο**φείλοντες ἀντιχεσθαι μου μικρὸν τῷ κορόσωπον ὅπως καὶ ἀντιχεσθαι με·

2 Ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς Θεὸς ζήλω· ἡμῶν σπατίας γὰρ ὑμᾶς ἐν ἀνδρείᾳ, παρθενοῖς ἀγνῶν παρθενοῖς τῇ Χριστοῦ·

3 Φοβούμεθα ἥ μήποτε ὡς ὁ ὅρις  
εὖαν ὑπεπείτηεν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, ὡ-  
πωθεσθῇ τὰ νοήματα ὑμῶν, ἀπὸ τῆς ἀ-  
πλότητος τῆς εἰς τὸν Χριστόν.

4 Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ὁ Θεὸς Ἰησοῦς  
κηρύσσει ἐν ἐκ ἐκηρυξάμεν, ἢ πνεῦμα ἔ-  
περι λαμβάνετε ὁ ἐκ ἐλάττει, ἢ διαγέ-  
λοι ἐπὶ πρὸν ὁ ἐκ ἐδέξατο, καλῶς ῥητέ-  
χεται.

5 Λογίζουσα γὰρ μηδὲν ὑπερηκίειν ὑ-  
πὲρ λίαν δόξασθαι.

6 Εἰ ἡ καὶ ἰδιώτης τῆς λόγου, ὅτι ἐ-  
ν τῇ γλώσσῃ ὅτι ἐν παντί φανεροδύντες ἐν  
πᾶσι εἰς ὑμᾶς.

7 Ἡ ἀμερτία ἐποίησα, ἡμεῖς τὸν τα-  
πεινὸν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε; ὅτι δωρεὰ  
τὸ πρὸ Θεοῦ δωρηθέντων ὁμηγεμιστάμην  
ὑμῖν;

8 Ἀλλὰς ἐκκλησίας ἐσουλῶσα, λαβὼν  
ὁφάντων, ὡς τὴν τὴν ὑμῶν διακοσίαν.

9 Καὶ παρὰν ὡς ὑμεῖς καὶ ὑπερηκίει  
ἐκτενέρεται ἐξείας· το γὰρ ὑπερηκίει με-  
σοσταπλήρωσαι οἱ ἀδελφοὶ ἰλδύντες ἀπὸ  
Μακεδονίας· καὶ ἐν παντί ἀβάρη ὑμῖν ἐ-  
μεῖς τὸν ἐτέρησαι, καὶ τήρησαι.

10 Ἐστὶν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι  
ἐκ καὶ καὶ αὐτὴ ἐσφραγίζεται εἰς ἐμὲ  
ἐν τοῖς κλίμασι τῆς Ἀχαΐας.

11 Διατί; ὅτι ἐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; ὁ  
Θεὸς οἶδεν.

12 Ὁ γὰρ πρὸς, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκρίνω  
τὴν ἀφορμὴν ἧς ἐκδόντων ἀφορμῶν,  
ἵνα ἐν ᾧ καυχώμεθα, εὐμενῶς καὶ καλῶς καὶ  
ἡμεῖς.

13 Οἱ γὰρ πρὸς ψευδοπόστολοι, ἐρ-  
γάτης δέλιοι, μεταχρηματίζοντες εἰς δόξα  
σῶσαι Χριστοῦ.

14 Καὶ ἐκταμαρύν· αὐτοὶ γὰρ ὁ σα-  
τανᾶς μεταχρηματίζεται εἰς ἀργέλιον ρω-  
τός.

15 Οὐ μίαν οὐδ' εἰ καὶ οἱ διάδοχοι  
αὐτοῦ μεταχρηματίζονται ὡς διάδοχοι δι-  
ακονίας, ὅτι τὸ τέλος ἵσταται καὶ τὰ

ἔργα αὐτοῦ.

16 Πάλιν λέγω, (μή τις με δόξῃ ἀ-  
φρονα· ἐγὼ· εἰ ἡ μήνη, καὶ ὡς ἀφρονα δι-  
ξάτω με, ἵνα μικρὸν τι καὶ καυχώμεθα-  
μαι)

17 Ὁ λόγος, ἐκ λόγου καὶ Κύριοι, ὅτι αἱ  
ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς  
καυχώμεται.

18 Ἐπὶ πολλοὶ καυχώμεθα καὶ τὴν  
σάρκα, καὶ καυχώμεθα.

19 Ἡ δὲ γὰρ ἀνίχετο ἧς ἀφροσύνη,  
φρονέμεται ὅτι.

20 Ἀνέχετο γὰρ εἰ τις ὑμᾶς κατε-  
δολοῖ, εἰ τις κατεδίδει, εἰ τις λαμβάνει, εἰ  
τις ἐπιμένει, εἰ τις ὑμᾶς εἰς πορρωπὸν  
δίδει.

21 Κατὰ ἀπρίαν λέγω, αἱ ὅτι ἡ-  
μεῖς ἡδυνήσαμεν· καὶ ὅτι αὐτὸς τις τοιμᾶ,  
(ἐν ἀφροσύνῃ λέγω), τοιμᾶ καὶ καὶ.

22 Ἐξείας εἰσι, καὶ γὰρ Ἰσραηλῆται  
εἰσι, καὶ γὰρ ἀπρίαν ἀδελφίαν εἰσι, καὶ γὰρ.

23 Διάδοχοι Χριστοῦ εἰσι (παρεφρο-  
νῶν λαλῶ) ὑπὲρ ἐγὼ· ἐν καποῖς ὡς ὡς  
σοφτέρους, ἐν πληγῶν ὑπερδυνόντων, ἐν φυ-  
λακῶν φειδωλότερους, ἐν θανάτοις πολλὰς  
κίς.

24 Ὑπὸ Ἰουδαίων πενήκτις ποταρχά-  
κοντα παρὰ μίαν ἡλῶν.

25 Τεῖς ἐκκαθάρσιον, ἀπαξ ἰλδύ-  
σιον, τεῖς ἐκκαθάρσιον, ἰσχυρῶς ἐν τῇ  
βουδῇ πεποιμένα,

26 Ὁδὲ ποταρχᾶς πολλὰς. κινδύους  
ποταρχᾶς, κινδύους ληστῶν, κινδύους ἐκ  
ζήλων, κινδύους ὡς ἐκκαθάρσιον, κινδύους ἐκ  
πόλεως, κινδύους ἐκ ἐρημίας, κινδύους ἐκ  
θαλάσσης, κινδύους ἐκ ψευδοδύλων.

27 Ἐν κόπῃ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀργυρίῳ  
πολλὰς, ἐκ λιμῶς καὶ δίψης, ἐκ νυκτίας  
πολλὰς, ἐκ ψυχῆς καὶ θυμότητι.

28 Χωρὶς ἧς παρεκτός ἡ ὁπίσθεν-  
σίς με ἡ καὶ ἡμεῖς, ἡ μέριμνα πα-  
σῶν ἧς ἐκκαθάρσιον.

29 Τίς ἀδυνάτης, καὶ ἐκ ἀδυνάτης; τίς  
P 4 σκανδαλίζεται,

σκοπευομένη, καὶ ἐκ ἐγὼ πυροῦμαι;

30 Ei xuyxovvay oi, ta tis avay-  
xas ex xuyxovvay.

31 Ο Θεός καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν  
Ἰησοῦ Χριστοῦ οἶσιν, ὁ ὢν ἀλλοτρίως εἰς  
τοῦ αἰῶνος, ὅτι ἐ ψεύδεται.

32 Εἰς Δαμασκὸν ὁ ἱθναρχὴς Ἀρίτα  
τῷ βασιλεὺς ἱερουργεῖ τῷ Δαμασκηνῶν  
πόλιν, πᾶσαι με δέλτων,

33 Καὶ διὰ θυροῦ ἐν σαρραῖν ἰ-  
χαλάδιω διὰ τῶ πύχους, καὶ ἐξέρουσι  
τὰς χεῖρας αὐτῶν.

13.

**Κ**ΑΥΧΑΔΩΝ ΔΗ Ε ΣΥΜΦΕΡΕΙ ΜΟΙ · Ι-  
ΛΟΥΠΕΜΑΙ γὰρ εἰς ὀπασίας καὶ δόκρυ-  
λῶς Κυρίου.

2 Οἱ δὲ ἀποβιβασθέντες ἐν Χερσονήσῳ καθύπερθε  
 τῆς θύρας ἀναβάντες (εἴτε ἐν σάματι, ἢ ἐν  
 οἴκῳ· εἴτε ἐν τοῖς τοῦ σάμου τοῦ, ἢ οἴκῳ.  
 ὁ Θεὸς οἶδεν) ἀρπαγύβησαν τὸν τοῦτο· ἐ-  
 ως τοῦτο ἔρριψαν.

3 Καὶ οἶδεν τὸν τοῦτον ἀνθρώπον,  
(εἶπε ἡ σάρκα, εἶπε ὁ κτὸς τοῦ σώμα-  
τος, ἡκ οἶδεν· ὁ Θεὸς οἶδεν.)

θυμοὶ ἐριθείαι, καταλαγὰς, ψευδισμοί, φισσώσεις, ἀκαταστασία·

21 Μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσῃ ὁ Θεός με πρὸς ὑμᾶς, καὶ παιδήτω πολλὰς τῆς κοσημετηνικότητων, καὶ μὴ μετανοήσωντων ὅτι τῇ ἀρεθασίᾳ καὶ πορείᾳ καὶ ἀσπληγείᾳ ἢ ἡμετέραν.

17.

Τρίτον τὸ ἐρχομαι πρὸς ὑμᾶς· ὅτι εὐμαρτῶ δὴο μετάρησι καὶ περὶν ἐαυθίεται παρὶ ρήμα.

2 Περύρηκα καὶ ἀρεθῶν, ὡς παρὼν τὸ δύνανται, καὶ ἀπὼν καὶ γράφω τοὺς κοσημετηνικούς καὶ τοὺς λοιποὺς πάντας, ὅτι ἐὰν ἐλθω εἰς τὸ πάλιν, οὐ φοίσηται·

3 Ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τῷ ἐν ἐμοὶ λόγου τῷ Χριστῷ, ὡς εἰς ὑμᾶς ἐκ ἀδυνάτου, ἀλλὰ δυνατῷ ἐν ὑμῖν· καὶ γὰρ εἰ ἱκανοποιῖται ὅτι ἀδυνάτου, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ.

4 Καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀδυνάτοι ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ ζήσονται σὺν αὐτοῖς ἐκ δυνάμεως Θεοῦ εἰς ὑμᾶς.

5 Ἐαυτὸν περὶ αὐτοῦ εἰς ἐσθὲν ἐν τῇ πόλει, ἱκανοῦ δοκιμάζει, καὶ ἐκ ἀποκαταστασεως ἱκανοῦ, ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν

ἔστι· εἰ μὴ τὸ ἀδύνατον ἐστίν.

6 Ἐλπίζω ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς ἐκ ἐσθὲν ἀδύνατοι.

7 Εὐχομαι ὅτι πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ποιήσῃ ὑμᾶς κακὸν μηδὲν· ἔχ' ἵνα ἡμεῖς ὁδοὶ φαίμεθα, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ κακὸν ποιήτε, ἡμεῖς ὅτι ὡς ἀδύνατοι ἀμεν.

8 Οὐ γὰρ δυναμίδια τὸ κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ἡ ἐκ τῆς ἀληθείας.

9 Καίρεται γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀδυνάτοι, ὑμεῖς ὅτι δυνατοὶ ἦτε. τὸ κατὰ ὁ δυνάμις, τὸ κατὰ ὑμῶν κατάρτησιν.

10 Διὰ τὸ κατὰ ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν καὶ ἀποτόμως γράψω κατὰ τὸ κατὰ ἐξοισιν καὶ ἐκ τῆς μοι ὁ Κύριος εἰς οἰκοδομὴν, καὶ ἐκ εἰς κατάρτησιν.

11 Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαίρειτε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρωτεύετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἐσθὲν καὶ ὑμῶν.

12 Ἀσπασαθὲν ἀλλήλους ἐν ἀγάπῃ φιλέμεθα. ἀσπάζοντα ἡμᾶς οἱ ἀγαπῶντες.

13 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἀγαπῶντος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Πρὸς Κορινθίους διυτέρω ἐγράφη ἀπὸ Φιλίππων τῆς Μακεδονίας,  
διὰ Τίτου καὶ Λυκᾶ.

Η Π Ρ Ο Σ





# Η ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ.



α  
ΑΤΑ Ο Σ Χριστο-  
λος (ὅτι ἀπ' ἀνθρώ-  
πων, οὐδὲ δι' ἀν-  
θρώπων, ἀλλὰ διὰ  
Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ Θεοῦ  
πατρὸς τοῦ ἐκείνων-  
τος αὐτὸν ἐκ νεφρῶν)

2 Καὶ οἱ σὺν ἡμοῖς πάντες ἀδελφοί,  
ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλιτίας·

3 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ  
πατρὸς, καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ

4 Τὸ δόντ' ἡμῶν ἰαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἀ-  
μαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἔξέλκυται ἡμᾶς ἐκ  
τοῦ αἰσιωτοῦ ἀπὸ τῆς πνεύματος, καὶ τὸ  
ἐξέλκυσε τῷ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν,

5 Ὡς ἡ δόξα εἰς τοῦ αἰῶνας ἡμῶν ἀ-  
μάν. ἀμήν.

6 Θαυμάζω ὅτι οὕτω ταχέως μετα-  
πίπτετε ἀπὸ τοῦ καλέσαστ' ὑμᾶς  
ἐν χάριτι Χριστοῦ, εἰς ἔτερον θανα-  
τον·

7 Ὁ ἐκ ὅσων ἄνθρωποι, εἰ μὴ πῶς εἰσὶν  
οἱ περὶ αὐτοὺς ὑμᾶς, καὶ θέλοντες μετατρέ-  
ψαι τὸ θανατόν τοῦ Χριστοῦ.

8 Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ὑμεῖς ἢ ἀγγέλ' ἔ-  
ξ ἡρατῶ θανατοῦ ἐκείνου ὑμῖν παρ' ὁ θανα-  
τοῦ ἐκείνου ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω.

9 Ὡς θεωρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν  
λέγω, εἰ πε ὑμεῖς θανατοῦ ἐκείνου παρ' ὁ πα-  
ραδόχῃ, ἀνάθεμα ἔστω.

10 Ἄρτι γὰρ ἀνθρώποις πείθω ὅτι πῶς  
Θεὸν; ἢ ζῶν ἀνθρώποις ἀρέσκον; εἰ γὰρ

ἐπ' ἀνθρώποις ἡρέσκον, Χριστοῦ δουλοῦ  
ἐκ αἰ ἡμῶν.

11 Γνωρίζω ὅτι ὑμεῖς, ἀδελφοί, τὸ θανα-  
τόν τοῦ θανατοῦ ἐκείνου ὑμῶν, ὅτι  
ἐκ ὅσων καὶ ἀνθρώπων·

12 Οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρελ' ἀνθρώπου  
παράδοχον αὐτὸ οὐκ ἐξέλεον, ἀλλὰ δι  
ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.

13 Ηὐκίστατε γὰρ τίτω ἡμῶν ἀνθρώ-  
πῳ ποτε ἐν τῇ ἰουδαίᾳ, ὅτι καὶ  
ἐκείνῳ ἐξέλεον τίτω ἐκκλησίαν τῇ  
Θεοῦ, καὶ ἐκείνῳ αὐτῶν,

14 Καὶ περιέκοπτον ἐν τῇ ἰουδαίᾳ  
ἐκείνῳ πολλοὺς σιναγῶνας ἐν τῇ γῆ  
με, ἀπελαστέρας ζῶντας ἐκείνῳ  
παρὰ τοὺς με παρελ' αὐτῶν.

15 Ὅτι ὅτι θῶν ἐκείνῳ ὁ Θεὸς ὁ ἀνθρώ-  
πος με ἐκ κοιλίας μητρός με, καὶ κατέ-  
στας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ,

16 Αποκαλύψαι τὸν ὅτι αὐτῶν ἐκ  
μοῖ, ἵνα θανατοῦ αὐτὸν ἐν τοῖς ἰου-  
δαίοις, ἐκείνῳ ἐκείνῳ ἐκείνῳ ἐκείνῳ  
ἐκείνῳ,

17 Οὐδὲ ἀνθρώπων εἰς ἰουδαίαν  
ἐκείνῳ ἐκείνῳ ἐκείνῳ ἐκείνῳ, ἀλλ' ἀ-  
πὸ τῶν εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ἐκείνῳ  
εἰς Ἀμαθίαν.

18 Ἐπειτα καὶ ἐπὶ τῇ αἰνῶνι  
ἰουδαίᾳ ἐκείνῳ ἐκείνῳ, καὶ ἐκείνῳ  
ἐκείνῳ αὐτὸν ὑμῶν ἐκείνῳ.

19 Ἐπειτα ὅτι ἐκείνῳ ἐκείνῳ ἐκείνῳ  
εἰ μὴ ἰακωβοὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυ-  
ρίου.

20 Α ἢ ἡγάρε υἱῶν, ἰδοὺ ἀνέπικον τῷ Θεῷ, ὅτι ἐ ψεύδουσι.

21 Ἐπειτα ἤλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας, καὶ τῆς Κιλικίας.

22 Ἡμεῖς ὃ ἀγαπήμεθα τῇ παρρησίᾳ ταύτης ἐκκλησίας τῆς Ἰουδαίας ταύτης ἐν Χριστῷ.

23 Μόνον ὃ ἀκούοντες ἡμεῶν, ὅτι ὁ δάκων ἡμᾶς πεπε, καὶ διαγροῖται τῷ πιστῇ καὶ ποτε ἐπέρδει.

24 Καὶ ἰδοῦζον ἐν ἐμοὶ τὸν Θεόν.

β.

Επειτα διὰ δευτερεύοντος ἐπὶ πάλιν αἰῶνι εἰς ἱερουσαλὴν καὶ Βαρνάβαν, συμπαραχάσαντες καὶ Τίτον.

2 Αἰῶνι ὃ καὶ ἀποκάλυψεν, καὶ αἰνέσαντες αὐτοῖς τὸ διαγροῖται ὁ κηρύσσων ἐπὶ τοῖς ἔθνεσι, κατ' ἰδίαν ὃ τοῖς δοκῶσι μάλιστα εἰς κατὸν τρέχει, ἢ ἰδρυμένον.

3 Αὐτὸς ὃ Τίτος ὁ σὺν ἐμοὶ, ἐκείνῳ αὖν, ἡγαγόντες ἀπειρημένους,

4 Διὰ ὃ ἐν παρρησίᾳ ψευδολογίας, οἵτινες παρεστῆσαν κατὰ σκεπτικῶσαι τῷ ἐλευθερίᾳ ἡμῶν καὶ ἐχρήσαντο ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσωσιν.

5 Οἷς οὐδὲ πρὸς ὅραν εἰζήμεθα τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τῷ διαγροῖται διαμένῃ πρὸς ὑμᾶς.

6 Ἀπο ὃ ἐπὶ δοκῶσι τῇ π, (ὁποῖοι ποτε ἦσαν οὐδὲν μοι διειρήναι πρὸς τὸν Θεὸν αἰδεσθῆναι ἐν λαμβάνει.) ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκῶσι, οὐδὲν πρὸς τὸν Θεόν,

7 Ἀλλὰ πύνην πόνον, ἰδόντες ὅτι πίστευσεν τὸ διαγροῖται τῆς ἀκροβυστίας, καὶ τῶς Πέτρος τῆς ἀπειρημένης.

8 (Ὁ γὰρ ἀνέστης Πέτρος εἰς ἀποστολὴν τῆς ἀπειρημένης, ἀνέστη καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη.)

9 Καὶ γινόντες ἡμεῖς χάριν τῷ δευτέρῳ μοι λαμβάνει καὶ κηρύττει καὶ ἡμεῖς, οἱ δοκῶσι σὺν τῇ, δι' ἧς ἰδοῦ-

καὶ ἐμοὶ καὶ Βαρνάβαν κοινότητας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ ὃ εἰς τὴν ἀπειρημένην.

10 Μόνον ἐπὶ πρῶτον ἵνα μεμνησθῶμεθα ὁ καὶ ἀποστολῆται αὐτὸ τῷ ποιῶσι.

11 Ὅτε ὃ ἦλθε Πέτρος εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ πρὸς τὸν ἀπὸ ἀπείσεως, ὅτι κατεργασμένη καὶ.

12 Πρὸ τῷ γὰρ ἦλθεν πῖνας ἀπὸ Ἰακώβου, καὶ ἐπὶ ἔθνη συνήλθον· ἐπὶ ὃ ἦλθε, ἀπείσεως καὶ ἀφάρμην ἐαυτῇ, ὅτι ἐκείνῳ ἐν ἀπειρημένης.

13 Καὶ συνεπικρίθησαν αὐτῇ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι· ὅς καὶ Βαρνάβας συναπῆχεν αὐτῇ τῇ ὑποταγῇ.

14 Αὐτὸς ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὤρθοντο πρὸς τὴν ἀλήθειαν τῶ διαγροῖται, εἶπον τῷ Πέτρῳ ἐμπερὶ τῶν πατέρων, Εἰ σὺ Ἰουδαῖος καὶ ἀρχαῖος, ἐθνητικῶς ζῆς καὶ οὐκ Ἰουδαϊκῶς, τί τὰ ἔθνη ἀγαγόντες Ἰουδαῖζεις;

15 Ἡμεῖς οὐδὲ Ἰουδαῖοι, καὶ οὐκ ἐπὶ ἔθνη, ἀμαρτωλοὶ,

16 Εἰδότες ὅτι ἐδικαιώθημεν ἀπὸ τοῦ ὅτι ἐργον νόμος ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστῷ Ἰησοῦ ὅτι πιστεύσαμεθα, ἵνα δικαιοσύνην ἐν πίστει Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐπὶ ἐργῷ νόμος· διότι ἐδικαιώθημεν ὅτι ἐργον νόμος πάντα σαρξ.

17 Εἰ ὃ ζῆτοντες δικαιοσύνην ἐν Χριστῷ, εὐφρανόμεθα καὶ αὐτοὶ ἀμαρτωλοὶ, ἀρετὰς ἀμαρτίας διακινῶντες· μὴ γινώσκοντες.

18 Εἰ γὰρ ἂν κατέλυσα ταῦτα πάλιν ἐκκαθάρσω, παρεχόμενος ἡμῶν τὸν συνίστημι.

19 Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμον νόμον ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω, Χριστῷ συνεσταύρωμαι.

20 Ζῶ ὃ, οὐκ ἐπὶ ἐγὼ, ζῶ ὃ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὃ ὃ καὶ ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τῇ καὶ τῇ Θεοῦ τῷ ἀγαπήσαντός με, καὶ παρεχόμενος ἐαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ.

21 Οὐκ ἀπεπῶ τῷ χάριν τῷ Θεῷ· εἰ γὰρ διὰ νόμον δικαιοσύνην, ἀρετὰ Χριστοῦ ὁρίσται ἀπέθανον.

2. **Ω** Αιόντιοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐξέσκαψε τῇ ἀνιδίᾳ μὴ πείθεσθαι, οἷς κατ' ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦ Χριστοῦ περιεχάφη, ἐν ὑμῶν ἰσαυτομάρτυροι;

2. Τίτω μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν, ὅς ἔργων νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ὅς ἀκοῆς πίστεως;

3. Οὕτως αἰόντιοι ἴστε, ἀπεξάμφοι πνεύματι, καὶ σαρκὶ ὀπιπλεῖσθε;

4. Τοσαύτα ἐπαΐεσθε εἰκὴ; εἴγε καὶ εἰκὴ.

5. Οὐκ ὀπιπλεῖσθε ὑμῶν τὸ πνεῦμα, καὶ ἐνέργων διωγμάτων ἐν ὑμῶν, ὅς ἔργων νόμου ἢ ὅς ἀκοῆς πίστεως;

6. Καθὼς Ἀβραάμ ὀπίσταντο τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτοὶ εἰς διακωσμίαν.

7. Γινώσκете ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι εἰσιν υἱοὶ Ἀβραάμ.

8. Προϊδούσα ἡ ἡραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως διαχωροῦται τὰ ἱδία ὁ Θεὸς, θεωρηγυγλίσατο τῷ Ἀβραάμ, ὅτι ἐνυλογισμένηνται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἱδία.

9. Ὡστε οἱ ἐκ πίστεως βυλογοῦνται σοὶ τῷ πνεύματι Ἀβραάμ.

10. Ὅσοι γὰρ ὅς ἔργων νόμου εἰσιν, ὑπὸ κατάραι εἰσὶ νόμοι καὶ γὰρ, ἐπικατάραται πάντες οἱ ἐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς γαλαμμοῖς ἐν τῷ βέλῳ τῷ νόμῳ, τῷ ποιῶν αὐτοὺς.

11. Ὅτι ἡ ἐκ νόμου ἐλθεῖς διακωσμίαι παρὰ τῷ Θεῷ, ὅλον, ὅτι ὁ διακωσμίαι ἐκ πίστεως ζήσεται.

12. Ὅτι ἡ ἐκ νόμου ἐκ ὅτι ἐκ πίστεως. ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὸν ἀνθρώπου ζήσεται ἐν αὐτοῖς.

13. Χρεῖς ἡμᾶς ὅς ἔργων νόμου ἐκ τῆς κατάραι τῷ νόμῳ, γὰρ ὅτι, ὑπὸ κατάραι (νόμοι καὶ γὰρ, ἐπικατάρατοι πάντες οἱ ἐκ ἐμμένει ὅτι ἐλίου.)

14. Ἰνα εἰς τὰ ἱδία ἡ βυλογία τῷ Ἀβραάμ γήνηται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τῷ ἐπαγγελίᾳ τῷ πνεύματι λαβώμεθα διὰ τῆς πίστεως.

15. Ἀδελφοί, (καὶ ἀνθρώποι λίαν,) ὅμως ἀνθρώπου κεκοσμήνῳ διαθήκῳ οὐδεὶς ἀσπείρει ἢ ὀπιπλεῖσθαι.

16. Τῷ ἡ Ἀβραάμ ἐρρήσθησαν αἱ ἐπαγγελίαι, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. οὐ λίαν, καὶ τοῖς σπέρματι, ὡς ὅτι πολλοὶ, ὅτι ὡς ἐκ ἱδία, καὶ τῷ σπέρματι σου, ἐκ ὅτι Χρεῖς.

17. Τίτω ἡ λίαν, διαθήκῳ κεκοσμήνῳ ὑπὸ τῷ Θεῷ εἰς Χρεῖς ἡ μὴ ἴση τιτακοσμία καὶ περὶ ἀκοῆς γαλαμμοῦ ἐκ ἀκωσθῆ, εἰς τὸ κατάραι τῷ τῷ ἐπαγγελίᾳ.

18. Εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, ἴση ὅς ἐπαγγελίας. καὶ ἡ Ἀβραάμ διὰ ἐπαγγελίας κατάραι ὁ Θεός.

19. Τί οὐκ ὁ νόμος; Ἰὼν παρὰ ἀκοῆς κατάραι θεωρηγυγλίση, ἀλλοῖς οὐ ἴση τὸ σπέρμα ὅτι ἐπὶ ἱδία, διατάραξις διὰ γαλαμμοῦ ἐκ χρεῖς μεσίου.

20. Ὅτι μεσίου, ἐνὸς ἐκ ὅτι. ὁ ἡ Θεὸς εἰς ὅτι.

21. Ὅτι ὁ νόμος καὶ ὅτι ὅτι ἐπαγγελίᾳ τῷ Θεῷ; Μὴ γήνηται. εἰ γὰρ ἐλθῇ νόμος ὁ διωκόμενος ζωοποιήσεται, ὅτι αὐτὸς ἐκ νόμου λῶν ἡ διακωσμίαι.

22. Ἀλλὰ σωείκεσθαι ἡ ἡραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἀμαρτίας, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν.

23. Πρὸ τῷ ἡ ἐλθῇ τῷ πνεύματι, ὑπὸ νόμῳ ἐφευρέμεθα, συγκαταστήσομεν εἰς τῷ μέλλουσιν πνεύματι ἀποκαλυφθῆναι.

24. Ὡστε ὁ νόμος παμπαρὰς ἡμῶν γήνηται εἰς Χρεῖς, ἵνα ἐκ πίστεως διακωσμίαι.

25. Ἐλθούσης ἡ τῆς πίστεως, ἐκ ἴση ὑπὸ παμπαρὰς ἵσηται.

26. Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἴση διὰ τῆς πίστεως ἐκ Χρεῖς Ἰησοῦ.

27. Ὅσοι γὰρ εἰς Χρεῖς ἐκ ἀπὸ ἀπὸ Χρεῖς ἐκ ἀπὸ ἀπὸ.

28 Οὐκ ἐν ἑαυτοῖς ἐστὶ ἐκκλῆ, ἐκ  
ἐν δούλῳ οὐδὲ ἐλευθέρῳ, ἐκ ἐν ἀρ-  
σιν καὶ θήλυ \* πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἑστὴ  
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

29 Εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστῷ, ἄρα καὶ τῷ Α-  
βραάμ σπέρμα εἰσὶ, καὶ κατ' ἐπαγγελίαν  
κληρονομοῖ.

δ.

ΛΕΓΩ δὲ, ἐὰν ὅσον χεῖρον ὁ κληρονό-  
μος ἢ νόμος ᾖ, ἐστὶν διαφύκει  
νόλου, κύριος παύται αὖ,

2 Ἀλλὰ ὑπὸ ὀπιθέπου ἐστὶ καὶ οἱ-  
κόμενος ἄρα τῆς κληρονομίας τῷ πα-  
τρὶ.

3 Οὕτω καὶ ὑμεῖς ὅτι ἡμεῖς νόμοι,  
ὑπὸ τῷ σωματικῷ τῷ κόσμῳ ἡμεῖς διδύ-  
λαμοι.

4 Ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλῆθος τῷ χρο-  
νῷ, ἐξῆλθεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ γε-  
νόμενον ἐκ παρθένου, καὶ ἐκείνου ὑπὸ νό-  
μου,

5 ἵνα τῷ ὑποτάσσῃ δουλεύωμεν.

6 Ὅτι δὲ εἰς υἱὸς, ἐξῆλθεν ὁ  
Θεὸς τὸ πνεῦμα τῷ υἱῷ αὐτοῦ εἰς τὰς χει-  
ρὰς ὑμῶν, καὶ ἔχοντες ἡμεῖς ὁ πατήρ.

7 Ὡς ἐκ ἐπ' ἐπὶ δούλῳ, ἀλλ' ὑὸς  
ἐστὶν υἱός, καὶ κληρονομῶν Θεοῦ διὰ Χρι-  
στοῦ.

8 Ἀλλὰ τότε μὲν ἐκ εἰδότες Θεόν, ἐ-  
δουλεύεσθε τοῖς μὴ φύσις ἔστι θεοῖς.

9 Νῦν δὲ γινόντες Θεόν, μάλλον δὲ  
γνωδύντες ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ὀπιθέρει  
πάλιν ὅτι τὰ αἰσθητὰ καὶ πνευματικὰ σωματικὰ,  
οἷς πάλιν αἰσθάνει δουλεύειν θέλετε;

10 Ἡμεῖς παρρησιασθέντες καὶ μιλῶντες  
καὶ κληρονομοῖ καὶ αὐτοὺς.

11 Φοβούμεθα ὑμᾶς, μὴπως εἰκὴ κα-  
κοπάσῃ εἰς ὑμᾶς.

12 Γινώσκοντες ὅτι πρὸς αὐτὸν ὅτι  
μεῖς, ἀδελφοί, δόξα ὑμῶν. Οὐδὲν με  
ἐκκλῆ.

13 Οἴλατε δὲ ὅτι δὲ ἀδελφὸν τὸν σαρ-

κὸς ἀνθρώπου ἐκείνου ὑμῶν τὸ σωματικόν,

14 Καὶ τὸν περὶ μου τὸν ἐν τῇ  
σαρκὶ καὶ ἐκ ἐξῆλθεν ἐκ ἐξῆλθεν, ἀλλ' ὡς ἀγγελοῖ Θεοῦ ἐξῆλθεν με, ὡς  
Χριστὸν Ἰησοῦ.

15 Τίς οὖν ὡς ὁ μακαρισμὸς ὑ-  
μῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι, εἰ σωατοῖς,  
ἐπὶ ὁρμητοῦς ὑμῶν ὑποτάσσονται αὐ-  
τῷ ἐκείνῳ μοι.

16 Ὡς ἐκείνους ὑμῶν γέγονα ἀντιτά-  
κων ὑμῖν;

17 Ζηλοῦντες ὑμᾶς ἐκ ἐκείνους, ὅτι ἐκ-  
κλῆσθαι ὑμᾶς θέλω, ἵνα ὡς ἐπὶ ζη-  
λοῦτε.

18 Κἀγὼ δὲ τὸ ζῆλον ἐκ ἐκείνους παύ-  
το, καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρρησιασμένῳ με  
πρὸς ὑμᾶς.

19 Τεκνία μου, ὡς πάλιν αἰσθάνω, ἄ-  
ρα ἐκ ἐκείνους Χριστὸς ἐν ὑμῖν.

20 Ἡμεῖς δὲ παρρησιασθέντες πρὸς ὑμᾶς  
ἔργα, καὶ ἀγαθὰ πᾶσι φωνῶντες, ὅτι ὑπο-  
τάσσονται ἐν ὑμῖν.

21 Λίγατέ μοι οἱ ὑπὸ νόμοι θέλω-  
ντες ἔσθαι, τὸν νόμον ἐκ ἀκούει;

22 Γίγνηται γὰρ ὅτι Ἀβραάμ δύο υἱ-  
οὺς ἔχον, ἕνα ἐκ τῆς παρθένου, καὶ ἕνα  
ἐκ τῆς ἐλευθέρου.

23 Ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παρθένου, κατὰ  
σάρκα γεννητὸς ὅς ἐστιν ἐκείνους, διὰ  
τῆς ἐπαγγελίας.

24 Ἀπὸ ἐκείνου ἀνθρώπου ἐκείνου αὐτῶν  
ἔστιν ὁ υἱὸς τοῦ διαθήκῃ, μίαν μὲν ἀπὸ  
θεοῦ Σιμὼν, εἰς δουλείαν γεννητὸς, ἡ τις  
ἐστὶν ἀδελφός.

25 (Τὸ γὰρ ἀδελφός, Σιμὼν ὁρᾷ ἐστὶν ἐν τῇ  
Αραβίᾳ, συσχοῖται δὲ τῇ κατὰ Ἰερουσαλὴμ,)   
δουλεύει δὲ κατὰ τὴν τέκνον αὐτοῦ.

26 Ἡ δὲ κατὰ Ἰερουσαλὴμ, ἐλευθέρου  
ἐστὶν, ἡ τις ἐστὶν μήτηρ πάντων ἡμῶν.

27 Γίγνηται γὰρ, Εὐφρανῶντι στείχει  
ἡ ἐκ τῆς σαρκα, καὶ γεννᾷ ἡ οὐκ αἰ-  
σθάνουσα, ὅτι πᾶσι τὰ τέκνα τῆς ἐκείνου  
μακάριοι ἡ τῆς ἐκείνης τὴν ἀγάπην.

28 Ἡμεῖς



28 Ἡμεῖς ὃ, ἀδελφοί, καὶ Ἰσαὰκ, ἰ-  
παραγελίας τέκνα ἰσμεν·

29 Ἀλλ' ὡς ὅτε ὁ καὶ σάρκα ῥυ-  
πνῆδες εἰδῶκε πῶς καὶ πνεῦμα, οὕτω καὶ  
νῦν.

30 Ἀλλὰ πῶς λέγει ἡ γραφή· Εκέδμε  
πῶς παρδ' οὐκ καὶ πῶς ὅσον αὐτοῖς· ὅτι καὶ  
μὴ κληρονομία ὁ υἱὸς τῆς παρδ' οὐκ καὶ  
τῆς υἱοῦ τῆς ἐλευθερίας.

31 Ἀρα, ἀδελφοί, ἐκ ἰσμεν παρδ'-  
οὐκ καὶ τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθερίας.

1.

**Τ**ῆς ἐλευθερίας οὕτως ἡ Χρυσὴ ἡμεῖς  
ἐλευθερώσετε, σπουδάζετε, καὶ μὴ πάλιν  
ζυγῶ δαλείας ἀνέχεσθαι.

2 Ἰδοὺ ἐγὼ Παῦλος καὶ λέγω ὑμῖν ὅτι  
ἐὰν ἀπειθήνητε, Χρυσὸς ὑμῶς ἐξ ἐν ὁρε-  
λῆσθαι.

3 Μαργαρίτη καὶ πάλιν παντὶ ἀν-  
δρῶν ἀπειθήνησθαι, ὅτι ὁρελῆσθαι ὅσον  
ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι.

4 Κατηρησῆναι δὲ τῆς Χρυσῆς, οἵ-  
τινες ἐν νόμῳ δικαιοῦνται· τῆς χάριτος  
ὑμῶν πῶς.

5 Ἡμεῖς καὶ πνεῦμα ἐν πίστει  
ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα·

6 Ἐν καὶ Χρυσῇ ἰησοῦ οὕτως ἀπειτο-  
μὴ π ἴσχει, οὕτως ἀκρυβυσία, ἀλλὰ πίστις  
δὲ ἀγάπης ἀνερρυσμένη.

7 Ἐπείχετε καὶ οὕτως, πῶς ὑμῶς αἰε-  
κοῦν τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι;

8 Ἡ πειρασμὸς ἐκ ἐν τῇ καλοῦ-  
πῶς ὑμῶς.

9 Μικρὰ ζῆλον ὅλον τὸ φέρεμα ζυ-  
μοῖ.

10 Ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμῶς ἐν Κυ-  
εῖα, ὅτι ἐξ ἐν ὁμορρυσίτη. ὁ καὶ πα-  
ράσων ὑμῶς βασίλειον το καὶ, ὅστις  
ἐν καὶ.

11 Ἐγὼ καὶ, ἀδελφοί, εἰ ἀπειτομὴ  
ἐν κηρύσσεται, πῶς εἰς ἀποκαταστάσεως καὶ  
ἐκρηκται τὸ παιδαλιον τῆς σωτηρίας.

12 Ὅσον καὶ ἀποκαταστασῶν οἱ εἰσά-  
τοιῦτες ὑμῶς.

13 Ὑμεῖς καὶ ἐν ἐλευθερίᾳ ἐκ-  
ζητεῖτε, ἀδελφοί· μόνον μὴ πῶς ἐλευθερίαν  
εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί, ἀλλὰ εἰς τῆς  
ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις·

14 Ὁ καὶ πᾶς νόμος ἐν ἐν καὶ  
πληροῦνται, ἐν πῶς, Ἀγαπήσθαι τὸν πλησίον  
σου ὡς ἐαυτὸν.

15 Εἰ καὶ ἀλλήλους δακνύετε καὶ κατα-  
στῆ, βλέπετε μὴ ὑμῶς ἀλλήλων εἰδῶν καὶ.

16 Λέγω καὶ, Πνεῦμα πᾶσι ἀποκατα-  
στῆ, ὅσον σαρκὸς ἐν καὶ πῶς.

17 Ἡ καὶ σάρξ ἐκρηκται καὶ τῆς πῶς  
καταστῆ, τὸ καὶ πνεῦμα καὶ τῆς σαρκὸς·  
ταῦτα καὶ αἰτίαι τῆς ἀλλήλων, ἵνα μὴ ἐ  
αἰ εἰσάτε ταῦτα πῶς.

18 Εἰ καὶ πνεῦμα ἀγαπᾷ, ἐκ ἐν καὶ  
νόμον.

19 Φανερά δὲ ἐν τῇ ἰργα τῆς σα-  
κὸς, ἀπὸ ἐν, μιχρία, πορνεία, ἀκα-  
θαρσία, ἀσέλγεια,

20 Εἰς ἀκαταστασία, φαρμακεία, ἐχθρά,  
ἔρις, ζῆλος, θυμὸς, ἐριθεία, διχραστία,  
αἰρέσεις,

21 Φθόρος, φόβος, μέσος, κῶμος, καὶ  
τὰ ὅμοια τούτοις, ἀποκαταστῆ ὑμῶν, κα-  
θὼς καὶ ἀποκαταστῆ, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα  
ἀποκαταστῆ βασιλείαν Θεοῦ ἐκρηκτοῦ-  
σονται.

22 Ὁ καὶ καρπὸς τῆς πῶς ἐν  
ἀγάπῃ, χάρις, εἰρήνη, μακροθυμία, κα-  
σύτης, ἀγαθωσύνη, πίστις,

23 Πραότης, ἐκρηκται. καὶ τῇ πῶς  
οὕτως ἐκ ἐν νόμῳ.

24 Οἱ καὶ τῆς Χρυσῆς, πῶς σάρκα ἐ-  
καταστῆσαι σὺν τοῖς παιδεύμασι καὶ τῇ  
ἐκρηκται.

25 Εἰ καὶ πνεῦμα, πνεῦμα καὶ  
σοιχῶμεν.

26 Μὴ γινώμεθα κηρύττοι, ἀλλήλους  
ἀποκαταστῆ, ἀλλήλους ἐκρηκτοῦτες.

Ἀδελφοί,

.5

**Α** Δεληροί, ἐὰν καὶ περιληφθῇ ἀνθρώποι ἐν τῇ παρεπιώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἀπὸ πνεύματος καθάπερ οὗτος, σκοπῶν σαυτὸν καὶ καὶ σὺ πειρασθῆς.

2 Ἀλλήλων τὰ βάρη βασάζετε, καὶ ὡς ἀναπληροῦσάτε τοὺς νόμους τοῦ Χριστοῦ.

3 Εἰ γὰρ δοκίμῃ τις ᾗ τῇ αὐτοῦ, μηδὲν ἴσως αὐτὸν φρεναπατά.

4 Τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἑκάστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ κριθῆναι ἔξει, καὶ οὐκ εἰς τὴν ἑτέραν.

5 Ἐκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτὸν βυρσάει.

6 Κοινωνήτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον τῆς κατηχουμένης, ἐν πάσιν ἀγαπίαις.

7 Μὴ πλανᾶσθε, Θεοὺς καὶ μυκτηρίζετε· ὁ γὰρ ἐὰν ἀπειρήνῃ ἀνθρώπου, τὸ τοῦ Θεοῦ.

8 Ὅτι ὁ ἀπίστος εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσθαι φθορεῖ· ὁ δὲ ἀπίστος εἰς τὸ πνεῦμα, ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσθαι ζαλιώδητιον.

9 Τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες καὶ ἐκκαθάμενοι· καμὲν γὰρ ἴδμεν θερίσμεν καὶ ἐκκαθαίμεν.

10 Ἀρα οὐδὲ ὡς κρέον ἐχθροὺς, ἐργάζομεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μέλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκίους τῆς πίστεως.

11 Ἰδετε πολλοὺς ὑμῶν θράμβουσαι ἐργαζαί τῇ ἐμῇ χερί.

12 Ὅσοι θέλοισιν ἐκπεροσωπῆσθαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς σφαιρίσθαι, ὡς καὶ ἐν τῇ σαρκὶ τοῦ Χριστοῦ διακονεῖται.

13 Οὐδὲ γὰρ οἱ σφαιρίσθαι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν, ἀλλὰ θέλοισιν ὑμᾶς σφαιρίσθαι, ἵνα οἱ τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχήσονται.

14 Ἐμοὶ δὲ καὶ γὰρ καυχήσεται· εἰ καὶ ἐν τῇ σαρκὶ τοῦ Κυρίου ἡμεῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὸ οὐ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται, καὶ γὰρ τῇ κόσμῳ.

15 Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὕτως σφαιρίσθαι πᾶσι, οὕτως ἀκροβυστία, ἀλλὰ καὶ κτίσις.

16 Καὶ ὅσοι τῇ καμῶνι τέτρωται σφαιρίσθαι, εἰρήνη ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἔλεος, καὶ ὅτι τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ.

17 Τὸ λοιπὸν, κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἵνα γὰρ τὰ εἴρηματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῇ σάρκατι μου βασάζω.

18 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμεῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τῷ πνεύματι καὶ ἐμῇ, ἀδελφοί. Ἀμήν.

Πρὸς Γαλάτας ἐχάρην διὰ τὸν Παύλον.

# ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΝΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ.



α.  
Ιησοῦ.

2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ἐλογησάμενος ἡμᾶς ἐν πάσῃ ἐκλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις Χριστοῦ·

4 καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ, ᾧ κατεβόλην κόσμου, ἵνα ἡμεῖς ἀγίοι καὶ ἀμώμετοι καταστήμεθα αὐτῷ ἐν ἀγάπῃ·

5 Περιέλαβε ἡμᾶς εἰς ἡμετέρας διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτὸν, ἵνα τὴν ἐκδοκίαν τοῦ θελήματός αὐτοῦ,

6 εἰς ἔργον δόξης τῆς χάριτός αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἡ χάρις πᾶσι ἡμῶν ἐκτελεσθῇ·

7 Ἐν ᾧ ἡμεῖς τὴν ἐκδοκίαν τοῦ θελήματός αὐτοῦ, τὴν ἄρεσιν ἧς παρεκλήμασθον, ἵνα τὴν πλῆθυν τῆς χάριτός αὐτοῦ,

8 ἡμεῖς ἡμετέρας εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει,

9 γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματός αὐτοῦ, ἵνα τὴν ἐκδοκίαν αὐτοῦ,

10 εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῆς χάριτός, ἀνακεφαλαιοῦσάς τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ τε ἐν τοῖς ἔργοις καὶ τὰ ὅσα τῆς χάριτος ἐν αὐτῷ.

11 Ἐν ᾧ καὶ ἐκπεφωτισμένοι, ὁρατοὶ ἀντιπροσώπων τῶν πάντων ἐργασιῶν αὐτοῦ, τὴν ἐκδοκίαν τοῦ θελήματός αὐτοῦ,

12 εἰς τὸ ἵνα ἡμεῖς εἰς ἔργον τοῦ δόξης αὐτοῦ, ᾧ ὁρατοὶ ἐκπεφωτισμένοι ἐν τῷ Χριστῷ·

13 Ἐν ᾧ καὶ ἡμεῖς, ἀκούσαντες τὴν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ὁφθαλμοῖς ἡμεῖς τῆς ἐκδοκίας τῆς ἀγάπης,

14 ὅς ἐστιν ἀρχὴν τῆς οἰκονομίας ἡμῶν, εἰς ἐκδοκίαν τοῦ θελήματός αὐτοῦ, εἰς ἔργον τῆς δόξης αὐτοῦ.

15 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀκούσαντες τὴν χάριν τοῦ εὐαγγελίου, ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους,

16 οὐ παύομεθα εὐχαριστῶν ὑμῶν ὑμῖν, μυσταὶ ὑμῶν περὶ τῆς χάριτος αὐτοῦ, ὅτι ἡ χάρις ἡμεῖς ἐκτελεσθῇ·

17 ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης δόξῃ ὑμῖν πᾶσι τοῖς αἰῶνι καὶ ἐκδοκίαν αὐτοῦ,

18 Περὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ ὁφθαλμοῦ τῆς ἀληθείας ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι ἡμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἀληθεία τῆς ἐκδοκίας αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτός αὐτοῦ τῆς δόξης τῆς οἰκονομίας αὐτοῦ.

ἀπὸ ἐν τοῖς ἀρχαίοις,

19 Καὶ τί τὸ ὑπερόψον μέρει-  
της διωόμενος ἀπὸ εἰς ἡμᾶς ἐκὼ πνεύ-  
ματος καὶ τὴν πλὴν ἀνέστην τὴν κρατίους τῆς  
ἐκὼ ἀπὸ,

20 Ἡ ἐνέργειαν ἐν τῷ Χριστῷ, ἐνέ-  
ρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ ἐκείρισεν ἐν δε-  
ξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς παρρησίοις,

21 Ὡς ἀπὸ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσί-  
ας καὶ δυνατείων καὶ κυριότητων, καὶ παν-  
τὸς ὀνόματι ὑποτασσόμενοι ἡ μόνον ἐν  
τῷ ἀγνῷ πάτρι, καὶ ἐν τῷ μίλλοντι.

22 Καὶ πάντα ὑποτάξεν ὑποὶ τοῦ  
πόδας αὐτοῦ· καὶ αὐτὸν ἰδοὺ καὶ φανερῶν  
ὑποὶ πόδας τοῦ ἐκκλησία,

23 Ἡ περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλῆ-  
ρες τὴν πάντα ἐν πάσι πληρομένους.

β.

**Κ**Αὶ ὑμεῖς ὄντες νεκροὶ τοῖς παρα-  
πνομασί, καὶ τῆς ἀμαρτίας

2 ἐν αἷς ποτε πνευματισάτε καὶ  
τὴν ὥσπερ τὸ κῶμα τῆς τῆς ἀρ-  
χῆς τῆς ἐξουσίας τῆς αἰρέσεως, τὴν πνύ-  
ματι τῆς καὶ ἐνεργείας τῆς τοῖς υἱοῖς  
τῆς ἀπειθείας,

3 ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς ταῖς ἀνεγράφη-  
ται ποτε, ἐν τῆς ὀπίσθιας τῆς σαρκὸς  
ἡμῶν ποιούμετες τὰ θελήματα τῆς σαρ-  
κὸς καὶ τῆς διαβολῆς, καὶ ἡμῶν τέκνα φύ-  
σι ὀργῆς, οἷς καὶ οἱ λοιποὶ.

4 Ὁ ὅς Θεὸς πλέπει ὡν ἐν ἐλπίς,  
διὰ τὴν πικρὰν ἀγάπην αὐτοῦ καὶ ἡγά-  
πησεν ἡμεῖς,

5 καὶ οἷας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς πα-  
ρεκλήμασι συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ.  
(ἡμεῖς τὶς ἐστὶ σωσμένοι.)

6 καὶ πωρήθη, καὶ συνεκράτισεν ἐν  
τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,

7 ἵνα ἀδείξῃται ἐν τοῖς ἁγίοις τοῖς  
ἡμεῖς τὸν ὑπερόψοντα πλεονεξίας  
ἡμεῖς τῷ αὐτῷ ἐν χριστιανότητι ἐν ἡμᾶς,  
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

8 Τῇ γὰρ χάριτι ἐστὶ σωσμένοι δια

τῆς πίστεως (καὶ τὸ ἐκ ἐξ ὑμῶν, Θεοῦ  
τὸ δῶρον.)

9 Οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχέ-  
σθαι.

10 Αὐτὸς ὁρᾷ ἵνα ἐκείνην ἀποκρί-  
σας ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὅτι ἔργους ἀγαθῶν, οἷς  
πνευματισάται ὁ Θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς πε-  
ριπατήσωμεν.

11 Διὸ μνημονεύετε ὅτι ὑμεῖς ποτε  
τὰ ἴδια ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκαθ-  
αρσία ὑποὶ τῆς λειτουργίας τοῦ σώματος ἐν  
σαρκὶ χυρτοποίητοι.

12 Ὅτι ὅτε ἐν τῷ κατὰ ἐκείνην χρό-  
νῳ ἐν Χριστῷ, ἀπληροσθέντες τῆς πολι-  
τείας τῆς Ἰσραὴλ, καὶ ξένοι τῇ διακονίᾳ,  
τῆς ἐπαγγελίας ἐλπίδα καὶ ἔχοντες, καὶ ἄ-  
διοι ἐν τῷ κόσμῳ.

13 Νυνὶ ὅ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ  
ποτε ὄντες μακροὶ, ἐγγὺς ἐγγύθηται ἐν  
τῷ ἁγνῷ τῷ Χριστῷ.

14 Αὐτὸς ὁρᾷ ὅτι ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ  
ποιῶν τὰ ἀμφότερα ἐν καὶ τῷ μεσότη-  
τι τῷ φεγγαροῦ λύσεως, τὴν ἔχοντες ἐν  
τῇ σαρκὶ αὐτοῦ,

15 τὸν νόμον τῇ ἐντολῶν ἐν δόξ-  
μασι κατηρήσαται, ἵνα ἐκὼ δόκησις ἐν αὐ-  
τῷ εἰς ἵνα καὶ ἡμεῖς ἀποδοποιήσωμεν εἰρήνην,

16 καὶ δοξαζομένην ἐκὼ ἀμφοτέρω  
ἐν ἐν σῶματι τῷ Θεῷ διὰ τὴν σταυρῶν,  
δοξαζόμενος τὴν ἔχοντες ἐν αὐτῷ.

17 καὶ ἰδοὺ ἐν ἡμεῖς ἵνα εἰρήνην  
ὑμῖν πᾶσι μακαρίων, καὶ τοῖς ἐγγύς,

18 Ὅτι διὰ αὐτοῦ ἔχοντες τὴν πνεύματι  
αγαθῶν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἐν πνεύματι  
πνεύματι τὸν πατέρα.

19 Ἀλλὰ καὶ οἷς ἐστὶ ξένοι καὶ παρο-  
χοι, ἀλλὰ συμπόλιται τῇ ἀγίᾳ, καὶ οἰκε-  
οὶ τῷ Θεῷ,

20 Ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμέ-  
λιῳ τῇ δόξῃ καὶ φεγγαροῦ, ὁ τῷ  
ἀκρογωνίῳ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ,

21 ἐν ᾧ πάντα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολο-  
γημένη αὐξάνει εἰς ἑκὼ ἄγιον ἐν Κυρίῳ,  
καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ὡς ὅτι  
22 ἐν

Q



22 Εἰ ὃ καὶ ὑμεῖς συνοικεῖσθε μετὰ εἰς  
κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν πνεύματι.

γ.

**Τ**ότε χάριν ἔγω Παῦλος ὁ δίδους  
τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ ὑμῖν ἥτις  
ἐστίν,

2 Εἴτε ἐκστατε τὴν οἰκονομίαν τῆς  
χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς  
ὑμᾶς,

3 Ὅτι καὶ ἀποκάλυψεν ἐν γνώσει μοι  
τὸ μυστήριον, καθὼς κεραιχρασαὶ ἐν ὁ-  
λίγῳ.

4 Πρὸς ὃ δυνάσθε αἰσινάσκοντες νο-  
ῆσαι τὴν συνέσιν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ  
Χριστοῦ,

5 Ὁ ἐν ἐτέραις γυναιξὶ ἐκ ἐγνωρίσθη  
τοῖς υἱοῖς ἥτις ἀνθρώπων, ὡς καὶ ἀπεκα-  
λύφθη τοῖς ἀγίοις ἀποστόλοις αὐτῷ καὶ κεραι-  
χρασαὶ ἐν πνεύματι,

6 Εἴτε καὶ ἐδὴν συλληθροῦμαι καὶ σύ-  
στωμαι, καὶ συμμίτοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτῇ  
ἐν τῷ Χριστῷ, διὰ τοῦ θανάτου,

7 Ὅτι ἐκλύθη διὰ κρινοῦ καὶ τὴν δω-  
ρεὰν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσαν μοι  
καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς δωάμεως αὐτῇ.

8 Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστέρῳ πάντων ἥτις  
ἀγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὐτῇ, ἐν τῷ ἐδίδοσθαι  
ἀναγγελῆσαι τὸν ἀνεξίτητον πλοῦτον τοῦ  
Χριστοῦ,

9 Καὶ φησὶσαι πάντας τίς ἡ κοινωνία  
τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκαλυφθέντος ἀπὸ τοῦ αἰ-  
ῶνος ἐν τῷ Θεῷ, τῷ τὰ πάντα κτίσας  
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ,

10 Ἴνα γνωρίσῃ καὶ ταῖς ἀρχαῖς καὶ  
ταῖς ἑξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, διὰ τῆς  
ἐκκλησίας, ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ  
Θεοῦ

11 Κατὰ ποσὸν ἥτις αἰῶνας, καὶ  
ἐποίησεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν,

12 Εἰ ὃ ἐχρησάτο τὴν παρρησίαν καὶ τὴν  
κρησάσασθαι ἐν πεποιθήσει, διὰ τῆς πί-  
στεως αὐτῇ.

13 Ἀλλὰ αἰτέμαζα μὴ ἐκκαλῶν ἐν ταῖς

ἐκκλησίαις καὶ ὑμῖν, ἥτις ἐστὶν ὁ Θεὸς  
ἡμῶν.

14 Ἰὼτα χάριν καὶ ἀμνηστία τὰ γόνυ καὶ μου  
πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ  
Χριστοῦ,

15 Ἐξ οὗ πάντα πατέρα ἐν ἑαυτοῖς καὶ  
ὅτι γνῶσις ὁμομαρτυροῦμαι,

16 Ἴνα δὲ ὅτι ὑμῖν καὶ τὸν πλοῦτον τῆς  
δόξης αὐτοῦ, δυνάμει κεραιχρασάσθαι διὰ  
τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἴσον ἀνθρώ-  
πων,

17 Κατοικῶσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πί-  
στεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐν ἀγάπῃ ἐρ-  
μιζομένων καὶ τετιμωμένων,

18 Ἴνα ἐξηχούσῃ καταλαβεῖσθαι σω-  
τῆρι τοῖς ἀγίοις, τί τὸ πλάτος καὶ μήκος καὶ  
βάθος καὶ ὕψος,

19 Γινώσκῃ τὴν ὑπερόχλησιν τῆς  
γνωστεῖς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πληρο-  
ῦνται εἰς πάντῃ τὸ πληροῦμα τοῦ Θεοῦ.

20 Ἴδιον ὃ δυνάμει καὶ ὑμῖν πάντα ποι-  
ῶσαι ὑμῖν ἐκτελεσθῆναι ὅτι αἰτεῖσθε ἐν  
νοῦν, καὶ τὴν δυνάμει τὴν ἐνέργειαν  
ἐν ἡμῖν,

21 Αὐτῇ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν  
Χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάντας τοὺς αἰῶ-  
νας ἥτις αἰῶνας. ἀμήν.

δ.

**Π**αρακαλῶ ἔν ὑμῖς ἔγω ὁ δίδους  
Κυρίῳ, ἀξίως κεραιχρασάσθαι τῆς κλή-  
σεως ἧς ἐκλήθητε,

2 Μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ  
κρησάσθαι, καὶ μακροθυμίας, ἀνέχμενοι  
ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ,

3 Σπεύδοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητά  
τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἐν-  
μίμης.

4 Ἐν σῶματι καὶ ἐν πνεύματι, καθὼς καὶ  
ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐκκλησίᾳ τῆς κλήσεως ὑμῶν.

5 Εἰς Κύριον, μίαν πίστιν, ἓν βράβειον,

6 Εἰς Θεόν καὶ πατέρα πάντων, ὃ ὅτι  
παίτων καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πάντι ὡς.

7 Ἐν ὃ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις

καὶ





ἔπονται οἱ δύο εἰς σάφκα μίαν.

32 Τὸ μυστήριον τοῦτο μίαν ὄζειν, ἕνα  
καὶ λόγῳ εἰς Χριστὸν, καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

33 Πάλιν καὶ ἡμεῖς οἱ καρδ' ἔχοντες, ἔχοντες τὴν ἐκείνου ζωὴν καὶ οὕτως ἀγαπάτω αἱ ἐκείνου· ἢ ὅτι ζωὴν ἔχει φεβήται τον αἰδελ.

5.

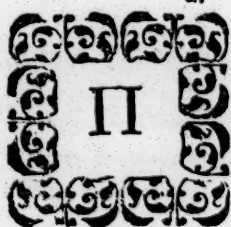
Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς κυρίοις ὑμῶν  
ἐν Κυρίῳ · τὸ τοιοῦτόν ἐστι δικαίον ·

2 Τίμα τὸν πατέρα σου ἢ τὴν μη-  
τέρα· (ἡ τις ὅστις, ἐν πολλῇ ᾠρεῖται ἐν ἐπα-  
γγελίᾳ.)



# Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙ-

ΛΙΠΡΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.



α.

ΑΤΛΟΣ καὶ  
Τιμόθεο· διδ-  
λοι Ἰησοῦ Χριστοῦ,  
πᾶσι τοῖς ἀγίοις  
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ  
τοῖς οὖτοις ἐν  
Φιλίπποις, σὺν

ὁπισκόποις καὶ διακόνοις·

2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ  
πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐχαριστῶ τῇ Θεῷ μετὰ πάντων  
τῶν μετὰ ὑμῶν

4 (Πάντοτε ἐν πάσῃ θείᾳ μετὰ  
πάντων ὑμῶν μετὰ χάριτος τίω δέσπον-  
μῶν)

5 Ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ δα-  
γνύειν ἀπὸ κοινῆς ἡμέρας ἄλλοις τῶν υἱῶν,

6 Πισποῖς αὐτοῦ τούτου, ὅτι ὁ εὐα-  
γγέλιον ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθόν, ὅτι πλείον  
ἄλλοις ἡμέρας Ἰησοῦ Χριστοῦ,

7 Καθὼς ἔστι διακονοῦμαι τούτου φρο-  
νέειν ὑμῶν πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχον με  
ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, ἵνα τε τοῖς δεσμοῖς  
με, καὶ τῇ ἀπολογίᾳ, καὶ βεβαιώσῃ τὴν δι-  
καιοσύνην, συγκληθείς με πᾶσι χάριτι  
πάντας ὑμᾶς ὄντας.

8 Μάρτυς δὲ με ἔστι ὁ Θεός, ὡς  
ὁπισθοῦ πάντας ὑμᾶς ἐν ἀπαλήχοις Ἰη-  
σοῦ Χριστοῦ.

9 Καὶ τούτου κοινῶς χρυσάφινα ἢ ἀγά-  
πη ὑμῶν ἐπὶ μέλλον καὶ μέλλον φειστέον  
ἐν ὁποιονδήποτε καὶ πάσῃ αἰδούσῃ,

10 Εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ δια-

κρίνοντα, ἵνα ᾖτε εὐλογεῖν καὶ ἀποδο-  
ποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ,

11 Πιστοποιήσομαι καρπῶν δικαιοσύνης  
ἡμῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἰσχύον  
Θεοῦ.

12 Γινώσκων ὅτι ὑμᾶς βέλονται ἀδελ-  
φοί, ὅτι τὰ κατὰ ἐμὴν μέλλων εἰς κοινῶ-  
πλῶν τῷ δ. ἀγγελίῳ ἐκλήλυσται,

13 Ὡστε τοῦ δεσμοῦ με φειστέον ἐν  
Χριστῷ ἡμῶν ἐν ὅλῳ τῷ φραγμένῳ, καὶ  
τοῖς λοιποῖς πᾶσι,

14 Καὶ τοῦ πλείονος ἡμῶν ἀδελφῶν ἐν  
Κυρίῳ, πιστοποιήσας τοῖς δεσμοῖς με, φει-  
στέον τοῖς μετὰ ἀφ' ὧν ἡ λόγον λαμβάνει.

15 Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθορίαν καὶ ἔργον, πᾶσι  
ὅτι καὶ διὰ δουλείαν τὸν Χριστὸν κηρύττουσι.

16 Οἱ μὲν ὅτι ἐριθείας τὸν Χριστὸν  
καταγγέλλουσιν ἔχοντες, οἱ μὲν διὰ τὴν  
ὁποιονδήποτε πᾶσι δεσμοῖς με·

17 Οἱ ὅτι ὅτι ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς  
ἀπολογία τὴν δικαιοσύνην κείνου.

18 Τίς δὲ; πλὴν πάντων τῶν υἱῶν, εἰ  
κοινοῦμαι, εἰπε ἀληθείας, χριστὸς καταγγέ-  
λειται, καὶ ὁ τούτου χαίρειν, ἀλλὰ καὶ χαρί-  
σμεν·

19 Οἶδα γὰρ ὅτι τούτου με ἀποδοῖται  
εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δέσποντος, καὶ  
ὁποιονδήποτε τῷ πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ,

20 Κατὰ τίω ἀποκαταστήσει καὶ ἐκ-  
πῶν με, ὅτι ἐν ἐμῇ ἀρχαυδότητι, ὅτι  
ἐν πάσῃ παύσει, ὡς πάντοτε, καὶ τῷ  
μεγαλυνήσεται Χριστοῦ ἐν τῇ σιμῇ  
με, εἰτι διὰ ζωῆς, εἰτι διὰ ζωῆς.

21 Ἐμὴ

21 Ἐμὶ γὰρ τὸ ζῶν, Χρῆστος· καὶ τὸ ὑποδαμεῖν, κέρδιον.

22 Εἰ δὲ τὸ ζῶν ἐν σαρκί, πῶς μοι καρπὸς ἔργου, καὶ τί ἀντίστροφον ἔχωμεν;

23 Συμύχου γὰρ ἐν τῷ θύο, τίω ὁπισθεύσαν ἔχον εἰς τὸ αἰαυῶσαι, καὶ συνηχεῖς ἔχῃ, πολλὰ πολλοὶ κρείσσον·

24 Ἰὸ δὲ ὁπισθεύειν ἐν τῇ σαρκί, ἀναγκασιότερον δι' ὑμᾶς.

25 Καὶ τὸτο πεποιθὸς οἶδα ὅτι μὲν καὶ συμπαραμύθω πάντα ὑμῖν εἰς τὸ ὑμῶν σπουδῶν καὶ χαρῶν τῆς πίστεως,

26 ἵνα τὸ καυχῆσθαι ὑμῶν σφαιρατεύω ἐν Χρῆστῷ Ἰησοῦ ἐν ἡμῶν, διὰ τῆς ἡμῶν παρρησίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς.

27 Μόνον ἀξίως τῷ θαυμάσιῳ τῷ Χρῆστῷ πολιτεύεσθαι, ἵνα εἴτε ἰδῶν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς, εἴτε ἀπὸν, ἀκούσω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι σέβετε ἐν εἰρήνῃ, μὴ ψυχῇ, σπουδαιουμένους τῇ πίστι τῷ θαυμάσιῳ,

28 Καὶ μὴ πνευμάτιον ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῷ ἀντιπαμύθῳ, ὅτις αὐτοῖς μὲν ὅστις ἐνδεῖς ἀπωλείας, ὑμῖν δὲ σωτηρίας, καὶ τὸτο Θεοῦ,

29 Ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χρῆστου, ἐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεῖν, ὅμως καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν,

30 Τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες ὅτι ἴδμεν ὅτι ἡμεῖς, καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἡμῶν.

β.

Εἰ τις ἐν παρεκλήσει ἐν Χρῆστῳ, εἰ τις παρεκκλῆστον ἀγάπης, εἰ τις κοινοῦν πνεύματι, εἰ πᾶσα ἀσπλάγξα καὶ οἰκτιρμοί,

2 Πληροῦστέ με τὸ χαρῶν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονήτε, τίω αὐτῷ ἀγαπῶν ἔχοντες, σύμφυχοι, τὸ ἐν φρονήτετε.

3 μηδὲν κατ' ἐρίσταν ἢ κενόδοξίαν, ὅμως τῇ ταπεινοφροσύνῃ ὁμῶς ἐν ἡμῶν ὑποφύοντες ἑαυτοῖς.

4 Μὴ τὰ ἑαυτοῖς ἔκαστος σκοπεῖτε, ὅμως καὶ τὰ ἑτέρων ἔκαστος.

5 Τὸτο γὰρ φρονήδων ἐν ὑμῖν ὁ καὶ ἐν Χρῆστῳ Ἰησοῦ,

6 Ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, ἐκ ἀρπαγμὸν ἠγάπησεν τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ,

7 Ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσεν, μορφῶν δέ-λα λαλῶν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπου γενόμενος,

8 Καὶ ἡμίκαται εὐμενὲς ὡς ἀνθρώπον· ὑπακούων ἑαυτῷ, ὑποκύπτων ὑπὸ τῷ ἰσχυρῷ μίχρῃ θανάτῳ, θανάτῳ δὲ, σω-εῖτο.

9 Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑψώσας, καὶ ἑχαρίσασιν αὐτῷ ὑπόκειναι τὸ ὑπὲρ πάντων ὀνόματι,

10 ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πάντες γόνοι καὶ ἡμῖκαται ἐπουρανίων καὶ ὁπταίων καὶ καταχθονίων,

11 Καὶ πάντα γλῶσσαι ὁμολογήσονται ὅτι Κύριος ὁ Ἰησοῦς Χρῆστος, εἰς δόξαν Θεοῦ πατρὸς.

12 Ὡστε ἀγαπητοὶ με, κατὰ τὸ παρ-τοτε ὑπακούετε, μὴ ὥς ἐν τῇ παρεκ-κλήσει μόνον, ὅμως καὶ πολλὰ πολλοὶ ἐν τῇ ἀποστολῇ με μὲν ὁφείδετε καὶ τρέφετε τίω ἑαυτοῖς σωτηρίας κατεργαζέσθαι.

13 Ὁ Θεὸς δὲ ὅστις ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ δίδειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς δουλείας.

14 Πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν,

15 ἵνα ὑμῶν ἀμαρτίας καὶ ἀκρίβειαι, τέκνα Θεοῦ ἀμώματα ἐν μέσῳ γυναικὸς σχολῆς καὶ διεστραμμένους, ἐν οἷς φαίνεται ὡς φασίμεν ἐν κόσμῳ,

16 Λόγον ζήτε ὑποφύοντες, εἰς καὶ ἡμῖν εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι καὶ εἰς καιρὸν ἰδόμενοι, ὅτι εἰς καιρὸν ἐκπαύσασιν,

17 Ἀλλ' εἰ καὶ ἀντιδομαὶ ὅτι τῇ δουσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρομεν καὶ συχαίρομεν πάντα ὑμῖν.

18 Ἰὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συχαίρετέ μοι.

19 Ἐλπίσω δὲ ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, Τιμό-

2000 ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα καὶ τὸ ὄψυχρῶ, γινέσθαι τὰ πρὸς ὑμῶν.

20 Οὐδένα γὰρ ἔχον ἰσχύοντος ὅστις γινώσκῃ τὰ πρὸς ὑμῶν μερμήρησιν.

21 Οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, ἢ τὰ τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ.

22 Τίτῳ ἢ δεκτικῷ αὐτῶν γινώσκουσιν, ὅτι οἱ πατέρες τέκνον, σὺ μοι ἐδίδουσιν εἰς τὸ διεργάζεσθαι.

23 Ἰάπων μὲν οὐκ ἐπέμψατο πέμψαι, αὐτὸν ἀπέδωκε τὰ πρὸς ἐμὲ, ὡς αὐτῶν.

24 Πίπιδου γὰρ ἐν Κυρίῳ, ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσεται.

25 Αναρχαῖον δὲ ἡγουμένῳ Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀγαθὸν καὶ σωτηρὸν καὶ συστατήν μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολοι, καὶ λειτουργοὶ τῆς χάριτος μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς.

26 Ἐπειδὴ ὁπποδῶν ὡς πάντα ὑμῶν, καὶ ἀδελφῶν, διότι ἡκούσατε ὅτι ἠείνετε.

27 Καὶ γὰρ ἠέδνετε παρεπλήροισιν θανάτῳ, ἀλλ' ὁ Θεὸς αὐτὸν ἐλέησεν, ἐκ αὐτὸν δὲ μέλλον, ἀλλὰ καὶ ἐμὲ, ἵνα μὴ λύπην ὅτι λύπη ᾗ.

28 Σπουδασιότερος οὐκ ἔπαυσα αὐτὸν, ἵνα ἰδόντες αὐτὸν, πάλιν χαρῆτε, καὶ ὡς ἀλυπτοὶ ᾖ.

29 Περιελάττω οὐκ αὐτὸν ἐν Κυρίῳ μὲν πάντες χάριτος, καὶ τοιούτους ἀπὸ μὲν ἔχοντες.

30 Ὅτι διὰ τὸ ἔργον τῷ Χριστῷ μέγα θανάτου ἔργον, παρεβλήσασθαι τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀπαληθεύσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς χάριτος μου λειτουργίας.

γ.

**Τ**Ο λοιπὸν, ἀδελφοί μου, χαίρειτε ἐν Κυρίῳ. τὰ αὐτὰ γράφει ὑμῖν, ἐμοὶ μὲν ἐκ ὁμιλίας, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές.

2 Βλέπετε τοῦ κινῶν, βλέπετε τοῦ χαλκῶν ἐργάτης, βλέπετε τὸν καταπολεμῶν.

3 Ἡμεῖς γὰρ ἴσμεν ἡ καταπολεμῶν, οἱ

πρόμαχοι Θεοῦ λατρεύοντες, καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ ἐκ ἐν σαρκεῖ ποιοῦντες.

4 Καὶ γὰρ ἔγωγε ἔχον πεπαιδιστὴν καὶ σαρκεῖ. Εἰ τις δὲ οὐκ ἔστιν ἀλλοθι πεπονημένος ἐν σαρκεῖ, ἔγωγε μάταιον.

5 Περιτομὴ ὀκταήμερος, ἐκ γένους Ἰσραὴλ, φυλῆς Βενιαμίν, Ἑβραῖος, ἔξ Ἑβραίων, καὶ νόμος σαρκῶς.

6 Κατὰ ζήλον διακῶν τῷ ἐκκλησίαν, καὶ διακρούων τὸν ἐν νόμῳ ἡρώμενον ἀμαρτανῶν.

7 Ἀλλ' ἄντι ὡς μοι κέρδιον, πάντα ἔζηνα διὰ τὸν Χριστὸν ζήμιαν.

8 Ἀλλὰ μόνον καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζήμιαν ἔτι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς χάριτος Χριστοῦ τῷ Κυρίῳ μου, δι' οὗ τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα ἔτι, ἵνα Χριστὸν κερδήσω.

9 Καὶ ἐρεῖδω ἐν αὐτῷ μὴ ἔχον ἐμὸν διακρούον τὸν ἐν νόμῳ, ἀλλὰ τὰ διὰ χάριτος Χριστοῦ, τὸ ἐκ Θεοῦ διακρούον ὅτι τῇ πίστει.

10 Τοῦ γινώσκαι αὐτὸν καὶ τὸν δυνάμειν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ τὸν κοινῶν τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμερῶν μου τῇ θανάτῳ αὐτοῦ.

11 Εἵπες καταπολεμῶν εἰς τὸν ὄψιν ἀναστῆναι τῷ νεκρῷ.

12 Οὐχ ὅτι ἦν ἐλαβὼν ἢ ἦν πεπαιδισμένος, διότι καὶ ἐν καταλάβῳ, ἐφ' ᾧ καὶ καταπολεμῶν ὑπὸ τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ.

13 Ἀδελφοί, ἔγωγε ἐμαυτὸν ἐλογίζομαι κατεπληρωμένον.

14 Ἐν δὲ, (ταῖς μὲν ὁπίσω ἐπληρωμένον, τοῖς δὲ ἑσπερίῳ ἐπικτηνισμένον) καὶ σκοποῦν δυνάμει ὅτι τὸ βραβεῖον τῆς ἀντιλήψεως τῷ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

15 Ὅσοι οὐκ τέλει, τὸν οὐρανὸν καὶ εἰς πᾶσι τοῖς οὐρανοῖς, καὶ τὸν Θεὸν ὑμῶν ἀποκαλύψῃ.





μοὶ ἀδελφοί·

22 Ασπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἄγγιμοι, μέλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρ-  
 ροῦ.

οἰκίᾳ.

23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ  
 Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς Φιλιππησίους ἐρχόμεν ὑπὸ Ρώμης δι' Επαφροδίτου.

# Η ΠΡΟΣ ΚΟΛΑΣΣΑΕΙΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ.



α.

ΑΥΛΟΣ ὑπὸ  
 σιλ-Ἰησοῦ Χρι-  
 στῷ διὰ θελή-  
 ματος Θεοῦ, καὶ  
 Τιμοθέου τοῦ ἀ-  
 δελφοῦ,

2 Τοῖς ἐν

Κολασσαῖς ἀγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν  
 Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ  
 πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐχαριστοῦμεν τὴν Θεοῦ καὶ πατρὸς τοῦ  
 Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πάντοτε ὑπὲρ  
 ὑμῶν προσευχόμενοι,

4 Ἀκούοντες τὴν πίσιν ὑμῶν ἐν  
 Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάν-  
 τας τοὺς ἁγίους,

5 Διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ὑποκαταμι-  
 νῶν ὑμῖν ἐν τοῖς ἑβραίοις, ἡ ὑποκαταμι-  
 νῶν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου,

6 Τῷ παρόντι εἰς ὑμᾶς, καθεὶς  
 καὶ ἐν παντί τῷ κόσμῳ, καὶ ὅτι καρποφο-  
 ροῦμενοι καθεὶς καὶ ἐν ὑμῖν, ὅς ἡς ἡμέ-  
 ρας ἡκούετε καὶ ἐπίγνωτε τὴν χάριν τοῦ  
 Θεοῦ ἐν ἡμῖν,

7 Καθὼς καὶ ἐμάθητε ἀπὸ Επαφρο-  
 δίτου ἀγαπητοῦ συνοδίου ἡμῶν, ὅς ὅτι πιστὸς  
 ὑμῶν ὑμῶν διακόνος τοῦ Χριστοῦ,

8 Ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν  
 ἀγάπην ἐν πνεύματι.

9 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ὅς ἡς ἡμέτεροι  
 ἡκούσαμεν, ἐπαυθῆναι ὑμῶν προσευ-  
 χόμενοι, καὶ αἰτερούμενοι ἵνα πληρωθῇτε τὴν  
 ὁπίσθησιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ  
 σιφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ,

10 Περιπατήσατε ὑμεῖς ἁγίως τῷ Κυ-  
 ρίῳ εἰς πάντα ἀρέσκεσθαι, ἐν παντί ἔργῳ  
 ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ ἀνταρμόνιοι  
 εἰς τὴν ὁπίσθησιν τοῦ Θεοῦ,

11 Ἐν πάσῃ δουλίᾳ δουλαμένοι  
 ὡς τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ, εἰς πᾶ-  
 σαν ὑποταγῆναι καὶ ὑποτασσόμενοι μετὰ φόβου

12 Εὐχαριστοῦντες τὴν πατρὸς τῇ ἰ-  
 κανέσταιτι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ  
 κλήρου τοῦ ἁγίου ἐν τῇ φωτί,

13 Ὅς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἑκείνου  
 αἰτίας τοῦ σκότους, καὶ μετέστην εἰς τὴν βα-  
 σίλειαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ,

14 Ἐν ᾧ ἔχοντες τὴν ἀπολύτωσησιν  
 διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ τὴν ἀφεσιν τοῦ  
 ἁμαρτηρίου,

15 Ὅς ὅτι ἐκὼν τῷ Θεῷ τῷ ἀρεθ-  
 τῷ, προσέτινεν τὸ πάθος καὶ πόνον,

16 Ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα  
 τὰ ἐν τοῖς ἑβραίοις καὶ τὰ ὅσα τῆς γῆς, τὰ  
 ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, ἅτι θεοτόκοι, ἅτι

κυριότης

κρυόπιτες, εἴτε ἀρχαί, εἴτε ἑξαισίαι· τὰ πάντα δι' αὐτῆς καὶ εἰς αὐτὴν ἐκτίσται,

17 Καὶ αὐτὸς ὅτι πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῇ συνίστηκε·

18 Καὶ αὐτὸς ἔστιν ἡ κεφαλὴ τῆς σώματος τῆς ἐκκλησίας, ὅς ἐστιν ἀρχὴ πρῶτον τοῦ ἐκ τῆς γῆς κερῶς, ἵνα ῥῥύπηται ὁ πατὴρ αὐτοῦς καθαρίσας,

19 Ὅτι ἐν αὐτῇ δουλόυητε παῦ τοὺς πληρώματα κατωικησάμενοι,

20 Καὶ δι' αὐτῆς δουλοκρατηνύμεθα τὰ πάντα εἰς αὐτὸν, εἰρυνιστοποιήσας διὰ τῆς αἱμάτων τῆς σαυρῆς αὐτῆς, δι' αὐτῆς, εἴτε τὰ ὑπὸ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐν τοῖς ἔρανοις.

21 Καὶ ὑμεῖς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διακρίᾳ ἐν τοῖς ἱεροῖς τοῖς ποιητοῖς,

22 Νυνὶ ᾧ δουλοκρατήλαβεν ἐν τῇ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτῆς διὰ τῆς θανάτου, παρεστήσας ὑμεῖς ἀγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ,

23 Εἴνα ὁπρὶν ὑμεῖς τῇ πίστει τιθεμελιωμένοι καὶ ἰδρυμένοι, καὶ μὴ μετακινώμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τῆς δουλοκρατείας οὗ ἡκυσάτε, τῷ κηρυχθέντι ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν ἔρανον, οὗ ἐν ἡμέρῳ ἐγὼ Παῦλος διάκονος.

24 Νυνὶ χαίρομαι ἐν τοῖς παθήμασί μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ αὐταναπληροῦμαι ὑπερήματα ἵνα θλίψωμαι τῷ Χριστῷ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τῶ σώματος αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία,

25 Ἡς ἐν ἡμέρῳ ἐγὼ διάκονος καὶ τῷ οἴκῳ ὁμίαν τῷ Θεῷ τῷ δευτέρῳ μοι εἰς ὑμεῖς, πληρώσας τὸν λόγον τῷ Θεῷ,

26 Τὸ μυστήριον τὸ δουλοκρατημένοι ἀπὸ τῆς ἀγάπης καὶ ἀπὸ τῆς γῆρας, ἡμεῖς ὅσοι κληρονομήσαμεν τοὺς ἀγίους αὐτοῦ,

27 Ὅς ἡθέλησεν ὁ Θεὸς γνωρίσας πᾶσι ὁ πᾶντες τῆς δόξης τῆς μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἱερεῖσι, ὅς ἐστι Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς τῆς δόξης,

28 Ὅτι ἡμεῖς καταβύλλομεν, νεκρο-

τοῦντες πάντα ἀνθρώπων, καὶ διδάσκοντες πάντα ἀνθρώποι ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παρρησιώσωμεν πάντα ἀνθρώποι τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

29 Εἰς ὃ καὶ κοπῶμεν, ἀγωνιζόμενοι καὶ τῷ ἐν ἡμέρῳ αὐτοῦ τῷ ἐν ἡμέρῳ αὐτοῦ ἐν ἐμὲ ἐν δουλείᾳ.

β.

ⲙ ΕΛΘΕΤΕ ὑμεῖς εἰδέναι ἡλικίαν ἀγῶνα ἔχω πρὸς ὑμῶν καὶ τῆς ἐν λαοδικαίᾳ, καὶ ὅτι ἐχὼ ἐκείνην τὸ πρῶτον μου ἐν σαρκί,

2 1.α παρακληθῶντες αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμβεβηκότων ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς πάντα πλάττει τῆς πληροφάνειας τῆς σωτηρίας, εἰς ὁπρὶν ὑμεῖς μυστηρίου τῆς Θεῆς καὶ πατρὸς καὶ τῆς Χριστοῦ,

3 Ἐν ᾧ εἰσι πάντες οἱ δουλοκροῖ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως δουλοκροῖ.

4 Ἰστέ ᾧ λέγω ἵνα μὴ τις ὑμεῖς παρελθῇ ἐν πειρασμῷ.

5 Εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἀπειμῶ, ὅμως τῇ πνεύματι σωὺ ὑμῖν εἰμι, χαίρομαι καὶ βλάπτω ὑμῶν τῷ τῆς καὶ τῷ ἐν ἡμέρῳ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν.

6 Ὡς οὖν περιλάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦ τὸν Κύριον, ἐν αὐτῇ πεπαισμένοι,

7 Ἐρίξομεν καὶ ἐποικοδομήσομεν ἐν αὐτῇ, καὶ βεβαιώσομεν ἐν τῇ πίστει, καὶ εἰς ἡμέρας ἰδιδάχθητε, φεισθέντες ἐν αὐτῇ ἐν δουλείᾳ.

8 Βλέπετε μὴ τις ὑμεῖς ἐσται ὁ συλλογισμὸς διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, καὶ ἡ παρελθὼν τῇ ἀνθρώπων, καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ ἡ καὶ Χριστὸν.

9 Ὅτι ἐν αὐτῇ κατωικῇ πᾶν τὸ πλῆθος τῆς θεότητος σωματικῶς,

10 Καὶ ἐστὶ ἐν αὐτῇ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας,

11 Ἐν ᾧ καὶ πεπαισμένοι φεισθέντες ἀνθρώπων, ἐν τῇ ἀπεικονίᾳ τοῦ σώματος τῆς ἀμαρτιῶν τῆς σαρκὸς, ἐν τῇ φεισθέντῃ τῷ Χριστῷ,

12 Σωταφίντες αὐτοὶ ἐν τῇ βουλῇ-  
σμεται, ἐν ᾧ καὶ συνήχθητε διὰ τῆς πί-  
στεως τῆς ἐργασίας τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐργαζόμενου  
αὐτὸν ἐν τῇ ψυχῇ.

13 Καὶ ὑμεῖς νεκροὶ ὄντες ἐν ταῖς  
παραπτώμασι καὶ τῇ ἀκροβυσσίᾳ τῆς σα-  
ρκὸς ὑμῶν, συνεζωπώθητε σὺν αὐταῖς, χα-

14. Εξομολογήσας τὸ κατ' ἡμῶν χί' ὀ-  
 γαφρον τοῖς δόγμασιν, ὁ ὡς ὤψανται πό-  
 ῃ μῖν, καὶ αὐτὸ ἤρκεν ἐκ τῆς μέσου, παρὰ-  
 κληθεὶς αὐτὸ πάλιν συναρτά,

15 Απεκδυσάμενοι τὰς ἀρχὰς καὶ  
τὰς ὁμοιωσας ἐβλουμένους ἐν παύλει,  
θεμελιεύτας ἐπ' αὐτῇ.

16 ΜΗ ΟΥΤ ΠΕ ΥΜΑΣ ΚΟΛΥΨΩ ΕΙΣΒΡΑ-  
 ΣΘ ἢ ΕΙ ΠΟΤΕ, ἢ ΕΙ ΜΕΡΕΣ ΕΘΡΗΣ ἢ ΙΟΥ-  
 ΜΕΝΙΩΣ, ἢ ΣΑΚΕΒΑΤΩ,

17 Α ὅτι σὺ καὶ τῶν μελλόντων, τὸ  
σῶμα τῆ Χρυσῆ.

18 Μιθίς ὑμᾶς καταρξομένην  
 λην ἐν ταπεινοφροσυνῇ καὶ θρησκείᾳ ᾧ  
 ἀγγέλων, ἃ μὴ ἐσέβαν ἐμπαύσαι, εἰκὴ  
 φρεσὶ μέγας ὡς τῷ οὐδὲ τ' ὁδοῦ αὐτῆς,

19 Καὶ ἐκράνεν τὴν κεφαλὴν, ἐξ ἧς  
παῖ τὸ πᾶν διὰ τοῦ ἀφᾶν καὶ συνδέσ-  
μων ὀπιοχρηστέμων καὶ συμβιβαστέμων,  
αὐτὴ τὴν αὐτὴν τῷ Θεῷ.

20 Εἰ οὖν ἀπειθήσετε τῷ κυ-  
 ρῷ, ὁ ὅτι ἔστιν ἐν ἡμῖν λόγος, ὅτι οὐ  
 ἔσονται ὑμεῖς ἐν τῷ λαῷ τῷ κυρίου;

21 Νῦν αἴψη, μὴ δὲ γέσῃ, μὴ δὲ θύῃ·

22 Α ὅτι πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀ-  
ποχρήσῃ, καὶ τὰ ὠταλόμενα καὶ διδρασκά-  
λιας τῶν ἀνθρώπων.

23 Απιά ἐστὶ λόγον μὲν ἔχοντα σφί-  
ας ἐν ἐθελουθρησκειᾷ καὶ πεπινοφερωσύνῃ  
καὶ ἀφειδίᾳ σώματι, καὶ ἐν πρῶτῃ πιν-  
ουρὸς πλησμο, καὶ τῆς σαρκός.

γ.

**Ε**Ι οὖν σὺν ἡμεῖς τῷ Κρίστῳ, τὰ  
 αὐτοῦ ζήτετε, οὐ ὁ Χριστὸς ὁ θνήσκων  
 ἢ ἡ ζωὴ τοῦ θανάτου·

2 Τα αὐτὰ ρογιάτε, μὴ τὰ ὅτι τῆς  
2ης.

3 Απεθώμεθα γὰρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν καὶ  
κρυπτή σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ.

4 Οταν ο Χριστός φανερωθῇ, ἡ ζωὴ  
ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῇ φανερω-  
θήσεσθε ἐν δόξῃ.

5 Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν  
τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν,  
πάθος, ὀργισμὸν κακίαν, καὶ τὰ τοιαῦτα  
οὗσα, ἵνα ὅταν ἐκδηλωθῇς, ἦς ὡς ἅγιος.

6 Δὲ αὖ ἔρχεται ἡ ὁρμή τῆς Θεοῦ δυνά-  
 μεως εἰς τῆς ἀπειθείας,

7 Εἰ οὖν καὶ ὑμεῖς φιλοπαθήσατε  
πρὸς αὐτοὺς, ὥστε ἐξήτε ἐν αὐτοῖς.

8 Νῦν δὲ ἀπόθετε καὶ ὑμεῖς τὰ παι-  
 τε, ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν,  
 ἀγρολογίαν ἐν τῷ ῥόματι ὑμῶν.

9 Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἄλληλους, ἀπικρύ-  
πτειν τὸν παλιὸν ἄνθρωπον σὺν τῇ  
πράξει αὐτοῦ.

10 Καὶ ἐνδοσάμφοι τὸν νῆον τὸν ἀ-  
νακαυρούμενον εἰς ὀλίγονας κατ' εἰκόνα  
τῆ κτίσεως τοῦ αὐτοῦ,

ΙΙ Οπου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ Ἰουδαίᾳ  
 πᾶσι τοῖσι καὶ ἀποστόλοις· βάρβαροι, Σύνοι  
 κης· ὅσα ἔθνη· ἡγεμόνες· ἡμεῖς τὰ πάντα  
 ἐν πατρὶ Χριστῷ.

12. Εὐδύπατον οὖν, ὡς ἐλεγκτοὶ τῶν  
Θεῶν ἄγιοι καὶ ἡρατημένοι, ἀπὸ ἀφίχα οὐκ  
πρωῶν, χριστότητα, ταπεινοφροσύνην  
ἀγαθότητα, μακροθυμίαν,

13 Ἀνεχόμενοι ἀλλήλων, καὶ χαρίζομε-  
νοι ἑαυτοῖς ἐὰν τις πρὸς πια ἔχη μω-  
μὴν· καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἑχαίρετο ὑ-  
μῖν, οὕτως καὶ ὑμεῖς·

14 Επὶ πάντι ὃ τέτοις τὴν ἀγάπην  
ἤπει ὁρί σιῶσις τῆς πλειότῃς·

15 Καὶ ἡ εἰρὴν τῆς Θεοῦ βεβαιεῖται  
ἐν ταύτῃ καρδίᾳς ὑμῶν, εἰς ἡμῶν καὶ ἐκ  
Θητοῦ ἐν ἐνὶ σώματι, καὶ ὅτι γὰρ εἶται γῆμι

16 ὁ λόγος τῆς Χρυσῆς ἐνοικίει  
ἐμῇ πλυσίᾳ, ἐν παύσῃ σοφίᾳ, διδάσκει

τες καὶ νοθευοῦντες ἑαυτοὺς, ἰδμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἐν ᾗ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ,

17 Καὶ παρ' ὅ,τι αὐτοὶ ποιοῦν ἐν λόγῳ ἢ ᾠῇ ᾗ, πάντα ἐν ὀνόματι Κυρίου Ἰησοῦ, ὑποτασσόμενοι τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ δι' αὐτοῦ.

18 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσατε τοὺς ἰδίοις ἀδελφοῖν, ὡς αὐτὸν ἐν Κυρίῳ.

19 Οἱ ἀδελφοί, ἀγαπάτε τοὺς γυναικας καὶ μὴ πικραίνετε τοὺς ἑαυτῶν.

20 Ὡς τέκνα ὑπακούετε τοῖς ἰσχυροῖς καὶ πάντα ὅ,τι τοὺς ὅ,τι ἔστιν ὑμῶν ἐν τῇ Κυρίῳ.

21 Οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα καὶ ἀθυμῶσιν.

22 Οἱ δούλοι, ὑπακούετε καὶ τοῖς πατρὶ τοῖς καὶ τοῖς ἀδελφοῖς, μὴ ἐν ὀφθαλμοδολείᾳ, ὡς ἀνθρώποις, ἀλλ' ἐν ἀποτίκῃ καρδίας, φοβούμενοι τὸν Θεόν.

23 Καὶ πᾶν ὅ,τι ἐὰν ποιοῦτε, ἐκ ψυχῆς ἡγάγετε, ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ ἐκ ἀνθρώποις.

24 Εἰδότες ὅτι ἀπὸ Κυρίου ἀπολήψετε τὴν αἰταπόδοσιν τῆς κληρονομίας· καὶ ὅ,τι ὁ Κύριος κρατεῖ τοὺς δούλους.

25 Ὁ ὃς ἀδικῶν κομμεῖται ὃς ἠδίκησε, καὶ ἐκ ὅ,τι ἀποδοθήσεται.

δ.

**Ο**ἱ Κύριοι, τὸ δέχου καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχετε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε κύριον ἐν ἑαυτοῖς.

2 Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, ἡγορευοῦντες ἐν αὐτῇ ἐν ὕμνοις.

3 Προευχόμενοι ἄμα καὶ αὐτοῖς ὑμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς ἀνείξῃ ὑμῖν θυραν πύλινον, ἀνοίξῃ τὸ μυστήριον τοῦ σοφίας, (ὅτι ὁ καὶ ἡμῶν.)

4 ἵνα φανερώσῃ αὐτὸ, ὡς οὐκ ἐστὶν ἀπόκρυφον.

5 Ἐν σοφίᾳ ἀειπατεῖτε τοὺς ἑαυτῶν, τὸν καὶ τὸν ὑμῶν ἀποδοθήσεται.

6 Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ὡς λαλῶν ἡρπυμῶν, εἰδόμενος ὡς οὐκ

ὑμῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀποδοθήσεται.

7 Ὡς καὶ ἐὰν πάντα γνωρίζετε ὑμῖν Τυχῆς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πρὸς διόκοις καὶ σωδελος ἐν Κυρίῳ,

8 Ὁ ἰπποκρίτης τοὺς ὑμῶν ἐν αὐτῷ ἵνα γινώσκῃ τὰ αὐτοῖς ὑμῶν, καὶ παρακαλεῖται τοὺς καρδίας ὑμῶν,

9 Σὺ Οὐκίμης τῇ πρὸς καὶ ἀγαπητῇ ἀδελφῇ, ὅς ἔστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ἡμῖν γνωρίζετε τὰ αὐτοῖς.

10 Αποδοθήσεται ὑμῶν Αρτίσταρχος ὁ συναρχηγὸς μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀγαπητὸς Βαρνάβας (ὅτι οὐκ ἐλάβετο ἐπὶ τοὺς, καὶ ἡλθον τοὺς ὑμῶν, διέξατε αὐτοῖς.)

11 Καὶ Ἰσοῦς ὁ λεγόμενος Ἰσοῦς, οἱ ὄντες ἐκ αὐτοῖς, οὗτοι μόνοι συναρχοῖς ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, οἱ πρὸς ἐξουσίαν μοι παραγγέλλει.

12 Αποδοθήσεται ὑμῶν Επαφροῖς ὁ ἐξ ὑμῶν δούλος Χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα στήνῃ τέλει καὶ πληροφάνῃ ἐν πνεύματι τοῦ Θεοῦ.

13 Μαρυρὸς γὰρ αὐτῶν ὅτι ἐκ τῶν πολλῶν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ὅ,τι ἐν Λαοδικείᾳ καὶ ὅ,τι ἐν Ἱερουσαλὴμ.

14 Αποδοθήσεται ὑμῶν Λουκάς ὁ ἱατρός ὁ ἀγαπητὸς καὶ ἀγαπῶν.

15 Αποδοθήσεται καὶ ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφός, καὶ Νυμφῶν καὶ πᾶν καὶ οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησία.

16 Καὶ ὅπως ἀναγνωθῇ παρ' ὑμῶν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικείᾳ ἐκκλησίᾳ ἀναγνωθῇ, καὶ τῷ ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμῶν ἀναγνωθῇ.

17 Καὶ εἴπατε Ἀρχιππῶν, βλέπε τὴν διακονίαν καὶ παράστασιν ἐν Κυρίῳ ἵνα αὐτῷ πληροῖς.

18 Ὁ ἀποστολὸς τῷ ἡμῶν καὶ Παύλῳ, μετὰ τοὺς καὶ τῶν ὑμῶν. Ἀμήν.

Πρὸς Κολοσσαίτας ἐγγράφιον ἀπὸ τοῦ ἡμῶν διὰ Τυχῆς καὶ Οὐκίμης.

Η ΠΡΟΣ





# Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟ.

ΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΤΡΟΣ

αποστόλου.



α. ΑΥΤΟ ΣΥ ΣΙΛΒ-  
δός κὺ Τιμόθεο  
τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσ-  
σαλονικίαι, ἐν Θεῷ  
πατρὶ, κὺ Κυρίῳ Ιη-  
σοῦ Χριστῷ \* χάρις  
ὑμῖν κὺ εἰρήνῃ ἀπὸ  
Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, κὺ Κυρίου Ιησοῦ Χριστοῦ.

2 Εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεὸν πάντοτε  
ὡς πάντων ὑμῶν, μισάν ὑμῶν ποιού-  
μενοι ὅτι ἤν' αὐτοστυχῶν ἡμῶν,

3 ἀδιαλείπτως μνημονεύοιτες ὑμῶν  
τῷ ἔργῳ τῆς πίστεως, κὺ τῷ λόγῳ τῆς ἀ-  
γάπης, κὺ τῆς ἐσπεμονῆς τῆς ἐλπίδος τῷ  
Κυρίου ἡμῶν Ιησοῦ Χριστοῦ ἡμῶν ἡμῶν τῷ  
Θεῷ κὺ πατρὸς ἡμῶν,

4 Εἰδότες, ἀδελφοί ἡγαπημένοι,  
ὡς Θεὸς τῶν ἐκλογῶν ὑμῶν,

5 ὅτι τὸ θεληθέν ὑμῶν ἐκ ἐξου-  
σῆς εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ κὺ ἐν  
δυνάμει, κὺ ἐν πνεύματι ἀγίῳ, κὺ ἐν πλη-  
ροφορίᾳ πολλῇ, καὶ οὕτως οἶδατε ὅπως ἐξου-  
σίαν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς.

6 Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐξουσί-  
ας κὺ τῷ Κυρίῳ, ὁμοειδόμενοι τὸν λόγον ἐν  
δυνάμει πολλῇ, καὶ χάριτι πνεύματος ἀ-  
γίου,

7 ὥστε ὑμῶν ὑμᾶς τύπετε πάν-  
τοτε πιστεύοντες ἐν τῇ Μακεδονίᾳ κὺ τῇ  
Αχαΐᾳ.

8 Ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήρχηται ὁ λόγος  
τῷ Κυρίῳ ὁ μόνος ἐν τῇ Μακεδονίᾳ κὺ

Αχαΐᾳ, ἀλλὰ κὺ ἐν παντὶ τόπῳ ὃς ἦν  
ὑμῶν ὁ Θεός τὸν Θεὸν ἐξουσίαν, ὡς  
μὴ χρεῖαν ἡμᾶς ἔχον λαβεῖν π'.

9 Αὐτοὶ γὰρ ὡς ἡμῶν ἀπαγγέ-  
λῳ ἐπὶ αὐτοὺς εἰσόδῳ ἐρχόμενοι ὡς ὑμᾶς,  
κὺ πῶς ἐπετρέψατε ὡς τὸν Θεὸν ἀπὸ  
τῶν εἰδῶν, δακρύει Θεὸς ζῶν κὺ  
ἀληθινός,

10 Καὶ ἀναμνησθὲν τὸν ἥν' αὐτῷ ἐκ  
τῶν ἐραστῶν, (ὃν ἤχρει ἐκ νεκρῶν,) ἡ-  
συχῶ τὸν θυμόν ὑμᾶς ἀπὸ τῆς ἐργασίας  
τῆς ἐργασίας.

β.

Αὐτοὶ γὰρ οἶδατε, ἀδελφοί, τίς εἶπα  
δοῦν ὑμῶν τίς ὡς ὑμᾶς, ὅτι οὐ  
καὶ γάρτοι,

2 Ἀλλὰ κὺ ἀπαγγέλλετε κὺ ὁμοειδ-  
τε, καὶ οἶδατε, ἐν Φιλιπποῖς, ἐπαγγέλλε-  
σθαι ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλῶντες ὡς  
ὑμᾶς τὸ ἀγαθόν τῷ Θεῷ ἐν πονηρίᾳ  
ζῶντι.

3 Ἡ γὰρ παρεκλήσεις ἡμῶν ἐκ ἐκ  
πλάτης ἐστὶν ἐξ ἀκαταρτίας, οὕτως ἐστὶν  
ἀλλὰ καὶ οἶδατε, ἐν Φιλιπποῖς, ἐπαγγέλλε-  
σθαι ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλῶντες ὡς  
ὑμᾶς τὸ ἀγαθόν τῷ Θεῷ ἐν πονηρίᾳ  
ζῶντι.

4 Ἀλλὰ καὶ οἶδατε, ἐν Φιλιπποῖς, ἐπαγγέλλε-  
σθαι ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλῶντες ὡς  
ὑμᾶς τὸ ἀγαθόν τῷ Θεῷ ἐν πονηρίᾳ  
ζῶντι.

5 Οὕτως ὅτι ποτε ἐν λόγῳ καλακί-  
ας ἐξουσίαν, καὶ οἶδατε, οὕτως ἐν  
αὐτοῖς πλεονεξίας, (Θεὸς μαρτυρεῖ)

6 Οὕτως ἐκτενέστε ἐξ ἀνθρώπων ὁ-  
ξαι, οὕτως ὅτι ὑμῶν οὕτως ἀπ' ὅλων,

7 Διὰ τὴν

7 Διωκόμενοι ἐν βάρει τῇ ὡς Χριστοὶ δοῦλοισι, ὅν τ' ἐξηκολούθηται ἡμεῖς ἐν ὑμῶν, ὡς αὐτοὶ ἔσονται ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ.

8 Οὕτως ἡμεῖς ἐμὲ ὑμῶν, ὁδοῦν ματαδοῦναι ὑμῶν οὐ μόνον τὸ θαυμάσιον τῷ Θεῷ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐκείνῃ ψυχῇ, διότι ἀγαπῆτοι ἡμῶν γινώσκοντες.

9 Μνημονεύετε γὰρ ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς γὰρ καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι περὶ τὸ μὴ ὑποκαταστήσῃ τίνα ὑμῶν, ἐκινῶν ἡμῶν εἰς ὑμᾶς τὸ θαυμάσιον τῷ Θεῷ.

10 Ὑμεῖς μαρτυρεῖτε καὶ ὁ Θεός, ὡς ὅπως καὶ δικαίως καὶ ἀμεμπῶς ἡμῶν τοῖς πιστεύουσιν ἐξηκολούθηται,

11 Καθ' ὅσον οἴδατε, ὡς εἶα ἔλαστο ἡμῶν, (ὡς πατὴρ τέκνα ἐαυτοῦ,)

12 Παρακαλουῦντες ὑμᾶς καὶ παραινύμενοι καὶ μαρτυροῦντες, εἰς τὸ περιπατήσῃ ὑμᾶς ἀξίως τῷ Θεῷ τῷ καλεῶντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἐαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν.

13 Διὰ τὸ καὶ ἡμεῖς ἐνχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδικοῦντες, ὅτι παρακαλοῦντες λόγον ἀκούει παρ' ἡμῶν, τῷ Θεῷ, ἐδέξατο ὁ λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ (καθὼς ὅστις ἀμαρτωλὸς) λόγον Θεοῦ, ὅς καὶ ἐκτελεῖται ἐν ἡμῶν τοῖς πιστεύουσιν.

14 Ὑμεῖς γὰρ μνησθῆτε ἐξηκολούθητε, ἀδελφοί, τῷ ἐκκλησιῶν τῷ Θεῷ τῷ ἐσπῶν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ, ἐν Χερσὶ Ἰησοῦ, ὅτι ταῦτα ἡμεῖς καὶ ὑμεῖς ὑποὶ τῷ ἰσχυρῷ καὶ αὐτοῖς ὑποὶ τῇ ἰουδαίᾳ,

15 Τῶν καὶ τὸν Κύριον δοκονομῶντες ἰσχυρῶς καὶ ἐν ἰσχύι πορεύεσθαι, καὶ ὑμᾶς ἐκδιδακτῶν, καὶ Θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ παρ' ἀνθρώποις ἐκτιμῶν,

16 Καλούντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσι λαλοῦσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρωθῶσαι αὐτῷ τὰς ἀμεμπτίας πάντοτε. ἔφθασε ἡ ἡμέρα ἢ ὁ γὰρ εἰς τέλος.

17 Ἡμεῖς ὅ, ἀδελφοί, ἀποφασισθῶν

τις ἀφ' ὑμῶν περὶ καρτὸν, ὡς ἐκτελεσθῶν, οὐ καρδία, περὶ τῶν ἐκτελεσθῶν τῶν καρτῶν ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ.

18 Διὸ ἐπιθυμῶμεν ἰδεῖν ὑμᾶς, (ἰσχυρῶς Παῦλ' καὶ Ἀπὸλ' καὶ οἱ) καὶ ἐκτελεσθῶν ὑμᾶς ὁ σαταναῖς.

19 Τίς γὰρ ἡμῶν ἑλπίς, ἢ χάρις, ἢ σέφαν' καυχώμενος; ἢ οὐχὲ καὶ ὑμεῖς ἐκτελεσθῶν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, ἐν τῇ αὐτῇ παρουσίᾳ;

20 Ὑμεῖς ἀφ' ὅσῃ ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χάρις.

γ.

Διὸ μνησθῆτε ἐκτελεσθῶν ἐκτελεσθῶν ἐν Ἀθῶναις ὑμῶν,

2 Καὶ ἐπιθυμῶμεν ὑμῶν τὸν ἀδελφόν ἡμῶν καὶ διάκονον τῷ Θεῷ καὶ σωτήρην ἡμῶν ἐν τῇ θαλασσῇ τῷ Χριστῷ, εἰς τὸ σπείρειν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦναι ὑμᾶς περὶ τῆς πίστεως ὑμῶν,

3 Ἰσχυρῶς μνησθῆτε σπείρειν ἐν τῇ θαλάσσῃ τῷ Χριστῷ, αὐτοῖς γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς τὸ καὶ ἡμεῖς.

4 Καὶ γὰρ ὅτι περὶ ὑμᾶς ἡμεῖς, ἐκτελεσθῶν ὑμῶν ὅτι μνησθῶν ἐκτελεσθῶν, καθὼς καὶ ἐκτελεσθῶν, καὶ οἴδατε.

5 Διὰ τὸ καὶ μνησθῆτε ἐκτελεσθῶν ἐκτελεσθῶν εἰς τὸ γινώσκειν τὴν πίστιν ὑμῶν, μνησθῶν ἐκτελεσθῶν ὑμᾶς ὁ πνεῦμα, καὶ εἰς κατὰ γινώσκειν ὁ κόπος ἡμῶν.

6 Ἀρτι ὅ ἐκτελεσθῶν ὑμῶν περὶ ἡμῶν ἀφ' ὑμῶν, καὶ ἐκτελεσθῶν ὑμῶν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνησθῶν ὑμῶν ἐκτελεσθῶν πάντοτε, ἐκτελεσθῶν ὑμᾶς ἰδεῖν, καθὼς καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς,

7 Διὰ τὸ παρακαλοῦναι, ἀδελφοί, ἐκτελεσθῶν ὑμῶν, ὅτι πᾶσι τῇ ἐκτελεσθῶν καὶ οὐκ ἐκτελεσθῶν ὑμῶν διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως.

8 Ὅτι καὶ ὑμεῖς, ἐκτελεσθῶν ὑμῶν ἐκτελεσθῶν ἐκτελεσθῶν.

9 Τίνα γὰρ ἐκτελεσθῶν ἐκτελεσθῶν τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι ἐκτελεσθῶν ἐκτελεσθῶν.

ση τῇ χαρᾷ ἢ χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἡμετε-  
ραν τῷ Θεῷ ἡμῶν,

10 Νυνὶς καὶ ἡμετέρας ὑμῶν ἐκπελαστοῦ  
δεδόκαμε εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πορρωπρον,  
καὶ καταρτίσαι τὰ υστερήματα τῆς πίστεως  
ὑμῶν·

11 Αὐτὸς ὃ ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν, καὶ  
ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατακυριεύει  
πάντῃ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς.

12 Ὑμεῖς ὃ ὁ Κύριος πλανήσατε καὶ  
παρασύνατε τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀγγέλους καὶ  
εἰς πάντας, καὶ διὰ τὴν καὶ ἡμεῖς εἰς ὑ-  
μᾶς,

13 Εἰς τὸ σπουδάζειν ὑμῶν τὰς καρδίας  
ἀμέμπτως ἐν ἀγαθῇ, ἡμετεραν τῷ Θεῷ  
καὶ πατρὶς ἡμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου  
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἀγίων  
αὐτοῦ.

δι.

**Τ**Ο λοιπὸν εἰν, ἀδελφοί, ἐροῦντες ὑ-  
μᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰη-  
σοῦ, καὶ διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου  
ἡμῶν ἀποκαταστήσει καὶ ἀρτίσκειν Θεῷ, ἵνα  
ἀπολαύσεται ἡμῶν.

2. Οἶτε γὰρ πῶς παραχρησάμεθα ἰδω-  
μεν ὑμῶν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

3 Ἰδοὺ δὲ ἐστὶν ἡμεῖς τῷ Θεῷ, ὁ ἀ-  
γιασμός ὑμῶν, ἀπὸ τῆς ἀκαθαρτίας τοῦ  
πνεύματος,

4 Εἰδὼναι ἡμεῖς ὑμῶν τὸ ἑαυτῶν  
σκεῦος καὶ καὶ τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ τὴν  
καὶ τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ τὴν ἀκαθαρσίαν

5 Μὴ ἐν πᾶσι ὁμοθυμίας, καὶ διὰ τὴν  
καὶ τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ τὴν ἀκαθαρσίαν

6 Τὸ μὴ ὑπερβαίνειν ἐν πλεονεκτεῖν ἐν  
τῷ πορρωπρον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι  
ἡμεῖς ὁ Κύριος καὶ πατὴρ πάντων πάντων,  
καὶ διὰ τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ τὴν ἀκαθαρσίαν

7 Οὐ γὰρ ἐκδοῦν ἡμεῖς ὁ Θεὸς ὑμῶν  
ἀκαθαρσίαν, ἀλλ' ἐν ἀγαθῇ.

8 Γοητεύοντες ὁ δὲ τῶν ἀδελφῶν, ἐκ ἀνθρώπων  
ἀδικῶν, ὅπως τοῦ Θεοῦ τοῦ καὶ τὴν ἀκαθαρσίαν  
πνεύματος αὐτοῦ τὸ ἀγαθὸν εἰς ἡμᾶς.

9 Περὶ ὃ τῷ οὐρανῷ ἀδελφίας ὁ Χριστὸς  
ἔχετε χάριν ἐμὴν ἀπὸ τοῦ ὅτι ὑμεῖς δι-  
δάσκοντες εἰς τὸ ἀγαθὸν ἀγγέλους.

10 Καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς  
ἀδελφούς τοῦ ὅτι ὁ Κύριος Μακάριος ἐσ-  
τε καὶ ἡμεῖς, ἀδελφοί, ἀγαπᾶμεν  
ἡμῶν,

11 Καὶ οὐλομένηται ὑμῶν χάριν καὶ  
πορρωπρον τὰ ἰδία, καὶ ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ  
αὐτοῦ ὑμῶν καὶ τῶν ἀδελφῶν, παρρησίᾳ  
λαβόντες,

12 ἵνα ἀπολαύσεται τὸν ἀγαθόν τοῦ  
ἔσχατου, καὶ ἡμεῖς ὁ Χριστὸς ἔσχατος.

13 Οὐ θέλοντες ὑμῶν ἀγαπᾶμεν, ἀδελφοί,  
ἀλλ' ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ, ἵνα καὶ ὑμῶν  
καὶ οἱ λοιποὶ οἱ καὶ ἔχοντες ἐλπίδα

14 Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν  
καὶ ἀνέστη, ἔτω καὶ ὁ Θεὸς τοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν  
διὰ τὸ Ἰησοῦ, ἀλλ' ἐν αὐτῇ.

15 Ἰδοὺ γὰρ ὑμῶν ἀγαπᾶμεν ἐν λόγῳ Κυ-  
ρίου, ὑπὸ ἡμεῖς οἱ καὶ τῶν ἀδελφῶν  
καὶ οἱ λοιποὶ οἱ καὶ τῶν ἀδελφῶν, ἵνα  
καὶ τῶν ἀδελφῶν καὶ τῶν ἀδελφῶν

16 Οἱ αὐτοὶ ὁ Κύριος καὶ τῶν ἀδελφῶν  
ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ, καὶ ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ  
καὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ, καὶ ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ  
καὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ, καὶ ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ

17 Ἐπειτα ἡμεῖς οἱ καὶ τῶν ἀδελφῶν  
πορρωπρον, ἡμεῖς αὐτοῖς ἀγαπᾶμεν  
ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἡ-  
μεῖς, ἔτω πάντες αὐτοῖς ὑμῶν ἡμεῖς.

18 Ὡς παρακαλεῖτε ἀγγέλους ἐν τοῖς  
λόγοις τῆς πίστεως.

**Π**ΕΡΙ ὃ τῷ Χριστῷ καὶ τῷ Χριστῷ  
ἀδελφοί, ὁ Χριστὸς ἔχετε ὑμῶν χά-  
ριν αὐτοῦ.

2 Αὐτοὶ γὰρ ἀγαπᾶμεν οἶδατε ὅτι ὁ  
Κυρίος αὐτοῖς ἀγαπᾶμεν ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ,  
ἔτω ἡμεῖς.

3 Ὅταν γὰρ ἀγαπᾶμεν, εἰ μὴ καὶ ἀσφα-  
λεια, τότε ἀφῆλθον αὐτοῖς ἐπίσταται  
ἐλεῖν, ἀλλ' ὡς ὅταν τῇ ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ  
χάρις

χρήση, καὶ ἐ μὴ ἐκπορεύσῃ.

4 Τρεῖς ὃ, ἀδελφοί, ἐκ ἐστὶ ἐ σκό-  
πει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμῶν οὐκ ἐκλείψῃ κα-  
ταλάει·

5 Πάντες ὑμῶν υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ  
υἱοὶ ἡμέρας· ἐκ ἐσμέν νυκτὶς οὐδὲ σκό-  
τους.

6 Ἀρα οὐκ μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ  
οἱ λοιποὶ, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφαμεν·

7 Οἱ γὰρ καθεύδοντες, νυκτὸς καθεύ-  
δουσιν, καὶ οἱ μεθύσκορμοι, νυκτὸς μεθύ-  
ουσιν.

8 Ἡμεῖς ὃ ἡμέρας ὄντες, νήφαμεν,  
ἀδυσάμφοι, θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης,  
καὶ σκευαφάμεθα, ἐλπίδα σωτηρίας,

9 Ὅτι ἐκ ἐδετο ἡμεῖς ὁ Θεὸς εἰς  
ἡμῶν, ἀλλ' εἰς σκευποίστην σωτηρίας διὰ  
τῷ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·

10 Τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ  
ἡπ γρηγορῶμεν, εἴτε καθεύδωμεν, ἅμα  
οὐ ἀπὸ τῆς ἐλπίδος.

11 Διὸ παρακλῆσθε ἀλλήλους, καὶ ἐκο-  
δομεῖτε εἴς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε.

12 Ερωτῶμεν ὃ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰ-  
δήκα ἐπὶ κοπιῶντας ἐν ὑμῖν, καὶ παροῦσαι-  
μῶν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ, καὶ δουλεύοντες  
ὑμῶν,

13 Καὶ ἡγεῖσθαι αὐτῶν ὑπὲρ ἐκφρα-  
στὸς ἐκ ἀγάπης διὰ τὸ ἔργον αὐτοῦ· εἰ-  
ρυνίστε ἐς ἑαυτοῖς.

14 Παρακλῆσθαι ὃ ὑμᾶς, ἀδελφοί,  
ναθεπείτε ἐπὶ ἀτάκταις, παρεμυνδείοι

ἐπὶ ὀλιγοψύχοις, αἰτεῖσθαι ἅπλ' αἰδουῶν,  
μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας.

15 Ὅρατε μή τις ἐξ ὑμῶν αἰτῇ κατὰ  
τὴν διανοίαν, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν δι-  
σκεῖτε καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας.

16 Πάντοτε χαίρετε.

17 Ἀδελφεῖς πῶς φροτυχεῖτε.

18 Ἐν παντὶ δουλεύετε· τῷ το γὰρ  
τέλειμα Θεοῦ ἐκ Χριστοῦ Ἰησοῦ εἰς ἡ-  
μέρας.

19 Τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε.

20 Περιφρησίας μὴ ὑψοποιεῖτε.

21 Πάντα δοκιμάζει· τὸ καλὸν καλῶ-  
ῖτε.

22 Ἀπὸ πιστὸς εἶδος ποτηρὸς ἀπέ-  
χεσθε.

23 Αὐτοὶς ὃ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἀ-  
γαπάει ὑμᾶς ὁλοτελεῖς· καὶ ὁλόκληρον ὑ-  
μῶν τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα  
ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡ-  
μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθεῖν.

24 Πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ἐς καὶ ποι-  
ήσῃ.

25 Ἀδελφοί, φροτυχεῖτε πρὸς ἡμῶν.

26 Ἀνατίσθε ἐπὶ ἀδελφούς πάντας  
οἱ ἐβλήκασι ἀγίᾳ.

27 Ορκίζω ὑμᾶς τὸν Κύριον, ἀγα-  
πητικῶς πᾶσι τοῖς ἀ-  
δελφοῖς.

28 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ  
Χριστοῦ μετὰ ὑμῶν. Ἀμήν.

Πρὸς Θεσσαλονικαίς φερῶν ἐγχαρὶς διὰ Ἀδελφῶν.





# Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙ.

ΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.



α.  
ΑΥΤΟΣ ἡ Σιλ-  
αὐς ἡ Τιμόθεος  
τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσ-  
σαλονικίαν, ἐν Θεῷ  
πατεὶ ἡμῶν, ἡ Κυ-  
ρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ.  
2 Χάρις ὑμῖν ἡ  
εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, ἡ Κυρίου  
Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ Θεῷ  
πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καὶ ὡς ἀ-  
ξίον ἔστι, ὅτι ὑπακούετε ἡ πίστις ὑμῶν,  
ἡ πληροῦται ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἡμετέρου πα-  
τρὸς ὑμῶν εἰς ἀγάπην.

4 Ὡστε ἡμεῖς ἀπεὸν ἐν ὑμῖν καυχώ-  
μεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῷ Θεῷ, ὡς ἡ  
ὑπομονὴ ὑμῶν, ἡ πίστις ἐν παντί τῷ  
Θεῷ, ὡς ἡμεῖς ὑμῶν ἡ τὰς θλίψεις ἡς ἀν-  
έχοντες,

5 Εἰδοῦμεν τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ  
Θεοῦ, εἰς τὸ κατεξιέναι ὑμᾶς τῆς βα-  
σιλείας τοῦ Θεοῦ, ὡς ἡμεῖς ἡμεῖς.

6 Ἐὰν δὲ δικαιοσύνη Θεοῦ ἀντα-  
ποδιδώσῃ τοῖς θλίβεσιν ὑμᾶς θλίψιν,

7 Καὶ ὑμῖν τοῖς θλίβεσιν αἰσιν  
μὴ ἡμῶν, ἐν τῇ δοκίμῳ τοῦ Κυρίου  
Ἰησοῦ ἀπ' ἐκείνου μετ' ἀγῶνων σωθή-  
ναι αὐτοῖς,

8 Ἐν πυρὶ φλογὸς, διδόντες ἐκεί-  
νοις τὴν μὴ εἶδον Θεὸν ἡ τοῖς μὴ  
ὑπομένουσιν τῇ θλίψει τοῦ Κυρίου ἡμῶν  
Ἰησοῦ Χριστοῦ.

9 Οἵτινες δίκην τίσει, ὁ δὲ  
αἰώνιος, ἀπὸ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡ ἀπὸ  
τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ,

10 Ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξαζόμενος ἐν  
ἀγίοις αὐτοῖς, ἡ δυνάμει αὐτοῦ ἐν  
τοῖς πνεύματι, (ὅτι ὁπνεύματι τὸ μυστή-  
ριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ,

11 Εἰς ὃ ἡ παρουσία τοῦ κυρίου  
περὶ ὑμῶν, ἡ ὑμᾶς ἀξίωση τῆς κλη-  
σεως τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἡ πληρότης πάντων  
δουλοῦν ἀγαθωσύνης, ἡ ἔργον πίστεως  
ἐν δυνάμει,

12 Ὅπως ἐνδοξαζομένη τὸ ὄνομα τοῦ Κυ-  
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν, ἡ ὑμῖν  
ἐν αὐτῇ, ἡ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἡ  
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

β.

ΕΡΑΤΩΜΕΝ ἡ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὡς ἡ  
παρουσία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ  
ἡ ἡμῶν ὁπωσδήποτε ἐπ' αὐτοῖς,

2 Εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῶμεν ἐν  
ῥῶνι ἀπὸ τοῦ ἰού, μήτι θεοειδῶς μήτι διὰ  
πνεύματος, μήτι διὰ λόγου, μήτι διὰ ὁπ-  
σοῦς αἰς δι' ἡμῶν, αἰς ὅτι εἰσηκται ἡ ἡ-  
μεῖς τοῦ Χριστοῦ.

3 Μὴ τις ὑμᾶς ὑπαπατήσῃ ἡ μὴ  
εἰς τὸ πᾶν, ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ δόξα-  
σία προῶτον, ἡ δυνάμει τοῦ Θεοῦ ὁ ἀποστο-  
λὸς τῆς ἀμαρτίας, ὁ ὅς τῆς ἀπωλείας,

4 Ὁ ἀπὸ τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ ἡ  
πάντα λαλοῦμεν τοῦ Θεοῦ ἡ σέβασμα, ὡς αὐ-  
τοῖς εἰς τὸν καὶ τοῦ Θεοῦ ὡς Θεὸν κατέστη  
ἀποδείκνυνται ἰσχυρῶς ὅτι ὅτι Θεός.

5 Οὐ μετανοήετε ὅτι ἐπ' αὐτὸν πορὸς ὑμᾶς, ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν·

6 Καὶ ἰαὼ τὸ κρατεῖν οἶδαντες, εἰς τὸ δοκίμασον ὑμῶν αὐτὸν ἐν τῇ ἑαυτῷ καρδίᾳ·

7 (Τὸ γὰρ ἰωσήριον ἡδὴ ἐνεργεῖται πρὸς ἀνομιᾶς, μὴ οὐκ ὁ κρατεῖν αὐτοῦ ἐστὶν ἐν μέσῳ γίνεσθαι·)

8 Καὶ τότε δοκίμασον ὑμῶν τὸ αἴματι, ἐν ᾧ Κύριος ἀγαθὸς τῇ πνεύματι τῇ συνέσει· αὐτῶν, καὶ καταργήσῃ τὴν ὁφειλὴν τῆς ποιοῦσας αὐτῶν,

9 Οὐ ὅτιν ἡ περὶ αὐτῶν κατ' ἐνέργειαν τῆς σαρκὸς ἐν πάσῃ δουλεύει καὶ σημεῖον καὶ τέρας φέδους,

10 Καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς δοκίμοις, αὐτῶν αὐτῶν τῶν ἀγαθῶν τῆς ἀληθείας ἐκ ἐδίδαντο εἰς τὸ οὐδέναι αὐτοῖς.

11 Καὶ διὰ τούτου πέμψετε αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, εἰς τὸ πειθεσθαι αὐτοῖς τῇ ψεύσει,

12 ἵνα κριθῶσι πάντες οἱ μὴ πειθεσθῶσι τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλ' ἐκδοκίμασται ἐν τῇ ἀδικίᾳ.

13 Ἡμεῖς δὲ ἐρεῖλον ὑμῶν ὑμῶν καὶ ἐν τῇ ὁφειλῇ παρὸς αὐτοῖς, ἀδελφοὶ ἡγαπητοὶ ὑμῶν ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἴλετο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἀγιασμῷ πύκιμος, καὶ πίστι ἀληθείας,

14 Εἰς ὃ ἐκάλειν ὑμᾶς διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν, εἰς ἀειπαύσην διδῶν τῇ Κυρίᾳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ.

15 Ἀγαπᾷ, ἀδελφοὶ, συνέσει, καὶ κρατεῖται τὰς παραδόσεις αἱ ἐδιδάχθητε, ἐπιδοῦναι λόγῳ, εἴτε δι' ὁποῦντος ἡμῶν.

16 Αὐτοῖς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, καὶ ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπᾷ ὑμᾶς, καὶ διὸς παρέκλυσεν ἀνομίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθῶν ἐν χάριτι,

17 Παρακαλεῖται ὑμῶν τὰς καρδίας, καὶ ἐν τῇ ἐλπίδι ὑμῶν ἐν παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.

ΤΟ λοιπὸν πορὸς ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, αὐτῶν ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τῇ Κυρίᾳ πρέχῃ καὶ δοξάζεται κατὰ τὸν πορὸς ὑμᾶς,

2 Καὶ ἵνα βουθῶντο διὰ τῆς αὐτοῦ καὶ ποιῶντο ἀντιθέτως, ὅτι γὰρ πάντων ἡ πίστις.

3 Πιστὸς δὲ ὅτι ὁ Κύριος ἐς στήριξιν ὑμῶν καὶ φυλάξει διὰ τῆς ποιῶν.

4 Παράδοξον δὲ ἐν Κυρίᾳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι αὐτὸς παρεκλήσθη ὑμῖν, καὶ ποιῶν καὶ ποιῶν.

5 Οὐ γὰρ Κύριος κατεπαύθη ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τῇ Θεῷ καὶ εἰς ὑπομονὴν τῇ Χριστῷ.

6 Παρεκλήσθη δὲ ὑμῖν, ἀδελφοὶ, ἐν ὑπόματι τῇ Κυρίᾳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, συνέσει ὑμῶν διὰ τῆς ποιῶν ἀπακτῶς ἀπειταπειλῶν, καὶ μὴ κατὰ τὴν παρὰ ἐλπίδα τῇ παρὰ ὑμῶν.

7 Αὐτοῖς γὰρ οἶδαντες πῶς δὲ μμεῖσιν αὐτῶν ἡμῶν, ὅτι ἐκ ἡκατήσας ἐν ὑμῖν,

8 Οὐδὲ δυνάμει αὐτοῦ ἐραζόμενοι παρὰ πνεύματι, ἐν κατὰ καὶ μάθησιν, ὑποκαταστήσαντες ἐραζόμενοι, πορὸς τὸ μὴ ὁποῦν ὑμῶν.

9 Οὐχ ὅτι ἐκ ἐχθρῶν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοῖς τύποι δυνάμει ὑμῖν εἰς τὸ μμεῖσιν ὑμῶν.

10 Καὶ γὰρ ὅτι ἡμῶν πορὸς ὑμῶν, τὸ πορὸς ὑμῶν ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πρὸς ἐξουσίαν, μμεῖσιν ὑμῶν.

11 Αὐτοῖς γὰρ πρὸς ἀπειταπειλῶν ἐν ὑμῖν ἀπακτῶς, μμεῖσιν, ἐραζόμενοι, ἀλλὰ ἀπειταπειλῶν.

12 Τῶν δὲ τοῖς παρὰ ὑμῶν καὶ παρὰ ὑμῶν διὰ τῇ Κυρίᾳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, ἵνα μὴ ὑποκαταστήσαντες ἐραζόμενοι τὸν ἑαυτοῖς αὐτοῖς ἐδίδαν.

13 Τῶν δὲ, ἀδελφοὶ, μὴ ἐκκαλεῖται καλοποιουμένους.

14 Εἰ δὲ πρὸς ὑμῶν τῇ λόγῳ ἡμῶν, διὰ τῇ ὁποῦν τῶν σημειῶν.

δοι, καὶ μὴ σώκαται, ὑποδιδάτω, ἵνα ἐν-  
τραπή,

15 Καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἠγαθήτε, ἀλλὰ  
ὑποδεχέσθε ὡς ἀδελφούς.

16 Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης  
δὲν ἡμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντός ἐν

παντὶ τρέφει. ὁ Κύριος μὲν παύται ὑμῶν.

17 Ὁ ἀσπαρσὺς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύ-  
λου, ὁ ὅστις σημαίνει ἐν πάσῃ ὀπισθο-  
χωρᾶν,

18 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-  
στοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς Θεσσαλονικεῖς διευρέει ἰηρέφει ἀπὸ Ἀθηνῶν.

# Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟ.

ΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

ΑΥΛΟΣ ἀπὸ-  
στολῆς Ἰησοῦ Χρι-  
στοῦ καὶ ὀπισθο-  
χωρῶν Θεῷ σωτη-  
ριᾷ ἡμῶν καὶ Κυ-  
ρίᾳ Ἰησοῦ Χριστῷ,  
τῆς ἐλπίδος ἡμῶν,

2 Τιμωτέρη γνωστὴ τέλει ἐν πίστει,  
χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡ-  
μῶν, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

3 Καθὼς παρεκάλεισθε ἐν κοινή-  
ται ἐν Ἐφέσῳ, περιουσίᾳ εἰς Μακεδονί-  
αν, ἵνα παραγγείληται πρὸς μὴ ἐπεροδιδά-  
σκαλῆναι,

4 Μὴ δὲ κοροσίζην μὴδεις καὶ ῥημα-  
τολογίαι ἀδελφεῖται, ἀλλὰ πρὸς ζητήσεις παρ-  
αχρῶν μετὰ ἡμῶν καὶ οἰκονομίας Θεοῦ τῶν ἐν  
πίσει.

5 Τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγείλιας ὅστις  
ἡγάγετε ἐν καρδίᾳ καὶ σπουδῇ ἡ-  
συχίας καὶ πίστεως ἀνυπερέβηται.

6 Ὡς πρὸς ἀνεργάσαντες ὕψιστον ἡ-  
συχίας εἰς ματαλογία,

7 Θέλω, περὶ τῆς νομοθετικῆς, μὴ

ῥητὸν ἀλλὰ λίγιστον, μὴτε ἀπὸ τῆς  
διαβεβαιώσας.

8 Οὐδὲ μὲν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐπὶ  
τῆς ἀπὸ τοιμῶν χρηστῆς,

9 Εἰδὼς τὸν, ὅτι δικαίως νόμος ἐ-  
κείνης, ἀνθρώποις καὶ ἀνυπερέβηται, ἀπ-  
ερίττει καὶ ἀνεργάσαντες, ἀνθρώποις καὶ βέλους,  
πατρῶν καὶ μητρῶν, ἀδελφῶν,

10 Πόροις, ἀνεργάσαντες, ἀνεργά-  
σαντες, ψεύδεται, ὀπισθοχωρῶν, καὶ ἐπὶ τῇ  
πίσει τῇ ἐμῇ ἀπὸ διδασκαλίας ἀπὸ τῆς  
πίσεως,

11 Κατὰ τὸ ὑποκείμενον τῆς δόξης τοῦ  
μακαρίου Θεοῦ, ὁ ὀπισθοχωρῶν ἐν τῇ.

12 Καὶ χάρις ἔχω πρὸς ἐνδυναμώσαν-  
τάς με Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ Κυρίᾳ ἡμῶν, ὅτι  
πίσει με ἡγάγετε, διὰ τῆς εἰς δια-  
κονίαν

13 Τὸν ὀπισθοχωρῶν ὅτι βλάσφημοι καὶ  
δικαίως καὶ ὕψιστον ὅτι ἡλεήθη, ὅτι ἐ-  
γνωστὸν ἐπὶ πάντα ἐν ἀπιστίᾳ.

14 Ὡς πρὸς ἀνεργάσαντες καὶ ἡ χάρις τοῦ Κυ-  
ρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀνεργάσαντες τῆς ἐν Χρι-  
στῷ Ἰησοῦ.





9 Εχοντες τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καρδίᾳ σωείδησθε·

10 Καὶ ὅτι ὃ δοκιμαζέσθωσαν πρὸς τὸν, εἴτα διακρινέσθωσαν ἀείκλιτοι ὄντες.

11 Γνωρίζετε ἀσώτως σεμνὰς, μὴ ἀβόλους, ἡραλίας, πιστεῖς ἐν παντί.

12 Διάκονοι ἔστωσαν μιᾷ ζωῇ αὐτοὶ ἀνδρες, τέκνοι καλῶς πορεψάμενοι καὶ τὴν ἰδίαν οἶκον·

13 Οἱ γὰρ καλῶς διακονήσωτες, βαθμῶν ἑαυτοῖς καλὸν ἀειποιούτων, καὶ περὶ αὐτῶν παρήσαν ἐν πίστι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

14 Ταῦτά σοι γράβω, ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς σὲ ταχέως·

15 Εὰν ὃ βραχυῶς, ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἥ τις ὅστις ἐκκλησίᾳ Θεοῦ ζῶντος, σὺλθῃ καὶ ἐδράμῃ μετὰ τῆς ἀληθείας,

16 Καὶ ὁμολογησάμενος μέγα ὅτι τὸ τῆς ἀπειθείας μυστήριον. Οὗτος ἐφανέρωθη ἐν σαρκεῖ, ἰδὲν καὶ ἐν πνεύματι, ὡφθὲν ἀγγέλοις, ἐκμύχθη ἐν ἱστορίᾳ, ὁπισθεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνῆρθη ἐν δόξῃ.

δ.

**Τ**ὸ ὃ πνεῦμα ῥητὸς λέγει ὅτι ἐν ἀσέβει καὶ ἁσέβει ὑποτίθονται πῖνες τῆς πίστεως, πορεψέμενοι πνεύμασι πλάσις καὶ διδασκαλίαις σαμνόντων,

2 Ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κακωθυριασμένων πλὴν ἰδὲν σωείδησθαι,

3 Καλούντων γεμῖν, ἀπὸ καρδίας βρομῶντες ὅτι ὁ Θεὸς ἐκπέει εἰς μεταλήψιν μὴ ὁ χαρισίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπιτηδεύουσιν ἀληθεύειν·

4 Ὅτι παῦν κτήμα Θεοῦ καλόν, καὶ ἰδὲν ὑποβλήσθαι, μὴ ὁ χαρισίας λαμβανόμενοι·

5 Ἀναξίτη γὰρ διὰ λόγον Θεοῦ καὶ αἰτιέσθαι.

6 Ταῦτα ἐπαρτιέμενοι τοῖς ἀδελφοῖς, καλῶς ἴσθι διακρίθῃ Ἰησοῦ

Χριστοῦ, ἐπεφύμενοι τοῖς λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἥ παρὰ κολούσθαι.

7 Τοῖς ὃ βελήεις καὶ γραβείας μὴ θύε παρὰ τῆ. Γύμναζε ὃ σταντὸν πρὸς δουλείαν·

8 Ἡ γὰρ σωμνην γυμνασία πρὸς ὁ λόγον ὅτι ἀφίλιμος· ἡ ὃ ὁ περὶ πρὸς πάντα ἀφίλιμος ἔστιν, ἐπαρτελίας ἔχουσα ζωῆς τῆς καὶ τῆς ἀνέστη.

9 Πιστοὶ ὁ λόγος καὶ πᾶσις δουλείας ἁγίας.

10 Εἰς τὸ γὰρ καὶ κατὰ μὲν καὶ οἱ διδόντες, ὅτι ἡλπίκαμεν ὅτι οἱ ζῶντες, ὅς ἐστι σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μέλιστα πιστῶν.

11 Περὶ γὰρ ταῦτα καὶ διδάσκει.

12 Μνησθε σὲ τῆς νεότητος κατὰ τὴν ἡλικίαν, ὅτι τύπος γὰρ ὅτι πιστῶν καὶ λόγῳ, ἐν ἀσέβει, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πειρασμῷ, ἐν πίστι, ἐν ἀγνείᾳ.

13 Εὰς ἐρχομαι πρὸς σὲ τῇ ἀναγνώσει, τῇ περικλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ.

14 Μὴ ἀμείβῃς τὸ ἐν σοὶ χαρισίᾳ τοῖς, ὁ ἰδὲν σοὶ διὰ πορεψιᾶς, μὴ ὅτι δέσας ὅτι χειρὸν ὅς πρὸς βουλήν.

15 Ταῦτα μέλιστα, ἐν τῇ τοῖς ἰδίᾳ, ὅτι ὁ πορεψιᾶ φανερὰ ἡ ἐν πᾶσι.

16 Ἐπερὶ σταντὸν καὶ τῇ διδασκαλίᾳ. ὅτι ὁ μὲν αὐτοῖς· τὸ γὰρ ποιῶν, καὶ σταντὸν σώζει καὶ ὅτι ἀνέστης σὲ.

**Π**ρεσβυτέρους μὴ ὁππλήξῃς, ὅτι τὰ ταῦτα ὡς πατέρες· νεώτερος, ἀδελφός·

2 Πρεσβυτέρους, ὡς κατέχεις· νεώτερος, ὡς ἀδελφός, ἐν πάσῃ ἀγνείᾳ.

3 Χήρας τίμα τὰς ὅτιως χήρας·

4 Εἰ δὲ τις χήρα τέκνα ἢ ἔχουσα ἔχῃ, κατὰ τὴν ἡλικίαν πρὸς τὸν ἰδίον καὶ δουλεύειν, καὶ ἀμειβῆς ὁποδοῖαν τῇ πορεψιᾳ· τὸ γὰρ ὅτι καλὸν καὶ ὁποδοῖαν τῇ ἀγάπῃ τῷ Θεῷ.

5 Ἡ δὲ ὁπίω χήρα καὶ μεμονωμένη  
ἀπικνέσθῃ τῷ Θεῷ, καὶ φεσμένῃ ταῖς δι-  
ήκῃς, καὶ ταῖς φεσσευαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας·

6 Ἡ δὲ ἀσπιλάσῃ, ζῶσα τέθνηκα.

7 Καὶ ταῦτα παρὰ ἑλπίδα, ἵνα ἀνέπι-  
λαστοὶ ᾖσιν.

8 Εἰ δὲ τις ᾄδῃ ἰδίαν καὶ μέλισσα ᾄδῃ  
οἰκίας ἐκ φερονεῖ, τίω πιστὴ ἡρηται, καὶ  
ἔσθι ἀπίστου χήρην.

9 Χήρα καταλειγμένη μὴ ἔλαπτον ἐ-  
σθῇ ἔξωκοντα, γενησάτω ἵνα ἀνδρὸς γενηθῇ,

10 Ἐν ἔργοις καλοῖς μετρυμένη, εἰ  
ἐπικροτῶσθῃ, εἰ ἔξωκοντα, εἰ ἡγίαν  
πόδας ἐκφύει, εἰ θλιβομένοις ἐπικρατεῖ, εἰ  
πάντῃ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπικροτούσῃ.

11 Νεώτερος δὲ χήρας παλαιῶν· ὅταν  
καταστρωσάσῃ τὰ χεῖρσιν, γεμῇ  
δίλκῃ,

12 Ἐχουσα κεῖμα, ὅπῃ φεστίω πί-  
στι ἡθέτηται·

13 Ἀκαὶ δὲ καὶ ἀργαὶ μενδύειται πε-  
σθόμεναι ταῖς οἰκίας· ἐκ μόνον δὲ ἀργαί,  
ἀκαὶ καὶ φλόαται καὶ φερίεργοι, λήθουσι τὰ  
μὴ δέοντα.

14 Βάλοιμαι οὐκ ἐκ νεώτερος γεμῇ, τι-  
μοτηρῇ, οἰκοδεσποτῇ, μενδύειται ἀφο-  
ρμῇ διδόνῃ τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας  
χάριν.

15 Ἡ δὲ ἰδὲ πινεῖ ἔξωκοντα ὅπως  
ᾖ στυγνῇ.

16 Εἰ τις πρὸς τὴν πρὸ ἑξῆς χήρα, ἐ-  
παρκαίτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρύνῃ ἢ ἐκ-  
κλινῇ, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρ-  
κῇ.

17 Οἱ καλῶς φερεσῶτες προσβύτεροι  
διπλῆς τιμῆς ἀξιώσονται, μέλιστα οἱ κα-  
πῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ·

18 Λόγῳ γὰρ ἡ γὰρ, Βουὴ ἀλοῦντα ἐ-  
μμεσῇ· καὶ Ἀξίῳ ὁ ἐργάτης τῆς μεθοῦ  
αὐτῷ.

19 Κατὰ προσβύτερος κατηγόριαν μὴ  
παρεδῆχαι ἐκτὸς εἰ μὴ ὅπῃ δύο ἢ τρεῖς,  
μερτέρας.

20 Τὰς ἀμερτέρας, εἰσὶν οἱ πα-  
τὴρ ἡλικίας, ἵνα καὶ οἱ λαοὶ φόβον ἔχουσιν.

21 Διαμερτέρας ἡλικίας τῷ Θεῷ καὶ  
Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ καὶ τῷ ἐκλεκτῷ ἀγγέλῳ,  
ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς φερεσῶτος,  
μηδὲν ποιῶν κατὰ φερεσῶτον.

22 Χεῖρας παλαιῶν μηδὲν ὅπῃ φε-  
ρεσῶτος ἀμερτέρας ἀμερτέρας. Σαυ-  
τὸν ἀγγέλον τήρει.

23 Μικεῖν ὁδοπορεῖται, ἀλλ' οὐκ ὁλόγῳ  
κατὰ τὸν σίμαχόν σου καὶ τὰς πυκνὰς  
σε ἀθηνῆς.

24 Γνωτὴ ἀνδραγαθία αἱ ἀμερτέρας φε-  
ρεσῶτος εἰσι φερεσῶτος εἰς κρίσιν, ποτὶ δὲ  
καὶ ἐπακροῦσθαι·

25 Ὡς οὕτως καὶ τὰ καλὰ ἔργα φε-  
ρεσῶτος, καὶ τὰ ἀγαθὰ ἔργα, κρυβῶνται  
ἐν στήθεσιν.

5.

Οἱ οὖν ἐστὶν ἐπὶ ζῶντι δόξα τῷ Θεῷ  
καὶ διδασκάλῳ τῶν πνευματικῶν ἡγί-  
ων, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τῷ Θεῷ καὶ ἡ  
διδασκαλία βλασφημηθῇ·

2 Οἱ δὲ πρὸς τὸν Θεόν, μὴ  
καταφερεσῶνται, ὅπῃ ἀδελφοὶ ἦσαν, ἀλλὰ  
μετὰ δόξαν ἐκείνων, ὅπῃ πρὸς εἰς καὶ  
ἀγαπητοὶ οἱ τῆς διδασκαλίας ἀπλάμ-  
βητοί. Ταῦτα διδάσκου καὶ παρ-  
καίω.

3 Εἰ τις ἐπερδιδασκαλεῖ καὶ μὴ φερεσῶ-  
τος ἔρχεται ὑμῶν ἐκτὸς τῆς τῆς Κυρίας  
ἡλικίας Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ κατὰ δύσκειαν  
διδασκαλίᾳ,

4 Τυφάται, μηδὲν ὁπίω μὴ,  
ἀλλὰ τοῦτον περὶ ζητήσεως καὶ λογιμασίας,  
ἔξω ἀνὰ γένεσιν ῥηθῇ, ἔρις, βλασφημία,  
ἐπὶ οὐκ οὐκ οὐκ,

5 Παρεκκλίπειται διδασκαλίαν ἀνδρα-  
γαθίαν τὸν γέν, καὶ ἐπερδιδασκαλίας τῆς ἀθηνῆς,  
νομίζονται ποιεῖν ὅπῃ τῷ δυνάμει,  
ἀφίσταται ἐπὶ τῷ τῶν τῶν.

6 Ἐστὶ δὲ ποιεῖν μέγας ἢ δυνάμει  
καὶ ἀνδραγαθίας.

7 Οὐδὲ γὰρ εἰσηγγεμένοι εἰς τὴν κίβητον, δὴλον ἐπ' οὐδὲ ἐξείηγαμεν πεινάζεσθαι.

8 ἔχοντες δ' ἀναστροφὰς καὶ σκεπάζοντες, τέλει ἀρετῆς ἡμῶν.

9 Οἱ δ' ἐβλήμενοι πλουτεῖν, ἐμπόρουν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα, καὶ ὀπίσθια πολλὰς ἀνομιῶν καὶ βλαβερὰς, ἅπταις βυθίζουσι τῷ αἰθέρι εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν.

10 Ῥῆα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ὅτι καὶ φιλαργυρία, ἧς πῖς ἐκέρχοντο ἀπὸ πλεονέχειας ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ ἰαντῶν ἀφελόμενοι ὁδῶν πολλὰς.

11 Σὺ δ' ὡς αἰθέρι τῷ Θεῷ, ταῦτα φεύγα· ὅτι καὶ δολοφρονεῖς, βλάπτεις, πείνεις, ἀγάπην, ὑπομενῶν, φρόνιμα.

12 Ἀγωνίζου τὴν καλὴν ἀγῶνάν σου τῆς πίστεως, ὁπλὰς τῆς αἰωνίου ζωῆς εἰς τὴν καλὴν καὶ ἐκλήθης, καὶ ἀμολόγησαι τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων.

13 Παρεγγέλλου σοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τὴν ζωοποιουμένην τὰ πάντα, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρησάτος ὅτι Ῥομῆς Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν,

14 Τηροῦσά σε τὴν ἀπολύτῃ ἀσπίδι,

ἀντιλήπτον, μέχρι τῆς ὀφθαλμίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

15 Ἡ καὶ οἱ ἰδίους διέξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δωάσης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευσάντων, καὶ κύριος τῶν κυριεύοντων,

16 Ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, ὡς οἰκῶν ἀσφρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων, οὐδὲ ἰδεῖν δύναται, ὃ τιμὴ καὶ κράτος ἀφ' αἰῶνος. ἀμήν.

17 Τοῖς πλεστοῖς ἐν τῇ νῦν αἰῶνι, παρὲς ἡμᾶς μὴ ὑψιλοφρονεῖν, μὴ δ' ἡλικίαι ὅτι πλεῖστε ἀδελότητι, ὅτι ἐν τῇ Θεῷ τῇ ζῶντι, τῇ παρίσταντι ἡμῶν πλεστοῖς πάντα εἰς δόξαλαστον.

18 Ἀγαπεργαῖν, πλεῖται ἐν ἔργοις καλοῖς, θυμεταδότες ἑῷ, κοινωνικαί,

19 Ἀποδοκωρίζοντας ἑαυτοῖς διμῆλον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ὀπλᾶσθαι τῆς αἰωνίου ζωῆς.

20 Ὡς Τιμόθεε, τὴν παρεχουμένην φύλαξον, ἐκτενέμενος τὰς βέλους καρποφάνειας, καὶ ἀντιθέσης τῆς ψευδοῦς γνώσεως,

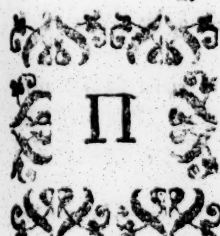
21 Ἡν πῖς ἐπαρκενέμενος ἀφ' ἑνὸς τῶν πῖς ἡσυχίαν. Ἡ χάρις μὲν σοὶ. Ἀμήν.

Ἦτος Τιμόθεον ἀφ' ἑνὸς ἐκ τῶν ἀποδοκωρίζοντων, ὅτι μὴ ἐπὶ μὴ ἐπὶ  
Φρυγίας τῆς Γαλατίας.

Η Π Ρ Ο Σ

# Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

α.  
 ΑΤΛΟΣ ΔΥ-  
 σελθ' Ἰησὺ Χρι-  
 στῷ διὰ διη-  
 ματος Θεοῦ, καὶ  
 ἐπαγγελίαν ζω-  
 ῆς τῆς ἐν Χριστῷ  
 Ἰησοῦ.

2 Τιμοθέε ἀγαπητέ, τέκνον, χρί-  
 σμι, ἔλαθ', εἰρήνη διπλοῦ Θεοῦ πατρὸς, καὶ  
 Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

3 Χάριν ἔχω πρὸς Θεῷ, ὃ λατρεύω  
 διπλοῦ σεβασμῶν ἐν καθαρῇ συνειδήσει, ὡς  
 ἀδελφεῖπόν ἐχω τὴν ἀρετὴν σου μάλιστα ἐν  
 τῇς διήσεσί μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας.

4 Εμποδῶν σε ἰδεῖν, μνημονεύ-  
 σου τοῦ δακρύων, ἵνα χάρις πληρωθῶ,

5 Υπομνησιν λαμβανῆν τῆς ἐν σοὶ  
 ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἀφῆκε παρῶ-  
 ντι ἐν τῇ μάμῃ σου Δαίδι καὶ τῇ μη-  
 τρί σου Εὐφείκῃ, πέποισμα καὶ ὅτι καὶ ἐν  
 σοί.

6 Δι' ὧν ἁγίαν αἰαμνησκῶ σε  
 ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ὃ  
 ὄντι ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιδείξεως τοῦ χει-  
 ρῶν μου.

7 Οὐ γὰρ ἴδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πνεῦ-  
 μα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμει καὶ ἀγάπῃς  
 καὶ σωφροσυνῆς.

8 Μὴ οὖν ἐπαχυνθῇς τὸ μυστήρι-  
 ον τοῦ Κυρίου ἡμῶν, μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμι-  
 ον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκαταθήσῃ πρὸς δι-  
 ακρίαν καὶ σωφάν Θεοῦ,

9 Τὸ σώσαντ' ἡμᾶς, καὶ καλέσαν-

τ' ἡμᾶς ἀγία, ἡ καὶ τὰ ἔργα ἡμῶν  
 ἀλλὰ κατ' ἰδίαν προσέτι καὶ χάριν τὴν  
 δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ παρὰ ἁγί-  
 ον ὡσεύς,

10 Φανερωθεῖσιν ἡ καὶ διὰ τῆς ὁπ-  
 ραείας τῆς σωτηρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,  
 κατηργήσαντ' ἡμῖν τὴν θάνατον, ὥστε σω-  
 τὸς ἡ ζωὴ καὶ ἀσφαλείαν διὰ τῆς ἐλπί-  
 ραίου.

11 Εἰς ὃ ἐπέδωκεν ἡμῖν κύριος καὶ Δύ-  
 σελθ' καὶ διδασκαλίας ἐνδοῦ.

12 Δι' ὧν ἁγίαν καὶ ταῦτα πάχω,  
 ἀλλ' ἐκ ἐπαχυνούμας ὁδὸν γὰρ ὃ πεινί-  
 σεν καὶ πέποισμα ὅτι θωαίως ἔστι τὴν  
 παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν  
 ἡμέραν.

13 Υποτύπωση ἔχε ὁργανόντων λόγων  
 ὡν παρ' ἐμοῦ ἡκουσας ἐν πίστι καὶ ἀγάπῃ  
 τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

14 Τὴν καλῶ παρακαταθήκην φύ-  
 λαξον διὰ πνεύματος ἀγίου τοῦ ἐνοικῶ-  
 ντος ἐν ἡμῖν.

15 Οἶδας πῶτο, ὅτι ἀπεπράφισα  
 με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὡν ὄντι Φύλα-  
 λθ' καὶ Ερμούλῃς.

16 Δόξ' ἔλαθ' ὁ Κύριος πρὸς Οηπι-  
 φόρην οἶκον, ὅτι πολλαῖς με ἀνέψχε, καὶ  
 τὴν ἀλυσίν μου ἐκ ἐπαχυνούμας,

17 Ἀλλὰ χροόμεν' ἐν Ρόμῃ, αὐτο-  
 δαύτορον ἐζητήσέ με, καὶ εὖρε.

18 Δόξ' αὐτῇ ὁ Κύριος εὐρεῖν ἡλε-  
 ος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ  
 καὶ ὅσα ἐν Εφέσῳ ἐπικύνησεν, βέλπτοι σου  
 γνώσκεις.



β.

**Σ**Τ ἐν τέκνῳ μου, ἐδωκαμὲν ἐν τῇ  
χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,

2 Καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ δια-  
λῶν μαρτύρων, ταῦτα παρὰ τοῦ πνεύ-  
ματος ἁγίου οἵτινες ἱκανοὶ ἵστανται καὶ ἐτί-  
μως διδάσκουσι.

3 Σὺ ἔνθα καταπαύῃσαι, ὡς καλὸς στρα-  
τιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Οὐδὲν στρατευόμενον ἐμπλέκεται  
ταῖς τοῦ βίου περὶ ματαιότητι, ἵνα τῇ στρα-  
τολογησάτῃ ἡρέσῃ.

5 Ἐὰν ᾖ καὶ ἀδελφὸς τις, ἢ σφεδρῶτα  
ἐνδὸν μὴ νομίζουσι ἀδελφῶν.

6 Τὸν κοπιῶντα γυμνὸν δεῖ περὶ-  
τον ἧδ' καρπῶν μεταλαμβάνειν.

7 Νέει ἃ λέγω· δὴν ἔρ' σοὶ ὁ Κύ-  
ριος συνίστην ἐν παντί.

8 Μημώμενοι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἰσχυρο-  
μένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος δικαιοσύ-  
νης τὸ ἀαζήμιον μου,

9 Ἐν ᾧ καταπαύῃς μέχρι δις μιᾶς,  
ὡς κακῆργος· ὅμως ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἔσ-  
θιται.

10 Δια τὸ πᾶν πάντες ὑπομάρω δια-  
τὸν ἐκλεκτόν, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύ-  
χωσι τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μὴ δέξῃς ἀ-  
νίμω.

11 Πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γὰρ σωκαπεδά-  
νομεν, καὶ συζηήσομεν·

12 Εἰ ὑπομάρωμεν, καὶ συμβασιλεύσο-  
μεν· εἰ ἀνιέμεθα, καλέσονται ἀρνήσονται ἡ-  
μεῖς·

13 Εἰ ἀπιστῶμεν, ἐκείνῳ πιστὸς μέ-  
νει, ἀρνήσονται αὐτὸν καὶ δώματα.

14 Ταῦτα ὑπομάρωμεν διαμαρτυ-  
ρόμενοι ἐκείνῳ τῷ Κυρίῳ, μὴ λογιμα-  
ζοῖν εἰς ὃδὲν χρήσιμον, ὅτι καταστρεφῇ  
ἡμᾶς ἀκούοντων.

15 Σπένδουσιν σεαυτὸν δόκιμοι παρα-  
στῆσαι τῷ Θεῷ, ἱεράτῳ ἀντιπέμψαντων,  
ὁμοδομήματα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

16 Ταῖς ᾗ βεβήλας κτηνοφυτίας περὶ-

στασο· ὅτι πληθεὺς γὰρ ποικίλωνται ἀνι-  
είας,

17 Καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γὰρ ἡμεῖς πα-  
ρὰ μὲν ἔχει, ἀνιέται ὑμῶν καὶ φιλοπό-  
νῳ.

18 Οἵτινες περὶ τῷ ἀληθεῖ ἡσυχί-  
αν, λέγοντες τῷ αἰσέτασι ἡδὴ γαρή-  
ναι, καὶ αἰστέπνυσιν τῷ πνεύματι πᾶσι.

19 Οἱ μὲντοι στερεὸς δεμένον τῷ Θεῷ  
ἔστηκεν ἔχων τῷ σφεδρῶτα ταύτῃ, Ε-  
ργῷ Κυρίου τῷ ὄντι αὐτῷ, καὶ δικαιο-  
σύνῃ ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ἐνομαζόμενος τὸ  
ἄνομα Χριστοῦ.

20 Εἰ μισθὸς ᾗ οἰκία ἐκ ἑξήμι-  
σι πέντε χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν, ὅμως καὶ ξύλλα  
καὶ ὀστράκον· καὶ ἃ μὴ εἰς τιμὴν, ἃ ᾗ  
εἰς ἀπώλειαν.

21 Εὰν ἔν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ  
τότων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμὴν, ἡγιασμέ-  
νον, καὶ ἑξοφλήσει τὸ δικαίωμα, εἰς πᾶν ἔρ-  
γον ἀγαθόν ἡτοιμασμένος.

22 Ταῖς ᾗ πνευματικῇ ὁπισθομίας οὐ-  
νε· δίκαια ᾗ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγά-  
πην, εἰρήνην μὴ τῇ ὁπισθοκαμψίαν τὸν  
Κύριον ἐκ καθεστὸς κατὰ δίκην,

23 Ταῖς ᾗ μακάριος καὶ ἀπειθήνους  
ζητήσας παρὰ τοῦ, εἰδὼς ὅτι γίνονται μα-  
κάριος·

24 Ἄλλοι ᾗ Κυρίῳ καὶ δεῖ μακάριος,  
ὅμως ἡπονεῖν περὶ πάντας, διδασκῶν,  
ἐν ἡσυχίᾳ,

25 Ἐν ἀρετῇ τιμωμένοι τῷ ἀ-  
ποστατῶν, μέποτε δὲ αὐτοῖς ὁ Θεὸς  
μετανοήσας εἰς ὁπίστανται ἀντιθέτας,

26 Καὶ αἰσθησάμενοι ἐκ τῆς τοῦ δια-  
βόλου παγίδος, ἐξοχησάμενοι ὑπὸ αὐτῷ εἰς  
τὸ ἐκείνην θέλημα.

γ.

**Τ**ὸ τοῦ ᾗ γίνονται, ὅτι ἐκ ἡμετέρας ἀ-  
μείρας ἀσκήσουται κατὰ χάριτι.

2 Ἐπειτα γὰρ οἱ ἀντιθέτοι φίλωνται,  
φιλάργυροι, θαλάσσιοι, ὑδρόφανοι, βλάσ-  
φημοι, γυνῶσι ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, αἰ-  
σίοι,

3 Ασυρμαί· ἄσωτοι, διεβόλοι, ἀκαταί, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαδοι,

4 Προδότες, θεωπεταί, τετυφάρμοι, φιλόδοτοι μάλλον ἢ φιλόδοτοι,

5 Ἐχέτε μάροισι δουλείας, τὴν δὲ δούλῳ αὐτῆς ἡρμηνεύει. Καὶ τούτους ὑποτίπτει·

6 Ἐκ τούτων ὅρ' εἰσι οἱ ἐκδιδόντες εἰς τὰς οἰκίας, καὶ ἀρχαλωτεύοντες τὰ γυναικεία παρρησιασμένους, ἀρμόδια ὁπιδυμίας ποιήσαντες,

7 Παιτετε ματαίωτα, καὶ μηδέποτε εἰς ὁπίγνωσι αληθείας ἐλθεῖν δυνάμεθα.

8 Οἱ τούτοις ὅ Ἰωάννης καὶ Ἰαμβρὺς ἀντίστημι Μάρκοι, οὕτως καὶ οὗτοι ἀντίστημι τῇ ἀληθείᾳ, αἰδοῦμαι κατεπαρμῆς τὸν νοῦν, ἀδύναμοι εἶναι τὴν πίστιν·

9 Ἀλλ' ἐπεκρίβησιν ὅτι πλεονῶν ἡ γὰρ αἰτία αὐτῶν ἐκδηλοῦται ἐν πάσι, αἱ καὶ ἡ ἐκείνων ἐξήντητο.

10 Σὺ δὲ παρκαλεσθῆναι με τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ σεβασίᾳ, τῇ πίστι, τῇ μακαρίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ,

11 Τούτοις διαγμοῖς, τοῖς παιδείαις, οἷά μοι ἐξήντητο ἐν Ἀντιόχειᾳ, ἐν Ἰκονίᾳ, ἐν Λύστρῃ· οἷος διαγμοὺς ὑπολήψασθαι, καὶ ἐκπαίτῳ με ἐβύτατο ὁ Κύριος.

12 Καὶ πάντες οἱ θέλοντες ἐκτελεῖν τὸ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, διακρίνοντες·

13 Ποιητέον δὲ αὐθροποι καὶ γρηπτε περὶ κρίσεως ὅτι τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι.

14 Σὺ δὲ μὴ ἐν οἷς ἐμαυτὸς καὶ ὁπίσθους, εἰδὼς παρὰ τὴν ἐμαυτοῦ,

15 Καὶ ἐπὶ τοῦ βέβαιου τὰ ἱερὰ ἡμέματα οἶδας, τὰ δυνάμει σε σφίσει εἰς σωτήριαν, διὰ πίστεως πῶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

16 Πᾶσα γὰρ ἡ δούλῳ, καὶ ἀφελίμῳ· πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἐλεγχον, πρὸς ἐπαυρόδωτον, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν ἀκαταίᾳ,

17 Ἰα ἀρπύ· ἡ δὲ τῷ Θεῷ αἰδοῦμαι πρὸς τὴν ἔργον ἀγαθὴν ἐξαρπύσασθαι.

Δ Ἰαμαρτίαν αὐτῶν ἐγὼ εἰσάγω τῷ Θεῷ, καὶ τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ τῷ μίμο· τῷ κρίνειν ζῶντας καὶ νεκροὺς καὶ τὴν ὁπιδυμίαν αὐτῶν καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῶν,

2 Ἐκρίνει τὸν λόγον, ὁπιδυμίας ἑκατέρωθεν ἐκρίνει, ὁπιδυμίας, παρκαλεῖται ἐν πάσῃ μακαρίᾳ καὶ δικαίᾳ·

3 Ἔσται γὰρ κατὰ τὴν οἰκίαν διδασκαλίαν ἐκ ἀντίσταται, ἀλλὰ καὶ τὰς ὁπιδυμίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς ὁπιδυμίας διδασκαλίας καὶ ὁπιδυμίας τὴν ἀκαταίαν,

4 Καὶ διὰ τῆς ἀληθείας τὴν ἀκαταίαν ὑποκρίνεται, ὅτι ὁ μὲν μὲν ἐκ τῆς ἀκαταίαν.

5 Σὺ δὲ ἡγεῖται ἐν πάσι, κακοπαθήσων, ἔργον πᾶντων διακρίνεις, τὴν διακρίναι σου μακαρίστην.

6 Ἐγὼ γὰρ ἦδη ἀνέστηκα, καὶ ὁ κατὰ τῆς ἐμῆς ἐκρίνεις ἐφίσταται.

7 Τὸν ἀγῶνα τὸν κατὰ ἡγῶνισμα, τὸν δόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα·

8 Λοιπὸν, ἀπὸ κενταί μοι ὁ τῆς διακρίσεως ἑστάντω, ἐν ἀποδόσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὁ δίκαιος κρίνει· ὁ μὲν οἱ ἐμοὶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἡγαπητοῖς τὴν ὁπιδυμίαν αὐτῶν.

9 Σπουδάσω ἐλθεῖν πρὸς με ταχέως.

10 Δημιῶν ὅρ' μοι ἐκκατέλιπον, ἀγαπήσας τὸν καὶ ἀγαθόν, καὶ ἡγορεύω εἰς Θεσσαλονίκην· Κρήνης εἰς Γαλιάν, ἵπτος εἰς Ἀγαλλιάν·

11 Ἀναγὰρ ἐστὶ μόνῳ μετ' ἐμῶν. Μάρκον ἀγαθὸν ἀγαθὸν μὲν σταυρῶ· ἐστὶ ὅρ' μοι εὐχρηστος εἰς διακρίναι.

12 Τυχῶν δὲ ἀπέστλα εἰς Ἐφεσον.

13 Τὸν

13 Τὸν φηλόλιον τὴν ἀπέλιπον ἐν Τρο-  
αδί παρὰ Κάρπῳ, ἐρχόμενον φέρει, καὶ  
τὰ βέβαια, μέλιστα ταῖς μεμεράσις.

14 Ἀλλ' ἐξουδενὸς ὁ χαλκαῖος πολλὰ  
μοι κακὰ εἰσέβηκεν. Διποδὴν αὐτῇ ὁ  
Κύριος καὶ τὰ ἔργα αὐτῆς,

15 Ὅν καὶ σὺ φυλάσσου· λίαν γὰρ αἰ-  
δέσθηκε τοῖς ἡμετέροις λόγοις.

16 Ἐν τῇ προφῇ μου δόξα λόγι· ἐδείξ  
μοι συμπαρασχημάτω, ἀλλὰ πείτετε με ἐγ-  
κατέλιπον· μὴ αὐτοῖς λογιζομένῳ.

17 Ὁ δὲ Κύριός μοι παρέστη, καὶ ἐν ὡμα-  
μωσέ μου, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πλη-  
ροποιηθῇ, καὶ ἀκούσῃ πάντες τὰ ἔθνη· καὶ  
ἐν ῥύδῳ ἐκ σφύαλι καὶ λείπῃ,

18 Καὶ ῥυτέται· με ὁ Κύριος καὶ δὲ πα-  
τὴρ ἔργου ποιητοῦ, καὶ σὺ σὺ εἰς τὴν βα-  
σιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπαρχίαν, ἥ ἡ δόξα  
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

19 Ἀποσταλὴ Πιέσκαι καὶ Ἀκύλας, καὶ  
τὸν Οἰκιστὴν οἶκον.

20 Ἐσχῶς ἐμεινεν ἐν Κορίνθῳ· Τρί-  
μιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ αὐτοῖς  
ιοῦνται.

21 Σπουδάζοντες περὶ χηρῶν καὶ ἰδού·  
ἀπαίτεται σε Εὐδοκίαν, καὶ Γάβριελ, καὶ  
Αἰνὸν, καὶ Κλαυδίαν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ  
πάντες.

22 Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τῆς πνι-  
ματικῆς σε, ἡ χάρις μετὰ ὑμῶν. Ἀμήν.

Πρὸς Τιμόθεον δευτέρα τῆς Επιστολῆς ἐκκλησίαν προσηγορεύουσαν χειρὸς τοῦ Θεοῦ,  
ἐρχομένη ἀπὸ Ρώμης, ὅτι ἐκ δευτέρου παρέστη Παῦλος τῇ  
Καίσαρι Νέερωνι.



## Η ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ.

α. ΑΤΛΟΣ δὲ-  
λθ· Θεοῦ, ἀπὸ-  
στολος δὲ Ἰησοῦ Χρι-  
στοῦ καὶ πᾶσι ἐκ-  
κλησίᾳ Θεοῦ, καὶ  
ἐπιτάσσῃ ἀλη-  
θείᾳ τῆς κατ'  
δοξίας αὐτοῦ,

2 Ἐκ' ἐλπίδος ζωῆς αἰώνιης, καὶ ἐπι-  
τάσσῃ τῷ ἀνθρώπῳ Θεοῦ περὶ ἡρώων αἰ-  
ωνίων,

3 Ἐπαγγέλλεται δὲ καὶ ἡμετέροις ἰδίῳις τὴν  
ἀλήθειαν αὐτοῦ, καὶ κήρυγμα τὸ ἐπιτάσσῃ ἐν  
τῇ κατ' ἐπιτάσσῃ τῇ σωτηρίᾳ ὑμῶν Θεοῦ,

4 Τίτῳ γενεῇ τέκνῳ καὶ καὶ καὶ  
πίστι· χάρις, εἰλεῖται, εἰλεῖται ἀπὸ Θεοῦ πα-  
τρός, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ὑ-  
μῶν.

5 Τέτα χάρις καὶ ἐλπίς σε ἐν Κρή-  
τῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδορπάσῃ, καὶ κα-  
ταστήσῃ καὶ πᾶσι ἀποστόλοις, ὡς ἐν ἡ-  
μοῖς διατάσσεται.

6 Εἶπε δὲ ἐν ἐκκλησίᾳ, καὶ μετὰ καὶ  
καὶ αὐτῶν, τέκνα ἔχοντες, καὶ ἐν κατῃ-  
γορίᾳ ἀσώβειας, ἡ ἀνυπατάκτου.

7 Δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἐκκλησίαν  
εἶναι, ὡς Θεοῦ οἰκονόμον, καὶ ἀντιπροσ-  
τάξον, καὶ παύσον, καὶ πλάκτον, καὶ  
ἐκκαθαρίσιν.





4 Οτι ὅ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλαν-  
θρωπία ἐπιφαίνῃ τῷ σωτῆρι ἡμῶν  
Θεῷ,

5 Οὐκ ἔξ ἔργων ἢ ἐκ ἐλεησιμῶν  
αὐτοῦ ἐποίησάμεν ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὸν αὐτὸν  
ἔλεον ἴσως ἡμᾶς, διὰ τοῦτο παλι-  
νθυσίας, καὶ ἀνακαλιώπας πνεύματι  
αὐτοῦ

6 Οὗ ἔξ ἔχον ἐφ' ἡμᾶς πλοσίως,  
διὰ τοῦτο χρεῖς τῷ σωτῆρι ἡμῶν,

7 ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χά-  
ριτι, κληρονομήσῃμεν ζωὴν κατ' ἐλπίδα  
ζωῆς αἰωνίου.

8 Πιστεῖς ὁ λόγος. καὶ περὶ τούτων βέ-  
λομαί σε διαβεβαιούσας, ἵνα θρονηζῶσι  
καθ' ἔργων θεοῦ καὶ οἱ πεπιστευκό-  
τες τῇ Θεῷ. ταῦτα ὅτι τὰ καλά καὶ  
ἀφίλιμα τοῖς ἀδελφοῖς.

9 Μαρτυρεῖς ὅτι καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς

Περὶ τίτου τῆς Κρητὸς ἐκκλησίας θεοῦ ὁπίσκειται χριστιανισμὸς ἐκ τῆς  
ἐκ τῆς Νικαίας τῆς Μακεδονίας.



## Η ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ.

α.



ΠΑΥΛΟΣ ἰσχυρῶς  
Χρεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ Τι-  
μοθέου ὁ ἀδελ-  
φός, Φιλήμονι τῷ  
ἐραστῇ καὶ σω-  
τῇ ἡμῶν,

2 Καὶ Ἀφεί-  
κα ἡ ἀγαπητῇ, καὶ Ἀρχιππῷ τῷ συστα-  
τῇ

καὶ ἑρμῇ καὶ μακάριον κληρονομήσαντες  
εἰσι γὰρ αἰσθηταί καὶ μακάριοι.

10 Αἰρετικὸν ἀποδοκῶν καὶ μὴ καὶ  
θεοῦ καὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Θεοῦ,

11 Εἰδὼς ὅτι ἔξ ἔργων ὁ τοιοῦτος,  
καὶ ἀμαρτανῶν ὡς ἀποκαταστασῶν.

12 Οὗτοι πᾶσι Αἰρετικοῖς καὶ  
ἡ Τυχαῖα, ἀποδοκῶν ἐλθεῖν καὶ εἰς  
Νικαίαν· ἐκεῖ γὰρ κἀκεῖ παρὰ  
μακάριον.

13 Ζῶντι τὸν τοιοῦτον καὶ Ἀπολλο-  
νίου καὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Θεοῦ,  
καὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Θεοῦ.

14 Μακάριον καὶ ὅτι καὶ οἱ ἡμέτεροι  
καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς  
καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς.

15 Ἀποδοκῶν καὶ οἱ καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς  
καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς.

ὡς ἡμῶν, καὶ τῇ κατ' ὄψιν σου ἐκ-  
κλησίᾳ.

3 Χρεῖς ὑμῶν καὶ εἰρήνη ἐκ τοῦ Θεοῦ  
πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου ἡμῶν Χριστοῦ.

4 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ καὶ τῷ Θεῷ  
μὴ ὅτι καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς.

5 Ἀλλὰ σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν  
πίστιν καὶ ἔχοντες τὸν Κύριον ἡμῶν  
καὶ εἰς πάντας τὰς ἀγάπας,

6 Οὗτοι

6 Ὅπως ἡ κοίτη αὐτῆς πῆγαις σου ἁγνίσθηται ἐν ὁπληρώσει παρὰ τοὺς ἀγαθούς τοὺς ἐν ὑμῖν εἰς χεῖρας Ἰησοῦ.

7 Σήμερον γὰρ ἐχρήσθη πολλῶν καὶ παρελθόντων ὅτι τῇ ἀγάπῃ σου, ἐπὶ τὰ σπλάγχνα τοῦ ἀγίου ἀναπέμπεται διὰ σοῦ, ἀδελφε.

8 Διὸ πολλῶν ἐν Χριστῷ παρήγοσαν ἔχον ὁπληρώσει σοὶ τὸ δούλον,

9 Διὰ τὴν ἀγάπην πολλοὶ παρελθόντες, τοῦτοι οὗτοι ὡς Παῦλος καρσισθῆναι, καὶ ἡ ἐξέλιξις Ἰησοῦ Χριστοῦ.

10 Παρακαλῶ σε πάλιν ὡς ἐμὲ τέκνον, ὅτι ἐγγύησται ἐν τοῖς δεσμοῖς μου, Οὐσίῳ,

11 Τὸν ποτὲ σοὶ ἀχρηστον, καὶ δὲ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὐχρηστον,

12 Οἱ ἀπέπεψα. Σὺ δὲ αὐτὸν, (τετ-  
λην τὰ ἐμὰ σπλάγχνα), παρελθόντες,

13 Οἱ ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχευον, ἵνα ὑμῶν σοὶ διακοιῇ μοι ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ δουλείου.

14 Χεῖρες δὲ τῆς σῆς γυναικὸς ἐδὲν ἡ δόξα ποιῆσαι, ἵνα καὶ ὡς καὶ ἀδελφὸν τὸν ὁσέον σου ἡ, ἀλλὰ καὶ ἐκείνον.

15 Γάρα γὰρ διὰ τὸ ἐχωρίσθαι πρὸς ἑαυτὸν, ἵνα ἀνάσσει αὐτὸν ἀπὸ τῆς,

16 Οὐκίαν ὡς δόλον, ἀλλὰ ὑμῶν δὲ-  
λον, ἀδελφὸν ἀγαπήτων, μάλιστα ἐμοί,  
πόσῳ δὲ μάλιστα σοὶ καὶ ἐν σαρκε καὶ ἐν  
Κυρίῳ;

17 Εἰ αὖτ' ἐμὲ ἔχεις καὶ καὶ πάλιν, πρὸς-  
λαβὼν αὐτὸν ὡς ἐμὲ.

18 Εἰ δὲ πῶς ἡδίκησέν σε ἡ ὀφείλει, τῷ-  
το ἐμοὶ ἐκλήρη.

19 Εγὼ Παῦλος ἐξαίψα τῇ ἐμῇ  
χερὶ, Εγὼ δόπισσα. ἵνα καὶ λέγω σοὶ ὅτι  
καὶ σκαυτὸν μοι προσποιεῖται.

20 Ναί, ἀδελφε. ἐγὼ σου ἐναίμων ἐν  
Κυρίῳ. ἀπὸ τῆς ἐμῆς καὶ τῆς σπλάγχνα ἐν  
Κυρίῳ.

21 Πεποιθὼς τῇ ἐπαγγελίᾳ σου ἐξαί-  
ψα σοὶ, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑμῶν ὁ λίγος, ποι-  
ήσεις.

22 Ἀγαθὸν καὶ ἐπιμαρτυροῦμαι μοι ξένον·  
ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τοῦ πρὸς σου καὶ ἐμὸν  
χαριδύσσει ὑμῖν.

23 Ἀσπάζομαι σε ἑπταπλάσιον ὅσον ὁ σωμα-  
τικός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,

24 Μάρκος, Ἀρίσταρχος, Δημόκριτος, Λου-  
κάς, οἱ συνεργαί μου.

25 Ἡ χεῖρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ  
Χριστοῦ μετὰ τῷ πνεύματι ὑμῶν. Ἀμήν.

Ρεξὶ Φιλίππων ἐγγραφὴ δὲ τοῦ Ρώμης διὰ Οἰκιστοῦ  
οὐκίαν.

Η ΠΡΟΣ

# Η ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ.



α. ΟΛΥΜΠΩΣ καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς ἀγγέλλας τοῖς πατέράσι καὶ τοῖς προσφύτοις.

2 Ἐπ' ἐξαπὼν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν καὶ υἱὸς, ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι' ᾧ καὶ τοῦ αἵματος ἐπίσταται,

3 Ὃς ἀναπαύλασμα τῆς δεξιᾶς, καὶ χεῖρα κτῆτος ὑποστάσεως αὐτοῦ, ῥέροντι τὰ πάντα τῇ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δι' ἑαυτοῦ καθαριστὴν πεινοσάμενος ἡμῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν ἐκείνου ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς,

4 Ἰουδαίῳ κρείττονι γυνόμηνῳ ἡμῶν ἀγγέλων, ὅσα διαφορὰ περιπαρὰ αὐτοῦ κληρονόμικαν οἶκον.

5 Τίτι γὰρ εἰπέ ποτε ἡμῶν ἀγγέλων, Υἱὸς μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεννήσῃς σε· Καὶ πάλιν, Ἐγὼ ἵσταμαι αὐτὴν εἰς πατέρας, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν;

6 Ὅταν ὁ πάλιν εἰσέλθῃ τὸν προστόκον εἰς τὴν οἰκονομίαν, λέγει, Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.

7 Καὶ ποῶς μὲν τοῦ ἀγγέλου λέγει, Ὁ παῖς τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοῦ λειτουργῆς αὐτοῦ πυρὸς εὐλόγια·

8 Πρὸς τὴν γὰρ, Ὁ Θεὸς σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τῷ ὑμῶν, μέλει

δουλοῦντος ἢ μέλει τῆς βασιλείας σου·

9 Ἡράπτορας δικαιοσύνης καὶ ἐμπίστευσις ἀληθείας, διὰ τοῦτο ἔχεις σε ὁ Θεός· ὁ Θεός σε ἔλαον ἀγαπήσεως παρὰ τοῦ μετόχου σου.

10 Καὶ, Σὺ κατ' ἀρχαίς, Κύριε, τῷ γυνώσκοντι σε, καὶ ἔργα τοῦ χρεόντι σε εἶπεν οἱ ἄγγελοι·

11 Αὐτοὶ ἀπολαύοντες, σὺ δὲ διαμείβῃς καὶ πάντες ὡς ἐμάνθη παλαιωθήσονται·

12 Καὶ ὡς τὸ ἀφελόν ἐλπίσει αὐτοῦ, καὶ ἀμνησθήσεται· σὺ δὲ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου ἐκ κελεύεισαι.

13 Πρὸς πᾶσα τὴν ἀγγέλων ἑρμηνείαν, Καὶ ἐν δεξιᾷ μου, ἕως αὐτοῦ τοῦ ἐχθροῦ σου ὑποπόδιοι ἡμῶν ποδῶν σου;

14 Οὐχὶ πάντες εἰσι λειτουργοὶ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστολόμενα διὰ τοῦ μένοντος κληρονομίαν σωτηρίας;

β.

Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς περιεῖναι τὸς ἀκαθάρτους, μήποτε παρὰ ἑαυτοῦ μὴ.

2 Εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων λαμβάνει λόγους ἐχθροῦ βίβας, καὶ πάντα παρὰ τοῖς καὶ παρὰ τοῖς ἑαλόνι ἐδικον μὴ παρὰ τοῖς, δόξαν,

3 Πῶς ἡμῖς ἐκπεπονημένοι τῆς ἀμνηστικῆς σωτηρίας; ὅπως ἀρχὴν λαβούσα ἀμνηστικῆς διὰ τῆς Κυρίου, ὑποῖς ἡμῶν ἀκαθάρτων εἰς ἡμᾶς ἐκδοκῶν,

4 Σωτηρικῆς πνεύματος τῷ Θεῷ σπ

μείνει

μοίς τε κ' τέλει, κ' ποιήσας διω-  
 άμψ, κ' πείσας α-γίς μερσιμοίς,  
 κ' τώ αὐτῷ θέλησι.

5 Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ἐπέταξε τὴν ὑπε-  
 ρβίην ἢ μέμψας, ἀλλ' ἵς λέγειν.

6 Διμερτέρεστο δὲ περ εἰς, λέγων,  
 ἢ βῆν αἰθερόποσι, ὅτι μιμήσκη αὐτῷ, ἢ  
 ἡσθερόποσι, ὅτι ὁππότε αὐτῷ;

7 Ἡλίπκους αὐτὸν βεαχρὶ τι παρ'  
 ἀγγέλους· δόξῃ κ' τιμῇ ἐσφράμους αὐ-  
 τῷ, κ' κατέστησας αὐτὸν ὅτι τὰ ἔργα ἡδ'  
 χροσὸν σκ'.

8 Πάντα ἐπέταξας ὑποτάξαι τῷ πο-  
 δῶν αὐτῷ. Ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ  
 πάντα, ἐδὲν ἀφῆκε αὐτῷ ἀνυπότακτον·  
 καὶ ὅτι ἐπὶ ὁρμήν αὐτῷ τὰ πάντα ὑπο-  
 παγίμωρα.

9 Γὰρ ὅτι βεαχρὶ παρ' ἀγγέλους ἐλατ-  
 τωμὸν βλάτομεν ἢ ἐν, διὰ τὸ παιδνμα  
 ἡσθεράς, δόξῃ κ' τιμῇ ἐσφράμωμοι,  
 ἵππο: χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ πάντας γέννηται  
 δικαιοσύνη.

10 Ἐφωσπε γὰρ αὐτῷ, δὲ ὅτι τὰ πάντα  
 ἡδ' ὅτι τὰ πάντα, πολλὰς ὑπὲς εἰς δόξαν  
 ἀργίται, τὴν ἀρχὴν τῆς σωτηρίας αὐ-  
 τῷ διὰ παιδνματι τελειώται.

11 Ο, τε γὰρ ἐν ἡμῶν κ' οἱ ἀγαθόμοροι,  
 ἐξ ἐνὸς πάντες. δι' αὐτῶν ἐκ ἐπαγγελί-  
 ας ἀλλήλους αὐτῶν κελίειν,

12 Λέγων, Απερφέτω τὸ ὑπομαί σου  
 πῖς ἀδελφοίς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑ-  
 μῶν σκ'.

13 Καὶ πάλιν, Ἐγὼ ἐπέμαυ ποιοῦναι  
 ἡδ' αὐτῷ. Καὶ πάλιν, Ἰδὲ ἐγὼ κ' τὰ παι-  
 νία α' μοι ἰδωκάν ὁ Θεός.

14 Ἐπὶ ἐν τὰ παινία κεκοινώνηκε  
 σπῆρος κ' αἵματι, κ' αὐτὸς παραπλη-  
 ροῖς ματίει τῷ αὐτῷ, ἵνα διὰ τῶν θαυμά-  
 ρων καταργήσῃ ἢ τὸ κράτος ἔχοντα τῷ θα-  
 λῆν, τῷ τῷ τῷ διαδόχον,

15 Καὶ ἀπαλλάξῃ τέρας ὅσοι ὁρῶν  
 δικαιοσύνη διὰ πάντες τῷ ζῶντι ἔσονται ἵππο  
 δικαιοσύνης.

16 Οὐ γὰρ δὴ πῶς ἀγγέλοις ἐπαλαμῆται,  
 ἀλλὰ ἀπέρματι Αβραμ· ὁππότε αὐ-  
 αἱται,

17 Ὅθεν ὡφείλει κ' παῖτα τοῖς ἀ-  
 δελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐκλήμων γηνο-  
 ται κ' πιστὸς ἀρχιεὺς τὰς τοῖς τὸν Θεόν,  
 εἰς τὸ ἰλασθῆναι τὰς ἀμαρτίας τῶν λαῶν.

18 Ἐν ᾧ γὰρ πίπτοντες αὐτὸς πνευ-  
 μάτι, δυνάται πῖς πνευμάτοις βοη-  
 θῆσαι.

γ.

Θεὸν, ἀδελφοὶ ἀγαπῶντες, κληστέας ἐπὶ  
 ἐκείνῳ μέτοχοι, κατενοήσας τὸν  
 λόγον αὐτοῦ κ' ἀρχιεὺς τῆς ὁμολογίας ἡμῶν  
 χροσὸν ἱστοῦν,

2 Πῖσοι ὄντα τῷ ποιῆσαι αὐτῶν,  
 αἰς κ' Μωσῆς ὡς ὅλα τῷ οἴκῳ αὐτῷ.

3 Πλείον· γὰρ δόξῃ ὅσοι παρὰ Μω-  
 σῶν ἡσθεράται, καὶ ὅσον πλείονα τιμῇ ἡ-  
 χῇ τῷ οἴκῳ ὁ κατεσκευάσας αὐτόν.

4 Πᾶς γὰρ οἶκος κατεσκευάζεται ὑπὸ  
 τοῦ Θεοῦ. ὁ ὅτι τὰ πάντα κατεσκευάσας,  
 Θεός.

5 Καὶ Μωσῆς ὡς πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴ-  
 κῳ αὐτῷ, αἰς διεσπῶν, εἰς μαρτυρίαν τῷ  
 λόγῳ δικαιοσύνης.

6 Χροσὸς ὅτι αἰς ὑπὸ ὅτι τὸν οἶκον αὐ-  
 τῷ, ὅτι οἶκος ἱσθῶν ἡμῶν, ἐὰν ἀφ' αὐτῷ παρ-  
 ρησίδω κ' τὸ κἀν ἡμῶν τῆς ἐκκλησίας μέχρη  
 τέλους βεβαίον κατεσκευάσας.

7 Διὸ καὶ τὸς λέγει τὸ πνῆμα τὸ ἁ-  
 γιον, Σήμερον ἐστὶν ἡμεῖς αὐτῷ ἀκρόαται.

8 Μὴ σκληρύνῃται τὰς καρδίας ὑμῶν,  
 αἰς ἐν τῷ παραπνευσθῆναι, κ' τῷ ἡμῶν  
 τῷ πνεύματι ἐν τῇ ἐρήμῳ,

9 Οὐ ἐπιτρέχοντάς με οἱ πατέρες ὑ-  
 μῶν, ἰδοὺμασθαι με, κ' εἶδον τὰ ἔργα με-  
 ταστρέχοντάς ἐν τῇ.

10 Διὸ προσέχοντα τῇ γῆν ἐκεί-  
 νῃ, κ' εἶπον, Αἰὶ πλαιῶνται τῇ καρδίᾳ  
 αὐτοῖς δι' ἐκ ἱστοῦν τὰς ὁδούς μας.

11 Ὡς ὡμοῦσα ἐν τῇ ὁρῇ μας, εἰς ὅ-  
 σον αὐτοῖς εἰς τὴν κατὰ πᾶσιν μας.

S

12 Βλῆ.





2 Μετερο παθεῖν διωκόμενοι τοῖς ἀ-  
γίοις καὶ πλανομένοις, ἐπὶ καὶ αὐτοὶ περὶ  
καὶ ἀδελφεοί,

3 Καὶ διὰ ταύτων ὁρᾷς καθεὶς πρὸς  
τὸν κύριον, ὅτι καὶ περὶ αὐτῶν περὶ σφί-  
ντων ὁμοθυμαδόν.

4 Καὶ ἐχέουσιν τὴν λαοφιλίαν τὴν πρὸς  
τοὺς ἀδελφούς, ὅτι καὶ περὶ αὐτῶν περὶ  
σφίντων ὁμοθυμαδόν.

5 Οὕτως καὶ ὁ κύριος ἐχέουσιν ἐν ὁ-  
μοθυμῇ ἀγαπᾶν τοὺς ἀδελφούς, ὅτι καὶ  
περὶ αὐτῶν περὶ σφίντων ὁμοθυμαδόν.

6 Καθεὶς καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐν  
τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐν  
τοῖς ἀδελφοῖς.

7 Οἱ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς σαρκὸς αὐ-  
τῶν διὰ τὴν ἐκκλησίαν περὶ αὐτῶν περὶ  
σφίντων ὁμοθυμαδόν.

8 Καὶ περὶ αὐτῶν περὶ σφίντων ὁμοθυμαδόν,  
καὶ περὶ αὐτῶν περὶ σφίντων ὁμοθυμαδόν.

9 Καὶ τελειοῦσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὴν  
ἐκκλησίαν αὐτῶν περὶ σφίντων ὁμοθυμαδόν.

10 Περιπατοῦσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὴν  
ἐκκλησίαν αὐτῶν περὶ σφίντων ὁμοθυμαδόν.

11 Περι οὗ πολλοὶ ἦσαν ὁ λόγος καὶ  
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὴν ἐκκλησίαν αὐτῶν περὶ  
σφίντων ὁμοθυμαδόν.

12 Καὶ γὰρ ὁφείλουσιν εἶναι διδασκαλοί,  
διὰ τὸν λόγον, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὴν  
ἐκκλησίαν αὐτῶν περὶ σφίντων ὁμοθυμαδόν.

13 Πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γαλακτοῦ, ἀ-  
πολεί τὸν λόγον διανοουμένης· ὅτι καὶ  
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὴν ἐκκλησίαν αὐτῶν περὶ  
σφίντων ὁμοθυμαδόν.

14 Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ σειρά ἐστὶν ὅτι  
καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὴν ἐκκλησίαν αὐτῶν  
περὶ σφίντων ὁμοθυμαδόν.

5.

Διὸ ἀφάντες τὸν κύριον ἀρχὴς καὶ  
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὴν ἐκκλησίαν αὐτῶν περὶ  
σφίντων ὁμοθυμαδόν.

2 Βαπτισμῷ διδασκῶν, ὅτι καὶ περὶ  
σφίντων ὁμοθυμαδόν.

3 Καὶ τὸ πᾶν πᾶν, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ  
τὴν ἐκκλησίαν αὐτῶν περὶ σφίντων ὁμοθυμαδόν.

4 Αδελφῶν γὰρ καὶ ἀδελφῶν, καὶ ἀδελφῶν  
καὶ ἀδελφῶν, καὶ ἀδελφῶν καὶ ἀδελφῶν.

5 Καὶ καλὸν γινώσκουσιν Θεὸν ἡμεῖς,  
καὶ καλὸν γινώσκουσιν Θεὸν ἡμεῖς.

6 Καὶ παρρησιάζονται, καὶ ἀγαπᾶν  
τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἀγαπᾶν τοὺς ἀδελφούς.

7 Ἦν γὰρ ἡ πίστις τὴν ἐν αὐτοῖς πρὸς  
τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἀγαπᾶν τοὺς ἀδελφούς.

8 Εὐφραντο καὶ ἀγαπᾶν τοὺς ἀδελφούς,  
καὶ ἀγαπᾶν τοὺς ἀδελφούς.

9 Πειπνισμένοι καὶ περὶ τοῦ κύριου, ἀγα-  
πῶν τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἀγαπᾶν τοὺς ἀδελφούς.

10 Οὐ γὰρ ἀδίκος ὁ Θεὸς ὁπλασιάζει  
τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἀγαπᾶν τοὺς ἀδελφούς.

11 Εὐφραντο καὶ ἀγαπᾶν τοὺς ἀδελφούς,  
καὶ ἀγαπᾶν τοὺς ἀδελφούς.

12 Ἰνα μὴ γινώσκῃς μυστήρια καὶ  
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὴν ἐκκλησίαν αὐτῶν περὶ  
σφίντων ὁμοθυμαδόν.

13 Ἰνὰ γὰρ ἀγαπᾶν τοὺς ἀδελφούς,  
καὶ ἀγαπᾶν τοὺς ἀδελφούς.



21 (Οἱ μὲν γὰρ χωρεῖς ὀρκωμοσίας εἰ-  
πὼν ἱερεῖς γαργώτες· ὁ δὲ μὲν ὀρκωμοσίας,  
διὰ τῆς λέγοντο· πρὸς αὐτὸν, Ὡμοσε Κύ-  
ριος, καὶ ἡ μεταμνησθήσεται, συ ἱερεὺς  
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ τῷ τῷ ταῖς Μετὰ-  
στέλλει·)

22 Κατὰ τοῦτον κρείττον· διαθή-  
κης γέγονεν ἔξωτος Ἰησοῦς.

23 Καὶ οἱ μὲν πλείονες εἰπὼν γαργώτες  
ἱερεῖς, διὰ τὸ θανάτου καλῶς αὐτῶν παρα-  
μῆναι·

24 Οὗ, διὰ τὸ μῆναι αὐτῶν εἰς τὸν  
αἰῶνα, ἀπαρχάτοιν ἔχῃ τῷ ἱερο-  
σουλῶν,

25 Ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς  
διώκει· ὅτι πρὸς πρὸς αὐτῶν τῶν  
Θεῶν, παύσασθαι εἰς τὸ αὐτῶν ἑα-  
σθῆναι.

26 Τοῦτο γὰρ ἡμῶν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς,  
ὑποθῆναι, ἀκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος  
ὑπὸ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, καὶ ὑψηλότερος τοῦ  
ἐκείνου γυμνασθῆναι.

27 Ὅς ἐκ ἑαυτοῦ ἡμέραν ἀνέχων,  
ὥστε οἱ ἀρχιερεῖς, πρὸς αὐτῶν ὑπὸ  
τοῦ ἁμαρτωλοῦ θυσιὰς ἀναφέρειν, ἔπειτα  
τοῦ τοῦ αὐτοῦ γὰρ ἐπὶ οἰκιστὴν ἐφάπαξ, ἐ-  
αυτῶν ἀνέειλες.

28 Ὁ νόμος γὰρ ἀντιθέτως κατέστησεν  
ἀρχιερεῖς, ἔχοντας ἀδελφείαν· ὁ λόγος δὲ τῆς  
ὀρκωμοσίας τῆς μὲν τὸν νόμον, ὑπὸ εἰς τὸν  
αἰῶνα τετελεσμένον.

η.

**Κ**εφάλαιον δὲ ὅτι τοῖς λειτουργοῖς,  
τοῖς τοῖς ἐξουσίαις ἀρχιερεῖς, ὅς ἐκεί-  
νοι ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ τῆς μεγαλωσύνης  
ἐν τοῖς ἑαυτοῖς,

2 Τῶν ἁγίων λειτουργῶν, καὶ τῆς σκη-  
νῆς τῆς ἀσκητικῆς, ὡς ἐπὶ οὗτος ὁ Κύριος, καὶ  
ἐκ αὐτοῦ.

3 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν  
δίδωται καὶ θυσιὰς κατέστηται· ὅθεν ἀνα-  
στρεφόμενος πρὸς τὸν Θεὸν προσεβόηκεν.

4 Εἰ μὲν γὰρ ὡς ὅτι τῆς, ἐκ αὐτοῦ ὡς

ἱερεὺς, ὄντων τοῦ ἱερέως τοῦ προσφερέ-  
ται καὶ τὸν νόμον τὰ δώδεκα,

5 Ὁ πᾶς ὑποδύματι καὶ σιδή-  
τοις τοῦ ἱερέως, καὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ  
Μωσῆς μέλαν ἐπιτελεῖν τῷ σιδηρῷ,  
ὅρα, ὅρα φησι, ποιήσας πάντας καὶ τὸν τῷ  
τοῦ τὸν δὲ ἔχοντα σοὶ ἐν τῷ ὄρει.

6 Νυνὶ δὲ διαφοροτέρως τέτυκτο ἡ  
τελεξία, ὅσα καὶ κρείττονες ὅτι διαθήκης  
μετέστι, ὥστε ὅτι κρείττονι ἐπαγγελίᾳ  
τενομοθέτηται.

7 Εἰ γὰρ ἡ περὶ τὴν ἐκείνην ὡς ἀμύμων,  
καὶ αὐτοῦ τῆς ἐξουσίας τῆς τῆς.

8 Μεμνησθῆναι γὰρ αὐτοῖς λέγει, Ἰδὲ  
ἡμέραν ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ σωτη-  
ρίαν ὅτι τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶ-  
κον Ἰσραὴλ διαθήσεται κατὰ τὸν,

9 Οὐ καὶ τῷ διαθήσεται ὡς ἐπὶ οἰκιστὴν  
τοῖς πατράσιν αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ ὀπλοδο-  
μήσας με τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔξαγαγεῖν αὐ-  
τοῦ ἐκ τῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοῦ ἐκ αἰμαίνων  
ἐν τῇ διαθήκῃ μου, καὶ ἡμέραν αὐτοῦ,  
λέγει Κύριος.

10 Ὅτι αὐτῇ ἡ διαθήκη ὡς διαθήσο-  
μαι τὸν οἶκον Ἰσραὴλ μετὰ τῆς ἡμέρας ἐκεί-  
νης, λέγει Κύριος, διότι τῆς μετὰ με εἰς τὴν  
διαθήκην αὐτοῦ, καὶ ὅτι κατὰ τὴν αὐτοῦ, ἐπι-  
σχετῶ αὐτοῖς· καὶ ἔσονται αὐτοῖς εἰς Θεοὺς,  
καὶ αὐτοῖς ἔσονται μοι εἰς λαόν·

11 Καὶ ἡ μὴ διαθήσεται ἕκαστος τὴν  
πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐ-  
τοῦ, λέγει, ἰδοὺ τὸν Κύριον· ὅτι πάντες  
εἰδὼσάν με ὑπὸ μικρῶν αὐτοῦ ὡς μεγάλῃς  
αὐτοῦ,

12 Ὅτι ἅπαντες ἔσονται πρὸς ἀδελφείας  
αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἁμαρτωλοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ αἰο-  
μιᾶν αὐτοῦ ἐν μὴ μνηστῶ ἐν.

13 Ἐν τῇ λέξει κατὰ τὸν, παλαιάσκει  
τῷ περὶ τὸν· τὸ δὲ παλαιάσκει καὶ γη-  
ράσκον, ἔχοντες ἀφαισιν.

θ.

**Ε**ἰ μὲν γὰρ ἡ περὶ τὴν σκηνὴν διακρί-  
ματα λατρείας, τό, τι ἀγίων κοσμηθῶν.

§ 3

2. Σκηνὴ

(Οἱ



2 Σιωπή γὰρ κατεσκευάσθη ἡ ἀποφύγις  
ἐν ᾧ ἡ τελευτή καὶ ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ἀπολύσις  
τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ τῆς ἐκκλησίας ἀνάστασις.

3. Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπίεσμα  
σκληρὴ ἡ λειτουργία αἴτια ἀγίων,

4 χρυσὸν ἔχουσα θυμιάθῃσι, καὶ πῶς  
κατὰ τῆς διαθήκης ἀντικαταλυμμένη  
παύσεται χρυσοῦ, ἐν ᾧ σάμψι χρυσὸν ἔ-  
χουσα τὸ μέγα, καὶ ἡ ῥάβδος Ααρὼν ἡ  
ἐλασθήσασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθή-  
κης·

5 Ὑπαίνομαι ᾧ αὐτῆς Χερσεῖμα δόξης,  
κατασιάζοντα τὸ ἱλασθήριον· ἀφελὲς ὄντως  
ὅτι πῶς λέγει καὶ μέγας.

6 Ἰστων ὃ ἔγω χατεσκευασμένην,  
εἰς μὲν πῶς περὶ τὴν σκληρὰ διαπαντὸς  
εἰσίσαισι οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ὅπως  
λογώτε·

7 Εἰς τὴν διουτέραν ἀπαξ τῶν ἐμ-  
αυτῶν μόνον· ὁ ἀρχιερεὺς, ὁ ἑκκλησιαστικὸς  
ἐκτελεστὴς, ὁ ὁποῖος ἀποδέχεται τὴν ἐκεί-  
νην ἀποστολήν.

8 Ἰδοὺ ἀγγέλοις τῷ πνεύματι τοῦ  
ἀγίου, μέγα φανερωθήτω τῷ κυρίῳ ἀγί-  
ω ὡδὴν, ἐπὶ τῆς ἀπορίας σκωπῆς ἐχούσης  
τάςτι,

9 Ηπὲρ παρεβόλη εἰς τὸν χαρστὶ τὸν  
ὑψηλότεν, καὶ ὃν δὴ ὅρα τε καὶ θυοίαι φρεσ-  
φύρονται μὴ δυνάμειαι καὶ σωείδῃσι τε-  
λείωσαι τὴν λατρεύοντα,

10 Μόνον ὅτι βλάψαται, καὶ πόρεται, καὶ διαβόρει βαπτισμῶς, καὶ διαψάμωται σαρκὸς, μέγχι καὶ ἐλὼν διορθώσεως ὁπταίμεθα.

**II** κρείττους ὃ παρὰ χιλιόμορφον ἀρχι-  
μεδὺς τῶν μνησίωντων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μαί-  
ζοντος καὶ τελειότερας σκωπτικῆς, ἐχθροποι-  
ήτε, ταύτης, ἐ ταύτης τῆς χίλισης,

12 Οὐδὲ δὲ αἵματι τράχυν καὶ μό-  
χον, διὰ τὴν πρὸς ἰδίᾳ αἵματι εὐσπλιν  
ἐράπαξ εἰς τὰ ἄγια, αἰωνίαν λύτρωσιν ἐν-  
δομάτω.

13 Εἰ γὰρ τὸ αἶμα πάντων καὶ τῶν

ζων, ἐκ αὐτοῦ δὲ θαυμάσιος ῥαυτίζουσα ἡ  
κακογνωμία, ἀγρίαις πρὸς τὴν τῆς συ-  
κῆς καὶ ἀνδροπότητα.

14 Πύσω μέλλον τὸ ἄμα τῷ Χριστῷ,  
ὅς διὰ πνεύματος αἰώνις ἑαυτὸν θεο-  
ποίησαν ἁμῶν τῷ Θεῷ, καθάρει πᾶς  
συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ παντὸς ἔργου, εἰς τὸ  
λατρεῖν Θεῷ ζῶντι;

15 Καὶ διὰ τὸ τοῦ διαθήκης κατὰ νόμου  
 οὕτως ὅτιν, ὥπως θανάτου γυμνάσιον, εἰς  
 δουλοπρεψίαν ὥστε τῇ πρώτῃ διαθήκῃ  
 παραβῶσιν, τὴν ἐπαγγελίαν λάβουσιν οἱ  
 κληρονόμοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας.

16 Οπως γὰρ διὰ τὴν, θάνατον αὐτοῦ  
καὶ φέρωμεν τὴν διαδοχὴν.

17 Διαθήκη γὰρ ὅτι περὶ τοῦ βιβλίου,  
ἐπεὶ μὴ ποτὶ ἔχεις ὅτε ζῇ ὁ δια-  
μύσθ.

18 Οὕτως ἐστὶν ἡ ἀρετὴ τοῦ σώματος ἀ-  
μαρτίας ἐνκαυχώμενη·

19 Ἀλλ' οὐδέ τις γὰρ τῶν ἐπὶ τοῦ  
τόμου ἀπὸ Μαυρίας πᾶσι τῇ λαῷ,  
λαβὼν τὸ εἶμα τῆς μέσης καὶ ποδῶν  
μὲν ὕδατος καὶ εἰς κοκκίαν καὶ ὑσώπει,  
αὐτὸ τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὰ λεί-  
ποντα,

20 λέγων, Ἰδοὺ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ᾧ ἐνεπείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Θεός.

21 Καὶ τὴν σκηνὴν ἧ καὶ πάντα τὰ  
σκεύη τῆς λειτουργίας τὰ αὐτὰ πᾶσι  
ἐβράβυσεν.

22 Καὶ χάριν ἐν αἵματι πάντα χα-  
 ριζέται ἐν τῷ νόμῳ, καὶ χάρις ἐν  
 ματαγωγίᾳ ἐκζητᾷ ἀφ' ἑσέ.

23 Αγάπη αὐτὴ τὴν μὲν ὑποδείγμα-  
τα ἵπ' ἐν τοῖς ἔργοις, τοῦτοις καθε-  
ρίσται· αὐτὰ δὲ τὰ πνευματικὰ κρήνηται  
δουλοῖς παρὰ ταύταις.

24 Οὐ γὰρ εἰς χάριτοςποίητα ἄμα εἰς  
 ἡλθεν ὁ Χρῆστος, ἀπαλλαγὴ ἡμῶν  
 ὧν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν ἔρχοι, καὶ ἡμ-  
 οφαινώμεθα τῷ ἁγίῳ πνεύματι τοῦ Θεοῦ  
 ἡμῶν.

25 Οὐδ' ἵνα πολλὰς περισφύρῃς. αὐτὸν ἄσπ' ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν ἁμαρτίᾳ θυσίας.

26 Ἐπὶ τούτοις αὐτὸν πολλὰς παθὴν ὑπὸ καταβολῆς κόσμου· καὶ ὅτι ἀπαρτὶς ὅτι συμπλήρωσεν τὴν ἀνάγκην, εἰς ἀνίππιν ἀμαρτίας, διὰ τῆς θυσίας αὐτῆς πεφάνεσθαι.

27 Καὶ καὶ ὅσον ὑποκατατεταγὸς τοῖς ἀνθρώποις ἅπασι ὑποτάσσεται, μὴ ὅτι τὸ τοῦ κρίσεως,

28 Οὕτως ὁ Χριστὸς ἅπασι περισφύρῃς εἰς τὸ ποικίλιν θανάσκιν ἀμαρτίας, ἐν διπτέροις χωρεῖς ἀμαρτίας ὁφεισθήσεται πᾶσι αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.

Ι.

Σκεῖται γὰρ ἔχον ὁ νόμος τὴν μὴ ὀνομαζομένην ἀγαθὴν, καὶ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τὴν ὁμοιωμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν παρὰ αὐτῆς θυσίας αἷς περισφύρειται εἰς τὸ δεικνύειν, ὅτι οὐκ ἀνίσταται ἐκ τῆς περισφύριδος πλεονεξίας.

2 Ἐπὶ καὶ αὐτῶν τῶν περισφύριδος· διὰ τὸ μηδὲν ἔχειν ἐν συνείδητι ἀμαρτιῶν ἐκ λατρευόντων, ἅπασι κηδεαμένους.

3 Ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνέμνηται ἀμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτὸν.

4 Ἀδυνατοὶ γὰρ ἅμα ταύρῳ καὶ θάτῳ ἀραιρεῖν ἀμαρτίας.

5 Διὸ εἰσέρχονται εἰς τὸν κόσμον λέγει, Θυσίαν καὶ περισφύρειν ἐκ ἡθελήσας, ὅπως ὅτι κατηνότησω μοι.

6 Ὁ λοκαυώμενος καὶ πρὸς ἀμαρτίας ἐκ ἡθελήσας.

7 Τότε εἶπεν, Ἰδὲ ἔκω, (καὶ κεφαλὴ βιβλίου γέγραπται πρὸς ἐμὲ.) Πύσιμα, ὁ Θεὸς, τὸ θέλημα σου.

8 Ἀνάτρετον λέγων, Ὁπ θυσίαν καὶ περισφύρειν καὶ λοκαυώμενος καὶ πρὸς ἀμαρτίας ἐκ ἡθελήσας ἐκ ἡθελήσας, (αἵτινες καὶ τὸν νόμον περισφύρειται,)

9 Τότε εἶπεν, Ἰδὲ ἔκω τὸ ποιῆσαι,

ὁ Θεός, τὸ θέλημα σου. Ἀγαθὴ τὸ πρῶτον, ἵνα τὸ δευτέρον γένηται.

10 Ἐν τῷ θέλω καὶ ἡμαρτάνοις ἵσμεν, οἱ διὰ τῆς περισφύριδος τῆς σῶματός τοις ἰστέτοις χρεῖσιν ἰστέτοις.

11 Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἔσται καὶ ἡμέτερος λειτουργῶν, καὶ ταῖς αὐταῖς πολλὰς περισφύρειται θυσίας, αἵτινες ὑπόκειται ὑμῶνται πρὸς ἀμαρτίας.

12 Αὐτὸς ὁ μὲν ὑπὸ ἀμαρτιῶν περισφύρειται θυσίας, εἰς τὸ δεικνύειν ἐκείνῳ ἐν τῷ Θεῷ,

13 Τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενον ἵσμεν πύσιμα οἱ ἱερεῖς αὐτῶν ὑποτάσσονται τῷ ποσὶν αὐτῶν.

14 Μὴ γὰρ περισφύρειται πλεονεξίας εἰς τὸ δεικνύειν ἐκείνῳ ἀγαθὴν.

15 Μαρτυρεῖ γὰρ ἡμῶν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· μὴ γὰρ τὸ περισφύρειται,

16 Αὐτὴ ἡ διαθήκη καὶ διαθήκη καὶ πρὸς αὐτῶν μὴ ταῖς ἡμέτερος ἐκείνῳ, λέγει Κύριε, διδόνε τὸν μετ' ἐμὲ καὶ ὅτι καὶ ὅτι αὐτῶν, καὶ ὅτι τὸν διακονοῦν αὐτῶν, ὅτι καὶ αὐτῶν.

17 Καὶ τὸν ἀμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἡμετέρων αὐτῶν ἐκ μὴ μνησθῶν.

18 Ὅπως ὅτι αἵτινες τῶν, ἐκ τῆς περισφύριδος πρὸς ἀμαρτίας.

19 Ἐχόντες ἐν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὸν Θεόν τὸν ἅγιον ἐκ τῆς αἵματός Ιησοῦ,

20 Ὁν ἐκκαίνισεν ἡμῶν ὁδὸν περισφύρειται, καὶ ζῶσαν διὰ τῆς καταπατάσματος, κατέστη τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,

21 Καὶ ἱερεὺς μέγας ὅτι τὸν οἶκεν τῷ Θεῷ,

22 περισφύρειται μὴ ἀγαθῆς καρδίας ἐκ πλεονεξίας πίστεως, ἱεραποστολῆς ταῖς καρδίαις ὑπὸ συνειδήσεως πονηρῆς, καὶ λειτουργῶν τὸ σῶμα ὑποκατατεταγὸς καὶ πρὸς ἀμαρτίας.

23 Κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἰληθούς ἀληθείας, (πρὸς γὰρ ὁ ἱεραποστολῆς,)

24 Καὶ κατανοήτω ὁμιλῶν εἰς παρο-  
ξυσμὸν ἀγάπης καὶ κλητῶν ἔργων,

25 Μὴ ἐκτεταλείποντες τὴν ὁπισθοα-  
γωγίαν ἑαυτῶν, καθὼς ἐδόθη πρὸς τὴν  
παρακαλούμεν ἡμᾶς καὶ τοσοῦτον μὲλλον ὅσον  
ἐβλέπετε ἐκζητῶσαν τὴν ἡμετέραν.

26 Εὐχαρίστας γὰρ ἀμειψανόμενοι ἡμῶν  
μὴ τὸ λαθεῖν τὴν ὁπίσθωσιν τῆς ἀλη-  
θείας, ἐκ ἑπὶ φθεῖ ἀμειψιῶν ἀπολείπεται  
θύσια,

27 Φοβερά δὲ περ ἐκδοχὴ κρίσεως, καὶ  
πυρρὸς ζήλος, ἐδίδεν μάλιστα ἐπὶ ὑ-  
πεικλίσεως.

28 Ἀδελφότητες τίς νόμος Ματθεῖος, χω-  
ρὶς οἰκτιρῶν ὅτι θυσίαν ἢ πειρὰ μὴ  
τυχεῖ ἀποδίδουσι·

29 Πόσο δοκεῖτε χεῖρον ἢ ἀξιοδότη-  
σεται τιμῶν, ὁ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ κατα-  
πατήσας, καὶ τὸ ἅμα τῆς διαθήκης κοι-  
τὸν ἡγιστάμενον ἢ ὅ ἡγάπη, καὶ τὸ  
πάντα τῆς χάριτος ἐνδοξάζουσιν;

30 Οἰδομεν γὰρ τὸν εἰπόντα, Ἐμοὶ ἐν-  
δίκαιος, ἐγὼ ἀνταποδοῶ, λέγει Κύριος. Καὶ  
πάλιν, Κύριε, κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτῶν.

31 Φοβεθὲν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας  
Θεοῦ ζῶντος.

32 Αναμνησκέσθαι ὅτι καὶ φερόμενοι  
ἡμέτεροι, ἐν αἷς φασπαδίνεσι πολλὰ ἀθ-  
λήσει ὑπαρμίνεστε παθημάτων,

33 Ἰδοὺ οὖν, οἰκτιρμοῖς τε καὶ ὀλιψῇ  
ἀνταποδοῦμεν· τὴν ὅ, κοινωνοὶ ὅτι οὕτως  
αἰσθητοίμεθα γινώσκοντες.

34 Καὶ γὰρ τοῖς διανομοῖς με σωτηρι-  
σθήσεται, καὶ τὴν ἀπαγωγὴν ὅτι ὑπαρχόν-  
των ὁμολογῶν χάριτος ἀποδοξάσθαι, γινώ-  
σκοντες ἔχον ἐν ἑαυτοῖς κρείττονα ὑπαρ-  
ξιν ἐν ἐρανοῖς καὶ μέρουσαν.

35 Μὴ ἀποδοῦναι οὐδὲ τὴν παρήσκειαν  
ἡμῶν, ἥτις ἔχει μετὰ ποδοστίαν μωρα-  
λίαν.

36 Ὑπομνησθε γὰρ ἔχετε χεῖρας, ἵνα τὴν  
τάλμα τῷ Θεῷ προσήσονται, κομώμενοι  
τὴν ἰσχυρίαν.

37 Ἐπὶ γὰρ ἡμῶν ὅσον ὅσον, ὁ ἐργα-  
ζόμενος ἔξει, καὶ ἡ χάρις.

38 Ὁ ὅς διέκεν ἐκ πίστεως ζήτεται,  
καὶ ἐὰν ὑποστήληται, ἐκ ὁδοῦ καὶ ἡ φρο-  
νῆς ἐν αὐτῇ.

39 Ἡμεῖς ὅς ἐκ ἰσχυρῶν ὑποσώμεθα εἰς  
ἀπολείαν, ἀλλὰ πίστεως εἰς ἀκαταπίπτει  
φροῆς.

12.

Ἐπὶ ὅς πίστεως, ἀποδοῦναι ὑποσώμεθα,  
ἀκαταπίπτει ἐλεγχθῶν οὐ βλάπτει  
ἡμᾶς.

2 Ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήσονται οἱ  
ἀρεσβυτοί.

3 Πίστις νοσήσει κατηρτίσθαι ἐπὶ ὡ-  
στας ῥήματα Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φρο-  
νῆς καὶ βλαπτόμενα γὰρ ἔσονται.

4 Πίστις πλεονάζει θυσίαν Ἀβελ παρὰ  
Καὶν προσέτινκε τῷ Θεῷ, δι' ἧς ἐμαρτυ-  
ρήθη ὅτι δικαιοσύνη ἐμαρτυρουμένη ὅτι πᾶς  
δωρεῖται αὐτῇ τῷ Θεῷ, καὶ δι' αὐτῆς ἀποδο-  
τῶν ἐν ἀγάπῃ.

5 Πίστις ἐν ἡμῶν μετετίθη τὴν μὴ ἰδίῃ  
δαίμονι, καὶ ἔχον ἐν ἡμῶν, διότι μετετίθη  
αὐτὸν ὁ Θεός· φερόν γὰρ τῆς μεταδίδου  
αὐτῇ μεμαρτυρήσεται δικαιοσύνη τῷ Θεῷ.

6 Χρεῖς ὅς πίστεως ἀδωάτωτος ἀρε-  
σθήσεται· πιστεύοντες γὰρ οἱ τὸν ἀρεσβυ-  
ζόμενον τῷ Θεῷ, ὅτι ὅτι, καὶ τοῖς ἐκζητοῦσι  
αὐτὸν μετὰ πόθους γίνονται.

7 Πίστις χρηματίζοντες Νέες φεῖται ὅτι  
μετὰ τὴν βλαπτόμεν, ὁλοκαυτῶντες κατ-  
σκευάσει κατὰ τὸν εἰς σωτηρίαν τῷ οἴκῳ  
αὐτῶν, δι' ἧς κατεκρεῖται τὸν κόσμον, καὶ πᾶς  
καὶ πίστις δικαιοσύνης ἐκλήσεται κληρο-  
νομία.

8 Πίστις καὶ ἡμῶν ἀρεσβυζόμενοι  
ἐκλήσεται εἰς τὸν τόπον ἐν ἡμῶν λα-  
βαίει εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐκλήσεται, μὴ ἰ-  
πιδόμενον πᾶς ἐργαται.

9 Πίστις παρήσκει εἰς τὴν γλῶσσαν  
ἰσχυρίαν, εἰς ἀλλοτρίαν, εἰς οὐκ ἰσχυ-  
ρῶν μὴ ἰσχυρῶν καὶ ἰσχυρῶν ὅτι συ-  
κληρονομία





σιν, ἵνα κρείττον<sup>9</sup> ἀνυστάσῃτε τὸν ἰσχυρόν·

36 Ἐπει<sup>9</sup> ὁ ἰμπαρμὺν καὶ μεστῶν παύσαι ἔλαβον, ἔτι ὁ δεισμὸν καὶ φυλάκην·

37 Ἐλαθ' ἀποσταλὴς ἐφ' ἡμῶν, ἐπιερέθησαν, ἐφ' ὅν<sup>9</sup> μαχαίρας ἀπέθανον, περιέλαβον ἐν μιλαταις, ἐν ἀγίοις δέρυον, ὑπερβύμβροι, θλιβύμβροι, κερκαχούμβροι,

38 Ὡν καὶ ἡμεῖς ἐξεί<sup>9</sup> ὁ κόσμος, ἐν ἐριμύμῃσι πλασάμβροι καὶ ὄρεσι καὶ ἀσπληνέοις καὶ ταῖς ὁταῖς τῆς γῆς.

39 Καὶ ἔτσι πάντες μεστρυμνίτες διὰ τῆς πίστεως καὶ ἐνομιέμετο τῷ ἐκπαλίαν,

40 Τῷ Θεῷ καὶ ἡμεῖς κρείττον<sup>9</sup> τὸν περιελαβόμενον, ἵνα μὴ χωρεῖς ἡμεῖς τελευθῶν.

ιβ.

**Τ**οῖς ἡμεῖς τοσούτοι ἔχοιτε φεκαίμβροι ἡμῖν ἡφ' ὧν μεστύρον, ὅγκοι ὑποθίμβροι πάντα καὶ τῷ ὑπερῷ σῶπον ἀμερπία, δι' ὑπομοιῆς πρέχουμ<sup>9</sup> τὸν φεκαίμβρον ἡμῖν ἀγῶνα,

2 Απορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχὸν καὶ τελευθῶν Ἰησοῦν, ὅς ἐστι τῆς φεκαίμβροις αὐτῷ χρεῖς, ὑπερῷσι σῶρον, ἀγῶνας καταφρονήσας, ἐν διεξί<sup>9</sup> τῷ τῷ θρόνῳ τῷ Θεῷ ἐκείθισεν.

3 Αἰολογῶντες γὰρ τὸν τοιαύτῳ ὑπομοιμνικῶν ὑπὸ τῷ ἀμερπῶν εἰς αὐτὸν αἰτιολογῶν, ἵνα μὴ κρύβῃ, τῆς ψυχῆς ὑμῶν ἐκλυόμενοι.

4 Οὕτω μέχρ<sup>9</sup> αἰμαῖ<sup>9</sup> ἀντικετέσῃτε πρὸς τῷ ἀμερπῶν αἰτιολογῶν, ὡς αὐτῷ.

5 Καὶ ἐκλήθητε τῆς παρεκλήσεως, ἡμεῖς ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεσθαι, τίς μου, μὴ ὀλιγώρει παθίας Κυρίου, μηδὲ ἐκλύου, ὑπὸ αὐτῷ ἐλεγχόμενοι·

6 Ὅν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος, παθίει μεστῶν ὁ πάντα ὑὸν ἐν παρεκλήσῃ.

7 Εἰ παθίει ὑπομνίστε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφύεται ὁ Θεός· τίς ὅρ' ὅτι υἱὸς ὅς ἐν παθίει πατήρ;

8 Εἰ ὁ χωρεῖς ἐστὶ παθίειας, ἡμεῖς καὶ γὰρ καὶ πάντες, ἀεὶ ὅσοι ἐστὶ καὶ ἐκ υἱοῦ.

9 Εἴτα τοῦ μὲ τῆς σαρκὸς ἡμεῖς πατέρας εἰς τὸν πατέρα καὶ ἐν τῷ πατρὶ· ὡς πολλὰ μέλλοι ὑποταγησάμενοι τῷ πατρὶ ὅτι πνευμάτω, καὶ ζήτομεν;

10 Οἱ μὲ γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας τὸ δοκῶν ἀσπῆς, ἐπαθίει· ὁ δὲ ὅτι πνευμάτω, εἰς τὸ μεταλαβῆναι τῆς ἀγίας τοῦ αὐτοῦ.

11 Πᾶσα ὁ παθίειας πρὸς μὲ τὸ παθῶν ἐν δοκῇ χρεῖς ἔχ<sup>9</sup>, ἀλλὰ λύπης· ὅσον ὁ κερπὸν εἰρῶν ἐν τοῖς δι' αὐτῆς γαυμασμέτοις ὑποθίβῃσι διακροσῶν.

12 Διὸ καὶ παρεκλήσεως χρεῖς καὶ τὸ παρεκλήσεως γόνατα ἀπορῶντες,

13 Καὶ ὅσον ὅσον ποιήσῃ τῆς ποτὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χεῖρόν ἐκτατῇ, ἐκεί<sup>9</sup> ὁ μέλλον.

14 Εἰρήνῳ διαλέγετε μὲ πάντων, καὶ τὸ ἀγῶνα, ὅσον χωρεῖς ἐν εἰς ὅσον τὴν Κύριον,

15 Ἐπισκοποῦντες μὴ τις ἕσθῃ διὰ τῆς χάριτος τῷ Θεῷ, μή τις ἐκ παθίας ὅσον φύσας ἐκκληρῇ, καὶ διὰ τῆς μακροῦς πολλοί.

16 Μὴ τις πύρ<sup>9</sup> ἢ βίβλη<sup>9</sup> εἰς ἡσῶν ὅς ἐστι βροῦρας μὲς ἀπὸ τοῦ πνευμάτω αὐτοῦ.

17 Ἰσ<sup>9</sup> γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα δίδω κληρονομῶν τῷ ὑποθίβῃ, ἀπὸ μακροῦ μετανοίας γὰρ τόπον ἐκ εὐρ<sup>9</sup>, καὶ ἐκ μὲ δακρύων ἐκλήσεως αὐτοῦ.

18 Οὐ γὰρ περιελαβόμενοι ψυχαφάμενοι ὄρε, καὶ κακωμένους πυρεῖ, καὶ γόγγυ, καὶ σκότος, καὶ θνήσκω,

19 Καὶ ἀπληγῶν ἡμεῖς, καὶ φωνή ἡμεῖς, ὡς οἱ ἀέκ<sup>9</sup> ταῖς παρηλίσταται μὴ προσφύεται αὐτοῖς λόγον.

20 (Ὅσον ἔσθῃ γὰρ τὸ διασπασόμενον καὶ θνήσκω διὰ τῷ ὅσον, ἀπὸ ἐκκληρῶν, ἢ βολίδος καταπεφυσμένηται.

21 Καὶ οὕτω φοβερὴν ᾧ τὸ φεῖτα-  
ζήμενον, Μωσῆς εἶπεν, Ἐκφοβός εἰμι καὶ ἐν-  
τρομέω·)

22 Ἀλλὰ προσεληλύθασι Σινὴν ὄρη,  
καὶ πόλει Θεοῦ ἔστη· Ἱερουσαλὴμ ἰσχυ-  
ραίῳ, καὶ μυριάσι ὑγείων.

23 Παινήσεις, καὶ ἐκκλησίᾳ σεφοτό-  
κων ἐν ἑρατοῖς ἀπομαχμαρμένων, καὶ χει-  
ρὶ Θεοῦ πάντων, καὶ πνεύματι δικαίᾳ  
πνευμαρμένων,

24 Ἰαὶ διαδίκησε νόας μεσότη Ἰησοῦ,  
καὶ αἶματι βαπτισμοῦ κρείττονα ληρύει  
παρὰ τὸν Ἀδμ.

25 Βλέπετε μὴ παρατήσαντες τὸν λα-  
λῶντα· εἰ γὰρ ἐκείναις ἐκ ἔφωρον, τὴν ὅπῃ  
τῆς γῆς παρρησιασμένοι χρηματίζοντα,  
πολλοὶ μάλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' ἑρανοῦ  
ἀποσφύμενοι,

26 Οὐδ' ἡ φωνὴ τῶν γλῶσσάλευσε τέ-  
τι, ἡ δ' ἐπὶ ἰπὸν ἔλκεται, λέγων, Ἐπ' ἀπαξ  
ἰσὺ σίω καὶ μέοιον τῶν γλῶ, ἀλλὰ καὶ τὸν  
ἑρατόν.

27 Τὸ δ' ἐπ' ἀπαξ, δηλοῖ ὅτι σκευ-  
ομένων τῶν μετὰ δέον, αἷς πεποιημένων,  
ἡ μὲν ταῦτα μὴ σκευομένων.

28 Διὸ βασιλείας ἀπέλευτοι παρε-  
λαμβανόντες, ἐχωρῶν χεῖρι δεξιᾷ λατρεύ-  
ομένων διαφύσας τῇ Θεῷ μετ' ἀφ' ἧς καὶ ὁ-  
λεσίας·

29 Καὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ κατα-  
καίει.

γ.

**Η** Φιλαδέλφια μύητω.

2 Τῆς εὐλογίας μὴ ὀπλαν-  
δαίνε· διὰ ταύτης γὰρ ἑλάνθῃ πνεύματι  
ἰσώμεντες ἀγγέλους.

3 Μιμησάμενοι τῷ δεξιῶν, αἷς συν-  
δεδεμένοι· τῷ κακῶν χυμῶν, αἷς καὶ αὐ-  
τοῖς ὅστις ἐν σέσωται.

4 Τίμη· ὁ γὰρ ἐν αἷσιν, καὶ ἡ  
καὶ ἡ ἀμάντ· πόρις δ' καὶ μαιχρὲς  
κεντὶ ὁ Θεός.

Ἁφελήγυρ· ὁ τρέπ· ἀρκέ-

μφοι τοῖς παροῦσι· αὐτοὶ γὰρ ἔρκεν,  
Οὐ μὴ σε αἰδῶ, ἐδ' ἐ μίση ἰγκρατῆ-  
πρ.

6 Ως δὲ σαφ' οὐκ ἔστιν ἡμῶς λέγει, Κύ-  
ρι· ἐμὲ ἑλάνθῃ, καὶ ἐ φοβησάμεθα τί  
ποιήσῃ με ἀδελφῶν.

7 Μιμησάμενοι τῷ ἡγεμῶν ὁμῶν,  
οἷς ἐλάνθῃ ὁμῶν τὸν λόγον τῷ Θεῷ,  
ὡς αἰδελφῶν τῶν ἐλάνθῃ τῆς αἰα-  
στροφῆς, μιμησάμενοι τῶν πίστιν.

8 Ἰησοῦς χεῖρας ἑλάνθῃ καὶ σήμερον ὁ  
αὐτοὶ, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα.

9 Διαδικῶν πικίλως καὶ ξέναις μὴ  
ἀφελάνθῃ. καλὸν γὰρ χεῖρι βελάνθῃ  
τῶν καλάνθῃ, ἐ βελάνθῃ, ἐν οἷς ἐκ αἰ-  
καλάνθῃ οἱ ἀφελάνθῃ.

10 Ἐχωρῶν διανοήσεις, ὡς δ' ἐφαρῶν  
ἐκ ἐλάνθῃ ἐλάνθῃ οἱ τῇ σκευῇ λα-  
τρεῦντες.

11 Ὡς γὰρ ἐλάνθῃ ζῶν τὸ αἶμα  
ἀφελάνθῃ εἰς τὰ ἀργα διὰ τῆ ἀρχ-  
εῖας, τέτωι τὰ σῶματα κατὰ κατὰ  
ἐλάνθῃ τῆς παρελάνθῃ.

12 Διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἀργα διὰ τῆ  
ἐλάνθῃ αἶμα τὸν λαόν, ἐλάνθῃ τῆς πύ-  
λως ἐλάνθῃ.

13 Τοῖσι ἐλάνθῃ παρὰ αὐτὸν  
ἐλάνθῃ τῆς παρελάνθῃ, τὸν οἰκιστὸν αὐ-  
τῆς ἐλάνθῃ.

14 Οὐ γὰρ ἐλάνθῃ ὡς ἐλάνθῃ πό-  
λιν, ἀλλὰ τῶν ἐλάνθῃ ἐλάνθῃ.

15· Διὸ αὐτοὶ οὐκ ἀφελάνθῃ διάν-  
αἷσως διαπαρῶν τῇ Θεῷ, τέτωι κατὰ  
τὸν καλάνθῃ ὁμολογησάμενοι τῇ ἐλάνθῃ  
αὐτῶν.

16 Τῆς δ' ἐλάνθῃ καὶ κοινῆς μὴ  
ἐλάνθῃ ἐλάνθῃ· τῶν ἐλάνθῃ ἐλάνθῃ  
ἐλάνθῃ ὁ Θεός.

17 Πείθειται τοῖς ἐλάνθῃ ὁμῶν καὶ  
ἐλάνθῃ· αὐτοὶ γὰρ ἐλάνθῃ ἐλάνθῃ  
ἐλάνθῃ ὁμῶν, αἷς λόγον ἐλάνθῃ· ἵνα  
μετ' ἐλάνθῃ τὸ ἐλάνθῃ, καὶ μὴ ἐλάνθῃ  
ἐλάνθῃ γὰρ ὁμῶν τῶν.

18 Προσέχετε ὡς ἡμῖν • πεποιθα-  
μην γὰρ ὅτι καλῶς συνείδησιν ἔχετε, ἐν  
πᾶσι καλῶς διελόντες ἀναγνώσασθαι •

19 Περισπούρετε ὃ παρακαλᾷ τῷ  
το ποιῆσαι, ἵνα τέχον ἀποκτετασθῶ  
ὑμῖν.

20 Ὁ ὃ Θεὸς τῆς εἰρήνης ὁ αἰσα-  
γὼν ἐν καρδίᾳ τὸν ποιμένα τῶν πορπαίων  
τὸν μέγα ὃ εἰματι διαθήκης ἀγαθῆς, τὸν  
Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν,

21 Καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ  
ἀγαθῷ, εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ •  
ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ θεῖον ἔργον αὐτοῦ,

διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃ ἡ δόξα εἰς τοῦ αἰ-  
ῶνος τῶν αἰώνων. ἀμήν.

22 Παρακαλᾷ ὃ ὑμᾶς ἀγαθῶν, ἀ-  
ναγνῶν τῶ λόγῳ τῆς παρακαλήσεως • καὶ  
γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστηλα ὑμῖν.

23 Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν Τιμόθεον  
ἀπολελυμένον, μὴ οὐ, ἐὰν τέχον ἐκστα-  
θῇ ὑμᾶς.

24 Ασπάζεσθε πάντας τοὺς ἡγαθούς  
ὑμῶν καὶ πάντας τοὺς ἀγίους. Ασπάζονται  
ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας.

25 Ἡ χεὶρ μου παύει ὑμῶν. Ἀ-  
μήν.

Πρὸς Εὐχαρίστη ἱεράφη ἀπὸ τῆς Ἰταλίας διὰ Τιμόθεον.



# ΙΑΚΩΒΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΚΑΘΟΛΙΚΗ.



α.  
ΙΑΚΩΒΟΣ Θεῷ καὶ  
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ  
δούλῳ, ταῖς δούλο-  
κα φυλαῖς ταῖς ἐν  
τῇ διακονίᾳ, χαίρειν.

2 Πᾶσαν χεῖρ ἡγήσασθε ἀδελφοί  
μου, ὅταν πειρασμοῖς ἀπειπίητε ποικί-  
λοις,

3 Γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν  
τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονὴν •

4 Ἡ ὃ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐκ-  
τελεῖ, ἵνα ὅτι τέλειος καὶ ὁλόκληρος, ἐν μη-  
δὲν λειπόμενος.

5 Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφί-  
ας, αἰτήτω παρὰ τοῦ διδόντος Θεοῦ πα-

σιν ἀπλῶς, καὶ μὴ οὐκ ἐκρίνοντες • καὶ δοθή-  
σεται αὐτῷ.

6 Αἰτήτω ὃ ἐν πίστει, μὴ δὲ διακρί-  
νόμενος • ὃ γὰρ διακρινόμενος ἵστικα κλυδωνι-  
σθεῖσιν ἀναιμολογία καὶ ἐπιζομφία.

7 Μὴ γὰρ ὑπέσθω ὁ ἀνθρώπος ἐκείνος  
ὅτι λήψεται τι παρὰ τοῦ Κυρίου •

8 Ἀνὴρ δοκιμασθεὶς, ἀκατάστατος ἐπι-  
σταί: ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

9 Καυχᾶσθω ὃ ἀδελφὸς ὁ ταπει-  
νὸς ἐν τῇ ὑψίᾳ αὐτοῦ •

10 Ὁ ὃ πλάστος ἐν τῇ ταπεινότητι αὐ-  
τοῦ, ὅτι αἱ αἰσὲς χρόνος παρελεύσεται •

11 Αἰτέτω γὰρ ὁ ἵλιος σὺν τῇ χε-  
συνί, καὶ ἡ ὕλη τὸν χρόνον, καὶ τὸ αἶμα  
αὐτοῦ ὅτι ἐξέπαισι, καὶ ἡ δουλοπεία τῶ ἀνθρώ-  
που αὐτοῦ ἀπώλετο • οὕτω καὶ ὁ πλάστος ἐν  
ταῖς

πῶς πορεύει αὐτὸ μισθολογῆται.

12 Μακροῦ αὐτῆς ἐκπορεύει πι-  
ραγὸν, ὃν δοκιμὸς ἡρώδης κήψαται  
πρὸ σφραγίδος τῆς ζωῆς, ὃν ἐπαρκεύατο ὁ  
κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.

13 Μὴδεὶς πειραζόμενος ἑλπίσω. ὅτι  
ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πειραζομαι· ὁ γὰρ Θεὸς ἀ-  
πίσταίς ὄντι κακῶν, πειραζει ὃ αὐτοὺς ἐ-  
λπία.

14 Εἰς τοὺς ὅς περὶ αὐτὸν, ὑπὸ τῆς ἰδίας  
ἐπιθυμίας ἐξεκώμωθη καὶ δολασζόμενος·

15 Εἶπε δὲ ὁ ἀποστόλος συλλαβίστα πικ-  
 ρα ἀμαρτίας, ἡ δὲ ἀμαρτία ὁποῦτε λησθῆναι  
 ἔπαυσε θανάτου.

16 Μὴ πλανᾶσθε ἀδελφοί με ἀγα-  
πητί·

17 Πῶτα δὲ οὗτοι ἀγαθὴ, καὶ παρ' ὧ-  
 μιν τέλειον ἀγαθόν ἔσται, κατὰ τὸν δόκον  
 τὸ πατρὸς τοῦ φαιτων, παρ' ᾧ ἐκ ἐν πα-  
 ραλαβῇ, ἢ ἑσπῆς ἀποσκήσιαμα.

18 Βλασηθεὶς ἀπεκύνθη ἡμεῖς λόγῳ  
ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμεῖς ἀπαρχὴν παντὸς  
οὗ ἀὐτοῦ κτισμάτων.

19 Ωστε, ἀδελφοί μου ἀγαπῆται, ἴσω  
πᾶς αἰθροπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκούσαι,  
βραδὺς εἰς τὸ ληθίσαι, βραδὺς εἰς ὀρ-  
γῶν.

20 Ορθὴ γὰρ ἀνδρὶς, διαχρισμῶς Θεῷ  
ἐκτετραζεται.

21 Διὸ ἀποθνήσκουσιν πάντες ῥυπαρίαν  
ἢ σφαιρασίου κακίας, ἐν φρεσὶν τοῖς διέξειδαι  
τοῖς ἔμπροσθεν λόγον τοῖς διωχέμενοι σῶσιν  
πᾶς ψυχῆς ὑμῶν.

22 Γίνεσθε ὅ ποιηταὶ λόγου, καὶ μη μόνον ἀκροαταί, παρεκλογιζόμενοι ἐαυτοὺς·

23 Οτι εἰ περ ἀπερατὴς λόγος ἐστὶ καὶ  
ἡ ποιητικὴ, οὐκ ἔστιν ἀνδρὶ κατασκευά-  
σαι τὸ πρῶτον τῆς γλυπτικῆς αὐτῷ ἐκ-  
τέλειαν.

24 Καπνίσθητε γὰρ ἑαυτοὺς, καὶ ἀπέλη-

25 Ο ὃ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον

τοῖς τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμέναις, οὗτοι ἐκ  
ἀκροατικῆς ἐπιλησμονῆς γλῶσσοι, ὅμως  
πολλοὶ ἐν ἑστέ, οὗτοι μακάριοι ἐν τῇ ποιή-  
σει αὐτῶ ἐσται.

26 Εἰ περὶ δευτέρῃσιν (27) αὐτοῖς,  
 μηδ' ἁλιναρωγῶν γλωσσῶν αὐτῶν, δι' ἃ  
 παρὰ καρδίαν αὐτῶν, τέττο μόνον ἡ  
 δοσκέα.

27 Ὁρισκέαι καὶ διαρῆ καὶ χιμάντες πα-  
ρα τῇ Θεῷ καὶ πατεῖ αὐτῇ ὅτι, ὁπισκέ-  
πεις αὐτὸν ὁφθαλμοὶ καὶ χεῖρες ἐν τῇ θλίψει αὐ-  
τῆς, ἁπλοῦς ἐαυτὸν τηρεῖν ὑπὸ τῆς κί-  
σμου.

B.

**Α** Δεοί με, μὴ εἰ ὡροσποληΐαις  
ἔχετε τὴν πίστιν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰη-  
σοῦ Χριστῷ τῆς δόξης·

2. Εὰν ᾖ εἰσελθὼν εἰς τὸν σωμα-  
 τικὸν ἐν τῷ αἵματι καὶ ἡσυχασθῇ ἐν  
 ᾧ καὶ λαμβανῇ, εἰσελθὼν ὅτι καὶ πᾶσι  
 τοῖς ἐν τῷ αἵματι.

3 Καὶ ὁ βασιλεὺς ἔφη τῷ τῷ φρονιμῷ τῷ  
 τῷ δὲ βασιλεὺς ἔφ' ἰσχυρὸν, ὃ ἐπ' ἡντι ἀπ' αὐτῷ,  
 Σὺ μὲν οὖν ὡς ἐπ' ἡντι ἀπ' αὐτῷ, ὃ ἐπ' ἡντι ἀπ' αὐτῷ,  
 Σὺ γὰρ ἐπ' ἡντι ἀπ' αὐτῷ, ὃ ἐπ' ἡντι ἀπ' αὐτῷ,  
 ὃ ἐπ' ἡντι ἀπ' αὐτῷ, ὃ ἐπ' ἡντι ἀπ' αὐτῷ.

4 Καὶ ὁ διακρίθητε ἐν ἑαυτοῖς, ἢ ἐν  
 ῥήματι κρατῇ διαλογισμῶν ποιησῶν;

5 Ἀκούετε ἀδελφοί μου ἀγαπητοί,  
καὶ ὁ Θεὸς ὑπεβίβαστο ἐν πνεύματι καὶ λό-  
γῳ τῶν πατέρων ἐν πνεύματι, καὶ κληρονομή-  
σῃς τὴν βασιλείαν ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγα-  
πῶσιν αὐτὸν·

6 Ὑμεῖς ᾧ ἠπαύσατε τὸν πῶχόν, ἐχ  
εἰ πλῆστοι κραταύουσαν ὑμῶν, καὶ  
αὐτοὶ ἔλασκον ὑμᾶς εἰς κριτήρια;

7 Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσι τὸ χρι-  
λὸν ὄνομα τὸ ἐπηκληθῆναι ἐφ' ὑμᾶς;

8 Εἰ μὲντοι νόμοι τελεῖτε βασιλικόν,  
καὶ τὴν χαρὰν, ἀγαπήσατε τὸν πλησίον  
ὡς ἑαυτὸν, καλῶς ποιήτε.

9 Εἰ ὁ πνευματικὸς ἀποθνήσκει, ἀμερτίαν ἔρ-  
 γάζεσθαι, ἐλεγχέμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς  
 παρὰ

நாடி



παρεβάται·

10 Οὗτοι γὰρ ἔλον τὸν νόμον κηρύσσει, πᾶσι ὅτι ἐν ἐμοὶ γένηται πάντων ἵσχυρος·

11 Ὁ γὰρ εἰπών, Μὴ μοιχεύσῃς, εἴπει καὶ, Μὴ φονεύσῃς. εἰ ὅτι ἐμοιχεύσας, φονεύσας ὅτι, γένηται παρεβάτης νόμου.

12 Οὕτω λαλήτε καὶ οὕτω ποιεῖτε, ὥς δια νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κηρύσσειν·

13 Ἡ γὰρ κρίσις ἀνίλεως τῆς μὴ ποιήσαντι ἔλεος καὶ κατακυρωθῆναι ἔλεος κριστεως.

14 Τί τοι ἐμελεῖ, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστις λέγῃ τις ἔχη, ἔργα ὅτι μὴ ἔχῃ; καὶ δυνάται ἡ πίστις σώσεται αὐτόν;

15 Ἐὰν ὅτι ἀδελφός ἢ ἀδελφὴ ζῶντος ὑπαρχῶσι, καὶ λειπόμηνι ὥς τις ἐρημίᾳ προῆλθῃ,

16 Ἐπὶ οὗτοι περ αὐτοῖς ὡς ὑμῶν, ἵπαυτε ἐν ἐρήμῳ, θερμαίνεσθαι καὶ χορταίνεσθαι· μὴ δῶτε ὅτι αὐτοῖς τὰ ὀπιλιόμενα τῷ σώματι, τί τί ὀφθαλμοί;

17 Οὕτω καὶ ἡ πίστις, ἰδοὺ μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρὰ ὄντι κακῶν ἐαυτῶν.

18 Ἀλλ' ἐρεῖ τις, Σὺ πιστὶς ἔχεις, καὶ γὰρ ἔργα ἔχω· δείξόν μοι τί πῶς πιστὶς σου ἐκ τοῦ ἔργου σου, καὶ γὰρ δείξω σοι ἐκ τοῦ ἔργου μου τί πῶς πιστὶς μου.

19 Σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ Θεὸς εἷς ἐστι; καλῶς ποιεῖς καὶ τὰ θεμιτότατα πιστεύουσι, καὶ φιλῶσι.

20 Θέλεις ὅτι γινώσκῃ, ὅτι ἀνθρώπου καὶ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τοῦ ἔργου νεκρὰ ὄντι;

21 Ἀβραάμ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐκ ὧν ἔργων ἰδικαίωσεν, ἀνιήκας ἰσχυρὰ τὸν υἱὸν ὡς ὅτι τὸ θυσιαστήριον;

22 Βλέπεις ὅτι ἡ πίστις σωτήρῃς τῆς ἔργου αὐτοῦ, καὶ ἐκ τοῦ ἔργου ἡ πίστις ἐτελειώθη;

23 Καὶ ἐπληρώθη ὁ γὰρ καὶ ἡ λέγουσα, Ἐπίστευσεν ὅτι Ἀβραάμ τῷ Θεῷ καὶ ἰσχυρίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος Θεοῦ ἐκλήθη.

24 Οὐρανοὶ τοίνυν ὅτι ὧν ἔργων δι-καίωται ἀνθρώπος, καὶ ἐκ ἐκείνου πιστεύει μόνος;

25 Ομοίως ὅτι καὶ Ραββὶ ἡ πόρνη ἐκ ὧν ἔργων ἰδικαίωσεν, ὑποτίξαμένη τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ ἑτέροις ἰδοὺ ἐκδικήσασα.

26 Ὡστε γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρὸν ὄντι, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τοῦ ἔργου νεκρὰ ὄντι.

γ. 1

**Μ**Η πολλοὶ διδασκαλοὶ γίνεσθαι, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μείζον κριμαίνεσθαι ληϊόμεθα·

2 Πολλὰ γὰρ πᾶσι μὲν εἴπονται, εἴη αἱ λόγος ἐπὶ πᾶσι, ὅσοι τέλειος ἀνθρώπου καλὸν ἀγαθὸν καὶ ὅλον τὸ σῶμα.

3 Ἰδοὺ τοῦ πᾶσι τῷ σώματι εἰς τὰ σώματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθειν αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτοῦ μολομεν·

4 Ἰδοὺ καὶ τὰ πολλὰ πηλοῦσθαι ὄντα, καὶ ὑπο σκληρῶν αἰμάτων ἐλαυνόμενα, μεταγίγνεται ὑπο ἑλαφροῦ πηλοῦ ὅπως αὐτὸ ἡ ἑρμὴ τῷ ὀδυνωόντι βέλνεται·

5 Οὕτω καὶ ἡ γλώσσα μικρὸν μέλος ὄντι, καὶ μεγαλυνεῖ. Ἰδοὺ ὅληρον πῦρ ἡλικίῳ ὕλῳ ἀντίπτεν.

6 Καὶ ἡ γλώσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας· οὗτος ἡ γλώσσα καυδίσταται ὅτι τοις μέλεσιν ἡμῶν, ἡ ἀπλήστα ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα τὸν προῖον τῆς γλώσσας, καὶ φλογίζομένην ὑπο τῆς γλώσσας.

7 Πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ἐρπετῶν τε καὶ ἀνθρώπων δαμάσκει καὶ δεδάμεται τῇ φύσει τῇ ἀνθρώπινῃ·

8 Τίς ὅτι γλώσσαν ἑαίρει δυνάται ἀνθρώπων δαμάσαι, ἀκατάχατοι κακοὶ μετὰ ἰσθμιασμοῦ.

9 Ἐν αὐτῇ δολοφονίᾳ τὸν Θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ κατασφραγίσαντος τοῦ ἀνθρώπου τῷ ὁμοίωσιν Θεοῦ μαρτυρίας·

10 Ἐκ τῆς αὐτῆς φύσεως ὡς ἐρρεται δολογία καὶ κακία. Οὐ γὰρ, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτω γίνεσθαι·

11 Μὴν ἡ πηρὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὁπλῆς βροτὴ τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν;

12 Μὴ δυνάσται, ἀδελφοί μου, συκὴ ἐλάμει πεινῶσα, ἢ ἀμπέλους σὺκα ; οὕτως ἐλμέα πηγὴ ἀλυκαὶ καὶ γλυκὺ ποιεῖται ἵδωρ.

13 Τίς πεφός καὶ ὀπισθήμων ἐὶ ὑμῖν ; ἰσχύτω ἐκ τῆς καλῆς δυνάμεως τὰ ἔργα αὐτῷ ἐν τῷ αὐτῇ σφίνας.

14 Εἰ ὅ ζῆλοι πικρὸν ἔχετε καὶ ἐρίδιαι ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθαι καὶ ψεύδεσθαι κατὰ τῆς ἀληθείας.

15 Οὐκ ἔστι αὐτῇ ἡ σοφία δυνάειν ἐμπροσθεν, ἀλλὰ ὀπίσθους, ψυχῇ, δαμνυνῶν.

16 Οπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐρίδιαι, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον φεῖται.

17 Ἡ δὲ δυνάειν σοφία καθόλου μὴ ἔστι ἔστιν, ἔπειτα εἰρηνικὴ, ὀπεικὴς, δουλικῆς, μετῇ ἐλάου καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, εὐαρεσκῆ καὶ δυνάμειος.

18 Καρπὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης, ἐν εἰρήνῃ ἀεὶρεται, τοῖς ποιῶντι εἰρήνην.

δ.

**Π**Οθεν πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν ; ἐκ ἐντιῶν, ἐκ ὧν ἡδυνῶν ὑμῶν ἢ φρατυομένων ἐν τοῖς μέλεσι ὑμῶν ;

2 Επισταμίετε, καὶ ἐκ ἔχετε ποιεῖτε καὶ ζυλῶτε, καὶ ἐ δυνάειν ὀπιτωχεῖν. μάχεσθαι καὶ πολεμεῖτε, ἐκ ἔχουσιν δὲ, διὰ τὸ μὴ ἐπιτελεῖν ὑμᾶς.

3 Αἰτεῖται, καὶ ἐ λαμβανέτε, διότι κατὰς ἀπτεῖσθαι, ἵνα ἐ ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν διατηρήσῃ.

4 Μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες, ἐκ οἴδατε ἢ ἡ φίλιαι τῷ κόσμῳ, ἔχουσιν τῷ Θεοῦ ἴδι ; ὅς αὐτῶν βουληθῇ εἰλῆσθαι τῷ κόσμῳ, ἔχουσιν τῷ Θεοῦ κατὰσταται.

5 Ἡ δοκεῖτε ὅτι κενὸς ἡ γραφὴ λέγει Περὶ φθόνου ὀπιτωχεῖ τὸ πνεῦμα ὁ κατὰσθαι ἐν ἡμῖν ;

6 Μεζονα δὲ διδῶσι χάριν διὰ λέγει. ὁ Θεὸς καθάρσας αἰτιασάσθαι, ταπεινῶν δὲ διδῶσι χάριν.

7 Τυποῖται αὐτῷ τῷ Θεῷ, ἀπείσῃ.

τῷ διακόλῳ, καὶ φεῖται αὐτῷ ὑμῶν.

8 Ἐκίσταται τῷ Θεῷ, καὶ ἐκίσταται ὑμῖν. καθαρῶν καὶ ἐκ ἀμάρτυροι, καὶ ἐκίσταται καρδίας διαφυγοί.

9 Ἰδοὺ παροῖσται καὶ πεινῶσται καὶ κλαύσται ὁ γὰρ ὑμῶν εἰς πένθος μεταστράφηται καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατάνειαν.

10 Ταπεινώσθαι ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ ὑψώσθαι ὑμᾶς.

11 Μὴ καταλογίζεσθαι ἀλλήλους, ἀδελφοί ὁ καταλογίζων ἀδελφῷ, καὶ κρίνει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλογίζε νόμον, καὶ κρίνει νόμον ἑῷ νόμον κρίνεις, ἐκ εἰς ποιητῆς νόμον, ἀλλὰ κρίνεις.

12 Εἴς ἔστι ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμειν σῶσαι καὶ ὑπολίσταται. σὺ τίς εἶ ὅς κρίνεις τὸν ἑαυτοῦ ;

13 Ἐγὼ γὰρ οἱ λέγοντες, Σήμερον καὶ αὔριον περιστερῶμεν εἰς τιὸν δε τιὸν πόλιν, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ εἰσάγειν ἔτα, καὶ ἐμπορευώμεθα, καὶ κερδήσωμεν.

14 (Οἷπτες ἐκ ὀπίσθας τὸ τῆς αὔριον ἑτα γὰρ ἡ ζῶν ὑμῶν ; ἀτμῆς τῶν ἔστι ἡ καθὼς ὀλίγον φανερῶν, ἔπειτα δὲ ἀφανίζομεν.)

15 Αὐτὸ τῷ λέγειν ὑμᾶς, Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ ἡστώμεν, καὶ ποιήσωμεν τὸ ἡ ἐκεῖνο.

16 Νυνὶ δὲ καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν. πᾶσι καυχῶνται πνεύματι ποιεῖ ἔστι.

17 Εἰδὼν αὐτὸν καλὸν ποιεῖν, καὶ μὴ ποιῶν, ἀμάρπια αὐτῷ ἔστι.

ε.

**Α**Γε γὰρ οἱ πλείους, κλαύσται ὀλοῦντες ὅτι ταῖς ταλαπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐσθλαῖς.

2 Ὁ πλεῖστος ὑμῶν σίστηται, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σπένδοντα γίνονται.

3 Ὁ χρεὼς ὑμῶν καὶ ὁ ἀργυρὸς κατὰσταται, καὶ ἐκὼς αὐτοῦ εἰς μαρτύριον ὑμῶν ἔσται, καὶ φάσθαι ταῖς σφραῖς ὑμῶν ὅς πῦρ ἰδοῦσθαι ἐν ἱσάταις ἡμέραις.

4 Ἰδοὺ



# ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

## ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

α.



ΕΤΡΟΣ Ἀπο-  
στολῆς Ἰησοῦ Χρι-  
στοῦ, ἐκλεκτοῦς  
παρεπιδόκους δι-  
ασκουραῖς Πόντου,  
Βιθυνίας, Καππα-  
δοκίας, Ἀσίας, καὶ  
Βιθυνίας.

2 Κατὰ παρρησίαν Θεοῦ πατρὸς ἐν  
ἀγαπῇ πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ  
σωτηρίαν ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· χάρις  
ὑμῖν καὶ εἰρήνη πλουσιωδεῖν.

3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυ-  
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐ-  
τῷ ἐκλεκτῷ ἀγαθολογῆσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα  
ζῆσαν δι' ἀγαπῆς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν νεκρῶν.

4 Εἰς κληρὸν οὐρανῶν ἀφ' ὧν καὶ ἐ-  
κλεκτοὶ καὶ ἀγαπῶμεν, τετηρημένους ἐν ἁ-  
γίοις εἰς ἡμᾶς.

5 Ὡς ἐν δυνάμει Θεοῦ φεγγαμένους  
διὰ πίστεως, εἰς σωτηρίαν ὑποκρίνουσιν  
ἀποκαλύψαι ἐν καιρῷ ἔσχατον.

6 Ἐν ᾧ στανταθὲν ὁλοκρὸν ἄρτι, εἰ  
ἴδον ὅτι, λυπηθέντες ἐν πικρίαις πει-  
ρασμοῖς.

7 Ἰνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως  
πολὺ τιμωτέον ᾖ καὶ ὑποκαταστήσῃ,  
διὰ τοῦτο ὃ δοκιμαζόμενον, ἐνδοξὸν εἰς  
ἵπτατον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν, ἐν δόξα καὶ φλῶ-  
ρι τοῦ Χριστοῦ.

8 Οἱ οὖν εἰδότες ἀγαπάτε, εἰς ὃν ἄρτι

καὶ ὑφείκετε, πιστεύετε ὃ, ἀρδύνετε· χα-  
ρὰ μετὰ ἀλλήλους καὶ μετὰ συνείδησιν.

9 Κοιμώμενοι τὸ τέλος τῆς πί-  
στεως ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν.

10 Περὶ τῆς σωτηρίας ἐκζητήσαν καὶ  
ἐξερεύνησαν περὶ τοῦ οἱ ἀπὸ τῆς εἰς ὑ-  
μᾶς χάριτος· πορνεύοντες,

11 Ἐπεὶ οὖντες εἰς πάντα ἢ ποιοῦν κα-  
ρὸν ὅλης τῆς ἐν αὐτοῖς πνεύματος Χριστοῦ,  
πορνεύοντες· καὶ εἰς Χριστὸν πατρί-  
κατα, καὶ τὰς κατὰ τὸν νόμον ἡμέρας,

12 Οἱς ἀπεκαλύφθη ἐπ' αὐτοῖς,  
ὡς ὃ ἐκδικήσῃ αὐτοὺς, ὃ καὶ ἀντιλέγει  
ὑμῖν διὰ τοῦ ἀγαθολογῆσθαι ὑμᾶς ἐν  
πνεύματι ἀγίῳ ὑποτασσάμενοι αὐτῷ ἡρώδῃ,  
εἰς ὃ ὁπωδιούμεν ἀγέλοις παρὰ τὸν  
ψαί.

13 Διὸ ἀντιλέγετε καὶ ὑποφύλαττε  
διανοίας ὑμῶν, μήποτε, τὰς εἰς ἐλπίδα  
ὅτι τὸ φεγγαμένον ὑμῖν χάρις ἐν δόξα  
καλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ,

14 Ὡς τεκνὰ ὑπακούετε, καὶ συζητεῖ-  
σθε κατὰ τὸν νόμον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὃ  
κατὰ τὸν νόμον.

15 Ἀλλὰ κατὰ τὸν καλῶτα ὑμᾶς ἁ-  
γιστὸν καὶ αὐτοὺς ἀγίους ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ  
ῥησέσθε.

16 Διὸ καὶ ῥησέσθε, ἅγιοι ῥησέσθε, ἐπὶ  
ἡρώδῃ ἀγίοις εἰμι.

17 Καὶ εἰ παλιν ἐπακαλέσθε τὸν ἀ-  
ποστολικὸν νόμον καὶ τὸν νόμον τοῦ  
ἡρώδῃ, ἐν φόβῳ τοῦ τῆς παρρησίας ὑμῶν  
ῥησέσθε ἀναστροφῇ.

T

16 Εἰδότες



18 Εἰδότες ὅτι ἐφθαρτοὶς ἀρχαίᾳ ἢ χειρὶ ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀισχροφῆς πατροπαράδοτου,

19 Ἀλλὰ πάλιν ἀνέστη ὡς ἀμὲν ἀμώμῃς καὶ ἀσπίλῃς Χεῖρς,

20 Περιτρωσμένῃ μὲν ποδὶ καταβολῆς κίσεως, φανερωθέντες ὅτι ἐπ' ἐσχάτων ἡμῶν χροῶν δι' ὑμᾶς

21 Τὸς δὲ αὐτῷ πεινούντας εἰς Θεὸν τὸν ἐλάνθαντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ δόξαν αὐτοῦ δύντα, ὥστε τῷ πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδι (ἢ) εἰς Θεόν.

22 Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγικίτε ἐκ τῆ ὑποκοῆ τῆς ἡμετέρας διὰ πνεύματος εἰς φιλαδελφίαν αὐτοπόρευτον, ἐκ καθαρῶς καρδίας ὁμῆλως ἀγαπήσατε ἐκτενῶς,

23 Ἀγαπήθητε ἅπασι ἐκ ἀπορᾶς εὐαγγελίᾳς, ὅπως ἀφθάρτες, διὰ λόγον ζωῆς Θεοῦ καὶ μένοντες εἰς τὴν αἰῶνα.

24 Δείψατε πάντας σαρξὶ ὡς ὅμοιοι, καὶ πάντες δόξα αἰδοφῶς ὡς ἀνδρες χόρτου. Ὑψηραίητι ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἀνδρὸς αὐτῶν ὑψέπιστος.

25 Τὸ ὅτι ῥῆμα Κυρίου μὲν εἰς τὴν αἰῶνα. ἅπαντες δὲ ὅσοι τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθέντες εἰς ὑμᾶς.

β.

**Α**ποδέξασθε ἅπαντας κακίας καὶ πᾶντα δόλου καὶ ὑποκρίσεως καὶ φθόνου καὶ πᾶσις καταλογίας,

2 Ὡς ἀρτηγύνηται βρέβη, τὸ λογικόν, ἀδελον γὰρ ἐπποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῇ αὐξηθῆτε,

3 Εἴθε ἡγεύσασθε ὅτι χεῖρς ὁ Κύριος.

4 Ἐπεὶ δὲ ποτε ὑμεῖς οὐκ ἦσθε ἡμετέροις, ἀλλὰ ὡς ἀποδοκιμασμένοι, παρὰ τὸ Θεὸν ἐκλεκτὸν, ἔντιμον,

5 Καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε, οἱ καὶ πνευματικὸς οἰκισμὸς ἅγιον, αἰετὶ καὶ πνευματικῆς δοξασίας, ὡς ποτε δόξα τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

6 Διὸ καὶ ἀπερίχρῃ ἐν τῇ χερσὶ, ἵδμε τίς ἐστιν ὁ Σιών λίθος ἀπεροσσημαῖον, ἐκλεκτὸν, ἔντιμον· καὶ ὁ πεινῶν ἐπ' αὐτῇ, καὶ μὴ καταγινώσκῃ.

7 Ἰμὴν δὲ ἡ πικρὰ τοῖς πεινῶσι ἀπειθήσει, λίθοι δὲ ἀπεδοκιμασμένοι οἱ οἰκοδομῶντες, οὗτοι ἐξῆλθον εἰς κεφαλὴν γυναικας,

8 Καὶ λίθοι ποτε ἀποδοκιμασμένοι, καὶ πῆμα ἐκείνην οὐκ ἀποδοκίμασαν τῷ λόγῳ, ἀπειθήσαντες εἰς τὸ καὶ ἐξέδησαν.

9 Ὑμεῖς ὅτι ἡμετέροις ἐκλεκτοὶ, βασιλεῖον ἡμετέρον, ἱερατεῖον, λαὸς εἰς ἀπειθήσαντες, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξελθῆτε τῶ ἐκ σκότους ὑμᾶς κατέσταντες εἰς τὸ φανερῶν αὐτῶν φῶς.

10 Οἱ ποτε ἐκείνη, νῦν ὅτι λαὸς Θεοῦ οἱ ἐκ ἡμετέρων, νῦν ὅτι ἐκείνη.

11 Ἀγαπητοὶ, παρακαλῶ ὑμᾶς παρὰ καὶ παραπονήματα ἀπέχεσθαι ὅτι σαρκαῖαν ὀπιθυμίαν, ἀήτις γρατεύεται ἐν τῇ ψυχῇ,

12 Τῷ ἀισχροφῶ ὑμῶν ἐν τοῖς ἡμετέροις ἡμετέροις καλῶν, ἵνα ἐκ καταλογιστοῦ ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύοντες δόξωσιν τὸν Θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ὁποσοῦν.

13 Ὑποτάγητε δὲ πάντῃ αὐτοκρατορῇ κατὰ τὸν Κύριον· εἴτε βασιλεῖ, οἱ ὑποτάγητε.

14 Εἴτε ἡμετέροις, ὡς δὲ αὐτῇ πνευματικῶς εἰς ἐκδοκίμην μὲν κακοποιῶν, ἡμετέροις, ὅτι ἀγαποῦντες.

15 Ὅπως ἐκείνη τὸ θέλημα τῷ Θεῷ ἀγαποῦντες φανῶν τῷ ὅτι ἀρρήτων ἀποδοκίμων ἀγαποῦντες.

16 Ὡς ἐκείνη, καὶ ὡς ἐκείνη ἡμετέροις ὡς κακίας τῷ ἐκδοκίμῃ ὡς ἐκείνη Θεοῦ.

17 Παύσατε ἡμετέροις. Τῷ ἀδελφῷ ἀγαπᾶτε. Τὸν Θεὸν φοβεῖσθε. Τὸν βασιλέα τιμᾶτε.

18 Οἱ οἰκίσται, ὑποτασσάμενοι ἐκείνῃ τῷ φῶς τοῖς δικασταῖς ἐκείνῃ τοῖς ἀγαποῦντες.

ὅτις ἐν ὁπτιέουσιν, ὅμως καὶ τοῖς σκολιούσι·

19 Τίτω γὰρ χάρις, εἰ διὰ συνείδησιν Θεοῦ ὑποφέρει τις λύπης, πάχον ἀδικίας·

20 Ποῖον γὰρ κλέει, εἰ ἀμαρτάνοντες καὶ καταβιβάζομενοι ὑπομνηστέ; ὅμως εἰ ἀγαθοποιῶντες, καὶ πόροντες, ὑπομνηστέ, τὸν χάρις πατρὸς Θεοῦ·

21 Εἰς τίτω γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἑπαθεν ὑμῶν ἡμῶν, ἡμῖν ὑπομιμνήσκων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἱκανολογήσιν τοῖς ἔχουσιν αὐτόν,

22 Ὁς ἀμαρτάνων ἐκπέπληκται, ὅθεν ἐβρέθη δόλος ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ·

23 Ὁς λοιδορέμενος ἐκ αἰτελοδόξου, παχὼν ἐκ ἡπιότητος, παρεδίδετο ὑπὸ κράτει δικαιοσύνης·

24 Ὁς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνέκλειον ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ὅτι τὸ ξύλον, ἵνα τὰς ἀμαρτίας καταβυθίσῃ, τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν· ὃ τῷ μολῶσι αὐτὸν ἡγήθη.

25 Ἦτε γὰρ ὡς προσέβατα πλανηόμενα· ὅν ἐπεγραφετε νυνὶ ὅτι τὸν ποιμένα καὶ ὑποκόπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

γ.

Ομοίως αἱ ζωαῖαι, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδοίοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἰς πᾶσι ἀποδοῦναι τῷ λόγῳ, διὰ τῆς ἡμῶν ζωαῖαν ἀνατροφῆς αὐτοῦ λόγῳ κερδηθῶσιν,

2 Ἐποπιεύσατες τῷ ἐν ῥήματι ἀγνῶν ἀνατροπῇ ὑμῶν.

3 Ὡς ἔγωγε ἔχω ὁ ὄψων ἐμπόδους περὶ, καὶ ἀπειδέσας χρυσίου, ἢ ἀνδύσας μετὰ τοῦ κόσμου,

4 Ἀλλ' ὁ κρυπτός τῆς καρδίας αἰθέρας, ἐν τῷ ἀφάρτῳ τῷ καρδίᾳ καὶ ἡσυχίᾳ πύμματος, ὃ ὅταν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ παρουσιάζῃ·

5 Οὐκ ἔστι ποτε καὶ αἱ ἀγαθὰ ζωαῖαι ὡς ἐλπίζομαι ὅτι τὸν Θεὸν ἐκδόσω ἑαυτὰς, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδοίοις ἀνδράσιν,

6 Ὡς Σάρρα ὑπακούστω τῷ Ἀβραάμ, κύριον αὐτὸν καλεῖται, ὅς ἐκλήθη τέκνα, ἀγαθοποιῶσαι καὶ μὴ φοβέμεναι μηδεμίαν κήρυξιν.

7 Οἱ ἀδελφοί ἰσχυροί, συνιστάντες καὶ ἡλικίᾳ, ὡς ἀδελφεὶς ὅσους ἐν τῷ ζωαῖαι δοκίμοις ἡμῶν, ὡς καὶ συγκαρδιώμενοι χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐκπέπληκται πᾶσι προσευχῇ ἡμῶν.

8 Τὸ ὅτε τέλει, πάντες ὁμόφρονες, συμπαιδείς, φιλάδελφοι, ἐπαλαγχιοί, φιλόφρονες,

9 Μὴ διαποδιδόντες καρδίαν αὐτῇ καρδίᾳ, ἢ λυβείαν αὐτῇ λοιδορίᾳ· τεταπτόν ὅ, ἐλλογίτες, εἰδότες ὅτι εἰς τὸ ἐκλήθητε, ἵνα ἔλλογῃαι κληρονομήσῃτε.

10 Ὁ γὰρ θέλων ζῆλω ἀγαθῶν, καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθῶν, ταπεινῶ τῷ γλώσσῃ αὐτοῦ ἀπὸ καρδίας, καὶ χεῖρα αὐτοῦ τὸ μὴ ἀκλῆσαι δόλον.

11 Ἐκλείψτω ἀπὸ καρδίας, καὶ ποιησάτω εἰρήνην, καὶ διαζῶτω αὐτοῦ.

12 Ὅποι· ἰσχυροὶ κύριος ὅτι δικαίως, καὶ ὅσα αὐτοῖς εἰς βίην αὐτοῦ· προσωποῖ ὅ κύριος ὅτι ποιῶντας καρδίαν.

13 Καὶ τίς ὁ κακῶσιν ὑμῶν, ἐὰν τὸ ἀγαθὸν μιμηται γένηται;

14 Ἀλλ' εἰ καὶ πάροισι διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι. τὸ ὅτε αὐτοῖς μὴ φοβηθῇ, μὴ δὲ ταχέως.

15 Κύριον ὅ τῷ Θεῷ ἀγαθῶν ἐν καρδίᾳ ὑμῶν. ἔπομαι ὅ αἰεὶ πρὸς ἀγαθὸν παύει τῷ αἰτιῶν ἡμέρας λόγον αὐτοῦ τῶν ἐν ἡμῖν ἐλπίδες,

16 Μετὰ καρποῦτος καὶ ῥέου, συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθῶν, ἵνα ἐν φηκαταλῶσιν ὑμῶν, ὡς κακοποιῶν, καταχρησθῶσιν εἰ ἐπιμελίζοντες ὑμῶν τῷ ἀγαθῷ ἐν Χριστῷ ἀνατροπῇ.

17 Κρεῖπτοι γὰρ ἀγαθοποιῶνται, εἰ δίδει τὸ δέλεμα τῷ Θεῷ, πᾶσι, ἡκακοποιῶνται,

18 Ὅτι καὶ χρεῖς ἀπὸ πᾶσι ἀμαρ-

πάντες ἡμεῖς, ἀδελφοί ἐσθ' ἀδικούν, ἵνα  
ἡμεῖς περιστάζωμεν τῷ Θεῷ, διακρινόμενοι  
μὴ σαρκί, ζήλοισιν δὲ καὶ πνεύματι,

19 Εν ᾧ καὶ τοῖς αἰ φυλακῇ πνεύματος  
πορευοίς

20 Εκλήρυν· ἀπειθήσασι ποτε, ὅτε  
ἀπαξ ὄψεσθ' ἔχου ἢ τῷ Θεῷ μακροθυμία,  
ὧς ἡμετέρις Νῶε κατὰσκευαζομένης κείω-  
τῆς, εἰς λυῷ ὀλέθῳ, τρυτέστι ὀκτῶ ἡ-  
γῶν διεσώθησαν δι' ὑλάτος·

21 Ο ὅς ἡμᾶς ἀπὸ τῶν πονηρῶν σῶξαι βέλτερον, (ὃ σαρκὸς ἀποδοτεὶς ῥῆμα, ἀλλὰ σωτηρίας ἀγαθῆς ἐπαρρητιάζῃς εἰς Θεόν,) δι' ἀμαρτίας σου ἰκανὸν χρεῖσθαι,

22 Ος ὅστις ἐὰν διξῇ τῇ Θεῷ, πορευ-  
θῆναι εἰς ἔρανον, ὑποταγῶν αὐτῷ ἀγί-  
λῳ καὶ ὀψυστῶν καὶ διωκταί.

♫

**Χ**ριστὸν οὐδ' παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν  
σάρκι, καὶ ὑμεῖς τῷ αὐτῷ ἐν-  
νοίαν ἐπέστευατε, ὅτι ὁ παθὼν ἐν σαρκί,  
πέπαυται ἀμαρτίας,

2. Εἰς τὸ μακάριον ἀνθρώπων ὅπου-  
μίας, ἀγαθὴ δουλεία Θεοῦ τὸν ὀπίλοιπον  
ἐν σαρκὶ βιωσέτω χρόνον·

3 Ἀρκτεὺς γὰρ ἡμῖν ὁ παρεκκληθεὺς  
 χεῖρας ὡς βίβι τὸ δέλημα τῆς ἰσθμῆς κα-  
 ταγρᾶσαι, πιπτορευφίους ἐν ἀσπληγί-  
 ας, ὀπθυμίας, οἰνοσυγίας, κάμοις, πό-  
 τοις, καὶ ἀφροῖς ἐιδωλολατρείας·

4 Ἐν τῷ ξηρίζονταί, μὴ σωτηροχέντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας δυνάμει, βλασφημῶντες,

5 Οἱ ἀποδώσουσι λόγον τῇ ἐποίῳ  
ἔχουσι καὶ ζῶντας καὶ νεκρούς·

6 Εἰς τὸν γὰρ καὶ παροῖς ἀνταρξίαν  
 ἵνα καταστήσῃ μετὰ τῆς ἀντιθέσεως συμ-  
 μετρικῶς καὶ τῆς Θεοῦ πνεύματος.

7 Πάντων ἡ τὸ τέλος ἤλκει. Σοφροσύ-  
νατε οὖν καὶ ἠήψατε εἰς τὰς παρουσχάς,

8 Πρὸ πάντων ὃ πάλιν εἰς ἐκείνους ἀγάπη ἐκινήσασθε, ὅτι ἀγάπη μεγάλη πληθεύει ἀμαρτιῶν·

9 Φιλόξενοι εἰς ἀγγέλους, αὐτοὺς γὰρ  
γυμνῶν.

10 Ἐκείνος καθὰς ἔλαβε χάρισμα,  
εἰς ἑαυτὸν αὐτὸ διακομιῶντες, ὡς καὶ οἱ  
οἰκονομοὶ ποικίλης χάριτος Θεοῦ.

11 Εἰ τις ἀγαπᾷ, ὡς ἀγαπᾷ Θεὸς· εἰ τις  
δικαιοῦνται, ὡς ἐξ ἰσχύος ἡς χρηματίζει ὁ Θεός,  
ἵνα ὡς πᾶσι διδόνται ὁ Θεὸς διὰ ἰσχύος  
κρείσσου ὧ ὅστις ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς  
τὸν αἰῶνα τῶν ἀγίων. ἀμήν.

12 Ἀγαπητοί, μὴ ἐκινῆσθε τῇ αἰσύνῃ  
παρὰ τοῦ ἀποδοῦναι ὑμῖν γνησίως,  
ἀλλ' ἐξ ὧν ὑμεῖς συμφέρεισθε,

13 Ἀλλὰ καὶ ἀποκρίθητε τοῖς τῷ Χρ.  
στοῦ παθήμασι, χαίrete, ἵνα καὶ ἐν τῇ δόξῃ  
καλύψῃ τῆς δόξης αὐτοῦ χάριτι ἅπαντες  
οἱ ἄγγελοι.

14 Εἰ οὐκ ἐνδύζασθε ἐν ὁσίωματι χειρῶν,  
μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ πνεύματος  
ἐφ' ὑμῶν διακτείνεται· καὶ μὴ  
ἀποτυχεῖτε βλασφημίας, καὶ ὅ ὑμεῖς δικά-  
ζεσθε.

15 Μὴ γάρ τις ὑμῶν παρῆτω αἰς το-  
νεὺς, ἢ κλέπτης, ἢ κακοποιὸς, ἢ αἰς  
ἑτοιμασίαν πόλεως·

16 Εἰ ὅτι αἰς Χριστὸν, μὴ ἀγαπῶ-  
 ῶ, δοξάζω ὅτι τὸ Θεὸν ἐν ταῖς μέ-  
 ταις,

17 Ὅτι ὁ κληρὸς τῆ ἀρχαίας τοῦ κράτους  
ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ, εἰ ᾧ παρῇται ἀφ'  
ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῆς ἀπειθουσύνης τοῦ  
τοῦ Θεοῦ ἀσχελίου;

18 Καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται,  
ἀπεὸς ἢ ἀμαρτωλὸς ποῦ φανεύται;

19 Ὡστε καὶ οἱ κἀρχόντες καὶ τὸ δῆλ-  
μα τοῦ Θεοῦ, ὡς περὶ αὐτοῦ παρα-  
δείδωκεν τὰς ψυχὰς αὐτοῦ ἐν ἀγα-  
πῇ.

Προσβυτέρους τοῦ ἐν ὑμῶν παρακα-  
λῶ ὁ συμφοροβύτερος καὶ μαρτυρῶν  
τῇ χειρὶ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς με-  
λούσης δατακαλῶνται δοξῆς κατανῆς,

2 ποιμαίετε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον  
τῷ Θεῷ, ὁποσκοποῦντες μὴ ἀναισθητῶς,  
ὡς ἰκνύσθε· μηδὲ ἀχρηστούτως, ὡς  
ῥεοδύμως·

3 Μηδ' ὡς κατακυριεύοντες ἡμῶν κλή-  
ρου, ὡς τύποι γινόμενοι τῷ ποιμνίῳ·

4 Καὶ φαισροδύντες τῷ ἀρχιερέϊ, ὡς  
κοιμεισθὲ τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης σέ-  
φανον·

5 Ομοίως πώποτε ὑποτάγητε ὑπερ-  
επιτέροι· πάντες ὅ ὑμῖν ὑποτασσό-  
μενοι, τῷ πάπῳ ὡς ἡμεῖς ὑποτασσά-  
μεθα, ὅτι ὁ Θεὸς ὑμῶν ὡς ἀρχιερεὶς ὡς  
ἐκκλησίαν, ταπεινοῖς ὅ δίδωσι χάριν·

6 Ταπεινώθητε αὐτῷ ὑπὸ τῷ κεφαλῷ  
Χριστῷ Θεῷ, ἵνα ὑμεῖς ὑψώσῃ ἐν κληρῷ,

7 Πάσαι τῷ μέμῳ ὑμῶν ὡς ἡμεῖς  
ὑποτάσσονται αὐτῷ, ὅτι αὐτὸς ὡς ἡμεῖς  
ὑποτάσσεται, ὅτι αὐτὸς ὡς ἡμεῖς ὑποτάσσεται,

8 Νήψατε, γρηγορήσατε, ὅτι ὁ ἀντί-  
δικος ὑμῶν διαδόχος, ὡς λίαν ἐνυμνῶμεν,

ἀεὶ πατεῖ ζητῶν τὴν χάριν·

9 Ὁ ἀντίδικος σερρεὶ τῇ πίστι, εἰδόν-  
τες τὰ αὐτὰ ὡς παθημάτων τῇ ἐν κόσ-  
μῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ὡς πλεονεξίᾳ.

10 Ὁ ὅς Θεὸς πάσης χάριτος ὁ κε-  
λίος ἡμεῖς εἰς τὸν αἰῶνα αὐτῷ δόξα  
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὁλέγον παρόντας, αὐτοὺς  
καταρτίσαι ὑμῶν, σιμῶσαι, ἀντιτάσαι, δε-  
μνῶσαι.

11 Αὐτῷ ὡς δόξα, ὡς τὸ κεφάλαιον εἰς τὸν  
αἰῶνα ὡς αἰῶνα. ἀμήν.

12 Διὰ Σιλβανῆ ὑμῖν τῷ πιστῷ ἀδελ-  
φῷ, ὡς λογίζομαι, ὅτι ὁλέγων ἐχρησά, πα-  
ρεχάλας ὡς ὅπως ὡς τῷ αὐτῷ ὡς ἡμεῖς  
ὡς ἡμεῖς ὡς Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα.

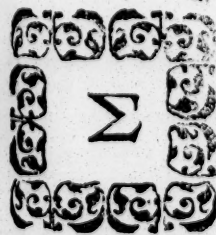
13 Αἰσθάνομαι ὑμῶν ὡς ἐν Βαβυλῶνι  
σωκεκλητῇ, ὡς Μάρκος ὁ υἱός μου.

14 Αἰσθάνομαι ὑμῶν ὡς ἐν φιλήματι  
ἀγάπης. εἰρήνη ὑμῖν πασι τοῖς ἐν Χριστῷ  
Ἰησοῦ. ἀμήν.



# ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΕΤΡΟΥ

ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.



συντῆται Ἰησοῦ Χριστῷ·

2 Χάρις ὑμῖν ὡς εἰρήνη πληθυν-  
θῇ ἐν ὁποσδήποτε τῷ Θεῷ, ὡς Ἰησοῦ  
Κυρίου ὑμῶν,

2 Ὡς πάντα ὑμῖν τῆς θείας δωρε-  
μας αὐτῷ τῷ Θεῷ ὡς ὁποσδήποτε  
δωρηματίας, διὰ τῆς ὁποσδήποτε τῆς κα-  
λίαντας ὑμῶν διὰ δόξης ὡς ἀρετῆς,

4 Δι' αὐτὸν τὰ μέγιστα ὑμῖν ὡς ἡμεῖς  
ἐπαγγέλλομαι δωρηματίας, ἵνα διὰ τῆς  
ἡμεῖς θείας κληρονομίας φώσκει, ὡς ὁποσδήποτε  
τῆς ἐν κόσμῳ ἐν ὁποσδήποτε ὁποσδήποτε.

5 Ὡς αὐτὸν τῷ Θεῷ ὡς ὁποσδήποτε  
παρρησιάζομαι, ὡς ὁποσδήποτε  
τῷ Θεῷ ὡς ὁποσδήποτε, ἐν ὅ ὡς ὡς  
ἡμεῖς τῷ Θεῷ ὡς ὁποσδήποτε.





ἡγαποῦν ἐν αὐτοῖς, ἡμέραν ὅτ' ἡμέρας  
ψυχὴν δικήν ἄνθρωποις ἔργοις ἐκασταί-  
σιν.

9 Οἷδε Κύριος ὁσεθεὶς ἐκ πινακ-  
μὸ ὑπόστα, ἀδικεῖς ὃ εἰς ἡμέραν κείτε-  
ας κολλομένης τηρεῖν.

10 Μάλιστα ὃ ἐν ὁπίσω σαρκεὶς εἰ  
ἐπιθυμῶν μακρὰ πορευομένους, καὶ κω-  
ριότητος καταφορεῖσθαι τὴν πολυμηνίαν,  
ἀποδοῖς, δόξας οὐ τρέμουσι βλασφη-  
μῶντες.

11 Οἷον ἀρξάται ἰσχύϊ καὶ δυναμίει  
μύησις ὅπως ἐξέρουσι κατ' αὐτοῦ πα-  
ρὰ Κυρίου βλασφημῶν κείσιν.

12 Οἷτοι ὃ, αἱ ἔργα ζωῆς ενστικ-  
τοῦ μακρὰ εἰς ἔργον καὶ εὐδοκίαν, εἰ οἷς  
ἐνδοξὸν βλασφημῶντες εἰ τῇ ὁδοῦ αὐ-  
τοῦ καταδαρσέντες.

13 Κοιμήσονται μετὶν ἀδικίας, καὶ ἡ  
ἐκείνου τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφῶν, πύλιν καὶ  
παῖσι, ἐν τρυφῶντες ἐν τῇ ἀπάτῃ αὐ-  
τοῦ, σωτηρίας ἐκείνου ὑμῖν.

14 Οὐδαμῶς ἔχοντες μετὸς μοι-  
χαλίδος, καὶ ἀκαταπαύστους ἀμαρτίας, διελ-  
έγοντες ψυχὰς ἀσχεκτοῦς, καρδίας γε-  
νημασμένων πλεονεξίας ἔχοντες, κατέ-  
χευε τέκνα.

15 Καταλιπόντες τὴν διδασκαλίαν ὁδῶν,  
ἐπληρώθησαν, ὅσα κολλοῦσιν ἑαυτοῖς τῇ ἰδίᾳ  
τῇ Βλαχμῇ τῇ Βοσὺρ, ὅς μετὸν ἀδικίας  
ἡγάπησαν.

16 Εὐαγγέλιον ὃ ἔχον ἰδίᾳ παρανομίας·  
ὑποζύγιον ἄφρονος, εἰ ἀνιδροῦτος φωνῇ  
ἐν τῇ ἐκείνου, ἐκάλυψε τὴν τῇ ὁδοῦ αὐ-  
τοῦ παραφορέαν.

17 Οὐδέ τίς ἐστιν πηρὶ ἀνυδρίας, νεφέλη  
ὑπὸ λαίλαπος ἡλασμένη, ὅς ἐξ ὅτου  
τῇ σκόπῳ εἰς αἰῶνα πετήρηται.

18 Ὑπερέβηκε γὰρ μακαρότητας φθον-  
οῦ δολοφονοῦν εἰς ἐπιθυμίας σαρ-  
κὸς καὶ πλεονεξίας, ὅς ὅπως ἀποκτείνοντες, ὅς  
εἰ πλεονεξίας ἀναστρεφόμενοι,

19 Εὐαγγέλιον αὐτοῖς ἐπαρρησιόμοι,

αὐτοῖς δόλοισι ὑπαρξέσθαι τῆς ὁδοῦ· ὅ  
γὰρ τις ἔπεται, τῇ καὶ διδασκαλίᾳ.

20 Εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μαθήματα  
τῆς κόπῃς ἐν ὁδοῦ αὐτοῦ τῇ Κυρίου καὶ σωτη-  
ρίας ἡμετέρας, τούτοις ὃ πάλιν ἐμ-  
πλακύντες ἡπλῆνται, γέροντες αὐτοῖς τὰ  
ἔργα χεῖρα ὅτι πορεύονται.

21 Κρεῖττον γὰρ ἡ αὐτοῖς μὴ ἐπι-  
γνωσέτω τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἢ  
ἐπιγινώσκοντες ἐπιστρέψαι ἐν τῇ παραδοξί-  
ᾳ αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς.

22 Συμβέβηκε ὃ αὐτοῖς τὸ τῆς ὁδοῦ  
παρομιίας, Κῶν ἐπιστρέψας ὅτι τὸ  
ἴδιον ὁδοῦ καὶ, ὅς λουσαμένη εἰς κύ-  
λισμα βερβόρου.

γ

Τούτῳ ἡδὴ, ἀγαπητοὶ, δευτέρῳ ὑ-  
μῖν γράψω ὁδοῦ αὐτοῦ, ἐν αἷς διηγε-  
σθαι ἡμῖν εἰς ἐκκατάστασιν τὴν εὐκαρδίᾳ δι-  
αίαν.

2 Μνησθήτω ὅτι πορευομένην ἡμε-  
ται ὅσοι ὅτι ἀγίας πορευομένη, καὶ τῆς ὁδοῦ  
δοξῆς ἡμῖν ἐντολῆς, τῇ Κυρίᾳ καὶ Σω-  
τῆρι.

3 Τούτῳ πορεύονται γινώσκοντες, ὅτι ἐ-  
κκατάστασιν ἐπ' ἐκείνου ὅτι ἡμετέροις ἐμπα-  
κτεῖ καὶ τὰς ἰδίᾳ αὐτοῦ ἐπιθυμίας πο-  
ρευόμενοι.

4 Καὶ λέγοντες, Ποῦ ὅταν ἡ ἐπαρρη-  
σία τῆς παρανομίας αὐτῶν; ἀφ' ὅς γὰρ οἱ  
πατέρες ἐκοιμήθησαν, παῖσι ἔτω δια-  
μύει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως.

5 Λαίλαπι γὰρ αὐτοῖς τὸν δόλοισι,  
ὅτι ἐκκατάστασιν ἐκκατάστασιν καὶ γὰρ, ὅς ὁδοῦ  
καὶ δι' ὁδοῦ σωτηρίας, τῇ τῇ Θεῷ λέγει.

6 Δι' αὐτὸν τότε κόσμος ὁδοῦ κατε-  
κλυδίς ἀπώλει.

7 Οἱ ὃ μὴ ἐκκατάστασιν καὶ ἡ γὰρ αὐτῶν  
λέγει ἐκκατάστασιν ἐκκατάστασιν, πλεονεξίας  
καὶ εἰς ἡμέραν κείσεως καὶ ἀπώλειας  
ὅτι ἀσθενῶν ἀνιδροῦτον.

8 Εἰ ὃ τὸν μὴ λαοφάνειαν ὑμῶν,  
ἀγαπητοὶ, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ ἡμετέρας



μὴ αὐτὰ, καὶ εἰ τῷ σκότει ἀπειπατώμεν,  
ψευδόμεθα, καὶ ἐ ποιούμεν τιμὴν δόξαν·

7 Ἐὰν ὅς ἐστι τῷ φωτὶ ἀπειπατώμεν,  
ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτὶ, καὶ ὡς αὐτὸς ἐ-  
χομεν μὴ δόξαν, καὶ τὸ αὐτὸς ἰσχυ-  
ρῶς τὴν ἡμῶν ἀμαρτίαν καθαρίζῃ ἡμᾶς ὑπὸ  
πάσης ἀμαρτίας.

8 Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἀμαρτίας ἐκ ἡ-  
μετέρων, ἐαυτοὺς πλανώμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια  
ἐκ ὧν ἐν ὑμῖν·

9 Ἐὰν ὁμολογώμεν τὰς ἀμαρτίας ἡ-  
μετέρας, πιστὸς ἐστὶ καὶ δίκαιος ὁ Θεὸς ἵνα  
ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας, καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ὑπὸ  
πάσης ἀδικίας·

10 Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἐχήμερτήκα-  
μεν, ψεύσονται ποινῶν αὐτὸν, καὶ ὁ λόγος  
αὐτῶν ἐκ ὧν ἐν ἡμῖν.

β.

**Τ**ΕΝΙΑ ΜΕ, ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα  
μὴ ἀμαρτήτε· καὶ ἐὰν τις ἀμαρτή-  
ται, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν Πατέρα,  
ἵνα ἡμεῖς ἴσχυον·

2 Καὶ αὐτὸς ἰσχυρὸς ἐστὶ πρὸς  
ἀμαρτιῶν ἡμῶν· καὶ πρὸς ὧν ἡμεῖς ἐσθ-  
νίζομεν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὅλας τὰς ἀμαρτίας.

3 Καὶ εἰ τέττω γινώσκωμεν ὅτι ἡγνώ-  
καμεν αὐτὸν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τη-  
ροῦμεν·

4 Ὁ λέγων, ἔγνωκα αὐτὸν, καὶ τὰς ἐν-  
τολὰς αὐτοῦ μὴ τηροῖ, ψεύσται ἐστί, καὶ ἐν  
τέττω ἡ ἀλήθεια ἐκ ὧν·

5 Ὁς δὲ αἰτιῶν αὐτὸν τὸν λόγον,  
ἀμαρτῶν ἐν τέττω ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τελευ-  
τεῖται. ἐν τέττω γινώσκωμεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐ-  
σμεν.

6 Ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν, ὁφείλει,  
καθὼς ἐκεῖνος ἐδίδαξε τὴν ἀλήθειαν, καὶ αὐτὸς ὡς  
ἀπειπατεῖν.

7 Ἀδελφοί, ἐκ ἐντολῶν κατηνύ γρά-  
φω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολῶν παλαιῶν, ὡς εἶχετε  
ἐκ ἀρχῆς. ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ ἐστὶν ὁ λό-  
γος ὃν ἠκούσατε ἐκ ἀρχῆς·

8 Πάλιν ἐντολῶν κατηνύ γράφω ὑμῖν, ὅ-  
τις, καὶ οἴδατε πάντα.

ὁ ἐστὶν ἀληθὴς ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν ἡμῖν ὅτι ἡ  
σκοτία παράσταται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν  
ἡδὴ φαίνεται.

9 Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ ἔσθ', καὶ τὸν  
ἀδελφὸν αὐτοῦ μισοῖ, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν  
ἕως ἄρτι·

10 Ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν  
τῷ φωτὶ μένει, καὶ σπᾶνταλον ἐν αὐτῷ ἐκ  
ὧν.

11 Ὁ ὃς μισοῖ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν  
τῇ σκοτίᾳ ἐστὶ, καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ,  
καὶ ἐκ οὗτος πᾶς ὑπαρξή, ὅτι ἡ σκοτία ἐνυ-  
φλωσε πᾶν ὁδοπαλμὸς αὐτοῦ.

12 Γράφω ὑμῖν, τέκνα, ὅτι ἀφένταται  
ὑμῖν ἡ ἀμαρτία διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

13 Γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἔγνωκα-  
τε πᾶν ἐκ ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι,  
ὅτι νεανίσκατε τὸν πονηρὸν.

14 Γράφω ὑμῖν, πνεύματα, ὅτι ἔγνωκα-  
τε τὸν Πατέρα. ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι  
ἔγνωκατε πᾶν ἐκ ἀρχῆς. ἔγραψα ὑμῖν,  
νεανίσκοι, ὅτι ἔγνωκατε τὸν Θεόν  
καὶ ὑμῖν μένει, καὶ νεανίσκατε τὸν πονηρὸν.

15 Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον, μηδὲ τὰ  
ἐν τῷ κόσμῳ· ἐὰν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον,  
ἐκ ὧν ἡ ἀγάπη τοῦ Πατρὸς ἐκ αὐτοῦ·

16 Ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυ-  
μία τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τοῦ ὁδοπαλ-  
μῶν, καὶ ἡ ἀμαρτία πᾶς ἡ ἐκ ὧν ἐκ τῶ  
παικτός, ἀλλ' ἐκ τῶ κόσμου ἐστὶ.

17 Καὶ ὁ κόσμος παράσταται, καὶ ἡ ἐπι-  
θυμία αὐτοῦ· ὁ ὃς πειρᾷ τὸ δειλὸν τοῦ Θεοῦ  
μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

18 Παιδία, ἐλάττω ἐλάττω· καὶ κα-  
θὼς ἠκούσατε ὅτι ὁ αἰτήριος ἔρχεται, καὶ  
καὶ αἰτήριος πολεῖ γινώσκει, ὅθεν  
γινώσκωμεν, ὅτι ἐλάττω ἐλάττω ἐστὶν.

19 Εἰς ἡμεῖς ἔχοντες, ἀλλ' ἐκ ἡμῶν ἔξ  
ἡμεῶν· εἰ γὰρ ἡμῶν ἔξ ἡμεῶν, μετρήσει-  
σιν αὐτὸν ἡμεῖς ἡμεῖς· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν  
ὅτι ἐκ εἰς πάντας ἔξ ἡμεῶν.

20 Καὶ ὑμεῖς γινώσκοντες ἔχετε ὑπὸ τῶ ἀ-



21 Οὐκ ἔγραψα ὑμῖν, ὅτι ἐκ οἰδατε τίω ἀληθεύειν, ὅτι οἰδατε αὐτῷ, καὶ ὅτι παρὰ ψεύδους ἐκ τῆς ἀληθείας ἐκ ὅτι.

22 Τίς ὅστις ὁ ψεύδης, εἰ μὴ ὁ ἀρνέμενται ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ὄντι ὁ Χριστός; ὅστις ὄντι ὁ ἀντιχρίστους, ὁ ἀρνέμεται τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν.

23 Πᾶς ὁ ἀρνέμενος τὸν υἱόν, ἐδὲ τὸν πατέρα ἔχει.

24 Ὑμεῖς αὐτοὶ δὲ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ὅτι ὑμῖν μέντω· ἐδὲ ὅτι ὑμῖν μέντω ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῇ γῇ καὶ ἐν τῇ πατρὶ μέντε.

25 Καὶ αὐτὴ ὄντι ἡ ἐπαγγελία, ἡ αὐτὸς ἐπαγγέλατο ἡμῖν, τίω ζῶν τίω ἀφάνει.

26 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν καὶ ὅτι πάλαι τὸν ὑμῶν.

27 Καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὁ ἔλαβετε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει, καὶ ὁ χρίσμα ἔχει ἵνα τις διδάσκῃ ὑμῶν· ἀλλ' ὅς τὸ αὐτὸ χρίσμα διδάσκει ὑμῶν σφραγίσαντος, καὶ ἀληθὺς ὄντι, καὶ οὐκ ὄντι ψεύδους. Καὶ καθὼς ἐδιδάξην ὑμῶν, μέντε ἐν αὐτῇ.

28 Καὶ καὶ πάλαι, μέντε ἐν αὐτῇ ἵνα ὅταν φανερωθῇ, ἔχωμεν παρ' ἡμῶν, καὶ μὴ ἀιχμωθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ, ἐν τῇ παρορίᾳ αὐτοῦ.

29 Εἰδὼτε ὅτι διχαίος ὄντι, γινώσκετε ἐπὶ πᾶσι ὁ ποιῶν τίω διχαίωσιν, ὅς αὐτὸν γινώσκων.

γ.

**Ι**δετε ποταπὴν ἀνάπιν διδάσκει ἡμῖν ὁ πατήρ, ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν· διὰ τοῦτο ὁ κόσμος ὁ γινώσκει ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν.

2 Αἰσθητοὶ, καὶ τέκνα Θεοῦ ἴσμεν, καὶ οὐκ ἐφραζέσθω τί ἴσμεθα· αἰσθάνομεν ὅτι ὅταν φανερωθῇ, ὁμοίως αὐτῇ ἴσθωθα, ὅτι ἐφραδα αὐτὸν καθὼς ὄντι.

3 Καὶ πᾶς ὁ ἔχων τίω ἐλπίδα ταύτῃ ἐπ' αὐτῇ, ἀγνίζει ἑαυτὸν, κα-

θὼς ἐκείνῃ ἀγνός ὄντι.

4 Πᾶς ὁ ποιῶν τίω ἀμάρτιαν, καὶ τίω ἀμάρτιαν ποιεῖ· καὶ ἡ ἀμάρτια ὄντι ἡ ἀμάρτια.

5 Καὶ οἰδατε ὅτι ἐκείνῃ ἐφραζέσθω, ἵνα τὰς ἀμάρτίας ἡμῶν ἀρῇ, καὶ ἀμάρτια ὁ αὐτὸς οὐκ ἔσθω.

6 Πᾶς ὁ ἐν αὐτῇ μέντω οὐκ ἀμάρτανται· πᾶς ὁ ἀμάρτανται ἐκ ἐφραδα αὐτόν, οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν.

7 Τεκνία, μηδεὶς πλανᾷτω ὑμῶν· ὁ ποιῶν τίω διχαίωσιν, διχαίος ὄντι, καθὼς ἐκείνῃ διχαίος ὄντι.

8 Ὁ ποιῶν τίω ἀμάρτιαν ἐκ τῆς ἀδολφῆς ὄντι, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διαβόληται ἀμάρτανται. Εἰς τὸ ἐφραζέσθω ὅτι τὸ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τῆς διαβόλου.

9 Πᾶς ὁ γινώσκων ἐκ τῆς Θεοῦ ἀμάρτιαν ὁ ποιεῖ, ὅς ἀπὸ αὐτοῦ ἐν αὐτῇ μέντω· καὶ οὐκ ἀμάρτανται, ὅτι ἐκ τῆς Θεοῦ γινώσκων.

10 Ἐν τούτῳ φανερωθῇ τὰ τέκνα τῆς Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τῆς διαβόλου. Πᾶς ὁ μὴ ποιῶν διχαίωσιν, οὐκ ἔσθω ἐκ τῆς Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀπᾶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

11 Ὅτι αὐτὴ ὄντι ἡ ἀρτία ἡμῶν ἡκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀπᾶν ἀνθρώπος.

12 Οὐ καθὼς καὶ ἐκ τῆς ποιητοῦ ἡμῶν, καὶ ἐφραζέσθω ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ χαίρει πᾶς ἐφραζέσθω αὐτόν· ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ ποιητὴ ἡμῶν, τὰ ὅτι τὸ ἀδελφὸν αὐτοῦ δικαίω.

13 Μὴ θαυμάζεσθω ἀδελφοί μοι, εἰ μετὶ ὑμῶν ὁ κόσμος.

14 Ἡμεῖς οἰδαμεν ὅτι μεταβείνομεν ἐκ τῆς θανάτου εἰς τίω ζῶν, ὅτι ἀπᾶν τῶν ἀδελφῶν· ὁ μὴ ἀπᾶν τῶν ἀδελφῶν, μένει ἐν τῇ θανάτῳ.

15 Πᾶς ὁ μισθὸν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἀφραδοποιεῖται· ἐστὶ· καὶ οἰδατε ὅτι πᾶς ἀφραδοποιεῖται οὐκ ἔχει ζῶν ἀφάνει αὐτῇ μεμνηται.

16 Εἰ τὸ αὐτὸ ἐγνωσμένοι πῶς ἀγάπῃ, ὅτι ἐκείνῳ ἑσθὲν ἡμῶν πῶς ψυχῶν αὐτῶν ἔστι καὶ ἡ ἡμῶν ὁφείλουμεν ἑσθὲν τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς πείνῃ.

17 Ὅς δ' αὖ ἐχὼν τὸν βίον τῷ κόσμῳ, ἢ θυρῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα, ἢ κλείσῃ τὰ ἀσπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τῷ Θεοῦ μὴ ἐστὶ ἐν αὐτῷ;

18 Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ, μᾶλλον γὰρ ἰσχυρῶς, ἀλλ' ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ.

19 Καὶ ἐὰν τῷ αὐτῷ γνωστικοῦ ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἰσχυρῶς, καὶ ἐμπερισταῖ αὐτῷ πείσσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν.

20 Ὅτι ἐὰν καταγνώσκῃ ἡμεῖς ἡ καρδία, ὅτι μίσηται ὅτιν ὁ Θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ γνωστικὸν πάντα.

21 Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγνώσκῃ ἡμεῖς, παρήϊστον ἔχοντες πρὸς τὸν Θεόν.

22 Καὶ ὁ ἐὰν αἰτῶμεν, λαμβάνομεν πρὸς αὐτὸν, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιῶμεν.

23 Καὶ αὕτη ὅτιν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύωμεν τῷ ὁ ὅτιν πᾶς υἱὸς αὐτοῦ ἰσχυρῶς, καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καὶ οὕτως ἵδωμεν ἐντολῶν ἡμῶν.

24 Καὶ ὁ πρὸς τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, οὐ αὐτῷ μῖσει, καὶ αὐτοὺς ἐκ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ γνωστικῶν ὅτι μῖσει ἐν ἡμῖν, ἐκ τῷ πύμμετ ὅτι ἡμῖν ἵδωκεν.

δ.

**Α**γαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα, εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ὅτιν ὅτι πνευμῶν ψευδοπροφητῶν ἐξεληλυθῶσιν εἰς τὸν κόσμον.

2 Ἐν τῷ αὐτῷ γνωστικῷ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὁ ὁμολογεῖ ἰσχυρῶς καὶ οὐ σαρκὶ ἐληλυθῆτα, ἐκ τοῦ Θεοῦ ὅτιν ὅτι.

3 Καὶ πᾶν πνεῦμα ὁ μὴ ὁμολογεῖ τὸν ἰσχυρῶν καὶ οὐ σαρκὶ ἐληλυθῆτα ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐκ ὅτι. καὶ τὸ αὐτὸ ὅτι τὸ πᾶν ἀπὸ χρεῖστο, ὁ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ ἰσχυρῶς ἐκ τῷ κόσμῳ ὅτιν ὅτι.

4 Ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, τέκνία, καὶ νικῆκατε αὐτοῦ, ὅτι μίσηται ὅτιν ὁ ἐκ ὑμῶν ἢ ὁ ἐκ τῷ κόσμῳ.

5 Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσι, διὰ τῶν ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι, καὶ ὁ κόσμος αὐτοῖς ἀκούει.

6 Ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἰσχυρῶς· ὁ γνωστικῶν τὸν Θεόν, ἀκούει ἡμεῖς· ὅς ἐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἐκ ἀκούει ἡμεῖς. ἐκ τῶν γνωστικῶν τοῦ πνεύματος τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

7 Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ γεννηθήσεται, καὶ γνωστικῶν τὸν Θεόν.

8 Ὁ μὴ ἀγαπῶν, ἐκ ἔργου τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ὅτιν.

9 Ἐν τῷ αὐτῷ ἐρανοφόρῃ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκ ἡμῶν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μοιογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζωσώμεν δι' αὐτοῦ.

10 Ἐν τῷ αὐτῷ ὅτιν ἡ ἀγάπη, ἐκ ὅτι ἡμεῖς ἰσχυρῶς τὸν Θεόν, αὐτῶν ὅτι αὐτοὺς ἡγάπησαν ἡμεῖς, καὶ ἀπίστευαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἰλασθῆναι πρὸς τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν.

11 Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἡγάπησεν ἡμεῖς, καὶ ἡμεῖς ἡμεῖς ἀλλήλους ἀγαπῶμεν.

12 Θεὸν ἵδωκεν πᾶσι τοῖς τεθίκαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐκ ἡμῶν μῖσει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ὅτιν ἐκ ἡμῶν.

13 Ἐν τῷ αὐτῷ γνωστικῷ ὅτι ἐκ αὐτοῦ μῖσομεν, καὶ αὐτοὺς ἐκ ἡμῶν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ διδάσκει ἡμῖν.

14 Καὶ ἡμεῖς πιστάμεθα, καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατήρ ἀπέσταλκε τὸν υἱὸν σωτήρα τοῦ κόσμου.

15 Ὅς αὖ ὁμολογήσῃ ὅτι ἰσχυρῶς ὅτιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐκ αὐτοῦ μῖσει, καὶ αὐτοὺς ἐκ τῷ Θεῷ.

16 Καὶ ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς καὶ πιστεύομεν πῶς ἀγάπῃ καὶ ἔχῃ ὁ Θεὸς ἐκ ἡμῶν. ὁ Θεὸς ἀγάπη ὅτιν, καὶ ὁ μῖσος ἐκ τῇ ἀγάπῃ, ἐκ τῷ Θεῷ μῖσει, καὶ ὁ Θεὸς ἐκ αὐτοῦ.

17 Εἰ

17 Εν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη ὑμῶν, ἵνα παρρησίᾳ ἐχρησθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καὶ καθὼς ἐκείνους ὄντι, καὶ ἡμεῖς ἐσμὲν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

18 Φέβ. Γ. ἐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἥτις ἡ τελεία ἀγάπη ὅσον βάλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κίνασιν ἔχει· ὁ δὲ φόβος μὴτος ἔτετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ.

19 Ἡμεῖς ἀγαπώμεθα αὐτὸν, ὅτι αὐτὸς περὶ τοῦ ἡμῶν ἡμᾶς.

20 Εὐ. π. εἶπη, ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶ, ψεύστης ὄντι· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἴσχυται, τὸν Θεὸν ὃν ἔχ' ἰσχυρά, πῶς δύναται ἀγαπᾶν;

21 Καὶ ταύτῃ τῷ ἀποστόλῳ ἐχρησθῇ ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεόν, ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

**Π**αῖς ὁ πσεύων ὅτι Ἰησοῦς ὄντι ὁ Χρῆστος, ἐκ τῷ Θεῷ γνησίουται, καὶ παῖς ὁ ἀγαπῶν τὸν γνησιότατον, ἀγαπᾷ καὶ τὸν γνησιωμήτορα ὃς αὐτοῦ.

2 Εν τούτῳ γνησιωμενὸν ὅτι ἀγαπῶμεθα τὰ τέκνα τῷ Θεῷ ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν, καὶ ταῖς ἐπιτολαῖς αὐτοῦ τηροῦμεν.

3 Αὕτη γὰρ ὄντι ἡ ἀγάπη τῷ Θεῷ, ἵνα ταῖς ἐπιτολαῖς αὐτοῦ τηροῦμεν, καὶ αἱ ἐπιτολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι ἐκ εἰσίν.

4 Ὅτι παῖς τὸ γνησιωμήτορα ἐκ τῷ Θεῷ νικᾷ τὸν κόσμον, καὶ αὕτη ὄντι ἡ ἐλπίς ἡ νικησασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ὑμῶν.

5 Τίς ὄντι ὁ μὴ τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ πσεύων ὅτι Ἰησοῦς ὄντι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ;

6 Οὗτός ὄντι ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς ὁ Χρῆστος· ἐκ ὧν τῷ ὕδατι μένον, ὅτι ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι· καὶ τὸ πνεῦμα ὄντι τὸ μαρτυρεῖν, ὅτι τὸ πνεῦμα ὄντι ἡ ἀγάπη.

7 Ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυρουῦντες ἐν τῷ Θεῷ, ὁ πατήρ, ὁ λόγος, καὶ τὸ ἀγίου πνεῦμα· καὶ ἔτσι οἱ τρεῖς ἐν εἰσι.

8 Καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυρουῦντες ἐν τῇ γῇ, τὸ πνεῦμα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα· καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἐν εἰσι.

9 Εἰ τὸ μαρτυρεῖν τοῦ ὕδατος λαμβανόμεν, ἡ μαρτυρεῖα τοῦ Θεοῦ μείζων ὄντι, ὅτι αὕτη ὄντι ἡ μαρτυρεῖα τοῦ Θεοῦ καὶ μαρτυρήκεται περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

10 Ὁ πσεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἔχει τὴν μαρτυρεῖαν ἐν αὐτῷ· ὁ μὴ πιστεύων τῷ Θεῷ, ψεύστης πιστοῖται αὐτοῦ, ὅτι ὁ πσεύων εἰς τὴν μαρτυρεῖαν καὶ μαρτυρήκεται ὁ Θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

11 Καὶ αὕτη ὄντι ἡ μαρτυρεῖα, ὅτι ζῶντες ἀνέστησαν ἡμεῖς ὁ Θεός, καὶ αὕτη ἡ ζῆν ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ὄντι.

12 Ὁ ἔχων τὸν υἱόν, ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱόν τοῦ Θεοῦ, τὴν ζωὴν ἐκ ἔχει.

13 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζῶντες ἔχετε ἀνέστησαν, καὶ ἵνα πιστεύετε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

14 Καὶ αὕτη ὄντι ἡ παράκλησις καὶ ἡ χάρις πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἐκ τῆς αἰτιώμενης καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀνάγει ὑμῶν.

15 Καὶ ἵνα οἴδαμεν ὅτι ἀνάγει ὑμῶν ὁ δὴ αἰτιώμεθα, οἴδαμεν ὅτι ἔχουσιν τὰ αἰτήματα ἀ' ἡτοίμασαν παρ' αὐτοῦ.

16 Εὐ. π. εἶπη τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀμαρτανότα ἀμαρτανὴν μὴ πρὸς θάνατον, ἀνίστη, καὶ δὴ αὐτὴ ζῶν, τοῖς ἀμαρτανῶν μὴ πρὸς θάνατον. ὄντι ἀμαρτία πρὸς θάνατον, ἡ περὶ ἐκείνης λέγει ἵνα ἐρωτήσῃ.

17 Πᾶσα ἀδικία ἀμαρτία ὄντι, καὶ ὄντι ἀμαρτία ἐπὶ πρὸς θάνατον.

18 Οἴδαμεν ὅτι παῖς ὁ γνησιωμήτορα ἐκ τῷ Θεῷ ἔχ' ἀμαρτανῶν· ὅτι ὁ γνησιωμὴς ἐκ τῷ Θεῷ τῷ ἑαυτοῦ, καὶ ὁ πιστός· οὐχ ἀπίστος αὐτοῦ.

19 Οἴδαμεν ὅτι ἐκ τῷ Θεῷ ἐσμεν, καὶ

ὁ κόσμος ὁ ἡλίου ἐν τῇ ποιήσει καὶ  
 20 Οὐδὲ μὲν ὅτι ἐπὶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦ-  
 αν, καὶ δέδοκεν ἡμῖν διδασκαλίαν ἵνα γινώ-  
 σκωμεν τὸν ἀληθινόν, καὶ ἵνα ἐσται ἐν τῷ

ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ.  
 οὗτος ὅστις ὁ ἀληθινὸς Θεός, καὶ ὁ ζωὴ αἰ-  
 ώνιου.

21 Τεκνία, ἐράξτεται ἑαυτοῦ διὰ τοῦ  
 εἰσέλθαι. ἀμὲν.



# ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

Δ Ε Τ Τ Ε Ρ Α.



Περὶ τῆς Ε-  
 λεκτικῆς κοινῆς, καὶ  
 τοῦ τίνος αὐ-  
 τῆς, ὅς ἐστιν ἀ-  
 γαπῶς ὁ ἀλη-  
 θινός, καὶ ἐκ τῶ  
 μόνου, ἀλλὰ καὶ  
 πάντες οἱ ἐγκατέτε-  
 τιν ἀληθείαν.

2 Διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν  
 ἡμῖν, καὶ μὴ ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα.

3 Ἐσται μὲν ἡμεῖς χαίρειν, ἡλεθρῶ, εἰ-  
 ρην παρὰ Θεοῦ πατρὸς, καὶ παρὰ Κυρίου  
 Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρὸς, ἐν ἀλη-  
 θείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

4 Ἐχαίρων λίαν ὅτι εὗρηκα ἐν τοῖς  
 τέκνοις σου περὶ παλαιότητας ἐν ἀληθείᾳ,  
 καὶ ἐν ἐπιτολῇ ἐλάττω μὲν παρὰ τὸ πα-  
 τρὸς.

5 Καὶ μὴ ἐροῦν σε κυρία, οὐχ  
 ἐς ἐπιτολὴν χεῖρα σου χαίρειν, ἀλλὰ καὶ  
 ἡμεῖς ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλ-  
 λήλους.

6 Καὶ αὐτὴ ὅστις ἡ ἀγάπη, ἵνα πε-  
 ριπαῶμεν κατὰ τὰς ἐπιτολὰς αὐτῆς. αὐτὴ

ὅστις ἡ ἐπιτολή, καὶ τὸς ἡκούσατε ἀπ' ἀρχῆς,  
 ἵνα ἐν αὐτῇ περὶπατήτε.

7 Οὗτοι ποιοῦσι πλάσις εἰσέλθοντες εἰς τὸν  
 κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογῶντες Ἰησοῦν Χρι-  
 στὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· οὗτος ὁ πλά-  
 νησις καὶ ὁ ἀντήχιστος.

8 Βλέπετε ἑαυτοῦ, ἵνα μὴ ὑπολείπω-  
 μεν ἀ' ἐργασάμεθα, ἀλλὰ μιστοὶ πλήρη  
 διπλοκαρμῶν.

9 Πᾶς ὁ παρεχόμενος καὶ μὴ μένων  
 ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, Θεὸν οὐκ ἔχει·  
 ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καὶ  
 τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει.

10 Εἰ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς, καὶ  
 τοσούτῳ τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμ-  
 βάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ  
 μὴ λέγετε.

11 Ο γὰρ λέγων αὐτῷ χαίρειν, κοινω-  
 εῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς ποιησέσι.

12 Ποιῶν ἔχον ὑμῶν γράφειν, ἐκ ἡ-  
 βαλόντιον διὰ χαίρειν καὶ μελαγχολῶν· ἀλ-  
 λά ἐπιτίθει ἡδονὴν πρὸς ὑμᾶς, καὶ σῖμα  
 πρὸς σῖμα ληθῆσαι, ἵνα ἡ χάρις ἡμεῶν  
 ἡ πληθυνθῇ.

13 Αὐτοῦ τίται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελ-  
 φῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς, ἀμὲν.





## ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝ.

ΝΟΤ ΤΡΙΤΗ.

α.



Πρεσβύτεροι  
Γαίω τῷ ἐ-  
ραπῆτι, ὃν  
ἐγὼ ἀγαπῶ  
ὡς ἀληθεία.

2 Αγα-  
πητέ, περὶ  
παύτων εὐ-  
χρησίαι σου

οὐδ' ἔσται ἢ ὑγιαίνειν, καὶ οὐδ' ἔσται σου  
ἡ ψυχή.

3 Εχάρην γὰρ λίαν ἐρχομένην ἀδελ-  
φῶν, ἢ μαρτυρουμένων σου τῇ ἀληθείᾳ,  
καὶ οὐδ' ἔσται σου ἡ ἀληθεία περιπατεῖς.

4 Μεζοτέραι τῶν ἐκ τῆς χάριτος,  
ἵνα ἀκούσῃς τὰ ἐμὰ τέκνα ὡς ἀληθεία πε-  
ριπατεῖς.

5 Αγαπητέ, πῶς ποιεῖς ὅ ἐστιν ἐργά-  
σαι εἰς τὸν ἀδελφόν ἢ εἰς τὸν ξένον,

6 Οἱ ἐμαρτύρησάν σε τῇ ἀγάτῃ  
ἐν ὅπῃ ἐκκλησίᾳ· ὅς ἀγαπᾷς ποιήσεις περὶ  
πίστεως ἀξίως τῷ Θεῷ.

7 Ὑπὲρ γὰρ τῷ ὀνόματι τοῦ ἔχοντος,  
μηδὲ λαμβάνονται· ἀπὸ τῆς ἰδιότητος.

8 Ἡμεῖς οὖν ἐφείλομεν ὑπολαβεῖν  
τεν τῶν ταύτων, ἵνα σωθῇ τοῖς  
τῇ ἀληθείᾳ.

9 Εἰρηναία τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φη-  
σὶν λατρεύειν αὐτῷ Διοτρεφὲς ἐκ τῆς  
ἐκκλησίας ἡμῶν.

10 Διὰ τὸ ἐὰν ἔλθῃ, ὑπομνήσκει  
αὐτῷ τὰ ἔργα αὐτοῦ ποιεῖ, λόγους ποιησὶς  
φύλαξαι ἡμῶν· ἢ μὴ ἀρκέσει τὸ ὅτι τέ-  
τοις, οὕτως αὐτὸς ὅπως ἔχεται τὸν ἀδελφόν,  
ἢ τὸν βλαβερόν· καὶ οὐδ' ἔσται ἐκ  
ἐκκλησίας ἐκδομένη.

11 Αγαπητέ, μὴ μισῶ τὸ κρεῖν,  
ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιὸν ἐκ τῆς  
Θεοῦ ἔστι· ὁ δὲ κακοποιὸν ἐκ τῆς  
Θεοῦ.

12 Διηγεῖται μεμαρτύρηται ὑπὸ πα-  
τρὸς, ἢ ὑπὸ αὐτοῦ τῆς ἀληθείας· ἢ ἡ-  
μῶν ὅς μαρτυροῦμεν, ἢ οὐδ' ἔσται ἐπὶ μαρ-  
τυρίᾳ ἡμῶν ἀληθὴς ἔστι.

13 Πολλὰ εἶχον γράφειν, ἀλλ' ὁ θεὸς  
διὰ μέλανος ἢ καλαμῆς σοὶ γράψαι.

14 Ελπίζω ὅς ἔσθαι ἰσχυρὸν σε, ἢ τῷ  
μα πρὸς σὺν ἀληθείᾳ.

15 Εἰρήνη σοι. ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι.  
Ἀσπάζου τὸν φίλον καὶ τὸν ἑαυτοῦ.

ΕΡΕ



16 Οὗτοι εἰσι γογγύσαι, μαμφίμοισι,  
καὶ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ  
σῶμα αὐτῶν ληθεῖ ἐστέροισι, διακρί-  
ντες τὰ σώματα, αἰφελείας χάριν.

17 Τιμίς ὁ ἀγαπητοὶ μνήσθητι τοῦ  
ῥημάτων τοῦ περὶ ἐπιθυμίας ἐκ τῆς ἀπο-  
στόλων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

18 Ὅτι ἔλεγον ὑμῖν ὅτι ἐν ἐσχάτῳ χρό-  
νῳ ἔσονται ἐκπαύματα, καὶ τὰς ἐπιθυμίας  
πορευόμενοι τοῦ ἀσθενῆσαν.

19 Οὗτοι εἰσιν οἱ ἀποδοριζόντες, ψυ-  
χικοὶ, πνεῦμα μὴ ἔχοντες.

20 Τιμίς ὁ ἀγαπητοὶ, τῇ ἀγαπάτῃ  
ἡμῶν πίστις ἐπικοινωνοῦντες ἑαυτοῦ, ἐν  
πνεύματι ἀγαπᾶμεν περὶ τοῦ χρόνου,

21 Ἐαυτοῦ ἐν ἀγάτῃ Θεοῦ τηροῦντες,  
περὶ ἐργασίᾳ τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν  
Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ζωὴν αἰώνιον.

22 Καὶ ὡς μὲν ἔλεγετε διακρι-  
νόμενοι,

23 οὗς ὁ ἐν φόβῳ σῶζεται, ἐν τῷ πνεύ-  
μα ἐργαζόμενος, μειώωντες καὶ τὴν ἀποτομὴν  
σαρκὸς ἐκτελειώμενον χάριτά.

24 Ἰδοὺ ὁ διωκόμενος φυλάττει αὐτοῦ  
ἀπὸ πάντων, καὶ στήσεται κατελείποντος τοῦ σώματος  
αὐτοῦ ὁμοιωσὶς ἐν ἀγαπᾶντος,

25 Μόλις σφόδρα Θεὸς σωτὴρ ἡμῶν  
δόξῃ καὶ μεγαλειότητι, μετὰ πάντων ἐξ-  
ουσίας, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας αἰ-  
ώνας. Ἀμήν.



# ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ

Παλαιοῦ.



ΠΟΚΑΛΥΨΙΣ

Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ  
ἐδίδου αὐτῷ τὸ  
θεῖον, ἀποκάλυψαι  
αὐτῷ αἱ  
ἀποκαλύψεις αἱ  
τοιαύται καὶ ἐση-  
μαίναντες διὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ τῷ  
δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ,

2 Ὅς ἐμαρτυροῦσι τὸν λόγον τοῦ Θε-  
οῦ, καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα  
τὰ εἶδεν.

3 Μακάρι οἱ ἀκούοντες τῆς προφητείας, καὶ οἱ  
ἀκούοντες τοῦ λόγου τῆς προφητείας, καὶ τη-  
ροῦντες τὰ ὅσα αὐτῇ γεγραμμένα ἵνα ἴδω  
καὶ οἱ ἄλλοι.

4 Ταῦτα λέγει ὁ ἀπὸ ἐκείνου ὁ ἐπὶ  
τοῦ ὕδατος ὁ ὢν καὶ ἐπὶ τοῦ ὕδατος  
καὶ ἐπὶ τοῦ ὕδατος ὁ ἐργασίας, καὶ ὁ  
τοῦ ἐπὶ τῆς πνεύματος, ὁ ἐπὶ τῆς πνεύματος  
τοῦ αὐτοῦ,

5 Καὶ λέγει Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς  
τοῦ αὐτοῦ, ὁ περὶ τῆς πνεύματος, καὶ ὁ  
ἀρχὴ τοῦ βασιλείου τοῦ αὐτοῦ τῇ ἀγαπᾶ-  
σιν ἡμᾶς, καὶ ὁ αὐτὸς ὁ αὐτοῦ τοῦ αὐτοῦ  
μαρτυρῶν ἡμῶν ἐν τῇ ἀγαπᾶσιν αὐτοῦ,

6 Καὶ ἐπὶ τῆς πνεύματος βασιλείας καὶ ἰ-  
σχυροῦς τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς αὐτοῦ αὐτοῦ ὁ  
ἐξ αὐτοῦ καὶ τὸ κράτος τοῦ αὐτοῦ ἀπὸ  
πάντων. Ἀμήν.

7 Ἰδοὺ ἔρχεται μετὰ τοῦ πνεύματος, καὶ  
ὁ φωνᾷ αὐτὸν πᾶσι ἐφθάλμοις, καὶ οἱ οἱ  
αὐτοῦ ὁρᾷν τῆς πνεύματος, καὶ πᾶσι τῆς πνεύματος  
αὐτοῦ

πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς· καὶ ἀμύλω.  
8 Ἐγὼ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ  
πλῆθ, ἀρχὴ ὁ Κύριος, ὁ αὐτὸς καὶ ὁ ὢν καὶ  
ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ.

9 Ἐγὼ Ἰακώβος ὁ καὶ ἀδελφὸς ὑμῶν,  
ἐσυγκεισμένος ἐν τῇ θλίψει καὶ ἐν τῇ  
ἐπιβίᾳ καὶ ὑπομονῇ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐχθρό-  
μου ἐν τῇ ἡσέφῃ τῇ κακοκαλίᾳ Πατρός,  
διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρ-  
τυρίαν Ἰησοῦ χριστοῦ.

10 Ἐρχόμενος ἐν πνεύματι ἐν τῇ κη-  
ρικῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἤκουσα ὅπως με φωνῶν  
μυρίαν αἰς σάββατον.

11 Λαλοῦντες, Ἐγὼ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω,  
ἰσχυρὸς καὶ ὁ ἰσχυρὸς· καὶ, ὁ βλέπων  
γράψον εἰς βιβλίον, καὶ πρῶτον τὰς ἐκκλη-  
σίας τὰς ἐν Ἀσίᾳ, εἰς Ἐφεσον, καὶ εἰς  
Σμύρναν, καὶ εἰς Πέργαμον, καὶ εἰς Θυάτι-  
ραν, καὶ εἰς Σάρδεας, καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν,  
καὶ εἰς Λαοδικεῖαν.

12 Καὶ ἐπέγραψα βλέπειν τὴν φω-  
τὴν ἥτις ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ· καὶ ὅπως ἴ-  
δω ἐίδον ἐπὶ λαυρίας χρυσῆς.

13 Καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἐπὶ λαυρίαν ὁ-  
μῶν ἡφ' αὐτοῦ, ἐκδεχόμενοι πο-  
τήριον, καὶ ὡς ἐκδεχόμενοι πρὸς τοὺς μαρτύ-  
ρους ἵστασθαι.

14 Ἡ ἣ κεφαλὴ αὐτῆς καὶ αἱ πόδες  
λευκαὶ ὡς ἐλὼν λευκόν, αἰς χροῖον· καὶ οἱ  
ὀφθαλμοὶ αὐτῆς αἰς ὀλὸξ πυρός·

15 Καὶ εἰ πόδες αὐτῆς ὅμοιοι χαλκο-  
ῦ, αἰς ἐν καμίνῳ πεπνευσμένοι· καὶ ἡ  
φωνὴ αὐτῆς αἰς φωνὴ ὕδατος ποταμοῦ.

16 Καὶ ἔχον ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτῆς χεῖρ  
ἔχουσα ἐπὶ αὐτῆς· καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ ἔχου-  
σα βιβλίον ὡς ἐκδεχόμενοι πρὸς τοὺς μαρ-  
τύρους αὐτῆς.

17 Καὶ ὅτε εἶδον αὐτὸν, ἔπεσα πρὸς  
τοὺς πόδας αὐτοῦ αἰς περὶ· καὶ ἐπέθηκε  
ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χεῖρα ἐπ' ἐμὴν, λέγων μοι,  
ὅτι φῶς· ἔγω εἰμι ὁ φωστὴς καὶ ὁ ἰσχυρὸς,

18 Καὶ ὁ ζῶν· καὶ ἐρχόμενος νικῶν, καὶ

ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων·  
ἀμύλω. καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ ᾄδου καὶ τοῦ  
θανάτου.

19 Γράψον ἂν εἴδης, καὶ ἂν εἶπῃ, καὶ ἂν  
μείνῃ γινέσθαι κατὰ ταῦτα.

20 Τὸ μυστήριον τοῦ ἐπὶ ἀστέρων ὧν  
εἶπες ὅτι τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἐπὶ  
λαυρίας τὰς χρυσῆς, ὁ ἐπὶ ἀστέρων, ἀρ-  
χὴ τῶν ἐπὶ ἐκκλησιῶν εἰσι· καὶ αἱ ἐπὶ  
λαυρίαι αἰς εἶδες, ἐπὶ ἐκκλησιῶν εἰσι.

β.

Τὸ ἀρχαῖον τῆς Ἐφιστίας ἐκκλησίας  
γράψον· Ἰάδε λέγει ὁ κεφαλὴ τοῦ  
ἐπὶ ἀστέρων ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ κεφαλὴ τοῦ  
ἐν μέσῳ τῶν ἐπὶ λαυρίαν τῶν χρυσῶν.

2 Οἶδά σου τὰ ἔργα σου καὶ τὴν κόπον  
σου καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ ὅτι ἐ-  
δωκὴ βαστάσαι κακούς, καὶ ἐπιερῶσω τοῦ  
φάσκοντος ἐν ὁδοῦ, καὶ ἐκ εἰσὶν· καὶ  
εὖρες αὐτοῦ ψευδεῖς,

3 Καὶ βαστάσεις, καὶ ὑπομονὴν ἴ-  
χεις, καὶ διὰ τὸ ὄνομα μου κικονίαντες  
καὶ οὐ κικονίαντες.

4 Ἀν' ἔχον κατὰ σοῦ, ὅτι τὴν ἀγάπην  
σου τὴν πρὸς τὴν ἀφῶντες.

5 Μνημόνευε οὐκ ποθεῖς ἐκπέπληκτες,  
καὶ μετανοήσας, καὶ τὰ πρὸς τὰ ἔργα ποι-  
κῶν· εἰ ὅ μὴ, ἐργασίαι σου τάχει, καὶ κί-  
νῶσω τὴν λαυρίαν σου ἐν τῷ τόπῳ αὐ-  
τοῦ, ἵνα μὴ μετανοήσας.

6 Ἀλλὰ τὸ ἔχεις, ὅτι μυστὶς τὰ  
ἔργα τῶν Νικητῶν, ἂν κατὰ μου.

7 Ὁ ἔχων οὗς ἀκουσάτω πρὸς τὴν πρῶ-  
μα λέγει τὰς ἐκκλησίας· Ἰδοὺ νικῶν  
δῶσω αὐτῇ θάλασσαν ἐν τῇ δεξιᾷ τῆς γῆς,  
ὅ ὅτι ἐν μέσῳ τῆς παραδείσου τῆς Θεοῦ.

8 Καὶ τῇ ἀρχαῖᾳ τῆς ἐκκλησίας Σμύρ-  
ναιν γράψον· Ἰάδε λέγει ὁ φωστὴς καὶ  
ὁ ἰσχυρὸς, ἐρχόμενος νικῶν, καὶ ἰζήσῃ.

9 Οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν θλί-  
ψιν καὶ τὴν πειρασίαν, (πλούσιος ὅ ἐστις)  
καὶ τὴν ἐκκαρδίαν τῇ λαλόντων ἰσχυρῶς  
ἐν ἑαυτοῦ, καὶ ἐκ εἰσὶν, ὡς ἀσφαλῶς  
τὸ σπασαίναν.

V

IO ΜΑ-



10 Μηνδὲν φοβῶμαι ἂν μέλλεις πείραξαι (ἰδοὺ μέλλεις βαλεῖν ὅξ ὑμῶν ὁ διαβόλος εἰς φυλακὴν, ἵνα πιεσθῆτε· καὶ ἔξετε θλίψιν ἡμερῶν δέκα.) γίνου πρὸς ἀχρεὶ θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.

11 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις· Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐν τῷ θανάτῳ τοῦ δευτέρου.

12 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν διστομὴν τὴν ὀξυῆσαν·

13 Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ πὺν κρατοῦκαίς, ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ, καὶ κρατοῖς τὸ ὄνομα μου, καὶ ἐκ ἡρηνίσω τὴν πίστιν μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκ τῆς Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πρὸς, ὅς ἀπακταῖθι παρ' ὑμῶν, ὅπου κρατοῦκαί ὁ σατανᾶς·

14 Ἀλλ' ἔχω καὶ σὲ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βδγαμ, ὅς ἐδίδασκον ἐν τῷ Βδγαμ βδγεῖν σαββατοῦ εἰσάγον· ἦν ὡς Ἰσραὴλ, φερεῖν εἰσδωλόματα καὶ πορνείαν·

15 Οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τοῦ Νικολαΐτου, ὁ μισθός.

16 Μειλιόουσιν· εἰς τὴν μὴ, ἔρχουμέν σοι ταχύ, καὶ πολεμήσω μετὰ αὐτοῦ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου.

17 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις· τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φερεῖν ὥστε τὴν μάχην τὴν κρυμμένην, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκὴν, καὶ ὅτι τὴν ψῆφον ὄνομα κατὸν γαρζαμμήσον, ὁ οὐδεὶς ἔγνω εἰ μὴ ὁ λαμβανών.

18 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τὸν ὀρθοκράτος αὐτῷ ὡς ῥόγα πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκοῦ καλὸν·

19 Οἶδα σου τὰ ἔργα, καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ τὰ ἔργα σου, καὶ τὰ ἔργα πλησία τοῦ πνεύματος·

20 Ἀλλ' ἔχω καὶ σου ὀλίγα, ὅτι ἐκ τῶν ζωοῦντων ἔξῃ τὴν λείπονσιν· ἰα· τὴν πνεύματι, διδάσκεις καὶ πλανᾶται· ἰα· δόλως, πορνείαν καὶ εἰσδωλόματα φα· γαί.

21 Καὶ ἔδωκε αὐτῷ χροῖον ἵνα μετανοήσῃ ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐμελ· ἐνόησεν.

22 Ἰδὲ ἔγω βάλλω αὐτῷ εἰς κλίβανον, καὶ ὅτι μοιχούσας μετ' αὐτῆς, εἰς θλίψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ μετανοήσῃ ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ·

23 Καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς δοκίμω ἐκ θανάτου, καὶ γινώσκουσιν πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι· ὅτι ἔγω εἰμι ὁ ἔρποντων νεφρὸς καὶ κη· δίας· καὶ δώσω ὑμῖν ἐκείτω καὶ τὰ ἔργα ὑμῶν.

24 Ὑμῖν δὲ λέγω, καὶ λοιποῖς τοῖς ἐκ Θεοῦ ὅσοι ἐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην, καὶ οἵτινες ἐκ ἔργου τὰ βᾶθρον τοῦ σατανᾶ, ὡς λέγουσιν· ἐβλήθη ἐν ὑμῶν ἀλλο βέρθ·

25 Πλὴν ὁ ἔχετε, κρατοῦσθε ἀχρεὶς ἐν τῷ ἔργῳ·

26 Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ πνεῦμα ἀχρεὶς τέλος τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἔξουσίαν ὅτι ἦν ἐδιδόν.

27 Καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐκ τῶν σφαιρῶν, ὡς τὰ σκῆνη τὰ κεραμικὰ συντετέλεται, αἱ κέρω εἰληφα παρὰ τὴν πνεύμα μου·

28 Καὶ δώσω αὐτῷ τὴν ἀσπίδα τὴν πνεύματι·

29 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

γ.

**Κ**Αὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι ἐπὶ τῇ ἀσπίδι, Οἶδα σου τὰ ἔργα, ὅτι τὸ ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἶ.

3 Γίνου γρηγορῶν, καὶ στήριξον τὰ λοιπὰ ἂν μέλλεις ἀποδιδόν· ἐγὼ εὐρεκα σε τὰ ἔργα πληροῦσθαι εἰσάγον τῷ Θεῷ.



ಹೊಸ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಸಾ. ಜಿ. ರೀ. ಗ್ರಂಥವು ಸ್ವಲ್ಪ  
ಪ್ರಾಯಶಃ.

2 Καὶ Ἰησοῦς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἰδοὺ θρόνος ἔκειτο ἐπὶ τῇ ἔσχατῳ, καὶ ὅτι τὸ θρόνον κατήμενον.

3 Καὶ ὁ κατήγηγος τοῦ λαοῦ οὗτος ὁ  
ἐκείνους λήθη ἰάσασθαι, καὶ σαρφίῳ καὶ  
ἰερεὺς κυκλῶν τῷ θεοῦ ἡμῶν τοῦ ἐκείνους  
συναρξάσθαι.

4 Καὶ κυριόθεν τῷ θεοῦ τοῦ  
ἐκκοπ καὶ πτωχεύει· καὶ ὅτι τῷ θεοῦ  
ἐξουσία τῷ ἐκκοπ καὶ πτωχεύει ἀρεσβυτ-  
εῖς καὶ ἀνθρώπων, περὶ ἐλπίδας οἱ ἐλπί-  
στὸις λαοί· καὶ ἐξουσία τῷ θεῷ ἀρεσβυτ-  
αὐτοῦ σφαιροῦς γενομένη.

5 Καὶ ἐν τῇ θρόνῳ ἐκπνεύσονται ἀ-  
σραπαὶ καὶ βροταὶ καὶ φωναὶ· καὶ ἐπὶ  
λαμπάδας πυρὸς καθόρμηται ὡσπὺν τῇ θρό-  
νῳ, αἳ εἰσι τὰ ἐπὶ πνεύματα τῷ Θεῷ.

6 Καὶ ἐκείνου τῷ θεοῦ θαύλαται  
ὁλόγηται, ὁμοία κρυψάνῳ. Καὶ ἐν μέσῳ τῷ  
θεοῦ καὶ κύκλῳ τῷ θεοῦ πύλαται  
ζῶα γάμοιτα ὑφ' ἐκείνου ἔμπεδον καὶ  
ἐπ' αὐτόν.

7 Καὶ τὸ ζῶον τὸ πωροῦν ὅμοιον  
λαίονι, καὶ τὸ θύειν ζῶον ὅμοιον μό-  
σχῳ, καὶ τὸ πίνει ζῶον ἔχει τὸ πωροῦ-  
σθαι ὡς ἀνθρώπος, καὶ τὸ τέκνει ζῶον  
ὅμοιον ἐσθὶ πτωχῷ.

8 Καὶ τέσσαρα ζῶα, ἐν καθ' ἑαυτὸ  
εἶχον διὰ πτέρυγας ὅπως κυκλόειν, καὶ ἐ-  
σώζειν γέμοντα ὁφθαλμοῖν· καὶ διὰ πτε-  
ρῶν ἐξέρχονται μέγαρα καὶ ὑποκός, λέγοντα,  
Αἰνῶ, αἰνῶ, αἰνῶ τὸ Κύριον ὁ Θεὸς ὁ  
παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχό-  
μενος.

9 Καὶ ἔτι αὐτοὺς τὰ ζῶα διέδωκε  
καὶ πάλιν καὶ διέλαβεν τὴν καὶ ἀντιλήψας  
ἐκ τῆς ἐλπίδος τὴν ζῶαν ἐκ τῆς αἰσθητικῆς  
αἰσθητικῆς.

10 Πιστωμάτων οὐκ ἔχοντες καὶ πτωχεύοντες  
καταβύτητες ἀνέπαυον τῆς κατὰ νόμον ἐξουσίας τῆς  
ἐκείνων, καὶ κατασκευάσαντες τὰς ζώνων αὐτῶν

αὐτῶν τῶν αὐτῶν, βήματα τοῦ πατρὸς  
αὐτῶν ἀφ' οὗ τῆς θείας, λίγης,

11 Αἰ. Θ. εἰ Κύριε λαβὲν τὴν δό-  
ξαν ἐν τῷ τρυφῶν καὶ τῷ δυνάμει, ὅτι  
σύ ἐκπῆρας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θῆλυ  
σου εἰσι, καὶ ἐκτίθηται.

Καὶ εἶπεν ὅτι τὰς δεξιὰς τῆ καρ-  
 μῆς ὅτι τὸ θρόνῳ βίβλίου γρά-  
 μῆον ἔσονται καὶ ὅπουθεν, καταποφασισμέ-  
 νον σφραγίσαν ἐπ' αὐτά.

2 καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσον-  
τα φωνῇ μεγάλῃ, τίς ὅστις ἄξιος ἀρτίζειν  
τὸ βιβλίον, καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ;

3 Καὶ ἐδίδως ἐνδύματα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ,  
ἐδὲ ὅπου τῆς γῆς, ἐδὲ ὑποσχετάτω τῆς γῆς,  
ἀποδείξαι τὸ βιβλίον, ἐδὲ βλέπειν αὐτό.

4 Καὶ ἐγὼ ἔκλειον πολλὰ, ἐπὶ οἷς  
ἄξιον εὐρέσθαι ἀποδείξαι καὶ ἀπαρτίζοντα πᾶν  
βιβλίον, ὥστε βλέπειν αὐτό.

5 Καὶ εἰς τὴν πόλιν ἀπεσπορεύθη-  
 γει με, Μὴ πάλιν ἰδοὺ εἰσὶν πεντήκον-  
 ται ἐκ τῆς φυλῆς Ισραὴλ, ἡ εἷς ἀπὸ τῶν  
 οἰκτρῶν τοῦ βιβλίου, καὶ λῦσιν τὰς ἐπὶ σφρα-  
 γίδας αὐτῶν.

6 καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἐν μέσῳ τῆ θρ.  
 οὔ καὶ τοῦ πνεύματος ζα'ων, καὶ ἐν μέσῳ τῆ  
 καρποφύτερον, ἀρίστον ἐστὶν αἷς ὁ σφαγμῶν,  
 ἔχον κέρματα ἐπὶ καὶ ὀφθαλμοὺς ἐπὶ αἱ  
 εἰσι τα ἐπὶ τῇ Θεῖς πνεύματα τα ἐπὶ  
 σαλπικὰ εἰς πάντων τῶν γλῶ.

7 Καὶ ἦλθε, καὶ εἰληψε τὸ βιβλίον  
ἐκ τῆς διζῆας τῆ χειρὸς αὐτοῦ ὅτι ἡ  
θρόνου.

8 Καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ βιβλίον, τὰ ῥή-  
ματα ζωῆς καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες ἀποστό-  
λοι περιέπιον ἐνώπιον τῆ ἀνάης, ἔχοντι  
ἑκάστης κινδύαρος, καὶ φιάλας χρυσῆς γε-  
μαῖς θυμιαμάτων, αἵ τίσιν αἱ ἀσθῆ-  
ται ᾤοντο ἀνάγειν.

9 Καὶ αὐτοὶ σὺν αὐτῇ κατὰ τὴν ἐκκλησίαν, λέγοντες, Ἄξιόν ἐστι λαβεῖν τὸ βιβλίον, καὶ ἀνοῖξαι ταῖς σφραγίδας αὐτῆς, ὅτι ἰσχυρῆς, καὶ ἡγήσατο

καὶ τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῇ αἰματί σου, ἐκ  
πάντος φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ  
ἑθνῶν·

10 Καὶ ἐποίησας ἡμᾶς τῷ Θεῷ ἡμῶν  
ἐπαγγελίας καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλευσμένους ὅτι  
ἐν τῇ γῆ.

11 Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνῶν ἀγ-  
γέλων πολλαῶν κυκλῶσιν περὶ θρόνου καὶ τῷ  
κύριον καὶ τῷ παρθενοῦ καὶ χηλιδίνος  
μεγάλου,

12 Λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ, Ἀξίον ὅτι  
ἀγρίον τὸ ἱσθαμένον λαλεῖν ἡμεῖς· διὰ  
καὶ πολλόν καὶ σοφόν καὶ ἰσχυρὸν καὶ  
ἐκείνῳ καὶ εὐχόμενον καὶ εὐλογίαν.

13 Καὶ πᾶς πνεύματι, ὃ ὅστις ἐν τῷ ἔ-  
σθῃ, καὶ ἐν τῇ γῇ, καὶ ὑποκάτω τῆς  
γῆς καὶ ὅτι τῆς θαλάσσης· αἱ ὅτι, καὶ  
οἱ αὐτοὶ πάντες, ἤκουσα λέγοντας,  
τῷ καθήμενῳ ὅτι πᾶς θρόνος, καὶ τῷ  
κύριον ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα  
καὶ τὸ κράτος εἰς τὸν αἰῶνα τῷ αἰῶνα.

14 Καὶ τὰ τέσσαρες ζῶα ἑλγον, Α-  
μήν, καὶ οἱ εἰκοστίκτοις παρθενοῖς  
ἵπτοι, καὶ αὐτοὶ κυκλῶσιν τὸν κύριον  
καὶ τὸν αἰῶνα.

5.

Καὶ εἶδον ὅτι ὡοῖζε τὸ ἀγρίον μέγα  
καὶ τῷ σφραγισμένῳ, καὶ ἤκουσα ἑνὸς  
ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος, ὡς φωνῆς  
ἑνῆς, Ἐρχε καὶ βλέπε.

1 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός,  
καὶ καθήμενός ἐστι αὐτῷ ἔχων τόξον, καὶ  
ἐπὶ αὐτῷ σέφαιον, καὶ ἔξῃθεν νεκρῶν,  
καὶ ἡ νίκη.

2 Καὶ ὅτε ὡοῖζε τὴν δευτέραν σφρα-  
γίδα, ἤκουσα τὴν δευτέραν ζῶαν λέγοντος,  
Ἐρχε καὶ βλέπε.

3 Καὶ ἔξῃθεν ἑκτον ἵππος πυρρὸς, καὶ τῷ  
καθήμενῳ ἐπ' αὐτῷ εἶδον αὐτῷ λαλεῖν  
τὴν εἰρήνην ὅτι τῆς γῆς, καὶ ἡνίκαν  
ἐφύλασεν, καὶ εἶδον αὐτῷ μέγα καὶ μεγάλην.

4 Καὶ ὅτε ὡοῖζε τὴν τρίτην σφρα-  
γίδα, ἤκουσα τὴν τρίτην ζῶαν λέγοντος,

Ἐρχε καὶ βλέπε. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος  
μέλας, καὶ ὁ καθήμενός ἐστι αὐτῷ ἔχων  
ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

6 Καὶ ἤκουσα φωνῶν ἐκ μέσων τῶν  
τεσσάρων ζώων λέγοντας, κοινῇ σίτου  
δυνατεῖς, καὶ τρεῖς χρίναις κριθῆς δυνα-  
τεῖς· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσης.

7 Καὶ ὅτε ὡοῖζε τὴν τετάρτην σφρα-  
γίδα, ἤκουσα φωνῶν τῶν τεσσάρων ζώ-  
ων λέγοντας, Ἐρχε καὶ βλέπε.

8 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρός,  
καὶ ὁ καθήμενός ἐπ' αὐτῷ ὄνομα αὐτοῦ  
ὁ Θάνατος· καὶ ὁ ἄδης ἀκολουθεῖ μετ'  
αὐτοῦ· καὶ εἶδον αὐτοὺς ἔξῃθεν ἀποκτείν-  
ου ὅτι τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἐν ἡμέρᾳ  
καὶ ἐν λιμῇ καὶ ἐν θανάτῳ, καὶ ὑπὸ  
τῷ θανάτῳ τῆς γῆς.

9 Καὶ ὅτε ὡοῖζε τὴν πέμπτην σφρα-  
γίδα, εἶδον ὑποκάτω τῷ θυσιαστηρίῳ παρ'  
ψυχῆς τῶν ἱσθαμένων διὰ τὴν λόγον  
πᾶς Θεῷ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ ἔχον·

10 Καὶ ἔκραζον φωνῇ μεγάλῃ, λέγον-  
τες, Ἐως ποῦς ὁ διαπότης ὁ ἄγιος καὶ ὁ  
ἁγνός, οὐ κατεῖς καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα  
ἡμῶν, ὅτι καὶ κατεκρινώμεθα ὅτι τῆς γῆς.

11 Καὶ εἶδον ὅτι ἐκείνους σολοὶ λευ-  
καί, καὶ ἔβλεπον αὐτοὺς ἡνίκαν ἀπαύσονται ὅτι  
καὶ ὁ μισθὸς, ὅς ἐστι πληροῦσιν καὶ οἱ  
συνδουλὸι αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, οἱ  
μείνοντες ἀποκτείνονται αἱ καὶ αὐτοί.

12 Καὶ εἶδον ὅτε ὡοῖζε τὴν σφρα-  
γίδα τὴν ἕκτην, καὶ ἰδοὺ στίχος μέλας  
ἐλήλυτο, καὶ ὁ ἵπλος ἐλήλυτο μέλας ὡς  
στίχος τείχους, καὶ ἡ σελήνη ἐλήλυτο  
ὡς ἄμμος.

13 Καὶ οἱ ἀστέρες τῆς οὐρανοῦ ἔπεσαν  
εἰς τὴν γῆν ὡς συκὴ βάλλει τὸν ὀλί-  
θον αὐτοῦ, ὑπὸ μεγάλῃ ὀργῇ σφραγίσ-  
ται.

14 Καὶ οὐρανὸς ἀπερχομένης ὡς βί-  
βλιον εἰλασμένον, καὶ πᾶς ὅστις καὶ ἦν  
ἐν τῇ τῶπον αὐτῇ ἐκινήθηται.

15 Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μι-  
στῶνες καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ χηλιδ-  
νες



χει καὶ οἱ δυνατοὶ, καὶ πᾶς δούλος καὶ πᾶς  
ἐλεύθερος ἐκρυψάτω ἐαυτὸν εἰς τὰ σπη-  
λαια καὶ εἰς τὰς πέτρας ὅτι ὀρέσκει,

16 Καὶ λήρουντο τοὶ ὄρεσι καὶ ταῖς πέ-  
τραις· Πέτραι· φ' ἡμέρας, καὶ κρύψατε ἑαυτοὺς  
ὑπο ὀψωνίου τῆς καθεμύνης ὅτι τὸ θρό-  
νου, καὶ ὑπο τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρίου,

17 Οἱ πλῆθον ἡ ἡμέρα καὶ μεγάλη τῆς  
ὀργῆς αὐτοῦ· καὶ πῆς δυναταὶ σταθίσουσιν·

5

**Κ**αὶ μὲν πάντα ἔδον τίνας τε καὶ ἄλ-  
λους ἰσθύνει ὅτι τὰς τίνας τε καὶ ἄλ-  
λους τῆς γῆς κρατοῦντας ἐν τίνας τε καὶ ἄλ-  
λους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πᾶν αἷμας ὅτι  
τῆς γῆς, μὴτε ὅτι τῆς θαλάσσης, μὴτε  
ὅτι πᾶν δένδρον.

2 Καὶ εἶδον ὕμνη ἀγγέλου αἰααῖται  
ὑπο αἰατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγίδας  
Θεοῦ ζῶντες· καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλη τοῖς  
τίνας τε καὶ ἄλλοις ὅς ἐστι αὐτοῖς ἀδι-  
κῶσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν,

3 Λέγων, Μὴ ἀδικήσετε τὴν γῆν,  
μήτε τὴν θάλασσαν, μὴτε τὰ δένδρα,  
ἄλλως οὐ σφραγίζομεν ἐν δούλους τοῦ  
Θεοῦ ἡμῶν ὅτι ἔσθ' ἡμεῖς μετὰ πᾶσι αὐτοῖς.

4 Καὶ ἤκουσε τὸν ἀγγέλου τῶν ἰ-  
σφραγισμένων, ἡμεῖς· χηλιδάδες σφραγισ-  
μένοι, ἐν πᾶσι φυλῆς ἡν ἦν Ἰσραὴλ·

5 Ἐκ φυλῆς Ἰούδα ἡβ' χηλιδάδες ἰ-  
σφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ρουβὴν ἡβ' χη-  
λιδάδες ἰσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Γαδ ἡβ' χη-  
λιδάδες ἰσφραγισμένοι,

6 Ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ ἡβ' χηλιδάδες ἰσφρα-  
γισμένοι, ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ ἡβ' χη-  
λιδάδες ἰσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Μανασσὴ  
ἡβ' χηλιδάδες ἰσφραγισμένοι,

7 Ἐκ φυλῆς Συμμεὼν ἡβ' χηλιδάδες ἰ-  
σφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Λευὶ ἡβ' χηλιδάδες  
ἰσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ἰσασαὶ ἡβ' χη-  
λιδάδες ἰσφραγισμένοι,

8 Ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν ἡβ' χηλιδάδες

ἰσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ἰσασαὶ ἡβ' χη-  
λιδάδες ἰσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν  
ἡβ' χηλιδάδες ἰσφραγισμένοι.

9 Μετὰ ταῦτα ἔδον, καὶ εἶδον ὄχλους  
πολύς, ὃν ἀνέβησαν αὐτοὺς εὐθείας ἡλίου  
αὐτοῦ, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν  
καὶ γλωσσῶν, ἵσταντες εἰσάγοντες τὸ θρόνον καὶ  
εἰσάγοντες τὸ ἀρίον, ἀπειθεῖς καὶ σαρ-  
κευχεῖς, καὶ οὐσίαις ἐν ταῖς χερσὶν αὐ-  
τῶν,

10 Καὶ κρίζοντες φωνῇ μεγάλη, λέ-  
γοντες, Ἡ σωτηρία τοῦ καθεμύνης ὅτι τὸ  
θρόνον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τοῦ ἀρίου.

11 Καὶ πάντα οἱ ἄγγελοι ἐστῆσαν ὑπο-  
κλινάμενοι τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἀρίῳ, καὶ τῷ  
πνεύματι ζῶντι, καὶ ἔπεσαν εἰσάγοντες τὸ θρό-  
νον ὅτι ἀφ' οὐρανοῦ αὐτοῦ, καὶ ἀφ' οὐρανοῦ  
αὐτοῦ,

12 Λέγοντες, Ἀμὲν. ἡ δουλοκρατία καὶ ἡ  
δύναμις καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ π-  
μὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχύς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν  
εἰς ἐν ἡμέρας ἔσθ' αἰῶνος. ἀμὲν.

13 Καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἐν τῶν ἁγίων.  
Εὐλόγητον, λέγων· μὲν, Οὐτοὶ οἱ ἀφ' οὐρανοῦ  
ἐκ τῆς θαλάσσης τὰς λευκαῖς, τίς εἶπεν,  
καὶ πᾶσι ἡμῶν;

14 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Κύριε, σὺ εἶ-  
πας· καὶ εἶπεν· μὲν, Οὐτοὶ εἰσιν οἱ ἰσχυ-  
μοί ἐκ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, καὶ ἰ-  
πλωται τὰς θαλάσας αὐτοῦ, καὶ ἐκτείνονται  
ἐκ τῆς θαλάσσης αὐτοῦ ἐν τῇ ἀμμοῖν τοῦ ἀρίου.

15 Διὰ τὸ τοῦ εἶπεν εἰσάγοντες τὸ θρό-  
νον τοῦ Θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκ-  
τός ἐν τῇ νύκτι αὐτοῦ· καὶ ὁ καθεμύνης ὅτι  
τὸ θρόνον, σκηνώσας ἐν αὐτοῖς.

16 Οὐ πεινῶσι οὐκ ἐπὶ, οὐδὲ διψῶσι  
οὐκ ἐπὶ, οὐδὲ μὴ πῖσι ἐπὶ αὐτοῦ ὁ ἡλ-  
ιος, οὐδὲ πᾶν κρύμα·

17 Οἱ πᾶσι ἀρίον τὸ αἰαμῶσι τὸ  
θρόνον ποιμαίνει αὐτοῦ, καὶ ὁ δούλος αὐτοῦ  
ὅτι ζῶντας πηγὰς εἰσάγων· καὶ ἔκαστος  
ὁ Θεὸς πᾶσι δαίμονες ὑπο τῶν ὀφθαλμῶν  
αὐτοῦ.

ΚΑΙ ὅτε ὡοῖξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἐβδόμην, ἐβύετο σὴν ἐν τῇ ἑραυρῇ ἡ κίμωλον·

3 Καὶ εἶδον, ὅδ' ἐπὶ αὐτῶν ἀγγέλων, οἱ ἐνέειπον τῷ Θεῷ ἐν τῇ καρδίᾳ· ὅτι ἐβόησαν αὐτοῖς ἐπὶ αὐτῶν στείλῃς.

3 Καὶ ἄγγελος ἀγγελῶν ἦλθεν, καὶ ἐλάλησεν ὅτι τὸ θυσιαστήριον ἔχοντες ἀναγνώσαντες, καὶ ἐβόησαν αὐτοῖς θυμῶν πολλῶν, ἵνα δώσῃ ταῖς ψυχαῖς τῶν ἑρῶν παντῶν ὅτι τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσῶν τὸ ἐκείνου τῷ Θεῷ.

4 Καὶ αὐτοὶ οἱ ἄγγελοι τῶν θυμῶν ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀγγέλων, ἐκ τῆς τῆς ἐκείνου, ἐκείνου τῷ Θεῷ.

5 Καὶ εἰληφέν οἱ ἄγγελοι τὸ λείψανον, καὶ ἐγείνατο αὐτὸ ἐκ τῆς πυρῆς τῆς θυσιαστήριος, καὶ ἐβόησαν εἰς τὴν γῆν καὶ ἐβόησαν φωνῇ καὶ βρονταῖς καὶ ἐραυρῇ καὶ σέσμῳ.

6 Καὶ οἱ ἐπὶ αὐτῶν ἄγγελοι ἔχοντες ταῖς ἐπὶ αὐτῶν, ἵπταται αὐτοὺς ἵνα πάλιστοι.

7 Καὶ ὁ φωνῶν ἀγγελῶν ἐπέλαυνεν, καὶ ἐβύετο χαλᾶς καὶ πῦρ μεμβρῶν αἵματος, καὶ ἐβόησαν εἰς τὴν γῆν καὶ τὸ τρίτον τῶν δειδῶν κατεῖχεν καὶ παρ' ἑαυτοῦ χλωρῶν κατεῖχεν.

8 Καὶ ὁ δεύτερος ἀγγελῶν ἐπέλαυνεν, καὶ αἰς ὅρῳ μέγα πρὸς κατόμῳ ἐβόησαν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐβύετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης, ἡμεῖς.

9 Καὶ αὐτοὶ αὐτοὶ τὸ τρίτον τῆς κτισθείσης ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ, τὰ ἔχοντες ψυχὰς, καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφάνη.

10 Καὶ ὁ τρίτος ἀγγελῶν ἐπέλαυνεν, καὶ ἵπταται ἐκ τῆς ἐκείνου μέγας κατόμῳ αἰσλαμπαῖς, καὶ ἐπέτειν ὅτι τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, καὶ ὅτι ταῖς πηγαῖς ἐβόησαν.

11 Καὶ τὸ ὄνομα τῶν ἀστέρων λέγεται Ἀβύσσος· καὶ ἵπταται τὸ τρίτον εἰς ἀβύσσον,

καὶ πολλοὶ ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ὅπῃ ἐβόησαν.

12 Καὶ ὁ τέταρτος ἀγγελῶν ἐπέλαυνεν, καὶ ἐπλήθυνεν τὸ τρίτον τῶν ἡλίων καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτιῶν τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φαίῃ τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ ἡ νύξ ὁμοίως.

13 Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουον ἐνὸς ἀγγέλου πετωμένον ἐν μεσσηνίᾳ, λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ, Οὐαὶ καὶ καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ὅτι τῆς γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς στείλῃς τῶν ἀγγέλων τῶν μύστων τῶν σκεπτόμενων.

Θ.

ΚΑΙ ὁ πέμπτος ἀγγελῶν ἐπέλαυνεν, καὶ εἶδον ἀστὲρα ἐκ τῆς ἐραυρῆς πεπῶν κατὰ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐβόησαν αὐτοὶ ἡ κατὰ τῶν φωνῶν τῆς ἀβύσσου,

2 Καὶ ὡοῖξεν τὸ φέρον τῆς ἀβύσσου, καὶ αὐτοὶ κατὰ τῶν φωνῶν αἰς κατόμῳ κατὰ τῶν φωνῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ αἰὼν ἐκ τῆς κατόμῳ τῶν φωνῶν.

3 Καὶ ἐκ τῆς κατόμῳ ἐβόησαν αἰσλαμπαῖς εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐβόησαν αὐτοὶ ἐξουσία, αἰς ἐχουσιν ἐξουσία οἱ σκορπίοι τῆς γῆς.

4 Καὶ ἐβόησαν αὐτοὶ ἵνα μὴ ἀδικήσωσι τὸν χόρτον τῆς γῆς, ἐδὲ πᾶν χλωρὸν, ἐδὲ πᾶν δειδῶν εἰ μὴ ὅδ' ἀνθρώπους μόνους οἱ πᾶσι ἐχουσιν τὴν σφραγίδα τῆς Θεοῦ ὅτι τῶν μύστων αὐτῶν.

5 Καὶ ἐβόησαν αὐτοὶ ἵνα μὴ ἀδικήσωσι αὐτοὺς, ὅτι ἵνα βασιλεύωσι μὲν πᾶσι καὶ ὁ βασιλευσὶς αὐτῶν αἰς βασιλευσὶς σκορπίων, ὅταν πᾶσι ἀνθρώπων.

6 Καὶ ἐκ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ζητήσωσιν οἱ ἀνθρώποι τὸν θάνατον, καὶ ἔχοντες εὐρήσονται αὐτόν· καὶ ὅταν θυμῶσιν, ὅταν θάψωσιν, καὶ φεύξεται ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν.

7 Καὶ τὰ ὁμοίωμα τῶν ἀνθρώπων ὁμοίᾳ ἵπταται ὁμοίᾳ αἰσλαμπαῖς εἰς πόλεμον,

V 4

καὶ

ἢ ὅπῃ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς σφαίροι δμοιοὶ χροσθ, ἢ τὰ πορρωτά αὐτῶν ὡς πορρωτά αἰθερώπων,

8 Καὶ εἶχον πείρας ὡς πείρας γυμνασίων, ἢ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ὄντες,

9 Καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, ἢ ἡ φωνὴ τῶν πτερόων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἀρχαίων ἰσπαν πολλῶν τριχρότων εἰς πόλεμον,

10 Καὶ ἔχουσιν ὄφας ὁμοίας σκορπίου, ἢ κέντρα ἰω ἐν ταῖς οὐδαῖς αὐτῶν· ἢ ἡ ὕλησις αὐτῶν ἀδικήσας ὅσον ἀνθρώπους μύνας πάντα·

11 Καὶ ἔχουσιν ἐφ' αὐτῶν βασιλεία τὸν ἄγγελον τῆς ἀδούσου, ὅμοια αὐτῇ Ἑδοχισί Αδουδών, ἢ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὅμοια ἔχει Ἀπελλών.

12 Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν, ἰδοὺ ἔρχονται ἐπὶ δύο οὐαὶ μὲν ταῦτα.

13 Καὶ ὁ ἕκτος· ὁ ἄγγελος· ἐσάλπισε, ἢ ἤκουσε φωνῇ μίαν ἐκ τῶν πασῶν, ἢ κερῶν τῷ δυσαστηρίῃ τῷ χροσθ τῷ ἐνώπιον τῷ Θεοῦ,

14 Λέγουσαν τῷ ἕκτῳ ἀγγέλῳ ὅς εἶχε τὴν σάλπιγγα, Λύσον τὸν πτωχεύον ἀγγέλου· τὸν δεξιμόνους ὅπῃ τῇ ποταμῷ τῇ μεγάλῃ Εὐφράτῃ.

15 Καὶ ἰλύθησαν οἱ πύοντες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ἄραν ἢ ἡμέραν ἢ μῶνα ἢ καιρὸν, ἵνα δοκιμάσῃσι τὸ πείπον τῶν ἀνθρώπων·

16 Καὶ ὁ ἀρχαῖος γραπτῶν τῶν ἰσπανικῶν, δύο μυριάδες μυριάδων, ἢ ἤκουσε τὸν ἐρχομὸν αὐτῶν.

17 Καὶ οὕτως εἶδον τὸν ἴππον ἐν τῇ ὁρῇ, ἢ τὸν κροσσὸν ἐπ' αὐτῶν ἐν χροσθ θώρακας πυρίνους ἢ ὑακινθίνους ἢ θιασφῆ· ἢ αἱ κεφαλὰὶ τῶν ἰσπαν ὡς κεφαλὰὶ λεόντων, ἢ ἐκ τῶν σωματῶν αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ ἢ καπνὸς ἢ θόρυβος.

18 Ὑπὸ τῶν πτερόων τῶν ἀπικτασθῶν τὸ πείπον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τῶ

πυρὸς ἢ ἐκ τῶ καπνὸς ἢ ἐκ τῶ θόρυβος ἐκπορευομένων ἐκ τῶν σωματῶν αὐτῶν·

19 Αἱ γὰρ ὕδασι αὐτῶν ἐν τῇ γῇ· καὶ αὐτῶν εἶπι· αἱ γὰρ οὐδαὶ αὐτῶν ὁμοίᾳ ὄρεσιν ἔχουσιν κεφαλὰς, ἢ ἐκ αὐτῶν ἀδικήσας·

20 Καὶ οἱ λαοὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ ἐκ ἀπικτασθῶν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὐτε μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν ἡρώων αὐτῶν, ἢ μὴ πορρωτά τὰ σωματῶνα, ἢ εἰδὼτα τὰ χροσθ ἢ τὰ ἀργυρῶνα ἢ τὰ χαλκῶνα ἢ τὰ λίθινα ἢ τὰ ξύλινα, ἀ οὐτε βλέπειν δυνάμεται οὐτε ἀκούειν οὐτε ἀντιτάττει,

21 Καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φωνῶν αὐτῶν, οὐτε ἐκ τῶν φαρμακείων αὐτῶν οὐτε ἐκ τῆς πορείας αὐτῶν, οὐτε ἐκ τῶν κλημάτων αὐτῶν.

1.

**Κ**ΑΙ Εἶδον ὁμοίαν ἄγγελον ἔχον ἡτοιμασμένα ἐκ τῶν οὐρανῶν, περὶ ἐλπίαν ἢ ἐλπίαν, ἢ ἔχει ὅπῃ τῆς κεφαλῆς, ἢ τὸ πορρωτά αὐτῶν ὡς ὁ ἡλίου, ἢ ἡ πόδες αὐτῶν ὡς σόλοι πυρὸς,

2 Καὶ εἶχον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῶν βιβλαρίδιον ἀνεωγμένον, καὶ ἔθηκε τὸν πόδα αὐτῶν τὸν δεξιὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὸν ὁ ἀνένυμον ὅπῃ τὴν γῆν,

3 Καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ ὡς περ λίαν ἡτοιμασμένη· καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλθόντων αὐτῶν βροντῇ τὰς ἑαυτῶν φωνάς.

4 Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἐπὶ βρονταὶ τὰς φωνὰς αὐτῶν, ἔλαλλον ἡτοιμασμένοι, καὶ ἤκουσε φωνῇ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσά με, Σφραγίσον· ἐλθόντων αὐτῶν ἐπὶ βροντῇ, καὶ μὴ ταῦτα γράψῃς.

5 Καὶ ὁ ἄγγελος· ἐν εἶδον ἑστῶς ὅπῃ τῆς θαλάσσης καὶ ὅπῃ τῆς γῆς, ἢ τὴν γῆν αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανόν,

6 Καὶ ἔλαλλον ἐν τῇ ζωῇ εἰς τὸν αἶνα τῶν ἀνθρώπων, ἐς ἑκάστην τὸν οὐρανόν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ,

τῶν

ἦ, Ὁπ ῥεβὼθ ἐκ ἔσση ἔπ,

7 Ἀλλὰ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τῆς ἡρώου ἀγγέλων, ὅταν μένη σπλίζετον, ἡ τελευτῇ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, ὡς ἀγγέλων τὸις ἰαυτῷ δούλοισι τοῖς φερ-  
νταις.

8 Καὶ ἡ φωνὴ αὐτῆς ἦκουσα ἐκ τοῦ ὕδα-  
τος, πάλιν λαλοῦσα μετ' ἑμὲ καὶ λέγου-  
σα, Ἰταρε, λάβε τὸ βιβλαρίδιον τὸ ζω-  
ηφόρον ἐν τῇ χειρὶ ἀγγέλων τοῦ ἔσση πρὸς  
τῆς δουλασίας καὶ ὅτι τῆς γῆς.

9 Ἐὰν ἀπῆλθον φερὸς τοῖς ἀγγέλοις,  
ἴθρῳ αὐτῶν, δὸς μοι τὸ βιβλαρίδιον. Καὶ  
ἴθρῳ μοι, Ἀλλὰ καὶ κατέφαγε αὐτὸ καὶ  
περικεῖ στυ τῷ κοιλίῳ, ὅτι ἐν τῷ στυ  
ἐστὶ στυ ἔσση γλυκὺ ὡς μέλι.

10 Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς  
χερὸς τοῦ ἀγγέλου, καὶ κατέφαγον αὐτὸ  
καὶ ἡ ζωὴ ἐν τῷ στόματι μου ὡς μέλι γλυ-  
κὺ, καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτὸ, ὅπως ἐστὶν ἡ  
μολία μου.

11 Καὶ λέγει μοι, Δεῖ σε πάλιν φερ-  
νέσθαι ὅτι λαοὶς καὶ ἔθνη καὶ γλώσ-  
σαι καὶ βασιλευσί πολλοί.

ια.

Καὶ ἐβόη μοι κράλας ὅτι οὐκ ἔ-  
βραδον, λέγων, Ἐξήρην, καὶ μέτρη-  
σθαι τοὺς ἱερῶν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ δουλασμεῖον,  
καὶ τὸν φερουμωμῶνται ἐν αὐτῇ.

2 Καὶ τῷ αὐτῷ τῷ ἔσση τοῦ  
κοιλῆ ἔλαβε ἔσση, καὶ μὴ αὐτῷ μετῆ-  
της, ὅτι ἐβόη τοῖς ἔθνεσι καὶ ὅτι πόλιν  
ἡ ἀγία παλίστοις μύνας τρωαρχέοντα  
αὐτῶν.

3 Καὶ εἶπεν πρὸς τοὺς μετῆς μου,  
καὶ φερουμωμῶσιν ἡμέρας χαλίας διακο-  
νίας ἔσσησαν, ἀπεβελήμενοι σάικους.

4 Οὗτοι εἰσιν αἱ δύο ἐλαίαι, καὶ δύο  
λυχνίαι αἱ ὡσποιοὶ τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς ἔσση-  
σαι.

5 Καὶ εἰ περὶ αὐτῶν εἴλη ἀδικήσαι,  
πῶρ ἱκορευέται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν,  
καὶ κητεοῖται τὸν ἔχθρὸν αὐτῶν καὶ

εἰ περὶ αὐτῶν εἴλη ἀδικήσαι, οὕτω δὲ  
αὐτὸν δουλαστέω.

6 Οὗτοι ἔχουσιν ἔσσησαν κλέσαι  
τὸν ὕδατος, ἵνα μὴ βρέχῃ ὕδατος ἐν ἡμέ-  
ρας αὐτῶν τῆς φερουμῆς, καὶ ἔσσησαν  
ἔχουσιν ὅτι τῷ ὕδατι, φέρειν αὐτὰ εἰς  
αἶμα, καὶ πατάξῃ τῷ γλῶσσῳ πλη-  
γῇ, ὅσῳ ἐκὶν ἐκ δειλίστοι.

7 Καὶ ὅταν τέλειται τῷ μαρτυρί-  
ῳ αὐτῶν, τὸ θῆριον τὸ ἀναβαίνει ἐκ τῆς  
ἀβύσσου ποιῇ πόλεμοι μετ' αὐτῶν,  
καὶ νικήσῃ αὐτῶν, καὶ δουλαστέω αὐτῶν,

8 Καὶ τὰ πῶματα αὐτῶν ὅτι τῆς  
πλετίας πόλεως πρὸς μέγαλιν, ἥτις κα-  
λεῖται πνευματικῶς δαδουα ἡ Αἰγυπτός,  
ἔσση καὶ ὁ ῥεβὼθ ἡμῶν ἔσση.

9 Καὶ ἐβόησιν ἐκ τῶν λατῶν καὶ  
φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἔθνεσι τὰ πῶ-  
ματα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἑμισυ, καὶ  
τὰ πῶματα αὐτῶν ἐκ ἀρήστου τιθῆ-  
ναι εἰς μολία.

10 Καὶ οἱ κατοικοῦντες ὅτι τῆς γῆς  
ῥεβὼσιν ἐπ' αὐτοὺς καὶ δουλαστέωσιν,  
καὶ δαδὲν πέμψουσιν θῆρας, ὅτι οὗτοι  
οἱ δύο φερουμῶνται ἔσσησαν τὸν κατο-  
κωμῶνται ὅτι τῆς γῆς.

11 Καὶ μετὰ ταῦς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἡ  
μισυ, πνεῦμα ζῶντος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν  
ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἔσσηται ὅτι τὸν πόλεως αὐ-  
τῶν, καὶ φέβῃ μέγας ἔσση ὅτι τὸν  
δουλαστέω αὐτοὺς.

12 Καὶ ἡκουσεν φωνὴ μεγάλη ἐκ  
τοῦ ὕδατος λέγουσα αὐτοῖς, Ἀνάστη ἀδελ-  
φαί, καὶ δουλαστέω εἰς τὸν ὕδατος ἐν τῇ νε-  
φίλῃ. καὶ ἐδουλαστέω αὐτῶν οἱ ἔχθροι  
αὐτῶν.

13 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐβόητο ὁ ὁ-  
μὸς μέγας, καὶ τὸ δέχεται τῆς πόλεως  
ἔσση, καὶ ἀπικταίνονται ἐν τῷ στόματι  
ὕδατος ἀνθρώποι χαλίας ἐπὶ αὐτῶν, καὶ οἱ  
λοιποὶ ἔσσησαν ἐβόη, καὶ ἔδωκεν δέξ-  
αι τῷ Θεῷ τὸν ὕδατος.

14 Ἡ οὐαὶ ἡ δουλαστέω ἀπῆλθεν, ἰδοὺ  
ἡ οὐαὶ



ἢ οὐαὶ ἢ σέλω ἔρχεται ταχὺ.

15 Καὶ ὁ ἔσθμιος ἀρξάτω· ἰσαλπίσει, καὶ ἐλθόντο φωνὴ μεγάλη ἐν τῇ οὐρανῷ, λέγουσαι· Ἐλθόντο εἰς βασιλείαν τῷ κόσμῳ, τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, καὶ τῷ Χριστῷ αὐτῷ, καὶ βασιλεύσῃ εἰς τὸν αἰῶνα τῶν αἰώνων.

16 Καὶ οἱ εἰκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ αἰώπων τῷ Θεῷ καὶ ἡμῶν οἱ ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ, ἔπεσαν ὅτι τὴν φωνήν αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν τῇ Θεῷ,

17 λέγοντες· Ευχαριστοῦμεν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὅτι εἴληφας τὴν δουλίαν σου τὴν μεγάλην, καὶ ἰσοκύβητος.

18 Καὶ τὰ ἔθνη ἐρρίθηται, καὶ ἡλθαι ἡ ὁρμή σου, καὶ ὁ κρηρὸς τοῦ νεκροῦ κελεύει, καὶ διώκει τὸν μισθὸν τοῦ δούλου σου τοῖς περσέταις καὶ τοῖς ἀγγέλοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομα σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις, καὶ διαφθεῖραι τὸν διαφθερόντα τὴν γλῶσσαν.

19 Καὶ ἡοῖα ὁ ναὶς τῷ Θεῷ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ὥρθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῇ ναοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐλθόντο ἀστραπαὶ καὶ φωνὴ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμός καὶ χαλαρὰ μεγάλη.

6

**Κ**Αὶ σημεῖον μέγα ὥρθη ἐν τῇ οὐρανῷ, γυνὴ φοβεῖσθαι τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη υποκέντω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ὅτι τῆς κροτάφης αὐτῆς στέφανος αἵματός ἐστιν,

2 Καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα κραζέει ἀδύναστα καὶ βασανίζομένη πενίᾳ.

3 Καὶ ὥρθη ὁμοῦ σημεῖον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἰδοὺ θράκων μέγας πυρρὸς, ἔχων κεφαλὰς ἐπὶ καὶ κέρατα δέκα· καὶ ὅτι τὰς κροτάφας αὐτοῦ διαδήματα ἐπὶ αὐτοῦ.

4 Καὶ ἡ ἔρα αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τοῦ αἵματος τῷ Θεῷ καὶ ἡμῶν αὐτοῦ εἰς τὴν γλῶσσαν· καὶ ὁ θράκων ἔστηκεν αἰώπων τῆς γυναικὸς τῆς μενομήνης πενίᾳ, ἵνα

ὅταν τέκῃ τὸ τέκνον αὐτοῦ, καὶ ταφῇ.

5 Καὶ ἔπλεον ἔσονται ἀρῖενα, ὅς μάλιστα ποιμαίνει πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ.

6 Καὶ ἡ γυνὴ ἐνυλὴ εἰς τὴν ἐρημίαν, ὅπου ἔχει τόπον ἡτοιμασμένον ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ περὶσθῇ αὐτῇ ἡμέρα χαλῆς διακοσίας ἔξαινοται.

7 Καὶ ἐλθόντο πύλαμος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἀγγέλοι αὐτοῦ ἐπολέμισαν κατὰ τὸν θράκωντα, καὶ ὁ θράκων ἐπολέμησε καὶ οἱ ἀγγέλοι αὐτοῦ.

8 Καὶ ἐκ ἔχουσα, ἔτε τόπος εὐρίσθη αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

9 Καὶ ἐβλήθη ὁ θράκων ὁ μέγας, ὁ ὅστις ὁ ἀρχαῖος καὶ ὁ καλὸς καὶ ὁ δόλιος καὶ ὁ σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν ἐκκλησίαν ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γλῶσσαν, καὶ οἱ ἀγγέλοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν.

10 Καὶ ἡκουσα φωνὴν μεγάλην λέγουσαν· Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἄρτι ἐλθόντο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δουλία καὶ ἡ βασιλεία τῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ ἡ ἐξουσία τῷ Χριστῷ αὐτοῦ, ὅτι κατεβλήθη ὁ κατήγορος τοῦ ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατήγορος αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτὸς.

11 Καὶ αὐτοὶ εἰρήσαντο αὐτὸν διὰ τὸ αἶμα τῷ ἀντίῳ, καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μετ' αὐτοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐκ ἡγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἄχρι θανάτου.

12 Διὰ τὸ τοῦ θράκων οἱ ἐκκλησίᾳ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς οὐκ ὀκνοῦντες. Οὐαὶ τοῖς κατὰ τοῦ τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατεβλήθη ὁ δολὸς παρὰ ὑμᾶς ἔχει θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καθεῖν ἔχει.

13 Καὶ ὅτι εἶδον ὁ θράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γλῶσσαν, εἰδὼς τὴν γυναικα ἥτις ἔπλεον τὸν ἀρῖενα.

14 Καὶ ἐβλήθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες τῷ αἵματι τῇ μεγάλῃ, ἵνα πτήται εἰς τὴν γλῶσσαν εἰς τὸν τόπον αἰώνων,

τῆς,

τῆς, ὅπου τρέψεται ἐκτὶ καὶ κα-  
ρὸς καὶ ἡμῶν καρδῶν, ἀπὸ πορρωτάτου  
ᾧ ὤφειλε.

15 Καὶ ἔβλεπεν ὁ ὄφας ὑπὸ τῆς γυναι-  
κὸς, ἐκ τῆς σόμφρατος αὐτῆς ὡς ὄφας  
παταμόν, ἵνα ταυτίῳ ποταμοφόρῳτος  
ποιήσῃ.

16 Καὶ ἔβόῳθῃεν ἡ γῆ τῇ γυναικί,  
καὶ ἠρώρει ἡ γῆ τὴν σόμφρα αὐτῆς, καὶ  
ἔτιπε τὸν ποταμόν ἐν ἔβρῃ ἐν δρόκων ἐκ  
τῆς σόμφρατος αὐτῆς.

17 Καὶ ἠρώρει ὁ δρόκων ὅτι τῇ  
γυναικί, καὶ ἀπῆλθε ποιήσας πύλεων  
μὲν ὅς τοι πῶν τῆς σόμφρατος αὐτῆς, ὅς  
περιώτων τὰς ἐπολάς τῆς Θεῆς, καὶ ἔ-  
χοντι τὴν μαρτυρίαν τῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ.

18 Καὶ ἐξῆλθον ὅτι τὴν ἀμμοὶ τῆς  
θαλάσσης.

17

**Κ**ΑΙ Εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον  
ἀνάβαθρον, ἔχον κεφαλὰς ἐπὶ καὶ  
κεκατα δέξας, καὶ ὅτι ὅς τοι κεκατων αὐτῇ  
δέξας διαδήματα, καὶ ὅτι τὰς κεφαλὰς  
αὐτῆς ὄνομα βλασφημίας.

2 Καὶ τὸ θηρίον ὁ εἶδον ἡμεῖς ὅμοιον  
πρόβατον, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ὄφιν, καὶ  
τὸ σῶμα αὐτοῦ ὡς σῶμα λέοντος. Καὶ ἔ-  
βλεπεν αὐτῇ ὁ δρόκων τὴν δυνάμειν αὐ-  
τῆς καὶ τὸν θρόνον αὐτῆς καὶ ἔβρασαν με-  
γάλῳ.

3 Καὶ εἶδον μίαν ὅς τοι κεκατων αὐτῇ  
ὡς ἰσχυρῶν εἰς θάνατον· καὶ ἡ πληγὴ  
τῆς θανάτου αὐτῆς ἔδραμεν, καὶ ἔδρα-  
μῶν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ὑπὸ τῆς θηρίας,

4 Καὶ πορρωτάτου τὸν δρόκων τὴν  
ἐξουσίαν τῇ θηρίῳ, καὶ πορρω-  
τάτου τὸ θηρίον, λέγοντες, τίς ὁ-  
μοιωτὶ τῇ θηρίῳ; τίς δυνάται πολεμή-  
σαι μετ' αὐτῆς;

5 Καὶ ἔδραμῃ αὐτῇ σῶμα λαλοῦν  
μεγάλῳ καὶ βλασφημίας, καὶ ἔδραμῃ αὐτῇ  
ἐξουσία ποιῆσαι μῶντας παταγῶντα  
ἐν.

6 Καὶ ἠρώρει τὸ σῶμα αὐτῆς εἰς  
βλασφημίας πρὸς τὸν Θεόν, βλασφη-  
μίας τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὴν σκηνὴν  
αὐτοῦ, καὶ ὅς ἐν τῇ οὐρανῷ σκην-  
ώσας.

7 Καὶ ἔδραμῃ αὐτῇ πύλεων ποιήσας  
μὲν ὅς τοι ἀγίων, καὶ νικῶντων αὐτοῦ· καὶ ἔ-  
δραμῃ αὐτῇ ἐξουσία ὅτι πᾶσι φυλῶν καὶ  
γλώσσων καὶ ἔδραμῃ.

8 Καὶ πορρωτάτου αὐτῇ πᾶσι  
οἱ κατοικοῦντες ὅτι τῆς γῆς, ἃν ἔ-  
χοντες τὰ ὀνόματα ἐν τῇ βίβλῳ τῆς βί-  
βης τῆς ἀγίας ἰσχυρῶν, ἀπὸ κατεβολῆς  
κόσμου.

9 Εἰ τις ἔχει δεῖ ἀκουσάτω.

10 Εἰ τις ἀρχαλασίαν συνάξῃ, εἰς  
ἀρχαλασίαν ὑπαγῇ· εἰ τις ἐν μαχαίρᾳ  
ὑποκτενῇ, δεῖ αὐτοῦ ἐν μαχαίρᾳ ἀπο-  
κταθῆναι. ὅς ἐστι ἡ ὑπερβολὴ καὶ ἡ πίστις  
ὅς τοι ἀγίων.

11 Καὶ εἶδον ὅμοιον θηρίον ὁμοιωτὶ  
ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχε κεκατα δύο ὅμοια ἁρ-  
νίσκα καὶ ἐλάλει ὡς δρόκων,

12 Καὶ τὴν ἐξουσίαν τῆς πορρω-  
τάτου πᾶσι ποιῇ ὡς τοι αὐτῇ, καὶ ποι-  
εῖ τὴν γῆν καὶ ὅς τοι κατοικοῦντας ἐν αὐ-  
τῇ ἵνα πορρωτάτου τὸ θηρίον τὸ πορρω-  
τόν, ὅς ἔδραμῃ ἡ πληγὴ τῆς θανάτου  
αὐτῆς.

13 Καὶ ποιῇ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ  
πῶρ ποιῇ κατεβαίνειν ἐκ τῆς οὐρανῷ εἰς  
τὴν γῆν, ὡς τοι ὅς τοι αἰδοῦνται,

14 Καὶ πᾶσι ὅς τοι κατοικοῦντας ὅτι  
τῆς γῆς, δεῖ τὰ σημεῖα αὐτῆς ἔδραμῃ αὐτῇ  
ποιήσας ὡς τοι τῆς θηρίας, λέγοντες τοῖς  
κατοικοῦσιν ὅτι τῆς γῆς, ποιήσας εἰκόνα  
τῇ θηρίῳ ὅς τοι τὴν πληγὴν τῆς μα-  
χαίρας, καὶ ἔδραμῃ.

15 Καὶ ἔδραμῃ αὐτῇ ὁμοιωτὶ πύλεων  
τῇ εἰκόνι τῆς θηρίας, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰ-  
κὼν τῇ θηρίῳ, καὶ ποιῇ, ὅς τοι μὴ  
πορρωτάτου τὴν εἰκόνα τῆς θηρίας, ἵνα  
ὑποκταθῶν.

16 Καὶ

16 Καὶ ποιεῖ πάντα, ὅτι μακροὺς καὶ ὅτι μεγάλους, καὶ ὅτι πλείους καὶ ὅτι πικροτέρους, καὶ ὅτι ἐλευθέρους καὶ ὅτι δούλους, ἵνα δώσῃ αὐτοῖς χάραγμα ὅτι τῆς χρίσεως αὐτοῦ τῆς διξίας, ἥ ὅτι ἦν ματώπων αὐτοῦ.

17 Καὶ ἵνα μή τις διώκῃ ἀρεσάσαι, ἢ πολλῶν, εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα, ἢ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἢ τὸν ἀρεθμὸν τοῦ ὁνόματός αὐτοῦ.

18 Ὡς ἡ σοφία ἐστίν. ὁ ἔχων τὸν νόον ψυρισταῖον τοῦ ἀρεθμοῦ τοῦ κυρίου· ἀρεθμὸς γὰρ ἀνιδροῦ ποῦ ἐστίν, καὶ ὁ ἀρεθμὸς αὐτοῦ χεῖς.

ιδ.

**Κ**αὶ εἶδον, καὶ ἰδὼ ἀρίων ἐσηκός ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἔκαστον πτωχεύοντα τίνας καὶ χιλιάδας ἔχουσιν τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ὅτι ἦν ματώπων αὐτοῦ.

2 Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ ὕδατος ὡς φωνὴν ὁρᾶται πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης· καὶ φωνὴν ἤκουσα κηδεύοντων κηδεύοντων ἐν ταῖς κηδεύσεσιν αὐτοῦ.

3 Καὶ ἄδουσιν ὡς ὁδὸν χαλῶν ἐκποῦν τοῦ θρόνου, καὶ εὐαγγέλιον ἦν πτωχεύοντων ζῶν καὶ ἦν ὁριζοῦντων. καὶ ἐστὶν ἡδύνατο μεθεῖν τὴν ὁδὸν, εἰ μὴ αἱ ἐκποῦν πτωχεύοντες τίνας καὶ χιλιάδας, οἱ ἡγορευμένοι ὑπὸ τῆς γῆς.

4 Οὗτοί εἰσι οἱ μὲν γυναικῶν ἐκ ἐμολαβήσαν· παρθένοι δὲ εἰσιν. οὗτοι εἰσι οἱ ἐκλεθῆντες τῇ ἀρίῳ ὅτι ἀνὸ πάγῃ. οὗτοι ἡγορευμένοι ὑπὸ τοῦ ἀνιδροῦ πων, ἀπαρχὴ τῇ Θεῷ καὶ τῇ ἀρίῳ.

5 Καὶ ἐν τῇ σφραγῇ αὐτοῦ ἔχοντες ὅτι δόλῳ· ἄνθρωποι δὲ εἰσι ὑπὸ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ.

6 Καὶ εἶδον ἄλλους ἄγγελοι πεπνυμένοι ἐκ μετῃ ἔχοντες ὅτι ἀγγελοὶ αἰῶνι, ὁ ἀγγελοὶ αἰῶνι καὶ πικροῦς ὅτι τῆς γῆς, καὶ πᾶσι εἶναι καὶ ἐν τῇ καὶ

γλαῖσσαν καὶ λαόν.

7 Λέγεται ἐν φωνῇ μεγάλῃ, Θεὸς ὁρᾷ τὸν Θεόν, καὶ δὶτε αὐτῇ δόξαν, ὅτι ἴδεν ἡ ἀρετὴ τῆς κρίσεως αὐτοῦ· καὶ πρὸς κληρονομήσει τῇ ποιήσῃ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὴν γῆν καὶ θαλάσσαν καὶ πηγάς ὕδατων.

8 Καὶ ὁ Θεὸς ἀγγελοῦ ἡγεμῶντος, λέγον, ἔπειτα βασιλεὺς ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ὅτι ἐκ τῆς γῆς τοῦ θυμῆ τῆς πορείας αὐτῆς πηγάς πάντα εἶδον.

9 Καὶ τρίτος ἀγγελοῦ ἡγεμῶντος αὐτοῖς, λέγον ἐν φωνῇ μεγάλῃ, Εἴ τις τὸ θηρίον προσκυνοῦν καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβανὴν χάραγμα ὅτι τῷ ματώπῃ αὐτοῦ ὅτι τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

10 Καὶ αὐτοὶ πῖπαι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμῆ τοῦ Θεοῦ τοῦ κληρονομῆσαι ἀνθρώπων τῇ πορείᾳ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, καὶ βαπτισθῆναι ἐν πυρὶ καὶ εὐαγγέλιον ἦν ἀγγελοῦ καὶ εὐαγγέλιον τοῦ ἀρίων.

11 Καὶ ὁ κλητὸς τοῦ βλαστισμοῦ αὐτοῦ αἰσθάνει εἰς αἰῶνας αἰῶνων, καὶ ἐκ ἐχέουσι αἰσθάνουσι ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ προσκυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ τις λαμβανὴν τὸ χάραγμα τοῦ ὁνόματος αὐτοῦ.

12 Ὡς ὑπομνήν ἦν ἀγγελοῦ ὅτι οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ.

13 Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ ὕδατος, λέγοντας μοι, Γεγάγον, Μακάριοι οἱ κεκοιμημένοι οἱ ἐν κυρίῳ ὁποδῆσιντες ἀπαρχῇ. Νεῖ, λέγει τὸ πνεῦμα, ἵνα αἰσθάνωνται ἐκ τοῦ κόπων αὐτοῦ· τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀκολοῦθι μετ' αὐτοῦ.

14 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδὼ νεφέλῃ λευκῇ, καὶ ὅτι τὴν νεφέλῃ καὶ ὁμοῖον ὅμοιον αὐτοῦ ὁμοῖον, ἔχον ὅτι τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ σφραγῇ χρυσοῦ, καὶ ἐν τῇ χερὶ αὐτοῦ δρέπανον ὄξυ.

15 Καὶ ὁ Θεὸς ἀγγελοῦ ἡγεμῶντος ἐκ τοῦ καὶ καὶ ἐκ τῇ μεγάλῃ φωνῇ τῇ καὶ ὁμοῖον ὅτι τῆς νεφέλης, Πέμψον τὸ δρέπανον σου, καὶ

καὶ θέρουσιν, ὅτι πλῆθὺ σοι ἡ ὥρα τῆς θέρουσαι, ὅτι ὑψοράνησι ὁ θεριστὰς τῆς γῆς.

16 Καὶ ἔβλεπον ὁ καθήμενος ὅτι τὴν πηλὴν τὸ δρέπανον αὐτῷ ὅτι τὴν γῆν, καὶ ὑπερίσθη ἡ γῆ.

17 Καὶ ὤνυσθ' ἀγγέλῳ· ὤρῃσθ' ἐν ταῖς τῶν ἐν τῷ ἔσχατῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὀξύ.

18 Καὶ ὤνυσθ' ἀγγέλῳ· ὤρῃσθ' ἐν τῷ θισιασμίῳ ἔχων ὀξυσιέν ὅτι τῶ πύργῳ, καὶ ἰσάνησε κραυγῇ μεγάλην τῷ ἔσχατῳ τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ, λέγων, Πίμψου σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ, καὶ τρυφήσου τὴν ἐσθρυν τῆς γῆς, ὅτι ἡμεῖς αἱ γαρυφαῖ αὐτῆς.

19 Καὶ ἔβλεπον ὁ ἀγγέλῳ τὸ δρέπανον αὐτῷ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐπύρηνε τὴν ἀμπελον τῆς γῆς, καὶ ἔβλεπον εἰς τὴν κλῆρον τῷ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τὴν μεγάλην,

20 Καὶ ἐπατήθη ἡ κλῆρος ὕψος τῆς πόλεως, καὶ ὤρῃσθ' ἄμπελ' ἐν τῇ κλῆρῳ ἀρχὴ ἧτ' ἡ καλλιῶν ἧτ' ἡ παῶν ἀπὸ σταδίῃς ἡλίῳν ὕψος αὐτῶν.

18.

**Κ**ΑΙ Εἶδον ὅμοιον ἐν τῷ ἔσχατῳ ἄμπελ' καὶ θυμῶν, ἀγγέλους ἐπὶ ἔχοντας πλῆγας ἐπὶ τῶν ἐσθρῶν, ὅτι ἐν αὐτῇς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τῶ Θεοῦ.

2 Καὶ εἶδον ὡς θαλάσσαν ὑαλίνην μνημνύμεν πύρι, καὶ τοῦ νεκρῶντος ἐν τῷ θυμῷ καὶ ἐν τῇ εἰκόνος αὐτῇ καὶ ἐν τῇ καρχαρίατος αὐτῇ, ἐν τῇ ἀρτιθῶ τῇ ὀνύματος αὐτῇ, ἐστῶτας ὅτι τὴν θαλάσσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας κινδύνους τῷ Θεοῦ,

3 Καὶ ὥρῃσθ' τὴν ὀδὴν Μανῶντος δ' ἐν τῷ Θεῷ, καὶ τὴν ὀδὴν τῆς ἀρτί, λέγοντες, Μεγάλα καὶ θυμῶν τὰ ἔργα σου, Κύριε ὁ Θεός ὁ παντοκράτωρ· δίκαια καὶ ἀληθῶς αἰδοῖ σε, ὁ βασιλεὺς ἡτ' ἀγίων.

4 Τίς ἐκ μὴ φοβηθῇ σε, Κύριε, καὶ ὕψος τὸ ὀνομαῖ σε, ὅτι μόνῳ ὄντι,

ὅτι πᾶσι τὰ ἔθνη ἔξοισι καὶ κοροσκυλλοῦσι ἐν αὐτῇ σε, ὅτι τὰ δικαστήρια ταῦτα ἐφανερώθησαν.

5 Καὶ μὲν ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδὼς τοῦ ὄντος ὁ τὰς πλῆγας τῷ μαρτυρῶν ἐν τῷ ἔσχατῳ,

6 Καὶ ὤρῃσθ' οἱ ἐπὶ ἀγγέλους ἔχοντες τὰς ἐπὶ πλῆγας, ἐν τῇ νεκρῷ, ἐν τῇ θυμῷ λίαν καὶ λαμπερῇ, καὶ ἀειζωομένης ἀπὸ τὰς ἐν τῇ ζώῃς χροσῆς.

7 Καὶ ἐν τῇ πύργῳ ζώῃς ἐβλεπε τοῖς ἐπὶ ἀγγέλους ἐπὶ ἐβλεπε χροσῆς, γαμήσας τῷ θυμῷ τῷ Θεῷ τῷ ζώῃς εἰς τὸν αἰῶνα ἧτ' αἰῶνα.

8 Καὶ ἔβλεπον ὁ τὰς κατὰ τῆς δόξης τῷ Θεῷ, καὶ ἐν τῇ θυμῶντος αὐτῷ, καὶ ἐν τῇ θυμῶντος εἰσελάττειν εἰς τὴν ταῖς, ἔχοντες τὴν ἐν τῇ πλῆγῃ ἧτ' ἐπὶ ἀγγέλους.

15.

**Κ**ΑΙ ἡκούε φωνῆς μεγάλης ἐν τῇ νεκρῷ, λέγοντες τοῖς ἐπὶ ἀγγέλους, Τυπώμεν, καὶ ἐκρίνεται τὰς φιλίας τῷ θυμῷ τῷ Θεῷ εἰς τὴν γῆν.

2 Καὶ ἀπῆλθεν ὁ κοροσκυλλοῦν καὶ ὕψος τῇ φιλίᾳ αὐτῷ ὅτι τὴν γῆν· καὶ ἔβλεπε ἄλλος κακὸς καὶ ποιητῆς εἰς τὸν ἀνδραγαθῶν τῷ ἔχοντες τὸ καρχαρία τῷ θυμῷ, καὶ τοῦ τῇ εἰκόνος αὐτῷ κοροσκυλλοῦντας.

3 Καὶ ὁ δούπῳ ἀγγέλους ὕψος τῇ φιλίᾳ αὐτῷ εἰς τὸ θαλάσσαν· καὶ ἔβλεπε ἄμπελ' ὡς νεκρῷ, καὶ πᾶσι ψυχῇ ζωῇς ἀπῆλθεν ἐν τῇ θαλάσῃ.

4 Καὶ ὁ τρίτος ἀγγέλους ὕψος τῇ φιλίᾳ αὐτῷ εἰς τὸ ποταμὸς καὶ εἰς τὰς πηγὰς ἧτ' ὕδατων· καὶ ἔβλεπε ἄμπελ'.

5 Καὶ ἡκούε τῷ ἀγγέλους ἧτ' ὕδατων λέγοντες, Δίκαια, Κύριε, εἰ, ὁ ἀν καὶ ὁ λεῷ, καὶ ὁ ὄντι, ὅτι ταῦτα ἔσθῃς.

6 Ὅτι ἄμπελ' ἀγίων καὶ κοροσκυλλοῦν ὕψος καὶ ἄμπελ' αὐτοῖς ἰδοῦντας πᾶσι· ἀγίων ἧτ' εἰσι.



7 Καὶ ἤκουσα ἄλλος ἐκ τῶ ὄπισθεν ἰσχυρὸς λέγωντος, Ναὶ Κύριε ὁ Θεὸς ὁ πατοκεντήταρ, ἀκηδυνῆαι καὶ δίκαιον αἰ κρίσεις σε.

8 Καὶ ὁ τέταρτος ἀγγελ. Θ. ὤξεν· τίω φιάλῳ αὐτῷ ὅπῃ τὸν ἥλιον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ κεχυμένον τοῦ αἵματος τοῦ θυνοῦ.

9 Καὶ ἔκχυσε τὴν φιάλῳ αὐτῷ ἐπὶ τὸν ὄκεανον· καὶ ἐγένετο ὅτι τὰς πληγὰς ταύτας, καὶ ἐμετέωσαν δύναι αὐταὶ ὄξεναι.

10 Καὶ ὁ πέμπτος ἀγγελ. Θ. ὤξεν· τίω φιάλῳ αὐτῷ ὅπῃ τὸν θρόνον τῶ θύριον· καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτῶ ἐσκοπιδμένη, καὶ ἐμασώπητο τὰς γλῶσσας αὐτῶ ἐκ τοῦ πότου,

11 Καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν Θεὸν τὸν ἔμελλεν ἐκ τοῦ πότου αὐτῶ καὶ ἐκ τοῦ ἔλκεος αὐτῶ, καὶ ἐμετέωσαν ἐκ τοῦ ἔργου αὐτῶ.

12 Καὶ ὁ ἕκτος ἀγγελ. Θ. ὤξεν· τίω φιάλῳ αὐτῷ ὅπῃ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν Εὐφράτην· καὶ ὤξεν αὐτὸν τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἐπιμασώῃ ἡ ὁδὸς τοῦ βασιλείου τοῦ ὁδοῦ ἀπὸ ἀμεταλῶν ἡλίας.

13 Καὶ εἶδον ἐκ τῶ στόματος τοῦ θύριον καὶ ἐκ τῶ στόματος τοῦ ψευδοφωφίτη πνεύματα τοῦ ἀκαθάρτου ὅμοια βασιλέων·

14 Εἰσὶ γὰρ πνεύματα δαίμονων πεποιθῶτα σημεῖα ἐκποιεῖν ὅτι τοῦ βασιλείου τῆς γῆς καὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγὼν αὐτοὺ εἰς πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ πατοκεντήταρ.

15 Ἰδὲ ἔρχεται ὡς κλέπτης· μεμνημένος ὁ γρηγορῶν, καὶ τηροῦν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς φεαπατῇ, καὶ βλέπων ὁ ἀρχιμωσύλῳ αὐτοῦ.

16 Καὶ σὺν ἡμέρῳ αὐτοῦ εἰς τὸν τόπον τὸν ἐγγλέμνον Εβραῖσι Ἀρμαγδεδόν.

17 Καὶ ὁ ὄκτος ἀγγελ. Θ. ὤξεν·

τίω φιάλῳ αὐτῷ εἰς τὸν ἄλσος· καὶ ὤξεν αὐτὸν ὡς ὁ μέγας ὁδοῦ τῶ καὶ τῶ ἔργου τοῦ, καὶ τῶ θύριον, λέγουσιν, Γέροντες.

18 Καὶ ἐγένετο φανερὰ καὶ βροχὴ καὶ ἀστραπαὶ, καὶ σέσημος ἐγένετο μέγας, εἶθι ἐκ ἐξήμισι ἀρ. εἰς εἰς ἀπὸ τοῦ θύριον ὅτι τῆς γῆς, πληκτικὸς σέσημος οὕτω μέγας.

19 Καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τεῖρα μίση, καὶ αἱ πόλεις τοῦ ἔθνους ἐπύον· καὶ βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐκπονησῶν τοῦ Θεοῦ, δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυνοῦ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ.

20 Καὶ πάντα ἔθνη ἐβουλήθη, καὶ ὅρῳ ἔχον ἐβουλήθησαν·

21 Καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαπείαια καταβάνει ἐκ τοῦ ἔργου ὅπῃ τοῦ αἵματος τοῦ θυνοῦ καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ αἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὑπὲρ μεγάλην ὅξιν ἡ πληγὴ αὐτοῦ σφιδεῖται.

ἰ.

Καὶ ἦλθεν εἰς ἐκ τοῦ ἔργου ἀπὸ τοῦ ἔργου τοῦ ἔργου τῶν καὶ ἐπὶ φιάλας, καὶ ἰκέλευσε μετ' ἑαυτοῦ, λέγων μοι, Δεῦρο, δείξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, τῆς κατὰ τὴν ὁδοῦ τοῦ ἔργου τοῦ πελάγους,

2 Μείθ' ἡς ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ο βασιλείου τῆς γῆς, καὶ ἐμνήσθησαν ἐκ τῶ οἴκου τῆς περιείας· ἀπὸ τοῦ ο. κατεκρινώθη τὸν γένος.

3 Καὶ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ εἰς εἰς ὅμοιοι ὡς πνεύματα· καὶ εἶδον γυναικὰ κατὰ τὴν ὁδοῦ τοῦ ποταμοῦ, γέμοντες ὡς ὁδοῦ τοῦ ποταμοῦ, ἔχον κεφαλὰς ἐπὶ τοῦ καὶ κείνου δίκας.

4 Καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ πορεύεται καὶ κοκκίνω, καὶ κατεκρινώθη χροσὶ καὶ λίπιδι καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα χροσὶν ὡς ποτήριον ὡς τὸ χροσὶ αὐτοῦ, γέμοντες βελυγμάτων καὶ ἀκαθάρτου πορείας αὐτοῦ,

5 Καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτοῦ ὄνομα γέγραπται.

χησμένοι, Μυσήθων, Βαβυλῶν ἡ μαζα-  
λι ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγ-  
μάτων τῆς γῆς.

6 Καὶ εἶδον τὴν γυναικα μεθύου-  
σαν ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ ἁγίου, καὶ ἐκ τοῦ αἵ-  
ματος τοῦ μαρτύρου Ἰησοῦ· καὶ ἐθαύμασα  
ὡς αὐτὴ θαύμα μέγα.

7 Καὶ εἶπε μοι ὁ ἄγγελος, διὰ τί  
θαύμασας; ἰσὺ σοι ἔσθ' ὃ μυσήθων τῇ  
γυναικί, καὶ τῇ θηρίᾳ τῷ βασιλεύοντι αὐ-  
τῇ, τῷ ἔχοντι τὰς ἐπὶ τῇ κεφαλῇ καὶ τὰ  
ἵνα κέχεται.

8 Θηρίον δ' εἶδες, ἦν, καὶ ἐν ὄρει, καὶ  
μὴ ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου, καὶ εἰς ἀ-  
πόλειαν ὑπάγει· καὶ θαυμάζεται οἱ κα-  
τακείμενοι ἐπὶ τῆς γῆς, (ὅτι ἐγγεγραμμένη ταύ-  
τα ἵνα καταστῇ τὸ βιβλίον τῆς προφητείας, ἀπὸ κα-  
τάκλητος κόσμος,) ἔλεπτε τὸ θηρίον, ὃ,  
πῶς, καὶ ἐν ὄρει, καίπερ ὄρει.

9 Ὡς ὁ τὸς ὃ ἔχον σοφίαν. Αἱ ἐπὶ  
κεφαλῇ, ὅση εἰσὶν ἐπὶ ὅτι ἡ γυνὴ κα-  
τακίται ἐν αὐτῇ, καὶ βασιλεῖς ἐπὶ αὐτῇ.

10 Οἱ πῆτι ἔπεισαν, καὶ ὁ εἰς ὄρει, ὃ  
ἦτος ἔπεισεν καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον  
αὐτῷ δεῖ μετὰ.

11 Καὶ τὸ θηρίον ὡς καὶ ἐν ὄρει, καὶ αὐ-  
τοῦ ὄρει ὄρει, καὶ ἐκ τῶν ἐπὶ ὄρει, καὶ εἰς  
ἐπὶ λείαν ὑπάγει.

12 Καὶ τὸ δέχεται κέχεται· εἶδες, δέχεται  
βασιλεῖς εἰς τοὺς βασιλεῖς ἔπεισεν ὅταν ἔ-  
λθῃ, ὅση ὄρει ὄρει βασιλεῖς, μίαν ὄρει  
κατακίται μετὰ τῷ θηρίῳ.

13 Ὅστις αἶται γυναικὶ ἔχον, καὶ ὁ αὐ-  
τῷ καὶ τῇ ὄρει αὐτῇ τῇ θηρίῳ δια-  
κρίσει.

14 Ὅστις μετὰ τῷ ὄρει πολεμήσας, καὶ  
πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις αὐτῷ, ὅτι κατακίται καὶ  
καὶ βασιλεῖς βασιλεῖς, καὶ μετὰ αὐτῷ  
αὐτοῦ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί.

15 Καὶ λέγει μοι, τὰ ὄρει αὐτῷ εἶδες,  
καὶ πᾶσι καὶ ὄρει, λαοὶ καὶ ὄρει εἰς, καὶ  
ὄρει καὶ γλασσοῦ.

16 Καὶ τὰ δέχεται κέχεται· εἶδες ὅτι

τὸ θηρίον ἔπεισεν μυσήθων τῇ πορνῇ, καὶ ἡ  
μυσήθων πορήσας αὐτῇ, καὶ γυναικὶ  
καὶ τὰς σαρκὰς αὐτῆς φάσκει, καὶ αὐτῇ  
κατακίται ἐν πορνείᾳ.

17 Ὅστις ὄρει ὄρει εἶδες, ὅστις ὄρει  
αὐτῇ πορήσας τῇ γυναικὶ αὐτῇ, καὶ ποι-  
ῆσαι μίαν γυναικὶ, καὶ ὄρει τῇ βασι-  
λεῖαν αὐτῇ τῇ θηρίῳ, ἔχει τελευτῇ τα-  
ρήματα τῷ Θεῷ.

18 Καὶ ἡ γυνὴ ὡς εἶδες, ὅστις ὄρει  
ἡ μυσήθων ἡ ἔχον βασιλεῖς ὅτι τῇ βα-  
σιλεῖαν τῆς γῆς.

19.

**Κ**Αὶ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄγγελον κατα-  
καίοντα ἐκ τοῦ ὄρει, ἔχοντα ὄρει  
οἶαν μυσήθων, καὶ ἡ γῆ φάσκει ἐκ τῆς  
δόξης αὐτῆς.

2 Καὶ ἔχοντα ὄρει ὄρει, φωνή μυσ-  
τήθων λέγει, ὅτι ἐπὶ βαβυλῶν ἡ μα-  
ζαλι, καὶ ὄρει κατὰ κηρὶς τοὺς σαρκὰς, καὶ  
φυλακὴ πάντες πνεύματος ἀκαθάρτου, καὶ  
φυλακὴ πάντες ὄρει ἀκαθάρτου καὶ μα-  
μμημῆς.

3 Ὅτι ἐκ τοῦ οἶος τῷ θυμῷ τῆς πο-  
ρήσας αὐτῇ: πᾶσι τοῖς πᾶσι τῷ ὄρει, καὶ  
οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετὰ αὐτῇ ἐπὶ θυμῷ  
αὐτῇ, καὶ οἱ ὄρει τοῦ τῆς γῆς ἐκ τῆς αὐτῇ  
μετὰ τῷ ὄρει αὐτῇ ἐπὶ θυμῷ.

4 Καὶ ἔχοντα ὄρει ὄρει ἐκ τοῦ  
ὄρει λέγει, ὅτι ἐπὶ τῷ ὄρει ὄρει ὄρει  
λαοὶ μου, ὅτι μὴ σφαιροποιήσας τὰς α-  
μαρτίας αὐτῆς, καὶ ὄρει λαοὶ ἐκ τῇ  
πληθύν αὐτῆς.

5 Ὅτι ἀκολουθήσας αὐτῇ αἱ ἀμαρ-  
τίαι ὄρει τῷ ὄρει, καὶ ὄρει αὐτῇ  
Θεῷ: τὰ ἀδικήματα αὐτῆς.

6 Ὅστις αὐτῇ ὄρει καὶ αὐτῇ ἐπὶ  
αὐτῇ ὄρει, καὶ ὄρει αὐτῇ αὐτῇ ὄρει  
καὶ τὰ ὄρει αὐτῇ ὄρει τῷ πορνῇ ὄρει  
κέχεται, καὶ αὐτῇ ὄρει αὐτῇ.

7 Ὅστις ὄρει αὐτῇ, καὶ ὄρει  
ὄρει αὐτῇ, πᾶσι τοῖς ὄρει βασιλεῖς  
καὶ πᾶσι ὄρει ὄρει τῇ κατὰ αὐτῇ  
λέγει.

λέγει· Καὶ θύμω βασιλεύσει, καὶ χύσει ἐκ εἰ-  
μῶ, καὶ πένθος ἐν μὴ ἰδῶ,

8 Διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξεσαν αἱ  
πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ λι-  
μὸς, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται, ὅτι ἰ-  
σχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνων αὐ-  
τὴν.

9 Καὶ κλαύσονται αὐτὴν καὶ κήρυ-  
ται ἐν αὐτῇ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς· οἱ μετ'  
αὐτῆς πορεύσονται καὶ σπυρίσονται, ὅ-  
ταν ἐλπίσῃ τὴν κερπὸν τῆς πυρώσεως  
αὐτῆς,

10 Ἀπὸ μακρόθεν ἐσηκότες διὰ τὸν  
φόβον τοῦ βασιλείου αὐτῆς, λέγοντες, Οὐ-  
αὶ καὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη Βαβυλῶν, ἡ πό-  
λις ἡ ἰσχυρὴ, ὅτι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἦλθεν ἡ κρί-  
σις αὐ.

11 Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσιν  
καὶ πνιθῶσιν ἐν αὐτῇ, ὅτι τὸν γόμον αὐ-  
τῶν ὧδε ἐχρῆζον ἐκ ἧ,

12 Γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου  
πρίμου καὶ μαργαρίτου καὶ βίαντος καὶ πορφύ-  
ρας καὶ σπινθῆρος καὶ κοκκίνου· καὶ παῦ ξύ-  
λων θύειον καὶ παῦ σιεύθου ἐλεφαντίνου  
καὶ παῦ σιεύθου ἐκ ξύλου τιμιωτάτου καὶ  
χαλκῆς καὶ σπύργου καὶ μαργαρίτου,

13 Καὶ κινάμωμον καὶ θυμάμακα καὶ  
μύρρον καὶ λίβανον καὶ ὄϊνον καὶ ἔλαιον καὶ  
σπρίδαλιν καὶ στέον καὶ κτίων καὶ πορί-  
στα· καὶ ἵππων καὶ μέδων καὶ σωμάτων,  
καὶ ψυχῶν ἀνθρώπων.

14 Καὶ ἡ ὁπώρα τῆς ἐπιθυμίας τῆς  
ψυχῆς αὐτῆς ἀπῆλθεν ἀπὸ αὐ, καὶ πάντα  
τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπῆλθεν ἀ-  
πὸ αὐ, καὶ ἐκ ἧ ἐν μὴ εὐρήσῃ αὐτὰ·

15 Οἱ ἔμποροι τῶν οὐρανῶν οἱ πλεονέκτες  
ἀπ' αὐτῆς ἀπὸ μακρόθεν σήπεται διὰ τὸν  
φόβον τοῦ βασιλείου αὐτῆς, κλαίοντες καὶ  
πνιθώμενοι,

16 Καὶ λέγοντες, Οὐαὶ καὶ ἡ πόλις ἡ  
μεγάλῃ ἡ ἀφειδέλγημῃ βύσσινον καὶ περ-  
φυρὴν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη ἐν  
χρυσῷ καὶ λίθῳ πρίμῳ καὶ μαργαρίταις,

17 Ὅτι μὲν ὅρα ἠρμώσθη ὁ τοσάυτε  
πλῆθος, καὶ πᾶς κυβερνήτης, καὶ πᾶς ὁπῆ  
τῶν πλείων ὁ ἐμυλῶ, καὶ ταῦται, καὶ  
ὅσοι ἐν θαλάσῃ ἐργάζονται ἀπὸ μακρόθεν  
ἔστησαν,

18 Καὶ ἔκραζον ὁρῶντες τὸν κερπὸν  
τῆς πυρώσεως αὐτῆς, λέγοντες, Τίς ὅμοιος  
τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ;

19 Καὶ ἔβαλον χεῖν ὅτι τὰς κεφαλὰς  
αὐτῶν, καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πνιθί-  
ναι, λέγοντες, Οὐαὶ καὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη  
ἐν ἣ ἐπλάσθησαν πάντες οἱ ἔχοντες πλοῖα  
ἐν τῇ θαλάσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς,  
ὅτι μὲν ὅρα ἠρμώσθη.

20 Ευφραίνε ἐν αὐτῷ ἑραὶ καὶ αἱ  
ἀγνοεῖς διόδοι καὶ οἱ σκεπταί, ὅτι ἠρ-  
μῶν ὁ Θεὸς τὸ κρῖμα ἐμὴν ἔξ αὐτῆς.

21 Καὶ ἦσαν εἰς ἀγῆλα ἰσχυροὶ λί-  
θων αἱ μύλων μέγαν, καὶ ἔβαν εἰς τὴν θα-  
λάσσαν, λεγόντες, Οὐτως ἐρμήνευται βλαδί-  
σεται Βαβυλῶν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ ἐμὴ  
εἰρεθῶ ἐν ἧ.

22 Καὶ ὁπῆ καθαρεύει καὶ μοισ-  
κῶν καὶ ἀλλοτῶν καὶ σκληπύων ἐκ ἀ-  
καθῆ· ἐν σὺ ἐπ'· καὶ πᾶς τεχνίτης πᾶ-  
σης τέχνης ἐκ ἀκαθῆ ἐν σὺ ἐπ'· καὶ  
ὁπῆ μύλων ἐκ ἀκαθῆ ἐν σὺ ἐπ'.

23 Ἰαὶ ὅτις λόγους οὐκ ἔσται ἐν σὺ  
ἐπ'· καὶ ὁπῆ νομοὶ καὶ νόμοις ἐκ ἀκαθῆ  
ἐν σὺ ἐπ'· ἐπ' οἱ ἔμποροι αὐτοὶ ὅσοι οὐκ ἔ-  
σταις τῆς γῆς, ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ αὐτῆς  
πλεονέκτων πάντων τὰ ἔσται,

24 Καὶ ἐν αὐτῇ αἷμα πορεύσεται καὶ  
ἀγνὸν εἰρεθῶ, καὶ παύτων τῶν ἰσχυ-  
ρῶν ὅτι τῆς γῆς.

εἰ.

Καὶ μὲν ταῦτα ἕκαστα φησὶν ὁχλῶν  
τοσούτου μεγάλῳ ἐν τῇ ἐκείνῃ, λέ-  
γοντες, Αἰνέστω· ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα  
καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ Κυρίου τοῦ  
Θεοῦ ἡμῶν.

2 Οτι δηθηναί κ' δικάμη α' κρίσεις  
αυτῆς, ἐπ' ἐκρεν ἡ πύρινω ἡ μεγάλη, ἥπε  
ἰσθαρὲς τὴν γλῶσσαν τῇ πορείᾳ αὐτῆς, κ'  
ἰσθάρητε το αἷμα τῆς δόξης αὐτῆς ἐκ  
τῆς χείρς αὐτῆς.

3 Καὶ δεύτερον εἶρηκαν, Αἰνυλῆτα.  
καὶ ὁ κ' πρὸς αὐτῆς κ' ἀεὶ εἰς τὸν αἰ-  
ῶνα τῆς αἰῶνων.

4 Καὶ ἔπειτα οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴ-  
κοσι κ' τέσσαρες, κ' τὰ τέσσαρα ζῶα, κ'  
προσκυνῶσαι τῷ Θεῷ τῷ καθήμενῳ ἐπὶ  
τῷ θρόνῳ, λέγοντες, Ἀμὴν. ἡμιλῆτα.

5 Καὶ φωνὴ ἐκ τῶ θρόνου ἐξῆλθε,  
λέγοντα, Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἡμεῖς, πάντες  
ὁ δόξῃ αὐτοῦ, κ' οἱ φοβούμενοι αὐτὸν κ'  
ὁ μικροὶ κ' οἱ μεγάλοι.

6 Καὶ ἤκουσα αἶς φωνῶν ἔχον πολ-  
λὰ, κ' ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, κ' ὡς  
ὁμιλίαν βροντῆς ἰσχυρῆς, λέγοντας, Αἰνυλῆτα,  
ἐπὶ τῷ πνεύματι καὶ τῷ λόγῳ τοῦ Θεοῦ ὁ πᾶντοκράτωρ.

7 Καὶ ἔσθην κ' ἀρνησάμεθα, κ' δὴ-  
μῶν τὴν δόξαν αὐτοῦ, ὅτι ἤλθον ὁ γάμος  
τῶ ἀρίστου, κ' ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοιμασεν ἑαυ-  
τῇ.

8 Καὶ εἶδον αὐτῇ ἵνα ἀνελθῇται  
ἐκ τῶν νεφελῶν κ' λαμβανόν· τὸ γὰρ  
ἐκ τῶν νεφελῶν ἐκείνη ἐκείνη ἐκείνη.

9 Καὶ λέγει μοι, Γεγάρον, Μακάριοι  
οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τῶ γάμου τῶ ἀρίστου κε-  
καυμένοι. Καὶ λέγει μοι, Οὐτοι οἱ λόγοι  
ἡμετέροι ἐστὶν τῶ Θεοῦ.

10 Καὶ ἔπειτα ἔκπεσαν τῶν ποδῶν  
αὐτῆς προσκυνῶσαι αὐτῶν· κ' λέγει μοι,  
Οὐκ αἰ· σιωπῶντες σε εἰμι κ' τῶν ἀγγε-  
λῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν τοῦ  
βιβλίου, τῷ Θεῷ προσκυνῶντες· ἡ γὰρ μαρ-  
τυρία τῶ Ἰησοῦ ἐστὶν τὸ πνεῦμα τῆς προφη-  
τείας.

11 Καὶ εἶδον τὸν θρόνον ἐκτενέμενον,  
κ' ἰδὼν ἵππων· λευκοῦς, κ' ὁ καθήμενος  
ἐπ' αὐτὸν καλέμενος πρὸς κ' ἀγγελοῦς,  
κ' ὁ δικαστὴς κρίνῃ κ' πολέμῃ.

12 Οἱ δ' ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς ὁδοὶ πυ-  
λῶν, κ' ὅτι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα  
πολλὰ· ἔχον ὄνομα γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς  
οἶδεν εἰ μὴ αὐτός.

13 Καὶ ἀνελθὼν ἐκ τῶ θρόνου ἵκεν ἐπὶ  
τοὺς νεφελὰς· κ' καλεῖται τὸ ὄνομα  
αὐτοῦ, Ο ἰσχυρὸς τῶ Θεοῦ.

14 Καὶ τὰ γραπτάματα ἐκ τῶ βιβλίου  
ἐκλήθη αὐτῷ ἐκ ἱπποῦ λευκοῦ, ἐκ  
τοῦ νεφελῶν βύσσινον λευκὸν κ' καθαρόν.

15 Καὶ ἐκ τῶ βιβλίου αὐτοῦ ἐκπο-  
ρεύεται ῥομφαία ὀξεῖα, ἵνα ἐκ αὐτῆς πα-  
τασθῇ τὰ ἔθνη· κ' αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς  
ἐν ῥομφαίᾳ σιδηρᾷ· κ' αὐτὸς πατεῖ τὴν  
λίαν τῶ οἴνου τῶ θυμοῦ κ' τῆς ὀργῆς τῶ  
Θεοῦ τῶ παντοκράτορος.

16 Καὶ ἔχῃ ὅτι τὸ ἵκεν ἐπὶ τὸν  
μνηστῆρα αὐτοῦ τὸ ὄνομα γεγραμμένον, Βασι-  
λεὺς βασιλέων κ' Κύριος κυρίων.

17 Καὶ εἶδον ἕνα ἄγγελον ἑστῶτα ἐκ τῶ  
ἐκείνου· κ' ἔκχευεν φωνὴν μεγάλην, λέγων πᾶ-  
σι τοῖς ὁμοῖοις τοῖς πεπονημένοις ἐν μυστη-  
ρίῳ, Διδοτε κ' σιωπᾶτε εἰς τὸ δεῖπνον  
τῶ μεγάλου Θεοῦ,

18 ἵνα φάγητε σάρκα βασιλέων, κ'  
σάρκα χιλιάρχων, κ' σάρκα ἰσχυρῶν, κ'  
σάρκα ἵππων κ' τῶν καθήμενων ἐπ' αὐ-  
τοῖς, κ' σάρκα πάντων, ἐλευθέρων κ' δού-  
λων, κ' μικρῶν κ' μεγάλων.

19 Καὶ εἶδον τὸν θρόνον, κ' τὸν βασι-  
λέα τῆς γῆς, κ' τὰ γραπτάματα αὐτοῦ  
συνελημένα ποιεῖν πόλεμον μὲν τῶ καθι-  
μένῳ ἐπὶ τῶ ἵππῳ κ' μὲν τῶ γραπτάματος  
αὐτοῦ.

20 Καὶ ὅτι αὐτὸς τὸν θρόνον, κ' μὲν τῶ  
ἐκείνου ὁ λαὸς ἀποφύγει ὁ ποιῶν τὰ σημεῖα  
ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐκ οἷς ἐπλάηθη τὸν λαόν  
τῶν χιλιάρχων τῶ θρόνου, κ' τὸν πρὸς  
κ' τοῦ πρὸς τῶν ἐκείνου· ζῶντες ἐκλή-  
θησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίαν τῶ πνεύματος  
τῶ γεγραμμένου ἐκ τῶ βιβλίου.

21 Καὶ οἱ λοιποὶ ἀπικταίνονται ἐκ τῶ  
X ῥομφαίᾳ



ἐμφαία τῷ καὶ ἡμῶν ὅτι τῷ ἴππῳ, τῇ  
ἐκπορευομένη ἐκ τοῦ εὐατατος αὐτοῦ· καὶ  
παῖτα καὶ ὄρεα ἐχορτάδιον ἐκ τοῦ  
σαρκῶν αὐτοῦ.

x.

**Κ**αὶ εἶδον ἄλλοι καταβαίνοντα ἐκ  
τοῦ ἑεροῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖδα τοῦ  
αἵματος, καὶ ὄρεον μὲγαλον ὅτι τὴν χεῖ-  
ρα αὐτοῦ.

2 Καὶ ἐκράτισεν τὸν δρόκοντα, τὸν  
ὄρεον τὸν ἀρχαῖον, ὅς ἐστι διὰ τοῦτο καὶ  
σατανᾶς· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν χεῖρα ἑπτα,

3 Καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν αἵματιν,  
καὶ ἔκλειπεν αὐτὸν, καὶ ἰσφράχισεν ἑπτα  
αὐτοῦ, ἵνα μὴ πληθύνῃ τὰ ἴδιον ἐπὶ, ἀ-  
χεῖ πλεονάζει τὰ χεῖρα ἑπτα· καὶ μὴ ταῦτα  
οἷον αὐτὸν λυθύνει μὲρον ἁγίου.

4 Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπὶ  
αὐτοῦ, καὶ κέρμα ἔδωκεν αὐτοῖς· καὶ τὰς  
ψυχὰς τοῦ πεπαιστωμένου διὰ τὴν μαρ-  
τυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ  
οἵτινες ἐπεσκέψαντο τὴν θύραν, ὅτι  
τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ἐκ ἑλθόντων τὸ χα-  
ρακτὴρ ὅτι τὸ μέτωπον αὐτοῦ, καὶ ὅτι  
τὴν χεῖρα αὐτοῦ· καὶ ἔζησαν, καὶ ἔλασ-  
σανται μὴ χεῖρα τὸ χεῖρα ἑπτα.

5 Οἱ ὅ λειπόμενοι τοῦ νεκροῦ ἐκ αἰ-  
ζήσαν ἕως πλεονάζει τὰ χεῖρα ἑπτα. Αὐτοῖς  
ἡ αἰσάνσεις ἡ φρόνη.

6 Μακάριος καὶ ἁγιος ὁ ἔχων μέ-  
ρος ἐν τῇ κίρασι τῇ φρονη· ὅτι τοῦ-  
του ὁ δαίμων ὁ δεύτερος ἐκ ἑχέει ἔξωσί-  
αν, ὅς ἐστιν ἐπὶ τῇ φρονη, καὶ τῇ  
Χριστῷ, καὶ βασιλεύσει μετ' αὐτοῦ χε-  
ρα ἑπτα.

7 Καὶ ὅταν πλεονάζει τὰ χεῖρα ἑπτα,  
λυθύνεται ὁ σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς  
αὐτοῦ,

8 Καὶ ἔξελυσται πληθύνει τὰ ἴδι-  
ον τὰ ἐν ταῖς πύλαις τῆς ζωῆς τοῦ ἁγίου,  
τὸν Γὰρ καὶ τὸν Μακάριον, σωσασθῆναι αὐ-  
τοῦ εἰς πόλεμον, ὡς ὁ ἀρεθμὸς ὡς ἡ

ἀρεθμὸς τοῦ βασιλείου.

9 Καὶ ἀνέβησαν ὅτι τὸ πλεονάζει τοῦ  
ζῆ, καὶ ἐκείλινον τὴν παρεμβολὴν τοῦ  
ἀγίου καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡραπηνόμην· καὶ  
κατέβη πῦρ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ ἑεροῦ,  
καὶ κατέφαγεν αὐτούς·

10 Καὶ ὁ διὰ τοῦτο ὁ πλεονάζει αὐτοῦ  
ἐκείλινον εἰς τὴν ληνὴν τοῦ πυρός καὶ τοῦ  
ὄρεου τοῦ θύρου καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ  
βασιλεύσει ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοῦ  
αἰῶνος τοῦ αἰῶνος.

11 Καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν καὶ  
τὸν καὶ ἡμῶν ἐπ' αὐτοῦ, οὗ ἔκτοσθε πρεσ-  
βυται ἑρμῆς ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ πᾶ-  
ντος οὐχ ἐρέειν αὐτοῖς.

12 Καὶ εἶδον τοῦ νεκροῦ μικροῦ καὶ  
μαγάλους ἑσώτας αἰῶνος τοῦ Θεοῦ, καὶ  
ἐκείλινον ὡς ὅτι τῆς ζωῆς, καὶ ἐκείλινον οἱ  
νεκροὶ ἐκ τοῦ νεκροῦ ἐκ τῆς βίβλου  
οἱ, καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

13 Καὶ ἔδωκεν ἡ βασιλεύσα τοῦ ἐν αὐ-  
τῇ νεκροῦ, καὶ ὁ δαίμων καὶ ὁ ἄδης ἐ-  
κείλινον τοῦ ἐν αὐτοῖς νεκροῦ· καὶ ἐκείλινον  
σαν ἕως τοῦ καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

14 Καὶ ὁ δαίμων καὶ ὁ ἄδης ἐκείλινον  
ἐκείλινον εἰς τὴν ληνὴν τοῦ πυρός. (ὅτι  
ὅτι ὁ δεύτερος δαίμων.)

15 Καὶ εἶπεν ἐκ ἐκείλινον ἐν τῇ βίβλῳ  
τῆς ζωῆς νεκροῦ ἐκείλινον, ἐκείλινον εἰς τὴν  
ληνὴν τοῦ πυρός.

κα.

**Κ**αὶ εἶδον ἑρμῆς καὶ γὰρ καὶ  
κλεινὸν (ὁ γὰρ πρεσβυταῖς ἐκείλινον καὶ ὁ  
πρεσβυτὴς γὰρ περὶ τῆς) καὶ ἡ βασιλεύσα  
ἐκ ὅτι ἐπὶ.

2 Καὶ γὰρ Ἰακώβος εἶδον τὴν πόλιν  
τὴν ἀγίαν Ἰερουσαλὴμ καὶ κατεβα-  
ινσαν τοῦτο τῷ Θεῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ  
μαστέλλῳ ὡς ὅτι κικροσμένη τῇ  
αἰδρὶ αὐτοῦ.

3 Καὶ ἡκούσα φωνῆ μαγάλου ἐκ τοῦ  
ἐκείλινον



22 Καὶ πρὸν ἔκ εἶδον ἐν αὐτῇ· ὁ γὰρ Κύριος· ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, τὰς αὐτῆς ὄρεϊ, καὶ τὸ ἄριον.

23 Καὶ ἡ πόλις ἔχειαν ἔχει τῇ ἡλίᾳ· ἔδωκ' αὐτῇ σελήνη· ἵνα φαίνωσιν ἐν αὐτῇ· ἡ γὰρ δόξα τῷ Θεῷ ἐφάπτεται αὐτῷ, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἄριον.

24 Καὶ τὰ ἔθνη ἦσαν σωζόμενα ἐν τῇ φωνῇ αὐτῆς· ὡς πατήσονται· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρονται τῷ δόξαν καὶ τῷ πῦρ αὐτῆς εἰς αὐτῷ.

25 (Καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς ἔμειον κλεισμένοι ἡμέρας· νῦν γὰρ ἐκ ἔσαν ἐκεῖ.)

26 Καὶ οἴσουσι τῷ δόξαν καὶ τῷ πῦρ αὐτῆς ἰδόντες εἰς αὐτῷ.

27 Καὶ ἔμειον εἰσέλθω εἰς αὐτῷ παῖς κοινῶν καὶ ποιῶν βδέλυγμα καὶ ψεύδους, οἱ μὲν οἱ γαργαμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τῇ ἀρίᾳ.

κς.

**Κ**αὶ ἐδείξαι μοι καθαρόν ποταμὸν ὡς ὁ ἡλίας ζῆς, λαμπαρὸς ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ τῇ ἀρίᾳ.

2 Εἰς μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ ἐν ποταμῷ ὡς ὁ ἡλίας καὶ ὡς ὁ ἡλίας, ποιοῦν καρπὸς δώδεκα. καὶ μὴ ἔσται ἐκείθεν ὡς ὁ ἡλίας τὸν καρπὸν αὐτῷ· καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς ὡς ὁ ἡλίας ἰδόντες.

3 Καὶ παῖς κατανάσκει ἐκ ἔσαν ἐπ' αὐτῇ καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τῇ ἀρίᾳ ἐκ αὐτῇ ἔσαν· καὶ οἱ δούλοι αὐτῆς λατρεύουσιν αὐτῇ.

4 Καὶ ὁ ἡλίας τὸ πῦρ αὐτῆς αὐτῇ, καὶ τὸ ὄμμα αὐτῆς ὅτι ἦν μετὰ πῦρ αὐτῇ.

5 Καὶ νῦν ἐκ ἔσαν ἐκεῖ, καὶ ἡ ἀρίᾳ ἐκ ἔσαν ἐκ ἔσαν καὶ ὡς ὁ ἡλίας, ὅτι Κύριος

ὁ Θεὸς φωτίζει αὐτούς· καὶ βασιλεύουσιν εἰς τὸν αἰῶνα ὡς ὁ αἰῶν.

6 Καὶ εἶπέν μοι, Οὗτοι οἱ λόγοι πύρι καὶ ὡς ὁ ἡλίας. καὶ Κύριος ὁ Θεὸς ἦν ἐκείθεν ὡς ὁ ἡλίας αὐτῇ τὸν ἀγγέλου αὐτῇ δειξάμενος τοῖς δόλοις αὐτῇ· καὶ δειξάμενος αὐτῇ τὰ ἔσαν.

7 Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχὺ· μετὰ ἐκεῖ· ὁ πῦρ αὐτῆς λόγους τῆς προφητείας τῆς βίβλου τῆς.

8 Καὶ ἐγὼ ἰδοὺ ὁ βίβλος αὐτῆς καὶ αὐτῇ· καὶ ὅτι ἡμεῖς καὶ ἔσαν ἐκείθεν ὡς ὁ ἡλίας αὐτῇ τὸν ἀγγέλου τῆς δεικνύοντός μοι ταῦτα.

9 Καὶ λέγει μοι, Οὐκ ἔστι· σὺ δούλος σε πῦρ· εἰμι καὶ ἦν ἀδελφὸς σου ὡς ὁ πῦρ αὐτῇ, καὶ ἦν πῦρ αὐτῇ τῶν λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· τῷ Θεῷ αὐτῇ.

10 Καὶ λέγει μοι, Μὴ σφραγίσῃς τὸν λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου, ὅτι ὁ πῦρ αὐτῇ ἐγγὺς ὄρεϊ.

11 Ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἐπ' αὐτῇ, καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπαρῶν ἐπ' αὐτῇ· καὶ ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ἐπ' αὐτῇ, καὶ ὁ ἅγιος ἅγιος ἐπ' αὐτῇ.

12 Καὶ ἰδοὺ ἔρχομαι ταχὺ, καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ ὡς ὁ πῦρ αὐτῇ ἐκείθεν αὐτῇ τὸ πῦρ αὐτῇ ἔσαν.

13 Εἰγὼ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ πῦρ αὐτῇ καὶ ὁ ἔσαν τῇ.

14 Μακάριοι οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτῆς, ἵνα ἔσαν ἡ ὥρα αὐτῇ ὅτι τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς πυλῶνσι εἰσέλθωσι εἰς τὴν πόλιν.

15 Εἰγὼ δὲ οἱ κύνες καὶ οἱ φαρμακοὶ καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς ὁ φιλήσας καὶ πῦρ αὐτῇ ψεύδους.

16 Εἰγὼ ἰδοὺ ἔρχομαι ἐπιμύσει τὸν ἀγγέλου μου

μου μαρτυρήσαι ὑμῖν ταῦτα ὅτι ταῖς  
ἐκκλησίαις. ἐγὼ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος  
τῆς Δαβίδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς καὶ ὁ ὀ-  
ρθρινός.

17 Καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγου-  
σιν, Ἐλθέ. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω, Ἐλθέ. καὶ  
ὁ διψῶν ἐλθέτω, καὶ ὁ θέλων λαμβανέτω  
τὸ ὕδωρ ζωῆς δωρεάν.

18 Συμμεαρτοποιεῖται γὰρ παντὶ ἀκού-  
οντι τῶν λόγων τῆς προφητείας τῆς βι-  
βλίου τούτου, ἐὰν τις ὁππότεν πρὸς  
ταῦτα, ὁππότεν ὁ Θεὸς ἐπ' αὐτὸν τὰς  
πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν βιβλίῳ

τέττω.

19 Καὶ ἐὰν τις ἀφαιρῇ ἀπὸ τῆς λό-  
γων βίβλου τῆς προφητείας ταύτης, ἀ-  
φαιρήσθ' ὁ Θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ βι-  
βλου τῆς ζωῆς, καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς  
ἀγίας, καὶ τῆς γεγραμμένης ἐν βιβλίῳ  
τέττω.

20 Ἀέξθ' ὁ μαρτυρῶν ταῦτα. ναὶ ἔρ-  
χου ταχύ. ἀμὴν, ναὶ ἔρχου Κύριε  
Ἰησοῦ.

21 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-  
σοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀ-  
μήν.

Τ Ε Λ Ο Σ.

Μόνη Θεὸς δόξα,





1872

1. The first group of people who are interested in the study of the history of the world are the historians. They are people who study the past and try to understand what happened and why it happened. They use a variety of sources, including books, documents, and artifacts, to reconstruct the past. They also try to understand the people who lived in the past and how they thought and felt. Historians are interested in the history of the world because it helps us to understand the world we live in today.

100

*Journal of Management Studies*, 19(1), 67-80.

11

1

\_\_\_\_\_

**I**



# ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΤΩΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.



**Π**ΙΣΤΕΥΩ εἰς Θεὸν Πατέρα παντοκράτορα, παντίω ὁρατὸν καὶ ᾧ  
 γῆς· καὶ εἰς Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ, Κόσμον ἡ-  
 μιῶν, συνεσθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου, γεννηθέντα ἐκ Μαρίας τῆς  
 παρθένου· πάσχει· παθὸν· τὸν Πόντον Πιλάτου, σταυρωθέντα, θάλλοντα,  
 καὶ ταφέντα· κατελθόντα εἰς ᾠδὸν τῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ αἰασάντα ἐκ  
 νεκρῶν· ἀνελθόντα εἰς ὁρατοὺς, κατεβήμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ πα-  
 τρός· ὁδὸς παντοκράτορος. ἵδεν μένει ἐρχομένη καὶ ἔτι ζῶντας καὶ

μερούς

Πιστὸν εἰς πνεῦμα ἅγιον· πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκκλησίαν καθολικὴν καὶ ἀποστολικήν, ἡμῶν ἀμεμπτὴν, σάρκας ἀνάστασις, ζῶντι αἰτέον. Ἀμήν.



# Η ΕΝ ΤΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΝΙΚΑΙΑΝ ΣΥΝΟΔΩΝ ΕΚΤΕΘΕΙΣΑ ΠΙΣΤΙΣ.

**Π**ΙΣΤΕΥΟΜΕΝ εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα, παντίω ὁρατὸν καὶ ᾧ  
 γῆς· καὶ ἕνα υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ, Κόσμον ἡμῶν, συνεσθέντα ἀπὸ τοῦ  
 ἁγίου πνεύματος, γεννηθέντα ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου· πάσχει· παθὸν·  
 τὸν Πόντον Πιλάτου, σταυρωθέντα, θάλλοντα, καὶ ταφέντα· κατελθόντα  
 εἰς ᾠδὸν τῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ καὶ παύσας· καὶ ἀνελθόντα εἰς ὁρατοὺς,  
 κατεβήμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ πατρός· ὁδὸς παντοκράτορος. ἵδεν μένει  
 ἐρχομένη καὶ ἔτι ζῶντας καὶ μερούς. ὁ πνεῦμα ἅγιον ἐκκλησίαν καθολικὴν  
 καὶ ἀποστολικήν, ἡμῶν ἀμεμπτὴν, σάρκας ἀνάστασις, ζῶντι αἰτέον. Ἀμήν.

# ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΤΟΥ

ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ.

ΟΣΤΙΣ βέλτεται σωθῆναι, πρὸ πάντων χρημάτων τὴν καθολικὴν πίσιν·  
 ἢ εἰ μὴ εἰς ἕκαστος σὺν καὶ ἀμύνεται τηρήσει, ἀπὸ διςταχυοῦ εἰς τὴν αἰῶνα  
 ἀπολείπει. Πίστις ἣ ἡ καθολικὴ αὐτῇ ὅτι, ἵνα ἕνα Θεὸν ἐν τριάδι, καὶ τριάδα ἐν  
 μονάδι σεβόμεθα· μὴ συγχέοντες τὰς ὑπεστάσεις, μὴ τὴν οὐσίαν μερίζοντες. ὅμη γὰρ  
 ὅτι· ἡ ὑπεστάσις, τῷ Πατρὶ, ὅμη τῷ Υἱοῦ, ὅμη τῷ ἁγίῳ Πνεύματι. Ἀλλὰ Πατὴρ  
 καὶ Υἱὸς καὶ ἅγιον Πνεῦμα τὰ μὴ ὅτι, ἡ οὐσία, ἴση ἡ δοξασμῶσι αἰσθῆται· ὁ μακαρίτης.  
 οἶται· ὁ Πατὴρ, τοιοῦτος ὁ Υἱός, τοιοῦτος καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ἀκτιστος ὁ Πατὴρ, ἀκτιστος  
 ὁ Υἱός, ἀκτιστος καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἀκατάληπτος ὁ Πατὴρ, ἀκατάληπτος ὁ  
 Υἱός, ἀκατάληπτος καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· αἰώνιος ὁ Πατὴρ, αἰώνιος ὁ Υἱός, αἰ-  
 ώνιος καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. Πᾶν ἐστὶ ἀνάνη, ὅμη εἰς αἰώνιον· ὡς αὐτὸς ἦ  
 ἡρεῖς ἀκατάληπτος, ἐστὶ ἡρεῖς ἀκτιστος, ὅμη εἰς ἀκτιστος, καὶ εἰς ἀκατάληπτος. Ομοίως,  
 παντοδύναμος ὁ Πατὴρ, παντοδύναμος καὶ ὁ Υἱός, παντοδύναμος καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ  
 ἅγιον· πᾶν ἐστὶ παντοδύναμος, ὅμη εἰς παντοδύναμος. Οὕτω Θεὸς ὁ Πατὴρ,  
 Θεὸς ὁ Υἱός, Θεὸς καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· πᾶν ἐστὶ Θεός, ὅμη εἰς Θεός. Ομοίως  
 Κύριος ὁ Πατὴρ, Κύριος ὁ Υἱός, Κύριος καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον· πᾶν οὐ ἡρεῖς  
 Κύριοι, ὅμη εἰς ἕνα Κύριος· ὅτι αἱ ἰδίαι μίαν ἕκαστον ὑπόστασιν Θεὸν καὶ Κύριον  
 ὁμολογῶν τῇ Χριστιανικῇ ἀληθείᾳ βιαζόμεθα, οὕτω ἡρεῖς Θεοὺς ἢ ἡρεῖς κυρίους λόγῳ,  
 τῇ καθολικῇ ἀποστολῇ καλωσύνοντα. Ο Πατὴρ αὐτὸς ὁ Θεὸς ὅτι ποιητὴς, ἐστὶ μὴ  
 κτιστὴς, ἐστὶ ἡγενῆς· ὁ Υἱὸς δὲ τῷ Πατρὶ μόνῃ ὅτι, ἐστὶ ποιητὴς, ἐστὶ κτιστὴς, ὅμη  
 ἡγενῆς· τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον δὲ τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, ἐστὶ ποιητὴς, ἐστὶ κτιστὴς, ἐστὶ  
 ἡγενῆς ὅμη ἐκπερευνόν. Εἰς οὖν Πατὴρ, ἐστὶ ἡρεῖς πατέρας· εἰς Υἱός, ἐστὶ ἡρεῖς υἱόν·  
 Πνεῦμα ἅγιον, ἐστὶ πῆν πνεύματα ἅγια. Καὶ ταῦτα τριάδι ἐστὶν ὑπερῶν ἢ ὑστερῶν,  
 ἐστὶν μείζον ἢ ἑλαττόν, ὅμη σὺν αἰς ἡρεῖς ὑπεστάσεις καὶ συναΐδιαι εἰσιν ἑαυταῖς καὶ ἴσῃ.  
 ὡς καὶ πάντα (καθὼς εἴρηται) καὶ τὴν μοῦσα ἐν τριάδι σεβόμεθα εἰ, καὶ τὴν τρι-  
 ἀδα ἐν μονάδι. ὁ γὰρ βουλόμηνος σωθῆναι, οὕτω αὐτῇ τριάδος φοβεῖται.

Πᾶν ἀνακλόν ὅτι, πρὸς ἀνάνη σωτηρίαν, ὅπως καὶ τὴν ἐνσάρκωσιν τῷ Κυρίῳ  
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ἐπὶ ὁρθῶς πιστεύει· ὅτι γὰρ πίστις ὁρθή, ἵνα πιστεύωμεν, καὶ ὁμολο-  
 γώμεν ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ Υἱὸς τῷ Θεῷ, Θεὸς καὶ ἀνθρώπος ὅτι  
 Θεὸς ἐν τῇ οὐσίᾳ τῷ Πατρὶ πρὸ ἀνάνη ἡγενῆς, καὶ ἀνθρώπος ἐν τῇ σαρτί τῇ  
 μητρὶ ἐν τῇ αἰῶνι τεχθεῖς. Τέλειται Θεός, καὶ τέλειται ἀνθρώπος, ἐν ψυχῇ λογικῇ  
 καὶ αἰθερώτικῃ σαρκὶ ὑπερῶν, ἵσος τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Θεῷ, ἐλθόντι τῷ Πα-  
 τρὶ καὶ τῷ ἀνθρώπῳ. ὅς ἐστι καὶ Θεὸς καὶ ἀνθρώπος ὅτι, ἐστὶ ὁμοῦς, ὅμη εἰς  
 ὅτι Χριστός. εἰς ἣν, ἐστὶ τῇς οὐσίας εἰς σάρκα, ὅμη ἀνθρώπος τῇς ἀνθρώπινης  
 εἰς Θεόν. εἰς πάντα, ἐστὶ ἡσυχία τῇς οὐσίας, ὅμη ἐνότητι τῇς ὑπεστάσεως καὶ γὰρ αἱ  
 ψυχὴ λογικὴ, καὶ ἡ σὰρξ, εἰς ὅτι ἀνθρώπος· ὅπως καὶ ὁ ἀνθρώπος, εἰς ὅτι Χριστός.  
 Ος ἐπαθε διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, κατήλθεν εἰς ἄδου, ἀνέστη τῇ τριάτι ἡμεῖς, ἐν

ἢ περὶ. ἀλλ' ἂν εἰς ἐρχοῦς, καὶ διὰ τὴν τῶ Πατρὸς καὶ Θεοῦ παντοκράτο-  
ρος, ὅθεν ἦξει καὶ ζωὴ καὶ περὶ. ἔτι παροῦσα πάντες οἱ ἀνθρώποι ἀναστή-  
ται μὲν τῷ σωμάτων αὐτῶν, καὶ δοσώσονται ἐξ ἰδίων ἔργων τὴν ἀπολογία, καὶ οἱ  
μὲν τὰ ἀγαθὰ ἀποδείξουσιν πορεύονται εἰς ζωὴν αἰώνιον· οἱ δὲ τὰ φθιλλὰ, εἰς τὸ πῦρ τὸ  
αἰώνιον. Αὕτη ὅτι ἡ καθολικὴ πίστις, ἡ αὐτὴ μὴ τις πρὸς πιστεύειν, σωθῆναι καὶ  
σωθήσεται.



# Η ΕΚΤΕΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΚΑΛΧΗΔΟΝΙ ΣΥΝΟΔΟΥ ΠΙΣΤΙΣ.

ΕΡΟΜΕΝΟΙ τῶν τοῦ ἀγίου πατρὸς, ἵνα καὶ τὸν αὐτὸν ὁμολογούμεν  
ὅθεν τὸν Κύριον ἡμεῖς Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ συμφώνως ἅπαντες ἐκδηλώσομεν· τέλειον  
τὸν αὐτὸν ἐν θεότητι, καὶ τέλειον τὸν αὐτὸν ἐν ἀνθρώπότητι· Θεὸν ἀληθινόν, καὶ ἀνθρώ-  
πον ἀληθινόν, τὸν αὐτὸν ἐν ψυχῇ λογικῇ καὶ σώματι· ὁμοῦσιον τῷ Πατρὶ καὶ τῷ  
θεότητι, καὶ ὁμοῦσιον ἡμῖν καὶ τῇ ἀνθρώπότητι· καὶ πάντα ὅμοιον ἡμῖν, χωρὶς ἀμε-  
ρίας, ἀπὸ αἰώνων μὲν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα καὶ τῷ θεότητι, ἐχάτων δὲ τῷ ἡμε-  
ρῶν τὸν αὐτὸν δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ μαρμαρυγῆς τῆς παρθένου καὶ  
δακρύου καὶ τῷ ἀνθρώπότητι· ἵνα καὶ τὸν αὐτὸν Ἰησοῦν Χριστόν ὑπὸ Κυρίῳ μορφοῦν  
ἐκ τοῦ φύσεως, ἀσωχρῆτος, ἀκρίβης, ἀδιαίρετος, ἀχωρίζως γνωρίζομεν, ἐξ ὧν  
καὶ τῶν ὁμοίων διαφορῶν ἀληθινῶς διὰ τὴν ἡμετέραν, σωτηρίαν· ὅτι πολλοὶ τῶν  
ἰδιότητος ἐκείνων φύσεως, καὶ εἰς ἓν ἀνθρώπον καὶ μίαν ὑπόστασιν συναρπάσαντες, ἔχ-  
οντες εἰς δύο προσωπα μωροῦμενοι, ἢ διαμερούμενοι, ἢ καὶ ἵνα καὶ τὸν αὐτὸν ὑπὸ μορ-  
φοῦ Θεοῦ λόγον καὶ Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ διὰ τὴν αὐτὴν ἀρετὴν αὐτῶν καὶ  
ἡμεῖς αὐτοὶ ὁ Χριστὸς ἐξιστάμεθα, καὶ τὸ ὅτι πατέρον ἡμῖν παρεξέδοκα σύμβολον.

ROBERT I



7  
8  
9

R

C



ROBERTI STEPHANI Notæ,  
In Nouum Testamentum :

Quas subsequens series indicat :

*Quæ verò hisce notis [ ] includuntur, voces ultra contex-  
tum additas demonstrant.*

ΕΚ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.

CAP. I. vers. 11. Ἰασις ἢ ἐξήνησεν [τὸν ἰαχίμ. ἰαχίμ ἢ ἐξήνησεν] ἢ ἰαχί-

22. διὰ [ἡσάις] τῷ ἀεροφύ-

23. καὶ καλίσσης τὸ ὄνομα

Cap. 2. 6. Βυθλαίμ τῆς Ἰουδαίας, μὴ ἐλαχίστη

11. εὐρεῖ τὸ παγδίον μου

13. τῷ ὑποκτινῇ αὐτό.

16. καί τω, καὶ τὸν

17. τὸ μὲν ὑπὸ κυρίου διὰ ἱερμίου λέγεται

Cap. 3. 8. καρποὺς εἴσεις

9. ἢ εἰς [καὶ] ἐκ τῆς λί-

11. μὲν [οὐκ] βαπτίζω

Cap. 4. 10. ὕπαγε σάτανα.

Cap. 5. 11. 12. ἔνεκα δυσχεροῦς καὶ χαίρει καὶ

18. ἀμὲν [ἀμὲν] λέγω ὑμῖν,

25. εἰς φυλακὴν βληθήσ.

29. σου εἰς γένειαν ἀπὸ τῆς

33. πλεονέκτησεν

36. λαοὺς ποιῆσαι μέγαλα.

41. μετ' αὐτῶν [ἐπ' αὐτὰ] εὖ.

44. τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς,

46. μὲν ἔστι;

47. τοῦ εἶναι ὑμῶν μόνον,

ibid. καὶ ἡ ἰδιότης τὸ αὐτὸ ποιεῖσιν;

Cap.

Cap. 6. 1. Διακοσμήσω ὑμῖν

8. ὡς τῷ ὑμῶς ἀντίξαι τὸ σῆμα.

13. τῷ ποιῶντι ἀμύλω. ἐὰν

18. 19. ὑποτάσσῃ σοι. μὴ θησαυρίζετε

Cap. 7. 1. 2. ὅπῃ. [μὴ καταδικάζετε, καὶ ἔμὴ καταδικάζετε.] ἐπεὶ γὰρ

6. μὴ δώτε τὰ ἄγια

13. 14. ἡ ἐργασίαι δι' αὐτῆς. τὸ γεννῆ ἡ πύλη

18. 19. οὐδὲ [παλιν] δέξιν σαφὲς καρπὸς καὶ πῶς ποιεῖν. πᾶν [οὐκ] ἀνέστι

23. ἀπ' ἐμῶ [παίτις] οἱ ἐργασίαι

24. ὁμοιωθήσεται ἀδελφῷ

Cap 8. 5. Εἰσαλθόντι ᾧ αὐτῷ εἰς

8. ἐπὶ λόγον,

13. 14. ἐκείνῃ. [καὶ ὑπερέβας ὁ ἐκαστὸς παρὰ τὸν οἶκον αὐτῶ ἐν αὐτῇ τῇ  
ἄρῃ, ὅπως τὸν πατέρα ὑγιαίνοντα.] καὶ ἐλθόν

15. διηκούει αὐτοῖς

21. ψοι μοι ἐπελθόντι,

Cap. 9. 1. καὶ ἐμῶς [ὁ Ἰησοῦς] εἰς τὸ

5. φέρονταί σου ἐν ἀμαρτίᾳ

8. οἱ ὄχλοι ἐφοβήθησαν,

11. ἐδῶν [καὶ πίνει] ὁ

13. ἀλλ' ἀμαρτωλός. τότε

15. ὅταν ἀρθῇ

17. καὶ ἀμφοτέρω

18. ἄρχων [περὶ τοὺς ἀνδράς τῶ Ἰησοῦ,] περὶ καμῖν. καὶ οὕτως, ἄρχων [εἰς] ἰλδοῖ  
περὶ καμῖν

20. ἐπὶ [ἐχρυσά ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ] περὶ τοὺς ἀνδράς

26. αὐτῶ εἰς ὅλῳ

30. ἀνέχθησαν ἀντὶ [παρὰ τὴν] οἱ ὀρθολογίαι.

33. ὄχλοι λέγοντες, ἐλπίστε

35. 36. μελακίαι. [καὶ πολλοὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.] ἐδῶν ᾧ τῶ ὄχλῳ,

ibid. 36. ἦσαν ἠκολούθοι καὶ ἐπ' ἐμμένει

Cap. 10. 1. ἐξουσίαν πνευμάτων.

10. ἰσχυροὶ ἄνθρωποι γὰρ ὁ ἐργάτης τῷ μισθῷ αὐτῶ

12. 13. αὐτῶν [λέγοντες ἐμὴν τῇ οἴκῳ τῆς τῆς.] καὶ ἐὰν μὲν

ibid. 13. εἰσαλθόντι ἡ ἐμὴν

13. 14. 15. ὅπῃ φάνηται, καὶ ὅσοι ἐπ' ἐξουσίαν ὑμῶς, μηδὲ ἀκούουσιν τῶ λόγῳ  
ὑμῶν, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶ. [καὶ] ἀμύλω [γὰρ] λέ.

23. ὑμῶς ἐκ τῆς πόλεως ταύτης, φεύγετε εἰς τὴν ἀλλήν. [καὶ ἐκ ταύτης ἐκθί-  
αίοντες ὑμῶς, φεύγετε εἰς τὴν ἑτέραν. καὶ οὕτως, ἐὰν ᾧ ἐν τῇ ἄλλῃ διώκεισθαι  
ὑμῶς, φεύγετε εἰς τὴν ἀλλήν] ἀμύλω γὰρ

ibid. 23. ἔμὴν πλεονέκτηται τὰς πόλεις

25. βελτιοῦν καλοῦσι, πόσῃ

29. 30. τῶν ἐμῶν [τῶ ἐν κερταῖς] ἐμῶν ᾧ

42. ἰλαχῶται τῷ ποτέρῳ ψυχροῦ, εἰς

Cap. 11. 18. ἦλθε γὰρ [ πρὸς ὑμᾶς ] Ἰωάννης

20. ἤρξατο [ ὁ Ἰησοῦς ] διειδίζην

21. χειρὶ αὐτοῦ, καὶ περὶ βηθσαμβῆς,

ibid. 21. αὐτῷ [ χειρὶ αὐτοῦ ] ματινήσας.

23. καὶ σὺ καταρτάσας, καὶ εἰς τὸ ὑπερῷον ὑποθήσας, ὅτι οἱ ἐν

24. ἐν ἡμέρᾳ κρείσσους, ἢ ὑμῶν. αἱ ἐκείνης

Cap. 12. 2. σήμερον ἰδοὺ τίς [ αὐτοῦ ], εἶπον αὐτῷ,

ibid. 2. ποιῇ ἐν τοῖς σάββατο. ὁ

6. μαῖζον ὅτιν ὦδε.

8. κύριε γὰρ ὅτι [ καὶ ] τὸ σαββάτου

10. ἀνθρώπου ὡς [ ἐκεῖ ] πῶς χειρὸς

13. ἀνθρώπου [ τὰ ὑπερῷα καὶ ὑπερῷα καὶ χεῖρας, ] ἐκτεταται

14. συμβούλιον ἐπέστησεν κατὰ

23. [ ὁ χεῖρας ] ὁ υἱὸς δαδίσας;

25. ἰδὼν ὅτι ὁ Ἰησοῦς

27. ἐκδοχῶς;

36. παῖς ἦν ποιητὴς

37. 38. ἢ ἐκ τῶν λόγων σου κατακρίσῃ. Τότε

Cap. 13 11. ἐκείνοις ὅτι παρὰβολῆς. ὅτι

13. 14. λέγει αὐτοῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ ἀκούσας, μηδὲ  
σωθῶσι, καὶ τότε πληρωθῶσιν αὐτοῖς ἡ προφητεία.

ibid. 14. ἀκοῇ ἀκούετε, καὶ ὁ μὴ σωθῇ· καὶ βλέποντες βλέψατε.

19. καὶ αἶψά τοι ἐπαρμόσει ἐν

21. καὶ διαγμοῦ

22. τὸν λόγον [ πᾶσι, ]

23. ὁ ὅς περὶ αὐτοῦ. [ ὁ ὅς περὶ αὐτοῦ ἀκούει, ἀκούει. ] ὁ μὴ

24. ἀντίστη καλὸν

32. μαῖζον πάντων τῶν λαχάων

ibid. 32. ὥστε κατακρίν

33. αὐτοῖς, [ λέγων, ] ὁμοίᾳ

ibid. 33. καὶ ἐκρύνει εἰς

44. ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ἐθνῶν.

46. ἐν τῇ

54. πᾶσα ἡ σοφία αὐτῇ,

Cap. 14. 2. ποιῇ αὐτῇ, [ μήτις ] ὅτις ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτιστής, [ ὅτι ἰσχυρὸς ἀπικαλύπτει ; ]

5. ἐφοβήθη τὸν ὄχλον,

12. ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς, [ αὐτοῖς, ] καὶ

34. εἰς πῶς γὰρ γινώσκοντες, ἢ, γινώσκοντες.

Cap. 15. 13. αὐτοῦ· τυφλοὶ εἰσιν ὁμοῦ τυφλῶν τυφλῶν



14. εἰς βέθερον

22. γυνή τις χαννα-

ib. δ' ἐκινδύουσα ἐκράζει [ὁπίσω] αὐτῇ, λέ-

26. εἰπὶ, ἐκ ὑξέξι λαβῆν

27. καὶ γὰρ [καὶ] τὰ κυ-

33. πύθη [οὐδ'] ἱμῶν

39. τὰ ὄρεα μαγαδαί.

Cap. 16. 3. καμφοῖς ἔδικοι καὶ ζῆτε, ἡ, ἔσονται;

8. ὅτι ἄρτες ἐκ ἔχτε;

11. οὐδὲ ἄ. τω ἐῖποι ὑμῖν ποστέχαι. ποστέχαι ἡ δὲ τοῦ τῆς ζῆμα;

15. λέγει αὐτοῖς [ὁ Ἰησοῦς]

20. ὅτι αὐτοῖς ὅτι ὁ Χριστός.

27. μετὰ τῆς [ἀγίας] ἀγγέλων

ib. 28 καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ἀμὲν [γὰρ] λέγει

28. ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ.

Cap. 17. 1 ἀπόστολος αὐτὸν εἰς

2. λυκὰ εἰς χανν.

12. καὶ ἐκ ἐπίστευται αὐτὸς, διὰ ἐπίσταται αὐτὸς

14. ἀνθρώπου: [τις] γυνυπὶν αὐτοῦ, καὶ λέ-

16. καὶ ποστέχαι αὐτοῦ

22. χρίστος ἀνθρώπων [ἀμαρτωλῶν]

Cap. 18. 6. εἰς τὴν τριτάτην

26. ὁ δὲ αὐτοῦ [ἐκείνου] ποστέχαι

28. εἰπὶ ὑμῖν.

29. καὶ δόξα αὐτοῦ

31. τὰ γὰρ ὁμῶς

33. ἐκ ἰδὲ [οὐδ'] καὶ σε

Cap. 19. 3. καὶ πᾶσι ἀμαρτίας; ὁ γὰρ

9. αὐτοῦ, μὴ ὅτι

17. τῶ, πῶς με ἱεροτάς οὐδὲ τὴν ἀγαθὴν; εἰς ὅτι ὁ ἀγαθός. εἰ ἡ δὲ αὐτοῦ

19. καὶ τὴν μητέρα [σου] καὶ,

24. ἱεροτάς εἰπὶ αὐτοῦ, ἡ

27. εἰπὶ αὐτοῦ, [αὐτοῦ] ἰδοὺ

28. ἀκολουθήσαντες μοι, ποστέχαι, ἐν τῇ παλαιᾷ διακονίᾳ, διακονίᾳ ἔργου πᾶσι  
βελία.

Cap. 20. 13. σιωπῶνσά σοι.

17. κατ' ἰδίαν, καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ εἰπὶ αὐτοῖς

22. πότμος, ὁ ἰσὺ πίνα. ἡ τὸ βαπτισμα.

23. ἱμῶν [τῶν] διωγῶν,

26. ἔσαι ὑμῶν διάκονος.

29. καὶ ἐκπορευόμενοι αὐτὸν δὲ

Cap. 21. 3. εἰπὶ, τί ποιῆτε, ἱεροτάς

ibid. δόξα αὐτοῦ.

7. καὶ ἐπαγγέλλεται, ἢ ἐκἀδίστη

9. οἱ περιέρχοντες [αὐτὸν,] καὶ

16. αὐτῆς, [ἐκ] ἀκούεις

23. καὶ ἰληθόντος αὐτῆς εἰς τὸ

28. αἰθεροπύλιν [πρὸς] εἶρε

45. ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰς πα-

Cap. 22. 7. βασιλεὺς [ἐκεῖ,] ἀργύρῳ

10. θυμῶν ἀνακαμψάντων.

44. 45. ὑποκρίτω τῷ πατρὶ σὺ εἰ οὐκ ἀπὸ [ἐκ] πνεύματος] καὶ

Cap. 23. 5. τιμωροὶ γὰρ τὰ

13. πῶς βασιλείαν τῷ θεῷ

25. παροψίδ' [τῶν πιακῶν,] ἐ-

ibid. ὑπερπαγῆς καὶ σδμήας· φαρισαῖοι

35. ἐν ἐφύευσαν μεταξὺ

37. ποῦς σι,

Cap. 24. 1. ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῶν ἱερῶν, ὑποκρίνεται

2. ὁ δὲ ὑποκρινόμενος εἶπεν αὐτοῖς, βλέπετε

6. πάντα [ταῦτα] γινώσκω.

17. ἔρασι τὰ ἐν τῇ

18. τὸ μέγεθος αὐτοῦ.

20. σταβάτας·

23. χερσὶς, ἢ ἐκεῖ, καὶ

24. πληροῦσαι,

30. αἰθερόπε, τῷ ἐν ἐρανοῖς. καὶ τότε

34. ἀμύνω [τῷ] λί-

36. ἐκείνης, ἢ ὅρας, ἢ εἰς

41. ὁ τῶν μύλων.

41. 42. ἀφίσταται. [ὁ δὲ ὅτι κλέψει μίαν· εἰς παρελκυσταίται, καὶ εἰς ἀφίσταται.] γρηγο-

45. ὅτι τῆς οἰκίας αὐτῶν,

49. σωθέντες [αὐτῶν.] ἰδίᾳ ὅ καὶ πῶς μὲν

Cap. 25. 9. μὴ ποτε οὐ μὴ ἀράσῃ,

16. καὶ ἐκέρδησεν θυμῷ

18. ἐν λαβῶν, ὠρυξεν

20. τάλαται ὑπεκρίθησεν ἰπ'

29. καὶ ὁ [δοκεῖ] ἔχιν ἀρδήσεται

41. αἰώνιον, ὁ ὑποκρίσιν ὁ πατήρ με τῷ διαβόλῳ

Cap. 26. 7. ἔχουσα πλουτίμου, καὶ

13. εἰς μαρτύριον αὐτῆς.

16. 17. παραδίδω [αὐτῆς·] ἰπ'

23. εἶπεν, ἰμβαπτίσαντος· πῶς χεῖρα μετ' ἑμαυτοῦ εἰς τὸ σταβλίον, εἰς' με

26. καὶ ὑπεκρίσθησας, ἰκλασεν

35. σι ἀπὸ τῆς ἡσυχίας· ἰμοῖας καὶ παῖτας

40. οὕτως ; ἢ ἰσχύεται μία αἶραι γηγορήσαι μετ' ἑμοῦ ;  
 43. καὶ ἐλθὼν πάλιν. εὖριν αὐτοῦ καθεύδοντας · ἦσαν γὰρ  
 52. αἱ μαχαίρα ὑποδακνάντων. ἢ  
 54. πληροσθένονται αἱ γαργαῖ,  
 55. συλλαβεῖν με ;  
 58. αὐτὰ μακρόθεν,  
 60. καὶ οὐχ εὐρεσκόν· πολλῶν περιπλήστων ψευδομαρτύρων. ὕψους δ'  
 63. τῷ θεῷ [ τῷ ζῶντος. ]  
 71. ἔξελεσθαι ὃ εἰς τὸν  
 72. ὄρκον, [ λέγων, ] ἐκ οἶδός

Cap. 27. 3. ὁ παραδὸς αὐτὸν,

4. αἶμα δίκαιον.

33. ὁ ὅστις μεθ' ἐμὲ κεκοιμήθη κεκαίσει

34. οἶνον μὲν γὰρ

40. λέγοντες, [ οὕτως ] ὁ κατα-

49. 50. αὐτὸν. [ ἀλλ' ὅτι λαλῶν λόγῳ, ἔνοστις αὐτὸν τὴν πλεῖστον · καὶ ἐξήλθεν  
 ὕδαρ καὶ αἶμα. ] ὁ δὲ ἰησοῦς

55. καὶ [ καὶ ] γυναικας

Cap. 28. 2. θύρας [ τῷ μηναίου, ]

6. καθὼς εἶπε [ ὑμῖν· ] δεῦτε

10. τοῖς μαθηταῖς μου, ἵνα

12. ἀργύριοι ἱκανοὶ ἴδωκαν

E K Γ Ο Υ Μ Α Ρ Κ Ο Υ.

Cap. 1. 5. ἐρρολυμῶται πάντες, καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ ὕδατι  
 8. ἰσὺ μὲν βαπτίζω

10. εἰς ἡμετέρας ἐκτὸς οὐρανῶν,

11. αἱ σοὶ

12. πνεῦμα [ τὸ ἄγιον ] αὐτὸν

13. καὶ ἢ ἐκεῖ ἡμέρας πεντακόντα καὶ νύκτας πεντακόντα περιεχόν-

15. 16. ὑπαρχέτω. καὶ παράγειν παρά τῷ θεῷ-

18. δευτέρου, ἡκολούθησαν αὐτῷ. καὶ εἰσπο-

22. ἔξεπλήσαντο [ πάντες ] ὅτι τῷ

34. 35. ἦδ' εἰσαν αὐτὸν χριστὸν ἔχον· καὶ περὶ ἑνὸς

38. ἀγωνίῳ [ μαχαρῶ ] εἰς ταῖς θ, ἀγωνίῳ εἰς ταῖς ἰγὺς κόμης, καὶ εἰς ταῖς πόλεις  
 ἵνα κακεῖ κηρύξω· εἰς τὸ γὰρ ἰλίκυθαι.

40. ἀποτῆ, [ κύριος, ] ἵνα

Cap. 2. 1. ὅτι αἱ οἰκαὶ ὅστις

4. διωδμήσει περὶ τῆς αὐτῆς.

15. καὶ ἡκολούθησαν αὐτῷ

16. διὰ τὸ μὲν ὅτι

16. 17. πῶς [ διότι καλῶς ὁ μὲν δὲ ] καὶ ἀκούσας!

Cap. 2. 23. καὶ ἐρχέτο πάλιν αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασι διαπορεύεσθαι διὰ τῶν ἀγ-  
ρίων, [ἢ] ἐρχέτο ἐν ταῖς παραπορεύεσθαι αὐτὸν

Cap. 3. 4. τί ἔξεστι τοῖς σάββασι;

18 λέβαντον, καὶ σίμωνα τὸν κυριανέον,

27 διαπάσῃ.

29. 30. αἰσίου ἀμαρτίας· ὅτι

33 καὶ οἱ ἀδελ-

4. 15. ἰδοὺ οἱ ἀπείρεται

18 καὶ ὁμοίᾳ τὸν οἱ εἰς τὰς ἀκαθάρτας ἀπειρέμενοι, οἱ τὸν λόγον

21. χυθρὸν ἀπείρεται, ἵνα, ἢ, καίρεται, ἵνα

24. 25. μαρτυρεῖτε, ἀντιμαρτυρήσαται ὑμῖν. ἐς γὰρ αὐτὸν ἔχῃ

30 καὶ ἔλθῃ, πῶς ὁμοιωσόμεθα

ibid. 31. ἢ ἐν τίνι παρεβόλη παρεβόλημεν αὐτῷ; ὡς κέλευσεν

37. 38. βουθίζεσθαι· καὶ ὡς

4. λοιπὸν ἐστὶν ἐπὶ ἔχῃ πῶς;

Cap. 5. 1. Καὶ ἦλθεν εἰς

1. 2. γαλιλαίων, ἢ, καὶ ἐξῆρθέοντες αὐτῶν, ἢ, γαλιλαίων ἐξῆρθέοντων αὐτῶν

3. ἀλύπειν [ἐκείν] ἐλπίς

11. 12. πορὶς ταῖς ὕραι ἀγρίῃς χεῖρον μεγάλην βοσκομένην. καὶ παρεβόλην αὐτὸν ἐν  
δαίμονες, λέγον

13 ἔχει· ἐλπίς, ἵνα

19 ἀπὸ τῆς μαρτυρίας [αὐτῆς.]

33. 34. πᾶσαν τὴν αἰτίαν [αὐτῆς, ἡμῶν ἐν παύσει.] ὁ δὲ εἶ-

40. παθόντων καίμενοι,

41 λέγει αὐτῶν.

Cap. 6. 2. πολλοὶ ἀκούσαντες, ἐξῆλθον αὐτῷ [ἐκ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ,] λέγοντες.

ibid. αὐτῶν, ἵνα καὶ διδάσκωμεν

ibid. γίνονται

3. καὶ ἰσχυρὸς

ibid. αὐτῶν [πᾶσαι] εἶδος

7. ὅτι δὴ λέγει [μαρτυρεῖται αὐτῶν] καὶ

9. καὶ μὴ ἐν διδύκῃ διὰ ἢ, ἐν διδύκῃ

14. διὰ [τὴν ἀρχὴν Ἰησοῦ·] παρὸν

ibid. Ἰακώβος ὁ βαπτιστὴς ἐν νεκρῶν

15. ὅτι, ἢ, ὡς εἰς

16. 17. ὅτι ἡ γὰρ ἐν ἐκ νεκρῶν. ὁ γὰρ ἡ γὰρ ἐν

20. καὶ ἀκούειν αὐτῶν πολλὰ ἡπύρει, καὶ

22 γὰρ ἐν αὐτῶν τῆς

26 βασιλεὺς [ὡς ἀκούει,] διὰ

ibid. 17. ἀδελφῶν, ὅτι ὁ δὲ εἶδος

31. αὐτοῖς, διὸτε [ὑμῶν ἀκούει] εἰς ἡμῶν

ibid. 32. 33. ἐν τῇ φωνῇ ὁμοιωσάμενος εἶχον. καὶ ἀναβάντες ὡς τὸ πλῆθος, ἀπῆλθον καὶ

ἦσαν. καὶ εἶδον



ibid. ὑπακούοντες [οἱ ὄχλοι·] καὶ ἐπιγινώσκοντες αὐτῶν πολλὰ

ibid. 34. καὶ συναῤῃδον αὐτοῖς. Καὶ ἐξῆθον

36. 37. εἰς τοὺς ἱερῆς ἀγρούς καὶ καίμας, ἀγορεύοντες ἑαυτοῖς τί φάσκοντι ὁ ὃ

47. 48. γῆς· καὶ ἰδὼν αὐ-

52. ἄρτοις. ὅλην ὡς ἡ καρδίαν

54. 55. αὐτὸν [οἱ ἄνθρωποι τῷ τότε,] περιέδεχοντες ὁ-

56. ἐν ταῖς πλητείαις ἐτίθειεν

Cap. 7. 4. καὶ ἀποκρίσας [ὅταν ἴδωσι,] ἰαυμὴν

5. ὅλην κοινῶς χερσίν

6. πῶς ἂν ἀπὸ αὐ-

8. καὶ διὰ τοσοῦτοις τύποις πολλὰ

34. λισταμένη· πάλιν τῶν ὄχλων

15. κοινῶς· διὰ τὰ ἐν τῷ ἀνδραγαθῷ ἐκπορευόμενα, ἐκείνῃ ὅτι

19. ἀφιδρώνα ἐκβάλλεται,

22. ἀσπληγῶς,

24. εἰς τὰ ὅρια τύρου

ibid. 25. λαθεῖν· ὅλην ὅλην ἀκούσασα γυνή

26. συρρομένηματα, ἢ, συρρομένηματα

Cap. 8. 1. πάλιν πολλοὺς ὄχλους

10. 11. εἰς τὰ ὅρια μεσσημαδία· καὶ

12. οὐ διδάσκοντες τῇ

14. καὶ ἐπιλάθοντο [οἱ μεσσημαδῖαι αὐτῶν] λαθεῖν

21. αὐτοῖς ἔγωγε σωῖσθε;

24. θεώπουσι οἱ δίδωσι περιπατοῦντας.

25. θαλμῶν αὐτῶν, καὶ ἤρξατο ἀναβλέψαι, καὶ ἀποκρίσας, ὥστε ἀναβλέψαι τῇ  
λαυρῶς πάντα· ἢ, καὶ διέβλεψε θαυρῶς

29. σὺ εἰ ὁ Χριστὸς [ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.]

31. μεθιῶν καὶ ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ ἀνδραγαθῶν, καὶ ἀποκταίνωμαι,

34. εἰ τις θέλει ὁπίσω μου ἰλθεῖν,

Cap. 9. 12. σὺ πάντα· καὶ τῶς γέγραπται

19. αὐτοῖς, λίγαν, ὅ ἤρξατο

20. πνεῦμα ἐπάρχει αὐτόν.

21. ὅστις ἐξ οὗ τῶν

28. ἰδίαν, τί ὅτι, ἢ, διὰ τί ἡμεῖς

31. ἀνδραγαθῶν [ἀμεσσημαδῶν,] καὶ

ibid. ἀποκταίνωμαι μετὰ τρεῖς ἡμέρας αὐ-

τὸς μέζων [γέγραπται αὐτῷ.] καὶ

ibid. τὸς ἐξ, ἔγωγε πάντα

40. ἡμῶν, ἔγωγε ἡμῶν ὅστις.

Cap. 10. 17. ὁ δὲ [ἰδὼν τὸν πλοῦτον] περιέδεχοντες, καὶ

ibid. γινώσκοντας αὐτὸν, ἢ, ἔκπεσον αὐτόν,

20. 21. [μου· τί ἐπὶ ὑστερον;] ὁ ὃ ἰδὼν

ib. ὑστερῶν, [εἰ θέλεις τῷ χρόνῳ ἐξ] ὑπαγε,

ibid. τὸν σαυρόν [αυ·]

25. ἀκοπώτερον [γδ]

ibid. διήθειν, ἢ πλάσαι

30. ἀδελφάς [ἢ πατέρας,] καὶ μητέρας, ἢ [ἢ πατέρας] καὶ μητέρας,

38. πίνω ἢ τὸ βα-

43. ἔσω

48. λέγειν ἢ δαδίδει, ἐλέυσθαι μὲν.

Cap. 11. 2. εἰς τίμω πόλιν

ibid. ἐρ' ὅν [ἔπω] ἐλθεις

8. ἐν τῷ αἰσῶν, καὶ ἔσονται

15. καὶ ἔρχονται [παλιν] εἰς

24. ἐλάττει, ἢ, λήψεται.

31. 32. αὐταί; ὅγ' εἰ-

ibid. ἅπαντες γδ ἠδύσασα τὸν Ἰωανῆν,

Cap. 12. 1. παραβολαῖς λαθεῖν, ἀμπε-

4. κακίῳτοι ἐκασθῆναι καὶ ἠτίμησαν.

7. γοῖ [θεοσάμφοι αὐτὴν ἐρχόμενοι πρὸς αὐτῶν,] εἴπον πρὸς

9. ὅν μαργαρίτας [τάτας]

13. ἵνα παραδεύσονται λόγῳ.

14. διδάσκεις. [εἰ πὲρ ἐν ἡμῶν] ὕψους

19. καὶ τέκνον μὴ ἀρῶ,

20. ἡγά [οὐκ] ἀδελ-

21. ἀπίθανε μὴ καταλιπὼν ἀσπίδα

31. ὁμοία αὐτῇ,

33. πρὸς πρὸς ὅτι

44. ἐν τῷ πρὸς πρὸς αὐτῷ Ἰωανῶν

Cap. 13. 2. ἀφ' ἧ [ῶδε] λιθῶ

7. ἡγῶμαι [ταῦτα·] ὅγ'

9. καὶ ἐν ταῖς συλλαβαῖς αὐτῶν διαρρησάτω, καὶ ὅτι ἡγαμόνων ὧ, καὶ βασιλείαν ἀγῶν  
σεαυτῶν ἵσταται.

11. μηδὲ θεωρεῖται

14. ἔσονται ὅπου ἐλθῶ· ἢ, ἡσυχὸς ἐν τότῳ ἀγῶν· ὁ ἀναμνήσκων

18. 19. ἵνα μὴ χημῶν ταῦτα γίνηται, [ἢ σαββάτω·] ἵσταται

27. ὁππωμαξοί

28. καὶ ἐκφύη τὰ

32. ἐκείνης, ἢ τῆς ὥρας

Cap. 14. 19. εἰς καὶ εἰς, ἢ, καὶ εἰς

43. δας [ὁ ἰσχυρὸς τῆς] εἰς αὐτὸν

ibid. ἔσονται, [ἀπεσταλμένοι] παρὰ τῶν

61. 62. ὁ ἡδὲ τῷ Θεῷ ζῶντι· ὁ ὧ

64. ἡκούεται [πάντως] τῇ βλασφημίᾳ; ἐροῦμαι πρὸς

65. ῥήπουσιν [ἡμῶν τίς ὅστις ὁ παῖς σου·] καὶ οἱ

71. 72. λέγεται καὶ ὁ Θεὸς ἀλέκτωρ

# D I V E R S A E

Cap. 15. 18. πῶν, [ καὶ λίγῃ, ] χεῖρ

22 καὶ ἀγροῖσιν αὐτῶν

32 στεύσωμεν [ αὐτὰς· ] καὶ

43 ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ δούλος

45. 46. Ἰωσήφ. [ ὁ ὅτι Ἰωσήφ ] ἀγορεύσας

Cap. 16. 2. μενημεῖον [ ἐπὶ ] ἀναπείλαντος

8. θουοῦμαι ἐβρυγ

ibid. 9. ἐφελθόντο γὰρ. [ πάντα ὅσα τὰ παρηγγελήματα τοῖς ἀδελφοῖς τὸν Πάτριον σωτήριον  
ἔδεικνυσεν. καὶ ὅτι ταῦτα καὶ αὐτοὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ αἰατελῆς καὶ ἀφ' ἧς οὐ πᾶσι ἔδει-  
κνυσεν δι' αὐτῶν τὸ ἵεσθαι καὶ ἀφ' ὧν κήρυγμα τῆς αἰωνίου σωτηρίας. ] αἰ-  
εταῖς ὅτι

20 ἐκείνοι ὅτι ἀκούσαντες, ἐκέρυξαν

## E K T O T A O T K A.

Cap. 1. 22. καὶ δὲ μὲν καὶ κότες.

29. ἡ ὅτι ἀκούσαντες διαταράχῃ

34. [ μοι ] πῶτα, ἐπεὶ

35. τὸ γινώσκοντες [ ἐκ οὗ ] ὅτι,

35. 40. οἷος εἰς πόλιν Δαβίδ. καὶ

47. 48. τῶν σωτηριῶν μου, ὅτι

59. εἰς Ἰουδα καὶ Ἰερουσαλὴμ, καὶ Ἰερουσαλὴμ καὶ Ἰερουσαλὴμ

55. 56. ἵνα ἐκείνοι. ἵνα καὶ ὅτι

64 αὐτῶν [ διηγεσθῶν, ] καὶ ἐλάλει ἐν-

66 καὶ [ γὰρ ] χεῖρ κυρίου

75. 76. μέγα καὶ ἡμῶν. καὶ οὐ [ 3 ] πασιδόν.

Cap. 2. 21. τὸ ἀεικεμεῖν αὐτῶν, καὶ

22. εἰσὶν αὐτοῖς, καὶ

24 τὸ γινώσκοντες ἐν νόμῳ

25 δίκαιον καὶ δικαιοσύνην, φέρει-

33. ὡς ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ

37. καὶ ἐν ἐκείνῳ

38. 39. ἐν τῇ Ἰερουσαλὴμ καὶ ὡς

52. πᾶσι ἐν τῇ ἡλικίᾳ, σοφία καὶ χάρις

Cap. 3. 8. καὶ μὴ δόξατε λί-

10. 11. πεινισμένοι [ ἵνα σωθῶμεν ] ἀπεκρινόμενοι

12. Βαπτισμῶν (ὡς αὐτοῖς) καὶ ἑπο-

18. ἵνα παραινῶν διηγεσθῶν.

24. τὸ ἰαννῶν, [ τὸ ἐλπίον, τὸ φάρμακον ] τὸ ἰαννῶν, [ τὸ ἰαννῶν, τὸ ἰαννῶν, ] τὸ ἰαννῶν

Cap. 5. 25. 26. Δίου [ τὸ μακάριον, τὸ ἰαννῶν, ] τὸ ἰαννῶν, [ τὸ ἰαννῶν, τὸ ἰαννῶν, ] τὸ ἰαννῶν

τὸ ἰαννῶν, [ τὸ συμεῖον, τὸ ἀφ' ὧν, ] τὸ ἰαννῶν, [ τὸ ἰαννῶν, τὸ ἰαννῶν, ] τὸ ἰαννῶν

καὶ τὸ μακάριον,

26. τὸ συμεῖον, τὸ ἰαννῶν τὸ ἰαννῶν

28. 29. οὐκ, τὸ ἰαννῶν, τὸ ἰαννῶν, τὸ ἰαννῶν, τὸ ἰαννῶν, τὸ ἰαννῶν,

Cap.

Cap. 4. 7. ἐὰν [πιστὸν θεωρηκωή-

ibid. ἴσται σου πάντα

8. εἴπεν ὁ Ἰησοῦς, γέγραπται, θεωρηκωήσας:

17. 7. καὶ αἰσθάνων τὸ βιβλίον

22. ἐκείνους [οἱ ὄχλοι] ὅτι τοῖς λόγοις

26. εἰς σάραψαν, ἢ, σάραψα

Cap. 5. 7. [ὅς τε παρὰ τῇ] βυθίζουσα

19. ἐν τῇ πύλῃ

22. 23. ὑμῶν [πονηρὰ,] πᾶσι

Cap. 6. 5. 6. Σαββάτου. [τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ διαστειλόμενος πρὸς ἱερὸν ἱεροῦ τῇ σαβ-

βάτῳ, εἶπεν αὐτῷ, ἀνέστη, εἰ μὴ οἶδας τί ποιεῖς, μακάριος εἶ· εἰ δὲ

μὴ οἶδας, ὅτι κατὰ νόμον καὶ πατερὰς εἶ τῷ νόμῳ.] Ἐξήκοντα

7. κατηγόρειν [κατ'] αὐτῷ

9. ἐπερωτῶ ὑμᾶς εἰ ἔξεστι τῇ σαββάτῳ ἀγαθοποιῆσαι, ἢ

10. τίω χεῖρα σου· καὶ ἔξτεται, καὶ

23. χαίρειτε ἐν

25. πεπλησμένοι [γαυ·] ὅτι

26. ἐὰν ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἰπωσιν οἱ ἄνθρωποι

39. εἴπῃ δὲ [καὶ] παροχολῶ

Cap. 7. 11. ἐν τῇ ἐκκλῆσῃ

12. καὶ αὐτῇ χεῖρα, καὶ

16. 17. αὐτῷ [εἰς ἀγαθόν,] καὶ

21. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐ-

24. τῷ μαθητῇ Ἰωάννῳ,

45. ἀφ' ἧς εἰσῆλθεν οὐ δι-

47. σε, [εἰ] ἀφ' ἧς αὐτῶν

Cap. 8. 3. διηκουσίου αὐτοῖς ἀπὸ

18. αὐτῷ [καὶ πεπλησμένοι ἦσαν] καὶ ὅς

20. λεγόντων [αὐτῷ] ἢ

24. 25. γαλιλῆ [μυγάλη.] εἶπε

31. ἀκούσαντες εἰσελθεῖν.

38. εἰδὼς γὰρ αὐτῷ

Cap. 9. 1. καὶ ὑπετάραξε αὐτῷ

4. καὶ ἐκείθεν [μὴ] ἔξελθον.

15. κατέκλινεν ἅπαντας, λα-

16. ἔρχον [προσεύχαστο, καὶ] ἐβλόγησεν αὐτοὺς

23. αὐτῷ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι.

35. ἀγαπητοὶ [οἱ δὲ ἡσυχάζοντες,] αὐτῷ

39. καλεῖται, [καὶ ῥήματα,] καὶ ἀποκαθάρσει

47 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰδὼς τὸν



50. κωλύετε· [ἐ γάρ ὅτι κρατ' ἡμῶν.] ὅς γδ

52. εἰς πόλιν σαρμα-

59. πλῆθιν ὁσόντων

Cap. 10. 1. ἰσχυρότατος [δύο μαθηταί,] καὶ

11. ὑμῶν, [εἰς τὸν πύδακ ἡμῶν,] ἡτοιμασ-

20. χαίρετε ὅτι

21. πνύμεται [τῶν ἀγίων] ὁ ἰσχυρὸς, καὶ

21 22. ἡμετέραν σε. πάντα παρ-

23. μαθηταί, αὐτοῖς εἶπεν,

41. καὶ δορυβάτην ἀπὸ

Cap. 11. 13. ὁ πατὴρ [ὑμῶν] ὁ ὕψις καὶ

ibid. πνύμεται ἀγαθὸν τοῖς

15. 16. θαυμάσια [καὶ δορυβάταις εἶπεν, πῶς διώκεται σαταναῖ σαταναῖ ἐκ τῆς γῆς,] ἡμετέροις

29. ἡ γῆρας αὐτῶν [γῆρας] ποιεῖται

33. εἰς κρυπλὴν τίθησιν,

34. φῶτι οἱ ἰσχυροί

38. φαρμακίον ἡρξάτο διακρινόμενον ἐν ἑαυτῇ λέγει, τίς τίς ἐσθλὸς

41. 42. ὑμῶν ἰσχυροί. ἀλλ'

42. ταῦτα [ὅτι] ἰδοὺ

51. ἀπὸ [τῶν δικαίων,] ἰδοὺ

52. ἐκρύβηται τῶν κλησθῶν

53. συνέχεται, καὶ ἀποστρέφεται αὐτὸν

Cap. 12. 15. ἀπὸ πάσης πλῆθους

18. πάντα τὸν σῶν μου, καὶ

21. 22. πλεονέκτης. [ταῦτα λόγων ἰφάνει, ὁ ἔχων ὅσα ἀκρίβει, ἀκρίβει.] εἶπεν ὁ

37. ἀπὸ ἑαυτῶν οὐ διακρί-

Cap. 13. 7. ἔτι [ἀφ' οὗ] ἔρχεται

ibid. ἡμετέροις [αὐτῶν] αὐτῶν· ἵνα μὴ καὶ τῶν γνῶν καταργῶ. ὁ δὲ

15. εἶπεν, ὑποκρινόμενος, ἡμετέροις

25. ἀφ' οὗ αὖ εἰσελθὼν ὁ οἰκοδομησώ-

34. ὅπως τὰ ἑαυτῆς νοσῶντα ὑπο-

Ca. 14. 24. 25. εἶπεν. [πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοὶ, ὅληροι δὲ ἐκλεκτοί.] σωσωμένοι

Cap. 15. 10. χαρὰ ὅσα ἐσθλὰ ἐσθλὰ

17. λιμὸν [ἀπὸ] ἀπολλύμεται

22. αὐτῶν, [παρέως] ὑπερίσταται

Cap. 16. 6. ἡμετέροις καὶ ὅσα ἐσθλὰ

8. ἰπνύσονται. [διὸ λόγων ὑμῶν,] ὅτι οἱ

18. 19. μετὰ ὅσους· [εἶπεν ὁ καὶ ἐπὶ πᾶσι παραβολαῖς,] ἀντιπροσώπῳ

Cap. 17. 1. μαθηταί [αὐτῶν] αἰνέ-

2. αὐτῶν εἰς λίαν πολὺν ὡς φερεῖται

7. ὅς ἐστιν πᾶσι τῶν ἀγίων

23. ἐκεί [ὁ χριστός,] μὴ

# LECTIONES

35. 36. ἀφ' ἑθίστηται. [δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγγέλῳ, ὃ εἶς παρακληθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφ' ἑθίστηται,] καὶ

Cap. 18. 7. 8. ἐπ' αὐτοῖς; [καὶ] λί-

14. αὐτῷ ἢ, γὰρ ἐκείνῳ, ἢ, παρ' ἐκείνου ἔπ

31. σὺ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι

Cap. 19. 4. καὶ περιστερῶν ἑκατόν,

ibid. 5. ὅσα συγκομιαίαι, ἢ, συζυγίαι, ἢ, συγκαταστάσεις,

23. εἰς μου τοῖς πνεύματι, καὶ ἐν

26. δεικνύσται, [καὶ περιστερῶν ἑκατόν] ἑπ' ἑ

41. 41. οὗ κεφάλαιον, καὶ ὅς

Cap. 20. 24. ἄλλοι. [οἱ οὗ ἰσχυροί, καὶ ἑπ' αὐτοῖς,] τίνες ἔχουσιν

41. πῶς λέγεται [πῶς] τὸν

Cap. 2. 1. 4. εὐαγγελιστὸς αὐτῶν ἑκατόν

ibid. 5. ἑκατόν. [ταῦτα λέγων, ἑκατόν, ὁ ἔχων ἔπειτα ἀκούειν ἀκούστων,] καὶ πᾶσι

36. ἵνα καταλάβωσι ἐκ-

Cap. 22. 34. ὁ ἑκατόν ὡς ἑκατόν

42. εἰ βούλει παύσειν τὸ πνεῦμα

61. φανήσται [σήμερον,] ἀπαρτήσται

64. περιστερῶν [αὐτῶν τὸ πνεῦμα, ἑκατόν] αὐ-

Cap. 23. 2. ἑπ' αὐτοῖς [ἡμῶν] καὶ

3. αἰνέσει γὰρ αὐτοὺς πνεῦμα ἡμῶν,

20. περιστερῶν [αὐτοῖς,] ἑκατόν

22. οὐδὲν ἕξοις θανάτου

14. οὐδὲν πνεῦμα ἑκατόν

46. χεῖρας σου παρατίθεται, ἢ, παρατίθεται

Cap. 24. 17. καὶ ἑκατόν σκυδαροί

18. οἰκίαις ἑκατόν,

28. αὐτοὺς περιστερῶν τὸ πνεῦμα

32. ἡμῶν κακαλυμμένη ἡ

## ΕΚ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ.

Cap. 1. 3. 4. ἑπ' αὐτοῖς, ὁ γάρ, ἐν αὐτοῖς.

14. πλήρη χεῖρας

27. 28. ποσὶν [ἐκείνῳ ἡμῶν βαπτιστῶν ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί.] ταῦτα ἐν βαπτισμῶν ἐκείνῳ

42. ὅσα πνεῦμα τὸν αὐ-

43. ὁ ἐν ἑκατόν σὺ

51. πιστεύεις μοι-

Cap. 2. 15. ποιήσεις [ὡς] ἑκατόν ἐν χεῖρας, πάντας

17. σου καταβάλλεται μοι

22. καὶ τὸ ἑκατόν καὶ

24. μισθώνει πάντα, καὶ

Cap. 3. 20. ἑπ' αὐτοῖς, [ὅσα ποιήσεις ὅσα.] ὁ οὗ

25. ἑκατόν μὲν ἑκατόν

Cap. 5. 2. ὡς δὲ ἐν τοῖς ἰεροσολύμοις θεσφατικὴ καλυμμένη ἐσται.

3. ξηρῶν, [παρὰλυτικῶν,] ἐκδιχομήτων

4. ἀρχαῖος γὰρ [κυρίως] καὶ

ibid. καὶ ἐπαράστω τὸ ὕδωρ.

Cap. 6. I. θαλάσσης τῆς περιμέτρου,

II. ελπίσας δίδωκε τοῖς ἀνακεμήροισι, ὅμοιως

24. ἀνέβησαν αὐτοὶ εἰς

३९. त्विदं यत्

45. પાલિકાના ધર્મોચાર

54. κα ἀληθείας ὅτι βροῦσις,

ibid. ἀληθείης ὅσα πόσις.

56. γὰρ εἰ ἀπὸ [κειθὺς εἰ ἐμοὶ ὁ πατήρ, καὶ γὰρ εἰ τοῦ πατρὸς. ἀλλὰ ἀλλὰ λέγω  
 ὑμῖν, ἐὰν μὴ λάβετε τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀδελφοῦ, οὐκ ἔχετε τὸν ἄρτον τῆς ζωῆς, καὶ  
 ἔχετε ζηλιώ εἰ ἀπὸ.] κειθὺς ἀπὸ ἐπὶ λέγε

57. πατέρα· ἢ ὁ λαμβάνει

58.ὁ τρώων [μου] τῆτοι

62. α' ἐγὼ λαβέσθην ἐμῶν,

Cap. 7. 9. ταῦτα ὃ ἐπὶ πῶν, αὐτὸς ἔμελλεν αἰ τῇ

23. μωσέως, [πώς] ἰμοὶ

39.  $\alpha\gamma\iota\omicron\nu$  [ $\epsilon\pi'$   $\alpha\gamma\iota\omicron\nu$ ,]  $\omicron\pi$

40. ἀκέσασθε τῇς λόγων [τέτων,] ἱερέων,

Cap. 8.2. λη[βασιϑ] ἡλθεν εἰς τὸ ἱερὸν.

ibid. ἤρχετο, καὶ κατέβηκε

4. αὐτοὶ [παραδόντες] διδασκάντες, ταῦτ' αὖ ἐν ἑαυτοῖς ἀναμνησκόμενοι· ὡς ὁ

ς. τῷ νόμῳ [ ἡμῶν ] Μωϋσῆς ἐπέτατο

ibid. τὰς λιθαρίων, ἢ, λιθαρίων· σὺ γὰρ π λήρης [ὡς αὐτῆς] ἔσται ὁ

Б. іхъ іхъотъ кхатхрїанъ кхат' ахтх

6. 7. γὰρ ὡς ὃ ἐπὶ μέσῳ ἔρχομαι πρὸς αὐτὸν, ἀναβλέψας εἶπεν αὐτοῖς, ὁ

7. ἔσθ' ἄρα καὶ λίβανος

10. τῆς γυναικὸς, ἑώρα, ἀντὶ, καὶ ἑώρα, γυναικί, παύ

ΥΙ. ἐνώ σι κατὰ κρινῶ. πορεύου, καὶ [ἀπὸ τῆ γαῖς] μὴ κέπαι ἀμφο-

14. ἔρχουσι, ἢ πῶ

35.  $\chi\lambda\omega\ \acute{o},\pi\ \kappa\epsilon\ \lambda\omicron\mu\acute{o}$

37.28. πατέρα αὐτοῦ λέγει [ πρὸς θεόν. ] εἴπεν αὐτῷ

28. ὑμεῖς αὖ α' ἠκούσατε παρὰ τοῦ πατρὸς ὑμῶν.

49. ἡπμάσατί με

Cap. 9. 1. 2. ἐν χυτῆς [καὶ ἡμῶν.] καὶ ἡ-

8. πρην ὅτι ἀποστείλης ὡ.

9. ἄλλος [ἑλκυσθ, ἐχθ,] ἄλλ' ὅμως αὐτὰς ὅσην ἐκείνη [χ]

47. λέγετε [οὐὼ] τῶν τυφλῶν

37. йолн, и кхэстте'

Car. 10. 8. ὅσοι ἄλθοι, πλεῖται ἥσαν καὶ λευγαί.

11. αὐτὸ διδάσκει ὑμῶν ἡδ  
 14. καὶ γενάσκωσιν με τὰ ἐμά· καὶ οὕτως  
 21. δαμάσκειν [ἔχων] δυνάμει  
 32. ποῖον αὐτῶν ἔργων  
 34. ὑμῶν, [ὅτι] ἐγὼ εἶ-  
 38. καὶ ἐμοὶ μὴ θέλητε πειθεῖσθαι, τοῖς  
 ibid. καὶ γὰρ ἐν τῷ πατρὶ. ἐξή-

Cap. 11. 19. πρὸς τὴν μὲν-

31. αὐτῶν, δόξατες, ἐπὶ  
 44. ἔξῃλθεν [ἐκ τοῦ] ὁ πεδινῶν,  
 54. τὴν χώραν [σκιερὰν,] ἐξ ὧν τῆς ἐρήμου, εἰς ἱερὸν λεγόμενον πόλιν·

Cap. 2. 7. αὐτῶν· [ἡ] εἰς τὴν ἡμέραν τὴν καταφικῶν με πρὸς αὐτόν.

17. καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῷ  
 19. ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ [ἐκ τοῦ] ὁπίσω  
 28. δόξατες με τὸ ὄνομα  
 32. γὰρ, παύει ἐλκυσθῶ  
 35. φῶς ἐν ὑμῶν ὅτι  
 47. καὶ μὴ φυλάξῃ, ἐγὼ ἐ

Cap. 13. 2 4. καὶ πρὸς [τὴν λέξιν αὐτῶν,] εἶπε πρὸς ὅτι πρὸς οὗ λέγει·

30. 31. καὶ ὅτι [αὐτῶν] ἔξῃλθεν, λέγει ὁ

Cap. 14. 1. τοῖς. [καὶ εἶπε τοῖς μεθυσμένοις αὐτοῦ,] Μὴ ταχύνετε τὸν ὑμῶν

3. μὲν οὖν ἐπιμαρτυρεῖ ὑμῶν  
 13. ἀπὸ τοῦ [αὐτῶν] ἐκ τῶν  
 30. σὺν [τῶν] ἔρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ ἐκ εὐρήσεως ἐξ ἑνὸς

Cap. 15. 1. δαμάσκειν, [ὑμεῖς τὰ κληόμενα,] καὶ ὁ πατήρ μου

7. πείσασθαι, καὶ δοθήσεται ὑμῶν.  
 8, καὶ γνῶσθαι ἐμοὶ

Cap. 16. 9. ὅτι ἐκ ὁπίσθενται εἰς ἐμὴν.

16. καὶ ἐκείνη διαρείττει

Cap. 17. 11. σου, ὅς διδάσκει μοι

12. νόμισα σε, ὅς διδάσκει μοι, καὶ ἐφύλαξαν,

Cap. 18. 20. ὅτι παύσονται, ὅτι πάντες οἱ

24. ἀπὸ τοῦ [αὐτῶν] αὐτῶν  
 29. πρὸς αὐτῶν [ἐξ ὧν,] καὶ εἶπε

Ca. 19. 2. 3. αὐτῶν, [καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτῶν] καὶ ἤρχον

6. σαρκοφάγον [αὐτῶν,] λέγει  
 13. ἀκόσας τέτων τῶν λόγων, ἡραγῶ

14. ἀπὸ τοῦ καὶ λέγει

16. 17. τὸν ἡγεμῶνα καὶ ἡραγῶν [εἰς τὸ σφαιρωμένον,] καὶ βαστάζων, καὶ ἡραγῶν αὐτῶν

[εἰς τὸ σαρκοφάγον,] καὶ βαστάζων

27. ὁ μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια. καὶ ταῦτα ἰδὼν ὁ ἰησοῦς

28. ἡδὴ πέλεται [πρὸς αὐτόν,] ἵνα

36. σωτηριάζουσιν [αὐτῶν] αὐτῶν.



40. ἀπὸ [ ἐ ] ὁδοῖοις

Cap. 20. 12. ὅτε ἐδήκαστο τὸ σῶμα

29. πιστεύουσαι ;

31. ζῶν [ αἰώνιον ] ἔχοντες

Cap. 21. 15. σίμων ἰσκαριώτα, ἀγαπᾷς

24. τέτρω, [ ὁ ] κ)

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

Cap. 1. 2. ἀποστόλοις, διὰ πνεύματι ὁ ἀγίος οὐκ ἐξελίξασθαι,

5. ἐκείνησιν ὅσας,

11. ἔρωτον ἐστὶν ἰλα-

15. μίσθον τῆς ἀδελφῆς ἑπαι-

17. ἡ δὲ ἐν ἡ-

23. οὐδὲ, ἰσχυρὸν τὸν κλέ-

Cap. 24. 25. ἀνὰ δέξιν ὃν ἐξελίξω ἐν τῇ τῶν τῶν οὐκ ἐν αὐτῇ, ἢ ἀνὰ δέξιν ἐν τῇ τῶν οὐκ ἐν αὐτῇ ἐξελίξω. ἢ ἀνὰ δέξιν ὃν ἐξελίξω ἐν τῇ τῶν οὐκ ἐν αὐτῇ, ἢ ἀνὰ δέξιν ἐν λαῶνι

ibid. λαβεῖν τὸν τόπον τῆς

26. κλήρεαι αὐτοῖς, κ)

Cap. 2. 1. ἦσαν ἅπαντες [ οἱ ἀπόστολοι ] ἡμο-

ibid. θυμασθὲν ὅτι ταυτοῦ.

24. αἰσθῆσαι ὅτι ἔδω-

31. ὁσπύριον αὐτῶν ἐκείνησιν ὅτι τῷ θυμῷ αὐτῶν, τὸ κτ' ἐπὶ σάρκα ἐκείνησιν τὸν χειρὸν, θυμασθὲν ἰσχυρῶς

43. 44. ἐγίνετο [ οἱ ἰεροσολίται. ὅτι τῷ μύθῳ ὅτι παύσας αὐτοῦ. ] παύσας ;

Cap. 3. 1. τῇ ἐκκλησίᾳ ὅτι τὸ αὐτό. Πίστες ἡ κ)

20. ἀποστείλας τὸν πρεσβύτερον κλήρον ὅτι

21. παύσας [ ἀπὸ ] ὅτι ἰσχυρῶς

26. ἰσχυρῶς [ ὅτι ] ὅτι τῇ πνευματικῇ αὐτῶν. Ἀδελφῶν ἡ

Cap. 4. 25. ὁ [ πνεύματι ἀγίῳ ] διὰ [ τῷ πνεύματι ἡμῶν ] λαβεῖν τῷ πνεύματι σου εἰπὼν,

36. ἰσχυρῶς ἡ

Cap. 5. 3. ψεύσασθαι σε [ οἱ ] τὸ πνεύματι

15. ὅτι [ κ) ] εἰς τὰς πλατείας

15. 16. αὐτῶν [ ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς ἡμῶν ἀδελφῆς, ἡμῶν ἔχει ἰσχυρῶς. ] σιωπῶντες

22. ἡμῶν, [ κ) ἀδελφῆς τῶν φυλακῶν, ] οὐκ οὐδὲν

23. φυλακῆς ἰσχυρῶς

36. πνεῦμα ἡμῶν, μίσηται ὅτι πνεύματι

ibid. ἐκείνη ἀδελφῆς

Cap. 6. 8. πλήρης χάριτος κ) δυναμῆς

ibid. 9. λαβὴ [ διὰ τῷ ὀνόματι τῷ κυρίῳ ἰσχυρῶς ] ἐκείνησιν ἡ

10. 11. τῇ σοφίᾳ [ τῇ οὐκ ἐν αὐτῇ, ] κ) τῇ πνεύματι [ ἀγίῳ ] ὅτι ἰσχυρῶς, [ διὰ

τῇ ἰσχυρῶς αὐτῶν ὅτι αὐτῶν μὴ πνεύματι πνεύματι. μὴ δυναμῆς οὐκ αὐτῶν

δυναμῆς τῇ ἀδελφῇ, ] τῇ τῇ ἰσχυρῶς

Cap.

Cap. 7. 1. ἀρχαίους [τῶ στεφάνῳ,] εἰ ἀρε

5. καὶ ἐπηγγέλατο αὐτῷ δοῦναι εἰς κατάρχην αὐτοῦ, καὶ τῇ ἀσκήσει  
6. ἰσχύσει ὃ αὐτῷ ὁ θεὸς, ὅτι ἴσται τὸ σπέρμα σου παρ-

ibid. καὶ δαλώσει σοι αὐτῷ,

8. καὶ οὕτως ἐγγύηται τὸν ἰσάκην,

18. ἱταρῶ [ἰσ' αἰγυπτον,] ὅς ἐστι

20. 21. τρέει. ἐκπιδίηται ὃ αὐτῷ [παρὰ τὸν ποταμὸν,] ἀνέλιτο

24. κοῦμβρον [ἐν τῷ γένει.] ἡμιώματο

ibid. 25. αἰγυπτιον. [καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν ἐν τῇ ἄμμο·] ἀβ-

35. διέσπασεν [ἰφ' ἡμῶν:] τῷ τινι ὁ θεὸς

ibid. 9. ἀπέσχετο σοὶ χεῖρα

38. λόγον ζῶντα

52. τῷ δικαίῳ [τύττω] ὃ

Cap. 8. 10. τῷ θεῷ ἡ [καθουμένη] με-

18. 19. χεῖματα, [παρακαλῶν καὶ] λῆγων,

24. 25. εἰρήνευται· [ὅς πολλὰ κλαίων οὐ διελέμψαιεν.] οἱ μὲν οὖν

ibid. τῷ κυρίου, ὑπέστειλον εἰς

ibid. ἀναγέλλουσιν

36. ρέουσιν [συζητουμένους μετ' ἀλλήλων] καὶ τῷ

39. ἐν τῷ ὕδατι, πνεῦμα [ἄριστον ἵππεν ἐπὶ τὸν ἀνέχον, ἀβλαβῶς] κυρίου ἡρ-

πασε τὸν

Cap. 9. 5. ὅτι σὺ διάκονος· ἀπὸ αἰσθηθῆς

6. καὶ ἐπὶ λαμβάνεται

Cap. 10. 39. ὅν [καὶ] αἰετῶν κρε

Cap. 11. 3. εἰσπλῖν καὶ σωθεῖσθαι αὐτοῖς,

17. κωλύσαι τὸν θεόν [τῷ μὴ δοῦναι αὐτοῖς πνεῦμα ἄριστον:]

21. μετ' αὐτῶν [τῷ ἰσθῆναι αὐτοῖς.]

Cap. 12. 6. προσερχεῖται ὁ ἕρως

15. καὶ ἡ;

25. ὑπέστειλον εἰς ἱερουσαλὴμ, πληροῦσάσιν, ἡ ὑπέστειλον ὅς ἱερουσαλὴμ εἰς αὐ-

πόχην πληροῦσάσιν

Cap. 13. 19. 20. κατεκκλησιάζουσιν αὐτοῖς τῷ γὰρ αὐτῷ ὡς ἵππεν τι-

τηκασίαις πλῆκοιτα· καὶ μὲν τῷ τῷ ἰσθῆναι κατεκ-

23. 24. ἐπαγγελίαν ἡγάγα τῇ ἰσραὴλ σωτηρίαν, ἀποκαρῶνται

31. οἵππεις [ἡμῶν] εἰσι μὲν

41. διαμαρτυρεῖται [καὶ ἐπιλέγειται] καὶ ἀναβιβάζει,

44. 45. σὺ ἡ γὰρ ἀκούσας παύλου, πολὺν τε λόγον ποιησάμενος ὡς τῷ κυρίου, καὶ

ἰδόντες οἱ ἰου.

Cap. 14. 7. 8. ἀναγέλλουσιν. [καὶ ἐκπιδίηται τὸ πλῆθος ἐπὶ τῷ διδά-

σχῇ· ὃ δὲ παῦλος καὶ βασιλέας διέτρεχον οἱ λῃστοίς.] καὶ

10. τῇ φωνῇ [ὅτι λίγην, ἐν τῇ ὁρμήσει τῷ κυρίου ἡσυχία χρεῖται] αἰσθη-

18. 19. αὐτοῖς. [ὅμως πορεύεσθαι ἔλασιν εἰς τὰ ἴδια. διατελέσαντων ὃ αὐτοῖς καὶ δι-  
δαπέδων,] ἐπὶ λθόν· ὁπότε ἀπὸ πηγάδας

ibid. ὅν ὄχλους, [καὶ διαλεγόμενον αὐτοῖς παρηγοία, ἀνίστασθαι ὅν ὄχλος ἀποστρέφει  
ἀπ' αὐτοῦ, λέγοντες ὅτι ἐπεὶ ἡ ἀληθὴς λέγουσιν, ὅμως πάντα ψεύδονται.] καὶ λι-

25. λόγον [τῷ Θεῷ] κατέβησαν

Cap. 15. 1. ἐσθλας [ἧς πιπτεσκόντων ὁπότε τῆς αἰρέσεως ἧς φερεσθαι] i.  
διδασκόντων

ibid. φεικόμενοι [καὶ] τῷ ἰδίῳ μαυρίσας [φειπατήτα], ἐδωκάτω

2. καὶ ζητήσας

17. 18. 19. πάντα, ἀ' ὅτι γνωστὰ ἀπ' αὐτοῦ· αὐτοῖς. διὸ ἐγὼ

20. αἰμάτω· [καὶ ὅσα αὐτὸ μὴ θέλωσιν ἑαυτοῖς γίνεσθαι, ἰτίους μὴ ποιεῖν.]

29. πορεύεσθαι, [καὶ ὅσα μὴ θέλωσιν ἑαυτοῖς γίνεσθαι, ἰτίους μὴ ποιεῖν.] ὅξ ὅτι διὰ

ibid. ἀφ' ἑαυτοῦ, ἢ ἀφ' ἑαυτοῦ.

30. κατὰ λθόν εἰς ἀπόχρηται,

34. 35. αὐτοῖς. [μόνον· ὃ ἴδιος ἐπορεύθη.] παύλα

37. τάς καὶ ἐβουλότο συναπαρξαλέειν Ἰωάννην τὸν ὀπταλέμενον μαρτυροῦν

Cap. 16. 7. ἰλθόντες [ὃ] καὶ τὴν ἰσχυρίαν, ἐπείραζον εἰς τὴν

ibid. 8. πνεῦμα [τῷ Ἰησοῦ.] παρεχόμενοι

17. ἰμὴν ἰδὼν σωτη-

35. ἡμίσεος ὃ ἡμιόμοιος [συνῆλθον οἱ στρατηγοὶ ὅτι τὸ αὐτὸ εἰς τὴν ἀγορὴν καὶ  
ἀμαμνησθέντες τὸν σῆμα τὸν γαργότα, ἐφοβήθησαν, καὶ] ἀπέστησαν ὅν βέβη-

χες,

ibid. 36. ἐκείνους [οὗς χθὲς παρέλαβες.] ἀπὸ τῆς

38. 39. 40. ἡμίσεος οἱ βέβητοι ἡμίσεος ταῦτα τὰ βέβητα καὶ ὅτι τῶν στρατηγῶν.  
οἱ ὃ, ἀνέστησαν ὅτι βέβητοι εἰσιν, ἐφοβήθησαν· καὶ παρεχόμενοι μὴ εἶναι  
πολλῶν εἰς τὴν φυλακὴν, παρὲν ἑαυτοῖς, εἰπόντες, Ἡγεμόνα μὲν τὸ  
κατὰ ὑμᾶς, ὅτι ἐπεὶ ἡμεῖς δίκαιοι. καὶ ἑξαρτῶντες παρὲν ἑαυτοῖς, λέγον-  
τες, Ἐκ τῆς πόλεως ταύτης ἔξελθετε, μήποτε πάλιν συσφάσῃ ὑμῖν, ὅτι παρ-  
χόντες κατὰ ὑμᾶς. ἔξελθόντες ὃ ἐκ τῆς φυλακῆς, ἦλθον καὶ τὴν λυθίαν· καὶ  
ἰδόντες ὅν ἀδελφούς, διηγήσαντο ὅσα ἐποίησε κύριος αὐτοῖς, παρεχόμενοι  
αὐτοῖς. διδοῦσάτους ὃ

Cap. 17. 4. 5. ὁλίγα· παρεχόμενοι ὃ οἱ ἐσθλαὶ οἱ ἀπειθοῦντες ἧς ἀ-

γορεύον

13. λείποντες [καὶ παρεχόντες] ὅν ὄχλους.

15. πνεῦμα καὶ τὰ πάντα·

Cap. 18. 7. ὁλόματι [τίτῃ] ἔσσε, φοβερόν τὸν Θεόν,

Cap. 19. 9. πνεῦμα ἰδὼν (τῷ Θεῷ) ἐπὶ-

ibid. 10. συστάσει πρὸς (ἀφ' ὧν ἐπεπλήθη ἡμεῖς δικαιοσύνη) τῷ ὃ

12. συστάσει καὶ σημερινῶν,

13. ὑμᾶς (διὰ) τὸν Ἰησοῦν,

16. κατεκλείψαν ἀμφοτέρων ἰσχυρίων

28. δικῶν, δέχοντες εἰς τὸ ἀμφοτέρων ἰσχυρίων

33. ὁλοκλήρως

Cap. 20. 1. θηταις, [παρχαλίσας,] ἀπασι μύροις τι ἔχληται

4. σωσίπαυς [πυρίου] βεργαίθη·

5. οὐτοι αἰσθηθέντες ἔμφοι

7. σωληγμύαν [ἡμῶν] ἤν' ἐσθιπῶν

18. φέρει αὐτοὶ [ὁμοίως ὄντων ἀντὶ] ἢ, φέρει αὐτοὶ [ὁμοθυμαδόν] οἱ

23. διαμεψύρεται [μοι] λίγον

ibid. 24. μύριον [ἐν ἱεροσολύμοις.] ὅλη

ibid. διαμεψύρεται [ἱεραίοις καὶ ἱλλήστοις] τὸ

26. 27. πάντων [ὑμῶν.] ἐ γδ

ibid. τῷ [κρυίου καὶ] διῷ,

28. 29. διὰ τῷ ἀμυγλίῳ τῷ ἰδίῳ ἰχθ

31. 32. ἔκαστος [ὑμῶν] καὶ

Cap. 21. 2. 3. ἀνθρώπων ἀπασι μύροις, ἢ, ἀπασι μύροις ὅ

8. θήτις ἡλδομῶν εἰς κησάρει

15. ταύτας παρασκευασάμενοι, ἢ, ὅπως ἐκαστάμενοι

16. καὶ [πῖες] ἤν'

21. 22. διὰ [τοῖς πατέροισι] περιούται, τί οὐκ ὄν;

23. σιν [ὅ] ἡμῶν ἀδμοι

Cap. 22. 12. αὐτὸν ὀλαλῆς, καὶ τὸν ἰμόν μαρτυρῶ-

20. φροτομαφτέρεις σου, ἢ, φροτο μαφτέρεις σου,

23. ἀντὶ [ὅτι πλείον] καὶ ῥιπῆς-

25. αἱ ὅ φροσέπιναι

Cap. 23. 9. ἀιασύντις [πῖες] ἤν' γραμματῖαι τῷ μέρει

Cap. 24. 1. καὶ φροσβυτίονι παῖν καὶ ῥήτορῳ

3. φροσβυτίονι, πάντοτε καὶ πανταχῶ α-

7. 8. ἡμῶν ἀφούλειτο, [καὶ φέρει σε ἀπέσφλες,] κελύουσας

ibid. παρ' ὧν δωρήση

9. σωσιπένοντο ὅ καὶ οἱ

13. παρὰσπῶται δωδισονται [σοι,] φελὶ ὧν

14. καὶ τοῖς [ὅ] τοῖς φροσβυτίονι

16. τέτω ὅ [καὶ] ἀντὶς ἀσκῶ, ἀφροσκοποι σωσιπένοντο ἰχθῶν φέρει

18. ὅ αἱ εὐχὴν με

ibid. 19. ἱεραίοις, οὗς ἰδῶ

Cap. 25. 3. χείρην παρ' αὐτῶν

5. εἰ τι ὄντι [ἀποποι] ἐν τῷ

6. ἡμίχης [οὐ] πλείους [ὅκτις] ἢ δίκας

7. φροσβυτίονι [αὐτῶν] οἱ ἀπὸ

14. διῶρεται ἐκεῖ,

15. 16. κελύουσας φέρει οὗς

ibid. χαμίζεσθαι τῶν ἀφροσβυτίονι, φροσβυτίονι ἢ ὅ

18. 19. ἰχθῶ [πονηρῶν,] ἱεραίοις

24. διῶρεται οὗτον; φελὶ τέτω ἀπὸ τὸ πλῆθος

26. κρυίου [μοι] ἐκ ἰχθῶ



# D I V E R S A E

Cap. 26. 3. ὅτι σε [εἰδώς] ἡ, [ἐπιστάμενος] παύται ἡ  
6. πατήρας [ἡμῶν] ἐπαγγελίας  
17. λαὸν [τῶν ἰουδαίων] καὶ ἡ

Ca. 16. 18. σε ἔξαποστέλλω ἀποῖξαι  
20. ἰθὺς ἀπὸ ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπὸ τῶν ἰερουδαίων κα-

Cap. 27. 39. ἐκβαλόντες, εἰ

Cap. 28. 1. Καὶ ἀποστέλλεις [οἱ δὲ τὸν παῦλον ἐκ τῆς πόλεως,] τὸν  
3. φυλάξαι [τὸν] πληθύνοντα,  
14. παρὰ κλήσιν [ἐμὴν] παρ' αὐτοῖς

## ΕΚ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ.

### ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ.

Cap. 1. 9. μέγας ὁρ' μοι ὅτι  
Cap. 2. 1. εἰ ἢ γὰρ [καὶ ἐμὴν] κρίνεις  
5. ἀποκαλύψαι καὶ διαμαρτυρίαις  
17. εἰ ἢ σὺ ἰουδαῖος  
Cap. 4. 11. ὅς σε πορεύεται, σφοδρῶς  
Cap. 8. 11. διὰ τὸ ἐνοικῶντας αὐτῶν ποιῶμεν  
26. οὐρανοῦ καὶ γῆς  
Cap. 9. 11. ἡγουμένην [αὐτῶν] μηδὲ  
Cap. 11. 28. καὶ ἐξ [ουδ'] τοῦ  
Cap. 12. 3. μέγα χάρις.

11. τῷ κυρίῳ δαυλούμεντες.

Cap. 14. 18. ὁ γὰρ ἐν τῇ πόλει δε-  
22. σὺν ἔχεις.  
23. ἀμαρτία ὅτι. [τοῖς ἢ διωκόμενοι ὑμᾶς σπριζαί, καὶ τὰ ἔξω.] Οὐκ ὀφείλουσιν ἢ  
Cap. 15. 8. λέγω γὰρ  
9. ἰθὺς, [κρίμα] καὶ τῷ  
14. καὶ ἄλλους νεκροῦν  
16. εἰς [παύτα] τὰ ἴθις,  
Cap. 16. 3. ἀποστείλας ἀφίσταται καὶ  
5. τῆς ἀσίας ἐν χειρὶ.  
Cap. 20. 21. μὲν ὑμῶν. [ἀμύν.] ἀποῖξαι

### ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α.

Cap. 1. 13. [καὶ] μεμερίσκει ὁ χριστός  
15. ἐκκλησιάζει· ἢ, ἐκκλησιάζει· ἐκκλησία ἢ  
29. ἐν ὅποιον Θεῷ  
Cap. 2. 2. τὸ μυστήριον τοῦ χριστοῦ· ὃ γὰρ ἔκρυπται ἀπὸ τῶν

Cap.

# LECTIONES.

Cap. 5. 13. ὁ θεὸς κρείσσει. καὶ ὑπεραίρουσι, ἢ, ὑπεραρτίτοι, ἢ, ὑπερέκειται τὸν

Cap. 6. 5. οὕτως ἐκ ὅσῃ οὐ ὑμῖν

6. ἀλλὰ [καὶ] ἀδελφοί

19. ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν,

Cap. 7. 29. ἀδελφοί [ὅτι] ὁ καθεὺς σωσεται ἑαυτοῦ· τὸ λοιπὸν ὅστις ἴτα

33. 34. ἀρίστη γυναικί, καὶ ἐκμεύρεται. καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἀγαμέ· καὶ ἡ παρῖτι· με-

ριμὰ τὰ

35. καὶ ὑπερείδου

Cap. 9. 10. 11. καὶ ὁ ἀλοῶν, ἐπ' ἐλπίδι τοῦ μέλλου. εἰ ἡμεῖς

16. καὶ ἡμεῖς μοι

20. οἷς ὑπὸ νόμον, [καὶ ὡς αὐτοὶ ὑπὸ νόμον,] ἴστα

Ca. 10. 11. πῶς ταυτοκῶς συναίτουν ἐκείνους·

Cap. 11. 17. παραγγέλλω ἐκ ἐπαγγελίας, ὅτι

27. ἀγαθῶς [τῷ κυρίου,] ἰσχυ·

Cap. 12. 2. οἶδεν ὅτι ὅτι ἰδεν

Cap. 14. 11. λῶν, ἡμεῖς βαρβαρο·

33. 34. καὶ ἀγνοῦν[διδομένης,] αἱ γυναικες

ibid. καὶ ὑποτασσάμενοι, καὶ ὡς

Cap. 15. 31. καὶ πῶς ὑμῶν

49. οὐρίσωμεν καὶ

## ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β.

Cap. 1. 6. 7. πάρεμψ· καὶ ἡ ἐλπίς ὑμῶν βεβαία ὡς ὑμῶν· οἷς παρακα-

λέμεθα, ὡς τῆς ὑμῶν παρακαλήσεως καὶ σωτηρίας· εἰδότες

10. καὶ, [διὰ] καὶ δι' αὐτῶν τὸ αἶμα,

Cap. 2. 3. λύπῃ [ὅτι λύπη] ἔχει

Cap. 4. 4. εἰς τὸ μὴ διανοήσασθαι

4. 5. διὰ [τῷ ἀρχαίου·] καὶ γὰρ

Cap. 5. 4. μένοι, ἐφ' ὃ καὶ διδομένη

11. ἐλπίζομεν ὅτι καὶ

Cap. 7. 13. παρακαλέμεθα. ὅτι ὅτι τῇ παρακαλήσει ὑμῶν, ἀπολαύουσιν

μαλλόν

16. χαίρου [οὐκ] ὅ-

Cap. 8. 19. ἡμεῖς ἐν τῇ χάριτι

20. 21. ἡμεῖς, ἀπονομεύμεν γὰρ καλὰ

24. ἐκρίναμεν εἰς ἀφύπναιον

Cap. 10. 12. καὶ συναίτουν·

Cap. 11. 1. μέχρι [τι] τ' ἀφροσύνης·

Cap. 13. 1. ἀφύπναιον. [ἰδὲ] πείτουν

4. καὶ γὰρ [καὶ] ἡμεῖς

# D I V E R S A E

## ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ.

Cap. 4. 15. Ἰησὺς, τῷ οὐδ' ὁ μα-

Cap. 5. 1. ἐλευθέρους τῇ ἐλευθείᾳ ἢ χρεῖς ἡμεῖς ἡλευθέρωσι. Σπ.  
κατε οὐ, ἢ μὴ πάλιν

## ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ.

Cap. 1. 1. τοῖς ἀγγέλοις [πᾶσι] τοῖς

3. ὑπεράνω [ἐν] χρεῖς

10. ἢ καὶ δέσους ἐν δε-

Cap. 3. 1. 2. ἰδιῶν [αὐτοῦ] ἢ [καὶ καὶ καὶ] ἔζη  
9. τίς ἡ οἰκοδομία τῷ

Cap. 5. 9. ὁ γὰρ καρπὸς τῷ φανερῷ

Cap. 6. 7. δουλοῦντες [αὐτῷ] τῷ κυρίῳ  
9. ἢ ὁ μὲν [ἢ] αὐτῷ

## ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ.

Cap. 1. 14. τὸν λόγον [τῷ θεῷ] λέγει.

23. πρὸς [γὰρ] μακρόν

6. χρεῖς, εἴ τι παρεμύδιον α-

## ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΚΟΛΑΣΣΑΕΙΣ.

Cap. 1. 1. ὁ καλασσεὺς ἀγγέλοις

6. καρπερῶν [ἢ ἀνταρῶν,] καὶ

12. Εὐχαριστιῶντες τῷ [θεῷ] καὶ πατρὶ

Cap. 2. 1. λαοδικία [ἢ τῷ] ἀρεσπόλει καὶ ὅσοι

## ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α.

Cap. 4. 13. Οὐ θέλωμεν ὅ

Cap. 5. 24. 25. ὅς καὶ ποιήσῃ [τῷ] ἐλπίδα ὑμῶν βελάν.] ἀδελφοί,

## ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β.

Cap. 1. 10. τοῖς πιστεύουσιν, ὅτι

Cap. 3. 6. ἡ παράλαβον παρ' ἡμῶν

# LECTIONES.

## ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α.

- Cap. 1. 1. καὶ ὅτι παλιὸν εἶπεν [πατὴρ, καὶ] σὺ δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,  
 2. [τὸ πατὴρ] ἡμῶν Θεοῦ, καὶ κυρίου Ἰησοῦ,  
 Cap. 2. 6. τὸ μυστήριον καμφοῖς  
 Cap. 4. 1. πνεύματι πλάτης καὶ  
 Cap. 5. 21. καὶ φερόμενοι, ἢ φερόμενοι.  
 Cap. 6. 4. 5. μετὰ διαπορεύσεως

## ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β.

- Cap. 1. 12. τὴν πομπὴν Θεοῦ  
 Cap. 2. 19. 20. καὶ ὄνομα κυρίου. ἐν

## ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ.

- Cap. 2. 15. σου καταφρονεῖτω.

## ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΦΙΑΛΜΟΝΑ.

- Cap. 1. 20. καὶ ἀδελφεῖ, ἐγὼ σου διαμικνὼ ἐν κυρίῳ.

## ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ.

- Cap. 3. 6. αὐτοῦ, ὅς οἶκός ἐσμεν ἡμῖς,  
 9 10. καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου. πιστεύοντες ὅτι φερόμενοι τῇ ἀρετῇ ταύτῃ, καὶ  
 εἶπον,  
 Cap. 4. 2. καὶ συγκαταμενέμεν τῇ  
 Cap. 8. 11. ἡμεῖς δὲ τὴν πολιτείαν αὐτοῦ,  
 Cap. 10. 10. ἐσμεν διὰ τῆς φερόμεν  
 34. ἔχον ἑαυτοῦ, ἢ, ἔχον ἑαυτοῦ  
 Cap. 11. 11. πάντα [τὰ ὅσα] ἀνάμνη  
 Cap. 12. 24. κρείττον λόγον  
 28. ἔχον χάριν, δι' ἧς λατρεύομεν

## ΕΚ ΤΗΣ ΙΑΚΩΒΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ὁμιλίας.

- Cap. 3. 3. ἴδε οὗ  
 Cap. 4. 12. τῆς [καὶ κρείττης] ὁ  
 13. σήμερον ἢ αὔριον περιεσπόμεθα εἰς τὴν πόλιν, καὶ πεισμένοι ἐκ τῆς αἰωνίου  
 τὸν ἑα, καὶ ἐμπεριεσπόμεθα, καὶ κερδοσμεν.



# DIVERSAE

15. καὶ ζήσῃμεν, καὶ ποιήσῃμεν τὸτο

Cap. 5. 3. ὑμεῖς. δε. πῦρ ἐδοκασίσαται

9. ἵνα μὴ κερδιῇτε.

11. ἑὸν ὑπομνήματα. τῶν

12. ἵνα καὶ ὑποὶ κρίσει πείσῃτε.

19. διλοροί [με] ἴαν τις ἐν ὑμῖν πληνθῇ ἀπὸ τ' [ἰδὲ τ'] ἡμετέρας,

## ΕΚ ΤΗΣ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ. Α.

Cap. 1. 12. ἑαυτοῖς, ὑμῖν ὃ δὲ

Cap. 2. 2. 3. ἀνελθῆτε [εἰς σωτηρίαν] εἰπὶ ἰσχυ-

6. περιέχει ἡ γραφή, ἰδὲ

20. καὶ κολλάζομενοι ὑπομνήστε; ὅτι εἰ

21. χεῖρες ἀπέδανον ὑμῶν, ὑμεῖς,

Cap. 3. 7. ὡς καὶ συγκληρονομοῖς χεῖρες [παιδείας] ζώσας, εἰς τὸ με  
ἐκκοπιδεῖται τὰς

8. ταπεινότητες, μὴ

13. ἀγαθὴ ζήλωται ἡμῶν, εἰ ὃ καὶ πάροισι

18. ἀμαρτανών [ἡμεῖς] ἀπέδανον, δίκαιον

19. φυλακῇ [κατακλωσμοῦ] πρὸς πο-

20. ὅτι ἀποβιβάζωτο ἡ τῆ

ibid. εἰς ὡς ὀλίγοι, ταῦτες

21. ὁ αὐτός. ὃ ἀπὸ τῶν ἡμῶν καὶ ἡμεῖς σῴζει βίαια-

Cap. 4. 14. ξὺς [καὶ δουλείας] καὶ τὸ

Cap. 5. 6. 7. χεῖρες [δοσικοπῆς] πᾶσαι

8. 9. ζῆτον πῶς καταπαῖν ὃ ἀπὸ τῆς

10. αὐτὸς καταπαῖν ὑμῶν, σπρίζει, ἀνοήτως, ἀμελεῖς. αὐ-

12. εἰς ὡς ἦτε.

## ΕΚ ΤΗΣ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ. Β.

Cap. 1. 1. ΣΙΜΩΝ Πέτρος.

10. ἀδελφοί, συνδιδάσκει [ἵνα διὰ τῶν καλῶν ἔργων] βελτίαι ὑμεῖς τῶν καλῶν  
καὶ ἐκλογῶν ποιῆτε. ταῦτα γὰρ

Cap. 2. 2. τῆς ἀσπληγίας, ὃς ἐς ἡ δέξαι τ' ἔχῃ

16. 17. φῆτε παραφροσύνην. ἔπειτα εἰσι πῆχαι αὐδῶν, καὶ ὁρίχλαι ὑμῶν καὶ ἡ

18. ἀσπληγίας, ἑὸν ὀλίγον δορυφύονται, ἡ, ὀλίγως δορυφύονται, ἡ, ἑὸν ὅτις ἀπο-  
φύονται

Cap. 3. 7. τοὶ καὶ ἡ γὰρ αὐτὰς λόγος πειρασμοῦ εἰσὶν ἐν πυρὶ πει-  
ρασμοῖς

## ΕΚ ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ. Α.

Cap. 1. 5. ἡ ἀρχὴ ὡς

Cap.

# LECTIONES.

Cap. 2. 23. 24. ἴχθι. [ὁ ἰσχυρῶν πίνων, καὶ τὸν πατέρα ἴχθι.] ὑμεῖς οὖν  
27. ὑμεῖς, μέντοι οἱ

Cap. 3. 1. κληθώμεν [καὶ ἰσχυρῶν.] διὰ

Cap. 5. 6. ὁδοῦ [καὶ πνεύματος] καὶ ἁμαρτίας.

## ΕΚ ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ Β.

Cap. 1. 6. ὁ ὑποταξάμενος ἑαυτὸν ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἀγγέλων, ὅτι αὐτὸς ὑποτασσάμενος  
8. ἵνα μὴ ὑποτάσσῃτε αἰ εἰρησάμενοι, ἀλλὰ μωδὸν πλήρη ὑποτάσσασθε. πᾶς ὁ

## ΕΚ ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ Γ.

Cap. 1. 8. 9. γενόμεθα τῆς ἀληθείας ἰσχυρῶν [π] τῇ ἐκκλησίᾳ.

## ΕΚ ΤΗΣ ΙΟΥΔΑ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ.

Cap. 1. 1. πατέρι ἡμετηρίῳ, καὶ  
3. κοινῶς [ἡμῶν] σωτηρίας,  
19. εἰζόντες [ἰσχυρῶν] ψυχῶν,  
24. λαλοῦντες ὑμῖν ἀπακούσας, καὶ [ἀπακούσας] ὁδοῦ.

## ΕΚ ΤΗΣ ΑΦΟΚΑΤΨΕΩΣ ΙΩΑΝΝΟΥ τῶν ἐπιστολῶν.

Cap. 1. 2. 3. εἶδε. [καὶ ἀπὸ εἰς, καὶ αὐτὸς ἡμετῶν καὶ τῶν.] μετὰ  
II τῶν [ἐπιστολῶν] ἐκκλησιῶν  
19. ὡς [οὕτως] αὐτὸς εἶδε,

Cap. 2. 14. ὅς ἐστιν ὁ Βαλὰκ βαλεῖν

Cap. 3. 1. ἔχοντες τὰ [ἐπιστολῶν] πνεύματα

2. λοιπὰ αὐτῶν ἡμετέρας δοσεύμενοι καὶ ὡς

3. 4. ὅτι οἱ. [ὡς] ἔχεις

Cap. 4. 11. ἀξιοῦν εἶ ὁ κύριος [καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἄγιος] λαλοῦν τῶν

Cap. 5. 10. καὶ ἐπινοήσας αὐτῶν τῶν Θεῶν ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ βασι-  
λεύουσιν

II φρεσβυτέρων. [καὶ ὡς ὁ ἀρετῶν αὐτῶν, μετὰ τοῦ μετὰ τοῦ,] καὶ μετὰ τοῦ

Cap. 6. 11. ἵνα καὶ πληρωθῶσι καὶ οἱ

Cap. 7. 10. τῶν [Θεῶν ἡμῶν τῶν] μετὰ τοῦ

14 καὶ ἐπλάτυναται ταῖς

Cap. 8. 7. πείτον [τῶν κατὰ τὴν, καὶ τὸ πείτον] ὅτι

II πείτον [τῶν ὑδάτων] εἰς

13 ἵνα αἰτῇ μετὰ τοῦ

Cap. 9. 2. καὶ μετὰ τοῦ, καὶ

17. 18. οὗτοι οὗτοι ὅτι οὗτοι [πληρῶν] πεί-

18. 19. αὐτῶν· ἡ γὰρ ἔξοσις τῆς ἰππικῆς ἐν τῇ συνέσει αὐτῶν ὅτι, καὶ ἐν ταῖς ἐνδοῖς αὐτῶν. αἱ γὰρ

Cap. 10. 5. αὐτῶν [τὴν διεξίδη] εἰς τὴν

Cap. 11. 1. ῥάδιον, [καὶ εἰσέρχεται ὁ ἀρχιερεὺς] λέγων,

Cap. 13. 2. τίω ἔξοσιν τῶ

3. 4. καὶ ἐπαύμασιν ὅλην ἡ γὰρ ὁπίσω τῷ θηρίῳ, καὶ περιτεκνύσας τῇ δόξῳ τῇ θεοδωκότι ἔξοσίαν τῇ θηρίῳ, καὶ περιτεκνύσας τῇ θηρίῳ, λέγοντες,

5. ἔξοσις [πόλις] ποι-

13. γάλα, καὶ πύρ· ἵνα ἐκ τῶ ἐρωῦ καταβῇ ὅτι τίω γῶ,

14. ὁ εἶχεν τίω πληγῇ, καὶ ἔξοσεν ὅπο τ' μαχαίρας. καὶ ἐδόθη αὐτῷ.

Cap. 14. 1. ὄνομα [αὐτῶν, καὶ τὸ ὄνομα] τῶ πατρὸς

4. οὗτοι [ὑπὸ Ἰησοῦ] ἠγορεύοντες

6. καὶ [ὅτι] παῖ

18. βοτρυάς [τ' ἀμπέλες] τ' γῆς·

Cap. 16. 14. σημαῖα· αὐτὸ ἐκπορεύεται ὅτι

Cap. 17. 8. βλέποντες ὅτι ἡ γὰρ τὸ θηρίον, καὶ ἐκ ὅτι, καὶ ταῖς ἐξουσίαις αὐτοῦ.

Cap. 18. 1. εἶδον [ὅμοιοι] ἀγγέλους

21. τ' γῆς κλαύματα καὶ πένθητοις ἐπ'

6. θεός [ἡμῶν] ὁ

Cap. 20. 2. σωματὶς [ὁ πλανῶν τίω οἰκουμενίου ὅλῳ] καὶ ἔδωκεν

14. 15. θαλάσσιον· [ἡ λίμνη τῶ πυρός.] καὶ εἶπε.



# ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΜΑΤ-

ΘΑΙΟΝ ΕΤΑΓΓΕΛΙΟΤ ΥΑ

κεφάλαια.

Π Εἰς τὸ μέγαν.

β Περὶ τοῦ ἀναιρεθέντων παιδίων.

γ Πρὸς τὸν Ἰωάννη ἐκέρυξε βασιλεῖαν ἑρατῶν.

δ Περὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ.

ε Περὶ τοῦ μακαρισμοῦ.

ς Περὶ τοῦ λειπορῶ.

ζ Περὶ τοῦ ἐκαιουτάρχεα.

η Περὶ τῆς πεντηκστῆς Πέρας.

θ Περὶ τοῦ ἐκδόντων δὲ πεινίλων νόσων.

ι Περὶ τοῦ μὴ ὀπισθεπορεύου ἀκολουθεῖν.

ια Περὶ τῆς ὀπισθιότητος τοῦ ὁδῶν.

ιβ Περὶ τοῦ δύο δαμονιζομένων.

ιγ Περὶ τοῦ παρελθόντος.

ιδ Περὶ τοῦ Μαθθαίου.

ιε Περὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀρχιγραμματέως.

ις Περὶ τῆς ἀμφοτέρων.

ιζ Περὶ τοῦ δύο τυφλῶν.

ιθ Περὶ τοῦ δαμονιζομένου καὶ τοῦ.

ιβ Περὶ τῆς ὀπισθιων διαταγῆς.

κ Περὶ τοῦ ὀπισθιόντων παρὰ Ἰωάννου.

κα Περὶ τοῦ ξηρῶν ἔχοντος τὴν χεῖρα.

κβ Περὶ τοῦ δαμονιζομένου τυφλοῦ καὶ κακοῦ.

κγ Περὶ τοῦ ἀπαιώτων σημείων.

κδ Περὶ τοῦ παρελθόντων.

κε Περὶ Ἰωάννου καὶ Ηρώδης.

κς Περὶ τοῦ πίνει ἄρτων καὶ τοῦ δύο ἰχθύων.

κζ Περὶ τοῦ ἐν θαλάσῃ θεραπείου.

κη Περὶ τῆς παρελθόντος τῆς ἐπιτοῆς τοῦ Θεοῦ.

κθ Περὶ τῆς Χερουδαίας.

λ Περὶ τοῦ διεκπευδέντων ἑλλαν.

λα Περὶ τοῦ ἐπὶ ἄρτων.

λβ Περὶ τῆς ζύμης τοῦ φαρισαίου.



- λγ Περί τῆς ἐκ Καταραίας ἰσραηλίστης.  
 λδ Περί τῆς μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ.  
 λε Περί τοῦ σιλωαζομύλου.  
 λς Περί τοῦ αὐτοῦ τῶν τὰ δίδραχμα.  
 λζ Περί τοῦ ἡγρόντων, τίς μείζων.  
 λη Περί τοῦ ἡκατὸν περσάτων παρεκβολή.  
 λθ Περί τοῦ ὀφείλουσι μύρια τέσσαρα.  
 μα Περί τοῦ ἰσραηλιτῶν, εἰ ἔστιν ἀπολύσει τὴν γυναῖκα.  
 μαβ Περί τοῦ ἰσραηλιτῶν πλεονίου τὸν Ἰησοῦ.  
 μαγ Περί τοῦ μιδυμῶν ἰρατῆς.  
 μαδ Περί τοῦ ὕψος Ζεβεδαίου.  
 με Περί τοῦ δύο πωλῶν.  
 μεβ Περί τῆς οἴου καὶ τοῦ πώλου.  
 μεγ Περί τοῦ τυφλῶν καὶ χελῶν.  
 μεδ Περί τῆς ξυραϊστικῆς συκῆς.  
 μενε Περί τοῦ ἰσραηλιτῶν τὸν Κύριον ἀρχιερέων καὶ ἀριστοβούλων.  
 μεθ Περί τοῦ δύο ὕψος παρεκβολή.  
 ν Περί τοῦ ἀμπέλων.  
 να Περί τοῦ κακλινῶν εἰς τὸν γάμον.  
 νβ Περί τοῦ ἰσραηλιτῶν δια τὸν κῆρυον.  
 νγ Περί τοῦ Σαδδουκαίου.  
 νδ Περί τοῦ ἰσραηλιτῶν νομικῶν.  
 νε Περί τῆς τοῦ Κυρίου ἰσραηλίστης.  
 νς Περί τοῦ ταλαισίου γραμματικῶν καὶ παριστάται.  
 νζ Περί τῆς σωτελείας.  
 νη Περί τῆς ἡμέρας καὶ ὥρας.  
 νθ Περί τοῦ δέχα παρδένων.  
 ξ Περί τοῦ τὰ τέσσαρα λαβόντων.  
 ξα Περί τῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ.  
 ξβ Περί τῆς ἀληθείας τὸν Κύριον μῶρον.  
 ξγ Περί τοῦ πάχους.  
 ξδ Περί τοῦ μυστικῶν δίσκων.  
 ξε Περί τῆς παρὰ τῶν τοῦ Ἰησοῦ.  
 ξς Περί τῆς ὀνήσεως τοῦ Πίπλου.  
 ξζ Περί τῆς τοῦ ἰσραηλ μεταβολῆς.  
 ξη Περί τῆς ἀγίας τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου.

# ΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ

KATA MAPKON ETAGTEAIOTY

Περὶ τῆς δευτερονομίου.

β Περὶ τῆς παιδείας τῆς Ρώμης.

2 Περὶ τῆς ἰαθύνουσι ἀπὸ ποικίλων ἰούσων.

♫ Περὶ τοῦ Λιθοῦ.

• Περὶ τοῦ παλαιούτου.

5 Περὶ τῆς Λευὲς τῆς πελάγους.

ζ Παὶ τῷ ξηρῶν ἰχθῶν τῷ χῆρῳ.

¶ Περὶ τῆς ἀποστολῆς ἐκλογῆς.

● Περί τῆς ἀπόρου παραβολῆς.

Περὶ τ' ὀπτιμότητος τῆς ἐδύσεως.

12. Περὶ τῶν λεγόντων Θ.

ἡ Περὶ τ' Ὀργάνων τῆς ἀφ' ἑσθμῶν.

οὐ Περὶ τῆς αἰμορροΐδος.

16 Περὶ τῆς ἀποδείξεως διαταγῆς.

« Περὶ Ἰωάννου καὶ Ἡρώδ' α.

၁၅ ပါးရဲ နီပဲ ပာဏ်က အံ့ဃး၊ နဲ နီပဲ ဝဲဝဲ ဝဲဝဲဃး.

18 **Εἰς τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ἡμεῖς**  
19 **Εἰς τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ἡμεῖς**

iii Παρὰ τῆς παρεξήσεως τ' ἀπολῆς τῆς Θεᾶς.

19 Περὶ τῆς Συνοριότητος.

καὶ ἐπεὶ τὸ μέγαλόν.

33. Ποὶ τίς ἦτορ ἀπὸ τῶν.

κβ Περὶ τῆς ζούσης τῆς φαρμακίας.

κχ. Γὰρ τῇ πολλῇ.

καὶ Περὶ τῆς Καισαρείας ἐκδοθέντες.

κὴ Περὶ τῆς μεταμορφώσεως τοῦ Ἰησοῦ.

κς. Γὰρ τῇ σελιμαχομένη.

κ' Περὶ τῶν διαλογισμῶν τις μαίζων.

καὶ Περὶ τοῦ ἐκδηλωθέντων τὸν Κύριον ἐκείνῳ ἀπολύσει πάλιν μακάριος.

καὶ Περὶ τῆς ἐκκλησίας τῶν ποταμῶν  
καὶ Περὶ τῆς ἐκκλησίας τῶν πλασιῶν τῶν ἰουδῶν.

λ. Παρὶ τῆς γ' αὖν Ζεφειδαίου.

λα Περὶ τῆς Βαρπυγείας.

λα Γρη̃ τ̃ι βαρνακ  
λα Γρη̃ τ̃ι π̃ωλου.

λγ Παρὶ τῇ ἔκπρασινίσει συκῆς.

λογ. Περὶ ἀμνηστικῆς.

λι Περὶ τοῦ ἰδρωτησάντων τὸν Κύριον ἀρχαῖαν καὶ οὐροβυτίαν.

λ5 Παρὶ τῆς αὐτοῦ λαοῦ.

λζ Περὶ τοῦ ἐκφραστῆσαντων τὸν Κύριον διὰ τὸν κῆρυκα.  
 λη Περὶ τοῦ Σαδδουκαίου.  
 λθ Περὶ τοῦ γεχιματίας.  
 μ Περὶ τοῦ Κυρίου ἐπεφύλακτος.  
 μα Περὶ τοῦ τοῦ δόδο λαπῆ βάλαντος.  
 μβ Περὶ πωπλίας.  
 μγ Περὶ τοῦ ἡμέρας καὶ ἡμέρας.  
 μδ Περὶ τοῦ ἀλφάβητος τὸν Κύριον ἡμέρας.  
 με Περὶ τοῦ πάχα.  
 μς Περὶ τοῦ παρὰ τοῦ πρὸς τοῦ.  
 μζ Περὶ ἀρήσας Πέδου.  
 μη Περὶ τοῦ αἰτήσας τὸ σώματι τοῦ Κυρίου.

# ΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ.

Π Περὶ τῆς ἀποκατάστασης.  
 β Περὶ τοῦ ἀγαθολογῶν ποιμνίου.

γ Περὶ τοῦ Συμαῶντος.  
 δ Περὶ Ἀννης τοῦ πρὸς τὸν.  
 ε Περὶ τοῦ γλυκοῦ ῥήματος πρὸς Ἰωάννην.  
 ς Περὶ τοῦ ἐκφραστῆσαντων τὸν Ἰωάννην.  
 ζ Περὶ τοῦ πρὸς τὸν.  
 η Περὶ τοῦ ἔχοντος πνεῦμα δικαιοσύνης.  
 θ Περὶ τοῦ πρὸς τὸν.  
 ι Περὶ τοῦ ἰαδῆσαντων διὰ τοῦ ποικίλου νόμου.  
 ια Περὶ τοῦ ἀγῶνος τοῦ ἔχοντος.  
 ιβ Περὶ τοῦ λαοῦ.  
 ιγ Περὶ τοῦ παρὰ τοῦ.  
 ιδ Περὶ τοῦ Δευὶ τοῦ πρὸς.  
 ιε Περὶ τοῦ ἔχοντος τὸν.  
 ις Περὶ τοῦ ἀποκατάστασης τοῦ.  
 ιζ Περὶ τοῦ μακαρισμοῦ.  
 ιη Περὶ τοῦ ἔχοντος τὸν.  
 ιθ Περὶ τοῦ ἔχοντος τὸν.  
 κ Περὶ τοῦ ἀποκατάστασης τοῦ.  
 κα Περὶ τοῦ ἀποκατάστασης τὸν Κύριον μέρα.  
 κβ Περὶ τοῦ παρὰ τοῦ.  
 κγ Περὶ τοῦ ἀποκατάστασης τοῦ.  
 κδ Περὶ τοῦ λαοῦ.  
 κε Περὶ τοῦ ἀποκατάστασης τοῦ.

- κς Περὶ τῆς αἰετοβόσκης.  
 κζ Περὶ τῆς δοποτολῆς τῆς δώδεκα.  
 κη Περὶ τῆς πέντε ἄρτων καὶ τῆς δύο ἐχθύων.  
 κθ Περὶ τῆς Κυρίας ἐπερωτήσεως.  
 λ Περὶ τῆς μεταμρφώσεως τῆς Κυρίας.  
 λα Περὶ τῆς σελωιζομένης.  
 λβ Περὶ τῆς διελουζομένης πρὸς μαίαν.  
 λγ Περὶ τῆς μὴ ὅπως πορεύσεται ἀκολουθεῖν.  
 λδ Περὶ τῆς αἰαδίζεσθαι ἐδομῆκοντα.  
 λε Περὶ τῆς ἐκφωλῆσαι τὸ νομικόν.  
 λς Περὶ τῆς ἐμπροσθέντος εἰς τὸν λαόν.  
 λζ Περὶ Μάρδας καὶ Μαρίας.  
 λη Περὶ περὶ σφύρας.  
 λθ Περὶ τῆς ἐχθρῆς δαυμόνου κωφόν.  
 μ Περὶ τῆς ἐκ τῆς ὄχλης ἐπαύσεως φανέν.  
 μα Περὶ τῆς ἀνταυτίων σημείων.  
 μβ Περὶ τῆς φρεσίνος τῆς καλίστατος τῆς Κύριου.  
 μγ Περὶ τῆς ταλασσιμῆς τῆς νομικῶν.  
 μδ Περὶ τῆς ζυμῆς τῆς φαρμακίας.  
 με Περὶ τῆς θέλοντος μαρτυρῆσαι τὴν κληρονομίαν.  
 μς Περὶ οὗ ὁ φόρηται ἡ χάρις πλεονάζει.  
 μζ Περὶ τῆς Γαλιλαίων καὶ τῆς ἐκ τῆς Σιλοά.  
 μη Περὶ τῆς ἐχθρῆς πεινῆς ἀδυνατίαι.  
 μθ Περὶ τῆς παροχολῶν.  
 ν Περὶ τῆς ἐκφωλῆσαι εἰς ὕλην οἱ σωζόμενοι.  
 να Περὶ τῆς εἰπόντων τῶν Ἰησοῦ διὰ Ἡρώδου.  
 νβ Περὶ τῆς ὑδροπικῆς.  
 νγ Περὶ τῆς μὴ ἀγαπᾶν τὰς περὶ κλισίας.  
 νδ Περὶ τῆς καλεμένης εἰς τὸ δεῖπνον.  
 νε Περὶ οἰκοδομῆς πύργου παρεχολῆ.  
 νς Περὶ τῆς ἐκ τὸν παρεχολῶν παρεχολῆ.  
 νζ Περὶ τῆς δοπονησάτωρος εἰς χώραν μακρὰν.  
 νη Περὶ τῆς οἰκονομίας τῆς ἀδικίας.  
 νθ Περὶ τῆς πλεονείας καὶ τῆς λαζάρου.  
 ξ Περὶ τῆς δέκα λεπτῶν.  
 ξα Περὶ τῆς κριτῆς τῆς ἀδικίας.  
 ξβ Περὶ τῆς φαρμακίας καὶ τῆς πλεονείας.  
 ξγ Περὶ τῆς ἐκφωλῆσαι πλεονείας τὸν Ἰησοῦν.  
 ξδ Περὶ τῆς τυφλῆς.  
 ξε Περὶ τῆς Ζαχαρίου.  
 ξς Περὶ τῆς περιουσίας λαβόντων ἑαυτῶν βασιλείαν.  
 ξζ Περὶ τῆς λαβόντων τὰς μαρτίαν.  
 ξη Περὶ τῆς πύλης.



ξθ Περὶ τοῦ ἐπισκοπικῶν τὸν Κύριον ἀρχιερέα καὶ γραμματέα.

ο Περὶ τοῦ ἀμειβῶντος παρὰβολῆς.

οα Περὶ τοῦ ἐγκαθίστασι διὰ τὸν κῆνον.

οβ Περὶ τοῦ Σαββατοῦ.

ογ Περὶ τοῦ, ὡς ἐπὶ Δαβὶδ ὅτι ὁ Χρῆστος.

οδ Περὶ τῆς τοῦ δύο λιπῶν βλάβης.

οε Περὶ τῆς σωτηρίας ἐρωτήσεως.

ος Περὶ τοῦ πάρα.

οζ Περὶ τοῦ φιλοεικησῶντος πρὸς μαίζων.

οη Περὶ τῆς ἐκκαθίστασι τοῦ σατανᾶ, καὶ ἀρνήσεως Πέτρου.

οθ Περὶ τῆς παρὰ Ἡρώδου ἔξουσιας.

π Περὶ τοῦ κοπιῶντος γυναικῶν.

πα Περὶ τοῦ μετανοήσαντος λαοῦ.

πβ Περὶ τῆς ἀντήσεως τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου.

πγ Περὶ τοῦ Κλιόπα.

## ΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΤΑΓ.

γινώσκου

Π Ερὶ τοῦ ὁ Κανὼ γάμου.

θ Περὶ τοῦ ἐκκλησιάζοντος ἐκ τοῦ ἐκ.

γ Περὶ τοῦ Νικομήτου καὶ Ἰουδοῦ.

ο Περὶ τοῦ καθεστώμεν ἡγήσεως.

α Περὶ τῆς Σαμαρείτης.

β Περὶ τοῦ ὅτι τὸ βασιλεὺς.

ζ Περὶ τοῦ τελέεσθαι καὶ ἐκ τῶν ἐκόντων ἐκ τῆς ἀδυναμίας.

η Περὶ τοῦ πίνεσθαι ἄρτων καὶ τοῦ δύο ἐχθρῶν.

θ Περὶ τοῦ ἐκ βαλάντιου ἀπατάμεν.

ι Περὶ τοῦ ἐκ γυναικὸς τυφλοῦ.

ια Περὶ τῆς ἐκκαθίστασι τοῦ Δαβὶδ.

ιβ Περὶ τῆς ἀποψάσεως τὸν Κύριον μύρον.

ιγ Περὶ τοῦ εἶπεν Ἰούδας.

ιδ Περὶ τῆς οἴου.

ιε Περὶ τοῦ ἀποκαθίστασι ἐλπίων, καὶ ἐρωτῶντος τὸν Φαρίσα.

ις Περὶ τοῦ ἐκκαθίστασι.

ιζ Περὶ τοῦ παρὰβολῆς.

ιη Περὶ τῆς ἀντήσεως τοῦ Κυρίου σώματος.

# ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΕΦΑ-

ΛΑΙΩΝ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Αποστόλων.

**Π**ερὶ τῆς ἐξ ἀναστάσεως διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐπιτάσεως πρὸς τοὺς μαθη-  
ταί. καὶ πρὸς ἐπαγγέλιος. τῆς τοῦ ἀγίου πνεύματος δωρεᾶς, θείας τε καὶ τῆς  
πυ τῆς ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ. καὶ πρὸς τῆς ἐκδοχῆς διουσίαν ἀπὸ παρρη-  
σίας.

**β** Πρὸς διάλογον πρὸς τοὺς μαθητευόμενους, πρὸς τὴν δυνάμει καὶ δυνάμει τοῦ  
ἀποστόλου. ἐν ᾧ, πρὸς ἀπεισιγνώστης Ματθαίου, κληρονομίας χάριτι διὰ πρὸς  
πυρρῆς.

**γ** Περὶ θείας τοῦ ἀγίου πνεύματος ἐπιταγῆς, ἐν ἡμέρᾳ τῆς πνευματικῆς γλυ-  
φῆς εἰς τοὺς πιστεύσαντας. ἐν ᾧ, Πέτρου κατὰρχης πρὸς τοῦτο, ἐν τῇ πρὸς κορινθίους.  
πρὸς πᾶν τοῦ ἀναστάσεως καὶ ἀναλήψεως Χριστοῦ, δωρεᾶς τε τοῦ ἀγίου πνεύματος.  
πρὸς πίστεως τῇ παρόντων, καὶ τῇ διὰ τῆ βαπτισματος αὐτῶν σωτηρίας. πρὸς ὁμοιοῦς  
καταστάσεις, καὶ πρὸς ἀπὸ τῆς πρὸς πιστεύοντων.

**δ** Περὶ τῆς ἐκ Χριστοῦ δωρεᾶς τοῦ ἐν γυναικὶ Χριστοῦ, Πέτρου πρὸς κατὰρχης  
ἐκκλησίας, συμπατριῶν, καὶ συμδουλοῦντες πρὸς σωτηρίας αὐτῶν. ἐν ᾧ, πρὸς ἐπι-  
ταγῆς τῇ ἀρχιερέων ζήλῳ τοῦ μαρτύρου, καὶ κρίσις τοῦ πνεύματος. πρὸς τὴν ὁμο-  
λογίαν τῆς Χριστοῦ δυνάμεως τε καὶ χάριτος. πρὸς ἀπειλήν τῇ ἀρχιερέων, ἐν οὗ διὰ  
παρρησιαζόμενοι ὅτι τῇ διόψει τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀνέστειν τῇ δυνάμει. ἐκ καταστάσεως  
τῆς ἐκκλησίας ἐκπρὸς τῇ δυνάμει πρὸς κατὰρχης.

**ε** Περὶ ὁμοφροσύνης καὶ κακοδοκίας κακοδοκίας τῇ πιστευόντων. ἐν ᾧ, πρὸς Ἀνατίς καὶ  
ἐκπρὸς, καὶ πρὸς αὐτῶν τελευταίως.

**ς** Ὅτι πρὸς δυνάμει ὁμοδοκίας ἐν τῇ διουσίᾳ, ἀρχιερέων κυρία δύναμις  
ἐκπρὸς, ἐκπρὸς ἀκαλύτως κηρύσσοντες τὸν Ἰησοῦν. ἐν ᾧ, ὅτι τῇ ἐκδοχῇ αὐτοῦ οἱ ἀρ-  
χιερεῖς πάλιν συλλαβόμενοι, ἐφ' ᾧ μὴ ἐκπρὸς διδάσκοντες, μαρτυροῦντες ἀτίλως. γαμα-  
λὴλα γυναικὶ πρὸς πρὸς δυνάμει, μὴ παραδιδόμενοι πρὸς καὶ δυνάμει.

**ζ** Περὶ χειροτονίας τῇ ἐκπρὸς ἐκκλησίας.

**η** Ἰουδαίων ἐπαρρησίας καὶ συκοφαντίας καὶ Σπυριδίου. αὐτῶν τε διμνηστικῶς πρὸς  
τῇ πρὸς Ἀβραάμ διδασκῶν τῇ Θεοῦ, καὶ πρὸς τῇ ἐκδοχῇ πατερῶν. ἐν ᾧ, πρὸς τῇ  
ἡμεῶν καὶ πυρρῆς, καὶ ἀεικνηστικῶς τῇ ὑπὸν Ἰακώβ. καὶ πρὸς γυναικὶς μαρτυρίας.  
καὶ πρὸς τῇ πρὸς αὐτῶν διουσίαν ἐν τῇ ὁμοίᾳ. πρὸς ἐκδοχῇ καὶ μαρτυρίας τοῦ  
Ἰσραὴλ, ἀρχιερέων συκοφαντῶν, καὶ τῆς τοῦ καὶ κατὰρχης. ὁμοδοκίας τῆς  
ἐκπρὸς τοῦ ὁμοίᾳ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰρχης αὐτῶν, ἐφ' ᾧ κατὰρχης γυναικὶ  
ἐκπρὸς, διουσίαν ἐκπρὸς.

**θ** Περὶ διαγωγῆς τῆς ἐκκλησίας, καὶ πρὸς Σπυριδίου. ἐν ᾧ, πρὸς ἐκπρὸς τῇ  
καὶ, πολλὰς ἐκπρὸς ἐν τῇ συκοφαντίας.

**ι** Περὶ Σίμωνος τοῦ μαρτύρου πιστεύοντος καὶ βαπτισθέντος, πρὸς ἐκπρὸς πλείονος. ἐν  
ᾧ, πρὸς τῇ τῇ Πέτρῳ καὶ Ἰωάννῃ πρὸς αὐτοῦ δυνάμει. καὶ ἐκπρὸς τῇ ἀγίᾳ πνεύμα-  
τος καὶ πρὸς βαπτισθέντος.

κα Οτι ἐκ τῶν ἀγγέλων, καὶ ὑποκρινάμενοι, ὡς ἀληθινὰ διὰ πίστειν μετατρέψαν-  
τες πωλοῦμεν τὸ δόγμα. ἐν ᾧ, ὡς ὑποκρινόμενοι, καὶ ὅτι πλῆθος Σέμων.

18 Οτι πῶς ἀγαθούς καὶ πῶς οὐκ ἀγαθούς ὁ Θεὸς πλεονεκτεῖ, δηλοῦν ἐκ τῆς χ<sup>η</sup>  
ἐν Εὐαγγελίῳ ὑποθέσεως.

17. Περὶ τῆς ἐλευθέρου θείας κλήσεως Παύλου, εἰς Ἀποστόλου Χρυσῶ. Ὁ δὲ, φερέϊντος  
 καὶ βαπτίσματος Παύλου διὰ Ἀνατίου καὶ Ἀποστολῶν Θεῶ· παρ' ἡσίας τὴ αὐτὴ καὶ σω-  
 τηρίας τῆς διὰ Βαρνάβα φερέϊντος ὡς Ἀποστόλου.

ἐν τῇ Περὶ Αἰθέρος παραχλωπικῆς καθήκοντος ἐν λυδῶν διὰ Πέτρους. ἐν τῇ, ὅτι Τάξις αὐτῆς  
φιλοκήρη, ὡς ἤκουον ἐκ νεκρῶν ὁ Πέτρος διὰ μερσευχίης ἐν Ἰούδιαι.

11. Παρὶ Κορινθίαις, ὅσα τε πρὸς αὐτὸν ὁ ἀγγέλ<sup>ος</sup> καὶ ὅσα πάλιν πρὸς Πέτρον ἐπαύρηται  
ἀφ' ἐκλήσεως ἰδῶν ἐβόη. Ἦ ἄ, ὅπως ματασιλεύεις ὁ Πέτρος ἵλασε πρὸς Κορινθίαις, ἰ-  
πανοαλίφας ὡς ὁ ἀγγέλ<sup>ος</sup> ἐπεμαρτύρησε καὶ ὑπευθύνετο Κορινθίαις. Πέτρος κατήχησε εἰς  
Χριστὸν, ὥστε αἰεὶ πνεύματος ὅτι τοῦ ἀκούοντος διαβέαι, καὶ ὑπὸς ἐξαπείδωκον αὐτοὶ καὶ  
ἦν ἰδῶν πνεύματος.

16 Ως Πέτρoς τὰ κλειδιάς καὶ τὰ ἔκστα ἡοῦ μαρτύρων διηγεῖται τοῖς ἀποστόλοις διὰ  
 χρυσεῖσθι κερὸς αὐτῶν, το πυνκτέ Βαρνάβαν ἐκ πέμψασθι κερὸς ἑοῦ ἐκ ἀμπορία ἀ-  
 δελφούς.

ἡ Περὶ Πηγάδας Ἀρχαίου καὶ λιμένος οἰκουμένης καὶ μαρτυρίας, καθὼς καὶ ἀντι-  
γραφὰ ἀστέλλεται.

ἐν Ἰακώβῳ τῷ ἀποστόλῳ μεταφραστῇ. ἐν ᾧ, Πίτερς σύνλληψας πρὸς Ἡερῶδην, ὅπως τι  
 αὐτὸν ὁ ἀρχιεπίσκοπος θεῶν καλεῖται καὶ ἵστατο ἵνα δεσποῦν καὶ ὁ Πίτερς ἐμμενῇ ἡμέ-  
 ρην ἐν νύκτωρ τοῖς ἀδελφοῖς, ὑποκαθίστηται. ἐν ᾧ, ἀπὸ τῆς ἡθ. φυλάκων κατὰ τὴν  
 κ) μετατίθεται ἀπὸ τῆς τῷ ἀπλοῦς Ἡερῶδου πικρῆς τε καὶ ὀλεθρῆς μεταφραστῆς.

18 Ἀποστολὴ Βαρνάβα καὶ Παύλου πρὸς τὸ πνεῦμα εἰς Κύπρον, ὅσα τε ἐβ-  
ρίσταντο ἐν ὁνόματι Χριστοῦ εἰς Εὐρύμεν τὸ μέτρον.

κ Παύλου ὁμιλοῦσε διδασκαλίᾳ εἰς Χριστὸν, ἵνα τοῦ νόμου καὶ ἐκζητῆς ἡμῶν φησὶν, ἱστορικὴ καὶ ὁμογενεαὶ. ἐν ᾧ, ὅτι καὶ ἐκζητῆς καὶ συλλογιστικῇ. καὶ ἐκζητῆς τοῦ κηρύγματος εἰς τὰ ἔθνη, διὰ τοῦτο τε αὐτῶν κηρύττει, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς ἱερόν.

καὶ ὅπως ἐν Ἰουδαίᾳ κηρύττετε τὸν Χριστὸν, πολλὰν τε πειρασμάτων, ἐδιδάχθησθε  
ἐπιστολαί.

καὶ Περὶ τῶ ἐν Ἀύραις ἐκ γῆς τῆς χαλᾶς ἐκθίγῃ διὰ τῆς δαποσύλων, δίσκῳ ἢ  
τε ἐδοξεν Θεοὶ καὶ παραίτηται τοῖς ἐχθαίροις, ἐνθα δὴ καὶ μετέπηται λιθάξαι τοὺς Πάυλῳ  
παρὰ τῆς Ἰσθμίου τῆς ἀστυλότητων.

κγ. Οτι εἰς αὐτὴν κατεβήκαμεν ὡς ἡ ἐκκλησία πνεύματος καὶ ἰσχύος καὶ λόγου τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς ἔγραψεν ὁ ἀποστόλος Πέτρος ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτοῦ τοῦ πρώτου πρὸς τοὺς ῥωμαιοὺς. ἀντίρρησης Γαβριὴλ τοῦ βασιλέως, καὶ Μάρκος.

καὶ περὶ τῆς κατηχήσεως Τιμοθέου, καὶ τῆς ἐν Ἀποστόλῳ ἀρίστου Παύλου εἰς Μακεδониαν. ἐν ᾧ, κερὶ πίστεως καὶ σωτηρίας πρὸς ἡμῶν Λυδίας. καὶ κερὶ ἰσχυρίας τῆς πνεύματος πύθουθι ἐχθρῶν παθίσεως, δι' ᾧ τὸν Παῦλον καθεύριξαν οἱ ἀποστόλοι. κερὶ τοῦ συμβαίνουθι ἐκείσε σεσημοῦ καὶ θυμῶμαθι, καὶ ὅπως πυνύσσει ὁ εἰρηφυλάξ, ἐν αὐτῇ τῇ κυκλίεσσι παύσειθι. ὅτι παρὰ λαλῶντες ἐβήλυνον τὴν ἐν τῷ δισηματηρίῳ οἱ ἀπόστολοι.

27  
 28  
 29  
 30  
 31  
 32  
 33  
 34  
 35  
 36  
 37  
 38  
 39  
 40  
 41  
 42  
 43  
 44  
 45  
 46  
 47  
 48  
 49  
 50  
 51  
 52  
 53  
 54  
 55  
 56  
 57  
 58  
 59  
 60  
 61  
 62  
 63  
 64  
 65  
 66  
 67  
 68  
 69  
 70  
 71  
 72  
 73  
 74  
 75  
 76  
 77  
 78  
 79  
 80  
 81  
 82  
 83  
 84  
 85  
 86  
 87  
 88  
 89  
 90  
 91  
 92  
 93  
 94  
 95  
 96  
 97  
 98  
 99  
 100  
 101  
 102  
 103  
 104  
 105  
 106  
 107  
 108  
 109  
 110  
 111  
 112  
 113  
 114  
 115  
 116  
 117  
 118  
 119  
 120  
 121  
 122  
 123  
 124  
 125  
 126  
 127  
 128  
 129  
 130  
 131  
 132  
 133  
 134  
 135  
 136  
 137  
 138  
 139  
 140  
 141  
 142  
 143  
 144  
 145  
 146  
 147  
 148  
 149  
 150  
 151  
 152  
 153  
 154  
 155  
 156  
 157  
 158  
 159  
 160  
 161  
 162  
 163  
 164  
 165  
 166  
 167  
 168  
 169  
 170  
 171  
 172  
 173  
 174  
 175  
 176  
 177  
 178  
 179  
 180  
 181  
 182  
 183  
 184  
 185  
 186  
 187  
 188  
 189  
 190  
 191  
 192  
 193  
 194  
 195  
 196  
 197  
 198  
 199  
 200  
 201  
 202  
 203  
 204  
 205  
 206  
 207  
 208  
 209  
 210  
 211  
 212  
 213  
 214  
 215  
 216  
 217  
 218  
 219  
 220  
 221  
 222  
 223  
 224  
 225  
 226  
 227  
 228  
 229  
 230  
 231  
 232  
 233  
 234  
 235  
 236  
 237  
 238  
 239  
 240  
 241  
 242  
 243  
 244  
 245  
 246  
 247  
 248  
 249  
 250  
 251  
 252  
 253  
 254  
 255  
 256  
 257  
 258  
 259  
 260  
 261  
 262  
 263  
 264  
 265  
 266  
 267  
 268  
 269  
 270  
 271  
 272  
 273  
 274  
 275  
 276  
 277  
 278  
 279  
 280  
 281  
 282  
 283  
 284  
 285  
 286  
 287  
 288  
 289  
 290  
 291  
 292  
 293  
 294  
 295  
 296  
 297  
 298  
 299  
 300  
 301  
 302  
 303  
 304  
 305  
 306  
 307  
 308  
 309  
 310  
 311  
 312  
 313  
 314  
 315  
 316  
 317  
 318  
 319  
 320  
 321  
 322  
 323  
 324  
 325  
 326  
 327  
 328  
 329  
 330  
 331  
 332  
 333  
 334  
 335  
 336  
 337  
 338  
 339  
 340  
 341  
 342  
 343  
 344  
 345  
 346  
 347  
 348  
 349  
 350  
 351  
 352  
 353  
 354  
 355  
 356  
 357  
 358  
 359  
 360  
 361  
 362  
 363  
 364  
 365  
 366  
 367  
 368  
 369  
 370  
 371  
 372  
 373  
 374  
 375  
 376  
 377  
 378  
 379  
 380  
 381  
 382  
 383  
 384  
 385  
 386  
 387  
 388  
 389  
 390  
 391  
 392  
 393  
 394  
 395  
 396  
 397  
 398  
 399  
 400  
 401  
 402  
 403  
 404  
 405  
 406  
 407  
 408  
 409  
 410  
 411  
 412  
 413  
 414  
 415  
 416  
 417  
 418  
 419  
 420  
 421  
 422  
 423  
 424  
 425  
 426  
 427  
 428  
 429  
 430  
 431  
 432  
 433  
 434  
 435  
 436  
 437  
 438  
 439  
 440  
 441  
 442  
 443  
 444  
 445  
 446  
 447  
 448  
 449  
 450  
 451  
 452  
 453  
 454  
 455  
 456  
 457  
 458  
 459  
 460  
 461  
 462  
 463  
 464  
 465  
 466  
 467  
 468  
 469  
 470  
 471  
 472  
 473  
 474  
 475  
 476  
 477  
 478  
 479  
 480  
 481  
 482  
 483  
 484  
 485  
 486  
 487  
 488  
 489  
 490  
 491  
 492  
 493  
 494  
 495  
 496  
 497  
 498  
 499  
 500  
 501  
 502  
 503  
 504  
 505  
 506  
 507  
 508  
 509  
 510  
 511  
 512  
 513  
 514  
 515  
 516  
 517  
 518  
 519  
 520  
 521  
 522  
 523  
 524  
 525  
 526  
 527  
 528  
 529  
 530  
 531  
 532  
 533  
 534  
 535  
 536  
 537  
 538  
 539  
 540  
 541  
 542  
 543  
 544  
 545  
 546  
 547

45

75-  
wy-

३३

ués

... i  
... e

π 0

॥

1

9770

25

TEWA

६६

1.  $\mu$

25



# ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ Κ

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ, ΕΧΟΝΤΑ

πινες μερικαὶ ὑποδιαιρέσεις.

**Ε** Ταχέως δὲ διδασκαλία, περὶ τοῦ ἔξω χείματος χρεῖς καὶ τοῦ ἐν χείματι καὶ περὶ ἐλπίδος, καὶ πολιτικῆς πειραστικῆς.

**α** Περὶ τοῦ μὴ τὸ πορνοῦμεν, περὶ κρίσεως τῆς κατ' ἰδίαν τοῦ ἐν οὐλομένην τὴν φυσικῇ.

**β** Περὶ κρίσεως τῆς κατ' ἰσχυρὰ τῆ μὴ φ' λήσαντες τὰ νομικά.

**γ** Περὶ ὑποφύσεως ἰσχυρὰ τῆ τυχευόντος τῆς ἐπιχειρήσεως.

**δ** Περὶ χείματος δι' ἧς μόνοι ἀνθρώποι διακρινώμεθα, καὶ κατ' ἰδίαν διακρινώμεθα καὶ τοῦ Θεοῦ δόσιν ἰσχυρῶς, τὸν κατ' ἄρχειν τύπον.

**ε** Περὶ τῆς ἀποκρίσεως ἐλπίδος.

**ς** Περὶ εἰσαγωγῆς τῆ περὶ σωτηρίᾳ ἡμῶν ἀνθρώπων Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆ τῆς σὺν τοῦ ἔξω χείματος γνησίου Ἀδάμ.

**ζ** Περὶ τῆς ἐπιλογικῆς ἐπὶ τῇ πίστει προέξουσας ἀγαθῆς

**η** Ἐπαναλήψεις περὶ τῆς ἐν χείματι ζωῆς.

**θ** Περὶ τῆς ἐν ἰσχυρῇ κατανύξεως διὰ τὴν ἀμαρτίαν.

**ι** Περὶ τοῦ ἐν ἀνθρώπῳ φύσει παθῶν, ἀδωατοῦ ποιουμένων τὴν περὶ ἡμῶν συμφορῶν.

**ια** Περὶ τῆς ἀποδοτικῆς τοῦ φυσικῶν παθημάτων διὰ τῆς περὶ τὸ πνεῦμα σωτηρίας.

**ιβ** Ἐπαναλήψεις περὶ τῆς ἀποκρίσεως τοῖς ἀγίοις δόξαις.

**ιγ** Περὶ τῆς ἐπιλογικῆς ἀγαθῆς χρεῖς.

**ιδ** Περὶ ἐπιλογικῆς ἰσχυρῶς τῆ ἀποδοτικῆς, καὶ κατὰ τὴν ἀνθρώπου κατ' ἰδίαν.

**ιε** Ὅτι κατ' ἀπείρην καὶ ἐκπύσεως διὰ τῆς εἰς ἄνοιαν ἐκκαταλείψεως, καὶ τῆ μὴ ἀμύνης τοῦ αὐτοῦ κατὰ τὴν φύσιν.

**ισ** Περὶ τῆς σκοπῆς κατὰ τὴν ἐξελύθησιν, ὥστε διύστερον ἐπαχθεῖν, ζῆλον τοῦ κατὰ τὴν φύσιν κατὰ τὴν φύσιν κατὰ τὴν φύσιν.

**ις** Παραμύσεις περὶ ἀρετῆς τῆς περὶ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. καὶ ἡ, περὶ τῆς εἰς ἀγάπην ὁμοίας. περὶ τῆς περὶ τοῦ Θεοῦ λατρίας. περὶ τῆς περὶ ἀποκρίσεως ἀποδοτικῆς. περὶ τῆς περὶ ἀρχόντας ὑποταγῆς. περὶ σωφροσύνης καὶ πραότητος. περὶ τῆς ἐν βρομῇ καὶ μίμῃ ἀμείχῃ διατοίχας.

**ιθ** Περὶ μιμήσεως τῆς Χριστοῦ ἀποδοτικῆς.

**ιβ** Περὶ τῆς ληντηρίας αὐτῆς τῆς ἐν ἀνταποδοτικῇ καὶ δόξῃ.

# Σ Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Α Τ Η Σ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΠΡΩΤΗΣ

ἑπιστολῆς, ἔχοντάς πινας ὑποδιαίρεσες.

Περὶ πλείονων καὶ διαφόρων ἢ ἑπιστολῇ διέδωσαν ἔχει τῆς Κορινθίαις ἡμερησίως.  
α Μετὰ τὸ πρῶτον, ὡς τὸ μὴ διχνοῦντες πρὸς ἀλλήλους ἐν φιλοδοξίᾳ τῇ σφίσι διδρασκόντων. ἐν ᾧ, ὡς εἰς σφίσι. ὡς λειτεργῶν. ὡς τὸ μὴ κρίναι διδρασκόντας. περὶ τῷ μὴ ὑπαίρειναι.

β Κατὰ πόρην καὶ πρηνείας, καὶ τῆς τάπης κακοποιῶνται.

γ Περὶ τῷ μὴ διδῶναι δικῶν, καὶ ταῦτα ὅτι ἀπίστον, ἐν ᾧ, περὶ τῷ μὴ ποιοῦντες

δ Περὶ γάμου καὶ χρεῖας καὶ ἀγαμίας. ἐν ᾧ, περὶ τῷ μὴ χωρίζοντα ἀλλήλους τῆς γυναικῶν, μηδὲ εἰ ἀπὸς εἶναι οἱ ἑταροί. περὶ ἀγνείας καὶ θρησκείας.

ε Περὶ διαφορᾶς ἰδουμάτων, καὶ δοκῆς σαμωτικῆς σιδήματος. ἐν ᾧ, περὶ τῆς ἰαυτῷ πολυπλοῦς συμπεφορᾶς. ὡς τὸ μὴ κακοποιῶντα δαίμονα. ὡς τὸ ἀδιαφορεῖν ἐν ἄλλοις καὶ κλήσεσιν.

ς Περὶ ἡμέρας αἰδῶν καὶ γυναικῶν ἐν ὄρχῃ καὶ πρηνείας.

ζ Περὶ κοινότητος ἀποφασίης, ἢ πληρονομίας.

η Περὶ διαφορᾶς χειρισμάτων καὶ οἰκονομίας αὐτῶν. ἐν ᾧ, ὡς ἀγάπης ὡς μετρίως χρίσματος. ὡς πρηνείας, ὡς μετρίως γλώσσας.

θ Περὶ ἀνταρτίας συμμάχων καὶ δουλικῆς. ἐν ᾧ, ὡς τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, καὶ δοκῆς ἀνταρτίας. ἡμεῖς τῆς τῆς ἀνταρτίας πρὸς τὰ ἀναφύοντα ἀπὸ τῆς. ὡς τῆς εἰς δόξαν καὶ δυνάμει ὁμολογίας.

# Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Α Τ Η Σ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ

ἑπιστολῆς, ἔχοντάς καὶ πινας ὑποδιαίρεσες.

Εἰς τὴν αἰνῶντα ὡς Θεὸς ἐκδοῖται, ἢ πεποιθέναι ἐσθί.

β Περὶ τῆς ἀγάπης πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἰς τὸ μὴ λυπεῖν, εἰ καὶ λυπεῖν ὀφείλει, ὡς ὅτι τὸ διὰ πρηνείαν ὁππιομένης, ᾧ καὶ συγχωρεῖ.

γ Περὶ τῆς δι' αὐτὴν εἰς ἀφελείας τοῖς ὁππιομένοις, δι' ἧς καὶ σωστέοντες εἰσιν.

δ Περὶ τῆς κατὰ πνεῦμα λειτουργίας, καὶ διδῆς θεοτείας τῆς κατὰ τὸν νόμον.

ε Περὶ τῆς εἰς δόξαν, καὶ τῆς ἀκατέχου βίης, ἐπὶ τοῖς ἀγίοις γινώσκεται.

ς Περὶ τῆς κατὰ σώμα ἀσθενείας, καὶ τῆς τῷ σώματι δοκῆς καὶ ἐπαγγελίας.

ζ Περὶ τῆς ἰαυτῷ φιλοθεότητος καὶ φιλαδελφίας τῆς κατὰ Χριστόν.

η Ἀποδοχὴ τῆς Κορινθίαν ὑπακοῆς καὶ ἀγάπης ὑφαινεύσεως αὐτῶν.

θ Προξενή πορε: οπόδοσι χρημάτων τοις ἀρίστοις, καὶ πικρῶ ἤδη διὰ ταῦτο ἐρχο-  
μένη. αὖτε τῆς Τίτης Σοφιστῆς, καὶ ἡδὺ ὄμων, πορεῖς αὐτὰς.

Διήγησις τῆς ἰδίας πόσεως, καὶ ἀποδείξεως, καὶ τῆς ἐν αὐτῇ χάριτος, πρὸς τοὺς ὁμοπλάτους ἀποδείξεως Κορινθίους. ἐν ᾧ, ἀποδείξεως αὐτῇ πρὸς οὐκείνους. ἀλλὰ καὶ ἐκείνους.

ια Περὶ ἑαυτῶ, τὸ ὁπίπνον, τὸ πρὸς Θεῷ ἥμισυ, τὸ ὀφελίμως ἀντὶ τρυφοῦ. παρὰ  
σικυὴ ὥστε τὴν μέλεισιν ἑαυτῶ παροισίαν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Α Τ Η Σ

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ.

**Μ**Ετὰ τὸ σφοδρῆμα, δόξητις τῆς ἑαυτῷ μεταστάντος ἀπὸ Ἰουδαίου καὶ ἀποχρῶ  
 λυφεν.

β. Περὶ τῆς τῆς ἀποστόλου ἐπιμαρτυρήσεως εἰς τὴν ἐν πίστι ζωὴν.

Περὶ τῆς τοῦ Κρητῶ ἀντιθέσεως, ὡς τῆς ἐν πίστι καὶ ἐν νόμῳ σωτηρίας.

δι. Οτι διὰ πίστεως ὁ ἀγαπητός, ἢ διὰ νόμου.

• Οπ δ' ὁ Αἰρεῖται ἐκ πίστεως ἐδιδραχῶθη εἰς τύπον ἡμῶν.

5. Οτι ὁ νόμος ἐ δόξασι, ἀλλ' ἐλέγχει, καὶ μεταβαίνει ἐπὶ τὴν διάνοιαν, ὡς λέει ὁ Χρ.

3 Οπ ἐκ ἐκ νόμου, ὅτι ἔξ ἐπαγγελίας τὰ ἀγαθὰ. ὁ δὲ νόμος παρασκευασθεὶς δι' ἰλήχου.

η Οπ' ὑπο κρίσιν ἦσαν οἱ ἐν νόμῳ.

θ. Οπὲν τῇ ἐλευθέρᾳ γυναικὶ τῷ Ἀβραάμ ἐκ τῆς γνητῆς πατρὸς ὑποτυπωθῆναι  
καὶ κατὰ τὴν ἐλευθέρου νόμον.

1. Οπ' ἡ κλήσις ἡμεῶν ἐχ' ὑπόκειται ποσειδωνική καὶ νόμος διὰ τὴν Χρυσὴν πύλιν.

ια Υποταχὴ τῆς χ<sup>τ</sup> πνεύμα ἐλευθερίας.

ιβ Αποδραστη δὲ τῆς ἐλπίδος ὅτι τὴν φειτομένην, ἢ παρὰ τὴν φειτομένην ἴσως ἔτι  
τὴν ἐν πύματι.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Α Τ Η Σ

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ.

¶ Εὐρί πῆς εἰ Χριστῷ ἐκλογῆς ἡμεῖς καὶ ἐπίστασιν καὶ τελειώσεως.

β Εὐνὴ καὶ γυνήσεως, ἥτις ἐν Χριστῷ ἐπισταθίσεται ἀγαθὴ εἰς ἡμᾶς.

2. Περὶ τῆς ἰθαῦτ' καὶ ἰσθαῖντ' οὐκασίας τοῦ Θεοῦ διὰ Χριστοῦ ἐπ' ἐκπύδ' καὶ  
χαρίν.

δι. Περὶ τῆς δοθείσης αὐτῇ δυνάμεως, εἰς φωτισμὸν ἐθιῶν, καὶ ἡλεγχον δα-  
μονίων.

Εὐχὴ ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας εἰς δυνάμει καὶ ἀγάπῃ Θεοῦ.

5 Παράστασις τῆς ἀγάπης ἐναγκαῖος, ἣ καὶ τὰ χαρίσματα διηρῶνται πρὸς ἀνάστα-  
σιν αὐτοῦ. ζ πρὸς

- ζ Περὶ σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης ποιήσῃς ἡμέτεροι δούλοισι.  
 η Περὶ τοῦ ζῆναι ἐπαγγέλλῃς τὴν ἀγαθὴν, ἔργους τῶν καλῶν ἐκείχοντες, μὴ λόγῳ  
 πύμασι δὲ πληρομήτους διὰ ψαλμῶν, μὴ οἷον.  
 θ Διδάξεις οἰκιστῶν καὶ ἀποστόλων ἀρχιερέων καὶ ἀρχιεπιστῶν Χριστοῦ.  
 ι Εν ὁμίᾳ ὁπλίταις πάλαι τῆς καὶ Χριστοῦ δυνάμεως.

# Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Α Τ Η Σ

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ

ἑπταστής.

- α Εὐχαριστία ὑπὲρ τῆς Φιλιππησίαν ἀρετῆς, καὶ ὁλοῦ φιλοφροσύνης.  
 β Διήγησις τῆς αὐτῆς διαγωγῆς ἀγαθῆς, καὶ τῆς ἀποδομίας.  
 γ Περιήγησις τῆς καὶ Θεοῦ ὁμοιοῦς, καὶ τῆς αὐτοῦ ζῆτος.  
 δ Περὶ Τιμοθέου καὶ Επαφροδίτου, οὗς ἀπέστειλε πρὸς αὐτούς.  
 ε Περὶ τοῦ πνευματικοῦ βίου τοῦ μὴ εἶναι σαρρῶν, ἵνα ἔσῃ μεμνημένος τοῦ θανάτου τοῦ  
 ἁμαρτωίου.  
 ς Παρακλήσις ἵδμεν πᾶσι, καὶ κατὰ πάντων.  
 ζ Ἀποδοχὴ τῆς ὑποταγῆς αὐτῇ διακονίᾳ.

# Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Α Τ Η Σ

ΠΡΟΣ ΚΟΛΑΣΣΑΕΙΣ

ἑπταστής.

- Γ Εὐχαριστία ὑπὲρ Κολασσαίων οἰκιστῶν καὶ Θεοῦ ἰσχυροῦ.  
 β Εὐχὴ πάλαι αὐτῇ εἰς σοφίαν πνευματικῶν, εἰς διδασκίαν ὑπομονῆς, καὶ ὁλοῦ  
 ἡσυχίας τῆς οἰκιστείας τῆς ἐν καρδίᾳ.  
 γ Περὶ τῆς αὐτῆς καὶ κατὰ πάντας καὶ ἀγαθῆς τῆς καὶ σωφροσύνης Θεοῦ.  
 δ Περὶ ἰδμεν πρὸς τὴν αὐτῆς καὶ σῶμα Χριστοῦ καὶ πᾶσι διὰ πάντας.  
 ε Περὶ τῆς διὰ τοῦ πᾶσι διδασκῆς ἀγαθῆς εἰς παρρησίαν Θεοῦ.  
 ς Περὶ τοῦ μὴ ὑπακούειν τῇ ἀνθρώπινῃ φιλοσοφίᾳ ἀπατηλῇ τοῦ εἶναι κατὰ  
 τὴν αὐτῆς.  
 ζ Ὅτι ἡ κατὰ Θεοῦ σωφροσύνη καὶ τὰ τοῦ νόμου ἀδείχῃ πνευματικῶς, εἰς τὴν οὐρανὴν  
 ἡσυχίαν.  
 η Ὅτι οἱ τοῦ σαρκικοῦ νόμου τύποι τοῖς σαρκικοῖς χρήσιμοι, καὶ ἡ πνευματικὴ  
 τοῦ εἶναι διδασκῆς Θεοῦ ζῶσις.  
 θ Περιήγησις πάλαι κατὰ πάντας, ἀγαθῆς, φιλαδελφίας, φιλοπονήσεως, φιλοφροσύνης,  
 ἀγαθῆς, εὐφροσύνης εἰς Θεὸν διαγωγῆς, ὁλοῦ καὶ σωφροσύνης.  
 ι Τὰ κατὰ Θεοῦ οἰκιστῶν ὁμοιοῦς. αὐτῶν, καὶ κατὰ Θεοῦ ἀποστόλους ἡμετέροις,  
 ἡσυχίαν.

1st Ho Lord if not  
 in god that we shall live



# ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ

πρώτης ἐπιστολῆς.

- Ε** Παινέται ἡ Θεωτολονικίαν ὅτι τοῖς ἀξίοις ἡ πόσις ἔστιν ἀγαθή.  
β Πόσις ἀγαθή, καὶ χάρις ἐπ' αὐτοῖς, καὶ μέριμνα ἕως αὐτῶν τελειωθῶσι.  
γ Εὐχὴ πρὸς Θεὸν περὶ τῆς ἀφίξεως αὐτῶν, καὶ περὶ ἀσκήσεως καὶ βελτιώσεως Θεωτολονικίαν, ἕως τῆς Χρυσῆς παρουσίας.  
δ Παράκλησις σφοδρική: καὶ διακατακλίνῃς ὡς ὅτι κρισίῳ· φιλαδελφίας, ἐργασίας ἰδιοπαράκλητον.  
ε Διδασκαλία περὶ τῆς θαλάσσης κατελεύσεως ὅτι ζώντων καὶ νεκρῶν, ἐνθεραπεία Χρυσῶν.  
ς Περὶ τῆς αἰωνίου ἡσυχίας Χρυσῶν, ὥστε δεῖν ὁλοκληρωθῆναι αὐτοῦ, πῆξιν, ἰλιπιδί, ἀγάπην, τιμὴν, εἰρήνην, μακαρονομία, φιλαδελφία.  
ζ Εὐχὴ περὶ ἀγαθῶν πνεύματος, καὶ ψυχῆς, καὶ σώματος.

# ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ

δευτέρας ἐπιστολῆς.

- Ε** Ὑπερήφανος ὡς τῆς Θεωτολονικίαν πίστεως, καὶ ἀγάπης, καὶ ὑπομονῆς, ὅτι πᾶσι αὐτοῖς, καὶ καλὰς ἡ πόσις ἐλπίσιν. καὶ ὅτι ὡς πᾶσι πλεονέστερος αὐτοῖς ἐν δεξιῇ Χρυσῶν.  
β Περὶ τέλους, ὅτι μετὰ τὴν ἐλπίδα τὴν πνευματικὴν ὅτι ἰλιπιδί ἐλπίδα ὅτι ἀποστασῶνται Χρυσῶν.  
γ Εὐχαριστία ὡς τῆς κλήσεως, πρὸς τὴν ὁλοκληρωθῆναι ὡς πᾶσι πρὸς Θεὸν ἐν τῇ σφαιρῇ αὐτοῖς.  
δ Παράκλησις ὡς πᾶσι καὶ τῇ ἐργασίᾳ. ὡς πᾶσι αὐτοῖς εἰς ἀγάπην Θεοῦ.  
ε Πρὸς τὴν ἐργασίαν καὶ παρακλίνῃς ὅτι ἀγαθὴ καὶ ἀντιβιβάζει.  
ς Εὐχὴ ὡς εἰρήνης καὶ πατρὸς Θεοῦ.

# ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ

πρώτης ἐπιστολῆς.

- Π**ερὶ τῆς εἰς ἀγάπην Θεοῦ ὁδοῦ, πᾶσι ἀποστολῇ ἰουδαϊκῆς ἀνάγκης.  
β Περὶ τῆς ἰουδαϊκῆς εἰς ὁλοκληρωθῆναι ὁδοῦ, καὶ χάρις Θεοῦ.  
γ Παρακλίνῃς περὶ πᾶσι καὶ ὁλοκληρωθῆναι διακρίσεως, ὡς ὁλοκληρωθῆναι.  
δ Περὶ ὁλοκληρωθῆναι, ὅτι ὡς πᾶσι πᾶσι ἀγαθῶς, ἀγαθῶς, σφαιρῶν.  
ε Περὶ διδασκαλίας, ὅτι ἀνδρὸς καὶ ὡς ὁλοκληρωθῆναι, ὡς πᾶσι πᾶσι καὶ πᾶσι τὸ ὡς ἀνάγκης, ὅτι ὡς πᾶσι πᾶσι καὶ πᾶσι Χρυσῶν, καὶ πᾶσι αὐτοῖς καὶ βίβλιν.

- 5 Περὶ τῆς ἀρετῆς ὁπισκόπων. ἐν ᾧ, ἀπὲρ διανοῶν ἀνδρῶν τι καὶ ἡμαρμῶν.  
 6 Περὶ θείας συγκρίσεως. ἐν ᾧ, ἀπὲρ τῶν ἐσθλῶν ἀρέτων δαμνατικῶν.  
 7 Περὶ ἀγῶν. ὅτι οὐσείας ἐπ' ἐλπίδι.  
 8 Περὶ ὁπμιλείας αὐτῆς καὶ τῆς ἐκκλησίας.  
 9 Περὶ τῆς ἀρμεζόντως ἐκείνου προσφύμεται.  
 10 Περὶ πρῶτον ηλικίας, καὶ τρίτου, καὶ διακρίσεως αὐτῶν.  
 11 Περὶ προσβύλλων τιμῆς.  
 12 Περὶ χρεστονίας ἀσφιλῆς.  
 13 Ὅτι ὅτι ἐργον λαοδικαίαν.  
 14 Περὶ δόλων ὑποκακοῦ.  
 15 Κατὰ φιλοκαρδῶν, καὶ ψευδοδιδασκαλῶν.  
 16 Περὶ πρῶτον φασίαν ἀπὲρ κατὰ τὴν ὑποκακοῦ ἀρετῆς πύλιν.  
 17 Περὶ τῶν ἐργῶν ὅτι τῶ ὅπως ζῶν.

## ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ

ΠΡΟΣ ΤΗΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ

διούλιν ἀποστόλου.

ΕΠὶ τῆς Τίμοθεος πίστεως, καὶ προσφύμεται ὑποκακοῦ καὶ τὸ φάσμα τῆς χάριτος, ἐν ᾧ καὶ αὐτῶν, φασίαν, διακρίσει πύλιν.

- 1 Περὶ τῆς ἀρετῆς μεταδόσεως τῶν δόλων δογματικῶν.  
 2 Περὶ τῆς ἀρετῆς ἐν τῷ καὶ δόλῳ πύλιν ἐν τῇς δόλοις ὑποκακοῦ.  
 3 Περὶ τῆς ἐν χρεστονίας καὶ ὑποκακοῦ ἐπ' ἐλπίδι ζῶν.  
 4 Περὶ ὁρῆς διδασκαλίας, καὶ τῆς κατὰ, εἰρημικῆς, καὶ τῆς ἐκκλησίας.  
 5 Περὶ τῆς ἀρετῆς ἀνδρῶν πύλιν, ἀπὸ τῆς ἐλεγχόμενης.  
 6 Περὶ τῆς αὐτῆς μνηστῆς ὑποκακοῦ τῆς φάσιν ἐν ὑποκακοῦ δόλῳ.  
 7 Περὶ τῶν κατὰ τὴν πύλιν, οἷς αἰπτάται τὴν πύλιν.  
 8 Περὶ τῆς αὐτῆς μνηστῆς ἀνάλυσεως, ὅτι δόλῳ ἀνάλυσε.

## ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

ἀποστόλου.

- ΠΕΡΙ διδασκαλῶν ὁπισκοδικῶν εἰς διακρίσειν, καὶ ἐλεγχῶν ἀπιδῶν.  
 1 Κατὰ τῶν σαρκικῶν κατὰ τὴν ἀρετῆς ἀνάλυσεως, καὶ τῶν πύλιν ἀρετῆς.  
 2 Παρακρίσει, ἀπὸ τῆς παρὰ τὴν κατὰ ὑποκακοῦ ἐκείνου.  
 3 Περὶ δόλων, ὡς αὐτῶν τῆς κατὰ τὴν χάριτος ἀνάλυσεως.  
 4 Περὶ ἀρχόντων ὑποκακοῦ ἀρετῆς τῆς ὁπισκοδικῆς καὶ χρεστονίας.  
 5 Παρακρίσει, ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας αὐτῶν ἐκείνου ζήτησις.

Αα :

Κβ.



ει Περὶ σωφροσύνης ὡς καίρεται κατηρδύσας μὴ ὑποτάσσιν αὐτῆς, ὡς Πιστεὶ  
μὴ εὐρεθὲν τόπον μεταλλάσας.

ιβ Οπὶ ροδερσάρεα ἥτις ὅτι Μανούσας τὰ μέλλουσα, καὶ πλείονθ' ἄλγιστα αὐτοῦ  
τὰ καὶ.

κ Περὶ φιλαδελφείας καὶ φιλοξενίας. ἐν ᾧ, πρὸς σωφροσύνης, πρὸς αὐταρχίας, πε-  
ρὶ μιμητικῆς παύσεως.

κα Περὶ τοῦ μὴ σωματικῶς ζῆν καὶ νόμον, ἀλλὰ πνευματικῶς καὶ Χριστὸν ἐν  
ἀρετῇ.

κβ Εὐχὴ πρὸς τὸν Θεὸν πρὸς τῆς ἐν ἀρετῇ ἀγωγῆς καὶ οἰκονομίας.

## ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ

ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΙΑΚΩΒΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ, ΕΧΟΝΤΑ

πινὰς καὶ μετὰ ὑποδιακρίσεις.

Περὶ ὑπομονῆς καὶ πίστεως ἀδιακρίτου, καὶ πρὸς ταπεινοφροσύνης πρὸς τοῦ πλησι-  
αίου. καὶ ᾧ, πρὸς τῆς ἐν ἡμῖν πρεσβυτείας, καὶ ἥτις ἐξ αὐτῆς παιδῶν. ὅτι ἐκ παρὰ  
Θεοῦ τὸ αἶμα· εἴ πρὸς ἀγαθὸν ἡμῖν, παρ' αὐτοῦ.

β Περὶ τρυφῆς καὶ ἀρετίας, καὶ πρὸς ἀγαθῆς μακαριότητος ὅτι μακαρισμοῦ. καὶ  
πρὸς ὁσιότητος καὶ συμμετρίας λόγου.

γ Περὶ τῆς πρὸς ἑαυτοῦ ἀγάπης ἀπορροπικότητος, καὶ τὸν νόμον.

δ Οπὶ ἐκ ἐκ πίστεως νόμον, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἔργων, καὶ ἐκ ἐκ πατέρων ἰδικῶς, ἀλλὰ ἐξ  
ἐμοῦ αὐτὰ δικαιοσύνη ὁ εὐθερπός.

ε Οπὶ ἡ πρὸς τῆς αἰτίας ἡ γλῶσσα δυνατὴ τὸν κήρυκτον, ἥς κατηρδύνει ἀ-  
νάγκη εἰς ὁσιότητα καὶ δόξαν τοῦ Θεοῦ. ἐν ᾧ, πρὸς ἀνακροῦσιν ἀγαθῆς καὶ ἀμείχρους πρὸς  
ἀλλήλους ἐν φιλοδοξίας τῆς ὅτι σοφία ἀνδρωσύνη. ἐν ᾧ, πρὸς θείας σοφίας. ὅτι ἐκ βα-  
θυμίας καὶ φιληδονίας ἔχει καὶ ἀκαταστασία, καὶ ἡ πρὸς Θεοῦ ἐχθρὰ γινέται, πρὸς μετα-  
νοίας πρὸς σωτηρίαν, καὶ πρὸς τὸ μὴ κρίνειν τὸν πλησίον.

ς Οπὶ ἐκ ἐκ ἀνδρόπρεα ἀλλὰ ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ δι' ἑμάς ἀνδρὲς κατηρδύνεται. ἐν ᾧ,  
πρὸς πλεονεξίας πλεονῶν, καὶ τῆς ἐκ κόσμου τρυφῆς αὐτοῦ, καὶ πρὸς διαμαρτυρίας Θεοῦ,  
πρὸς μακαριότητας, καὶ ὑπομονῆς παινημάτων, καὶ πρὸς ἀνδρείας. παρακαλεῖς ἰδικῶς ἐκ  
ἐφ' ἀποσκευῆς μὲν πίστεως. ὅτι δικαιοκρίτειον τῇ τοῦ πλησιῶν σωτηρίᾳ.

## ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ ΠΕ-

ΤΡΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ,

ἔχοντα ὑποδιακρίσεις.

Περὶ τῆς ἐκ Χριστοῦ ἀγαθότητος· καὶ πρὸς ὑπομονῆς πειρασμῶν· καὶ πρὸς σωτη-  
ρίας πίστεως πρὸς μακαριότητα καὶ ὑπομονῆς πρὸς ἀνδρείας.



6. Περὶ ἐλπίδος καὶ ἀγασμῶ· τῆς τε ἐμφειλομένης ὅτι τῇ ὑπόθεσιν ἀσφαλῆς αἰ-  
σχροφῆς.

2. Περὶ τῆς ἐπαγγελίας τῆς ὑποσχεθείσης ἡμῶς ἐν Χριστῷ, περὶ ἀπορίσεων καὶ τῆς ὑπόστασις,  
εἰς διδασκαλίαν ὁδοῦ.

[illegible]

• Περὶ ὑποθέσεως φυλῶν, ποσότητος καὶ ἐπαρρήφους τῆς αὐτοκινήτου καρπῶν,  
καὶ τῆς διαφορᾶς τῶν γαστριματρικῶν.

5 Ὅτι καὶ ἀνὰ τὴν πρὸς τὸν Χρῆστον, κρατεῖν καὶ τῶν φυσικῶν παθῶν ἑλπίδι πὶ  
τῇ εἰς αὐτὸν, φέρεται τὰς παρ' ἑτέρων παιδας

3 Παράνευς πρεσβυτέρων πρὸς ὀπισθοποῆς τῆ ποιμανίας. ἐν ᾧ, πρὸς καὶ τὴν παύσιν  
καρὸς ἔκαστον ταπεινὸν φερωνύμιον εἰς πάλιν πάλιν καὶ τῆ διὰ βόλῃ.

• Εὐχαρίστησον· πληρώσεως τῆς πίστευόντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ ΠΕ.

ΤΡΟΥ ΚΑΘΟΔΙΚΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ

δ' ἡπιστάτης, ἔχοντα ἐπαυριότας.

**Π** Εὐὲ καλῆσεως τῆς ἐν πίστ' ἔργοις βεβαιωμένης τοῖς τῆς ἀρετῆς, ὃ ἐλπίδι τῆς μὴ-  
λόντων ἀγαθῶν.

β Παράκλησις εἰς ὑπόμνησιν τῆς διδασκαλίας μὲν πῶς ἀνάστην αὐτῶν· καὶ ἄλλως αὐτοὶ  
 διαβὰρ τὴν Θεὸν καὶ τὴν ἡγῶν ἐπηύχετο φωνῆς.

γ. Περὶ ὁρίσεως ἀπειταλῆς ἐπιανεστῆτες κίρην κῶν, ἀπεθείας τε αὐτῶν, καὶ μινύσεως καλῶσεως.

δι' Επαλήθευς πάλι καὶ καλὰς αἰσθητικῶν αἰρετικῶν. ἐν ᾧ, ὅτι αἰσθητικὰς ἔχει ὁ  
Χρῆστις ὅταν σωτηρίας πύδι τοῦ αἰῶνος. ὅτε δὲν ὁ πρῶτος αἰσθητικὸς πᾶσι ἀρετῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ ΙΩ.

ΑΝΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΠΡΩΤΗΣ

ἐπισηλῆς, ἔχεται πινας ὑποδιαιρέσις.

**Ε**τα γὰρ ἡλικίᾳ διακρίνεται καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτοῖς οὐ φαίνεται· ἀλλ' ἐκ τῆς ἀποκριτικῆς ἐκείνης φωνῆς, ὅτι ἡ πόλις αὐτῶν τοῦ Θεοῦ πάλιν γίνεται βασιλεία.

Β Περὶ ἀγάπης ἧς αὐτοῦ αὐτίκιστα, ἐν ᾧ, παραινέσεις πρὸς χάριτος ἐκείνου καὶ  
ἐλπίαν, καὶ πρὸς δόξασι καὶ δόξῃ τοῦ κόσμου ἀγάπης.

з По

γ. Περὶ ψευδοδελφῶν ἀριστοδελῶν, καὶ ἐπὶ ἡ' εἰς Χριστὸν ὑποτίθηται πατὴρ ὁμολογία.  
ἐν τῷ πατρὶος δόξολογία, τῷ υἱῷ ἔστι θεολογία. ἐν ᾧ, πρὸς θεῷ, καὶ πνευματικῆς χαρί-  
ματος ἐν ἀγάπῃ ἐπ' ἐλπίδι εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός. ἐπὶ πάντες οἱ ἐκ Χριστοῦ, ἐκ τῶν ἀμαρ-  
τίας· ὁ δὲ ἀμαρτανῶν ὅτι ἐν τῷ διαβόλῳ.

δ. Περὶ ἀγάπης τ' εἰς τὸν πλησίον καὶ διαθέσεως μεταδοτικῆς. ἐν ᾧ, πρὸς σωτη-  
ρίαν ἀγαθῆς τ' ἐν πίστι Ἰησοῦ Χριστοῦ. πρὸς διακρίσεις πνευμάτων, ἐφ' ὁμολογία  
τῷ Χριστῷ ἐκκλησιαστικῆς.

ε. Περὶ φιλαδελφίας εἰς ὑποτέλειαν.

ς. Περὶ θεολογίας καὶ ἐν δόξῃ πατρὸς· καὶ πρὸς ἵκεται τ' κατὰ τὴν ποιητὴν διὰ πίστεως  
ἐν Χριστῷ εἰς ζωὴν.

ζ. Περὶ ἀντιλήψεως τῶν ἀμαρτανῶντος ἀδελφῶν διὰ κοινωτικῆς, καὶ πρὸς τὴν μὴ ἀ-  
μαρτανῶν. ἐν ᾧ, πρὸς διποτικῆς δαιμονικῆς σιδήσεως.

## ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ ΙΩ.

ΑΝΝΟΤ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΔΕΤΤΕ.

ἐκ ἐπιστολῆς,

Μετὰ τὸ κοινῶν πρὸς ὁρθεῖ βίαι ἐν ἀγάπῃ Θεὸς διὰ πίστεως, ὑποτίθηται, ἀμαρ-  
τανῶν. ἐν ᾧ, ἐπὶ ἐν δὲ αἰρετικῶν εἰσοκίζον ἢ χαριτίζον ἐφ' ἀμαρτία, ἐπα-  
γλία παρεστῆς αὐτῶν ἐπ' ἐλπίδι πρὸς ὠρείλειαν.

## ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ ΙΩ.

ΑΝΝΟΤ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ

πρὸς ἐπιστολῆς.

Εἰς τὴν ἐκφ' τελειώσεως καὶ ὁμοχρησίας ἐφ' ὁμολογία φιλοξενίας ἐφ' ἀδελφῶν διὰ  
Χριστοῦ. ἐν ᾧ, πρὸς τ' διοικητοῦς φανερῶν καὶ μυστηρίων. πρὸς δαιμονίου,  
ἐκ μαρτυρείται τὰ μέλητα, πρὸς ἀφίκεται αὐτῶν πρὸς αὐτοῦ ἐν ὠρείλειαν ἐπ' αὐτῶν.

## ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ ΙΟΥ.

ΑΛ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟ-

λῆς, ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

Περὶ κοινῶν τ' εἰς Χριστὸν πίστεως διὰ τὴν ἐκκλησιαστικῆς ἐφ' ἀφίκεται καὶ ἀπολ-  
γῶν αἰδῶν. ἐν ᾧ, πρὸς μελέτης αὐτῶν καλῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἐφ' ἀφίκεται  
ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ ποιητῶν.

β. Ἰδυσίονος αὐτῶν ὅτι τῇ πλάνῃ καὶ δουλείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ, καὶ βλασφημίᾳ καὶ  
ἀπειθείᾳ ὑπακούου τῆς εἰς ἀπάτην δουροδοκίᾳ.

γ. Περὶ ἀσφαλείας αὐτῶν ἐν τῇ πίστι, συμπαθείας τε καὶ φειδῶς εἰς τὸν πλοῦτον,  
ὅτι σωτηρία καὶ ἁγιασμός.

δ. Εὐχὴ ὑπὲρ αὐτῶν εἰς ἁγιασμόν καὶ παύσησιν καὶ παρρησίᾳ καὶ σωδολογίᾳ Θεῷ.



IOSEPHI



IOSEPHI SCALIGERI Notæ,  
*In Nouum Testamentum.*



XHIBEMVS tibi, Lector,  
in locos aliquot difficiliores  
Noui Testamenti pauculas  
hasce magni illius Scaligeri  
τῆς χειρὸς αὐτοῦ Notas, quæ cum no-  
bis forte in manus incidis-

sent, noluimus tanto thesauro remp. literari-  
am priuare, & vna eademque opera obtesta-  
mur viros doctos, qui & has & alias illius  
Notas in Bibliothecis suis reseruant, nolint  
diutius lucem illis inuidere, vtq; vtilitati pub-  
licæ quæcunque obstare possent postpo-  
nant.

Matth.





**M**atth. 17. 11. Ecclesia tam vetus Hierosolymitana credit ante diem iudicii *αἰὼς αἰώνων* venturum Eliam, quàm Christiana vt ex Tertulliano constat l. de resurrect. c. 22. in fine, vt Iohannes fuit *αἰὼς αἰώνων* prioris aduentus Christi, sic Elias erit posterioris. Inepti Iudæi fabulantur animam restitutum iri in corpus Eliæ. Atqui opus non est, vnà enim cum corpore receptus fuit in cælum. Ideo elegantissimè Tertullianus de anima c. 35. Eliam venturum dicit non ex decessione vitæ, sed ex translatione, nec corpori restituendum de quo non est exemptus, sed mundo reddendum, de quo est translatus. Quod vt verè, ita diuinitus dictum.

Matth. 27. 65. *Κυβερνέτωσαν*. Erant milites Romani, quorum præsidium erat constitutum in turre Antonia, autore Iosepho. Iis præerat *στρατηγὸς τοῦ ναῦ*, cuius non semel in actis mentio. Ipsi custodierunt sepulchrum Christi Sabbatho. quod Iudæi non ausi fuissent propter religionem tam dici, quam magni solennis Paschatis.

Luc. 12. 49. *Ignem veni. πὶ θάλα* est, quid mea?

Luc. 22. 16. *Donec compleatur in regno Dei* sc. post resurrectionem.

Ibid. v. 20. *τὸ ὑμῶν ὄνειδος ἐκ χειρὸς ἀνθρώπων* mera est *ἀντίπαρσις*, nam accusatiuus pro datiuo *τῶν ὑμῶν ὄνειδος ἐκ χειρὸς ἀνθρώπων*. Beza recte exponit. Et ait duplicem esse metonymiam.

Ibid. v. 52. *στρατηγὸν αὐτοῦ τοῦ ναῦ*. Iosephus meminit. In solemnibus ipse *στρατηγὸς* disponebat præsidium & excubias circa templum, ne tumultus vllus à seditiosissima illa gente oriretur.

Ioh. 1. 16. *χάρις ἀντὶ χάριτος*, versu sequenti explicatur. *χάρις* prior est ἡ παλαιὰ διαθήκη. *χάρις* posterior ἡ *κατὰ διαθήκη*. ἡ παλαιὰ διαθήκη. ἡ κατὰ διαθήκη Χρυσίου.

Ioh. 5. 5. Intelligit per aquam signum visibile, per spiritum gratiam invisibilem *ὃ πᾶσι ἐν Χρ. εὐφ. παλινῃσιν*.

Ibid. v. 25. *ὅτι καθαρισμὸς*, Intelligit Iudaicam purificationem quotidianam de qua c. 11. 16.

Ioh. 8. 25. *πῶς ἀρχὴν* est aduerbium, i. primo, in primis, principio. Deinde *ὅτι* non *π*, Principio mihi multa dicenda sunt, multa sunt præfanda de vestra contumacia & incredulitate, priusquam vobis respondeam quis ego sum. Quod & melius exponitur c. 10. v. 25. Sciscitantibus enim *τίς εἶ*, respondit, *ἐγὼ εἰμὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου*.

Ioh. 12. 15. Iesus sedit alternis tam super asina, quam super pullo Mat. 21. *ὃ ἐπελάττω ἐπὶ αἵματι αὐτοῦ*. Et quidem ita postulat Zac. locus ix. 9.

Act. 6. 2. *Μινιστρεῖς τῆς ἐκκλησίας*, id est cœnis quas *ἀγάπας* vocabant, quarum nomine Diaconi instituti, ne Apostoli, si ministeriis *τῶν ἀγαπῶν* danda

illis

illis esset opera à ministerio verbi Dei auocarentur.

Act. 8. 27. Gentiles non solum in atrio templi adorabant, sed etiam victimas immolabant. Exempla non semel apud Iosephum.

Rom. 1. 17. *ἐν πίστει eis πίστις*, id est, progressu & incremento fidei, *ἐν χρόνῳ eis χρόνος*, id est, progressu temporis.

1. Cor. 5. vers. 3. 4. 5. *παρελθὼν πρὸς Σατανᾶν*. Extrema excommunicatio, qua etiam hodieque Iudæi utuntur ut castigatione carnis domitus salutem animæ assequatur, quod tempus illi ad resipiscentiam datum est.

Ibid. c. 15. v. 32. *ἐσθιεὶς καὶ πότειν*, feros & præfracti ingenij viros, quibuscum illi negotium & contentio fuit, vocat *ἐσθία*. Legendum verò, *ἐστὶ ἀιδεώπων*.

Ephes. 5. 26. *ἐν ῥήματι*, In verbo Dei, quod implicitam in se gratiæ promissionem habet. Ita sine articulo *ῥῆμα* pro verbo Dei, Rom. 10. 17. & 6. 17.

Heb. 5. 7. *ἐπὶ τῷ θρόνῳ*, à metu quum oraret, Pater si fieri potest ut hic cal x transiret. Nam in illa obtestatione duo sunt *ἡ ἀλάθεια* & *ἡ παρρησία*, metus & deprecatio mortis. A metu acceptus fuit Deo : à deprecatione mortis non fuit auditus.

Heb. 11. 4. *ἀκούει* prædicatur, in ore omnium est. Nam vetus translatio ineptè, *loquitur*.

Ibid. c. 11. 19. *ἐν παραστάσει*. In Imagine quadam resurrectionis, quia qui in molationi addictus erat. Et postea liberatus, videtur tanquam resurrexisse. Hæc est Caluini expositio longè omnium optima.

Ibid. v. 21. *προσεκλήθη* ὅτι τὸ ἀρετὴν τὸ ῥῆμα. Sequutus est author huius epistolæ LXX. interpretum editionem, vertendum erat ὅτι τὸ ἀρετὴν τὸ ῥῆμα, in capite grabbati. Grabbatum & virga Hebraice iisdem litteris, sed diuersis apicibus vocatur. *רומ* id est *רומ* ῥῆμα.

1. Pet. 3. 19. *τοῖς ἐν φυλακῇ*, eis, qui nunc in carcere interorum, tunc autem viuebant.

1. Pet. 4. 6. *Mortuis prædicatum*. i. *τοῖς ἐν φυλακῇ*, ut cap. 3. loquebatur, qui nunc mortui & apud inferos sunt, tunc autem in viuis erant.

1. Cor. 3. 1. *Si cuius estis asserit &c.* Quia hic mentio ignis, ex eo ignis purgatorij veterem fabulam probant stupore plane asinino. Nam Paulus ait diem iudicij fore in igne. 2. Thessal. 1. Et tunc Deum examinaturum & probaturum opera singulorum igne. Quod si ignis ille est ignis purgatorius, ergo nondum est ignis purgatorius. Nondum enim cessit ille dies *ὅς ἐστι πυρὶς κατακαύσει*. Viden' manifestam *ἀποπνείγουσαν*. Atqui *ἐκείνους* τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι τὸ πῦρ *ἐκκαύσει*. Ergo. Quid ergo? Ergo est ignis quidam qui purgat, antequam eò perueniamus quo beati debent tendere, iam dixi apostolum de illo die formidoloso extremi iudicij agere. Quare si Paulus de igne purgatorio sophistarum intelligit, non est metuendus ille ignis, nisi in die iudicij. Quoties legitur in diuinis libris Deum in igne venturum & iudicaturum igne, Exo. 24.

Deut.

Deut. 4. & 33. Psal. 17. & 20. & 50. Nimirum idem omnes quod Paulus. Et loci nouissimi sunt Est. 66. Deus venit in igne, & igne castigationem facturus est siue increpationem. De quo igitur examine sentit Paulus, de eo Mal. 3. 2 & 3. Hier. 23. 29. Ad verbum ergo Latine & Romanè, si cuius opus cremabitur, eo quidem multabitur, ipse autem euadet, vt quasi ex incendio. Prouerbiū est apud omnes omnium sermone tritum. Qui causam capitalem dicit, & vix est vt non capite plectatur, si honorem amissione, aut multa pecuniaria, eo periculo defungatur, is euasisse dicitur. Sed tanquam ex incendio. Et vt dicebat imperator Claudius, Absolutus est, sed tamen litura manet. Cicero in consolatione, non nasci longè optimum. nec in hos scopulos incidere vitæ: proximum autem si natus sis, quamprimū tanquam ex incendio effugere fortunæ. Quod Paulus planè dixisset *ἐπειτα ὁ γέννηται ὡς ἐκ πυρὸς σώζεται*. Nam quod turbat sophistas, est verbum *σώζεται* quod in vulgari significatur surpatum sit tanquam sit quidam ignis qui saluet. At *σώζεται* idiomate suo dixit Paulus pro euadere. Hebræi enim non habent aliud verbum in notione euadendi quam verba, Hinnplet, Hinnatzel quod verè significat *σώζεται*, sed quum apud ipsos legitur interpretandum euadere. Act. 2. *σῶθητε ἀπὸ τῆ γενεᾶς ταύτης*, eripite vos fuga ex hac generatione, euitate, effugite, declinate. Hoc ego suo idiomate dixit: qui enim periculum magnum euasit, dicitur *שָׁמַר בַּחַיָּה* Ad verbum, *θαλὲς σωθεὶς ἐκ πυρὸς*. Torris ex igne ereptus. Zach. 3. Amos. 4. Allusit ergo ad prouerbiū. In magno igitur die iudicii si quis opus inutile fundamento superfluum erexit, ille omnino eo opere multabitur. Comburetur enim opus quia superfluum erit & inutile. Ipse verò euadet incendium quia permanens in fide: ita tamen euadet vt præclare secum agi putet quod non vna cum opere suo concrematus sit, sed eius anissione periculo æternæ mortis, defunctus sit, *ζημιωθήσεται* est verbum iuris, multabitur opere suo, amissionem operis sui patietur, non autem vitæ æternæ. Præclare autem totum hunc locum Pauli explicat Psalter Psal. 49. seu 50. In eo dicitur primum Deus venturus in igne, vt hic apud Paulum deinde examinaturus opera, hoc est correpturus ea quæ etiam perperam electi sui faciunt, nimirum superflua sacrificia, in quibus solis salutem positam existimabant. At eam confidentiam quæ nihil aliud est quam *καλῶς* & *χέρως* & denique opus inutile quod fundamento superstructum est, eam, inquam, confidentiam *κατακλύσῃ ὁ Θεὸς ἐκ πυρὸς*, Ipse autem populus electus nihilominus euadet formidolosam illam & horrendam sententiam iudicii, ita tamen vt gratiâ Dei & misericordiâ summum periculum euaserit. Lege Psalmum non alium interpretem desiderabis. Igitur ille *ζημιωθήσεται τὸ ἔργον*, iacturam faciet operis sui quia opus illud concremabitur: Ille autem ex incendio effugiet Dei gratia, absque qua etiam ipse vna cum opere suo confisgrasset. Ignis autem ille vorax, est, vt & nemo nescit, spiritus Dei, verbum Dei. Memineris ergo quid sit *ζημιωθήσεται τὸ ἔργον* multari bonis,

vt Matth. 16. 16. Ἐργὴν autem sunt opera meritoria & aliæ nugæ, quas homines superstruunt fundamento ipsi & veræ doctrinæ.

Matth. 6. 11. τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἡμέτερον. Rectè vertit vetus interpret quotidianum, id est *du iour au lendemain*, Gallicè, *ordinaire*. ὁπίσιθ non ὅτι τῆς οὐσίας componitur, dicendum enim fuisset, ἐπούσιον. Sed ab ὅτι & τὸν, ἰὸ τοῦ, ἰούσαι, ἰούσαις, ἰὼ vide ἐπιμῆ sequor. Postea ὁποῦσαι supple ἡμῶν *le iour de demain*, אַרְחַת הַבֶּיִר Hebræi, id est, *le pain du iour au iour*, dicunt. Panem dementi nostri κεραιόμενον panem sufficienciæ, quasi demensi, Syrus paraphrastes & Arabicus rectè dixerunt.

Marci 9. 49. πᾶς γὰρ πῦρ ἀλλοθιπτεται. Legendum πᾶσα πύρρα ἀλλοθιπτεται. i. omne sacrificium salietur & holocaustum salietur vt Leuit. 2. 13. Et rursus πᾶσα θυσία θύει ἀλλοθιπτεται, omnis oblatio sale salietur, vt ibidem etiam legitur. Quid verò hoc sibi vult? Nempe voluit ostendere Christus quo spectaret: istud sal in sacrificiis, dixerat igitur Matth. 5. ὑμῖς ἐστε τὸ ἅλας &c. Et Luc. 14. κελὸν τὸ ἅλας. ἰὰν ᾗ &c. Vides hos duos Euangelistas postremam hanc sententiam Mar. κελὸν τὸ ἅλας. ἰὰν ᾗ τὸ ἅλας &c. ex Christo citare, sed non addere Moysi verba ex Leuitico, quod Marcus fecit. Ait ergo Christus bonum est sal, sed si infatuatum fuerit & insipidum, aut vt vetus interpret, si euauuerit & insulsum & euandidum fiat, quo salietur? Id est, si sapientia à vobis, qui sal mundi esse debetis, absit, quo salietur? q. d. vbi ea querenda?

Ioh. 18. 31. ἡμεῖς οὐ ὄψασιν δοκιτεῖναι ἡδέα. Quia Iudæa per rationalem Cæsaris administrabatur. penes eum erat ius gladij. Itaque quod dicit Pilatus ὅτι τὸν νόμον ἡμεῖς κέχρηται αὐτῶν, insultabundus & εἰρωνικῶς dixit. Neque segniter illapsum est auribus eorum, sed mordaci dicto tacti respondent; Tu scis nobis ademptum esse ius gladij: tuum igitur est non nostrum qui habes, in eum animaduertere. Non opus est alia interpretatione quam ea quæ statim excipit, ἵνα ὁ λόγος τοῦ ἰού &c. Quinam est ille λόγος, quem à domino dictum sensit Euangelista? Proferunt ex Mart. 20. παραδόντες αὐτὸν τοῖς ἑθνεσιν. Fateor equidem, quia synedrio adempta erant iudicia capitalia, necessariò Christum à Romanis Iudæorū dominis damnandum fuisse. Sed hæc sola interpretatio negotium non conficit. Quid enim fiet illo quod sequitur, σημεῖον πάρα θάνατον. Aliud enim est à quibus hominibus, aliud quo genere mortis interficiatur. Intellegit locum illum Ioh. 12. κέρχρῃ ἐὰν ὑψωθῇ ἐκ τῆς γῆς, πάντας, &c. σημεῖον &c. Non poterit ergo melior interpret alteri loco afferri quam iste. Sed quid est ὑψωθῆναι ἐκ τῆς γῆς; Ipse docet Ioh. cap. 3. 14. καὶ ὁσὶς Μωσὴς ὑψώσεται, &c. Ergo τίς ἐστι ὁ ἕρπονι intelligit, quod genus animaduersionis vnius populi Romani proprium erat. Cū igitur consta- et ex Esa. 53. Dan. 9. 26. Christum occisum iri. tria hęc eius morti necessaria proponuntur, primum, quòd sententiā iudicis animaduertendus esset. Hoc enim dicit, πάντας ἐκλύσει πρὸς ἐλμυτὸν qui enim ad supplicium abducuntur, omnes ad spectaculum illud trahunt, quanquam scio ἀκροατικῶς hæc exponi, sed primus



mus & verus sensus is est & consentaneus loco Isai 53.8. Ex clausura siue carcere & condemnatione assumptus est, id est, Animaduersum est in eum sententia iudicis, vnde notoria siue elogium cruci appositum, vt sententia iudicis factum appareret: secundum, vt cruci affigeretur, Psal. 22. vt typus serpentis à Mose erecti id designabat, Numer. 21. Tertium, quia *καὶ ὁμοιωσὶς* solis Romanis in vfu erat, qui eo supplicij genere in homines obscuros & despicabiles, & in mancipia animaduertebant, consequens erat vt à Romanis damnaretur. Et sanè Rabini ipsi negant maioribus suis in vfu fuisse, vt noxios cruci affigerent. Crux igitur non Iudæorum, sed Romanorum fuit. Ex quo intelligimus, quid sit *ἀντιπαρὸν τῷ θεῷ*. Nam quia à Romanis damnandus erat, quo alio genere mortis, homo non Romanus, & vt ipsis videbatur, vile caput, affici potuit, quàm crucis? vt Cānonistis omnibus per nos filere liceat. Veteres Christiani, quibus à fine Actorum Apostolicorum ad tempora Traiani nihil certi extare in historia Christiana dolebat, vt illum hiatum temporum explerent, multa licenter & ineptè de Petri Romam aduentu, deque eius prima sede fabulari sunt. Quod verò de Petri morte scriptum reliquerunt, & posteris persuaferunt, crucis supplicio affectum, quamquam id verum est, non tamen ex historia certa deprompserunt, sed coniecturis rimati sunt ex Ioh 13.36. *ὁσπερ ἢ ἀποκρίσεις με*. Item Exo. 21. 18. Deinde vsus quotidianus illorum temporum, potuit docere eos, Petrum peregrinæ conditionis hominem & despicabilem personam, non alio genere mortis à Romanis, quàm crucis affici potuisse, vt contra, Paulum ciuem Romanum gladio animaduersum fuisse. De Petro rectè iudicarunt, de Paulo potest dubitari: non enim quia ciuis Romanus, statim gladio animaduertendus: Nam & imperator fratricida videtur præfectum ignorantie accusare, qui nesciuerit verum cædes Papiniani gladio an securi exsequenda fuerit. Proinde Paulus potuit & securi ferri, sed tam facile & proclive fuit veteribus Christianis hæc confingere, quàm epistolas Senecæ ad Paulum, & huius ad eum supponere: & bono Hieronymo hanc mercem obtrudere, qui obeam rem Senecam scriptoribus Ecclesiasticis cooprauit. Quidam recentiores docti & pij negant interesse nostrâ, quo genere mortis functus sit Petrus; neque putant ex eo loco Iohannis colligi posse, Petrum in crucem actum esse. Vt illud alterum concedamus, alterum pernegamus, non posse colligi, Petrum cruci affixum ex illis verbis, *ἐκτετακτὸς τῷ χρίστῳ ὡς, ὡς ἡμῶν ὡς ζώου ὡς ἔσθαι*, &c. Romæ crucis candidati, vt verbum Apuleianum vsurpem, collo furcæ inserto, manibus dispeffis, & ad furcæ cornua deligatis per vrbem circumferebantur, & ex diutina traductione illa tandem extra portam Metiam vni ex crucibus cuiuslibet, quæ multæ in eo loco distributæ erant, affigebantur. Furca illa dicebatur etiam patibulum, à patendo, & diuaricatione sicuti patulis bos cornibus nimium diductis ad speciem literæ Y. Plautus Carbonaria, *Patibulum seram per vrbem*, deinde affigat

*Timothy Howard*

*affigat cruci.* Licinius Macer in historijs, *Deligati ad patibulos circumferuntur, & cruci defiguntur.* Qui igitur ita districtis ad patibulum manibus circumferebantur, dicebantur *patibulati & furciferi.* Et quanquam serui patibulati & furciferi non semper agebantur in crucem, tamen ea conditione erant, vt nunquam iustam libertatem villo modo consequi possent, vt ij quibus vestigia cuti iniusta fuerunt. Aliquando etiam patibulum pro ipsa cruce ponitur. Græci rectè distinguunt, nam τὸν σωθῆν vocant διδυμοῦ ξύλον, furcam σκόλοπα. Alterum quod duobus tignis arrectario & transuersario constet: σκόλοψ autem est μόνου ξύλου, quod Latine etiam ceruus dicitur Cæsari & Varroni: scapus scilicet arboris omnibus ramis vndique recisis, præter duos firmissimos qui ad summum scapum angulum faciunt. Crucem etiam Christi Ecclesiasticorum scriptorum vetustissimus Tertullianus patibulum vocat, quemadmodum Appuleius, manum clauo patibulatam, pro, affixam, dixit. Et Græci αἰσχρολογία σαδὴν ἀντὶ τοῦ σωθῆναι. Postea crucis poena edicto Constantini sublata, suspendium in eius locum successit, & vbicunque Iurisperiti meminerunt crucis, furcam supposuit Tribonianus, vnde sequens Græcorum ætas αἰσχρολογία σαδὴν dixit. Quia igitur extra portam Metiam semper cruces destitutæ erant, neque opus erat nouo cruciario nouam crucem statuere, propterea furcæ tantum deligati per urbem circumferebantur, & diu ita traducti extra portam cuilibet cruci affigebantur, vti in historia apud Lium, Valerium Max. Macrobius, Lactantium, & alios. Antonius Maximus quidam diuerberatum seruum sub furca, medio Circo ad supplicium duxerat: hoc est, patibulatum seruum dispeffis manibus toto Circo circumlatum, extra portam Metiam in crucem sustulit, qui locus erat crucibus consuetus. Plautus Milite, *Credo ergo istoc exemplo tibi esse eundem actum extra portam dispeffis manibus patibulum cum habebis.* In prouincijs vbi cruces destitutæ non erant, singulis cruciarijs suæ cruces in ponebantur, vt scribit Artemidorus, summo tigno arrectario humerum premente, manibus vero dispeffis ad transuersarium deligatis, reliqua tigni arrectarii, siue, stipitis parte terram pone sulcante, vt in furca solebat. Et ita traductus tandem extra urbem ei ipsi cruci, quam patibulatus baiulauerat, in solo destitutæ defigebatur, binis ad manus clauis; totidem ad pedes traiectis, vt ex Plauto discimus, quanquam pictores pingunt cruciarios, ternis tantum clauis patibulatos, ne anili fabulæ Eusebianæ de tribus clauis ab Helena Constantini matre repertis impedere videantur. Neque minus inscite Christum σωθῆναι pingunt, quum brachia ad ipsum transuersum tignum deligata & amplexabunda non pingunt. Quod igitur Magister dicit discipulo, ἐπιτείς τὰς χεῖρας, manifestum dicere, dispeffis manibus patibulum siue crucem quam gestabit amplexaturum Plautus Persa. *Manus vobis dono.* Erpōst, *Dabis sub furcis,* id est, ἐπιτείς. Sequitur, καὶ ὁσὶ ὕπου θάλεις, circum-

cumlationem. & traductionem intelligit, vt apud Marcum *ἡ ἐλεεινότης αὐ-*  
*τῶν ἐν τῇ γολγοθᾷ τόποι.* Ergo illis verbis *ποῖα θανάσιος* quis dubitauerit sup-  
 plicium quo Petrus damnatus est. in quo manus extenduntur esse cru-  
 cem? Non ergo *ἀεὶ ὡς* est ita iudicare, nisi *ἀεὶ ὡς* fortasse fuerit E-  
 uangelista qui digito supplicium crucis designauit. Quum igitur vete-  
 res Christiani de cruce Petri, ex eo loco Iohannis recte coniecerint,  
 quod Romæ passum somniant nescio vnde explicati sint, nam a Christi  
 in cælum receptu ad IV. annum Neronis certo certius est Petrum Ro-  
 mam non venisse. Quia vero legerant apud C. Tacitum & Suetonium  
 supplicium de Christianis sub Nerone sumptum anno VII. circiter im-  
 perij eius, ariolati sunt Petrum & Paulum diuersis tamen temporibus  
 supplicio affectos, in quo sane frustra sunt, nam semel tantum in Chri-  
 stianos scuitum fuisse innuit Cornelius & Suetonius, & non cruce in eos  
 animaduersum, sed tæda, quod destituti ad palum vincti in mentum,  
 aut gutture impacti, & pice desuper stillante, vsum luminum nocturno-  
 rum præstiterint, quod genus crudelitatis tangit Iuuenalis. *Pone Tigil-*  
*linum tædâ lucebis in illa, Quâ stantes ardent qui fixo gutture fumant, Et*  
*latus mediam sulcus diducit arenam.* Tertius versus vulgo male legitur.  
 Si igitur tunc damnati sunt Petrus & Paulus, Neque ille gladio, ne-  
 que ille cruce perierunt; sed tæda luxerunt in illa: sed neque Romæ  
 potuit, quum Romæ nunquam fuerit. Sed videtur in prouinciali  
 magistratu animaduersus puta quum prædicaret τῇ διακονῇ ἀπὸς, cu-  
 ius metropolis erat Babylon, ex qua scribit epistolam suam. Scien-  
 dum Iudæis vnâ religionis ἡ ἐρημιὰς metropolim fuisse Hierosolyma.  
 Tres autem πόλεις metropoles fuisse Hierosolyma, Babylonem, Ale-  
 xandriam. Duæ erant διακονεῖς Asiatica ad quam scribit Petrus. Europæa  
 cuius mentio Iohannis 7. 35. Ita vno nomine vocabantur Iudæi iniqui-  
 lini inter paganos & gentes, quod nomen inuenitur in Talmud ita  
 scriptum..... Sed Iudæi, Græcè & Latinè ignari quid id verbi sit ne-  
 sciunt. Asiaticæ διακονεῖς caput erat Babylon, iique Iudæi utebantur, v-  
 tunturque adhuc in synagogis paraphrasi Chaldaica Onkelos. Ad eos  
 scribit Petrus ex ipsa metropoli Babylone. διακονεῖς Europææ metrop-  
 lis erat Alexandria. Si Iudæi habebant templum quasi quantum Hiero-  
 solymitani, & Græcâ paraphrasi LXX. interpretum utebantur. Ob id dicti  
 ἱεροσολιταῖς Act. 6. 1 & 11. 20. quod parum ab omnibus, interpretibus ani-  
 maduersum, nam ἱεροσολιταῖς, non est habitare in Græciâ, vt doctissimo  
 omnium visum est, sed, Græca lingua vti. Tertium genus πόλεις, erant  
 Iudæi attributi metropoli Hierosolymitana, vt eodem cap. 6. ἱεροσολιταῖς di-  
 stinguuntur ab iis qui ἱεροσολιταῖς, ij paraphrasi Hierosolymitana quæ hodie  
 exstat, utebantur. Quum igitur Petrus ad ἀντιόχειαν missus esset, videtur  
 in διακονῇ Asiatica perisse, si coniecturæ locus est. Nam de eius Ro-  
 mam aduentu, sede 25. annorum, & supremo capitis supplicio, ibidem,  
 nemo qui paulo humanior fuerit credere possit.

Quæritur quid sit apud Apostolum priore ad Corinthios c. 15. 2  
*ἵνα τὴν πορνείαν οἱ βαπτισμένοι ὑπὸ τοῦ ὕδατος μὴ ποιοῦν*, &c. *τὴν δὲ βαπτισμένην ὑπὸ τοῦ ὕδατος*  
*μὴ ποιοῦν τὴν ἀνομιὰν ἐκπαύεται*. Tunc enim exitiabiles ritus, & errores inci-  
 piebant primulum, quorum partem verbis castigauit, quia nocebant ex-  
 emplo trahenti perniciem veniens in æuum, partem quia tollere non  
 poterat, insuper habuit. Ex priore genere erant delicta quæ etiam le-  
 gibus vindicabantur, qualis fuit incestus priuigni cum nouerca, ex po-  
 steriore genere sunt errores & delicta quæ altissimas radices egerant,  
 magna Christiani nominis infamiâ, cuiusmodi erat bigamia Iudæorum  
 qui quum Christo nomen dedissent, negabant se alterutram vxorum sua-  
 rum sine summo scelere posse dimittere, quia quum haberent duas, aut  
 tres, id se facere exemplo Dauidis, & maiorum testabantur. Contrâ, pa-  
 stores Ecclesiæ, vni tantum mulieris maritum esse debere hominem  
 Christianum, arguebant. Ergo Apostolus Tito scribens, qualem esse ve-  
 lit pastorem Ecclesiæ ab eo petit, vt eorum vitiorum purum eum eligat,  
 quibus vitij maiorem partem Ecclesiæ laborare queritur post, sed præ-  
 fertim præcipit c. i. v. 6. esse *μὴ εἰς γυναικὸς ἀδελφὸν* quare? vt, inquit, *ἐκπαύ-  
 σαι τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν*, qui eo tempore, vt ex Iosepho discimus, aut  
 plures vxores ducebant, aut vni concubinas superinducebant, vt hodie  
 idem Iudæi sub Turcico imperio viuentes. Paganos verò concubinas  
 vxori superinduxisse si coner probare, abutar odio meo. Eas etiam post-  
 quam Christo nomen dederant, non dimittebant. Adeo vt vetustissimi  
 Canones Græci à Tilio editi, non admittunt Christianum hominem ad  
 Diaconatum, qui concubinam domui aleret. Paulus ergo reijcit homi-  
 nem à munere Ecclesiastico, qui aut duas vxores haberet, vt Iudæi neo-  
 phyti, aut qui vxorem & concubinam ex paganismo Christum profi-  
 tentes. At ij, qui proximè absuerunt ab ætate Pauli, quomodo interpre-  
 tati sunt illa verba *μὴ εἰς γυναικὸς ἀδελφὸν*, id est, *ἀπὸ τοῦ γραμματικοῦ*: quis Gram-  
 maticus, aut Ic. aut Philosophus hanc interpretationem sine risu audie-  
 rit? Grammaticus nunquam concedet dici *μὴ εἰς γυναικὸς ἀδελφὸν*, nisi quan-  
 diu habet vnâ tantum, tametsi mille alias habuerit. Iurisconsultus  
 negat mortuorum liberorum memoriam prodesse patri ad ius trium li-  
 berorum adipiscendum, censens patrem trium liberorum esse eum, qui  
 tres superstites habuerit, quamuis viginti antea habuerit. Philosophus  
 ait, *ἢ οὐκ ἐστὶν* sublato altero, alterum tolli. Patri vnicus filius è viuis ex-  
 cessit: Non est amplius pater. Helena à Lycophrone dicitur *τελευτῶσα*,  
 quod Theseo, Menelao & Paridi nupsisset. Quid *τελευτῶσα* dicitur *γυνὴ* di-  
 ceretur? Minimè. Theseus enim iam mortem obiuerat, sed Menelao &  
 Paride superstitis rectè dicitur *οὐκ ἀδελφὸν γυνὴν*, sublato Paride in patri-  
 am reuersa, *ἵνα γυνὴ ἀρρεσὶ & τελευτῶσιν*. Quare Episcopum aut presbyterum  
 nego *μὴ εἰς γυναικὸς ἀδελφὸν* dici, nisi quandiu ei vna nupta est. Ea de medio  
 sublata non modò non *μὴ εἰς γυναικὸς ἀδελφὸν*, sed ne *γυναικὸς* quidem *ἀδελφὸν*, dicitur.



cetur, sublatum enim est alterum ἡσὺ τοῦ π. Qua pace conscientia suæ Tertullianus & alij veteres hunc locum interpretati sunt, non dicam contra Apostoli, set contra animi sui sententiam? Eam igitur & eiusmodi alias prauas consuetudines euellere non potuit, ne ut ait parabola in Euangelio, inutiles herbas simul cum frugibus eradicaret: sed ille error de quo nunc agimus, quanquam minus sceleris habet, superstitionis tamen plus habuit. Primum verba Apostoli parum aduerterunt hactenus etiam acutissimi interpretes; Aliud est ὡς ἡμεῖς βαπτίζομεν, si ita diceretur, aliud ὡς ἡμεῖς ἡμεῖς. ut aliud ἀνάστασις ἡσὺ ἡμεῖς, aliud ἀνάστασις ἡμεῖς, quomodo in articulis fidei pronuntiamus; nam in canone fidei dicimus πᾶσι τοῖς ἡμεῖς ἀνάστασις, quia credimus omnes resurrecturos; sed qui loquitur de resurrectione patris, matris & sororis, ille dicit πᾶσι τοῖς ἡμεῖς ἀνάστασις, ἡ δὲ τοῦ ἡμεῖς ἀνάστασις nimirum intelligit eos de quibus tunc tantum sentit patre, matre, sorore. Adiectio articuli ( ἡσὺ ) ἐμμενῶν est ἡ ὁρίσκει. absentia articuli est ἀόριστος; Et sine articulo omnes ἡμεῖς comprehenduntur, cum articulo illi & illi tantum, οἱ δὲ ἡμεῖς ἡ δὲ ἡμεῖς, Ergo οἱ βαπτίζομεν ὡς ἡμεῖς ἡμεῖς hoc est οἱ βαπτίζομεν ὡς ἡμεῖς δὲ ἡμεῖς. Multum interest hanc distinctionem considerasse, quam qui non aduerterunt, parum vident in Hellenismo; sed qui Hellenismum planè tenent, recurrent ad causam illius comprehendendam, & propius ipsius Apostoli verba putabunt, ὡς ἡμεῖς ἡμεῖς, super quibusdam mortuis; deinde τί ποιοῦσιν οἱ βαπτίζομεν ὡς ἡμεῖς ἡμεῖς, Non dixit, τί ποιοῦσιν ἡμεῖς οἱ βαπτίζομεν ὡς ἡμεῖς ἡμεῖς. Non ergo Paulus, neque omnes, sed quidam pro quibusdam mortuis baptizabantur. Si non Paulus, neque omnes, ergo non bene qui hoc faciebant. solos igitur qui hoc faciebant notat, & de illis paulo post dixit v. 34. ἀγνοοῦντες οὗτοι πᾶσι ἔχουσιν. Et ne alibi quærendi essent quam in ipsa Corinthiorum Ecclesia, τοῦτο ἀπερὶ τοῦ, inquit, ὑμῶν λόγος. Eiusmodi igitur fuerit & vnde consuetudo ista videamus. Omnes veteres Christiani etiam infra ætatem Augustini ( pudet me ignorantia ) putabant animas tam piorum quàm impiorum in centro terræ tanquam in quodam conceptaculo expectare diem iudicii, quod Tertullianus eleganter dixit, in candida expectare diem iudicii, ut, candidati magistratum ambientes expectabant suffragia tribuum aut centuriarum. Tertullianus quater profitetur eam opinionem in libris suis, nimirum eam quæ tunc omnium fuit super ea re: Augustinus verò amplissimè in Enchiridio; Tempus quod inter hominis mortem & ultimam resurrectionem interpositum est, animas abditis receptaculis continet, sicut quæque digna est vel requie vel ærumna, pro eo quod sortita est in carne dum viueret. Neque aliter Lactantius & alij omnes; prærogatiua tamen dant martyribus, quos vno saltu recta in paradysum deferri volunt: Et hoc beneficio vsum latronem illum, cui dominus eo die condixit. Quid alias ineptias patrum maiorum gentium dicam, quæ non doctorum Ecclesiæ, sed ne cuiuspiam de vulgo Christianis. esse deberent? Ex eo errore serò tandem

dem propagata est Christi *κατάστασις eis αἰδῶς*. Et quicquid inscitia bonarum literarum solet *περὶ πνεύματος* in Christianismo. Quum igitur ita animati essent de carcere animarum piarum, impiarum, magna incessabatos homines sollicitudo carore suorum, qui iam defuncti in ea loca penetrauerant, super suspirijs & anxio desiderio quo putabant eos conflictari, expectantes in candida diem iudicii, ut cum Tertulliano loquar. Ita unusquisque satagebat pro fratre, patre, sorore defunctis, & annuâ die afferebat pro illis, & ut ait Tertullianus, adpostulabat aliquod refrigerium in die resurrectionis, quod refrigerium quale sit, ne ipsis quidem, puto, constabat: ita bonis in eocarcere male esse, ne ipsi quidem putabant, ut etiam testatur Tertullianus; pro malis autem orare, ne animum quidem induxissent, pro caris enim afferebant. Quare aut quinquies illius vesaniz meminit Tertullianus; Eosque locos ineptissimi homines non verentur hodie objicere, cum oblationem pro mortuis & tabulam *πυρκαϊσμάτων* defendunt. Neque enim aduertunt non posse se locos illos probare, quin statim & carcerem animarum piarum & impiarum probent. Præterea illis omnibus locis Tertulliani, Cypriani, Augustini, probatur eam oblationem *δυσχερῆς* non *ἡλυστῶ* fuisse. Et, ut ait Augustinus, non erat præsidium salutis, sed humanitatis officium, quo nemo unquam carnem suam odio habuit. Et tamen quum ita scripserit, alibi aliter dicit, oblitus sui scilicet in re nugatoria, quam consuetudine, non autoritate Scripturæ poterat defendere. Pro valdè bonis inquit, gratiarum actiones sunt, pro non valdè malis propitiationes sunt; pro valdè malis, etsi nulla sunt adiumenta mortuorum, tamen viutorum consolationes sunt; Hæc valdè nugatoria sunt. Igitur veteres putabant annuâ die orandum aliquod refrigerium suis, quamdiu expectabant diem iudicii in illis specubus terræ abditissimis; sed antiquius, puta propius tempora Apostolorum, nescio an par dementia fuerit, offerre pro refrigerio carorum; scilicet idem erat, quum pro eodem eorundem refrigerio baptizabantur, idque annuâ die, Calend. sc. Februarij. Tertullianus in Marcionem. Quid facient qui pro mortuis baptizantur, si mortui non resurgunt? Post verba Pauli adijcit sua, viderit institutio illa Calendæ si fortè Februariæ respondebunt illi, pro mortuis petere. Calendis igitur Februarijs & baptizari solitos in spem resurrectionis, & munuscula pro caris peti solita dicit, Apostolum verò illius insaniz auctorem, aut adstipulatorem negat. Noli ergo, inquit, nouum statim auctorem, aut confirmatorem denotare; ut tanto magis sisteret carnis resurrectionem, quanto illi qui vanè, qui pro mortuis baptizarentur, fide resurrectionis hoc facerent, Planè interpretatur verba Apostoli. Apostolus, inquit, non dixit, quid faciemus nos, qui baptizamur pro mortuis, sed potius, quid faciunt illi qui baptizantur pro mortuis? Nam quamuis ille improbandus est, tamen si baptizantur pro mortuis ut refrigerium habeant in die resurrectionis, quomodo ergo sui obliti à se dis-

sentiunt, & resurrectionem negant? Ita quamvis morem non laudat, ta-  
 men eos suo sibi gladio iugulat. Sed quare Kalendis Februarijs potius  
 quàm alia die? Vetustissimi Christiani diem *ἡμέρας τῆς καθάρσεως νεανῶν*  
 quem planè ignorabant, coniecturis indagare conati sunt; atque eatenus  
 inter se digladiati sunt, vt de die baptismi diuersa sentirent, quemadmo-  
 dum testatur Clemens Alexandrinus. Tandem vetustiorum consensus in  
 id conspirauit, vt centerent 7. Mechir, hoc est, Kalendis Februarijs à Io-  
 anne baptizatum; ergo morem baptizandi iure in eum diem contulerunt,  
 quo Dominum ipsum baptizatum putabant, sed postea vicit opinio eo-  
 rum, qui baptismum Christi in vi. Ianuarij reiecerunt, & morem igitur  
 in eum diem transfulerunt, quem adhuc Æthiopum vetustissima Eccle-  
 sia obseruat, non tantùm delibans de eo, imò penitus indelibatam obser-  
 uans. nam adhuc xi. vi. mensis qui conuenit in vi. Ianuarij ex illa veteri  
 consuetudine quotannis baptismum instaurant, quanquam dicant se in  
 honorem Christi facere. Sed & illi quandiu pro mortuis baptizabantur,  
 non Kal. Februarias quo die Christum baptizatum putabant elegissent,  
 nisi Christo honorem se habere credidissent. Porro sciunt omnes diem  
*θεοφανίαν φασφίαν ἡμεραν* dictum, quia nimirum τὸ φανίζεσθαι erat βαπτίζεσθαι  
 & φανίσθαι τὸ βαπτισθῆναι in c. vi. ad Hebr. τὸ ἀπαξ φανισθῆναι para-  
 phrastæ Cyrus, Arabs, Æthiops, baptizatos. Item c. x. ἐν αἷς φανισθῆναι  
 paraphrastæ iidem, baptizati. Paulinus de baptisterio paschali, *pleno  
 flumine lumen agit*: mentio igitur huius facta in epistola ad Hebræos.  
 Eius rei vetustatem ad ipsos Apostolos qui Iudæi erant, referendam esse  
 docet. Vetustissimis enim Iudæis & Samaritanis, circumcisio, in cuius  
 locum successit baptismus, cordis & animæ illuminatio dicitur. sed quod  
 Græci φανισθῆναι, ipsi lingua Hierosolymitana *אורזין* vocant, ἐφφειδῶν  
 ὅτιν αὐτὸν φανισθῆναι, sed purus Hellenismus dixisset φανισθῆναι & propterea retine-  
 runt verbum ἐφφειδῶν in baptismo, hoc est, φανισθῆναι, Illuminentur tibi oculi.  
 eius verbi vim vt testarentur, non solum diem baptismi, φασφίαν ἡμεραν  
 vocabant, sed etiam cereos aut lucernas in baptismo accendebant, quod  
 quum facerent Kalendis Februarijs, quamvis consuetudo in vi. Ianuarij  
 translata est, hæc tamen φασφίαν Kalendis Febr. remansit, quæ propter  
 solemne purificationis in perendinum translata, hodièque durat in Ec-  
 clesijs, quæ errores patrum doctrinæ Christi præferre solent. Tantùm  
 de loco Apostoli ex prior ad Corinthios, sed & alios vetustissimos  
 Christianorum errores qui volet scire, adeat Tertullianum de idolola-  
 tria. Item de oratione, & Corybantismos, & alios errores Latine &  
 Græcæ Ecclesiæ ab illis maximam partem manasse fatebitur.

Apoc. 17. 5. *Fus Monsieur de Montmorency estant à Rome du temps qu'il  
 parloit librament & du S. Pere & du S. Siege, apprit d'homme digne de foy  
 qu'à la mort le tiare pontifical auoit escript au frontal en lettres d'or, Myste-  
 rium. Et que depuis le tiare aiant esté refraict par Iules, au lieu de Myste-  
 rium il y auroit mis son nom en lettres de diamants. Iulius Pontifex Maximus,*

Apostre dit qu'il n'y auoit rien engraué que *ὄνομα*, comme il dit *μυστήριον*, le resse  
*Βαβυλων ἡ μεγάλη*, &c. est la vraye interpretation adioustée par l'Apostre com-  
 me s'il vouloit dire, quæritis quid sit hoc mysterium? Babylon illa magna  
 mater catamitorum, &c. Similis locus apud Tertullianum in Valen-  
 tino. Illa Mystera Attica posteaquam ἐπόπας ἢ κατηχούμενος diu torse-  
 runt expectatione sui, quum putant aliquam speciem diuinam sibi ob-  
 iectum iri, ecce παῖδες phallus in pompa gestatur, &c. & ce passage de l'A-  
 pocalypse doit estre ainsi entendu comme estant treslegant en ce sens; car aussi  
 bien Babylon, aut Roma nollet se dici matrem catamitorum, sed specie  
 sanctitatis est mater catamitorum. J'ai tourné catamitorum, lisant πόρ-  
 νον, & non point πορνῶν, non que l'autre ne soit bon, mais d'autant que ce liure  
 est par Hebreu, & il entend πόρνοι. Ceux quel Escriture nomme **דושיקן**  
 quasi dicas turpi sceleri consecratos. E' πόπαι τῆς μυστήριον erant, qui apud  
 Christianos κατηχούμενοι. Et propterea duplicia erant μυστήρια τὰ μικρὰ  
 dicata κατηχιστὶ ἐποπῶν, τὰ μεγάλα τῇ τελειῇ, propterea elegantissimè Po-  
 eta vetus dixit, ὅτι τὰ μικρὰ τῷ δαδάτῃ μυστήρια. De neuf nations Chri-  
 stiennes de diuerses langues qui sont en nature auourd' huy, il n'y en a pas  
 une qui n'appelle la liturgie mysterium, comme tous ayans pesché du Grec  
 μυστήριον, laquelle langue est mere & de la chose & du nom πάντα ἀπὸ παντὸς  
 περτυομένη. Bref toutes les langues appellent la Messe, Myster, Mystir,  
 Mystiri, μυστήριον, mesmes les Latins. Car le mot de Mess: on l'entend & ne  
 l'entend-on point.



**H**Vnc Indicem adiecimus, quod speremus,  
 non ingratum fore iis qui in Lectione  
 Scripturæ Noui Testamenti cum fructu  
 versari cupiunt, moneri primo intuitu huius  
 Syllabi, vbi pes figendus & accuratiori consi-  
 derationi animus applicandus sit. Partium  
 earum quæ (proh dolor) in Religionis Chri-  
 stianæ capitibus & momentis dissident nul-  
 lam asperiore aut odiosiore nomine onerare  
 visum est in hoc Indice. Quæ ipsæ sibi tribu-  
 unt nomina aut quibus communiter desig-  
 nantur ea vsurpauimus. Anabaptistis saltem  
 & Samosatēianis (quos *ιρεσδολας* iam dudum  
 reliquarū partium consensus damnauit) Or-  
 thodoxos opponimus, quod nomen hic ijs  
 omnibus tribuimus, quibus in articulo ali-  
 quo ab Anabaptistis aut Samosatēianis la-  
 befactato *τι ὁπδὸν δεχαι*. Literæ R. & P. Romanæ  
 Ecclesiæ & Protestantium dissidentes alicubi  
 sententias notant. P. ipsorum Protestantium  
 diuersas mentes designat. A. & S. Anabapti-  
 starum & Samosatēianorum errores ac *αἰρεσις*  
 indicant, qui ab Orthodoxæ sententiæ asser-  
 toribus, litera O designatis, confutantur. Hæc  
 monere visum fuit. Vale.



# SYLLABVS LOCO- rum *Novi Testamenti,*

¶ De quorum sensu & vsu in con-  
trouersis Religionis Christianæ  
capitibus inter Ecclesiæ Roma-  
næ & Protestantium Theolo-  
gos, nec non inter Protestantes  
ipsoſ, item inter Anabaptistas  
Orthodoxos, & denique inter  
Socinianos seu Samosatēnianos,  
& eosdem Orthodoxos, in pri-  
mis lis est.

EX MATTHÆO.

ROMANÆ EC-  
clesiæ & Protestantium  
dissidia.

Cap. 3. vers. 12. 13.  
v. 3. 10. 11. 15. 19. 21. 22.  
25. 26. 46.

VIII. 9. 10.

IX. 2. 28.

XI. 12. 13. 29.

XII. 32. 40.

XIII. 47. 48. 49.

XVI. 16. 17. 18. 19. 20.

24. 27.

XVII. 12.

Bb 4

I I X X

Cap.	Verf.
IX.	17.
XIX	12. 21. 23.
XX	a v. 1. ad 13.
XXI.	43.
XXIII	2. 3. 37.
XXIV	14.
XXVI	25. 27. 28. 29. 34. 70. 72. 74.

### PROTESTANTIVM.

XI	21. 28
XVIII	20
XIX	17
XX	28
XXIII	37
XXVI	11. 27. 28. 29. 39. 42. 44.
XXVIII	6. 18. 20.

### ANABAPTISTA. RVM ET OR. thodoxorum.

I	1. 20
V	21. 22. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40.
XI	13
XII	49
XVII	5

Cap.	Verf.
XIX	7. 8. 9. 14.
XXII	42. 43.

### SAMOSATENIA. NORVM ET OR- thodoxorum.

V	21. 22. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40.
VIII	17
X	15
XI	5. 25. 26. 27.
XVIII	27. 32
XIX	17
XX	23
XXI	32
XXIII	37
XXVI	28. 36. 39.
XXVIII	19

### EX MARCO.

#### R. & P.

III	28. 39
XIII	32
XIV	12. 22. 23. 24. 68. 70. 72.
XVI	16. 17. 20.

Cap. Verf.

P.

II 8  
XIV 22. 23. 24  
XVI 12. 16. 30.

A. & O.

I 4  
XVI 16

S. & O.

I 4  
VI 5. II  
XIII 32  
XVI 12

# EX LVCA.

R. & P.

I 6. 34  
II 40. 52  
VI 38  
VII 7. 8. 9. 42. 43.  
47. 48  
VIII 10. 13  
X 30  
XII 10  
XVI 26  
XVIII 13. 14  
XXII 17. 18. 19. 20.  
32. 57. 58. 60  
XXIV 27. 30. 45.

Cap. Verf.

P.

I 33  
II 52  
IV 30. 36.  
IX I  
XXII 17. 18. 19. 20  
XXIII 34. 41. 42. 44  
XXIV 31. 39. 38

A. & O.

I 35. 42. 43  
II 21  
III 32. 34  
VIII II  
XIX 9

S. & O.

I 15. 35  
II 14  
VII 42  
XV 14  
XVIII 31. 34  
XX 35. 36  
XXIV 19. 49

# EX IOHANNE.

R. & P.

I 12  
III 5. 34  
IV 23



Cap.	Verf.
V	43
VI	29.31.ad60.67.68 69.70.71
VIII	25
XXII	14
XIV	23
XV	2.13
XVI	12
XVIII	17.25. 27
XIX	33.36
XX	21.22. 23
XXI	15.16. 17.25 P.
I	16
II	23.24
III	5.16. 18. 34
V	27.36.51.52.53 54.55.56.57. 58
VI	39.63
VIII	59
XI	15.42
XII	32
XVI	28
XVII	1. 2. 5. 9. 11
XX	19. 26.
	A. & O.
III	13
VI	33
VIII	7.23.32
XV	13
	S. & O.
I	1.3.6.14

Cap.	Verf.
III	19.20.21
V	18.19.30.36
VII	17.39
VIII	47.58
X	11.15.36
XI	15.42
XIII	37
XIIII	1.26
XV	13
XVI	13.14. 15
XVII	1.3
XX	17.28

# EX ACTIS.

	R.	&	P.
I	3		
II	27.38		
IIII	35		
V	4		
VII	51		
VIII	13.15.20.21.31 37		
IX	17		
XI	18		
XIII	2.38.39.		
XV	7.9		
XIX	6		
XXII	16		
XXIII	11		
		P.	
II	38		

Cap. Verf.

III 31

XVII 30

XX 28

XXII 16

XXIII II

A. & O.

II 30

S. & O.

II 22. 36

V 3.4

VII 35

XIII 33.48

---

EX EPISTOLA  
AD ROMA.  
N O S.

R. & P.

II 6.14

III 20. 21. 24. 27. 28

IIII 2.4.6.7.8. 10  
11.12.13.18.19

20.21.25

V 12.19.21

VI 12.13.23.

VII 7

VIII 1. 4. 10. 24. 28  
29

IX 16

X 7.13.14

XI 6

XIII 8

Cap. Verf.

XV 4

P.

V 18

IX 11. 12. 30. 21. 22  
23

XI 20. 21. 23. 32

XIIII 15

XVI 27

A. & O.

X 4.17

XV 7.12

S. & O.

I 4

III 25. 28

IIII 16

V 6.7.8. 10. 18.19

VII 10

VIII 3.32

IX 5

X 21

XI 6

---

EX PRIORE  
AD CORIN-  
THIOS.

II 6.

III 6.7.8.9.11.12  
13

V 7.9

VI 11

VII 7.19

IX 1.9

Cap.	Verf.
X	11. 16. 17
XI	2. 20. 23. 24. 25. 26. 27. 34
XII	13
XIIII	6. 9. 11. 12. 19.
XV	10. 49 P.
VII	19
VIII	11
IX	27
X	16
XI	24. 25. 26. 27. 29
XV	22. 26. 27 A. & O.
VI	1. 7
VII	10. 11
XV	47 S. & O.
I	13. 30
IIII	16
VI	1. 11. 13. 14.
VII	10. 11
VIII	5. 6
X	2
XII	4. 5. 6
XV	42. 45. 47. 48. 50.

---

EX POSTERIORE  
ad Corinthios.

R. & P.

Cap.	Verf.
III	14. 15. 16.
VII	10
X	5 P.
V	15. 19. 20 A. & O.
X	4 S. & O.
V	14. 15. 18. 21

---

EX EPISTOLA AD  
Galatas.

	R. & P.
II	9. 16
III	10. 12. 21. 27
IIII	9. & à v. 22, ad finem
V	6. 4. 7 P.
III	27
IIII	9 A. & O.
IIII	22. 23. 24

S. & O.

I	4
II	16

III

Cap.	Verf.
III.	13. 19. 20. 29. 30
IIII	4. 22. 23. 24

---

### EX EPISTOLA AD Ephesios.

	R. & P.
I	8. 17. 18. 19
II	8. 9
IIII	9. 23
V	3. 4. 17. 18. 26. 27. 32 P.
II	26. 27
IIII	10

	A. & O.
IIII	9. 10

	S. & O.
I.	6. 7.
II	8. 9. 10.
V	2

---

### EX EPISTOLA AD Philippenses.

	R. & P.
II	3. 10. 12
III	9

Cap.	Verf.
	S. & O.
II	6. 7. 8. 9. 10.

---

### EX POSTERIORE ad Thessalonic.

	R. & P.
I	5
II	3. 4. 6. 7. 8. 9. 10 11. 15. P.
II	13
	S. & O.
III	2

---

### EX EPIST. AD Colossenses.

	R. & P.
I	24
II	17
III	9
IV	16 P.
II	9. 17
III	2
	S. & O.
I	15. 20. 24.

Ex



Cap. Vers.

EX I. EPISTOLA AD TIMOTHEUM.

R. & P.  
I 19  
II 5  
III 15  
VI 20

P.  
I 17  
II 2.4.6  
VI 15.16  
S. & O.  
II 5.6  
III 16

EX II. EPISTOLA AD TIMOTHEUM.

R. & P.  
I 6.13.14  
II 2.20.21  
IV 7.8  
S. & O.  
I 9.10

Cap. Vers.

EX EP. AD Titum.

R. & P.  
III 5.6.7  
P.  
III 5  
S. & O.  
II 13.4

EX EPIST. AD Hebræos.

R. & P.  
II 14.16.17  
III 11.12.18.19  
IV 11  
VI 4.6.10.18.19  
VII 19  
IX 8.9.28  
X 1.4.5  
XI 1.6  
XIII 17  
P.

I 9  
II 9  
V 7  
VII 19

Cap. Verf.

VIII 4  
IX 9.14  
X 1.4.5  
A. & O.  
II 14.16.17  
IV 15  
S. & O.  
I 2.3.6.9.10.11  
II 9.16  
VIII 8  
IX 7.15  
XI 6.31

# EX EPISTOLA Iacobi.

R. & P.

I 14.15.25  
II 22.23.24.25.26  
V 14.15  
S. & O.  
II 21

# EX I. EPIST. Petri.

R & P.

IV 8

Cap. Verf.

A & O.  
I 23  
S. & O.  
I 10.11.24  
II 21  
III 18.20

# EX II. EPIST., Petri.

R. & P.

III 1.9.16  
P.  
II 1.3  
S. & O.  
III 9

# EX I. EP. IOH.

R. & P.

II 18.22  
IV 12  
V 4  
P.  
I 1.7  
II 2  
IV 9  
V 6.7.8  
S. & O.

Cap.	Verf.
I	7
II	2
III	16
V	7.20

# EX II. EP. IOH.

R.	&	P.
II		12

# EX III. EP. IOH.

R.	&	P.
		v. 13

# EX EPISTOLA Iudæ.

P.
v. 25.

Cap.	Verf.
------	-------

# EX APOCAL.

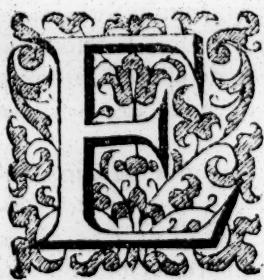
	R.	&	P.
III	20		
V	I		
XI	2.3.8		
XII	14		
XIII	3.7.8.5.13.		
XVII	per totum		
XVIII	7		
XX	4		
XXII	12		
			P.
I	13		
II	I		
		A.	& O.
V	5		
XII	1.9		
		S.	& O.
I	5		
V	12		

I S A.

ISAACI CASAVBONI Notæ,  
In Nouum Testamentum.

IN EVANGELIUM  
MATTHÆI.

CAPVT I.



TSI non improbo librorum sacrorum receptam hodie diuisionem. tamen non dubito quin longè comatodior esset futura veterum distinctio, si quis magnus Theologus ei restituendæ operam impendisset. Veteres enim, singulos libros in *τίτλεις*, singulos *τίτλεις* in sua *κεφάλαια* ita diuidebant, vt lectorem ea diuisio multum posset adiuuare. Non enim, opinor, vt hodie factum videmus plurimis in locis, ea diuidebant,

quæ si quis diligentius animum aduertat, coniunctim potius legi deberent: sed diuersas potius quæstiones, & eiusdem quæstionis partes diuersas ita distinguebant. Quod quantopere sit exoptandum, nemo qui artificiosissimas præsertim Pauli epistolas legit diligenter aliquando, potest ignorare. Vocabant autem maiores partes *τίτλεις*, minores *κεφάλαια*, contra quam hodie nos facimus. Quare etiam in numero *κεφάλαιων* magna diuersitas: Nos hodie Matthæi Euangelium diuidimus in cap. xxviii. illi in *κεφάλαια* ccclv. *τίτλεις* autem lxxviii. vnde apparet id fere *κεφάλαιον* fuisse illis, quod nobis hodie versiculus. Numerum autem *τῶν τίτλων καὶ κεφαλαίων* in singulis Euangelistis obternatum, ex his Suidæ verbis est intelligere, *ὁ δὲ Μτθῆς ἔχει τίτλους ἑν. κεφάλαια τ.ε. ὁ δὲ Μάρκος τίτλους μὴ κεφάλαια λς.* (sed hic numerus est mendosus) *ὁ δὲ Λευκῆς, τίτλους πγ. κεφάλαια ημν. ὁ δὲ Ἰωάννης τίτλους ιη. κεφάλαια ολβ.*

I *Βίβλος Ἰουδαίας*) Eleganter subaudiendum relinquitur verbum in hac *ὑπαγραφή*: non ex Hebræorum tantum idiotismo, vt recte annorat doctissimus interpres, sed ex more quoque Græcorum ac Latinorum, qui



Cap.	Verf.
I	7
II	2
III	16
V	7.20

---

### EX II. EP. IOH.

	R.	&	P.
II	12		

---

### EX III. EP. IOH.

	R.	&	P.
	V. 13		

---

### EX EPISTOLA Iudæ.

	P.
	V. 25.

Cap.	Verf.
------	-------

### EX APOCAL.

	R.	&	P.
III	20		
V	I		
XI	2.3.8		
XII	14		
XIII	3.7.8.5.13.		
XVII	per totum		
XVIII	7		
XX	4		
XXII	12		
			P.
I	13		
II	I		
		A.	& O.
V	5		
XII	1.9		
		S.	& O.
I	5		
V	12		

I S A.



ISAACI CASAVBONI Notæ,  
In Nouum Testamentum.

IN EVANGELIUM  
MATTHÆI.

CAPVT I.



TSI non improbo librorum sacrorum receptam hodie diuisionem . tamen non dubito quin longè commodior esset futura veterum distinctio, si quis magnus Theologus ei restituendæ operam impendisset. Veteres enim, singulos libros in τίτλεις, singulos τίτλεις in sua κεφάλαια ita diuidebant, vt lectorem ea diuisio multum posset adiuuare. Non enim, opinor, vt hodie in ædum videmus plurimis in locis, ea diuidebant,

quæ si quis diligentius animum aduerbat, coniunctim potius legi deberent: sed diuersas potius quæstiones, & eiusdem quæstionis partes diuersas ita distinguebant. Quod quantopere sit exoptandum, nemo qui artificiosissimas præsertim Pauli epistolas legerit diligenter aliquando, potest ignorare. Vocabant autem maiores partes τίτλεις, minores κεφάλαια, contra quam hodie nos facimus. Quare etiam in numero κεφαλαίων magna diuersitas: Nos hodie Matthæi Euangelium diuidimus in cap. xxviii. illi in κεφάλαια ccclv. τίτλεις autem lxxviii. vnde apparet id fere κεφάλαιον fuisse illis, quod nobis hodie versiculus. Numerum autem τῶν τίτλων καὶ κεφαλαίων in singulis Euangelistis oblatum, ex his Suidæ verbis est intelligere, Ο μὲν Ματθαῖος ἔχει τίτλους ζη. κεφάλαια τ. σ. ὁ δὲ Μάρκος τίτλους μν. κεφάλαια λς. (sed hic numerus est mendosus) ὁ δὲ Λουκᾶς, τίτλους πγ. κεφάλαια ημν. ὁ δὲ Ἰωάννης τίτλους ιν. κεφάλαια σλβ.

I Εὐλῶν θρῖςτος) Eleganter subaudiendum relinquitur verbum in hac ὑπαγραφή: non ex Hebræorum tantum idiotismo, vt recte annotat doctissimus interpres, sed ex more quoque Græcorum ac Latinorum, qui

in omnibus fere inscriptionibus verbum eleganter reticent: quod  
 tuarum inscriptiones & epigrammata multa docent, itémque ea exem-  
 pla quæ ad hunc locum Erasmus apposuissimè annotavit.

18 Τὸ ἵπὸν χερσὶν ἢ γόμφῳ ) Vetus interpres γόνῳ & γόμφῳ confundit. Erasmus verò optime γόμφῳ, *natiuitatem* censuit vertendum. **Glossarium vetus,** γόμφῳ, *procreatio, natiuitas.*

19 Αὐτῶν παραδεγμένας) Afferunt docti viri è Polybij lib. 2. hunc locum, καὶ μὲν πωλείας παρεδεγμενίζεμεν. Ille verò sæpe hac voce utitur: actiua autem lib. 15. Διὸ καὶ συνεχῶς εἶπεν, ἀρετὴν καλεῖσθαι, καὶ παρεδεγμενίζειν τῶν πατρῶν τῶν κακῶν αἰτίας. Hinc nomen παρεδεγμενισμὸς apud eundem, lib. 6. & παρεδεγμενισμοῦ, pro παρεδεγμενίζειν dixit lib. 9. Sunt & aliæ quædam voces in his libris, quas vel non faciliè alibi, vel nusquam frequentius quàm apud Polybium reperiis: cuiusmodi sunt ὁδοποιεῖν, ἀποστειν, ἀντορδαμνέειν, & φαντασιᾶ in ea significatione qua utitur Lucas in Actis.

20 Μὰ φέρῃτε παραλαβεῖν Μαρίαν) Hoc est, assumere Mariam, & tibi adiungere : Nam *παρα* in hac voce & hic & infra 4. 5. eandem vim habet, quam in *παρακαλεῖν*, quando significat vocare ad se. Neque potest pro *ἀπό* (meo iudicio) posita videri, quum *διπαραλαμβάνειν*, siue recipere, non dicatur nisi de eo qui rem quam aliàs habuerit postea habere desierit recuperat : quod si de Iosepho dici potest, non erit verum illud *ἀπὸν ἢ συναλθεῖν αὐτῷ*. nisi *συναλθεῖν* accipias *ἀπὸν τῷ μυήματι* cum Theophylacto.

21 b καὶ ἐκ τῶν ἀποστόλων ἀποτῶ) Hebraismus, qui etiam apud alios scriptores Græcos reperitur. Sic Cæsar lib. 6. *Intra annum vir 20 familie notitiam habuisse, in turpissimis habent rebus.* Sic infra Luc. 1. 34. *τί σοὶ ταῦτα οὐ*) Si velimus articuli rationem habere, sic puto accipienda hæc, *quæ Maria vera est uxor tua.* q. d. quam vult Deus vt pro uxore tua habearis: sed fatius est fortasse non nimis articulum vergere hîc quidem.

## C A P. II.

1 Μάγοι δὲ ἀνατολῆς παρεβήκον) Miror τί παθόντες, hodieque viri erudi-  
 ti reges fuisse hos magnos affirmare non dubitent: Nam et si maximis  
 apud reges Orientis honoribus functos aliquando fuisse id genus ho-  
 mines constat: atque adeo regnorum habenas est quando obtinuisse,  
 ut ex Cicerone, Strabone, Plinio, alijsque intelligere est: tamen neque  
 id perpetuum fuit, neque illo certè tempore quo natus est Christus. Ideo  
 gravis auctor Strabo quum de honoribus ageret in magnos quondam  
 collatis, addit, factum id εἶναι πρὸς ἡμᾶς hoc est, ante suam memoriam.  
 Atqui ijs ille temporibus vixit, quibus Christus est natus.

4. Πᾶς ὁ χριστιανεύων) hoc est, *omnis christianus*. Sic I. Cor. 15. *πᾶς* χριστιανεύων οἱ νεκροί; & alibi sepe, Sed hic maximè observandum est, *ut*

intelligamus non loqui Herodem tanquam de re præfenti : sed ut  
re incerta & quandoque futura. Nam etsi iam id contigisse ipse ex ma-  
gis intellexerat : tamen hoc totum consilium suum Iudæos cælauit : I-  
deo ait mox Euangelista, λέγει.

6 οὐδαμῶς ἰλαχίστη εἶ) Etsi videntur ista verba non nihil recedere ab  
Hebraicis, tamen non puto causam esse cur de hac lectione dubitemus.  
Dictum est autem eleganter οὐδαμῶς ἰλαχίστη εἶ, pro μίση εἶ, ut rectè  
Piscianus quodam loco obseruat. Sic Herodotus, Melpomene, de Za-  
melxide loquens, Οἷα εἴητος π' ὀμιλέσται, ἢ ἐν ὧν εἰ πρὸς ἀδυναμίαν  
πορῆς ἢ Πουδάρη.

12 Καὶ χηρυαπάζει) Verbum χηρυαπάζει in Passiua voce, hac sig-  
nificatione qua in his libris accipitur, non memini alibi legere : in actiua  
vlturpant veteres persæpe. Diodorus Siculus lib. 3. Τῆς γὰρ θυνὸς αὐτοῖς  
ταῦτα κεχρυαπάζει. Idem lib. 15. Παρὶ δ' ὅψ' ἡμετέρῳ ἔφασκε μὴ χηρυαπίζεν  
τὸν θεὸν καθεύκει. & apud alios passim Moschopolus εἰδ' ἡμετέρῳ χηρυαπίζω in-  
terpretatur χηρυαπίζω διδωμι rectè.

6 Καὶ ἀποτίλλας αἰεὶ δεξιὰς αὐτοῦ περὶ θύρας) Elegans admodum dicendi  
genus : quo vitur Polybius lib. 14. Τοὺς μὲν γὰρ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπαποστέλλων  
αἰετῆς, αὐτὸν δ' ἐν τῇ πόλει ἐπαπαγαγόντας ἐφόβουν. Sic Strabo quoque de Me-  
lijs loquens, Ἀθηναῖσι δὲ πάντα πύμψαντες, ἔκαστον κατέσφαζεν αὐτὸν πλείους.  
Ita enim legi illum locum apud Eustathium, docebunt Deo dante  
breui, Commentarij in præstantissimum illum scriptorem, & Geo-  
graphorum principem, nostri. Infra 14. 10. Καὶ πύμψας ἀπεκρίθησαν  
τὸν Ἰακώβου ἐν τῇ φυλακῇ.

C A P. III.

1 Ἐν τῇ ἑσπέρῳ τῆς Ἰουδαίας) Vide infra ad Iohannis 1. 28.  
2 Ἠγγίκε γὰρ) Nihil vetat vertere appropinquat. Nam ἕστιν vnum  
est de his verbis quæ in Præterito significationem habent Præfentis :  
cuiusmodi multa sunt apud Græcos, quædam apud Latinos. Sic ἄλπις  
pro ἰλπίζει. ut 1. Timoth. 6. 17.

4 Ἡ δ' ἔσθ' ἐν τῷ αὐρίδῃ.) Strabo de gente quadam Æthiopica, Πλαπύ-  
χρησι δ' πύμψας εἰς μελαίνην τε τῇ ἄλπι, καὶ βαρυχρησὶ, καὶ βαρυχρησάται.  
τὰ γὰρ πταρχοντα ἐν αὐτῷ ἐστὶν ἀπὸ τῆς αὐτῆς, ἀποθημεύοντες αὐτῇ τῆς αὐτῆς.  
Ἔστι δ' ὅτι ἀγρίδων. Μοχ, συγκρίνεται δ' αὐταῖς μὲν ἀμφοτέρω καὶ πύ-  
μψας καὶ χηρυαπάζει. Audiamus nunc optimum interpretem qui docebit nos  
quid sint αὐρίδες. Plinius is est, qui lib. 7. cap. 30. sic scribit de eadem  
gente, de qua loquitur Strabo, Pars quadam Æthiopum locustis tan-  
tum viuunt fenum & sale duratis in annua alimenta : ἢ quadragesimum annum  
vite non excedunt. Agatharchides autem à quo sumit uterque, di-  
ferre ἔσθ' esse ait : ut nemo posthac de vera huius loci interpretatione  
dubitare queat.



# NOTÆ

6 (καὶ ἰβαπίζοντο εἰς τὸ Ἰορδάνη) Hic enim fuit baptizandi ritus, ut, in aquas immergerentur: quod vel ipsa vox βαπίζειν declarat satis: quæ ut non significat δύναιεν quod est fundum petere cum sua pernicie, ita profectò non est ἐπιπολάζειν. Differunt enim hæc tria, ἐπιπολάζειν, βαπίζειν, δύναιεν. Vnde intelligimus, non esse ab re quod iam pridem nonnulli disputant, de toto corpore immergendo in ceremonia baptulmi: Vocem enim βαπίζειν urgebant. Sed horum sententia meritò est iam pridem explosa: quum non in eo posita sit mysterij huius vis & ἐίρηνη.

## C A P. IIII.

15 Γαλιλαία τῆς Ἰδαίν) Assentior doctissimis veteris testamenti interpretibus, qui Galilæam τῆς Ἰδαίν interpretantur ex perpetua loquendi consuetudine Hebræorum Galilæa populoſa. Iidem rectissimè videtur mihi de inferiore non superiore Galilæa hæc accipere: Nam ibi fuit Capernaum.

16 Ο λαὸς ὁ κατηµέρος (εἰς σκότις) Græcis κατηµέρος loca dicuntur in conuallibus posita, & depressa: itaque pereleganter vocatur populus εἰς σκότις κατηµέρος quem in tenebris esse, voluit intelligi. Vulgaris translatio biblicorum habet ὁ περινοµένος quod Hebræicæ vocis respondet.

## C A P. V.

22 Ος ὃς αἰ εἶπη τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ φαρε, Doctissimi viri tradunt, voce φαρε siue φαρι significari hominem stultum, quasi dicas cerebro vacuum, ὑπὸ τῷ קר hebraica dictione. Atque huc referenda est Hesychij doctissimi grammatici glossa, φαρε, κείος.

31 Δότω αὐτῇ δόρατος (hoc est, βιβλίον δόρατος. ut infra 19. 7. Sic enim græci interpretantur libellum חתנית id est repudij siue diuortij quem iubet Moses dari vxori à marito, qui eam domo sua exire, & suas res sibi habere iubet. Deut. 24. 1. Itaque nescio quam firmum sit, quod quidam annotant, in hoc de quo hic agitur factò vxorem à marito non recedere. Præterea malim libellum diuortij vetere, vel repudij vt vetus interpres, quàm abscissionis, vt alij. Nec urgenda videtur vocis etymologia παρὰ τὸ ἀφίστασθαι: quum vox Hebræica cuius potius habenda est ratio, sit à radice חרר quod est frangere, & abrumpere, siue exscindere,

Ἐγὼ ὃς ὁ λόγος ὑμῶν, καὶ καὶ, & ἔ. Vetus interpretatio, Sic autem sermo vesber, est est, non non, Sic Aufonius ad Paulinum

-quum multa loquaces

Ambiguus sererent verbis, contra omnia solum

Est respondebat vel Non.

39 Αλλ' ὅς, πς σὲ βαπίζει ἐπὶ τῷ δεξιᾷ σε οὐκ, ὅς) Quid sit βαπίζειν meritò quæ-

quærunr eruditissimi interpretes: Nam si originem spectes nihil aliud significari videbitur, quam ferire baculo: id enim est *ματις*. vnde Mercurius *χευσοῦραπις* à poetis dictus. Contrà tamen significari alapam impingere, ex his apparet. Glossarium vetus, *ματιζω ex palmo alapo*. Nonnus apud Iohannem τὸ *ματιζεν* ita exprimit 18. 22.

*τολμηρὸν παλαμῇ ζατιῶν ἐπάταξε παρειῶν.*

& rursus 19. 4.

*χερσὶ ἀμολοῖσθαι παρὶδὸς ἀκροῖ ἀρξάτων.*

Præterea quæ à Græcis iurisperitis *ματίσματα* seruorum manumittendorum vocantur, latini auctores alapas vocant: & Sedulius poeta, *ματιζεν* vertit, cædere palmis.

40 Καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβὼν, ἄρας διπλῆς τὸ ἱμάτιον) Probo veteris interpretis versionem, vocum *χιτῶν* & *ἱμάτιον*. Nam *χιτῶν* est tunica siue vestis interior & minoris pretij: *ἱμάτιον* exterior & maioris pretij. Sic perpetuò accipiendæ sunt hæ voces quando coniunguntur. Plutarchus in Gracchis, *αὐτὸς δὲ τῷ Τιμάρει φέροντος, αὐτὸν ἔλατο πρὸς ἱματίαν ὁ Ἰούλιος τίθεντι ἄρεις καὶ φέρον ἐν τοῖς χιτῶσιν ἰσχυρῶν*. Vide eundem *ἱματιζόμενον*. XIX. Eustathius *χιτῶνα* ait esse, quod ipsius ætate *ἐπιχρίματιον* vocabant: Quid sit autem *ἐπιχρίματιον* docet nos D. Hieronymus: cuius verba ascribam ex epistola ad Fabiolam quæ est de veste sacerdotali. *Secundæ inquit, ex lino tunica est ποδῆρας, i. zalaris duplici sindone, quam & ipsam Iosephus byssinam vocat, appellaturque χιτῶν chetonet, id est χιτῶν quod Hebræo sermone in lineam vertitur. Hæc adhæret corpori, & tam arcta est, & stricta in unius, vt nulla omnino in veste sit ruga, & vsque ad crura descendat. Volo pro legem is facilitate abuti sermons vulgato. Solent militantes habere lineas quas camisas vocant, sic aptas membris & astrictas corporibus, vt expediti sint, vel ad cursum, vel ad prælia dirigere iacula, tenere clypeum, enses librare, & quocunque necessitas traxerit. Ex his tanti viri verbis, & quid sit *χιτῶν* intelligere est, & quid *ἐπιχρίματιον* siue camisa, vnde nos *chemise* diximus: & hoc amplius, quam vana sit græcorum grammaticorum vocis *χιτῶν* παρὰ τὸ *χέν* etymologia.*

43 Ἀγαπήσῃ τὸν πλησίον σου) Obseruant quidam, quod negligendum non videtur, vocem *ῤ* *rea* cui responder vox *πλησίον*, aliquando significare socium & amicum, aliquando generaliter alium quemlibet. Paulus igitur cum idem Dei mandatum referret Ro 13. 8. non dixit τὸν πλησίον, sed τὸν ἑαυτοῦ. Sic sanè etiam apud Græcos ὁ πλησίον siue ὁ πῶλες de quo libet dicitur, etiam de hoste, vt quum ait Polybius lib. IX. ἢ ἢ πῶλες ἀπειρία, μέγιστον ἐφ' ὅσον γίγνεται τῷ ἐμπείρῳ ποδὲς κατὰ πόσιν. At mollis legis diuinæ interpretes Pharisei vocem *Rea* interpretabantur de amico & socio: dinde à positione vnius contrarij ad positionem alterius arguentebantur: & vt amandos amicos, ita odio esse habendos inimicos docebant: quo de argumentandi genere, ad Strabonem nostrum eodem loco diximus.

44 Περιούχους ὑμῶν ἢ ἐπιμαζόντων ὑμᾶς καὶ διακόπων ἑμῶν) Placet mihi

vehementer vetus interpretatio vocis ἐπιμαρτυροῦν. Nam ἐπιμαρτυροῦν vocabulum est forense, & significat calumniari. Glossarium, ἐπιμαρτυροῦν calumniari. Dionys. libr. 52. συχοὶ γὰρ οἱ μὲν μισοῦντες πᾶς, οἱ δὲ ὀπιθυμεῖν, οἱ ἔχουσι, ὅμοι χαρίζεσθαι πᾶσι, ὅμοι χεῖματα αἰτιάταις τινες, καὶ μὴ λαλοῦνται, ἐπιμαρτυροῦντες αὐτοῖς ὡς καπελεύσας. Sic & 1. Pet. 3. 16. interpretandum videtur.

45 Ἰὼν ἡλίων ἀπὲρ διὰ τὴν ) Rectè Interpretes αἰτιαμένη interpre-  
tatur ἀπατέλουν πᾶσι. sic Βασίλειον, falsim apud Septuaginta est, Re-  
gem aliquem constituere, & alia id genus sexcenta, in libris sacris  
Græcis.

C A P. VI.

16 Ἀραρίζουσιν γὰρ τὰ ποσὶσιν αὐτῶν.) Homerus δὲ γ. τ. verbo ἀραρίζουσιν ita  
videtur:

Μηκέτι γὰρ χεῖρα καλὸν ἀαίρει.

Scholias tes eruditissimus explicat ἀραρίζει, quæ aptissima vox est. Paulò  
aliter Ælianus ἀραρίζων τὴν πολλοῖς

19 Οὗτος οὗτος καὶ βροῦσι ἀραρίζει.) Videtur esse ἡ δὲ αὐτοῦ. & dictum ut  
illud Latini Poëtae,

—fœdera litamus ex auro.

Nam nihil est aliud οὗτος καὶ βροῦσι: quàm οὗτος βροῦσιν: unde vestimenta  
οὐ βροῦσι apud Iacobum 5. 2.

24. Η ἰὸς ἀδίδεσται, καὶ τὸ ἐπερ καὶ παρὰ γένος) Tota hic locus doctissi-  
mos interpretes, quum toto isto libro nullus esse queat facilior, si modo  
quid singulæ voces significent attendatur: Nam ita facillimè intelli-  
gemus nullam hinc φωνικὴν repetitionem, ut quidam putant. Docet Do-  
minus noster qui fieri nequeat, ut duobus dominis idem seruiat. Quia,  
inquit, vel unum odio habebit, alterum amans: aut etiam, licet amerv-  
tumque, fieri poterit, ut dum in alterius voluntate exequenda erit in-  
tentior, erga alterum gerat se negligentius. Quid quæso in hac inter-  
pretatione obscuri? Distinguatur igitur diligenter inter ἀραρίζουσιν & ἀρ-  
αρίζουσιν, & omnis fuerit sublata difficultas.

30 Εἰ δὲ ἔστι χερσὶν τὸ ἀρῆν) Non puto χερσὶν hic ad segetem quicquam per-  
cipere. Et ex superioribus apparet, significari hac voce isto loco quic-  
quid in hortis & pratis nascitur, quod siccatum nulli rei vile esse possit,  
nisi ut in ignem conijciatur: Nam quod clibani fit mentio, non eò  
pertinet ut dicatur χερσὶν mitti in furnum, ut mittitur panis coquendus:  
sed ut stipulæ, siliquæ, & alia id genus, quibus in illis regionibus solites  
furnos calefieri propabile est. Κίλκων autem αἰτὶν ἵππων & generaliter  
pro quolibet furno accipiendum.

34 ἡ δὲ μεμνημένη εἰς τὸν αὐτὸν) Hebræorum esse phrasin rectè

à doctissimo interprete est observatum : Sed est & Græcorum : Nam apud Athenæum libr. 7. leges φρσιπ?ew eis αω?ιον.

C A P. VIII.

2 Καὶ ἰδοὺ λέπρος) Iam notatum à doctis viris , lepram hanc ab Ar- nobio & Seneca , aliisque Latinis scriptoribus vitiliginem appellari. At in Glossario ita legitur, Λίπρα, lepra, depetigo. Λιπρός, leprosus, d. petigiosus.

17 Καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ εἰς τὸ πέραρ εἰς τὴν χώραν τῆς Γεργεσίνης) Putant do- cti viri Gergessa & Gerasa idem esse , (quod Hieronymus quoque tra- dit) & Genesara: addunt amplius & Gadara dici eandem urbem, quia Marcus 5. 2. & Lucas 8. 26. Γαδαρῶν χώραν appellant quæ hîc Γεργεσιῶν nuncupatur. Sed ignorent mihi doctissimi viri , non puto. Nam Ge- rassa quidem & Generassa (vnde lacus dictus est Genesareticus) duarum esse urbium nomina, non vnius, nemo ut puto, dubitabit, qui Ptolemæum consuluerit. Gadara quoque nihil cum Genesaris, siue Gerasis com- mune habere, docebimus infra pluribus, Mar. 5. 2.

32 ὁρμυσε παρὰ τὴν ἀχλὺν τῆς χώρας αὐτῆς τὸ κρημνὸς εἰς τὴν θαλάσσαν) Mare hic ex Hebræorum idiotismo lacum significare, ut alibi passim in his li- bris notum est: At quis sit ille lacus in quem se coniecerit iste porcorum grex, difficile est affirmare. Lacum Generaseticum intelligi putat Hie- ronymus, ut observat Erasmus: Alij aquas Gadarenorum quæ procul abfuere à lacu Genesaretico, putant intelligendas: vnde fluxit insignis Ziegleri & aliorum error, de quo alibi dicemus. Mihi aqua hæret: Hie- ronymo tamen potius assentior, qui in illis locis est versatus.

C H A P. IX.

9 Καθήμενοι ἐπὶ τὸ τελόνιον) Mirum est quod in optimo Glossario le- gitur, Τελόνιον, Vestigalium, Telonatum, Mancipatum.

13 Μάθete τί ἐστιν ἰλ.) Theophylactus, μάθete τί ἐστιν τὸ ἰλεον.

16 Οὐδεὶς ὃ ἐπιβάνει ἐπὶ βλεφαρὶ ῥέκκε ἀγνάφῃ ἐπὶ ἱματίῳ παλαίῳ) Vetus interpres ἀγναφῇ vertit rude: sicut etiam in Glossario, ἀγναφῶν rude ex- ponitur, & τὸ περιβαλόν, positum. Idem auctor alio loco, ἀγναφῶν, rudis, in- sollicitatus, impositus. Doctissimus interpres maluit venire, impexum: Nam & apud Martialem opponuntur pexatæ vestes & trita, ut hîc, τὸ ἀγναφῶν & τὸ παλαιόν. libr. 11.

Pexatus pulchrè, vides mæa Zeile trita,

Sunt hæc trita quidem Zeile, sed mea sunt.

quanquam non desunt qui illum locum aliter interpretentur.

Καὶ χεῖρε ῥάψα ῥήματα) Et si ῥάψα propriè fissuram significat: hîc ta- men ruptoram generaliiori voce malim cum Erasmo interpretari.

20 Ἐλατὸ τὸ κομμάτιον τὸ ἱματίου αὐτοῦ) Rectè, qui vertunt κομμάτιον,



fimbriam. Sic in Glossario, *Κερίσπιδος Fimbria, lascinia*. Limbus aliud est, purpura videlicet ἡ αἰὲς τῶν χλαίων κύμα. Quare non rectè sic verteris.

23 Καὶ ἰδὼν αὐτὸν αὐλητὰς] Apud veteres αὐλὸς fuit ὁ λύρην ἔχων: Nam mortuos deflebant πρὸς τὸν αὐλόν, ut Lucianus docet in elegantissimo libello αἰὲς περὶ. Lyra autem, non nisi in rebus lætis viebantur: Ideo ait Deianira apud Sophoclem,

Ὁ κεκρίβας τὰχ' ἱμῶν  
αὐλὸς οὐ διαφύσσας  
ἐχέω· κλαίχαι ἐπεύσσας  
αἶμα δέας  
ἀνέλυοντο μοῦσας.

quem locum interpretes, non videntur intelligere. Theophylactus aham rationem affert cur deflatur hæc puella πρὸς αὐλόν. Επειδὴ, inquit, ἔχamus ὡς, καὶ ἡ γυνὴ αὐλὸν ἀνέλυοντο ἰδρύνοντο: quam observationem inanem puto.

30 Καὶ ἐξέμυσται ὁ Ἰησοῦς) Aliquot locis de Christo usurpatur hæc vox: hic, & Mar. 1. 43. itemque apud Iohan. cap. 11. duobus locis. Suidas explicat, καὶ ἀνελθὲν τὸς ἐπὶ τῷ μίμῃ: quod huic loco convenit, reliquis non item.

C A P. X.

8 Καὶ ἐξήλθεν) Hæc verba apud veterem interpretem alio loco leguntur: apud Theophylactum Romæ editum, omnino non leguntur.

9 Μὴ κτίσῃς γέγονον) Etiam Tertullianus κτίσθαι hic possidere interpretatur cum veteri interprete: Non rectè sanè. Et profectò ita est, princeps hunc locum rectè interpretatus est, & cum alijs qui pugnare videbantur, conciliavit doctissimus interpretæ Theodorus Beza, vir, cum cætera summus, tum etiam linguæ Græcæ cognitione maximus. Apud Aristotelem κτίσθαι & παρακλέσθαι τῶν ἐπὶ αὐτὸν opponuntur. Sed in re omnibus nota exemplis non est opus.

17 Περιέχετε τὸ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου) hoc est, ab omnibus hominibus: siquidem sit articuli vis expendenda. Nam οἱ ἀνθρώποι valet non in: ἀνθρώποι autem quum dicitur, quosdam homines intelligamus. Sed hæc minora sunt & subtiliora. Itaque ratio articuli hic non est habenda.

22 Ὁ δὲ καταμύσας εἰς τέλος) Malim καταμύσσειν vertere durare, vel perseverare cum veteribus, quam sustinere. Videntur enim propriè καταμύσσειν dici ea quæ subsistunt, nec amittunt τὸ εἶναι: sicut à Philosopho dicuntur partes τὰς ἑαυτῶν ἐκ καταμύσσειν. Est tamen ubi necesse sit vertere sustinere, ut Hebr. 12. 7. & alibi.

27 Καὶ ὁ δὲ εἰς τὸ εὖ ἀκούει, κηρύσσει ὅτι τὸ δόξα) Vocem δόξα verus terpres vertit rectum. Rectè: Sic enim solet à Septuaginta usurpari: pro recto inquam, non pro domo, & Siquidem vocem Hebraicam quæ rectum

tectum significat, passim vertunt δῶμα. Et quod causantur docti viri de præpositione ἐν, non placent. Quid enim dicemus de isto loco 2. Samuel. 11. 3. Καὶ ὤσκη Δαβὶδ ἐν τῇ οἰκῇ τοῦ Βασιλέως. Glossarium vetus. Tectum σῆμα, σελὶον ἢ δῶμα. & alibi, δῶμα, tectum.

25 Εἰ τὸ οὐκ ἐπὶ τῷ βασιλεὶ ἐν ἑλὲν) Beelzebub vel melius Beelzebub, est Deus mulcarum apud Accaronitas. Sic Apollo ἡμιθεός, siue murum apud Phrygios, & Hercules Κερκεῖος apud alios. Vide Clementis ὁμοιωμάτων, & Strabonem.

## CAP. XI.

16 Ἰδὲ ἄνθρωπος, ἐσθῆ) Rectè Beza, Ecce homo edax, potius quàm vorax cum vetere interprete, aut cum Erasmo comedo. Gloss. ἐσθῆ, edax.

21 Οὐκ οὐ Κόρζην) Alteram lectionem Κορζην quam vetus interpret agnoscit, confirmat Hieronymus: qui sua ætate desertum fuisse ait, in secundo lapide à Capharnaum.

23 Καὶ οὐ Καφναῖ) Huius quoque vocis alteram lectionem quæ etiam est apud veterem, Καφναῖ agnoscit Hieronymus, & alij præterea veteres, vt Nonnus in paraphrasi Iohannis.

## CAP. XII.

6 Αἶμα ὃ ὑμῶν ἐν τῇ ἐρῇ κελῖν ὅτιν ὦν) Lectionem alteram μᾶζον, præbet vetera exemplaria, & Theophylactum confirmant similes loci infra eodem 41. 42.

14 Οἱ ὃ Φιλεσσοῖ συμβαλὶοι ἔλαβον κατ' αὐτῇ, ἔλαβόντες) Traiectionis huiusmodi nescio an sit exemplum in his libris. Theophylacti lectio planior est, οἱ ὃ Φιλεσσοῖ ἔλαβόντες, συμβαλὶοι ἔλαβον κατ' αὐτῇ.

20 Κἀλαμὸν σωτηριεμῶν ἢ κατὰ) Quum plus sit σωτῆρας quàm κατὰ, non improbo vulgatam versionem Græcam istius loci, κἀλαμὸν σωτηριεμῶν ἢ σωτῆρας. Contrà autem in hac versione ideo σωτηριεμῶν rectè vertunt interpretes quassatum.

22 Ὡς τὸν τυφλὸν ἢ κωφόν, ἢ λαλεῖν, ἢ βλέπειν) Chiasmus est, pro καὶ βλέπειν ἢ λαλεῖν. Sic in epistola ad Philemonem, 5 Ἀνέστη σου τὸν ἀγαπῶν, ἢ τὸν πῶν ἡμῶν πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν ἢ εἰς πάντας τὰς ἀνάγκας.

35 Εκβάλλει τὰ ἀγαθὰ) Præfert quæ bona sunt: Mox autem ἐκβάλλει τὰ κακά, proferi mala. vt noietur diuersitas articuli adiecti & omissi.

## CAP. XIII.

8 Ἡ ὃ ἀποβλέπειν ἐκ τῆς μητρὸς αὐτῆς) Mihi quidem doctissimi interpretis versio producta, ex obseruatione loci Pliniani, perplacet: Quia

Quia tamen συμβεβηκεν in his libris solet significare astruere dicendo, siue docere, fortasse non peccant qui eius significationis veltigia hic quod retinent, vt περιεβλεψεν sit, prius edocta, siue quod vetus interpres habet, pramonita.

13 Καὶ αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς ἀπεχάρτηεν ἐκεῖθεν) Vnde? An ἐ patria sua in quam isse dicitur supra 13. 54. & Mar. 6. 1. An potius ἐκεῖθεν, id est, ex illo loco in quo erat quando mors Iohannis Baptistæ ei est annuntiata? Eremus porro in quam secessisse dicitur, fuit in agro Bethsaidan vt annotat Lucas: vrbi Bethsaidæ περιεβλεψεν, vt videtur ex eo posse conijci, quod paulò post Christus ex eremo discedens & Capernaum petens, iubet discipulos nauibus περιεβλεψεν εἰς Βηθσαιδαί, Marc. 7. 45.

20 Δεδίκαε κοφίνους πλήρεις) Cophino plurimum utebantur Iudæi, Iuuenalis Satyra 3.

— delubra locantur

Iudeis, quorum cophinus sænumque superest.

Alibi de Iudæa,

— cophini sænόςque relicto.

Glossarium. Κέρως, Cerbes, corbula, qualius.

22 Καὶ περιεβλεπεν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν) Marcus locum exprimit quo iussit Christus suos discipulos sibi præire, nempe Bethsaidan urbem: quo ex loco intelligimus quomodo accipi hic debeat τὸ πέραν: Non enim id significat quod supra 8. 28. licet utroque in loco, eodem modo vertant interpretes. Atqui ibi de altera lacus Genesaretici ripa intelligitur: hic, non de altera ripa, sed de eadem est accipiendum: quum eremus & Bethsaidan atque Capernaum ad idem latus sint sitæ.

32 Ἐκόπασιν ὁ ἄνθρωπος] Hoc verbo solent Græci Bibliorum interpretes exprimere Hebraicam vocem קָנַח quod significat quiescere, sedari. Sic Gen. 8. 1. de aquis diluuij, Καὶ ἠπώγαγεν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα ὅτι τὴν γῆν, καὶ ἐκόπασιν τὸ ὕδωρ. Eftet 2. 1. καὶ μετ' αὐτὸν λόγος τούτος ἐκείταται ὁ βασιλεὺς τὸ θυμὸν. Iterum, 7. 10. καὶ τότε ὁ βασιλεὺς ἐκόπασιν ἀπὸ τοῦ θυμοῦ. Paulò aliter Nazianzenus, καὶ κοπῆσιν μικρὸν ἡμῖν ὁ πόλεμος.

34 Καὶ διαπεράσαντες) Quemadmodum paulò antè dicebamus πέραν non esse accipiendum de altera ripa lacus Genesaretici, ita hoc loco διαπεράσαντες non est traicere, sed διαπερῶσαι & διαύσαι τὸν πλοῦν, quod ex ijs faciliè intelliges quæ doctissimus interpres annotauit ad cap. 6. Iohan & nos dicimus ad eundem Iohannis 1. 28.

## C A P. XV.

5 Διὰ τὴν, ὁ ἰεὺς ἔξ ἑμοῦ ἀφελήσῃς) Difficilis huius loci interpretationem quam affert doctissimus interpres cò libentiùs amplector, quod videam Theophylacti expositionem prorsus eandem esse. Verba eius adscribam, Οἱ θεολογοὶ πῶς οὖν τὸν πῶς οὖν μὴδὲν διδόναι τὸν γοῦν, ἀλλὰ διαπερῶσαι αὐτὸν πρὸς τὴν αὐτὴν τὴν ἰσχυρὰν, ὅτι οὐδὲν ἀπὸ αὐτῆς λέγειν ὅτι τὴν αὐτὴν, ἀλλὰ περῶσαι αὐτὸν

Θεὸς ὁ πατήρ, ὁ ζητεῖς ἵνα ἡμεῖς ἀφιλανθρωποῦμεν. καὶ οὕτως ἡμεῖς ἐξομολογήσασθαι μὴ τῶν πα-  
τρὶν τὰ χεῖρα, καὶ οἱ γονεῖς καταλιμπάνοιτο ἀγροκαίμοι. id est, Pharisei per-  
suadentes liberis, vt parentibus nihil largirentur, sed Templi thesauri po-  
tius sua bona consecrarent, docebant eos dicere, Donum est, hoc est,  
Deo mi pater consecratum est à me id quo petis iuuari à me: miseri au-  
tem parentes in senectute sine vlllo auxilio deferebantur.

16. Ἀκούω καὶ ὑμεῖς ἀκούετε ἱσθῆτε,)! Ἀκούω valet ἰσθῆτε καὶ ἰσθῆτε. Polybius autem  
ἐν παρρησίᾳ dixit ἀκούω ἰσθῆτε καὶ ἰσθῆτε libro 15.

27. Ἡ δὲ εἶπε, Ναὶ Κύριε.] Interpretes quos videre mihi contigit, omnes  
τὴν καὶ ita hoc loco accipiunt, vt videatur esse assentientis: [quomodo  
alibi in his libris accipitur] & fere vertunt, *Etiā Domine*. Mihi verò vide-  
tur καὶ hīc esse particula obsecrantis & obtestantis, quomodo saepe à  
Græcis vsurpatur pro eo, quod Latini dicerent obsecro, vel, quæso. Sic ap-  
ud Euripidem in Hippolyto,

Ναὶ παρὲς σε πῶς δεικνύεις θαλάμους.

apud Aristophanem in Nubibus,

Ναὶ καὶ καταδίδωτο πατρῶν Δ.α.

Et in lib. Epigram. Græc. 8.

Ναὶ εὐλόμῃ τε πέτεται.

quibus omnibus in locis & alijs sexcentis καὶ nihil aliud est quàm obsecro,  
quæso te. Sic igitur hoc loco: Nam quum visus esset Christus nolle  
huic mulieri concedere quod petebat, illa vehementius orat, & Ναὶ  
Κύριε ait: deinde rationem adiicit, qua Christum moueri posse sperabat.  
καὶ γὰρ &c. Non enim ijs assentior, qui putant Chanaanem mulierem hanc  
dicere, vt dictum Christi confirmet, sed à simili potius argumentari eam  
puto: quod eius verba legenti attentè facile erit intelligere: neque aliter  
Theophyl. interpretari videtur. Sic accipio etiam in elegantissimo isto  
loco epistolæ Pauli ad Philemonem, Ναὶ ἀδελφε, ἐγὼ σὲ ταῦτα ἐκκεῖμαι. Si-  
militer in fine Apocalypsis, καὶ ἔρχου Κύριε ἰσθῆτε, ita interpretor, vt hīc  
quoque καὶ sit obtestantis. Quid enim est, *Etiā veni Domine Iesu*. aut  
quid hīc significat *etiam*? Nonnus in Paraphrasi Iohannis 13. 9.

Ναὶ λήτομαι, καὶ μόνον ἐμοὶς πόδας ἀμφοτέρους ὅ

Νισφὸν ὁρᾷ καὶ χεῖρας ἡμῶν καὶ κοιλίας καὶ πόδας

Ναὶ πάντων ἡν ἰδόντες, καὶ ἔλοι δέμας.

Non est autem dubium καὶ in hac significatione manasse è fonte He-  
brææ linguæ quæ *na* & *ana* similiter vsurpat.

30. Κόλας) Vetus interpretes vertit *debiles*. Latissimè: & ita omnino  
vertendum quum de eo hīc agatur cui membra non desint, sed facta sine  
ἐνέργεια. Debiles enim non sunt οἱ ἀδυνάτοι: sed ij qui vitio aliquo impedi-  
untur, quo minus omnibus membris corporis sui vtī possint. Itaq; Cicero  
debilitatem & integritatem corporis opponit. & Plinius sacerdotes non  
potuisse creari debiles, ait. Sed exempla passim sunt obuia, iamq; à d. & is  
viris prolata, qui suar significationem huic voci restituerunt, quos vide.



33 Πόθεν ἰμῶν ἐ ἐρημία.) An in eadem eremo factum est hoc septem panum miraculum, & illud superius quinque panum? Certè ad idem Iordanis latus. Videtur autem ex Marco intelligi istam ἐρημίαν fuisse ἐν ὁρίοις Δαυὶδ πόλεως.

25 Καὶ σκέλευτε τοῖς ὄχλοις ἀναπεσεῖν ὅτι τὴν γῆν.) Passim in his libris ἀναπίνειν significat discumbere ad cœnam: cuius significationis etsi minus vilitatæ, extant, tamen apud disertiores auctores exempla. Euripides Cyclope.

ἀναπεσε φάρυγγος ἀπὸρ ὕδατος βαρύν.

Alexis Poeta comicus.

μὴ ταῦτ' ἀναπεσεῖν

ἐκέλευεν αὐτὸν παρ' ἐμέ.

39 Καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ὄρει Μαγδαλά.) Locus in tribu Iuda inquit Hieronymus. quem tamen legisse hoc loco Μαγδαλᾶ cum vetere interprete, Erasmus observavit.

C A P. XVI.

25 Οὐδ' ὁρνεῖς τὰ τῷ Θεῷ, ὅσα τὰ ἑσὶ ἀνθρώπων.) Non video quænam ex verbis Petri arrogantia & falsa de se persuasio possit colligi: neque hoc, opinor, nomine reprehenditur à Domino nostro Petrus, quod docti viri coniciunt ex verbo ὁρνεῖν. Itaque etiam verbum sapere vitare interpretando velim, quum satis notum sit Græcæ linguæ peritis, ita sæpe parum rectè verti τὸ ὁρνεῖν. Denique ὁ ὁρνεῖν τὰ τῷ Θεῷ, nihil puto esse aliud, quàm res æstimare non ex voluntate & decreto Dei, sed ex sensu earum & hominum iudicio: quum certum sit vias Domini non esse, sicut sunt viæ hominum: quod tamen antè Christi resurrectionem, parum fuisse ne ipsis quidem Apostolis cognitum, infiniti ferè horum librorum loci doceant. Omnino iniuriam Petro facere mihi videntur: qui ex verbo ὁρνεῖν eius arrogantiam colligunt: quæ ut puto nulla fuit: quanquam περιουσία summam in eo sancto viro multis locis notant veteres interpretes: sed ab omni fastu & arrogantia alienissimam. Theophylactus non aliter sentit, cuius verba placet ascribere, Τὰ ἑσὶ ἀνθρώπων ὃ ἔφη ὁρνεῖν τὸν Πέτρον, καὶ οὐ ταπεινά πνεύματα ἢ σαρκικὰ ἤδωκεν ἐν αἰσῶνι τὸν κέρον, καὶ μὴ σωροδοκίαν.

26 Τὴ δὴσῃ ἀνθρώπου ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;) Homerus Il. 1.

λαῖσιν δ' ὅρ' τε βόας, καὶ ἵφι μιν λαῖσιν

καὶ τοῖς ὃ τὰ πόδες τε, καὶ ἵππων ξανθὰ κέρματα.

αἰσῶνι ὃ ψυχὴ πάλαι ἐλθεῖν ἐτε λείσῃ,

ὅσ' ἐλεῖν ἐπὶ ὅρῳ αἰμάλεται ἕκος ὁ δόειται.

quanquam non ignoro longè aliam hic iacturam ψυχῆς intelligi quam apud poetam.

28 Οἱ πνεῖς δ' μὴ γίνονται θανάτου.) Γενέσθαι θανάτου pro mortem obire, etsi dura videri possit translatio, vilitata tamen etiam disertioribus: Et γενέσθαι θόνου pro Patrare eadem posuit Polybius quodam loco.



6 Ο οὖν ὁ Θεὸς σωτήριον, ἀποστολὴν καὶ χειρίζτω) Notanda Theophylacti interpretatio, qui ἀποστολὴν interpretatur Molem: de quod indident doctiores. Verba eius sunt hæc, ἐκ εἰπὶ ὃ καὶ χειρίζτω Μοσὶ, καὶ μὴ παραστῇ αὐτῷ. ὁ δὲ ἀποστολὴν ἀπλῶς, διὰ τὸ εἶναι τὸ σωτήριον. Οὗτος δὲ τὸ διακρίνει τὴν ἀποστολὴν.

10 Εἰ οὖτως ὅτιν ἡ ἀποστολὴ τὴν ἀποστολὴν μὴ τὴν χειρίζτω) Αἰτία, quid hic significet, ambigunt Græci interpretes: Mihi videtur loquendi hoc genus sumptum è foro Romanorum, ubi causa læpe idem significat quod conditio, ut quum dicitur publicanorum causa melior in l. 1. §. 4. D. de public. & vellig. & alia id genus passim in libris iuris. Sic etiam ex eodem foro manauit aliud loquendi genus græcis disertioribus ignotum. λαμβάνειν τὸ ἱκανὸν quo utitur Lucas Acto. 17. 9. Cui simile est πλεῖν τὸ ἱκανόν. Mar. 15. 15. Nec aliunde est profectum σωτῆρι λόγῳ, conferre rationes, quod apud Mar. non semel legas.

12 Καὶ εἰσιν οὖν οἱ τῶν ἀποστόλων ἡμεῖς ἀποστολὴν. ) Theophylactus ἀποστολὴν interpretatur διδασκαλίαν. ἀποστολὴν ἡμεῖς τὸν de his accipit qui sunt ἀποστόλοι. & reliquis meliores iuxta illud Hesiodi.

ὅτι μὴ πάντες οὖν οἱ αὐτοὶ πάντα νοήσιν.

Verum hæc nescio quam rectè hic conueniant.

1 Εὐχόμενος εἶπα (Homerus αἶψά τοι φανόμεν. Alij αἶψά τοι.

12 Μία ὁρμή ἐπιήκει) Ποιῶν hic potius accipio pro διατρέχει, quam pro ἐργάζεσθαι: quia de significatione huius vocis vide infra κεφ. 15. 33.

13 Οὐχὶ δὴ τῶν ἀποστόλων σπουδαίως μοι: ) Verus interpret videtur ἐκ δὴ τῶν ἀποστόλων, hic quoque, ut ve. 2.

15 Ἡ ὁ ὀφθαλμὸς σε πονεῖς ὅτι ἐπὶ ἐγὼ ἀγαθὸς εἶμι: ) Non est dubium πονεῖν ὀφθαλμῷ dici de homine inuido, quemadmodum etiam Theophylactus interpretatur. Et græci similinè βουκαίνει dicunt τὸ ὀφθαλμῷ, siue inuidere. quia videantur homines inuidi τοῖς φίλοις καὶ ἐκείνῳ, oculis nocere atque occidere: quo respexit Virgilius quum dixit,

Nescio quis teneris oculis mihi fascinat agnor.

Remedium autem aduersus fascinum putabant veteres esse, si res turpis et ridicula conspicienda obiceretur, ut ex Plur. & Polluce, itémq. Varfrone constat: quia de re plura alias commodiore loco.

17 Παρίστα τὸν δὲ δεκάμαχον κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ) Placet doctissimis viris sensum esse: Christum voluisse hos solum duodecim discipulos suos huius itineris comites habere: Sed cum ex istis verbis tum ex verbis Marci videtur posse colligi non solos Apostolos Christum esse comitatos.

# IN MATHÆVM.

Marei verba hæc sunt, ἦτοι καὶ ἐπὶ τῇ ὁδῷ, αἰαδαίοντες εἰς Ἱερουσαλὴμα καὶ λέγοντες ὁ Ἰησοῦς καὶ ἰδανύοντο, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῇ ὁδῷ. καὶ παραλαβὼν πάλιν εὖ δάδεναι &c. Nam quum dicit ἦτοι καὶ ἐπὶ τῇ ὁδῷ, deinde subiicit καὶ παραλαβὼν &c. videtur significare, etiam illam turbam Christum fuisse comitatam, quæ fere conueuerat esse cum eo. Lucas tamen duodecim tantum Apostolorum mentionit.

## C A P. XXI.

7 Καὶ ἐπεκράτισαν ἰππῶς αὐτοῦ) Vetus interpres legit, καὶ ἐπεκράτισαν ἰππῶς αὐτοῦ. not. ἰππῶς tantum ut quidam putant. Vertit enim, *Es cum desuper sedere fecerunt.* Atque hanc lectionem omnium maximè probo. Sic ferè Lucas, καὶ ἐπὶ ῥέξαντες αὐτοῦ τα ἱμάτια ὅτι τὸν πῶλον, ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. Theophylactus legit καὶ ἐπεκράτισαν ἰππῶς αὐτοῦ. & ita explicat, Sedit ἰππῶς αὐτοῦ, nempe ἥδ' ἰουδαίων. vel, primum alinæ insedit, deinde etiam pullo: ἰπὶ καὶ πρῶτον ἐπανέπαυτο τῇ ἥδ' ἰουδαίων συναγωγῇ εἶτα τῷ εἵδῳ αὐτοῦ.

19 Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ) Malim vertere *secundum viam.* Varro, *Monimenta, quæ in sepulchris: Et secundum viam, qui prætereuntes admoncant & se fuisse, & illos, esse mortales.* Vetus interp. *secus viam: Alij Apud vi m.*

20 Πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκη;) Quum τὸ πῶς hic non sit querentis sed admirantis, malim vitandæ ambiguitatis causa vertere, *Visitatione exaruit ficus.* Quod autem sequitur respondisse Iesum, ex Hebræorum consuetudine accipiendam pro, loquutum eum esse: nisi malis ex Luca locum interpretari.

42 Πῶς αὐτοῦ ἐξήντο αὐτῇ) Purus putus sine dubio hebraïsmus. Sic illi ad verbum *יהיה ואת בראת יהיה* παρὰ Κυρίου ἐξήντο αὐτῇ, sicut hic legitur, & Marc. 12. 11. Quare is non assentior qui αὐτῷ referunt ad γυναικα.

## C A P. XXII.

12 Ο ὃ ἰφρώδης) Eleganter in his libris ἐμωδῶν quod propriè de iumentis capistratis dicitur, pro obmutescere ponitur aliquot locis. In Gl. exponitur *obmuteo & commutesco. & ἐμωω compesco.* ut infra vers. 33. 35. καὶ ἰπποκρίτην εἰς εὖ αὐτοῦ νομικῆς, περὶ αὐτὸν. Notat Theophylactus, hunc νομικὸν primum quidem animo maligno ad Christum accessisse, ut eum παραβύσῃ: sed oratione Christi ita profecisse, ut discedens à Christo honestum rulerit elogium, teste Marco qui refert ὅτι ἐμνήσκει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ἡγάπησεν αὐτόν. Sed fallitur Theophylactus. Nam ille locus Marci 10. 21. nihil ad eum pertinet de quo hic agitur. & Mar. 12. 28. Atque hoc ἐμωωμένον ἀμαρτήμα placuit obiter indicare.

39 Ἀγαπήσας τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν) Paulus quoties hunc locum profert scribit: καὶ τὸ pro σεαυτῷ: quod est elegantius.





Adriani Imperatoris statuam in templo collocatam, & ab ijs sublatam qui è Vespasiani clade superstites remanserant. Suidas, Βαβυλωνίαν ἐρημώ-  
σε(θ), τὸν Ἀδριανὸν τῇ βασιλείᾳ ἀνδραγάτα. ὁ γὰρ Ἀδριανὸς καθεστὼς πάλιν πόλιν ἀρ-  
θην.&c. Idem alio loco, Βαβυλωνίαν ἐρημώσε(θ), σημειῖται τῆς ἐρημώσε(θ). ἥσαν  
ἢ εὐκρίτες πῖτες ἀπὸ πυρρῆς καὶ ἰσχυρῆς, εἰς τὸ τοιοῦτον εἰσερχόμενα. ὁ δὲ Πιλάτος πε-  
ποιήκει νακτὴν εἰς τὴν νύκτα τῶ βασιλέως εἰκόνα εἰσεπαράγει.

36 Οὐδὲν οἶδεν ἔξ ὧ οἱ ἀγγέλοι τῷ ἑσπέρῳ. εἰ μὴ ὁ πατήρ μου μόνος. Om-  
nino assentior doctissimo viro Erasmo, qui putat verba hæc ἐξ ὧ ὅς ex  
Marco esse hic restituenda. Cur enim ea non agnoscemus, quum constet  
fuisse in libris antiquis ferè omnibus? Sic enim Chrysostomus legit, sic  
Theophylactus, alique plurimi. vide Erasmus.

45 τὸ διδάσκει αὐτοὺς τὴν ἐξουσίαν ἐν καμῶ (Demensum videlicet, σπομι-  
ται, vt vocat Lucas. quam ἀνυψίλινον ἑμπλῶν Græci poëtæ appellant.

51 Καὶ διχοπηρήσῃ αὐτὸν) Mouit me aliquando cum Homeri locus id. σ.  
— καὶ καὶ σε διαμελῆσθαι πέμεσθαι.

tum Tertulliani, & aliorum auctoritas vt putarem de grauissimo, vete-  
ribus vltimo supplicio hæc esse accipienda: Nunc pato purum putum  
esse Hebraicum, ob ea quæ sequuntur, quibus similitia sunt, Ioh. 13. 8.  
Καὶ μὴ τίς ποτε, ὅς ἔχεις μέγας κατ' ἐμὲ & Apoc. 21. 8.

C A P. XXV.

21 Εἰπὼς εἰς τὴν χερὰν τοῦ κυρίου σου) Εἰπὼς εἰς χερὰν, genus est di-  
cendi Hebraicum, vt eruditissimus interpres obseruat. Mihi autem vi-  
detur Homerus id adumbrasse, quum dixit, Εὐεργεσίῳ ὀφειλάειν. cui si-  
mile est apud eundem, ἀνδράσι ὀφειλάειν, pro gloriam alicui parare.

C A P. XXVI.

7 Περιβλεψάτω αὐτὸς τὸν ἀλάβαστρον μέγιστον ἔχοντα) Epiphanius ἀλάβαστρον  
ait esse vas ad vnguenta vitreum, sic dictum διὰ τὸ εὐδροπῆον. No-  
tandum est autem quum Græcis dicatur τὸ ἀλάβαστρον Latinos tamen  
mutato genere enuntiare, quod pauci obseruasse videntur. Cicero, Ala-  
baster plenus vnguentis eu putere videtur.

11 Ὡς τὸ ἐταφιάζει με ἐποίησιν. Interpretes τὸ ἐταφιάζειν vertunt se-  
pelire, & ἐταφιάζειν sepulchrum, Mar. 14. 8. Ego verò distinguendum ar-  
bitror inter θάπτειν & ἐταφιάζειν. Itemq; inter ἐταφιάζειν & ταφῶ. θάπτειν  
enim sepelire significat: At ἐταφιάζειν est corpus ad funus componere,  
& ornamentis vt sic dicam, sepulchralibus ornare: quæ Græcis ἐτάφια  
vocantur. Ea autem fuisse apud veteres semptuosissima nimis certum est. Er-  
go quod funditur vnguentum in Christi caput, id pertinet ad τὸν ἐταφια-  
σμένον, non ad τὸν ταφῶν. neque temerè hanc vocem retinere omnes  
Euangelistæ. Glossarium vetus, ἐταφιάζω, funero, ἐτάφιος, libisina.

**40.** ἐν ταύταις ταῖς ἐπιτομαῖς ὁ λόγος καὶ οἱ περιφρονεῖται κρέμονται] Quod Mattheus verbo κρέμονται significare voluit, Paulus Rom. 13. 9. Verbo ἀπακαταλείπειν aptissime expressit.] ὁ γὰρ ὡς μηχανιστὴς, ὡς φοιτητής, ὡς κλέψης, ὡς φαρμακτευστής, καὶ εἰ περὶ ἐτέρας ἐπιτολῆς, ἐν αὐτῷ τοῦ λόγου ἀπακαταλείπεται, ἐν τοῖς Ἀρχαίοις τὸν πληστον στυγεῖται αὐτόν. Vt utique ea voce Aristoteles quoddam loco non dissimiliter, docens omnes virtutes τῇ μελοποιΐᾳ comprehendi: Et in Metaphysicis lib. I II. Τρόπον δ' ἔστιν αὐτίαν ἀποδοῦναι μὲν εἶσι, πολλοὶ κελευμενός δ' καὶ οὗτοι ἐλαττωσε. Idem Paulus πλεονάζει pro eodem dixit, ad Gal. 5. 14. ὁ γὰρ νόμος ἐν ἐπὶ λόγῳ πληροῦται, ἐν τοῖς Ἀρχαίοις &c. Porro in voce κρέμονται iterum λαπιστεύειν inciseputo, sine ulla allusione ad τὰ ρυλικήματα.

## C A P. XXIII.

12. Οπ κλείειν τῶν βασιλείων ἡδ' οὐρανῶν ἑμπεδῶν ἡδ' ἀνδραγαθῶν) Rectè do-  
ctissimus interpres ἑμπεδῶν opponi putat hoc loco τῶν ὀπιδῶν potius quàm  
τῶν ματίπειτῶν. Nam κλείειν τῶν θυρῶν ἑμπεδῶν πρὸς id planè est, quod Galice  
dicitur *fermer la porte au visage*, siue *au nez*, quod loquendi genus elegan-  
tissimus poeta Paulus Silentiarius usurpavit in Epigrammate quod extat  
Αἰθελ. lib. VII.

Δικλίδας ἀμφετιάξω ἱμοῖς Τυλατὶα ἀρσπώποισ  
Εσπερος.

15 Περίγειτον τὴν Σαυδάραν ἢ τὴν Σαυρὴν) Apud recentiores Græcos ἡ Σαυρὴ passim pro terra legitur: Etiam Thucydides τὴν Σαυρὴν pro eodem posuit lib. VIII. ὁρίζεται εἰς τὸ Σαυρὴν.

Ποῖτε αὐτὸν ὑπομένετε) Sic alibi ὁ δὲ Ἰσκαρίωτς vocatur Judas Iscariota, homo perditissimus, & perditioni deuotus: qui est elegantissimus hebraismus, Latinis non prorsus inauditus: liquidem Varro, inconstantie filium dicere non dubitauit, de homine inconstantissimo quum loqueretur, sicut Paulus ὁ δὲ πᾶς ἀπειθήσας vocat homines inobedientes. Ad Eph. 5.6. & alibi quoque.

C A P. XXIV.

2 O ὁ Θεὸς ἐστὶν ἀπὸ τοῦ ἐλπίετε ταῦτα πάντα,) Lego ἐλπίετε ταῦτα πάντα; sublatâ negatione: quæ hic locum non potest habere: Sic autem est legendum ex vetere interprete & Theophylactō, aliisque veterum apparet. Miror autem Erasmus Theophylacti auctoritate aburi aduersus veterem interpretem, quum eadem sit ytriusque lectio. Sic in Epitome Marci, ἐλπίετε ταῦτα, τὰς μεγάλαις κινήσεσιν;

3. Καθ' ἡμέραν ὅτι πρὸς τοὺς ἰσραηλῆας Addit Marcus, κατὰ τὴν ἰσραήλ, ex quibus verbis intelligitur occasio huius sermonis.

15. ὅτι οὐκ ἴσθησι τὸ βέλους κατὰ τὴν ἐρημίαν) Quidam referunt ad  
Adriani

Adriani Imperatoris statuam in templo collocatam, & ab ijs sublatam qui è Vespasiani clade superstites remanserant. Suidas, Βρέλνγμα ἐρημώσθη, τὸν Ἀδριανὸν τὸ βασιλεὺς ἀνέμαρται. ὁ γὰρ Ἀδριανὸς κατέβη τὴν πόλιν ἀρδν.&c. Idem alio loco, Βρέλνγμα ἐρημώσθη, σημεῖον τῆς ἐρημώσεθ. ἦσαν ὃ εἰκότις πτὲς ἀπηγορευμένη τῷ νόμῳ, εἰς τὸ το εἰρημιζόμεναι. ὃ δὲ Πιλάτῳ πειπίκεν νόκτω εἰς τὴν νύκτ. τὸ βασιλέως εἰκόνα εἰσεταγών.

36 Οὐδ' εἰς οἶδεν ὃ δὲ οἱ ἄγγελοι τῶν ἐργων. εἰ μὴ ὁ πατήρ με μόνῳ. Omnino assentior doctissimo viro Erasmo, qui putat verba hæc εἰδ' ὃ εἰδ' ex Marco esse hic restituenda. Cur enim ea non agnoscemus, quum constet fuisse in libris antiquis ferè omnibus? Sic enim Chrysostomus legit, sic Theophylactus, aliique plurimi. vide Erasrum.

45 Τὸ διδάσκει αὐτοῖς τὴν ἱστορίαν καὶ καμῶν. Demensum videlicet, σιορμίσαν, vt vocat Lucas. quam ἀρκελίσαν ἱμνῶν Græci poëtæ appellant.

51 Καὶ διὰ τὴν αὐτὴν. Mouit me aliquando cum Homeri locus id. σ. — καὶ σε διαμειλῶ τῷ μετ.

tum Tertulliani, & aliorum auctoritas vt putarem de grauissimo, veteribus vlcato supplicio hæc esse accipienda: Nunc pato purum putum esse Hebraicum, ob ea quæ sequuntur, quibus similitia sunt, Ioh. 13. 8. καὶ μὴ τίς ποτε, ὅς ἔχεις μέγεθός μου. & Apoc. 21. 8.

C A P. XXV.

21 Εἰπὼν εἰς τὴν γῆν καὶ τὸ κρεῖσσεν. Εἰπὼν εἰς γῆν, genus est dicendi Hebraicum, vt eruditissimus interpres obseruat. Mihi autem videtur Homerus id adumbrasse, quum dixit, Ευφροσύνης ὀπταίνειν. cui simile est apud eundem, Ευκλείης ὀπταίνειν, pro gloriam alicui parare.

C A P. XXVI.

7 Περιβλεπὼν αὐτὰ γυνὴ ἀλάβαστρον μέγεθος ἔχοντι. Epiphanius ἀλάβαστρον ait esse vas ad vnguenta vitreum, sic dictum διὰ τὸ εὐδωρόν. Notandum est autem quum Græcis dicatur τὸ ἀλάβαστρον. Latinos tamen mutato genere enuntiare, quod pauci obseruasse videntur. Cicero, Alabaster plenus vnguentis eu frivere videtur.

11 Εἰς τὸ ἀταφιάζειν με ἐποίησεν. Interpretes τὸ ἀταφιάζειν vertunt sepelire, & ἀταφιάζειν sepulturam, Mar. 14. 8. Ego verò distinguendum arbitror inter θάπτειν & ἀταφιάζειν. Itemq; inter ἀταφιάζειν & ταφίω. θάπτειν enim sepelire significat: At ἀταφιάζειν est corpus ad funus componere, & ornamentiς vt sic dicam, sepulchralibus ornare: quæ Græcis ἀτάφια vocantur. Ea autem fuisse apud veteres sumptuosa, nimis certum est. Ergo quod funditur vnguentum in Christi caput, id pertinet ad τὸν ἀταφιάζειν, non ad τὴν ταφίω. neque temerè hanc vocem retinere omnes Evangelistæ. Glossarium vetus, ἀταφιάζω, funero, ἀτάφια, libisina.



13 Οἷον ἐκρυχθῆ τὸ διαχρίλιον τὸ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ.] Quum præcessisset ὅπην ἐὰν, non videbatur necessarium addere, ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. vel igitur sic interpretandum, quasi diceret, in quacunque mundi parte: vel sic ubicunque, in toto inquam mundo: Nam & Evangelium per totum mundum esse prædicandum, certum est. Vide Theophyl. in Mar. 14. 9. qui cætera similis, pro ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, habet εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

23 Οἱ ἐκβάψαντες ἑμὸν ἐν τῷ περὶ τῶν χειρῶν. Vetus interpres non videtur reperisse in suis libris τῶν χειρῶν. Τρυλίων autem cum vetere interprete etiam auctor Glossar. voce Græca exponit paropsidem. Porro τρυλίων hoc Clemens Alexandrinus quodam loco θυλάκις appellat: quod Genuenses non facillè illi concedent.

42 Εὐὸ μὴ αὐτὸ πῖον,] ἐὰν μὴ in isto & similibus locis significat, quod Gallicè dicimus, *sans que*: Id verò solet Cicero dicere, *ne non*: neque aliter vertendum censeo.

50 Εταῖρος ἐφ' ὃ πάρεῖ.] Malim alteram lectionem, ἐφ' ὃ πάρεῖ; quasi esset scriptum, πῖ ὅτι ἐφ' ὃ πάρεῖ; Sic apud Xenophontem: & alios historicos passim λέγει ἐφ' ὃ ἦκει. Et sanè ἐπὶ in significatione vsuatiùs quarto casui iungitur: ut vel eius locus testatur, qui à fure balneum adeunte quæsiit, venirétne ἐπ' ἀλειμμάπον ἢ ἐπ' ὄγ' ἑμάπον.

67 Οἱ ὃ ἐπ' αὐτῶν. Vetus interpres, alij autem *palmas in faciem eius dederunt*: sed quid sit *ἐπιτίθειν* iam diximus. Sedulius autem hunc locum elegantè expressit ad hunc modum,

—non denique passim

*Vel colaphis pulsare caput, vel cadere palmis,*

*Aut spuerè in faciem plebs execranda quieuit.*

Et paulò pòst:

*Namque per hos colaphos, caput est sanabile nostrum:*

*Sputa hæc, per Dominum nostram laure figuram.*

*His alapis nobis libertas maxima placuit.*

Allusit perquam elegantè Sedulius ad ἐπιτίματα quæ alapas servorum manumittendorum.

## CAP. XXVII.

1 Ποιῶς Πιλάτω τῷ ἡγεμόνι) Vide ad Lucam 3. 1.

2 Οἱ ὃ ἰστέε ἐφ' αὐτῶν) Annotat Theophylactus Christi hoc responsum esse ambiguum: Potest enim ita quoque accipi, Tu id dicis, non ego. Similis Phedræ apud Euripidem responsio. Nam quum quæsisse ab illa nutrix, essétne Hyppolitus quem ipse deperieret, responderet, *ἄν τὸς ἐκ ἑμοῦ κλέσει.*

24 Λαβὼν ὕδωρ ἀπνέψατο ταῖς χεῖρας ἀπνέαντι τῷ ὄχλῳ) Huius consuetudinis apud Græcos vel Romanos nullum reperio vestigium: Itaque puto Pilatum inter Iudæos versantem eorum instituta & consuetudinem in hac

# IN MARCVM.

hac parte esse imitatum. Nam quod afferunt docti viri ex Sophoclis interprete, id huic loco non conuenit. Illi enim lauabant manus, vt scelus à se patratum quoquo modo expiarent: Pilatus vt innocentiam suam testatam faciat.

26 Τὸν ὃ Ἰησοῦν παραγγέλλοντας παρέδωκεν) Simili ratione Gamaliel flagellat Apostolos, Act. 5.40.

45 Σὺ γὰρ ὅτι ἰσχυροὶ ἐσὶ πάντες τῶν γυναικῶν.) Annotant Homeri interpretes, voce πᾶς interdum apud bonos auctores παρέκλειν, διὰ τὸ εἰσπράττειν καὶ ἀδύνατον: quod huic loco conuenit. Assentior enim ijs qui sic hunc locum & Marci similem, 15.33. interpretantur.

57 Ἦλθεν δὲ θεοστυγὸς πλάσιος ἀπὸ Αἰματίας) Non, ἦλθεν ἀπὸ Αἰματίας, vt quidam construnt: sed, ἦλθεν ἀπὸ θεοστυγίας, vt ex Marco liquet.

## C A P. XXVIII.

1 Ὅψις ὃ σαββάτων, τῇ ὀκτωκαιστῇ εἰς μίαν σαββάτων) De tempore quod his verbis describitur, ne dubitari quidem potest: quum sit à reliquis omnibus Euangelistis tam diligenter notatum: In verbis quædam est difficultas. sed quam doctissimus interpres omnem sustulit. Nam qui aliter sentiunt, nec putant subintelligendam esse vocem ἡμέρᾳ cum ὀκτωκαιστῇ, longè falluntur: quod vel hic Polybij locus doceat lib. 11. παραγγέλλας αἱ Τετραὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις τὰ ἀρέσποντα τοῖς καθεύουσιν, ὅθεν, eis τῶν πέντε αἱ τῆς ἡμέρας ὀκτωκαιστές, προσέειπεν αὐτοῖς τῶν Μαρτυρίων. vbi vides simile loquendi genus ei quod Matthæus vsurpauit. ὀκτωκαιστές est Polybio quod illi ὀκτωκαιστές.

7 Ὅτι ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ) Vetus interpres non agnoscit hæc verba, ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ.

16 Οἱ ὃ ἰδίᾳ ταν) Οἱ ὃ pro πῖναι ὃ non præcedente ei ἄ posuit, vltimò Grammaticis præsertim loquendi genere. Sic Athenæus sæpe.



# IN MARCVM.

## C A P. I.

4 ΕΑ, πὶ ὑμῶν καὶ σοὶ) Τὸ εἶναι vox est tragica: quam vix alibi in soluta oratione legere memini. Vtitur tamen & Lucas 4.34.

36 Καὶ καταδιώξαν αὐτὸν) καταδιώκειν hîc minus propriè pro διώκειν, eo quod dixit Theocritus,

—πὶ τὸν εὐχόμενον διώκεις

D d x

Sed

Sed in his libris perpetuum est, vt *διόκειν* de persona dictum persequi significet lædendi animo: de re, contrà, studio consequendi & obtinendi. Paulus in vtraque significatione vsurpauit isto loco ad Rom. 12. 13. & 14. *ἰὼ φιλοξενίαν διακοντες. ὀλογοῦτε τῶν διακοντας ὑμᾶς· ὀλογοῦτε, καὶ μὴ καταβᾶσθαι.*  
 38 *Εἰς τὰς ἐχθρὰς καὶ ἀποδόλους*) Glossarium vetus, *Καμύπολης, Ορρι-  
 dum, Conciliabulum.*

C A P. V.

I *Καὶ ἔλθον εἰς τὸ πέρας τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῆς Γαδαρηνῶν.*) Gadarenorum regionem vocant Marcus & Lucas, quam Matthæus Gergesenorum. siquidem vera est hæc lectio *Γαδαρηνῶν*: quod videtur Theophylactus non existimasse, qui annotat, In libris melioris notæ, legi *Γεργασινῶν*, vt apud Matth. Videntur autem Gadara & Gergesa duorum oppidorum vicinorum esse nomina in altero latere lacus Genesaretici sitorum ἀπέναντι τῆς Γαλιλαίας, vt Lucas ait. Et Gadara in hoc tractu commemorant Plinius ac Ptolemæus. Polybius lib. 5. Gadara ait *δικαί, καὶ κατ' ἐκείνης τῆς πόλεως διαφέρειν χωρὶς.* Longè verò fallitur doctissimus Zieglerus, qui in descriptione Palestinæ tradit Gadaridem Strabonis esse ista Gadara, & aquas quas ille commemorat, lacum illum in quem dederunt se porci præcipites, longè inquam fallitur: etsi ei commentum hoc valde placet, in eoque multus est. Atqui Strabo Gadaridem in regione maritima collocat inter Stratonis turrin, & Azorum, quomodo igitur Galilææ respectu esse dici possit trans Iordanem, & lacum Genesareticum? Sed res ipsa loquitur deceptum esse doctissimum virum, & qui eum sequuntur. Gadaris autem à Geographo commemorata, ea est regio vbi fuit Gezera vrbs dicta in sacris literis: Nam & in Machabæorum libris *Γαζα*, & apud Iosephum diserte, *Γαζα* quodam loco nuncupatur: vt pluribus exposuimus in nostris Commentarijs ad Strabonem: quæ cum hæc scribebam, inibi erant vt ederentur.

38 *ἐλαύνοντας καὶ ἀλαλῶντας πολλὰ.*) Mirum sanè *ἀλαλῶν* de ijs dici qui defuncti deflerent, nisi propter *ἐλκυσται* ita loquitur, quos funeri interfuisse ex Matthæo constat. Sed nec quod corrigunt docti viri *ἐλαλῶντας* conuenire potest, si propriam illius vocis significationem spectes. Propriè enim dicitur de clamore quem tollebant mactata victima qui sacris intererant, vt ab Herodoto est annotatū, qui morem hunc à Lybia in Græciam manasse auctor est. Quare qui elegantius Græcè sunt locuti, nunquam aurissimè, nisi in re læta eo verbo vtuntur, irrisque sunt Sept. interpretes à veteribus, quod *ἐλαλῶν* ab *ἐλαλῶν* nesciissent distinguere, vt illis obijcit quidam Grammaticus antiquus. Ita tamen etiam in his libris accipitur vt Iacob. 5. 1. Quare hic quoque fortasse ita priùs scriptum fuit, vt placeat doctis viris. Disertiores autem Græcos aliter vsurpare vel hæc fides faciant. Apud Homerum enim Euryclea cum vidisset occisos procos, vo-

luit præ gaudio exclamare: sed impedit Vlyſſes his verbis,

Εν θυμῷ θεῶν χεῖρε, καὶ ἴθρο, μηδ' ὀλόλυζε.

Et apud Euripiden in Medea, ὀλοῦσθαι & κῶκυπος opponuntur. Apud Æscylum in Agamemnone, Cassandra hortatur inimicos regis, vt exultent eius morte:

— Στάσις δ' ἀκόρεσθ' ἔχουσιν

καλολοῦζα τὰ θυμάτοι λευσίμω.

Denique passim ita vsurpatur ab illis τὸ ὀλοῦζειν, vide amplius Eustathium in istum locum ὀλ. γ.

— αἱ δ' ὀλόλυξαν

θυμὰ τέρεις τε νῦν τε, καὶ αἰδοῖν παράκωπες.

Glossarij auctor ὀμνάζειν explicat etiam eiulare: quod huic loco conuenit.

## C A P. VI.

27 Καὶ ἐβόησεν Σουσεῖλας ὁ βασιλεὺς ἀπεκτελέσας. Etiam in Morentinis Pand. & vetere Glossario, per e scribitur hæc vox, & (quod huic loco mi-  
re conuenit) exponitur Græcè ὁ σκοτεινίζων, δῆμι. Firmicus quoque  
libr. 8. cap. 26. speculatores vocat, qui ait nudato gladio hominum amputent  
artus. Itaque non à spiculis quod erat genus ἀκοντίς, spiculatores, sed à  
speculando dici speculatores, qui postea scultatores sint dicti, docti viri  
arbitrantur, quibus assentior.

45 Καὶ προσέειπεν εἰς τὸ πῆρην πρὸς Βαθσαῖδαν. Πῆρην hîc, non significat alte-  
ram lacus Genesereticæ ripam: sed τὸ πρὸς ut diximus, Matt. 14. 22.

51 Καὶ λέγει ἐν πειρασῶ ὡς ἰαυτοῖς ἐξίσταντο. Paulus dicere solet ἐφ' ὅν  
πειρασῶ. Marcus infra, 7. 37. Καὶ ἐφ' ὅν πειρασῶ ἐξέπλησαντο. Idem 14. 31. ἐν πει-  
ρασῶ ἐλεγε μέγαν.

## C A P. VII.

3 Εὖν μὲν πυγμῇ νοῦνται τὰς χεῖρας, ὡς ἰδοῖσι. Quid sit πυγμῇ lauare  
manus, quærent interpretes. Mihi videtur ea vox non aliud significare  
quàm ὅτι πολὺ, id est, sedulo & accurate, vt Syrus quoque interpret exis-  
timauit. Nam πύξ quidem & πυγμῇ parum omnino inter se differunt:  
πύξ autem interdum aduerbialiter sumtum, idem significat quod diligen-  
ter & assidue, vt hic incerti auctoris (Procopij vt puto) apud Suidam lo-  
cus testatur, | Οἱ δ' ὁράζουσι ἵνα ἐκλυονεῖται ἐν πυγμῇ, πύξτε καὶ ὅτι πολὺ βό-  
θρε ὀρύζαντες, ταύτην ἀσφαλίσματα ἔχοντες. Iam verò πυγμῇ tertio casu ad-  
uerbialiter, vt κῶκυπος, παρρησία aliâque id genus. Sanè non magis isto lo-  
co πυγμῇ ἐν πυγμῇ pugno lauare censuerim interpretandum, quàm in su-  
periori loco πύξ ὀρύζαντες pugno fodientes.

5 Βαπτίσας ποταμὸν καὶ ἕρπον. Vetus interpres ἕρπον interpretatur ὕ-  
δατος. Sic in veteri Glossario, Orceolus, ἕρπον τὸ ὕδωρ. Idem alibi sic di-  
stinguunt ἕρπον, τὸ μέν, extarium, ἕρπον hoc colus.



# N O T Æ

6 καὶ χόλιν) χόλιν græci grammatici dicunt esse vas *καλὸν*. Au-  
tor Glossarij, χόλιν, *Olla, Aeneum, Miliarium*.

## C A P. VIII.

15 ΒΑΙΝΕΙ ΔΕ ΤΗΣ ΖΥΜΗΣ ΤΗΣ ΦΑΡΙΣΑΙΩΝ, ἢ ΤΗΣ ΖΥΜΗΣ ΗΕΡΩΔΕΥ) In Matthæo  
est ΔΕ ΤΗΣ ΖΥΜΗΣ ΤΗΣ ΦΑΡΙΣΑΙΩΝ ἢ ΣΑΔΔΟΥΚΑΙΩΝ: vnde apparet Herodianos  
à Sadducæis parum differre.

## C A P. X.

1 Διὰ τὴν πέραν τῆς Ἰορδάνης) hoc est iter faciens per eam regionem quæ est  
Galilææ respectu transiordana: vel, si admittimus hebraïsmum in voce  
πέραν iter faciens secundum Iordanem. Neque enim transire Iordanem  
fuit necesse: & quum dicatur magna turba Christum esse comitata, ne-  
scio an hæc interpretatio sit probabilior. Sanè si huc pertinent, ut sum-  
mi viri arbitrantur, quæ scribuntur Lucæ cap. nono, sic omnino fuerit  
interpretandum. Adde quod regio secundum Iordanem Peræa vocaba-  
tur teste Plinio: ut etiam διὰ τὴν πέραν τῆς Ἰορδάνης exponi fortasse possit διὰ  
τῆς Περæας. Cæterum nihil affirmamus.

21 Ο ὃς Ἰησοῦς ἐμὲ λέγει αὐτὴν ἡγάπησεν αὐτὸν) Videtur Origenes cum non  
satis concoqueret, cur diceretur Christus eum dilexisse, quem narrant  
Euangelistæ, auditis ipsius verbis *ἐγὼ ἀγαπῶ* abiisse, ἀγαπῶ maluisse acci-  
pere pro osculari, quàm pro diligere. Sanè, quum illa vox significet in-  
terdum contentum esse, & acquiescere in aliquo, etsi meritiò insolens vi-  
debitur ἀγαπῶν, non displiceret tamen mihi si quis ita acciperet, ut intel-  
ligatur Christus signum approbationis dedisse isti iuveni, qui legis precep-  
ta se servasse dixerat: quasi dixerit Christus, Probo quod ais laudoq; vel,  
Factum bene, aut aliud quid eiusmodi. Sic facile soluitur quod inepti ho-  
mines colligunt ex isto loco super merito quod vocant de congruo.

42 Καὶ οἱ μεγάλοι αὐτοῦ κατεξουσιάζουσιν αὐτοῦ) Κατεξουσιάζει non est simpli-  
citer habere potestatem, sed potestate uti tyrannicè aduersus subditos, &  
sicuti explicat Theophylactus *ἐξουσιαστικῶς ἢ τυραννικῶς θεσπορεύειν*. Est  
autem insolens valde locutio οἱ δοκῶντες ἄρχειν pro quibus placet imperari,  
ut possit fortasse simplicius locus ita verti, qui habentur pro principibus gen-  
tium, vel qui agnoscuntur principes gentium, hoc est, principes & reges, &  
οἱ τοῦ ἰσθῆναι ἄρχοντες ut interpretantur Græci. Lucas verò sententiam to-  
tam paullò aliter extulit.

## C A P. XI.

3 Αλλοὶ δὲ τοιόδοις ἐκπῶρον ἐκ τοῦ δένδρου) Glossarium vetus *στῆναι*, *Stipa-  
tio, Stramentum*, *στῆναι Stramentum*. Interpretes vertunt frondes: non male  
eum

cum sequatur ἐκ τοῦ δὲ ἐνδρόν proprie tamen id ea vox non significat.

17 Ο οἶκος μὲ, οἶκος προσευχῆς κληθῆσθαι πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις) Huc pertinet, quod Iudæorum templa, siue loca in quibus synagogas suas habere solebant inter Gentes, Proseuchæ dicebantur. Iuuenalis satyra v.

-in quate quæro proseucha!

It in historijs proseucharum incendia sæpe leguntur.

C A P. XII.

1 Καὶ ὠρεῖεν ἐπιθῶντες) Glossarij auctor, ὑποκλῶντες, Venarium, Torcularium.

4 Κἀκεῖνοι λιθοβολῶντες ἐκεφαλῶνσιν) Vox κεφαλαῖν quæ dubio procul rectè hic vertitur in capite vulnerare, vel caput ferire, etsi insolens valde est, & verè quod aiunt Gramm. τοῦ ἀπαξ εἰρηδύειν: eiusmodi tamen est, vti præclare suam putem constare analogiam: quam vt cognoscamus, notandum est, verborum in ον, & in ῖν, eandem ferè esse vim & rationem. Nam & καταποντῶν & καταποντίζειν pro eodem ponuntur, & alia id genus sexcenta, Quid igitur impedit quominus κερδαῖν rectè significare possit cædere caput, quum κερταῖν sit κερταῖν τύπη; id autem significare τὸ κερταῖν etiam apud disertiores græcos, notum est. Et apud Laertium ait quidam, ἐὶ ὁ εἰς τὴν κερταῖν τύπην κερταῖν, ὡς ὁ εἰς τὸν μῦρον τύπην μμρταῖν.

42 Λεπίδα δύο ὁ ὅτι κοδραῖντος) Hefychius, Κοδραῖντος τὸ παρ', ἢ λεπίδα δύο, πὶ ὁκακιστοῖς τελευταῖς.

43 Αὐτὴ ἡ πρῶτη πλεῖον παύτων βέλων) Simillima sunt quæ docet philosophus Nicomacheorum libro quarto: vt mirificè huic loco conveniant ista eius verba. Κατὰ τὴν ἐπίαν ἢ ἡ ἐλευθερότης λέγεται. ἢ γὰρ ἐὰν πλῆθος τοῦ δειδυμένου τὸ ἐλευθερεῖν, ὡς ἐὰν τῷ δειδυμένῳ ὅτις. αὐτὴ ἢ κτ' τὴν ἐπίαν δίδωσιν. ὅταν ἐδὲν κωλύει ἐλευθερώτερον εἶναι τὸν τὰ ἐλευθερία διδόντα, ἐὰν δὲ τὸ ἐλευθερεῖν δίδω.

C A P. XIV.

3 Κατακλιθεὶς ἀπὸ πλὴθους γυναικῶν ἐχρησάμενος μύρῳ, νάρθη περικεῖς) Sicur de voce κεφαλαῖν paulò ante diximus, vix alibi eam reperiri ea quidem in significatione: ita nec περικεῖν νάρθη alibi opinor legas, quàm hic, & apud Iohannem. Placet autem summis viris sic appellari ἀπὸ τῆς πέρας nardum purum Latinis dictum vt apud Tibullum, & in lege in argento. D. De auro & argento leg. & apud medicos. Nam & apud Græcos Iuriconsultos περικεῖς dicitur navis magister, cuius fidei navis committitur. Arque hæc est doctissimorum hominum sententia: quibus tamen vt assentiar nondum penitus inducere animum potui. Quare enim νάρθη περικεῖς τὸ πέρας (etsi erat ὁ κωλύων περικεῖς) non dicitur quam Athenæus ait aptam esse περικεῖς τὸ πέρας: lib. xv. Et apud eundem Athenæum νάρθη κατακλίνειν leges lib. vi. Hirtius in lib. de bello Hispaniensi, ipse de tempore cœnavit, vinū & nardum identidem sibi infundit. Vox sane insolens et in qua hæsisse etiam

Nonno aqua videtur, vt ex eius paraphrasi Ioan. 12. 3. est intelligere.

8 Εἰς τὸν ἐνταφιασμόν) Vide ad Mat. 26. 12.

9 Οπου αὐτὴ κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον πᾶσι τοῖς ὅλοις τὸν κόσμον) Theophylactus obseruat, duas prophetias in hac enuntiatione contineri: altera est, ὅτι τὸ εὐαγγέλιον κηρυχθήσεται ἐν ὅλῃ τῇ κόσμῳ. altera, ὅτι τὸ ἔργον τῆς ζωῆς αἰῶνος συνηρυχθήσεται.

13 Αὐθροπος κεράμιον ὕδατος (βαπτίζον) Κεράμιον rectè verteris amphoram: nam vt annotat doctissimus interpres fictiles erant amphoræ. Auctor Glossarij Κεράμιον Οὔσιμον, Αμφορεύς.

19 Καὶ λέγει αὐτῷ εἰς καὶ εἰς.) Non puto καὶ εἰς esse ἢ εἴτα εἰς. Idque non ita esse vel hic locus Pauli Rom. 12. 5. ὁ ὃ καὶ εἰς ( nisi potius est scribendum καὶ εἰς ) declarat. Alibi tamen solet idem Paulus dicere εἰ καὶ εἴτα vt Ephes. 5. 33. Iohannes dixit ἐν καὶ ἐν Apocal. 4. 8. Apud Polybium quodam loco διείς legitur: quæ si vera est lectio, possit videri διείς dictum vt καὶ εἰς. Sed vera eius loci lectio est δι εἰς. Apud Dionem χερὲς & καὶ εἰς ὀpponuntur.

51 Περιβεβλημένος τὴν σινδῶνα ὅτι γυμνός) Glossarium σινδῶν Tunica lineæ.

72 Καὶ ἐπιβαλὼν ἱμάτιον) Participium ἐπιβαλὼν vel pro ἐπιβάλλας puto accipiendum, sicut ἐπιβαλὼν interdum est ὄνομα vel pro eo quod Græci auctores dicere solent ἐγκυανδύμην. Reliquæ interpretationes minus probabiles mihi videntur.

## C A P. XV.

11 Οἱ ὃ Ἀρχιερεῖς ἀπέσταν τὸν ὄχλον) Quum in manuscriptis legatur ἀπέσταν videri possit legendum esse ἀνέστειναι. sed ἀπέσταν rectè legitur.

43 Εὐχαρίων βουλευτής) Nusquam alibi fito pinor mentio vilius βουλευτῆς Hierosolymitani: præterea certum est Curiales & Decuriones græce dici βουλευταίς, eorum q; confessum βουλιῶ vt in l. 10. D. De pollicitationibus. Gloss. Βουλευτής Decurio, Curiales. Quare hic quoque suam significationem ei voci censeo cum veteri interprete retinendam: ita vt Decurio Arimathææ Iosephus hic fuisse intelligatur.

Τολμήσας εἰσέλθε πρὸς Πιλάτον,) Τολμήσας, hoc est, sumpta fiducia. Nam sic, aut simili modo vertere malim, vt tempus exprimatur, & intelligatur dubitatio quædam præcessisse. Homerus,

δαρπείας μέλα εἶπε θεοφρόνιον ὃ, π εἶδα.

Paul Rom. 10. 20. Ὁπίας ὃ δαποτολμᾷ, ἢ λέγει. hoc est, δαποτολμήσας λέγει At, fidens animo, videtur esse potius quod Græci dicunt δαρπών



# IN LVCAM.

## C A P. I.

1 Περὶ δὲ πολλοὶ ἐπιχειροῦσιν ἀνατάξασθαι δόξησιν) Interpretes putant de Pseudapostolis loqui Euangelistam: propter verbum ἐπιχειροῦσιν: quasi innuat Lucas hos quidem ἐπιχειροῦσιν: sed non πελαῖσιν vt Theophylactus interpretatur. Et sanè ἐπιχειρεῖ si propriam significationem spectes nihil aliud est, quàm aggredi & incipere aliquid. Verum si necessariò ex eo consequitur, hos, quod susceperant, & instituerant non perfecisse, quia ἐπιχ. ρῖσιν tantum dicuntur, quid dicemus de simili eiusdem Lucæ loco initio Actorum vbi scripsisse se ait καὶ ἂν ἡρξ. το ὁ Ἰησοῦς ποιῆν τε καὶ διδάσκειν; Fortasse igitur sunt ista simplicius accipienda, pro ἀνατάξασθαι & ἐποίησαι. Nam & apud Latinos scriptores sæpe, incipere facere, & instituere facere, mihi aliud significat quàm facere, vt summus quidam vir rectè obseruauit. Lucretius lib. v. *Et nostra quiesquam causa facere aggrediantur?* id est αὖτε ἐπιχειρεῖν αὐτῶν τι ποιῆν ἢ μὴ χεῖν; quod nihil aliud est quàm facere vel gerere. Hoc si doctis viris probetur, erit hæc sententia: vt exemplo aliorum impulsus se dicat Lucas ad hanc scriptionem: non quod fidem illorum haberet suspectam: sed vt rem totam paulò altius repeteret: & simul efficeret, vt pluribus testibus huius sanctissimæ historiæ fides fulciretur. Sanè de Pseudapostolis si locutus fuisset Lucas, nescio an tam leniter eos perstrinxisset. Præterea quum dicat Lucas hæc se scribere ex relatione eorum qui fuerint ἀπ' ἀρχῆς ἀντίπ. α, haud scio quam sit probabile scripsisse eum ante Matthæum aut Marcum. Matthæum præsertim qui fuit vnus illorum τῶν ἀπ' ἀρχῆς αὐτοπῶν.

3 Εἰδοὶς γάρ μοι παρὰ θεολογικοῦ ἀνδρὸς πᾶν ἀκριβές) Paulò aliter verbo παρακαλεῖται in simili sententia vultur Iosephus contra Appionem libro primo. διὸν ἐκεῖνο πιστάσκειν, ὅτι δὲ τὸν θεοῦ παραδόσιν ἀρχαῖαν ἡλθὼν ὡς ἡ εὐαγγ. αὐτὸν ἐπίσταται ταύτας πρῶτον ἀκριβές, ἵνα θεολογικῶς τοῖς γυνόσιν, ἢ παρὰ τῶν εἰδόντων πειθαυρόμενον. quo ex loco intelligimus quid hic significet: vbi transfertur ad animum, quum proprie dicatur de corpore.

4 Περὶ δὲ κατηχηθῆς λόγῳ) Qui negant verbum κατηχ. in apud idoneos auctores legi, nimis σχεδάζουσιν. Nam apud Ciceronem ipsum, extat vox κατηχησιν in Episto. ad Attic. Laetius in Zenone, διασφάσσεται ἢ τὸ λογικὸν ζῶον, τοτὲ μὲν διὰ τὰς τῶν εἰδόντων ἀσφαλείων πειθουμένης. ποτε ἢ διὰ τὴν κατήχησιν τῶν



# NOTÆ

ἡ δὲ σωλόντων. Reperitur & apud Porphyrium & interpretes Aristotelis, quorū verba nihil attinet proferre. Est etiam apud Plutarchum in libello de Fluminibus vbi de Lycorma loquitur, κατηχθεὶς ὃ ἀπὸ τῆς συμφορῆς  
ὁ Εὐκλῆς.

## CAP. III.

I Η γὰρ εὐόντος Ποτίης Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας) Vetus interpres hoc loco ἰερομένους vertit *procurare* præter suam consuetudinem quum ἰερομένα solcat *praesidem* interpretando dicere, vt Erasmus obseruauit: quod doctissimos interpretes retinuisse miror. Pontius enim Pilatus, Iudææ fuit non præses, sed procurator. Sic enim à Cornelio Tacito nominatur Annalium lib. xv. *Auctor nominis eius Christus, qui Tiberio imperitante per procuratorem, Pontium Pilatum supplicio affectus erat.*

14 Επηρώτων ὃ αὐτὸν καὶ γραπτοὶ ἄνθρωποι) Quod negat hoc loco Erasmus legi Iudæos stipendia sub alijs principibus meruisse, id falsum esse discas, ex viri longè doctissimi Brodeij, Miscellaneis.

23 ὅτι αὐτὸς ἐνομίζετο ὅτι ἐστὶν υἱὸς τοῦ θεοῦ) Quod Lucas quum genus Christi vellet declarare qui Maria natus est, Iosephi non Mariæ profapiam descripserit, causam hanc doctissimi interpretes afferunt, quod nimirum ex eadem esset tribu. Nam ita fit vt in persona Ioseph. etiam Mariæ genus comprehendatur. Atque hoc vt verissimum, ita vanum est quod nonnulli obui-  
ciunt, fuisse hanc legem omnibus ferè seculis neglectam. Nam πάλαι τὴν γενεάν οὖν fuisse eam diligentissimè obseruatam constat: Testatur enim Iosephus, Iudæos hac in parte magna semper religione esse vsos: Itaque (ait) vbicunque tandem Iudæi καὶ τὸ ἀκριβὲς διακρίνομεν τοὺς ἰσχυροὺς ἀπὸ τοῦ γένους.

36 Τὸ καὶ αὐτὸ) Ex Mose Gen. 11. 12. rectè docti viri annotarunt, esse hæc verba inducenda: quæ tamen iam pridem hic leguntur: Nam vt alios taceam, agnoscit ea Gregor. Nazianze. in his suis carminib. quo quidem in loco in scriptura horum nominum est aliquid diuersum, quod obiter indicabimus. Ergo ver. 24. pro Μαλθαὶ est Μαλθαῖ, pro Εὐλὶ, est Ελεῖμ 26. pro τῷ Ματθαίῳ, Μαλθαίῳ τε pro Ἰωσήφ, est Ωσὴκ. In 27. pro Ἰωανᾶ est Ἰωανᾶ In 28. pro Ελμουθαίμ est Ἡρσὲδ Ελμουθὶ (fortasse metri causa) & Εἰρ. In 29. pro Ἰωσήφ, est Ἰωσήφ, vel Ἰωσήφ: quæ γράφης variantia etiam alibi reperitur. Est etiam Μαλθαῖ non Μαλθαί. In 30. pro Ἰωανᾶ habet Ἰωανᾶ: q; duo nomina multis locis confunduntur. Postremo in 31. non habet Ματθαί sed Ματθαί. Cæterum de germana lectione ex libris hebraicis est statuendum.

## CAP. IIII.

5 Εἰς σημεῖον χρόνου) Sic apud Ciceronem, in puncto temporis. Rectè autem Erasmus existimauit sumtā esse metaphoram à puncto mathematicorum. Nam εἰς σημείον id ab Euclide appellatur, alij tamen σημῶν vocant vt Aristotel. qui σημῶν & χρονῶν toties meminit. Diogenes Laertius σημῶν δὲ ἐστὶ χρονῶν κίρας, ἥ τις σημείον ἐλάχρον.

C A P. VI.

23 Κατὰ ταῦτα ὃς ἵπποις) Ethic & similibus in locis, legendum cen-  
seo mutato accentu καὶ ταῦτα, vt rectè apud Herodotum & alios legitur,  
Sic igitur scribendum etiam paulò post vers. 26. & infra 17. 30.

29 Καὶ ὁπότ' αἰσθνόντες σου τὸ ἰμάτιον.) Matthæus 5. 40. paulo aliter e-  
andem sententiam effert. καὶ τῷ θιλοντί σοι κροθιάς, καὶ τῷ χιτῶνά σου λαβόν,  
ἀφ' ἑ αὐτοῦ καὶ τὸ ἱμάτιον.

35 Καὶ δευρίζετο μηδὲν ἀπειπίζοντι.) Non potest meo iudicio dubitari  
ἀπειπίζεν hoc loco respondere ei quod superiore versu dictum est, παρ' ὧν  
ἰληρίζετο ὀπταλμῶν. Quare ne illud quidem dubium esse potest, ὅτι in hac  
voce id valere, quod in ἀπείχιν quando significat recipere, quia in signi-  
catione frequenter in his libri. occurrit. Sic annotatum est ab Athenæo  
libro decimoquarto ἀπειπίζεν dixisse veteres pro ὁπότ' ἐπείσκει. Et ὁπότ' ἐπείσκει  
δὲν pro ὁπότ' ἐπείσκει γὰρ λέγουσιν legitur apud eundem. Similiter ἀφίξιν nouè pro  
discessu ab aliquo vsurpauit Lucas in Act. 20. 29. Itaque fallitur omnino  
Syrus interpres, qui pro desperare acceperit.

40 Κατηρπισμὸν ὃς ἡ πᾶσις) Epiphanius qui hæc sic interpretatur τῷ  
ἔξιν ἱστορίας εἰς διαμῶν, videtur legisse, κατηρπισμὸν. Nam parare se & in-  
struere ad aliquid est κατηρπύειν vel ἀρτύνειν, non κατηρτίζειν. Falli autem Epi-  
phanium rectè doctissimus interpres censuit.

C A P. VII.

37 Γυνὴ ἐν τῇ πόλει ἥτις ὡς ἀμαρτωλὸς) Eri peccati omne genus hæc  
vox complectitur, tamen de muliere cum dicitur, non male posse verti ex-  
istimo, scortatrix. Nam id genus mulieres ἀμαρτάνους græci vocant: Pro-  
copius, Αἱ τῶν γυναικῶν ἀμαρτάνες ἐκ τῶν ἐν αἰσθητικῇ ἰσχύϊ ὄντων, ὅτι καὶ παίδων  
ἀπὸνται μάλλον.

44 Τόσους ὅτι ἐν πόλει με ὡς ἰδούσας) Fuit hic mos illarum gentium,  
vt discubitoris pedes lauarent: quod etiam apud Græcos in splendidiori-  
bus conuiujs fuit vsitatum. Athenæus libro decimoquarto describens  
Phoci conuiuium, σωληθόντων εἰς τὸ δειπνον, λαμπαρὰ μὲν ὡς ἡ πομπή, καὶ  
τοῖς εἰσέσι καταστέλλοντο ποθονπῶν οἷνι δι' ἀρμαίων.

Καὶ τὰς θοῆς τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἰξίμεζε) Huius moris extat vestigium in  
Romana historia. Legimus enim imminente aliquo Reip. periculo vt  
cum Annibal esset ad portas, Romanas mulieres solitas Deum aras suis  
capillis abstergere.

C A P. XI.

41 Πλὴν τὰ εἶναι ἴσθι ἰλαμμοσύνῃ) Non dubito quin doctissimus  
interpres

interpres hunc locum optimè verterit: Nam δέναι τὸ εἶναι non aliud significat, quam quod Homerus dicere solet χαρίζεσθαι παρόντων. Addidit autem ἐλεημοσύνην, planè eadem ratione qua dicitur δέναι τι δύναιτο, & ἔχει τι δύναιτο  
 5 3 Καὶ ὑποσχετίζεν αὐτὸν πλεόντων) Coniugationis Heb(quam vocant) Hifhil defectum non vno modò compensant Græci. Interdum præpositione addita, Sic dicunt ἐλπίζειν, sperare, ἐπελπίζειν, facere vt alius speret. Ψυρίζειν suffragium ferre. ὑπὸ ψυρίζειν, mittere in suffragium, siue facere vt alius ferat suffragium. Sæpe eidem verbo & τὸ Kal & τὸ Hifhil significationem tribuunt. Dicunt enim & ἀπεύδω ἐγὼ & ἀπεύδω σέ. Sic καθεύδω & sedere significat & facere vt alius sedeat: vt καθεύζειν διακρύβω. Atque hoc modo pleraque verba poetæ præsertim tragici usurpant: itemque sacrorum bibliorum græci auctores. Sic ὁρατὴν Mattheus usurpauit, pro facere ori-  
 ri, Pau us θριαμβεύειν pro facere triumphare, & alia passim. Eiusmodi est ὑποσχετίζεν isto loco: quod & memoriter recitare significat, & facere vt alias recitet. Itaque & discipulus qui recitat aliquid ὑποσχετίζεν dicitur: & præceptor quoque qui facit vt ille recitet. Vtriusque significationis extant exempla. Docet hoc manifestissimè Suidas: qui postquam exposuit: ὑποσχετίζειν, δὲ μὴ μὴν λέγειν, subiicit, Καὶ ὑποσχετίζεν φασι τὸν διδάσκαλον, ὅταν κηλεύῃ τὸν παῖδα λέγειν ἅπασαν τὴν σύμματα. Atque hac ferè in significatione hic accipitur: Significat enim facere vt quis loquatur, siue ad loquendum allicere, vt doctissimus interpres vertit.

C A P. XII.

1 Εποικωχρεῖσθαι ἧς (μυριάδας) Mihi videtur Vallæ quoque interpretatio admodum esse diluta, permulta turba. Quid enim aliud dicas si solum ducenti aut trecenti adessent? Malim Quum coacta esset multorum millium turba, vel, Quum conuenissent hominum multa millia.

5 Ναὶ λέγω ὑμῖν, τῶτον φοβήσθητε) Legendum ναί, λέγω ὑμῖν, τὸ τετυ φοβήσθητε, Nam illa, λέγω ὑμῖν, sunt διὰ μέσης interiecta, vt infra 13. 24. & alibi quoque, Tertullianus τὸ ναί, vertit Itaque. τὸ etiam quid hic significet nescio.

3 3 Ποίησαι ἑαυτοῖς βλαψία καὶ παλαιώματα) Præclare ille apud Marcum Tullium. in Tusc. Nihil, inquit, inueterascere, nihil extingui nihil cadere debet eorum in quibus vita beata consistit.

44 Ἀληθὲς λέγω ὑμῖν) Lucas dixit Græcè quod solent Euangelistæ dicere Ἀμὲν hebræa voce.

47 Εκείτος ὃ δὲ δὴλ. ὁ γινῶσκων τὸ θέλημα) Quis scit voluntatem Domini, nec facit, similis est τῷ ἀκροατῇ: qui nec scit nec facit, similis est τῷ ἀκούσαντι. Docet autem Aristoteles πῶς ἀκροατὴ longè esse deteriorem: quæ disputatio isti admodum affinis est & similis.

δαρμόναι πιδάς) Subaudi πηγάς. Aristophanes Νεφέλαι,

Ἐπετείετο τυπιδόμην πιδάς.

52 Δὲς ἐργασίαν ἀπιδάσθαι ἀπ' αὐτοῦ. ) Purus putus λαμπροτάτος, da operam,

# IN LUCAM.

operam, ὁδὸς ἐργασίαν. cuiusmodi est infra capite decimoquarto ἔχει με παρη-  
τήρησον. habe me excusatum, & alia apud Lucam. Theophylactus quum  
rectè dixisset, Τὸ γὰρ ὁδὸς ἐργασίαν, πῶτο δηλοῦν τὸ πάντα τρέπον ὀφιοῦσθαι, αἷ  
αὐτὸ ἀπολλύσθαι ἀπ' αὐτοῦ, ea subiicit vnde intelligere est, parum intellexisse  
cum hoc loquendi genus.

## C A P. XIII.

33 Πάλιν δὲ με σήμερον ἢ τῇ ἐχθρῇ παρεῖσθαι ) Syrus interpres  
quum videret hunc locum prauè interpretationi valde esse obnoxium.  
verbum **ἦν** addidit, quo omnis tollitur difficultas. Sic enim tran-  
stulit. *Verumtamen oportet me hodie & cras operari, & die alio ibo.* quam in-  
terpretationem Theophylactus quoque diligenter annotat, mihiq; vi-  
detur esse verissima. Distinguendum est igitur post vocem αὔριον, & ver-  
bum subaudiendum, quod ex proximi versiculi sententia faciliè intelli-  
gitur: nimirum ἐργάζου, vt apud Iohannem 5. 17. vel ἐργάζεσθαι με δεῖ. Theo-  
phylacti verba, cui cum Syro interprete optimè conuenit opponam.  
Ἰνα δέ σοι, ἢ τὸ ἦν τῇ βραδείᾳ σαφίστερον ἐκθάρωμι, μὴ νοήσης ὅτι δεῖ με σήμερον  
ἢ αὔριον παρεῖσθαι, ἀλλὰ σῆθι ἄλλοι τῷ σήμερον ἢ αὔριον, ἢ ἕως εἴπω τὸ, τῇ  
ἐχθρῇ παρεῖσθαι. Equidem Et si temerè in his præsertim libris affirmare  
nihil velim, persuasum tamen habeo, hanc interpretationem esse verissi-  
mam, eòsque longè falli: qui distinctionem quam Theophylactus ait,  
non animaduertunt: quam esse necessariam versiculus superior aperte ni-  
lī fallor indicat.

## C A P. XIII.

16 Καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον αὐτοῦ ) Attende inquit Theophylactus, hæc ver-  
ba: Non enim dicit, ἀπέστειλε δούλον, sed τὸν δούλον addito articulo: vt in-  
telligatur ille vnicus Deo gratus seruus, ὁ πῶς μερῶν τῷ δούλῳ ἀναλαβὼν, ὁ  
ἦν τῷ Θεῷ, ὁ κυρίως αὐτῷ καὶ τὸ ἀποδοῦναι βραβεῖαν ἢ εὐδαιμόνειας. Atque  
ita Theophylactus vim adiecti articuli extendit: Verum Matthæus non  
vnius tantum serui facit mentionem, sed plurium: nec vnus tantum mis-  
sionis, sed plurium: quæ omnia diligenter explicat princeps ille Theo-  
logorum nostræ ætatis Calvinus, quem consule.

## C A P. XV.

4 Εως εὖρον αὐτοῖς, ) Malim eos codices sequi in quibus nota interroga-  
tionis rejicitur in finem huius sententiæ, vt in editione Theophylacti Ro-  
mana: prorsus enim meo iudicio malè frangitur sententia quæ vna est.  
Sanè si hæc sunt separatim cum interrogatione legenda, ἢ εὖρον ὀφιοῦσθαι  
ὅτι τῷ αὐτῷ αὐτῷ χαίρων; postulare negationem sensus videntur: quod  
acutus lector faciliè intelligit.



# N O T Æ

13. καὶ ἰστέ διασπαστὴν τὴν οὐσίαν αὐτῆς ζῶν ἀσώτως ) Proprie admodum voce ἀσώτως utitur : Nam ἀσώτως dicitur, ὁ μὴ σάζων sed διασπαστὴν τὴν οὐσίαν. Sic fere tradit philosophus initio libri quarti Nicomacheorum, βέλεται γὰρ, inquit, ἀσώτῳ ἔῃ ὁ ἐν τῇ κακίᾳ ἔχοντα, εἰδείν τὴν οὐσίαν. ἀσώτως γὰρ ὁ δι' αὐτὴν διασπαστὴν ὀδὸν ἢ ἀπολείπει αὐτὴν ἔῃ, καὶ ἡ τῆς οὐσίας εἰρημὸς οἷς ζῶν διὰ τῆς οὐσίας. Atque hic est qui proprie asotus dicitur. Veruntamen (inquit philosophus) τῷ ἀκρατεὶς καὶ εἰς ἀκολασίαν διαπεινηθεὶς, ἀσώτως καλεῖται. Itaque non male quoque vetus interpres, qui ἀσώτως luxuriosè vertit : quomodo etiam Syrus.

16. καὶ ἰστέ οὐκ ἔστιν ἡμεῖς τὴν καλὴν δὲ τῇ κακίᾳ ) Non nouum, velci filiquis. Horatius,

vini filiquis & pane secundo.

23. καὶ εἰς κατέτις τὸν μέγαν τὸν σπουτὸν ) Veteres Græci inter cibos πολυπλοκαίους referunt τῷ σπουτῷ μέγαν. Εὐφρονησάου autem vetus interpres vertit epulari. Sic & auctor Glossarij sane lautiores & hilariores epulas norat hæc vox & in hoc capite, & infra 16. 17. vbi etiam epulari vertit vetus. Syrus hic paraphrasi vltus est, Et comedimus & exultabimus.

32. Εὐφρονησάου καὶ καλεῖται ἰστέ ) Non puto subaudiendam esse vocem σι, post ἰστέ : sed absolutè potius dicit, id fuisse faciendum : aut certe subaudiendum duxerim, quod etiam Syrus interpres expressit.

## C A P. XVI.

4. ἵνα ὅταν μεταστῇ τῆς εὐνοίας ) Vulga interpretatio, ut quum amicitius fuero à villicatione. Barbarè perleganter Tertullianus libro IIII. aduersus Marcionem, ab actu summotus. Verba eius sunt : Admonens enim nos, de secularibus suffragia nobis prospicere amicitiarum, secundum serui illius exemplum, qui ab actu summotus, dominicos debitores imminuit, cautionibus releuat in subsidium. Idem Tertul. hunc locum tractat in lib. de persecutione.

## C A P. XVII.

30. Κατὰ ταῦτα ἔσται. ) Lego κατὰ ταῦτα. Vide supra cap. 6. 26.

## C A P. XX.

9. καὶ ἀποδύμωσιν χρόνους ἱκανοὺς ) Vetus interpres vertit, multis temporibus. Puto verti posse annos aliquot. Nam apud recentiores Græcos χρόνοι sunt anni & χρόνος ἓς, annus vnus : cuius significationis apud Græcos Iurisconsultos exempla sunt passim obuia.

11. καὶ ἀποστέλλω τὴν πύλιν ) Marcus habet καὶ πάλιν ὁμοίαν ἀπόστολιν. Sed Lucas Hebraismum retinuit. illi enim verbo ἔστειλε ita videntur, vt Gen. 4. 2. καὶ ἀποστέλλω τὴν πύλιν ἢ ἀποστέλλω τὴν πύλιν. Sic ca. 8. καὶ ὁ ἀποστέλλω τὴν πύλιν. Sic ferè in Act. 12. 3.

CAP

## IN IOHANNEM.

### C A P. XXI.

4. ἰλαῖσι εἰς τὰ δῶρα τῷ θεῷ ) Omnino videtur Lucas expressisse vocem Syriacam Corbanam, quæ templi ærarium significat, quæ etiam Matthæus videtur, 27. 6. ἐν ὕδατι βλεψέν αὐτὰ εἰς τὸν θορβανόν. Eam autem Lucas interpretans, dixit, εἰς τὰ δῶρα. Nam & corbam donum significat, vt Matth. 7. 11.

10. τὸτι ἡλεῖβι αὐτοῖς, ἰερθεῖσεται ) Placeret mihi quod annotat doctissimus interpres, videri sibi ita hæc esse distinguenda, τὸτι, ἡλεῖβι αὐτοῖς, ἰερθεῖσεται, vt verba ἡλεῖβι αὐτοῖς accipiantur, ὡς διὰ πρῶτου interiecta : quæ traiectione videtur Lucas plurimum delectatus.

11. σφομοί τε μεγάλοι κτ' ἕκαστος ) Supple πικρῶς, certis enim in locis futuros ait terræmotus, non opinor, in singulis. Sic Gallicè *en de lieux*, pro certis in locis.

### C A P. XXII.

26. ὦμαις ὃ ἔχ οὕτως.) Phrasis Hebraica, cuius exemplum Ps. 1. 4. Malim supplere *otitis*, quàm *essote*.

31. τῷ σπινθῶσι ὡς τὸν σῖτον ) Vox rara apud Græcos auctores. Glossarium vetus, σπινθῶμα, ἡ ῥεπαρία τοῦ σίτου, *destrimentum*. Putauit enim deductam esse vocem παρὰ τὸ σίνωζ.

### C A P. XXIII.

13. εἰς κώμην ἀπύχιστον σαθίους ἐξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ ἢ ὅμοιοι Ἑμμαοὺς ) Idem testatur Iosephus lib. Ἰουδαϊκῆς ἀλάστορας VI 1. Οκταστός ὃ μόνος ἀπὸ τῆς γρηπῆς, διαρρηκτοῖς χωρίοι ἰδοῦναι εἰς κατωκομίαν, ὃ καλεῖται ἢ Ἑμμαὺς, ἀπύχιστος ὃς Ἰερουσαλὴμ σαθίους ἐξήκοντα. Malè enim ibi legitur Ἀμμαὺς, quum etiam Ptolemæus habeat Ἑμμαῖν. Apud Sozomenum libro quinto scribitur Ἑμμαῖ.

## IN IOHANNEM.

### C A P. I.

1. ΕΝ ἀρχῇ ὡς ὁ λόγος ) Docent Theologi positum esse ἐν ἀρχῇ pro ἐπ' ἀρχῆς, vt loquitur idem Iohannes epist. 1. 2. Nonnus vero in paraphrasi, retinens hoc loquendi genus, addit ἀρχον, quæ vox est in-  
star interpretationis.

N O T Æ

κ) ὁ λόγος ὡς πρὸς τὸν θεόν) Hunc quoque locum Nonnum ita tractat,  
ut eius παράρρησις infra commentarij esse queat.

καὶ λέγει· οὐ πορεύομαι ἔτι, ὥστε ἐκ παλαιῶν ὥς,  
πάντες ἔγωγε ἀμέλει· ἀπέμνημι σωθῆναι ἑδωκέναι.

Nam ita debent duo hæc carmina coniungi, quæ male vulgo disiunguntur. Idem mox  $\omega\epsilon\iota\varsigma\ \tau\eta\varsigma\ \theta\epsilon\iota\varsigma$  explicat  $\sigma\omega\iota\ \tau\eta\varsigma\ \theta\epsilon\iota\varsigma$ .

4. ἐν ἀπολὶ Ζηνὶ λῶ, καὶ ἡ Ζηνὶ λῶ τὸ φαῖς τῆς ἀνέθεσται). Nonnus paulo aliter legisse videtur: Duas enim enantiationes in vnam confundit,

----- xj 3μρυ Γη 3η7 cη 2μτλ

ζαὴ πᾶσι μέλυστα, καὶ ἀκυρότητι φέσθαι αἰδῶν.

15. ἐν ἑαυτοῖς ἐν ἡμῖν) Hoc est, *inter nos*, non *in nobis*, ut vertit vetus  
 interpretes. Nonnus vero optimè

οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ ἀδελφότης.

24. Καὶ οἱ ἀποσταλμένοι ἦσαν ἐν τῷ φαισαίᾳ) Legisse videtur hoc loco doctissimus paraphrastes, ἥσαν ὁ ἀποσταλμένος καὶ ἐν τῷ φαισαίᾳ. Itaque de alia legatione putavit hic agi, non de ea quæ iam fuit commemorata. Docet hoc ipsius paraphrasis,

Καὶ χορὸν ἄλλον ἀπὸ τοῦ ἀμετρούου φαρμακίου πέμπειτο.

28. Ταῦτα ἐν Βηθαβάρῃ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου) Testatur Theophylactus accuratius codices ita habuisse, non Βηθανίαν. Sed mirum est & Syrum interpretem & Nonnum hanc lectionem non agnoscere : ut videatur illa altera ἐν Βηθανίᾳ esse antiquior. Hæc autem ἐν Βηθαβάρῃ ab ijs esse profecta, qui Chrysostomum, secuti locum censuerunt esse emendandum quum Bethania non sit πέραν τοῦ Ἰορδάνου, sed eis Iordanem. Verum, si nihil aliud doctos viros mouit, ut hanc lectionem improbarent : nescio an causa fuerit illis iusta sollicitandæ antiquæ lectionis. Potest enim responderi eorum obiectioni, πέραν ex Hebræorum idiotismo non semper ulteriorem ripam, sed simpliciter, τὴν παραποταμὴν notare. Nam ita illi suum **כבר** usurpant : cuius rei manifestissimum est exemplum Matthæi 4. 15. Ergo hic quoque & infra 10. 40. πέραν τοῦ Ἰορδάνου commodè fortasse possumus interpretari, secundum Iordanem. Et sanè prædicavit Iohannes in eremo Iudææ sic propriè dictæ, cuius fines ultra Iordanem non pertinebant. Nam in eo tractu patrem Zachariam habitasse, rectè docti viri annotant ad Lucam 10. 40. Ideo etiam dicuntur qui ad Iohannem veniebant, venisse ἐν τῷ Ἰορδάνῳ, nusquam facta traiectioni ab ijs Iordanis mentione. Sed & de eo quæri potest, an Bethabara sit πέραν τοῦ Ἰορδάνου ut vulgo interpretantur : etsi non ignoro quid hac de re non vno loco sit ab Hieronymo scriptum. Verum hæc Deo dante alias pluribus.

43. Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάνη ) Nonnus legit Ἰωάννου.

C A P V T I I.

10. κ) ὅταν μισυθῶσι τότε τὸν ἐλάσσονα) Certum est π̄ μισύει ex v̄su lingue  
Hebraicæ

# IN IOHANNEM.

Hebraicę non hic temulentiam, sed paulò hilariorem potationem significare, quod nescio tamen an satis sit à Nonno observatũ. Ita enim vertit,

—βαρυμεθρον & κελεύων

διδράς ἰδὼν μεθύοντας ἰλάσσονα δεύτερον εἶναι  
ὁψὲ εἶρεν.

Etiā apud Aristotelem in libro de Republica nono, vbi μέθω ὕπνον & μεσιπλώ eodem loco ponere videtur, non ebrietas opinor, illa intelligitur, quę porcorum est, non hominum, sed quum liberalius paulò, intra modestiæ tamen fines, genio indulgetur. Lego autem apud Nonnum,

—εἶναι αῤῥωτων κινεῖσθαι πρὸς τὴν πόλιν,

non κινεῖσθαι.

## C A P. III.

3 Εὐὲ μὴ περὶ ἔρμηνει δύναιτο, Doctissimus interpres δύναιτο vertit, de-  
muò. optime sanè: Nam & Nonnus pro eo dixit, τὸ δεύτερον. Paulus scri-  
bens ad Galatas 4. 9. videtur ἐν παραλήλῳ dixisse πάλιν δυνάμεν οἷς πάλιν αἰ-  
νοῦμεν δουλεύειν θέλουν.

7 Μη συνούσης ἔπ' εἰπὼν σοι) Lege apud Nonnum,

Καὶ μὴ θαύμῳ ἔχη σε ποροχρῆσθαι αἰετὶ μῦθε.

Nam malè vulgò, Καὶ μὴ θαύμῳ ἔχη. quod vix ferre potest elegantia  
puri sermonis: quanquam dixit idem capite quinto, Καὶ μὴ θαύμῳ ἔχηται.  
Sed hīc obstant Iohannis verba, ne quis ita locutum putet: Sic & cap. 4.  
αἶνα θαύμῳ ἔχει με.

13 Εἰ μὴ ὁ ἐν τῷ ἔρηνει κατεβίβει) Descendisse Christus de cœlis dici-  
tur, respectu Deitatis humanę naturę sese coniungentis, sicut explicant  
Theologi, & Paraphrastes meo iudicio perquam eleganter,

εἰ μὴ ὁ θέσκελθ' εἰσὶν, ὅς ἀθανάτων ἐοικωμένος

ἐβιβάζει κατεβίβειν ἀνδράσιν σαρκὶ σωματίων.

14 Καὶ κατὰ Μωσὴν ὅψωσι τὸν ὄντα) In paraphrasi huius loci, quum aīē  
Poëta,

Δεσφάτης μεδέποντα τύπον ποικίλων ἀκαθάρτων,

ἰστέον non est vt vulgò interpretantur, spina, sed serpens: Nam hoc illa  
vox saepe cūm apud alios, tum apud Nonnum in Dionysiacis, sonat.

15 Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῷ ἐξ ὕδατος τῷ Σαλῖμ) D. Hieronymus in locis  
Hebraicis, meminit Ænonis, & sua ætate ostendi solitum refert, in octauo  
lapide Scythopoleos, ad meridiem, iuxta Salim & Iordanem. De Salim  
autem, vide ibidem plura. At Paraphrastes omisit nescio quare hæc ver-  
ba, ἐν Αἰνῷ. Idem versu 25. cum Chrysostomo & Theophylacto μὲν Ἰουδαίᾳ  
legit, non μὲν Ἰουδαίαν.

27 Οὐ δυνάμει δυνάμενθ' λαμβάνειν ἑδὲν, εἰ μὴ ὁ θεὸς δυνάμει ἐκ τῶ  
ἐξου) Adscribam horum verborum paraphrasin,

ἑδὲν εἶλεν δυνάμει περὶ παραλίαν ὁπὸ κλάπτον

εἰ μὴ ὁ αὐτὸ γέρας εἶπεν καχεραμένον εἶναι.



Apparet ita accipi à Nonno Iohannis verba, quasi dicat, & ἀνάγειν ἐξ ὧν πρὸ λαμβάνειν ἐστὶν ἐκ τῶν ἐχόντων μὴ ἢ διδιδυχοῖν αὐτῆς. Sed ista tractatio non videtur mihi necessaria : Et id quoque confirmat similis locus infra, 19.

11. εἰ μὴ ὡς σὺ διδιδυχοῖς ἀνάγειν

30 ἐκείνοι δὲ αὐξάνειν, ἡμεῖς δὲ ἐλατύνειν) Nonnus αὐξάνειν & ἐλατύνειν accipit, pro πλεονεκτεῖν & μειονεκτεῖν, non vt vulgò, pro *crescere*, & *minui*, de qua interpretatione statuant Theologi.

31 Ο ὦν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ὅτι, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ) Videntur quibusdam verba hæc tautologiam molestem continere : quam nullam esse docet hæc erudita Nonni paraphrasis,

ὁ δὲ χθονὸς αἷμα κομίζων,

ἐσθ' ἡ γῆ, ἡ χθονὸς ἐργα πέλει γὰρ αὐτῇ.

Docti viri vt τρυτολογία vitetur, vertunt, qui è terra est, terrenus est. Optimè. Sic loquitur Paulus 1. ad Corinthios 15. 47. ὁ σπέρμα ἐκ τῆς γῆς, χερμὸς.

36 Αλλ' ἡ ἐργα αὐτῆς οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς γῆς) Nonnus quum ita interpretatur,

ἐργα αὐτῆς ἐκ τῆς γῆς οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς γῆς.

μὴν accipit, vt τὸ manere ille poeta qui dixit, *seceſta vere quis tibi manet vita*. Sæpe enim Græci verbo μὴν ita vtuntur, & ita Lucas in Act. 20. 23

### C A P. IIII.

2 Καὶ τοὶ γὰρ Ἰησοῦς αὐτοὺς ἐκ βάπτισεν, ὅν' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Etſi non Chriſtus ipſe, ſed eius diſcipuli baptizabant.] Chriſti tamen, non diſcipulorum baptiſmus & creditus eſt, & vocauit : qua de re placet perelegantem Tertulliani locum proferre. Sic ille in libro, De baptiſmo : Sed ecce, inquit, venit Dominus, & nos tinxit. Legimus enim : Et tamen is non tingeſcit, ſed diſcipuli eius : quaſi venera ipſam ſuis manibus tincturum Iohannes prædicaffer. Non utique ſic intelligendum eſt, ſed ſimpliciter actum more communi. Sicut eſt verbi gratia, Imperator propoſuit ediſtum, aut præfeſtus ſuſſubus cecidit. Nunquid ipſe proponit, aut nunquid ipſe cædit ? Semper is dicitur facere, cui præmiſtratur. Simile eſt quod Iuriſconſulti tradunt, Videri enim facere, qui per alium facit, vt in Lege, 22. §. 1. D. De liberali cauſa.

6 ὡς ἡ ὡς ὡς ἐκ τῆς) Hæc verba Nonnus ad Samaritanam retulit, & cum ſequentibus coniunxit.

41 Καὶ πολλὰ) Apud Paraphraſten, quum alia reperias omiſſa, tum verſiculum hunc totum cum ſequenti.

### C A P. V.

13 Ο γὰρ Ἰησοῦς ἐξήκουσεν ἔχων ὅτι ἐκ τῆς γῆς) Verbum ἐξήκουσεν quod non videtur ſatis intellexiſſe Syrus interpres, rectè doctiſſimus interpres aduerſus

# IN IOHANNEM.

aduersus Erasmi sententiam explicat. Non enim à *ἐνεύω*, sed ab *αἰώ* debet deduci. Sic Tiberius in Epigrammate de lepore quem canis persequabatur,

Τῆρχω δὲ ὃ ἐνεύωται ταχὺς πάρον, ἐς βαδὺ πότις ἦλκετο.

Lucretius Latinitatis auctor optimus *Enare* sic accipit, lib. 4.

*Es prius esse sibi distractam corpore in ipso*

*Quam pro ipsa foras enaret in aeris auras.*

Rectè autem videtur mihi Erasmus, reprehendisse hoc loco veteris interpretis versionem. Certissimum est enim, quod ille docet, aliud esse *ἐξήκουσεν ὅχλῳ ὄντος* & *ἐξήκουεν τῷ ὅχλῳ*, vel *ἐκ τῷ ὅχλῳ*, vt loquitur idem Iohannes infra 10. 39.

39 *Ἐξυνᾶται τὰς χεῖρας*) Placet summo viro, vt vox *ἐξυνᾶται*, sit *ὁρεστική* non *ωρεστική*: quod video eruditum quoque paraphrasten esse secutum. Apparet id ex eius paraphrasi versiculi sequentis: Sic ille:

— καὶ ἐπὶ τῶνδε μαθόντες

καὶ ἡμᾶτα φωνὴν αἰτᾶ συλλήμω: ἐς εἰς ἐμὲ βαίνειν.

Nam quum dicit *μαθόντες*, non finit de eo nos dubitare.

## C A P. VI.

1 Μετὰ ταῦτα ἀπήλθεν ὁ Ἰησοῦς) Non quidem statim, καὶ ταῦτα, hoc est, postea quæ superiori capite sunt narrata, hæc contingere: sed aliquanto tempore post, vt ex alijs Euangelistis apparet: quos consule.

21 ἔδειξεν ἑνὶ λαβείν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον) Verbum *ἐδείξεν* hic significat *cucurrit* & *optare*, vt alibi. vide Marc. 10. 35.

22 *Ὄμω μόνος οἱ μεθισταὶ αὐτοῦ, ἀπήλθεν*) Mirum est quantum lucis huius loco attulerit doctissimi viri interpretis obseruatio, super voce *ἀπήλθεν*: quam alij interpretes dum referrent ad *μεθισταὶ*, locum totum mirè obscurabant. Confirmatur autem summi viri sententia Nonni autoritate, qui sic accipere videtur: quanquam in eius paraphrasi est aliud quid amariius notandum. Verba enim illa, *Ὄμω ὃ ἦλθεν πλοῖον ἐν Τιβεριάδῃ*, sic accipit, quasi essent *διὰ μέσσω* interiecta: totumque locum ita legisse videtur, *ὅτι ἐσωσεσθαι τοὺς μεθισταὶς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον, ὃν μόνος οἱ μεθισταὶ αὐτοῦ. ἀπήλθεν, (ὃν ὃ ἦλθεν πλοῖον ἐν Τιβεριάδῃ) ἔφθιεν τῷ τόπῳ, &c.* De quo velim cogitent docti homines quibus hæc cura. Sciendum est autem in paraphrasi huius versiculi distinguendum esse post vocem *μαθόντες*, & coniungenda hæc carmina,

Ὄμω γὰρ ἵνα ἐλθόντες ὅτι Τιβεριάδῃς ἀκτῶν

πότον ἐπιστρέφοντο.

35 *ὃ καὶ διήκῃ πῶποτε*] In quibusdam libris legitur, *εἰς αἰῶνα*: quod interpretatur Nonnus.

37 *ὃ καὶ ἐκάλειν ἔβη*] Vetus interpres & Paraphrastes legunt: *ἐκάλειν*.

## CAP. VII.

Οὐ γὰρ ἵδεται ὡς τῇ ἰουδαίᾳ ἀπειπαταίν) Sic legit etiam Nonnus: non autem in iudæa, nec ἐξουσίαν ἐν εἰρή. Quamquam hoc loquendi genus etiam de Christo non raro usurpatur, vt Mar. 6. 5. & 7. 24.

2 Η Σκληροτηρία) facta vox ὁπὸ τοῦ πῶς ταῖς σκληρίας, vt loquitur autor epistolæ ad Hebræos, 8. 2.

10 Οὐ φανερός, ἀλλ' ὅς ἐστι κρυπτός) Putant quidam pertinere huc quod alij Euangelistæ narrant, de profectioe Christi διὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἰορδάνου. Sed quum dicatur tum magna turba Christum esse secuta, quomodo hoc erit ὅς ἐστι κρυπτός?

22 Διὰ τοῦτο Μωσῆς) Omnino Theophylacti distinctionem sequendam arbitror, ac legendum, καὶ πᾶντες θαυμάζετε διὰ τοῦτο Μωσῆς δίδωκεν, qua distinctione admissa omnis tollitur difficultas, quæ alioquin summa est. Nonnus & ipse cum Siro interprete post θαυμάζετε distinguunt.

23 Εἰ ἀπειπατω λαμβάνει ἀνδροπος ἐν σκεβύταις ἰτα μὴ λυθῇ) Non dubito in paraphrasi huius loci, duos versus sedes suas permutasse: quum ita sunt collocandi,

Εἰ ὅ τοι μὲν ὅπλιον δέχεται βροτὸς ἡδυνάει χαλκῷ  
Ἐπομα μὴ Μωσῆς ὃν ἐξήγαγε θεοῦ λυθῆν.

Sed nec vox θεοῦ ferenda est hoc quidem loco: scripserat enim poeta θεοῦ: quæ vox Nonno familiaris ἔμας significat. Atque hæc etsi nihil ad Iohannem, & id quod nunc agimus pertinent, facio tamen libenter, & porro faciam, vt de tam pio & docto poeta quacunque occasione potero bene merear.

29 Ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι] Nonnus sic παραφράζει,

ὅτι παρ' αὐτοῦ  
αὐτὸς εἶμι,

Legit nimirum Nonnus non εἰμι, sed εἶμι: sicut etiam paulo post duobus locis.

34 καὶ ὅτι εἰμι ἐγώ, ὅμοιος ἐ δυνάμει ἰδέναι] Etiam vetus interpretes legit εἶμι, & sum interpretatur. Ego verò non dubito legendum esse εἶμι, pro εἰμι: quomodo iampridem, ex coniectura doctissimus socer Henricus Stephanus, verissimè emendauit. Primum, ita omnino postulat sententia: Deinde, ita Theophylactus legit, vt ex eius interpretatione facillè potest intelligi: ita etiam Nonnus, quod eius paraphrasis arguit,

— καὶ ὅμοιος ἐστὶ ἀφ' ἡσυχίας

ταῖς ἐξουσίαις ἀγνοῦντας ἐς ἀπεραντοῦ ἡντιπὲρ ὃ δίδωμι.

Postremò, si superiobus argumentis non mouemur, moueant nos similes loci infra capite sequenti, ver. 21. & 13. 23. vbi sic legitur, ὅτι ἐγώ εἰμι ἐγώ, ὅμοιος ἐ δυνάμει ἰδέναι. Nihil enim differunt εἶμι & ὑπάρχω.

36 καὶ οὗτος εἰμὶ γὰρ) Etiam hic legendum est εἶμι. Nonnus pro eo dixit βάρη,

—καὶ ἐ δὲ μὲν ὑποδοὶ βάρη  
ὑμῶν ἰμείροντας ἀνέμωτον ὄμιον ὁ δὲ λέγει.

44 Αλλ' ἐπεὶ ἐπὶ αὐτὸν τὰς χεῖρας) Nonnus adiicit, fortasse an ex suis codicibus, ἐπὶ αὐτῷ ἱλασθῆναι ὁ δὲ λέγει αὐτῷ : quæ verba non vno loco reperiuntur : ut hoc ipso capite, ver. 30

C A P. VIII.

44 Οπὶ ψεύσῃς ὅτι καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ) videlicet τὸ ψεύδῃς : quod vel ex superiori membro potest intelligi, ut placet eruditissimo viro, vel etiam ex ipsa voce ψεύσῃν. Nam id quoque nouum non est. Sic Numerorum 23. 24. Et benedixi, nec reuocabo illam : benedictionem videlicet : quæ vox ex præcedenti voce benedixi, faciliè intelligitur. Sic quoque apud summum varem δικασῶ, ἰδεῖα ὃ ἔσται, nimirum ἡ δίκη. Atque hoc loquendi genus ab Eustathio annotatum est, primo in Odysseam commentario. Errat porro grauius Nonnus, dum hæc verba παραφράζει, quod à doctissimo interprete est obseruatum. Sic ille,

—ὅτι λόγοι οὗτοι εἰς αὐτὸν αἰσθάνονται  
ψεύσῃς αὐτοῦ ἔργου, ψευδῆ μὲν οὖν ἐν χροῖσι.

57 Πεντήκοντα ἐπὶ ἔργῳ ἔχεις.) Ita legit etiam Nonnus, non τετράκοντα : nec dubito illam esse veram lectionem.

C A P. IX.

1 Εἴτεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐν χροῖσι) Operæpretium fuerit Paraphrastæ diligentiam in his verbis exprimendis obseruare : Poëta enim, homopus, ut miraculi magnitudinem amplificaret, plurimus hac in parte fuit : Neque enim satis illi fuit cum Iohanne dicere, cæcum à natiuitate istum fuisse : sed hoc amplius addit, ita eum esse natum, ut oculi forma aut vestigium in eius facie nulla omnino appareret : Nam hoc sibi ista verba volunt,

—ἀφ' ὧν ἔστιν ὁ τυφλὸς  
συμπεριτλὴ ἀμείρατον ἔχων, ἀχάρετον ὀπώπην,  
ἢ οὐσίς ἐν ἐνὶ ὀφθαλμοῖς.

Postremò adiicit, Nunquam ita prius quenquam fuisse natum : Quæ omnia non est dubium eò spectare, quò dixi. Atqui miraculo etiam si illa non addas, nihil deperit : Nam quum apud omnes constet verum esse quod alicubi ait Aristoteles, neminem τυφλὸν γένεσθαι ἀναβλέψαι : necesse omnino est, ut natura porior sit, qui præstare id possit. Nonnum



Iuto cuius postea fit mentio, creasse (quod Dei vnus est) existimauit : à quo commento, ne Theophylactus quidem videtur esse alienus.

7. ὁ ἐρμηνεύεται ἀπὸ τῶν ἀποστόλων ) Quod suspicantur viri doctissimi hæc verba non esse τῷ ποιητῇ, sed ex albo libri in contextum irrepsisse, mihi non ita videtur : Nam vt alios veteres interpretes taceam qui ea agnoscunt : Nonnus certè non agnoscit tantum, sed paucis etiam cur hæc fuerint addita explicat,

ἔρχομαι (ait) καὶ ἵπτι τὸν ριθὸν ἧχ Σιλαίμ  
πηγῆς ἀρχιπροσφορίαι παλαιμὸν ὕδωρ,  
ὑδὼρ σιλαίμοιο ἐρευνῶμεν ἐν σέο πομπῇ.

9. Ἄλλαι ἔλεγον, ὅτι ἐστὶν ὁ δὲ ) Suspiciari quis possit, legisse Nonnum in suis codicibus, Ἄλλαι ἔλεγον, ὅτι ἐχ' ἐστὶν ὁ δὲ, ἀλλὰ ὃ ὁμοῖον αὐτῷ ἔστιν.

18. ὅπου φλὸς ἰω ) Nonnus, ὡς ποτὶ τὸ φλὸς ἰω. Sic enim legendum, non autem οἷ.

33. Εἰ μὴ ἢ ἐστὶν περὶ τοῦ ) Lege apud Paraphrasten,  
εἰ μὴ ἰω θεοῦ ἐστὶν ἀπ' οὐρανὸς βασιλῆος  
malè enim vulgo, ἐκ τῶν βιβλίων βασιλῆος.

C A P. X.

14. καὶ δὲ γενέσθαι με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ γενέσθαι τὸν πατήρα ) Rectissimè ab interprete doctissimo animaduersum est, non esse hic constituendam, ἀλλὰ ἀρχῶν, sed cum superioribus à quibus pendent, coniungenda, contra quam vulgò fiat : quia ex praua distinctione occasio data est otiosis hominibus, ἧς μεταφρασεῖν, καὶ ἀεθλατῆν. Quid enim aliud dicas de istis sophis, qui de rebus ijs quærent ac rixantur, quorum scientia, humano ingenio non est ἱερὴ ; Recte igitur vt dixi, ista cum superioribus coniungenda esse docuit D. Beza, cuius sententiam eo complector libentius quòd non aliter Nonnum sensisse video : quod quidem non obcurè hæc eius verba declarant :

γενέσθαι με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ γενέσθαι μελοδοτῆρα  
ταῦτά με γὰρ ἔσκεν ἴσθι διδουσίονι θεομῶ.  
ὡς ἡρώτης νοεῖ με, καὶ οἷς νοεῖ ἡρώτης :

quin videri possit poeta, posterius ὡς addidisse, ne quis hic deciperetur.

15. καὶ τὴν ψυχὴν με πῆμα ) hoc est, αὐτὴν εἶπε, vt est in paraphrasi.

16. καὶ γὰρ με διὲ ἀγαθὴν ) Theophylactus interpretatur σωαγαθὴν, vt positum sit simplex pro composito Δεῖ οὖν καὶ γὰρ με διὲ ἀγαθὴν τὰ ἧς ἰδιότης σωαγαθὴν. Sic Nonnus,

--- καὶ ταῦτα πῆμα γένεσθαι ὡσκειν ἀγαθόν  
φθορῆς ἡμετέρης ἀεὶ ἡκούα.

Iuvat hanc interpretationem, quod scriptum est sequenti capite, vers. 52.  
καὶ οὐκ ἔστιν ἡ ψυχὴ μόνον, ἀλλ' ἴσα καὶ τὰ τέκνα τῷ θεῷ τὰ διεσκορπισμένα σωαγαθὴν εἰς ἑῷ.

## IN IOHANNEM.

22 Εγένετο ὃ τὰ ἐγκαινία) Theophyl. refert quosdam veteres existimasse τὰ ἐγκαινία à Solomone fuisse instituta: quorum errorem secutus est Nonnus, quod valde miror: quum ἐγκαινία putet idem fuisse dicta à renouatione rei antiquæ sed abolitæ. Nam hoc ista verba sonant,

—ἀρχαῖον ἐκαίνετο θεοσιδὸν ἱερῶς.

Atqui Solomōn primus templum condidit. Dicta autem esse Encænna à renouatione rei antiquæ, multi è veteribus crediderunt: Græci grammatici. ἐγκαινία, ἱερὸς ἐν ᾧ ἐκαίνετο πύ. Verum id potius ἀνακαίνισεν est, quam ἐκαίνισεν: quæ vox perpetuo apud LXX interpretes, & Noui Testamenti auctores de ijs dicitur, quæ Deo dedicantur & consecrantur non quæ obsoleta & abolita in vsum renouantur.

27 Καθὼς εἶπον ὑμῖν) Parum abest quin cum Erasmo existimem, hæc verba à quopiam esse addita: quæ paraphrastes non agnoscit: extant tamen apud Syrum interpretem.

## CAP. XI.

44 Καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιβέβητο) Sudarium putauit Nonnus magno errore vocem esse Syriam: quum sit Latina, vt omnibus est notum.

54 Εἰς Εφραίμ λαμβάνει πόλιν) Vetus interpres legit Εφρέμ itemque Nonnus: alij Εφεράμ, vt D. Hieronymus.

## CAP. XII.

1 Οπου ὡς λέξεως ὁ πεινικῶς) Vetus interpres, quem docti viri secuti sunt, vertit, *vbi Lazarus fuerat mortuus*. At verba Iohannis sonant, *vbi erat Lazarus, is qui fuerat mortuus*. Non enim dicit ὅπου ὡς λέξεως ὁ πεινικῶς: sed ὁ πεινικῶς.

13 Ελαβον τὰ βαῖα ὅσθ' φορέσωμεν, καὶ ἔβησαν εἰς ὑπάντησιν αὐτοῦ, καὶ ἱκετοῖν) Fuit hic mos gentium, Orientis, vt in huiusmodi pompis, palmæ aut lauri ramos manibus gestarent: quos proprie αἰσάμους nuncupabant. Annotatum est hoc à doctissimo grammatico Hesychio, in cuius Glossis ita scribitur, Αἰσάμους, ὁ τῆς κέρως κλάδος, ὃν κατέχοντες ὕμνου σὺν Θιός. Est autem ea vox Syrorum, non Græcorum.

19 Ἰδοὺ, ὁ κόσμος ὅτι σὺ αὐτὸν ἀπῆλθεν) Si veritas turba eum sequitur, nescio an satis mentem expresseris. Malim, omnes eum sequuntur: vel, totus orbis, vt Latini auctores interdum loquuntur.

40 Καὶ πεπύρωσαν αὐτοῦ πύω καρδίαν) Doctissimus interpres rectè observauit, veterem interpretem multis locis πυρῶν & πυρῶν confudisse. Et tamen eius errori videtur Suidas patrocinari, qui πεπύρωται, explicat, πυρῶνται. Et nonnus hunc locum ita παραφράζει.

Καὶ νόον ἰσχυλάουδον ἐθήκατο τοῦτον ἀλήτῳ.  
quasi legisset πεπρήσκει: quomodo apud Aristotelem dicuntur, πεπρησμένῳ.  
οἱ πορὸς ἀρετὴν, εἰ βεβλαμμένον ἔχοντες διαίσιαν.

44. Ο πσεύων εἰς ἐμὲ οὐ πσεύει εἰς ἐμὲ) Nonni paraphrasim prava distinctio obscurat: Legendum

ἔστι ἐμὼν δέξαιτο διαφρεσίαν σίχα μύδων,  
εἰς ἐμὲ πσεύων οὐ πείδεται.  
sublata distinctione post vocem πσεύων.

C A P. XIII.

4 Καὶ λαβὼν λίντον δέξασεν ἑαυτὸν) Vitur Evangelista voce Romana, quam tunc Iudæis fuisse usitatam in communi sermone verisimile est. Nonnus verò eam sibi putavit explicandam. Cuius verba, quia insigni mendo sunt affecta, nec ab interpretibus intellecta, placet hic obiter emendare. Sic igitur illa vulgò leguntur.

Καὶ λίντῳ λαβὼν τὸ δὲν ἐξώσατο μίτην,  
σπρίξας σκληρὸν ὕψωμα· τὸ ᾧ φάτο θυμβρίας  
ἀυδὴ

λίντον, ἱμαλίου ποδὲς ἀγκυλίων ἀνδρῶν.

quæ ut ab interpretibus accipiuntur, vel dicat Nonnus illud ὕψωμα quod se Christus precinxit, à vespilionibus, & libitinariis (nam horum est opinor, lingua quam ipsi sepulchralem vocant) appellari λίντον. Legendum nimirum putarunt τυμρίαις ἀυδὴ, à voce τύμβος. Sed hæc absurdiora sunt & ineptiora, quàm ut longa refutatione opus habeant. Nos verò non dubitamus, scriptum ita fuisse à doctissimo poetæ.

—τὸ ᾧ φάτο θυμβρίας ἀυδὴ

λίντον.

quibus verbis vocem λίντον Romanam esse, ut est, significare voluit. Θυμβρίας igitur ἀυδὴ, est lingua Romana, à Tiberi sic dicta: Tiberis enim ferè apud Græcos θυμβρίαι dicitur, non poetæ tantum, sed etiam πρὸς ἑρμῆας ut Herodianum & alios. Stephanus De urbibus, Θύμβριαι ποταμὸς Ρώμης ἢ τῆς Τίβερος· τὸ ἐθνηκόν, θυμβρίαις ἢ θυμβρίας.

25. Επιπρὸν δ' ἐκείνους ὅτι τὸ σῆδος τῷ Ιησοῦ) Hoc Græci desertiores dicunt una voce πορροπαπίπτεν. uti Athenæus in descriptione Πομπείας Antiochi, ἢ πορροπαπίπτεν, ἢ μὲν πορροπαπίπτεν, ἢ δὲ πορροπαπίπτε. Non assentior autem Theophylacto qui rusticitati Iohannis ascribit, quod non dubitavit in sinum Christi recumbere, & in eius pectus ἐπαπίπτεν· deinde adjicit hanc rationem: Quia nihil adhuc magni de Christo discipuli ἐπαλάμβανον. Sanè qui veterum decumbendi rationem habebit cognitam, nunquam hoc confugiet.

29. Ἐπὶ τὸ γλαυκόκομον εἶχον) Verus interpres vertit oculos sicut Glossa vij auctor duobus in locis. Nonnus non temerè δουρατίαν χηλόν. Nam &

gram.

grammaticiligneam arcam esse volunt. Glossæ Hesychij, γλωσσόκαμος, θήκη, σῶμα ξυλινὴ ἢ ὅτι λεγέμενον.

2. Εἰ ὁ Θεὸς ἐξηλάθη) Doctissimi interpretis coniecturam, putantis deesse ὃ confirmat paraphrasis,

εἰ ὁ Θεὸς ἤλυθε, &c.

C A P. XIII.

2. Εἰ ὃ μὴ, εἴπον αὖ ἡμῖν) Theophylactus & paraphrastes hæc cum sequentibus connectunt: quorum interpretationem minus probo.

3. Καὶ ἐὰν πορευθῶ.) Doctissimus ac fidelissimus interpretes vertit, *quæ profectus sue o*: quam versionem qui non probant, legant Nonni paraphrasin: Neque enim aliter ille accepit: ut ex his verbis apparet,

καὶ μὲν θέσκον ἔδωκεν ἐνταυτοῖς μὴ ἄρξεν.

quæ hanc sententiam continent: Et postquam factum à me fuerit, ut domus patris parata sit. Ergo ἐὰν interpretatur μὲν. Et simili ratione infra capite 16. versu 21. quod dixerat Iohannes ὅτι καὶ ἤλθῃ, interpretatur.

— ὡς ὃ λογίσθη.

vnde est manifestissimum, aliquando ἐὰν siue ὡς, idem cum ὅτι significare. Quare non est quod dubitet quisquam, de fidelissima huius loci interpretatione.

9. Τοσούτοι χρόνοι) interrogationis nota post vocem φέλιππος debuit annotari, hoc modo. Τοσούτοι χρόνοι μὲν ὑμῶν εἰμι, καὶ ἐν ἡνωμένῳ με φέλιππος: Οἱ ἰσραηλῆαι, &c. Sic legunt Nonnus, Theophylactus & Basilus aduersus Eunomium libro primo. Tertullianus quoque aduersus Praxeam sic locum profert. *Et Dominus, Philippe, tanto tempore vobiscum sum, & non cognovisti me?* Videtur autem Nonnus legisse quæ sequuntur hoc modo, Οἱ ἰσραηλῆαι ἐμὲ, ἰσραηλῆαι τὸν πατέρα. καὶ περὶ οὗτοι εἰπὶ ἡμῶν ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πατήρ ἐν ἡμῶν ὅτι καὶ πᾶς σὺ λόγος. Διῶξον ἡμῖν.

17. Ὑμῖς ὃ γινώσκετε αὐτόν) Vetus interpres, & Nonnus γινώσκοντες legunt.

ὅτι παρ' ἡμῶν μέλει) Vetus interpres & Nonnus legunt μέλει.

23. Καὶ πρὸς αὐτὸν ἐπιστρέψα, καὶ μετὰ παρ' αὐτῶν ποιήσωμεν) Nonnus interpretatur, eis αὐτὸν, & παρ' αὐτῶν, simili ratione ἐν αὐτῶν. Contra Act. 6. 40. εἰσηλθόντες πρὸς Λουδῖαν manifestissime pro εἰσηλθόντες πρὸς Λουδίαν vel eis οἴκον Λουδίας.

C A P. XV.

6. Εὰν μὴ τις μείνη ἐν ἡμῶν, ἐκλάβῃ ὄξω, ὡς τὸ κλημα) Βημέριον ὄξω, nihil aliud opinor est, quàm proijci, sicut proijciuntur res inutiles. ut apud Matthæum 5. 13. & Lucam. Quare hic quoque de ea projectione interpretor, non de projectione tantum extra vineam. Porro in Paraphrasi huius loci legendum est εἰ ὃ τις ἡμετέραν ἐκείνην μείνηται, Nam quum



vitem se in hac disputatione dicat Chistus, quis non videt ita esse legendum, non αρισ, vt perperam vulgò scribitur.

7 Ο ιαί θέλειτε, αὐτὴ πεθερὴ καὶ ἡ γυνή σας ὑμῶν) Videtur scriptum fuisse in Nonni codicibus, ὁ ιαί θέλειτε, καὶ αὐτὴ πεθερὴ, ἡ γυνή σας ὑμῶν, quandoquidem, sic est interpretatus.

ὁ ἀπαλαβείν ἐθέλειτε, καὶ αὐτίζετε τοὺς υἱοὺς,

ὑμῶν εἰς ἐνὶ πατρὶ τελέετε.

8 Καὶ ἡ γυνή σας ἐμοὶ μαθήται) Sic legit etiam paraphrastes: non ἡ γυνή σας Theophylactus. Rectius autem legitur ἡ γυνή σας: quod ita est accipiendum, quasi scriptum esset, καὶ ἡ πεθερὴ καὶ ἡ γυνή σας: quæ ellipsis sæpe occurrit Homerus ὁδ. π.

μήμιν κερταίωσιν ἐμοὶ εἰ ἄλλος ἔσονται αἰών.

hoc est, quod si fiat, magno mœrore afficiar.

16. Αλλ' ἔγωγε ἐξήραμαι ὑμᾶς) In paraphrasi scribe ἐλάμην, non ἐδήμην. quæ vox multis locis in illius locum successit: quod studiosus lector facile obseruauit.

C A P. XVI.

2 Αλλ' ἔρχεται ὥρα, ἴτε,) Vetus interpres, Sed v. n. is hora vt. Non enim animaduertit, ἵνα posuitum esse, pro ὥρα. Nonnus.

ἔγωγε ταχὺς ἔρχομαι οὗτος, ὅτε.

Quod sequitur ἵνα πᾶς ὁ ἀπακούων ὑμᾶς δόξῃ λατρεῖαν προσφέρειν τῇ Θεῷ ita à paraphraste est expressum,

—ὅτε φρεσὶ πᾶς θεοῦ αὐτῷ

υἱᾶς ὅς κεν ἔσται ὁμοιωμένη σιδήρῳ,

δουλοῦν ἡλποτο Θεῷ ἐλλείποντι τελέεται.

λατρεῖαν, interpretari non dubitauit δουλοῦν καὶ δουλον capite sequenti, λέγειν. nondum enim emerferant acuti isti grammatici, qui docent nos λατρεῖαν deo δουλοῦν angelis conuenire. quæ putidæ nugæ flagris & frustrario, non verbis & disputatione refutari merentur.

12 Επὶ πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' ἡ ὥρα δεῖ βασιλεῖν ἄρτι) Βασιλεῖν quod propriè baiulari significat, duriuscule ad animum translatum possit videri. Sed ita alij quoque eam vocem vsurpant. Incertus auctor apud Suidam, πᾶσις ὁ δόξας ἐξήραται· πᾶσις ὁ ἐθέλει φρεσὶ, πυκνῶς τε καὶ ποικίλως τοὺς λόγους αἰετοῖν.

25 Περὶ τοῦ πατρὸς αἰατῆρα ὑμῶν) Nonnus legit, πατὴρ non πατὴρ: quam lectionem nusquam alibi reperio.

27 Αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ) αὐτὸς, hoc est αὐτόμενος vt Erasmus interpretatur, vel αὐτοκέλευστος, vt Nonnus.

C A P. XVII.

11 Πάτερ ὡς τίς σου ἀκούει ἐν τῇ ὁδοῦ σου) Mirum est legisse hic quo.

quoque Nonnum τήκτον αὐτῶν ἐν τῷ ποτηρῷ, vt scribitur infra versiculo 13.  
Nonni verba sunt hæc,

—ἀλλ' ἡ μεθ' ἡμῶν

ἡμετέρας σὺ φέλαξον ὁ μίσηθας ἀποδὲν αὐτῆς,

δαίμων θ' αἰτιατοιο πρὸς αὐτῆς ἐν δόλῳ.

quæ vix puto posse referri ad nostram lectionem.

## CAP. XVIII.

1 Πάντα τῷ χειρὶ τοῦ κείνου) Etsi in omnibus libris est hæc lectio, quam & Nonnus agnoscit, tamen videtur D. Hieronymus in Locis Hebraicis vbi de Cedron agit, & hunc locum citat, veram lectionem agnoscere, quæ est τῷ κείνῳ.

5 — λέγει αὐτοῖς ἐγὼ εἰμι) Apud Nonnum restituendum est ex sequentibus, carmen quo hæc expresserat.

13 Οὐκ ὡς Ἀρχιερεὺς τῷ αἵματι τοῦ αἰνίου) Quæ his verbis docti viri è Cyrillo existimant esse subiicienda, ea nec Syrus interpres nec paraphrastes agnoscunt: Et tamen ijs omissis difficilis admodum videtur conciliatio huius Euangelistæ cum reliquis: Omnino enim videtur postulare series orationis, vt quæcunque ante versiculum 44. narrantur, ea intelligantur omnia gesta esse apud Annam. Atque reliqui Euangelistæ eadem ita narrant vt apud Caiapham potius gesta videantur. Hoc ἀντιπαρῶν duplici via solvunt docti viri: Velenim καὶ πάλιν narrata a Iohanne esse volunt, q; sunt inter v. 14. & 24. vt quamvis Iohan. id non dicat gesta tamen hæc intelligantur in Caiaphæ ædibus: vel illa ex Cyrillo inferenda esse censent, quæ admissa, difficultatem omnem tollunt. Atque hæc etsi nobis non improbantur: tamen quia & πάλιν illa valde πορναῖα videtur: & posterior solutio vnius opinor Cyrilli citatur auctoritate: venit aliquando in mentem sic posse fortasse Euangelistas componi, vt dicamus, Annam cum genere suo Caiapha vel eandem habuisse ædes, vel ita saltem vicinas, vt communem αὐλῶν haberent. ἀλλ' autem est quod Latini vestibulum vocant: Nam & αὐλὴ dicitur græcis quia [inquit Athenæus.] vbi sub dio συλίζοντο & morabantur & expectabantur & expectabant satellites, suos magnates: & vox Latina ab eadem mente est dicta, vt veteres testantur Vide A. Gellium lib. xvi. cap. v. In ea igitur communi αὐλῇ erant milites inter quos remanserat Petrus Συμμενομένη. Per eam Christus ad Annam primum: deinde per eandem rursus ad vicinas Caiaphæ ædes est deductus: non mouente interea se Petro: sed ibidem manente vbi primum Christum abnegauerat. Quare ibidem etiam secundum & tertium, eundem Christum abnegavit. Hac via solui posse arbitror difficilissimam questionem: quæ multos iam pridem valde torset. Hæc tamen ita in medium proferimus, vt nihil affirmemus.

C A P V T XIX.

29. καὶ ὑσώπῳ φαρμάκῳ) Qui meminerit sisapi arborem vocari in his libris, non multum mirabitur quæ hic de hyssopo dicuntur : Neque est opinor causa vlla, cur hanc lectionem suspectam habeamus : quam præsertim omnes veteres codices & interpretes confirmant. Vide Nonnum, qui & χαλαίου, & ὑσώπῳ mentionem facit.

30. ἐπὶ οὐκ ἔλαβε τὸ ὄζον ὁ Ἰωσῆς, εἶπε, Τελέσται) Vetus interpres, *consummatum est* : Malletm vertere, *Perventum est*, vt apud Senecam in Hercule Oeteo :

*Habes : p. ractum est : quercus hanc sortem mihi  
Fatiidica quondam dederat.*

35. κακεῖνον οἶδεν ἐπὶ ἀλυσθῇ λίχη) Videtur Nonnus hunc locum ita legisse, κακεῖνον οἶδαμην ἐπὶ ἀλυσθῇ λίχη vt legitur infra 21. 34. Sic enim vertit,

---- ἀριστοῦτο δὲ καί τις

Ἰσχυρὸν ὅτι ζαδὴν καὶ ἐτήτυμον ἐπλετο ρατῆ.

C A P. XXI.

1. ὅτι τῆς θαλάσσης τῆς Τελευτάδου) Nonnus legisse videtur πέρην pro ὅτι, non rectè.

7. τὸν ἐπιπυτύλιν διεξόσαστο, ὡς γὰρ θυμὸς) Annotat interpres eruditissimus ἐπιπυτύλιν à Nonno verti λίνον πίπλιν : ille verò hunc locum ita tractavit, vt vix statui possit ex eius verbis, quid ἐπιπυτύλιν esse existimavit. Quod vt intelligatur apponam eius verba :

---- ὁ δὲ θεὸς ἐφύε δρέσαι,

εἵματα θαλάσσης λαγύρας μετρώσαστο Σίμων.

καὶ λιεὶρ πιπύκαστο πολυτῆτῃρ χεῖρα πίπλιν,

πύοντον ἀμφίβλημνα πρὸς γλασσίσις λίχας,

δέμα, τίς πορ διδύμων κα χαλασμένοι ἐς πύχαι μερῶν,

ἰχθυόλο φορέοισιν, εἰσηῶτον σίφρας εἰδῆς.

Vides quam varie τὸν ἐπιπυτύλιν interpretatur. In Glossario hæc leguntur, *Superalta*, ἐπιπυτύλιν. & alibi *Superaria*, ἐπιπυτύλιν minus rectè.

12. λίχη αὐτοῖς ὁ Ἰωσῆς, Δεῦτε ἀεσθήσαστε) Nonnus hæc verba rejicit in finem versiculi sequentis : vbi etiam melius videntur convenire.



# IN ACTA APOSTO- LORVM.

## C A P. I.

1. ΩΝ ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιῆν τε καὶ διδάσκειν ) De hoc loquendi genere diximus ad prioris Lucæ libri caput primum. Extat multis locis apud Græcos biblicorum interpretes, quos vsus obtinuit, vt vocaremus lxx. Genesios, cap. 2. 3. vt exprimerent loquendi genus Hebraicum, quod est maxime emphaticum, dixerunt, κατέπαυσεν δὲ τῷ ἔργῳ αὐτοῦ, ὃν ἤρξατο, ὃ θεὸς ποιῆσκη. Lucas iterum, libro priore. 11. 29. τῷ δ' ἔχλων ἱπαθρευζαβάρην ἤρξατο λέγειν.

2. ἀνελθόν ) nimirum eis ἐκείνῳ, quod est subaudiendum : interdum autem exprimitur, vt Marc. 11. & Marci 16. 19. & in alia re infra 10. 16. καὶ πάλιν ἀνέβη πρὸς τοὺς ἐρειθόντας.

3. ἐπιλέγειν τοὺς Ἀποστόλους διὰ πνεύματος αἰγίου ) Est quidem Syri & Arabis interpretatio commodissima: verum quia non videtur traiectio hic quidem esse necessaria, existimo etiam isto modo locum posse commodè explicari, vt in Græcis scholijs exponitur, videtur enim ita loquutus, vt ostendat ὅτι πνεύματι καὶ ἐντάλλεται, οὐδὲν κοινὸν ὄντας αὐτοῖς. Quam interpretationem sequitur ferè Calvinus. Puto autem ἐπὶ τοῖς hic intelligi, quas commemorat Matthæus capite vltimo, in fine.

4. ἀλλὰ περιεβλεπὼν τὴν ἰσραήλιν τὴν πατρίδα, ἣν ἠκέσθη μὲν ) Queritur in Græcis scholijs quænam sit ista τὴν πατρίδα ἰσραήλιν, & vbi pater hoc promiserit. Deinde sequitur ad hanc quæstionem huiusmodi responsio : vel cum traiectione & ellipsi præpositionis ἀπὸ τῆς ἰσραήλιν ita esse explicandum, quasi esset scriptum, περιεβλεπὼν ἀπὸ τῆς πατρίδος τὴν ἰσραήλιν, ἣν ἠκέσθη μὲν. Vel hæc esse referenda ad illa quæ ipse de se Christus ait apud Iohannem, ἀπὸ τῆς πατρίδος ἀκήνοα ταῦτα ἀπαγγέλλω ὑμῖν. Paulo aliter Theophylactus in Lucæ cap. vltimum.

Ἐμεῖς δ' βαπτισθήσονται ἐν πνεύματι αἰγίου ) Etsi non improbo vt hic quoque retineatur verbum baptizare quod plena sit ἡ εἰσιπνοία : tamen habendam hoc loco propriæ significationis rationem censeo. βαπτίζων enim tanquam ad tingendum mergere est, atque hoc sensu verè dicuntur Apostoli βαπτισθέντες. Domus enim in qua hoc peractum est, Spiritu Sancto fuit repleta : ita vt in eam tanquam in κολυμβήθρην quadam Apostoli demersi fuisse videantur. Vide infra 2. 2.

6. εἰς τὴν χεῖρα τῶν ἀποστόλων ) Αποκαθίσταται est quod Latine dicimus Restaurare. Non dicunt autem Apostoli, Quan-



Quando restaurabis? sed, An hoc tempore? vt ingens suum videndi eius dici desiderium exprimerent, quod Oecumenius non ineptè obseruat.

7 χρόνος ἢ καιρός) χρόνος generaliter omne tempus dicitur: καιρός est oportunitas καὶ αἰεὶ δὲ ἐκαστῷ χρόνῳ, tempus vnicuique rei aptum & commodum. Syrus interpres proprietatem harum vocum neglexisse videtur. Vertit enim *tempus*, vel *tempora*.

10 Καὶ ὡς ἀπειζόντες ἴσαν εἰς τὸν ἕρπον, πορευομένης αὐτῆς) Verba hæc eis τὸν ἕρπον, & cum ἀπειζόντες & cum πορευομένης censeo esse coniungenda, quasi bis essent posita: cuiusmodi multa reperiuntur apud optimos scriptores. Alioquin πορευομένης αὐτῆς, durius dictum videtur. At versiculo vndecimo, vtrunque exprimitur clariùs: Nam & Apostoli dicuntur ἐμὲ ποτις εἰς τὸν ἕρπον: & Christus, πορευομένης εἰς τὸν ἕρπον. ὡς δὲ duo παρρησιαί καὶ αὐτοῖς ἐν ἑκάστῳ αὐτῶν] Hoc loquendi genere alij quoque Græci auctores passim vtuntur. Similiter Plutarchus, in Gracchis, φέρων ὡς τοῖς χιτῶνι, ἰσχυρῶς. Sic apud Athenæum ἐν ἰμῳτίῳ fabulam docere.

15 ἢ ὃ ὅλας) ὁμοιάται) Sic vtitur voce ὁμοία. Iohannes Apocalypseos 3.4. & 11.12. καὶ ἀπακτάσθης ἐν τῇ σφραγὶ ἰσχυρῶς ἀνδράσιν χιτῶνι ἐπὶ. Latini simile quid habent: Dicunt enim nomen Romanum, hoc est, Romani, sicut & Æschines τὸ Θεβαῖον ὁ οὐα dixit, pro Thebanis.

23 ὅς ἐπακλήθη Ἰστος) Iusti appellatio etsi Romana erat, tamen inter Iudæos vsurpata fuit tunc temporis. Aliquot enim in his libris Iusti commemorantur: Iustus quidam fuit Ἰσχυρῶς, qui belli Hierosolymitani historiam scripserat, cuius Stephanus meminit, & Diogenes Laërtius.

## C A P. II.

1 ἥσαν ἀπαστες ὁμοθυμαδὸν ὅτι τὸ αὐτὸ) Sic apud Herodotum, συνέχευον ὅτι τὸ αὐτό. Sed ὅτι hic est pro ἐν. Vocem ὁμοθυμαδὸν Syrus vel neglexit, vel pro ὁμοδὸν accepit, vt ἐν παρρησίᾳ dictum sit ὁμοθυμαδὸν ὅτι τὸ αὐτό. vide infra ad cap. 15. 25.

2 καὶ ἐπλήρωσεν ὕλον τὸ οἶκον ἔησαν κραδίμβοι) Notanda Græcorum hæc obseruatio, ἐπλήρωσεν τὸν οἶκον ὕλον ἢ πρὸς, καλυμμένης τῆς ἐν ἀναπληρώσει ἐπὶ καὶ ἐπὶ πλητὸ αὐτοῖς ἐν πύματι βαπτιζομένων hoc est, Repleuit domum totam flatus, vt esset piscine similis: quandoquidem Apostoli promissum fuerat, fore vt baptizarentur βῆρην sancto: Vnde apparet quod superiori capite notauimus, ver. 5. obseruandam esse propriam vocis βαπτίζειν significationem. Alioquin improprie βαπτίζω ibi positum videbitur, vt esset plena antithesis, sicut improprie Paulus legem fidei dixit, vt opposeret legi operum: quæ est summi Theologi Iohannis Caluini sententia.

12 τίς ἐν θύλοις τῶτο ἔη) Eleganter verbum θύλει de rebus inanimatis loquens vsurpauit: quod reperitur quidem etiam apud Herodotum, Platonem, atque alios: Aristoteles verò omnium maximè eo videtur delectari, Ἡθικῶν μεγάλων, lib. 11. εἰς καὶ αἰώνιος ἢ ἀρσὴ ἢ τῇ κακίᾳ τῇ θνητῶν ἀντικει-

# IN ACT. APOST.

αἰπυκισμῶν \* θύει δὲ τῇ πιαυτῇ αἰπυκισμῶν ἡ θύει καὶ ἰσθρ' αὐθροπον. Nichomachiorum lib. 1111. βύλαται γὰρ αἰπυκισμῶν) ὁ ἐν τα χειρὶ ἔχων.

21. καὶ ἔσται, Πας δὲ αἱ) In Scholijs est, ὅς ἐστι, quod est vſitatus, his quidem in libris. Sic apud Athenæum libro quarto, ἔστι ἐκ πῶσπε. Idem libro nono, ἵνα τοῦ διασιποδῆς οὗς ἐκ λείβημι ἀλλοὶ διαπάσπειν ἔχουσιν. Falluntur enim, qui proprium hoc auctoribus Noui Test. existimant, vt ἐκ pro αὐθροπον usurpent: quod alij quoque sæpe faciunt.

23. διὰ χειρὶν αὐτῶν παρεστησάντες αἰείλετε) Vetus interpres neglecta temporis significatione vertit affigentes, quod propter Latini sermonis inopiam sæpe est necesse: Nam etsi non malè hæc per participium passiuum exprimuntur, est tamen vbi verbo actiuo malis vti. Sæpe etiam per verbum huiusmodi participia rectè expresseris: nec malè, opinor, hunc solum ita cum Syro interprete verteris, *quem manibus seclerati, cruci affixisti, & interemisti.* Idem Syrus legisse videtur βαλόντες non λαλόντες.

36. ὅτι Κύριον καὶ χριστὸν αὐτῶν ὁ θεὸς ἐποίησεν) Notat Scholiastes, τὸ ἐποίησιν, αἰπὺ τῷ κατεταγῇ καὶ καλίστην, ἀλλ' οὐχ τῷ οὐσίαν. quod aduersus τοῦ ἀειανιζόντος est obseruandum.

39. καὶ πᾶσι τοῖς ἐκ χειρὸς.) Probo doctissimi viri interpretationem & omnia. longe post futuris. Veruntamen & Græcus scholiastes, & Syrus interpres, opponi putant τῇ εἰδῇ, & sine præpositione legisse videntur.

43. ἐξήλυτο ὁ πᾶσα ψυχῇ φόβος) hoc est πᾶσι τοῖς αὐθροποις. Nam vocem ψυχῇ ita alij quoque Græci auctores usurpant. Polybius lib. xvi. τὸ γὰρ φασκεῖν εἶναι τὸ σωματικὸν εἶναι ὅτι δυνάμει, καὶ ποιεῖ σπινὰ, ἀπληγνύμεν ὅτι ψυχῇ, hoc est. hominis deplorati.

46. κλάουσιν τε καὶ οἶκον ἄρτον μεταλάμβανον τροφῆς) Frangere panes suos solebant Iudæi potius quam cultris secare: vnde toties in istis libris κλάειν, τὸν ἄρτον. quod loquendi genus etiam apud Xenophontem reperio, *ἀναλασσεως lib. vii.* καὶ παρὸς τὸ ἐπὶ Σιύθης \* ἀπληγνύμεν τοῦ παρακλινόμεν αὐτῶν ἄρτους διέκλα καὶ μικρὸν καὶ διερίπτει οὗς αὐτὰ ἔδδει.

47. καὶ ἔχοντες χεῖρας πρὸς ὅλον τὸν λαόν) ἔχον χεῖρας, accipitur hoc loco, vt in illo carmine prouerbiali,

Ἀπῶντα χεῖρας ἔχει τρυφάμενα.

## C A P. III.

7. καὶ πᾶσαι αὐτῶν τῆς διεξίτης χεῖρες) πᾶσαι, Hoc est, παραλήσεις, quæ vox in quibusdam libris reperitur in contextum admissa alterius loco.

8. καὶ ἐξελθόμενος ἐστὶν) Exiliens videlicet ἐς grabbatum in quo iacens, ad ianuam templi solebat deferri.

11. κρατύνοντες ὁ τὸν ἰαθίνοντος ῥωλὴ τὸν Πέτρον) κρατύνον videtur esse hoc loco quod Latine dicitur, detinere, Gallicè, *entretenir.*

12. πτωχὸς τῷ ἡμιπατρίῳ αὐτῷ. Notandus secundi casus vſus hic cuius,

cuius exempla vide infra, 27. 1.

15 ἢ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν) Si conferas similem locum infra 5. 32. videbis τὸ, ἢ non tantum verum posse *cuius rei* : sed etiam, nec minus fortasse rectè, *cuius*, videlicet Christi : Nam similiter μάρτυρας αὐτοῦ se dicunt ore Petri, Apostoli illo loco.

19 ὅπως ἀνέλθωσι καὶ οἱ ἀναψύξουσιν) Terrullianus legit ὅπως ἀνέλθωσι, vertit enim, ut *superueniant tempora refrigerij*.

21 ἀρχὴ κρίνων διακρίσεις) Oecumenius τὸ διακρίσεις in hoc loco interpretatur, eis πέραις ἰδεῖν : quam interpretationem sequi Syrus interpres videtur.

24 Καὶ πάντες ὅ οἱ Περιοῖται ἀπὸ Σαμάρη καὶ ὅς καθεζῆς, ὅσοι ἐλάλησαν) Hæc verba variam constructionem admittunt : Puto autem ita esse construendum : Πάντες οἱ περιόῖται ἀπὸ Σαμάρη, καὶ ὅτι ὅς καθεζῆς ἐλάλησαν. Alij distinguunt post vocem καθεζῆς, quod minus rectum videtur.

καὶ περιετίθησαν) Vetus interpres *annularunt*, hoc est, κατήχησαν, quæ lectio est apud Oecumenium, & fuisse videtur in Syri interpretis codicibus.

C A P. IIII.

3 καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον) Τήρησιν vocat & hic & infra, locum ubi rei asseruabantur. Qui purius Græcè loquuntur, φυλακὴν dixissent, ut infra, 12. 4.

10 ἐν ταῖς ἑταῖς παρέστην ἀάπτω ὑμῶν ὕμνῳ) In quibusdam libris posita est σημεῖον post vocem παρεστῆν : quod si sequimur sequentia, ita fuerint accipienda, ut per hunc vertendum sit, cum Erasmo, non per hoc cum alijs, quæ lectio mihi videtur elegantior.

21 μνηστέρουσαντες τὸ πῶς κολάσονται αὐτοὺς) More suo Lucas τὸ πῶς, dixit, pro ὅπως. Sic in priori libro, cap. 22. 4. καὶ ἀπλῶς συνελάλησε τοῖς ἑταῖς χριστεῖς, καὶ τοῖς στρατιώταις, τὸ πῶς αὐτὸν παρεξέδιδαντο.

32 ὡς ἡ καρδία καὶ ψυχὴ μία) His verbis summus animorum declaratur consensus : Sic apud poetam, ὅδ' ὅν' ἐν αὐτῷ ἔχον.

33 καὶ μεγάλη δυνάμει ἀποδίδαν) αἰς ἐχθροὺς, inquit scholiasτες : Itaque non malè vetus interpres, *reddebant*. Facit huc illud Pauli ad Timotheum scribentis, ὁ τιμώτε τὴν προσηγορίαν σου.

χαίρειτε μετὰ τὴν ἡμέραν αὐτῶν) Hoc loquendi genus per verbum *sequi* vel *comitari* commodè posse exprimi existimo. Est enim quod Græci dicere solent, ἔπειτα χαίρειτε, vel ἀκολουθεῖτε. neque aliud opinor his verbis significatur, quàm quod dictum est suprâ, 24. Apostolos apud populum totum gratiam habuisse. Itaque ὅτι non aliter hic vertendum, quàm ut in sequenti capite, ver. 5.

## CAP. V.

4 Τί ὅπ' ἔδε ἐν τῇ) Quidam legunt τίς ὅπ' ἔδε. Non rectè: Nam hoc loquendi genus, τίς ὅπ' passim apud bibliorum interpretes, & noui fœderis scriptores legitur: Iohannes 14. 22. plenum extulit, Τί γέγονεν ὅπ' ἡμῶν μὴ μὲν ἐμφανίζεν σεαυτὸν;

6 ἀναστὰς ὃ οἱ πτότεροι σωῖσεν αὐτόν) Vetus interpres, ἀπομνηστέον: alij, corrumpunt eum. Optimè verò Syrus interpres accepit pro componere ad sepulturam. Nam συνέλκει cum compositis id interdum significat. In Epigrammatum Græcorum libro primo, — ἴω με θαλάσσης σείλις. Homic us ἀφείλεται dicere solet, quod idem est cum συνέλκει.

— ἔδε ἢ μῆτερ

κλαίει ἀφείλεται.

Sophocles dixit eodem sensu, συγκαθαριζέτω, quod scholiastes explicat ἀφείλεται.

15 ἵνα ἔρχομαι Πίτερ) ἔρχομαι, accipio pro πορευομαι, incedenti per urbem, vel ingredienti.

17 ἀναστὰς ὃ ὁ ἀρχιερεὺς) hoc est, διαγενοίς καὶ πλείους ὅτι τοῖς γαιομένοις, ut rectè scholiastes interpretatur. Quod sequitur, καὶ πάντες οἱ σὺ αὐτῷ, ἢ ὅτε ἀφ' ἑστέ τοῦ Σαδδουκαίων. Syrus interpres ita accepit quasi esset scriptum, καὶ πάντες οἱ σὺ αὐτῷ οἱ ὄντες τοῦ ἀφ' ἑστέ τοῦ Σαδδουκαίων. Sed verba Lucæ omnes Sadduceos videntur complecti.

31 Τὸν ὁ Θεὸς ἀρχὴν καὶ σωτῆρα) videtur esse figura ἐν διαδουῖν, & dictum pro ἀρχὴν τοῦ ζωῆς, ut supra loquutus est capite tertio in simili loco. Nam ἀρχὴν sine casu minus est elegans aut vlitatum.

32 καὶ ἡμεῖς ἴσμεν αὐτῷ μάρτυρες τοῦ ἡμαρτῶν ἡμῶν) Hæc verba variam interpretationem admittunt: nec displicet mihi eorum sententia, qui ἡμαρτῶν hic res potius quàm verba putant significare, ex vilitate apud Hebræos loquendi consuetudine. Porro vocem αὐτῷ, nec Syrus interpres, nec veteres videntur in suis codicibus habuisse: quam tamen vel maximè censeo retinendam.

41 ὅπ' αὐτῷ οὐκ ὀύτως αὐτῷ κατὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ) Obseru tu dignum, est elegantissimum hoc oxymoron, quale est illud, insipiens sapientia, & concordia discors. Nam ἀρετὴ καὶ ἀμαρτία sunt contraria. Pertinet huc maximè locus Pauli ad Philpenses 1. 29.

## CAP. VII.

2 ἐκ ἀρετῶν ὅτι) Probo Theodori Bezæ sententiam, existimantis com-  
modè à veteri sic esse hæc verba expressa. Non est æquum. Nam & Syrus interpres ita fere vertit: nec rectè meo iudicio verteris, Non pl. cet. ἀρετῶν enim vocat Lucas, non quod placet, sed quod debet placet, quasi diceret, ἐκ ἀρετῶν non debet admitti.



7 Πολύς τε ὄχλος ἦν ἱερέων ὑπόκλιον τῇ πίστι) Mihi quoque mirum & insolens hoc videtur, vt dicatur sacerdotum multa turba doctrinam Christi veram propter hoc factum esse amplexa: præsertim quum nusquam alibi tale quicquam narreretur. Atque hanc puto causam esse cur Syrus interpretes in alia omnia ire maluerit. Mihi etsi tot codicum fidem suspectam habere fere religio est, venit tamen interdum in mentem, vnica vocula commodè fortasse posse locum hunc restitui si ita nimirum legerimus, πολὺς τε ὄχλος καὶ ἱερέων ὑπόκλιον τῇ πίστι, vt sit hæc sententia, multam populi turbam credidisse, & aliquos etiam è sacerdotibus. Nam καὶ ἱερέων inter retor, καὶ τίνες ἦν ἱερέων. subaudita voce τίνες: cuius ellipseos passim in his libris occurrunt exempla. Sic infra 21. 16. συναῖθ' οὗ καὶ ἱερέων καὶ λαοῦ καὶ τῶν ἱερέων καὶ λαοῦ καὶ τῶν ἱερέων καὶ λαοῦ. hoc est, καὶ τίνες ἦν ἱερέων καὶ λαοῦ.

9 Τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτινῶν) Suidas nescio quo auctore fretus, ait Λιβερτινῶν esse ὀνομαζόμενον.

καὶ Κυρηναίων) An hoc ad Cyrenaicos philosophos quicquam pertinet? Non puto. Nam hæc sunt gentium non sectarum nomina.

CAP. VIII.

9 Καὶ οἱ πατερόντες, τὸν Ἰωσήφ ἀπὸδοτε εἰς Αἴγυπτον) hoc est vendiderunt abducendum in Ægyptum. Atque hæc est seruorum venditio quam veteres vocabant, ἐν ἑξαγωγῇ, quum mancipia ea lege vendebantur, vt in longinquas terras deportarentur. Porro manauit hoc loquendi genus, ἀπὸδοτε εἰς Αἴγυπτον, è fonte linguæ Hebraicæ, quæ hac breuitate sermonis valde delectatur. Veruntamen etiam Græci ita loquuntur sæpe: & Homerus ita planè loquitur, ὁδ. ο.

τίω μ' ἐπιτα Σέρμω δ' ἰδοσαν.

& iterum ὁδ. ρ.

αὐτὰρ ἐμ' εἰς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀνέπαυται.

42 Ἐπεὶ δὲ ὁ Θεός,) vetus interpres, *Conuertit autem Deus*, parum Latine. Itaque doctissimi viri interpretatio recta est & vera. Nam ἱσραῖνι Θεός est dictum, pro ἱσραῖνι ἰαυτῶν, vel pro ἱσραῖνι: Est autem constructio quam vocant Græci καὶ ἀνέπαυται. Nam quod docti viri dubitant possit ne hoc verbum ita accipi, certissimum est, quum dixerat poeta, ἰσραῖνι.

-- μὲν δ' ἱσραῖνι ἰαυτῶν.

simillima constructione, pro μεταστρέφειν ἰαυτῶν. Et apud eundem poetam, μεταστρέφειν dicuntur, qui auertunt se ab aliqua re & consilium prius relinquunt: vt ὁδ. β. de disloquens ait,

μή τι μεταστρέψωιν ἀγαστέμφει κακὰ ἔργα.

Alibi autem μεταστρέφειν νόον pro eodem dicere solet. Quare non est dubium hic ita esse vtendum.

# IN ACT. APOST.

## CAP. VIII.

26 Αὐτὸν δὲν ἱσημεῖον.) Non improbo ut de via hæc interpretemur, quæ dicatur esse deserta. Cæterum quod negant docti viri dñs fuisse Gazas quo tempore hæc sunt gesta, de eo diximus quid nobis videretur ad Strabonem nostrum, libro xvi.

27 καὶ ἰδὲς ἀνὴρ Αἰθίοψ.) Planè est ridiculum quod quidam hoc loco observant, dici virum, eum qui sit Eunuchus. Et tamen etiam apud Hieronymum in epistola quadam ad Cyprianum id legere memini.

32 Η δὲ φωνὴ τῆς γερφῆς ὡς ἀνθρώπου, ὡς αὐτῶν) Miror nodum a quoquam quod equidem sciam, annotatum esse, hanc vocem in eadem significatione apud Ciceronem legi, quam habet hoc loco. Ciceronis verba sunt, libro epistolarum ad Atticum xi. ii. *At ego ne Tironi quidem distanti qui totas φωνὰς persequi solet, sed Spintharo syllabatim.* Est autem φωνή, quod Græci interpretes solent φωνήν appellare, Latini locum: Quamquam quum dicit Marcus Tullius, libro ii. De legibus, *Et hunc locum satis in ijs libris quos legisti expressit Scipio.* locum vocat non quod hic φωνή dicitur, sed quem Græci quoque præsertim Stoici φωνήν appellant: unde illa apud Strabonem, Plutarchum & Laertium, ὁ φωνὴς τὸν φωνή, ὁ μαθηματικός, siue λογικός, vide Laertium in Zenone. Porro quod hic φωνή appellatur, solet ab alijs φωνήν dici, ut apud Hieronymum & Iustinum, φωνὴ Ἱερὸν. καὶ ἀνθρώπου ὡς ἀνθρώπου φωνή. Et alibi passim, Gallicè *passage* dicimus.

## CAP. X.

6 Τῶν προσηγοριῶν αὐτῶν.) Interpres Syrus aut hæc verba non intellexit, aut nescio quid huiusmodi legit, ὅς ὡς αὐτῶν ἑταίρων, sicut loquitur idem. Lucas de seruo Centurionis scribens libro prior. e. 7. 2.

9 Ἀλλὰ Πάρος δὲ τὸ δῶμα.) Iam admonuimus, δῶμα tectum esse: quam interpretationem Syrus quoque interpres confirmat.

33 Σὺτε καλῶς ἐπισήσεις ποσειδῶνα.) Κῆρυς ποιῆν forma est dicendi elegans, quæ facti approbationem cum gratiarum actione continet.

Νεὺ δὲ πῶς ἐπίπαινε αὐτὸν Θεὸς πατριάρχης, ἀκούσας) Videtur Syrus interpres, non tantum *se* pro τῷ, sed etiam φίλον, pro Θεὸς πατριάρχης, legisse.

46 Ηκούον δὲ αὐτῶν λέγουσαν γλώσσας) In his libris, ac præsertim in epistola ad Corinthios priorē, passim occurrit λέγειν γλώσσῃ vel γλώσσας: quæ Latini interpretes, non aliter quam loqui lingua vel linguis expriment. Haud scio quam recte: Nam ex usu linguæ Græcæ λέγειν γλώσσῃ vel γλώσσας quum aliquem dico, non loqui lingua simpliciter, sed barbara & haud intellecta lingua ut cum significo. Id quemadmodum dixi, ex vsa perpetuo Græcæ loquentium certissimum est

# N O T Æ

Et Clemens Alexandrinus Σπρωματίων libro primo, quo loco de generibus linguarum differit, annotat barbarorum linguas, propriè γλώσσας appellari Ασβαλάπιδες ἢ ἑσσαι τὰς βαρβάρων φωνῆς, μὴ δὲ διαλέκτους, ὡς γλώσσας λέγουσι. Hinc libri grammaticorum veterum πρὶ γλωσσῶν, quibus eas voces explicabant quas Græci auctores ex alijs linguis videbantur sumpsisse. Quare in huiusmodi locis, fortasse non inepte λέγειν γλώσσας verteteris, peregrinis linguis loqui. Nam hac periphrasi opus est, ut sententię vim exprimas. Syrus quidem interpres multis locis non simpliciter loqui linguis, sed variis linguis vertendo dixit.

## C A P. XI.

II Απεσταλμένοι ὑπὸ Καισαρείας πρὸς με ) Syrus interpres legisse videtur, ἀπεσταλμένοι ὑπὸ Οὐλιανῶν ὑπὸ Καισαρείας πρὸς με.

I5 Εἰ ἢ πρὸ ἀρχαῖον με λέγειν ) Ex collatione huius loci cum superiore qui huic responderet, apparet, hic quoque ἀρχαῖον λέγειν, simpliciter esse accipiendum pro λέγειν. Neque enim cœperat tantum loqui Petrus: sed fusc iam & copiose de fide ac religione Christiana disputauerat, & auditores instituerat, quum Spiritus sanctus in eos est delapsus: ut esset eius oratio fini quam principio propior. Ideo dixit Lucas illo loco, ἔτι αὐτὸς λέγειν. quod de eo non dixeris, qui vix loqui inceperit. vide supra. I. I.

## C A P. XII.

8 Περὶ ζωστικῆς καὶ ὑποδήσεως τὰ συμβαλὸν σου ) Vetus interpres qui apud Mar. 6. 9. vocem græcam retinuerat, vertit hoc loco caligas τῆς: quam interpretationem comprobat auctor Glossarij, Σαυδάλλον inquit Calignula. Inuat etiam Dio, qui Caligulam Imperatorem inde hoc nomen inuenisse scribit in vita Tiberij, ὅτι αὐτὸς ἀποπέσει τὸ πλεῖστον πεφθεῖς, τοῖς στρατιώταις ὑποδήματα αὐτῷ ἢ ἑστῶν ἐχρήσθη. Ergo, Caligæ sunt ὑποδήματα τῆς.

## C A P. XIII.

8 Αἰδίσσεται ἢ αὐτοῖς ἑλόμενος ὁ μέγας ὁ ὅτι μετ' ἐμὲ μέλειται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ) Qui existimant sensum horum verborum esse, ut dicatur iste, qui proprio nomine Bariesus vocabatur, per antonomasiam fuisse Elymas siue μέγας appellatus, non videntur animaduertisse, fuisse id nomen apud illas gentes usitatum, ut sunt alia nomina virorum propria. Apparet id ex historijs græcorum, in quibus aliquos legere memini qui ita appellabantur: Diodorus autem Siculus libro xx. regis Lybiæ cuiusdam meminit, quem Elymam vocat: quem sanè verisimile non est ob singularem quandam magiæ peritiam, ita fuisse nuncupatum: multo etiam minus (quod quidam de isto

isto Elyma suspicantur) nomen inuenisse ab Elymaide Persidis regione, est consentaneum. Itaque de hoc loco *ἐπὶ*: præsertim quum Syrus diffentiat interpres.

42 Παρηγόλιον τὰ ἐστὶν εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαλῆσαι αὐτοῖς τὰ ρήματα ταῦτα.) Insolens sancloquendi genus, *εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον*, quod, si greci sermonis consuetudinem spectes, nihil aliud significare possit, quam medium aliquod sabbatum: Interpretes autem proximè sequens sabbatum putant intelligi: sicuti sequitur mox τὸ ἐν ἡμέρῃ σάββατον, Syrus simpliciter de alio sabbato interpretatus est. At vir summus quem honoris causa nomino, Iosephus Scaliger, legendum putat *εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον*, & ita locum hunc interpretatur, *Gentes obserabant, ut sibi eadem verba in reliqua septimana exponerentur*. Nam σάββατον vocem esse Hebraicam meram: non genitiui pluralis formam græcam: Et *εἰς τὸ μεταξὺ* positum esse, pro *ἐν τῷ μεταξὺ*: Neque sabbatum hic intelligi, sed septimanam quæ proximum sabbatum præcedebat. Hæc est summi viri interpretatio: quæ mihi quidem perplacet.

C A P. XV.

1 Οὐκ ἐστὶν ἡμεῖς ἀποστόλοις τῷ ἔδει Μωϋσέως) Εἰς τὸν Μωϋσέως vocatur ἡ περὶ τοῦ, quæ apud Iohannem, lex Moïsis 7. 23. dicitur. At Syrus interpres legisse videtur, τῷ ἔδει τὸ νόμον.

14 Συμεὼν ἐξηγήσατο κατὰ τὸν νόμον) Symeon hic vocatur qui alibi Simon semper dicitur: quæ diuersitas *γραφῆς* fecit, vt magno errore existimarint quidam è veteribus non Petrum hic intelligi, sed Symeonem, cuius præclarissimum canticum est à Luca relatum libro prioris 2. 29. Et sanè facta est à Syrone illo canticum vocationis gentium mentio: sicut paulò antè à Petro. Verum errasse eos qui ita senserunt, notius est, quàm vt longa refutatione opus habeat.

20 Καὶ τὸ πικρὸν) Non sit temerè, quod monentur isti, vt à suffocatis abstineant: Nam apud veteres, vt ex Athenæi libro nono licet cognoscere, in delicijs erat τὸ πικρὸν κρέας.

23 Γεγονέντες διὰ χειρὸς αὐτοῦ τὰ ἔργα) Manifestissimum σλοισμῶν: postulabat enim omanino ἡ σωτηρία, vt esset *γραφέντας*: quum præcedebat *ἐκλογὴν*. Sic prorsus poeta *ἰλιάδ* 3. Nam quum dixisset.

οὐκ ἔστιν οὐδὲ κατακτείναντες ἑαυτοὺς κτείναντες,  
subiicit in eadem sententia, ἀσπλῆν ἐπιδίξια.

Ad quem locum plura diligentissimus grammaticus Eustathius: quem consule.

25 Ἐδοξεν ἡμῖν χρονοῖς συνομαθῆναι) Verus interpres, *Placuit nobis collectis in unum*: nimium legit *συμαθῆναι*: aut *συνομαθῆναι* accepit pro *ἑσθῆναι*, vt etiam ab Hesychio exponitur. Sic accepit & Syrus paraphrastes.



33 Πιόντων τῇ ᾧ χρόνῳ, ποιεῖν, pro διατελεῖν, & alieubi commorari, ut insolens est & maudicium Græcis disertationibus loquendi genus, ita apud recentiores scriptores, quorum oratio λαμπρῶς sæpe magis quàm ἐνλωίζεσθαι passim occurrit. Sic infra 18.23. καὶ ποιήσας χρόνον πέντε, ἔζησε. Et iterum 20.3. ποιήσας τε ὡς τρεῖς. Paulus 2. ad Corinthios. 11. 25. ὑπερήμερον ἐν τῇ βουθῇ περιήκει. Iacobus 4. 13. καὶ προήσπουμένῳ ἐκεῖ ἐταυρῶν ἔνα. Apud Eusebium & alios eius sæculi scriptores passim, ut dixi occurrit hoc loquendi genus. Sic etiam auctor incertus apud Suidam in voce Βερχυρίης, καὶ πρὸς τῷ μὲν ᾧ χρόνῳ ἀντὶ ἡμέρας μ', παλιν αἰτῶσι ὅτι. cui simile est quod in antiqua inscriptione legitur, quam doctissimi viri proferunt, MEMORIÆ C. F. L. PEDVCEÆ IVLIANÆ MORIBVS NATALIBVS AC PV. PRISCIS ILVSTTRIBVSQVE FOEMINIS COMPARANDÆ, QVÆ VIXIT ANNOS XIII. D. XLVII. CVM ARITO FECIT M. D. D. XX. Porro sic sæpe loquuntur Romani Iurisperiti: ut non dubium sit, Græcos hac in Paraphrasi Latinos esse imitatos.

C A P. XVI.

10 ὁ δὲ δὲ ἐκ τῆς προηγουμένης ἐξήδη εἰς τὴν Μακεδονίαν) Ex hoc loco & sequentibus multis apparet, Lucam Paulo adfuisse comitem, plerisque omnibus quæ deinceps ad libri finem usque notantur: quod Græca scholia rectè notant.

11 τῇ τε δὲ πρὸς εἰς Νεάπολιν ἐκείθεν τε εἰς Φιλίππους) Macedoniam petentibus ἐ Samothrace insula, occurrit primum insula Thasus: quam Ptolemæus Thalassiam errore (ut puto) librationum vocat: Deinde in litore τῆς Ἡλκιδῶς, quæ est pars Macedoniae, Neapolis è regione Thasi insulæ. Philippi autem vrbs fuit in Mediterraneis, quam inter & Neapolin mons est, qui non procul ab utroque oppido, Pangæo monti coniungitur: unde loco illi nomen: Σάκευλον enim vocant. Diodorus Siculus libro 16. & apud Stephanum Artemidorus testantur Κελιδίας prius huic vrbi fuisse nomen, quam de suo nomine Philippus Alexandri Magni pater Philippos vocauerit. Ego verò in eo tractu multis etiam post annis Crenidas fuisse reperio: quod ex Dionis libro 47. licet cognoscere.

ἥ τις ἐστὶ περὶ τῆς μερίδος τῆς Μακεδονίας πόλις. κολωνία) Ait Philippos primam esse urbem τῆς μερίδος τῆς Μακεδονίας. An quod Neapolis tunc Thraciæ aleriberetur non Macedonia? An potius quia Neapolis quæ prior occurrebat, non vrbs sed pagus erat? An verò primariam urbem fuisse eius Macedoniae tractus, Philippos significat? Tunc fuerit interpretandum τῆς μερίδος τῆς Μακεδονίας, hoc est, τῆς μερίδος, eius tractus Macedoniae, ut articulus γῆν habeat pronominis: quod in his libris nom-

Atque hanc interpretationem Syrus paraphrastes ferè sequitur. Alioquin *μεγάλης* verterem provinciae: vt sit pro *παρχία*, vt Ptolomeus vocat. Doctissimo autem viro, Bertramo Cornelio collegæ dum staret hæc schola meo, videtur vox *μεγάλη* iungenda cum *κολωνία*: vt significetur hanc primam fuisse coloniam quæ occurreret venientibus ex Asia. In colonijs autem fere videas Paulum commorari.

Κολωνία) Solet & Ptolomæus vii hac voce: quam etiam Syrus paraphraftes retinuit. fuere autem Philippenſes in prouincia Macedonia iuris Italici, vt teſtatur Paulus Iuriſconſultus, leg. in Luſitania §. In prouincia Ma. D. De cenſibus.

6 Πνεῦμα πνα. ἔχου πνεύμα Πάσαν(α) Vetus interpres legit Πάσανα.  
Syrus interpretatur spiritum diminutionis. Quæri potest, quomodo illo in-  
telligatur, cur eius epitheto utatur Lucas porius quam nomine proprio.  
Et ratio est, quia veteres τὸ ἐλαφρύνειν vocabant Πάσανας. Plutarchus in  
libro De defectu oraculorum. Εὐθείας δὲ ἔτι καὶ πνευτικὴν κομῆσιν, τοῖς αἰσθητοῖς  
Θεὸν αὐτὸν, οὗπερ τὸ ἐλαφρύνειν, ἀρνητικὰς πάλην νικῇ πύθωνας κερσεταρχικομάδας,  
ἀπὸλύμενον εἰς τὸ σώματα τῶν κερσετητῶν υποπρόγχεσθαι, τοῦ ἀκρίτου σίματος καὶ ρο-  
νίας γράμμονος ὀσμῆς.

23 Καὶ κρατῶν μέλλαντων ἔσθαι αἱ ἐκ Ἑβραίων καὶ παρὰ Ἑβραίων, ἐστὶ ποιεῖν Ρωμαίους  
 ὡς) Cur non ἔβριζι? An quia Romanis in religione quicquam non li-  
 cuit innovare? qua de re placet elegantem Dionis locum præferre apud  
 quem Mæcenas Augustum ita sui officij admonet, Τὸ μὲν δεῖον παύειν πρῶ-  
 τως αὐτὸς τε σέβει καὶ τὰ πάντα, καὶ εὖδ' ὅμως πρῶτον αἰνάζει. Τὸς δ' ἡ ζήτησον  
 τίς τι φρεὶ αὐτοῦ καὶ μέντοι καὶ κόλαζε, μὴ μόλις σὺ Θεῶν ἱερεῖα, ἀν' ἡμετέροισας,  
 ἐστὶ ὅμως αὖ πάλιν φρεὶ πρῶτον, ὅτι καὶ πάλιν δαμόνοια οἱ τοῖς τοῖς αἰσπρότεροντες,  
 πολλὰς αἰσπρότερον ἡμετέροισαί.

3 Καὶ οἱ ᾠδοῦντες αὐτῷ τὰ ἱμνια) αὐτῷ videlicet Pauli & Silæ. Erasmus vero ut ancipitem putaret esse sermonem, non inepte movit recordatio ut arbitror, similis loci apud Mar. 14.63.

C A P. XVII.

16 Θεοφραστῆς κατὰ Σαλῶν οὕτως τὴν πόλιν) Latini interpretes putant πόλιν  
κατὰ Σαλῶν esse quæ sit idolis siue idololatricæ dedita. Mihi vero ea vox  
videtur potius urbem idolis refertam notare: qua forma dicuntur à Geo-  
graphis loci κατὰ Ἄνθρ' vbi multæ sunt vineæ: & κατὰ ῥυμῶν, quasi dicas  
lyluosus aliaque id genus quam plurima. Et sane videtur Paulo παρὰ ξυ-  
νάσας τὸ πᾶν μὲν, quoniam incedenti per urbem Athenarum, tot locis  
tot occurrerent Deorum simulachra Syrus paraphrastes mecum  
sentire.

# NOTÆ

18 *ἔινον δαμονίων δευεῖ κατὰ γέλοῦς ἔη.*) Male audiebant eo nomine Athenienses, quod sacra peregrina admitterent. Strabo libro decimo, *Ἀθηναῖοι δ' αὖτε περὶ τὰ θύα φιλοξενιοῦντες διαπέδον, ὅτε καὶ περὶ τοῦ θεῶς πολλὰ γὰρ ἦν ξανκῶν ἱερῶν περιέδυντο, ὥστε καὶ ἐκωμωδῆσθαι.*

22 *καὶ πάντοις αἰς δεισιδαίμονες ἔσονται ὑμᾶς θεοῖ.* *εἰ*) Huc pertinet quod legimus in Græcorum commentarijs. *Δι' ὅλας τὰς ἔτας δύσαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ἱερῶν πλὴν μᾶς ἡμέρας.* vnde apparet religio siue δεισιδαίμονία ingens Atheniensium.

## CAP. XIX.

9 *καὶ ἡμέραι διαλεγόμεθα ἐν τῇ πολλῇ τυραννίᾳ.*) Non dubito propriū viri nomen esse hoc loco vocem *τύραννος*, vt rectè Syrus interpres existimavit. Tyrannus igitur Sophista fuit aliquis Ephesinæ scholæ: ille ipse fortasse de quo sic Suidas, *τύραννος*, inquit, *σοφιστής.* περὶ γένεσιν καὶ διαίρεσιν λόγος ἐβόλια δέκα. Neque obstat quod asserunt docti viri ex Strabone, de regia familia apud Ephesios: qui non magis potuere tyranni appellari, quàm qui apud Romanos Rex sacrificulus vocabatur: & apud Athenienses quoque fuit qui similiter βασιλεὺς diceretur. Nam hi omnes nomine tantum reges, re autem sacrificuli fuerunt. Vide Plutarchum, *Quæst. Roman.* 63.

19 *ἱκανοὶ δ' ἦν τὰς πεντήκοντα περὶ ἑκάστου.*) Huiusmodi homines Ephesi fuisse semper plurimos, vnde ea argumento sunt, quæ de magicis illis literis quas Ephesias vocant auctores veteres testantur, Hesychius potissimum, & Clemens Alexandrinus, *Stromatum* lib. v.

24 *ποιῶν τὰς ἀργυροῦς ἀρ. μισθῶ.*) Existimat doctissimus interpres, imagunculas seu nummos quosdam intelligi, qui à figura Templi quam representabant, Tempia appellarentur: cuius sententia etiam probabilis est, tamen quia horum nummorum qui *ναοὶ* appellarentur, nemo veterum meminit: non dubito equidem *ναοὶ* vocari hoc loco, ædiculas ex argento vel auro factas, in quas recondabantur Dianæ parva simulachra, que vulgò ab alijs emebantur, qui Dianam Ephesinam visebant. Et fortasse referebant istæ ædiculæ templi Ephesini artificium. Porro autem *ναῶν* istiusmodi mentio apud Græcos auctores fit non semel. Strabo quidem libro 14. *ναῖσικες & πινυκοδόμοι*, commemorat. Dionis autem verba sunt libro 39. *ἐν τῇ γὰρ τῷ Ἀλβανίᾳ ἵκας Ἡρᾶς βραχέος ἐπὶ τραπεζῆς πρὸς τοῖς θύραις ἱερὸν ἱδρυμένον, περὶ τὴν ἀκρὸν μετὰ τὸν αἶον.*

31 *πρὸς δ' καὶ τῷ Ἀσπαρχῶ.*) De Asparcho vide Cuiaceum *Observat.* lib. 2. cap. 13. & ad leg. 8. Cod. De muneribus patrimoniorum: itemque ad titulum, Cod. De periculo successorum.

## CAP. XXII.

3 Παροξύνοντες καὶ ἀκρίβειαν τῷ πατρὶς νόμου) Existimo idem hoc loco significari, & infra 26. 5. vbi de se ait Paulus, ὅτι καὶ τὴν ἀκριβείαν τῶν αἵματι τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔχοντα φαρμακείαν. qui loci faciunt vt ijs potius assentiar, qui Phariseos dīctos putant, quasi ἑποικομύτους vt aiunt Græci, & separatos à vulgō sanctimonia quadam vitæ, quam ijs qui ab interpretatione legis sic censent a fuisse appellatos.

17 Ἐχέμετο δὲ μοι ὑποσφραίναντι εἰς Ἱερουσαλὴμ) Mira in eadem sententia constructionis varietas: Nam vñtatiuſ erat sic, ἔχμετο μέ μοι ὑποσφραίναντι εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ προσετιρομύτως ἐν τῇ ἱερῇ, γρῦνται ἐν ἐκστάτι.

## CAP. XXV.

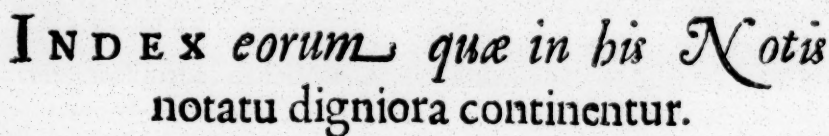
23 ΕΛΘόντες δὲ τῷ Ἀγρίππῳ καὶ τῇ Βερνίκῃ καὶ πολλῇς συντασίας) Polybius libro xvi. de Publio Scipione loquens Romanū ex Africa redeunte, εἶπεν ὅτι τῆς προσδοκίας ἧς πολλοὶ ἀκούοντες τῷ μεγάλῃ τῇ ἀράξῃ, μεγάλῃ συντασίαν ἀπέλτῳν ἀνδρῶν, καὶ τῶν αὐτῶν πλήθος εὐνοῖαν ἀπέναντι αὐτῶν εἶναι σιμῶναι. Vñus est & alibi.

## CAP. XXVII.

1 Ὡς δὲ ἐκείνη τῷ ἀποπλεῖν ἠύχετο εἰς τὴν Ἰουλίαν) ἐκείνη τῷ ἀποπλεῖν, hoc est, ἐχέμετο γλαυκῇ τῷ ἀποπλεῖν, vt 20. 30. ἐχέμετο γλαυκῇ τῷ ὑποσφραίνει. Similis est verbi κερταίνε constructionis apud Paulum 1. Ad Corinth. 2. 2. καὶ γὰρ ἐκριναι τῷ εἰδέναι πᾶσι ἐν ὑμῖν. Sic loquitur auctor Machab. lib. 1. cap. 2. καὶ ὑπορεῖτο ἡ ψυχὴ αὐτῆς σφίδρα· καὶ ἐκκρίνετο τῷ πυρὸς πυλῶν εἰς τὴν Περσίδα. Græci non dissimiliter λέγουσιν cum secundo casu iungunt.

21 Κερταίνε τῷ τὴν ὕβριν τῶν τῶν καὶ τὴν ζημίαν) Qui periculum imminens effugit, is Græcis lucium facere siue κερταίνε dicitur. Poetas quidem ita loqui constat. Mihi verò in mentem venit summi philosophi locus, vbi hoc loquendi genere vñtur. Locus est, Ἠδικῶν μεγάλαν lib. 2. καὶ (ait) ὡς καὶ λογιζομένην ἡμῶν λαβεῖν, τὸν τὸ πᾶσι κερταίνετα ὁ τυχερὸς φαινή. qui locus istum valde illustrat, Erasmiq; errorem manifestissimè arguit. Atque hic cum Deo finem scribendi faciemus: si prius testati fuerimus, hæc qualiacunque nost luminos diligentissimosque viros raptim collecta spicilegia, ita à nobis nunc edi, vt voluntate quorundam amicorum obsecuti magis, quam iudicium nostrum secuti fuerimus. Quod verè à nobis dici, si Deus otium aliquando dederit, faciemus vt omnes cognoscant.





<b>A</b>	Βιλλήζος Βελευθός	Mat. 10. 25 Mar. 15. 43
<b>B</b>		
<b>C</b>		
<b>D</b>		
<b>E</b>		
<b>F</b>		
<b>G</b>		
<b>H</b>		
<b>I</b>		
<b>K</b>		
<b>L</b>		
<b>M</b>		
<b>N</b>		
<b>O</b>		
<b>P</b>		
<b>Q</b>		
<b>R</b>		
<b>S</b>		
<b>T</b>		
<b>U</b>		
<b>V</b>		
<b>W</b>		
<b>X</b>		
<b>Y</b>		
<b>Z</b>		

# I N D E X.

ἐπιμαζίν  
ἐπιχειρεῖν  
ἐργάσασθαι δουλεύειν  
ἐργάζεσθαι

Mar. 5.44  
Lu. 1.2  
Luc. 12.58  
Lu. 15.32

M.

**M** Agi Mat. 2.1  
Magi apud Ephesos pluri-  
mi Act. 19.19  
μακρόθυμοι Mar. 18.26  
Mos in conuiujs, vt pedes laua-  
rent Luc. 7.44  
Mos vt mulieres suis capistis aras  
Deum abstingerent ibid.

Z.

Ziegleri error

Mar. 5.1

Q.

Θύμεις

Io. 13.4

N.

**N** Aī Mat. 15.27  
Ναὶ τοῦ εὐ εὐ  
Nāōs Mat. 5.31  
Nāōs Act. 19.24  
Neapolis Act. 16.11  
Nonni loci emendati Io. 1.1  
Io. 3.7. Ioh. 7.22, 23. Ioh. 9.18  
Ioh. 13.4.

I.

τοῖς ἱκανοῖς λαμβάνειν  
Iustus

Mar. 19.10  
Act. 1.23

K.

**K** Aστὶς  
καλῶς ποιεῖν  
κατέδωκε πόλιν  
κατέχευε  
καταχρησις  
κατάμικτον  
καρδία τὴν ὕψιν  
καφάλαον  
καφαλαυῶ  
κατὰ τὸν ἄρτον  
καπνίσμα  
Caligæ  
Cophinus  
καταστρέφειν  
καλῶς  
κακοποιοῦν

Mar. 14.19  
Act. 10.33  
Act. 17.16  
Mar. 10.42  
Luc. 1.4  
Mar. 14.13  
Act. 27.21  
Mar. 1.1  
Mar. 12.4  
Act. 2.46  
Mar. 14.32  
Act. 12.8  
Mar. 14.20  
Mar. 9.20  
Mar. 15.30  
Mar. 1.38

Ξεῖνός

Ξ.

Mar. 7.5

O.

**O** ὁ ὀλίγος  
ὁ ὀλίγος  
ὁ ὀλίγος  
ὁ ὀλίγος

Mar. 28.16  
Mar. 18.26  
Mar. 5.38  
Act. 1.15

Π.

**Π** ἀρεσκόμενοι Luc. 1.3  
παρελαμβάνειν Mat. 1.20  
πέρων Mat. 14.22. Mar. 6.45. Mar.  
10.1. Io. 1.28  
πέρων Act. 8.32  
Pilatus, procurator, non præfes  
Luc. 1.4.  
πιστὴν τὴν πόλιν Mat. 14.3  
πλῆθος, & πύλας Mat. 5.43  
πληρῆς subaud. Luc. 12.47  
πληρῆς

A.

**A** ἀρεσκόμενοι  
ἀρεσκόμενοι

Io. 16.2  
Mar. 8.2

Mat. 14.3  
Mat. 5.43  
Luc. 12.47  
πληρῆς

# I N D E X.

πηλὸν κρήνη  
 ποιῶν pro διατελέειν  
 Proseuchæ ludæorum  
 προσευχή  
 προσεδιέει pro πάλιν  
 πυρμῇ  
 πύξ  
 Pytho  
 πυργίω

Act. 15. 20  
 ibid. 15. 33  
 Mar. 11. 17  
 Io. 13. 25  
 Luc. 20. 11  
 Mar. 7. 3  
 ibid.  
 Act. 16. 6  
 Io. 12. 40

T.

**T**ελώνιον  
 τίτλος  
 τρυβλίον

Matth. 9. 9  
 ibid. 1  
 ibid. 26. 23

T.

**Y**περεσκεύασεν  
 ὑποβάψκειν

Mar. 6. 51  
 Mat. 10. 23

P.

**P**αροῦ  
 παύσειν

Matth. 5. 23  
 ibid. 5. 39

Φ.

Σ.

**Σ**αλατῶν  
 σιτοῦν

Act. 13. 42  
 Mar. 14. 51  
 Luc. 22. 31  
 Mat. 9. 23  
 Mar. 6. 27

στήθισμα  
 Sophoclis locus  
 Speculator

στήθισμα  
 στήμν  
 στήθισ  
 στήθεα  
 συστήσειν

Supplicij genus κατεπιπορεύσας

Matt. 18. 6

**P**harisæi  
 φάρισε  
 φριμαῦ  
 Philippi  
 φριμαῦ

Act. 22. 3  
 Matt. 11. 16  
 Matt. 22. 12  
 Act. 16. 11  
 Mat. 16. 25

X.

**X**αλκίον  
 χαλκῶν  
 χάρις  
 χαρισματίζειν  
 χαρὸν

Mar. 7. 5  
 Mat. 5. 40  
 Mat. 6. 30  
 Mat. 2. 12  
 Luc. 20. 9

Ψ.

Ψυχή

Act. 3. 43

E K

# ΕΚ ΣΟΦΡΟΝΙΟΥ,

ΚΑΙ ΔΩΡΟΘΕΟΥ.

**ΜΑΤΘΑΙΟΣ** ὁ καὶ Λευὶ, ὁποσολοῦν ἀπὸ παλαιῶν, ἐν τῇ Ἰσθαμίᾳ περὶ τοῦ διὰ  
τοῦ ἐκ περὶ τοῦ πιστεύσαντος ἀναγγέλλειν τῷ Χριστῷ γραμμῶσι καὶ ῥήμασι ἰσραή-  
λ τοῖς συνεισέξει· μακάριος ὅς τὸ τοῦ ἰσραήλ ἀπὸ τῆς Εὐαγγελίας γλῶσσης, εἰς τὴν Εὐαγγελί-  
αν αἰς λέγουσι.

**ΜΑΡΚΟΣ** ὁ ἀναγγέλλων, καὶ περὶ τοῦ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ὁπίσκοπος, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΥΣ καὶ  
πᾶσι τῇ περὶ τοῦ ἀντιφύγειν αὐτῆς ἐκέρχεται τὸ ἀναγγέλλειν τῷ Κυρίῳ, ἀπὸ Αἰγύπτου καὶ  
μέχρι Ποταπόλεως. ὅτι ὅς τῆς βασιλείας Τραϊανῶν, ἐν ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ καὶ λαὸν λαβὼν καὶ  
τὸν Τραχίλου, καὶ συρεῖς ἀπὸ τοῦ καλουμένου βυβλὸς τύπων ἴσως, ὅτι καὶ καλεῖται ἀγ-  
γέλιον, ἐκεῖ ἐκείνη περὶ ὧν ὅτι εἰσδωλομένων, καὶ ἐκεῖ ἐταῖρον ἐν τοῖς βυβλῶσι.

**ΛΟΥΚΑΣ** ὁ ἀναγγέλλων Ἀποστόλος καὶ τὸν Ἰησοῦν ἰατρός ὅς τὴν τέχνην  
συνεχίζει καὶ τὸν καὶ ἀναγγέλλειν, καὶ τὸν Πέτρον τὸν ὁποσολοῦν καὶ ὅς  
περὶ τοῦ ἰσραήλ καὶ τὸν ὁπίσκοπον Παύλου τὸν ὁποσολοῦν· συναπτομένης καὶ τοῖς  
ὁποσολοῖς, καὶ καλεῖται τὸν Παῦλον, ὅς καὶ μνημονεύεται ὁ Παῦλος ἔρχεται ἐν ὁπίσκοπῳ, Α-  
σπαζέται ὑμῶν Ἀσκαῖ ὁ ἰατρός ὁ ἀγαπητὸς ἐν Κυρίῳ Ἀπίστων ὅς ἐν Εφέσῳ, καὶ ἐταῖρον  
ἐκεῖ.

**ΙΩΑΝΝΗΣ** ὁ ἀδελφός, ὁ καὶ ἀναγγέλλων τῷ Κυρίῳ γλυκύμους, ὅς καὶ ἡραπῆ ὁ Κώ-  
στας, ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐκέρχεται τὸ ἀναγγέλλειν τῷ Χριστῷ ὑπὸ ὅς Τραϊανῶν βασιλείας  
ἐξαρτῶν ἐν τῇ γῆσιν Πάτρως διὰ τὸν λόγον τῷ Κυρίῳ. ἐκεῖ ὅς αὐτὸ καὶ τὸ ἄγριον ἀνα-  
γγέλιον ἔρχεται, καὶ ἐξέρχεται ἐν Εφέσῳ διὰ Γαίου τὸν ξενόδοχον, καὶ διακόνον, ὅς καὶ Παῦ-  
λος ὁ ὁποσολοῦν μαρτυρεῖ, λέγων Ρωμαίοις, Ἀσπαζέται ὑμῶν Γαῖος ὁ ξένος μου καὶ  
ὅλος τῆς ἐκκλησίας. Μετὰ ὅς τὴν τελευταίαν Τραϊανῶν ἐπαίεισιν ἀπὸ τῆς νόστου ὁ μα-  
κάριος ἰσραήλ, καὶ περὶ τοῦ ἐν Εφέσῳ, καὶ ἐξήσαν ὅτι ρ κ.



# ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΩΝ Η

ΤΕΤΡΑΣ ΟΣΑ ΓΡΑΦΕΙ ΘΑΥΜΑΤΑ

Χρῆς τῷ Θεοφρόνῳ λόγῳ.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ.

**Τ**Α Ματθαῖος θεωρεῖται πάλιν τῆς λογικῆς  
Προφητείας λήσαντες ἔξισται τῇ λόγῳ,  
Καὶ περὶ τοῦ ῥάντισι Εὐαγγελιστῶν,  
Ο πυρὶς ὃ περὶ τοῦ φεύγει Πέτρος,  
Βάλλει τε μετὰ τὴν ἰσὺν ποικιλίας,  
Θάλασσαν ἰσὺν καὶ καταγέρει ζάλην,  
Συὸ ἀγέλη χοίρων διὰ τοῦ πνέου  
Παραλυτικὸς τὴν κλῆτον ἐπηρμήθη,  
Αἰμαρῶνται ἔξισται καὶ κατὰ τὸν,  
Καὶ πάλιν ὃ ποιεῖ τὴν ἰσὺν κλῆτον.  
Τοῦτο ὃ δὲ τὴν φάσιν βρῶσι χεῖρ,  
Φεύγει τε δαίμων, καὶ λήγει καὶ φῶς μέγας,  
Ρήγισι δισμὰ τῆς χεῖρος ἐν σαββάτῳ,  
Σαταῶν ὃ, καὶ πύρρον αὐτῷ εἶδος λῶν  
Εν πέντι ὃ ἀρτίς περὶ τοῦ κατὰ τὸν  
Καὶ δαίμων πύρρον φῶς ἐν κέρει,  
Καὶ δαίμων ἀβύρῳ διατρέχει.  
Πνέου δισμὰ δισμὰ τοῦ κατὰ τὸν,  
Αρτίς ὃ ἐν ἐπὶ τοῦ περὶ τοῦ κατὰ τὸν  
Τρέφει διαρκῶς, ἀπὸ ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸν  
Μορφῶν ἀμύσει περὶ τοῦ κατὰ τὸν  
Παῖδα δισμὰ τῆς σελῶν ὀρίων,  
Εξ ἰσὺν τὸ σέως τοῦ κατὰ τὸν  
Χαλῆς τε περὶ τοῦ κατὰ τὸν  
Στατὶς σελῶν δισμὰ τῆς ἀκέρειας.  
Στατὶς ὃ ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸν  
Θεοῦ κατὰ τὸν κατὰ τὸν  
Η γῆ σελῶν, καὶ διὰ τὸν κατὰ τὸν  
Νικητὴ ὃ πολλοὶ κατὰ τὸν κατὰ τὸν  
Αὐτὸς ὃ δισμὰ ἐν τῇ κατὰ τὸν  
Ὁφθαλμοῦ κατὰ τὸν κατὰ τὸν

ΜΑΡΚΟΣ,

**Ο** ὃς αὖτε Μάρκος <sup>ἡ</sup> ἀποστόλος <sup>ἡ</sup> τῆς ἐκκλησίας,  
 Τὸν δαίμονα πόρεωθεν ἐκδιώκει λόγῳ,  
 Παρελθὼν σιωπῇ σέβῃ μέσῃ  
 Πιστῶμα διώκει τῆς κορῆς φοιητικῆς,  
 Μοιμάλει τε τὴν πύλιν γλώσσης λῶσι,  
 Ἐπειτα τυρλὸς πορὶ τὸ ρῶς ἀναλέπει,  
 Καὶ Βαρπυρῶν εἶδεν ἡλὶς σέλας.

ΛΟΤΚΑΣ,

**Λ** Οὐραὶ ἢ πολλὰ σιωπῶς διαγράφει,  
 Καὶ ταῦτα λόγῳ πορὶ σφίρει σὺν ἡ τῆς ἐκκλησίας,  
 Τὴν ἀρχὴν ἀδελφὴν τὴν καλὴν ἡμῶν ἰχθύων,  
 Ἐν Ναὶ ἱππεὶ τὸν μόνον χῆρας γόνον,  
 Τὴν χεῖρας μίσην ἢ τῇ λόγῳ χεῖρ.  
 Τὴν δὲ αὖτε συγκυπῆσαι ὡρῶσι ξένους,  
 Τὸν πορὶ τὸν συστῶν γαστῆρ φέρει,  
 Καὶ ἡμῶν δέχεται λείπονται ἐν λόγῳ ξίτι,  
 Καὶ τῆς ἄλλης πᾶσι πορὶ σφίρει διαγράφει.

ΙΩΑΝΝΗΣ,

**Β** Ροιτῆς ὃς ὁ πᾶς μέλιτος χαίρει τοῖς λόγοις,  
 Χεῖρ πορὶ πᾶσι ἐν τῶν περὶ τῶν λόγων,  
 Ὑμῶν πορὶ οἶνοι ἐν καλῇ γάμῳ σφίρει,  
 Μακρὸν τε παρῶσι ἐν τῶν λόγων,  
 Καὶ Σιλωὰμ δέχεται τυφλὸν ἡμῶν ἰχθύων,  
 Σωτὴ λόγῳ Λάζαρον ἐξ ἁδῆς φίλον,  
 Τὸ δὲ αὖτε μακρὸν τῆς γαστῆς ἰατῶν,  
 Περὶ τοῦ λόγου ἡ πύμῃς τῆς ἀρχῆς,  
 Καὶ διαθήκης ὑστερᾷ μυστηρίων,  
 Ἀποκρύφῃ ἄλλῃς τε μυστικωτέροις.

# ΠΑΡΑΒΟΛΑΣ ΔΕ

ΕΝΤΑΤΘΑ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΑΘΡΕΙ

Ευαγγελιστῶν πρὸς Θεοῦ λόγους φιλῶν.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ.

**Τ**αύτας Ματθαῖος δις ὁμοίως διηγεῖται,  
Πρώτη μὲν οὖν πρὸς πέτρας ἰδρυμένην.

Σπόμεν πρὸς τὴν ἐκκλησίαν εἰς χθόνα,

Αλλ' ἀποδοῦν ὅς συμμιγῆς ζιζανίου.

Δίδου μὲν γὰρ τὴν ἐκκλησίαν ἐν βραχυτάτῃ.

Ζύμῳ ἀλεύρου τοῖς σέτοις κικρυμένῃ,

Ὡς τὴν ἀρχὴν τῷ χρυσῷ πολλοῦ χαλκοῦ,

Πολύ τιμὴν τε μαρτυρίαν ἱμῶν.

Πανόχρως οὖν ἐν σαρκὶ ἰσχυρῶν,

Καὶ τὸ πλατὺν ἔξ' ἑκατοῦ ἀγέλης,

Πολλῶν ὀφείλων, ὅν τ' ἀπαιτῶν μισθῶν,

Λοισι ἴσως ἱερὰ τῶν μαθητῶν.

Τὸς ἀδικῶν πρὸς λόγους παρακαλεῖται,

Εἰς ἀμπλον δὲ πατρικῆς αἰδομένης,

Κακὸς γὰρ ὁρᾷ καὶ φοβεῖται τὸ διαπύττει.

Φίλοι γένοι καὶ γὰρ παιδαγῶγα,

Μαροῦν, ὁρῶν μὲν, παρδύων καὶ λαμπάδας,

Δέλοις κίμωνι τάλαντα τέχνη διαπύττει,

Τὰ δ' ὁμοίως ὡς ἑκατοῦ δυνάμεις.

ΜΑΡΚΟΣ.

**Μ**αρκ' ὅς πέτρων τίσταται μόνος λέγων  
Διπλῶν ἀποδοῦν αἰσιν εἰσφορᾶς δόσιν,

Καὶ ὅν λεγόντων ἐκκοπὴν ζιζανίου,

Τὸ ταπύς τε καὶ μίσην τὸ διαπύττει,

Ὡς ἀμπλῶν εἶχε τὸ κλῆρον μόνος.

ΛΟΥΚΑΣ.

**Π**αραβολὰς πλείας ὅς Λουκᾶς συζητεῖται,  
Μεθ' ὧν ἀείδεται ὅς νυκὶ γεραμμένας,

Προσπῶν οἶκον ἀσφαλὲς ὑπὸ πέτρας.

Ἐν πολλὰ παδῶν καὶ φίλων ἔνδον πλείον,

Ληστὰς πρὸν αἰδομένην ἔξ' ἰδιότητος,

Λιτῶν ἀκαχεῖς λαμβάνει ἐν τῇ βίᾳ,

Οἷτα ποιεῖται τὸν λίδον ἢ σκορπίον,  
 οὐ μὴ διδύσει αὐτ' ἄρτεν ἢ ἰχθῦς.  
 Ἐπὶ αὖ ποιησὶ πνευμάτων συνοικίαν,  
 Μένοντε δ' αὖ ἐν γάμοις τὸν διασπίνω,  
 Μετὰ τῷ κόπῳ ἢ συνκλῶ περὶν δέον.  
 Σέσωσι οἶκον, ἢ χαρὰ δαχμῶς ξίτη,  
 Παῖδ' αἰσώτε συμπαθὲς ἰσθ' φύσει,  
 Οἰκονόμος τε τῆς κλήης ἀδικίας  
 Κλέπταιν περιμειδῶς ἐν χρῶν' ἄλλω χαρῇ.  
 Ἐλκ' Ααζάρου, ἢ κῆμιον πλυσίον,  
 Κελὴς ἀδικῶν, ἢ ξίτη χήρας βία.  
 Οἰκτρος πλυνῆς ἢ φαρμακίαις τῶν.  
 Καὶ μὴν μερισμὸς ἰσχυρισμοὶ τοῖς δέσφ'  
 Τέτοις ὁ Ααζάρ, ὁ δ' ἰσχυρὸς μόνος.  
 Οὐκ αὖ λόγον πῶς ἔχῃ τέτων ἰσθ' ὅλων,  
 Ἀλλὰ τὸ ποτὶν μωσιμῶδες λόγων.

#### ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

**Κ**αὶ παρ' ἔσαν δὴ τὰ πρῶτα σκέψ'.  
 Ἀνιρχομαι μὲν εἰς πύλιν ὁ διασπίνης,  
 Ὅθ' αὖ παρ' ἐκλινῶν ἔρχεται κῆπῳ.  
 Καὶ Πέτρος αἰσῆσι χαλὸν ἐν πύλιν,  
 Ἀναγία, Σάφρητα νικημῶτα ξίτας,  
 Βαπτίζεται ἢ φέρει Φιλίππος Κασοάκης,  
 Φάτος μίγα σβήνισι ταῖς Παύλιν κίρας,  
 Τὸν Αἰνῶν ῥήνισι Πέτρος ἐν κλινῆς,  
 Καὶ τῇ Τακιδῇ τῶν φυλῶν πάλιν ἔμει,  
 Σκῆψ' μίγα παίζον αἰσῶν βλῆπαι.  
 Σφάψ' τὸν Ἰακωβὸν Ηεσθῆς ξίρει.  
 Τυρλὸν ἢ ποιεῖ τὸν Ελῆμμεν ὁ Παῦλος.  
 Χαλῆς τε βλάσος συμπεδοὶ φέρει τῇ λύρῃ,  
 Βάλλει ἢ ἢ Πύδων πνεῦμα κερῶδες,  
 Σεισμὸς ποδῶν, ῥήνισι δεσμῶν σὺν Σίλλῃ,  
 Χερσὶς τὰ σεδάερα ταῖς ἰστένις λύει,  
 Ζωὴ ἢ τὸν Εὐτοχὸν δὸν θυρίδ'.  
 Πρὸς Ἀρχίππου, Φιλίππου ἢ τῶν Βερνίκου,  
 Διάλογος κερῶδες, ἢ πλῆς εἰς Ραῖνῳ,  
 Ναυάριον, φερσῶδες αἰσῶν ξίτη  
 Καὶ τῶν ἰχθῶν εἰς Μελίτιον κτινῶν,  
 Καὶ γαστέρας σφίγχει ἢ παρὸς Ραπλίου,  
 Πρὸς τῶν Ραῖνῳ ἰππῖτα διδάσκει τρέχον.



**Ε**φελών μαίεται τὰς κλήσεις Παύλου.  
 Πρὸς Ρωμαίους ὡρώπιστα ἢ πρὸς τὴν γράφει,  
 Τὴν δυνάμει, πρὸς τὴν πρὸς Κορινθίους,  
 Ἡ δὲ αὖ τιτάρτη πρὸς Γαλάτας ἐγράφη,  
 Πρὸς τὴν ὅτι σαφὲς ὅτι πρὸς Εφισσίους.  
 Ἐκτὴν ἔχει ὅτι τὴν πρὸς Φιλιππησίους,  
 Μαρτὶ ὅτι τὴν πρὸς Ἡρώδης Ροδίου,  
 Οὐς Κολοσσαῖς ἐν Κολοσσαῖ πρὸς γράφει,  
 Διὰ τὴν μετ' αὐτὰς τὴν Θεσσαλονικεύς.  
 Πρὸς Τιμόθεον τὰς δύο γίνονται πάλιν,  
 Πρὸς Τίτον γίνονται ὅτι τὴν Διοδοκίῳ,  
 Ἐκτὴν πρὸς Φιλόμονα τὴν δὲ Διόδω πάλιν,  
 Εἰ ὑπερθε ὅτι τὴν πρὸς Εβραίους γράφει,  
 Οὐδὲν δικαίῳ καὶ τιτάρτῳ ἐν ἡμέρῃ,

FINIS

1  
 2  
 3  
 3  
 4  
 4  
 4  
 4  
 5  
 6  
 6  
 6  
 6  
 8  
 12  
 14  
 16  
 17  
 18  
 18  
 19  
 19  
 19



Π Ι Ν Α Ξ

# ΠΕΡΙΕΧΩΝ ΤΑΣ ΕΚ

ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΙΣΑΣ ΒΙΣ

τῶ κατὰ μαρτυρίας, αὐτὴ ἡ τὰς αὐτὰς λέξεις μόνον ὃ τῶ  
αὐτῶ διαύσιας ἰχέουσας.

G E N E S.

1. 1. Πίστῃ τοῦ μὲν κατεργάσαντο ἐκ τῆς ἀφώνας. Heb. 11. 3.
1. 1. Οὐρανοὶ ὅστις ἐκπαλαι. 2. Pet. 3. 5.
1. 27. Ἀδάμ ὡς ἐστὶν ἐκ τῆς γῆς. 1. Tim. 2. 13.
2. 22. Οὐ γὰρ ὄντι αἱ ἐν τῇ γῆ. 1. Cor. 11. 8.
3. 4. Οὐ ὅτις Εὐάν ἐξέπαιθον ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶ. 2. Cor. 11. 3.
3. 6. Ἀδάμ ἐκ τῆς γῆς. 1. Tim. 2. 14.
4. 4. Πίστῃ πλείονα θυλίαν Ἀβὺ πρὸς Κάιν προσήνεκε τῇ Θεῷ. Heb. 12. 4.
4. 8. Ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας Ἀβὺ τῆς δικαίας. Mat. 23. 35.
4. 8. Οὐ καὶ τῇ Κάιν ἐκ τῆς πεντηκ. 1. Ioan. 3. 12.
4. 8. Οὐαὶ, ὅτι τῇ ἰδίᾳ τῇ Κάιν ἐπορεύθησαν. Iud. 12.
5. Πίστῃ ἐνὸς μετετέθη. Heb. 11. 5.
6. 12. Ὅτι ἀπὸς ἐξεδόχον ἡ τῇ Θεῷ μαρτυρία. 1. Pet. 3. 20.
6. 13. Πίστῃ χρηματιστὴς Νῶε. Heb. 11. 7.
6. 22. Οὐ γὰρ Νῶε δικαιοσύνης κήρυκε. 2. Pet. 2. 5.
6. 4. Ὅτις ὅταν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇς πορῆς τῇ κατακλιθεῖ. Mat. 24. 37.
9. 6. Πάντες οἱ λαοὶ μαρτυροῦν, ὡς μαρτυροῦν. Mat. 26. 52. Apoc. 13. 10.
12. 4. Πίστῃ, καὶ τῇ Ἀβελ. Heb. 11. 8.
14. 18. Ὅτις γὰρ ὁ Μελχισεδέκ. Heb. 7. 2.
16. 15. Ἀβελ ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς πατρίδος. Gal. 4. 23.
17. 11. Καὶ ἰδοὺ αὐτὸν διαθήκεν αὐτῷ. Act. 7. 8. Rom. 4. 8.
18. 10. Πίστῃ καὶ αὐτὴ Σάρρα. Heb. 11. 11.
18. 12. Ὅτι Σάρρα ἐκ τῆς γῆς. 1. Pet. 3. 6.
19. 25. Καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας. 2. Pet. 2. 6.
19. 25. Ὅτι Σόδομα καὶ Γομόρρα. Iud. 6.
19. 26. Μνημονεύει τῆς μαρτυρίας αὐτῶ. Luc. 17. 32.

19. 28. Ομοίως ἢ ὡς ἐξήντητο αἱ πᾶς ἡμέραις Αποτ. ἡδίων, ἐπιπύον, ἡρόαζον. Lu. 17. 27.  
 21. 1. Αβραάμ ὃν ἔχει ἐκ τῆς ἰλιυθίρας. Gal. 4. 13.  
 21. 2. Πίστ' προστινωόκειν Αβραάμ. Heb. 11. 17.  
 22. 9. Αβραάμ αἰνεῖται πὺν ὃν αὐτῷ ὅτι τὸ θισιασῆρεον. Iac. 2. 21.  
 22. 16. Καθὼς ἐλάλησε τοῦς ἐπὶ πατέρας ἡμῶν. Luc. 1. 55.  
 25. 22. Ρεβέκα ἔξ ἐνός καίτιν ἐχρυσά Ιστιάκ. Rom. 9. 10.  
 25. 31. Μήπως πόνθ' ἢ βέβηλ' ὡς Ησαῖα ὅς αὐτὸ βροῦσας μίαν ἀπείδοτο τὰ πνευ-  
 ματιμα. Heb. 12. 16.  
 27. 27. Πίστ' πλεῖ μόνοντων ἀλλήλων. Heb. 11. 20.  
 48. 15. Πίστ' Ιακώβ ἀποδηήσκειν. Heb. 11. 21.  
 49. 10. Οἱ ἐχράψ Μαοῦς ἐκ τῆς νόμα. Ioan. 1. 45.  
 50. 24. Πίστ' Ιωσήφ τελιυθῆ. Heb. 11. 22.

## E X O D.

2. 2. Πίστ' Μαοῦς χροῦνται. Heb. 11. 23.  
 2. 11. Πίστ' Μαοῦς μέγας χροῦνται. Heb. 11. 24.  
 2. 11. Μαοῦς ἰδὼν πτα ἀδικούμερον. Αβ. 7. 24.  
 3. 2. Καὶ πληροῦνται ἐπὶ πατερίωντα. Αβ. 7. 30.  
 12. 11. Πίστ' πιπύει τὸ πάρα. Heb. 11. 28.  
 14. 22. Εἰς τὸν Μαοῦ ἐκαπίσαντο. 1. Cor. 10. 2.  
 14. 22. Πίστ' δίδωται πλὴν ἱερῶν δαίμωνων. Heb. 11. 29.  
 16. 15. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἰφάγν τὸ μέγα. Ioan. 6. 49.  
 16. 15. Αἰτοι ἐκ τῷ ἔρατ' ἰδωκεν αὐτοῖς φαγῆν. Ioan. 6. 31.  
 16. 15. Πάστες τὸ αὐτὸ βροῦμα πνευματιόν. 1. Cor. 10. 3.  
 17. 6. Επανοι γ' ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πύρας. 1. Cor. 10. 4.  
 19. 6. Καὶ θηρίον διγῆ τῷ ἔρως. Heb. 12. 20.  
 19. 13. Εδν' αἶμα, λαὸς εἰς πειπύηται. 1. Pet. 2. 9.  
 26. 18. Οὐ γ' πνευματιοῦται. Heb. 12. 28.  
 24. 8. Αἰνέσεις γ' πύρας ἐπὶ αὐτῶν. Heb. 9. 19.  
 26. 36. Σκῆμα χροῦσκειν αὐτῶν ἢ πνεύμα. Heb. 9. 2.

## L E V I T.

12. 3. Εἰ σάββατα πνευματιοῦται. Ioan. 7. 22.  
 12. 3. Οἱ πνευματιοῦται ἡμέραι ὀκτώ. Luc. 2. 21.  
 32. 6. Μὴ εἰδωλολάτρων γίνεσθαι. 1. Cor. 10. 7.  
 12. 4. Οἱ πνευματιοῦται αἱ ἡμέραι τῷ κατασκευαζομένῳ. Luc. 2. 22.  
 12. 6. Καὶ τῷ δύνει θισιας, καὶ τὸ εἰρημῶν αἱ νόμα. Lu. 22. 4.  
 14. 4. Προστίθει τὸ δύνει ὁ προστίθει Μαοῦς. Mat. 8. 4. mar. 1. 40.  
 16. 17. Καὶ πᾶς τὸ πλῆθος τῷ λαοῦ ὡς πνευματιοῦται. Luc. 1. 10.  
 11. 14. Εἰ γ' αἶμα πύρας ἢ τεκνῶν. Heb. 9. 13. Luc. 17. 3.  
 19. 15. Μὴ ἐκ πνευματιοῦται. Iac. 2. 1.  
 19. 17. Εαν ἀμαρτήσῃ εἰς σὺ ὁ ἀδελφός σου. Mat. 18. 15.  
 20. 10. Εἰ γ' τῷ νόμα Μαοῦς ἡμῶν ἀπείδοτο τὰς πύρας τὰς μεθολοῦται. Ioan. 8. 5.

## N V M E R,

- 3.16. Πῶς ἄρτιον διανοῶμαι μῆτ' ἐστ' Luc.2.23.  
 9.18. Πατέρες ἡμῶν παύσαντες ὑπὸ τῷ ὀνόματι. 1.Cor.10.  
 11.7. Ἀρτον ἐκ τοῦ ἑρατοῦ ἰδοὺς αὐτοῖς φησὶν. Ioan.6.31.  
 12.7. Ὡς ὃ Μωσῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. Heb.3.2.  
 14.37. Ὡς τὰ κῶλα ἐπισιν ἐν τῇ ἱρήμῳ. Heb.3.17.  
 14.36. Μὴδὲ γρηγορεῖτε, καθώς καὶ πνιες αὐτῶν. 1.Cor.10.  
 16.1. Τῇ αἰτιολογίᾳ τῇ Κορὴ ἀπώλοντο. Iudæ.11.  
 19.3. Ὡς γὰρ εἰσφέρειται ζῶαν τὸ αἷμα. Heb.13.11.  
 20.10. Ἐπιοὶ γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πίστεως. 1.Cor.10.14.  
 21.5. Μὴ ὃ ἐμπειροζώων τὸν χρεῖον. 1.Cor.10.9.  
 21.9. Καθώς Μωσῆς ὤφισεν τὸν ἔριν ἐν τῇ ἱρήμῳ. Ioan.3.14.  
 22.23. Υποζύγων ἀρνησὶν ἐν ἀνθερωπῶν ρωτῇ φθιγγαίμων. 2.Pet.2.16.  
 22.40. Τῇ πληρῇ βαλαμῇ μεδου ὑπερζήτησαν. 2.Pet.2.15. Iudæ.11.  
 24.14. Διὰ τὴν Βησαμ, ὅς ἐδίδασκεν ἐν τῇ Βηθλὴ. Apoc.2.14.  
 25.6. Μὴδὲ πόνερον μὲν καθώς πνιες αὐτῶν ἐπερυσσαν. 1.Cor.10.8.  
 26.6. Κατηρώθησαν ἐν τῇ ἱρήμῳ. 1.Cor.10.5.  
 28.8. Σάββατον οἱ ἱερεῖς ἐν τῇ ἱερῇ τὸ εὐέλκασιν βιβλιοῦσιν. Matth.12.5.

## D E V T E R,

- 1.16,17. Μὴ ἐν περσποπολησίαις ἔχῃ. Iacob.2.1,9.  
 10.16. Οὐδ' ἄρ' ἐστὶ περσποπολησία παρὰ τῷ Θεῷ. Rom.2.11. & 10.14. col.3.  
 26.eph.6.9.  
 17.6. Ἀδελφῶν περ νόμον. Heb.10.28.  
 18.1. Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι, ἐκ τῆ ἱερῆς ἰδύνισιν, 1.Cor.9.15.  
 24.1. Ὡς ἐξ ὀπολύων τῷ γυναικί. Mat.5.31.19.7. marc.10.4.

## I O S V E,

- 2.2. Ομοίως ὃ ἐν Ραῦδ ἡ πόρνη. Iacob.2.25.  
 6.10. Πίστι τὰ πύχνη ἱερῶν ἐπιστ, Heb.11.30.  
 6.22. Πίστι Ραῦδ ἡ πόρνη. Heb.11.31.

## S A M V E L. I.

- 21.6. Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐπέμπε Δαβίδ, ὅτι ἐπείνασεν. Mat. 12. 3. marc. 2. 25.  
 Luc. 6.4.

## R E G V M. I.

- 2.10. Ἐξὸν εἰπεῖν μὲν παρρησίας πρὸς ἑμῶς πρὸς τῷ πατριάρχῳ Δαβίδ, Αἶ.2.29.  
 13.36.  
 10.1. Βασιλεῦσα ἰόταν. Mat.12.42. Luc.11.31.  
 17.1. Εκλείπει ὁ ἑρατὸς ὅτι ἐστὶ πεία. Luc.4.25.  
 17.1. Ἡλίας ἀνθερωπῶν ὡς οὐκ οἰοπαθῆς ἡμῶν. Iacob.5.17.

## R E G V M. II.

- 4.29. Μοῖσα χ' τὴν ὁδὸν ἀσπίσθη. Luc.10.4.  
 5.13. Ροῦοὶ λίαν ἵσταν. Luc.4.27.

## P A R A L. I.

23. 13. Καὶ ἐκ αὐτῶν τις λαμβάνει τὴν πύλιν, ὅς ὁ καλέμενος. Heb.5.5.

I O B.



# I O B.

- 1.21. Οὐδὲ εἰσέλθοντες εἰς τὸν κόσμον. 1. Tim. 5. 7.  
 5.17. Μακάρι ὁ ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν. Luc. 1. 12.  
 34.19. Οὐκ ὄντι περιστολήτης ὁ Θεός. Act. 10. 34.

# P S A L M.

- 40.20. Ἡ ὑδὸς τῷ ἀνθρώπῳ ὡς ὕψος. Mat. 26. Mar. 14. Lu. 22  
 131.5. Δαδίσθητήσατο ὁ δρεὶν σκώμμα τῷ Θεῷ Ιακώβ. Act. 7. 46.

# P R O V E R.

- 11.31. Εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται. 1. Pet. 4. 18.  
 17.27. Ἐγὼ παρὲς αἰθέρος τὰ χεῖς εἰς τὸ αἶμα βροτοῦ εἰς τὸ αἷμα. Iac. 1. 19.  
 20.9. Εὐὸ ἔμποδον ὡς ἀμερτίαν καὶ ἔχρημα. 1. Ioan. 1. 8.  
 24.23. Μὴ εἰ περιστολήτης. Iac. 2.  
 35.6. Μὴ κατακλιθεὶς εἰς τὴν περιστολήσαν. Luc. 14. 10.

# E S A I.

- 8.14. Ἰδοὺ εἴς με καίτε εἰς πάντας καὶ ἀνάστα. Luc. 2. 34.  
 13.10. Εὐθέως μὲν τὴν θλίψιν ἡμῶν ἐκείνην, ὁ ἅλιος σιωπᾷ. Mat.  
 24.29. Mar. 13. 24.  
 41.8. Ἀνταλέστο Ἰσραὴλ τῷ παιδὸς αὐτοῦ. Luc. 1. 54.  
 54.1. Μακάρι αἱ στήται. Luc. 23. 29. *John 12. 38*  
 58.7. Ἐπίνασα γὰρ, καὶ ἐδῶκατέ μοι φαγεῖν. Mat. 25. 35.  
 63.2. Περιβλεψάμενος ἑκάστον βεβαμμένον αἵματι. Apoc. 19. 13.

# I E R E M.

- 2.21. Ἀνθρώπος περὶ οἰκοδομήσεως. Mat. 21. 33. Mar. 12. 1. Luc. 20. 9.  
 18.6. Μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσῳ. Rom. 9. 20.

# E S E C H.

- 3.2. Καὶ ὅτι ἐπληρώσῃ τὸ χεῖμα ἐπὶ. Apoc. 20. 7.  
 12.21. Τοῦ ὄντος ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ. 2. Pet. 3. .  
 18.7. Ἐπίνασα, καὶ ἐδῶκατέ μοι φαγεῖν. Mat. 25. 35.

# D A N I E L.

- 7.10. Καὶ χλιαῖδες χλιαῖδων. Apoc. 5. 11.  
 12.7. Καὶ ὁ ἄγγελος ὃν εἶδον ἐγὼ ὅτι τῆς θαλάσσης. Apoc. 10. 5.

# I O E L.

- 3.15. Ο ἅλιος σιωπᾷ. Matth. 24. 29. Marc. 13. 24.

# M I C H.

- 2.10. Οὐκ ἔχρημα ὅτι μῆσσαν πόλιν. Heb. 13. 14.  
 4.6. Βασιλεὺς ὃν τὸν οἶκον Ιακώβ. Luc. 1. 33.

# F I N I S.

9.

at.

38

